PALMARIUM EMPYREUM,

SEU

CONCIONES CXXVI.

DE

SANCTIS TOTIUS ANNI

Signantèr de noñullis Particularibus & Extraordinariis, qui in quibusdam locis feſtivè celebrantur, & uſque modo Sermones de ipſis viſi non ſunt.

Compoſitæ ex Vitis eorum: Scriptura Sacra, ac SS. Patribus: variis Conceptibus, Symbolis & Hiſtoriis: præcipuè aptis Moralitatibus refertæ, in duas Partes diviſæ, ac copioſo Indice proviſæ, datæ publicæ luci, Carniolico Idiomate

Ad Majorem DEI Gloriam, eorundem Sanctorum Honorem, & Dominorum Curitorum Commodum:

AP. ROGERIO Labacenſi Ord. Min. Capuc. Concionatore Carniolico

PARS II.

A Menſe Junio excluſivè uſque ad finem Anni.

LABACI

Typis & Sumptibus Adami Friderici Reichhardt, Inclytæ Provinciæ Carniolinæ Typographi, Anno M. DCC. XLIII.

ILLUSTRISSIMO

DOMINO, DOMINO AUGUSTINO CODELLI DE FAHNENFELD,

Conſiliario Regio, Inclytorum Carinthiæ & Carnioliæ Nobili Patritio, Domino in Baronatu Moſſæ, in S. Laurentio, Copriva, Dobrava, Thurn, Thurnau, Domino, Domino Mœcenati, ac Patrono noſtro gratioſiſſimo.

PArs altera Palmarii Empyrei (quæ ob temporum anguſtias hucuſque latuit) liberalitatem Tuam, Illuſtriſſime Domine, Domine, prædicat, adſtipulante D. Antonino, qui part. 4. tit. 5. de juſtitia cap. 7. §. 1. ſic aſſerit: proprius actus liberalitatis, eſt benè uti pecuniâ: *& ſi non benè duntaxat, ſed meliùs & optimè Tuas collocas divitias. Te liberaliſſimum prædicamus. Annon optimè eas collocave-*

ras, dum ad gloriam Dei, ejúsque Sanctiſſimæ Virginis Matris ſine labe conceptæ ſolemnem, & perpetuam novem dierum devotionem in noſtra Eccleſia Goritienſi fundaveras? dum ad honorem Sanctorum pluribus in locis Sacella, Altaria, &c. excitaveras? dum partem primam Palmarii Empyrei gratioſâ Tuâ munificentiâ in lucem prodire juſſeras? &c. ſanè profectò. Et ut liberalitatem Tuam perfectam demonſtrares, ac palmam completam ex Palmario Empyreo reportares, hanc quoque partem alteram prelo ſubjicere voluiſti; ſicque conſpicuum Te dediſti toti mundo Sclavonico, qui opus hoc ad gloriam Sanctorum, & plurimorum ſalutem anxiè expectabat. Beneficentia Tua celebrem Te reddet, & gloriam Tuam dicet in nationibus, ad quas hoc Palmarium Empyreum deveniet; etenim teſte Boëtio lib. 2. de conſolat. Philoſoph. Proſa 5. largitas claros facit : *clarum Te fecit, clariorem Te facit, clariſſimum Te faciet largitas Tua, cujus participes efficientur permulti. Superfluum proinde exiſtimamus Tibi dicere laudes; imò, ut Tuæ parcamus modeſtiæ, neceſſariò abſtinemus âb encomiis, & potiùs Tibi gratulamur viam tutam, quam pergis, liberalitatem videlicet, quæ ſecundum Divum Hieronymum Doctorem maximum lib. 16. ſup. Iſajam cap 57.* virtus maxima, & via regia eſt: *via utique ad felicitatem tum temporalem, tum æternam, quam ut Deus T. O. M. per interceſſionem Sacratiſſimæ Virginis Immaculatæ, omniumque Sanctorum Tibi perenniter largiatur, toto corde precamur, ac Tuæ laudatiſſimæ beneficentiæ demiſsè nos commendamus.*

Tui humillimi, & obligatiſſimi

Servi

PP. Capucini Conventûs Labacenſis.

Facultas Reverendiſſimi Patris Generalis.

Nos Fr. Hartmannus Brixinenſis totius Ordinis Fratrum Min. S. Franciſci Capucinorum Miniſter Generalis. L. J.

GOncedimus facultatem, ut Liber cui titulus *Palmarium Empyreum* ab Adm. Ven. P. Rogerio Labacenſi Provinciæ Styriæ Concionatore elaboratus, & Carniolico Idiomate conſcriptus, â binis Ordinis noſtri Theologis examinatus & approbatus typis mandetur, ſi iis, quibus id competit, ita placuerit. In quorum fidem. Datum Alonæ in Hiſpania die 6. Julii. 1727.

Fr. Hartmnanus qui ſupra.

Approbatio Cenſorum Ordinis.

EX comiſſione A. R. P. Benigni Græcenſis Miniſtri Provincialis noſtræ Provinciæ Styriæ, nos infraſcripti attentè perlegimus ſecundam partem *Palmarii Empyrei*, â Rev. Patre Rogerio Labacenſi Ordinis noſtri, & hujus Provinciæ olim Concionatore, idiomate Carniolico eruditè compoſitam. Et cum nihil â catholica fide, bonísque moribus alienum contineat, typis mandari poſſe cenſemus. Labaci 30. Jun. 1730.

Fr. Didacus Litopolitanus Capucinus Concionator.

Fr. Joſephus Locopolitanus Capucinus Concionator.

Approbatio Cenſoris.

PArtem alteram *Palmarii Empyrei* &c. â Rev. Patre Rogerio Labacenſi Ord. Min. Capuc. eximio olim Concionatore (cujus memoria in benedictione eſt) ſeduld & eruditè compoſitam, ex Commiſſione Reverendiſſimi Officii Epiſcopalis Labacenſis eâdem, qua priorem relegi attentione, ac in ea nihil, quod Orthodoxæ fidei, aut bonis adverſetur moribus, quin potiùs omnia, quæ magnum animarum redoleant zelum, fideliúmque animos ad ferventiorem Sanctorum cultum & venerationem accendere poſſint, reperi. Dignam proinde cenſeo, ut è prelo publicam prodeat in lucem. Datum Labaci ad Divam Virginem Aſſumptam die 16. Sept. 1733.

Fr. Antonius Khallan Ord. Min. S. Franciſci Strictioris Obſervantiæ Ss. Theol. emeritus, & Ss. Canonum actualis Lector, ac Conſiſtorialis Labacenſis.

Approbatio Reverendiſſimi Ordinarii.

PPræſens Opus Concionatorium, cui titulus *Palmarium Empyreum* à Venerabili Patre Rogerio Labacenſi celeberrimo in Patria Concionatore præclarè conciñatum, omnibúsque numeris abſolutum uſui Verbi Dei Præconum magnopere accomodatum, ut preli lucem videat, facultatem hiſce impertimur. Datum Labaci ex Officio Epiſcopali die 6. Octobris 1743.

Joañes Jacob. Schilling, Ss. Theol. Doct. Prot. Apoſt. Cath. Eccleſiæ Lab. Canonicus, & Vicarius Generalis.

Elenchus Alphabeticus Sanctorum, quorum Conciones in hac ſecunda Parte reperiuntur.

A.

S. Ægidij Abbatis. C. 84.
S. Alexij Confeſſoris. C. 63.
S. Andreæ Apoſtoli. C. 111.
SS. Angelorum Cuſtodum. C. 82.
S. Annæ Matris B. V. M. C. 69.
S. Auguſtini Epiſcopi. C. 89.

B.

S. Barbaræ V. & M. C. 113.
S. Bartholomæi Apoſtoli. C. 81.
S. Bernardi Abbatis. C. 80.
S. Brictij Epiſcopi. C. 106.

C.

S. Catharinæ V. & M. C. 110.
S. Chriſtophori Martyris. C. 68.
S. Claræ Virginis. C. 76.
S. Clementis Papæ, & Mart. C. 109.
Cordis JEſu. C. 58.
Ss Coſmæ, & Damiani MM. C. 92.

D.

S. Donati, Epiſcopi & M. C. 37.
Dedicatio Eccleſiæ. C. 125.

E.

S. Eliæ Prophetæ. C. 66.
S. Elitabeth Viduæ. C. 107.
Exaltatio S. Crucis. C. 90.

F.

S. Franciſci Seraphici. C. 95.

H.

S. Helenæ Imperatricis. C. 79.
Ss Hermagoræ, & Fortunati. C. 61.

I.

S. Jacobi Apoſtoli. C. 67.
S Joannis Baptiſtæ. C. 83.
S. Joannis Evangeliſtæ. C. 121.
S. Jodoci Regis filij. C. 117.
SS. Innocentum. C. 122.
Jubilæi tempore. C. 126.

L.

S. Laurentij Proto-Mart. C. 74.
S. Leonardi. Abbatis. C. 104.
S. Lucæ Evangeliſtæ. C. 97.
S. Luciæ V. & M. C. 116.

M.

S. Mariæ Viſitatio. C. 59.
S. Mariæ ad Nives. C. 71.
S. Mariæ Aſſumptio. C. 77.
S. Mariæ Nativitas. C. 87.
S. Mariæ præſentatio. C. 108.
S. Mariæ imaculata Concept. C. 115.
S. Mariæ Magdalenæ. C. 66.
S. Margaritæ V. & M. C. 62.
S. Martini Epiſcopi C. 105.
S. Matthæi Apoſtoli. C. 91.
S. Maximiliani Epiſc. & M. C. 96.
S. Michaëlis Archangeli C. 93.

N.

Nativitas D. N. J. C. C. 119.
S. Nicolai Epiſcopi. C. 114.
S. Nicolai Tolentini Confeſſ. C. 89.
S. Nominis Mariæ. C. 88.

O.

Omnium Sanctorum. C. 101.
S. Oſwaldi Regis. C. 79.

P.

Portiunculæ Indulgentiæ. C. 70
Proceſſionis ad B. V. in aliqua neceſſitate. C. 124.
Purgatorij animarum. C. 100.
S. Rom-

R.

S. Rochi Confeſſoris. C. 78.
S. Radegundis Reginæ. C. 76.
S. Roſaliæ Virginis. C. 86.
Roſarij B. V. M. C. 94.
Roſarij perpetui. C. 103.

S.

Scapulare Carmelitanum. C. 64.
S. Silveſtri Papæ. C. 123.
SS. Simonis & Judæ Apoſtolorum. C. 99.
S. Stephani Proto Martyris. C. 120.

T.

S. Thomæ Apoſtoli. C. 118.

V.

S. Udalrici Epiſcopi. C. 60.
S. Urſulæ & Sociarum Martyrum. C. 98.

W.

S. Wolffgangi Epiſcopi. C. 100.

X.

S. Xaverij Indiarum Apoſtoli. C. 112.

Series Patronorum, qui in variis neceſſitatibus invocantur.

S. Agatha eſt Patrona in dolore Mamillarum. Vide Concionem 68. N. 7.
S. Ægidius eſt Patronus in morſu Serpentum. Conc. 87. N. 20.
Eſt eitam Patronus contra verecundiam confitendi peccata. ibidem.
S. Apollonia eſt Patrona in dolore dentium. Conc. 68. N. 2.
S. Barbara eſt Patrona Agonizantium. Conc. 113. N. 10.
S. Cajetanus eſt Patronus in terræmotu. Conc. 65. N. 11.
S. Catharina eſt Patrona in Studiis. Conc. 110. N. 11
S. Chriſtophorus eſt Patronus contra Fulmen. Conc. 68. N. 1[illegible].
S. Clemens eſt Patronus in penuria Aquæ. Conc. 111. N. 21
S. Gothardus eſt Patronus in dolore Catarrhi. Conc. 65. N. 1[illegible]
S. Ignatius eſt Patronus in partûs Periculô. Conc. 65. N. [illegible]
S. Leonardus eſt Patronus Captivorum. Conc. 114. N. 2[illegible]
S. Liborius eſt Patronus in dolore Calculi. Conc. 65. N. [illegible]
S. Lucia eſt Patrona in dolore Oculorum. Conc. 116. N. 1[illegible]
S. Roſalia eſt Patrona tempore Peſtilentiæ. Conc. 89. N. 18
S. Stephanus eſt Patronus in dolore Podagræ. Conc. 65. N. 11.
S. Udalricus eſt Patronus contra Morbum Caducum. Conc. 60. N. 19.
S. Urſula cum Sociabus eſt Patrona Agonizantium. Conc. 98. N. 21.

Patroni quatuor Elementorum.

In elemento terræ Patronus eſt. S. Patritius. Conc. 65. N. 8.
In elemento aquæ Patronus eſt. S. Nicolaus. ibidem.
In elemento æeris Patronus eſt. S. Elias Propheta. ibidem.
In elemento ignis Patronus eſt. S. Florianus. ibidem.

TA LVIII. PRIDIGA.

Na l. dan Meſza mali ſerpàn, ali : Julia.

Tu je:

Ob Brathouſhne JESUSoviga Serzà.

Synopſis.

Ad JESU cor recurre
Quandocunque te ſentis durè.
Et requiem reperies.

Sapopádik.

K'JESUSHU ù Serze fliſsik hitrì
Keder kolli zhutiſh kai hudiga priti
Toku bosh gmah jemòu.

Thema.

Effundite coram eo corda veſtra. *Pſalm* 61. 9.

Pred nym vasba ſerza vunkai iſsuite

PLutarchus Samerkuvauz teh nekadaishnih rezhy, piſhe: de Philippus ta imenitni Krail u'Macedonij naredil jé bil eno lepo, inu ſlahtno goſtaria, ter h'lete pouabil veliku poſvetnih Vzhenikou, ali Philoſophou; katerim pó khonzhanim goſtuvaine h'ſpoſnainu nieh modruſti poſtavil je bil gore tu upraſhainie: *quis in rerum naturæ eſſet maximus?* Tu ner vehshi, kaj jé u'naturæ: inu na ſuete? na kateru, ker uſi ſó ſe ſauselli, is ſausetja perzhelli ſó billi rezh, inu odgovarjat. H'pervemo ta ner ſlovezhiſhi odgovoril jé rekozh: de tu ner vehshi, kar ſnaite jé u'naturæ, jé ta hrib is immenam Olympus; inu ſizer is tem ursaham, ker on pó ſprizhuvainu Lucani, *Nubes tranſcendit Olympus*: is niegóvo viſsokuſtio præſtope te oblake. Na letú odgovori ta druge: de tu ner vehshi ni ta Olympus, temuzh ta Atlas; ker on ne le ſamú nanoſse Olympum, temuzh tude uſo to drugo luglo tega ſueta, po beſsedah Virgilij, ker prave: *Maximus Atlas, maxim humero torquet, ſtellis ardentibus aptum.* Sa letem dal jé ta tretie h'uretijmu ta odgovar rekhozh: de tu ner vehshi ù nature jé ta uoda, ker ona ſama obda ueſ ta cirkel tega ſuetá, po beſsedah teh Cosmografou, katéri to uodo vehshi, koker to ſemlo dellajo. H'zhetertimo odgovoril je jé ta zheterte, tu ner vehshi u'naturi jé tu ſonze, ter is ſega, ker tu ſonze po govorieine teh Plementariou 166. krat vehshi jé, koker ta posemelska machina. Ta pete inu ſadnie ner blishai pershel jé h'te reſnizi, ker dial jé: de tu ner vehshi jé *in rerum natura, Cor bu, rerum*, tu zhloveshku ſerze: inu ſizer reſnizhnu, ſakai letú pó beſsedah Victorini, *Cor quidem parvum eſt, ſed maxima capit:* oku ſi lih maihinu jé, venner tu ner vehshi sapopaſti, samóre, já tako jé, de is vſem volnem ſueram nima sadoſte, koker vidit jé billu nad Alexandram Synam tega ſpred imenvaniga Macedonskiga Kraila: kateri, ker ſi lishal jé ob enim zhaſsu od Ariſtarchuſa, de vezh ſuetou ſe ſnaide, perzhel ſe jé bil jokat, inu ſolse prelivat, rekozh: de jé niemu shon,

Exod.

Num. 2

Plutarchus in Philippo.

Lucanus l. 4. de pompeia Virg.

Virgilius 7. aneidum.

Hugo Vitlo: l. 3. de Ar.

de she eniga ni sadobil, jà takú shalil ſe jé, de h'utholashainu taiſtiga, mogel jé Ariſtoteles popiſsat ene buque, u'katerih jé niemu le en ſam ſuet iskasal: taku veliku jé tu maihinu zhloveshku ſerze, de niemu ne ſuet, ne uoda, ne ſonze, ne nebu ni sadoſte, koker S. Auguſtinus govori: *inquietum eſt cor noſtrum, donec requieſcat in te*: nepokoinu jé naſhe ſerze, dokler u'tebe O Bug nepozhiva: is katerih beſsedi ſe vidi, de tu zhloveshku ſerze ſunai Boga uſe tu drugu premaga, ker onu ſamu u'Bugu niega pozhitik, inu saſtopnoſt naide: pametnu tedei odgovoril jé Philoſophus.

S. Auguſt. l. 1. Confeſſ. c. 1.

Num. 24. Venner, letá oku ſi lih takú dobru, inu blisu sadel je to reſnizo, venner pravem de ſhe nekai druſiga ſnaide ſe, in rerum natura, kateru vehshi jé, koker to zhloveshku ſerze, inu drugu ni, koker tu præzartanu, tu nigdar ſadoſte pozheshenu, nikole sadoſte pohvalenu ſerze Chriſtuſha naſhiga Isvelizharja; inu ſizer is tega, ker onu, oku ſi lih napólnienu is ſemlo, inu firmamentam, is Nebam, inu is Boshiaſtvam, venner per uſem letem ſhe ni imelu sadoſte, temuzh, koker ſe puſti ſhlishat ſkuse Salomona, proſse, shelli, inu hozhe imeti ſerza teh ludy rekozh: *prebe mihi fili cor tuum*: dai mene moj Syn, moj zhlovek tvoie ſerze; inu sa tega volo, ker, koker pravi ta ſpred imenvani *Victorinus*: *nihil humano corde ſublimius, nihil nobilius, nihilque Deo ſimilius reperitur, quapropter nihil aliud petit, quam Cor.* Ker nezh ni vishishiga, ker nezh ni ſlahtnishiga, ker nezh ni Bogu enazhishiga koker jé tu zhloveshku ſerze, ſa tega volo nezh druſiga nasheli, inu naproſse, koker taiſtu: Od tod tedei David ta Spoſnaviz teh JEſuſoviga ſerza shell, pouſtigne ſvoio ſhtimo, inu ſhtimo teh arph rekozh: *effundite coram illo corda veſtra*: pridite, pridite uſe pred JEſuſavu S. ſerze, ter pred nym iſsuite unkai vasha ſerza, de ugaſsili boſte taiſtiga gorezhe shellé; já ne le samú takú taiſte ugaſnili neboſte, pazh pá per letém en velik nuz prejeli, inu imelli boſte, koker S. Bernardus govori, *Cor Domino datum nihil turbationis ſuſcipiet*, tu Goſpudu Bogu isdanu ſerze nezh ſmane, inu supernoſte, niſma iſnet, inu obzhutiti; pazh pá, *tentatum non movebitur, ſed gaudebit*: kader khi is eno ale drugo nadlúgo, ſmamo ale napaſtio bode mamlenu, kadar niemu ſe isda, ſchode nima terpeti nobene; pazh pa is velikim veſseliam immaſe veſselit, inu resveſsellenu biti, gratat, inu poſtati, ker letú jé enu pravo, inu ſihernu perbeshalishe uſem taiſtem ſerzam, katéra h'niemu prideio, katéra ſe niemu zhes dadó, inu katera per niemu u'potrebah, u'revah, inu nadlugah to pomuzh ishejo. Letú tedei, ker troshtlivu jé, inu zhaſtitlivu, nozhem dones, koker *in die lætitiæ cordis ejus*, na ta veſseli dan JEſuſaviga ſerza, kai dalei h'niegovi zhasti, iskasat, de takú en ſledni ſnal bode, inu tedel pertezh h'temu perbeshalshu u'niegovih potrebah; de ſnal bode,

S. Bern. in Ep. ad quemdā paſtulantem.

Cant. 2.

Prov.

inu

inu vedel en ſledni niegóvu ſerze is JEſuſavim ſerzam sdrushitī. Katéru de prou ſe ſgodi, u'mouzhainu poshlushat ſe poſliſsajo; jeſt pa h'sadobleina te gnade eniga praviga govoricinia, inu ſpodobniga iskaſainia pozhaſtim popred tu preſuetu JEſuſavu ſerze is S. Bernardam, rekozhi: *Dulcis JEſu Cor aveto, Te ſaluto corde læto; ſalutando te honoro, curvans genu te adoro, ſummo cordis gaudio.* O ſerze JEſuſavu bode zheshzenu is moim ſerzam bode sdrushenu: v'zhaſte ſe tebę jeſt perklonim, veliko hvalo tebe naklonim, veſselu prou s'moiga ſerza u'med tem proſsem bodo perprauleni, ter bom perzhel v'Iméni Boſhym. *Num. 3.*

Pishe Florimondus l. 6. de Origine Hæreſum c. 16. de Elisabeth ta Engellendarska Krailiza immella jé u'mei drugimi ſlahtnimi rezh- *Inductio*
mi nie Kraileviga Shaza, tude en ſilnu lepi inu veliki Diemant, katéri od naturæ ſturien jé bil takú kunshtnu k'eni podóbe eniga Serzá, de en ſledni ſe jé letému ſausel; letéga puſtilla billa jé ta Elisabeth resklat inu resresat takú, de is eniga Serzá, due ſo poſtalle: leteh eniga ohranilla jé sa ſe, tega drusiga pak poſtalla billa jé te Scotierski Krailizi, Maria Stuarda is imménam, is piſmam, de ona poſhle nie letú polovizhnu diamantaſtu Serze h'temu, debe is nio pershla v'to periaſnoſt: já na letú piſsalla jé dalej Eliſabeth Marij: de, oku kni onna utegnilla bi v'eno, ale drugo nadlugo ſlaſte pak v'naſrezho te voiſke paſte, tedei imma uſeti h'temu diemanteſtimu Serzu tu perbishalishe, v'letú poſtavit nie savupainie; ter v'te nadlúge poſlat nie nesai tu ſerze, ſakai ona ſdaizi na letú hozhe priti h'pomuzhi, nie pomagat is te nadluge, inu ú te potrebe ſtate naſtrane, ter koker ena ſeſtra nie poſtrezhe. *Num. 4.*

Letú, kar ſedei ſhlishali ſmo od tega diemantaſtiga ſerza, troshtlivu, vidiſe nam, pershlu jé te Marij naprei, ker taiſtu danu jé nie billu k'enimu troſhtu ú Shaloſte, k'enimu ſaupainu ú navarnoſte, inu ú te ſili k'enimu perbishalishu: letú, koker ſe nam vidi, letaku moglu bi billu ſa reſniza bit, ale, Ah! naſtanovitnoſt prævelika te ſizer diemantoſte terdusti inu ſtanovitnoſte! ſakai, oku ſi lih letú terdu jé billú, venner bres te koſlove kryvi, jé billu omehzhenu, ſakai letú, katéru jé billu danu k'eni savupainu inu perbeshalishu te Marij, poſtallu jé billu nie k'eni ſchode inu groſovitnoſte; ker ſcuſe letú nezh ni iskalla drusiga ta foushliva inu pregreſhna Eliſabeth, koker debe ſcuſe letó perloſhnoſt nie nadlúgo inu theshavo ſpoſnalla, ter ú te nadluge zhes nio udarilla, inu takú Mariam ob kraileuſtvu inu ſhiuleinie perpravila: kateru, kar je miſlila billa jé ſadobilla, ker po nadolshnu puſtilla billa jé to krailizo Stvarta ú tem meſte Londen ozhitnu na plazu ob glaua dite. Ah ſerze ne tega ſaupainia pazh pa te ſchode! Ah ſerze nekar tega perbeshalisha themuzh te ſmerte! moglu ſe jé tu diemantaſtu ſerze, rezh, inu imenuvate: Ale ſapuſtimo letú, ſtopimo dalei, poimo od

ſoushie, h'reſnizi, ſtopimo od tega diemantaſtiga ſerza te Kralize Elizabeth, h'temu lubeſnivimu ſerzu Chriſtuſha naſhiga Isvelizaria, ker letú jé sa reſniza, *Cor ſiduciæ, & refugij* enu ſerze tega ſavupania, inu perbishalishe, uſem tem, kateri h'letémo pertekó, letú, letù præſuetu Jeſuſavu ſerze jé enu ſihernu meſtú uſem tem ſerzam, katéra ſe niemu isdadó, v'katerim ſihernim meſte v'eni ſledni theshave, bridku ſte, nadlúge, napaſte, inu terpleine bode ſe veliku koker kole hozhe, ſakai pravi S. Ozha *Bernardus*: *ad hoc perforatum eſt latus Chriſti, ut nobis pateſiat introitus: ad hoc vulneratum eſt cor Chriſti, ad hoc datum eſt cor Chriſti, ut in illo ab exterioribus perturbationibus abſoluti habitare poſſimus. O quàm bonum, O quàm jucundum, O quàm ſecurum habitare in corde JEſu!* H'temu prebodena jé niegova ſtran, debe mogli mi h'Jeſuſavimu ſerzu priti, h'temu rainenu jé Chriſtuſhavu præſuetu ſerze, h'temu udanu nam je Chriſtuſhavu præſuetu ſerze, debe mi ú niemu obarnvani pred uſo supernoſtio, inu ſunaino posemelsko nadlugo, ſtanuvati, inu prebivat samogli. O koku dobru! O koku veſsellu! O koku ſihernu ſe v'Jeſuſavim ſerzi prebiva! upie S. Bernardus: Sa tega volo O zhlovek! tare tebe khi ena, ale druga nadluga, Ah nezagai, naupade tebe tu ſerze, uſeme gore ta lepe nauk, katériga dal jé bil ta Angel Raphaël temu mladimu Tobiu, letéga pravem uſeme gore, ſamerkai, inu ohrane, is katerim jeſt poterdet hozhem mojo oblubo, inu napreiuſetie, namerz.

S. Bern. ſerm. 3. de Paſſ. Dom.

Num. 5. Confirmat.

Bere ſe, de pó tem, ker Tobias ta brumni, pravizhni, inu miloſtivi Mosh, padel je bil ſkuse tu perpuſhaine Boſhie v'to præveliko nadlugo te ſlepote, inu perſhel v'éno veliko ſtaroſt, de menel jé v'kradkim to ſmert ſturite: prutie pak, ker ſamerkal jé bil Tobia niegóviga Synú biti ushe per dobre pamete, povedal jé bil niemu, de ima nekolku denariou v'Rages tem meſte Mederske deshelle; ter ſapovedal niemu de on ima prit tiakai, inu taiſte uſdignit: ker pak h'letemu priti ta mlade Tobias bres eniga Voiarna ni mogel priti, iskal jé eniga letaziga; h'ſadnimu neshel jé bil eniga, katéri, imenuval jé ſam ſebe Azariam, letá uſel jé bil v'ſvoio ſkerb tega Tobia, grede is nym kamer je imel poite: na potu permerelu ſe jé, de Tobias od hoie jé bil nekolko opes hal, h'refriſhainu tega truda, Tobias ſhal jé h'temu potoku Tigris, letukai ſedel jé na krai te uodé, poſtáve v'uda te noge, inu perzhne ſe frishat, inu umivati; v'mei tem perplava h'niemu ena riba, pred katéro perzhel je Tobias upiti, *invadit me*, pole ta riba me zhe poſhreti: na katéra ta poleg niega ſtoiezhi Azarias, ale bul rekozh Raphaël, ſapoveduvat je perzhel niemu rekozh nemarai, inu ſe neboi, primi ſerzhnu ſa plaut te ribe, ſlezhe nio na ſuhu, ubj leto, inu potegne is nie tu oſerthie, uſeme is uſega letéga h'tebe tu ſerze, ſouzh, inu jetra, ker: *Sunt*

Tobia 6.

enim

enim hæc neceſſaria medicamenta, ker letú uſe jé ena nuzna, inu potrébna arznia; uſe letú ſturil je Tobias, venner is letém, de ga jé poprašal: *Quod remedium habebunt iſta?* kai bode letú sa ena arznia? na kateru povedal jé bil, de (ta ſhouz, inu jetra ispuſtim) tu ſerze te ribe ene take mozhy, inu krafte je, de: *Cordis ejus particulam ſi ſuper carbones ponas, fumus ejus extirpat omne genus Dœmoniorum:* Poſtavil zhe bosh en koſsiz tega ſerza na to sheriavizo, ter is letem perzhel bodesh kaditi, pole ſdaizi is tem dimam prægnal bodeſh uſe ſorte teh hudizhou: Letú odgovoril jé Tobiu ta Raphaël, inu reſnizhnu: Sakai, kar oblubil, inu nauzhil jé bil niega, uſe ſe jé vidilu ſgoienu, ker ſkuſe ta koſz tega ſerza odgnal je bil od Saræ Neveſte tega Tobia te hudizhe, kateri ſo morili nie mosh: è pó ſprizhuvainu S. piſma. *Num.6.*

Letú, kar ſedei k'enimu nauku povedal ſem vam, koker povedal jé bil ta Angel temu Tobiu, zhe prou ſpregléda ſe, taku vidit jé biti ſa reſnizo en lepi nauk enimu ſlednimu, inu enu poterieine moiga napreiuſetia, namezh: de oku khi eden ſnaide ſe v'eni nadluge, letá uſeti imа, *cordis particulam*, en koſsiz tega ſerza; ne ſizer tega rijbiga, temuzh tega ſkuſe tu ribie ſerze, pomeineniga, namezh: tega ſerza Jeſuſaviga, ker letú, ſkuſe tu ribie ſerze jé pomeinenu, koker S. Thomas Aquinas govori, rekozh: *Cor piſcis quaſi membrum nobiliſſimum, ex quo tota vita procedit, B. Virginem ſignificat: particula verò cordis ſignificat corpus de Virgine ſumptũ: hoc debet ſuper carbones, id eſt ignes amoris poni.* *S. Thomas opuſ. 58. c. 20. in locum.* Serze te ribe, koker ta ner ſlahtniſhi tall, is kateriga ishaia ta shivitik, pomeni to prazartano Mater Boſhio Mario Divizo: ta koſsiz pak tega ſerzá poméni tu truplu, inu ſerze Jeſuſavu, kateru poſtavit ima ſe na ſheriaviza, na ogien te lubeſni, inu taku prægnallu bode, *omne genus Dœmoniorum*, uſe ſorte teh hudizhou, koker.

Zhe ſpregledamo eniga Thomasha, Zachea, Matthеusha, Saula, Auguſtina, Mario Magdaleno, inu vezh drusih letazih, vidimo biti reſnizhnu, ſakai: gdu navé, de mozhnu mamlen je bil od tega præuſetniga hudizha is iménam Lucifer, Thomas ta Dydimus; ker niemu veruvat ni perpuſtil, de uſtal jé od ſmerte, Chriſtus, koker ſo niemu pravili ti Apoſtoli; ena hudobna ſorta teh hudizhou. Ale, kumai de Thomas usel jé, *cordis particulam* ta koſsiz tega ſerza, kumai de perzhel jé bil lubit Jeſuſa, ſdaizi prægnal jé is letem tega Luciferia, ſdaizi perzhel jé rezhe: *Dominus meus, & Deus meus*, moi Goſpud, inu moi Bug Chriſte. Dalei, gdu navé, koku mamlena niſta billa Zachæus, inu Matthæus od tega uherniga, lakomniga hudizha Mamona? ker ona dua koker ena uherna Zolneria grabila ſta pod ſe, *per fas, & nefas*, pó krivim, inu pravizi, po foushij, inu golufij; de dershana ſta billa sa ozhitne greſhnike. Ale, kumai de letá dua poſtaulla ſta, *Cordis particulam* *Num.7.* *Joan. 20.*

culam, ta koſsiz JEſuſaviga ſerza na sheriaviza nijniga ſerza, na ogien te lubesni, kumei de ſta ſe podalla h'Jeſuſu, ſdaizi pregnala ſta tega Mamona, ſdaizi odſtopil je od nieh ta lakomni hudizh, de oba tu kryvizhnu perzhella ſta pourazhuvat, inu nasai dajati. She dalei gdu navé, koku mamlena billa ni ta Maria Magdalena od tega nezhiſtiga hudizha Aſmodæa, ker ona v'tem Jeruſalemſkim meſte, *erat in civitate* Luca 7. *peccatrix*, billa jé ena ozhitna greshenza, katera sapellala jé nieh veliku. Ale, kumai Magdalena usella jé *cordis particulam*, ta koſsiz tega ſerza, kumai dotiknilla, kumai poshlushat perzhella billa jé Jeſuſa, kumai perzhella billa jé lubiti taiſtiga, ſdaizi is letém odgnala je od ſebe tega Aſmodæa, ſdaizi proſta jé pred tem hudizham gratala. She uſelei dalei, gdu nave, koku koku grosnu mamlena niſta billa ta dua brumna Capucineria v'tem deshelskim ſtanu eden is imenam P. Petrus à Mazara, ta drugi pak F. Joañes Baptiſta is tega meſta Fauenza, od teh hudizhou; kir tega pervega mamel jé ta nevoshlivi Belzebub takú, de on umoril jé bil is nevoshlivoſti eno h'nie góvi lubesni nagnieno ſhensko pershono, de be ti drugi ſe is nio napezhalli: tega drusiga pak mamel jé ta posbreſhni Bellial, ſakai Baptiſta v'tem deshelskim ſtanu ſkuse Annales Capucinorum. inu bres nehainia ſneshil ſe jé u'teh oſtariah per petio, inu jede, per trumfainu, inu shertio, de uſe meſtu nad nym ſe jé pohuishalu. Ale 1580. kumai de letá dua poſtavilla ſta na ogien te lubesni, na ſheriaviza nieh ſerza, *Cordis particulam*, en koſsiz Jeſuſaviga ſerza, kumai de ſhla ſta enu malu v'ſe, ſdaizi pregnala ſta od ſebe, *omne genus Dæmoniorum*, uſe ſorte teh hudizhou: Petrus tega nevoshliuza Belzebuba, Baptiſta pak tega posreshniga Beliala, já perſhla takú delezh v'te brumnoſte, inu ſuetuſte, deſta uredna billa govoriti v'nieh ſhiulcine is Jeſuſam. Num. 9. She uſelei dalei, inu naprei, gdu navé, koku nauſmilenu niſta bila mamlena Saulus, ir a Auguſtinus, Saulus od tega jeſniga hudizha Beemoth, inu Auguſtinus od tega leniga hudizha Belphegor; ker Saulus ves ſmamlen od niega, is jese, *Spirans minarum & cædis in diſcipulos*, poſliſ- Act. c. 9. ſal ſe jé moriti te Jogre goſpodnie; h'katerimu konzu, uſel jé bil oblaſt od Gospoſke, pouſod klat, inu moriti te Chriſtiane: ta Auguſtinus pak is lenobe giniti ſe ni hotel h'te ſhlushbe Boſhy, h'goreuſetio te prave S. Verre, oku ſi lih veliku opominuala jé niega Monica niegova ſveta Mate. Ale, Ah! kumai de leta dua uſella, inu poſtavilla ſta billa, *Cordis particulam*, en koſsiz tega ſerza Jeſuſaviga na ſheriaviza nijniga ſerza, na ogien te lubesni, kumai de Saulus ſhlishal jé Saule, Saule ſakai mene prægainash? Auguſtinus pak, *tolle lege*. uſame, inu bere; ſdaizi pobegnila jé, *omne genus Dæmoniorum*, uſa ſorta teh hudizhou: ker is eniga ſerditiga Saula, gratal jé en kradki Paulus; Auguſtinus pak is eniga sanikerniga h'te ſhlushbe Boſhy, k'enimu reshi-

riau-

riauzo taiſte. Vezh taziga ſamogel bi perneſti naprei, ale vidi ſe nepotrebnu: sa tega volo uſe sapuſtim, ter obernem ſe ſamu h'tebe O Chriſtian! ter tebe uprasheozh ogovorim; ale le leto reſnizhnu ni, de tu Jeſuſavu ſerze jé enu perbeshalishe v'teh nadlugah? ker letû ſedei ſi iskasanu vidil, sa tega volo O Chriſtiani! kei dones en taki veliki ſhaz ſe vam gore inu unkai poſtaue, Ah pridite, inu *effundite coram illo corda veſtra*, reſsuite pred Jeſuſam præſuetim ſerzam vasha ſerza, veshgite v'vashih ſerzah ta ogien te lubesni, lubite taiſtu, zhaſtite taiſtu, ne le ſamú dones, temuzh uſe vaſhe ſhiuleinie: pokladaite veden taiſtu na ta v'vaſhem ſerze ſanetene ogien te lubesni, ker taku ti præuſetni is Thomaſham prægnal boſh tega Luciferia, ker takú ti lakomni is Zacheam prægnal boſh tega Mamona; ker taku ti nazhiſti is Magdalena prægnal boſh tega Aſmodæuſa; ker takú en ſledni prægnal bo *omne aliud genus Dæmoniorum:* uſe druge ſorte teh hudizhou: já ne le leté, temuzh tude uſe ſorte te nadluge, reve, inu terpleina: ali letukai.

Sdj ſe mene de ſhlishim eniga, katéri ſdiha, inu klaguie, rekozh: Ah ſmili ſe G. Bogú! jeſt ſe poſliſsam uſe letú ſturiti, jeſt v'moih nadlugah klizhem na pomozh te Svetnike, inu Angele, jeſt ſe perporozham Jeſuſu, jeſt iszhem pomuzh per niegovih S. ranah, inu præſvetim ſerze; venner peruſem letém naobzhutim nobene pomuzhi, nasnaidem nobeniga perbeshalisha: kai more letéga ta ursah biti? kai, poſhluſhai gdur kole kai taziga ſam per ſebe miſliſh, inu govorish, gdur kole per tvoim perbeſhainu h'Jeſuſavimu ſerzo nezh pomuzhi nasadobiſh? poſhluſhai pravem ta urſah, kateri drugi ni, ampak, ker naispèsh, naiſsujesh prou tvoje ſerze pred Jeſuſavim ſerzam; tu jé: ker ti nasdrusish tvoje ſerze is ſerzam Jeſuſavim, ker ti niſse pó niegovim ſerzu; sakai kadar ti bil bi pó letem, ſneshil bi pomuzh per niemu v'uſe tvoje nadluge, nezh dergazhe, koker David ta pó Boſhym serzu ſnaideni Mosh: od tega.

Neſse naprei S. Piſmu, de v'niegovim ſhiuleinie David præſtat jé mogel veliku britkuſt, teſhau, ſtrahù, inu druge napaſte, koker h' pervemo: David ſhe en maihin paſtir per ouzah, kai ni mogel ſtrahú preſtat, ker natekil ſe jé bil obenim zhaſsu na eniga Leua, h'drugimu na medueda, katera ſta niemu te ouze klalla. Dalei, kai sa en ſtrah ni obzhutil, kadar ugledal jé bil ta veliki meſni turn tega Goliatha; Dalei, kai sa en ſtrah ni obzhutil tedei, kader pognal jé bil Saul na niega to ſulzo, h'temu debe ga bil umoril: Dalei, kai sa eno teſhavo obzhutil ni David tedei, kadar lazhen, inu iſtradan jé nekolku dni mogel okuli hodit; Dalei, kai sa eno bridkuſt ni obzhutil David tedei, kadar sanizhuvan jé bil od Naballa. Dalei, kai ni obzhutil David sa eno ſhaloſt, kadar bil jé ſaſpotuvan od Michol niegove Shene. Dalei, v'kai

Num. 10. *Obiektio*

Reſponſ

Num. 11.

1. *Reg.* 17.

Ib. 18.

Ib. 21.

Ib. 25.

2. *Reg.* 6.

2. *Reg.* 16. ſa ene nadluge ſneshil ſe ni David tedei, kadar jé Semei niega prælinal, inu is kameniam luzhal. Dalei vezh taziga mogel bi naraitat, ale *Pſal.* 93. uſe drugu sapuſtim, ker v'uſem ſneshil jé pomuzh, koker ſam pové, *Pſ.* 114. rekozh: *Dominus adjuvit me*, Goſpud jé mene pomagal: *humiliatus ſum, & liberavit me:* ſem bil ponishan, inu me je odreſhil: v'uſeh niegovih potrebah David prejel jé pomuzh od Buga: ale koku? poſhluſhaio, ker David bil jé en Moſh po Boſhym ſerzo, ale koker islaga S. Greg. *Secundum voluntatem Dei*, po Boſhy volle, ale dalei, Moſh po Boſhym ſerzo, *propter ſingularem erga Deum charitatem*, sa volo te ſusebne lubesni prutie Bugú: sa te lubesni volla, sa tega ſdruſheina niegoviga ſerza is ſerzam Boſhym, niegóve volle is to vollo Boſhya, uſhliſhian je bil David v'uſe niegovi proſhnie, sadubil per tem Boſhym ſerze ta pomuzh, inu perbeſhalishe v'uſe niegove potrebe. Sa tega volo tedei O Chriſtian David jé bil takú pognadan: ſdrushe ti takú tvoje ſerze is Jeſuſavim ſerzam, zhe ozhes is Davidam to pomuzh, inu perbeſhalishe per Jeſuſavim ſerze ſnaite: pridi na tako visho leſsem, inu reſsui pred nym tvoje ſerze, ter bosh niegovo gnado v'tvoih revah obzhutil: *Effundite coram illo corda veſtra*, na to visho reſsuite pred Jeſuſavim ſerzam, vaſha ſerza ker takú boſte potroſhtani: ushgite v'vaſhim ſerze ta ogien te lubesni, poloſhite na letú tu ſerze Jeſuſavo, ter takú uſe boſte prægnalli, kar vaſ mamme na duſhe, inu na teleſse; noſsite tu præſuetu Jeſuſavu ſerze v'vaſhih uſteh, zhaſtite veden taiſtu: noſsite veden vaſhih miſlih, inu ſpominu, noſsite v'vaſhim ſerzo tu ſerze Jeſuſavu, ker takú tu præſuetu ſerze perſhlo vam bode h'troſhtu, h'pomuzhi, inu isvelizhainu: napuſtite letú priti per vaſ v'eno poſablivoſt, oku nozhte od niega saversheni biti, koker uni Puſhaunig od katériga berem, inu is nym ſklenem.

Num. 12. *Epilogus.* Bil jé en Puſhaunig, katéri ſhivil jé dolgu zhaſsa v'ſamote, uenner ne koker bi bil imel ſhiveti, sakai porednu ahtal ſe jé te andohte: letá pershel ker jé bil na ſmertno poſtella, de ſdei, ſdei je imel umreti, sagleda pred ſabo eniga hudizha is enimi ognienimi villami, inu ſhlishi eno ſhtimo rekozh: pole ker letá ni hotel v'niegóvim ſerze, moiga ſerza noſsiti; ker letá ni hotel mene v'niegovim ſerze imeti, ker letá ni hotel is mano nobeniga uſmileina imeti, ker letá ni hotel prutie mene ene lubesni imeti, ker ni hotel ſvoiga ſerza mene isdati; *Sic neque tu miſereris*, tude ti is nym nimash nobeniga uſmileina imeti. Na letu ta peklenſki duh porine, inu pahne te gorezhe ville v'niegóvo ſerze, oduſame niemu tu ſhiuleinie, inu duſhiza. Ah letá pazh ſneſhil ni per ſerzu Jeſuſavim tega perbeshalisha, letému pazh tu ſerze Jeſuſavu perſhlu ni h'pomuzhi, koker temu Davidu, ſakai ker ni bil *vir ſecundum cor Dei.* Sa tega volo de ſe nam kai taziga napergodi, taku pridite, *& effundite*

Vide Mendoza in l. Reg. c. 13. n. 14. fol. 323.

fundite coram illo corda veſtra: pridite inu rezhite is S. Anſelmam: *Auſer Domine ſubſtantiam, manus, pedes, oculos, ſolum relinque cor, quo te diligam, hoc enim ſolo tibi placebo:* uſeme od mene O lubesnivi Jeſu uſe moje prèmoſhejnie, nemaram; puſti le mene moje ſerze, de te bom mogel lubiti: uſeme od mene te roke, nemaram, puſti le mene tu ſerze, de is tem bom tebe zhaſtiti ſamogel: uſeme od mene te noge, nemaram, puſti me le tu ſerze, de is tem bom mogel h'tebe priti: oduſemi mene te ozhy, nemaram, puſti le mene moje ſerze, de is tem bom mogel tebe gledat, de is tem ſamem bom mogel tebe dopaſte, inu takú per tebe ú nadlugah to perbeshaliſhe ſnaiti: letakú tedei, *effundite &c.* inu takú boſte potroſhtani, inu isvelizhani. *S. Anſ. l. 9. meditat.*

A M E N.

TA LIX. PRIDIGA.

Na II. dan Meſza Mali Serpàn, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Obyſkájnja Mariæ Divíze.

Synopſis.

Cerva velox ad Juvamen,
Eſt Maria & Tutamen,
Singulis Mortalium

Sapopádik.

Sèrna hitra h'Pomagájnu,
Slednimu tàr h'Varvuvájnu
Is Ludy Maria je.

Thema.

Exurgens Maria, abijt in Montana cum feſtinatione.

Vſdignila ſe je Maria, inu ſhla je na Gorrè is hyſtéjnam. Lucæ 1.

TÚ, kar kóli lepiga, inu zhaſtitliviga *Abraham* ta velíki, inu S. Patriarch. Tu kar kóli dobriga, inu hvàle urédniga ta Svete inu Boſhy *Chroniſtæ Moyſes.* Tu, kar kóli velíkiga inu ſhtimániga *Iſaias* ta S. Evangelſki Prerok. Tu, právem: kar kóli lety, inu drugi govórili ſo h'povihſhuvájnu ene *Saræ*, ene *Rebeke*, ene *Rachel* inu vèzh drugih Sheèn ſtáriga Teſtamenta; tu uſè drugiga ni kakòr ena pràsna ſenza prutje temu ruménimu ſonzu, námerzh: prutje Marji Divizi, kir od njè ſame, inu od nobéne druge práve ta salubleni Shenin: *Viderunt eam filiæ Sion, & beatiſſimam prædicaverunt.* Njò, kir vidile ſo te hzhére *Sion*, tu je: kakòr govóry ta imetni Vzhênik Honorius: *Filiæ Eccleſiæ*, hzhere te Cerkve, inu ſizèr ſtáriga Teſtamenta: Te ſo njò ſa nèr ſhrézhniſhi, ſa nèr ſhtimániſhi, ſa nèr iſvélizhaniſhi dèrshále, klizale inu imenuvále; tu je: Vſi Patriarchi inu Preróki, kakòr ene hzhére, ali: Synóvi te ſtáre *Synogoge* vidili ſo, *oculis mentis*, is ozhmy te Dúſhe v'eni *Figuri*, ali ſpómynu Mario to zartano Divízo, zhès uſe druge pouſdigneno: Kakòr. *Num. 12.* *Cant. 6.*

Num. 2. *Viderunt eam.* Vidil je njò *Abraham* tèdái, kir is tega Boſhyga povéjla po nozhi pèr ſvèjtli Luni ſpremiſhlúval je to oblúbo Boſhyo, *Genes.* 15. de is njéga priti ima telkájn Ludſtvà, kulikèr je ſvèjſd na firmamentu; inu v'mèj tèm Maria kakòr ena ſvèjtla Luna ima biti, inu od te uſe tu drugu ima ſvetlòbo teh gnad prejémat inu dobyvat.

Num. 3. *Viderunt eam.* Vidil je niò *Moyſes* tèdái, kir vidil je ta gorézhi gèrm brès uſe ſhkode. Inu to'zhudno ſhibo, is katéro ſtúril je telkàin zajh- *Exod.* 3. nou inu zhúdeſsou; kir gèrm brès poshgájnja, kásal je njemu Mario brès madesha inu brès grèjha: ta ſhiba pak oſnanuvála je Moyſeſu kraſt, múzh inu oblaſt Mariæ te prihodne S. Divîze.

Num. 4. Dálej, *viderunt eam*, Vidil je David tèdáj, kir vidil je ſvojo sa njéga ſkerbno *Michol*, takú kumſhtnu pèr shiuléjnu ohránit ſe pred hlapzi tega grosniga Saula: sakaj tèdáj ſkusi to *Michol* ſpoſnàl je, inu Mario *2. Reg.* 19. u'tajſti vidil, kakòr eno prihodno Pomózhnyzo, katéra telkájn grèjſh- nim ima h'pokuri, inu k'Iſvelyzhajnu pomágat.

Num. 5. Shè dálej, *Viderunt eam*, Vidil je njò *Eliſæus* ta S. Prerok tedáj, kir vidil je na mórju, is mórja en majhin oblàk, *quaſi veſtigium hominis*, kakòr eno zhlovéſhko ſtópynja iſhájat; is katériga priſhla je ta ulága *3. Reg.* 18. h'resfriſhajnu te ſúhe ſemle: u'tèm právem: vidil je *Eliſæus* Mario, kakòr eno prihodno Mater tega Meſsiasa, is katére priti je imèl h'troſh- tu, h'núzu, veſselju, odrèshéjnu inu k'Iſvélyzhajnu tega zhlóveſtva.

Num. 6. Shè uſélei dalej, *Viderunt eam*, Vidili ſo Mario drugi Preroki ſtári- ga Teſtamenta, kakòr en *Salomon*, en *Iſaias*, en *Jeremias*, en *Ezechiel*, *Daniel* inu vèzh drugih; katéri uſe, *laudaverunt eam*: zhaſtyli inu hvályli ſo to is mnokatérimi lepimi pridéuki inu titulni, kakòr ta *Salo-* *Iſa.* 11. *mon*, kir Mario, *Domum ſapientiæ*, eno hiſho te modruſti. En *Iſaias*, *Jer.* 31. eno ſhibo, *de radice Jeſſe*, od Jeſse te korényne. En *Jæremias*, eno *Ezc.* 44. Sheno, katéra, *circumdabit virum*, bode eniga Moſhà obdála. Dálei en *Dan.* 4. *Ezechiel*, ene sapèrta Vráta, *Porta clauſa*. En *Daniel* pak enu drjvu, pod katériga véjami *Volucres cæli*: prebivále ſo tyze tega lufta. Drugi pak dêrgážhi imenuvali ſo Mario, katéri lepi shlàhtni inu veliki titulni práu, inu u'rèjſnyzi ſpodóbjo ſe tajſti. Inu tu sa vol tèh leſtnyn, katére ima Maria nad ſabo. Vener jeſt púſtym sa danaſs na ſtráni uſe le- tè, tàr oſtánem pèr tèh, katére dajò Marji ty Vzheniki ſedájne ſvete Cerkve, námerzh tega noviga Teſtamenta: is katérimi zhaſtè inu hváljo Mario; kir njò rèzhem mnokaterim pèrglihújejo, inu takú njè zhaſt resglaſsújejo po uſem ſvejtu.

Num. 7. Susebnu pak dopáde meni tu, kar zhes danaſsni S. Evangelium *Pet. Cel.* *Petrus Cellenſis*, *Gulielmus parvus*, inu mvoj S. *Antonius Paduanus* *lon. Vi-* pravjo, kir Mario eni Sèrni pèrglihújejo: kakòr *Petrus* h'pèrvemu, *gil. Nat.* kir od Mariæ práve: *Cerva chariſſima Maria, cujus hinnulus Chriſtus* *Dom.*

Domi-

Dominus eſt. Ena lubesníva Sèrna je Maria, katére mladi Jelenzhik jé ta Goſpud Chriſtus. Sa tem pak *Gulielmus* inu *Antonius Paduanus*: *Cerva eſt Maria chariſſima, quæ in diverſorio binnulum gratiſſimum peperit.* Maria ena lubésniva Sèrna je, katéra na erpèrgah rodyla je tega nêr hitréſhiga Jelenzhika: Katéru potèrdit hótel je ſam JESUS, kir eniga mladiga Jelenzhika púſtil ſe je imenúvat ſkusi Salomona, kir ta práve od uniga: *Similis eſt Dilectus binnulo Cervorum.* Mvoj lubi glih inu enàk je enimu Jelenzhiku. Od tod. S. Ant. ſèr. Domini. 3i Quadr.

Kir, *Viderunt eam.* Vidili ſo Mario, kakòr eno Sèrno *Petrus Gulielmus, Antonius* inu vèzh drugih; tàr, kir is tèm ſo zhaſtyli Mario, & *laudaverunt eam:* Sa tu nasaméri meni danaſs, O Maria! zhe is temi tébe eni Sèrni pèrgliham; sakaj zhe poglédam u'danaſhni S. Evangelium, tàr zhe ſprémitlim tu, kar od tebe govóry rekozh: *Exurgens Maria abijt in montana cum feſtinatione.* Se je uſdignila Maria inu ſhla je is hyténjam na gorrè. Tu pràvem: zhe ſprémiſlim, taku nájdem te eni Sèrni enáko; sa tu dálej od tega pójt namiſlim, temúzh tebi h'zhaſtè dálej kaj per tem hózhem oſtáti, inu dálej h' tróſhtu tvojm Andohtlivim to rèjſnyzo reslóſhit, inu iskásat, de. *Cerva velox ad Juvamen eſt Maria & Tutamen, ſingulis Mortalium.* Sèrna hitra h'Pomagàjnu, ſlednimu tàr h'varauvájnu is Ludy Maria je. Tu tèdáj de ſe sgódy, proſsem saſhliſhat bodo pèrpráuleni. Num. 9i Synopſis Propoſ. Indullin Num. 9.

V'mej drugimi navádami, katére ſhpúgajo ty Jagri, Lóuzi inu ſtèrlizi; imajo tudi letó, de oni na lóvu tèh Jelénou, Sèrn, Koſhùt inu druge take Sviryne; Kadàr ù te goſte borſhte, na gorrè inu na hribe pridejo; sazhnò ù ta rúh tróbet, inu is tèm sè Jelene, te Sèrne, inu drugu is nyh lúkin, pézhyn inu berlógou klízat; kir ty Lóuzi dobrù vèjdò, de na glaſs tega Jagerſkiga roga sapuſtè uſè tajſtu, tàr ſe podádò na ſvejtlu, na gorrè, na pule is velìko hitruſtjo. Kir, kakòr ſprizhújejo ty Jagri, de: kadàr ta Jelen, alì: Sèrna saſhliſhi h' pèrvemu ta rúh, takú oſtèrmy inu ſe nekolku preſtráſhi; kir pak dálej ſhliſhi glaſs tajſtiga, taku sazhne ſe sa tèm glaſsam obrázhat, gréde ſam sa tèm takú dolgu, de pride naſtrèl; kir ta pak uſtèrlen inu rajnen ſe od tega Louza samèrka, ſdájzi uſdigne ſe na gorrè inu hribe, yſzhe tu ſhéliſhe *Dictamnum*, ali: ta dóuje poláj: tega kir ſe najè, is tèm oſdrávi te shláke, inu ſzéli te rane, kakòr právjo ty naturaliſti, ſprizhújejo ty Lóuzi, inu poterjúje *Praxis quotidiana*, ali: uſagdájnja ſkuſhnja. Zhés tu. Thema Num. 9.

Ah Andohtlive Dúſhe! kaj ſe vam doſdéva? nasaúpil bi jeſt práu inu ſpodóbnu, kadàr bi jeſt ſedáj h' vam rékal: *Levate capita veſtra.* Pouſdignite vaſhe glavè inu ozhy, poglèjte na to hitro Sèrno, poglèjte na Mario to zhiſto Divìzo; kir to bote vidili kakòr eno drugo Sèrno Num. 10. Luc. 21.

S. Amb. veſ. l. 2. in Luc. ú te ſamóte, ſamò sapèrto ú te hiſhi, kakòr práve S. Ozha *Ambroſius*: *ſola inpenetralibus.* Kir to bote vidili, kakòr eno drugo Sèrno na ta pèrvi glaſs tega nebeſhkiga Lóuza, námerzh: tega Gabriela preſtráſhit ſe inu oſtèrmeti; kir kadàr sa hlíſhala bila je to Angelſko ſhtimo, inu saſtópyla te od ſamiga G. Boga temu Angelu sapovédane beſsede: *Ave gratia plena Dominus tecum.* Zheſhéna ſi gnade polna, Goſpud is tabo. Tèdáj uſa bila je oſtèrmela, kakòr piſhe S. Lucas: *Quæ cum audiſſet, turbata eſt in ſermone ejus.* Tu, kir ſhlíſhala je Maria, uſà, *Luce 1.* kakòr ena Sèrna, ſe je preſtráſhila, ali: Na tu, kakòr ena druga Sèrna, na ta glaſs, pèrblíshala ſe je h'temu Louzu: tàr kir ſhlíſhala je dalej taiſtiga ſhtima inu beſséde, de ona, Maria, namerzh: ima eniga Synú ſpozhéti inu ródyti, djála je h'njemu is zhaſtjò inu poniſhnoſtjo: *Quomodo fiet iſtud, quoniam virum non cognoſco?* Kakú ſe bode tu ſgúdilu, kir naſpoſnàm nobéniga Moſhà? kir pak Maria ſhlíſhala je h'tretjimu ta glaſs tega Jagra, tu je: tega Gabrieſa, de ona ima ſpózhet, inu ródyti eniga Synú brès uſe sgúbe inu ſhkòde njè prezhíſtiga Diviſhtva. *Paries quidem filium, & virginitatis non patieris detrimentum.* Sdàjzi na letú takú veſséla, taku reſvéjzhèna od S. Duhà, udála ſe je, inu kakòr ena Sèrna oſtála je, rekòzh: *Ecce ancilla Domini.* Pole tukaj ſim Dekla mvojga Goſpúda: tukaj ſim h'ſhlúſhbi, tukaj ſim pèrpráulena h' dopólnejnu volje mvojga Bogà, ſgódi ſe s'mano po tvoji beſsédi. Na katéru takú prebodéna bila je ta Sèrna Maria is to mogózhno ſtrèlo S. Duha, de ſkusi njegóvo Boſhjo múzh ſpozhéla bila je, *Hinnulum*, tega zartaniga Jelenzhika JESUſa: pèr katerim uſem, aku ſi lih káshe ſe Maria ena prava tàr rèjſsnyzhna Sèrna; véner pèr letèm ſhè ni oſtála, pazh pak káshe ſe dálei: kir.

Piſhe ta *Naturaliſta Plinius*, de. Ta Sèrna ú mèj drugimi njè *Num.* zhúdnimi leſtnynami ima tudi letò, namerzh: de. kir ſpozhnè, inu pèr *11.* ſebi kai shiviga obzhúti; taku ta ſdájzi is veliko hitrúſtjo podà ſe na gorrè inu hribe. Katéro leſtnyno, zhe Mario Divizo ſpremiſſimo, ſnájdemó ú rèſnyzi pèr Marji: kir Maria, kakòr práve *Lucarius: Abijt à conceptu.* Shla je po ſhpozhétju, inu ſizèr, kakòr práve ta ſpomneni S. Evangeliſt: na gorrè is hytéjnam. *In montana cum feſtinatione.* Sa vol *S. Amb. lot. ſup. cit.* katériga práve *S. Ambroſius*. *Quo jam plena Deo*, Kam dergam Maria takú is Bugam napólnjena iméla je pójt? kakòr na gorrè, na hribe. *In montana*: inu ſizèr, *cum feſtinatione*, is hytéjnam, Shla je tedáj Maria na viſsóku, na gorrè, na hribe kakòr ena druga Sèrna; inu ſizèr ne leis miſljo, is ſerzam inu shelámi; temuzh tudi is truplam, inu ſizèr tri dny hodà ú tu Meſtu *Hebron*, ú to Zachariavo hiſhó. Ali: Eh! h'zhému? ſakaj Maria, kakòr ena Sèrna hity taku na gorrè inu hribe? sakaj, kakòr bila je saſtópyla od Angela, de njè S. Tetta Eliſabeth bila

je

je uſhè ſeſt Meſzou noſhezha, hytela je takú, *cum feſtinatione*, is fliſsam inu hitruſtjo? sakaj je takú hytéla Maria? naupráſhajmo veliku: po glejmo na te mvoje ſgúbne beſsede, inu urshoh tega hytéjna vidimo, námerzh: de. sa tu, kir. *Cerva velox ad Juvamen eſt Maria & Tutamen, ſingulis Mortalium.* Sèrna hitra h'pomagajnu, ſlednimu tàr h'varuvajnu is Ludy Maria je. Te sheljè pomágat tèm potrébnim ſtúryle ſo Mario takú hitru brès mudéjna, brès odláſhajnja obyſkati Eliſabeth: kir je ſhliſhala ta upijézhi glaſs Joannesa: inu kir je vèjdila Maria, kaj noſse pèr ſebi, sa tu hytéla je is *Nazaretha* ú *Hebron*, de bi bila priſhla Joannesu h'pomuzhi. *Synopſis*

Moyſes ta S. Prerok piſhe, de. Po tèm, kir Eva naſha pèrva Mate pogovárjala ſe je nekolku zhaſsa is tèm hudyzham, katéri je is te kazhe govóril,; ſkusi tu priſhlà je takú dálezh, de uséla je od te kazke ta njè, inu Adamu prepóvedani ſat, tàr tega podála je temu Adamu, katériga uſéla ſla obà, inu jéjdla; ali: is nyh, inu uſéga zhlóvéſtva veliko ſhkódo, kir ſkusi tu pádla ſta is celim zhloveſtvam ú to ſtraffengo te ſmèrti, kakòr je bil nym Goſpud Bug osnánil is temi beſsédami: *In quocumque die comederis ex eo, morte morieris.* Na kar kóli sa en dan boſh jéjdel od tega ſadú, imaſh is ſmèrtjo, ne ſizèr na truple; tèmúzh na Duſhízi umréti. Is tèm odpèrl je Adam urata tè ſmèrte, de letà priſhlà je na ta ſvejt, de letà poſsedla, inu pèrprávila ù ſvojo oblaſt uſè tu réunu zhlovéſtvu. Is tèm upizhila je ta paklenſka kazha is Evo inu Adamam uſè tu drugu réunu Ludſtvú; sa vol, kir, kakòr práve S. Apoſtel Paulus: *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertranſijt, in quo omnes peccaverunt.* Skusi eniga zhlovéka priſhàl je ta grèjh na ſvejt, inu ſkusi ta grèjh ta ſmèrt; inu takú ſkusi tega ta ſmèrt zhès uſè réunu inu naſhrézhnu zhlovéſtvu, kir ù tèm pèrvim zhlovéku uſè tu drugu Ludſtvù je grejſhílu: sunaj ſame Matere Boſhje Mariæ té præzhyſte Divize, kir ona ſama ſpozhéta bila je brès uſéga madesha tega poerbaniga grèjha: kir tèdáj uſè zhlovéſtvu grèjſhílu je ù Adamu, taku tèdáj tudi pizhenu je bilú uſè od te paklenſke kazhe: leshálu je mertvu na Dúſhi, inu zhákalu na sadnje pogubléjne. Is tega uſèt ni bil unkaj brès Mariæ nobéden; ja Joannes bil je tudi temu podvèrſhen: sa tu, kir obzhútil je to naſhrézho, glaſſit sazhèl ſe je ù tèm maternim truple, inu klizat na pomágaje ù puſhávè tega materniga telleſsa: *Vox clamantis in deſerto:* Inu ſizèr takú mozhnú, de priſhàl je bil ta glaſs k'uſeſsam te Sèrne Mariæ, te preſvete, prezhyſte, inu nigdàr sa doſti sahválene Divize. *Num.* 12. *Confir* *Geneſ.* 2. *Rom.* 5. *Matt.* 3. *Num.*

Sa tu, kir je vèjdila: tu, kir je ſhliſhala: tu, kir ſposnála je Maria ta miloſtiva Sèrna, *Exurgens abyt in Montana:* Vſdignila ſe je, tàr je

je ſhla hitru na Gorrè, ù hiſho njè nóſhezhe Tettè, de bi is nje Jelen-
Luca 1. zhikam, námerzh: ſhpozhétim JESUSam pèr Joannesu umóyrla to paklenſko kazho tega poerbaniga grejha: kir je celù dobru vèjdila, de veliku mozhnéſhi je nje mladi Jelenzhik JESUS h'pregájnajnu te paklenſke kazhe, kakòr ſo ty právi inu ſtári Jeléni h'pomorjéjnu tèh kázh inu gadou. Sakaj kakòr piſhe Ælianus: *Cervus mirifico quodam*
Ælianus l. 2. c. 9. *munere naturæ ſerpentem vincit, neque enim ipſum tametſi hoſtis in latebram abditus effugere poteſt, etenim illenaribus ſuis in ſerpentis cavernam incumbens vehementiſſimè inſpirat, & ſpiritu ſuo amatorio quodam alliciens, extrabit, victúmque profert, & enecat.* Ta Jelen is eno zhudno, inu njèmu od naturæ udeléno visho móry te kazhe, letè njému, kakòr nyh nèr vehſhimu ſhouráſhniku namórejo ubéshat, inu odjiti; aku ſi lih letè ſkrivajo ſe pred nym po lúknjah, jámah inu pezhynah: kir, kadàr Jelen samèrka te kazhe, taku on hyty prèd lúknjo, jámo, ali pézhyno tajſtih, ú to sázhne on mozhnu ſopſti inu dihat, tàr takú is to ſápo te kazhe naſe potegúvat inu ulézhi, ja teptat inu moryti. To veliko inu ſusebno leſtnyno ima od naturæ ta Jelen, katéra je poſsebna.

Ali: ſhè eno vehſhi, poſsebniſhi inu mogózhniſhi leſtnyno, ne
Num. 14. ſizèr od naturæ, temuzh ſam od ſebe ima ta Jelenzhik naſhe danaſhne, ſkrjunuſaſtopne Sèrne Mariæ; kir ona nasamóre le tè kazhe inu gade te ſemle, temuzh tudi tè paklenſke pomóryti: sa tu uſe tedaj, kir je dobru vèjdila Maria, múdyti ſe ni hotela, odláſhat ni tèrpéla; de bi na bila priſhla h'pomúzhi temu od kazhe upizhenimu Joannesu: Sa tu,
Luca 1. *Exurgens Maria, abijt in Montana cum feſtinatione.* Se je uſdignila Maria is ſvojim ſhpozhetim JESUſam, kakòr ena hitra Sèrna is ſvojm Jelenzhikam, katéri is niegovo ſápo te gnade, potégnil je od, inu is Joannesa to paklenſko kazho tega grèjha, kir je tega poſvetel ú Maternim telleſe. Katéru zhe reſmiſlimo, vidimo ú te právi rèjſnyzi dopólnjenu tu, kar govory ta uzhéni *Bartholomæus de Piſis*, rekozh: *Velox*
Barth. de Piſis. l. 1. Fruct. 8. *eſt Maria, ad ſuccurrendum ſe invocantibus.* Hitra, kakòr ena Sèrna je Maria h'pomúzhi tèm, katéri na njo klízhejo: kir kumaj de je svèjdila tu ſhpozétje Joannesavu: kumaj de je je bila saſtòpyla Maria od Angela, de snóſsyla je bila Eliſabeth; ſdàjzi, de bi pèrſtópyla bila obéma, uſdignila ſe je na pot, ſhla je obyſkat Mater inu tu Déjte, tu Déjte Joañesa de bi tu od tega ugriſka te paklenſke kazhe ſkusi njè lubiga Jeſuſa ſzilyla inu oſdrávila. To Mater pak, de bi tajſti ſtregla ú tem poródu; inu tu sa vol tega, kir, kakòr *Vincentius Bellovacenſis* práve: kir
Vincen. Bell. In ſpec. moral. l. 3. p. 10 vèjdila je Maria, de tè poſtarne Shenè, katére u'nyh viſsóki ſtaróſti ſpozhnò, *communiter verſantur in periculo*: tè u'tèm poródu ſo u'eni veliki navárnoſti: sa tu, inu, kir Eliſabeth iméla je ene velike ſheljè iméti pèr ſebi Mario, sa tu právem: *Exurgens Maria, abijt in Montana cum feſti-*

feſtinatione. Shla je Maria na tè Gorrè, ú Meſtu *Hebron* obyſkat to Eliſabeth, de bi njè bila ú te potrebe pèrſtópyla inu poſtregla, inu ſizèr ne poproſhena; temuzh le ſamú is tega, kir bila je saſtópyla od Angela, de Eliſabeth ſpozhéla je ú njè ſtároſti, uſela ſi je ſdajzi naprèj tajſto obyſkat, tajſto potróſhtat, inu tajſti poſtrézhi.

Ah miloſt! O dobruta! O vſmilejnie preveliku naſhe hitre nebeſhke Sèrne Mariæ Divize! sa tu pràu, pràu inu ú rèjſnizi govóry *Concilium Baſilienſe* od Mariæ, rekozh: *Quicúmque Mariam devotè invocare intendunt, ijs antequam rectè implorent, Maria ſuccurrit.* Gdùr, ali: katéri kóli miſljo is andohtjo ú nyh potrébah na Mario poklízat, tèm, prèd kakòr na njò klízhejo; uſhè Maria perſtopi inu pomága: kir, kakòr ſmo vidili' Maria perſtópyla je Eliſabethi, prèd kakòr je enkrat njè miſsil resgláſsila, povéjdala inu osnányla. Katéru uſe, O Chriſtiani! kaj káshe nam drugiga, kakòr tu, kar ſim govóril odſgóraj, namerzh: de. *Cerva velox ad Juvamen, eſt Maria & Tutamen ſingulis Mortalium.* Sèrna hitra h'pomagájnu, ſlednimu tàr h'varuvájnu is Ludy Maria je. Sa tu tedaj, O Chriſtiani lubesnivi, kir ſhlíſhite tu.

Num. 15. *Concilium Baſilien.*

Synopſis

Spomnite, kaj sa en velik tróſht naosnanúje nam ta danaſhni zhaſtitj Gúd inu prásnik tega S. Obyſkájnja Mariæ Divize? kir ta káshe inu ſtávi nam naprèj telkájn velikih ſkriúnuſti, katére popiſsúvat inu sajtat nozhem; temuzh ſamú právem: de osnanúje nam to veliko inu pèrpráuno hitruſt naſs tudi obyſkáti, inu de Maria pèrpráulena je nam ú naſhih potrebah inu nadlogah pomágat inu priti h'pomuzhi; kir, kakòr *Richardus à S. Laurentio* govóry: *Maria neceſſitates noſtras ſcire non poteſt, quin ijſdem benigna ſubveniat.* Maria sa naſhe potrébe namóre vèjdit, de bi ona ú tèh napriſhla h'pomúzhi: ú tèh révah gdùr ſe kóli ſnájde, zhe le poklyzhe na Mario, zhe le njè tajſtih teſhávo potóſhi, zhe le njè ſe pèrporózhi; ta obzhútil, ta prejèl, ta sadúbil bo tajſte pomúzh inu gnado: temu bode Maria, kakòr ena nebeſhka Sèrna is njè obyſkájnam priſhla h'troſhtu, kakòr priſhla je uni, od katére.

Num. 16. *Richardus à S. Laur. l. 5. de laud. B. V. M.*

Piſhe *S. Alanus*: de. Bila je ena gviſhna Graffina is iménam *Dominica*, katéra bila je ú eni velíki zhaſtè, inu obilnim bogáſtve, doklèr je njè Groff shivil; pèr katérim uſem pelála je enu porednu, brès uſe andohti prasnu shjulójnje. Po tèm pak, kir umèrl je bil njè Goſpud, bila je leta od ſhláhte tega Groffa uſéga blagà inu bogáſtva obrúpana, is hiſhe pahnjena: ja yſkáli ſo letò celu ob ſhjulójne pèrprávit. V'te veliki nadlúgi kir snéſhla ſe je *Dominica*, pobegnila je ú eno ſamóto, kir njò nobéden ni ſmèl uſét pod ſtrého. Tukaj tedaj kir sneſhla ſe je ſama ta Goſpà, uſaréuna inu od shalosti sméſhana: kaj ſe enimu dosdéva, kaj je ona sazhéla? je khi, móre biti, kakòr ena S. Graffinja *Genovefa* pouſdignila te ozhy, miſli inu ſerzè h'Bugu? je ſe uſèla ſvoje

Num. 17. *Alanus, redivivus p. 4. c. 67.*

savú-

savúpajnje h'Marji Divizi? Ah! nizh mèju, kakòr letú; pazh pak is eniga zagajnja sazhela je kleti te ſhouráſhnike, dan inu urra njè ròjſtuà, ſama ſebe, tellú, Dúſho, ja celu ſamiga G. Boga ú Nebeſsih; na tú uſáme en nóſh, is tèm ſama ſebi da try ſtihe, inu ſtúry try velike inu globóke rane is miſljo ſe fentat inu umóryti. V'tèm, kir je oſlabéla, pâdla je okúli, inu zhaka na ſmèrt; ali: ú tèm sagléda okúli njè eno ſylnu velíko trumo tèh hudizhou, katéri ſo is ſméham inu veſséljam na njè Dúſho ſtrégli inu zhákali. Kir pak ta takú rajnena Graffinja leſhála je ú ſvoji leſtne kryvè, inu rinjala je is ſmèrtjo inu hudizhi: póle! perkáshe ſe njè Maria ta hitra inu h'pomagájnu pèrpráulena Sèrna is dvema Divizama, inu is S. Dominicam, katéra h'pèrvemu odgnála je od te réune, te hudizhe; tàr je na tu diála h'njè Maria: Hzhy, kaku ſi ti posabíla na me? (tu je djàla Maria Diviza, kir ta Graffinia ú njè ledeg ſtánu rada molila je ta S. Roſhenkranz, ú vehſhi ſtároſti pak tajſtiga sapúſtila) Hzhy, kakú ſi ti posabíla na me, kir jeſt nigdàr na te naposábim: poglèj ſedaj ú tvoji veliki nadlúgi jeſt tebe obyſzhem: poſhlúſhaj mvoj glaſs inu beſsede. Gléj, zhe ti meni oblubiſh ſhlúſhyti, inu ſvèjſtú molit ta Roshenkranz, takú jeſt hózhem tebe oſdrávit, inu h'te pèrve zhaſtè, blagu inu bogáſtvu pouſdignit. Katéru, kir ſhliſhala je ta réuna, na pu mèrtva *Dominica*, ſdájzi is enim práu sgrévanim ſerzã, inu is enim práu ſerzhnim savúpajnam tàr sposnàjnam ſvoje pregrèjhe oblubi Marji uſe letú is právim fliſsam ſtúriti; na katéru snéſhla ſe je sdráva, inu ſzeleno obzhútyla, uſtála je friſhnu na núga, ſahválila ſe je prutje Marji sa to prejéto gnado, molila je ta S. Roſhenkranz uſag dan is veiikim fliſsam inu andohtjo; tàr zhès tu ú kradkim zhaſsu bila je ú to pèrvo zhaſt, vrednoſt inu ſhtimájnje; h'temu pèrvemu blagu inu bogáſtvu poſtáulena: ta sazhéla je pélat enu brumnu inu S. shjuléjne, katéru ſklényla je is eno S. ſmèrtjo, sakaj ob zhaſsu tè ſmèrte obyſkála je to Maria is S. Dominicam, katéra uséla ſta njè ſhrézhno dúſha, tàr pelálo tajſto is velikim veſséljam ú Nebeſhku Iſvélizhajnje.

Num. 18. O ſhrézhna! inu vèzh kakòr ſtu 1000. krat ſhrézhna *Dominica*! ti, ti pazh ú te práve rèjſnyzi ſposnála ſi nad tabo, de. *Cerva velox ad Synopſi. Juvamen eſt Maria & Tutamen, ſingulis Mortalium.* Sèrna hitra h'pomagájnu, ſlednimu tàr h'varuvájnu is Ludy Maria je: kir tebe je takú hitru obyſkàla Maria, kir tebi taku hitru perſtópila je ta hitra Sèrna ú tvojh potrebah. Tu, tu jeſt mèjnim, de obúdy pèr enimu ſlednimu te shelje enkrat od Mariæ eno tako gnado dobyti, kakòr prejéla je ta ſedáj ſhrézhna *Dominica*: ja is tega, kar ſmo ſedái ſhlíſhali, obéta ſi ta tróſht od Mariæ prejéti, sa vól kir Maria taku hitra je h'pomúzhi, de ona celu pomága tèm, katéri le famú miſljo od Mariæ eno, ali: drugo gnado proſsiti. Ali: Eh! tu, kau ſi lih je vèzh kakòr rèjſnyzhnu;

vénes

vẽner samerkajte, kaj vuzhy naſs en imenitni *Neotbericus*, katéri zhes tu, kar ſtúril je bil ta ſhtimáni inu vuzheni *Lucarini*, govory, námerzh.

Kir saglédal je bil to tablo, na katéro puſtil je smálat ta imenvani *Lucarinus*: eno pred njè mladimi Jelenzhiki ſkakajózho Sèrno, is temi pèrpiſsanimi beſsedami. *Inſtruit exemplo.* Vuzhy is exemplam. Na tu sazhèl je ta ſpomneni *Modernus* rézh, govorit, inu ta náuk dajati; *Vis velocem Cervam habere Mariam?* O zhlovik! eno hitro Sèrno Mario iméti? hózheſh ti njò obzhútit hitro h'tvoji pomúzhi? *Ecce!* Pole! *Inſtruit exemplo.* Vuzhy naſs is exemplam. Skakála je Maria naprèj, de bi my sa njò ſkakat iméli: ſkakat pravem h'pomúzhi naſhimu Bliſhnimu ú te dúſhni inu telleſni potrébi. Skakála nam je Maria naprèj is tèm volnim poſhluſhájnam ſhtimo tega nebeſhkiga Jagra, de bi nas ſkakáli sa njò is poſhluſhájnam te beſsede Boſhje &c. Skakála nam je Maria naprèj is tèm hitrim tekam, *in Montana*, na gorrè inu ú ſamóto; de bi my is njò pouſdiguváli ſe prutje Nebeſsam, inu bejſhali prèd tèm poſvèjtnim továrſhtvam inu druſhino, kir ta doſti krat nam je h'ſhkode &c. *explica, vitupera &c.* Letú, letú káſhi, gdúr koli ſhélyſh iméti to gnado od Mariæ ene hitre pomúzhi. Tu, tu, zhe kásal boſh, O zhlóvik! uſag dan prasnúval boſh ta gúd, ta prásnik obyſkájnja Mariæ Divize; kir uſak dan obyſkàn boſh od tajſte; kir uſak dan prejémal boſh gnade, dáry inu dobrúte od Mariæ. Ali: Áh! pèr tèm.

Aku ſi lih en ſledni shély Mario iméti k'eni hitri Sèrni ú njegóvih potrébah, véner malu je tèh, katéri bi ſe na Mario to hitro Sèrno ſpómnili, inu sa tajſto ſkakat poſliſsali: malu je nyh, kateri bi ſe po Marjinimu exemplu sadèrsháli: kir malu je nyh, katéri bi ſvojmu Bliſhnimo ú njegóvih potrébah (*explica ſi placet neceſſitates &c.*) perſtópyli. Kir malu je nyh, katéri bi radi to ſhtimo Boſhjo (*explica ſi placet Concionatores &c.*) poſhluſháli. Kir malu je nyh, katéri bi is Mario bèjsháli ú ſamoto od druſhine; pazh pak veliku je tèh, katéri poprèj enimu pſu, inu drugi beſhti (*hic, ſi placet, exagera duritiẽ, inclementiã ad pauperes, debiles, infirmos &c.*) Ah! kuliku je tèh, katéri bi radi glaſs tèh Boſhjh Louzou, tèh Vuzhénykou, Spovednykou inu drugih poſhluſháli? malu, malu, Ah! malu je tèh: pazh pak ja doſti inu veliku tèh (*hic diſcure & exagera contra Vituperatores, Neglectores, Garrulos, Somnolentos &c.*) kuliku je tèh, katéri bi ſhli is Mario, *In Montana cum feſtinatione.* V'ſamóto is hytéjnam od továrſhou inu druſhine? Ah! tèh je malu, redku ſo ſejáni, kir nyh nèr vezh to druſhino, inu ſizèr hudo (*hic moralitza contra vagatores nocturnos, procatores, luſores, potatores &c.*) lubjo. Inu pèr tèm mèjnjo od is njè gnado obyſháni biti: inu pèr tèm ſe tróſhtajo Mario, kakòr eno hitro Sèrno ſebi h'pomúzhi iméti. Ah! sabſtójn ſo ene take sheljè inu milli: Maria te sa ſvoje mladyzhe naſpoſnà-, kir naſká-

Numi. 19. Lucarinus in Symbolis.

Num. 20.

Morale.

zhejo po njè S. exemplu. Sa tu tèdaj, O Chriſtiani! de khi ú to naſrézho napádete; temuzh de Marjino hitro pomúzh ú potrébah obzhútite: de Marjine gnade, *in tempore oportuno*, ú perlóſhnim zhaſsu prejméte: inu.

Num. 21. Deſklenem, ogovorim Vaſs, O. A. K. Dúſhe is S. Ozhetam Bernardam rekòzh: *Non deſeras converſationis exemplum, ipſam ſequens non devias, ipſam cogitans non erras, ipſa duce non fatigaris.* O Chriſtian! *Epilog.* naſápuſti ta Marjini exempel, ſakaj, zhe ti ſa njò hódeſh, naſájdeſh; zhe na njò miſliſh, nafalíſh, zhe ſa njò ſkazheſh, ſe nautrúdiſh; zhe *S. Bernard. hom. 2. ſuper Miſſus.* ſa njò ſe podvishaſh, od njè boſh imèl to hitro pomúzh; njò boſh imèl inu obzhútil eno hitro Sèrnotebi h'pomuzhi. Sa tu, O. A. Duſhe! kir za danaſhni S. Gúd obyſkájnja Mariæ Divize obhájamo. Kir ſmo ſhliſháli od hitruſti te Nebeſhke Sèrne Mariæ, kakú ona hitra je k'obyſkájnu tèh, katéri ſo ú potrebah. Kir ſmo saſtópyli, kaj potréba je nam, aku hózhemo njè hitruſt nam h'pomúzhi imèt inu ukúſsit. Sa tu, derſhymo tu, kar nam káshe is exemplam, ſkakájmo sa njò h'pomúzhi naſhimu Bliſhnimu; kir ſkusi tu Marji bomo poſtáli pèrjétni, de, kakòr danaſs obhajamo Gúd obyſkájnja Mariæ Divize; takú obhájali ga bomo tudi na naſho poſſlednjo urro: katéru dodéli JESUS inu Maria,

A M E N.

TA LX. PRIDIGA.

Na IV. dan Meſza Máli Serpàn, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Svetega Vriha Shkoffa.

Synopſis.

Hunc in altum Deus tollit,
Qui devotè Deum colit,
Et ſuccurrit Proximo.

Sapopádik.

Bug viſsóku pouſdigúje
T'ga, kir Bogá povihſhúje,
Tàr perſtópi Bliſhnimu.

Thema.

Si quis mihi miniſtraverit, honorificabit eum Pater meus.

Katéri bode meni ſtrégel, tega ſpoſhtúval bode moj Ozha. Joan. 12.

Num. 1. Exord. JE bilú prèd nami, je ſedaj ú mej nami, inu bode sa nami ú naváde: de Múja ní bres darú, de Trúd ni brès lohna, de Délu ni brès pláshyla; temuzh en ſledni po múji, trúdu inu délu prejéma, kakòr je saſhlúshil, tu pláshylu. Tu ſprizhúje S. Piſmu ſtáriga Teſtamenta. Tèrde ta, *Praxis quotidiana*, ali: uſagdájnja ſhkúſhnja. Káſhe ſama ta Rèjſnyza Bothja JESUS is leſtno oblúbo.

Káshe

Káshe právem: S. Piſmu ſtáriga Teſtamenta, je rèjſnyza: ſakaj piſhe *Moyſes*, de. Kir ſhlúſhil je Jacob 14. celih léjt, ſa lóhn prejèl je bil to lepo *Rachel* od *Labana*, inu isto ſylnu velíku ſhivyne, de. *Ditatúsque eſt homo.* Bil je ſylnu obogátil. Dálej buque tega Tobia káshejo, de ſa múja ſe ta lóhn dáje, kir. Kadàr pèrpelál je bil *Raphaël* tèga mladiga Tobia is deſheèl k'Ozhetu, ſa letò ſkèrb inu mújo k'enimu lohnu dajála ſta njému. *Mediam partem omnium.* Polóvyzo blágà, kar ſta imèla. * Shè dalel buque te Krajlize *Eſther* káshejo, de ſa délam grede ta lohn, kir. Kadàr *Aſſverus* ſaſtópil je bil, kakú *Mardochæus* bil je njega prèd ſmèrtjo ohránil; upráſhal je: *Quid?* kaj je ſa to ſvèjſtobo prejèl lohna ta *Mardochæus*? kir ſhlíſhal je, de, *Nizh.* Sapové jdal je njega is to zhaſtjò polòhnat: púſtil je njega ú krajlevim gvantu oblézheniga, is krajlévo crono cronaniga, na krajlévim kojnu ſedézhiga po Meſte okúli vódit, inu ſkusi eniga Dvórnika osnanuvàti: *Sic honorabitur.* Takú ta ſhpoſhtúvàn bode, katériga ta Krajl hózhe pozhaſtyti. Vèzh takiga samógel bi is S. Piſma pèrneſti naprèj, ali: jéjnam, kir tu káshe sadoſti.

Num. 22.

Geneſ. 30.

Tobiæ 12.

Eſther. 6.

De délu, trúd inu múja ni bres lóhna, tèrde nam, kakòr ſim odſgoraj djàl: *Praxis quotidiana*, ali: Vſagdájnja ſhkúſhnja: tu vidimo, kir, khej je eden, katéri bi ſe trúdil sabſtójn? katéri bi sa ſvoje délu lóhna naprejémal? ni ga; temuzh ſledni iſzhe sa ſvojo mújo ta lóhn, kir is tega ima ta shiveſh. Ja, lety, katéri délajo drugim to miloſt, zhákajo na lóhn, troſhtajo ſe plázhyla od Buga: kir en taki: *Non perdet mercedem ſuam.* Lóhna na bo sgúbil.

Num. 2.

Matth. 10.

De dalej, délu, trúd inu múja; ſkèrb, ſliſs inu ſhtréſhba ni bres darú inu plázhyla; tu nam káshe ſama Rèjſnyza Boſhja JESUS: kir ta, de vèzh drugiga samólzhim, neſse naprèj to oblúbo. *Si quis mihi miniſtraverit, honorificabit eum Pater meus.* Katéri bode meni ſtrégel, téga bode mvoj Ozha ſhpoſhtúvàl. Tu je: plázhal inu polónal. *Honore cœleſti coram Angelis, Beatis, & toto mundo.* Is to nebeſhko zhaſtjò pred Angeli, Svetniki inu prèd uſèm ſvejtam. Reslága *Cornelius.* O lóhn! O plázhylu napreſházanu! Sa katériga napreſházaniga lóhna vrédnoſt kir vèjdil je Vrih ta S. Augſpurgerſki veliki Shkoff, sa tu s'ſliſsam inu ſkèrbjò poſliſsal ſe je JEſuſu ſtrèzh inu ſhlúſhyti. Ja, de bi létemu ſhè bul is ſtréſhbo dopádil! ſhlúſhil je njemu ú njegóvim pildu, tu je: ú tèm zhlovéku, kir ta je, kakòr práve S. Duh: *Ad imaginem quippe Dei factus eſt homo:* Sturjèn je po pildu inu podóbi Boſhji. Tému je ſtrégel inu ſhlúſhil is velikim ſliſsam, kir je vèjdel sa beſséde JEſuſave: *Quamdiu feciſtis uni ex his fratribus meis minimis.* Kar kóli ſte ſtúrili enimu is mvojh bratou, tu je: mvojh vjèrnih nèr majnſhimu, tu ſtè ſtúrili meni. Tému ſtrégel je ſvèjſtú, ſhlúshil podvisnu, per-

Num. 4.

Joan. 12.

Corn. à Lap. in h. citat.

Geneſ. 9.

ſtopil nautráglivu od mladoſti do ſtaroſti, od ſazhétka do konza, ú Deſhelſkim inu Duhóunim ſtánu *Udalricus;* ſamú ſa tu, de bi bil mógel dopolnit tu, kar JEſus hózhe inu shely iméti; tàr takú ſkusi tu doshèzh tu, kar JEſus oblúbi inu obéta.

Num.5. Kaj pak je tu, katéru hozhe inu shely? inu, kaj je tu, kar obéta JEſus? ſa vol katériga ſe je S. Vrih takù ſkèrben inu podvlsen kásal:

Thema. Kashejo nam te pèrve beſséde: *Si quis mihi miniſtraverit, honorificabit eum Pater meus.* Katéri bode meni ſtrégel, tega ſhpoſhtúval bo mvoj Ozha. Katére beſsede, de ſe kajbul vidio, hózhem pèr teh oſtáti, inu is S. Vriham, katéri dopolnil je te sheljè inu voljo JEſuſavo is ſhtréſhbo Bogú inu zhlovéku: katéri ſa vol tega prejèl je to JEſuſavo oblú-

Propoſ. bo, iskásat: inu uſem k'enimu náuku poſtavit napréj, de ſe uſi te JEſuſave shelje dopolnit, inu ſa vol tèga ta oblúbleni lohn prejét, poſliſsajo: kir: *Hunc in altum Deus tollit, qui devotè Deum colit, & ſuccurrit Proximo.* Bug viſsóku pouſdigúje t'ga, kir Bogà povihſhuje, tar perſtópi Bliſhnimu. Katéru saſtópit, *Par:*

Num.6. Conſtantin ta brumni inu veliki Cæſsar, kir samèrkal ſe je bil slabéti, boléhat inu h'ſmèrti pèrblishuvati: poklízat je puſtil ſvoje try Synóve, *Conſtantinus, Conſtantius,* inu *Conſtans* is iménam: te sázhel je opómynat h'te prave ſhlúſhbe Boſhji, h'fliſsu pregájnat Shourá ſh-

Indufiis nike S. M. Cerkve, h'podvisájnu pomágat tèm réunim. Is eno beſsedo opómynal je te Synóve, de bi ú JEſuſavi ſhlúſhbè inu S. Vjèri ſtanóviti ſtáli, de bi na bliſhniga napósabyli, temuzh tèmu pomágali.

Num.7. Tu, de bi on bil tèm Synóvam, kakòr enim friſhnim inu mladim ludèm bul ú ſpomyn inu ú ſerze utiſnil, puſtil je bil pèrneſti naprèj eno tablo, na katéri ſo smálane ſtále Deſhéle, Meſta, Tèrgi, katéri bily ſo ú ſhúſhnoſti tèh Ajdóuſkih Tyrannou, is temi pèrpiſsanimi beſsédami: *Pulchriora latent.* Tu lepſhi je ſkritu. Is katéri n je h'nym telkájn hotel rézhe, kakòr: Mèrkajte mvoji Synóvi. Tu ſim vam po-

Carol. Horn. in Quadr. Cone. 36. kásal ismálanu sa tu, de ſi vy ſerzè usámete, de sa oróſhje primete, de ſe is Shouráſhniki ſponeſséte, de te Deshéle &c. is róok tèh kezarjou, inu drugih S. JEſuſave Vjère Supèrnikou usámete, de to S. Vjèro tudi po tajſtih krajih reſhyrate, de is tèm JEſuſu poſtréſhete, de tym réunim Jetnykam perſtópite, inu te is jézh odréſhite: de tem navjèrnim Ajdam inu Kezerjam k'Iſvélyzhajnu pomágate; kir sa vaſh fliſs, trúd inu múja iméli bote tu. *Pulchriora latent.* Kar je ú Deshélah inu Meſtah ſkritu: sa tu. *Surgite.* Vſtányte góri na núga, inu: *Nolite ne-*

Judic. 28. *gligere.* Tu sadóbit nasamúdyte. V'katerim vadèrshal ſe je ta Cæſsar, po JEſuſavim exemplu.

Num.8. Joannes ta S. Evangeliſta piſhe, de. Kir JEſus imèl ſe je lozhit is tèga ſvejtá, inu od niegóvih Jogrou; sázhèl je bil pèt dny prèd ſmèrt-

jo

jo na to zvètnyzhno Nedélo h'tem Jogram, kakòr h'ſvojm lubim Synóvam govòrit; inu te k'hòji sa nym, inu h'njegóvi ſhtréſhbi opòmynat: de bi oni ſe ſponéſli is nyh inu njegóvimi Souráſhniki, de bi oni is nyh potèrpléjnam tajſte premágali, de bi tèm ú jezhe tega hudizha ſedézhim ludèm perſtópyli, inu h'nebeſsam pèrpélat ſe poſliſsali; inu takù JEſuſu poſtrégli: kir, kakòr práve *S. Auguſtinus. Servire Chriſto eſt, non quærere quæ ſua ſunt, ſed, quæ JEſu Chriſti.* Strézhi Chriſtuſu je yſkat ne tu ſvoje, tèmúzh kar je JEſuſavu. H'katérimu, námerzh: *Si quis mihi miniſtraverit.* Zhe gdú bo meni ſtrégel, pèrſtavi JEſus: *honorificabit eum Pater meus.* Téga ſhpoſhtúval bo mvoj Ozha is plázhylam ú nebeſseh, kir tu lepſhi ſkritu ſe snájde. *Pulchriora latent.* Katéri lóhn, kakòr *S. Bernardus* práve: *Merces Sanctorum tam magna eſt, quod non poſſit menſurari; tam copioſa, quod non poſſit ſiniri; tam pretioſa, ut æſtimari non poſſit.* Lóhn tèh Iſvólenih ú nebeſseh je ta kù velik, de ſe smèrit namóre, takù obiln, de ſe konzhati; inu taku drag, de ſe preſházat napúſty. Ja, kakòr dálej od tega *S. Auguſtinus* govóry: *Quod præparavit Deus diligentibus ſe, fide non capitur, ſpe non attingitur, charitate non apprehenditur. Acquiri poteſt æſtimari non poteſt.* Tu, kar pèrprávil je G. Bug tèm, katéri njega lubjo, katéri niemu ſhlúſhjo, katéri njemu ú njegóvim pildu ſtréſhejo: tu ſe is vjèro nasapopáde, tu ſe is vúpajnjam nadoſhéshe, tu ſe is lubésanjo napopáde. Sadóbit ſe móre, ali: ſhtimàt po urédnoſti ſe nasamóre. O lóhn naiſrezhéni! sa tu, Ah!

Joan. 12.

S. Auguſtin. in Joan.

S. Bernard. l. 1. de Conſid.

S. Auguſtin. in Manuali. c. 15.

Sa tu, kir je dobru snàl inu vèjdel ta danaſhni S. Shkoff Vrih; sa tu podvísal ſe je is ſliſsam: máral ni sa trúd, ogybal ſe ni múje; tèmúzh poſliſsal ſe je is uſò mozhjò inu hitrúſtjo ſhlúſhit inu ſtrézhi JEſuſu, inu niegòvim pildam, namerzh: tèm ludèm pèrſtópit ú potrebah, inu pomagat ú nadlúgah: sa vol katériga po oblúbi JEſuſavi, inu po mvojh ſgurnih beſsédah: *Hunc in altum Deus tollit, qui devotè Deum colit, & ſuccurrit Proximo.* Bug viſsóku pouſdigúje, t'ga kir Bogà povihſhúje, tàr pèrſtopi Bliſhnimu. Sa vol téga právem: polónal je G. Bug Vriha tega S. Shkoffa is plázhylam te zhaſty, *coram Angelis, beatis & toto mundo.* Prèd Angeli, prèd Svetnyki, inu prèd uſem ſvèjtam.

Num. 9.

Synaxis Corn. à Lap. in ſup. cit.

Moyſes ta S. Prerok, po tem, kir na tèm hribu Sinai prejel je bil te od ſamiga Bogà na dvèh kámenatih tablah sapiſsane deſet sapóvede: tàr kir is temi ſhàl je is te gorrè h'fòlku; tèdáj pèrmérilu ſe je njemu enu veliku zhúdu, námerzh: de *Aaron* inu ty drugi obrázhali ſo ſe od njéga, inu nobéden ſe ni hótel h'njému pèrblìſhat, aku ſi lih poprèj rádi pèr tajſtimu bily ſo inu prebiváli. Tu pak sa tu, kir *Cornuta*, to gátu bilú je vidit njegóvu oblyzhje; ne ſizèr is kolhénimi, tèmúzh is ſvèjtlimi rogamy, kir is njegóviga obrása ſhlà je ena taka ſvèjtloba, ena

Num. 10.

Cornut. in Confir.

tak ſhéjn, eni taki ſhárki tèm rogóvam podobni, de ú Moyſeſa ni ſo mogli glédat, kakòr my glédat namóremo ú tu ſonze. Katéru zhúdu ſtúril ni bil Bug V. M. sabſtójn nad tem Moyſeſam, tèmúzh kakòr govory *Abulenſis:* K'enimu snaſtenju ene poſsébne lubésni. *In ſignum ſpecialis amoris:* kir ſkusi ta 40 dny dolgi poſt, katériga je ſtúril h'zhaſtè Boſhji: inu ſkusi to lubésen, katéro je tému folku kásal is proſhnjò sa tajſtiga, bil je ſubſebnu lub inu pèrjètin G. Bogú gratal; de sa vol tega. *Similem illum fecit in gloria Sanctorum, & magnificavit illum.* Stúril je G. Bug njega ú tè zhaſtè tem Svetnykam enákiga, inu ú tè viſsóku pouſdignil po tem sgúrnim. Bug viſsoku pouſdigúje t'ga, kir &c. Kakòr sa Moyſeſam vidimo nad S. Vriham.

Exod. 24. *Abulen. loc. apud Haye. Conc.* 80.

Trithemius ta imènitni Benediktinarſki Chroniſta piſhe, de. Vrih ta danaſhni S. Shkoff bil je rojéjnjà od shláhtnih, bogátih inu viſsókiga ſtanú Stáriſhou, od Ozhéta Groffa *Dilling*, is imènam *Hubaldus*; inu Matere is imènam *Dietpurga*: katéri, kakòr rójen je bil ù léjte 890. ſdájzi sázhèl je bil zhaſtit G. Bogà, sakaj ta, kakòr enu Déjte pèr maternih pèrſeh, sázhèl ſe je bil poſtit, kir ni hótel ſeſati; sa vol katériga ſúſhíl ſe je na truplu, inu is tèm ſtúril je ſtáriſham eno ſkèrb, de bi nym naúmèrl. Na tu priſhàl je h'nym en nasnáni, brès zvibla, od Buga poſlani Duhóuni, katéri djàl je k'Ozhétu inu Materi, de, aku hózhejo tu Déjte pèr shjuléjnu ohránit, imajo tajſtu odſtávir, inu od mléka djáti. Na tu, kir Vrih ù 12. tednu po rójſtve bil je odſtáulen zhès uſò navádo, sázhèl je bil pèr tèm poſtu ſe popráulat, friſh in inu tèrden pèrhájat, inu en lepſhi obráſs is témi trémi Israëlſkimi Mladénizhi kasáti. Katéro navádo tega tèrdiga poſta dèrshal ni le ſamú 40. inu 40. dny, kakòr en Moyſes; pazh pak uſè njegóvu shjuléjne, kir meſsà ni jéjdel: pèr misi ſtrégel je tem vbógim, katére je uſélej imèl per ſvoji misi; ù katérih ſhtréſhbe samúdil je ſam ſebe, de dokſti krat uſtàl je teſh od mise, inu ſhàl brat to S Maſho. Pèr tèm ojſtrim poſtu kásal je eno veliko lubésan tèm vbógim, kir uſag dan je nyh veliku goſtyl, nyh veliku ogvántal, inu po jèjde uſag dan darúval tajſte. Katéru, O Chriſtiani! kaj osnanúje nam drugiga, kakòr de Vrih zhaſtyl inu pouſdigúvàl je G. Bogà, kakòr en drugi Moyſes is poſtam? inu pèrſtópil tèm Bliſhnim is dobrúto, kir ſe je on tajſtim takú pomágat poſliſsal? inu sizèr ne sabſtójn; tèmúzh is núzam: kir, kakòr je G. Bug téga Moyſeſa: *ſimilem fecit*: ſtúril je enákiga ù zhaſtè tèm Svetnykam: takú ſtúril je Vriha, *coram Angelis, Beatis & toto mundo.* Pred Angeli, Svetnyki inu celim ſvejtam zhaſtytiga.

Num. 11. *Trithemius de Viris Illuſt. Ordin. S. Bened. f.* 323. *Eccl. lo. cit.*

Samèrka S. Lukeſh, de. JESUS ta zhaſtyti, Sin Boſhji govóril je h'ſvojm Jogram, tékhózh: *Homo quidam nobilis.* En ſhláhtnik

Num. 12.

ſhal.

ſhàl je na dálnje Deſhéle, *de bi ſi enu krajléuſtvu sadúbil.* Katéru govorjéjne, kadàr bi is SS. Vzhénykou navèjdel, de JESUS tu ſtúril je ſam od ſebe; taku dèrſhál bi sa gviſhnu, de govóril je od S. Vriha: sakaj. Ta, kir ù njegóvi mladoſti bil je podúzhèn dóbru od Duhóunih Ordna S. Benedicta ù kloſhtru S. Galluſa, obzhútil je ene sheljè pójt na ptújeкraje, is Nemſhke ù Laſhko Deshélo, tàr ù Rimu obíſkat te S. Apoſtolſke gróbe, inu ſkusi tu sadóbit ſi gnado, odpuſhájnje tèh grèihou, inu tu krajleúſtvu Boſhje. Tukaj, kir *Udalrtcus* priſhàl je bil prèd Papeſha is iménam *Marinus*. Ali (kakòr eni právjo) *Martinus:* uprálhal ga je ta Papeſh gdú je? od kod? kaj sa eniga iména? katérimu, kir je bil odgovóril, de je en Maſhnik, en Nemez, en Striz Adalberona Shkoffa is iménam *Udalricus;* djàl je h'njèmu ta Papeſh: mèrkaj mvoj Syn Udalrice, *Adalbero* tvoj Striz ſhàl je is tega ſvejtà: *Cujus Succeſſorem te Deus elegit.* Inu tebe je G. Bug na meſte niéga iſvólil. Ti imáſh tega Meſta *Augſpurg* Folku te sapóvede inu poſtáve Boſhje osnanúvat inu naprèj neſti. Tukaj je G. Bug ſkusi J Eſuſaviga Nameſtnika na Apoſtolſkim ſtólu, kakòr na hrìbu *Sinaj* dál Vrihu te table téh Boſhyh sapóvede; is katérim je njému ſtúril en velik ſhajn, kir je njèga takú viſsóku pouſdignil: kir je njega ſtúril sadobit krajléuſtvu tega Shkoffſtva. Ali: kir sa naurédniga ſe je dèrshal *Udalricus* eno takozhaſt prejéti, is poniſhnoſti ſkriváj sbéshal je is Rima, na tihim ſhàl je ú ſamóto, nizh dergázhi, kakòr en *Saul*, sakaj.

Kir *Samuel* pomásat je imèl Saúla k'enimu Iſraëlſkimu Krajlu, branil ſe je is poniſhnoſti ta Saul, rèkózh: *Numquid non filius Jemini ego ſum?* Ni ſim le jeſt en Syn téga Jemini, od Shláhte tega nèr poredniſhiga rodú Benjamin? tu ſe meni narájma: sa tu ſhàl je ſpred Samuela, tàr ſkril ſe je takú, de ſe ni mogel snájti; tèmúzh h'snájdenu tajſtiga, trèba je bilu G. Bogá sa ſvejt uprálhat, kej bi ſe mógel snájti? katéru kir bilu je sgojénu, inu, kir G. Bug bil je osnánil Samuelu, de. *Abſconditus eſt domi.* Damà ſkrit je: ſdájzi, *cucurrerunt, & tulerunt eum.* Tekli ſo eni is Folka na dùm yſkat téga ſkritiga Saúla, katériga, kir ſo snéſhli, uséli, inu peláli ſo ga h'Samuelu, de bi ga bil h'Krajlu, kakòr je bil niega G. Bug iſvólil, ſtúril inu pomásal.

Na taka visha godylu ſe je is danaſhnim S. Shkoffam Vriham: sakaj. Ta, kir saſtópil je bil od téga Papeſha, de on ima na meſte Striza Adalberóna Shkoff tega Meſta *Augſpurg* biti; is poníſhnoſti ſkril ſe je, ali: ne damà kakòr Saul; temuzh ú nasnánih krajih: katériga kir ni ſo mógli nájti, je bil na meſte njèga Hiltinus iſvólen; ketéri je 15. léjt tè Shkoffſka déla opráulal. Kir pak ta sapúſtil je bil tudi ſkusi to ſmèrt to Shkoffijo, inu, kir Vrih je bil priſhal na ſvèjtlu: *Cucurrerunt, & tulerunt eum.* Tekli ſo ty *Augſpurgerji* k'Vrihu, uséli ſo téga, peláli pred

Hen-

Luc. 9. 10.

Num. 13.

1. Reg. 9.

Num. 14.

Henricuſa Krajla, proſsyli de bi nym téga k'enimu Shkóffu poſtávil: katéru uſè sgúdilu ſe je is velikim veſséljam uſèh, taku Duhóunih, kakòr Deſhélſkih, kir. *Udalricus* ú 33. léjte njegóve ſtároſti bil je h' Shkoffu shégnan, inu zhès voljo poſtáulen. *Eccli. 25.* Tukaj ú te veliki vrédnoſti, inu, kakòr en drugi Moyſes, *in gloria Sanctorum*, kir samèrkal ſe je ú zhaſtè tèh Svetnykou; sazhèl je bil, kakòr en drugi *Moyſes*, katéri, *radios ſulgoris de facie emittebat*, ſpúſhat od ſebe teshárke te ſvèjtlóbe niegóvih tugentou; kir ú tèm ſtánu popòlnama kásal je fliſs h'reſhirajnu te zhaſty Boſhje: kir. *Vigilis diligentisque Paſtoris officio functus.* Kásal ſe je ú djájnu en zhujézhi, ſvèjſti inu podvisni Paſtyr ſvoih duhóunih Ouzhiz; kir h'povihſhajnu tè zhaſty Boſhje, kakòr en drugi *Moyſes* neſsel je naprèj tèmu ſebi podvèrshenimu Folku tè Sapóvede inu poſtáve Boſhje: h'dèrsájnu letèh opomynal je taiſtiga is njegóvimi Pridigami: opómynal is Exemplam: opómynal is zhúdeſsi: opóminal is ojſtrúſtjo, kir tè je ſváryl; ja ſtraffal ú potrébe. *Udalricus* ihpáral ni fliſsa, trúda inu múje ú reſhirajnu tè zhaſty Boſhje: kir on ſtavil je górite ſhule, de bi bil mógel uzhéne Duhóune iméti. Popráúlal je te ſtáre Cerkuè, inu sydal te nóve. Tèm Pharam ſlávil je naprèj dóbre, uzhéne inu podvisne Paſtyrje, katérim sapovedúval je is ajffram, is ſkerbjò tè karſhanſke Dúſhe paſti *Udalricus* obiſkúval je véden te Cerkvè inu Phare, ſpraſhuvál podvisnu, kakú ſe G. Bug *Id. ibid.* zhaſty od folka &c. inu takù dálej: is katérim. *Eximiam ſanctitatem ſuam*, kásal je njegovo velíko ſvetuſt inu poſsébno brumnoſt.

Ali: pèr tèm fliſsu ſhirat to zhaſt Boſhjo ni oſtàl ſamu *Udalricus*, *Num. 25.* tèmúzh podvisal ſe je túdi ſvojmu Bliſhnimu pèrſtópit; kir tèm hrómim ſlèpim ſkusi leshézim h'pomúzhi zimpral je te ſhpitále; ú katérih vèden zhès léjtu; ú poſtu pak uſag dan umyval je tèm tè nogè, ſtrégel h'misi, inu isuſo potrébo preſkerbil. Drugim potrébnim priſhál je h'pomúzhi is allmoſhno, is pitjam, is jèdjò, kir uſag dan nyh veliku je puſtyl pèr ſvoji misi ſedèt inu jèjſti. Ja to velíko lubésan, katéro imèl je prutje Bliſhnimu, pokásal je ſubſébnu tèdaj, kir enu malu prèd ſmertjo púſtil je bil en dan uſè, kar je bilú pèr njegóvi hiſhi ú Cerku pèrneſti, sunaj tega, kar k'eni ſami poſtele inu misi ſhlíſhi, katéru je temu prihodnimu Shkoffu puſtil: tu drugu pak, aku ſi lih ni bilú drugiga, kakòr eni Chorotelni, 10. ſrèbèrnih denárjou, oſsem pertyzhou, ali tiſhtahou, inu enú drugu porédnu hiſhnu oródje: katéru kir vidil je, is shaloſtnim ſèrzam djàl je: *Et hoc, ad quid mihi fuit?* inu tu h'zhému je bilú meni? Tu sapovedal je ſdájzi ú mei Maſhnike inu Vbóge resdélyti. Ah lubésan! O miloſt prevelíka Vriha tega S. Shkoffa prutje ſvojmu Bliſhnimu! katéro is tèm pèrvim, namerzh: is tèm fliſsam G. Boga povihſhuváti, inu zhaſt tajſtiga ſhirat; uſèt iméli bi ſi

uſi

vſi sa en muſhter, inu ú ſèrzu ſtanóvitnu dèrshat, tàrú djájnu iskásuváti; kir uſi shelimo enkrat od Buga is S. Vriham tu nebú inu Iſvélyzhajne dobyti.

Dobyti tu nebú inu Iſvélizhajne uſi ja shelimo is S. Vriham, ali: is S. Vriham nozhmo trúda inu fliſsa ú gmirajnu tè zhaſty Boſhje, inu ú pomagájnu naſhimu bliſhnimu kasáti. Aku ſi lih sapovedúje nam JEſus: *Diliges Dominum Deum tuum. Et Proximum ſicut te ipſum* Ti imàſh G. tvojga Bogà lubyti, is lubéſni zhaſtyti, ſhlushit, ſhtréahi. Is lubéſni, kakòr eni is SS. Vzhénykou právjo: njegóvo zhaſt pouſdigúvat, inu druge h'tému opómynuváti. Inu, ti imàſh tvojga Bliſhniga kakòr ſam ſebe lubit, tu je: kakòr ſam ſebe ú nadlúgah nasapúſtyſh, takú na Bliſhniga ú potrébi nimàſh posábit; tèmúzh temu pèrſtópit, pomágat, inu kar ti ſam ſebi shelyſh ſtúryti. Aku ſi lih dálej Bug V. M. sapovedúje letú ſkusi prèd ozhmy iméti, dèrshat inu drugim osnanuváti, *Et meditaberis*, inu tu ſpremiſhluváti. Aku ſi lih ú tèm grede nam S. Vrih naprèj: véner. Ah! gdú sa tu mára? gdú letú ú djájnu iſkasúje? gdú ſe podvísa tè perpróſte podúzhyti, tè porédne h'dobrimu savèrnyti, tè lene k'enimu fliſsu ú ſhlúſhbe Boſhji ſpodbósti, tè nabrúmne k'andohti pèrprávit &c. inu takú dálej naprèj is tèm to zhaſt Boſhjo gmirat inu reſteguváti? Gdú, právem: ſtúry kaj takiga? gdú. Ah! drugih málu, kakòr khi en Maſhnik, en Religiòs; kir ty drugi právio: tu ne naſs, tèmúzh Farje inu Miníhe sadéne: inu pèr tèm ſe na to Sapóved Boſhjo naſpómnjo. Pèr tèm vidit je ugaſsnjena ta lubésan prutje Bliſhnimu: kir, aku ſi lih ty ſhliſhjo ſe jamrat inu klaguváti; jokat, ſdihat inu klizat na pomagáje ú tèh nadlúgah, ú boléſnah, ú vbóſhtvu, pregájnajnu inu ú drugim tèrpléjnu: Gdú letè poſhlúſha? gdu letèm pèrſtópi inu pomága? redki ſo ty: málu je tèh: sa tu málu bode tudi letèh, katéri bodo od Buga h'zhaſtè. *Coram Angelis, Beatis, & toto mundo.* Prèd Angeli, Svetnyki, inu prèd celim ſvejtam pouſdignjeni, kakòr pouſdignjen je bil Vrih ta S. Shkoff, kir téga je G. Bug enákiga ſtúril ú zhaſtè tèm Svetnykam, inu. *Magnificavit illum.* Stúril je velíkiga, kakòr káshejo zajhni inu zhúdeshi, katére je dopèrnaſhal: kakòr te gnade, katére je od Buga prejémal: ú mej katérimi sa tè sadnje nimajo ſe dèrshat tè dve, katére ſe beró ú njegóvim S. ſhjuléjnu. H'pèrvemu.

Pèrgúdilu ſe je bilú ob enim zhaſsu, kakòr piſhe *Bagatta*: de. Priſhàl je bil h'S. Vrihu en brumni Shkoff, de bi ſe bilá ú tèh Duhóunih rèzhéh pogovórila. Ta dva tèdáj, kir bil je en zhetertek, kir pèr vezhèrji ſedéla ſta, inu ta pogóvar od Buga pelála, posábyla ſta na jed inu na vrra, de do jutra ſedéla ſtà pèr polni misi. Na tu ſgúdaj ú Petek priſhàl je bil en pot od eniga Firſhta, proſsil is tèm Shkoffam Vri-

Matth. 22.

Deuter. 6.

Morale

Num. 16.

Num. 17. *Synopſis*

ham govòrit. Tega púſtil je rad prèd ſe, tega poſsàdil je h'misi, inu dàl en koſs pezhéniga kopúna, navedéozh de je uſhè Petek jútru. Po tem sázhèl je bil poſhto tega Firſhta pravit, inu po drugim, usèl je ſkrivaj tu meſsú is ſloveſsam ſhal je nasáj is miſljo S. Vriha inu tega drugiga rèſnéſti. Ta, kir priſhál je h'ſvojmu Firſhtu, tu pèrvu bilú je govórit gerdú zhès te S. Shkoffe, namerzh: deſtà dua Sapelláuza, Pianza, Sanizhuváuza tèh S. Cerkóunih sapóvede; kir cela nuzh ſedeta pèr polni misi, is meſno jedjò celu Petek sanizhujeta, kakòr ſim ſèdáj tè snéſhil. De pak tu je rèjſnyzhnu, pokáshem tu meſsú, katéru ſim uſèl danaſs is Vrihave mise: poshéshe po ta koſs tega Capúna, primè, pokáshe, inu. Pole! *carnem in piſcem verſam reperit.* Snéſhil je tu meſsú ú eno Ribo ſpremenénu. Tu kir je ta Firſht is drugimi vidil, ſposnál je is uſémi nadolſhnoſt tega S. Shkoffa. Katéru dálu je ta urshoh, de S. Vrih pouſod mala ſe is eno Ribo ú rókah, ali pak na bukvah. *Piſcis ſpeciem imagini ipſius addidit Poſteritas* Práve ta Bagatta.

Bagatta in Admiran. Orb. p. 1 l. 4. c. 2. §. 5 n. 7.

Num. 18.

Laurentius Surius piſhe túdi od S. Vriha, de. Kir ú léjte 1455. po JEſuſavim S. Rójſtve ty Ajdóuſki Vogri doujáli ſo is Vojſkò po nemſhkih Deſhélah, tàr priſhli pred tu Meſtu *Augſpurg*, kir je bil Shkoff S. Vrih, is miſljo tu podért, poſhgàt inu notèr uséti. Letèm is májhinim folkam S. Vrih poſtávil ſe je ſuper, opómynal je uſè na Buga savúpat, inu ſerzhnú ſe ſponéſti, kir gviſhnu imajo téga Shouráſhnika premágat. Tu potèrdil je G. Bug is enim snámenjam, kir poſlàl je eniga Angela h'S. Vrihu is enim kriſhzam, rèkózh: de téga ima na vrat poſtávit, inu ſihèr ſe ú mèj tè Souraſhnike podáti. Tega, kir S. Vrih je prejèl, poſtavil je vèrh drugiga Shkoffiſkiga Maſh'nika gvanta, inu is tèm s'drugim folkam ſhàl je zhès te Vogre: ú mej témi oſtál je sihèr, kir njemu ne mèzh, ne ſtréla, ne kamen ne drugu oróſhje ni, ne drugim niegóvim ſhkódilu: takú odgnàl je od Meſta te Vogre is veſséljam. Ta od nebeſs pèrneſséni kriſhiz hrani ſe ſhè dan danaſhni, ſkusi katériga déla G. Bug velika zhúdeſsa. Ja ty kriſhzi, katéri ſe is meſsenga délajo po furmu letéga, zhe ſe le tega práviga dotaknejo, inu shégnajo, káshejo velíko pomúzh tèm Ludèm taku na truple, kakòr na Dúſhe.

Surius. die 4. Julij.

Vezh, vezh takiga od S. Vriha samógel bi pèrneſti naprèj h'potèrjéjnu teh sgúrnih beſsédy námerzh: de. *Hunc in altum Deus tollit, qui devotè Deũ colit, & ſuccurrit Proximo.* Bug viſsóku pouſdigúje t'ga, kir Bogà povihthúje, tàr pèrſtópi Bliſhnimu. Ali: sapúſtym uſe drugu, tàr h' tèm dvem gnadam pèrſtávim ſamú tu, de h'vehíhi zhaſtè S Vrihu dàl je G. Bug to veliko múzh oſdráulat tè Mèrselzhne, pomagat tèm, katére ta Boſhja mezhe, pregájnat te ſteklyne, odgájnat od hiſh te miſhi inu podgáne: sakaj kir ſe naide kaj prahú, ali: semle od niegoviga groba, tam-

Num. 19.

Synopſis

tamkaj naoſtáne ena taka naſnága. Katéru uſè tèrde, inu káshe biti rèjſnyzhnu tu, kar djàl je JEſus: *Si quis mihi miniſtraverit, honorificabit eum Pater meus.* Zhe khi gdú bo meni ſtrégel, tega bo ſhpoſhtúval mvoj Ozha: kir S. Vriha ſpoſhtúval je G. Bug sa vol njegóve Bogú inu Bliſhnimu ſturjéne ſntréſhbe: slaſti pak is tem, kar je iskásal njemu G. Bug h'sadnimu, na kònzu tega shjuléjna, is katérim ſklénem.

Po tém kir ta danaſhni S. Shkoff Vrih poſliſsal ſe je 50. celih léjt, kakòr en Shkoff: ja, ſhè prèd tem zhaſsa veliku povihſhúvat G. Boga is ſhirajnam njegóve zhaſty, inu pomágat tému Bliſhnimu: tàr, kir priſhàl je bil ú 83. léjtu njegóve ſtároſti, hótel je G. Bug pouſdignit njéga h'tè zhaſtè nebeſhki. Sa tu poſlàl je zhés njega eno kradko bolésan, katéro kir je *Udalricus* sa to sadnjo ſpoſnal, púſtil ſe je is SS. Sacramenti previdit: po tém sapovédal je pepéla ú hiſhi potreſti, téga is shégnana vodò pokrópit, inu ſebe ú ta pepèl polóſhit. Tukaj perdoróżhil je G. Bógu ſvojo dúſho, katéro ú molitve is Maſhniki na 4. dan Meſza Máliga Serpána ú léjtu po JEſuſavim S. Rojſtve 1473. inu ú 83. njegóve ſtároſti dàl ú roko JEſuſu, katéra ſhlà je uſhivat téga, katériga je na ſemle povihſhuvála. Zhès tu ſedaj, hózhte, O Chriſtiani! is S. Vriham eno tako gnado sadóbit? hózhte &c. Ah! podvisajte ſe is S. Vriham G. Bogá povihſhuváti, inu vaſhimu Bliſhnimu ú potrébah pomágat inu pèrſtópyti, kir takú is nym urédni bote, inu jeſt is vamj od Buga pouſdigneni biti h'nebeſsam: Katéru dodéli uſèm ſkuſi S. Vriha Bug Ozha, Syn inu S. Duh.

Num. 20.

Epilog.

Surius. loc. ſup. cit.

TA LXI. PRIDIGA.

Na XII. dan Meſza Mali Serpàn, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Svétih Martyrnikou Mochória inu Fortunata.

Synopſis.

Palmites ſunt Vitis Chriſti,
Sancti hodierni iſti
Fortunat' Hermagoras.

Sapopádik.

Terte Chriſtuſa Mladyki,
Ty danaſhni ſo Svétnyki
Mochor inu Forrunat.

Thema.

Cùm audieritis prælia & ſeditiones, nolite terreri. *Luc.* 21.

Kadàr bote ſhlíſhali od Vojſkuvájnia inu puntajnia, nikar ſe nabújte.

DE ty Vinógradi ſhtimájo ſe od Ludy, tu nym pride od teh slàhtnih Tert, tem tertam od Mladyk, tem mladykam od ſadú, temu ſadu od Vina, katéru ta ſád perneſse. De ty vinógradi, právem: ſhtimájo ſe sa tega saſhlíſhaniga voljo, tu je vèzh, kakòr rèjſnyzhnu: kir,

Num. 3. *Exod.*

zhete Deshéle ſhtimáne, ſlovézhe ſo inu iménitne, kakòr ena Hiſcania inu Margiana, ena Mauritania inu Cornavia, ena Asia, Eucarpia inu druge, sa voljo Vinógradou; taku ty vinógradi ſhe bul ſhtimáni biti imajo, kir ty ſo en urshoh, de te Deshéle takú iménitne ſo inu ſhtimáne: kakòr.

Num. 2. En velik ſlóu ima ta Asia sa voljo vinógradou, kir ty ſo takú rodovíti, de tajſteh terte takú velíke groſde noſsio, kakòrjje lèjtu ſtáru

Plinius, hiſt. l. 14. Déjte: kakòr piſhe Plinius. Dálei eno velíko zhaſt ima ta Eucarpia sa voljo tèh Vinógradou, kir tèh terte en tak ſad rodè, de en ſam groſd en cel vſs napolni: kakòr samerka Euphorus. She dálej eniga velikiga, ja ſubſebniga ſhtimájna je ta Deshéla Chanaan sa voljo njè Vinó-

Euphor. lib. de Vine. gradou, tert inu ſadú; kir ta je takú velik, de en ſam groſd dua Moſhà kumaj neſséta; kakor piſhe Moyſes, inu ſprizhújeta Caleb inu Joſve: katéra, kir ſhla ſta nasáj is te ſpomnene Deshéle, kamèr je bil

Numer. 13. nje poſlal ta Moyſes k'ogledajnu tajſte: *abſciderunt palmitem cum vua ſua, quem portaverunt in vecte.* Odrésalà ſta bilà od ene terte ena mladyka is groſdam, inu tega na enim drogu, ali: ſtangi Moyſeſu h'snámenju perneſla: sa voljo kateriga, kakòr te druge Deshéle, ſhtimána je ta sa voljo teh vinógradou: is katériga ſpoſnàt samóremo, de prau ſhtimáni ſo tajſti.

Subſebnu pak ureden je zhaſty, hvále inn ſhtimájna uni vinó-

Num. 2. grad, od katériga saſsajejna, velikuſte, ſhirókuſte, dolguſte, rodovitoſte inu slahtnuſte póje David ta S. Krájlevi Rrérok, rekózh: *Vineam de Ægypto tranſtuliſti: ejeciſti gentes, & plantaſti eam. Plantaſti radices*

Pſal. 79. *ejus, & implevit terram. Operuit montes umbra ejus: extendit palmites ſuos uſque ad mare: & uſque ad flumen propagines ejus.* Is Ægyta preneſsel ſi ta vinógrad, inu tajſtiga derge saſsádil: ú tem poſsádil ſi korenine te terte, inu ta je uſo ſemló napolníla. Pokríla je uſe gorè is ſvojo ſenzo, reſhírala je do morja te Mladyke, inu odraſlike do potóka. Katéru govorjéjne drugiga ni, kakòr zhaſt tega vinógrada inu hvála.

Num. 4. Ta pak taku od Davida hváleni Vinógrad, kadàr bi khi eden ali drugi shelil vèjdit, kaj je sa eden? temu povè Hugo â S. Charo, tajſti-

Hug. Caven. in pſal. 79. ga rekózh: *Vinea iſta eſt Eccleſia.* Letà takú hváleni Vinógrad S. M. K. C. Cerku je: katéri Vinógrad preneſsen je is Ægypta ſtáriga Teſtamenta ú ta nóvi, JESUS ta zhaſtyti Syn Boſhji, ú katéri Vinógrad S. M. Cerkue poſtávil je ſam ſebe sa eno vinſko terto, kakòr ſam práve: *Ego*

Joan. 15. *ſum vitis vera.* Jeſt ſim ta práva Vinſka terta: katéra napolníla je uſo ſemlò, obſhenzhela uſe gorè, ſtegnila ſe do morja, inu reſhírala te mladyke, te odraſlike po uſem ſvejtu: katéri odraſliki inu mladyke ni ſo drugi, kakòr ty Vjèrni, katéri po uſem ſvejtu ſe ſnajdejo, inu ú tem vinô-

vinógradu S. M. Cerkue ſeléne ſe, prezuétajo, inu ſama ſtu tega ſadú rodè inu kashejo teh tugentou bres uſega ſtrahú inu trepéta, aku ſi lih zhes te uſtajajo punte, ſhouraſhtvu &c. kir ty derſhè te Jeſuſave beſséde: *Cùm audieritis prælia & ſeditiones, nolite terreri.* Kadàr bote ſhlíſhali Vojſkuvájnja inu puntajnia, nikar ſe nabujte pred letèm: kakòr prizh velíku samógel bi perneſti naprèj, inu narajtat. Aliod tod.

Zhe vershemo naſh duhóune pogled na te danaſhne S. Martyrnike, na naſhe S. Pomozhnyke Mochórja, inu Fortunata, taku vidimo nad nymiozhitnu: kir ta dua, aku ſi lih ſhlíſhala ſta velìku puntou zhes ſe; vidila velíku ſyle, ukuſsila velíku pregájnajna, obzhutìla velíku ſhouráſhtua, inu ushíla velìku druge nadleſhnoſte: véner pèr uſem letèm kasála ſta ſe ene práve Mladyke te Terte Chriſtuſa. Katéru, de khi kaj bul vidimo, miſlim h'povlhſhajnju tega Vinógrada S. M. Cerkue: k'hvále te Vinſke Terte JESUſa: h'zhaſte tèh dveh Mladyk Hermagora inu Fortunata: h'sadnimu nam uſem k'enimu troſhtu pèr tem dálej oſtáti, inu yſkásat: de, *Palmites ſunt Vitis Chriſti, Sancti bodierni iſti Fortunat' Hermagoras.* Terte Chriſtuſa Mladyki, ty danaſhni ſo Svétnyki Mohor inu Fortunat. Pèr tem pak tudi opomnit uſe h'letému, kar ſta nam uſem ukupaj pokasála, inu is tem vuzhìla. Tu ſaſtópit: Parati.

Num. 81

Propoſ.

JEſus ta modri Sirah ú mej drugem kar je piſsal, piſsal je tudi te beſséde: *Ego quaſi vitis fructificavi.* Jeſt ſkóraj kakòr ta vinſka terta ſim ta ſad rodìl inu perneſsel. Katére beſséde zhudne ſo h'pèrvemu saſhlìſhu, inu saglédu, de bi ſe moglu upraſhat: kaj bi te pomenile? katéru upraſhájne, de ſe utoláshe, ſtópjo naprèj ty Vzhenyki, inu ú mej teme Cornelius, katéri právi: de. JEſus ta modri Sirach ſam od ſebe ni govóril; tèmúzh kakòr en Prérok, od JEſuſa te Modrúſte Boſhje; kir ta je ſknsi uniga govorila: *Sapientia ſe viti aſſimulat.* Letú pak de rejſnyzhnu je, poterdìl je ſam JEſus rekózh: *Ego ſum vitis vera.* Jeſt ſim ta práva Vinſka terta: is katérim je uſe pèrvu poterdil.

Num. 6. Inductio

Eccli. 24.

Corn. à Lap. in. Jap. cit. Joan. 15.

Tu, kir ſpreudárjal je Joannes da Sylveira, taku zhes tu obſídil je enu upraſhájne, sakáj námerzh: ta Modruſt Boſhja JEſus ſkusi tega Siraha puſtil ſe je le ſamú ſkóraj eno terto klizhat, inu tajſte ſe is tem ſkóraj perglihuváti? kir véner on ſam od ſebe práve, de je ena prava terta: *Ego ſum vitis vera.* Na katéru odgóvory ſam ſebi, inu nam k'enimu návuku rekózh: Satu puſtil ſe je eni vinſki terti JEſus perglihuváti is to beſsédo, *Quaſi*: Skóraj: kir. *Divinum Verbum ante ineffabile Incarnationis myſterium non erat noſtræ naturæ.* Kir ta Beſséda Boſhja pred to naiſrezhéno ſkrjunuſtio tega h'zhlovéku poſtájajna ni bila naſhe naturæ: kir nam, katére ene ſvoje Mladyke imenúje, ni bila ú zhloveſtve glih inu enáka. Satu ni ſe mógel JEſus ena prava terta

Num. 7

Sylveira l. 7. c. 14. §. 2. n. 21.

S. Augu. ſkusi Siraha imenuváti: kir. *Unius quippe naturæ ſunt vitis & palmites.*
ſtaſi. Ene naturæ ſo terta inu tajſte mladyke: kir pak ta beſséda Boſhja uſé-
ſo. in la bila je na ſe to naturo, meſsú inu truplu zhloveſhku: kir ta zhaſtyti
Joan. Syn Boſhji: *factus eſt homo, ut in illo eſſet vitis humana natura, cujus & nos palmites eſſe poſſemus.* Poſtal je bil en zhlóvik, de bi ú njemu ta zhloveſhka natura grátala k'eni terti h'temu, de bi my samógli tajſtiga mladyke poſtáti: Po tem sgojénim pak imenúval ſe je eno právo vinſko terto, kir kasat sazhèl je bil ushe te mladyke, námerzh te, katéri ſo ú vajn verúvali, inu njegovo S. Vjèro derſhali: V'mej katére rajtajo ſe ſpodobnu ta danaſhna S. Martyrnika Mochor inu Fortunatus, od ka-
Synop. térih djàl ſim odſgoraj: *Palmites ſunt vitis Chriſti Sancti hodierni iſti Fortunat' Hermagoras.* Terte JEſuſave Mladyki ty danaſhni ſo Svetnyki Mochor inu Fortunat. H'temu dalej.

Num. 8. Marcus ta S. Evangeljſta piſhe, de. Pó tem kir JEſus ta zhaſtyta Vinſka Terta iskasála bila je ushe ta ſad ſvójh lubih Jogrou: inu kir
Confir. lózhit imèl ſe je is tega ſvejtá; dal je bil nym eno sapovéd: *Euntes in mundum univerſum prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit &*
Marc. *baptizatus fuerit, ſalvus erit.* Pójte unkaj pouſem ſvejtu, pridiguite
16. uſem ſtváram ta Evangelium. Ta, katéri bode verûval, inu karſhzhen, ta bo iſvelyzhan. Katéro sapóved dopolníli ſo ty Jogri; ja ne le ſamy oni, tèmúzh tudi drugi, katéri ſo bily od JEsusa inu Jogrou ù S. Vjèri podvuzhéni: ù mej katérimi ta ſpomneni Marcus, kir priſhàl je bil ù 45. lèjte po JEsusavim S. rojſtve ù tu Ajdouſku meſtu Aquileja, námerzh pred 1678. léjtme: tukaj sazhèl je bil pridigúvat ta S. Evangelium, is katérim prebernil je bil velíku Ajdou, inu ù mej temi tega Hermagora, katéri bil je en Nemez, inu Purgar ù tem meſte; katéri kir ſturjèn je bil is eniga navjèrniga Ajda en vjèrni Chriſtian, inu ena Mladyka te S. Terte JEsusa; kásat sazhèl je bil on tudi ta ſad, kir on is njegóvim pridigúvajnam ſtúril je bil nyh velíku tudi k' enim odraſlikam inu Mladykam, inu ù mej temi tega Fortunata; is katérim kásal ſe je Hermagoras prau inu ù rejſsnyzi ena rodovitna Mladyka, inu ſubſebnu.

Num. 9. Po tem, kir Hermagoras poſtaúlen je bil od S. Petra k'enimu Shkoffu, tega meſta Aquileja; tèdáj sazhèl ſe je bil kásat, de je ena práva Mladyka S. Terte JEsusa: kir tèdáj pridigúvat sazhèl je bil is enim ſhe vehſhim aiſram ta S. Evangelium, oſnanúvat JEsusa sa práviga Bogà, samétat inu preklinjat tu Ajdouſku malikuvájnje, podìrat te malyke, inu metat okúli nyh paklenska vjèra: sa volo katériga uſdigúval ſe je zhes njega ta Sebaſtus oblaſtnyk tega meſta; prepovedúval tu priduguajnje, pertyl inu shugal is ſmertia inu martro temu S. Shkoffu. Ali: sabſtojn, kir tega ſe ni bal po beſsédah JEsusavih: *Cùm audi-*
Luc. 21. *vi-*

dieritis prælia, & ſeditiones, nolite terreri. Kadàr ſhlíſhali bote, &c. Tu je ſturilu S. Mochórja takú ſerzhniga, de na uſe letú, *Præſidis deſideret ſævitiam*, poſmehúval ſe je grosnuſti tega oblaſtnyka: katéri, kir potegnil je bil notàr tega S. Moſhà, kir sapovédal je bil nauſmilenu tepſti tega S. Shkoffa, kir sapovédal je bil is ognjenimi plehy po ſtránah pezhi inu shgati, is gorézhimi baklami ſmodíti, is shelesnimi grebéní po uſem truple tergat tega S. Martyrnika; sa tu, de bil nehàl od JEsusa govórit: ali sabſtojn, kir: *quò diriora experiebatur ſupplicia, eò dulciores Chriſti laudes fortiſſimus Martyr efferebat.* Zhe grosovitniſhi martre je obzhútil, vehſhi inu ſhlajſhi zhaſt dajàl je Chriſtuſu ta S. Martyrnik; kir ſe je ſpomnil, de tu ni drugiga kakòr enu snámenje te lubesni Boſhje: sa tu Hermagoras shelil ni drugiga, kakòr de bi to lubésan is ſmertjo povernil. Tu.

Kir vidili ſo ty Clerici, ali Duhóuni; tár, kir samerkali ſo Hermagora, *amore Chriſti ita ſuccenſum*, takú uſhgániga ù lubesni Boſhji, de drugiga ni shelil kakòr ſmèrt inu martro; upraſháli ſo tega, koga bi oni po njegóve ſmerte sa eniga Shkoffa isvólili? katérim dial je, de Fortunata njegóviga Eſhpaſktra, ali Archidiacona; katéri je tudi is nym pridiguval to S. Vjèro. Tu kir ſvèjdel je bil Sebaſtus, sapovédal je Fortunata tudi ú to jezho urézhi: tukaj oſnanuvála ſta ſhe le prau JEſuſa inu tajſtjga S. Vjèro, márala niſta sa nobéna martra; terpéla ſta volnú shéjo inu lakoto, klétou inu smerjájne, rane inu shlàke, tàr pèr tem djàla is S. Paulam: *Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? tribulatio, anguſtia, an fames, an nuditas, an periculum, an perſecutio, an gladius?* Gdu, ali: kaj naſs bo od lubeſni JEſuſave odvernílu? kaj naſs bo nadlúga ali bridkúſt, ali lakota, ali nagúſt, ali navarnoſt, ali pregájnajnje, ali mézh od JEſuſa odlózhil? nizh, Ah! nizh: ne mézh, ne tyrann, ne ſmèrt: *neque alia creatura poterit nos ſeparare*, ne ena druga ſtuàr naſs na bo od naſhe Terte JEſuſa odlozhíla: katéru ſta is nyh ſmèrtjo poterdíla, kir te je puſtíl ta tyrann ú te jézhe ſkrivàj inu po nozhe ob glávo djàti.

Num. 10.

Rom. 8.

Tega zhe yſzhemo ta urshoh, námerzh: od kod Hermagoru inu S. Fortunatu, tem dvem Mladykam, de ſta ſtala takú ſtanovitna per te Terte JEſuſu? taku tega najdemo ú S. Evangeliumu: sakaj. Piſhe Joannes ta S. Joger inu Evangeliſt, de: kir JEſus perglihal ſe je bil eni Vinſki terti, inu ſvoje Vjèrne tem Mladykam, perſtávil je bil tu: *Si quis in me non manſerit.* Zhe gdu ú meni inu pèr meni oſtàl na bo, ta bo vershen vnkaj, inu odresan, súh, pobràn inu ú ogyn vershen de sgory. Tu kir ſta vèjdila S. Mohor inu Fortunatus, sa tu; de bi na bila ú to ſkódo priſhla; podvisála ſta ſe taku ſtanovitnu pèr te Terte JEſuſu oſtáti: od njega ni ſta ſe puſtila odlózhit, de bi na bilà, kakòr enu nizh

Num. 11.

Joan. 15.

uershe-

uershena ú ta ogyn: tu je bilú nyh ſtanóvitnoſti ta urshoh, tu je te dve S. Mladyke takú ſerzhnè pred tyranni, ſtanovitne ú te martre, inu zhaſtyte ſtúrilu ú nebeſsih; de ſedáj snájdejo ſe seléni, friſhni inu veſseli pèr te Terte JEſuſu: katériga bi na bily dosegli, kadàr bi ſe bily puſtili od taiſte odlózhit; pazh pa vershena bi bilà ú ogyn, kir, kakòr práve *S. Auguſtinus Vnum de duobus palmiti congruit, aut vitis aut ignis: ſi in vite non eſt, in igne erit.* Enu is tega dujiga ſe ſpodóbe te mladyki ali terta, ali ogyn: zhe pèr terte ni, taku ú ognju bode: kakòr letú ſprizha nam, ú mej drugimi, uni, od katériga piſhe Cantipratanus.

S. Auguſtin. ſerm. 81. in Joan.

Bil je en Mladénizh ú Franſkim Krajleuſtve, katéri ú ſvoji mladoſti pélal je enu brumnu inu S. shjuléjne, sakaj ta dershal je te sapóvedè Boſhje pèr zhiſlim, prejémal veden S. Sacramente, kásal eno velíko andoht prutje Marji Divizi; is eno beſsedo: bil je ena práva mladyka JEſuſava. Kir pak opóuſla je ta mladuſt, ſpóuſnil je bil ta is brumnoſte, is andohte; kir to sazhèl je bil po zhaſsu sapúſhat, inu od te Terte JEſuſa odſtópat: inu ſedáj k'enimu, ſedáj h'temu drugimu grèjho nagíbat: taku de h'sadnimu zviblat sazhèl je bil na S. Vjèri, kakòr vidit je nad unimi beſsedami: kir. Pergudilu ſe je en dan, de priſhal je bil ú eno taverno, kir pili ſo eni brumni Moſhjè, inu pèr pjázhe peláli en andohtlivi pogóvar, namerzh: kaj bo danaſs ali sajtra is nyh Duſhame? kakú ſe bo po ſmèrte is nimi godílu, inu vezh takiga? Tu, kir ſhlíſhal je ta poredni Mladenizh, djàl je h'tem: O vy preproſte Moſhjè! kaj tu ſpraſhújete? sakaj Farjam inu Miniham verjamete, inu od teh ſe puſtite golufáti? katéri právio: de te Duſhe po ſmèrte teh trupel shivè. Na katéru uſi ſo ſe saſmejáli: slaſti pak ta poredni Mladénizh. Na tu pride ú hiſho en nasnáni velíki Moſh, ſi puſty vina perneſt, ſede h'tem drugim, katére sazhèl je upráſhat, kaj govóre ú mej ſabo? na tu odgovóry ta Mladénizh: My ſe pogovárjamo od Duſh, od ſmerte &c. Lety právio de uelíku ſkerbé sa nyh Duſhe, jeſt pa právem de nizh: kir perpráulen ſim letó predat, inu sa likof dati. Na tu právi ta velíhi Móſh: kaj sa to hózheſh iméti? zhes tu odgovóry ta poredni Mladénizh: telku inu telku. Na tu ta Móſh uſhtéje njemu te denárje, sa katére sazhno uſi piti, inu trumfat is sméham inu norzhjo do vezhera. Kir sazhel ſe je bil ta mrak perbliſhúvat, práve ta veliki Móſh: prjatili, zhaſs je de gremo damú, pojmo: ali upráſham vaſs poprej, kaj ménite, kadàr eden eniga kojna kupi, uſáme tude siher to vojſdo? na katéru uſi právio, de ja, kaku pak. Tèdáj ta velíki Móſh sapuſty to zhlóveſhko podóbo, ſe pokáshe kar je bil, sagrábe tega Mladénizha, uſáme tega ú prizha uſeh s'Duſho inu s'teleſsam, inu neſsel ú pakleńſki ogyn.

Num. 12.

Hiſtor. Cantipr. lib. 2. Apum. c. 56.

Ah!

Ah! Ah Chriſtiani lubeſnivi! kaj právite zhes tu? nile rejſs de enu is tega dujiga ogyn, ali terta ſe te mladyki ſpodóbe? kir takú ozhitnu nad tem nasrezhnim vidimo to rejſnyzò: kir ta, dokler je ſtal ú brumnoſte inu pèr Terte JEsusu, kásal je ſad tega Iſvelyzhajnja: kir pak odſtópil je od JEsusa ſkusi to pregrèjho; vershen je bil ú paklenſki ogyn. Sa tu, Ah! Ah! A. Duſhe pójte ſamy ú ſe, inu ſpreudárite ſe ali ſte le khi kádaj odſtopili od te S. Terte ſkusi eno ali drugo pregrèjho, po tem kir ſte ſkusi S. Karſt poſtáli ene mladyke tajſte? zhe ſe snájdete, de odſtopíli ni ſte: hualíte G. Bogà, inu sanaprèi takú oſtaníte. Zhe ſte pak odſtopíli? poverníte ſe supet h'te S. Terte ſkusi eno S. Pokúro, &c. *dic de Pœnitentia &, ſi placet: alia, quia campus eſt.* Poverníte ſe, práven: h'te S. Terte, de khi bres te nabóte snájdeni, inu sa voljo tega versheni ú ta ogyn. *Ut ergo in igne non ſit, in vite ſit.* Podvísaj ſe is naſs en ſledni biti pèr te S. Terte, de ú ta ogyn napríde: pèr te S. Terte tréba je nam ſtanovitnu oſtát po exemplu teh dvèjh S. Mladyk, Mochórja inu Fortunata; katéra ſta bilà, kakòr ſim djàl: *Palmites ſunt vitis Chriſti Sancti hodierni iſti Fortunat' Hermagoras.* Terte Chriſtuſa Mladyki, ty danaſhni ſo Svetnyki Mochor inu Fortunat: ali ne odrésane, tèmúzh per te ſtanôvitnu ſtojézhe. *Num. 13.* *Synopſis*

Poleg tega, námerzh: de tréba je te mladyki, aku hózhe ta ſad pernesti, pèr te terte oſtáti ſtanóvitnu: tréba je njè tudi de ſe ona vé-she inu obresúje; kakòr je hótel pokásat uni Symboliſt, katéri puſtil je bil na eno tablo smálat eno Vinſko terto, inu na te eno dobru pervésano, obrésano inu is groſdjam napolnjeno Mladyko; katéri od ſdúl pèr piſsal je te beſséde: *Vincta fœcundior.* Vésana rodôvitniſhi. Na eni ſtráni te mladyke ſtàle ſo te beſséde: *Vulnere ditior.* Is rano bogâtiſhi. Na te druge ſtráne pak: *Reciſa plenior.* Obrêsana polnêſhi. Tega to rejſnyzo káshejo te danaſhne S. Mladyke Hermagoras inu Fortunatus: kir ta dua vésana, obrésana rajnena ſta bilà, ne ſizèr od eniga uſmileniga Vinogradarja, tèmúzh od eniga grosniga tyranna inu trinoga; kakòr ſmo ſhlíſhali od ſgóraj: is katérim en obilni ſad pernella inu rodíla ſta teh tugentou, slaſti pak teh Duſh; katére ſta is nyh S. Vúkam h'S. Vjère, h'S. Karſtu, h'tugentam, h'Svétuſte inu h'Nebeſsam perpelála: katériga ozhitna prizha je naſha Crajnſka, inu druge okúli leshézhe Deshéle, kir te dobíle ſo to luzh S. Vjère ſkusi S. Mochórja; kir ta h'pèrvemu ú léjte 49. po JEsusavem Rojſtve pridiguval je ú naſhi Deshéli ta S. Evangelium, inu te Crainze is drugimi h'S. Vjère, h' S. Karſtu, inu h'te S. Terte JEsusu perpélal: sa volo katériga my tega is S. Fortunatam sa naſhe Pomozhnyke derſhimo, inu k'eni sahváli nyh S. Praſnyk obhajamo; kir ſkusi te grâtali ſmo ene Mladyke te S. Terte JEsusa: kir my ſmo ta perjetni ſad, katériga ſta pernella JEsusu s'veſéljam. *Num. 14.* *Joann. Schönleben in Chronic. Carniol. ad an. 1058.*

Num. 15. Pishe Sabelius, de. Kir Pythius hótel je temu Krajlu Darius is imenam, eno zhaſt inu uſhezhnoſt ſturíti; pèrneſsel je bil njemo ene Vinſke terte mladyko is enim velíkim groſdam, katéru uſe bilú is zhiſtiga ſlatá slítu: katéri dàr dal je Pythius, inu usèl je górí Darius is veſseljam. Taziga nekaj piſhe Josephus Flavius od tega Judouſkiga Krajla is iménam Ariſtobolus: de. Letà, kir je hótel tega Cæſsarja Pompejuſa is enim dáram pozhaſtyti; puſtil je bil ene vinſke terte mladyko is enim velíkim groſdam is slata narédit; katéru uſe 500. talentou je velálu; en talent pak 600. cron ú ſebe ima: inu tu uſe dal je bil ta Krajl temu Cæſsarju s'veſseljam. Velíki bily ſo ja ty daróvij: ali, pròzh, pròzh is temi; kir Mochor inu Fortunatus en uſhezhniſhi inu slahtniſhi dàr pèrneſla ſta temu Cæſsarju Nebeſs inu semle, kir offrala ſta ſamà ſebe, kakòr ene Mladyke; inu telkajn Duſh, kakòr en ſad JEsusu is vehſim veſséljam, kir njemu ena ſama Duſha uſhezhniſhi je, kakòr Nebú inu semla is uſem blagam inu bogaſtvam: ú mej katérimi snájdemo ſe my tudi, kir my ſmo ſkusi te, ne le ſamú k'nyh ſadu; tèmúzh tudi k'enim JEsusavim Mladykam poſtáli: sa volo kateriga, aku nózhmo ú ogyn versheni biti, imamo ſe po exemplu teh dvèjh S. Mladyk sadersháti: imamo dálej tu, kar te Vinſke mladyke káshejo, iskasuváti.

Od teh vinſkih tertnih'mladyk snánu inn vejdezhe je, de te, kadàr ſe véshejo inu obresújejo, puſte ſe uklónit, perpognit, obernit, kamèr ta Obresuváviz hózhe: temu ſe naupírajo, nabránjo inu nakáshejo drugiga, kakòr ene srage, ene kaple, katére ty Vzhéni, *per metbaphoram, lacrymas*, ali ſolsè imenújejo. Tem mladykam, po exemplu S. Mochórja inu Fortunata, treba ſe je nam sadersháti, kadàr pride zhes naſs ta Obresuváviz, ta Vinógradar Bug Ozha nebeſhki is tem noſham teh réu, nadlúh, bolesne, inu druge teshávе; is katérim, kakòr práve *Joannes de Sylveira: æternus Pater palmites ſuos, id eſt: Fideles, purgat tribulationibus, laboribus, afflictionibus paupertatis & famis.* Nebeſhki vezhni Ozha trébe inu obresúje ſvoje mladyke, tu je: te Vjèrne is nadlúgame, dellam inu reuame tega vboſhtva, lakote &c. ali: ne h'temu, de bi tem ſhkódil: *non affligit ut perdat*, práve *Ferus:* tèmúzh sa tu, kakòr govóry S. Ozha Ambroſius: *ut pullulent Sanctis deſiderijs, floreſcant gratiâ, & emittant opera pia.* Sa tu taku trébe inu obrésuje Bug Ozha Nebeſhki te ſvoje, is tem nósham, de bi ty pognáli te S. shelè, prezvéjtali ú te gnadi Boſhji, inu kasáli te brumna inu Bogabojézha della; inu taku h'sadnimu tu Iſvelyzhajne doſsegli. Ali: pèr tem tréba je tem mladykam, de ſe ú tem obresuvájnu puſtè ugíbat, uklájnat, obrázhat inu obresuváti, kakòr temu Nebeſhkimu Vinógradarju dopáde. Pèr tem, kadàr obzhúti ta nósh teh nje od Buga po-

Sabel. libr. 2. Ennu. mer. 2.

Joſ. Fla. l. 14. c. 5.

Sylveira in Joan. c. 15. Expoſit. 2.

S. Ambro. lib. 3. c. 12. Hexam.

ſlanih nadlúh, kakòr: ene ali druge bolesni. Kakòr tega vboſhtua, ſhouraſhtua, pregájnajnja, inu vezh take nadleſhnoſte: pèr tem inu ú tem udat ſe ima ta mladyka te S. Terte JEſuſa, námerzh: en ſledni Vjèrni ú to voljo Boſhjo; kásat nima drusiga kakòr srage, kakòr kaple teh veſsélih inu shaloſtnih ſolſs: teh shalaſtnih právem: de, zhe khi terpy letú sa voljo ene ali druge pregrèjhe, ſjóka ſe sa voljo te, sgréva, ſpovè inu pobulſha: zhe pak letú terpy ne sa volo grèjhou, jokat ima ſe od veſsélja, de njega G. Bug takú lubi, de da njemu kaj saſhluſhit &c. Tu, tu tréba kásat je nam JEſuſavim Mladykam, kakòr kasála ſta Hermagoras inu Fortunatus ta danaſhna S. Martyrnika inu Pomozhnyka: kakòr kásal je mvoj S. Ozha Franciſcus, is katérim ſklenem.

Od tega bere ſe, de. Kir ta S. Patriarch objokával je véden, ja bres nehájna tu terpléjne JEſuſavu, inu pogublejne telkajn Duſh; od jóka priſhàl je bil obozhy, de 50. celih dny inu nozhy ni mógel tajſtih odpréti; inu ú tem zhaſsu ſam ú temmè, inu ú Cellizi ſedéti je mógel, kir pak ta hudizh imèl je enu velíku ſhouraſhtvu zhes tega S. Moſhà, temu h'napokóju ugnal je bil ſylnu velíku miſhi ú Cellizo, katére delale ſo njemu eno ſylno nadleſhnoſt: katéru kir je bil samerkal, inu sa en nósh tega Nebeſhkiga Obresuváuza ſposnal; obernel ſe je h'JEſuſu, inu je rékal *Domine JESU! Paſtor bone, concede mihi oviculæ tuæ gratiam & virtutem, ut in nulla tribulatione, anguſtia vel dolore à te recedam.* O Goſpud JESU Chriſte! ti dobri Paſtyr, dodéli meni tvoji Ouzhizi to múzh inu gnado, de ú nobéni nadlúgi, bridkuſti ali bolezhyni od tebe naodſtópim. Tu, tu O Chriſtiani! treba je nam kásat, govórit inu ſturíti, kadàr khi obzhutimo ta nósh tega obresuvájna: ſpomnit ſe imamo, de ſmo ene Mladyke te S. Terte JEſuſa: de tu ſe nam ſpodóbe, aku hozhmo ta ſad tega Iſvelyzhajnja perneſti, h'pèrvemu ſtanovitnu pèr te Terte JEſuſu oſtáti: od tega Nebeſhkiga Vinógradarja vésat, uklájnat inu obresúvat ſe puſtíti po njegóvi volje, inu exemplu S. Mochórja inu Fortunata: kir takú uersheni na bomo úta ogyn, tèmúzh is nimi uſéti bomo ú Nebeſsa, h'katérim nam pomágaj JESUS,

A M E N.

Num. 17.

Epilog.

S. Bonavent. in vita S. Franc.

TA LXII. PRIDIGA.

Na XIII. dan Meſza Maliga Serpána, ali: Julia.

Tu je:

Na dan S. Maríne, ali: Marjéte Divíze inu Martyrnize.

Synopſis.

Sancta Virgo Margarita,
Verè pulchra, cùm munita,
Trina Pulchritudine.

Sapopádik.

Marjéta Sveta Divíza,
Prau je lepa sa rejſnyza,
Kir ima lepóte try.

Thema.

Pulchra eſt amica mea. *Cant.* 1. ℣. 14.
Lepa ſi Prjátelza mvoja. Ibid.

Num. 1. ENa lepa uganka bila je una, katéro poſtávili ſo bily ú mej ſabo uni trije, poſsebnu od Daria tega Krajla k'variham njegóviga trupla
Exod. isvoleni Mladénizhi, rekóah: kaj je tu nèr mozhneſhi na ſemle? Na katéru odgovóril bil je is teh, eden. *Forte eſt vinum.* Mozhnú je, inu
3. *Eſdr.* nèr mozhnèſhi tu Vinu. Ta drugi djàl je: *Fortior eſt Rex.* Mozhnéſhi
cap. 3. je ta Krajl. Ta trijétji pak, *Fortiores ſunt Mulieres.* Zhe uſe drugu, nèr mozhnèſhi ſo te Shenè. Katére odgóvore kir sapiſsane bràl je *Darius*, puſtil je te Mladénizhe predſe, inu njegóve Ratnike priti; tàr tèm sapovédal je, de en tledni ima urshoh njegóviga odgóvora dàti, inu povédat. Na katèru.

Ta, katéri na to uganko odgovóril je bil, de tu Vinu je tu nèr
Num. 24. mozhnéſhi; djàl je: *Viri!* Moſhjè! takú je bilú tèdáj ú nauáde govórit: *Viri, quàm prævalet vinum.* Moſhjè, kakú tu vìnu nèr mozhnéſhi je, vidite, kir tu oſlábi inu smeſha to pámet; de ty, katéri tu pijò, namárajo sa ſpodobnu, inu naſpodobnu; sa hudu inu dobru, sa Slahta inu Soſseſko; inu takú dálej, kir pjáni ſo, uſi napezhni ſe káshejo: na katéru, *tacuit*, je molzhal.

Sa tem ſtópil je naprèj ta drugi, katéri na to uganko djál je, de
Num. 3. tu nèr mozhnéſhi je ta Krajl; tàr povédal je ta urshoh, rekózh: *Viri num præcellit rex?* O Moſhjè! napreſtópe le en Krajl ú mózhe uſe te
Ibid. c. druge¿ kir ta kar sapóve, ſe derſhy: kar prepóve, ſe naſtúry: kamèr
4. poſhle, ſe grej: kar rezhe, ſe dopolni. Sa vol katèriga sabſtojn ni djàl uni, rekhózh: *An neſcis longas, regibus eſſe manus?* Navèſh le, de ty Krajli dolge rokè imajo? katéru, inu vèzh drugiga, kir je bil isrékal, *tacuit*, je umóuknil. Sa tem.

Zarobabel ta trijetji is Mladénizhou, katéri djàl je na to uganko,
Num. 4. de nér mozhnéſhi ſo te Shenè; ſtópel je naprèj, tàr djàl je: *Viri!* O Moſhjè! ne Vinu, ne Krajl, ni tu nèr mozhnéſhi: tèmúzh to nèr mozh-

mozhnéſhi ſo te Shenè sa vol tega, kir tem je uſe ú rokah: te rodè tega Krajla, te rodè te, katéri perdelújejo tu Vinu: te ſo tajſte, katére uſe premojſtrjo; kir ta, katéri nyh lepóto vidi, oſlaby takú, de ſe ú tajſte salúbi. Katéru govorjéjnje, kir ſhlìſhal je ta *Darius* inu njegóvi ratni Goſpúdje, *intuebantur in alterutrum.* Pogleduváli ſo ſe ú mej ſabo sa vol rèjſnyze, inu prau: kir ta Shenſka lepóta, kakòr práve *Leucippes: Pulchritudo mulieris accutiùs telô vulnerat.* Lepóta te Shene ojſtréſhi ko ſtréla rani. *Antoninus in Moliſſa l. 1. c. 60.*

Tu prizha nam inu terde *Abimelec* ta Krajl in *Gerraris*: kir ta vidéozh lepóto te lepe *Saraj*, od te bil je rajnen, de, *tulit eam*, uſel je bil njo po ſyli temu Abrahamu. Tu nam terde dálej en *David*, en *Salomon*, en *Holofernes* inu *Aſſverus:* kir David vidéozh lepóto te *Bethſabee*, *Salomon* teh Moabitarz, *Holofernes* te *Judith*, *Aſſverus* te *Eſther*; od teh lepóte bily ſo takú rajneni, de ſo ſe sa premágane dersháli. Ja tu terde tudi ta salubleni Shenin ú teh viſsókih pejſmah, kir práve h' ſuoji Nevèjſti: *Vulneraſti cor meum ſoror mea, Sponſa mea vulneraſti cor meum.* Rajnyla ſi mvoje ſerzè mvoja Seſtra, mvoja Nevèjſta ranyla ſi mvoje ſerzè is ſtrélo tvoje lepóte. Katéri rajneni shenen drugi ni, kakòr JEsus ta Syn Boſhji: inu ta Nevejſta druga ni, kakòr ena ſlednja Karſhanſka Dusha. V'mej katérimi *Marina*, ali *Marjéta* ta danaſhna S. Divíza ſubſebnu je is nje lepóto ranila bila inu prebodla tu zartanu ſerzè JEsusu temu Sheninu. *Num. 31. Cant. 4.*

Katériga rejſsnyza, de khi kaj bul vidimo, opomnjen od teh sheninavih beſsédy: *Pulchra es amica mea.* Lepa ſi prjátelza mvoja. Vſel ſim ſi napèj h'zhaſte tega Shenina JEsusa, inu k'hváli te Nevèjſte, S. Divíze Marjéte dálej kaj govórit od tega, inu iſkásat, *de. Sancta Virgo Margarita, verè pulchra, cum munita, trina Pulchritudine.* Marjéta Sveta Divíza, prau je lepa sa rejſsnyza, kir ima lepóte try. Katéru de tèdáj saſtópjo, tu reslágat inu saſhlíſhat, proſsem, h'mouzhájnu bodo pèrpráuleni. *Num. 6. Thema. Propoſ. Synopſis*

Ta Rimſki Sgovórnik *Cicero*, kir ú buquah teh prashanok priſhál je bil h'te lepóte; upráſhal je, kaj bi letà ſama na ſebi bila? dàl je bil ta odgóvar, inu popiſsal je to na tako visho: *Pulchritudo corporis eſt quædam apta figura membrorum, cum coloris quadam ſvavitate.* Ta teleſna lepóta je ena pèrpráuna poſtáva teh glidou is eno perjetnoſtjo te farbe: katéru, kadàr enu truplu ima, taku ſe tu sa lepu klizhe inu dershy. Venèr ne prau inu popolnama; sakaj, tèdáj, kakòr prave *S. Bonaventura*: lep je prau ta zhlóvik, *quando eſt candidum corpus, candidus animus, & candidum opus*: Kadar je belu tu truplu, bela ta Dusha, inu belu tu djájnje. Inu rejſsnyzhnu: sakaj. Bodi en zhlóvik bel inu snáshen, lep inu ſhtalten na truplu kakòr hózhe; zhe tega, tá djáj- *Num. 7. Inductio Cicero lib. 4. Tuſcula quæſtio. S. Bona. ſerm. 2. de SS. Virgin.*

ne, beſséde inu délu je oſtudnu gerdú, inu naſpodobnu, djàlu ſe bode od njéga, de je en oſtúden zhlóvik: en tak je uſem ludèm super.

Num.8. Dálej, bodi en zhlóvik lep na truplu inu ú djájnu kakòr hózhe, zhe je gerd na Duſhe, zhe to oſtudno is eno pregrèjho pèr ſebe noſse? lub inu perjeten ni G. Bogú. Sa tu ſkléne ta ſpomneni Seraphim *Bo-*
14. lb. *naventura*, rekózh: *Ad veram*, k'eni praui lepóti, *Requiritur candor in carne, candor in mente, & candor in opere.* K'eni pravi lepóti treba je ta beluſt, ta snága te Duſhe, trupla inu djájnja. Katéru, kir iméla je nad ſabo Marjéta ta danaſhnu S. Divíza: ſa tu djál ſim od nje odſgó-
Synopſis raj: *Sancta Virgo Margarita, verè pulcbra, cum munita, trina Pulchritudine.* Marjéta Sveta Divíza, prau je lepa ſa rejſsnyza, kir ima lepóte try. Tu ſaſhliſhjo

Simeon Metaphraſtes, Lippolous inu drugi, ſubſebnu pak ta ſlo-
Num.9. vezhi Surius piſhe od te ſpred ſpomnene S. Divize, de. Bila je rojéna ú tem Meſte Antiochia ú Gerkſki, ali: kakòr ſe práve ú Grekeſh De-
Confir. ſhéle od bogátih, ſlahtnih, ali: Ajdóuſkih Stáriſhou; katéri verjeli ni ſo na G. Bogà, tèmúzh zhaſtyli ſo te Malyke, inu ú teh ſo tega hudyzha molyli. Kir pak pred zhaſsam umerla je bila Mate te Dekelze Marine, ali: Marjéte (samerkajo, Marjéta, ali Marìna je uſe enu)
Surius. die 20. Jul. kir Marína pò Gerkſkim jesíku, Margarita po latouſkim, Marjéta pak Cranſkim ſe imenúje. Kir umerla, právem: bila je Mate te majhine Dekelze, *Ædeſius* njè Ozha, katéri je bil en Maſhnik teh Malykou; dàl je bil njò na réjo eni brumni Shene, pèr katéri sapopadla je bila nekolku naſho S. Vjéro, inu raſla je ú dobrúte, modruſti; ſubſebnu pak ú lepóte, kir ta je bila: *Corpore ſpecioſa, & omni ex parte pulchra*, is ſhtaltjo lepa popolnama: ja taka bila je, de gdur je to saglédal; ſdájzi bil je rájnen ú tem ſerzu od njè ſylnu velíke lepóte: kakòr tega imamo eno ozhitno prizho nad tem Oblaſtnykam is iménam *Olybrius*, katéri oblaſtúvàl jezhes uſe Jutrove Deſhéle, poſlán tjákaj od Aureliana Cæſarja, de bi tukaj pregájnal te JEsusave Vjérne.

Num. Ta tèdáj, kir is Asiæ gredózh ú tu Meſtu Antiochia, priſhàl je
10. bil h'domuvájnu te ſpomnene Shenè, kir je bila ta lepa Dekelza Marjéta na rejè; tàr, kir je bil letò saglédal; ſdájzi salúbil ſe je ú letó takú, de, *eam uxorem ducere habuit in animo*, uſel ſi je napréj njò sa ſvojo shenò uſéti. Ša tu upráſha letò h'pèrvemu: Gdu je? od kod je? kakú je nje imè? gdu ſo njè Stáriſhi? na katéru odgovóryla je njemu ſerzhnú: Jeſt ſim od mvojh Stáriſhou Marina imenuvána, rojena ú tem Meſte Antiochia od shlahtnih Ludy; ali shlahtniſhi ſim sa vol tega, kir ſim ena Shluſhabniza JEsusava. Katéru sadnje govorjéjne super bilú je njému: ali kir ra ſylna lepóta te S. Divize tizhála je njému ú ſerzu, te supernoſti ni hótel puſtit vidit; tèmúzh sapóvédal je ſamú

njò

njò pelat ú tu Meſtu is zhaſtiò, inu na potu dobru dersháti, kir ſe je troſhtal na tako vishonjo ſa ſvojo Nevèjſto dóbit inu doſtézhi.

Ali ſabſtojn: kir Marína ta S. Divíza od tega ni hotéla ſhlíſhat: kir iméla je ú ſerzu JEsusa ſa Shenina, ſanizhuvála je uſe tu, kàr je njè ta Tyràn od Moſhitve govóril: kir na tu ſhlíſhala je tega Doujáka ſhúgat, de zhe is lepo nózhe h'temu pervólit, js hudo hózhe njo h'temu pergnáti; temu uſemu ſe je poſmehuvála: kir Marjéta ſheléla je is to Duſhno lepóto dopaſti njè Sheninu JEsusu, márala ni ſa to teleſno lepóto; is katéro dopadla je temu Tyrannu Olybriu: ráiſhi ſkusi to martro snébit ſe je hotéla te teleſne lepóte, de bi bila to Duſhno ohránila. Letú, letú ſamerkat imélibi ty, katéri ſe is ſvojo lepóto ſdè inu ſhtimájo: katéri ſim tàr khe hodjo, katéri tò inu tam poſtavájo ſa tu, de bi nyh lepóta bila videna, de bi ta, uni: una, temu, dopadli. Ja, de bi lóshaj h'temu priſhli, tàr ſubſebnu te Dekelze, ta mladi ſhenſki folk, de bi temu moſkkimu ſpúlu dopadla, de bi tega, ali: uniga na nyh prezèp, inu plat dobyle; de bi tega, ali: uniga h'lubeſni obúdile, inu ſa Shenina iméle: h'te teleſni lepóte ſhe drugo is liſhpajnam, lepotyzo, umivájnam inu drugim takim perſtáulajo: de le tô imajo, ſa Duſhno námarajo: de le enimu is nyh fouſh, golufno, ú ſtazúne kupleno lepóto dopádejo; te Duſhne lepóte, katéra je gnada inu perjásnoſt Boſhja, ſe naahtajo: de le uniga ali: tega is ſvojo poliſhpano lepóto ommámejo, inu prutje ſebi ú lubeſni podkúrjo; ſhpúgajo take rezhy, is katérimi ta Duſhno lepóta ſtáti namóre. Inu tu uſe, h'zhemu? h'temu: de bi pó nyh shélah h'te Moſhítvi priti, inu Shenina dobíti, mogle.

O ſlepi, naúmni, napámetni inu preproſti Adamovi Otrózi! kam ſte priſhli is vaſho ſlepóto? Kir vy ſe ferbégate te Duſhne lepóte, de bi to teleſno ohrányli: kir Vy, de bi enimu zhlovéku is to dopádli, namárate is to ſe G. Bogú ſuper ſtúryti: kir Vy, is to teleſno lepóto rájſhi ſe snebite G. Bogà, kakòr eniga zhlovéka: kir Vy, de bi is vaſho lepóto vujéli eniga Shenina, ali: Nevèjſto, ſapuſtite JEsusa Shenina vaſhe Duſhíze. Tu, tu, Ah lubeſnivi mladi takú Moſhki, kakòr ſhenſki folk! tu právem: reſmiſli, inu tvojo napámet ſpreudári: reſgléj tvojo navárnoſt ú katéri ſe snájdeſh: pogléj na to danaſhno S. Divízo Marjéto: katéra de bi to Duſhno lepóto ohrányla, snébit ſe je hotéla rájſhi ſvoje teleſne, ja tude te ponúdene Moſhítve, te oblúblene zhaſty, bogáſtua, inu celu tega shjuléjna; kir vèjdila je ſkusi notár dajájnje S. Duhà, de ta Duſhna lepóta dela te Ludy lube G. Bogú, inu uſhezhne tem Angelam: ta teleſna pak le Ludèm, inu doſti krat tem hudyzham. Kir je vèjdila, de ta teleſna lepóto pele ú shpot inu ú ſramóta, ta druga pak ú zhaſt inu ú hválo. Kir je vèjdela, de ta Duſhna lepóta iſvelyzha, ta druga pak ſapéle, inu ueden ferdáma,. Sa tu, právem

Num. 11.

Num. 12.

Moralia.

vem

vem: kir vèjdila je ta na Duſhe inu na truple lepa Dekelza Marjéta, ſa tu ſe je ona telkàjn po te notrajni, ali: Duſhni lepóti, kakòr ſmo ſhliſhali, poſliſsala. Ja pèr letèm ni oſlála: tèmúzh kakòr de bi bila vèjdila tu, kar velyku sa njò piſsal je ta ſgur ſpomneni *Bonaventura*, de k' eni pravi lepóti: *requiritur candor in mente, candor in carne, & candor in opere.* Potrebna je ta beluſt inu snága te Duſhe, teleſsa inu djájnja. Sa tu, poleg te Duſhne snáge inu lepóte poſliſsala ſe je tudi kásat to snágo, beluſt inu lepóto ú djájnu, kakòr kashe tu, kar.

S. Bonavent. lo. ſup. cit.

Piſhe ta ſpred ſpomneni Surius, de. Po tem kir ta od lubeſni rajneni, inu od te teleſne lepóte te S. Divíze ú ſerzu prepáhnjeni *Olybrius* vidil je, de is lepo nizh naopráve: tàr, kir ſpoſnal je Marjéto takú ſtanóvitno ú lubeſni njè Nebeſhkiga Shenina; sazhèl je prutje kásat to grosóvitnoſt: inu, aku nózhe od JEsusa inu njegóve Vjére odſtópit, tàr Malykou zhaſtyti; shúgat to ſmèrt inu martro. Ali: Marjéta sa tu ni márala, tega ſe ni preſtraſhila; tèmúzh djála je ſerzhnú: merkaj Olybrie! ti mene is tem od mvojga Shenina JEsusa na boſh odvérnil: sakaj, kir. *Sum Ancilla Domini mei JEsu Chriſti, qui pro me ſuſtinuit voluntariam paſſionem & crucem: ſi ergò ille pro me, omninò & ego pro illo debeo, & volo mori.* Jeſt ſim ena Dekla mvojga G. JEsusa Chriſtuſa, katéri preterpèl je same radávolnu to ſmèrt inu martro: zhe tédáj on sa me, takú tudi jeſt sa njega hózhem rada umréti. Na katéru ſerzhnu govorjéjne, inu ſtanóvitnu JEsusa ſposnuvájne sapovédal je ta Tyrann to S. Divízo tepſti is ſhibami. Pred tem ſe ni ſbála, temúzh: kir ty brizhi na tu povéjle popádli ſo bily to S. Divízo, inu pèrnlekli na plaz tega Méſta *Antiochia*, ſlekli ſo njò is ſhpótam do par nagiga, vergli na tlà, inu tepli takú, deuſa ú eni rani, ſhlaku inu kryue je bila: ſtepéna bila je takú, de ta Ajdouſki ú prizha ſtojézhi folk is uſmilejna prutje njè ſe je milu jokal. Jà, eden is teh Brizhou, kir ſe je njému ta S. Diviza ſmilila, djàl je h' njè: Marjéta udaj ſe, zhaſti naſhe Bogè, de na boſh telkájn terpéla. Ali na uſe letú, *manſit firma, & minimè cedens.* Stâla inu oſtâla je terdna inu ſtanóvitna, tàr odſtopíla ni od njè Shenina JEsusa; tèmúzh ú te martre djála je h' temú Tyrannu: *Fac in me*, ſtúri is mano, inu nad mano, kar tebi tvoj Ozha, tà hudyzh notàr dà, kir sa uſe tu jeſt namáram, sakaj jeſt imam pèr meni tega, katéri mene troſhta inu pomága. Tu, ah! kaj,

Num. 14.

Kaj káshe nam drugiga? kakòr de Marjéta, kakòr je bila lepa na truple, bila je lepa tudi, inu ſhe lepſhi na Duſhe; kir njè lepa déla, kir njè S. beſséde letú káshejo popolnama: sakaj, kakòr práve S. Bonaventura: *Non poteſt eſſe, ut, ubi ſunt verè munda corda, ibi verba & opera ſint immunda.* Namóre biti, de bi tam, kir ſo prau zhiſta ſerza, *S. Bonavent. lo. ſup. cit.* ſnaſhle ſe gerde beſséde, oſtudna dèla, inu naſpodobnu sadershájnje;

tèmúzh

tèmúzh pèr taki ſerzhni snági inu Duſhni lepóte uſelei snájdejo ſe take beſséde inu déla, katére ſe is to lepóto sglihajo. Is katérih beſsédy ſedáj ſposnát samóremo, de Marjéta bila je lepa na Duſhe popolnama; kir pèr nje ſe ſhlíſhjo take S. Beſséde, inu vidjo take zhaſtytliva déla. Is katériga ſedáj vidimo nad to S. Divízo sgojénu tu, kir ſim djàl odſgóraj: de. *Sancta Virgo Margarita, verè pulchra, cum munita, trina Pulchritudine.* Marjéta Sveta Divíza prau je lepa sa rejſsnyza, kir ima lepóte try: námerzh: lepóto tega trupla, te Duſhe inu tega djájna: katére lepóte ſo bul dopadle JEsusu, kakòr ta teleſna lepóta temu Olybriu; kakòr ſe samóre ſposnàt is tega, kar je h'njè JEsus enu malu pred ſmertjo govóril. Ali: póprei kakòr tu ſhlíſhimo, od tod. *Synopſis*

Dálej ſtopímo h'temu, kar ta beſtinſki *Olybrius* dopernèſsil je bil nad to S. Divízo, námerzh: de. Po tem kir je bil letó takú náuſmile nu ſtepſti sapovédal, je bil sapovédal tudi letò na peso poſtávit; inu uſe njè glide is nyh praviga meſta potegnit: pó tem is sheleſnimi grebéni njè S. truplu takú reſtergat, de celu ta Tyrann ni mógel tajſtu glédat. *Num.* 15.

V'katéri ſylni martri, govóryla ni drugiga; kakòr to zhaſt inu hválo Boſhjo: ſhlìſhat ni bilú drugiga, kakòr klizajnje h'pomúzhi JEsuſa. Katéru, kir ta Tyrann ni mógel terpéti; inu, kir ſe je bil sa tedáj naſsítil njè martrajna; sapovédal je bil njò is martre te pese snéti, inu ú to jézho takú nagò inu kryvávo pahnyti: ú katéri padla je na koléna, tàr zhaſtit inu hválit sazhéla je JEſuſa. Tu, Ah! kaj je drugiga? kakòr lepóta, ali: *Candor operum*, teh dobrih délj, inu S. Beſsédy? kir Marjéta ta S. Divìza, ú teſilni martri govóryla inu kasála ni drugiga, kakòr to hválo Boſhjo. *Surius. Ibidem.*

Tu, O Andehti. Duſhe! tu uſèt iméli biſi h'ſerzu uſi, inu samerkat en ſledni: kir, kadàr my khi kaj ne takiga, tèmúzh majnſhiga terpléjna obzhútimo, is to S. Divìzo ene take poterpeſhlivoſti nakáshemo; my sa tu G. Bogá nahválimo, tèmúzh velyku, velyku krat zhes tega godernjámo. My ú bolésni, vboſhtve inu drugim takim, kar terpimo, toſhimo ſe, jókamo, kolnemo, ſhentújemo inu takiga vèzh dopernaſhamo is velyko reshálo Boſhjo: katéru uſe pride samú is pománkajnja te duſhne lepóte: kir nimamo zhiſtih sèrz, kir ni ſmo bres grèjha, kir ni ſmo ú gnade Boſhji. Sa tu, O Chriſtiani! podvìsat tréba ſe je nam iméti enu zhiſtu inu snaſhnu ſerzè, tàr bres grèjha is S. Marjéto; kir takú is njò bomo lepy na Duſhe, inu ù djájnu: kir takú is njò dopádli bomo JEſuſu: kir takú is njò premágali bomo uſo bridkuſt: ja is njò bali ſe nabómo ſamiga hudizha, kakòr ſe ſpoſnà is tega, kar dálej bere ſe, námerzh: de. *Num.* 16.

Po tem kir Marina sneſhla ſe je ú te jézhe, inu kir ta od hudizha ſhuntani *Olybrius* pèr te S. Divìzi nizh ni mógel oprávit; uſdignil ſe je *Num.* 17.

zhes njò ſam ta paklenſki Satan: ta pèrkásal ſe je njè ú podóbe eniga velìkiga inu oſtudniga lintverna, katéri ſtúril je en velik hrup inu ſinrad ú te jézhe; katéri is ſhiróku od pertim gobzam iſkàl je njò poſhréti. Ali: Marina pogledala je ú nebu, poklizala je h'pomúzhi JEſuſa, ſtúryla je tu snámenje S. Kriſha, inu pole! ta paklenſki lintvern sginil je ſpred njè; sa vol katériga S. M. Cerku uséla je ú naváda malat S. Marjéto is enim Kriſham ú Deſnyzi, inu is enim lintvernam na ſtráni. Pole! kaj sa ene mozhy je ta lepóta te S. Divíze, de ta celu te hudizhe premága? O lepóta prevelyka! ali; de velyka bila je, káshe nam tu, kir ú to salúbyla bila ſe jè ſama S. Troyza: kakòr ſe ſposnà is tega, kir ta je njò ú te jézhe obiſkála: Bug Ozha ú te ſvèjtlóbe, katéra bila je to jézho bul, kakòr tu ſonze, rejſsvèjtyla. Bug Syn ú tem Kriſhu, katériga je od ſemle do nebeſs doſhézhi vidila. Bug S. Duh ú podóbi eniga beliga golobza vèrh tega Kriſha: ú katérim pèrkásnu potroſhtana bila je od nyh, inu oſdráulena takù, de ſe ni enu snámenje te martre vidilu is sausétjam uſiga folka, katéri ſe je letè vèzh kakòr tè pèrvé lepóti sazhúdil: véner pèr te.

Num. 12. Marjéta ni hótela oſtàt, tèmùzh: kir pèr te truji lepóte je ſhe en mádeſh samerkala, namerzh: tega poérbaniga grèjha: tàr, kir ſpomnila ſe je na te JEſuſave beſséde: *Niſi quis renatus fuerit.* Aku, *Joann.* 3. gdu na bo prerójen ſkusi S. Duhà inu vodè tega karſta, ta priti namore ú Nebeſsa. Sa tu, kir ni bila kárſhena, sheléla je ta karſt dobíti, inu sbriſsat to nasnágo. Kir pak ni bilú nikóger, obernyla ſe je h' Bogu, tàr njému je te shelè odperla, inu prau: sakaj, kir ta Tyrann *Olybrius* je to S. Divízo takú oſdráuleno vidil, is ene paklenſke jése, sapovédal je eno velyko kàd is vodó napolnit, inu to S. Martyrnizo svésáno po glavè ú to kàd poſtávit, inu takú utopíti. Katéru, kir je ſhlíſhala, veſséla djàla je: O dobrutlivi JEsus! sa tu jeſt tebe pohlèunu sahválem: uſemi letú sa mvoj karſt górі: ú tem vershena je bila ú to kàd po gláve. Ali: O Bug V. M. bres uſe ſhkóde: kir ú tem hippu ſgúdil ſe je en potreſs, tàr ta pèrvi beli golóbiz is eno crono ú kluni dotiknil ſe je nje glavè, inu póle! resvésana sneſhla ſe je Marjéta, inu is glavò sunaj vodè: vidila je tega golóbza ú enim velíkim ognju na tem kriſhu ſedéti: na tu is eno glaſsno ſhtimo zhaſtit sazhéla je S. Troyzo; inu hválit sa gnado S. karſta: pèr katérim ſhlíſhat je bila ta ſhtima Boſhja: *Hucadſis nunc O Sponſa Chriſti Marína!* pridi leſsem ſedáj, O Chriſtuſhava Nevèjſta Marína, prejme ta lohn inu crono ú Nebeſsih. Katéru, kìr velíku ſlu folka je ſhlíſhalu, uſi na to ſo Vjèrni, inu sa Jeſuſave S. Vjère volo Martyrniki poſtáli; kir *Olybrius* uſe je bil puſtil pomórit: Marjéto pak obſödil je, de ima ſe njè ta gláva odſékat, inu takú umóryti. Tukaj ſedáj, Ah!

prau

Prau inu ozhitnu vidimo tu, kar ſim djàl odſgóraj, de. *Sancta Virgo Margarita, verè pulchra, cùm munita, trina Pulchritudine:* Marjéta S. Divíza, prau je lepa sa rejſsnyza, kir ima lepóte try. Tukaj ſedáj menim, de JEsus ta nebeſhki Shenin h'tem beſsédam: *Pulchra es amica mea.* Lepa ſi prjátelza mvoja: perſtávil je. *Et macula non eſt in te,* inu nad tabo ni nobéniga mádesha: kir ſhe tega, ketériga je nad ſabo iméla, ſbriſsala inu ſprála je bila is S. kárſtam, inu po tem ni vèzh te zartane lepóte oſkrunyla. Tukaj sadershat ſe namórem, de bi naponóvil unu, kar govóril je JEsus h'Judam: *Reſpicite, & levate capita veſtra.* Pogléjte, inu pouſdignite vaſhe glavè góri: tu právem: ponóvym h' vam O.A. Duſhe! pogléjte inu resgléjte ſe, khej je vaſha lepóta, katéro ſte ú S. kárſtu prejéli od Buga? Ah! ni je pèr naſs, kir ſmo letò telkajnkrat oſkrunili, kuliker krat ſmo pregrèjſhili; is katérim odgnáli ſmo JEſuſa naſhih Duſhiz Shenina, inu sgubili taiſtiga gnado, ta lohn inu oblúblenu plazhílu ú Nebeſsih. Sedáj, Ah! kaj je nam potréba, de supet h'te lepóte pridemo, de JEſuſa supet sa Shenina sadobimo, de ta pèrpráuleni nebeſhki lohn doſheshemo; tréba je nam ſe ſprat inu ſkópat ú te vóde teh ſols, osnáſhit is eno pravo zhiſto ſpovédjo, inu pobulſhajnam naſhiga ſhiuléjna: kir takú priſhli bomo is S. Maríno, ali: Marjéto h'te nebeſhki croni: kir.

Letá, kir bila je obſójena h'te ſmèrte, inu na meſtu te martre pèrpelána, tedáj ta trinog ſdèrl je ta mezh, tàr djàl je h'njè: Marína ſtegne ta urát, de tebi to glavò odſékam, de grèſh prejèt to crono, katéro je tebi tvoj Bug pèrprávil: h'katérimu, kir boſh priſhla, *Nemento, rogo te, ſervi tui.* Spomni, proſsem te, na me tvojga hlapza pred taiſtim: sakaj jeſt ſim vidil danaſs okúli tebe velíku Angelou ſtáti. Na katéru djála je h'njemu: pojéjnaj enu malu mvoj Syn, de govórym nekolku, tàr po tem ſturi s'mano, kar imàſh. Na tu obernyla ſe je h'temu folku, tàr sazhéla je tega uzhyti, de bi sapuſtil te Malyke, inu verúval ú praviga Bogá, inu zhaſtyl taiſtiga; kir ſkusi tu odſhal bo temu hudyzhu, inu sadúbil bo tu Iſvelyzhajne. Po tem poklekníla je na koléna, poklizala je h'pomúzhi JEſuſa, tàr ogovóryla je taiſtiga, rekózh: O dobrutlivi JESU! O lubeſnivi Shenin! kir sa tvojo voljo preſtála ſim to martro: kir sa tvojo voljo ſdáj, ſdáj, véner rada inu volnu imam ſturyti to ſmèrt: proſsem te, uſhliſhi mvojo proſhnjo: Dodéli uſem tem, katéri bodo tebe ú mvojm iméni khi kaj proſsíli, de bodo dobíli: odpuſhájne teh grèjhou dodéli uſem tem, katéri ſe bodo ú mvojo pomúzh perporózhili: ſturi gnado tem, katéri bodo na me klizali, vari te pred kugo, vojſkò, lakoto: ſubſebnu pak te proſsem sa te Shenè na poródu, kadar bodo na mvoja pomúzh klizale. Na katéru pèrkásal ſe jenjè JEſus, katéri djàl je: *Bono animo eſto Marina! noli time-*

Num. 19.

Synopſis Themat. Cant. 4.

Luc. 21.

Num. 20.

timere. Bodi veſsèla Marína! nabui ſe, uſhliſhanz je tvoja proſhnja, uſe tu hózhem dopolnit, uſe, kar ſe bo ú tvojm iménu proſsylu, bode dodelénu. Sedáj pak ſa tu ſe tebi perkáshem, de tebi tu oblúbim, inu uſámem is mano tvojo Duſhizo ú tu tebi pèrpráulenu Iſvelizhajne. Na tu ta trinog odſékal je njè to glavò inu njè S. Duſha ſhla je is JEſuſam ú Nebeſsa. O ſhrézhna ſmèrt letáka!

Num. 21. *Epilog.* Eno takoshelyen ſledni ménim, ali: Ah! k'eni taki ſe napride dergázhi, kakòr ſkusi to, od S. Marjéte pokásana lepóto: tréba je nam, de ſmo lepy, ne ſizèr na truple; tèmúzh na Duſhe, inu ú tem djánu: na Duſhe, de ſmo bres grèjha, inu ú te gnade Boſhji. V'tem djánu, de káshemo inu imamo taka déla, katéra ſo uredna te Nebeſhke crone. Sa tu, podvisájmo ſe po te lepóte, kir takú dopadli bomo is S. Marjéto JEſuſu. De pak letú ſe ſgody, proſsem te O mogózhna Pomozhniza! O S. Diviza Marjéta! ſproſsi nam od JESUSA, de po tvojm exemplu bomo shivéli, de is tabo pridemo ú Nebeſsa,

A M E N.

TA LXIII. PRIDIGA.

Na XVII. dan Meſza Máli Serpàn, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Svetega Aleſha, ali: Alexia.

Synopſis.

Deo qui vult eſſe gratus,
Cum Alexio ingratus
Mundo ſit, neceſſe eſt.

Sapopádik.

Bogú gdúr zhe biti uſhézhen,
Is Alexiam nauſhézhen
Svejtu bodi, treba je.

Thema.

Quæ ſtulta ſunt Mundi, elegit. 1. *Cor.* 1.
Kar je norzhávu tega Svejtà, je iſvólil. Ibid.

Num. 1. *Exod.* KIr Bogáſtvu is Vbúſhtvam ſe nagliha, sa tu ta ubógi Seraphinſki *Franciſcus* is tèm ſylnu bogátim *Cræſuſam* ſe naſmè tovàrſhit. Kir Modruſt is Preproſhino ſe napájdaſhi, sa tu ta preprósti Seraphinſki Syn *Jacobonus* is tèm modrim *Socratam* ſe namóre párit. Kir Goſpoduvájnje is Podloſhnoſtjo nima Prjáſnoſti, sa tu ta podlóſhni Capucinarſki *Angelus Jojoſæus* is tem ſapoveduvávim *Auguſtam* ni ſta Priátel. Is kratkim. Kir zhaſt sanizhuvájnu ú ſtriz nózhe ſtáti, sa tu ta od ſvejtà zhelhéni *Alexander* odmyka ſe od tèga sanizhuvániga inu od uſeh savèrsheniga *Alexa*; inu is tem glih ſtáti ſe ſdramúje. Vèner, Ah!

Aku

Aku ſi lih ú mej tèm radavólnu ubógim Franciſcam, inu tèm ſyl- *Num.21*
nu bogátim Cræſuſam: ú mej tèm na laſh prepróſtim Jacobonam, inu tèm pò ſyli modrim Socratam: ú mej tèm is krajléviga Nameſtnika k' enimu Capucinarſkimu Podluſhniku gratanim Angelam Jojosæam, inu tèm oblaſtnu goſpóſkim Auguſtam. Aku ſi lih ú mej tèm od ſvejtà sanizhuvánim Alexiam, inu od ſvejtà zheſhénim Alexandram ni glíhe nobéne; pèr tèm véner ſpredèrsnem ſe ſtúryti tu, kar ſtúrili ſo bily ob enim zhaſsu, námerzh: na 27. dan Meſza Auguſta ty JEſuſavi Jogri, kakòr.

Samèrka *S. Matthæus*, de. Kir ty Jogri ſhlíſhali ſo JEſuſa govó- *Num.*
rìt, inu h'Petru rézhe, de ima sa ſe, inu sa njéga to dazjo dáti; uſtále ſo bilè pèr nyh te miſli, de Petrus móre ta nèrſtimániſhi biti, kir JEſus sa ſe inu ſa njéga ta dàz enáku plázha: ſa tu. *Acceſſerunt.* Pèrſtópyli ſo bily h'njemu, tàr ſo djáli. *Quis putas major eſt in regno Cœlorũ?* Mojſter, katéri je ta véhſhi ú Nebeſhkim Krajléuſtvi? is temi Jogri ſtúrym jeſt h'vam, O Chriſtiani! enu upraſhájnje: kaj mènite? *Quis:* Katéri? *Cræſus* is Bogáſtvam, ali: *Franciſcus* is Vbúſhtvam? *Socrates* is Modruſtjo, ali: *Jacobonus* is Preprósſhino? katéri *Jojosæus* is Pokórſhino, ali: *Auguſtus* is Goſpoduvájnam? *Quis?* Katéri? *Alexius* ta, ta sanizhvàni; ali pak; od uſéga ſvejtà zheſhéni *Alexander*, *Major eſt in regno Cœlorum?* Véhſhi je ú nebeſhkim Krajléuſtvi? Na tu, ſe meni ſdy, de bóte is tèm: *Navéjm*: priſhli napréj. Sa tu, de ſe pèr tèm namúdym, inu drugiga odgóvora nazhákam, uſámem napréj tu, kar je ſtúril. *Matth. 18.*

JESUS, kir ſhlíſhal je tè Jogre takú upráſhat, tèdáj, *Advocans*, poklízal je h'ſebi enu naúmnu Déjte, letú poſtávil je ú mej njè, rè- *Num.4.*
kòzh: ta, katéri je, kakòr tu Déjte, ta je, *Major eſt in regno Cœlorum*, ta véhſhi ú nebeſhkim Krajléuſtvi. Is katérim hótel je JEsus tèm Jogram odgovórit, kakòr práve *S. Hieronymus*, de bi ſe podviſáli k'otrókam poſtáti. Is tèm sapovedúval je, de bi ſe poſliſsali: *Non ætatem parvulorum, ſed innocentiam.* Ne to ſtároſt, tèmúzh to nadólſhnoſt tèh Otrúk iméti. Is Otrúki tu Vbúſhtvu lubit, kir ty: *Curam opum negligunt.* Sa Bogáſtvu namárajo. kir ty Modrúſti ſe naáhtajo, tèmúzh preprósti, *Simplices*, ſe iſkásujejo. Kir ty sa goſpóſtvù ſe naulézhèjo; tèmúzh ſlednimu ſo pokórni. Kir ty Otrózi uſè radi puſtè, de le per Ozhétu oſtánejo. Ta, ta tedáj, katéri káshe to otrózhjo nadólſhnoſt, *Major*, Véhſhi je ú nebeſhkim krajléuſtvi. Od tod, inu. *S. Hieronym. in Matth. 18.*

Is téga ſedáj en ſledni móre lóhku na mvoje ſgúrnu upraſhájnje *Num.5.*
odgóvorit, de. *Major*, véhſhi je *Franciſcus* is Vbúſhtvam, kakòr *Cræſus* is Bogáſtvam. Véhſhi je, *Major*, is Preprósſhino ta *Jacobonus*, kakòr is Modrúſtjo ta *Socrates*. Is Pokórſhino vèhſhi, *Major*, je ta Capucinarſki

narſki *Angelus Jojoſæus*, kakòr is goſpoduvájnam *Auguſtus*. Is krádkim: *Major eſt.* Véhſhi je ú krajléuſtvi nebeſhkim ta od ſvejtà sanizhváni *Alexius*, kakòr ta od ſvejtà ſhtimáni *Alexander*. Inu pràu sarèjſnyza: kir is Vbúſhtvam *Franciſcus*, is Prepróſhino ta *Jacobonus*, is Pokòrſhino ta *Jojoſæus*, is nadolſhnoſtjo *Alexius* ſhli ſo h'Bogu ú nebeſsa: *Cræſus* pàk is njégovim blagám: *Socrates* is Modrúſtjo: *Auguſtus* is sapoveduvájnam, inu is ſvojo velíko poſvetno zhaſtjò h'Satanu ta *Alexander*. Katériga rèjſsnyza kásat, de predóuh nabòm, jejnam; tàr ſamú.

Num.6. Thema. Kir danaſs tega sadniga, námerzh: Aleſha, tega, katéri: *Quæ ſtulta ſunt Mundi, elegit.* Kar je norzháviga téga ſvejtà je iſvólil: gud obhájamo, hózhem pèr tèm ſamim oſſáti, inu tega ſamiga rèjſsnyzo *Propoſ.* h'zhaſtè Boſhji, k'hváli njegóvi, naſhimu exemplu inu náuku poſtávit naprèj inu iſkásat; de. Aku gdu hózhe is nym velik poſtáti: aku gdu hózhe Bogú lub gratat inu uſhézhen, ta ſe ima temu ſvejtóvu na- *Synopſis* uſhézhen iſkasuváti: kir. *Deo qui vult eſſe gratus, cum Alexio ingratus Mundo ſit, neceſſe eſt.* Bogù gdùr zhe biti uſhézhen, is Alexiam nauſhézhen ſvejtu bodi, tréba je. Tu tedaj de ſaſtópimo, *Parati.*

Blagú inu Bogáſtvu, zhaſt inu ſhtimájnje, Slahtpúſt inu ſtàn *Num.7* viſsóki, ſpaſse inu veſsélje; tàr drugiga takiga velíku ponúja ta ſvejt inu káshe tèm ſvojim. Supèrniga ſe ogybat, prèd délam inu trúdam *Induſtio* beſháti, tè luſhte inu troſhte uſhivát, nad Shouráſhniki ſe maſhzhuváti, nikómer ſe truzat puſtyti opómyna ta ſvejt te ſvoje. Pèr polni misi, pèr jegrè inu pijázhi, pèr godzih inu pleſsu, pèr lebéngah inu drugim letákim ſnájti ſe, podvísa te ſvoje ta ſvejt; is katérim, kadàr ſo njému pokórni, káshe enu veſsélu oblyzhje, is katérim, kakòr djàl je uni: *Allicit & decipit.* Se pèrlisuje inu sapelúje, kakòr je vidit, kir ta je uſhè nyh velíku takú ogolúfal, sapélal, inu pahnil ú ſerdámajnje, inu vérgel.

Sa katéru kir snal je inu véjdel *Alexius*: kir ſpomnil ſe je na beſsé- *Num.8.* de S. Joannesa: *Nolite diligere mundum, neque ea, quæ in mundo ſunt.* Svejtà nimate lubit, ne tu, kar je na ſvejtu, sa lubu dersháti. Sa tu *1. Joa.2.* dàl je ſlavú tému ſvejtóvo, njegóviga pèrlisuvájna ſe ni ahtal, njegóvih obéttou ni poſhlúſhal, njegóvih ponúdenih luſhtou, ſpaſsou, troſhtau inu druge take ſladkuſti ni hótel pokuſsit; tèmúzh: *Quæ ſtulta ſunt Mundi, elegit.* Tu norzhávu tega ſvejtà je isvólil. Sapuſtil je Ozhéta inu Mater, Shláhto inu Nevèjſto, blagú inu bogáſtvu, hiſhe inu grajſhyne, zhaſt inu ſhtimájnje, katéru je ena norúſt pèr tèm ſvejtu; tàr isvolil ſi je vbúſhtvu inu sanizhuvájnje, ſhpót inu pománkajuje, nagúſt inu drugu tèrpléjne; ſamú sa tu, de bi bil mógel G. Bogú lub gratat, inu uſhézhen poſtáti: kir vèjdel je sa tu, kar práve S. Jacob Apó-

ſtel

ſtel: *Quicunque voluerit amicus eſſe hujus ſæculi, inimicus Dei conſtituitur.* Jacob. 4. c. 4. Gdùr kòli prjátel tega ſvejtà hózhe biti, ta en Shouráſhnik Boſhji poſláne. Sa vol katériga djàl ſim odſgóraj: *Deo qui vult eſſe gratus, Synop. eum Alexio ingratus Mundo ſit, neceſſe eſt.* Bogú gdùr zhe biti uſhézhen, is Alexiam nauſhézhen ſvejtu bodi, tréba je. Kakòr tega en exempel dàl nam je ta ſèrzhni *Alexius.*

Po tèm kir saglédala je bila hzhy Krajla Pharaona to na vódi téga potóka *Nilus* plavozho torbizo, inu ú te enu zartanu Detéjtze, eniga ſylnu lepiga Pubizha tegá Moyſeſa; uséla je tega is torbize, dála je téga na réja, srejéniga sa Synu gori uſela. *Adoptavit in locum filij:* inu poſtávila ú en tak ſtàn, ú katérim bi bil samógel imèt inu uſhyvat uſeh ſort luſhte. Ali: kir *Moyſes* bil je podráſsil, *Grandis factus, negavit ſe eſſe filium filiæ Pharaonis.* Ni hótel sa Synú ene takú mogózhne Krajléve hzhére biti: ſposnàl je, kir priſhàl je bil h'pámete, de ni Syn te Krajléve hzhére; tèmúzh *Jochabet* hzhére tega *Levi:* tu pak, kakòr *S. Paulus* práve: ſtúril je sa tu, kir. Rájſhi je hótel is tèm Boſhjim ſolkam tèrpéti, *quàm temporalis peccati habere jucunditatem, majores divitias æſtimans theſauro Ægyptiorum improperium Chriſti,* kakòr téga zhaſsniga grèjha ſlaſt ukúſhat inu iméti: dèrshal je sa vezh ta ſhpót tèrpet sa Buga, kakòr uſe Ægyptouſke ſhaze: vèzh je ſhtimàl tu vbúſhtvu inu pománkajnje téga Bolhjiga ſolka, kakòr dobrúto tega Ægypta. Exod. 2. Num. 9. Confirl Genes. 21. Heb. 11.

Tu, zhe enu malu ſpremiſlimo, vidimo biti eno *figuro* inu ſpómyn tega danaſhniga velíkiga Svetnyka Alexia: kir. Ta ni le bil en *Filius adoptivus,* ali: góri uséti; tèmúzh en právi, Sakónſki, od *Euphemiana* inu *Aglae* ú naródovitoſti inu ú ſtároſti rojéni Syn: nad katérim, kakòr edynim Otrókam iméli ſo ty ſylnu ſhláſhtni inu bogáti Stáriſhi en poſsében troſht, inu veſsélje: katériga púſtili ſo h'pèrvemu ú te brumnoſti inu ú andohti; po tèm pak ú drugih kumſhtih poduzhyti. Tému dáli ſo uſò pèrloſhnoſt na róko, po thége tega ſvejtà ſe reſveſsélyti, pèrpuſtili kar je poshélil, ali: tu uſe Alexu ni téga ſerza omézhilu; tráhtal je le ſamú, kakú bi is Moyſeſam mógel ſe od tèh ſhazou, od tè zhaſly, od tega uſèh luſhtou polniga shjuléjna ſprávit, inu is tèm Boſhjim Fo[ſ]kam sa Buga kaj tèrpéti: ſu bſebnu pak tèdáj, kir ty Stáriſhi, katérim, kakòr en ſamavólni Syn ni hótel super biti; tèmùzh tèm po uſod pokórn ſe kásat, bily ſo njému eno ſylnu bogáto, lepo, viſsókiga ſtanú, ſhláhtniga rodú Damo sa Nevèjſto dàli: sakaj tedáj miſlil je, kaj je njemu ſtúryti? kir je vèjdel, de eno Shenò uſéti, ſe je ú eno velíko nadlúgo, tèrpléjne inu navárnoſt vágat, inu nadleſhnoſt podàti: inu práu, tàr ſpodobnu, kir téga rèſsnyzo vidimo ozhitnu nad tèm, kar.

Piſhe

Piſhe Moyſes, de. Kir Adam naſh pèrvi Ozha ſtvárjen je bil od
Num. 11. Buga, inu poſtáuſen ú Paradiſh, ú ta uſèh luſhtou, veſsélja, troſhtou, ſadja, inu drugiga takiga polni vèrt; imèl je oblaſt uſè tu uſhívat, sunaj ſadú eniga ſamiga drjveſsa te Vèjdnoſti: sakaj Bug V. M. djàl je h' njému. *Ex omni ligno Paradiſi comede: de ligno autem ſcientiæ boni & ma-*
Gen. 2. li ne comedas. In quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris. Mèrkaj Adam, od uſéga drjuja tega Paradiſha jéj, ali: ſihèr jèjſh: ſamú od drjveſsa te Vèjdnoſti dóbriga inu hudiga nimaſh jèjſti; sakaj. Na tajſti dan, kadàr boſh ta ſad pokúſsil imaſh umrèti. Na katéru uſtáne pèr tèh Vzhénih enu upraſhájne, námerzh: Kakú dolgu dèrſhal je Adam to Sapóved ú Paradiſhu, de ni pregrèjſhil: kakú dolgu ſtál je ú te nadólſhnoſti, de ni G. Bogà reshálil? takú dolgu, odgovóry S. O-
S. Amb. lib. 4. Epiſt. 31. zha *Ambroſius:* doklèr je bil ſam. *Soluserat Adam, & non erat prævaricatus, quia mens ejus adhærebat Deo; poſtquam verò ei mulier adjuncta eſt, non poterat adhærere cœleſtibus mandatis.* Sam je bil Adam ú tèm Paradiſhu, inu ni pregrèjſhil, kir njegóva Dúſha ſe je Bogà dèrshala; po tèm pak, kir je bila njému ta Shena perdrushéna, ni ſe mógel pèr tèh nebeſhkih Sapóvedah dèrsháti, tèmúzh te je preſtópil, inu prelómil. Is katérim S. Ozhetam dèrshy *Gerſon* ta Pariſerſki Canzler,
Gerſon. lib. de vita Spir. rèkózh: *Adam tamdiu ſalvus manſit, quàm diu ſolus fuit; data ei fuit mulier in auxilium, mox iſtum detraxit in exilium.* Adam bil je takú dougu sihèr, inu ſtal je ú te gnadi Boſhji, dokler ſe je ſam ú Paradiſhu sneſhil: kir pak dána je bila njému ta Shena h'pomúzhi, vèrshen je bil ſkusi to ú ta grèjh, ú to naſhrézho, ú sgúbo te gnade Boſhje, ú to ſmèrt inu ú navárnoſt téga vezhniga pogubléjnja. Sa tu.

Kir vèjdel je *Alexius*, de ta njému ú tem Paradiſhu te Ozhétne
Num. 12. hiſhe dana Shena bode is zhaſsam njému ena pèrloſhnoſt to nadolſhnoſt sgúbyti, to brumnoſt popuſtyti, po shége tega Svejtà shivéti, od andohti odſtópit, ú mnokatéro hudobijo paſti; doſti krat G. Bogà reshálit inu reſèrdyti; tàr takú is njegóvegnade inu prjáſnoſti priti. V'
2. Cor. 2. tu, de bi on napriſhál: *Quæ ſtulta ſunt Mundi, elegit.* Tu norzhávu tega Svejtà ſi je isvólil: vèrgel je od ſebe te shláhtne shidane gvante, inu ene zappe na ſe potégnil, uſèl ni ſloveſsa od nikóger, na tihim, ſkrivaj, za pèrvi ohzetni vezhèr sapúſtil je Ozhéta inu Mater, Shláhta inu Nevèjſto, blagú inu bogaſtvu; tàr ſam, réveu, reſtèrgan ſhàl je is Rima, is te bogáte ozhètne hishe, is te luſhtne Laſhke Deſhéle ſhàl je ú to nasnáno *Meſopotamio*, tukaj ú tèm Meſte *Edeſſa* nasnàn shivil je petláje, tèrpel velíku nadleſhnoſti, inu 17. celih léjt ú nasnájnu, ú lakote, sheji, mrásu, urózhyni inu ú drugih nadlúgah G. Bogú ſhlú-
Heb. 11. ſhil: *magis eligens affligi cum populo Dei.* Rájſhi je hótel uſè tu is tèm Boſhjim Folkam preſtàt, kakòr damà is ſtáriſhi inu Nevèjſto to poſvet-

no

no dobrúto uſhívat inu iméti. Rájſhi je hótol od téga Svejtà savèrshen inu ſhouráshen biti: rájſhi je hótel tému ſvejtóvu supern inu náuſhèzh gratat, de bi le bil mógel G. Bogú lub, uſhèzh inu pèrjéten poſtáti.

Letému, khej je kaj enákiga vidit? khej ſe ſèdáj edèn snájde, de bi is S. Alexiam. *Quæ ſtulta ſunt Mundi.* Tu, kar je norzhávu tega Svejtà, kakòr sapuſhájnje blagà, bogáſtva, Stáriſhou, Nevèjſte, zhaſty inu drugiga takiga, katéru ta Svèjt ſhtimà inu sa modru dèrshy, isvólil? khej je en taki, katéri bi yſkal pèrlóſhnoſt temu Svejtóvu supern, inu G. Bogú uſhézhen poſtáti? khej je, khej je en taki? Ah! málu, málu je tèh: kir ſhe ú mej temi, katéri ſo ſizèr ta Svejt sapúſtili, inu ú Duhóuni ſtàn ſtópyli; véner máln je tèh, katéri bi práu vyh naprèj usétje dèrsháli, inu ta Svejt ú rèjſsnyzi is Alexiam sanizhuváli. Inu pèr tèm troſhtajo ſe G. Bogú uſhézhni biti? khej ſo ty ú mej Deſhelſkimi, katéri bi is Alexiam ta Svejt is tèm, kar on golúſnu ponúja, sanizhuváli? khej? nau praſhájmo dolgu, kir tèh ni, tu jeſt narézhem; tèmúzh David ta S. Prérok: *Omnes declinaverunt, inutiles facti ſunt: non eſt qui faciat bonum.* Vſi ſo sáſhli, uſi ſo nanúzni gratali, ni ga, katéri bi dóbru ſtúril. Katériga urshoh povè *Paulus*, rékhòzh: *Omnes enim quærunt quæ ſua ſunt, non quæ JEsu Chriſti.* Vſi, uſi tu ſvoje yſzhejo, inu ne tu JEsusavu. Kir uſi le po blágu ſe podvisajo, uſí le po zhaſtè slobè, uſí ſe is Moſhmy inu Shenámi párjo, uſi po ſhláhtnuſti inu ſhtimájnu trahtajo: aku ſi lih snajde ſe nyh veliku, katéri ſo do gerla ú blagu; drugi, katéri ſedè na viſsókih grédeh te zhaſty; drugi imajo titelnou sa ene *Litaniæ*, drugi povihſhújejo ſe ſkóraj do Nebeſs is ſhtimájnam, &c. Véner pèr tèm nimajo sa doſti; tèmúzh le vèzh inu vèzh shelè iméti. Pogléjte, enimu Paſtyrju, Póſlu, Délauzu ni njégou ſtàn sa doſti; shely en kmetizh biti. En kmetizh trahta h'Púrgarju, en Púrgar h'Shláhtniku, en Shláhtnik k'enimu Groſſu, en Groff k'enimu Firſhtu, en Firſht k'enimu Krajlu, en Krajl h'Cæſsarju poſtáti. Niga, katéri bi is Alexiam tu poſvèjtnu sapúſhal, inu tu norzhávu tega ſvèjtà ſi isvólil. Niga, katéri bi is Alexiam yſkal JEsusa inu tu njegóvu: inu pèr tèm menjo, de bodo is Alexiam G. Bogú luby inu uſbèzhni. Ah! letákim ſe na bo pèrgudilu tu, kar pèrgudilu ſe je temu ſèrzhnimu Sanizhuváuzu tega ſvejtà S. Alexiu, kakòr.

Samerka *Simeon Metaphraſtes*, de. Po tèm kir *Alexius* priſhàl je bil ú to Deſhélo *Meſopotanio*, inu tukaj ú tu Meſtu *Edeſsa:* tukaj préd eno Cerkoujo Mariæ Divíze, pod ſno luppoſturil inu usèl je ſvoje prebiváliſhe, tàr pred Cerkoujo kakòr drugi Berázhi je na S. Almoſhno zhákal, inu is to ſebi ta thiveſh dobíval; ali: pèr tèm ni na te tugente posábil, te brumnoſti, te andohti ni sapúſtil; ſkusi katére pri-

Num. 12.

1. *Cor.* c. 2.

Pſal. 13.

Philip. 2.

Morale.

Num. 14.

Metaphraſ. in vita die 17. Jul.

ſhàl je bil préd Bugam ú eno tako uſhézhnoſt, de letò osnánit ſturíla ſe je urédna ſama Mate Boſhja Maria Divíza, kir ona, po tèm kir *Alexius* 17. celih léjt shivil je ú vbúſhtve, inu ú ſhlúſhbe Boſhji: en dan pregovóryla bila je Maria es eniga nje S. pilda ú te Cerkve k'enimu Cerkounimu Shluſhábniku, rèkózh: *Ducite Virum Dei in Eccleſiam, quia dignus Cœlo eſt.* Pélyte tega Boſhjiga Moſhà ú Cerku, kir on je tega inu Nebeſs uréden. Katéru, kir je bil ta Maſhnik reſgláſsil, peláli ſoty *Edſsyeerij* ú Cerku tega Alexia, tému kasáli ſo to zhaſt, kakòr enimu Svetnyku. Ali: kir tu je bilú super tému poniſhnimu Alexiu, ſbéshal je na tihim is Meſta, ſédel ú eno barko is miſljo pélat ſe ú to Meſtu *Tarſus*; ali: kar je yſkal *Alexius*, ni neſhel, sakaj ta vèjter bil je to barko h'tému Rimſkimu kraju pèrpélal. Tukaj miſlil inu miſlil je *Alexius*, kaj je njému ſtúryti? na tu uſèl ſi je naprèj ú tu Rimſku Meſtu pójt, inu tamkaj ſhè búl ta ſvejt golúfat, inu takú saſtópnoſt yſkáti.

Num. 15.

Tukaj páde meni notàr tu, kar piſhe *Laërtius*, námerzh: de ú tèm Meſte *Corinthus* bil je en hlapiz pèr enimu bogátimu Wexlerju is iménam *Monymus*, katéri je imèl ene velike shelè to Mudruſt sadóbit; sa tu proſsil je tega Goſpúda, de bi njéga is ſhlúſhbè ſpuſtil, de bi samógel pojt ú ſhulo te Modruſti tega modriga *Diogena*. Ali: ta Goſpúd h'tému ni hótel pervólit. H'sadnimu uſèl je ta hlapiz uſè, kar je imèl, inu vèrgel je na gaſsa ú mej Ludy, kásat sazhèl ſe je norzhau inu preproſt. Tu, kir vidil je ta Goſpúd, sazhèl ſe je bat, de bi ta *Monymus* is njegóvim blágam kaj takiga naſtúril; sa tu rad je ſpuſtil is ſhluſhbe tega preproſtiga hlapza, inu dàl ſlóvu od hiſhe.

Laërtius in Diogen.

Num. 16.

Enáku letému sadèrshal ſe je *Alexius*: kir ta, kir shélil je to právo Modruſt, katéra je, kakòr djàl je mvoj S. Ozha Franciſcus: *Summa & vera ſapientia eſt bona opera face.e, benè ſe cuſtodire, & judicia Dei conſiderare.* Ta práva inu nèr véhſhi Modruſt je dobru ſtúryti, dóbru ſe pred grèjham varúvat, inu to ſodbo Boſhjo ſpremiſhluváti. To Modruſt tèdáj kir shélil je sadóbit *Alexius*, sa tu sazhèl je takú preproſt ſe kásat, de iſvólil ſi je tu norzhávu, sapúſtil je inu savèrgel uſè njegovu blagú, ſhàl ſe je uzhít tajſto, sazhèl je dopèrnáſhat te dóbra déla ú 17. léjteh prèd Cerkoujo Mariæ Divíze, mèrkal je ſam na ſe, inu varúval prèd grèjham: ja de bi ú te prepróſhini to modruſt sadúbil, ſtúril je en tak ſhtikilz, de málu je njemu ú tajſtim enákih; sakaj, kir priſhàl je bil ú Rim, ſhàl je k'hiſhi ſvojga Ozhèta, kir je vèjdel de te reúne, popótne, inu ptúje rad góri jemle: tukaj zhákal je na to pèrloſhnoſt is nym govórit, Priſhàl kir je bil po ſhtengah *Euphemianus* njegou Ozha is eno veliko druſhbò hlapzou inu drugih Goſpúdou; ſtópil je h'temu ta od njéga naposnáni *Alexius*, ga ogovórit *Serve*

S. Franciſc. in ſuis opuſc. orat. 25.

Dei

Dei fac charitatem. O Shluſhábnik Boſhji! ſtúri meni to lubésan, uſemi mene górí pod tvojo ſtrébo, inu Bug, katéri je ſvet bo tebe ſhégnal, inu te moje, katéri ſo kbi na ptújih Desbélah, bode ſtúril en krat vidit. Shlíſhal kir je to proſhnjo *Euphemianus*, ſpomnil ſe je na ſvojga ſgubléniga pred ſabo ſtojézhiga, aku ſi lih naposnaniga Alexia; sapovédal je hlápzam tega zhlovéka preſkèrbeti: puſtil je njému na dvóryſhi pod enimi ſhtengami eno vtizo ſtúryti, téga sapovédal je dálej is uſo potrébo preſkèrbèti, inu tukaj pèr myru prebyvat puſtyti. Tukaj *Alexius* sázhèl ſe je bil ſhè le práu modèr kásat ú prepróſhini, kir ſe ni hótel dàt ſposnáti. Vidil je uſag dan ſvoje lube Stáriſhi, vidil je uſag dan ſvójo zartano Nevèjſto, vidil je Shlahto; ſhlíſhal je te doſti krat jámrat, jókat, inu klaguváti po nyh lubim Alexiu: ali: *Alexius* je móuzhal, inu tokú golúfal ta ſvejt is njegóvo modro prepróſhino. Kásal je pak to modrúſt, kir uſè, mráſs inu urózhyno, lakoto inu shéjo, ſhpót inu sanizhuvájnje tèrpél je volnú sa Boſhjo voljo; sakaj, aku ſi lih njégou miloſtivi Ozha sapovédal je bil njéga lepú dèrsháti, inu is dóbrimi ſpishami rédyti: véner ty porédni hlápzi, kir je nym bil super *Alexius* is njegóvim brumnim shjuléjnam, djáli ſo: h'zhému je ta tukaj? *Contrarius eſt operibus noſtris.* Supèrn je naſhimu djájnu. Sa tu sanizhuváli inu ſmerjáli ſo gèrdú Alexia, téga zukali ſo sa brado inu sa laſse, dregali inu ſuváli, luzháli is koſtmy inu kámenjam, polyváli is pomijami inu drugo naſnágo; dàli sa jèjd en oſtánik, eno sevenzo, eno naoglodano kuſt, en terd, pleſsnju koſsiz kruha &c. Tu je *Alexius* uſè 17. celih léjt ú tem Ozhetnim dvóru pod ſhtengami térpél, inu volnú prenéſsil. O Modrúſt prevelíka! katéro je málu nyh ſhe iskasuválu. Tukaj pazh bilú je vidit en napezhni ſvejt, kir ta Goſpúd je tèrpél, inu goſpodúvàl ta hlápiz: is téga uſéga bil bi ſe lahku is eno ſamo beſsédo pomágal, kadàr bi ſe bil dàl ſposnáti gdu je, uſè bilú bi dergázhi, ali: nak, tèmúzh tega nizh ni ſtúril, ni ſe ogláſsil, ni ſe dàl vèjdit inu osnánit, tèmúzh, kir.

Sapienti 2.

Alexius pèruſèm tèm ſpremiſhlúval je, *Judicia Dei*, ta urtel inu ſodbo Boſhjo: kir ſpreudárjal je, de G. Bug bo tu húdu inu tu dóbru plázhal: kir mèrkal je ſam na ſe, kir ſkèrbél je le po dòbrim djájnu po beſsédah S. Franciſka: sa tu je ú tèm tèrpléjnu móuzhal. is katérim, inu ú katérim kàsal je ne eno prepróſhino, kakòr je bilú préd ſvejtam vidit, tèmùzh eno veliko Modrúſt: ſkusi katéro poſtàl je bil G. Bogú lub takú, de. *Properavit educere illum de medio iniquitatum.* Hitil je njéga iſpélat is ſrede te hudóbije, is ſrede tega tèrpléjna, is ſrede dvóra njegóviga Ozhéta; inu pélat ú ta dvór Nebeſhki: sa tu poſlál je G. Bug ehès Alexia eno kradko bolésan, ú katéri, kir je vèjdel de ſe zhaſs njegóve ſmèrti pèrblishúje, puſtil ſe je is SS. Sacramenti prevídit: po tèm

Num. 17.

Sapienti 4.

proſsil je eniga is Ozhétavih hlapzou, de bi njému tinto, papyr inu perú pèrnéſsel. Tu, kir je bil sadúbil, piſsàl je ú ſlabúſti en liſt, námerz: *Ego Alexius filius Euphemiani &c.* Jeſt Alex Syn tega *Euphemiana* inu *Aglaes*, Shenin te, inu te N. Nevèjſle, katéri pobégnil ſim ta ohzetni vezhèr, inu 17. léjt ú tem Meſte *Edeſſa* nasnàn pred eno Cerkoujo prebyval, inu, drugih 17. léjt naſpoſnán, savèrshen inu sanizhúván letúkaj shivil. Bug lohnaj Ozhétu Euphemianu. Po tèm piſsal je druge ſkrjune rézhy, sa katére ni nihzhe drugi vèjdel, kakòr ta Ozha, Mate, Nevèjſta inu Bug V. M. katéru piſmu dèrshal je pèr ſebi, inu téga ni videl, ne bral nobéden notàr do njegóve ſmèrti, kakòr bomo ſhlíſhali. Ali: dálej.

Num. 18. Ambroſius ta veliki Vzhényk, kir ſpréudarjal je to fèrbeſhnoſt inu pokorſhino S. Patriarcha Abrahama, taku tega is eno poſsebno zhaſtjò je povihſhal, rékòzh: *Magnus planè vir Abraham.* En celu velíki Moſh ta Abraham. Tu pak sakáj? sakáj: saſtopjo. Sa tu, kir na povèjle Boſhje *Egredere de terra tua.* Pojde unkaj is tvoje Deſhéle, od tvoje Slá-te, inu is hiſhe tvojga Ozhéta. Abraham, *ſecutus eſt Deum, & exivit:* ubúgal je Bogà, inu ſhàl je is ſvoje Deſhéle &c. Je zhaſtyl Abrahama takú *Ambroſius* sa vol téga, kir je uſè sapúſtil, inu ſhàl na ptuje kraje? Ah! gdú bo zhaſtyl sa doſti Alexia? kir ta, de bi bil práu ubúgal JEſuſa, katéri práve: *Qui non odit Patrem ſuum & Matrem, & Vxorem.* Katéri naſhquráſhi ſvojga Ozhéta, Mater, Shenò &c. namóre mvoj Joger biti. Sa tu, de bi bil JEſusa práu ubúgal *Alexius, ſecutus eſt Deum:* dopólnil je njéga voljo, sapúſtil je uſè, inu ſhàl je na ptúje kraje. Ja pèr tèm kásal je eno vehſhi popolnamaſt Alex, kakòr ta Abraham, kir *Alexius* celu damà, ú Ozhétni hiſhi sapúſtil je uſè, kakòr ſmo ſhlíſhali. Sa tu, gdú bode Alexia sa vol téga zhaſtyl sa doſti? kir ta *Philoſophia* méjn je ſmiſhluvála, *quàm ille fecit*, kakòr ſtúril je *Alexius.* Sa tu nehàm jeſt njéga zhaſtit, hválit inu povihſhuváti; tàr ſamú právem: poglejmo, kakú zhaſtyl je njéga Bug V. M. kir, kakòr.

Num. 91. Piſhe *Surius*, de. Nekolku dny prèd ſmèrtjo tega Alexia bràl je Maſho *Innocentius I.* ta Rimſki Papeſh, pèr katéri snéſhil ſe je Cæſsar *Arcadius* inu *Euphemianus* is vèzh drugim folkam. Póle! pride od ene platy tega Altarja ena ſhtima, rékòzh, *Venite qui laboratis, & onerati eſtis, & ego reficiam vos.* Pridite, katéri délate, katéri ſte teſhkú oblo ſhéni, inu jeſt vaſs bom resfriſhal. Tu kir ſo ihlíſhali, upyli ſo od ſtráha: Bug, Bug ſe uſmyli zhès naſs. Na tu ſhlíſhi ſe h'drugimu ta ſhtima: *Quærite Virum Dei.* Iſzhyte tega Boſhjiga Moſhà, de sa Rim móli, katéri ú pétek ima umréti. V'pétek ſberò ſe supet, inu pod Maſho tega Papeſha bila je ihlíſhat ta ſhtima: *In ædibus.* V'pohiſhtve *Euphemiani* yſzhyte letéga. Na tu ſhàl je *Euphemianus* damú, uprá-

ſha-

ſha gdu bi bil umèrl, sa merlyza ni nobéden vèjdel: grede h'tèm ſhtengam, pod téme na ſlame vidi tega Beràzha lesháti; tega poklyzhe, ali: ta mouzhy. *Euphemianus* ſtópe h'tèmu, odgèrne ta plajſh, is katérim je pokryt léshal, vidi téga mertviga, ali: tu oblizhje, kakor eniga Angela: sam èrka ú njegóvi róke eno piſmu, katéru je hotel uſéti, ali: ſabſtójn. Na tu pride is Papeſham ta Cæſsar, puſtè tega Merlyza na en lep tebeh polóshit, préd tèm padli ſo na koléna, proſsjo G. Bogà de bi ta mertvi tu piſmu ſpúſtil. Na tu ta Papeſh prime sa piſmu, inu lohku uſáme is rok, tu ſoodpèrli, berò: *Ego Alexius*, kakòr ſmo ſhlíſhali. Tukaj, Ah! kaj sázhél je ta shaloſtni Ozha *Euphemianus?* kakú sadèrshala ſe je Mate inu Nevèjſta? Ah shaloſt, jók, krik, ſolſsè, ſdihvájne! uſi ſo padli NB. *hic deſcribe lamentationes, oſcula, dolorem &c.* Po tèm téga preblekli, is zhaſtjo zhés oſsem dny pokopáli, katérimu uſi sgonóvi po Rimu ſo od ſebe ſamy sgonyli. Sedáj ſpomnite, inu pogléjte to zhaſt, is katéro je Bug V.M. pozhaſtil Alexia? ali: pèr tèm ni sadoſti; tèmúzh téga je G. Bug ſhe vihſhi pouſdignil, kir je njéga cronal is crono, is katéro ſklenem.

Cantipratanus piſhe od *Alexandra* eniga ſvetega Ciſtercienſerja, de. Letà kir lozhel ſe je bil is téga ſvejtà, perkásal ſe je bil enimu drugimu bolnimu Minihu is eno lepo crono na gláve, ú tèh rokah pak dèrshál je eno drugo. Tu kir je vidil ta bolni, upráſha, kaj pómenjo te dve lepi crone? na tu djàl je *Alexander:* mèrkaj, ta crona na gláve je crona tega Iſvelyzhajnja, ta druga pak te zhaſty, is katéro je mene G. Bug darúvàl, sa vol kir jeſt en krajlévi Syn sapúſtil ſim zhaſt, blagú, Ozhéta &c. inu nasnàn ſhlúſhil G. Bogú. De tu je rèjſs, uſtáni gori, inu ta bolni bil je oſdráulen. *Num.* 20. *Epilogi* *Cantipratan. lib. 2. Apum. c. 10. §. 2.*

Is tega ſédàj saſtópit en lledni lohku samóre, de naſh *Alexius* tému, zhe ne búl, uſaj bode enáku od Buga pognádan, inu is dújo crono darúvàn; kir *Alexius* Alexandru bil je enák ú tem djajnu &c. *hic deſcribe.* Sa tu, O S. Alexi! ſproſsi nam to gnado le eno ſamo crono sadobiti &c. de bomo is tabo zhaſtyli G. Bogá ú Nebeſsih,

A M E N.

TA LXIV. PRIDIGA.

Na Treko Nedelo Meſza Máli Serpàn, ali: Julia.

Tu je:

Na dan teh Svetih Carmeliterſkih odpuſtikou, ali S. Scapuliria.

Synopſis. *Sapopádik.*

Scapulare Virginis ſacrũ eſt aſylũ Mariæ Divíze S. Scapulir pomaga
Cum tueatur magnũ, & puſillũ, De nekar velik, nekar meihẽ naomaga
In omnibus anguſtijs, Toku boſth gmah jemoú.

Thema.

Congregamini, & venite, & accedite ſimul qui ſalvati eſtis ex Gentibus. *Iſa.* 45.

Shiraite ſe, inu pridite, ter ukupai perſtopite vi, kateri odlozheni ſte od Aidou.

Num. 1. DE lubil, ſhtimal inu immel jé ú zifli Bug V. M. ta Israëlski, ale Jacoboui ſarod, rud inu otroke, ú zuibeu poſtavit nasmé ſe, inu namóre; ker letéga prizh ſilnu jé veliku, koker: De lubil jé leté prizha inu terde una lubesen, katéro iskasal je njiem ú tem ispellainu is te Egyptouske ſhushnoſti, ù katéri billi ſó okuli 144. leit, ker, *in terræ operibus præmebantur*: tlazheni inu terti ſó billi is dellam, ſhlaki, inu tepeshám. De dalei lubil je G. Bug ta folk teh Israëlitariou, prizha inu terde una lubesen, katéro iskasal je niem ú te Lakóte, ker niem h'nuzu puſtil je letéti to Manno od Nebeſs, inu te ptize is lufta: *Pluit illis Manna ad manducandum, & ſicut pulverem carnes.* Do ſhe dalei lubil je Bug V. M. te Iſraëlitarie terde inu ſprizhuje una lubesen, katéro iskasal je bil njem ú uni veliki ſheje ſkuse tega Moysesa, ker letá, *percuſſit petram, & fluxerunt aquæ*: udaril je is eno shibo po ſkali, inu letá je njem dalla to vodó od ſebe. De ſhe uſelei dalej lubil je G. Bug te Iſraëlitarie terde inu ſprizhuje una lubesen, katéro iskasal je bil niem na te 40. leit dolge rajshi, ker ú tem uſem zhaſsu, *non ſunt attrita veſtimenta, nec calceamenta pedum vetuſtate conſumpta ſunt*, njeh guant ſe ni iſſergal, inu njeh zheuli od ſtaroſti neſso useli konz. Vezh, vezh taziga iskasal je Bug V. M. is ene dobrúte tem Iſraëlitariam, ſkuse katéru iskasu val je de on lubi ſhtimá inu immá ú zhilli taiſte, ſa tu ker oni ſó billi, *populus peculiaris de cunctis populis qui ſunt ſuper terram.* En ner lubishi, en ner perjetnishi folk ú mej uſemi folki na ſemle. Venner poleg uſega letéga, dalej.

Psal. 77. *Ibidem.* v. 20. *Deuter.* 29. *Ibi.* v. 7.

Zhe pogledamo, ſnajdemo dalej ſnamenja te lubeſni, inu ſizer sa enu ſubsebnu ſhtimat inu derſhat immaſe unu, katéru ſturil je bil njem h'nuzu, namezh ker ſapovedal jé bil Moyſeſa ſheſt meſt immenuvat

Num. 2.

inu

inu poſtavit k'enimu perbeshalishu tem, katéri prelil bode to kry, katéri umuril bode eniga druſiga, ale pa eno drugo tako pregreho doperneſsil: *Sex erunt fugitivorum auxilia ſeparata, ut fugiat ad ea qui fuderit ſanguinem:* Ja debe leté ſiher meſta loshai pershle h'nuzu temu folku, resdiliti ſapovedal je leté na dua talla: *De ipſis autem Vrbibus, quæ ad fugitivorum ſubſidia ſeparantur, tres erunt trans Jordanem, & tres in terra Chanaam.* Is teh meſt, katére ſbrane bodo h'perbiſhaliſhu teh Beſhezhih tri immaio biti ú te Deſhelli Chanaan, tri pak na uni plati tega potóka Jordána: Na katéru poſtavil, immenuval inu isvolil je Josue ú Chananejſki Deſheli te tri Cedes, Sichem inu Cariatharbe: na uni plati tega Jordana pak Bosor, Ramoth, inu Gaulon; katérim dal je bil tu Imme, Meſta tega perbiſhaliſha: ú katére uſi ſó pertekli ſiher, uſi ſó neshli pomuzh ſunaj ſamih Aidou, koker prave Abulenſis, uſi Judie, ja ti katéri is aidouſtva ſtopilli ſo h'te Judouſki Verre, is teme rojenimi Jude, is teme rojenimi Iſſaelitarij, *gaudebant jure asyli, non vero gentiles in gentiliſmo permanentes*: deleſhni ſó billi te frajaſti inu pomúzhi. Sa tu upje, klizhe inu vabe leté *Iſaias: congregamini & venite, & accedite ſimul, qui ſalvati eſtis ex gentibus*: Sbiraite ſe inu pridite ter perſtopite ukupai h'tem meſtam vi, kateri ſbrani inu odſtopili ſte od Aidou, ſakaj tukaj ſneſhli boſte ú te potrebi pomuz, ú navarnoſti ſhihruſt, inu ú ſhaloſti tu veſſellje: katéru zhe prou ſpremiſhlimo, vidimo ozhitnu, de G. Bug prou je lubil, ſhtimal inu immel ú zhiſli te Iſraëlitarje, ker njem zhes uſe tu drugu je tude letú iskasal.

Numi 35.

Joſue 20.

Abulenſ in Numer 35.

Iſaiæ 45.

Ale, zhe obernemo mi od teh takú, oku ſi lih lublenih inu ſhtimanih od Buga Iſraëlitariou naſhe ozhy, inu vershemo leté na tu kershanſtvu, vidimo; de letú veliku bul lubi: ſhtima inu imma ú zhiſli, koker lubil inu ſhtimal je te Jacobove otroke: Sakaj, zhe is lubeſni reshel je leté is ſhushnoſti tega Pharaona ú ſtarim Teſtamentu ſkuse tega Moyſesa? reshel je is eno vehshi lubeſnjo ſkuse ſvojga Synú naſs ú tem novim Teſtamentu od ſhushnoſti tega hudizha. Zhe dalej is ene lubeſni ſpishal je te Iſraëlitarje ú te pushávi is to manno inu ptizami? ſpisha ſhe is eno vehshi lubesnjo tu kershanſtvu, ker ſpisha letú is Meſsam inu teleſsam ſamiga Chriſtuſa. Zhe ſhe dalej is eno veliko lubeſnjo napajal je G. Bug ta Iſraëlſki folk is to vodó is ſkale? napaja tu kershanſtvu ſhe is eno veliku vehshi lubesnjo, ker napaja letú is kryvjo ſamiga JEſuſa ú tem S. Sacramentu S. Altarja. Zhe ſhe uſelej dalej iskasal je G. Bug temu sa tedej perjetnimu, sa ſedej pak ſaverſsenimu Judouſkimu folku eno tako lubesen, de letému h'nuzu ſapovedal je bil ſheſt Meſt poſtavit inu isvolit k'eni ſihruſti? iskasal je temu kershanſtvu ſhe eno veliku vehshi lubesen, kir letému ne le ſheſt, themuzh veliku vezh Meſt poſtavil je, ne ſizer ſcuse eniga Moyſeſa, ne ſizer ſcuse eni-

Num. 35

ga

ga Joſve; themuzh ſcuse druge brumne tude inu ſvete Ludy, ja ſcuse to Kralizo Nebeshko Mario Divizo k'eni pomuzhi, k'eni brambi, k'eni ſihruſti, k'enimu perbeshalishu; katéra meſta niſso ſizer enu meſtu Cedes, Sihem, ale Cariatarbe; ne ſizer enu meſtu Boſor, Rhamoth, Gaulon, ale enu drugu is hish, gaſs plazou, apna, leſsá ale kamenia ſturjenu meſtu, pazh pá te ſkriunu ſaſtopna meſta, nàmérzh te S. Bratoushine, ú katérih iuu per katérih ſnaide inu imma tu kerſhanſtvu eno veliko pomúzh, inu enu veliku sihreshi perbishalishe, kóker immelli ſo ti Iſraëlitarij ú teh, inu per teh ſheſtih meſtah.

Num.4. Slaſti pak per te præſvete Bratoushini Svetiga Scapuliria, sakaj letá ſa reſniza je enu pravu meſtu tega troshta, veſsellja, inu Iſvelizhajnja, koker govorilla je ſama ta, katéra je to Bratoushino gore poſtavila, namerzh Maria ta præſveta Diviza h'nje Shenino Simonu rekozh: *Ecce Signum ſalutis, ſalus in periculis, fœdus pacis & pacti ſempiterni.* Pole tu jé tu snamenje tega Iſvelizhajnja, ſihruſt ú navarnoſti, ſavesa tega myru inu vezhne ſprave: sa tu ſiher, ja ſihreshi pravem

Id. Ibid. h'vam O Chriſtiani! koker govoril je Iſaias h'tem Israëlitárjam: *Congregamini, & venite & accedite ſimul, qui ſalvati eſtis ex Gentibus.* Sbirajte ſe inu pridite, ter perſtopite ukupai, vi uſi, katéri odſtopili ſte od teh Ajdou, od grehou, inu pridite h'temu ſihernimu meſtu te præſvete Scapulirske Bratoushine: Ja ne le leti, themuzh vi tude, katéri ſte ſhe kbi *Gentiles*, ale Aidje sa volo vashiga prægreshniga shiulejnja, ker letukaj boſte neſhli ta pokoj, troſht inu veſselje: sakaj, *Sca-*

Symp. *pulare Virginis ſecurum eſt Aſylum, hoc cùm tueatur magnum & puſillum.* Marjini Sveti Scapulir je enu pravu ſiher meſtu tem velikim inu tem

Propoſ. malim, ja enimu ſlednimu. Letú sa doneſs iskasat uſel ſim ſi naprej is pomuzjo tvojo, O Kraliza te S. Bratoushine tebe h'zhaſti, inu h'naſhimu nuzu: proſsem dej to gnado; ú mej tem proſsem bodo perprauleni.

Indultis Pogledamo zhe nekolku nasaj, inu zhe ſpreudarimo te nekhe-
Num. 5. daishne zhaſse, taku ſnajdemo de ene velike vrednoſti, ene ſubsebne
Alexander ab mozhi bil je per teh Athenjenſarijh grob tega Theſæa; sakaj h'letému
Alex. l. gdur je kole pertekel, ſlaſti pak ti Shushni, ſneshil je bil ta pomuzh,
3. c. 20. ker nihzhe ni ſmel letem kaj shaliga ſturiti: ja ti ſhushni bili ſo ſkuse letú resheni is te ſhushnoſti, inu ú to proſtuſt poſtauleni, koker pi'he.

Dalej ú eni veliki urednoſti, inu ene velike mozhy billa je per teh Alexandrinarjih ſtatua Ptolomæa tega Krajla; sakaj letá pomagalla je ſubsebnu teh hlapzou potrebi: ker h'leté gdur kole uſel je ſvoje savu-

Id. Ibid. pajnje, gdur kole perhlishal ſe je h'lete, inu iskal je per nje ta ſihruſt, ſneshil je letó, sakaj nobeden Goſpodar ſilit ni ſamogel h'te ſhlushbi nobeniga, sakaj ſkuse letú, *liberabantur à nexu*: resheni ſó bili od ſaveſe.

Shę

She dalej ú eni veliki urednoſti, inu ene velike mozhi bill je per teh Epheſierijh ta veliki Tempel te Bogine, ale Malika Dianæ? ſakaj letá bil je tem Doushnikam k'eni veliki brambi: ker h'temu, ale ú letéga gdur jé kolc pershel, ale pertekel, oku ſi lih bil bi immel navem kaj sa ene douge nad ſabo, uſe ſkuse letú ſbriſsal jé takú, de njega ſmel ni nihzhe terjat sa naprej, raunu koker debe bil uſe poplazhal. *Plutarchus l. de non ſeneranda.*

She uſelej dalej ú eni veliki vrednoſti, inu ene ſubsebne mozhy bil jé per teh Sirjeryh ta Altar tega Malika is imménam Apollo tem hudodelnikam: ſakaj h'temu pertekel kadar jé en letaki, doteknil kadar ſe jé taiſtiga, inu kushnil taiſtiga; ſadubil jé to ſihruſt, poſtaulen ú to frajeſt, de bal ſe ni te rihte; ſakaj na njega nihzhe ſmel ni te roke poſtavit, nihzhe nézh ſuperniga ſturiti: inu tu ker doteknil ſe jé tega altarja. *Strabo. lib. 17.*

Vezh, vezh taziga ſneshli bomo, zhe pogledamo nekolku nasaj, zhe ſpregledamo te nekedaishne zhaſse: ſakaj ſkuse letú ti nekhedajshni, ker ſtavili ſo gore te *aſyla*, ale meſta tega perbishaliſha, te kraje te ſihruſti, te grobe, ſtatve, temple inu altarje te proſtuſti ale frajeſti; polnili ſó te meſta is folki, ker en ſledni radſtanuval inu præbival je ú enim takim kraju, ker immel jé eno tako pomuzh pred rokame: koker vidit jé nad teme Rimlani, katérim ker ta Remus inu Romulus poſtavila ſta billa en tak kraj, enu taku ſiher meſtu, na katéru poſtavilla ſta billa en kamen is teme beſsedame: *Romulus ut ſaxo lucum circumdedit alto, quilibet huc inquit: confuge, tutus eris.* Gdur kole kaj hudiga ſtrish, leſsem perbeshi: ſiher ſi, ſtui, inu dalej nabeshi. Skuse katéru ú kratkim zhaſsu napolnilla ſta billa ta Rim is ludmi, is folkam popolnama. Vezh, vezh taziga pravem ſnajdemo, zhe ú te nékadajshnezhaſse pogledamo; Ale. *Ovidius l. 3. faſtorum.*

Per letém káj ſe hozhé dershati, ker zhe ú naſhe zhaſse pogledamo; ú letéh veliku lepshiga ſnajdemo, katéru jé ene veliku vehshi mozhy inu urednoſti ú tem pomagajnu tem potrebnim; katéru veliku ſpodobniſhi, veliku resnizhniſhi ſamóre ſe en *Aſylum*, ale ſiher meſtu, en kraj te ſihruſti rezh inu immenuvati: V'mej katérim ta Marijni ſveti Scapulir, inu taiſtiga ta præſveta Bratoushina, jé enu isteh ner ſihreshi h meſt, katére poſtavil jé G. Bug ſkuse Mario to præzhiſto Divizo, inu druge ſvete Ludy; ú tem krili ſvete Matere Zerque: per katérim veliku resnizhnishi prejme ſe inu ſadobi ta pomuzh, koker ſadobilla jé per enim teh nekadajshnih altarjou, grobou, ſtatou, templou, ale khi per enim drugim letákim; de ſi her inu ſpodobnishi rezh ſe ſamóre: *quilibet huc, promptus confuge, tutus eris*; h'Marijnimu ſvetimu Scapulirju en ſledni perbeshi, per tem bo shiher, inu dalej nabeshi; ker, *Scapulare Virginis ſecurum eſt aſylum, hoc cumtuentur magnum & puſillum:* *Num. 6.* *Synopſis*

Ta ſveti Maryni Scapulir je enu siher meſtu, enu pravu perbishalishe enimu ſlednimu, ker per letém ſnajde inu ſadobi to pomúzh ú eni ſledni potrébi; koker letú vidit ſamore ſe nad unim kar ſturil inu iskasal jé bil ſam Bug ú tem Paradishu, koker.

Num. 7. Figura. Moyſes ta S. Prerok pishe, de pó tem ker Bug. V. M. ſtuaril je bil tu Nebú inu ſemlo is uſem njeh zirram, ſtuaril jé bil tega zhloveka, inu ſizer kar ſadéne to Duſho pó ſvoj leſtne ſtalte, pildu, inu podobe; *Geneſ. 2.* prævideniga inu ogvantaniga is to gnado inu perjaſnoſtjo Boſhjo, katériga poſtavil jé bil k'enimu Goſpodu zhesuſe te druge ſtuari inu creaturæ. Letá pak, ker omamit puſtil ſe jé bil od ſvoih ſheel inu ſhuntajnja tega hudizha, prelomil jé bil to Boſhjo præpoved is tem grishleam tega præpovedaniga ſadú, ſkuse katéru is tega ner modreshiga, *Pſal. 48.* poſtal jé bil te naumni ſhivini enaki: *Comparatus eſt jumentis inſipientibus, & ſimilis factus eſt illis.* Skuse katéru is eniga Priatela Boſhjiga gratal jé bil k'enimu ſhourashniku taiſtiga, ker ſgubil bil jé to gnado inu prjaſnoſt Boſhja. Sa volo katériga ſuershen, ſtepen, pahnien bil jé is tega Paradisha: obſojen h'temu terdemo dellu, h'kopajnu, orajnu, inu h'drugimu tazimu terdimu ſhtentajnu; ú katérim ſhivil je noter do 930. lejt njegóve ſtaroſte, is eno prou oſlabeno naturo, is eno veliku mainshi gnado Boſhjo, ú enih veliku vêhshih ſkushnjavah tega hudizha, ú eni veliku vehshi navarnoſti tega greha: Venner ú eni veliku vehshi ſvetuſti, koker ú tem Paradishu, ſakaj Adam pó tem pervem grehu, vezh ni bil uſe njegóve dni pregreſhil, ſa volo katériga pobulshaniga ſhiulejnia ſadubil jé tu Nebú, inu Isvelizhajnje Nebeshku: ker, *Adamum inter alios, imó præ alijs Sanctis reſurexiſſe cum Chriſto*, Adam ú mej drugimi, já pred uſemi drugimi Svetniki uſtal jé is Chriſtuſham is pred pekla inu ſhal prutje Nebeſsam, koker pravjo ſveti Auguſtinus, Athanaſius, Origenes inu drugi.

S. Auguſtin. in Geneſim q. 161. &c.

Zhes letu uprashajo eni is Theologou h'pervemo: Od kod pershu jé Adamu de on ú 930. lejtih ſturil ni eniga naglauniga greha, ker venner immel je raunu ú leteh lejteh, koker ú tem Paradishu tude te ſkushnjave? Na tu vidit je inu ſposnati, de na tu upraſhajne odgovori S. Duh ſkuse tega modriga Salomona, rekozh: Sa tu prægreshil ni *Sap. 10.* sanaprej ú teh 930. lejteh, ker G. Bug *Dedit illi virtutem continendi omnia*, dal je bil njemu to gnado, to muzh uſe letú præmagat, kokèr *Corn. à Lap. in lo. citat.* leté beſsede reslaga ta vzheni Cornelius, *Deus dedit Adæ robur & vires ſuperandi omnia vitæ pericula, adverſa, tentamenta, quæ poſt peccatum eum undique invaſerunt: ad illa enim vincenda, Deus dedit illi gratiam, & fortitudinem ſuggeſſit.* Bug V. M. dal jé muzh, kraft inu ſamoshnoſt præmagat uſo ſupernoſt, uſe ſkushnjave, uſe navarnoſti tega shiulejnja Adamu, katére ſo njega pó tem grehu, od uſeh krajou bille ſo obſulle

ſulle inu obdalle: H'uſega letéga præmagajnu dal je bil G. Bug to gnado, inu pomuzh podelil; ſkuse katéro ohranil ſe je uſe njegovo ſhiuléjnje pred greham, de odſhel je uſemu letému, de præmagan dalej ni bil od hudizha.

Dalej zhes letú, de G. Bug dal jé bil Adamu ta muzh præmagat uſo ſupernoſt tega greha, veſs flis tega hudizha, inu muzh ſkushniau taiſtiga: Vprashajo dalej ti Vzheniki, Iszhim ſturil je G. Bug Adamu eno tako lubesen? ſkuse kaj sadubil jé Adam eno tako gnado? Na katéru upraſhajnje, de druſih odgovarou vezh ſamouzhim, odgovory S. Ozha Auguſtinus, rekozh: de ſkuse to vouno, ſkuse tu is koshe inu voune ſturjenu oblazhillu; ker, koker prave S. Piſmu, pó tem doperneſsenim grehe, ker, *fecit Dominus Deus Adæ & Vxori ejus tunicas pelliceas, & induit eos:* Sturil je bil G. Bug Adamu inu njegóvi Sheni Evæ ene koshne oblazhila, inu is teme jé bil nje ogvantal: ſkuse letú dal jé bil njemu inu nje ta muzh præhranit ſe pred greham: ker, *illæ veſtes, ſo beſsede S. Auguſtina, illæ veſtes mortuorum pellibus factæ monebant Adamum eum mortis fuiſſe reum.* Lete oblazhilla is mertve ſhivine kosh inu voune ſturjene opominuvale ſo Adama, de sa volo tega ſturjeniga greha, doushan gratal jé bil te ſmerte: katéru zhe ſe prou ſpreudarja inu ſpremishluje, præmaga ſe lohku uſa ſupernoſt uſa ſkushnjava, já ſam hudizh, veſs greh, is uſsem njegóvim fliſsam, koker prave S. Ozha *Hieronymus: facile vincit & contemnit omnia, qui ſemper cogitat ſe moriturum.* Lohku præmaga, inu sanizhuje uſe, katéri ſe mertuashkiga ſpremiſhluje.

Num. 9.

Genes. 3.

S. Auguſtin. l. 2. de Gen.

S. Hieron. in Geneſ.

Letú kar iskasal jé Bug V. M. temu Adamu, namérzh: de ſkuse to vouno teh mertvih kosh hotel je njega pred ſkushniava, pred greham, pred hudizham, inu pred pogublejnjam præhranit; vidit je, de to vouno poſtavil jé njemu k'enimu Asylu, k'enimu ſiher meſtu ú njegóvih potrebah: ſkuse katéru, koker ſkuse en ſpomin ale figuro hotel nam je pokasat muzh, kraft inu ſamoshnoſt tega is voune ſturjeniga Marijniga S. Scapulirja, sakaj letá dan jé od Mariæ te Kralize Nebeſhke raunu tude temu zhloveſtvu k'enakimu konzu: Sakaj, ker Maria vidila jé tu zhloveſtvu ú eni veliki oſtudnoſti teh grehou, ker pred 494. letme, namerzh ú lejte 1215. billu jé popólnama ú to pregreho sabredlu: inu ker Simon Stok ta S. Carmelitarſhi General klizal jé Mario temu greshnimu zhloveſtvu h'pomózhi; perkasalla billa ſe jé Maria tému S. Moshú, katéra dershalla jé ú nje ſvetih divizhnih rokah en ſekneni, en is voune ſturjeni Scapulier, ale Naplezhnig, rekozh: *Accipe dilecte mi hoc Scapulare tui Ordinis, & meæ Confraternitatis ſignum, tibi, & cunctis Carmelitis privilegium ſingulare, in quo moriendo, æternum non patientur incendium: Ecce ſignum ſalutis, ſalus*

Num. 10.

Confir.

Theſaur. Carmel. &

lus in periculis, fœdus pacis, & pacti ſempiterni. Vſemi mvoj ſubesnivi Syn leta Scapulir tvojga Ordna inu mvoje Bratoushine tu pravu Snamenje; letá iſma tebe, inu uſem drugim Carmelitarjam, ter uſsem Bratã te Bratoushine biti ena ſubsebna gnada; sakaj, katéri umerje prou ú letém, inu is letém, letá tega vezhniga ognja ukuſsit inu terpeti nimma. Ja zhes letú ſapovedala jé Joanneſu temu XXII. tega Imména Rimſkimu Papeshu ú enim prikaſnu, de imma uſem letém, katéri bodo h'bratam te Scapulirſke, ale Carmelitanſke Bratoushine poſtali, ta odpuſtik podeliti, de zhe dershali bodo poſtave te Bratoushine, inu zhe ú te vize pridejo, resheni bodo is teh viz to pervo Sabbotho pó njeh ſmerti, koker ſapovedal jé nje Syn ú Nebeſsih. Letú, kar govorilla je h'Simonu temu S. Generalu, inu ſapovedala billa jé temu Papeshu Maria, ſturil jé bil Joañes is enim Apoſtolſkim piſmam rekozh: *Iſtam ſanctam Indulgentiam accepi: roborein terris confirmo, ſicut propter meritа gloriosæ Virginis Chriſtus conceſsit in Cœlis.* Leta ſveti Odpuſtik namerzh de ti Bratje inu Seſtre te præſvete Scapulirſke Bratoushine, zhe bodo ú vizah, inu zhe ſo dershalli Sapovede, regelze inu poſtave te S. Bratoushine, immajo to pervo Sabbotha is viz resheni biti: Leta S. Odpuſtik poterdim, dial jé ta Papeſh Joannes: poterdim na ſemli, koker jé letéga Chriſtus ſkuse proſhnja njegóve præſvete Matere perpuſtil ú Nebeſsih: katéru poterdillu inu sa reſnizhnu ſposnalu vezh druſih Papeshou, kokèr brati jé inu pishe Carthagena. Zhes katéru pravem is Mario Kralizo te S. Bratoushine: *Ecce!* pole! Spomnite, ale le ta S. Scapulier ni enu pravu ſnamenje tega Iſvelizhajnja? ale le ni ena ſihruſt ú teh navarnoſtih? ale le ni ena prava savésa tega vezhniga myrú inu ſprave? Spomnite, ſpomnite pravem ſedej, ale le ta ſekneni, vounati S. Scapulir ni nám bil le prou G. Bug, inu tajſtiga muzh ú tem Adamovim ouzhjem, inu vounatim oblazhillu, koker ú ene figuri pokasal? ſpomnite, ſedej, O Bratje inu Seſtre! inu uſi drugi Chriſtiani, ale le ni reſnizhnu ta od Mariæ udeleni S. Scapulir jé en prave *Aſylum*, ale h'perbeshalishu tem potrebnim pripraunu Meſtu, kir ſkuse letéga prehrani ſe ne le ſamú pred peklam inu vizame, koker ſmo ſhliſhali: temuzh tude pred drugo napaſtjo, koker pred hudizham, pred ſmertjo inu vezh letakim, ſlaſti pak pred tem greham. Od tod tedej.

Carthag. tom. 2. lib. 17. bonnil. 2. obiectio ult.

Num. 11.

Exemp.

De ta S. Marijni Scapulir je enu perbishalishe tem potrebnim pred tem hudizham, ſprizha inu poterdi nam ta Carmelitanſki Cyprianus, katéri piſhe, de. Billa je ú tem Meſte Khöln ú teh ſgurnih Nemſkih Deshelah ena Dekelza, katéra bres uſega zuibla obſedena billa je od hudizha, inu ſizér takú; de permorani ſo billi nje priatilli, ſnanzi inu Stariſhi njo ne le ſamú is ſhtriki, temuzh tude is ketnami ſuesati. Já,

kir

kir ſó kole is to reuno ſhiroto ſazhelli, uſe jé bilù ſabſloin inu bres nuza; ſakaj tà peklenſki guſt, katériga je ú ſebe immela, bil jé grosovitniſhi ozhitnu. H'ſadnimu Mate te reune Dekelze, is ſvejtam ene brumne perſhone, poſlala je h'tem Paterjam Carmelitarjam, is toshbó, kokú ſe godi nje reuni h'zheri. Na tu, ker ſvedilu ſe jé bilú, poſlan bil jé eden is teh Carmelitarjou is enim ſvetim Scapulirjam, ſasnanuvanim pó navadi is podóbo inu pildam Mariæ te Kralize Nebeſhke. Letá kir ſe jé perblishuval, zhe dalej, zhe vezh treſti sazhella ſe jé inu trepetat ta Dekelza, iskasuvati ſtrashna ſnamenja, ſprebrazhat te ozhy, pennit ſe na uſtih, inu vezh taziga iskasuvati. Letú kir vidil jé ta duhouni Moſh, pade na kolléna, ſazhne klizat na pomuzh Mariæ Divize; zhes letú uſtane gori, uſame ta pripraulen shegnani inu S. Scapulir, poſtavi, oku ſi lih is veliko mujo, letéga te Dekelzi na urat, katériga kir jé billa prejella, ſdajzi pobegnil bil je od nje ta Sathan, ker ſbal ſe jé bil tega vounatiga ſnamenia, tega Marijniga S. Scapulirja. *Ecce! Ecce! Siguum ſalutis.* Pole, pole! kaj ni ſa enu ſnamenje tega Iſvelizhajnja ta vounati, ſekneni Scapulir Mariæ Divize? ker on pregajnja, præmoiſtruje inu oſlabuje tega hudizha; koker ſmo vidili nad tem, kar te Dekelzi ſe je permerilu, ker ſkuſe tu gore poſtaulejnje S. Saapulirja bil je pregnan od nje ta Sathan.

Cypria-nus in theſauro Carmlit. lib. 15.

Num. 12.

Ale dalej, per tem inu ú tem naobſtoji ſamú le kraft, muzh inu mogozhnoſt S. Scapulirja, temuzh dalej ſe iſteguje letá, koker vidit ú te ſpred pokasani figuri jé; ſakaj, koker ſkuse ta od Buga temú Adamú dani vounati gvant, bil jé ta Adam uſe njegóvu shiulejnje præhranjen pred tem greham: taku ſkuse ta vounati od Mariæ, udileni S. Scapulir præhraniſe en brat, ale ſeſtra pred greham, inu pred ſaméro Boſhjo, koker letú ozhitnu vidimo nad tem, kar berem ú buquah isimmenam, *Civitas refugij*, námérzh: de. Pergudilu ſe jé ú tem Franzoſkim Krajleuſtvi, ú tem meſti Orleans, de en guishni Ozha, en purgar tega meſta is imménam Franciſcus jeſdil je unkaj na pule pó ſvojm opravilli, is enim maihinam Synam, katéri ſedel jé na ſedli ſpredaj pred Ozhetam: letá ker perjesdel jé bil na muſt tega potoka, katéri tekel jé pred meſtam, uſtrashil ſe je bil ta koin te vodé, sa tu sazhel ſe je bil ſpeinar, ú katérim ſtrahu inu ſpenajnju, vergel jé od ſebe tu Dette ú ta potak, katérimu, ker pomagat ni mogel ta Ozha dergazhi, ſaupje, inu prave h'Mariæ te Krajlizi S. Scapulirja, O Maria, O Kraliza S. Scapulirja proſsem te perſtopi mvojmu otroku! na tu ſhal jé veſs ſhalóſten nasaj, poſhle iſkat tu Dette te ribizhe, ale ker ú treh dneh letú ismresho niſso ſneshli, ta zheterti dan iskali ſo letú is ſhelesnimi akmi inu mazki, katéru ſneshli ſó bili h'ſadnimu ale is njeh velikim, já uſeh Ludy naisrezhénim ſtraham, ſausetjam inu veſselljam: is ſtraham pra-

P. Ignat. Cornago in Civit. refugij lo 2. c. 20 deuo. 30

vem, ſakaj ta ſhelesni Mazhig sateknil ſe jé bil raunu ú goutanz tega Pubizha: is ſauſetjam pak, ker ſó vidili tu Dette shivú inu frishnu, oku ſi lih billú jé tri zelle dni inu nozhy ú tevode; oku ſi lih billú jé taku navarnu præbodénu. Is veſselljam pak, ker tu Dette jé pravillu, de Maria Kraliza S. Scapulirja, katéri jé njega ta Ozha bil perporozhil, præhranilla jé njega pred ſmertjo. Zhes katéru uſi ſo upili inu Mario zhaſtilli. Ta Pubizh pak ſdajzi ſapiſsal ſe je ú to S. Scapulirska Bratoushino: ukrenil urat temu S. Jarmo, uſel na ſeta S. Scapulir, ſkuse katériga muzh inu pomuzh pellal jé enu S. ſhiulejnje, præhranjen jé bil pred greham, naglaunu greshil ni, inu k'ſadnimu ſturil ú dobri ſtaroſti en S. ſmert, inu takú ſauplivu pravem: ſadubil ſkuse Mario, kuse nje S. Scapulir tu vezhnu, ſhrezhnu inu Nebeshku Isvelizhajne. Ah Chriſtiau! kaj pravish ti h'letému? ni le reſs, de Marijni S. Scapulir præhráni poleg præhrajnejnam pred ſmertjo, tude pred tem greham, koker præhranll jé ta vounati guant tega Adama, de on ni pregreſhil uſe njegóvo ſhiulejnje; ker tu vidimo nad letém Mladenizham ozhitnu? Ah! prou, prou djalla jé Maria, ker dialla je od nje S. Scapulirja, de letá jé, *Salus in periculis*, ena ſihruſt ú navarnoſtih, ker letá ſasihral jé téga pred to ner huishi navarnoſtjo, pred tem greham, koker vidit jé nad letem inu nad vezh drugimi: koker nad enim S. Andream Corſinam, katéri pó tem ker ſtopil je bil ú ta S. Carmeliterſki Orden, ker uſel jé bil na ſeta S. vounati Marijni Scapulir, oku ſi lih poprej pellal je enu porednu ſhiulejnje, ſazhel je bil pellati enu veliku bulshi, brumnishi inu ſvetejshi: ſakaj on ſkuse letú pershel je ú ſhtivejne teh Svetnikou: Ale.

Per letém ſhe ni ſadoſti, temuzh, koker ta od ſamiga G. Boga
Num. udani vounati guant temu Adamu bil jé h'temu nuzu, de præhranil jé
18. njega pred to vezhno ſmertjo, de præhranil jé njega pred peklã inu vezhnim pogublejnam, koker ſmo od ſgoraj ſhlishali; takú præhranil jé ta od Mariæ temu ſvetovu udileni ſekneni, vounati inu S. Scapulir uniga
Id. ibid. pred pogublejnam, od katériga hereſe, *in libro Privilegiorum & obligationum Confraternitatis Scapularis*, námérzh; de. Bil jé ú tem meſte Brescia ú Laski Deshelli en guishni Mush is imménam Joannes Baptiſta, katéri nekolku poprej ſtopil jé bil ú to S. Bratoushino inu oblekel ta S. Marijni Scapulir: pó tem pak pedal ſe jé bil is enim tovarsham pó enim guishnim opravili ú èn terh is imménam Valcomonica; na poti ker jé bil truden poſtal, de bi ſe pozhil nekolku, ſedel jé pod enu dervu, poloshil na roke to glavo, inu takú ſam na ſvojh kolenah ſaſpal inu sadremal. Letú ker ſamerkal jé bil ta tovarsh, oſlepen od lakomnoſti, ker zhutil jé per Baptiſtu te denarje, inu podſhuntan od hudizha, udaril jé is enim kollam zhes uraz inu glavó tega ſpejozhiga Joannesa

nesa, is katérim ſhlakam resklal jé njému to glavó is uratam, taku de ſam goutaniz, ale rorik pó katérim ſe ſope, jé zhell oſtal; na katéru pobral jé te denarje, inu kar jé immel bulshiga per ſebi, ſapuſtil jé njega leshati ſa mertviga, inu pobegne: leshal jé ta pobiti letukaj uſa nuzh, ter ſizer ú enim takim deshju, de bi en ſdravi bil bi mogel ſalit inu umorjen biti. Pergudilu ſe jé drugu jutru, de ſhli ſó pó tem potu eni Delauzi na dellu, perſhli kadar ſó na tu meſtu, ſnajdejo letukaj tega rajneniga moshá, is miloſti hotelli ſó njega pokopat: sa tu eden is leteh ker jé vidil de ta mertve imma na ſebi en lepi inu ſtikani S. Scapulir, hotel jé njemu uſeti letega: ale na letu prægovori ta mertve, ga poproſse, de niemu imma ta Marijni S. Scapulir puſtiti, ter zhes letú njemu eniga Maſhnika perpellati. Na tu uſi ſe præſtrashjo, eden tezhe pó Maſhnika, ti drugi pak neſsó njega h'ludem ú eno hisho; ú mej tem pride ta Maſhnig, katérimu ſe ſpové, pó ſpovede poproſse enu malu vodé, ſe mu da, pié, ale uſa jé ſhla na ſtran, ker ta urat bil jé resceplen: na tu prave, Ah! letá voda ni takú dobra, koker billa jé una, katéro billa jé mene nezoi ena ú bellim oblezhena Gospa pernella, katéra je mene obdershala per ſhiulejne, inu oblubilla de nimam bres S. Sacramentou umreti: Poletem ſhivil jé ſhe tri zelle dni, ú katérih ſpovedal ſe jè ſhé h'drugimu, inu prejel uſe te druge S. Sacramente, povedal uſem ozhitnu, de Maria ſa volo ker bil je en brat te S. Scapulirske Bratoushne, ker noſsel jé Marijni S. Scapulir, obdérshala jé njega per ſhiulejnu, puſtilla prejeti te S. Sacramente, ſkuse katéru ſbriſsal je ſvoje pregrehe, ſadubil to gnado Boſhjo, na katéru puſtil je to duſho ú rokah Mariæ Divize, katéru ſgudilu ſe je ú lejte 1626. ú te ſpred immenvani Deshelli, inu ſpomnenim Meſte.

Ah! prou, prou inu reſnizhnu jé, kar dial ſem od ſgoraj: *Scapulare Virginis ſecurum eſt asylum, hoc cùm tueatur magnum & puſillum:* de Marijni S. Scapulir jé enu pravu ſiher meſtu, per katérim ſnajde ta pomuzh ta veliki inu ta mali; ta pravizhni inu pregreshni, en ſledni, is eno beſsedo, gdur kole h'letému pertezhe, perbishy, inu iszhe tu pomagajnje. Ah! prou, prou inu ſpodobnu rezhenu jé, de ſkuse ta Adámu is voune ſturjeni guant, pokaſat nám jé hotel G. Bug ta Marijni S. Scapulir; ker letá præhrani pred hudizham, koker ſmo nad to Dekelzo vidili: de letá præhrani pred greham, koker ſmo nad tem Mladenzham inu S. Andream Corsinam, ſamerkali: de letá S. Marijni Scapulir præhráni pred tem pogublejnam, koker nám jé nad tem, inu is tem ubitim Baptiſtam iskasanu; katéri uſi inu vezh druſih bili ſo ſamù pred letém, koker ta Adam pred njegóvim ſkuse ta ſekneni, vounati guant præhrajneni. Ah! prou, prou inu sa reſniza jé ta Marijni S. Scapulir enu pravu ſnamenje tega Isvelizhajnja, ker poleg letéga *Num.* 14.

uſega

uſega imma ſhe ta muzh od ſamiga Chriſtuſha, od ſame Krajlize Nebeshke Mariæ Divize, katéru terdjo telkain Rimſkih Papeshou is njeh Bulame, reshit te *Duſhe* teh Scapulirskih Bratou inu Seſter is viz to pervo Sabbotho: sa volo katériga en ſledni Brat inu Seſtra spodobnu bi imela is Isajam rezhe: *Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me veſtimento ſalutis.* Veſselil ſe bom is velikim veſſe- Iſai. 61. ljam ú Goſpudu, inu mvoja duſha ſkakala bode od veſsellja ú mvojm Bugu, ker on oblekel jé mene is tem guantam tega Isvelizhajnja: de on sa arral jé mene is letém k'enimu pokojnimu na ſemli, inu k'enimu veſsellimu ſhiulejnu ú Nebeſsih.

Od tod tedej ſiher ſaupiem jeſt k'ſadnimu is Isajam, inu ponovim te od ſazhetka povedane beſsede h'vam, O Bratje! inu Seſtre te præſvete Scapulirske Bratouſhine: ja ſpodobnishi ſhe h'tem, katéri ſhe neſte ú ſhtivejne tein Bratou, inu Seſter, rekozh: *Congregamini & venite, & accedite ſimul, qui ſalvati eſtis ex Gentibus.* Shirajte inu pridite, ter perſtopite ukupaj vi, katéri od Aidou ſte odlozheni. Perſtopite h'te S. Bratouſhine, katéri duſhmalu ſhe ú lete niſte, uſmite naſse ta Marijni S. Jarm, oblezite ta S. ſekneni vounati guant, oblezite ta S. Scapulir, ukrenite urat tem poſtavam te S. Bratouſhine: katére kaj ſó sa ene, ſuane ſo vam, ſa tu yh raitat ſamouzhim: ketèru zhe ſturte, takú od Mariæ ſadubili boſte, gnado, Miloſt inu Isvelizhajne, AMEN.

Num. 15. *Ep. leg. Exhortatio ad hos qui ſunt & qui non ſunt in Scap. Confra.*

TA LXV. PRIDIGA.

Na XXII. dan Meſza máliga Serpána, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Svete Mariæ Magdalenæ.

Synopſis.

A peccatis qui mundari
Cupit, debet imitari
Magdalenæ opera.

Sapopádik.

Gdúr ozhiſhzhen hózhe biti
Od grèjhou, ima ſtúryti
Déla Magdalenina.

Thema.

Mulier quæ erat in Civitate Peccatrix.

Ena Shena, katéra je ú tem Meſte ena Grèjſhenza bila. Luc. 7.

Num. 2. V'Mej drugimi zhudnimi ſpreménki, od katérih govóry Firſht téh Poëtou *Ovidius* ú ſvojh *Metamorphóſis* imenuvánih buquah: Exord. govóry tudi kakú *Lycaon* Krajl te *Arcadiæ* bil je ſpreminjèn ú eniga Volkà, sa vol kir zhlovéſhku meſsú bil je ſvojim Goſtèm h'jejdi naprèj

prèj poſtávil. Dálej ta *Aſlæon* sa vol njegóvih naſramnih ozhy ú eniga Jeléna ſprebèrnjen. She dálej *Hecuba* sa vol njè ſhkodlíve jeſhizhnoſti k'enimu ſtéklinmu pſú poſtála. She uſelej dálej *Hyppomanes* inu *Atblanta* ú Leve sa vol nazhyſtoſti: drugi pak ú druge rèzhy sa vol nyh hudóbji ſpazheni ſo bily, od katérih nózhem dálej govórit, kir nekaj ſhè zhudniſhiga nájdem, katéru, ú mej drugimi zhudnimi ſpreménki, ta nér zhudniſhi samórem klizat: kakòr. *Ovidius In Metamor.*

Piſhe ta ſgur ſpomneni *Ovidius*: de. Po tèm kir *Calliſto* hzhy tega Arcadierſkiga Krajla po ſgubléjnu njè divyſhtva svèrshena je bila is Chora inu ſhtivéjna tèh *Nymph* od te Bogíne *Dianæ*: inu od *Junone* ú eno oſtúdno, ſtráſhno inu grosóvitno medvédko ſpremineńa. To ker ſhrézhat je imèl ú eni puſhávi *Arcas*, kir ni sa njè ſpreminéjne vèjdel, napèl je ſvojo ſamójſtro, na to eno bodézho ſtrélo poſtávil, de bi bil to medvédko preſtrélil. Ali: kir vidil je tu ta *Jupiter* is vſmilejna prutje te ú medvédko ſpremenéni Calliſti, uſél je letò, inu je njò na nebeſsa poſtávil, tàr k'eni ſvèjſdi is tèm imènam *Vrsa*, povihſhal; is tèm pèrſtáukam, de ona nima ſpred naſhih ozhy priti: de ona nima, kakòr druge ſvèjſde dóli pójt, ali: sahájat. Tu uſè, kakòr ene bajſmi inu *fabule* puſtym Ovidiu inu drugim *Poëtam*. Vèner. *Num. 2.* *Id. Ibid.*

Kir, kakòr práve S. Ozha *Ambroſius*: *Fabula etſi vim veritatis non habeat, tamen rationem habet, ut juxta eam poſſit veritas manifeſtari.* Ta baiſsem, ta *fabula*, aku ſi lih nima nobéne mózhy te rèjſsnyze, ta véner ima nekaj, de po te ſe samóre ta rèjſsnyza kasáti; tu vidit je nad tem, kar govory *Ovidius* od Calliſtone, kir bajſsem, kir *fabula* od letè káshe rèjſsnyzo is to danáſhno *Mario*, od njè ſhlovézhiga, ne dálezh od Jeruſalema leſhézhiga gradú *Magdalo*, *Magdalena* imenváno: kir ta, kakòr una *Calliſto*, námerzh: dèrshála ni tega diviſhtva; takú Magdalena bila je posabyla tajſtu varúvat inu hrányti. Kir, kakòr una *Calliſto* bila je od *Junone* ú eno dóujo, oſtúdno, inu gerdo beſhtjo ſpreminéna, takú *Magdelena* od húde inu grèiſhne naváde bila je, ne le k'eni beſhtji, tèmùzh k'enimu berlógu, k'enimu hlévu ſedem paklénſkih hudyzhou ſprebèrnjena. Kir, kakòr to *Calliſto* preſtèrlyti hótel je ta *Arcas*, takú *Madaleno* pogúbyti yſkal inu trahtal je ta *Satan*. Kir, kakòr una ſtála je na ſhpizi tega ſhjuléjna: taku ta sneſhla ſe je ú navàrnoſti vézhniga pogubléjna. Kir, kakòr zhès uno, zhès to *Calliſto* uſmilil ſe je ta *Jupiter*, de je njò pred to zhaſno inu teleſno ſmèrtjo prehránil; takú zhès to, námerzh: Mario Magdaleno uſmilil ſe je JEſus, de je njò préd to dúſhno ſmèrtjo, préd vezhnim paklénſkim pogubléjnam prehránil. Kir, kakòr to *Calliſto* pouſdignil inu ſtúril je k'eni ſvèjſdi na nebeſsa ta *Jupiter*; takú *JESUS* ta zhaſtyti Syn Boſhji povihſhal je Magdaleno, kir je njò k'eni velíki Svetnyzi ú Nebeſsih poſtávil. Kir, kakòr je *Num. 3. S. Amb. l. 3. de offic.*

toú eno medvedko od *Junone* ſpremenéno, inu ú to ſvèjſdo *Vrſa* ſprebérnjéna *Calliſto* ſtúril je *Jupiter* ſkusi préd ozhmy tega ſvèjtá ſtat inu biti; takú poſtávil je JEſus to danaſhno Magdaleno uſému zhlovéſhtvu naprèj k'enimu Exemplu: kir.

Num.4. Letá, aku ſi lih bila je, kakòr práve S. Evangeliſt Lucas: *Mulier*, ena Shena, *quæ erat in Civitate Peccatrix*, katéra bila je ú tem meſte ena Grejſhniza: véner letó je JEſus uſému zhlovéſtvu sa en muſhter, furm, exempel inu ſhpegou naprèj poſtávil, h'temu; de bi ſe tu nad *Luc. 7.* njó, kakòr nad enim ſhpeglam resglédalu: de bi ſe po njè exemplu rounálu, de bi ſe po Madaleni, kakòr po enim furmu, ali: muſhtru vishalu. To, Shenò Magdaleno, poſtávila je S. M. Cerku to pèrvo ú mej Shenſkim ſhpúlam ú Litanijah uſèh Svetnykou h'temu, de bi ona ſhusi pèr nats oſtála, inu kasála nam, kaj imamo ſtúryti, kakú imamo ſe sadèrshat, aku is njò hózhemo odpuſhájnje naſhih ſturjénih pregrèjh doſézh inu sadóbyti.

Num.5. Sa tu, kir danaſs Gud inu Prasnik te Magdalene, katéra, kakòr *Thema.* práve S. Evangelium. *Mulier, quæ erat in Civitate Peccatrix.* Bila je ú tèm meſte ena grèjſhna Shena, obhájamo: sa tu, právem: de tega ſèdáj rézheniga kaj bul to rèjſnyzo vidimo, de njè, ſkusi tu zhès grè-*Propoſ.* he ſturjêno pokúro, sadobleno zhaſt, kaj bul saſtópimo; hózhem k' sahváli G. Bogú pèr tèm kaj dálej oſtáti, tar h'tróshtu, k'veſsélju inu k'enimu náuku uſem Grèjſhnikam pokásat, de. *A peccatis qui mundari cupit, debet imitari Magdalenæ opera.* Gdúr ozhiſhzhen hózhe biti od *Synopſis* gtèjhou, ima ſtúryti déla Magdalenina. Tu tèdáj, kir ſledñimu bode h'tróſhtu, saſhlíſhat, saſtópit, inu samèrkat, proſsem sa mouzhájnje inu bodo. *Parati.*

Num.6. V'mej drugim, kar ty kunſhtni Malarji imájo ú navâde, imajo tudi tu, de oni, kadàr hózhejo nyh kumſht is enim pildam pokásat; taku ty h'pèrvemu tu platnu mozhnú inu dóbru napnò, po tèm is enim gróbim rijávim gruntam preulézhejo, mérejo na tale, riſsajo is credo *Indulſio* ali pak is enim zhèrnim voglam *to figuro*, katéro mitljo naprèj poſtávit. Tu, kir uſè je sgojénu, uſámejo ú roko ta pemſelz, is tèm pokládajo na ta sriſsani peld tè pèrpraúlene farbe, te eno is drugo meſhajo, is temi ſenzami pouſdigujejo, inu ta peld is kumſhtjo inu fliſsam sverſhè inu konzhájo.

Num.7. Sa tu Lucas ta S. Evangeliſt, inu njegóviga *Profeſſiona*, ali: kumſhti en Mala-, kir je dobru snàl inu vèjdel, sa tu tudi, kir je hótel Magdaleno kakòr en peld naprèj poſtávit, napèl je tu platnu njegóviga Evangelia, poſtavíl je na tu en gróbi, rijávi ja zhèrni grunt is temi *Luca 7.* beſsédami:]*Ecce Mulier, quæ erat in Civitate Peccatrix.* Pole ena Shena, katéra bila je ú tèm meſte ena Gréjſhniza. Katéru govorjéjne billú je

en

en gróbi, rijávi inu zhèrni grunt sa rèjſnyza: véner po tèm sazhél je riſsat is credo to Magdaleno, sazhèl je na to pokládat ſarbe tèh tugentou, sazhèl je te meſhat, inu is ſenzami pouſdiguváti, takú de h'sadnimo ſvèrſhel je ta peld na tako visho, de nad tèm vidit ni nizh gróbiga, rijáviga, zhèrniga; kir ta zhèrni, rijávi inu gróbi grunt tèh grèjhou, bil je ſbriſsan od JEſuſa is temi beſsédami: *Remittuntur tibi peccata tua.* Magdalena tebi ſo tvoji grèjhi odpuſhéni. Katéri lepi peld, *Magdaleno*, poſtávi uſèm préd ozhy h'temu, de bi en ſledni tega dóbru ſpremíſlil, inu is filiſsam preudáril; kakú námerzh: ta gróbi, rijávi inu zhèrni grunt poſtàl je k'enimu takú shláhtnimu inu zhaſtytimu pildu, de en ſledni, katéri tega práu ſpremíſli, pèrſylen je ú taiſtiga ſe salúbit: de en ſledni vóſhi ſi to ſhrézho sadóbit, inu to gnado prejéti od Buga temu pildu Magdaleni ú tèm ozhiſhuvájnu enàk gratat, is njò od grejhou zhiſt poſtáti. *Id. ibid.*

Katére ſhelé de ugáſsym inu dopólnim, uſámem naprèj te ſgúrnje beſséde; *A peccatis qui mundari cupit, debet imitari Magdalenæ opera.* Gdúr ozhiſzhen hózhe biti od grèjhou, ima ſtúryti déla Magdalenina. Is katérimi telkajn ſe hózhe rézhe, kakòr: Gdúr is Magdaleno hózhe uſdignit ſe is bláta tèh grèjh u, gdúr hózhe is Magdaleno ta gróbi, rijávi inu zhèrni grunt tèh hudobji sbriſsat, gdúr hózhe G. Bogú k'enimu uſhézhnimu pildu poſtáti. Ta ima po njè delah inu exemplu ſe sadèrsháti, ta ima po njè ſtópinjah ſe podvysat hódit inu shivéti: inu ſizèr h'pèrvemu kásat tu, kar kasála je ona po exemplu une Sunamitarſke Shenè, od katére govóry S. Duh, námerzh: de. *Num. 6.*

Po tèm kir Birtinja tega Preroka *Eliſæa* ú tèm meſte *Suna* vidila je ſvojga ediniga, ſkusi proſhnjo tega Preróka sadobléniga Synú mèrtviga, ta brèsuſéga odláſhajnja hytéla je h'njému, k'Eliſæuſu, námerzh: is proſhnjò de bi on tega Synú supet oſhyvil: puſtyla ſe ni dèrshat nasáj, aku ſi lih njè Móſhinu drugi ni ſo bily pèr volje: djàla je h'temu hlápzu: *Propera, ne mihi moram facias in eundo: & hoc age, quod præcipio tibi.* Hyti, nadèrshi me góri ú hóje, ſturi, kar tebi velévam. Poprávi, pèrprávi oſlyzo, de pójdem na hrib *Carmelus* h'temu Preróku, de on meni mvojga mèrtviga Synú oſhivy, katériga je meni ſproſsil od Buga. O podvidnoſt prevelíka te Shene! kaj? porézhe edèn: kaj je njó h'tè hitri hóji gnálu? kaj. Ah! nizh drugiga, kakòr savupájnje ú tega Preróka, inu ta lubésan prutje Synóvu. Tu dúje ſtúrilu je to Shenò takú hitro, takú podvísno inu ſèrzhno h'te hóje. *Num. 9. Confir. 4. Reg. 4.*

Toku ſe je sadershala ta donashna sgublena M. Magdalena, letè nekar Syo, temuzh njè reuma duſha, je bila mertua; inu koker hitro je ſpoznala po beſsedah S. Lukeſha: *ut cognovit.* Koker ſvèjdila je bila, de JEſus ſnájde ſe ú hiſhi tega Phariſæerja Simona, uſtála je gori ka- *Num. 10. Luc. 7.*

kòr ena druga *Sunamitis*, dèrshat ſe ni púſtyla od nikóger, sapuſtyla je ta grad *Magdalo*, sapuſtyla je uſo offert ſpáſse inu lúſhte, blagú inu bogáſtvu; sapuſtyla lube inu vaſsuváuze, lebenge inu veſsélje; tàr ſhlà inu tékla ni, tèmùzh takú rékòzh: is teme dveme pèretnizami te lubéſni prutje ſvoji dúſhi, inu savúpajnja letéla je h'JEſuſu, de bi ſvoji dúſhi tu shjuléjne sadóbyla. Shlà je ſerbélhnu ú to hiſho, ſramuvála ſe ni nikóger, kakòr ſamiga JEſuſa; savol katére ſramóſhljivoſti ſlála je sa JEſuſam, pèr njegóvih S. nógah. *Stans retrò ſecus pedes ejus.* Pèr tèh sazhéla je sa vol ſmèrti njè mèrtve dúſhe tózhit inu prælyvat te ſolsè is grévenge zhès ſvoje grèjhe, inu is temi umyvat tajſte: *lacrymis cæpit rigare.* Reſplédla je ſvoje lepe, ruméne inu dolge laſsè, inu is temi briſsala je inu ſuſhyla te S. nogè: *capillis capitis ſui tergebat*, inu is enim lepú duſhézhim másylam másat, inu kuſhaváti tajſte. *Oſculabatur pedes ejus & ungento ungebat.* Tukaj pazh sa rèjſnyzo bi ſe mógu rézhe tu, kar govóril je David ſam od ſebe tèdáj, kir je bil ſvoje grèjhe ſposnàl inu objókal, kir sazhèl je bil tajſte pobulſhuváti, rékhózh: *Hæc mutatio Dexteræ Excelſi.* Tu ſpreminéjnje te *Magdalenæ* je, inu pride od Deſnyze tega nèr viſhiſhiga, od róok ſamiga G. Bogà, kakòr je uſèt dóli is ſame te Rèjſnyze Boſhje beſsédy: katére, poprèj kakòr te saſtópimo, saſhlíſhimo tu, kar nam neſse naprèj S. Piſmu ú teh ushè od ſgóraj ſpómnenih buquah, námerzh: de.

Ps. 76.

Num. 11. Bila je ena réuna Vdóva takú ú dougè sabrédla, de vúpajnja ni bilú, de bi bila tajſte plazhála: sa tu priſhàl je ú hiſho h'te ſheni Goſpúd tega dougà, sazhèl je tè:jat, ali: kir ta nizh ni iméla h'plázhi, hótel je ta Goſpúd njè dva Synóva sa ſhúſhnje inu sa pláco uſéti. H'temu ni pèrvólyla, tèmúzh tekla je h'temu ſpomnenimu Preroku Eliſæu, sazhéla je njému to nad'úgo tóshit, inu klízat h'pomúzhi. Tu kir je ſhlíſhal ta S. Moſh, djál je h'njè is uſmilejna: Shena. *Dic mihi quid habes in domo tua?* Povèj meni, kaj ú tuoji hiſhi imaſh? na katéru, kir saſtópil je od njè, de nizh drugiga, kakòr enu malu ojla, djàl je: *Vade.* Pójde, uſemi na puſsódo velíku, ja kulikèr móreſh dóbyti poſsóde, ú tèh eno ſlednjo uly enu málu ojla. Tu kir je ſtúryla, bila je uſa poſsóda ſkusi múzh Boſhjo napólnjena is ojlam: na tu djàl je *Eliſæus*: Pójde, *Vende oleum, & redde creditori tuo, tu autem & filij tui vivite de reliquo.* Pójde, predaj tu ojle, inu plázhaj ta dóug, od tega kar oſtáne, uſhiváj ti is tvojmi Synóvi.

4 Reg. 4

Num. 12. Zhès tu sausámejo ſe ty Vzhényki, inu yſzhejo ta urshoh, sakáj námerzh: *Eliſæus* hótel je ſkusi ojle tu zhudu ſtúryti? kir bi bil samógel na eno drugo vísho lohku te Vdóve pomágat. Na katéru *Joannes Andreas* en Vzhéni *Theologus* práu inu dobru govóril je, de S. Duh is tèm jeſkusi tega Preróka eno velíko ſkrjúnùſt temu ſvejtóvu hótel pokásat

kásat, námerzh: de *Vt per oleum ſoluta ſunt debita, ſic charitate per oleum ſignificata delentur peccata.* Kakór ſkusi tu ojle plazháli ſo ſe ty dougóvi, takú is ſkusi ojle poméjneno lubésanjo ſbriſsújejo ſe ty grèjhi: katérih beſsédy rèjſsnyzo vidimo nad danáſhno ú te grèjhe zhès glávo pogrésnjeno *Magdaleno;* kir ta, aku ſi lih ni iméla nad ſabo nizéſsér, is katérim bi bila samógla tè dougè plázhat, inu ſbriſsat tè grèjhe, kakòr le enu málu ojla tè lubéſsni, katéro je bila prutje JEſuſu sadóbyla tèdáj, kir od Marthe h'njému pèrpelána, ſhlíſhala je njegóve S. beſséde: tu málu tega ojla tè lubéſsni, kir ulyla je ú njè poſsódo, ú ſaſtóp, ú ſpómyn, ú voljo, ú ſerze, inu ú njè dúſho, kir lubit sazhéla je JEſuſa, de is tè lubéſsni kasála ſe je taku ſpremenéjna, de uſè, kar je lubila, je sazhéla ſhourâſhit: kir.

Magdalena, tu, kar je njè poprèj k'grèjhu ſhlúſhilu, sazhéla je sanizhuváti, inu h'zhaſtè JEſuſavi obrázhat. Te laſsé, katére je kraushala, zirala; ſedáj reſpléta, inu h'brisháliſhu tèh JEſuſavih S. núg ſhpúga. Tè ozhy, katére je poprèj h'sapeluvájnu tèh Vaſsuváuzou núzala; ſèdáj is tèh h'zhaſte JEſuſu te ſolsè tózke, inu njegóve S nogè umíva. Tè uſta, katére je poprèj h'velíku grèjham odpyrala; ſèdáj is teme kuſhúje: tu lepu duſhézhe másylu, is katérim je poprèj ſvoje grèjſhnu truplu máſala; is temi ſèdáj JEſuſu tè S. nogè sháuba. Tè ſhláhtne shidane gvánte, is katérimi offèrtnu inu preusétnu ſe je oblázhyla; ſèdáj po práhu ulázhe, inu po tlah plási. Is eno beſsédo: *Quod in ſe habuit oblectamenta, tot de ſe invenit holocauſta, ut totum ſervi ret Deo in pœnitentia, quid quid ex ſe Deum contempſerat in culpa.* Kulikèr iméla je poprèj *Magdalena* lúſhta inu veſsélja, telku je offrou nad ſabo snéſhla; kir, kar je ona gèrdu ſhpúgala, tu je uſè k'enimu offru naloshyla: tu ſhtivéjnje tèh grèjhou is ſhtivéjnam tèh tugentou nameſtila; de bi uſè njè tu k'eni pokúri ſhlúſhylu, kar je poprèj bilu k'eni reſsháli Boſhji: kakòr práve *S. Gregorius.* Tu pak sa tu, de bi bila ſama nad ſabo dopèrneſla tu, kar *S. Paulus* govóry: *Sicut exhibuiſtis membra veſtra ſervire iniquitati ad iniquitatem, ita exhibete illa ſervire Juſtitiæ ad ſanctificationem.* Kakòr skasuvali ſte vaſhe glide ſhlúſhit hudóbji do hudóbije, takú káshyte tajſte h'ſhlúſhbi tè Právyze do ſvetuſti. Tu právem: kir *Magdalena* uſè ſturyla je is lubéſsni prutje JEſuſu, sa tu djàl je on od Magdalene: *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Odpuſhénu je njè velíku grèjhou, kir je veliku, ſlu inu is ſèrza lubyla. Is katériga ſèdáj ſpósnamo ta urshoh ſpreminéjna te Magdalene, katéru ſtúrìla je nad njò ta róka, *Excelſi*, tega nèr vihſhiſhiga, katéri urshoh ni bil drugi, kakòr ta lubésen: is katéro je ona ſbriſsala uſò njè pregrèjho, kakòr je una Vdóva is tèm ojlam uſè dougè poplazhála. Ali: pèr tèm ni bilú sa doſti, tèmúzh Magdalena: *Plùs ultræ*

Num. 13.

S. Gregor. hom. 33. in Evan.

Rom. 6.

Luca 7.

ultra. Shé dálej ſtegníla ſe je ú te lubéſni prutje JEſuſu: Shè dálej púſtyla je ta plemèn tè lubéſni prutje JEſuſu vidit, kir *Magdalena.*

Num. 24. Aku ſi lih sa vól tè velíke lubéſni bila je saguíſhana, de ſo ny ty grèjhi odpuſhéni. *Remittuntur tibi peccata tua.* Aku ſi lih saguíſhana je bila tega myrú, Nebeſs inu Iſvélyzhajna, kakòr djàl je h'njè JEsus: *Vade in pace.* Inu: *Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.*

Id. Ibid. Aku ſi lih ſhlíſhala je potèrjejnje letéga, inu vèzh kakòr gviſhna bila tèh. Nebèſs, kir djàl je h'njè JEsus: *Fides tua te ſalvam fecit.* Tvoja vjèra, tvoja lubésan, tvoja pokúra je tebe iſvélyzhala. Véner pèr uſèm tèm po JEsusavim ú Nebu hojéjnu 30. celih léjt ú eni pézhyni, ú eni ſkalauníti lukni, ne dálezh od meſta *Marſilia* délala je eno ojſtro pokúro; kakòr je bil njè *S. Archangel Michaël* is povéjla Boſhjiga osnánil, rékhòzh:

Surius. Die 22. Jul. in vita, *Deus, quem tantùm Magdalena concupiſcis, te vult hunc locum lacrymis irrigare profuſis, ut futuris ſæculis exemplum Pœnitentiæ perpetuò ſias; & tanto quidem tempore, quanto tuus & noſter amor JEsus propter te vixit.* Bug, katériga ti, *O Magdalena!* telkajn shelíſh inu lubiſh, hózhe de ti tukaj, na tèm meſte te ſolsè prelyvaſh, de sa naprèj boſh en exempel te Pokúre, inu ſizèr telkájn zhaſsa, kulkájn je sa tè shivil JEsus tv- ja inu naſha lubésan. Tu povèjdala je ſama enimu Puſhàuniku *Elias* is iménam, katéri je po njè ſmèrti ú te pézhyni prebíval. Karéru prebiváliſhe vidi ſe dan danáſhni: ú katérim, nózhem govórit od poſta, od gájſhlajnja, tèrde lége, mrása inu ſhkúſhnjau tega hudyzha, ketérih je mógla velíku preſtáti; tèmúzh ſamú právem: de tukaj iméla je velíku tróſhtu, kir ú 24. urrah uſak dan ſedem krat bila je od Angelou pouſdignjena k'Nebeſsam, de je ſhlíſhala tu petje, inu drugo muſiko Nebeſhko. Tukaj prejéla je vèzh drugih gnad od Buga: po katérih uſèh uſéta je inu poſtáulena ú Nebeſsa, kakòr ſprizhàl je njè *S.* brat *Maximinus*, kir djàl je: de je vidil njè S. Dúſho is trupla ù Nebeſsa is velíko zhaſtjò inu ſvejtlóbo od Angelou neſti na danáſhni, tu je: na ta 22. dan meſza máliga Serpána, ali: Julia ú léjte 80. po JEsusavim S. Rójſtve: kir ſèdáj ne kakòr ena is medvédke k'eni ſvèjſdi *Vrsa* od Jupiterja ſpreminéna, inu na Nebeſsa poſtáulena *Calliſto*; tèmúzh is ene oſtúdne Grèjſhnize k'eni velíki Svetnyzi ſturjèna, inu od JEsusa ú Nebeſsa poſtáulena shivy inu prebyva; kir ima, kar je sheléla: kir uſhyva, kar je lubíla; kir snéſhla je tu, kar je takú ſkerbnú yſkala.

Num. 25. Ah ſhrézhna, inu vèzh kakòr ſtu 1000. krat ſhrézhna Magdalena! *Ecce!* Pole! *Mulier quæ erat in civitate Peccatrix.* Ena Shena, katéra bila je Grèjſhniza ú tèm Meſte Jeruſalem; ſèdáj ſi ena velíka Svetny-

Thema, za ú Nebeſseh. Ti, ti obúdit iméla bi pèr naſs enu právu Savúpajnje, istabo tudi eno tako ſhrézò dóbyti. Ali: Ah Chriſtiani! ſpomnite ſe

Synop. na te sgúrnje beſséde, de. *A peccatis qui mundari cupit, debet imitari*

Mag-

Magdalenæ opera. Gdúr ozhiſhzhen hózhe biti od grèjhou, ima ſtúrytì déla Magdalenina. Kakòr h'temu ſledniga opómyna *Origenes*, rékhòzh: *Sequamur hujus mulieris affectum, ut perveniamus ad effectum.* Stúrymo po letè Shenè shélah, de pridemo h'temu, kar shélimo ſi inu vóſhimo: sa tu glèj en ſledni. *Ploret unuſquiſque ad JEsum, quærat fidelitèr JEsum, quia non celavit ſe Peccatrici.* Jókaj ſe en ſledni zhès pregrèjho k' JEsusu, yſzhi ſvèjſtú JEsusa, kir on ſkril ſe ni Grèjſhnizi, katéra je njéga yſkála. *Diſce Peccator homo à muliere peccatrice.* Vzhi ſe, O grèjſhni zhlóvik od te grèjſhne Shene *Magdalene* Vzhi ſe od njè, kakòr govóry dálej ta Vzhényk. *Diſce plorare Dei abſentiam, & conſiderare ejus præſentiam. Diſce à Maria JEsum amare, in JEsum ſperare, quærendo JEsum inveſtigare, nulla adverſa formidare, nullam extra JEsum conſolationem accipere, omnia contemnere propter JEsum.* Vzhi ſe objokávat to naprizhno ſt, inu ſpremíſhlúvat to prizhnoſt Boſhjo. Vzhi ſe od *Mariæ* lubit JEſuſa, savúpat ú JEſuſa, yſkáti JEſuſa. Vzhi ſe od *Mariæ* ſe te supernoſti nabáti, nobéniga tróſhta sunaj JEsusa prejémat. Vzhi ſe sa vol JEsusa uſè poſvejtnu sanizhúvàt, tè grèjhe sa púſhat, h'te Pokúri hitèr ſe kasáti. Vzhi, uzhi ſe od Mariæ ſledni Grèjſhnik. Kir. *Origenes hom. in ſigni de Magda.*

Reshálil ſi is Mario G. Bogà khi is tvojmi naſrámnimi ozhmy, uſtmi, pótypam, pokúſham, podúſham. Si reshálil khi G. Bogà is offertjo, préuſetnoſtjo, shèrtjam inu poſréſhnoſtjo, is pleſsam inu ſkakájnam, is tipajnam inu objemajnam, is vaſsuvájnam inu nazhiſtoſtjo, is sapraulájnam inu takú is vèzh drugimi grèjhi: Ah! *propera, nec moram facias* Hyti, nikàr ſe namúdi: pójdi is *Magdaleno*, inu to offèrt is preuſétnoſtjo sapúſti. Pójdi is *Magdaleno*, inu grèjh tvojh Ozhy is ſolsámi ſpiraj. Pójdi is *Mario*, inu grèjhe tèh uſt is uſtmi obtóshi. Pójdi is *Mario* inu tvoje ſhertjè is poſtam poprávi. Pójdi is *Mario*, inu tvoj pleſs is klezhájnam nameſti. Pójdi O Grèjſhnik! is *Mario*, inu tè druge hudóbjè is Pokúro ſbriſhi; kir takú is *Magdaleno* gratal boſh is eniga rijáviga grunta, en lep, zartan inu G. Bogú uſhni peld is tvojm velíkim nuzam; kir is *Magdaleno*, katéra ſkusi tè sgùr ſhlíſthana déla, kakòr S. *Petrus Chryſologus* práve: *Conſpicimus non ſolùm caruiſſe peccatis, ſed ad totum Sanctitatis apicem perveniſſe.* Magdalena ſkussi tu ni le bila od grèjhou ozhiſhzhena, tèmúzh tudi k'vèrhu te Svetuſti je ſtópyla. Is *Magdaleno* tèdáj, O Grèjſhnik! zhe ſtúryſh Pokúro, is *Magdaleno* sadúbil boſh tu odpuſthájne, tàr k'vèrhu te Svetuſti boſh ſtópil. *Num. 16. 4. Reg. 6. Morale. S. Petr. Chryſ. ſer. 94.*

Tu pak de lóſhaj sadóbyſh, podvísaj ſe is *Magdaleno* to lubésan prutje JEſuſu ú tvojm ſèrzu sanétit inu uſhgáti, kir ta je ſama tajſta, katéra tèm ú Buga savúplivim uſè letú ſtúryti pomága: kir ta, ie tajſta, katéra, kakòr S. Auguſtin práve: *Omnia ſæva & immania, facilia & propè* *Num. 17. S. Aug. ſerm. 9. de Verb. Dom.*

propè nulla facit amor. Vſè gróſnu, ſtráſhnu inu supèrnu k'eni lohkoti, inu k'enimu *Nizh* déla ta lubésan: kir ta. *Omnia vincit amor.* Vſe nadléſhnoſti inu teſháve premága. To zhe boſh imèl, uſè is *Magdaleno* bodeſh premojſtril. Katéro lubéseu, O zhlóvik! de sadóbiſh, de uſè, kar delaſh, G. Bogú zhès dàſh inu oſtraſh: kir kakòr S. *Bernardus* práve: *Tunc verè Deum diligis, ſi pro amore illius bona, quæ potes, operaris.* Tèdáj ú rèjſnyzi Bogá lubiſh, kadàr tu, kar dóbriga samóreſh ſtúryti, délaſh njemu k'zhaſtè, inu sa vol njéga. Póle O Chriſtiani! tu jeuſè lohkú, inu tu lohkó bo ſtúrilu vam uſo bridkùſt inu teſhávo: tu málu ojla te lubéſni ſtúrilu vaſs bó is *Magdaleno* ſpósnat, ſgrévat inu ſpokóryti tè grèjhe. Tu vaſs (h'vam uſelej ſam ſebi pèrſtávim) bode ſtúrilu velíku lepſhi, velíku Bogú pèrjetniſhi, kakòr bily ſte pred grèjham, kakòr letú ſpoſna ſe is tega, kar práve S. Joañes Chryſoſtomus: de. Po tèm kir *Magdalena* sazhéla je bila is lubeſni prutje JEſuſu te déla te Pokúre dopèrnaſhat, ſhusi te: *Quavis Virgine caſtior & verecundior evasit.* Zhiſtiſhi, ſhnáſhniſhi, ſramóſhliviſhi, JEſuſu pèrjetniſhi kakòr uſè druge Divíze je poſtála: katéru je urshoh, de S. M. Cerku ú Litaniah uſèm drugim Svetnyzam naprèj poſtávi. Tu pak, de lóſhaj sadóbimo, obèrnymo ſe h'tè, is ene Grèjſhnize k'eni Svetnyzi, is ene Naſrán enze k'eni vèzh kò Divízi od JEſuſa povihſhani *Magdaleni*: letè ſe pèrpovózhymo, letó sa gnado te lubéſni poproſsymo, kir ſkusi njè próſhnjo priſhli bomo h'temu, h'katérimu bil je priſhàl uni porédni inu reſvójſdani Maſhnik, is katérim tudi ſkłénem.

S. Bern. In lib. bene vivendi. ſer. 81.

S. Joan. Chryſoſt. hom. 1. de Lect. catr & Pari.

Bil je en Delhelſki Maſhnik is iménam *Stephanus*, katéri ſkusi pèrloſhnoſti inu továrſhe sapelàn, reſvójſdàl ſe je bil taku, de pélal je enu porédnu, enimu Maſhniku naſpodobnu shjuléjne: pèr tèm uſèm véner je tu imèl, de je bil h'*S. Marji Magdaleni* nagnjen, de uſag dan je njò is eno andohtjo pozhaſtil, inu uſáku léjtu ta dan pred njè Praſnikà ta poſt dèrshal. Pèrgúdilu ſe je bilú ob enim zhaſsu, de, kir je bil njè gróbobyſkal, pèrkasála ſe je njému *Magdalena*, tàr djàla je h'njemu: *Stephan* samèrkaj. Od zhaſsa, kar ſi ti mene sazhèl zhaſtyti, jeſt ſama ú Nebeſseh ſim bila tvoja Pomózhnyza préd Bugam. Sa tu ſèdáj: *Surge, conſcientiæ noxas detege, & pœnitentiam age, nec te deſeram, donec Deo plenè fueris reconciliatus.* Vſtáni góri, reſkry tvoje pregrèjhe tè vèjſti, délaj to Pokúro, inu jeſt tebe nózhem sapúſtyti, doklèr naboſh popolnama is Bugam ſpraúlen. Tu, kir ſhlíſhal je *Stephanus*, obzhútil je ú njegóvim ſèrzu eno iskro te lubésni Boſhje, katéro sazhèl je ſhirat, kir sazhel je bil ſvoje pèrvu ſhjulénje objokuváti: ja, de bi práu letú pobúlſhal, premènil je njegóu ſtàn, ſtópil je ú ta terdi *Cartajſharſki Orden*, ú tèm dàl ſe je zhès G. Bogú popolnama, ú tèm

Num. 18.

Epilog.

Bernardus in Chromi. Carthuſ. lib. 5.

ú tèm ſhlúshil je njému is velíkim ajſſram, ú tèm ſtúril je eno ſrézhno ſmèrt, inu sadúbil te Nebeſsa.

Sèdáj Ah Chriſtiani! kir uſè shélimo inu vóshimo ſi eno tako ſhrèzho, kakorſhno imèl je ta *Stephanus*: sa tu de my tudi letè delésſhni poſtánemo, tréba je nam dóbru samèrkat tu, kar ſim djàl, de: *A peccatis qui mundari cupit, debet immitari Magdalenæ opera.* Gdùr ozhi ſhzhen hózhe biti od grèjhou, ima ſtúryti dèla Magdalenina. Tu je: kásat imamo is *Maddaleno* tu lubésan prutje JEſuſu. Is lubesni délat to pokúro, pobúlſhat to shjuléjne, kir takú, inu is tèm uſhézhni bomo poſtáli JEſuſu: kir ſkusi tu sadúbili inu doſsegli bomo, kar shélimo ſi inu vóſhimo. Tu pak, de ſe lóſhaj sgódy, poklízhimo h^a pomúzhi to danáſhno velíko Pomózhnyzo tèh Grèjſhnikou, dàjmo ſe zhes Magdaleni te velíki Svetnyzi, podvisájmo ſe njò is eno, ali: drugo andohtjo, poſtàm, almoſhnjo, ſpóvedjo, obhajilam na njè S. dan, gud inu Praſnik is tèm sgúrnim Stephanam pozháſtyti: kir takú sadúbili bomo njò k'eni Skèrbnyzi zhès naſs, de naſs na bo puſtyla ú tèh grèjhíh konèz uſéti, inu ú navárnoſt tega pogubléjna priti. Sa tu, *O Magdalena*! odpri, odpri tvoje ne vèzh ſolsne ozhy, poglédaj, poglédaj is tajſtimi na naſs; ſproſsi nam to gnado ene práve pokúre inu pobúſhajnja: dodéli nam, iſkáshi nam to gnado po ſtópinjah tvojih tugentou hodyti, is tabo ú te lubésni Boſhji oſtáti, inu JEſuſu ſvèjſtu do konza ſhlúshit: kir takú tróſhtamo ſe is tabo, inu sa tabo priti ú Nebeſsa, kir is tabo zhaſtyli bomo Bogà Ozhéta, Synú, inu S. Dúha,

A M E N.

TA LXVI. PRIDIGA.

Na XX. dan Meſza maliga Serpána, ali: Juliusa.

Na dan Svetiga Elia Preroka.

Synopſis.

Contra fulmen, & tempeſtatem,
Magnam ſemper habet poteſtatem:
Sanctus Elias Propheta.

Sapopádik.

Zhes hudu ureme, inu grum,
Ima oblaſt, inu tudi zhes ta
hrum: Sveti Prerok Elias.

Thema.

Intuere omnia opera altiſſimi, duo, & duo, & unum contra unum. *Eccl. 33.*

Spreglej usbe della Boſhjie, duè, inu duè, inu enu po enimu. ibid.

MEd uſemi ſtvári, katere is nezh ſtvaril je ta uſsigamogozhni velíki Bug na semli, more ſe ſpodobnu siher ta nar jemenitniſhi *Num. 19. Eccl.*

jemenváti ta zhlovik. Inu letò ſategavóla : dokler ta zhlovik íma, inu ú ſebi ſapopáde uſse tajſtu, kar imàjo ú ſebi uſse druge ſtvari. De ſa voljo tega jemenvàn je od teh vuzhenih *Microcoſmus*, en majhen ſueth. Na temu ſvetu ſo uſse ſorte ſtvari, ene ſo bres lebna, inu shivlejna. kakor kaminie, luft, inu voda. druge pak sò, katere imajo ta leben, ali vèner nimájo pozhutka. kakor dreuvje, ſithu, inu uſse ſelishe. Druge imajo s'raven tega lebna tudi ta pozhutik: ali vèner nimajo one ta vùm, ali pámet. kakor ſo saizi, volli, inu uſsa ſverina, inu shivina. Spet drugi ſo, kateri imàjo s'raven pozhutka tudi ta pamet. kakor ti Angelzi ú nebeſsih, inu uſse letó ſe najde ú temù zhloveku.

Homil. 29. in Evang. to bitye ima, kakor kamen. ta leben, kakor drevje. ta pozhutik, kakor ſivina. ta vúm, kakor Angelz. *Habet eſſe cum lapidibus, vivere cum arboribus, ſentire cum animalibus, intelligere cum Angelis.* Poterdi uſse letò Sveti *Gregor* Papesh ſupet: glih kakor na temu ſvejtu ſo ſtiri elementi, namerzh, luft, ogyn, ſemla inu voda. toku tudi letè ſapopade ú ſebi ta zhlovik. ta ſápa je njega luft. njega natirlih topluta, je njega ogyn. njega natirlih feihtigkaſt je njega voda. inu njega koſti, inu

Gen. 3. meſsu, je glih kakor ta ſemla. Sakaj is ſemle je ſtvarjen, inu ú to ſemlo ſupet poide. *Pulvis es, & in pulverem reverteris.* V'kratkim rezhi, ta zhlovik je ena med uſsimi na ſemli, nar ſlahtnishi ſtuar. en Goſpud zhes uſse ſiváli. ena podoba Bogá uſsigamogozhniga, kakor ſprizhuje ſvetu piſmu. *faciamus hominem ad imaginem, & ſimilitudinem noſtram*

Gen. 1. *ut præſit piſcibus maris, & volatilibus Cœli.* De namerzh ta zhlovik je ſtuarjen po Boshji podobi; inu kakor en Goſpud naprej poſtaulen uſsi ti drugi ſiváli, na semli inu na morju.

Inu vèner zhes uſse letó: nej ſi lih ta zhlovik je ena taka ſlahtna

Num. 23. od Buga ſtuarjena ſtuàr: vèner li od njega pravi *Job. Homo natus de muliere, brevi vivens tempore repletur multis miſerijs.* Kakor hitru ta

Job. 14. zhlovik rojen, inu kir on ki enu malu zhaſsa shivy, toku je she on obdán s'reuvò, inu nadlogo. to je ta, ena zhudna velíka rezh, de Goſpud Bug tega zhloveka, ſvojo jemenitno slahtno ſtuar, je podvergel toku velíkim tesávam, bolesnam, inu nadlogam na temu ſvejtu. ali, nezh nefally. nej ſi lih podversen je ta zhlovik revam, inu tesávam, njega li vener Goſpud Bug ſa lúbu íma. Sam Sveti Duh letò ſprizhu-

Thema. je, kir pravi. *Intuere omnia opera altiſſimi, duo, & duo, & unum, contra unum.* Spreglej O zhlovik uſse della Boshjie, due, inu due, inu enu po enim. toku boſh ſamerkal, koku G. Bug preſtemà tega zhloveka. Sakaj, nej ſi lih je on njega podvergel bolesnam, inu teshávam na temu ſvejtu, njemu li vener k'lubesni, je ſtuaril G. Bug, uſse ſorte, ſelisha, koreníne, inu druge rezhi, s'katirimi ſi ta zhlovik lohku h'ſravju pomága. ú med temi drugimi nadlugami.

Tudi

Tudi podvergel je G. Bug tega zhloveka, de on ima ſvoj napokej, inu ſtrah pred germonjam, tres kat iam, inu pred hudo urro. ali: tudi tukaj je G. Bug, njemu dal je en treſt: inu pomuzh: namerzh Sveti- ga *Elia*, ſvojga velíkiga Preroka: kateri je en poſsebni *Patron*, inu Pomozhnik pred hudem uremenam. De sategavola morim rezhi. *Contra fulmen, & tempeſtatem, magnam ſemper habet poteſtatem, Sanctus Elias Prophetа.* Zhes hudù uréme, inu grum ima oblaſt, inu tudi zhes ta hrum, Sveti Elias Prerok. Letò bo donis moje govorjejne. Attendite. *Num.* 11 *Syrac.*

Po tem, kir ſtuaril je G. Bug na ſemli ta Paradish, inu taiſtiga oziral s'lepimi derveſse, inu is ſadyam; je potler on tudi ſturil, *lignum vitæ in medio paradiſi.* To drevu tega lebna ú sredi paradisha. Letému derveſsu ú srede Paradisha ſtojezhimu, dal je bil G. Bug to muzh, de, kadar *Adam* bi na bil Sapoud Boshjio prelomil, inu na bil jedel ta ſad od tega derveſsa, toku bi bil on, inu uſsi mi drugi, uſselej ſravi pred uſso bolesnio: inu bi na bli nikolli umerli. Zhes nekateri zait, kadar bi ſe blu Goſpudi Bogu naſhiga shiulejna ſadoſtu sdelu, bi on naſs bil usel s'téga ſvejtá, pres uſse bolesni, inu ſmerte, k'ſebi kegóri ú nebeſsa k'vezhnimu veſselu. *Num.* 6? *Induſtio* *Gen.* 2.

Dokler pak *Adam*, inu *Eva* ſta prelomíla Sapoud Boshjio, inu jedla ta prepovèdan ſad, sategavola ſtà ona dua ſebi, inu nam uſsim skupej, na uràt obeſsèla uſse reuve, inu nadlúge. inu tokù: kir *Adam* bil je ugrisnil, inu posrèl ta prepovedan sat, tazhas bil je on tudi posrèl to bolezhíno te gláve, ſoph, inu ozhy, inu usáke druge bolesne. Urozhina, mras, blisk, germejne, inu huda urra, uſse letó ta zhàs ſhlu je doli po gerlu, inu ſkusi taiſti grishlej, je on tudi nam uſsim ſvojm perhudnimi otrokam na urrat obeſsel uſse nadlóge tega ſvejtà, kar kolli mi terpimo, uſse taiſtu ima en sazhetik od Adamòve pregrehe. *Num.* 31

Ali: kakor *Adàm* nas pervi Ozha, nas je perpravil ú veſiko nadlugo, toku Goſpud Bug, kateri, *eſt dives in miſericordia*, je dobrutliu, inu bogat ú miloſti, kakor pravi *S. Paulus* leta sa usako nasho nadlugo nam je pruti perpravil pomuzh, inu arznyo. *Duo, & duo, & unum, contra unum.* Zhe med dvema rézhe ena nam je skodliva, ta drúga nam je nuzna. Ja. Doſtikrat raunu taiſta rezh, katera nam nar bel ſkodye, taiſta nam supet more pomagàt. Letò ſe vidi nad eno ſterpeno kazho, nej ſi lih ſkodliu je ta ſtrup te kazhe enimu zhloveku; vener pak tudi poſsebnu nùzen je njemu ta teriàk, katiri se della, inu ſtry is ene ſterpene kazhé. Inu toku raunu ta kazha, katera tega zhloveka pizhi, letá njega supet osravi, tudi vuzhè ti Arzári, de: kadar pizhi tega zhloveka ena kazha, ali ſcorpyon, de nar bulſhi je, kadar to oserzhje od kazhe ſe dene na rano; ali kader ſe uſáme ta ſcorpyon, inu ſe s'taiſtim riba *Num.* 6, *Ezheſ.* 2, *Eccl.* 42 *ſupra.*

ta rana, toku de potegne vuen ta ſtrup is rane. *Duo, & duo, & unum contra unum* inu toku G. Bug previdil je sa uſako ſkodo eno pomuzh, ali pruti arznyo.

Num,76 Ja G. Bug, nekar le ſamù previdil je nas s'arznyo uſsaki bolesni, inu nadloge, temezh tudi on nam je perpravil, inu dal sa uſsako eniga ſubsedniga Patrona, inu pomozhnika. Inu glih kakor doſtikrat arznuje ſe ſtrup is ſtrupam, toku tudi nekateri Svetnìk, Patron je raunu sa taiſto bolesen, katero on terpel je na ſvojm ſivótu, toku en Sveti *Stapinus* je Patron zhes potigram; kateriga jemel je ſam S. *Stapinus*. S. *Apollonia* Patrona je sa ſobè! dokler nje bly ſo uſsi ſobye sole Chriſtusha vuen sderti. S. *Agatha* je Patrona sa perſe, dokler nje ſo ble taiſte odreſàne. S. *Rochus* je Pomozhnik zhes kúgo: dokler tudi on je byl s'kúgo obdàn.

Num,8. Ja ni ſkorej bolesni na ſemlè, sa katero bi na bylkak Patron ú nebeſsih. Tokù S. *Wolfgang* je Patron zhes merſelzo. S. *Blaſius* je Patron sa gerlu. S. *Gottbard* sa katàr. S. *Liborius* je Pomozhnik sa to hudo bolesen tega kamina, ali peska. S. *Ignatius* je Patron sa te porodne Shene. S. *Chriſtoph* je Pomozhnik zhes narradovitnoſt te ſemle. S. *Cajetan* zhes ta potresh. Zhes ta elemènt te ſemle je Patron S. *Patricius*. na vodi je Patron S. *Miclaus*. Zhes ta ogyn je S *Florian*. Zhes ta element tega lufta, zhes germénje, inu hudu uréme je Patron danashni S. Prerok *Elias*. Ja, nekar li ſamù Patron je on zhes ta luft, ampak tudi zhes uſse ſtiri elemente. Pravi *Cornelius à Lapide*. *Elias omnia elementa commovit per ſtupenda miracula, quaſi eorum eſſet Deus, & Dominus.* *Elias* je velíke mirakelne délal nad uſsimi ſtirmi elementi, inu je zhes tiſte oblaſt jemel, glih kakor njeh Bug, inu Goſpud, inu raunu sa tega vola uſsi Chriſtiáni njega dershè, inu zhaſtè, kakor eniga ſubsebniga Pomozhnika zhes ta treſk, tozho, inu zhes uſse hudu, inu navarnu uremè.

Cornel. in lib. 3. Reg.

Tukaj je potreba ſamerkat, de ta tózha, inu ſtréla ſe ſtry je resh, *Num.9.* s'lufta, inu s'oblakou, ali: vener ſvoj sazhetik imajò gori is ſemle. Sakaj s'te ſemle, inu is vòde pridejo te meglè: katere, kadar ſe usignejo na quiſku, ſe ſtre s'tajſtih ty oblaki, inu kadar potler med taiſte pertisne ta luft, inu veter (ſlaſti ta mersli) pride vuen potler hudú uréme, tozha, treskanje, inu germenje. Inu raunu taiſtu, kar is ſemle pride, potler to ſemlo tépe, inu preganja. Glih take natúre ſo tudi uſse naſhe pregréhe. tudi letè jemajo ſvoj ſazhetik tukaj na ſemli, inu gredo na quiſku pruti nebeſsam; tam gori ſpreoberne taiſte ta od nas reshaleni, pravizhni Bug ú lauter treſke, ú tozho, ú ſhibe, inu ú ſtrafinge, s'katerimi nason potler tépe, inu ſtraffúje, uſse letù lepú poterdi ta uzheni *Andreas mendo*, rekozk: *Inermis eſt Deus: ipſe homo, cum deli-*

delicta patrat, ei fulmina ſubminiſtrat quæ in ipſum jacit. G. Bug, pravi ta Vzhenik, je bres uſsiga oroſia, nihdar bi on nobenimu kaj ſaliga ſturil, kadar bi mi njemu ſamy ſkusi naſhe pregréhe ſhíbe ú róke nadajáli. Kar kolli pride zhes nas od nebeſs, tozha, húda urra, shusha, ali druga nadlóga, to ſo sgol naſhe pregrèhe s'katerimi G. Bug nas tépe, inu ſtraffuje.

En exempel letéga imámo ú ſvetim piſmu 3. Reg. 17. *Elias* donashni Sveti Prerok, kir je vidil, s'kaj s'enimi velíkimi pregrehàmi ſe je G. Bug ſalil od tega pregreshniga Krajla Achapa, inu od njegoviga folka; prepovedal je tem nebeſsam, de nimajo deſseti na ſemlo, rekozh: *Vivit Dominus Deus Iſraël in cujus conſpectu ſto, ſi erit annis bis ros, aut pluvia, niſi juxta verba oris mei.* Bug je mvoja prizha, de te perhudne letha nabo roſse, inu desja, toku dougu, dokler jeſt na bom perpuſtil. Letà prepoud Preroka *Elia* byla je toku mogozhna pred Bugam, de potler oſtallu je tò nebú ſapertu, *annis tribus, & menſibus ſex.* Pravi ſvetu piſmu. Try zèle lèta, inu seſt meszou, ni blu roſse: inu ni padla ena kapla desja na ſemlo. Premiſslite, kaje tiſta létha neki byla s'ena shuſha, nadloga, inu lakòta. Kader ob naſhih zhaſsih li dua ali try mesze ni desjà: kaj ni s'enu jamrajne! kaj s'enu sdihvajne; kaj tedej bylu je neki s'enu sdihvajne, jamrajne, inu klagvajne, kir try zèle léta, inu seſt meszou ni padla nekar ena kápla desjà, ali roſse na ſemlo! ah kaku byla je neki ta ſemla uſsa reſpokàna od ſhushe! to drevje uſse uſsihnillu: ty ludje, inu ſivina ſo konz jemalli! inu vener nebu je ſmiram ſlálu ſapertu. O Dobrutlivi Bug! koku ſi ſe ti mogel toku voiſter, inu terd skasat pruti tvojmu folku? koku je blu mogozhe, de tulkain klaguvajna tvojga folka ni omezhillu tvoje Boshjie ſerze?

Num. 10.

3. *Reg.* 17.

Vſse letò je G. Bug dobru vidil, inu ſhlishal to klaguvajne ſvojga folka, ali: vener jeh ni ottel uſhlishat: koku dougu ni *Elias* sa njeh proſsil. *Elias* pak ni ottel sa njeh proſsit, koku dougu ta folk ni odſtopil od pregréhe, kakor hitru je taiſti h'pokuri ſegel, s'dajzi je tudi *Elias* sa njeh molil. *Et cœlum dedit pluviam, & terra dedit fructum ſuum.* Inu to nebu ſe je ſupet odperlu, dalu desh, inu to roſso na ſemlo, inu sdajzi je tudi ta ſemla ſvoj ſat perneſsla. Sa volio tega S. *Chryſoſtomus* jemenuje molitou S. *Elia* en kluzh od nebèſs. *Clavis cœli fit ſermo Eliæ, jubet enim, & clauditur cœlum; orat & aperitur.* Svetiga *Elia* beſseda inu molitou, pravi S. *Chryſoſtomus*, je glih, kakor en kluzh k'nebeſsam. Kakor hitru je on ſapovedal, sdajzi ſe je saperlu to nebù: inu kir pak on supet je molil, ſe je ſupet nebu odperlu. O kuliku krat tudi ob naſhih ſedajnih zhaſsih ſo velíke shuſse: bolesni, nadlóge, húda urra, tózha, inu treſki! kdu je uſsega letega en ursoh? naſhe pregrehe, inu hubóba.

Num. 11.

Jacob. 5.

Letò

Num. 22. Letò skasal je Elias ozhitnu temu pregreshnimu Krajlu *Achapu:* Sakaj: kir ta Krajl jesvl ſe je ſoli te velíke ſhushe zhes Prerocka *Elia*, inu k'njemu djal. *Tu nè es ille, qui conturbas Iſraël?* Si li ti taiſti, kateri ſi ú tako velíko nadlugo perpravil mvoj folk Iſraël! inu tako velíko, inu dougo ſhusho napélal zhes zelu mvoje kraleſtvu? mu je odgovoril *Elias*, inu rekel. *Non ego turbavi Iſraël, ſed tu, & domus patris tui, qui dereliquiſti mandata Domini.* Ah! na, na nobeno visho niſsem jeſt urshoh lete velíke ſhushe inu nadlòge; ampak ti, tvoja ſhlahta, inu tvoj folk ſlé ſamy letéga en urſoh; dekler ſte ſapuſtilli Sapoudi Boshjie: inu shivite pres uſsega ſtrahù Boshjiga ú veliki hudóbi, inu naglaunih pregrehah. Chriſtiani mvoj! kar enkrat dial je *Elias* h'temu pregreshnimu Krajlu *Achapu*, letò vam morejo tudi vezhkrat rezhi vashi leſtni Maſhniki, kadar pride zhes vas kaka nadlóga, ali naſrezha od nebeſs, ſe permire zhaſsi, de uſtane kaka douga ſhusha: ali ſe uſignekaku hudù uremè, inu tozha, inu uſse pobye; ali udari ú kako hisho, ali koselz, inu uſse pogory. Koga ta zhàs, delàte urſoh leráke naſrezhe? zhes Boga jesik bruſite, inu godernáte? zhes vaſhe Maſhnike, inu duhovne Paſtirje. Oni ſo uſséga letèga urſoh, pravìte, niſso fliſsik molilli, niſso ſagovarjali: niſso puſtilli per zaitu sgonitti, ali: falite mvoj Chriſtiani! kervizo govorite vaſhim Maſhnikam. Ne oni, ampak vaſhi grehi ſo tega en urſoh: li premiſslite, kaj s'ena hubóba, klaffarja, inu nazhiſtoſt ſe dopernasha po uſsih kraih, kaj s'ene kletùze, ſhentvajne, inu preklinajne ſe della po nozhi, inu po dnevi. Letè vaſhe hubóbe, inu pregréhe ſo taiſte meglè, katere hodyo gori ú nebeſsa? inu ſe ſpreobernejo potler ú ſhusho, ú treſke, inu ú tozho, inu vam pobijejo vaſhe pollè, inu posgò vaſhe hiſhe, inu zimpre, *aſcendit* *Jona.* 1. *malitia ejus coram me.*

Num. 22. Kaj ozhim rezhi od druſih vaſhih pregrèh, od vaſhih uràsh, ali babjeh vjer, s'katirimi vi toku po goſtu vaſhiga Boga ſhalite? uſsim takim bi ſe moglu rezhi raunu taiſtu, kar rekel je *Elias* Prerok h'lapzam Krajla Ohazia? leta Krajl *Obazias* byl je padel enkrat ú eno navarno bolésen. Sapovè ſvojm hlapzam, rekozh: *Ite conſulite Belzebub* 4. *Reg.* 1 *Deum Accaron, utrum vivere queam de infirmitate meà hàc.* Poite, inu uprashajte *Belzebub* malika *Accaron*, oku bom jeſt ſupet ſravje ſadobil, inu gori uſtal is te bolesni, ali pak nè. G. Bug dal je letò ſposnàti Preroku *Eliju.* je ſa tega vola ſhou on na pruti tem od Krajla poslaním, inu je k'nym rekel. *Nunquid non eſt Deus in Iſraël ut eatis ad conſulendum Belzebub Deum Accaron? quam obrem hæc dicit Dominus: de lectulo, ſuper quem aſcendiſti, non deſcendes, ſed morte morieris.* O vi pregreshpi ludje! ali: ki more biti, ni ta velyki Bug ú nebeſsih? kir greſte ſe poſsvetuat h'temu maliku *Belzebub Accaron*, sa vola tega vam jeſt po-

vem

vem, na meſti mvojga Bogà, de vas Krajl na bo vezh gori uſtàl is ſvoje bolesni, temezh bódé mogel umretti, letò poſtó vaſhimu Krajlu neſsite.

Kar dial je *Elias* h'hlapzam Krajla *Obozia*, letó bi on mogel rezhi she ob ſedajnim zhaſsu k'uſsim taiſtim, kateri ſpogajo radi te urase, inu babie viere. *Numquid non eſt Deus in Iſrael?* ali: morebiti, ni G. Bug taiſti uſsiga mogozhni velíki Bug, kateri usakaterimu rad pomaga, kakor en miloſtivi Dobrutlivi ozha, kader se proſsi, inu na pumozh klizhe s' pravo vjero, inu ſaupaniam? *numquid non eſt Deus in Iſraël?* ali ni tudi *Maria* diviza ena uſsmilena pomozhniza ú uſsih revah, inu nadlogah? *Numquid non eſt Deus in Iſraël?* ali ni Sveti *Joſeph* en *Patron* teh ſakonſkih? ena *S. Lucia* ſa ozhy? *S. Apollonia* ſa ſobe? Sakaj pak vener poſtavite vaſhiga Boga na ſvan: njega perſerzhno uſsmileno Mater *Maria* Divizo, inu njega lube Svetnike, inu Svetnize: inu iſhete ſkusi uráse, inu babje véjre pomuzh per hudizhu ú vaſhih bolesnih, inu revah? *Quam obrem de lectulo, ſuper quem aſcendiſtis, non deſcendetis ſed morte moriemini.* To je potler urſoh, de ú vaſhih bolesnih konz jemléte: na najdete nobène pomuzhi, inu morite zelu umreti, inu oku lih potler klizhete na pomuzh vaſhiga praviga Bogà, Mario Divizo, inu te Boshjie Svetnike, vener niſte od njeh uſhlishàni, dokler ſi poprej ſte, ſkusi uràse, per hudizhu pomúzh jeſkáli. *Num.* 14.

Dergazhe ſaderſala ſe je una reuna udóva, katera ob zhaſsu tiſte velíke ſhuse, inu lakote ni ſhròta drusiga per hishi jeméla, kakor. *Pugillum farinæ, & paululum olei in lecytho.* Eno peſt móke, inu ſhe nekatere kaple vola ú krugle; vener je ona poterplejne iméla, inu ú Boſhjim ſtrahu ſtanovitna oſtála. Ni ſhla jeſkat ſvojo potrèbo, ali pomuzh: *ad Belzebub Deum Accaron.* h'hudizhu, ali h'kmaliku Accaron, ozhim rezhe: ni ſe óna podala h'zopernyam, h'k'urasam, inu babym viram: temezh je zhakala na pomuzh od nebeſs: katero je ona tudi doſsegla. Poshluſhaite, koku ſe je to pergodillu, perſhel je bil enkrat *Elias* Prerok h'te ubóge udóve ſein inu lazhen, jo proſsi. *Da mihi paululum aquæ, ut bibam.* Daj mi pyti enu malu vóde, *& buccellam panis*, inu en piſselz kruha. Odgovorilla je ona Eliju. *Non habeo panem, niſi quantum pugillus capere poteſt farinæ, & paululùm olei in lecytho.* Oh mvoj lubi *Elias*. rada bi ti poſtregla, ali nimam ti nezh dáti! kruha ni per hiſhi. eno peſt móke ſhe imam: inu nakatere kaple vola ú krugli. Leto bo donis ſpisa meni, inu mvojmu Synu. *Noli timere* djal je *Elias, noli timere, vade, & fac, ſicut dixiſti, veruntamen mihi primum fac -- parvulum panem.* Naboy ſe ſróta, je dial *Elias*, pojdi, inu narede, kar ſi dialla, inu meni narpoprej ſpézi en hlepzhik kruhika. inu kir uſse letó je ona ſtrila, Preroka *Elia* naſitìla, inu napoylla, je ona samer- *Num.* 17. 3. *Reg.* 17.

samerkala, de toku dobru to vuòle, kakor ta móka ſe je gmerala: inu je od taiſte ſivèla, toku dougu, koku dougu je tiſta velyka ſhusha, inu lakóta terpéla. Ta velik mirakel je bil Bug inu S. *Elias* ſturil letè ubóge udóve: dokler ona je na ſvojga Boga, inu na molitou Svetiga *Elia* ſavupála. Ja, kar je ſhe vezh: kir potler je byl ſbolil nje Syn, inu tudi umerl. *Elias* je byl ſupet njega od ſmerti obudel. To je bil ſupet ſi ta drugi mirakel, kateriga G. Bug je ſturil te brumni Sheni ſkusi Preroka *Elia*, satò, dokler ona ni shla k'malikam, temezh je jeſkala per G. Bogu ſvojò pomuzh, inu per njegovimu Svetimu Preroku *Eliju.*

Num. 16. Ali paímo ſupet nasaj h'tem treſkam-ty treſki, kateri udaryo zhaſsi naſhe ſivatte, eni ſo ognéni, eni vodéni. Supet katiri udarjo naſhe duſhe, eni ſo, kateri umore to duſho, drugi ſo pak ſupet, katiri jo ſamù oslabè. Ty pervi ſo naglauni grehi. *Anima, quæ peccaverit ipſa morietur.* Ty drugi ſo ty majnshe grehi. Supet eni grehi ſo zhes Svetiga Duhà: eni, kateri ú nebeſsa upyejo: eni ſe pravyo leſtni grehi: ene tuy grejhi. Uſsi lety ſo dehouni treſki, kateri udaryo, ali zelu ubijejo eno duſho, kakor je ta pregréha ſama na ſebi, velyka, ali majhèna, nej ſi lih to truplu shivu oſtáne.

Ezechi. 18.

Num. 27. Od teh treſkou, katéri ta ſivoth sadénejo, ſe zhudne rezhi berejo. Doſtikrat ferzéra ta mezh ú noſinzah, inu te noſinze zéle oſtanejo. Te danarje ú moshni, inu ta móshna oſtáne zéla. To vínu ú ſódi pres uſse ſhode tega sòda. *Laurentius Bayerling* ſhe eno zhudniſhi rezh piſhe. Namerzh od ene guiſhne dekelze, katera raisàla je s'Rima ú Apulio ú laſki Deſselli. Pergodillu ſe je, de na zeſti byla je udarjena od gruma. Inu glejte, zhudu prevelyku, ta ſtrela je vès nje guand ferzirala na nje ſivóttu: rinke na perſtih, koraude na rokah, inu na gerli: ja, zelu te ſhuline na nogah. Na nje ſivóttu pak ij ni nobene ſkode ſturilla. En tak grum, ali ſtrela ſe moryo rezhi uſsi ohernìki: hateri nakateriga zhlovéka ob uſse njegovu boſhtvu perpravijo, njegou ſivòth musmiran puſtè; inu mu dadó ú ròke to petlarſko palzo. Ah kaj s'ena hudobna, inu ſkodlíva ſtréla je en oherni zhlovik.

Num. 18. *3. Reg.* 17. Taki ohernìki meni naprej pridejo, glih, kakor uni orli, katiri ſpisàli ſo Preroka *Elia.* Sprizhuje S. piſmu 3. *Reg.* 17. de ſapovedal je byl G. Bug tem orlam, inu oni ſo mogli s'jutrej, inu s'vezhier Eliju perneſti krúha, inu meſsà. *Corvísque præcepi, ut paſcant te.* To je byla ena zhudna Sapoud Boſhjia. Sakaj raunu tem poſreſhnim, inu nas nasnim orlam je ſapovedal G. Bug Preroka *Elia* ſpisat? Sakaj ne tem snasnim golóbam? od kod je perſhlò, de ty na to meſsù poſreſhni orli niſso taiſtu ſamy poserli? urſoh letéga nam dà *Author mirabil. S. Scripturæ.* rekozh: *A corvis miniſtrari prophetæ præcipitur, ut ſcilicet culpam, quam in diluvio commiſerat in terra, purgare avis illa videretur,*

Author mirab. apud Auguſt. 2. 2. 17.

dum

dum ut fidelis miniſter efficitur Eliæ, qui negligens, & fallax erat ante Noë. Urſoh je byl leta, ſakaj orli mogli ſo Eliju ſtrezhe, inu gà ſpisat: inu niſso ſmelli taiſto ſpiso, inu meſsò ſamy pojeſti, dokler letò je tym orlam k'eni ſtraffingi blu nalosenu. Dokler oni niſso pokorshène temu pravizhnìmu Noëſu ſkasáli, inu ú to arko nasaj perletelli, temezh ſo na ſemli te mertve trupla serli, inu jedli. Taki orli ſo, pravim, tudi uſsi oherniki na ſemli, tudi njem ſe tokù gody, kakor Elijovim orlam. Grabyo tudi oni to karvizhnu blagú skupej teh ubósih, inu ga venèr oni potler nausivajo. *De male partis, non gaudebit tertius hæres.* Goſpudi Bug perpeſty, de ú kratkimu zhaſsu takiſhni oherniki ob uſse pridejo. Ja, njeh otrozi zelu potler petlajo. *Ut ſcilicet culpam, quam cõniſſerant parentes, filij purgare videantur.* K'eni ſtraffinge te pregrehe ſvojh ſtariſhou ti otrozi potler terpè, inu plantajo.

Ali: poſhlushaite ſhe dalej, kaj s'ena zhudna natura je ta grum, ali treſk, permére ſe zhaſse, de udári zhlovéka, inu ga od snotrej uſiga ſerzira, od ſunej pak ſe nezh namerku kakisna ſkoda na ſivotu: raunu, kakor de bi ſhe ta zhlovik shivil. Zhaſse udári, in ſerzéra to dette ú maternimu teleſsu, de matteri pak nezh naſtry ſkode. Sprizhat more letò *Martia* ena Rimſka Firſhtina. Letà byla je noſhezha per konzu, inu ſe je ſkusi zhàkala k'poródu, pergodillu pak ſe je, de ona byla je od gruma udarjèna, inu ta grum ij ni nobene ſkode ſturil, kakor njè dette ſamù je byl umoril, inu ſerzíral. Ena taka ſtrela, inu grum je uſsaki naglauni grejh pravi S. Ozha *Auguſtinus.* Umory, inu ú bye to duſho: to truplu pak shívu oſtáne. *Quia pedibus ambulat, quia manibus contrectat, quia oculis videt, viventem putas? vivit, ſed corpus ejus, mortua eſt autem anima ejus.* Ti vidish pravi S. *Auguſtin*, eniga zhlovéka, de hódi, de s'rokámi ségа, de s'ozhmy gleda: de ſategavola ſiuvy, inu ſezer reshnizhnu ſodíſh, kar ta to truplu sadéne, ali: kar ſadéne to duſho, tamkaj je on mertou. Ah kuliku dekelz, inu mladenzhou ſe najde, katíri na ſivótu ſo lepy, mlady, redézhi, inu dobriga ſravia vidit, inu vener od s'notrej na njeh duſhi ſo mertuvy: ſo ſapopadeni ú velykih naglaunih grehih, leta pregreſhna ſtréla, inu grum jeh je na duſhi ubyla, njeh ſivoth ſamù shivy, ali njeh duſha pred Bugam, inu pred Angelzi Boſhjimi ſmerdy! *Numi 19.*

H'ſadnimu morém ſe to naprej perneſti, de ta grum íma to navádo, de rad udári na usokuſti, usoke turne, inu usóke derveſsa? leto navado ſo tudi jemelli uſsi tyrani, de radi ſo oni prèganali te usoke inu velyke periatele Boſhjie. Ozhitnu ſe leto vidi nad donaſhnim S. *Eliam*, nad tem velíkim periatelam, inu Prerokam Boſhjim. Ah, koku je njega ni preganàl, ta hudobna Krajliza Jezabel! druziga ona ni ſelella, kakor S. *Elia* enkrat ú peſte dobiti, inu konzháti. De ſategavola *Numi 20.*

mogel ſe je on pred njo ſkrivat, inu besat ú puſsáve, inu na druge kraye. Ja, kir on ní imel pred njo gmaha na ſemli, G. Bug ga je potler zelù uſel na uni ſvejt ú eni ogneni kozhij; ali ſakaj raunu ú ognéni?

Hom. 1. de Elia. S. Ozha *Chryſoſtomus* na letò odgovory, rekozh: *Igneus enim currus concrebat igneo Eliæ animo ad eum vehendum in cœlum.* Raimala ſe je ena ognena kozhya temu ú Boshji lubesni ognenimu Eliu. pravi S. *Chryſoſtomus.* Ja, kar je ſhe vezh. *Cornelius à Lapide* meni, de S. Elias nekar li ſamu pelán je byl ú nebeſsa ú eni ogneni kozhij, temuzh tudi. *In fulgetris, & coruſcationibus raptus eſt in cœlum.* Usredi bliſkanja, inu treſkanja ſhal je on ú nebeſsa Inu raunu ſategavòla zhaſti ſe *S. Elias,* inu ſe na pomuzh klizhe, kakor en Patron, inu pomozhnik zhes grume, inu treſke, inu zhes uſse hudú urème, de: ſategavóla ſpodobnu ſhe enkrat rezhem. *Contra fulmen, & tempeſtatem, magnam ſemper habet poteſtatem, Sanctus Elias Propheta.* Zhes hudù ureme, inu grum, ima oblaſt, inu tudi zhes ta hrum, S. Elias Prerok.

Cornel. à Lap. in lib. 4. Reg. c. 2. Synop.

Nu ſedèj h'konzu moje pridige, h'tebi ſe obernem O S. Prerok Elias! dokler ti ſi en pomozhnik zhes treſke, inu zhes hudu ureme, tebe O S. Prerok boſhji ogovorym, glih, kakor Chriſtuſha enkrat ty Judij: ker ſoga proſsilli ſa ſravje tega haubtmanoviga hlapza rekozh. *Dignus eſt, ut hoc illi præſtes, diligit enim gentem noſtram, & Synagogam ipſe ædificavit nobis.* Ah! moiſter daj mu to ſravje, njega Goſpud je letéga ureden. Dokler on lubi nas folk, inu on nam je tudi gori iſidal to Synagógo. Raunu toku jeſt tudi tebe ogovorim, O S. *Elias! Digni ſunt.* Uredni ſo moij lubi poſluſhauzi, de ti nym per Bugu ſproſsish, de G. Bug ſegna njeh polè, inu vino gráde; inu taiſte obarije pred hudo urro, pred tozho, inu pred treſkam, inu tudi njeh duſhe pred vezhnim pogublejnam, AMEN.

Num. 21. Matt. 7.

TA LXVII. PRIDIGA.

Na XXV. dan Meſza Maliga Serpána, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Svetega Jacoba Apóſtola.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Sanctus Jacob nominatur	Svete Jacob urédnu klizhe
Major dignè, atteſtatur	Se ta Vehſhi, try ſo prizhe
Zelus, fervor, Charitas.	Alfer, lubesan, tàr ſhiſs.

Thema.

Vir magnus apud Dominum ſuum.

En velik Moſh pèr ſvojmu Goſpúdu. 5. *Reg.* 5.

Num. 1. V'Mej drugim, kar ſtúrili ſo ty nekadájſhni Rimláni h'náuku temu

temu zhlóveſtvu, ſtúrili ſo bily túdi en ſylnu lepi Tempel, kateriga ſo oni, *Templum honoris*, en Tempel te zhaſty imenuváli; katéri bil je iſsídan takú, kakòr S. Auguſtinus práve: *Conſtructum ita fuit, ut nemini ad illud pateret ingreſſus, niſi per templum virtutis, quod ei in fronte adhærebat.* De ú tega nobéden ni mógel dergázhi priti, kakòr ſkusi Tempel tega tugenta, katéri ſtàl je pred tem Templam te zhaſty, ali; *Honoris.* Is katérim hotéli ſo pokásat inu osnánit, de h'zhaſte, ſhlahtnúſti, inu h'urednoſti priti ſe namóre dergázhi, kakòr le ſkusi múzh, inu vzhénuſt, modrúſt inu druge tugente: katéru terde S. Ozha Gregorius, rekózh: *Ad magna præmia perveniri non poteſt, niſi per magnos labores.* H'velykim lohnam, dàram inu plazhylam ſe priti namóre dergázhi, kakòr ſkusi velíka, terda inu teſhka déla. Inu prau: sakaj, kakòr práve Ariſtotiles: *Virtutis merces gloria eſt.* Tega tugenta lohn je ta zhaſt, vrednoſt inu ſhtimájnje; katériga prizh velíku ú S. Piſmu imamo, kakòr eniga Joſepha, Moyſeſa, Davida, Naamana inu vezh drugih, katéri h'te zhaſtè, katéro ſo iméli, priſhli ſo ſkusi te tugente, ſkusi zhednoſti, katére ſo nad ſabo iméli, kakòr

Exod.

S. Aug. l. 5. de Civ. Dei

S. Greg. hom. 17. in Evang.

Ariſt. l. 8. Ethy. c. 14.

De Joſeph priſhàl je bil ú eno tako zhaſt inu vrednoſt, de je bil k' enimu krajlévimu Nameſtniku poſtáulen, inu h'Goſpodárju celiga Pharaónaviga Krajléuſtva isvólen: *Super univerſam terram Ægypti:* Mógel je poprèj velyku térpet, inu preſtáti: ty tugenti, inu ſubſebnu ta modruſt je njému h'te zhaſtè te uráta odperla: ta ſaſtópnoſt je njéga povihſhala, inu takú pocelim krajléuſtvi Krajla Pharaóna imenitniga ſtrila.

Num. 2.

Gen. 41.

De dálej *Moyſes* priſhàl je ú to zhaſt, de je bil: *Magnus valdè.* *Sylnu* velik ú Ægyptouſki Deſhéli, pred uſémi Slhuſhábniki inu celim folkam Krajla Pharaóna: h'temu ni priſhàl dergázhi, kakòr ſkusi ta Tempel teh tugentou, ſkusi krodkúſt, ſerzhnúſt inu druge; katérih velíku puſtil je pred tem Krajlam, inu pred tem folkam ozhitnu vidit.

Num. 31.

Exo. 11.

De ſhe dálej, priſhál je k'eni taki zhaſtè ta *David*, de is eniga Paſtyrja bil je k'enimu Iſraëlſkimu Krájlu isvólen; tu njému ni priſhlu od dergod, kakòr od tugentou, kir mógel je poprèj ſtópit, *ad ſingulare certamen*, ú en poſsebni boj is tem Goliatham: kir nihzhe ſe poprèj nacrona, tèmúzh de ſe poprèj dobru ſponéſse, junaſhku njégou tugent iskáshe.

Num. 4.

1. Reg.

De h'sadnimu ta Syrierſki Firſht *Naaman* bil je, *Vir magnus apud Dominum ſuum.* En velyki Moſh pèr ſvojm Goſpúdu, námerzh: pèr tem Syrierſkimu Krajlu: tu ga je velyku múje, ſkerby inu terpléjna koſhtálu: kir on is to zhednoſtjo te ſerzhnúſti, mozhy inu modrúſti pèrpravil je bil ta myhr celimu krajléuſtvu, kakòr práve S. Piſmu: *Per illum dedit Dominus ſalutem Syriæ.* Is katériga ſedái vidimo rèjſo-

Num. 22.

4. Reg. 5.

nyzotega náuka, katériga ſo dàli y nekadájſhni Rimláni temu zhlóveſtvu is tem dujiṗim Templam; *Virtuti & Honori*, tega tugenta inu zhaſty: kir ſo hótĕli is tem podúzhit tajſtu, de aku ſe zheli ta zhaſt sadóbit, ima ſe poprèj ſkusi ta tempel tega tugenta hodyti.

Num.6. Téga ſhe ena vehſhi inu ozhitnéſhi prizha je *Jacob* ta danaſhni S. Apóſtel: kir ta ſkusi te tugente priſhàl ni le ſamú h'temu, de je bil: *Vir magnus apud Dominum ſuum.* En velyk Moſh pèr ſvojm Goſpúdu, *Thema.* námerh: pèr Bugu, kakòr en *Naaman* pèr tem Syrierſkimu Krajlu: pazh pak bil je: *Major*, ta vehſhi, kakòr klizhe ga S. M. Cerku: sa vol katériga uprâſhal bi khi eden, ali: drugi. Kaj ſo bily ty sa eni tu- *Propoſ.* genti, ſkusi katére je S. Jacob eno tako zhaſt sadúbil? na katéru upraſhájne, de odgovórym: hózhem k'hvále Bogú, inu h'zhaſtè S. Ja- *Synep.* coba dálej kaj pèr tem oſtat, inu iſkásat, de *S. Jacob nominatur Major dignè, atteſtatur zelus, fervor, charitas.* S. Jacob urednu klizhe ſe ta vehſhi, try ſo prizhe, aifer, lubésau, tar fliſs. Katèru saſtópit bodo pèrpráuleni.

Bere ſe od eniga rèuniga kmetizha, katéri, kir priſhàl je bil na ko- *Num.7.* nèz njegóviga shjuléjna; puſtil je ſvoje otróke ukúpaj poklízat, tem sazhèl je bil govórit, rekózh: lubi Ortòzi! Vy vidite, de ſe mvoj ko- *Indulio* nèz perblishúje? sa tu, kir drugiga, kakòr vèjſte, drugiga nimam, kakòr en ſam Vinograd; tega vam jeſt is uſèm tem, kar je ú tajſtim, sapuſtym sa erbſhino. Pe ſmèrti tega modriga Ozhéta, djàli ſo ty ú mej ſabo: kir djàl je ta Ozha, de nam ſapuſty ta vinograd is uſem tem, kar je *Langius in Pergan. Verba labor.* ú njému; tu prasnu ni, tèmúzh ú tem vinogradu móre kaj ſkritiga biti: pójmo, prekoplymo tajſtiga, iſzhymo tu ſkritu. Na katéru prekopáli ſo cel vinograd, ali neſhli ni ſo drugiga, kakòr tu, de duakrat vèzh je rodyl, kakòr druge léjta.

Num.8. Tu, kar ſtúril je ta pametni Ozha, ſlú il je sa tu, de bil te Otróke h'fliſsu inu délu opomnil; kir je vèjdel sa tu, kar práve ta gmájn pripóviſt: *Labore â Dijs bona venire hominibus.* Skusi délu tem ludèm uſa dobrúta pride od Buga. H'temu délu rounàl je ta modri te otróke, kir ſkusi tu ſe uſe sadóby; ſkusi délu pride ſe h'zhaſtè, h'blagu, h'viſ- *Cicero l. 1. de Oratore.* sókimu ſtanu, kakòr práve Cicero: *Juſtus & honeſtus labor honoribus, præmijs, ſplendore decoratur.* Enu pravyzhnu inu poſhténu délu, ſe is zhaſtijò, darmy inu ſvejtlóbo plazhúje. Sa katé u kir je dobru vèjdel Jacob ta daráſhni S. Apóſtel, sa tu bil je od mladuſti ſkusi ú tem déle, *Pſal.77.* de je mógel is Davidam rézhe: *In laboribus â juventute mea*: kir Jacob pomá al je Zebedæuſu njegóvimu Ozhétu pleſti, popráulat inu ulázhit te mréshe: pomágal vósit inu dèlat na mórju, is katérim dèlam dopádil je takú JESUſu, de je njéga h'te zhaſtè eniga Apóſtola povihſhal: ú katéri zhaſtè ſtópil je bil takú viſsóku, de, *Major*, ta Vehſhi,

ſhi, ne ſizèr h'retlózhku tega drugiga Jacoba, kir ſe na vej, katéri is teh dvèh bil je ſtáriſhi: pázh pak sa vol tega ajſra, fliſsa, inu lubesni, kakòr ſim djàl od ſgóraj, de. *Sanctus Jacob nominatur Major dignè, attestatur zelus, fervor, charitas*, Katéru de vidimo, dálej. *Synopſis Cornel. in Chreſt. Chriſti. Num. 14*

Matthæus ta S Evangeliſta piſhe, de. Kir JEſus na eno Nedélo, na ta 10 dan Maliga Serpána, ali: Julia, ú 31. léjte njegóve ſtároſti hódel je póleg tega Galilæjſkjga morja: inu, kir priſhál je bil ta zhas sbirat te Jogre: vidéozh dva Ribizha, Petra inu Andrea, katéra ſta ráunu to mrésho ú morje metála, djàl je h'nym: *Venite poſt me.* Hodyta sa mano: h'katérimu perſtávil je, *Et faciam vos Piſcatores hominum.* Inu jeſt Vaſs bom ſtùril h'Ribizham teh Ludy. Na katéru ſdájzi ta zhóun inu mréshe ſta sapuſtila, inu, *ſecuti ſunt eum*, ſhlà ſtà sa nym. Nedálezh od tèh, kir vidil je dua druga Ribizha Jacoba, inu Joañesa is nyh Ozhétam Zebedæam popráulat to mrésho ú tem zhóunu; *Vocavit eos.* Poklizal je ta dua tudi, katéra na tu ſdájzi sapúſtila ſta mréshe inu Ozhéta, tàr bres upraſhajnja inu ſlovéſsa ſhlà ſta sa JEſuſam od njéga. Tu, kir. *Conſir. Mat. 4.*

Spreudárjajo ty S. Ozháki inu Vzhényki S. M. Cerkve, takú ú tem snájdejo en velik reſlózhik, námerzh: de. Tem pèrvim JESUS ſtúril je bil eno oblúbo, rekózh: Jeſt vaſs bom ſtúril h'Ribizham teh Ludy. H'tem drugim pak nizh takiga ni perſtávil: kaj móre tega sa en urshoh biti? na katéru odgovóry *S. Joannes Chryſoſtomus*, rekózh: *Duæ causæ*, dua urshoha ſta, sakáj je JEſus tem pèrvim ſtùril to oblúbo, tem drugim pak nikar, kir Petrus, inu móre bit túdi Andreas bil je oſhèjnen: ta druga dua pak Jacob inu Joannes proſtá inu ledig; sa tu tema nizh ni JEſus obétal, kir ty ledig lóshaj ſe od uſéga lozhjo, kakòr ty oſhèjneni: sa tu, de bi bil ta pèrva dua hitréſhi sadóbil, obétal je nym ta lohn, námerzh: de nyh hózhe na en vehſhi ſtàn poſtávit. Dálej pak inu h'drugimu, obétal je JEſus Petru, inu Andreo ta lohn, zhe pójdeta sa nym, kir ni ſta bilà takú snàna is JEſuſam, kakòr Jacob inu Joannes: sa tu práve ta ſpomneni Chryſoſtomus: *Non policetur eis Dominus præmium, ſcilicet, tamquam familiaribus & conſanguinitate, & amore conjunctis.* Oblúbil nizh ni lohna JEſus tema dvema, Jacobu inu Joannesu sa tu, kir ſta bilà bul snána is nym, kir ſta bilà ú Slahte is nym, kir ſta eno vehſhi lubésen prutje njému iméla. *Num. 10. S. Joan. Chry. in Matth.*

Subſebnu pak ta Jacob, kir ta, kakòr ta ſtáriſhi, na enu ſamu poklízajuje, *Vocavit eos*, sapúſtil je uſe, máral ni sa nizh, de bi le ſamú bil mogel pèr JEſuſu, inu ú njegóvi ſhlúſhbi biti. Katéru, kaj je drugiga, kakòr en gorézhe ajfer prutje JEſuſu, katériga kásal ni ne Petrus, ne en Andreas, ne en drugi: sa vol katériga prau inu ſpodobnu, *Major*, ta Vehſhi imenúje ſe Jacob ta danáſhni S. Apóſtel, kir ú *Num. 12.*

tem ajfru prutje JEſuſu góril je zhes uſe te druge: is katérim dàl je uſem en Exempel, de aku hózhmo is nym *biti veliki ú nebeſsih*, imámo ſe uſhgàt is nym ú tem ajfru prutje JEſuſu, uſe tu drugu ſapúſtit, po njegóvim klízajnu sa nym ſamim hódit, inu ú njegóvi ſhhlushbè ſtanóvitnu oſtáti. Katéru bi ſe samerkat imélu.

Num. 12. Kir, zhe tu zhlóveſtvu enu malu ſpregledamo, takú vidimo, de tu uſe shélly ja velíku biti ú nebeſseh; ali: pèr tem nakáshe nizh, ali: malu tega, ſkusi katéru pride ſe is S. Jacobam h'te velykuſti, námerzh: tega ajfra prutje JEſuſu, kir ta, aku ſi lih klízhe ſedáj ſkusi Pridigarje inu Spovédnyke: ſedáj ſkusi Stáriſhi, Goſpoſko inu Soſsède: ſedáj ſkusi dobre mitli inu ſhélè: ſedáj ſkusi te od Buga poſláne ſtrajffenge, de bi sa nym hódylu: sa uſe tu véner nizh namára, tèmúzh oſtáne le pèr tem, kar lubi, inu nasápuſty nizeſser. Ta préusetni oſtáne pèr ſvoim napúhu. Ta vherni pèr blagu. Ta nazhiſti pèr ſvojh luſhtèh: inu takú naprèj en ſledni pèt tem, kamèr ga njegóva ſlaſt ulézhe. Ah! tega, kaj je sa en urshoh! nizh drugiga, kakòr pomankajnje tega ajfra h'te ſhlúſhbe JEſuſave. Sa tu O Chriſtiani! de is S. Jacobam veliki bomo, tréba ſe je nam uſhgàt ú tem ajfru h'ſhluſhbe JEſuſavi: tréba je nam ſapúſtit uſe tu poſvetnu, zhe ne, *in effectu*, ali: ú djájnu: uſaj *affectu*, is ſhelámi, de ú tu poſvetnu takú pogrésnjeni na bomo. Sedaj.

Moral.

Num. 12. De ſim djàl odſgóraj, de Jacobus bil je: *Vir magnus apud Dominum ſuum.* En velik Moſh pèr ſvojmu Goſpúdu: já ne le velik, tèmúzh, *Major*, ta Vehſhi sa vol ajfra, fliſsa inu lubesni: tu ſmo ſhliſhali nekolku, námerzh: ta ajfer; od tega ſedàj ſtópymo dàlej h'temu drugimu, h'temú fliſsu, katériga kásal je ta ſpomneni S. Apóſtel. Piſhe S. Marcus, de po tem zhaſtytim JEſuſavim od ſmèrti góri uſtajájnu, inu, kir hótel ſe je uſdignit JEſus prutje nebeſsam, dàl je bil tem Jogram to sapóved: Pójte unkaj po uſem ſvejtu, *Prædicate Evangelium*, pridiguite uſem creaturam ta Evangelium. Tàr, kir na tu reſdelili ſo ſi bily ty Jogri ú mej ſabo te Krajléuſtva inu Deſhéle: poklízala je bila Maria Mojſtróva teh Jogrou predſe uſe letè, katéra po enim Maternim, ſladkim inu troſhtlivim govorjéjnu dála je enimu ſlednimu eno ſtrikano, vóunato, ſjukaſto ſuknjo, katére je bila is pomózhjo teh Angelou iſtrikala po podóbi une, katéro je bila JEſuſu ſturyla, h'temu; de bi ty Jogri ne le ú tem uku inu shjuléjnu, tèmúzh tudi ú tem gvantu JEſuſavi Jogri ſe iſkasuváli. Pèr tem dàla je Maria enimu ſlednimu eno palzo is kriſham odſgóraj, inu eno miſsengaſto ſcatelzo, inu ú te enimu ſlednimu try terne is JEſuſave crone, nekolku koſzou od plinyz, inu tenzhíze is katéro je Maria to zartano S. kry pobyrála: tàr po tem puſtyla je letè is njè S. Shegnam od ſebe. Na katéru jacob ta danáſhni

Mart. 16.

Maria de Agrida. P. 3. c. 18. n. 236. & 71.

ni S. Apóſtel bil je ta pèrvi, kakòr povédala je Maria eni S. Duſhi, katéri je ſhàl tjákaj, kamèr je bil odlózhen; ſhàl je bres odlóga ſam tàr khe po Samarji inu Judouſki Deſhéli, tàr is velikim fliſsam pridigúval je tem Judam, Ajdam inu drugim Folkam. Ja tukaj oſtàl ni Jacobus, tèmúzh de bi vèzh ludy h'te S. JEſuſave Vjére pèrprávil, inu vèzh Duſh JEſuſu sadúbil; ſhpáral ni múje, ſhàl je od tod, is Samariæ inu Judææ ú tu Spanſku Krajléuſtvu: tukaj kir snáſhel je uſe ſhlúſhbè tega hudyzha, kir vidil je uſe pogrésnene ú teh grèjheh, ni ſe shàl; tèmúzh ſhe podvisniſhi ſe je kásal: katéru urédnu je sausétjà inu zhúda, kakòr práve S. Ozha Chryſoſtomus: *Admirari licet Juſti hujus virtutem, quod converſans in medio impiorum, non ſolùm non fuit negligentior factus, ſed majorem virtutem præſetulit.* Spodobnu sazhúdit ſe je tugentu tega Právyzhniga S. Moſhà, kir ta, aku ſi lih prebyval je ú ſrede teh nabrúmnih, hudóbnih inu grèjſhnih; ú mej temi sanikerniſi ni gratal, tèmúzh ſhe en vehſhi fliſs kásal je ú tem pridiguvajnu sa tu, de bi bil uſe od grèjhou h'tugentam, od hudyzha h'JEſuſu, inu takù ú nebeſsa perpélal. S. Joan. Chryſ. hom. 42 in Gen.

Tu, Ah Chriſtiani! kaj káshe nam drugiga, kakòr rèjſsnyzo tega, kar govóry *Abulenſis*: de Jacob, *Major*, ta Vehſhi imenuván je sa vol tega fliſsa, katériga je iſkánju teh Duſh, ú prebrázhajnu teh Grèſhnikou kásal: kiron ſhàl je ta pèrvi unkaj, inu mudyl ſe ni is temi drugimi: ta pèrvi ſtópil je naprèj pred Jude inu Phariſæerje, pred Samaritane inu Ajde, tàr tem osnanúval je JEſuſa, inu uzhyl taiſtiga S. Vjéro: ſkusi katéri fliſs velíku nyh je h'pokúri, h'posnájnu nyh grèjhou, h'S. Vjéri inu h'JEſuſu perpélal, kakòr piſhe *Martinengus*: *Prædicante jugiter Jacobo, multitudo converſa eſt Populorum dicentium: peccavimus, impiè geſſimus.* Skusi vednu pridigúvajnje S. Jacoba ſprebernylu ſe je velíku Folkou, katéri djàli ſò: My ſmo grèjſhili, inu hudu ſtúrili: h'katérimu bi na bily priſhli, kadàr bi Jacob eniga takiga flliſsa na bil kásal. Sa tu, Ah! prau, prau ſe tebe rajma O S. Jacob! ta zhaſtyti pridéuk, *Major*, ta Vehſhi, kir ti en vehſhi fliſs, kakòr ti drugi Jogri, ſi kásal: kir ti ta pèrvi po JEſuſavim povèjle ſhàl ſi prebrázhat te Folke, iſkat te Duſhe, osnanúvat to S. Vjéro: kir ti ſi bil ta pèrvi sa JEſuſam, katéri kásal ſi temu zhlóveſtvu ta pravi pót prutje nebeſsam: kir ti ſi bil ta pèrvi, katéri poſtávil ſi ú navárnoſt tvoje zhaſsnu, de bi drugi bily priſhli h'temu vezhnimu shiuléjnu. Ali: letú, od kod tebi? O. S. Apóſtel! od kod? na upraſhájmo dolgu: kir, aku ſi lih S. Jacob móuzhy, povèj nam S. Joannes is tem, kar. Num. 14. Martin. Annot. 3. de S. Jacob.

Piſhe ta ſedáj ſpomneni Joannes: de. kir ú enim perkásnu pokásal je bil Bug V. M. ta ſtan S. M. Cerkve, pod figuro tega Meſta Jeruſalem; pokásal je bil tudi njému teh 12. kámenou, na katérih, kakòr Num. 17.

na enim ſundamentu ſtálu je tu Meſſu, ali: ta S. Catholſka Cerku: na katérih kámenah vidit ſo bilè iména teh 12. Apoſtolou. Na tem pèrvim is iménam *Jáſpis*, tu imè *Petrus*. Na tem drugim is iménam *Sapbirus*, tu imè *Andreas*. Na tem trjetjiem kámenu is iménam *Calcedonius*, tu imè *Jacobus*: inu takú dálej. Na tem tretjim ſundamentnim kámenu Calcedoniu, ali: Carfunculnu bilú je tega trjetjiga, inu danáſhniga S. Apóſtola Jacoba imè, právem: inu prau, kakòr práve *Joannes Pariſienſis: hic lapis Jacobum filium Zebedæi præfigurat*: Kir temu bil je Jacob ta S. Apóſtel prau, inu popólnama glih inu enáki, zhe nijne leſtnyne ſpremiſlimo.

Apoc. 21

Joa Haye in lo. cit.

Petrus Bercorius piſhe od tega Carfunculna, de ta, *Eſt lapis pretioſiſſimus, ignei coloris, qui ita fulget, quod nec nocte vincitur fulgor ejus. Lucet enim de nocte ita, ut uſque ad oculos radios vibrat.* Ta Carfuncul je enshlahtni, tàr ſylnu dragi kámen, ene ognjéne farbe, katéri ſe takú ſvèjti, de od nozhy napuſty ſe premágat; kir ta ſvèjti ſe takú po nozhe, de is sharki doſhéshe do ozhy téga, katéri tajſtiga gleda. Temu glih inu enàk je, kakòr ſim odſgóraj is tem ſpomnenim Vzhènikam govóril: Jacob ta S. Apóſtel; kir, kakòr ta kámen gorézh inu ſvèjtal je, takú Jacob gorézh inu ſvèjtal je bil ú lubesni prutje ſvojmu lubimu Mojſtru, de ú te, de is to ni ne po dnevi, ne po nozhe, tu je: ne ú hudim, ne ú dobrim odſtópil: tèmúzh de bi bil njegóvo gorézho lubésan prutje JEſuſu pokásal, sapúſtil je uſe, kar je imel; ja ne le ſamú tu, tèmúzh tudi ſvoje Stáriſhi, inu kar nèr vèzh je; sapúſtil je ſamiga ſebe: kir, sa ſvojga Mójſtra voljo dàl ſe je zhes uſe ſorti tega terpléjna, is katérim kásal je to ſerzhno lubésan: sakaj, zhe, kakòr prave *S. Bonaventura: Qui alium perfectè diligit, verbera, vincula, improperia, rerum damna, & pericula mortis portat.* Kadàr eden eniga popólnama lubi, taku ta sa tajſtiga, shláke, jezhe, ſhpót, ſhkódo inu navárnoſt te ſmèrti terpy rad inu prenáſha. Is tem, zhe káshe ſe, právem: ta prava lubésan; taku eno tako imèl je, inu kásal Jacob S. Apóſtel prutje JEſuſu, kir sa njegóvo voljo terpèl je inu preſtàl letákiga velyku, kakòr ſprizha njega S. shjuléjne.

Num. 16.

S. Bona. ſerm. 1. de S. Jac.

Trithemius ta snáni *Hiſtoricus*, piſhe: de. Po tem kir Jacob ta danáſhni S. Apóſtel pridigúval taku ferbeſhnu to S. JEſuſavo Vjéro, uſdiguváli ſo ſe zheſs tega ty Judje, ne le ta gmájn Folk; tèmúzh ty pèrvi tudi inu Goſpóda tajſtiga, sa voljo kir ni ſo hotéli ſhlihat od JEſuſa, katériga ſo bily pred malu lejtme poprèj umúrili inu kriſháli. Ja, kir Jacob od tega pridigúvajnja ni hótel neháti, sanizhuváli ſo njéga, ſhouráſhili inu pregájnali, vesáli inu jezhyli, tépli inu rányli, ja h'te ſmèrti iſkali; katéru uſe terpèl je Jacob is veſséljam: kakòr ſe je vidilu nad tem, kar pergúdilu ſe je tèdáj, kir preobernil je bil tega Zu-

Num. 17.

pernika

pernika is iménam *Hermogenes*, de ta sapúſtil je bil to kumſht te zupernije, inu uſèl na ſe ta S. karſt, inu JEſuſavo S. Vjéro: kir sa vol tega eden is teh pèrvih Pharisærjou, inu Judóuſkih Vzhénikou is iménam *Joſias* vergel je bil na urát en debou ſtrek temu S. Apóſtolu, tega, kakòr eniga pſá ulekel je pred tega Krajla Agrippa; katéri ſapovédal je Jacoba u'to jezho pahnyti, pèr katérim. Ah! kuliku shlafferniz dreglejou, ſtráhou inu drugiga je mógel terpéti? véner ú uſem tem ſtàl je ſtanovitin ú te lubesni prutje ſvojmu JEſuſu: kásal je, de je on en pravi Joger, en ſvèjſti prjátel ſvojga Mójſtra, kir ú tem terpléjnu sa njegóvo voljo, hótel je pokásat, de nad nym rejſs je, kar govóry *Salemon: Omni tempore diligit, qui verè amicus eſt.* Ob uſem zhaſsu lubi ta, katéri je en pravi priátel: kir ú tem terpléjnu ni od JEſuſa odſtopil. Katéru poterde ta ſgur ſpomneni S. Ozha rekózh: *Talis amicus fuit Chriſto S. Apoſtolus Jacobus, cum pro ejus amore capite ſit truncatus.* En taki ſvèjſti priátel bil je JEſuſu Jacob ta S. Apoſtel, kir sa njegóvo voljo, is lubésni prutje njému, namerzh: JEſuſu je to glávo sgúbil. O lubésan prevelyka tega S. Apóſtola! kir ta je bila pèr njému takú velyka, de je njega ſtúrila, ta pèrvi biti, katéri terpèl je sa JEſuſa: katéru uſe, kaj káshe nam drugiga, kakòr rèjſsnyza tega, kar ſim djàl odſgóraj, de: *Sanctus Jacob nuncupatur Major dignè, atteſtatur zelus, fervor, charitas.* Svete Jacob urednu klizhe ſe ta Vihſhi, try ſo prizhe Ajffer, Lubésan tàr Fliſs: kir ta, ú mejdrugimi Jogri, bil je ta Vehſhi ú tem Ajffru, ta vehſhi ú tem Fliſsu, inu ta vehſhi ú Lubésni prutje ſvojmu lúbimu Mójſtru, ú katéri kakòr ſmo ſhlíſhali, góril je kakòr en Carfuncul prutje tajſtimu. Katéro. *Prov.* 17. *S. Bona. loc. ſupra cit.* *Synop.*

Kadàr ſpreudáril inu ſpremiſlil je bil *S. Bonaventura* ta S. Ozha, taku ta saúpel je: *Sed quis hodie amicus Chriſti, qui pro eo mori paratus ſit? quis pro eo ſert vulnera, quis verbera, quis verba?* Ah! gdu je danaſs,, gdu je ſedáj en taki JEſuſavi priátel, katéri sa njéga umréti bil bi pèrpráulen? gdu je volàn sa njéga ráne, shlake, ſhpót, sanizhuvàjne, ſhouráſhtvu, inu drugiga takiga kaj preneſt inu terpéti? kej ſo ſedáj taki, katéri bi is S. Jacobam prutje Bugu eno tako lubésan iméli? Ah! *Nec eſt dilectio ad Deum, nec ad Proximum, ſed uniuscujusque ad ſeipſum.* Sedáj pèr Ludèh ni lubesni ne prutje Bugu, ne prutje Blishnimu; tèmúzh en ſledni le ſam ſebe lúbi: odgovóry inu práve ta ſpomneni *Bonaventura.* Inu prau: kir, kadàr bi pèr ludèh ta lubésan bila prutje Bugu, kasáli bi letó tudi prutje Blishnimu is S. Jacobam: ali, kir te lubésni prutje blishnimu ni, sa tu tudi te lubesni prutje Bugu ni samerkat: katéru dekhi kaj bul vidimo, poglejmo nekolku okúli, inu resglejmo: khej? *Num.* 18. *Id. Ibid.* *Id. Ibid.*

Khej je ſedáj ta lubesán prutje ſhouráſhnikam? khej ſo ſedáj ty, katé- *Num.* 19.

Katéri bi ſvojm ſupernikam takú radi odpúſtili, kakòr odpuſtil je Jacob ta S. Apóſtel Isajasu temu hudobnimu Pharisæerju, katéri je njéga kakòr eniga pſá nà enim okúli gerla vershenim ſhtriku pred Krajla Herodesha Agrippa, inu ú to jezho ulèkil? kir Jacob na proſhnja sa saméra tega Josiasa, objel je tajſtiga, inu kuſhnil, rekózh: *Pax tibi frater.* Brat, myr is tabo. Khej je, právem: pèr ludèh ena taka lubesan prutje tem, katéri ſo nym kaj hudiga ſtúrili? Ah! te ni ſglédat: pazh pak vidi ſe ſhouráthtvu, ſhlíſhi ſe klétou, smerjájne &c. *Exagera, campus eſt.* Khej je dálej ta lubesán, de bi eden temu drugimu perſtópil takú rad, kadàr ſe ú eni potrébi snájde, kakòr Jacob ta danaſhni S. Apoſtel temu Philetuſu? katériga kir je bil ta *Hermogenes* takú sazúpral, de ſe ni mógel is meſta ganyti, ſkusi ſam fazánetel, katériga bil je Jacob njému poſlàl, is te nadlúge pomágal. Khej je právem: ta lubésan, de bi eden temu drugimu, kadàr ſe ſnájde ú shaloſte is enim troſhtam: ú eni navèjdnoſti, is enim náukam: ú eni pregrèjhi, is enim miloſtivim poſvarjejnam; kakòr en S. Jacob, pomágal? Ah! takiga nizh, ali: malu je samerkat. Sa tu ni ſe ſauſéti, de takú malu fliſsa je h'te ſhlúſhbi Boſhji, takú malu aiffra h'te zhaſtè JEſuſavi, takú malu lubésni prutje G. Bogú: sa tu tudi na bo ſe sausèt danaſs, ali sajtra, kir, ali: zhe nyh velyku snajdenu bode mertvih pred Bugam, kakòr ſtoji piſsanu: *Qui non diligit manet in morte.* Ta katéri na lúbi Bogà, katéri nakáshe lubésni prutje ſvojmu Bliſhnimu sa volio Boshja; ta oſtáne ú te ſmèrti, ú tem grèjhu, inu ú te navárnoſti vezhniga pogúblejna inu ferdámajna. Ah!

Alexis.

1. Jo. 3.

De ú to naſrézho, ú to navarnoſt tèdáj, O Chriſtiani! napridemo, podvísat ſe nam je potréba is S. Jacobam, po tem trujem, po tem Ajffru prutje te zhaſtè Boſhji: po tem Fliſsu h'te ſhluſhbe JEſuſavi: inu po te lubésni prutje Bugu inu Bliſhnimu: tàr ſlaſti po te lubésni, kir to en ſledni nèr lóshaj kásat samóre; sakaj h'tem drugim samóre eden *ali*: drugi en sgóvar snàjti, de namóre eniga takiga Ajffra, eniga takiga Fliſsa, sa vol ſtároſti, bolésni, pománkajna tega zhaſsa &c. kásat: ali: de lúbit G. Bogà inu ſvojga Bliſhniga namóre, tu nobéden naſmè inu namóre rezhe; sa tu. Ah A Duſhe! usimyte pred ſe to lubésan, lubíte G. Bogà inu Bliſhniga is S. Jacobam, kir takú dapólnyli boſte uſo poſtávo inu Sapóved Boſhjo: kir ú tem, kakòr práve ſam JEſus: *In his duobus univerſa lex pendet, & prophetæ.* V'tem dujim viſsi inu obſtóji uſa Sapóved, uſa poſtáva inu Preróki. To lubésan zhe imamo prutje Bugu inu prutje Bliſhnimu; ta nam je sadoſti, kakòr djàl je Joannes ta S. Evangeliſt h'ſvojm Jogram: *hoc ſi ſolùm fiat, ſufficit.* Te pak iméti namórmo ſamy od ſebe, *niſi Deus dèt*, zhe te nam nadà Bug, sa tu poprèj kakòr ſklénem, obérnem ſe h'tebe, O Bug. V. M. rekózh.

Kam. 20.

Matt. 22.

Sap. 2.

Veni.

Veni. Pridi, pridi, O Bug V. M. zhes naſs is tvojo S. gnado, inu. *Num.*
Tui amoris in nobis ignem accende. Vſhgè ù naſhih ſerzah ogyn tvoje lu- 21.
bésni, de tebe prau bómo samógli lúbit: kir zhe to bomo iméli, po-
mankala pèr naſs na bo ta Lubésan prutje Bliſhnimu: smankal na bo
ta Ajffer h'tvoje zhaſtè, inu ta Fliſs h'tvoje ſhlúſhbe. Katéru, de ſe *Epilog.*
sgody, perſtópe, O S. Apóſtel Jacob! iskáshe prutje nam tvojo lubé-
san, proſsi sa naſs, de to lubésan od Buga prejmémo, kir ſkusi to
troſhtamo ſe h'temu potrebnimu Ajffru inu Fliſsu priti,
inu takú ſkusi tu truje is tako velyki pred JEſu-
ſam poſtáti ú nebeſsih, AMEN.

TA LXVIII. PRIDIGA.

Na XXV. dan Meſza Maliga Serpàna, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Svetega Chriſtopha Martyrnika.

Synopſis.

Si ſalvari exoptemus,
Chriſtum ferre nos debemus,
Cum Sancto Chriſtophoro.

Sapopádik.

Zhe ſvélizhani zhmo biti,
Chriſtuſa mormo noſsyti,
Is Svetnykam Chriſtopham.

Thema.

Eritis odio omnibus propter nomen meum.
Vy bote od uſih Jhóurasheni sa mvojga Iména volja. Luc. 21.

TImon en Athenienſer, sa vol njegóviga ſhouráſhtua *Miſanthro-* *Num. 2.*
pos od teh Gerkou imenuváni, upráſhan je bil od enim zhaſsu
od eniga njegóvih prjátelou; sakaj on te Ludy takú ſhouráshi? na *Exord.*
katéru, kakòr piſhe *Maximus*: odgovóril je bil rekózh: *Meritò impro-*
bos odi: reliquos verò, quia improbos non oderunt. Spodóbnu ſhouráſhim *Maxi.*
te nabrumne: te druge pak, kir naſhouráſhjo teh nabrumnih. Is ka- *ſerm. 6.*
térim je ta *Timon* hótel rézhe: jeſt ſhouráſhim te nabrumne, porédne
inu hudóbne sa vol nyh nabrumnoſti inu porédnoſti; kir sa vol téh u-
rédni ſo ſhouráſheni biti. Te druge pak ſhouráſhim jeſt sa tu, kir na-
ſhouráſhjo téh, katéri sa vol nyh malu urednoſti urédni ſo tega ſhou-
ráſhtva. Temu, kar govóril je ta *Timon*, ni ſe velyku sauzèt inu sa-
zhudit; kir tu vidit je ſhe dán danáſhni, kir tem brumnim ty nabrumni
ſo super, de ſe teh ogiblejo.

Temu, právem: ni ſe telkajn sauséti: pazh pak sazhúdit ſe je te- *Num.*
mu, de ſe ty brumni od téh nabrumnih ſhouráſhjo inu pregájnajo; kir
leſty tega ni ſo, pazh pak te zhaſty inu hvále uédni. Ti brumni, prá-

vem: urédni ſo ja te zhaſty, hvále inu lubésni: vẽner, kakòr práve *S. Paulus*: lety bodo ſhouráſheni, pregájnajni: *Omnes qui piè volunt vivere in Chriſto JEſu, perſecutionem patientur.* Vſi, katéri bodo hotéli brumnu shivit ú Chriſtuſu JEſuſu bodo pregajnájnje inu ſhouráſhtvu terpéli: kir, kakòr *S. Leo* govòry: *Numquam deeſt tribulatio perſecutionis, ſi numquam deſit obſervantia pietatis.* Nigdàr smánkala na bo nadlúga tega ſhouráſhtva inu pregájnajnja, zhe nigdàr pománkalu na bo derſhájnje te brumnoſti. Tú uſe pak sa vol tega, kir tèh Brumnih shjuléjne super je tem nabrumnim: katéru potérdel inu pokásal je ſam ta zhaſtyti Syn Boſhji JEſus, naſh lubi Odreſhènik Chriſtus is unim, kar.

S. Leo ſerm. 9. de Quadrageſ.

Piſhe Lucas ta S. Evángeliſta, de. JEſus naſh Iſvélizhar pèt dny pred njegóvo ſmèrtjo na 20. dan Meſza Shuſza, námerzh: na zvjtnà Nedéla, po tem kir je bil tem Jogram veliku rézhy, katére ſo ſe imèle sgodyti, povèjdal: povèjdal je bil tudi, de oni bodo veliku hudiga, teſhkiga iméli: kir. *Eritis ódio omnibus propter nomen meum.* Vſi vaſs bodo ſhoúráſhili sa mvojga Iména voljo: sa tù, kir mvoje Imè boſte iméli, osnanúvali, pridigúvali, inu po taiſtim shivéli. Sa vol tega uſem bote super, uſi vaſs bodo pregájnali, ja, ulékli ú te jézhe, tépli inu mórylI. H'katérim groſnim beſsédam: *quia dura ſunt, quæ prædicuntur.* Kir britkú, teſhku inu grenkú je, kar ſkusi te beſsède tenì Jogram govóril je JEſus, h'tem prezèr, kakòr samérka *S. Gregorius*: *Protinùs conſolatio ſubditur de gaudio Reſurrectionis.* H'tenì shaloſtnim beſsedam perſtávil je prezèr JEſus tróſht tegà górì uſtajájnja: kir djàl je. *Capillus de càpite veſtro non peribit.* En laſs is vaſhe glavè ú te uſe martre, inu uſem terpléjnu na bo sgublèn: tèmúzh uſe kar bote sgúbili, ù tem veſsélim od ſmèrti górì uſtajájnù, boſte supet prejéli. Ja: *In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras.* V'vaſhim sa mvojga Iména voljo preſtánim terpléjnu vaſhe Duſhe poſsedli inu iſvélyzhali bote. Katéru je te Jogre takú potróſhtalu, de ſhli ſo is veſséljam sa JEſuſaviga Iména voljo ú to martro, kir ſkusi to savúpali ſo te nebeſsa poſseſti.

Luc. 21.

S. Greg. hom. 35.

Luc. 21.

Tu, kir je ſvèjdel Chriſtoph ta danaſhni S. Martyrnik, ſdáizi podvisal ſe je ſtópit od ſvojga Ajdouſtva h'temu S. Chriſtuſavimu Iménu; uſèl je tu na ſe ú S. karſtu, sapúſtil je ſvoje pèrvu imè *Adocimus*, inu imenuval ſe je ne le en Chriſtian; tèmúzh *Chriſtophorus*: en Chriſtuſavi Noſsez, ali: Trogar: maral ni sa tù, kar je njemu sa vol tega iména naprèj ſtálu: preſtráſhil ſe ni pred teme grósnimi beſsédami: *Eritis odio omnibus propter nomen meum.* Od uſeh ſhouràſheni bote sa vol mvojga Iména: tèmúzh udàl ſe je volnú uſému, kar superniga imélu jè zhes njéga priti; kir ſe je tróſhtal te oblúbe JEſuſave deléshen poſtati

Num. 4.

Thema.

ſtáti, inu tu Iſvélyzhajnje doshézhi. Katériga rèjſsnyza de khi kaj bul vidimo, uſèl ſim dana ſs naprèj h'zhaſte tega S. Martyrnika na njegóu S. Gud, pèr tem kaj dálej oſtáti, inu nam k'enimu náuku iskásat, de. *Si ſalvári exoptemus, Chriſtum ferre nos debemus cum S. Chriſtophoro.* Zhe ſvélyzhani zhmo biti, Chriſtuſa mórmo noſsyti, is Svetnikam Chriſtopham. Katéru de tedéj vidjo, inu ta náuk saſtópjo: tu saſhlíſhat, proſsem, bodo pèrpráuleni. *Propoſ.* *Syncp.*

De *Joannes Chryſoſtomus* ta *S.* Conſtantinopolitanſki Patriarch imenúval je Paula tega S. Apoſtola ſvojga Mojſtra inu Vzhényka; ſtúril je práu inu ſpodóbnu; sakaj ta je njemu, *ſcribenti & prædicanti plura dictavit.* ú piſsájnu inu ú pridigúvájnu dajal notàr inu právil, kaj imel je piſsat inu govórit. De imenúval je, právem: *Chryſoſtomus* Pauluſa ſvojga Mojſtra, tu je ſtúril ſpodóbnu; kir Paulus ni le njégou, tèmúzh tudi drugih en Vzhénik: ja *Doctor Gentium*, uſih Ludy inu Ajdou ſe klízhe; kakòr ſprizhújejo ty náuki, katére je dájàl uſim Folkam na ſemli. V'mej katérimi náuki lép je ta, katériga dàl je tem Corinthierjam, rekózh: Bratje. *Unusquisque in qua vocatione vocatus èſt, in ea permaneat.* En ſledni ú tem poklízajnu, h'katérimu je od Buga poklízan oſtáni, is tega ſe nima kópat, is tega priti nima shélit: slaſti. *Num.* *Induſtio* *1. Cor. 7.*

Zhe ta ſtan, ú katériga poklízan inu poſtáulen od Buga super hi, kakòr práve *S. Auguſtinus*: te brumnoſti, poſhtéjnu, S. Vjèri inu Sapóvedam Boſhjim. Katéri lepi náuk, kadàr uſèt bi bil od uſeh górі, inu derſhàn; na bilú bi telkajn jámrajnja inu toshbe pèr Ludèh: en ſledni is ſvojim ſtánam bi uſèl sa dobru, inu práu: Sakaj G. Bug is ſvojo vezhno Previdnoſtjo dàl je enimu ſlednimu enu poſsébnu nágnejnje; enimi h'ſhulam: drugim h'antverhu: trjetjim h'ſhóudu, h'vojſki. Enim dàl je luſht kmetji, drugim h'ihenitvi inu takú naprèj ſlednimu h'tèmu ſtánu, ú katérim ga je hótel iméti: sa tu en ledni ú tèm: *Permanèat*, ima oſtáti, zhe le ta póſhtenje, inu po volje Boſhji: véner takú, zhe k'enimu bulſhimu, brumniſhimu ſtánu ni od Buga klízan. zhe je pak klízan k'enimu bulſhimu, kakòr is Deſhélſkiga ú Duhóuni, is Duhóuniga ú Miniſhki, is Miniſhkiga ú Shkoffski, inu is tega dálej, ſiher sapúſty tega pèrvega, tega poredniſhiga, inu ſtópi ú en popolnámeniſhi, inu G. Bogú perjetniſhi ſtán ú katériga klízhe njéga Bug Vſéga Mogózhni. *Num. 6.*

Tu, zhe ſtópimo h'danaſhnimu S. Martyrniku Chriſtophu, inu njegávu shjulèjnje ſpremiſlimo, nájdemo; de tu je uſe popólnama dopólnil, sakaj ta rójen od Malykuvauſkih inu Ajdouſkih Stáriſhou ú te Deſhéle is iménam *Chanaan*, kir do Moſhke ſtároſti ſhlúſhil je tem Malykam, tàr ú tèh Malykih temu hudyzhu; dokler ni bil od Buga k'enimu bulſhimu ſtánu poklízan. Kir pak samérkal je bil ú Dúhu, de is tega ſta- *Num. 7.*

nú ima ú eniga drugiga ſtópit: sar úſtil je ſvojo Deſhèlo, Stáriſhi, Snánze kakòr en drugi *Abraham*, inu ſhal je ú to Deſhélo *Licia*: tukaj sazhel je miſlit: kaj bi on imèl sazhèti? ú katérih mislih, kir je bil priſhàl k'enimu hudimu potóku, ú katérim velíku Ludy je konèz usélu, sa vol kir ſo tega mógli breſti, zhe ſo hóteli zhes tega, kir ni bilú moſtà, ne zholnà ue druge vishe zhes tega prìti. Leſsem, právem: kir priſhàl je bil *Chriſtophorus* ú teh miſlih, padlu je njemu notàr, de, kir je velik inu mózhan, hózhe tem ludèm tukaj to lubésan délat, inu tajſte zhes ta pótok prenáſhat: katéru naprèj uſérje poſtavil je ú djánje, ſtúril ſi je pèr tem potóko eno utto, previdil ſe je is eno dolgo inu mózhno palzo, inu takú ſhrézhnu je te ludy prenáſhal nekólku zhaſsa. Katéru délu te lubésni dopádlu je takú JEſuſu, de ſam ú podóbi eniga Pubizha puſtil ſe je od Chriſtopha zhes ta pótok prenésti.

Num. 8. Letéga, kakòr *Alphonſus de Villegas*, govóry: *Nullum apud gravem Autborem vidi teſtimonium.* Nobéne druge prizhe ni ſim vidil, ka-

Alphon. de Villeg. die 25. Jul. in Vit. S. Chriſt. kòr ſama ta ſtára naváda S. M. Cerkve; kir ta po uſèm ſvejtu na tako visho tem Vjèrnim ſtávi tajſtiga naprej, námerzh ſtojézhiga ú vode, is eno velíko palzo úróke, inu is JEſushikam na ráme. Katéra ſtàra naváda ſtávit takú naprèj S. Chriſtopha, h'ſprizhajnu te rèjſsnyze je sama sadoſti: sa vol katériga právem od njega ſiher. *Nomen & omen habet.* S. Chriſtoph ima imè inu djájnje, kir ú obojm nóſsel je Chriſtuſa. Subſébnu pak vidilu ſe je tu, po tem kir je bil Chriſtopha od prenáſhajnja tèh ludy zhes to vodó h'nóſhe ſvojga Syna ú, námerzh: h'pridiguvajnu Bug V. M. poklízal: ú katérim nóſsel je njéga, tu je JEſuſa: ozhitnu, inu ſtàvil naprèj uſèm breſs vſégа ſtrahu, aku ſi lih bil je.

Thema. *Odio omnibus.* O uſèh ſhouráſhen; kir ſe je tróſhtal te JEſuſave ob-

Symp. lúbe, nam k'enimu exemplu, kir. *Si ſalvari exoptemus, Chriſtum ferre nos debemus cum S. Chriſtophoro.* Zhe svelyzhani zhmo biti, Chriſtuſa mormo noſsyti, is Svetnikam Chriſtopham. Tu tèdáj, de kaj dálej vidimo, od tod dálej.

Laurentius Surius inu vezh drugih Piſsárjou piſhejo od tega ſedáj

Num. 9. ſpomneniga S. Martyrnika, de. Letà, kir od Buga h'nóſhe njegóviga Synú poklízan, priſhal je bil ú to Delhélo *Licia*, ú tu Meſtu *Samo*, sazhel je bi n-ſti naprèj JEſuſa, inu osnanúvat; de ta je ta právi, shi-

Confir. vi inu vezhni Bug: Bogóvi pak teh Ajdou nizh drugiga, kakòr ene is leſsa iſsékane, is broma slvte, is kámena ſteſsáne Statuæ: ú katérih, ali: ſkusi katére ſamimu hudyzhu to zhaſt iskasújejo uſi ty, katéri taj-

Surius. in vitâ S. ſte ſhpoſhtújejo: sa vol katériga uſi imajo ſerdamani biti: katériga h' poterjejnu utéknel je ſvojo dolgo, debélo inu mózhno palzo ú ſemlo; tàr h'pomúzhi poklízal G Bogà: inu, pole! ſdájzi je ta ſúha palza oselenéla, prezvàjtlà, inu en ſdréle ſad po njè ſorte tega drjvéſsa pèr-

neſla

néſſa. Katéru, kir ſo ty Ajdjé vjdili, nyh velíku ſapúſtilú je tu Malykuvájnje, inu uſóli ſo naſe to S. JEſuſavo Vjèro, katéro pridigúvàl je Chriſtoph ta S. Chananeer.

V'drugih buquah tega Moyſeſa bérem, de. Po tem kir dàl je bil Pharao perpuſhéjnje temu Iſraëlſkimu Folku na povèjle Boſhje, inu na próſhnja tega Moyſeſa pójt ú to puſhzhávo, rekózh; *Ite tantùm viri, ſacrificate Domino, hoc enim petiſtis.* Pójte, ali: le ſamy Moſhjè, inu offrújte vaſhimu Bogú ú te Puſhzhávi, kakòr tu ſte ſamú proſsyli. Tu, kir ſhlíſhal je bil Moyſes, sazhél je bil temu Krajlu néſti naprèj to rèiſsnyzo te pèrve próſhnje, de on ni le ſamú sa Moſhe; tèmùzh sa Shenè, otróke, dershyno inu sa shivyna tudi prôſsel. Na tu, póle! Moyſes inu Aaron: *Ejecti ſunt à conſpectu Pharaonis.* Pahnjena ſta bilà ſpred ohlyzhja tega Pharaona. Tukaj uſtàt bi móglu enu upraſhájnje: kaj móre tega ta urshoh biti? kir poprèj nyma nizh ni takiga nigdàr ſtúril. Na katéru upráſhat dàlej ni potréba, kir urshoh tega povènam ta vzhéni *Dela Haſe*, rekózh: sa tu, kir Moyſes je pred tem Krajlam to rejſsnyzo govóryl, pàhnjen je bil ſpred njéga, kir. *Veritatis comes inimicitia eſt & odium.* Te rèjſsnyze továrſh je tu ſhouráſhtvu inu naprjatelſtvu. Katéru potérdi S. Hieronymus rekózh: *Hæc eſt conditio veritatis, ut eam ſemper inimicitiæ conſequantur.* Ta je perſtávik te rèjſsnyze, de uſélej gréde sa to tu ſhouráſhtvu. Sa vol katériga, ali: is katériga uſtála je ta gmajn ptipóviſt: *Veritas odium parit.* Ta rèjſsnyza ródy tu naperjátelſtvu inu ſhouráſhtvu, kakòr letú vidimo uſag dan ozhitnu; inu ſposnat, ja obtípat samóremo nad Chriſtopham tem danaſhnim Martyrnikam.

Num. 10. *Exo.* 10. *Joa. Hayo in loc. cit. concept.* 63. *S. Hieron. in Epiſt. ad Galat.* c. 4.

Letà, kir nóſsel je naprèj JEſuſa pred temi Ajdi ù tem Meſte *Samo*, inu, kir od tega pred nymi govòril je to rèjſsnyzo: is to obúdil je bil pèr nyh zhes ſe to ſhouráſhtvu, de ſo njéga pred Krajlam te Deſhéle, *Licia* is imènam, tóshyli. Na katérih tóſhbo púſtil je ta Krajl *Dagnus* Chriſtopha ujèt, svésat inu pred ſe perpélat: rega takú svésaniga inu pred ſabo ſtojézhiga gerdú glédat; véner h'pervému is lepo opómynat sazhèl je, de bi nehàl od pridigúvajnja, inu nanéſsel naprèj te nóve Vjère, katéro oſnanúje ú njegóvim Krajléuſtvi zhes uſo Krajlévo prepóved. Tu, kir ſhlíſhal je Chriſtoph, kakòr velik bil je na truple, takú na tu velik kásat sazhèl ſe je bil pred Krajlam ú tem ſerzu: kir pred nym *Chriſtophorus* sazhèl je bil néſti naprèj JEſuſa, inu pridigúvat ſerzhnú ta S. Evangelium: tàr h'potréjnu te rèjſsnyze, djàl je, de uſi ty, katéri zhaſtè te Malyke ſo eni videózhi Slepzi; kir ty na meſti práviga Bogà, móljo eno mertvo leſséno, kámenato, bromzhéno ſtatuo; inu ú te ſamiga Satana. Katéru, kakòr ena práva góla rèjſsnyza, obùdilu inu poródilu je enu velíku ſhouráſhtvu pèr tem

Num. 22.

Kraj-

Krajlu, de na tu sapóveda! je Chriſtopha ú eno jézho pahnyti: h'temu sapovédal je due naſrámni Lóterze is iménam *Aquilina* inu *Niceta* sapréti sa tu, de bi óne Chriſtopha h'pèrvemu h'temu grehu, po tem pak h'te odſtópnje od JEſuſa inu njegóve S. Vjère opomnile; tàr po tem h'Malykuvájnu perpelále.

Num. 12. Ali: kir. *Non eſt ſapientia, non eſt prudentia, non eſt conſilium contra Dominum.* Ni Modrúſti, ni Pámeti, ni ſvejtuvájnja zhes Goſpuda, zhes Buga: Velàl nizh ni ta Krajlévi ſvèjt, ſdála nizh ni uſa Dagnu-
Prov.21 ſava pámet, modrúſt, ſaſtópnoſt, inu sapóved; kir, kar je *Dagnus* ſkuse te Lóterze pèr Ckriſtophu iſkàl, ni sadúbil: pazh vidit je mógel, de Chriſtoph je te Lóterze h'te S. JEſuſavi Vjèri perpélal, inu ſtúril takú ſtanóvitne, de ſosa JEſuſa to martro preſtále, púſtile tu shjuléjne teleſnu inu zhaſsnu; tàr ſkusi to martro ú nebeſsih sadúbile ta vezh-
Gen.37. ni leben. Katéru, kir svèjdel je bil ta Dagnus: *Cauſa majoris odij fuit.* Bilú je eniga véhſhiga ſhouráſhtva saſjájnje: sakaj na tu púſtil je Chriſtopha supet pred ſe is jézhe pèrpélat, sazhèl je njéga ogovárjat, de bi od njegóve Vjère odſtópil, de bi ſe ſvojmu krishanimu Bogù odpovédal, inu is nym te Malyke mólil. Ali: sabſtójn, kir Chriſtoph sazhèl je bil vèzh inu vèzh JEſuſa osnanúvat, od njéga ſhè bul pridigúvat, te Malyke sanizhúvat, inu tega Krajla svariti, tàr to rèjſsnyzo inu Chriſtuſa naprèj ozhitnu ú beſsédi nóſsit. Katéru kir ſhliſhàl je en Krajlévi Shlushabnik, inu slaſti tu ſvarjéjnje tega Krajla: dàl je Chriſtophu, nizh dergázhi, kakòr *Malchus* Chriſtuſu, eno mózhno shlafernizo. To kir je obzhutil *Chriſtophorus*, ſpomnil ſe je na ſvojga Chriſtuſa, djàl ni h'temu Sholnérju drugiga, kakòr: *Supporto te, quia Chriſtianus ſum.* Jeſt tebi sanéſsem, jeſt tebi odpúſtim sa tu, kir ſim en Chriſtian, en JEſuſavi Joger.

Tu, O Chriſtiani! samèrkat iméli bi uſi: ta exempel uſi uſèt i-
Num. 23. méli bi góri, de bi ſe na taka visha sadersháli, kadàr ſe nam kaj sháliga, superniga, kryvizhniga od naſhiga ráun zhlovéka ſtúry; de bi my rékli: *Supporto te, quia Chriſtianus ſum.* Jeſt te prenéſsem, jeſt tebi sanéſsem sa tu kir ſim en Chriſtian. Tu, tu uſi iméli bi is Chriſtopham govórit; kir uſi ſmo Chriſtiani is Chriſtophoram. Ali: Ah! ſmili ſe G. Bogú! Chriſtiani ſe klizhemo, Chriſtiane ſe imenújemo, ja: is tem zhaſtytim Chriſtuſavim Iménam ſe ſdémò inu ſhtimámo, jà, ali: tu zhaſtytu Imè ú djájuu nakáshemo, kir. Kadàr rézhe ſe khi enimu ena ali: druga, shou, superna, kryva nauſhézhna beſséda. Se dotak-
Morale. ne eden eniga is enim droklejam: ſtury ſe enimu ena porédna ſhkoda: ſe permérienimu khi kaj takiga. Eh! tukaj ſe naſpomni na Chriſtuſa, ſe nasanéſse inu nasaſhóna sa vol tega Chriſtianſkiga Iména; tèmúzh na tu ſdájzi merkat, vidit inu ſhlíſhat púſti ſe tu maſhzhuvájnje; kir

ſe

ſe smérja, kolne inu sanizhúje nasàj: kir ſhtrah na ſhrah, shlak na shlak ſe pourazha, inu doſtikrat ſamadrúgu. Se shazhnó toshbé, praude, ſhouraſhtvu, prégánajnje inu vèzh takiga: nihzhe ſe napúſty is S. Chriſtopham ſhlíſhat. *Supporto te, quia Chriſtianus ſum.* Jeſt tebi odpúſtim, jeſt tebi to saméro sanéſsem, jeſt tebi to reshálo saſhónam sa vol tega, kir ſim en Chriſtian: pazh pak nyh velíku huiſhi maſhzhúje ſe, kakòr ty Ajdje, nad temi, katéri ſo nyh reſserdili inu reshálili: katéri ſo nym eno ſhkodo, ali: kryvizo ſtúryli. *Ali:*

Ah poredni, inu vaſhiga Iména naurédni Chriſtiani! poſhluſhájte, kaj vam govóry ta iménitni *Abbat Philippus*, rekozh: *Non ſufficit ut nomen Chriſti quis in corde amplectatur, niſi & foris Sacramentis Dei imbuatur.* Ni sa doſti, ne, de eden ú ſerzu, ali: is beſsédo tu Chriſtuſavu Imè objéma, de is tajſtim ſhtimà ſe, inu hváli: tèmúzh tréba je tu od ſunáj tudi is temi ſkriunúſtmi Boſhjimi kasáti. *Is katérimi beſsédami hózhe rézhe:* de. *Ni sa doſti en Chriſtian biti is golim iménam;* tèmúzh h'temu je tudi tu Chriſtianſku djánje inu shiuléjne potrébnu: kir, kakòr *Philo Carpathius* govóry: *Bene facere, & mala pati Chriſtianorum eſt.* Dobru délat, inu tu hudu volnú terpéti leſtnu je ſpodóbnu tem Chriſtianam: tu, zhe pèr teh Chriſtianih pomankúje, ſabſtójn, prasnu, golú inu nanúznu je nyh Imè Chriſtianſku: sa tu ta uzhéni *Joannes de la Haye* prave k'enimu ſlednimu napoterpeſhlivimu Chriſtianu: *Abis à vera Chriſtiani nota, qui mala illata tollerare neſcis.* Sajdèſh od tega práviga snámenia eniga Chriſtiana ti, katéri ta tebi ſturjéni sleh, ta tebi sgojéna nadléshnoſt poterpéſhliyu nasnàth nósit inu terpéti. Terpi, terpi tedáj, O Chriſtian! is Chriſtopham volnú, aku is Chriſtopham hózheſh práu Chriſtuſa: kakòr eni právi Chriſtian nósyti: uzhi ſe od tega S. Marryrnika ſerbéſhnu iskasúvat tu poterpléjnje ú terplejnu.

Num. 14. *Philip. Abb. lib. de Cont. Clerie. c.* 16. *Philo Carp. in Cantic. c.* 1. *Joann. Haye in Apoc. c.* 2. *v.* 10. *Concep.* 158.

Dálei, bére ſe od tega danaſhniga S. Martyrnika Chriſtopha, námerzh: de. Po tem kir prejèl je bil to shlafernizo, inu sgovóril te lepe beſséde; térdit sazhèl je bil letè dálej ú tem djájnu, kir kásal ſe je en právi JEſuſavi Noſsez, en poterpéſhlivi Chriſtian popólnama: sakaj kir *Dagnus* ta grosni Tyrann sazhèl je bil ſylit Chriſtopha, de bi JEſuſa satájl. Ali: sabſtójn. Sazhèl je bil njemu shúgat is martro. Ali: sabſtójn, kir ta S. Martyrnik od JEſuſa ni hótel odſtópit. Tu, kir vidil je ta Krajl, is eniga paklènſkiga ſerda sapovédal je Chriſtopha h'pèrvemu nauſmílenu isthibami tepſti: ali: ú te martre Chriſtoph noſsèl je JEſuſa ozhitnu, kir jéjnal ni njéga osnánuvat inu zhaſtyti pred Ajdi. Na tu sapovédal je ta Tyrann eno resbeleno shelésno kapo temu Martyrniku na gláva poſtávit: ketéra martra, aku ſi lih bila je taka, de ta zhlovik ſe sléne inu ſtréſse, kadàr to imenuvati

Num. 15.

ſhliſhi. Vèner ú nóſhe te ſtráſhne ognjéne kape ſtál je Chriſtoph ſtanóvitin: zhaſtyl je Chriſtuſa ú te ſylni martri bres uſéga nehájna, inu is veſséljam. Tu, kar ſtúrilu je Chriſtopha veſseliga, ſtùrilu je tega Krajla grosnéſhiga; kir sapovédal je bil Chriſtopha na en shelesni, resbéleni, na sherjávizi ſtojézhi rooſh polóſhyti; inu is urélim ojlam inu ſhpéham pólyvat. Ah martra naiſrezhéna! vener ú letè je Chriſtoph bil veſsèl inu potróſhtan, tàr ſerzhnu govòril je h'temu Tyrannu: *In nomine JEſu Chriſti non ſentio tormenta tua.* V'Iméni JEſuſa Chriſtuſa tvoje martre naobzhútim. Per katérim govorjéjnu neſsèl je inu ſtavil naprèj JEſuſa is takim ajffram, de ſo ſe ty ú prizha ſtojézhi Ajdje uſi, taku, te ſtanóvitnoſti ú te martri, kakòr te ferbéſhnoſti ú zhaſtè tega S. Martyrnika ſylnu sauséli: ja, ne le ſamú sauséli; tèmúzh na tu h'te S. JEſuſavi Vjèri ſprebérnili, te Malyke sapuſtili, inu JEſuſa sa práviga Bogà ſposnuváli: katérih je bilù zhes 48000. na ſhtivéjnu: katérih velíku je sa voljo S. Vjère is Chriſtopham h'Martyrnikam poſtálu: katérih veliku sadúbilu je tu Iſvelizhajnje. Katéru, kir vidil je ta *Dagnus*, od jèse sapovédal je tem trinogam Chriſtopha unkaj is tega Meſta *Samo* peláti, tega na enu drjvu nagiga pervésat, inu is ſtrélami ſtreláti. Ali: aku ſi lih ty Krajſevi Sholnérji velíku 1000. ſtrèl ſo na tega S. Martyrnika ſpuſtili; véner ni njéga ſkusi Boſhjé perpuſhéjnje nobéna sadela, ne eniga laſsú smerſhila na glave; tèmúzh uſe te ſo zhes njéga letéle. Per katérim zhudu ſhe vèzh Ajdou ſe je h'Chriſtuſu ſprebernílu, inu uſélu gori to od Chriſtopha osnanuváno S. Vjèro is velíko ſhaloſtjo inu smámo tega Tyranna.

Num. 16. Tukaj ſpómnim ſe na unu, kar ſturil je bil uni kumſhtni *Symboliſt Luccarini*, námerzh: kir smálat je bil puſtil na eni tabli eniga Leva; katérimu na eni ſtrani eniga pétélyna, inu na te drugi, eno gorezho baklo permálat, tàr te beſséde pèrpiſsat: *Utroque conturbor.* S' obujim ſe smámim. Is tem hotel je pokásat ta *Luccarini*, de: aku ſi lih ta Lev je ena grósna doujázhina, vener letà is tem dujim ú te jési smàmi ſe inu utaláshi, de jejna od ſerda, jése inu grosóvitnoſti. Iejna ena naumna beſtia od grosóvitnoſti? nehà ta Lev od rjovejnja, kadàr ſhlíſhi pèjte tega petelyna inu gorit to baklo? Ah! kaj sa ena porédniſhi, huiſhi beſtia, kakòr ta Lev mogel je biti ta beſtinſki *Dagnus*? kir on videózh ogyn tega ajffra teh k'JEſuſu ſpreóbernenih Ajdou, inu ſhlíſhal je Chriſtopha, kakòr eniga petélyna to zhaſt JEſuſavo pèjti inu osnanuváti: *In nomine JEſu Chriſti.* V'Iméni JEſuſa Chriſtuſa tvoje, O tyrann! martre naobzhutim: od tega obdújiga smámlen je bil, de je mogel rézhe: *Utroque conturbor.* Ali: nehal ni od jése, od ſerda, od grosóvitnoſti, tèmúzh na tu sapovédal je Chriſtopha

Piſinelli. In Mund. Sym. l. 5. c. 28. p. 240.

ſtopha is Meſta *Samo* h'drugimu pélat, inu ob glavo djáti. *Ah Dagne!* beſtia Leva poredniſhi: kir ti od tvoje grosóvitnoſti naodſtópiſh. Ali: puſtímo to ú hudóbi ótérplo paklenſko beſtio, ſtopímo h'Chriſtophu.

Num. 17. Letá, kir ſhlíſhal je ta Krajlevo Sapóved, inu per tem ſe ſponil na ſvojga Chriſtuſa beſséde: *Eritis odio omnibus.* Bote ſhouraſheni, pregájnani, tepéni, martrani, umorjeni sa mvojga Iména, Chriſtiani volio: tàr posábil ni bil na to h'tem beſsédam od JEſuſa perſtaleno oblubo. *Capillus de capite veſtro.* En laſs is vaſhe glavè, sgubljen na bode: Veſsel ſhál je is trinogi na meſtu te ſmèrti: na potu nósſel je Chriſtuſa ú ſerzu, inu ú vſteh, kir tega je tem Ajdam pridiguval: Perpellàn na meſtu, kir imèl je umreti, perporózhil je Chriſtuſu ſvojo Dúſho, tàr proſsel tajſtiga, de bi njemu ſtúril to gnado, de ta kraj, kir on bo sa njegóvo voljo ſturil to ſmèrt: inu kir ſe bojo njegóve koſty snáſhle, bode pred tréſkam, tózho, potréſsam inu uſem drugim húdim, ſhkodlivim tàr navárnim vreménam prehrájnen: katéro próſhnjo, kir uſhlíſhal, inu h'te pervolil je bil JEſus: poklékníl je doli ta S. Martyrnik, inu na tu odſekana bila je njemu ta gláva na ta 25. dan Meſza Julia po JEſuſavim Rojſtve ú léjte 254. katériga S. Dúha ſhla je is trupla ú nebeſsa, prejémat tu saſhlúshenu plazhylu, kir gléda ſedáj tega, sa katériga umèrl je Chriſtophorus.

Num. 18. Ta je bil ta konèz ſhjuléjna tega S. Martyrnika, inu sazhetik tega vézhniga lebna; kakòr ſe ſposnà is tega, kir prezèr po ſmèrti sazhel je bil G. Bug délat te zajhne inu miraculne velike ſkusi njéga. Is katériga ſe vidi múzh, vrédnoſt inu oblaſt S. Martyrnika Chriſtopha; ſubſebnu pak is tega, kir, kakòr ſmo ſhlíſhali: Chriſtus je njega k' enimu Varíhu inu Pomózhniku, po njegóvih shélah inu proſhnje ú tem húdim, navarnim inu ſhkodlivim vreménu poſtávil. Katéru je urshoh de ta S. Martyrnik ſkoráj pèr uſáki Cerkvi, po uſseh Deſhélah ſe od ſúnaj mala: inu ne sa tu, kakòr enj pregrèſhni góbzi, takú rekózh: h'ſhpótu temu S. Martyrniku govóre; de ſe mala sa to od súnaj, kir sa vol njegóve velikuſti ú Cerku namóre, katéru govorjéjnje ni bres grejha. Ne tedáj sa tu, tèmúzh mala ſe Chriſtoph súnaj te Cerkve sa tu, de bi ſe on védniſhi od Ludy vidil inu zhaſtyl, tàr, kakòr en Pomózhnik inu Várih tega polá na pomúzh klízal: sláſti pak ob zhaſsu hudigá, navarniga inu ſhkodliviga Vreména: jà tudi ú eni ſledni drugi ſyli, poménkajnu inu potrebi: kakór tudi ú drugi navarnoſti, bolésnj, kir ú uſem tem on ſvojm Andohtlivim samóre pomágat: kakòr ſe vidit inu ſposnáti samóre is tega, kar ſe od njega dálej bére, is katérim ſklenem.

Num. 19. Laurentius Surius ta ſgur ſpomneni *Historicus* piſhe, de. Ob zhaſsu kir ſo ſtreláli ty rihtni hlapzi is ſtrélami na S. Martyrnika

Chriſtopha, kakòr ſmo ſhlíſhali: puſtil je bil Bug eno ſtrélo nasaj ú okú tega nèr hujſhiga Stérliza pèrletéti, katéra je njemu ú tem ózhéſsu is njegóvo veliko martro inu grósno bolezhyno obtízhala. Letà ú te veliki nadlúgi inu martri ſpómnil ſe je na te žhudeſsa, katére délal je ú shjuléjnu ta ushe mertvi Chriſtophorus, uſèl je h'njemu mertvimu savupájnje ta rajneni trinog, gre. h'temu truplu tega S. Martyrnika, is katériga je ſhe friſhna kry tekla; ú te omózhe en pèrſt, inu is to S. kryujo tu okú pomáshe: inu pole! ſkózhe is ozheſsa ta ſtréla, inu tu okú zhiſtu, ſdrávu, friſhnu je poſtálu. Na katéru zhudu k'eni ſahváli prutje Bugu inu S. Chriſtophu, ſapúſtil je to Ajdouſko Vjèro, ſanizhúvàl je te Malyke, inu zhaſtyl tàr ſposnúval je JEſuſa ſa práviga Bogà, puſtil ſe je kerſtit, inu en vjérni Chriſtian je poſtal, tàr takú preglegàl je na Dúſhe inu na teleſsi. Ah Chriſtiani lubésnivi! ſe snájde khi eden ali: drugi ſlep na Dúſhe? perporózhi ſe S. Chriſtophu, inu bode preglédal. Se snájde khi eden ú eni drugi nadlúgi? Ah! téze h'temu S. Martyrniku, inu tebi bode pomágal, inu ſláſti, zhe is nym noſsèl boſh Chriſtuſa. Nósſymo tèdáj po njegóvim exemplu Chriſtuſa, kir takú po njegóvih ſtópinjah pojdemo ú Nebeſsa:

Epilog. *Surius lo. ſup. cit.*

katéru dodéli uſem Bug V. M.

A M E N.

TA LXIX. PRIDIGA.

Na XXVI. dan Meſza Mali Serpàn, ali: Julia.

Tu je:

Na dan Sveté Annæ Mátere Mariæ Divíze.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Sancta Anna Gratiarum	Svéta Anna Gnad nèr lepſhih
Eſt Theſaurus maximarum	Je en Shaz inu ner vehſhih
Ad ſe, concurrentibus.	Tem, kater' h'nje pertekò.

Themα.

Simile eſt Regnum Cœlorum Theſauro. *Matth.* 13.

Enimu Shazu enáku je tu Nebeſhku Krajleſtvu. Ibidem.

Num. 1. KIr veden, kir doſte krat inu po goſtu ſhlíſhi ſe ú mej Ludmy ta beſséda Shaz, upráſhal bi khi eden, kaj letà poméni: temu bi odgovóril Paulus *Jure Conſultus* rekózh: *Theſaurus eſt depoſitio pecuniæ, auri, gemmarum, aliorúmque pretioſorum.* Ta Shaz ni drugiga, kakòr enu vkupſpraviſhzhé tyh denárjou, slatà, ſrebrà, shlahtnih kámenou inu drugiga takiga; is katériga jemle ſe unkaj ta pomúzh ú eni

Paulus Ju. Conſ. lib. de aquire. rer. dom.

eni ſyli, inu nadleshni potrébi: katéru uſe poméni, Shaz, ta telkájn krat od ludy rezhéna beſséda.

Temu takú popiſsanimu Shazu JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji perglihal je tu Nebeſhku Krajleuſtvu is tem danaſhnim: *Simile eſt regnum Cœlorum Theſauro:* inu ſpodobnu: kir, kakòr ú tem Shazu snájde ſe velíka vrednoſt inu dobrúta; takú, ja: ſhe velíku bul, snájde ſe uſe letú ú nebeſhkim Krajleuſtve; kir ú tem snájde ſe tu, kar ſe zinníti inu ſházat namóre, namerzh: tu Iſvelyzhajnje, katéru je: *Status omnium bonorum aggregatione perfectus.* Ali: En is ukup ſpraviſhzham uſe zenne, vrednoſti inu dobrute popolnameni ſtan: ja, ne le tu ſamú; tèmúzh ú tem snájde ſe tudi ta, katéri ſe, *Summum Bonum*: ta nèr vehſhi dobrúta imenuje, námerzh: ſam Bug V.M. od katériga uſa dobrúta iſhája. *Num. 24. Matth. 13. Boëtius lib. 3. de Philoſo. Conſol.*

To perglího, kadàr ſpreudarjajo ty Vzhenyki, samerkajo, de is to ni le ſamú hótel JEſus tu Nebú saſtópit dati; tèmúzh tudi vezh drugiga osnánit, inu ſizèr h'pèrvemu ſamiga ſebe, kakòr práve *S. Hilarius. Theſaurus in agro Chriſtus intelligitur in carne.* Skusi ta Shaz na nyvi ſaſtópi ſe Chriſtus ú tem meſsu. Dálej *S. Paſchaſius* práve zhes to perglího, de JEſus perglíhal je temu Shazu ta S. Sacrament S. R. Teleſsa: kir ta, *Theſaurus abſconditus dicitur:* en ſkriti Shaz ſe imenuje, inu sa tu: *Quia in carne Chriſti Divinitas corporaliter inhabitans, etiam in hoc myſterio ab oculorum aſpectu, ne caro videretur, abſconditur; ut fide avidiùs quæratur, quæſita veriùs inveniatur; inventa verò chariùs habeatur, & habita deſiderabiliùs fruatur.* Kir ú tem, námerzh: ú S. R. Teleſsu ſkritu je tu Bogouſtvu, inu meſsú JEſuſavu tem ozhèm sa tu, de bi ſe is to Vjèro ſkerbneſhi yſkalu, tu yſkánu rejſsnizhniſhi snashlu, tu snajdenu sa lubiſhi imélu, inu poſhelniſhi ushiválu: kir ú tem snájde ſe uſa ſladkuſt inu dobrúta. Dálej. *Num. 24. S. Hilar. in Mat. 13. S. Paſch. lib. de Cor. & Sangui. Chriſti c. 17.*

Zhes to JEſuſavo pergliho práve S. Thomas Aquinas: de. JEſus pokásat hótel je ta Shaz te beſséde Boſhje: kir *Per theſaurum interpretatur Verbum Dei, in quo ſunt omnes theſauri Sapientiæ & Scientiæ Dei abſconditi.* Inu prau: kir, kadár ſe tà ſvèſtu poſhlúſha, obogáti ſledniga is to drago zenno te Modruſti inu Saſtopnoſti Boſhje. Dálej, vèzh drugiga takiga samógel bi perneſti naprèj is drugih Vzhenikou: ali uſe sapuſtym, inu ſtópim h'temu, kar govóry ta vzhéni inu S. Shkoff German. *Num. 24. S. Thomas in Catena.*

Letà, kir ſpreudarjal je to JEſuſavo pergliho, taku on ſkusi ta Shaz saſtópil je to preſvéto Babizo JEſuſa tega Synú Boſhjiga, to S. Mater Mariæ Divíze, to mogózhno inu milloſtivo Pomozhnyzo teh Vmireózhih, námerzh: S. Mater Anno: kir on perglihal je letó eimu Shazu, rekózh: *Anna pretium eſt pretiorum.* Anna je ena Vred- *Num. 24. S. Germ. ſer. de S. Anna.*

Richar. à S. Lau. in Evan. noſt inu zenna zhes uſe; kar je drágiga. Is katérim derſhy *Richardus à S. Laurentio*: kir on letó S. Mater, *Theſaurum inexhauſtum*: en naſprasnjulivi Shaz ſmenúje. Inu prau, kir ona taka je ú rejſsnyzi, inu ſama na ſebi.

Num. 6. Katéru, kir danaſs nje S. Gud obhajamo, uſel ſim ſi naprèj nje k'hvale, Bogù h'zhaſti, inu nam h'troſhtu dálej kaj reslóshit, inu

Prepoſ. iſkásat, de. *S. Anna Gratiarum eſt Theſaurus maximarum ad ſe, Concurrentibus.* Svéta Anna Gnad nèr lepſhih je en Shaz inu nèr vehſhih

Symp. tem, katér' h'nje pertekò. Katéro rejſsnizo tèdáj de khi kaj tul vidio, inu vrednoſt tega Shaza S. Annæ saſtópjo; tu kaj dalej saſhlíſhat h' mouzhájnu bodo pèrpráuleni.

Num. 7. Sa en velíki inu drági Shaz derſhal je Rudolfus ta I. tega iména Rimſki Cæſsar uni rudézhi rubyn, katéri ú velíkuſti je enu kurje jejzè præmágal. *Sa en drági Shaz derſhála je ta Krajliza Cleopatra uni*

Indaſii. velíki perl, katéri je bil pu trjétje ſtu tauſhent slatou ſházan od teh Saſtópnih. Sa en slahtni Shaz derſhal je uni slahtni kámen ta bogáti Peróza, kir tega ni hótel sa en Cent slatà Cæſsarju Juſtinianu predáti. Sa en ſhtimáni Shaz derſhal je Pythius uno vinſko, is ziſtiga slatà is velíko kumſhtjo ſturjéno mladyko, katéra bila je is Diemantaſtimi

Joannes Moler. p. 1. Spicit. ſignific. groſde, inu is slahtnih kámenou ſturjénim perjam obveſsena. She dálej sa en bogáti Shaz derſhat je mógel Apatalippa ta sadni Krajl tega Krajleuſtva Cuſco unu slatú, katéru k'odkupnje is ſhuſhnoſti, inu k'ohrájnejnu tega shiuléjna dal je bil tem Spanigarjam, is katérim ſo oni pet hiſh napolnili, kakòr piſhe.

Num. 8. H'sadnimu sa en velíki inu drági, sa en slahtni inu bogáti, sa en ſhtimáni inu napreſházani Shaz derſhat ima ſe uni slahtni kámen is iménam: *Gemma admirabilis.* Ali: *Unio ſexaginta elegantiarum*, katéri ſe najde ú te Deſhéle Paraquaya: katéri slahtni kámen ima ú ſebe ſvejtlúſt tega Diemanta, zhernuſt tega Dioniuſa, rudezhoſt tega

Fortun. Hub. in Ornitologia. p. 2. n. 49. Carbunkelna, plavoſt tega Hiacyntha, ſelenúſt tega Jaſpida, rumenuſt tega Liguria; is eno beſsédo: uſeh drugih slahtnih kámenou muzh, kraſt, ſarbo inu lepóto, kakòr piſhe Fortunatus Huberus: Sa voljo katériga derſhy ſe inu ſhtimà ta kámen sa enu zhudu te naturæ. Tu, inu vezh drugiga derſhí ſe sa Shaze velíko.

Ali: Pròzh, pròzh is tem velíkim Shazam inu Rubinam tega

Num. 9. Cæſsaria Rudolpha. Pròzh, prozh, is tem dragim Shazam inu perlnam te Krajlize Cleopatræ. Pròzh is tem slahtnim Shazam tega Bogatyna Peróza. Pròz is tem ſhtimánim Shazam inu slato vinſko Mladyko tega Pytiuſa. Pròzh is tem bogátim Shazam inu obilnoſtjo te-

S. Germa. lo. ſup. cit. ga slatà Krajla Apatalippa. Pròzh, pròzh is tem napreſházanim kámenam, *Gemma admirabilis.* Pròzh, pròzh pravem: is uſemi Shazi,

kir

kir en drugi Shaz poſtávi naprèj ta S. Shkoff Germanus: katéri Shaz naisjemle ſe nigdàr, kakòr isjemáli ſo ſe ty drugi, sa voljo kir ta je: *Theſaurus inexhauſtuſ.* En naisjemlívi Shaz, kakòr práve S. Damaſcenus: kir ta naisjemlívi Shaz tak je, de: *nulla vi eripi poteſt.* Is nobéno ſylo, mozhjò, kumſhtio, ali oblaſtio oduset, obrúpat, okraſti inu ſpraſnit ſe namóre: katéri velíki inu slahtni Shaz ni drugi, kakòr ta preſvéta Babiza JEſuſa tega Synú Boſhjiga: kakòr ta zhaſtytliva Mate Mariæ Divize: kakòr ta miloſtiva Darovitniza teh reunih: kakòr ta podvisna Pomozhniza teh Vmireózhih: kakòr ta velíka Patrona celiga zhloveſtva, namerzh: S. Mate Anna: is katére, kakòr is eniga Shaza priſhal je naprèj ta slahtni inu dragi perl, ali: *Gemma ſexaginta elegantiarum*, námerzh: ta Mate inu Diviza, ta nebeſs inu ſemle Krajlíza, ta naſhiga Iſvelizharja Porodniza, ta uſega inu celiga zhloveſtva Pomozhniza, Maria, Maria ta preſveta Diviza. Sa voljo katériga Anna nje S. Mate ſpodobnu en Shaz ima ſe rezh inu imenuváti, inu ſizer *Inexhauſtus*, naisjemlivi: kir aku ſi lih priſhal je is nje ta preslahtni perl Maria, ſkusi tu ſe ni smangſhal, tèmúzh vehſhi sdraſsil inu bel napolnil, de en ſledni pèr njè, bodi ſe ú nadlúgah, révah, teshávah, ú kakorſhnih koli hózhe, snájde to pomúzh inu gnado, zhe le pride inu pertézhe h'letè, kir. *Sancta Anna Gratiarum eſt Theſaurus maximarum ad ſe concurrentibus.* S. Anna gnad ner lepſhih je en Shaz inu nèr vehſhih tem, tem, kater' h'nje pertekó. Poprèj kakor tu vidimo, od tod ſtópimo nekolku dálej, inu ſizèr ú buque Svetiga Piſma h'Jobu: kìr.

S. Dam. maſt. ſer. de Nat. v.

Synop.

Tega zhe ſpremiſhlújemo, vidimo, de ſylnu ſhtymà, zhaſty inu hváli ſe od Vzhenikou: kir eni njega en ſpegou te poterpeſhlivoſti. Drugi en ſtéber te ſtanovitnoſte. Trjétji en Sapopádik te ſvetuſte: drugi pak dergázhi sa voljo njegóvih lepih tugentou imenujejo: tu pak ſturè prau inu ſpodobnu: sakaj tega pozháſtil, pohválil inu poſhtimal je ſam Bug V. M. kir on je diàl od njega, de bil je: *Homo timens Deum, & recedens à malo.* En Bogabojézhi inu pred uſem grèjham besheózhi zhlóvik. Vé ner zhes uſe tu, sa danaſs nèr bul dopáde meni unu, kar od Joba govóril je en naſhazhaſni Vzhénik, katéri dial je: *Job Gazophylacium eſt pietatis.* Job je en Shaz te brumnoſti, kir, zhe pogledamo ú njegove Buque, taku tega snajdemo to rejſsnyzo, kir on ſam od ſebe piſhe: de. *Oculus fui cæco & pes claudo. Pater eram pauperum: conterebam molas iniqui, & de dentibus illius auferebam prædam.* Jeſt ſim bil enu okú temu Slepzu, inu ena nóga temu Shepzu, en Ozha teh Vbógih: jeſt ſim terl ſobé tem kryvizhnim, inu tergal rup is gobza taiſtim. Katére beſséde, kadèr ſpreudárjal je *Vgo Cardinalis*, djàl je od njega: *Job juſtus fuit in actibus, pius in proximi infirmitati-*

Num. 10.

Confir.

Job. 29.

Id. 29.

Vgo Car. in Leic.

mitatibus, Pater pauperum in neceſſitatibus. Job je bil ú djájnu pravyzhen, ú bolesnah tega Bliſhniga miloſtou inu uſmilen, tàr en Ozha teh vbógih ú potrébe: is hatérimi beſsédami ta ſpomneni *Cardinal* hótel je pokásat, de Job ſlednimu bil je h'pomúzhi, de ſledni pèr njemu imèl, snàſhil inu sadúbil ſi je uſe, kar ſi je shélil inu voſhil: sa vol katériga prau govóril je ta, katéri je Joba sa en Shaz klizhal.

Je imenóvan Job en Shaz te pomúzhi? je klizan Job en Shaz te gnade inu dobrúte sa tu, kir on pomágal je tem ſlepim, kir on perſtopil je tem hrómim, kir bil je en Ozha tem vbógim, kir bránil je pred ſhkódo inu varúval pred ſylo te nadolſhne, kir tergal je te potrebne is navarnoſti inu naſrézhe, kir sapuſtil ni nobéniga ú potrébi? je imenúvan právem: Job en Shaz sa vol tega? Ah! kakú imenuvána na bo en Shaz ta danaſſhna S. Mate Anna od naſs, kir ſdáunaj poprèj bila je imenuvána takú od Mariæ njè preſvéte Hzhere prutje S. Brigitti, kir diàla je: Anna mvoja S. Mate. *Gazophylacium eſt omnipotentis Dei*: je en Shaz Boga V. M. ú katérim Shazu hrani ſe po njè S. Iméne ta gnada; kir Anna, telkain kakòr *Gratia* ali: gnada ſe imenúje: is katériga Shaza, tu je: S. Matere Annæ sadoby ſe uſe, kar ſe per nje yſlize: kir ona káſhe ſe kakòr en Job miloſtiva, uſmilena dobrutliva prutje ſlednjmu potrebnimu zhlovéku: kir ona je, kakòr en Job, *Oculus*, enu oku tem ſlepim, ena nóga tem hrómim, ena Mati tem vbógim; kakòr letú vidimo h'pèrvemu nad tem, kar piſhe Thomas à S. Cyrillo, námerzh:

Num. 12. Po tem kir Bug V. M. hótel S. Mater Anno zhaſtitliva ſturíti, perpuſtil je, de. Kir Carolus Magnus priſhèl je bil ú tu meſtu Arta ú Franſkim Krajlèuſti inu vidil, kakú uſe Cerkvè inu Altarij bili ſo od Kezarjou, inu Ajdou poderti; sazhel je bil te popráulat, inu h'pèrvemu to velíko, ali *Cathèdralem*: katéra kir je bila konzhana ukásal je bil S. Shkoffu *Turpinu* ſhegnat Na dan pak tega Shegnuvajna sapovedal eno S. Proceſsio je dershati, pèr katéri ſam ſe je puſtil vidit. V'te S. Proceſsji, kir ſhal je en slahtni Mladeniz *Joannes de Caſa nova*, katéri bil je ſlep, gluh inu mutaſt od Matérniga teleſsa, sa tem Cæſarjam, inu priſhal k'enimu kuppu shuta inu kámenja ene poderte Cerkve: tukaj obſtàl je ta mladenizh, inu sazhél je is perſtam na ta kupp shutta kásat. Katéru kir je ta folk vidil, ſausèl ſe je ſylnu is Shkoffam inu Cæſsarjam: na tu, taku reſvezhèn od Buga ta Cæſsar, sapovédal je ta kupp reſmétat; tu kir je bilú sgojénu, ta mladénizh kásal je dálej, de ſe ima ta semla kopáti. Tu ſturíti sapovédal je Carolus, kir ſe je troſhtal tukaj eno ſkriunuſt nájti: tukaj po nekolkimu kopajnu vidi ſe en guelb, kakòr eniga kheldra, tega puſty od ſgóraj odpreti, inu eno luknio ſturyti, ſkusi to h'pèrvemu tega mladenizha

doli

Num. 11.

S Brigi. lib. Revel. c. 10.

Thomas à S. Cyril. Carmel de laud. S. Annæ c. 35. §. 2.

doli poit inu pogledat; katéru kir rad je ſtúril, inu ſtópil ú ta guelb: Pole! try velíke zhudeſse je nad ſabo óbzhútil, kir tukaj je preglédal, preſhliſhal inu pregovoril, inu h'pèrvemu isrékel te beſséde: Pole! tukaj pozhíva tu zhaſtytu truplu S. Annæ M. Mariæ Divize. Na katéru uſi sazhudíli ſo ſe, inu G. Bogà, Mario inu S. Anno is glaſno ſhtimo hvalíli, ſhli ſo ú ta gvelb, tukaj snaſhli ſo eno leſséno trúgo, katéro je is veliko zhaſtjò inu andohtjo prèd Cæſsarjam S. Shkoff *Turpinus* od perl, ù katére neſhli ſo tu S. truplu is eno tabelzo is temi beſsédami: *Hic jacet corpus S. Annæ Matris Virginis Mariæ.* Tukaj leſhy truplu S. Annæ Matere Mariæ Divize. Tu uſdignili ſo is andohtjo *Carolus* inu *Turpinus*, inu is zhaſtjò neſli ſo s'Proceſsio ú to novo Cerku, kir hválili ſo G. Bogà sa to veliko gnado inu Shaz, katériga ſo bili snaſhli: ſubſebnu pak ta Mladenizh Joannes, kir bil je takú pognadan od S. Annæ.

Zhes tu, kaj pravite? O. K. Duſhe! ni le rejſs, de S. Mati Anna je, kakòr en drugi Job, enu okú tem Slepim? Ah! pazh, pazh porezhete uſi, aku bote hotéli to rejſsnyzo ſpoſnáti; kir tega prizha je ta ſpomneni Mladénizh, kir ta od S. Matere Annæ sadúbil je ta pogled, ja ne le ſamú ta pogled; tèmúzh tudi ta poſhluſh inu govorjéjnje. Try dary inu gnade uſel je na enkrat is tega Shaza, ta sa pèrvezh naſrézhni Joannes; kir od S. Matere sadúbil je bil, de bil je preglédal, pregovóril, inu preſhlíſhal: sa vol katériga k'eni sahváli samógel bi bil od njè ta oſdraáuleni Joannes rézhe: de S. Anna bila je njemu ne le enu, *oculus cæco*, okú ú ſlepóte; tèmùzh tudi: *Auris ſurdo & lingua muto.* Enu vhú ú gluhóte, inu ú mutaſtve en jèſsik; kir on ſkusi pomúzh S. Matere Annæ je vidil, ſhlíſhal, inu govóril. O, prau, prau ſi govóril, O S. Germane! tedáj, kir ſi S. Mater Anno enimu Shazu perglíhal, inu en Shaz imenúval tajſto: kir ta aku ſi lih dala je is, inu od ſebe kakòr is eniga Shaza te try gnade, véner nje S. Shaz ſe ni smangſhal; tèmúzh nagmíral: kir, poleg tega, kakòr en drugi Job, bila je: *Pes claudo*, ena nóga temu Shepzu, kakòr h'prizhi. *Num.* 13.

Piſhe dalej ta ſpomneni *Carmelitar*, de- Bil je en brumni kmetizh is iménam *Ivo Nicolas* ú Franſkim Krajleuſtvi, katéri ſtanúval je ú eni vaſse ne dálezh od tega méſta *Alrej*, inu per teſhkim delle kásal eno veliko andoht prutje Marji Divizi, inu njè S. Matere Annæ. Tu, kir je dopadlu G. Bogú, Marji inu S. Annæ; ſkusi tega kmetizha reſkríli ſo en velíku zhudu. *Ivo* ta ſirotni kmetizh, kir oràl je eno kamenitno nyvizo na ſvojm gruntu, ú oràjnu náſhil je pod ſemlo enu ukúpajsviru ſtáru platnu; tu je uſèl, reſvil, poglédal kaj bi bilu? gleda, inu pole, vidi de je en peld S. Matere Annæ: tega savjé, inu s'veſséljam inu zhaſtjò neſsel je damu: po tem vidil je po goſtu *Num.* 14. *Thomas à S. Cyril. loc. ſup. cit. c.* 21. §. 18.

is ſoſsedmi na tajſti kraj od nebeſs te luzhi priti is velikim zhudam. Per tem en vezher perkáshe ſe njemu S. Anna, tàr djàla je h'njemu: *Ivo*, nabui ſe, jeſt'ſim Anna Mate Mariæ Divize, tar te povèm, de tamkaj na tvojm gruntu, kir ſi mvoj peld néſhil, ſtala je ena meni h' zhaſte ſturjena Cerku; sa tu hózhem, de ti tudi tamkaj eno Cerku iſsídaſh, inu ú tajſto ta snájdeni peld poſtáviſh. Na tu oſtal je vuſs smamlen, kir ni imèl salúge, inu kir ſe je bal Goſpoſke; odláſhal je tu sidájnje. *Ali: S.* Anna perkasala ſe je njemu dálej, tega je potroſhtala, inu rekla de nima odláſhat. Ta ſi usáme ſerzè, grede h'ſvojmu Faimaſhtru, temu povèj; *ali* ta od tega ni hótel ſhlíſhat: grede h' drugimu, inu h'tretjimu, *ali* ſabſtojn, kir ta Maſhnik derſhal je tu sa eno kmetiſhko golúfjò, inu sa vol te ſmerjal inu ſramotíl, tàr ſhaloſtniga puſtil je od ſebe: *katéri* ſhal je vuſs shaloſten od njega, inu tóſhel je tu is ſolsáme S. Matere Annæ. Zhes nekolku zhaſsa, kir ena nuzh ſpal je ta Fajmaſhter, planili ſo zhes njega eni navidezhi. Moſhjè, katériga ſo sazhéli ſylnu tepſti, ú tem upjè na pomágaje; h'katérimu pertekli ſo domazhi inu ptuji, *ali* vidili ni ſo nikóger, kakòr tega Fajmaſhtra uſiga ſtertiga, hrómiga, réuniga de ni mógel ne rokè, ne nogè, ne glavè pouſdignit: V'te velíki nadlúge léshal je oſſem dny bres jedy, inu oſsem nozhy bres ſpajnja. Na oſme dan kir govóril je is Capellanam, sazhèl je upraſhat, kajbi khi tu moglu biti? na katéru djal je ta Capellan: Goſpud jeſt ménim de tu je ena od Buga poſlána ſtraffenga, sa vol kir takú ſte super, inu napuſtite sidat Cerkve S. Matere Annæ: sa tu mvoj ſvèjt bi bil, de bi S. Anno sa saméro inu sa odpuſhájnje proſsíli, inu prutje njè eno andoht obudili. h'temu uſemu rad je pèrvólil, vuſs sgrévan proſsil je sa saméro, odpuſhzhájnje inu gnado: oblúbi de hózhe po uſsem premoſhéjnu h'te Cerkvi pomágat, ta pèrvi ú te Cerkvi S. Annæ h'zhaſté S. Maſho brati, inu uſse njegóvo ſhjuléjne prutje nje eno andoht iméti. Tu, kir je bil sgovóril, póle, zhútil je ſdrávje na cellim shivótu, uſtáne is poſtele, ſtópi na nuga, uſdigne roké inu glavó prutje Nebeſsam, sahváli S. Anno sa to veliko gnado: katéru kir ſo ti Ludje svèjdeli, ú tem zhudu G. Boga zhaſtili. Katéru zhudu sgudilu ſe je pred ſtu inu enim lèjtam, námerzh: ú 1624. lejte. Na katéru ta oſdráulen Maſhnik derſhal je kar je oblúbil, inu pelal enu S. shjuléjne. Tu, tu.

Ah! kaj káſhe nam drugiga, kakòr rejſsnyzo tega, kar ſim djàl od ſgoraj, námerzh: de. *Sancta Anna Gratiarum eſt Theſaurus maximarum ad ſe concurrentibus.* Svéta Anna Gnad nèr lepſhih en Shaz je inu nèr vehſhih tem, kater' h'nje pertekó: kir tu vidimo nad tem uſem ſtertem, hrómim, ſtepaſtim Fajmaſhtram, kir ta takú hitru sadúbil je to gnado od te na pomùzh poklizane S. Matere Annæ. Is katéri-

Num. 15. *Synop.*

tériga ſpoſnat samóre ſe, de prau inu rejſsnyzhnu djála je S. M. Anna h'temu ſgur ſpomnepimu kmetizhu; de, *Omnes Theſauri Paradiſi in manu mea ſunt.* V'mvojh rokah, ú meni, inu per meni ſo uſi Shazi tega Paradisha. Tu je: vſe gnade inu dobrúte, uſa pomúzh inu milóſt snájde ſe pèr meni. Tu právem: prau inu rejſsnyzhnu djàla je S. M. Anna, kir tu ſposnal je nad ſabo ta krumpaſti Maſhnik: kir on od njè S. rók prejel je tu sdráuje na duſhe inu na telleſsu: na tem, kir bil je od S. Annæ na tajſtim oſdráulen. Na duſhe pak, kir je bil pobulſhal njegóvu shjuléjne. Ta, ta prízha more biti, de Anna billa je, kakòr en Job: *Pes claudo*, ena nóga temu Shepzu, kir on bi, more biti nigdàr na bil ſtópil na nuga, sa volo te ſturjéne pregrèjhe, kadàr bi te na bil ſposnal, sa saméro inu odpuſhzhájne proſsil, inu S. Annæ na pomúzh poklízal: Ali pèr letèm ſhe ni sa doſti: kir zhe Job bil je póleg tega saſhlíſhaniga en *Pater Pauperum.* Ozha teh Vbógih: takú Anna póleg tega sgurniga bila je tudi ena Mate tajſtih: kakòr letú iskásat samógel bi is nymi velíku: ali, de druge samolzhym, ſprizha tu sa doſti tu, kar ſe vidi nad tem, kar. *Id. Ibid.*

Bere ſe *In Hiſtoria Carmelitarum*, de. Bila je ena Priorza Carmelitarſkiga Ordna is iménam *Anna à S. Auguſtino*, katéra ſtanuvála je is nje Duhóunimi Hzherámi ú enim majhi nm kloſhtru inu Cerkvizi, ú tem meſte *Villa nova* ú Spanſkjm Krajléuſtvi. Ta, kir dobila je bila en lep peld S. Matere Annæ; miſlit je sazhela eno vehſhi Cerku ſturíti, inu ú to ta peld poſtávit: ali: kir ni imèla sa zhem, ſpuſtila je is glave. Tu, kir je S. Annæ dopadlu, perkasála ſe je te Priorzi, inu pravi h'nje: luba Hzhi, tvoje miſli inu shelè meni dopádejo, sazhni kar miſliſh is tem kar premóreſh, inu sa drugu na ſkerbi. Na tu sazhnè, sida inu na S. M. Anno savúpa. En dan, kir smankali ſo bily te denàrji, ſhlíſhi ú ſerzu en glaſs, Anna pojde h'vratam: to ubúga, grè, inu per teh nájde eniga Goſpúda, katéri shélil je ſam is ſamo Priorzo govórit. Temu kir povédala ſe je, ta sazhèl je h'nje rezhe: Goſpà merkajte: Jeſt ſim en Dvornik Spanſkiga Krajla, katéri sathóshen kryvízhnu, inu obdóushen ene velíke preprèjhe, sa tega voljo beſhíim pred ſhpotam, martro inu ſmertjo: priſhal ſim pak h'vam, kir ú enim perkaſnu sapovedala je meni S. Anna h'vam priti, eno almoſhno perneſti, pole, tukaj vam dam 1000. slatou h'vashimu sidájnu, inu ſe perporózhim ú S. molitve. Na tu grede ta Goſpúd od nje, ta Priorza pak tekla je ú Cerku G. Boga inu S. Anno sa ta dar sahválit. Zhes nekolku zhaſsa, inu ena nuzh, kir ta brumna Anna molíla je sa tega Goſpúda; perkáshe ſe nje supet S. M. Anna, h'katéri diàla je: bodi potroſhtana mvoja Hzhy, ſkoraj vidila boſh, sa katériga moliſh, inu na tu ſgine. Tu sgojénu vidila je ú kradkih dnèh, ſa-

Num. 16.

Hiſtoria Carmel. Reform. Thomæ 1. 4. c. 5. §. 1

kaj vidila je tega Goſpúda uſiga veſseliga inu potroſhtaniga h'ſebi priti; katéri je njo ſa nje molitve sahválil, inu super 1000. slatou dal nje h'temu sidájnu. Is katérimi, inu is drugo almoſhnjo poſsidála je to velìko Cerku, katéra ſtoy ſhe dan danaſhni, h'zhaſte S. Annæ.

Num. 67. Sedáj, Ah! gdu bo tajil? de S. M. Anna ni ena prava Mate teh vbógih, kir nad tem, kar ſmo ſhlíſhali, vidimo to rejſsnyzo, kir S. Anna te ſirotni Priorzi taku dobrútlivu je perſtopíla. Sa tu, O. A. K. Duſhe! kir ſhlíſhali ſte, de S. Anna je en takú obilni shaz, uſmíte tu savúpajnje h'letému: kir ſte saſtopili, de is tega uſéli inu prejeli ſo pomúzh Slepzi, Shepzi, Vboſzi: ja ne le lety ſamy, tèmúzh te naradovitne Shenè, ty na ſmertni poſtele leſheózhi, ty na morju ú navarnoſti snajdeni, inu vezh drugih: sa tu, de ſe vam takiga kaj pergody, uſimite gori ta nauk, is katérim hózhem ſklenit.

Num. 21. *Joannes Baptiſta Fulgoſus* piſhe: de. Kir ob enim zhaſsu ſpal je ta Rimſki Purgar Lucullus ſhliſhal je eno ſhtimo, katéra diàla je h' njemu: *Expergiſcere, & vade ad mare, & ibi dives efficieris.* Sbudi ſe, uſtáni góri, pójdi h'mórju, inu tamkaj boſh bogat gratal. *Amicus tuus Autolicus venit, ut tecum ſit.* Autolicus tvoj Prjátel priſhàl je, de is tabo bode. Na tu sbudil ſe je ta Lucullus, uſtáne grede h'mórju, pole, najde tukaj to kámenata ſtatva njegóviga Priatela Autolicus is iménam, katéro is velíko mujo puſtil je na dum neſti: to kir je prau oglédal, samerka de ſe na gláve odpira; odprè letò, inu póle. *Quam cum apperuiſſet, invenit in ea imæſtimabilis pretij theſaurum.* V'letè en napreſhazhane vrednoſti Shaz je naſhel: ſkusi katériga bil je ſylnu obogátil. katéru zhe ú rejſsnyzi je takú, navèjm: pazh pak tu.

Epileg. Fulgoſ. lib. 1. c. 5.

Vèjm, de S. Mati Anna je en Shaz ú rejſsnizi, kakòr ſmo ſhlíſhali: sa tu právem is uno ſhtimo h'tlednimu: *Expergiſcere.* Sbudi ſe od tvojga ſna en ſledni, gdur ſe snajdeſh ú'eni ali drugi potrébi, uſtáni gori, pojde, tezhe ne le k'Priatelze, tèmùzh h'Matere, námerzh: h'S. Annæ; katéra te zhaka de bi is tabo bila, de bi tebe is nje gnadámi bogátiga ſturila, de bi tebi ú boſhtui, bolesni, inu ú drugih nadlúgah to pomúzh iſkasála: sa tu, *Vade, vade.* Pojde, pojde h'letè, *& ibi dives efficieris.* Inu tamkaj per nje boſh bogat poſtal. Per nje, *invenies*, snaſhil boſh en napreſhazani Shaz te pomúzhi. Ali: samerkaj to visho, lkaku, námerzh: imaſh h'nje priti? priti imaſh zhiſt inu bres grèjha, priti imaſh is andohtjo inu savuplivu, inu takú nje tvoje nadlúge potóshi: slaſti pak káshi prutje nje eno ali drugo andoht, ob Torkeh; kir ty ſo nje h'zhaſte isvoleni sa voljo kir S. Anna na en Torek je rojena, inu na en Torek ú 56. léjte nje ſtároſti je umèrla. Zhaſte tèdáj en ſledni ob Torkèh to S. Mater is enim poſtam, almoshnjo, molitoujo, ſpovedio, obháylam, S. Maſho, ali is khi kaj drugim letakim

Num. 67.

tákim: Odtergaj ſi khi kaj na jejde, na pitju, na ſpajnu, na nagloſti te jese, ali drugim te S. Matere h'zhaſtè ob Torkeh zhe uſag dan nozheſh, ali namóreſh! kir takú is tem pèr nje ú uſeh potrébah sadúbil boſh pomúzh inu gnado: ſubſebnu pak perporózhi nje tvojo duſho na sadnjo vrro, kir ona je ta práva Pomozhnyza teh vmireozhih: Ti pak, O S. Mate Anna! ſtúri, dodéli nam eno právo andoht prute tebi, de ſkusi to tebi dopademo, inu od tebe sadóbimo to gnado teh Nebeſs, AMEN.

TA LXX. PRIDIGA.

Na II. dan Meſza Velikiga Serpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Seraphinskiga S. Odpuſtika Portiunculæ.

Synopſis.

Reti Indulgentiarum,
Multùm capit animarum
Franciſcus Seraphicus.

Sapopádik.

Doſti Duſh Franciſcus uſáme
Satanu, kir letè ujáme
S'mrésho teh Odpuſtikou.

Thema.

Venit enim Filius Homĩnis quærere & ſalvum facere, quod perierat. *Luc.* 19.

Syn tega zhlovéka je priſhàl yſkat inu iſvelyzhat, kar je sgublénu bilú.

AUrelius Caſsiadorus, kir ſpreudarjal je beſséde tega Davida: *Hoc Mare magnum*: Sabſtojn zhes te ni govóril, rekózh: *Mari juſtè mundus comparatur.* Práu inu právizhnu temu mórju ſe perglíha ta ſvejt, kir ta grenják je, kakòr tu mórjè, sa voljo njegóve ſauſhje: kir ta ſvejt ſtreſsa ſe ſhusi te hudyzhave ſkuſhnjáve; kakòr tu Mórjè ſkusi te vejtre inu valóve: kir ta ſvejt gible ſe inu máje od vehárjou teh grèjhou, kakòr tu mórjè od piſhou. Sa tu: *Juſtè mari mundus comparatur, quia falſitatibus amarus eſt, quia fluctibus diabolicis quàtitur, quia vitiorum tempeſtatibus commovetur.* Katéru poterde *Vgo Cardinalis*, kir ta napergliha le ſamú ta ſvejt temu móriu; tèmúzh enu mórjè ta ſvejt iménuje rekózh: *Hoc mare magnum præſens eſt ſæculum, per quod tranſire oportet Eccleſiam, antequam veniat ad portum terræ promiſſionis.* Tu veliku mórjè, od katériga govoril je David, je ta prizhni ſvejt; ſkusi katéru grenku, napihnjenu inu navárnu mórjè tréba je pòjt te Cerkve, ja celimu zhloveſtvu poprèj, kakòr pride h'kraju te oblublene nebeſhke Deſhéle. Raunu kakòr bi bil hótel rezhe: Po ſvejtu tréba je hodit poprèj, predem ſe pride ú Nebeſsa: treba je po-

Num. 13. *Exod.* *Pſ.* 103. *Caſſiod. in loc. cit.* *Vgo Card. in Pſalm. cit.*

prèj ukuſsit to grenkuſt, predem de ſe pride h'ſladkuſti: kir. *Dulcia non meruit, qui non guſtavit amara.* Sladkiga nasaſhlúſhi, katéri tega grenkiga naukuſsi.

Tu, kar govoril je Vgo inu Caſsiodorus zhes te Davidave beſsé-
Num.2. de poterde *Thomas le Blanc*, katéri raunu tudi zhes te, inu ſlaſte zhes te, karére je David h'tem pèrvim perſtávil, rekózh: *Illic reptilia &c.*
Thomas Plane in Eſ. cit. Tamkaj, tu je: ú tem velíkim inu preſtránim mórju snajde ſe rib inu shival bres ſhtivéjnja: práve. *In Eccleſiæ mari ſunt reptilia, ſeu piſces nempè: Omnes Chriſtiani, tùm boni, tùm mali, ſive magni virtutibus, ſive puſilli ob imperfectiones ſuas.* Velíku snájde ſe rib inu shival ú Mórju S. M. Cerkve, námerzh: teh Chriſtianou takú dobrih, kakòr hudih, takú velíkih ú tugenteh, kakòr majhenih sa voljo nyh poredniga saderſhájna. Katéru uſe poterde S. Ozha Ambroſius, rekózh:
S. Amb. l. 5. Hexamer. c. 6. *Piſcis es O homo! audi, quia piſcis es.* Ena ribi ſi, O zhlóvik! poſhlúſhaj, ena riba ſi. Is katériga vidimo ſedáj ozhitnu, de nasgliha ſe le ſamú ta ſvejt is mórjam, kakòr diàl je Caſsiodorus: pazh pa ta ſvejt je enu mórjè, kakòr govóril je le Blanc inu Vgo; kir naſs Ludy na ſvejtu derſhy sa ribe S. Ozha Ambroſius: katéri hodimo po tem ſvejtu, kakòr plavajo te ribe po mórju.

Tu, zhe my ſamy pèr ſebi bul ſpremiſlimo, najdemo biti rejſs-
Num.2. nizlinu: kir, kar ſe vidi ú mórju ú mej ribami, tu ſe tudi ú mej nami samerka. V'mórju ú mej ribami ene ſo velíke, druge pak majhine, ene ſo slahtne, dobre, ſdrave, smaſne; druge pak póredne, najéſhe, ſkodlíve inu poſreſhne; kakòr ſprizhajo ti, katéri is nimi ú zaker hodjo: takú tu vidi ſe ú mej nami Ludmy na ſvejtu; kir eni is Ludy ſo slahtni inu nuzni, drugi pak poredni inu ſhkodlívi. Ja de bul iſkáshem, poglejte: kuliku ú mej Ludmy je preuſetnih, katéri ſe ú preuſetnoſti reſtegújejó kakòr ta riba *Sera*, ali Shaga is nje plavutme: prutje pak velíku je ú mej temi Poniſhnih, katéri le ú poniſhnoſti shelè, kakòr ta riba Piſkúr ú tem blatu oſtáti. Kuliku ú mej Ludmy snájde ſe dálej lakomnih inu ſkopih, katéri kakòr ta riba Polippus rajſhi k'enimu kámenu poſtanejo, kakor de bi en dàr dali od ſebe: prutje pak veliku je Darovitnih, katéri bogátu te dary dajò od ſebe, kakòr ta riba Carfte ykre. Dálej vidi ſe ú mej Ludmy velíku zhiſtih Poſtervy, prutje pak tudi velíku nazhiſtih Lampred: velíku uſmilenih Delphinou, inu Shuk poſreſhnih: inu takú dálej naprèj vezh tazih ſe snájde, katéri sglihajo ſe is ribami. Ja, nasglihajo ſe le ſamú is ribami, tèmúzh sa volyo nyh leſtnyn inu sadershájnja ene ribe ſe samórejo imenuváti; kir is ribami raſsejo, pjò, jedò, shivè inu po tem ſvejtu ſprehajajo takú dolgu, de pridejo ú mresho te ſmerte, ja, Ah ſmili ſe G. Bogú! ta nèr vehſhi tal ú mresho tega hudyzha.

Tu

Tu, kir vidil je Franciſcus Syn Petra Bernardoni is uſmilejna prutje tem ribam po exemplu JEſuſavim, katéri ſam práve: *Venit Filius hominis quærere & ſalvum facere, quod perierat.* Priſhal je Syn tega zhlovéka yſkat inu iſvelyzhat, kar je sgublénu bilú. Po tega právem exemplu, is uſmiléjnja prutje tem ribam, tem Ludèm, poſtávil ſe je Franciſcus k'enimu Ribizhu, pleſte sazhél je bil eno mresho, katéro je 17. celih léjt pledel, to spledéno vergel je unkaj ú mórje tega ſvejtá, is katéro ſtúril je, inu dela ſhe dan danaſhni en velik vlák ſa Buga, en velik troſht tem Angelam, en velik nuz tem ribam, inu eno veliko ſhkódo tem hudyzham: katéra mresha druga ni, kakòr ta S. Odpuſtik Portiunculæ: od katériga, kir uſel ſim ſe dálej kaj govórit, hózhem tèdáj iſkasat h'zhaſte Boshji, inu nam h'nuzu, de. *Reti Indulgentiarum, multùm capit animarum Franciſcus Seraphicus.* Doſte duſh Franciſcus uſáme Satanu, kir letè ujáme s'mresho teh Odpuſtikou. katéro rejſsnìzo tèdáj de saſtópjo, to saſhlìſhat bodo parpráuleni.

Num. 46. *Thema.* *Propoſ.* *Synopſe*

Vpraſhal kadàr bi jeſt, kaj bulſhi je, tu Jagerſtvu, ali pak tu Ribiſhtvu? takú mèjnim de bi nyh veliku is glaſno ſhtimo djálu: tu Jagerſtvu? kadàr bi pak upráſhal letè nasáj: sakáj letú? taku ſdy ſe meni, de bi rekli, sa tu, kir tu Jagerſtvu je ſhtimánu, tu Ribiſhtvu pa sanizhuvánu: kir tu tribajo le ty poredni, preproſti, ubógi inu hmetuſki: tu Jagerſtvu pak ty modri, ſlahtni, vzhéni, bogáti, ja tudi Duhóuni Ludjè: ja tega Jagerſtva naſramújejo ſe Firſhti, Krajli inu Ceſsarji: kir lety ſe veden pèr lovu inu na lovú snájdejo: katéru jeſt namórem odrezhi, inu nasmem tajiti. Ali: nej mi bo perpuſhénu ſhe tu trjétje upraſhájnje: kaj mèjnite, katérih je vezh ú nebeſsih teh ſhtimánih Jagrou, ali pak teh sanizhuvánih Ribizhou? na tu zhákat nózhem drugiga odgóvora, kir na tu práve *S. Hieronymus Non inveni in Scriptura Sanctum aliquem Venatorem, ſed benè Piſcatores.* Jeſt ú S. Piſme ni ſim eniga S. Jagra, ali Louza snaſhil; pazh pa snájdemo te Ribizhe. Is katèrim derſhy S. Ozha Ambroſius, kir práve: *Non invenimus, ſi benè memini in tota ſerie Scripturarum de Venatoribus Juſtum.* Nanájdemo, kar ſe dobru samórem ſpomnit, ú celim S. Piſme eniga Lóuza pravizhniga, ali S. Jagra: teh Ribizhou pak veliku. Is katériga ſedáj vidimo, de ty Ribizhi nimajo ſe takú sanizhuváti od Ludy, kir ty ſo takú povihſhani od Buga, de vèzh njeh, kakòr teh Jagrou snájde ſe ú Nebeſsih. Sa tu.

S. Hier. in pſ 90. *S. Ambroſ. in 118.*

Kir vèjdel je dobru mvoj S. Ozha Franciſcus, sa tu gratat inu poſláti ni hótel en Jager, ali Lóuz; pazh pak en Ribizh, inu ſizèr ne tega mokriga, tèmúzh tega ſuhiga mórjà, námerzh tega ſvejtá h'temu, de bi on te ribe, te ludy is tega mórjà na sihru potegnil, inu na ſem-

Num. 47.

Luc. 5. ſemlo, *Viventium*, ali teh Iſvolenih, námerzh: ú Nebeſsa poſtávil: h'katérimu konzu, vergel je on unkaj, kakòr en drugi Petrus, to mresho, *ad capturam*, h'temu lóvo: ali: kaj je ta mresha sa ena, porézhe khi eden: móre biti una tega Ceſsarja Cajuſa, katéra bila je is teh nèr lepſhih rudezhih inu ruménih shid ſpledéna? nak ne letá. Móre biti, méjnil bo en drugi de una tega Ceſsarja Nerona, ketéra bila je is zhiſtiga slatà ſturjéna? nak, ne tudi letà. Móre biti de ſdélu ſe bo trjetjimu, de bila je una tega Athenienſerſkiga Capitana Thimothea, is katéro, kakòr smiſhluváli ſo eni, lovìl je Meſtà, Deſhéle inu Krajeuſtva? nak, ne, ne letá. kaj more tèdáj biti ta mresha, katéro vergel je unkaj Franciſcus? móre biti una, is katéro ſo ty Ribizhi tega ottoka Chio slekli bily is mórja ta slati trifaſs, na katérim offruváli ſo tu kadílu temu Maliku Apollo? Eh! ſhe tudi letà nikàr. More biti khi una mresha tega Pitacuſa, ú katéro savìl je bil Phociona ſvojga nèr vehſhiga Shouraſhnika, inu ú te tajſtiga umúril, ſebe pak pèr shjuléjnu ohránil? nak ſhe tudi letà nikàr, ne tudi ena druga letáka: kir ta Franciſcava mresha ni ena teleſna, tèmúzli ena Duhouna: ni ena posemelska, tèmúzh Nebeſhka: ni ena zhlovéſhka, tèmúzh Boſhja mresha, katéro vergel je bil unkaj h'pervemu ú 1223. léjtu, inu mezhe ſhe dan danaſhni ta *S.* Patriarch Franciſcus: katéra druga ni, kakòr ta danaſhni S. Odpuſtik: is katérim, kakòr is eno mresho velíku rib, velíku Ludy, velíku Duſh potegne ſe is tega mórjà tega ſvejta prutje Nebeſsam: katéra S. mresha, kakòr prave *S. Ambroſius: captos non perimit, ſed reſervat, & ex profundo extrahit ad lumen.* Namóry tu kar vjáme, tèmùzh ohráni; ja tu, kar je ú temmè inu ú globozhyni potegne h'luzhi inu ſvejtlóbi: katéru terde te ſgurnje beſséde, námerzli: de. *Reti Indulgentiarum, multùm capit animarum Franciſcus Seraphicus.* Doſte Duſh Franciſcus uſáme Satanu, kir letè vjáme s' mresho teh Odpuſtikou. Katéru de ſaſtópio, ſaſtópio.

S. Ambroſ. in Luc. 5. ſup. lax. rete

Synop.

Num. 7. Bonaventura ta S. Seraphinſki Vzhenyk, inu *Chronica antiq. Minor.* neſse naprèj, de. Po tem kir Franciſcus unèl ſe je bil takú ú lubesni prutje Bugu inu prutje Blishnimu, de njemu nizh ni bilú takú pèr ſerzu kakòr Iſvelyzhajne teh Duſh; sa tu poſliſsal ſe je on is njegóvimi Duhóunimi Synóvi, uſe, kadàr bi nym mogózhe bilú, iſvelyzhat. Te velike shelè inu ajffer, kir vidil je JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji, sa tu. Kir pergudilu ſe je bilú ú léjte po JEſuſavim Rojſtve 1223. de Franciſcus snáſhil ſe je ena nuzh ú molitve, ú katére je G. Bogà sa Duſhe teh Grèjſhnikou proſsil: ú te perkásal ſe je njemu en Angel, katéri je djàl h'njemu: Franciſce pójde ú Cerku, kir tamkaj zhaka na te JEſus inu Maria. Na tu s'veſeljam grede Franctſcus ú to majhino Cerkvizo *Mariæ Angelorum, ali Portiuncula* imenuváno: tukaj

Confir.

Chroni. Minor. p. 1. l. 2. fo. 3.

kaj nájde JEſuſa inu Mario na S. Altarju, katére je is to nèr vehſhi poniſhnoſtjo pozhaſtil, inu klezeozh oſtermèl pred nima. Na tu odgovóril je Franciſca JEſus, rekózh: Franciſce, meni tvoje shelè dopádejo, sa tu proſsi kar mejniſh, *pro ſalute hominum*: h'nuzu inu Iſvelyzhajnu teh Ludy, inu tu imaſh doſezhi. Na katéru je djàl Franciſcus poniſhnu: O dobrutlivi G. JESU Chriſte! jeſt nèr vehſhi Grèjſhnik proſsem te, dodéli celimu karſhanſkimu Folku to gnado, de gdur bode ú to Cerku priſhàſ sgrévan inu ſpovédan sadóby en popolnama Odpuſtik uſeh njegovih grèjhou. Po tem obernil ſe je h' Marij, h'te preſvéte na Deſnízi nje Synu JEſuſa ſedézhi Matere, katéro je poproſsil, de bi ona njemo hótela to gnado ſproſsit, pomágat. Na tu djàl je h'Franciſcu JEſus: Franciſce tu meni dopáde: tu, aku ſi lih velíku je, tu véner imáſh iméti: pójde tedaj h'mvojmu Nameſtniku, temu póvi ú mvojm Imènu, de on tebi to gnado da, inu poterde ta od mene tebi dani Odpuſtik: na katéru ſgine JEſus inu Maria. Zhes tu Franciſcus ſhal je h'Papeshu is iménam *Honorius*, katérimu povédal je uſe tu, inu proſsil to gnado, de bi poterdel, kar je njemu JEſus dodélil: katéru ſtúril je, inu kir saſtópil je bilod Franciſca, de na drugi dan Meſza velikiga Serpána, ali Auguſta pervólil je JEſus te Cerkvi ta Odpuſtik, pervólil je tudi *Honorius*, de na ta od JEſuſa poſtáuleni dan en ſledni, katéri sgrévan inu ſpovedan obiſkal bo ú Aſsisi to Cerku Portiunculæ ima od uſeh grèjhou inu ſtraffenge Odpuſtik sadobíti: inu tu na vekúmaj, tu je: dokler bo ta ſvejt ſtal. Katéro velíko gnado ſo pò tem ty drugi S. Papeshi po uſem ſvejtu reſtegníli, inu h'vehſhimu nuzu tega zhloveſtva, dodelili uſsem Cerkvam Ordna S. Franciſca, kakòr Paterjou Conventualerjou, Franciſcanerjou, Capucinerjou inu Nun S. Claræ: ú katérih Cerkvah sadoby ſe raunu tajſti Odpuſtik, kakòr sadoby ſe ú Aſsisi ú te Cerkve *Mariæ Angelorum.* O Shaz! O dar! O gnada prevelíka. To, to gnado.

To gnado právem: ta velíki Shaz, ta slahtni inu napreſhazani, *Num.*8. od ſamiga JEſuſa udeléni, od *Honoria* poterjeni, inu od drugih S. Papeshou po uſem ſvejtu reſhirani dar teh S. Odpuſtikou je tajſta mresha, is katéro Franciſcus telkajn Duſh ujáme JEſuſu, inu odusáme temu hudyzhu: kir po telkaju 1000. inu 1000. Cerkváh tega S. Seraphinſkiga Ordna pride inu pertézheGrèjſhnikou h'grévenge, ſpovede, pokúri, inu h'sadoblejnu tega S. Odpuſtika: ſkusi katériga telkajn inu telkajn nazhiſtih Lampred, poſreſhnih Shuk, lakomnih Polippou, navoſhlivih Remór, preuſetih Shah; inu drugih vèzh inu vèzh tazih porednih rib, ali: velikih Grèjſhnikou pride is tega navarniga mórjà tega ſvejta, na ſuhu te Deſhéle, *Viventium*, ali teh Iſvólenih: kir ſkusi tega nyh telkajn inu telkaju ſpolsne, vide, inu sbeshy is mre-

she tega Satana; tàr pride inu oſtáne ú mreshe teh S. Odpuſtikou is nyh nuzam inu veſséljam S. Franciſca, is dopadéjnam JEſuſa naſhiga ſubiga Odreſhenika, katéro ſpletal, ali pledel je 17. celih léjt: kakú pak letu, de ſaſtópjo, saſhlili jo tu, kar.

Num. 9. Pergudilu ſe jè bilú ob enim zhaſu, de priſhal je bil en modri k' enimu, katéri je eno mresho pledel; katériga po drugim govorjéjnu sazhel je bil upráſhat, kaj dela? na tu odgovóril bil je uni, letému: *Cruces cum crucibus ligo.* Jeſt is kriſhi Kriſhe veshem. Katéru, kir ſhliſhal je ta Spraſhuváviz, odgovóril je njemu: *Ex crucibus meris ergò tua retia conſtant.* Taku tèdaj tvoje mreshe ſo is kriſhou ſturjene, kir tè niſo s'drugiga kakòr is kriſhou ſpledéne. Tega to rejſsnyzo vidimo, zhe to mresho reſtegnemo, kir kamèr to naprèj ali nasaj, na deſnu ali na levu potegnemo, drugiga nam nakáshe, kakòr kriſh pèr kriſhu, inu ty takú svesani kriſhi ſturè to mresho, is katéro ſe lovè ribe, tyze inu svirína.

Num. 10. Temu mreshnimu Pledázhu glih inu enáku saderſhal ſe je Franciſcus ta S. Ozha; kit ta, po tem kir sapuſtil je bil ta ſvejt, inu sazhel ta S. Seraphinſki Orden, sazhel je bil tudi en kriſh is tem drugim vesat: kir k'temu velíkimu radavolnimu vboſhtvu, perſtávil je te terde poſte katéri ſo ſkoraj celu léjtu terpéli. H'tem perdjal je tu vednu zhuvejnje, inu na terdem leshájne. H'tem krisham pervésal je ta kriſh teh Diſciplin inu gajſhlajnja; teh ſolſs, joka inu ſdihlejou; lakote, sheje, mrasa, urozhine inu Boſhjih potou; inu vezh taziga, katéru drugiga ni kakòr en kriſh pèr krishu: slaſti pak ta britkuſt inu shaloſt, katéro imèl je inu obzhutil sa volo ſgúbe telkajn Duſh, sa katére proſsil inu molil je, kir po exemplu JEſuſavim uſe je ſhelil iſvelyzhat: is katériga, kakòr is enih krishou ſtúril je to mresho kir sa voljo tega sadúbil je to gnado od JEſuſa, de dal je njemu ta S. Odpuſtik, is katérim ujame telkajn 1000. inu 1000. Duſh, ne le ú te Cerkve *Portiuncula*; tèmúzh tudi po uſeh Cerkvah Ordna njegoviga: kir po uſeh letéh samóre ſe ta S. Odpuſtik dobíti, zhe le ta Grèjſhnik, ta od hudyzha smótena riba pride h'te S. mreshe, zhe ſe le prau sgréva, zhiſtu ſpovè, oblúbi ſtanovitnu pobulſhajnje, dopolni to S. naloshéno Pokúro, inu obiſhze eno is teh Cerkvá Ordna S. Franciſca, inu moli khi kaj po miſli ali manunge S. M. Cerkve; ta sadoby tu ſbriſsajne tega grejha, inu te sa voljo grèjha saſhlúshene ſtraffenge; de s kadàrbi po tem lozhil ſe is tega ſvejta, rau nu inu gorák hal bi ú Nebeſhku krajleuſtvu, kakòr vidit je nad uno brumno inu ſhrezhno Shenó, od katére berem, de.

Num. 11. Po tem, kir reſglaſsil ſe je bil ta veliki, ne ſizèr od eniga Rimſkiga Papesha, tèmúzh od ſamiga JEſuſa Franciſcu udeléni S. Odpuſtik

ſtik ne le po laſhki, tèmúzh tudi po drugih Deſhélah: uſdignilu ſe je bilú nekolku brumnih Perſhon prutje temu meſtu Aſsis, is milljo to Cerku *Portiunculæ* obiſkat, inu ta S. Odpuſtik prejéti. Ty, kir priſhli ſo bily ú tu meſtu Ancona, pregovorjéni ſo bily od eniga, katéri djàl je nym, de ú Aſsisu ni nizh taziga sadobíti, tamkaj ni nobéniga takiga Odpuſtika snájti: sa tu sabſtojn je nyh rajſha inu muja. Od tega takú pregovorjéni verníli ſo ſe uſi, sunaj ene ſame brumne Shené, katéra uſdignila ſe je dálej tem drugem, rekózh: jeſt hózhem pójt, kámer ſim ſe naméjnila, zhe Odpuſtika drugiga na bo, uſaj bom tamkaj Mario to preſvéto Meter ú nje Cerkve *Portiuniula* pozhaſtyla. Ta grè, tukaj ſe sgréva prau, inu ſpove zhiſtu; tukaj ſe obhaja, mole inu sadóby ta S. Odpuſtik: na tu sboléla je ta brumna Shena, tar ukratkim umerjè inu perkáſhe ſe tem tovarſham na mórju, rekózh: nabuite ſe lubi tovarſhi: jeſt ſim Duſha vaſhe tovarſhize, katéra ſim ſe ſèdáj od nje inu is tega ſvejtá reſhíla; poſlána ſim pak h'vam od Mariæ Divize, de vam povéjm, de sa právo rejſsnyzo sadóbit je ú te Cerkvi *Portiuncula* en tak velik Odpuſtik, de ſkusi njega inu is nym sbriſhe ſe vuſs grèjh inu ſtraffenga, kakòr jeſt ſama ſpoſnam, kir tega, kir sadobíla ſim, ſèdáj jeſt gredem ráunu prutje Nebeſsam. O.

Chronic. Miner. Ant. p. 1. l. 2. c. 51.

O muzh! O vrednoſt prevelika teh S. Odpuſtikou! Ah! kakú pazh najméli bi ſe my po teh podvísat inu poſliſsat, de bi ſkusi tega my is to brumno inu iſvelyzhano Shenó priſhli k'eni taki ſhrezhe. O ſhrezhna, inu vezh kakòr ſtu 1000. krat ſhrézhna Shena! nad tabo ta rejſsnyza vidi ſe dopolnjenu tu, kàr práve *David: Pro nihilo habuerunt terram deſiderabilem.* Sa nizh iméli ſo voſheno Deſhélo: ali, kakòr prave *S. Bernardinus: Pro nihilo gloriam ſempiternam ſunt adepti.* Sa nizh, sabſtoin doſsegli ſo to vezhno zhaſt: kir ta Shena sa en ſam prejéti Odpuſtik je tu Nebú inu iſvelyzhajne dobíla; katéru je, takú rekózh: enu nizh; sakaj, zhe sa enu nizh derſhy Echius te ſedájne pokúre, katére ſe dajo ob ſedájnih zhaſseh, prutje tem katére ſo ſe uekedaj dajále; kir sa eno kryvizhno perſego, sa eno nàzhiſtoſt, sa enu preſheſhtvu, ali sa en drugi taki grèjh mogli ſo ty Grejſhniki h'pokúri po ſedem léjt ú shimnatih na nagu oblezhenih guanteh hoditi: po ſeſt léjt na goleh shaganzah leſháti: po pet léjt ob ſamem kruhu inu vóde ſe poſtet: po try léjta po Boſhyh potah hodíti inu vezh taziga: kakú, zhe ſmem rézhe: na bu ſe moglu dershat sa enu nizh tu, kar je ta ſhrezhna Shena doperneſla, kir ona is enim ſamim sgrevájnam, ſpovedjo, S. obhajilam inu kratko molitoujo, sadobíla je tu Iſvelyzhajne? sa tu, O Chriſtiani! kir ſhliſhite letu, kaj ſe vam ſdy? bote le h'sadobléjnu te gnade leni inu sanikerni ſe iſkasuváli? Ah! jeſt menim de ne, kir eno tako ſhrézho is naſs en ſledni shely

Num. 12.

Pſ. 105.

S. Bern. ſerm. 2. a. 2. c. 2. de Pauper.

Echius. de Puni. l. 2. c. 50.

ſadóbit, kakòr ſadobíla je ta ſhrezhna iſvelyzhana Shena, katéra ſkuſi ta S. Odpuſtik bres uſega drugiga dobíla je Nebeſsa.

Num. 13. Sa tu, O. A. Duſhe! kir Franciſcus vergel je unkaj po naſhih Minoritanſkih Cerkvah to velíko inu mogozhno mresha teh S. Odpuſtikou danaſs, tezíte tèdáj h'letè, inu od njè puſtíte ſe vjeti: podvisajte ſe ta S. Odpuſtik dobiti, kir h'ſadoblejnu létéga teſhkiga inu velikiga nizh vam ni potreba ſturiti, kakòr vidite nad to proſhnjò, katéro ſtúril je Franciſcus mvoj S. Patriarch prutje JEſuſu, rekózh: Goſpud, jeſt naproſsem, de bi ty, katéri shelé tega Odpuſtika deleſhni poſtati, poſtili ſe ob ſamem kruhu inu vode: de bi gajſhlali ſe do kryviga: de bi shimnate gvante na nágim noſsili: de bi cele nozhy bres ſpajna prezhúli, ali khi kaj drugiga takiga dopernaſhali; tèmúzh le ſamu tu, de tem kateri to Cerku *Portiunculæ* obiſhejo, dodéliſh, *Breviar. Minoritan.* *Veniam & Indulgentiam omnium peccatorum ſuorum, quorum confeſſionem Sacerdoti feciſſent:* Odpuſhájnje uſeh nyh grèjhou, zhe te bodo oni sgrevali, zhe teh ſe bodo enimu Maſhniku ſpovédali; inu ſkusi tu uſò to sa voljo teh saſhlúſhena ſtraffenga sbriſsali. Na katéru djàl je JEſus: Franciſce, velíku je ja tu, ali: kir velika je mvoja miloſt, uſe tu, kar proſsiſh imaſh imèt inu obdersháti. Od tod ſedáj, O Chriſtiani! bodite potroſhtani: aku ſi lih, móre biti tizhite khi sa voljo ene ali druge pregrèjhe, uſh·ú gobzu tega hudyzha; inu tizhite uſhe is eno nogó ú paklenſhim breſnu: *Conſolamini.* Bodite potroſhtani maihini inu veliki, oterpli inu zagavi Grèjſhniki: bodite, bodite uſi potroſhtani, kir Chriſtus pervolil je, de vam imajo uſi vaſhi grèjhi odpuſhéni, uſa sa voljo teh naméjnena ſtraffenga sbriſsana inu oduſeta biti, bres uſe druge teſhke pokúre; zhe ſe le sgrévate, vaſhih grèjhou ſpoveſte, zhe le eno ſamo Cerku Ordna S. Franciſca obiſhzhete, inu ú eno S. molitou po vaſhim premoſhéjnu inu voljè, tàr po miſli inu manunge S. M. Cerkve ſturte, inu doperneſséte: katéru je enu nizh prutje temu, kar ſkusi tu ſadobíte, inu prejméte; kir, kadàr bi khi vy po tem majhinim, kar ſturte, reſhíli bi ſe is tega ſvejta, ſhli bi bres uſeh drugih viz gledat tu zartanu oblizhje Boſhje na vezhne zhaſse ú Nebeſseh. Sa tu, O Chriſtiani lubesnivi! podvisájte ſe te velíke gnade Boſhje deleſhni poſtáti, kir zhe lerè deleſhni poſtanete, deleſhni boſte uniga is katérim ſklenem sa danaſs.

Lucas ta S. Evangeliſta piſhe, de. Kir JEſus kriſhan je bil na *Num.* 24. tem hribu Calvaria, kriſhana ſta bilà is nym tudi dua Reſbojnika; katérih eden is martre tega kriſha ú to martro paklenſko: ta drugi pak *Epilog.* is terpléjna ú Paradiſh bres uſega nepotja, kakòr je njemu JEſus bil *Luc. 23.* oblúbil, rekózh: *Hodie mecum eris in Paradiſo.* Danaſs boſh s'mano ú Paradishu. Zhes tu upraſhajo ty Vzheniki, od kod pride temu is tel-

telkajn velikimi grèjhi ozmakanimo Diſmaſu, ena taka naiſrezhéna gnada, de on takú hitru sadúbil je ta Paradiſh? de on takú siher ſhal je bres uſeh viz ú Nebeſsa, kir bil je ureden telkajn paklou, kuliker grobih grehou imèl je nad ſabo? Tu, kir ſpreudarjal je Hugo Hetherinus, snáſhil je te ſhrézhe ta urſhoh, kir práve: *Sacratiſſimo ſanguine Latro ille aſperſus eſt, ideo in ictu oculi cum Salvatore in Paradiſum intreivit.* Sa tu takú hitru, ú enim hippu ſhal je ú Paradiſh is JEſuſam tem Iſvelyzharjam ta Sahar, ta Rasbojnik Diſmas, kir on je bil oſkroflen is kryujo JEſuſavo, kir je bil tej preſvete JEſuſave kryvi deleſhen poſtal: sa tu ſhal je bres uſeh viz ú Nebeſsa. *Hugo Hetherj in B. bl. PP. l. de Anim. regreſſis. c 13.*

Temu, temu takú ſhrezhnimu Saharju uſi samóremo danaſs enaki poſtati, kir uſi samóremo ta S. Odpuſtik sadobit, katériga uſi samóremo deleſhni poſtáti: katéri S. Odpuſtik drugiga ni, kakòr Portiuncula en majhin tal kryvi Jesusa naſhiga Iſvelyzharja: h'temu tezímo tèdáj, inu to perloſhnoſt nasamúdi nobéden: podvisájmo ſe h'te Franciſcavi mreshi pèrtezhe, de is to potegnjeni bomo is oblaſti tega hudyzha, de ſkusi ta S. Odpuſtik sadobimo is uno ſhrézhno Shenó, inu is Diſmaſam bres viz ta Paradiſh, te Nebeſsa: katéri S. Odpuſtik offrat samoremo *per modum ſuffragij* tem ubógim Duſhizam ú vizah, kakòr dodélil je Iñocentius XI. Podvisajmo ſe tèdáj nym, ali nam pomagat ú Nebeſsa. *Numer 15.*

A M E N.

TA LXXI. PRIDIGA.

Na V. dan Meſza Velikiga Sèrpana, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Mariæ Shnèſhnize.

Synopſis

A Maria adjuvari
Qui vult, debet venerari
Illam, devotiſſimè.

Sapopádik.

Od Mariæ gdúr dobiti
Zhe Pomúzh, ima ſhlúſhyti
Njè, is právo Andohtjo.

Thema.

Fecit mihi magna, qui potens eſt. *Luc. c. 1.*
Stúril je meni velike rèzby, ta kir je mogózhin. Ibid.

PO tèm kir *Salomon*, kakòr bère ſe ú trjétjih Krajlévih buqvah: poſsédil je bil po ſmèrti ſvoiga Ozhéta Davida tu Iſraëlſku Krajléuſtvu: pèrgudilu ſe je bilú en dan, de, kir ſedèl je na tèm Krajlevim Thronu, inu okuli njéga velíku velíkih Goſpúdou tega Krajléuſtva *Num. 11. Exod.*

ſtálu; prishla je bila h'njemu *Bethſabee* njegóva Mate: katèro, kir
3. *Reg.* 2. je bil saglédal, ustàl je is throna, tàr is reſtegnjénimi rokámi shal je taisti naprútje, inu ſperjel is veſséljam; tàr is ſubſebno zhaſtjo poleg ſebe na deſnu na en zhaſtyti ſedèſh poſsádil. *Quæ ſedit ad dexteram ejus.* Katéro, kir je dobru poſnàl, de eno próſhnjò na njega ima, ogovóril je: *Pete Mater.* Proſsi Mate, kir ſe na ſpodóbi, de bi jeſt tebi kaj odpovéjdal, inu mvoje oblyzhje od vèrnil.

Num. 2. Tu kar ſmo ſedaj od *Salomona* inu *Bethſabee* ſhlíſhali, zhè nekólku ſpremíſlimo, snajdemo; de ni drugiga, kakor ena lepa inu rejſnyzhna Figura: *Salomon*, JEſuſa naſhiga Iſvelyzharja: *Bethſabee* pak *Mariæ* Divize: kir. zhè *Salomon* po ſmèrti ſvojga Ozheta poſsédil je tu krajleuſtvu, inu ſédel na ta thron Iſraëlſki, tàr sazhèl krajluvati: JEſus po ſvoji ſmèrti, inu preſtáni martri poſsédel je tu krajléuſtvu, ali ne, kakòr en *Salomon* tu Iſraëlſku; tèmúzh tu Nebeſhku. Zhè *Salomon* ſédel je na ta thron ú Jeruſalemu, inu púſtil ſi je od tel-
Dani. 7. kajn Goſpudou na ſhlúſhbo ſhtrézhi. JEſus pak ſédel je na ta njemu pèrpráuleni thron ú Nebeſseh, katérimu, *Millia millium*, tauſhent tauſhenti Angelou ſhtréthejo na ſhlúſhbo. Zhe *Salomon* ſhàl je ſvoji Materi *Bethſabee* is veſséljam naprútje, ſpèrjel is zhaſtjò, tàr poſsádil na en zhaſtyti thron, na deſnu póleg ſebe: JEſus ta Krajl nebeſhki, kir vidil je ſvojo prelúbo Mater, *Mario* to prezhiſto Divizo prútje ſebi ſe pèrbliſhuváti; ſhàl je letè naprútje. *Ipſe Salvator per ſe totus feſtivus occurrit, & eam cum gaudio in throno collocavit.* Sperjel je njò is
S. Hier. ſerm. ad Euſtoc. vehſhi zhaſtjò inu veſséljam, kakòr *Salomon* to *Bethſabee*; inu poſsádil na en zhaſtyti ſedeſh na deſnu poleg ſebe, právi *S.* Ozha *Hicronymus*: tàr dál je njè to oblaſt próſsit, kar ſe njè sdy inu lubi, kir volàn inu pèrpráulen je njò uſhlíſhat, inu to proſhnjo dopólnit, tar bul, kakòr ta *Salomon*: sakaj, kakòr ſe bere od njega, námerzh: de, kir priſhlà.

Num. 3. Kir proſsyla je *Bethſabee*, sa *Adonia*, de bi pèrpúſtil *Salomon* njemu to *Abiſag* sa Nevéjſto uſeti; te proſhnje ni hótel uſhlíſhat ta Krajl, tèmúzh savèrgel je to, tàr jésnu h'te *Bethſabee* rékal: *Quare poſtulas?* sakaj ti letú proſsith? kir namóre biti. Ja na letú sapovédal je *Adonia*, sa katériga je ta *Bethſabee* próſsyla, ſhe taisti dan ob glávo djàt inu umóryti. Takiga nigdar nizh *Marji* ſtúril ni JEſus, pazh pak uſelej uſhlíſhal je njè proſhnjè, dopólnil njè shelè, inu ſturil,
S. Antonin. ſer. 2. de ceron. V. kar je od njega hotéla, kar hózhe, inu kar bode sa napréj hotéla: inu tu, sa tu, kir JEſus dal je Marji uſo múzh inu oblaſt na nebu, inu na ſemle, de, uſe, kakòr *S. Antoninus* právi: *Quid quid.* kar kole hozhe samóre sadóbit inu doſhèzhi. Sa vol katériga práu inu ſpodóbnu *Ma-*
Luc. 1. *ria* samóre rézhe: *Fecit mihi magna, qui potens eſt.* Veliku rezhy ſtúril

je

je meni ta kir je mogózhen, kir je mene k'eni Pomózhnyzi temu zhlovéſtvu poſtávil. Zhes katéru *S. Bernardus* ogovóry tu zhloveſtvu, re- *S. Berni*
kòzh: *Totis medullis cordium Mariam veneremur, quia hæc eſt voluntas* *ſerm. de*
Domini, qui totum nos habere voluit per Mariam. Is celim ſerzam zha- *Aqua*
ſtymo *Mario*, ſakaj ta je vojla Boſhja, kir uſe, kar hózhmo iméti, imé- *duc.*
ſtii imamo ſkusi *Mario*: kakòr ſprizhúje ta danáſhni S. Praſnik.

Katéru, de khi kaj bul vidimo: de opominuvájne S. Bernarda *Num. 4.*
bul saſtópimo, inu te Marjine beſséde: *Fecit mibi magna, qui potens eſt.* *Thema*
Stúril je meni velíke rèzhy ta kir je mogozhin. Bul ſi h'ſerzu uſámemo: hózhem pèr tèm Marij h'zhaſte, inu nam h'troſhtu, kaj dálej *Propoſ.*
oſtat, inu iſkásat, de. *A Maria adjuvari qui vult, debet venerari illam* *Synopſ.*
devotiſſimè. Od *Mariæ* gdùr dobyti zhe pomúzh, ima zhaſtyti njò is
pravo andohtjo. Tu tèdáj saſtópit, bodo pèrpráuleni.

V'mej drugimi Bogínami, katére ſo ty nekedáiſhni Rimlani *Num. 5.*
ſhpoſhtuváli inu zhaſtyli; zhaſtyli inu ſhpoſhtuválí ſo tudi to *Angerono*, inu ſizèr na eno poſsèbno visho, kir te h'zhaſtè ú njè *Temple* pèrshigáli ſo ſhvézhe, lampe inu bakle; kadàr ſo ſe khi ú eni ſkerbe, *Indaſſ.*
shaloſti, navárnoſti inu teſhávi snéſhli: tu pak sa tu, kir ſo oni to Bogíno *Angerona* is iménam sa eno Pomózhnyzo ú teſhávah, sa eno
Troſhtarzo ú shaloſti, eno Odshálnyzo ú te ſkèrbe, inu sa eno Preſkèrbnyzo ú navárnoſti dèlshháli: kir ſo mèinyli, kakòr *Valerius* *Valer.*
Maximus právi: *Angerona animorum angorem & ſolicitudines propitia depel-* *Max.*
lebat. Odurázhala je *Angerona*, inu odgájnala od Ludy je miloſtivu
uſo ſkèrb, shaloſt, navarnoſt inu druga nadlúgo: katéru ni drugiga kakòr ena prasna, puſta, ſméſhna baiſsem po beſsédah tega *Plutarcha*: kir právi · *hæc fabuloſa & ridicula ſunt.* Inu sa rèjſsnyzo, kir tu ni bilú drugiga, kakòr ena od ſlepih Ajdou ſmiſhlena rèzh, inu porédna naváda taiſtih zhaſsou.

Véner: tu. Aku ſi lih je ena praſna, puſta inu ſméſhna baiſsem; *Num. 6.*
véner právim: letú káshe nam to právo rèjſsnyzo, zhè od *Angerone* pogledamo h'*Marji*, kir to najdemo biti ú rèjſsnyzi eno troſtarzo teh shaloſtnih inu réunih: kir *Maria* je, kakòr prave S. M. Cèrku: *Lit.*
Conſolatrix Afflictorum. Kir *Maria* odurazha uſs ſléh, odgájna uſo *Laur.*
bridkuſt, pregájna uſo nadlúgo od tega zhlovéſtva, zhe le letú *Marji* ſe poſhtréſhnu, inu, kakòr ty Rimlani tè *Angeronæ* andohtlivu káshe: kir *Maria* temú zhlovéſtvu púſty ſe vidit, de njè ſturil je velíke
rèzhy ta, kir je mogozhin, kakòr ſama právi: *Fecit mibi magna, qui* *Thema.*
potens eſt. Kir ona ſlednimu ú ſlédni potrébi samóre pomágat. Sa tu
djal ſim od ſgóraj h'tróſhtu temu zhlovéſtvu: *A Maria adjuvari qui* *Synopſ.*
vult, debet venerari illam devotiſſimè. Od *Marje* gdúr dobyti zhe po-

múzh

múzh, ima zhaſtyti njò is pravo andohtjo. Kakòr kashe inu osnanúje nam ta danáſhni S. Gud *Mariæ* Snèſhnyze: inu tu, kar.

Num. 7. Piſhe *Alphonſus Vigliegas*, inu is nym vezh drugih Piſárjou: ja tudi *Breviarium Romanum*: de. Ob zhaſsu Papeſha is iménam *Liberius* ú léjte po J Eſuſavim S. Rójſtve 363. shivil je ú Rimu en ſylnu bogáti, ſhtimáni inu brumni Shlahtnik is iménam *Joannes*, katéri is ſvojo brumno Goſpò shélil je eniga Erba iméti, inu tega ni mògel sadóbit. H'sadnimu obèrnyla ſta ſe h'Marij te prezhiſti inu miloſtivi Materi, sazhéla ſta letó próſsit, de bi nym hotéla to gnado ſtúriti, inu pokásat; na kaj, iméla bi njinu blagú njè h'zhaſtè obèrnyti, kir njò ſtúrta k'enimu Erbu uſega blagá inu bogaſtva. Leté andohtlive shelè, dopádle ſo *Marji*, de uſhlíſhala je nyh proſhnjò, inu snútheſhnje vezhèr pèrkasála ſe je po ſamim obéma; inu ukasála, de imata is nyh blágam njè h'zhaſte eno Cèrku is ſydat, na tem meſte, kir bota drugi dan ta ſnèh vidila. Ta pèrkáseu povéjdal je *Joannes* ſvojiⁿ Goſpè, inu ta nasáj tému Goſpúdu; obà pak *Liberiu* temu Papeshu, katériga snéſhla ſta tudi podvuzhéniga od *Mariæ*, kir temu pèrkasála bila ſe je tudi *Mariæ*, inu sapovéjdala ráunu tudi letú ſtúryti. Na katéru drugu jutru, na danáſhni dan, sbràl inu poklízal je bil ukúpaj *Liberius* ta Papesh eno obilno *Proceſsio*, inu is to ſhàl je na ta hribiz *Exquilin* is iménam, kir ſo ta ſnèh vidili. Tukaj, kir ſo tu veliku zhudu, inu naſuáni *Miracul* ſposnali, sahválili ſo uſi G. Bogà inu *Marie* Divízo, tàr dali ſo sazhétik tè Cèrkve, katéro ſo h'pèrvemu *Baſilica Liberij*, po tèm pak dèrgázhi, inu ſedaj *Maria Major* ali: *Marie* Snèſhnyza imenuváli: katére Cèrkve Shegnein je danaſs ú Rimſkim Meſte ſe obhája, sa vol tega velíkiga *Miraculua*, katériga ſtúril je bil G. Bug inu *Maria*, kir ſtúrila ſta bila ú tè nèr vehſhi urózhyni ta ſnèh paſti, inu is tèm ſnègam pokásat, kam ima *Joannes* inu njegóva Goſpà to *Marjino* Erbſhino obèrnyti. Katéru zhudu vehſhi gnada je, kakòr pak, kadàr bi bil G. Bug ta dva is Erbi shégnal inu pognádal; kir, kakòr *Juſtinus Miechovienſis* právi: *Horum enim memoria jam dudum evanuiſſet, hujus autem Templi memoria durat ſempiterna.* Spómyn shlahte *Joannesa* inu Erbou uſhe sdáunaj bi bil ſginil: Spómyn pak te *Marjine* Erbſhine, ta S. *Marjini Tempel* tèrpy ſhè dan danáſhni, inu tèrpel bo ſhè dálej is velikim núzam celiga zhlóveſtva, sakaj, gdúr tukaj od *Mariæ* proſsi tè gnade, sadóbi tudi taiſte, kakòr tega prizh veliku samógel bi naráitat inu naſhtéti: ali: bodi nam sadoſti tu, kar h'tega potèrjéinu piſhe inu.

Juſtinus Miechovienſis in Lit. Lam. p. 2. diſcu. 224. u. 2.

Num. 9. Sigonii. lib. 5 de reg. Ita. Samèrka *Sigonius*: de kir *Martinus* tega iména pèrvi Rimſki Papesh iskàn je bil h'ſmèrti od *Conſtantina Ariana*; tedáj uſel je bil ſvoje savúpajnje h'*Marji* te miloſtivi Materi, prútje katéri imèl je eno veliko

liko andoht; tàr tekel je ú to ſedaj ſpomnjeno Cèrku *Mariæ* Shnèſhnyze: tukaj tróſhtal ſe je od *Mariæ* to pomúzh sadóbit. Inu práu: sakaj *Martinus* ta S. Papesh bil je tukaj pred ſmèrtjo prehrájnen: kir, kadàr ta Trinog bil je ushè to roko is ſablo uſdignil, de bi bil temu S. Papeshu to glavo odſékal, oſlépel je na meſte takú, de ni ſhtiha vidil. Tu pak is dveh urſohou, h'pèrvemu: h'ſtraffenge temu pregrejſhnimu zhlovéku, kir *Maria* ni hotéla, de bi. *Tam nefarium ſcelus in ſua primaria Eccleſia non patraretur.* En taki sleh, ena taku ſilnu velìka pregrèjha ú njè ner ſhtimánìſhim Templu bila sgojéna. H'drugimu pak sa tu, de bi bila pokasala, kaku ona ſkerby inu varuje, tàr is pomózhjo pèrſtópi tèm, katéri njò zhaſtè, hvaljo inu lubjo: katéri prutje njè to andoht kashejo: katéri per nje to pomúzh iſzhejo. Sa vol katériga ſihèr poñóvym te sgúrne beſséde: *A Maria adjuvari qui vult, debet venerari illam devotiſſimè.* Od *Mariæ* gdúr dobyti zhe pomúzh, ima zhaſtyti njo is pravo andohtjo. Kir Maria ſlednjo njè iskasano zhaſt, ſlednjo nje ſturjeno poſtréshbo plazha inu polona; tàr ſizèr bul, kakòr uni Adler, ali: Poſtójna, od katére piſhe *Crates Pergamenus*, namerzh: de, kir. *Synop.*

Pergudilu ſe je bilu ob enim zhaſsu, ob te pſhényzhni shétvi, de napúli snéshlu ſe je ſheſtnáiſt Shénzou, katéri shéili ſo to pſhényzo, inu ú tem dellu od urózhyne eno velíko shéjo tèrpéli: poſlali ſo bili lety eniga is nyh k'eni ſhtèrni, de bi bil nym vode perneſsel. Ta, kir práſhal je bil h'te vedi, inu saglédal, kakú ena grosnu velíka kázha davyla je eno Poſtójno, okuli katére bila je taku ovyta, de ſe ta uboga tyza ni mogla vezh branit. Tu, kir je ta ſhéiniz vidil, uſel je ta ſerp, is tem mahnil je zhes to kázho, katéro sadèl je ſhrezhnu, reſſekal inu umoril: to Poſtójno pak puſtil je bres ſhkóde s'letéti. Na tu ſájel je vodò is ſhtèrne, inu neſsel leto tem tovarſham: te kir je bil napújil, hótel je on tudi pyti. Ali: kir je hótel to poſsódo is vodo na uſta poſtávit, perlétel je naglu ta Adler, ſtèrgal je njemu s'rook to poſsódo, reſlil to vodó, inu tè ni hótel njega puſtit pokúſsit, sakaj je veidel, de ta kazha bila je ú to vodó nje ſtrúp ſpuſtyla: kakòr ſe je vidilu, kir on ſam oſtàl je bil pèr ſdráuju inu shjuléjnu, ty drugi pak uſi bili ſo te od ſtrupéne vodè na nyvi pomèrli. Tu je ſturil ta Adler temu zhloveku k'eni sahváli, de ga je bil od te kázhe odréſhil, inu per shiuléjnu ohránil. Sa vol katériga *Pierius* pèrpiſsal je te Poſtójne sa en *Hieroglyphicum* te beſséde; *Relata gratia.* Povèrnjena gnada inu dobrúta te Poſtóine. Is katérim hotel je rezhe: kir ta zhlovik ſtúril je to gnado, miloſt inu dobrúto tè Poſtóini, de je njo od te kázhe odrèſhil; povèrnila je ta Poſtóina to gnado temu zhlovéku, kir je njega préd to ſtrupéno vodo, inu ſmèrtjo prehránila, katéru je sa rejſsnyza

Num. 9.

Carolus Horen. Conc. 23. de B. V. fol. 267.

ena velíka gnada, miloſt inu dobrúta uredna velikiga ſausétja inu zhuda.

Num. 19. Katéro gnado inu dobrúto, kir ſpremiſhluval je en velíki Auguſtinerſki *Theologus*, ſdèrſhat ſe ni mogel, de bi zhes tu na bil isrékel: *Haud aliter nobiſcum agit aquila magnarum alarum Maria.* Nizh dergazhi nasadèrſhy ſe is nami, is tem zhloveſtvam ta velíka perútna *Id. Ibid.* Poſtójna *Maria*; kir ona. *Pro minimo exhibito honore, pro exigua oblata devotione, pro modica præſtita laude, gratitudinem demonſtrat extremam.* Sa eno nèr máinſhi njè, *Marji*, ſturjéno zhaſt; sa eno celu ſlábo njè iskasano andoht, sa eno majhino njè, *Marji*, naklóinena hválo, skáshe to nèr vehſhi hvaléſhnoſt: to nèr poredniſhi ſhlúſhbo is velíkim ſóhnam, is obilnim plázhylam nameſte, plazha inu polóna; tàr rèjſnyzhniſhi, kakòr ta Adler, kakòr ta *Angerona*, kakór ſe vidi inu ſposnà ozhitnù is tega, kar puſtyla je vidit inu osnanit *Maria* ta preſveta Mate.

Bèrem, kakòr piſhe *Petrus Cluniacenſis*: de. Po tèm, kjr dodélena bila je ta ſpómnjena Cerku *Mariæ* Shuèſhnize, sazhéli ſo bily tu- *Num.* 21. kaj ty brumni, andohtlivi inu bogabojezhi Rimlani na enako visho ſizer kakor ſhpoſhtuváli ſo ty nekedáiſhi Rimſki Purgarji ta Bogino *Angerono*, Mario to prezhiſto Divizo zhaſtit inu ſhpoſhtuvati is pershigájnam shvèzh, lamp inu bakel: ali: is vehſhim nuzam inu dobizhkam ty vjèrni, ty prutje *Marji* andohtlivi, kakòr pak ti Aidouſki, inu prutje te *Angerone* nagnjeni Rimlani: sakaj ti Aidouſki is sgúbo *Petrus Cluniac. lib. 2. de Mirac. c. 3.* zhaſtyli ſo to *Angerono*, kir nyh ſhvezháva je pomankala inu sgorela; teh vjèrnih pak bres ſhkode 24. celih vrr ſo te ſhvézhe, lampe inu bakle gorele, perſhgáne h'pervim vezhernizham velikiga *San Maria* do drugiga dne vezhèrniz bres uſega pomankajna: kir. *Cerei inventi ſunt nihil penitùs diminuti.* Is katérim zhudam inu miraculnam: *Significare voluit Deus, ea quæ Beatiſſimæ Virginis obſeqio impenduntur, ſic Divino placere Numini, ut ex ijs nihil poſsit perire.* Is tem zhudam hotel je G. Bug osnánit inu pokasat, de tu, kar ſe *Marji* te preſvete Divizi h' ſhlúſhbi naloſhy, inu andohtlivu offra, taku njenu dopáde, de is tega nizh namóre konèz uſet, inu bres plazhyla oſtati; tèmúzh uſe ima dobru polohnanu bogatu plazhanu od *Mariæ* biti.

Tu, Eh! Andohtlive Dúſhe! h'kaj drugimu opomyna naſs, ka- *Num.* kòr k'andohti prutje *Marji* Divizi? kakòr h'podvisájnu *Mario* zha- 22. ſtit, hvalit, lubit inu ſhpoſhtuvati: kakòr h'ſliſsu udàt ſe ú Marjino ſhlúſhbo inu ſtréshbo: kir, kar ſe nje h'zhaſte ſtúry, nizh napolonanu na oſtáne: kir, kar andohtliviga ſe h'ſtréshbe *Marji* iskáshe, uſe je uſhezhnu inu lubu, bodi ſi navèjm kaku ſlabu inu majhnu; uſe véner njè dopade taku, de bres lohna nózhe puſtyti. Sa tu ſedaj

ober-

obernem ſe h'vam, O karſhánſke Dúſhe! tàr vaſs is S. Paulam ogovorim: *Salutate Mariam.* Poſdrávite, pozhaſtyte, pohvályte *Mario.* Iskashyte letè eno, ali, drugo poſhtréſhbo: eno, ali: drugo andoht: offrajte njè eno S. mólitou, en S. poſt, eno S. ſpovid inu obhajilu: poſhluſhaite njè h'zhaſte veden te S. maſhe, dajte eno S. almoſhno, poite obiſkat njè S. Cerkve inu Altarje, ſhpoſhtúite njè S. Pilde inu Starve, perpogúitè ſe njè S. Iménu, dèrshyte njè S. Bratouſhine, derſhyte njè S. Praſnike, derſhyte ú ſpominu nje S. Imè, de taiſtu naprídnu ú vaſhih vſteh nanóſsite, ſabſtoin najmenujete, inu bres zhaſty naiſrezhete. *Salutate Mariam.* Poſdravite *Mario.* Póite nje h'zhaſte, inu objiſhite te Bolnike, te Jetnyke; potróſhtaite te Shaloſtne, podvúzhyte te prepróſte, oblézhyte te Nage, napojte te Shéjne, naſpishaite te Lazhne, perſtopyte tem Sapuſhenzhikam inu Vdóvam, préerpèrguite te Povótne. *Salutate Mariam.* Zhaſtite *Mario* is pershigainam tèh ſhvezh inu lampiz, tàr is drugim takim tugentlivim dellam ſhpoſhtúite, inu boté vidili nad vami rèjſnyzo tèh sgúrnih beſsédi, námerzh: de. *Pro minimo ei exhibito honore, pro exigua oblata devotione, pro modica præſtita laude gratitudinem demonſtrat extremam.* Maria sa eno ner máinſhi njè iſkasana zhaſt, sa eno celu slábo njé h'lubesni ſturjéno andoht, sa eno máihino hválo to nèr vehſhi hvaléſhnoſt iſkasúje, kakòr vidil, ukúſsil inu obzhútil je uni, od katériga.

Rom. 16.

Maralt.

Carolus Lo. ſupra cit.

Piſhe *Rainaldus* en iménitni *Hiſtoricus*: de. Bil je en brumni, andohtliv inu Bogabojézhi Groff is iménam *Guilielmus*, katéri, kir sa vol njegóviga ſlabiga premoſhéina ni ſe mogel po njegóvim ſtánu dershat; gledal je ſvojo ſhrezho na Voiſki iskati. Sa tu, kir uſtàl je bil en boj, ena groſna vójſka zhes te *Engelenderje*, poklízhan je bil h'te, kakòr en dober, junáſhki Soldat, inu poſtaulen k'enimu Glavárju, ali: *Capitanu* zhes veliku Soldatu, katèru je njemu bilu ſylnu uſhezh inu perjetnu. Sa tu k'eni sahváli uſel ſi je bil napréj to andoht dèrshat, nàmerzh: uſag dan pèr S. Maſhe eno poſsébno ſhvézho na Altárju *Marji* h'zhaſtè pèrſhgat inu goréti: katéro andoht, kir dopèrnáſhal je nekolku zhaſsa ſtanovítnu, is to dopádil ie *Marji* takú, de je njemu velíku gnad inu dobrút iskasála, ú mej drugimi bila je poſſebna letá, katéro sadúbil je na mórju, kir pélal ſe je is eno velíko Sholnèrſhino zhes te Shouráſhnike: sakaj. Pèrgudilu ſe je bilu, de uſtàl je bil en ſylnu grosni vehàr, en ſtráſhni piſh, véjtèr, inu navarna *fortuna*; de mèinyli ſo, de ſdaj, ſdaj uſi bodo potopléni: katéra ſyla tèh vèitrou inu valóu tèrpéla je nekolku dny inu nozhy bres uſéga nehájna, ú katérim zhaſsu pè prauláli ſo ſe h'te naprej ſtojezhi ſmèrti, katéra je nym ſkusi ſtála pred ozhyma. H'sadnimu pèrkasála ſe

Num. 13.

Rainald. ad ann. Chriſti 1225. nu. 17.

je nym ena ſubſebnu lepa Diviza is eno voſhéno gorézho ſhvézho ú róke, katéra goréla je bres uſega napótja inu nadléshnoſti; aku ſi lih doujáli ſo ty vèjtrí inu valóvi, inu ta grosna *fortuna* delala to ſylo. Letó lepo Divizo kir je ta Groff *Guilielmus* vídil, inu ti zholnárij samèrkali, obzhutyli ſo nekólku tróſhta inu veſsélja, kir ſo ſe tróſhtali od njè eno pomúzh dobyti: ſamu nad tem eno shaloſt ſo iméli, kir ni ſo vèjdeli, kaj ta Diviza je ſa ena, inu kaj ona poméni? ali: ta shaloſt ni dolgu tèrpéla, kir ta je ú kradkim oduséta bila, ſakaj ta zartana Diviza povèjdala je temu Groffu, gduje: kaj je, inu kaj ta ſhvézha pomèjni, rekozh; *Guilielme* mèrkaj. Jeſt ſim *Maria*, katéra priſhla ſim tebe, inu te tvoje is te navárnoſti odréſhit; ſa vol te andohti, katéro ti meni h'zhaſte is to ſhvézho dopèrnáſhaſh; kir ti meni h'zhaſtè uſag dan púſtiſh pèr S. Maſhe eno poſsébno ſhvézho goréti: na katéru ſginila je *Maria* ta prezhiſta Diviza, potihínilu tu mórjè, nehála ta ſmèrtna navárnoſt; ſa katéro gnado, miloſt inu iskásano dobrúto ſahvályli ſo uſi *Mario* to preſveto Divízhno Mater, de je njè taku pognadala ſa to ſlabo andoht, katéro je ta *Guilielmus* skásal.

Tu, kir popiſsal je ta ſpómneni *Hiſtoricus*, h'ſadnimu is ſausétjà
Num. 14. ſaupèl je, rekozh: En! *quanta gratia pro tam modico obſequio?* Pole! kaj ſa ena gnada, ſa eno taku ſlabo andoht, ſa eno taku májhina ſhlúſhbyza? Sa tu: Eh! *Salutate Mariam.* Poſdrauláite, zhaſtyte, ſhpoſhtúite *Mario*, kir ona. *Pro minimo honore ei exhibito, pro tam exigua oblata devotione, pro modica præſtita laude gratitudinem demonſtrat extremam.* Sa eno ner májnſhi *Marij* iskásano zhaſt, ſa eno celu ſlábo *Marji* h'lubésni ſturjéno inu offrano andoht, ſa eno májhino hválo *Maria* to ner vehſhi hvaléſhnoſt iskasúje: kakòr ſpóſnal je ta ſgúr ſpomneni Graff, kir on ſa eno ſhvezhávo, ſa eno perſhgáno ſhvézho ſadúbil je, inu prejel od *Mariæ* to gnado; de je bil on, Soldáti inu zholnárji pred potúpam, pred ſmèrtjo prehrájnen, obarúvan, inu obdèrshan pèr shjuléjnu. Sa tu, Ah! *Salutate Mariam.* Poſdráulájte, zhaſtyte, hvalyte, ſhpoſhtúite, lubyte, O Andoht. karſhanſke Dúſhe! *Mario* ta miloſtivo Mater, *Mario* to mogózhno Divizo, katéri, kakòr ſama právi: *Fecit mihi magna, qui potens eſt.*
Luc. 1. Stúril je meni velíke rezhy ta, kir je mogozhin. Kir taku ſposnali bote ſkusi tu is tem Groffam *Marjino* muzh, pomúzh inu mogózhnoſt. *Salutate Mariam.* Zhaſtyte *Mario* is uſem fliſsam inu samóſhnoſtjo, de prejméte tu, kar od njè shelite, vóſhite, proſsite prejèt inu sadóbyti: kakòr sadúbili ſo ty, od katérih ſim od ſgóraj govóril. Pèr tem pak ſpómnite ſe, de, aku hózhte letu hitreſhi dóbyti, imate to právo andoht kásat, katéro úzhy S. Ozha *Hieronymus* is unim, kar isrékel je tèdáj, kir.

Kir

Kir ſpreudarjal je ta S. Vzhénik tu zhlovéſtvu, inu ſláſti tu karſhanſtvu, tàr ſpremíſliuval taiſtiga andoht, katéro ima inu káshe prutje *Marji*, obèrnjen prutje taiſtimu, djàl je: *O Chriſtiani!* gléjte, de kadàr *Mario* zhaſtite, inu eno, ali drugo andoht prutje taiſti iskasuváti hózhte, iskásuite práu tajſto: *Tunc enim verè illam colitis & amatis, ſi imitari vultis de toto corde quam laudatis.* Tèdáj pak prau *Mario* zhaſtite inu lubite, kadàr ſa taiſto hódite, po njè tugenteh inu *Exemplu.* Sa tu *O Chriſtian!* hózheſh tedaj Marji eno uſhézhno andoht ſtúryti? glei. Vſtáni gori ty nazhiſti is tvoje naſnáge, inu is *Mario* káshe to Angelſko ziſtoſt. Gléj. Sapúſti ti preuſétni tvojo Luciferſko oſſert, inu káshi is *Mario* to glabóko Poníſhnoſt. Vſtáni gori od tvoje vhernije ty Lakomni, inu kashi is *Mario* to radovólnu Vbóſhtvu. Sapúſti tvoj ſerd, jéso inu tagóto ti maſhzhuvavi zhlóvik; tàr puſti vidit to krodkuſt, miloſt inu vſmilejne is *Mario*; kir, kakòr *Richardus* góvóry: *Qui enim dignè vult ſervire Mariæ, priùs debet ſurgere à peccato per pœnitentiam* Gdúr kóle urédnu hózhe *Marji* ſhlúſhit, ta popréj ima uſtàt gori ima od njegovih pregrèjh ſkusi to pokúro, inu pobúlſhat tu porédnu shjuléjne. Gdúr kole shéli uſhézh, lub inu pèrjéten biti *Marji* is njegóvo andohtjo; ta ima sa *Mario* hodit: *In benignitate, in charitate, in manſuetudine & ejusmodi.* V'dobrúti, ú lubesni, ú krodkuſti, ú vſmiléjnu, inu ú drugim letákim, aku nózhe khi danaſs, ali: saitra na ſhpótu oſtáti, kakòr oſtáli ſo uni porédni, od katérih piſhe S. *Evangeliſta Lucas*: is katérimi ſklénem. *Num.* 15.

Piſhe, právem *Lucas* ta S. *Evangeliſta*: de. Kir ſhnéſhil ſe je ú tem Meſte *Epheſum* Paulus ta S. Apoſtel, inu pridiguvàl JEſuſa, tàr dopèrnáſhal ú njegóvim S. Iméni zaihne inu zhudeſsa velika; ſubſebnu pak nad temi hudyzhi, kir je te is teh obſédenih isgájnal. Katéru kir ſo vidili eni is teh ſhpotlívih Judou, podſtópyli ſo ſe tudi po Pauluſa vim *Exemplu* tem hudyzham sa poveduváti, inu is Ludy ſylit, pobegnit. Ali: is nyh ſhpòtam inu ſramóto, kir ta *Satan* djál je h'nym: vèjſte, de. *Jeſum novi, Paulum ſcio, vos autem qui eſtis?* Jeſt JEſuſa snàm, Pauluſa vèjm, inu poſnàm vaſs gdú ſte? Is katérim hótel je h'nym rézhe, de sa nyh isgájnajne namára, kir oni te pomúzhi, inu mózhy od JEſuſa nimajo, kakòr Paulus, njega pregnáti; kir oni te práve andohti nimajo, kir oni zhes glavo tizhè ú pregrèjhi. Tu, kar govóril je ta *Satan* tèm h'videsu andohtlivim Judam: tu, pravim: samóre rézh h'nym velíku andohtlivim prutje *Marij.* Jeſt *Mario* poſnam, jeſt sa vaſho andoht vèjm, inu snàm vaſs gdu ſte, kaj ſte? Vy káshete ja ta andoht, de poſtite ſe ob Sabotih, de mólite ta Roſhenkranz, de nóſsite ta S. *Scapulir*, de dajéte to almoſhno, de dopèrnáſhate vezh drugiga tugentliviga: ali le od sunaj: od snótraj pólni ſte

Epiſt. *Act.* 19.

S. Hier. ſerm. de Aſſump.

Richard. lib. 2.

grèjha inu hudóbije. Sa *Mario* nahodite, Marjinih zhednoſti nakáshete, savúpate le na tu sunájne, inu sa tu právo notrajno andoht namárate; sa tu, pèr tem núza nobéniga na bote iméli: is to andohtjo na bote drugiga, kakòr ſhpót uſdignili góri.

Num. 29. Od tod, *O Chriſtiani*! ogovórim vaſs is tem ſgúr ſpómnenim Richardam. *Ut vos ergo falſa devotio non condemnet.* De vaſs vaſha ſóuſh inu golúffna andoht na pogúby, nagolúffa, nasapéle, ú ſhpót inu sramóto, ú ſhkodo inu naſrézho napèrpéle; tèm úzh de ú vaſhith nadlúgah uſhlí ſhani bote od Mariæ, kar proſsite: kir iskasano vidite to *Synop.* rèjſnyzo tèh ſgúrnih beſsédy. *A Maria adjuvari qui vult, debet venerari illam devotiſſimè.* Od *Mariæ* gdúr dóbyti zhe pomúzh, ima ſhlúſhyti nje is právo andohtjo. Sa tu *Salutate.* Poſdraulájte *Mario* is to pràvo od S. Hieronyma pokásano andohtjo; kir is tem doſségli bote nje gnado, kir obzhutili bote nad vami, de Maria prejéla je velike rèzhy od tega, *Qui potens eſt.* kir je mogózhin,

A M E N.

TA LXXII. PRIDIGA.

Na V. dan Meſza Velikiga Serpana, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Svetega Oſwauda Krajla.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Summi Dei magnus Cultor,	Velík Boſhji Shpoſhtuváviz
Proximorum & Adjutor.	Bliſhniga tàr Pomagàviz.
Fuit Sanct' Oſwaldus Rex.	Bil je S. Oſwaud Krajl.

Thema.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & Proximum ſicut te ipſum. *Matth.* 22.

Lubi Goſpúda tvojga Bogà is celiga ſerza, inu Bliſhniga kakòr ſam ſebe.

Num. 1. V' Mej drugimi, lepimi, dobrimi inu nuznimi náuki, katére dajàl je ſvojm Jogram, ali: Shúlarjam ta modri *Socrates*; lep, dober inu nuzen bil je uni popolnama, kir, kakòr piſhe *Maximus*: ta, *Excrd.* námerzh: *Socrates*, véden opómynal, inu vuzhyl je te ſvoje, de bi ſe po tem trújim podviſáli, de bi te try rèzhy: *In animo Prudentiam, in* *Maxi lib. 11.* *lingua Silentium, & in vultu Verecundiam.* Na ſerzu to Pamet, na jeſiku tu Mouzhájne, inu na obrásu to Sramoſhlívoſt kasáli: inu práu, kir. Ta Sramoſhlívoſt je taiſta, bres katére, kakòr govóry ta Rimſki *Cicero*: nizh ni lepiga, nizh dobriga, nizh ráuniga inu poſhténiga:

Sine

Sine Verecundia nihil rectum eſſe poteſt, nihil honeſtum. De opomynal je dálej, inu vuzhil ta *Socrates* te Shularje h'Mouzhájnu; tu je ſtúril tudi prau, ſpodóbnu inu pametnu; kir, kakòr ta Iſvélyzhani *Thomas à Kempis* govóry: *Silentium bene ſervando, obedientiam etiam ſervas, humilitatem retines &c.* Zhe prau inu dobru tu Mouzhájne hrániſh hraniſh tudi to Pokórſhino, obdèrshiſh to poniſhnoſt, ziraſh to ſramoſhlívoſt, tem Stárim to dóuſhno zhaſt iſkasújeſh, tem mladim en dober exempel dajèſh, tem reſvojſdánim en ſtrah délaſh, tem ptùjim inu naſnanim ſi k'enimu dobrimu ſlovu, tem snánim pak inu domázhim k'enimu myrru inu ſprávi: sa vol katériga djál je *Plutarchus*: *Pauca loquentibus, paucis legibus opus eſt.* Tem, katéri malu govóre, malu poſtáu je potréba; kir tu Mouzhájne je ſamu tajſtu, katéru dèrshy tega zhloveka ú zùglu. De pak ſhe dálej, inu h'trjetjimu opómynal je *Socrates* te ſvoje Jogre de bi ſe po te Paméti pofliſsali; ſtúril je tudi prau inu dobru: sakaj, kakòr djal je *Dion* ta modri Philoſophus: *Prudentiam tantùm præſtare cæteris virtutibus, quantùm cæteris ſenſibus viſus.* Ta Pamet telkajn gréde naprèj tem drugim tugentam, kulikajn ta pogled tem drugim pozhutkam: sakaj, kakòr bres pogléda nizh navéla tu truplu, taku: *Sine prudentia nulla eſt virtus.* Bres pámeti ni zhednoſti nobéne. Katéru kashe nam popolnama, de rèjſs, prau inu ſpodóbnu govoril je *Socrates*, kir je te Shúlarje h'tem trjèm ſtúkam, h'Pameti námerzh: h'Mouzhájnu inu Sramoſhlívoſti klizhal.

Cicer. de officior. *Thom. à Kem. de ſilent.* *Plutar. de educ. liberor.* *Laërtius lib. 4. c. 7.*

Tu, kar ſedaj govorjénu je (mouzhym danaſs od Sramoſhlívoſti inu Mouzhájna) od te Paméti, tu pravem: tèrde S. Duh ſkusi tega modriga Salomona, kir prave: *Vir prudens dirigit greſſus ſuos.* En pameten Moſh visha ſvoje ſtopne, de on naſtúry, kar nima; inu dopernesse, kar ima ſtúryti. Skusi katéru on odíde velíku nadléſhnoſti, ubíſhy mnokatéri ſhkóde, ſe prehráni pred slégam, ſe obáruje pred grèjham, inu ú druge naſrézhe napáde, kir: *Actiones ſuas cautè diſponit.* Varnu obrázha, ſkerbnu rouna ſvoja dela: ſe podvysa po zhednoſtih, ſe poſliſsa po brumnoſti, trahta dopásti Bogú inu Ludèm, yſhzhe pèrloſhnoſt unimu uſo dóuſhno inu mogózhno zhaſt dati; tem Ludèm pak to ſpodóbno karſhanſko lubésan kasáti, kakòr tega eno velíko inu mogózhno prizho imamo nad danáſhnim velíkim, pámetnim inu saſtópnim S. Engellenderſkim Krajlam Oſwaldus is iménam: sakaj leta, kir ſaſtópil, inu, kir.

Num. 21 *Prover. 15.* *Salazj in l. cit.*

Vèjdel je, kaj sa ene kraffti inu mózhy, kaj sa eniga nuza, inu premóſhnoſti ta Pamet je, podvísal ſe je is uſem fliſsam derſhat inu polnit náuk ne le tega Socrata; tèmúzh ſhe vèzh tega nebeſhkiga Mojſtra JEſuſa, kir prave: *Eſtote prudentes.* Bodite pámetni. Sa tu poſliſsal ſe je uſe ſvoje ſtópne pametnu rounat, inu uſe ſvoja dela

Num. 21 *Matth. 10.*

po

po pámeti dopèrnáſhat; kir je vèjdel, de, kakòr práve S. Ozha *Boſi-*
S. Baſil. hom. 12. *lius*: Ta pámet je ena taka zhednoſt: *Quamſi quis rectè ſectatus fuerit, numquam à virtute abſcedet, numquam vitiorum peſtem incurret.* Katéri hodel bo sa tajſto, nigdar od tugentou na bo ſlópil, ta nigdar úkúgo teh grèjhou na bode pádel; kir luzh te pámeti bode njéga vishala, de béshal bode pred hudim, inu hitil po dobrim. Sa tu ſkusi ta fliſs priſhal je bil *Oſwaud* ta S. Krajl k'eni taki pámeti, de dergam ni zilal, de na drugu ni gledal, de drugiga ni yſkal, de drugiga ni shelil;
Mat. 22. kakòr le tu, kaku bi bil mógel to JEſuſavo Sapoved: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & Proximum ſicut te ipſum.* Lubi Goſpúda tvojga Boga is celiga ſerza, ivu Bliſhniga kakòr ſam ſebe. Kir je vejdel, de ú tem ſloji uſa druga poſtáva: kir je vèjdel, de, zhe tu, *ſolum fiat ſufficit*, ſamú ſe ſgódy, je ushè sadoſti. Sa tu *Oſwaldus*.

Kir, kakòr. *Vir prudens* en pámeten Móſh ſtávil inu vishal je pá-
Num 4. metnu ſvoje ſtópne, podvisal ſe je is uſem fliſsam to S. JEſuſavo ſa-
Prov. 15. poved dopolnit, ta náuk JEſuſavi. *Diliges Dominum Deum tuum &c.* Lubi Goſpúda tvojga Boga &c. popolnama ſtúryti. Katériga rèjſnyThema. za de ſposnà ſe inu vidi, hózhem danaſs h'zhaſtè G. Bogú, inu k'hvali
Propoſit. Oſwauda tega S. Krajla kaj dalej od tega govorit, inu iskasat, de. *Summi Dei magnus Cultor, Proximorum & Adjutor fuit Sancti' Oſwaldus*
Synop. *Rex.* Velik Boſhji Shpoſhtuváviz, Bliſhniga tár Pomagáviz bil je S. Oſwaud Krajl. Katéru de ſaſtópjo, proſsim h'poſhlushájnu tihimu nej bodo pèrpráuleni.

Num. 5. Kadàr ſbyra, ſtávi inu iſvolúje ſe en Krajl, tedaj na try rezhy ſe ſubſebnu mèrka. H'pèrvemu na Rójſtvu, de tu je eniga velikiga, Shláhtniga ſtanú. *Ut decus & Majeſtas regni conſervetur.* De ſe zhaſt
Induſtio inu velíkuſt tega krajléuſtva ohrani. Dalej inu h'drugimu mèrka ſe na lepóto, inu na teléſna ſláutno podóbo, kir, kakòr *S. Ambroſius* govóry: *Species pulchra corporis, ſimulacrum eſt mentis, & figura probitatis.* Ena lepa podóba tega trupla je enu snamenje ene dobre Dúſhe, inu ena figura te Brumnoſti. H'trjétjimu mèrka ſe na pámet, *Ut reg-*
S. Amb. l. 2. de Virgi. *num prudenter adminiſtretur.* De ſe tu Krajleuſtvu pámetnu visha, rouná inu verdéva. Na te try rezhy právem: mèrka ſe poſsébnu pèr iſvólejnu eniga Krajla, inu práu: kir zhe eden is porédniga ſtanú, naſhtáuten inu napameten ſe h'Krajlu poſtávi, od tega malu nuza ima inu prejéma tu krajléuſtvu. Na tu trúje tréba ni bilu mèrkat tè Engellenderjam tedaj, kir ſtávili ſo Oſwauda h'Krajlu nyh Engellenderſkiga Krajléuſtva; kir tu trúje ni ſe le ſamu vidilu; tèmúzh, taku rékòzh: obtipalu s'rokámi.

Num. 6. Kir *Oſwaldus* bil je od Krajléviga rodu, en Syn Krajla *Edelfrida*. Ta lepa teleſsna podóba ni mankala per njemu, kir bil je: *Specialis*

pul-

pulebritudinis. Ene ſubſebne lepóte. Ta pámet pak is ſledniga djajna je bila samèrkat, kir on, kakòr. *Vir prudens dirigit greſſus ſuos.* En pámeten Móſh vishal je is pametjo uſe njegóve ſtopne, uſe njegóvu djájne inu sadèrshájne: kakòr ſubſebnu ſpoſnat je is tega, kir on h'dershájnu tega IEſuſaviga náuka. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & Proximum ſicut te ipſum.* Lubi Goſpúda tvoiga Boga is celiga ſerza, inu bliſhniga kákòr ſam ſebe: dàl je Bogu, kar njému ſhlíſhi; inu Bliſhnimu, kar ſe njému ſpodóbe: katéru bi na bil mógel dopólnit bres pámeti, kir kakòr djàl je ta ſgur ſpomneni *Bion*: kakú dàl bo edèn ſlednimu tu ſvoje, *niſi prudentia commonſtret, quid, cui debeatur?* zhe ta pamet njemu na bo pokasála, kaj ſe ſlednimu ima dati. Sa tu, kír *Oſwaldus* dàl je Bogú to zhaſt, *cui ſoli honor & gloria*, katéra njemu ſamimu ſhlíſhi: inu Bliſhnimu to lubésan, more ſe ſpodobnu ſklénit, de bil je: *Vir prudens*, en pameten Móſh. Ja ne le ſamú en pameten Móſh; tèmúzh, kakòr ſim od ſgóraj djàl: *Summi Dei magnus Cultor, Proximorum & Adjutor fuit Sanct' Oſwaldus Rex.* Velik Bothji Shpoſhtuváviz, Bliſhniga tàr Pomagáviz bil je Svete Oſwaud Krajl. Katéru pred ko vidimo, od tod dalej nekolku ſtopymo.

Proverb. 15.

Themat.

Laërti. loc. ſup. cit.

1. Theim.

2. Proverb. 15.

Synop.

V'buqvah tèh Krajlou eno veliko zhaſt inu hvalo dàl je S. Duh Joſiaſu temu Iſraëlſkimu Krajlu, kir djàl je od njega, de. *Fecit, quod placitum erat coram Domino.* Stúril je, kar bilu je uſhézhnu pred Bugam. Slaſti pak je njemu dopádil ta ajtfer, katériga je h'te zhaſtè Boſhji, inu h'lubésni ſvojga Bliſhniga kásal: sakaj, kir vidil je to zhaſt smankuváti, tu Malykuvajne ú zvèjtji, ta grèjh goſpoduvati, is eno beſsédo: cel Folk Iſraëlſki ſpazhen od njegoviga grèjſhniga Ozhéta Amona; sazhel ie bil tu ſkaſhénu popráulat, tu grèjſhnu pobulſhuváti: sazhelje bil to zhaſt Boſhjo ſhirat, inu ſvojmu Folku to saráſheno pot h'tem tugentã, brumnoſti, inu is lubésni prutje tajſtimu to cejſto prutje Nebeſsam kasáti: is katérim ſtúril je telkajn, de ta Folk je oblúbil hodit, *poſt Dominum*, sa Bugam, inu dersháti: *Præcepta ejus, & teſtimonia, & cæremonias omni corde, & in tota anima:* Sapovéde, inu poſtáve, inu *cæremonie*, katére dershat sapóvedal je G. Bug, tàr is celiga ſerzà inu dúſhe. Na katéru sapovédal je *Joſias* uſo poſsódo, katéra bila je núzana h'zhaſtè tega Malyka *Baal* is Templa urézhi, te malykuváuſke Altarje okuli djáti, tè h'nazhiſtoſti poſtáulene hiſhe poſsúti, inu taku uſo drugo hudobijo ſbendeſháti: is katérim uſdignil je bil supet to zhaſt Boſhja, od katére odſtopyli ſo bily ry Iſraëliterji; inu taku, is lubésni, od grèjha pomágal je ſvojmu Folku; tar tega re!bil je is navárnoſti tega rogubljéjna. Sa vol katériga zhaſty Joſia S. Duh is tem. *Fecit.* Stúril, délal je *Joſias*, kar je bilu uſhézhnu temu Goſpúdu.

Num. 9. Confir.

4. Reg. lib. 21. & 22.

Od Joſia tega brumniga Krajla zhe pogledamo h'danaſhnimu
Num.8. S. Krajlu Oſwaudu, najdemo tega enakiga animu: sakaj kir *Oſwaldus*, vidil je to veliko hudobijo ú tem Britanſkim krajléuſtvi, inu ſylo, is katéro ſtiſkan je bil njegou Folk; uſel ſi je bil naprèj uſdignic ſe zhes tega ſylniga Britanſkiga Krajla is iménam *Ceduallæ*, de bil
Poſtil Regum. Anglia. ſvojmu Bliſhnimu pomágal, inu to zhaſt Boſhjo ú tem krajleuſtve pouſdignil inureſhíral; sbràl je bil h'temu eno veliko ſholnèrſhino, is to potegnil je zhes Shouraſhnika *is savúpajnam na pomúzh JEſuſa* inu Mariæ, kakùr káshe ta S. *Crucifix*, katériga poſtávil je na pokrájno tega krajleuſtva *Britania*; pred katérim klezheózh is ſvojme Sholnèrji mólil je rekozh: *JEſu Fili Mariæ, te ſolum militiæ noſtræ Ducem aſciſcimus. O Mariæ! tu tuos Filijsque tui hoſtes, in his hoſtibus proſterne.* O JESU Syn Mariæ Divize! tebe ſamiga k'enimu Visharju naſhe vojſke iſvólemc. O Maria! ti te tvoje inu tvojga Synu Supèrnike ú teh Shouráſhnikih premágaj. Na tu udáril je ú mej te, katére je tudi ſhrézhnu premójſtril, celo Britanio pod ſe pèrprávil, ú katérim, kakòr en drugi *Joſias* sazhel je podyrat te Malyke, merat okúli te Altarje, poshígat te ajdouſke Temple: sázhèl je ſtavit gori te Cerkvè inu Klóſhtre, te polnit is Maſhniki inu Minihi, inu taku ſhirat to zhaſt Boſhjo, kir cel njegou Folk oblúbil je is nym G. Bogú ſvèjſtu ſhlúſhyti, njegóve Sapovéde tèrdnu dershati, te Boſhje inu Cerkoune *cæremonie* ſtanóvitnu ohránit: pèr katérim kasali ſo uſi en tak ajffer, de ú kratkim zhaſsu uſe krajléuſtvu *Britaniæ* bilu je to JEſuſavo Vjéro góri uſélu.

Katèru kaj kashe nam drugiga, kakòr de *Oſwaldus* bil je en pra-
Num.9. vi pámetni Moſh, kir on ú tem kásal je en tak ajffer h'te zhaſte Boſhji, inu h'lubésni prutje ſvojmu Bliſhnimu, de ni máral sa trúd, sa ſkerb inu múja: de snébil ſe je uſéga, kar bi bil samógel lúſhtniga, ſpáſniga, veſséliga iméti; ſamu sa tu, de bi bil Bogú to zhaſt, inu Bliſhnimu to lubésan iſkasuváti mógel, Ja, de bi bil to JEſuſavo ſapoved dopólnil, *kir práve: Diliges.* Lubi Goſpúda tvojga Bogà is cèliga ſerzà, inu Bliſhniga kakòr ſam ſebe: kir je vidil ta S. Krajl, de ta Folk prau nasaſtópi tu, kar vuzhil je *Ajdanus* ta Shkoff, sa vol kir ni snàl teh ſhtirih ſhpràh, ali: jeſikou, katére ſo bile ú mej Folkam: sazhel je *Oſwaldus* nym pridiguvat, opóminat ta Folk odſtópit od húdiga, inu nagnyti ſe h'te brumnoſti; is katérim je te nevjérne *Britanjerje*, te poredne *Pinctlierje*, te grèjſhne *Shot* inu *Engellenderje* poprávil inu pobúſlhal. Ja pèr tem *vidit je bilu ozhitnu*, de *Oſwaldus* bil je en pámetni Móſh, en saſtópni Krajl, kir on ú ſvojm djájnu kasal ſe
Num. je, kakòr ſe Krajlu ſpodóbi.
10. Berem: de. Kir Bug V. M. dàt je hotel tem Iſraëlitarjam eniga Kraj-

Krajla, djàl je h'Moyſeſu: mèrkaj, sbéri tega katériga bom jeſt iſvo-
lil. Mèrkaj: ta ima sadèrshat ſe na tako visho. *Non multiplicabit ſibi equos.* On nima veliku kójn, inu druge naporrébe per hiſhi imeti, veliku Sheèn per ſebi dersháti, inu velikiga bogáſtva sbírat: *Non habebit uxores plurimas, neque argenti & auri immenſa pondera*: po Exemplu teh Maſhnikou Levitouſke poſtáve, to ima uſe njegovu shjuléjne prebyrat, de ſe bo tega ſtrahu Boſhjiga navádil, de derſhál bo te sapovede inu *Cæremonje*, katére ſo ú te poſtávi sapopádene. Pèr tem ta Krajl ſe nima zhes ſvoje preuſétnu pouſdiguváti: *Nec elevetur cor ejus in ſuperbiam; nec declinet in partem dexteram, vel ſiniſtram.* Ta Krajl nima ſe vezh na eno, kakòr na to drugo plàt nagybat; tèmúzh ima is malim sa dobru uſeti, enu brumnu inu zhiſtu shjuléjne peláti, to sapoved inu poſtáve ſam, inu is Folkam dershat. Ta Krajl ima krotak inu poníſhin biti, uſe glih inu enaku lubit, inu nikar poſsében biti. Tu jehótel G. Bug od eniga Krajla iméti, kir tu je enimu Krajlu ú tem krajluvájnu ner bul nuznu, inu popolnama potrebnu. *Deut.* 17.

Od tod zhe vèrshemo naſh pogled na Oſwauda tega danaſhniga S. Krajla, taku tega po te od Buga povedani vishi urihtaniga snájdemo: sakaj pèr njemu ni bila nobéna Pompa, nobenu ſhtimájne, nobena offert: kir njegou krajlevi dvòr bil je vezh enimu kloſhtru, kakòr eni Deſhélſki hiſhi podóben. Dálej pèr Oſwaudu ni bilu nobéne lakomnoſti, nobénih shèl po bogáſtve, pèr temu ni bilu ſhlíſhat od novyz, od novih dázou, nakláad inu dáukou; tèmúzh od dobrúte, od delésha, od almoſhne: kir, kar je mogel, dal je ú mej Vbóge, kakòr je vidit is tega, kir en krat na ena velika nozhna Nedela ſedézh is Shkoffam *Ajdanuſam* pèr koſsyli, inu svèjdèl, de ſo eni Vboſzi pred hiſho; ſdájzi sapoveda! je uſe ſreberne ſklede is ſhpishami ú mej te reſdelyti. Shè drugiga vezh samóglu bi ſe narájtat, ali: de pre dóug na bodem, saſhlíſhjo ſamu tu, kar od njega piſhe *Surius*, námerzh: de. Kir to ſedaj saſhlíſhano lubésan prutje tem vbogim vidil je ta pèr njemu ſedézhi Shkoff *Ajdanus*: prijel je, *apprehendit dexteram ejus, & ait: Numquam veteraſcat hæc manus.* Prijel je sa Deſnyzo tega Krajla, rekozh: *Nigdar ſe napoſtáraj ta roka.* katére beſséde uſhlíſhal je G. Bug, nad to deſnyzo ſtúril je tu zhudu, de. *Uſque hactenùs incorrupta perdurat.* Cela, kakòr je bila ú ſhjuléjnu, oſtáne k'enimu snamenju te lubésni, katéro kasal je *Oſwaldus* ſvojmu ráun zhlovéku. O lubesan preveliká! O miloſt lubeſniva! ali: kaj ſe hózhmo leté veliku zhudit? ſtopymo od te dálej nekolku. *Surius, die 5. Auguſti.*

Od Cæſsarja Trajanuſa piſhe *Eraſmus*: de. Kir *Miniſtri*, ali: Stréſhniki tajſtiga vidili ſo, kakú nyh Cæſsar Trajanus is ſlednim krodku, poníſhnu inu pohleunu ú zaker hódi; sdélu ſe je nym, de *Num.* 12.

tu ti Cæſarſki Vrednoſti ſe naſpodobi: ſa tu is lepo visho inu pèrlóſhnoſtjo povèjdali'lo njemu ta naſpodóbnoſt. Tu, kir je *Trajanus* ſhlíſhal, is veſsélim oblízhjam, inu polovízhnim ſméham djàl je h' nym: *Talem me præ'o, & præſtabo Imperatorem privatis, qualem optaremipſe privatus.* Jeſt ſe káshem, inu ſe hózhem kasáti mvojm ludèm en tak Cæſsar, kakòrſhniga bi jeſt rad imèl, kadàr bi bil kakòr eden is Podlúſhnikou mvojh: katéru ſtúril inu govoril je ta Ajdouſki *Trajanus*, ſamú is tega, kir je dèrſhal poſtávo te *naturæ*, kir práve: *Quod tibi vis fieri, alteri feceris.* Kar hozhe'h de bi ſe tebi ſtúrilu, tu ti enimu drugimu ráun zhlovéku nkashi.

Eraſm. Apoph. thegm. c. 2.

Num. 33.

Tu, kar ſtúril je *Trajanus* is S'povédle te ſame inu góle *naturæ*, tu právem: dopèrnáſhal je inu ſizer popolnamilhi naſh danáſhni S. Krajl *Oſwaldus*: sakaj ta, kir snàl je sa ta nauk, kaku ſe en Krajl po te Poſtávi Boſhji ima sadèrshat, namerzh: de preuséten ſe nima kásat, im k'enim vezh, kakòr h'tem drugim ſe nima nagibat. Kir *Oſwaldus* vejdei je sa to JEſuſavo Sapoved: *Diliges Proximum ſicut te ipſum.* Ti bóſh lubil Bliſhniga kakòr ſam ſebe: Sa tu eno veliku vehſhi poníſhnoſt k sal je, kakòr en *Trajanus*: sakaj kakòr ſe od tega S. Krajla be e, bil je taku krotak inu poníſhin, de is uſemi andlal je kakòr ena Mate is Otrúki, de nigdar ni nobeden is njegovih vuſt ene ojſtre, ene jeſne, ene hude beſséde ſhlíſhal; de nigdar ni ene ſpodóbne proſhnje odpovédal, de enimu ſlednimu kásal ſe je tak, kakòrſhniniga rad bi bil imel, tega Krajla, kadar bi bil en Podlúſhnik: sa vol katériga jokalu ſe je nyh veliku od veſsélja, kadar ſo vidili to vèliko krodkuſt inu poniſhnoſt. Pèr Oſwaudu ni bila nobéna o ſébnoſt, kir taku te vbóge, k. kòr te bogáte; taku te prepróſte, kakòr te vzhéne; taku te Shláhtne, kakòr te naſhláhtne, is eno beſsédo: ule glih je lubil, sa uſe ſk ibel, uſem pomágat ſe je ſtiſnu podvvſal.

Matth. 22.

Zhes tu ſedaj ſpod bnu ſmem inu samó:em is Davidam rezhe: *Et nunc Reges intelligite, erudimini, qui judicatis terram* Sedaj saſtonite vy Krajli, vzhvte ſe vy, katéri ſodite na ſemli. Vzhite ſe vi od S. Oſwauda, katéri ſte drugim naprèj poſtáuleni, de ſe sadèrshite po te Boſhj Sapovede inu Exemplu tega S. Krajla: ſpremiſlite nèr poprèj, kaku ſe rouna tu pohi'htvu? imate le vy pèr tem naporéhne kóine, pſè, inu drugu taku, katéru vam naſhlúſhi h'drugimu, kakor k'oſferte, ſhtimájnu inu preuſetnoſti? Spregléjte, kaku ſe vy prutje vaſhim P dlóſhnikam káshete, kaku sa te ſkèrbete, kaku tem ú nadlugah pomágate? inu bote neſhli, de ú tem dálezh sa'hli ſte od S. Oſwauda: kir vezh kójn inu pſou ú vaſhih hiſhah ſe ſnájde, kakòr pak Vbo: zou &c. Prutje Podlóſhnikam káshete ja to ſkè b, ali: ne, de bi tem pomagáli; temuzh de bi te is nóvimi ſhtibrami, dázi, dáuki, ſkla-

Num. 24.

Pſal. 2.

Morale.

ſkládi, tlakami obkladali: kaku bi te preſhali, derli &c. inu vezh takiga, katéru samouzhen, sa vol kar takih ni ú prizha) is temi réunimi, dopernaſhali. Teh právem: kir ni ú prizha, jéjnam dalej od nyh govórit, tàr govórit hózhem h'vam prizhnim.

Vpraſham sa tu h'pèrvemu, kaj sa eno krodkùſt, poníſhnoſt, ſkèrb, lubésan inu miloſt iſká ujemo eden temu drugimu, kakòr Bliſhni Bliſhnimu? kaku eden temu drugimu ú nadlúgah pèrſtópimo, ú potrébah pomágamo, ú revah inu teſhávah to miloſt káshemo? tu, zhe ú mej nami yhzhemo, nizh, ali: málu tega bomo neſhli: kir krodkùſt je ſhendeshána, ſakuj ſedaj ſe nagovóry prjaſnu; tèmúzh ſerdytù, jésnu, sapoveduvávu, Ta Poníſhnoſt je konèz uséla, hir nihzhe nozhe drugimu podlóshen, pokórn inu podvèrſhen biti: tèmúzh en ſledni trahta zhes druge goſpoduváti, drugim velévat inu sapoveduváti. Skèrb, lubésan inu miloſt prutje Bliſhnimu ſo pobégnile, kir ſedaj ſe práve: imàm ſam sa ſe veliku ſkerbéti, imam ſam is ſabo veliku oprávit, ſam ſebi ſim kumaj ſhtáti: nèj ſe ſledni is mano pomúja, jeſt nikómer pomágat nam órem. Miloſt, Vſmilejnje prutje Bliſhnimu je ugaſnilu sakaj ob ſedajnih zhaſseh vèzh ſe ſkerby, vezh ſe ſmili enimu Goſpúdu en pès, kakòr en zhlóvik. Enimu Goſpodarju vezh en kojn, kakòr en Poſsel &c. Je le, Ah! letu po pámete delat, pámetnu is S. Oſwaudam te ſtópne ſtavit, inu prau tu shjuléjne rounáti? tu ne le vam prizhnim; tèmúzh uſem Chriſtianam dam premiſhluváti: tega, aku ſi lih vidit je veliku, véner pèr uſem tem dèrshimo ſe sa Chriſtiane, sa pámetne: pèr tem ſe troſhtamo Nebeſs. Ali: ſabſtoin, kir po beſsédah JEſuſavih: *Regnum Cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud.* Tu krajleſtvu Nebeſhku ſylo tèrpy, inu ty ſylni dobè tajſtu. Tu je: tu Neba ſe dèrgázhi naposéde, od drugih naprèjme, kakòr le od teh, katéri ſamy ſebi delajo, ſamy ſebe premagajo, de ſe tega poſvetniga naáhtajo, na ſamo zhaſt Bolhjo mèrkajo ſvojmu Bliſhnim u raddvólnu perſtópjo, kakòr vidimo nad S. Krajlam Oſwaudam, katéri, kakòr ihlíſhali ſmo, polnil inu kásal je uſe letu, od katériga odſtopil ni do sadniga, kakòr kashe nam tu, kar samèrka

Mat. 11

Samèrka dalej *Venerabilis Beda*, inu is njega *Surius*: de. Kir ta danaſhni S. Krail *Oſwaldus* ú deſsétim lejte njegoviga krajluvanja samerkal je bil, de ſhouraſhniki njegóviga Folka inu krajleuſtva delali ſo veliko ſylo inu napokaj, is uſmilejna inu lubesni prutje ſvojmu Bliſhnimu; podàl ſe je is eno dobro vójſkò zhes te Ajdouſke Supèrnike, zhes te napokójne *Mercijerje*. Ali: kir G. Bug hótel je to lubésan polóhnat, pèrpúſtil je bil, de Oſwaud bil je od teh premágan, umorjèn, inu reſsékan; katériga S. glavo ſo na en kol natiknili, te

Num. 15.

Morah

Num. 16.

rokè od trupla vèrgli, inu te druge tale njegoviga S. telleſsa ſam tàr
Beda. libr. 3. hiſtoria Eccleſ. khe reſmetáli: katéru ſe je sgudilu na pete dan Meſza Auguſta ú 38. léjte ſtároſti tega S. Krajla, inu po JEſuſavim S. Roiſtvu ú 642. na pule *Maſerfeld* is iménam, is veliko shaloſtjo njegoviga Folka. Ali: is velikim veſséljam teh Nebeſs, kir G. Bug kasat sazel je bil prezeŕ, de ſmèrt Oſwauda tega danaſhniga S. K. ajla je njemu ulhèz inu perjetna: kir G. Bug kásat sazhel je bil to zhaſt na ſemle, katéro imèl je Oſwaud ú Nebeſseh sa en lohn inu plazhylu njegove páméti, zhaſty Boſhje inu lubésni: sakaj. Na tem meſte, kir umorjèn bil je ta Svet Krajl, glaſsit inu ſhirat sazhel je bil Bug V. M. zhaſt S. Oſwauda is temi zhudeſsi inu miraculni, katéri ſo ſe tamkaj godyli inu dopernaſhali. kakòr prizha ta.

Pèrgudilu ſe je zhes malu zhaſsa po ſmèrti tega S. Krajla, de.
Num. 17. Jeſdil je en Goſpúd po tem ſpómnenim púlu *Maſerfeld*, katéri, kir priſhàl je bil na meſtu, kir bil je umorjen ta S. Krajl *Oſwaldus*; tukaj ta kójn obſtoji, sazhne ſe treſti, pénit, ſmèrzhat, inu ú kup leſti: tu kir je ta Goſpúd vidil, ſkozhil je doli, inu tú shivynzhe páde okúli, sazhne ſe válat, métat, obrázhat, raunu kakòr de bi ſedaj imélu konèz uſéti, V'tem valájnu, kir pèrválil ſe je bil ta kojn na ta kraj, kir
Id. Ibid. reſsékanu je bilu truplu tega S. Krajla, uſtàl je friſhnu gori, sazhel je múlit to trávo: tega ſauſedil je ta Goſpud, kir poprèj je bil ta kraj sasnámenuval, tar jeſdil je ſvoj pót naprèj is veſséljam prutje oſhtarji. Tukaj, kir saglédal je bil hzher tega oſhtirja uſo ſklúzheno lesháti, sazhel je temu shaloſtnimu Birtu právit, kaj ſe je njegovimu kojnu pèrgúdilu na tem takú inu takú sasnámenuvanim kraju, ga opomyna, de bi to réuno puſtil tjakaj peláti, kir méjni, de tamkaj bode nìjè pomaganu. Ta Oſhtyr ubúga ſtúry, puſty pelat letò tjakaj: *Et ecce!* Inu póle! kir ta Dekelza bila je na tu meſtu póloſhéna, saſpála je sladkú, zhes malu zhaſsa, ſtópi ſdráva inu friſhna na núga, inu ſhla je damu h'nogam is njè velikim veſseljam, inu sauſétjam uſeh, katéri ſo tu zhudu vidili. Kir ſo tega iſkáli ta urshoh, snáhli ſo, de tukaj umórjen je bil *Oſwaldus* inu ſkusi njega ſoty zhudeſsi sgojéni. Katéri kraj sazhéli ſo ú veliki zhaſtè dèrshat; inu prau: kir na tem mirakulnou veliku je sgojenu: od katérih neham, kir teh je obilnu, tàr oſtánem pèr tem ſamim, katériga samèrka *Beda*, namerzh: de.

Num. 18. Ob enim drugim zhaſsu jejſdil je po tem púlu en drugi naſpani Goſpúd, katéri, kir priſhal je bil na ta ſpomneni kraj, saglédal je en gèrm lepe tráve, katéra bila je vehſhi, seleneſshi inu friſhniſshi, kakòr ta druga; pádlu je njemu notèr, de tu more kaj drugiga pomenit: ſtópi od kojna, pogléda, ali: kir nizh ni vidil, is notèr dajájnja S. Duhà, usel je en pèrtneni shakalz, inu je tega is perſtjo najſtiga kraja napól-

póluil, inu ſhal je naprèj. Svezher kir priſhâl je bil ú eno leſséno, ſlabo hiſho na erpèrge, pergúdilu ſe je, de po vezhèrje, kir uſi ſo bily poſpàli, uſtal je en veſik ogyn, ta ſlamnata ſtreha inu leſséna hiſha bila je uſa ú plemeni, de kumaj ſo ty Lud è ſbeshali: katéri ogyn poſhgal inu ſzeral je bil uſe, ſunaj eniga leſséniga ſtebrà, na katériga je bil ta Goſpúd ta ſhakalz is pèrſtjò obeſsel, inu ta ſakalz is pèrſtjò na tajſtim bres uſe ſhkòde. Katéru, kir ſo vidili, ſazhéli ſo uſi tu zhudu osnanuvati, G. Boga inu S. Oſwauda zhaſtit inu hvalit: is to perſtjò dèlali ſo ſe zaihni nad Bolnyki, nad ſlepimi, gluhimi, obſedenimi &c. veliki; inu godè ſe ſhè dan danaſhni. Katéru uſe kaj kashe drugiga, kakòr ta zhaſt, katéro prejel je S. Oſwaud od G. Bogà ú nebeſsih k' enimu lohnu njegove pámeti, inu plázhylu njegóve lubéſni prutje Bliſhnimu.

Shelíſh, de ſklénem: sheliſh O Chriſtian! upráſham te, voſhíſh ſi le ti eno tako ſhrezho, zhe ne take zhaſty, uſaj tega Iſvelyzhajna is S. Oſwaudam doſhézhi? hózheſh poſtat deléſhen eniga takiga plázhyla? Ah! podvísaj ſe is tem S. Krajlam pámetnu tvoje ſtopne ſtávit: modru tvoje shjuléjne rounáti, Bogú to zhaſt inu hvalo dajáti, tvojmu Bliſhnimu to miloſt inu lubésan iskasuvati, temu ú potrebah pèrſtópit inu pomágat is S. Oſwaudam. Podvysaj ſe is tem S. Krajlam to JEſuſavo Sapoved: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & Proximum ſicut te ipſum.* Lubi Goſpúda tvojga Bogà is celiga ſerza, inu Bliſhniga, kakòr ſam ſebe: dopolnit. Kir, zhe to dopolniſh, zhe po te tvoje ſtópne rounàſh, káſheſh to pravo pámet, dopolniſh uſe te druge Boſhje poſtáve. Spomni ſe, pravem h'ſadnimu na te ſgurne beſséde, ſpómni ſe na tu. *Summi Dei magnus Cultor, Proximorum & Adjutor fuit Sanct' Oſwaldus Rex.* Velik Boſhji Shpoſhtuváviz, Bliſhniga tàr Pomagáviz bil je S. Oſwaud Krajl. Te beſséde dèrſhi en ſledni, derſhi ú ſerzu inu ſpómynu, tar po exemplu tega S. Krajla en pravi Shpoſhtuváviz, inu Bliſhniga en ſvejſti Pomagáviz ſe kashi; kir taku ſadúbil boſh is nym lóhn tèh Nebeſs: katéru voſhim, kakòr ſam ſebi, taku uſem inu ſlednimu: katéru ſadobit dodeli nam Bug Ozha, Syn inu S. Duh, A M E N.

Num. 194

Epilog.

TA

TA LXXIII. PRIDIGA.

Na VII. dan Meſza Velikiga Sèrpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Svetega Donata Skoffa inu Martyrnika.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Deo qui vult charus eſſe,	Bogú lub gdúr hózhe biti,
Hic provisus debet eſſe:	Ta móre previden biti:
Charitate duplici.	S'dujino lubesanjo.

Thema.

Ambulate in Dilectione. *Epheſ.* 5

Hodyte ú Lubesni. Ibidem.

Num. 1. VElíku je ja lepih, dobrih, nuznih inu potrebnih navúkou dal temu zhloveſhtvu *Paulus* ta S. Apoſtel: kakòr prizhajo njegovi navúkou pólni liſti. V'mej temi, právim sa ſedaj: lep, dobèr, nu-

Exord. zen, inu slu potrében je ta, katériga dal je tem *Corinthjerjam*, rekózh:

2. Cor. 1. *Videte vocationem veſtram.* Gléjte na vaſhe Poklízhajne. Tu pak sa tu, kir J Eſus ú te pripóviſti od teh Delauzou, od teh vinogradſkih Kopázhou právi: *Multi ſunt vocati, pauci verò electi.* Veliku je pokliza-

S. Thom. ſup. 4. ſent diſt. 17. n. 1. quæſt. 2. nih, malu pak iſvólenih. Tu, kir ſpremiſhlúval je *Thomas* ta S. Angelſki Dohtar, takú ta právi: de. Zhe je malu iſvólenih, taku tu od dèrgód napride, kakòr: *Ex defectu vocati* Is pománkajna tega Poklízaniga: sakaj, kakòr dalej ta ſpomneni S. *Aquinas* govóry: Bug V. M. klízhe h'ſebi uſe bres ſbirajna, inu reſlózhka, tàr ſizèr is dujinim klízajnam, is ſunájnim inu notrájnim. Is ſunájnim: *Per Prædicatores.* Skusi Pridigarje inu druge Vzhenyke, katéri klízhejo te Ludy dershat te poſtáve inu Sapovedi Boſhje; tar is dobrim delam podvísat ſe po Iſvelyzhajnu Nebeſhkim: katéru klizáine dela, ali: *Diſponit ad juſtificationem.* Pèrpráula tajſte h'Popravizhájnu. Is tem notrajnim klizajnam pak klizhe uſe is tem dobrim notàrdajajnam: kir

Id. Ibid. *Vocatio interior nihil eſt aliud, quàm quidam motus ad bonum à Deo immiſſus.* Tu notrajne klízajne ni drugiga nizh, kakòr enu od Buga nè tàr dánu omájajne, ali: nagibajne h'dobrimu, h'brumnoſti, h'tugertam, h'dèrshájnu téh Boſhih poſtáu inu ſapóvedi; tàr k'enimú Bogabojezhimu lebnu.

Num. 2. Tu dujinu klízajne napomanka pèr nobénimu: kir uſi klizaniſmo od Vzhénykou, od Spovidnikou, od Stariſhou, od Goſpóſke inu drugih; katéri is lepo inu gerdo, is hudo inu dobro raunájo naſs pélat enu Bogú perjetnu shjulejne, inu hodit po potu teh tugentou prutje Nebeſsam. Namánka dalei tega notrajniga klízhajna nobeni-

mu

mu, kir en ſlédni, bodi ſi ner vehſhi, ta ner gèrſhi, ta ner tèrſhi inu ner oſtúdniſhi Grèjſhnik, ima inu obzhúti ú zhaſsu eno mehkúſt, en ſhádik h'tugentam, ene shelè h'nebéſsam ú tem ſerzu: katéru nizh drugiga ni, kakòr enu notrajnje klízajnje Boſhje. Pèr tèm uſem, véner. Ah tóshenu bodi ſamimu G. Bogú! *Pauci electi.* Málu je pèr uſem tem klizajnu, Iſvólenih. Inu tu, *Ex vocati defectu*, is tadla, is pománkajnja tega klizaniga: kir nyh velíku sa tu dujinu klìzajne namárajo temu ſe gluhy delajo, tu ſi napúſte h'ſerzu, kakòr de bi nyh nasadélu, inu nizh am naſhlú. Ja aku ſi lih ú zhaſsu obzhútjo eno voljo h'pobúlſhajnu; véner per uſem tem od nyh hudóbije ſe nagánejo: od nyh porédniga inu grèjſhniga shjuléjna naodſtopjo; tèmúzh ú letem oſtánejo ottèrpli inu ſtanovíti do konza, do ſmèrti, inu, Bug hótel, de bi ne, do pogubléjna.

Sa tu, kir je dobru vèjdel ta ſgúr ſpómneni *S. Apoſtel*: sa tu puſtil ſe je tudi ſhlíſhat h'tem *Corinthjèrjam*, rekozh: *Videte vocationem veſtram.* Bratje lubésnivi! glejte na vaſhe poklízajne, poſhluſhájte letú, inu uſimyte górі: nasamúdyte zhaſsa, naodláſhajte ubúgat ta gláaſs inu ſhtìmo; tèmúzh tu dujinu klizajnje Boſhje uſimyte ſi h'ſerzu inu ú ſpómyn, de khi naprìdete u'ſhtivéjne teh naiſvólenih: ſúbſebnu pak nóſsyte inu dèrſhyte mèrk na tu, ne le ſamú klízajnje: tèmúzh ozhítnu ſapoviduvájnje Boſhje, katéru ſtúry ſam naſh dobrútlivi JEſus, rékòzh: *Hæc mando vobis, ut diligatis.* Tu vam sapovéjm, h'temu vaſs klízhem, de lubite. Ali: koga? Bogà, inu Bliſhniga, odgovóry ſam JEſus, tar h'temu pèrſtávi ta urshoh: *Qvia.* Kir ú tèm dujim. *Univerſa lex.* Vſà zihèrna Poſtáva inu Sapóvid obſtóji. Tu, zhe ſamú ſe dopólni, uſemu klìzajnu ſe ſtúry sadoſti. Katéru, kir je saſtópil *Paulus*: sa tu de bi bil te *Epheſiérje* h'tému dujinimu opómnil, piſsal je h'nym te beſséde: *Ambulate in dilectione.* Hódyte ú Lubésni prútje Bugu, inu prútje Bliſhnimu: kir, kakòr djàl je ú enim drugim kraju: *Sic adimplebitis legem Chriſti.* Takú dopólnyli bote tu Chriſtuſhavu klízajnje, takú bote vaſhi dolſhnúſti ſtúrili sadoſti. Sa tu uſe.

Nam. 8. *1. Cor. 5.* *Joa. 15.* *Mat. 22.* *Epheſ. 5.* *Ad Gal. 6.*

Kir vèjdel je ta danáſhni S. Shkoff inu Martyrnik *Donatus*, sa tu gléjdal, zilal, mèril ni dèrgam kakòr na te JEſuſave inu Paulave beſséde. Tega, hódit inu shivit ú lubésni. Vniga pak, lubyti Bogá inu Bliſhniga: kakòr tu dal je ú njegóvim sadèrshájnu ſposnáti. Tu pak ne sabſtójn; tèmúzh h'njegovimu núzu, kir on, ta S. Shkoff, námerzh: ubúgal je tu klízajne, inu dèrshal to Sapovid Boſhjo, odſhàl je ſhtivéjnu tèh naiſvólenih, inu priſhàl je ú ſhtivéjne teh Iſvélyzhanih, inu ſedaj gléda G. Bogà.

Num. 6.

H'temu ſe druſhino, kir uſi vóſhimo ſe inu proſsimo príti. Kir h'te-

Num. 9.

h'temu kásheta nam to zejſto *Paulus* inu JEſus. Kir is ſvojm *Exemplam* vabi naſs h'letému ta daná[illegible]ni *Patron*, Shkoffinu Martyrnik *Donatus*. Sa tu de my h'tému pridemo. De my ta Pauluſavi navuk: *Ambulate in Dilectione.* Hodyte ú Lubésni: dopólnimo, De my tu JEſuſavu povéjle dopè neſsémo: utel ſim ſidanaſs napréj h' sahváli Boſhji, h'zhaſle danáſhniga S. Shkoffa inu Martyrnika *Donatu*, inu nam k'temu tróſhtu, nuzu inu veſsélju, kaj dalje ſlátiti: tàr to od JEſuſa pokásano viſho reſlóhit, inu iſkasat: de. *Deo qui vult charus eſſe, hic proviſus debet eſſe: Charitate duplici.* Bogú lub gdùr hózhe biti, ta more prevviden biti: s'dujino Lubesanjo. Katériga rejſsnyzo de vidio inu ſaſlórjo, te tédaj saſſ liſhat, hodo. *Parati.*

Thema. *Propoſ.* *Synop.*

Piſhe *Joannes* ta ú JEſuſa ſalúbleni lóger: de. V'mej drugim, kar zhudniga vidil inu ſhlíſhal je ú njegóvih pèrkásnih: ſhlíſhal je tudi letú, de ena ſhrìma djàla je od Nebeſs. *Spiritus & Sponſa dicunt: Veni.* Dúh inu Nevèjſta pravita: pridi. Tu zhudu je ú rèjſsnyzi sà doſti; kir ſe navèj: kaj je ta sa ena Duh? kaj je ta sa ena Nevèjſta? inu kam ta dua klízheta? katériga zhudniga klizajna ſkrjnúſt, de, saſtópimo; poſhtuſhájmo te Vzhenyke, inu slaſti *Thomaſha*, kir ta S. *Angelſki Aquinas*; de drugih vezh samólzhym zhes te beſséde nebéſhke, právi: de. Skúſi ta Duh, Chriſtus. Skuſi to Nevèjſto, S. Mate Cerku ſe saſtópit imata; kir ta dua is ſiſsam, ſerzhnú, inu podvísnu klízheta: *Veni.* Pridi. Pridi h'meni, O zhlovik! *Veni.* Pridi. Podvísaj ſe doſhèzh inu sadóbit te Nebéſsa. Poſlíſsaj ſe priti ú tu Iſvelyzhajne Nebéſhku.

Induſtio Apo. 22. *S. Thomas in hoc. eit. ap. Hay.*

Zhes tu *Joannes dela Haye* ta veliki *Coſmentariſta* obúdy en zuibel, inu ſtúry enu nuznu upraſhájne, rékòzh: *Quid agendum?* kaj je potréba délat inu ſturyti, de po JEſuſavim, inu njegóve Nevèjſte S. Matère Cèrkve klizajnu, pride ſe ú Nebeſsa? Na katéru upraſhájnje nazháka odgóvora, temuzh právi: *Chriſtum ad cœleſtem Patriam vocantem ſequamur Charitate.* Hódymo ú Lubésni sa tem h' Nebeſsam uſe, uſe naſs klizkeozhim Chriſtuſam. Inu ru prau ſpodóbnu inu rèjſsnyzhnu: sakaj ta Lubesan je ſama tajſta, katéra ú mej uſem drugim, kar temu reunimu zhlovéku ú nebéſsa, ú Iſvelyzhájne priti, pomága; nèr ſdáunihi, nèr mogózhniſhi je: kir ta, kakòr ta brumni inu zhaſtyti *Roisbrochius* govóry: *Charitas namque hominem immenſæ Dei Bonitatis conſpectui ſemper ſiſtit.* Ta Lubésan uſélej tega zhlovéka pred oblízhje te naismèrjene, te naſsrezhéne Dobrúte Boſhje poſtávi. Ta Lubésan je ta, katéra tega reuniga zhlovéka ner poprèj, ner hitréſhi h'nebeſsam, inu k'Iſvelyzhajnu. pèrpéle. Katéru, kir je saſtópil *Paulus* ta S. *Apoſtel*, sa tu piſsal je h'tem *Epheſierjam*, inu taku k'nam uſem kupaj govóril: *Ambulate*

Num. 6. *Num. 7.* *Joa. de la Haye in Apoc. le. cit. Concep. 22.* *Roisbr. ap. eund.* *Thema.*

in

in Dilectione. Hódyte ú Lubésni, kashyte lubésan, kir ta je ſama tajſta, katéra G. Bogú uſhézhne, lube inu pèrjétne te Ludy dela. Ali: tako, katéra ſe h'Bugu inu Bliſhnimu reſtégne. Kir. kakòr ſim odſgorai djàl: *Deo qui vult charus eſſe, hic proviſus debet eſſe: Charitate duplici.* Bogú lub gdúr hózhe biti, ta more prevìden biti: s'dujino Lubésanjo. Katéru de saſtópimo, ſtópymo nekólko h' S. Mattæuſhu. *Synopſ.*

Leta S. *Evangeliſta* samèrka inu piſhe: de. Kir JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji snélhil ſe je na en Torek, na ta 22. dan Meſza Shuſza ú 33. léjte njegove ſtároſti is Jógri na enim preſtórnim kráju; pèrſtópili ſo bily h'njemu ty *Phariſæerji*, is katérih eden sázhèl je upráſhat, rekozh: Mójſter, my imamo ene shéljè vejdit. *Quod eſt mandatum magnum in lege?* Kaj sa ena Sapovid je ta velika ú Poſtavi? Na tu odgovóril je njemu ta rèjſnyzhni Mójſtèr, aku ſi lih vèjdil je, de ſhkuthávu je njega ta Vzhényk upráthal, rekozh: *Diliges Dominum Deum tuum.* Ti lubiti imaſh Goſpúda tvojga Bogá is celiga tvojga ſerza, Dúſhe inu pámeti. Inu ta je pèrva, inu ner vehſhi Sapovid. H'tému pèrſtávil je JEſus. Te Sapovidi enaka je ta druga: *Diliges Proximum tuum, ſicut te ipſum.* Ti imaſh lubit tvojga Bliſhniga, kakòr ſam ſebe. Tu zhe ſe dèrshy, dopólni ſe uſe drugu klizajne Boſhje, dopólni ſe uſa druga Poſtáva, kir ú te dujini Sapovidi uſe drugu je sapopádenu. Sèdáj. *Num.8. Confir. l'art. l. Mat.22*

Khei bodo snájti ene ozhitniſhi prizhe h'potèrjéjnu mvojh ſgurnih beſsédy, de. Bogu lub gdúr hózhe biti, ta previden ima biti: s'dujino Lubesanjo. Kir tu taku ozhitnu govóry ſama Rèjſnyza Chriſtus. Sa tu práu opomyna naſs *Paulus*, de bi ú Lubesni hódyli, de bi to Lubésan ú ſerzu, ú dúſhe inu ú umu ſkusi inu ſtanovìtu dèrsháli; de bi to dujino Lubésan prutje Bugu inu naſhimu Bliſhnimu ozhitnu kasáli, de bi krajlízo uſeh drugih tugentou, to Lubésan, námèrzh: ob uſeh zhaſseh pèr ſebi iméli. *Ambulate in Dilectione.* Hódyte tedaj ú Lubésni. Právi S. *Paulus*: kir ta je tajſta, katéra tega, katéri to ima ſtúry lubiga, uſhézhniga inu pèrjétniga ner popréj G. Bogu: kir ta je tajſta, katéra. *Hominem immenſæ Dei Bonitatis conſpectui ſiſtit.* Tega zhlovéka uſélej pred oblyzhje Boſhje, te naiſmèrjene Dobrúte poſtávi. Kir ta Lubésan je tajſta, katéra tega zhlovéka ner préd pèrpéle ú nebeſsa, ner hitréſhi iſvélyzha. Sa tu, Ah Chriſtiani! aku hózhmo múzh te Lubésni obzhútit? *Chriſtum ad cœleſtem Patriam vocantem ſequamur Charitate.* Hódymo ú Lubésni sa tem naſs h'nebeſsam klizheózhim Chriſtuſham po Exemplu danáthniga S. Shkoſta inu Martyrnika *Donata*. *Num.9. Ephe.5. Roisbr. loc. ſup. cit. Joa. de S. Haye lo. ſup. cit.*

Piſhe S. Ozha *Gregorius*: de. *Donatus* bil je rojen od ſhlahtnih, *Num.* 10.

nih, brumnih, inu ſubſébnu Bogabojézhih Stáriſhinu ú Laſhki Deſhéle, ne delezh od Meſta *Arezzo* ú enim njegóvih bogátih Stáriſhou gradu: ú katérim bil je sazhel shivit na Dúlhe, inu na teleſsu. Na teléſsu, kir jèmál je friſhnu góri na tajſtim. Na Dúlhe pak, kir od naúmniga nagybanu, rounàn inu vishan je bil od njegóvih brúmnih inu ſveteh Stáriſhou h'brumnoſti, inu h'uſi drugi pravi dobrúti. Kir pak ob tajſtim zhaſsu dóujal je ta grósni *Diocletianus* zhes te *Chriſtiane*: martral inu umóril, tar, kakòr Martyrnike póſlàl je ú nebeſsa Ozheta inu Mater tega Pubizha *Donata*. Katéru videózh ta majhini *Donatus*, sapúſtil je uſe, tàr tékel je ú tu ſpómnenu Meſtú *Arezzo* k'enimu S. Móſhóvu is iménam *Hilarinus*; tega uſel je sa ſvojga Ozhéta, inu popróſsil, de bi zhes njega to Ozhetno ſkèrb noſsyti hótel: h'temu, kir je pèrvólil ta brúmni *Hilarinus*, sázhèl je Donatu kásat pot h'tugentam inu vuzhenúſli, h'vmetolnoſti inu ſvetúſti.

2. Greg. I. Diag. c. 7.

V'méj drugim, kar ty *Naturaliſti* piſhejo od te ſhlahtne tyze *Sláviz*, ali: *Nabtigal* is iménam: piſhejo tudi letú, de. Kadàr njegovu drúshe, tu je: shenyza ſedy ú gnjeſde, inu na jaizeh; taku on ne délezh od njè, kakòr právi ta imenitni *Lucarini*. Prepéva te, katéra imashlézhe. *Modulatur parituræ*. Tu pak nikàr ſabſtójn, tèmúzh sa tu, kir, kakòr dálej govóry: de. Kakòr ty shlésheni Mládyzhi. *Audiunt. Redunt.* Shlíſhjo péjti, takú oni dajò nasáj tu péjte, inu po ſhliſhani viſhi pojo.

Num. 11. Picinel. Mund. Sym. l. 4. c. 60. nu. 511. & 512.

Tem nahtigalſkim Mládyzham enàk kásal ſe je *Donatus*: kir, kar je ſhlíſhal ſvoje lube Stáriſhi, inu tega brumniga *Hilarina* péjti, tu je pejl sa nymi. Je ſhlíſhal Ozhéta inu Mater. Je ſhlíſhal véjden inu pogoſtu *Hilarina* ſvojga brumniga Mójſtra péjti, ali: govórit od te Lubésni Boſhje. Tu, kar je ſhlíſhal inu ſaſtópil ta *Donatus*, tu právim: samèrkal je, inu ú djánu kásat, podvysal ſe je is flíſsam; námerzh: to Lubésan prútje Bugu inu Bliſhnimu iſkasuváti. Prútje Bugu, kir je on uſo njegóvo, pogato, premóſhno inu veliko Erbſhino sapúſtil. Kir je on is eniga mogózhniga Goſpúda, k'enimu na blágu réunimu Maſhniku gratal. Kir je on is eniga proſtiga, ali: fraj *Cavaljerja*, k'enimu h'mnokateri douſhnúſli pèrvésanimu Shkoffu hótel poſtát is Lubésni Boſhje. Ja is Lubésni Boſhje udál ſe je ſhourá ſhtvu, pregájnajnu inu tepéshu: ja celu ti grenki ſmèrti. Sakaj, kakòr dálej od tega danáſhniga S. Patrona samèrka, inu

Num. 12.

Piſhe *Mombritius*, de. Po tem kir *Saturus* ta S. Shkoff tega Méſta *Arezzo*, bil je ſvoje brúmnu inu S. shjuléjne ſklénil; bil je na meſte njega ta is uſemi tugenti ozirani *Donatus* k'enimu Shkoffu isvólen, shégnan inu poſtaulen. V'te veliki zhaſtè inu vrédnoſti sahel ſe je bil *Donatus* takú ú Lubésni prútje Bugu unémati; de ni

Num. 13.

bilu

bilù nizh teſhkiga, nizh grenkiga, nizh supèrniga, katéru bi na bil volnú, veſsélu inu potèrpéſhlivu ſa Buga preſtàł inu preneſsel. Njému priſhlà je uſhézhna ...prèj uſa múja, uſa ſkerb, trúd, pút inu nadleſhnoſt; katéró je mogel, kakòr en Shkoff nóſsit, de bi le bil veliku Duſh mógel JEſuſu sadóbit: de bi le bil mogel to Boſhjo zhaſt ſhírat, inu te Ludy h'Lubésni prutje Bugu nagnyti; tàr kakòr en shivi inu gorézhi vógel, oſhyvi tu per njemu snajdenu mèrtvu vogelje, podvisal ſe je ſvoje D. hóune ouzhizhe, ja ſledniga zhloveka ú te Lubésni Boſhji shiviga ſtúryti: kakòr tu púſtil je vidit nad tem, kar ſtúril je ú Meſte *Arezzo*. Ali: poprèj saſhlíſhjo tu. *Momb. Tom. 2.*

Bere ſe od *Alphonſa* tega iména IX. Spanſkiga Krajla inu Monarcha: de. Kir letà hótel je ſvojo Lubésan prutje Bugu inu ſvojmu Blíſhnimu pokásat: púſtil je bil eniga ú mej Mladyzhi ú tem gnjésde is reſtèrganimi inu kryvávimi pèrſi ſtojézhiga *Pelicana* smálat, tàr tajſtimu lete beſséde pèrſtávit, inu pèrpiſsat: *Pro Lege, & pro Grege.* Sa Poſtávo, inu sa Zhedo. Is katérim je ta brumni inu saluble ni *Alphonſus* hótel telkajn rezh inu oſnánit, de. Kakòr ta shlahtna tyza *Pelican* dá ſvojo kry sa ſvoje bolne inu ſlabe Mladyzhe; taku on perpráulem je ſvojo kry sa Buga inu Poſtáva, sa Vjèro, sa ſvoje Ludy, inu sa te ſebi podvèrshene Folke prelyti. Velika Lubésan kasal je is tem ta *Alphonſus*. Ali: Eh! le ſamú ú shélah, ú djájnu pak n kar, kakòr kasal je letó ta danáſhni S. Shkoff *Donatus* úshélah inu djájnu: kir. *Nemij 14. Piciuol. loc. ſuprà cit. n. 499.*

Piſhe *Ribadeneira*, de. Kir Naméſtnik tega grósniga *Juliana* is iménam *Quadrantius*, katériga poſlàl je bil ú tu Méſtu *Arezzo* ta Cæſsar is sapóvidjo, inu povèjlam uſe *Chriſtiane* is grosovítno martro poklàt inu pomórit: ta, právim: kir je bil samèrkal, inu saſhlíſhal; de ta Shkoff *Donatus* dela velíke zajhne inu zhudeſsa is njegóvim pridiguvajnam: tàr, de velíku Ajdou je od Málykou h'ſvoj Vjèri potégnil. Sapovèjdal je *Donata*, inu njegoviga Mójſtra *Hilarina* ujèt, svèjsat, inu predſe pèrpélat. Tè, kir vidil je pred ſabo *Quadrantius*, sazhèl je te upraſháti kaj ſta sa ene Vjère? sakaj njegou Folk sapelaváta, inu takú vezh takiga? Na katéru djàl je: zhe od tega, kar ſta, nanéhata, zhe od nyh Vjère naodſlópita, zhe njegóvih Bogou nabóta mólyla; imata grosnù martrana, inu umorjéna biti. Na tu bres uſega ſtrahu ſta odgovórila: de ſta Vjèrna *Chriſtiana*, inu JEſuſava Shluſhábnika. De nasapelávata nikóger, tèmúzh ſlédniga na právi pot prùtje Nebeſsam rounata. De od nyh Boga JEſuſa, inu od njegóve S. Vjère naodſtópita. De njegóve Bogóve sanizhújeta. De sa paklénſke hudyzhe dèrshéta njegove Malyke. De nabójita ſe njegove martre, ne ſmerti; tèmúzh na to zhakata, *Ribade. 7. April.*

kir to is Lubésni prutje JEſuſu pèrpráulena ſta ſèrbéſhnu, ſtanovitnu inu is veſeljam prenéſt inu preſtáti.

Num. 16. O múzh prevélka te Lubésni Boſhje! kaj ti nasamóreſh ſ'rdu mu ſlabimu zhlovéku? kir ti tega ſtúryſh taku ſerbeſhniga, de nobéne martre nabóji ſe, inu ſmèrti nauſtráſhi; kakòr kaſhe ta danáſhni *S. Shkoff Donatus*, inu njegou Mó'ſter *Hilarinus*. Sakaj, kir ſhlíſhal je ta Tyrann, de ſa tu, ta dua namárata; tèmúzh ſanizhujeta uſe: dèrſkál ſi je ſa en ſhpót, ſa eno ſramóto; ſapovéjdal je tem brizham inu trinogam taku nauſinilenu is palzami tepſti tega *Hilarina*, de ſo ga na meſte, kir je ſtàl ubyli: inu mértviga ú krvvy *Id. Ibid.* puſtili leshati. *Donata* pak po tem, sazhéli ſo is kameni na uſta, líza, zhélu, uſhèſha, plézha, ráme, pèrſe tóuzhi; de *Donatus* bil je taku ſtóuzhen, de ſkoraj ni bil zhlovéku podoben. Na tu púſtil je njega ú eno ſmerdlíva jézha páhnyti, tamkaj tepſt inu gájſhlat, tàr h'ednimu, kir ni odſtópil od JEſuſa, ob glávo djáti; katéru ſgudilu ſe je na danáſhni dan, tu je: na ſedmi dan Meſza velikiga Sèrpána, ali: *Auguſta*, ú lejte 862. po JEſuſavim S. Rojſtve. Sa vol katèriga poſtáulena ſta pred oblízhje: *Immenſæ Dei Bonitatis*: Te naismèrjene Dobrúte Boſhje, katéro uſhívata ſedaj, inu uſhiválabota na vezhne shaſse ú Nebeſseh tajſto.

V'mèj drugimi pripoviſtmi, katére imajo ty *Philoſophi*, imajo *Num. 17.* tudi leto: *Deus & Natura nihil fruſtra operatur.* Bug inu *Natura* nizh ſabſtójn nadélata. Inu prau, tàr rèjſnyzhnu: kir tu je vidit nad tem, de drugiga vezh samólzhim, kir uſáki ſorti ſhiválam dala ſta enu nagnéjnje, de ſo ſi dobre ú mèj ſabo, de eno to drugo lubi: kakòr terde ſam S. Duh ſkusi tega modriga *Siracha*, rèkózh: *Omne* *Eccl. 13* *animal diligit ſimile ſibi.* Vſaka shival lubi tu ſebi enaku, kakòr vídimo ozhítnu: kir tè vídimo is ſvojo ſorto ú zakèr inu ú druſhini hodit. Samú, enu veliku pománkajne samèrkat je nad tem, kar em ſgúrnim beſsédam pèrſtávil je S. Duh: *Sic & omnis homo Proximum ſibi.* Is katérim hózhe rezhe: raunu kakòr te shiváli lubjo ſvojo ſ'iho, taku ta zhlóvik ſvojga bliſhniga. Nad tem samèrkat je enu véliku pománkajnje, kir ty pámetni Ludje tem naumnim shivá'am nakashejo ſe enaki, kir te lubésni eden prutje drugimu nimajo; tèmúzh kólejo, ſhouráſhjo inu zukajo ſe ú mej ſabo, kakor de bi na bily eden temu drugimu podóbni inu enaki. Aku ſi lih Bug inu *Natura* dá tem Ludèm enu nagnejnje h'tè Lubésni, véner ſa tu namazajo. Aku ſi lih Bug inu *Natura* klizhéta tè Ludy h'Lubesni, veneʒ leteh napoſhlúſhajo. Aku ſi lih opomyna *Paulus* te Ludy h'Lubes- *Ephes. 5.* ni: *Ambulate in dilectione.* Hodyte ú Lubésni: vèner tega nabugajo. Aku ſi lih ſapovejduje ſam JEſus tem Ludem kásat to lubésan; *Hæc*

man-

mando vobis, ut diligatis invicem. Jeſt vam sapovèjm, de ſe lubite ú mèj ſabo. Vener na uſe tu malu vidit je pèr Ludeh tè Lubésni: kir. *Homo homini lupus.* En zhlóvik je en Volk temu drugimu zhlovéku. Katéru kasat nózhem, kir tu ſamy dobru vidite, ja obzhútite tudi. Sa tu ni ſe tedaj sauſet inu sazhúdit, de JEſus taku ozhítnu právi: *Multi ſunt vocati, pauci verò electi.* Veliku je poklízanih, ali malu Isvólenih. Sa katéru kir je dobru snàl inu vèjdel ta danáſhni S. Shkoff inu Martyrnik *Donatus*: sa tu, de bi bil temu odſhal; podvísal ſe je to dujino od JEſuſa sapovéjdano Lubésan ú djájnu prútje Bugu inu Bliſhnimu iſkásuvati: kakòr ſmo od te pèrve, námerzh: od Lubésni prutje Bugu, ſhlíſhali: od katére govórit sa ſedaj neham, tàr ſtópim h'te drugi. Shlíſhali ſmo, kaku ta S. Shkoff *Donatus* lubil je G. Boga: poſhlúſhajo, kakú je ſvojga Bliſhniga, ſvojo gliho, ſvojga raun zhlovéka ú shjulejnu. *Joa. 15.* *Mat. 20*

Berem, inu piſhe *Venerabilis Beda*: de. Ob zhaſsu tega danáſhniga S. Patrona *Donata* bil je ú tem Meſte *Arezzo* en *Auſblekar*, ali: *Zolnar* is iménam *Euſtachius*; katéri jemàl je na zolu te temu Cæſsarju ſhlíſheozhe denárje Ta kir sbràl je bil eno veliko ſhúmo, inu ro ie imèl temu Cæſsarju poſláti: pèrgúdilu ſe je, de na naglim mógel ſe je na rájſha podáti: sa tu pèrporózhil je te denarje ú ſkerb ſvoji Sheni is iménam *Euphroſina*. V'mèj tem, kir *Euſtachius* ni bil pèr domu, oblégli ſo bily ty Shouráſhniki tu Meſtu. V'te nadlúgi ta ſkerbna Shena *Euphroſina* sakopála je na en guiſhen kraj ú ſemlo to ſhúmo denarjou; inu zhes malu zhaſsa umèrla je od ſtráha. Príſhal kir je bil na dúm is ráishe, neſhèl ni ne Shene, ne denárjou; poſtal je vuſs shaloſten inu smámlen, gratal je zaglju na polovizo. H'sadnimu uſel je ſvoje savupajne h'*Donatu*, tekel je h'temu Shkoffu, proſsit sazhel je njega, de bi, zhe khi kaj samóre, njemu ú te veliki nadlúgi pomágal, inu sa Boſhjo voljo pèrſtópel. Na to poníſhno próſhnjo *Donatus* ta, ú te Lubésni Boſhji gorezhi Shkoff ſtúril je temu réunimu *Eùſtachiu* ta lubésan; uſel ga je is ſabo, inu pélal h'grobu njegóve Shene, tukaj na glaſs právi *Donatus*: Jeſt te pèr Bugu saróty *Euphroſina*, inu tebi sapovèjm, de povèjſh, kam ſi ti te denárje tvojga Moſhà djála? Na to sapovid tega Shkoffa odgovóry ú tem grobo ta uſhé na pu gníla *Euphroſina* is dobro ſhtímo, rekozh: Ty denarji uſi ukupaj leſhè na tem meſte, inu imenúje tajſtu. Tukaj ſim te pred Shouráſhniki ſkríla, pojte tedaj tjakaj, koplyte to ſemlo, inu bote néſhli tajſte. Katéru, kir ſo ty prizhni ſhlíſhali, sauséli ſo ſe temu velikimu zhudu: sazheli ſo uſi hválit G. Boga, inu zhaſtit tega brumniga Shkoffa *Donata*: na tu ſhli ſo na tu povèjdanu meſtu, sazhéli ſo kopat, sneſhli ſo te denárje is velikim veſse- *Numi. 18.* *Ve Bedæ in vita S. Don.* *Conſir. Part. II.*

ljam

ljam tega *Euſtachija*, katéru zhudu resglaſhenu je bilu ne le po Laſhki; tèmúzh tudi po drugih Deſhélah.

Num. 29. Temu enákiga nekaj, piſhe ta ſgur ſpómneni *Beda*, namerzh: de. Po letem ſhlíſhanim zhudam, ne dolgu bil je en brumni Purgar ú tem Meſtu *Arezzo* uſel na poſsadylu 200. cron od eniga, katériga jeon sa brumniga, poſhténiga inu rèjſnyzhniga dèrshal. Kir príſhal je bèrſht h'plazhuvájnu, plazhal je ta doug poſhténu, ali: piſma ni próſsil, kir je ú Moſhà savúpal. Zhes nekolku zhaſsa, umèrl je ta, katéri je bil ta doug taku poſhténu plazhal; na katéru *Id. Ibid.* pèrſtópil je ta plazhani, tàr sázhèl je to Vdúvo tèrjat po teh cronah. Ta ubóga Shena sauséla ſe je temu Terjauzu, inu djàla, de je uſhè plazhan, inu terjat nima nizeſsèr. Ali: ta lakomni, goluffni inu bresvèjſtni zhlóvik taji! je ſtanovítnu. Ja, djal je: de tega mèrtviga na puſty pred pokópat, tèmúzh de bo plazhan. Tukaj ta shaloſtna Vdóva ni vèjdila, kaj bi ſtúryla: ú te nadlúgi tézhe h'temu Shkoffu *Donatu*, temu povèj to kryvyzo, poprósſi is solsámi de bi nje ú te ſyli pomágat hotel. Tu, je ſhlíſhal ta vſmileni, Shkoff, ſhal je iz zo Vdóvo na nje dum, inu ſtopil je h'Merlyzu tar djal je h'njemu. Vſtáni gori, iſkashi tvojo Pravizo. Na tu uſtal je ta mertvi gori inu tega prizhniga Goluffa previſhal de ga je poſhtenu plazhal: katériga, kir je dobru poſvaril, proſsil je S. *Donata* sa shegen, ſe poloshy ú to trugo, inu h'drugimu puſtil je to duſho. Tu duje, Ah Chriſtiani! kaj nam kashe drugiga, kakòr Lubesan S. *Donata?* ú katéri goril je prutje Bliſhnimu po JEſuſavim povèjlu: katero is vezh drugim kasal je, ali: de pre dolg na bom, púſtym uſe drugu, inu ſlópim h'temu ſamimu, kar.

Dálej piſhe *Baronius*: de. Kir ob enim zhaſsu uſtala je bila ena *Ann. 400.* ſylnu velika ſhuſha po celi Florentinarſki Desheli, katéra shúgala je eno grosno lakoto. Te de bi odſhli, to de bi odvèrnyli Purgarji tega Meſta *Arezzo*, ſtópyli ſo h'nyh brumnimu Shkoffu *Donatu*, proſsyli ſo ga de bi ſe zhes nje uſmílil, inu hótel is njegovo molitoujo G. Boga potálashit, inu to shúsho oduſéti. Na tu ta Lubesni poln i S. Shkoff ſhàl je na pule, tukaj pokleknil je na ſemlo, shegnal je tè *arcui-* oblake, pouſdignil róke, ſerze inu glavò prutje Nebeſsam; tàr proſ- *in cuet a-* ſil je G. Boga sa en deſh, sa ena ulaga. Pole! uſhliſhal je G. Bug mo- *tnibus* litou tega S. Moſhà, inu na to proſhnjo sazhélu je deshéti taku, de je uſa Deshéla dobru pomozhena bila. V'tem deſhju klezhal inu molil: ja po molitvi ſhàl je ú deſhju na dum, vener bres ſhkóde te mokrúte, kir na njega ni kapla deſhja padla; tèmúzh ſúh priſhàl is pula is velikim sauserjam inu zhudam uſeh Purgarjou tega Meſta.

Tu

Tu veliku zhudu ſtúrilu je, de ſedáj zhaſty ſe ta *S. Shkoff Donatus*, inu dèrſhy sa eniga Pomozhnyka ú te hudi vri, sa eniga Patrona ú navárnim vreménu. Inu práu: sakaj kir *Donatus* bil je takrat is luébsanju prutje Bugu inu Bliſhnimu previden ú shjuléjnu; dál je njemu G. Bug to gnado, pomágat inu kásat to lubésan po ſmèrti temu reunimu zhloveſhtvu, de on od tega odgájna piſhe, vehárje, inu nagle ſkodlíve plóhe. De *Donatus* odurázha Bliſke, Treſke inu Grúme. De *Donatus* prevárje vinſke górè, ſhitnu polè pred tozho, sláno, pikizam inu drugim hudim vreménam. De *Donatus* poſhle h'núzu Ludèm ob potrebnim zhaſsu to vlága, inu is deſhjam resfriſha to ſemlo. To veliko, od Buga *S. Donatu* udeléno gnado obzhutjo uſi ty, katéri andohtlivi ſo S. Shkoffu *Donatu*. Subſebnu tèrdjo letú ty *Leibniczerji*, kir ty ú nyh Tergu *Leibniz*, ali: *Lippenza* ú Shtajèrſki Deſhéle eno poſsébno andoht-prutje temu S. Martyrniko káshejo: kir ty ſo h'zhaſle njemu eno S. Brateuſhina gori poſtávili, ú katére zhaſtè tega S. Pomozhnyka ſubſébnu pak na daná ſhni dan, kir dèrshé po pule eno S. *Proceſsio*, is katéro ſa.. Shkoff gréde is S. R. Teléſsam. Inu tu is nyh velikim nuzam, kir S. *Donatus* váruje te takú, de nimajo celu lejtu na nyh grunteh nobéne luftne hude vre, vreména, inu druge naſrézhe. O gnada prevelíka!

Numi 21.

Libellus Confrat. S. Donat. Leibnicæ

Is tega uſéga ſedaj, kaj ſe drugiga uſét dóle samóre? O Chriſtiani! kakòr ta rejſsnyza, namerzh: de. Gdur hóde ú Lubesni prutje Bugu inu Bliſhnimu, ta je lub G. Bogú: kir tu taku ozhitnu nad S. *Donatam* vidite? Ah! pazh, porezhéte, zhe na bote hotéli te rèſsnyzi ſuper ſtáti. Satu, ah! ubúgajmo náuk S. Paula: *Ambulate in Dilectione.* Hodyte ú te dujini Lubésni. Vbúgajmo Sapóvid Eſuſavo: *Hæc mando.* Tu vam ſapovèjm, dèlubite Boga inu Bliſhniga. Dèrſhymo is S. *Donatam* letu, kir ſkusi tu luby bomo G. Bogú inu S. *Donatu:* kir sa vol tega shegnani bomo na gruntih, na pule, ú vinogradih, na Duſhe inu na teleſsu: katéru voſhim is.

Numi 22.

Epilogi

Epheſ. 5. Joan 15.

A M E N.

T TA

, TA LXXIV. PRIDIGA.

Na X. dan Meſza Velikiga Serpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Svetega Lorenza Martyrnika.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Ignem debet ſuperare	Ogyn ima premoiſtryti
Omnis, qui cupit intrare	Siedni, gdur kol hózhe priti
Cœlum cum Laurentio.	V'Nebeſsa is Lorenzam.

Themæ.

Igne me examinaſti. Pſal. 16.

Is ognjam ſi me ſkuſhal. *Ibidem.*

Num. 21. DE ene velyke mozhy, krafti inu oblaſti: de ene ſtraſhne inu groſne ſyle je ta poſhreſhni Elementtega ognja: tu je snánu enimu ſlednimu, kir tega vidimo uſag dan to rejsnyzo: kir, kar taiſtiga to muzh, kraft inu oblaſt sadéne, vidimo, kir on tu mehku h'terdimu, inu tu terdu h'mehkimu déla. Déla, právem: tu mehku h'terdimu, to vidimo nad glino yllam inu blatam, kir te ſtúry taku terdè, de poſlánejo h'mnokatérimu terdnimu nuzu: prutje pak tu terdu jeklu inu shelésu ſtury taku mehku, de ſe puſty uk énit, savit inu obernit po volje tega Mojſtra. Ta terde brom, kuſſer inu druge rude ſtúry taku mehké, de is teh lijo te ſtuki, ſgonóvi inu druge take rezhy, kakòr is vodè, ali: druge mokrúte. Te ſivne ſkále inu terdu kámenje is njegóvo mozhjò k'aj nu, prahu inu pepelu ſtúry.

Exerd.

Dalej pak zhe ta Element tega ognja ſpremiſlimo, inu tajſtiga ſylo, inu ſylno grosovitnoſt ſpreudarimo; vidimo nad nym leto prauiuu popolnama: kir ta je taka, de, kakòr práve *Cicero: Ultimum ſupliciorum ignis eſt.* Ta ner sadni, ali: ta ner vehſhi, ta ner huiſhi, ta ner ſtraſhneſhi, ta ner obzhutliviſhi martra úmej uſémi je ta ogyn: kir ta je tajſti, katérimu nizh nasamóre ſe ſuper poſtávit, sunaj teh dvèh shivàl Pirauſta inu Salamandra'is iménam; katére sa tega nizh nan árajo, kir te ú tem ognju bres uſe ſhkóde shivé, raſsejo, ſtanújejo, pozhivajo: is tem ſe jegrajo, kakòr de bi uſo muzh tega ognja sametale, inu tajſtiga ſyla sanizhuvale.

Num. 2.

Cicero in Orat. pro.

Od teh shivàl zhe pogledamo taku ú te Ajdouſke kakòr Cerkóune buque, taku snájdemo tudi Ludy, katéri tega ognja mozhy inu ſyle ſe ni ſo bali: kakòr. h'pèrvemu. Bal ſe ni tega ognja ta Rimſki Vojſhak Marcus, kir ta, de bi bil tu Meſtu Rim ohranil, ſam je rad ú eno ognja polna jamo ſkozhil, kakòr piſhe Ariſtidés. Dalej bal ſe ni ognja ta Rimſki Purgarmaſhter Catullus: katéri, kir, navèjm

Num. 3.

Ariſtid. ap Plutarch. in Parabl.

vèjm sa kaj sa eniga urshoha voljo obſojen h'te ſmèrti; isvólil inu sbràl ſi je bil ſam ta ogyn, kakòr Cicero piſhe. She dalej, bala ſe ni tega ognja ta Rimſka Goſpa Portia: kir ta, kir saſtópyla je bila, de Brutus nje sakonſki Goſpúd bil je umórjen od teh Philippenſerjou; is shaloſti je ſama ú en velik sakurjen ogyn ſkozhyla. Vezh, vezh tazih samógel bi is teh Ajdouſkih Ludy naprèj perneſti: ali: kir drugih namanka is karſhenikou, sapuſtym te sgurnje, tar právem: ſamú. Poglejmo na eno S. Nesho, na eno S. Polono, na eno S. Affro, inu te bomo vidili kakòr ene Salamandre ta ogyn sanizhuváti. Spremiſlimo dalej eniga S. Apolinara, eniga S. Vincenza, eniga S. Canona; inu bomo lete neſhli bres utega ſtrahu inu friſhne, ſerzhne inu veſsele ú tem ognju ſtati. Takih vezh inu vezh, de nehàm rajtat: versymo te ozhy na danaſhniga S. Levita, inu velikiga Martyrnika Lorenza; kir nad tem vidimo to rejſsnyzo, de snájdejo ſe tudi Ludjè, katéri muzh tega ognja mojſtrejo; katéri ſylo tega ognja truzajo, kateri, kakòr te Pirauſtæ ſe is tem jegrajo: kir.

Po tem kir Laurentius par nag po sapóvede tega Tyrana Decia vershen bil je na en resbélen rooſh, na eno ſtraſhno sherjavizo od teh trinogou; tukaj ú te naiſrezhéni martre ſhalil ſe je is tem Tyrannam, kir dial je h'njemu: *aſſatum eſt jam verſa & manduca.* Na eni plati mvoje meſsú, mvoje truplu je uſhe pezhénu; oberni, ureſh i inu pokuſsi tajſtu. Taku ſerzhàn kasal ſe je Laurentius ú tem ognju, ú tem pleménu notàr de je puſtil, inu dal gori JEſusu njegóvo zhaſtyto Duſhizo. O muzh! O ſerzhnuſt prevelíka tega S. Levita! kir ta bila je taka, de je njega ſturyla oſlabit, premágat inu premojſtrit uſo muzh inu ſylo tega ognja, de ú tem zhaſtyl je inu hválil JEſuſa, notàr de ſe je lozhyla njega S. Duſha, katéra ſhla je is ognja, *in refrigerium*, ú hlad nebeſhkiga veſselja.

Sa Lorenzam, sa tem S. Martyrnikam uſi, mejnim pójti inu priti ú Nebeſsa shelimo ja. Ali: Ah! malu je teh, katéri bi ú tem ognju eno tako muzh kasáli, katéri bi ú ognju teh nadlúh is katérimi ſkuſha naſs inu zhiſti Bug V. M. eno tako ſerzhnuſt vidit dajali: sa tu, kir po beſsédah S. Paula: *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.* Skusi ogyn mnokatérih nadlúh pójt imamo ú tu krajleúſtvu Boſhje. Sa tu, tu pravem: aku hózhmo ú letú priti, opomnjen od teh sgurnih beſsédy: *Igne me examinaſti.* Is ognjam ſi me ſkuſhal. Ali: is nadlúgami, O Bug V. M. ſi me zhiſtil: uſel ſim ſi naprèj pèr tem dálej kaj oſtati, tar h'zhaſte S. Lorenzu, inu naſhimu nuzu, iskasat, de, *Ignem debet ſuperare omnis, qui cupit intrare Cœlum cum Laurentio.* Ogyn ima premojſtriti ſledni, gdur kol hózhe priti ú Nebéſsa is Lorenzam. Dalej pèr tem pokásat tudi to

Cicero lo. ſupr. citat.

Num. 6.

Surius 10. Aug.

Pſal. 65.

Num. 8.

Act. 14.

Thoma.

Propoſ.

Synop.

visho, iskatéro samóre ſe ta ogyn premojſtrit. Katéru de saſtopjo, saſhlíſhat Parati.

Num. 6. Auguſtínus inů Petrus Chryſologus ta dua S. Shkoffa inu Vzhenyka S. M. Cerkve, kadar ſpreudarjala ſta to junaſhko ſerzhnuſt inu muzh S. Martyrnika Lorenza, katéro kasal je ú te martre; djal je h'pèrvimu od njega Auguſtinus: *Beatus Laurentius flammarum non ſentit incendium.* S. Lorenz zhútil ni ne shgajna tega plemena, ne martre tega Pregajnauza, tega Tyranna Decia samerkal. Dálej pak S. Petrus Chryſologus: *Beatus Laurentius craticulam ſupplicij lectum quietis putabat.* S. Lorenz rooſh njegóve Martre dershàl je sa eno poſtelo tega gmaha inu pozhitka. Katéru govorjéjne ſdy ſe meni malu zhaſtytlivu, sa vol kir tu h'majhini zhaſte njemu pride; kir zhe S. Lorenz obzhútil ni martre tega ognja, taku je tega lohku premágal: zhe ni obzhútil tega ſhgajna, zhudit ſe ni, de taku veſsél kásal ſe je na tem rooſhu: en tak Martyrnik bil bi lohku en ſledni. Is tem malu zhaſty dajò, is teh beſsédi malu hvale ishaja S. Lorenzo temu velikimu Martyrniku. Ali: pred kakòr vidimo zhaſt inu hvalo katéra Lorenzu is teh beſsédy ishája, saſtópjo tu, kar piſhe inu

Num. 7. Samerka *Solinus* ú popiſsuvajnu te shlahtne Laſhke Deſhéle, de ty nekedajſhni Ajdouſki Maſhniki iméli ſo to navado pèr teh folkeh *Hirpes* is iménam, de, kadar ſo ty nyh Malykam te offre offruváti; tako ſo ony en velik ogyn púſtili sakúrit, ta, kadar je nèr bul góril, tèdáj, *ardentibus lignorum ſtruibus impunè ſe ſe ingerebant.* Tèdáj ſkozhili ſo ú leta sakurjeni ogyn, ú tem ſo oni ſkakáli, pleſsáli, pèjli, ukáli inu drugu veſselje kasáli: po tem pak priſhli ſo is tega breſs uſse ſhkóde, friſhni, ſdrávi inu veſséli, kakòr ſo ony ſhli ú tajſtiga. Katérimu enakiga nekaj dalej.

Solinus I. de Mirabilib.

Num. 8. Piſhe ta ſpomneni *Solinus*, namerzh: de ty okuli tega, plemèn inu ogyn is ſebe mezheozhiga hriba Vulcanus is iménam ſtojézhi Ajdouſki Maſhniki, kadar ſo nyh Bogóvam offruvali; taku tem ta is tega hriba tekózhi ogyn nile ſamu nizh ſtúril, tèmúzh ta bil je nym k'enimu ſpaſsu, kir ta plemèn ſe je okuli nyh vil, raunu kakòr bi bil hótel leté objémat; ty ſo bily ú tem bres uſse ſhkode ú tajſtim, kir, *non aduſſit*, nobéniga ni oſmódil, ſpekel, oshgàl, ali: ene druge ſhkóde ſtúril. Katériga je enu sauſetja urednu zhudu, inu, kakòr eni právjo sa eno hudyzhavo kumſht dersháti. Ali: Od tod zhe poglédamo, najdemo, de letu ni ena taka prepovédana kumſht, kir pèr naturæ snájdejo ſe take rezhy, is katérimi samóre ſe ta muzh tega ognja, inu ſyla tega pleména premojſtrit inu premagat, kakòr piſhe Licetus.

Idem Agens de Sicilia.

Letó

Letá ſedaj ſpomneni Hiſtoricus, piſhe, de, kadàr uſame ſe ſhumſt od tega ſheliſha is iménam *Semper vivat.* Shouzh od eniga Junza. *Arſenicum rubrum*, ali: ta rudezha miſhiza; inu prah is touzheniga gallúna, tàr is tega ſtúry ſe ena shauba, inu is to ſe tu truplu poshauba, tedaj, *candentia ferramenta*, *liquefactum plumbum impunè pertractabis.* Reſbelenu sheleshje, reſtoplen ſviniz sihèr ſe dotyka. Zhes katéru mèjnil bi eden is tako shaubo masali ſo ſe ty maſhniki, kir ſo taku sihèr ſtáli ú tem pleménu. *Num. 9. Fortun. Lætius l. 4. Antiquit. c. 3.*

Tu, aku je taku, nózhem ſe prepírat, puſtym pèr teh Piſsarjih, tàr ſamu právem: de Laurentius, kir ú rejſsnyzi másal ſe je is eno tako shaubo, ſkusi to je on premagal ta plemèn, inu premojſtril ta ogyn; de kakòr djàl je od njega S. Auguſtinus: *Flammarum non ſentit incendium*, obzhutil ni ne ſmóda, inu shgájna tega pleména, ne mozhy, ſyle inu urozhyne tega ognja. Ta shauba ſtúryla je, de Laurentius: *craticulam ſupplicij lectum quietis putabat*: de rooſh te martre derſhàl je sa eno poſtela tega pokoja: katéru je njemu h'te nèr vehſhi zhaſtè inu hvali. Tu je njega ſtúrilu ſtópit inu priti ú nebeſsa, sa tu djàl je odſgoraj, de. *Ignem debet ſuperare omnis, qui cupit intrare Cœlum cum Laurentio.* Ogyn ima premojſtryti ſledni gdur kol hózhe priti ú nebéſsa is Lorenzam. Katériga de to rejſsnyzo vidimo, povernímo ſe nasaj h'temu na rooſhu, na pleménu, na ognju leshezhimu S. Martyrniku inu Levitu Lorenzu. *Nuſſa 10. S. Auguſtin. S. Chryſolog. lo. ſup. cit. Synop.*

Od tega djàl ſim odſgóraj, de pomásal ſe je bil is to od Fortunata popiſsano, is teh ſhtirih rezhy ſturjeno shauba., ſkusi katéro premágal je uſo muzh inu ſylo tega ognja; tu je rejſsnyzhnu: ali: samerkajte tu, inu saſtopite. Ne ſizèr is tega ſheliſha, ſemper vivo; temuzh is te práve JEſuſave vjère. Ne ſizèr is tega grenkiga Junzaviga ſhóuzha, temuzh is tega radavolniga na ſe usetiga terplèjna. Ne ſizèr is tega belliga galluna, temuzh is tega terdniga savupajna. Ne ſizer is tega rudezhiga *Opermena*, temuzh is te gorézhe lubeſni Boſhje, Katéra Vjèra, vupajne, lubèsen inu shelje tega terpléjna ſo ſtúrile, de Laurentius djàl je ú martre na roſhu, na ognju h'temu Tyrannu Deciu: *Carbones tui mihi refrigerium præſtant.* Tvoja ſherjaviza je meni k'enimu hladu. Ta shauba ſturila je Lorenza govórit h'temu Deciu: *non timeo tormenta tua.* Jeſt ſe nabojim inu napreſtraſhim tvoje martre. Ta shauba je Lorenzu dala tu ſerzè h'temu tyranu rezhe: *aſſatum eſt jam verſa & manduca.* Pezhénu je ſhe mvoje meſsú, ureshi en koſs, inu pokuſsi. Ta shauba je ſturyla Lorenza sahvalit ſe prutje Bugu: *Aſſatus gratias ago.* Pole! kaj sa ene mozhy je ta shlahtna shauba? kir is to je Lorenz uſo ſyló, uſo muzh, kraft inu *Confeſſ. Suriuſ in vitâ die 10.*

inu mogozhnoſt tega ognja premágal: h'katéri shaube nuzal je h' pervemu tu ſheliſhe ſemper vivo. ali: to S. vjèro, kakòr puſtil je to vidit ú tem, kir.

Decius ta grósni Tyrann, kir vidil je Lorenza ú ſvojh rókah, ſazhel je bil njega ogovarjat, ja ſylit, morat, pergájnat is shugajnam te marte inu ſmèrti de bi odſtópil od te S. Vjère, katéro je uzhil inu pridigoval; tàr, de bi molil te Malyke, inu offruval tajſtim rekozh: *Sacrifica Dijs alioquin nox iſta in te ſupplicijs expendetur.* Offruj tem Bogovam ali: uſa ta danaſhna nuzh ima h'tvoj martre naloshena biti. Katéru shugajne kir ſhliſhal je Laurentius, preſtraſhil ſe ni, tèmúzh temu odgovróril je ſerzhnu: *mea nox obſcurum non habet, ſed omnia in luce clareſcunt.* Merkaj: per meni ri nozhi nobéne, temuzh uſe is luzhjo reſvezhénu: inu rejſsnyzhnu: ſakaj kir ſe JEſus snajde, tamkaj ni nobene temmè: kir ſe JEſus snajde, tamkaj ni nobene nozhy: kir ſe JEſus snajde, tamkaj ni drugiga, kakòr ſvejtloba, kakòr govory S. Bernardus: ſa tu, kir Laurentius ſkusi to S. Vjèro imèl je ſkusi per ſebi JEſuſa, kir derſhal je ſkusi ú ſerzu JEſuſa: ſa tu bal ſe ni ne mrakú, ne nozhy, ne temmè nobéne: ſa tu ſhal je Laurentius ſkusi veſsèl inu potroſhtan; kir imel je to S. Vjèro inu JEſuſa uſelej pred ſabo. Pole! kaku nuzal je Lorenz tu sheliſhe; *Semper vivo.* Ali: h'temu perſtávil je ta ſhouz, námerzh: tu radavolnu terpléjne, katéru usel je bil na ſe, kakor ſposnat je dalej is tega, kar dalej piſhe Surius.

Num. 22. Id. Ibid nu. 21. S. Bernſer. 15. ſur. Cantica.

Po tem, kir ſtraſhil inu shúgal taku ta Tyrann Lorenzu: kir po tem shugajnu ſazhèl je bil tajſtiga martrat is tepesham, inu ſapovedal *Os ejus lapidibus contundi.* Is kamenjam njému te uſta ſtoúzhi, ta rooſh naprej poſtávit; tedáj djàl je Laurentius h'temu Tyrannu: Merkaj: *Ego me Deo obtuli Sacrificium in odorem ſuavitatis.* Jeſt ſim ſe mojmu Bogu uſhe ſdáunaj k'enimu offru eniga dobriga duhá dal zhes inu offral. Sa tu ſhgè, ſmodè, martraj: *In flammis mihi dulce mori.* V'pleménu je meni ena ſladkuſt umrèti: tu, kar ti meni shugaſh, ſo mvoje ſheljè inu proſhnja: kir tu ſamú ſhelil, proſsil inu voſhil ſim ſi, de bi ſkusi tu mvojmu JEſuſu dopádil. Ah! ſpomnite ſedáj Chriſtiani lubesnivi! ali: Laurentius le ni ſa rejſsnyzo h' temu ſheliſhu, *Semper vivo*, ta ſhouz: tu je h'S. Vjèri tu radavolnu na ſe jemájne tega terpléjna preſláulal? kir taku ozhitnu ſmo tu vidili: ali kir pèr tem ſhe ni sadoſti, tèmúzh, kir h'te shaube ſhe dua druga ſhtúka, námnrzh ta Gallún inu *Oremon* ſhlíſhita, ſa tu dalej.

Num. 21.

Num. 14. Laurentius po tem, kir verſhen je bil na ta resbeleni ognjeni rooſh, katériga ſo ti trinogi is shelesnimi akmy na tajſtim dershàli; tukaj

tukaj pouſdignil je to ſhtimo, rekhozh: *Diſce miſer! quod carbones tui mihi refrigerium præſtent.* Vzhi ſe O réuni! pogléj O naſsrezhni Tyraan! kaku meni tvoja ſherjaviza, kaku tvoje shivu vogelje, kaku ta nad mano grosni plemen inu ogyn je k'enimu hladu: kir sa vol tega savupam jeſt ſkoraj priti ú Nebeſsa: kir sa vol tega troſhtam ſe ſkoraj JEſuſa vidit. Katére beſséde, kaj kashejo drugiga, kakòr ta h'prahu ſturjéni gallún tega ſtanovitniga savupajna, katéru imèl je prutje ſvojmu JEſuſu, kir Laurentius po tem kratkim terpléjnu savupal je priti ú nebeſsa; kir troſhtal ſe je savuplivu po tẽ zhaſsnim, tu vezhnu shjuiejne doſhezhi. Tu, tu perſtávil je Laurentius h'tem sgurnim ſhtukam te shaube. Ali pèr tem na ta sadni potrebni ſhtuk ni posábil; tèmúzh tega kasal je vezh, kakòr uſse te druge: katéri drugi ni, kakòr ta ſkusi ta rudézhi *Opermen*, pomejuena gorézha lubésan: katéra de vidi ſe inu kaj bul ſposnâ, ſlópymo dálej nekolku, inu ſizer h'temu, kar piſhe inu samerka Moyſes. *Surius Ibid.*

Letá S. Prerok piſhe, právem: de kir snaſhil ſe je is njegovo ouzhjo zhedo na paſhe: saglédal je bil en germ, katéri od uſsih platy, zhes inu zhes je goril, inu obdán bil je is pleménam; véner pèr njému vidila ſe ni nobéna ſhkóda. Tu, právem; kir je saglédal, ſturilu ga je ſylnu ſe sauset, de is sausetjà djàl je: *Vadam, & videbo viſionem hanc magnam, quare non comburatur rubus?* Jeſt pójdem inu bom poglédal ta ve'iki pèrkásen, sakáj ta germ nasgóry ú tem ognju? katéru, kir ſtúril, snaſhil je tukaj ſamiga vezhniga G. Bogà, katéri je njega klizhal, *de medio rubi*, is ſrede tega germa, katéri goril je ja, ali ni sgóril; tèmúzh ſtàl je bres ſhkode. Katéru, kir ſpreudarjal je Martinengus, taku tega povè ta urshoh, rekózh: *Ignis materialis comburere non poterat rubum, quia reſiſtebat ei ignis divinus.* Ta poſemelſki ogyn ſheſhgat ni mogel ta germ, kir ſtal je njemu super ta nebeſhki ogjn, námerzh ſam Bug V. M. katéri bil ſe je ú tem perkásal. *Num. 15. Exod. 3. Martineng. in loc. cit.*

Tu, kar ú tem pèrkásnu vidil je Mojſes nad tem germam, tu právem: vidimo my nad danaſhnim S. Levitam inu Martyrnikam Lorenzam, katéri na rooſhu ú pleménu, ú ſrede tega ognja ſtal je veſsèl inu friſhin, tàr prepéval je to zhaſt Boſhji: katéri aku ſi lih vuſs oſmojèn, opezhen inu oſhgàn; kválil je véner G. Boga ú ſerzu, is urshoha; kir pèr njemu bila je ta lubésan Boſhja, tu je: ſam Bug V. M. ketéri ſam na ſebi, *Deus Charitas eſt*, ni drugiga, kakòr ſama lubésan, katéra, kakor en nebeſhki ogyn ſturyla je, de obzhútil ni tega poſemelſkiga ognja Laurentius; kakòr S. *Auguſtinus* govóry: *Hoc igne Divini Amoris Beatus Laurentius accenſus, flammarum non ſentit incendium.* S. Lorenz perſhgàn inu gorézh ù tem ognju te lubésni Boſhje, shgajna tega plemena, te sherjavize ni obzhútil; kir *Num. 16. 1. Joan. 4. S. Auguſtin. ſerm. 30. de Sanctis.*

kir, kakòr *S. Leo* práve: *Segnior fuit ignis qui foris uſſit Laurentium, quàm qui intus accendit.* Kaſnéſhi, leniſhi, inu ſlabiſhi bil je ta ogin, katéri ſmodil inu pekal je Lorenza od ſunaj, kakòr pak ta, katéri je njega ú ſerzu inu od ſnotraj uſhígal. Katéru kaj kashe nam drugiga, kakòr de Lorenz ú te ſtraſhni inu grosni martri tega ognja ſtàl je bres uſe ſhkóde, ſa tu, kir ſe je bil is to, is teh ſhtirih rezhy, námerzh: is tega ſhelilha, *Sempervivo.* Is ſhóuza. Is galluna inu rudezhiga Opermena, tu je: is te shive Vjère prutje Bugu: is tega radávolniga podajnja ú to martro: is vupájna inu lubesni Boſhje, ſturjeno shaubo previdil inu pomásal: ta je ſturyla Lorenzu tu ſerzè, de je sihreſhi mogel rèzh tu, kar govoril je ta Spartanſki Krajl Ageſilaus is iménam, kakòr piſhe Plutarchus.

S. Leo. ſer. 1. de S. Laur.

Letà, právem: piſhe, de. Kir ta Krajl *Ageſilaus* ob enim zhaſſu, kir je njega ta Putegram ramenu martral inu pekel, obiſkan je bil od eniga njegóvih nèr lubiſhih prjátelou is iménam *Corneades*; katéri, kir je to velíko martro vidil is uſmilejna prutje njemu, hotel prezer pojt od tega Krajla. Tu, kir samerkal je bil *Ageſilaus*, djàl je k'njemu: ſtój. *Nihil huc illinc pervenit.* Merkaj. Mvoja bolezhina je ja velyka: mvoje terpléjne je ja grosnu, ali: tu le obſtoji ú rokah, nógah, ledjah inu ú drugih krajih tega trupla; ali: *Nihil huc illinc pervenit.* Od tod, od núh, rook inu drugih krajou tega trupla: *Huc.* Leſsem, je pokaſal na ſerze, ſhe ni nizh priſhlu inu doſseglu. Is katérim jè hotel rezhe: aku ſi lih terpym inu zhutim po cellim truple velíko martro inu teshávo: aku ſi lih pezhe me ta bolésan, vèner mvoje ſerzè mi upadlu ni, tèmúzh ú te martre inu bolézhyni friſhnu je, veſsélu uſelej inu potroſhtanu oſtáne.

Num. 27.

Plutarchus in Ageſilao

Tu, kar govoril je ta Ageſilaus, govórit ſhe shihréſhi ſmel inu mogel je ta *S.* Levit Laurentius: kir, aku ſi lih njegóvu truplu terpélu je eno naisrezheno martro, aku ſi lih ta rooſh je pekel, ta plemèn je ſmodyl, ta ogjn je ſhgal, ta urózhyna je zverla od ſunaj Lorenza; do ſerza letú ni priſhlu. *Nihil huc illinc pervenit:* sa voljo kir ta lubésan Boſhja, is katéro bilú je tu ſerzè napolnjenu, h'ſerzu te martre ni puſtyla: ta shlahtna is *S.* Vjère, vúpajnja, lubeſni inu poterpeshlivoſti ſturjéna shauba ſtúríla je Lorenza uſe terplejne, uſo martro preſtat inu premojſtrit: ta shauba ſtúryla je Lorenza ſhrezhnu pójt prutje Nebeſsam. Tu, tu,, kar ſedaj ſhlíſhali ſmo, tu právem: kakòr govory *S.* Leo: *Conſtituit exemplum.* Poſtávi ſe nam k'enimu exemplu, de bi ſe mi po tem sadershali, aku hózhmo is Lorenzam priti ú nebeſsa; kir, kakòr ſim djàl odſgoraj: *Ignem debet ſuperare omnis, qui cupit intrare Cœlum cum Laurentio.* Ogyn ima premojſtritj ſledni, gdur kol hózhe priti ú Nebeſsa is Lorenzam

S. Leo. In nat. S. Laur.

Synop.

zam. Ta ogyn pravem: premágat inu premojſtrit imamo, ali: ne tak, kakòr je ta, katériga je premágal Laurentius, *kir* ú tega ſedáj napademo: pazh pak ta ogyn teh reu, nadluſt, bolesni, shalosti, vboſhtva inu druge nadleſhnoſti, katéra naſs pezhe, shgè inu martra od uſeh platy, tega imamo my premojſtrit, ú tem imamo ſe my ſerzhny, ſerbeshni inu poterpeſhlivi is S. Lorenzam kasáti, ali.

Ah Bug V. M.! v'tem ognju, aku ſi lih tak ni, kakòr S. Lorenza, navídi ſe pèr naſs nizh enakiga: kir, pèr nyh velyku pomankuje tu ſhelilhe, *Semper vivat*, te S. Vjére: kir ú teh nadlúgah teko h'Bogóuzam, h'Babam, Sagovárjauzam; ſhpugajo urashe, poſvejtujejo ſe is zuperniki, iſhzhejo to pomúzh pèr hudyzhu. Dáléj pèr drugih ú tem ognju ta ſhouzh tega grenkiga poterpléjna: kir nyh velyku, kadàr kaj terpè inu obzhutijo, nakáshejo drugiga, kakòr ſerd, jeso, tagóto: nagovóre drugiga, kakòr ſhent, plent, hudyzh, grum, treſk, inu vezh druge kletve; is katéro kolnéjo dan vrro, minuto nyh rojſtva; kolnejo Ozhéta inu Mater. She dalej, pèr trjetjih ú tem ognju teh bolesni ni samerkat Galluna tega savupájna na Buga: *kir* poprèj iſzhejo Dohtarje, Padarje, arznije kakòr G. Boga inu Spovednyka: vezh dershè na en shiu voſsel, na enu na glave sgaſhénu inu ſem tàr khe vershenu vogelje, kakòr na Buga: vèzh ſe timajo eno napezhno zherko, en golufni zetelz, en ſpazheni kriſhiz, kakòr en od Bogá inu S. M. Cerkve góri poſtáuleni S. shegen. Vèzh savupajo nyh velyku ú tem ognju tega vboſhtva na eno kryvyzo, na eno golufijo, na en naſpodobni dobizhik, na eno ſturjeno ſylo, kakòr pak na G. Bogà: inu tu uſe is tega, kir pèr teh ta *Opermen*, ta lubésen Boſhja pomankuje. *Num.* 19.

Kir, kakòr práve *Bonaventura* ta S. Ozha: *Amor amantis nos refrigeſcit, non agnoſcitur quæ pertulit pro nobis JEſus: non curatur quæ minetur nobis, nec quæ promittat in altera vita.* Oterpenla je pèr naſs ta lubésan prutje temu, katéri naſs je lubil, inu lubi: ſe naſposna tu, kar je sa naſs JEſus preneſsel: ſe namára sa tu, kar nam party inu shuga, ne sa tu, kar nam ú tem drugim shjuléjnu obéta. Tu je ta urshoh uſega tega ſgurniga: sa tu O Chriſtiani; de my tèdáj ta ogyn teh nadluh premágamo, de ſe mi ú tem ognju is S. Lorenzam ſerzhneſhi káshemo: de po rjegóvim exemplu ſe poterpeshliviſhi rounámo: de to nam iskásano lubésan JEſuſu povernemo; de tu, kar je JEſus preneſsel sa naſs, ſposnamo: de temu kar nam JEſus shúga inu party, odidemo: de tu; kar nam JEſus obéta, is S. Lorenzam sadobimo: ogovórym uſe ukúpaj povernit ſe h'temu, kar ſmo od ſgoraj ſhliſhali, saſtópit letú prau, inu useti góri, is katerim ſklenem. *Num.* 20. *S. Bonaventura in Pſalt.*

Sim djàl odſgoraj, de. Is ſhtirih rezhy, namerzh: is tega ſheliſha *Semper vivat.* Is Shóuza, *Calluna*, inu *Opermena.* Tu je: Is S. Vjére, Poterpeſhlivoſti, Savúpajna inu Lubeſni Boſhje; ſtúril ſi je bil Laurentius eno ſháubo, ſkusi katéro premagal je uſo to ſylo te martre: is to shaubo pomásan ſtal je ſtanóvitin takú, de ni délal inu govóril drugiga, kakòr zhaſt inu hvalo Boſhjo. Ja enu malu pred ſmertjo perſtávil je bil h'tem ſgurnim ſhtirim ſhtukam ta shemſt od drjveſsa, *Palma Chriſti* is iménam, katéri, kakòr piſhe Licetus: *eandem vim habet*, ima to múzh, katéro imajo ty ſpomneni ſhtiri ſhtuki: katéri shemſt ni drugi, kakòr ſpomyn na tega na drjveſsu tega Kriſha viſseozhiga JESUSA. Na tega kir ſe je na tem roſhu ſpomnil, ú te martre, kir imel je pred ſabo JEſuſa, ſtal je na rooſhu, na sherjávizi, na ognju kakòr ſtal je JEſus na kriſhu, ſtanóvitin: is tem je Lorenz premágal uſe, inu k'sadnimu isrékel te beſsede. *Gratias tibi ago Domine JESU Chriſte, quia januas tuas ingredi mervi.* Jeſt tebe sahválim, O Goſpud JESU Chriſte! de ſim jeſt uréden bil pred tabo hodit ſkusi tvoja urata tvojga terpléjna: po katérim puſtil je ſvojo S. Duſho, katéra ſhla je gledat, inu ushyvat ú Nebeſsih tega, sa vol katériga terpèl, preſtal inu preneſsil je uſe tu, kar ſmo ſhlíſhali.

Epilog. Licetus loc. ſupcita. Surius in vita.

Zhes tu, ſedaj, O. A. Duſhe! kaj nam ſtoji naprej, kakòr de my, aku hózhmo is S. Lorenzam tu nebú sadóbit, is nym imamo tudi ta ogyn teh nadluh, katéri tukaj pezhe naſs inu martra, premagat, po mvojh sgurnih beſsédah: *Ignem debet ſuperare &c.* Ogyn ima premojſtriti &c. Sa tu, Ah! kir dàl nam je tega ta exempel Laurentius: uſémi en ſledni is nym teh pet ſhtukou NB. hic deſcribe, moraliza, hortare, ut libet. Kir taku premágali bomo uſo bridkuſt tega ognja: kir taku ſkusi tega pojdemo, *in refrigerium*, ú hlad Nebeſhkiga veſselja is S. Lorenzam, AMEN.

Num. 21. Syncp. Pſal. 65.

TA LXXV. PRIDIGA.

Na XII. dan Meſza velikiga Serpána, ali; Auguſta.

Tu je:

Na dan Svete Divíze inu Matere Claræ,

Synopſis.	*Sapopádik.*
Pura licet Virgo Clara,	Zhiſta zhe lih je Diviza
Mater tamen eſt præclara:	Clara, véner Porodnyza
Multæ piæ Sobolis.	Doſti brumnih je otrúk.

Thema.

Faciamus ei adjutorium ſimile ſibi.

Sturymo njému eno njému enáko pomúzh. Gen. 2.

KIr Bug V. M. hótel je od njega ſtvárjena Nebeſsa h'ſvoji vehſhi zhaſtè pólne iméti, ſtuáril je bil ú teh te Angele, de bi ty is nym ú tajſtih prebiváli. Ty pak, kir ſo nyh zhaſt inu lepóto, nyh ſhláhtnuſt inu vrédnoſt vidili. *Non ſervaverunt ſuum principatum.* Dersháli niſso firſhtouſtva, oſtáli niſso ú nyh ſtanu ú katériga bil je njè Bug V. M. poſtávil; temuzh is Luciferjam, katéri djàl je ſam per ſebe: *Aſcendam ſuper altitudinem nubium, ſimilis ero Altiſſimo.* Bom ſtópil zhes viſsókuſt teh oblákou, inu enak bom temu ner Vihſhimu. Is tem, namerzh: Luciferjam, hótel je ta vehſhi tàl teh Angelou Bogú enák poſtáti: sa vol katériga trijè táli tajſtih vershéni ſo bily is Nebeſs, ú katérih nizh dálej, kakor en ſam dan bily ſo po beſsédah inu uku S. Auguſtina, kir práve: *Moram viæ Angelorum fuiſſe unius diej:* inu po tem páhnjeni ſo ú ta paklénſki brésen, kir. *Vinculis æternis.* Is vèzhno savéso svésane, *Reſervavit*, dérshy inu hrani Bug V. M.

Num. 6. *Exod.* *Jud. v. 6.* *Iſaiæ 14.* *S. Augu. ſtin. lib. 11. de Civ. Dei c. 9.* *Judæ lb.*

Katéro ſhkodo inu pomankajne teh Angelou ú Nebeſseh, de bi bil nameſtil, ſtváril je bil eno drugo Creaturo, inu eno májhinu májnſhi shlahtnuſti, kakòr ſo ty Angeli, namerzh: tega zhloveka, inu ſizer po njegóvim Boſhjim pildu inu podóbi; katériga, *Poſuit*, poſtávil je ú ta Paradiſh; tàr ú tem je njega ſtúril k'enimu Goſpodárju tajſtiga: isvólil k'enimu Goſpúdu zhes uſe druge shiváli: poſtávil k'enimu Krajlu zhes uſse druge creaturæ. Kir pak vidil je Bug V. M. de ni dobru njému, tu je: ſamimu zhlovéku bres tovársha biti: ſtópyle ſo ú ſvejt te try S. Boſhje Pershone, djàle ſo: *Faciamus ei adjutorium ſimile ſibi.* Sturymo njemu eno njemu enáko pomúzh. Na katéru puſtil je G. Bug Adama, tega ſamiga zhloveka saſpáti, katérimu ú ſpajnu uſel je enu rebru is trupla, inu is tega ſtúril, ali; ſtvaril je to Evo, inu je to, hakòr enu Drùshe, kakòr

Num. 11.

eno továrſhizo Adamu h'pomúzhi pèrpélal h'temu, de bi ſe od nyh tu zhlovéſtvu gmiràlu, inu is Ludmy te Nebeſsa polníle.

Num. 8. Od tod zhe nekólku dalej poglédamo, taku temu enákiga nekaj samerkamo: sakaj. Kir préd 542. lejtme sabrédlu je bilu tu zhloveſtvu ú eno tako hudóbijo, ú eno tako ſylno pregrejho, de ſe *1. Joa. 5.* je ſkóraj móglu rézhe: *Mundus totus in maligno poſitus eſt.* Vuſs ſveje ſtál je ú hudóbji inu pregrèjhi: sa vol katériga malu Ludy, malu Duſh priſhlu je ú Nebeſsa. Katéro naſrézho, ſylo inu ſkódo kir vidil je Bug V. M. de bi dalej pólnil te ſprásnjene nebelhke shédeshe, ſtváril je na nóvu eniga zhlovéka, tàr: *Poſuit.* Poſtávil je bil tajſtiga ú to sa vol obilnoſti te dobrúte, *Metaphoricè*, en posemelſki Paradíſh imenuváno Laſhko Deſhélo, námerzh: tega velikiga Ozhéta, mvoiga S. Patriarcha *Franciſca* h'temu, de bi on bil is njegóvimi Duhóunimi Otrúki te, ſkusi ta Angelſki pádez ſprásnjene Nebeſsa pólnil. Kir pak vidil je Bug. V. M. de je Franciſcu k'enimu obilniſhimu Duhóunimu Saródu ena pomúzh potrebna, djàl je: *Gen. 2.* *Faciamus ei adjutorium ſimile ſibi.* Stúrymo njèmu eno njèmu enáko pomúzh: Sa tu ſtuáril, inu puſtil je po Franciſcavim rojſtvi ú 12. lejte rodyti to danaſhno S. Divizo *Claro:* katéro je zhes 18. léjt po njè rojſtve h'Franciſcu, kakòr eno továrſhizo njému perpélal; tàr to dal h'pomúzhi éniga popoluámeniga Duhóuniga Saróda: de bi ſe ty Duhouni od nyh ú Dúhu rojéni otrózi gmirali na ſemle: de bi ty Duhóuni od Franciſca rojéni Synovi, inu te od Claræ porojéne hzhére te Nebeſsa polnili, inu te prásne ſhédeshe ú Nebeſsih poſſedli. V'katérimu sarodu *Clara* kasála je Franciſcu enu ſvejſtu Drúshe, ena podvisna továrſhiza, inu dobra pomúzh popólnama.

Num. 4. Od tod, kir *Clara* ta danaſhna S. Diviza ſtvárjena je od Buga Franciſcu, *Adjutorium ſimile ſibi.* Ena njemu enáka pomúzh h'polnejnju teh Nebeſs is Dúſhami: taku uſel ſim ſi naprèj, tu kaj dálej reslóshit; tu pak sa vol tega, kir od drugiga govorit, inu njè zhaſt *Propoſ.* is drugimo snanuváti mvoja pamet je preplitva, mvoj iesik pretumpaſt, inu beſséde prèſlábe: uſel ſim, právem: tu ſamú naprèj, kaj *Synop.* dalej reslóshit; namerzh: de. *Clara* je ena Franciſcu enaka pomúzh, kir. *Pura licet Virgo Clara, Mater tamen eſt præclara Multæ piæ Sobolis.* Zhiſta zhe lih je Diviza *Clara*, véner Poródnyza, doſti brumnih je Otrúk. Tu, kir pritiima k'hvali G. Bogú, inu h'zhaſtè te S. Divizi: proſsem saſhlíſhat bodo. *Parati.*

Num. 6. De Bug V. M. Adamu temu Samzu ſtúril, ſtváril inu dàl je *Adjutorium ſimile ſibi.* eno njemu po zhlovéshki naturæ enako pomúzh, *Induſt.* námerzh: to Evo; tu ſturil ni bil sa vol drugiga, kakòr, *ob Sobolis propagationem.* Sa vol gmirajnja tega zhlovéſtva, kakòr govóry ta vzhé-

vzhéni *Cornelius*: inu prau tàr ſpodobnu, ſakaj. *Auguſtinus* ta veliki inu S. Cerkóuni Ozha práve: *Si ad hoc, adjutorium non eſt facta mulier viro, ad quod ergo adjutorium facta eſt?* Zhe h'temu, tu je: h' gmirajnu tega zhlovéſtva, dána inu ſtvarjena ni bila ta Eva, h'zhemu? h'kaj sa eni pomúzhi tedaj bila je temu Moſhóvu Adamu? sakaj Adam sa tedaj ni imèl nobéne pomúzhi potréba, kir, kakòr dalej práve ta ſpomneni S. Ozha: *Nondùm erat labor, ut adjumento vir indigeret.* Sa tedaj ſhe ni bilu nobéniga takiga dela: ú tem ſtánu te nadolſhnoſti ni bilu nobéne múje, de bi bil ta Moſh, ta Adā poterbúval te pomúzhi. Ja govórydalei ta S. Vzhenyk: zhe je tèdáj Adam ta Moſh poterbúval ene pomúzhi, bulſhi bi bilú njemu sa továrſha eniga Moſhà, kakòr pak eno Sheno dati. *Et ſi opus eſſet*, ſo beſséde S. Auguſtina: *melius adjutorium Maſculus fieret*: Kir ty Moſhjè terdniſhi, urniſhi, kraftniſhi, ſtanóvitniſhi per tem dele; kakòr pak te makushne, ſlabe, ſhipke inu zagave, lene inu preſhirne Shenè ſo: ja doſtikrat na meſte pomúzhi inu nuza doneſsò tem Moſhèm ſhkodo, sleh, nadleſhnoſt inu naſrézho: kakòr ſe je vidilu ú tem Paradishu, kir ta Shena temu Moſhóvu, ta Eva temu Adamu pomágala je is pèrja, na ſlamo; is rósh ú tu ternje, is ſhrezhe, ú naſhrezho; is gnade, ú nagnado, ú saméro inu ú naperjatelſtvu Boſhje. Is eno beſsédo: od shjuléjna h'ſmèrti, od nebeſs h'pogublejnu. Sa vol tega tedaj, kir ta Shena, ta Eva dana ni bila Adamu h'temu, taku oſtáne ſklénenu, de G. Bug dàl je to Shenò Evo, Adamu temu Moſhóvu: *Ob generationem Sobolis*: k'gmirajnu tega zhloveſtva, taku ta S. Ozha.

S. Auguſtin. l. 9. de Gene. ad litte. c. 3. & 4.

Tu, kar gódylu ſe je ú tem Paradishu is Evo inu Adamam, gódylu ſe je tudi ú tem posemelſkim Paradishu, ú shlahtni Laſhki Deshéli *Umbria*, ú tem meſte *Aſsiſſi* is Claro inu Franciſcam pred 513. léjtme, namerzh: ú léjte 1212. po JEſuſavim Rojſtve to zvèjtnò Nedélo; kir tukaj ú te majhini inu teſni Cerkvizi Mariæ Divize is iménam *Portiuncula*, pèrpélal je bil G. Bug nizh dergázhi kakór Evo k'Adamu ú tem Paradiſhu, Claro to shlahtno Goſpodyzhno h'Franciſcu, kakòr: *Adjutorium*, eno njemu enako pomúzh: ali. Ne h'temu, de bi ona bila is nje obilnim blágam Franciſcu pomagála, kir on sa tu ni máral, kir ſi je bil tu S. vlóſhtvu ſbral inu isvolil. Perpélal ni G. Bug Claro k'Franciſcu, de bi njemu bila pomagála tu polé, te grunte, te vèrte okopávat inu verdévat, kir tega nizh ni imèl *Franciſcus*. Pèrpélal ni bil G. Bug Claro h'Franciſcu, de bi njemu pomagála to derſhyno inu ſhivyno governáti, kir tega pèr Franciſcu nizh ſe ni snéſhlu: pazh pak pèrpélal je to Goſpodyzhno Claro h'Franciſcu de bi njemu pomagála te Duhoune Otroke ródyti; de bi po njegovim exemplu inu regelzi ena Mate velíku

Num.

Duhounih hzhery poſtála, kakòr gratal je bil on Ozha velíku Duhounih Synou bres uſse ſhkode te zhiſtoſti, inu sgúbe tega Diviſtva: sa vol katérigà djàl ſim odſgóraj od Claræ. *Pura licet Virgo Clara, Mater tamen eſt præclara, Multæ piæ Sobolis.* Zhiſta zhe lih je viza Clara, véner Poródnyza doſti brumnih Otruk. Tu, de khi bul, inu ozhitniſhi resloshenu vidio, od tod dálej nekolku is manc.

Po tem kir ta modri *Siracb* isrékal je bil tu vablejnje: *Laudemus viros glorioſos.* Hválymo te zhaſtite Moſhè. Hválit sazhel je bl Henocha, Noeta, Abrahama: katérih ſlednimu dàl je ena poſsébna hválo: kakòr Enochu, de. *Placuit Deo.* Je Bogu dopádil. Noetu, de. *Inventus eſt perfectus.* Snajden je popolnamen. Sa temi hválil je Abrahama is temi lepimi beſsédami: *Abraham magnus Pater multitudinis Gentium.* Abraham en velik Ozha teh Folkou sa vol tajſtih obilnoſti: katéri ſo priſhli is njega, inu uſe ſhtiri platy tega ſvejta napólnyli. Katéra hvala velíka je sa práva rèjſsnyza, inu práu: kir, kakòr zhes to hválo govóry ta ſpomneni *Cornelius*: Abraham bil je. *Magnus electione, Magnus ſanctitate, & Magnus honore.* Velik ú Iſvoléjnu, Velik ú Svetúſti, inu velik ú te zhaſtè inu ſhtimájnu. De, po beſsédah tega Vzhenyka, velik je bil Abraham *Electione*, ú Iſvoléjnu: spóſnat je tu is tega, kir njega is uſih drugih sa tedaj shivih Ludy Bug V. M. je isvólil k'enimu takimu velikimu Ozhetu. De, *Magnus ſanctitate*, velik ú Svetúſti bil je dalej ta Abraham, vidit je is tega, kir telkáju krat je ſam G. Bug ſtúril ſe ureden is nym priás nu govórit; kakòr ſprizhuje ú velíku krajih S. Piſmu: katéru bi ſe na bilu pèrgúdilu Abrahamu, kadar bi na bil taku velik ú ſvetúſti. De: *Magnus honore.* Velik ú zhaſtè bil je ta Abraham, ſe ſklene is tega, kir uſi Vjèrni ſo od njega, inu on od Vjèrnih imenúvan en Ozha, *Pater credentium*, práve S. Paulus. Od tod.

Tu, kar govóril je ta modri *Siracb* h'zhaſtè inu k'hvali Abrahama tega S. Patriarcha, tu právem, inu rezhem jeſt od te danaſhne preſvete Divize inu Matere Claræ; de ona je: *Magna Mater multitudinis gentium.* Ena velíka Mate sa vol obilnoſti teh Folkou, kateri ſo priſhli pred Bugam is njè, inu resdélili ſe po uſim dolgim inu ſhirókim ſvejtu. *Clara* sa vol obilnoſti nje Duhounih brumnih hzhéry, *Magna Mater*: ena velika Mate: kir teh telkain 1000. 1000. inu 1000. je ú Chriſtuſu ú tem Clariſsarſkim Ordi u ródyla. *Clara*, aku ſi lih (govórim od njè kar govoril je S. Ozha Ambroſius od S. M. K. C. Cerkue) *immaculata conjugio, fecunda partu, Virgo eſt caſtitate, Mater eſt prole* Clara aku ſi lih bres madesha, bres sgúbe tega Diviſhtva, bogáta véner je s'poródam. *Clara*, aku ſi lih Diviza je ú zhiſtoſti, véner ta je Matę velíku hzhéry: katére. *Nutrit*

Synop. — Num. 7. — Conſtr. — Eccl. 44. — Corn. à Lap. in loc. cit. — Rom. 4. — Num. 3. — S. Amb. libro de Virgini.

non corporis lacte, ſed lacte virtutum. Redy ja : ali : ne is teleſnim mlékam; temuzh is mlékam teh tugentou, teh lepih exemplou, teh nuznih náukou, katére dajala je, daje, inu dajala bode is njè S. Regelzodo konza tega ſvejtà: po oblúbi ſamiga Chriſtuſa, katéri je djàl h'S. Franciſcu, de njegóvi S. Ordni, katére je on gori poſtávil, imajo do konza tega ſvejta oſtáti. Is katérim ſedáj saſhlíſhanim mlékam srédyla je uſhe ú 513. léjteh velíku ſtu 1000. inu 1000. Duhounih hzhéri, inu ſizer: *Ex omnibus Gentibus, & tribubus, & populis, & linguis.* Is uſeh Folkou, is uſeh Ludy, is uſeh rodóu inu jesíkou, is uſeh Deshèl inu Krajléuſtou celiga karſhánſkiga Svejtà: kir po uſem ſvejtu snájdeio ſe Chloſhtri tega S. Clariſsarſkiga Ordna, ú katérih veliku 1000. inu 1000. brumnih inu zhiſtih Diviz ſe snájde; katére uſe Claro derſhè sa eno Mater: katére uſe imenujéjo ſe hzhére S. Matere Claræ. Tu, kaj káshe nam drugiga, kakòr rèjſsnyzo teh sgúrnih beſsédy, kir djàl ſim, de. *Pura licet Virgo Clara, Mater tamen eſt præclara, Multæ piæ Sobolis.* Zhiſta zhe lih je Diviza *Clara*, véner Poródnyza, doſti je brumnih Otruk. Sa vol katériga, *Magna Mater*, ena velíka Mate klízat ſe ima S. Mate *Clara*, kakòr *Magnus Pater.* En velik Ozha klizan je bil ta *Abraham*: kir, zhe *Abraham* bil je velik sa vol obilnoſti teh Folkou; velika je *Clara* ráunu sa vol tega, kakòr ſmo ſhlíſhali. Zhe *Abraham* velik je bil, *Electione, Sanctitate, Honore.* V'Iſvólejnu, ú Svetúſti, inu zhaſtè? ú tem *Clara* nag veliku na dà temu Abrahàmu, kakòr ſe vidi, zhe ſe pogleda nekolku nasáj ú te minyte inu pretezhéne léjta; inu sláſti ú zhaſse teh 1194. 1200. inu drugih sa temi gredózhih léjt, kir kakor samerka. *Apoc. 7.* *Synop.*

Od teh piſhe en vzhéni *Modernus*, ali: naſha zhaſsni Vzhenik Ordna S. Franciſca is iménam *Caſimirus*: de. Ob tajſtih zhaſseh, *In denſis ſcelerum tenebris, & horrida caligine hæreſum jacebat ſepulta non ſolum Vmbria, ſed & univerſus orbis Chriſtianus.* V'eni goſti temmè teh grejhou, ú eni ſtráſhni temmoti teh kezarij leshála ni le ſamú ta Laſhka Deſhéla *Vmbria*; temuzh ſkoráj vuſs ſvejt karſhanſki: kir tèdáj pèr Ludeh nialu je bilu vidit ſtrahú Boſhjiga: malu samérkat je bilú ajfra, lubésni inu nagnejnja h'Bugu; kir te Sapovede Boſhje bilè ſo ú posablívoſt ſlópyle, kir brumnoſti, tugentou nihzhe ſe ni ahtal, kir ſhlúsba Boſhja bila je napú opuſhéna, tv grèjhi zvejdli ſo na ſemli. Katéri ſyli' slégu inu hudóbji, kakòr ſim ushe nekólku govóril: de bi bilu pomáganu, isvólil je G. Bug Claro inu Franciſca h'pobulſhajnju te velíke hudóbije: isvólil je k'enim sazhetnikam teh Ordnou te Pokúre: Franciſca h'nuzu tega Maſhnika, Claro pak h'pobúlſhajnu tega Shenſkiga ſpólu. Claro, právem: *Num. 3.* *Fiſling. in Coue. de S. Cla.*

is-

isvólil je G. Bug ú mej uſemi drugimi Shenámi, inu ſizer eno 18. lejt ſtáro Deklizo, tar to je Franciſcu, kakòr eno njemu enako pomúzh, *Adjutorium ſimile ſibi*, pèrpélal: katéra je is Franciſcam udála ſe temu terdimu, ojſtrimu, réunimu inu pokúrnimu ſhjuléjnu k' enimu ſhpéglu, k'enimu exemplu temu reſvojſdánimu Shenſkimu ſpúlu; inu ſizer is takim ajſram, de tu vidéozh *Innocentius* tega Iména ta IV. Rimſki Papeſh is Cardinali, is ſausétjà upil inu djàl je: *Man bu!* kaj je tu? de ena taku ſlába, ſhepka inu mlada Goſpódyzhna uſame na ſe eno taku terdo ſorto tega ſhjuléjna: katéru odſvèjtuvat podvísali ſo ſe Cardinali, Papeſh, Stáriſhi, Shlahta, inu drugi; ali: uſe ſabſtójn: kir ú tem, h'katérimu bila je od G. Boga isvólena inu poklízana, ſtala je ſtanovitnu, s velíkim nuzam; kir *Clara* is tem je velíku Deklizh h'ſebi ſpravila, katére ſo ta ſvejt sapúſtile, inu JEſuſa sa nyh lubiga Shénina uséle. Tu, inu vezh drugiga, katéru bi samógel pèrneſti naprèj, kaj káshe nam drugiga? kakòr de *Clara* je: *Magna Mater Electione.* Ena velíka Mate ú Iſvólejnu: kir ona ſama isvólena je od Buga is telkajn 1000. Sheen, Dekliz inu Goſpódyzhin tajſtih zhaſsou h'pobulſhújnu tega resvojſdániga Shenſkiga ſpolú, inu h'pomúzhi Franciſcu k'mirajnu teh Duhóunih otrúk. *Magna Mater.* Ena velika Mate ſi tedaj, O S. *Clara!* ú Iſvólejnu, ali: *Electione*: nizh dergázhi kakor en *Abraham.* Ja ne le ſamu ú Iſvólejnu, temuzh tudi, *Sanctitate*, ú Svetúſti.

Gen. 2.

Num. 10.

To Svetúſt kir je ſpremiſhlúval *Andronicus*, taku je on leto na tako visho pópiſsal: *Sanctitas eſt virtus faciens homines fideles, & obſervantes ea, quæ ad Deum juſta ſunt.* Ta ſvetúſt je ena zhednoſt, katéra dela te Ludy vjèrne, inu dershézhe tu, kar je práu pred Bugam. Katéru kir dopernáſhal je *Abraham*, sa tu pèrſtávil je njemu h'te pèrvi hvali ta ſpómneni *Sirach* tudi leto: *Non eſt inventus ſimilis illi.* Sa tedaj ni bil njemu snájden enák nobéden. Sa vol katériga, *Magnus Sanctitate.* Velikiga ú Svetúſti klizhe inu imenúje njega *Cornelius.* Tu zhe ſtúrilu je velikiga tega Abrahama ú Svetúſti: ú Svetúſti, *Magna Mater Sanctitate.* Velíka je tudi S. Mate *Clara:* kir ta dershála je práu inu porólnama uſe tu, kar je práu inu dobru pred, inu pèr Bugu. Sa vol katériga, de bi G. Bug njè Svetúſt iskásal, sazhèl je bil ſkusi to ú Svetúſti velíko Mater Claro delat záihne, zhudeſsa inu miraculne velíke: kir Claræ dàl je to gnado delat is Slepzou videózhe, is Gluſzou ſhlíſhezhe, is hromih gredeózhe, inu ſdráve druge Bolnyke: kir Claræ dal je bil to gnado gmírat ta kruh, pólnit te praſne poſsode is ojlam ú potrébi, pregájnat inu odgájnat od Chloſhtra te Shouráſhnike, inu vezh takiga ſtúryti: katéru rájsat neham, de pre dóuh na bodem, ſamú saſhlíſhimo tu, kar je k' iska-

Andronic. ap. Langiverbo Sanctit. Eccl. 44.

iskásajnu njè Svetúſti, iskásal JESUS njè preſveti inu lubi Shenin, inu Maria ta Kraliza Nebeſka enu malu pred ſmèrtjo.

Piſhe *Surius:* de. Po tem, kir ta S. Mate inu Diviza *Clara* priſhla je bila ú 60. léjtu njè ſtároſti, inu ú 42. nje Chloſterſkiga shjuléjna; padla bila je ú eno navárno inu ſmèrtno bolésan: ú te po prejetih S. Sacramentih pèrpráulena h'ſmèrti, zhakala je na tajſto. V'nej tem pèrkásal ſe je njè JESUS ta Syn Boſhji,, katéri je njò potróſhtal, inu pèr njè, zhakal na tajſto Dúſhizo: kakòr je ſama eni per njè snájdeni Nuni osnányla is tem h'njè rekózh: *Vides ne filia Regem gloriæ, quem ego cerno?* Vidiſh le mvoja hzhy Krajla te zhaſty, katériga jeſt vidim? O glédajne ſhrézhnu! O ſhrézhne ozhy, katére ú mertváſhkim meſu glédajo JEſuſa tega Synu Boſhjiga! O gnada naſsrezhéna! ali: pèr te ni bil konèz, tèmúzh h'te perſtopyla je ta druga, kir *Maria* ta Kraliza is velíku Divizami Clari ſe je perkásala, h'njè poſtilzi perſtópila, poſdrávila, potróſhtala: te Diviže Nebeſhke pak ogèrnyle ſo Claro is enim, *miræ pulchritudinis*, ſylne inu zhudne lepóte plajſham, inu ú tem ú mej JEſuſam, Mario, inu ú mej temi Divizami puſtyla je ſhrézhnu *Clara* njè S. Duſhora 9 dan Meſza Auguſta ú léjte po JEſuſovim Rojſtvi 1253. inu ú 60. njè ſtaroſti: katére S. Duſha uséta inu neſséna je ú Nebeſsa. Tukai, Ah! kaj pravite Chriſtiani! ni le Clara, *Magna Mater Sanctitate?* ena velíka Mate ú Svetúſti? Ah! pazh, pazh porézhe en ſledni, inu práu: kir tu ſhlíſhanu káshe to právo rèjſsnyzo; od katére Svètúſti govórit bi dalej samógel, ali: kir djàl ſim, de *Clara* je tudi: *Magna Mater Honore.* Ena velíka Mate ú zhaſtè, kakòr bil je *Abraham* ta velíki Ozha teh Vjèrnih, inu S. Patriarch: sa tu po oblúbi ſtúpim dálej.

Nemš 12.

Brevi. Mis. hac die lect. 3. Noct. 2.

De *Abraham* ta S. Ozha velik je bil dálej: *Honore.* V'zhaſte inu ú ſhpoſhtuvájnu, kashe nam h'pèrvemu njegóvu Imè, kir tu pred kakòr ga je bil G. Bug imenúval Abraham, bilu je: Abram. Katéru telkájn je, kakòr: *Pater excelſus.* En viſsóki Ozha. Sa vol katéviga zhaſtyli inu ſhpoſhtúvali ſo njega ty Ludjè inu folki. Dalej ú zhaſtè, *Honore*, velik bil je *Abraham*, kir is nym ſdéli ſo ſe ty Judje, djàli ſo: *Nos filij Abraham ſumus.* My ſmo Abrahamovi Otrózi. Od tod zhe h'Claræ poglédam, njò ú tem Abrahamo enáko vidim: kir. Kadàr ú lejte 18. njè ſtároſti ſtópyla bila je h'Franciſcu, raſte sazhéla bila je njè zhaſt, kir velíku nyh sazhélu ſe je bilu ſhtimàt is Claræ iménam, inu ſizer ne is eniga porédniga rodú inu ſhlahte; tèmúzh is Shlahtniga, Groſſkiga, Krajléviga inu Cæſarſkiga ſtanú: kakòr ena *Cunegundis Bellæ* IV. Vogerſkiga. Ena *Eleonora Alphonſæ* Luſitanſkiga. Ena *Iſabella* Ludovica Franzoſkiga. Ena *Agnes* Ot-

Num. 12.

Ioan. 8.

tocara Pegamſkiga: inu druge, drugih Krajlou hzhére. Kakòr dálej ena *Salomæa* Polſka. Ena *Sancia* Sicilianſka. Ena *Eliſabeth* Luſitanſka: inu dáleſ druge drugih krajleuſtou Krajlize. Kakòr ſhe dálej: ena *Coleta* Rudolphi I. Ena *Margarita* Maximiliani II. Ena *Cunegunda* Friderici III. Rimſkih Ceſarjou hzhére: katére uſe bilè ſo velíke ú brumnoſti, ú tugentah inu ú ſvetúſti: katére uſe ſhtimále ſo ſe is S. Claræ iménam; kir te uſe djále ſo: *Nos filiæ Claræ ſumus.* My ſmo hzhére S. Matere Claræ, kir te ſo ſe *Clariſſas*, ali: Clariſſarze imenuvále: inu tu imè sa vezh ſo dershále, kakòr imè ene Krajleve, Cæſarſke hzhére, ali: ene Krajlize. Ja ne le letè, tèmúzh nyh velíku inu veliku 1000. kakòr to ſposnat ſe samóre nekolku is tega, kir pred 30. léjtmi snéſhlu ſe je shivih Clariſſariz zhes try ſtu tauſhent. Ah lepa inu zhaſtyta drúſhba! O továrſnivu uſe hvale urédnu!

Num. 13. T'ukaj ſpómnite, kaj sa ena zhaſt je tu S. Matere Claræ tukaj na ſemli, inu tamkaj ú Nebeſseh? kir tukaj na ſemli ima telkájn 1000. brumnih, Bogabojézhih,, ja: uſhe velíku od S. M. Cerkve pojſvélizhanih inu poſvezhénih hzhéry: is katérih Iſvelyzhanja njè iſhája, kakòr ty *Theologi* govorè: *Gloria accidentalis.* Ena nóva poſtáulena gnada, zhaſt inu veſsélje: katéru potèrde tu, kar ſe bére ú shjuléjnu *S. Aldegundæ*, námerzh: de. Letè S. Divizi pèrkásal ſe je bil *S. Amandus* is uſemi temi, katérim bil je en urshoh nyh Iſvelyzhajnja. *Apparuit ijs omnibus ſtipatus, quos converterat:* is velíko njegóvo zhaſtjo; katéro imajo vſi ty, katéri drugim od grèha h'tugentam, brumnoſti inu h'nebeſsam pomágajo: sláſti pak ta nyh zhaſt vidila ſe bode na ſodni dan, kir, kakòr práve S. Gregorius: *Ibi omnes Dominici gregis Paſtores cum animarum lucris apparebunt.* Tamkaj pèr ſodbi uſi Dushniſkerbníki inu Paſtyrji perkasáli ſe bodo pred JEſuſam is uſemi temi, katére ſo njému sadúbili is nyh zhaſtjo velíko. V'mej katérimi bode ta velíka Mate inu Diviza *Clara* is njè Duhóunimi hzherámi, katére je ona is njè S. Regelzo h'nebeſsam pèrpelála. Ah! kaj sa ena zhaſt bode ona iméla, kir telkájn 1000. inu 1000. ja, milionou bode sa ſabo pred JEſuſa pèrpelála? sa vol katériga ſihèr rézhem od njè tu, kar ſe govóry od Abrahama: *Magnus Pater Abraham Electione, Sanctitate, Honore.* Kir, kakòr ſmo ſhlíſhali: velíka je ú Iſvólejnu. Velíka je ú Svetúſti, inu velíka je ú zhaſte, ú vrédnoſti inu ú ſhtimájnu ta danaſhna S. Diviza, inu Divizhna Mate Clara. Tu.

Vita S. Aldegundis. *S. Greg. hom. 17. in Evan.*

Num. 54. Kir ſhlíſhali ſmo, aku ſi lih ne práu inu po vrédnoſti te S. Divize, tèmúzh le nekólku, sa vol kir, kakòr ſim odſgóraj ſposnàl, kir mvoja pamet je preplitva, jesik pretumpaſt inu beſséde preſlabe njè zhaſt

zhaſt urednu naprèj poſtávit) kir ſhlíſhali ſmo, právem: nekolku tozhaſt S. Matere Claræ: ſtópim ſedéj od njè nekolku h'S. Auguſtinu, tàr is tem rezhem h'vam O Andoht: Duſhe! Merkajte. *Quotieſcumque fratres Chariſſimi Sanctorum Solemnia celebramus.* Kuliker koli krat teh Svetnykou Gud obhajamo, ſpomnit ſe imamo na nyh déla inu tugente, na nyh brumnoſt inu S. shjuléjne; de bi po nyh exemplu poſſiſsali ſe sadersháti, de bi po nyh ſtopínjah podvisáli ſe hodit, de bi tu, kar ſo oni délali, my tudi doperneſli. Katéru govorjejnje dà meni perloſhnoſt na róko, O. A. Dúſhe! rézh inu govórit dalej is S. Auguſtinam: *Imitari non pigeat, quod celebrare delectat.* V trágat nima ſe hódit, inu ſtúrſti sa tem, kar obhájat inu prasnuváti dopáde. Prasnújemo danaſs Gud S. Matere Claræ: Ah! nautrágajſe nam tedaj po njè ſtopínjah inu exemplu, po njè brumnoſti inu tugenteh ſe sadérshat, hódit inu shivéti: po nje exemplu velikigrat inu poſtáti imélibi ſe podvísat: zhe ne *Electione.* Ali: ú Iſvólejnu, kir tu per naſs naſtoji, tèmúzh per Bugu: Stoji pak per naſs, *Sanctitate,* ú Svetúſti velíki gratat inu poſtati, aku le hozhmo; kakòr djál je *S. Thomas Aquinas* ſvoii Seſtri, katéra ga je upraſhála, kaku bi ona mogla ſvetúſt dobyti? *Volendo tu.* Is tem zhe ti hózheſh. Zhe le my hózhmo is S. Claro podvisat ſe ſtúryti inu dopèrnáſhat tu, kar je prau pred Bugam: dershàt njegóve poſtáve inu ſapóvede: dopèrnáſhat zhednoſti inu tugente: varúvat ſe grèjha inu beiſhat pred tem prepóvedanim: ſkusi tu is njo samóremo priti h'te ſvetúſti, inu ſkusi tu priti h'temu, de veliki bomo *Honore,* ú te zhaſtè inu ſhtimájnu pred Bugam, pred Ludmy inu pred Angeli. H'katérimu de tèdáj pridemo, saſtópjo uni lepi náuk, katériga da ſam JEſus, is katérim ſklénem.

Lucas ta S. Evangeliſta piſhe, de. Kir JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji na en Tórek, na 2. dan Meſza Grudna, ali: *Decembra,* ú 13. léjte njegóve ſtároſti sgovóril je bil uno pripoviſt od uniga reuniga Vandrauza, katéri pádel je bil na zeſte ú mej te Reſbójnike, katéri ſo bily njéga ſtépli, ranili, inu na pu mertviga léshat puſtili: katériga en Samaritan uſel je bil na ſvojga kojna, inu néſsel ú to oſhtárjo, ta Levit inu ta Maſhnik pak ſhla ſta memo njega, tàr ni ſta poglédala. To pripoviſt právem: kir je bil JEſus sgovóril; upráſhal je tega Vzhényka, katéri je njega poprèj ſpraſhúval, kajbi imèl ſtúryti, de bi sadúbil tu vezhnu shjuléjnje? rekozh: kaj meniſh? katéri is teh trjèh, námerzh: ta Levit, ta Maſhnik inu Samaritan ſtúril je temu reunimu zhlovéku ſnámenje eniga Bliſhniga? na tu djál je ta Judóuſki Dohtar, de ta, katéri je tajſtimu to miloſt iskásal. Zhes tu djál je JEſus: práu ſi rékal, ſpodobnu ſi odgovóril: sa tu.

Num. 15. *Cornel. in Chron. geſt. Epilog.*

Luc. 10.

Vade, & tu fac ſimiliter. Pójde, inu ti taku ſtúri. Leta lepi JEſuſavi nauk ponóvym jeſt danaſs h'vam enimu ſlednimu, kir vèjm, de en ſledni is vaſs velík biti inu poſtáti shély ú ſvetúſti, inu h'sadnimu ú zhaſtè vezhniga Iſvélyzhajnja: Ta nauk ponóvym h'vam právem: enimu ſlednimu. *Vade, & tu fac ſimiliter.* Pojde, inu ti tudi takú ſtúri, kakòr ſi ſhlíſhal delat S. Divizo inu Mater Claro, aku hózheſh is njò h'ſvetúſti, h'zhaſtè, h'nebeſsam inu h'Iſvélizhajnu priti. Si ſhlíthai, kaku je *Clara* poſlíſsala ſe popólnama derſhat te S. Sapovede, dopèrnáſhat te tugente: kaku goréla je ú lubeſni prutje Bugu inu Bliſhnimu: kaku poſsala je ſvoje truplu is poſtam, gajſhlajnam, zhuvéjnam inu drugim terákim. Ah! Pojmo, pojmo my tudi, inu is njò dopèrnáſhajmo, delajmo, kashímo tu, kar delala, dopèrnáſhala inu kasála je ta S. Diviza. *Imitari non pigeat.* Nautrágaj ſe nam ſtúryti tu, katéru dopèrnáſhala je ta, katére Gud inu praſnik obhájamo: kir takú is njò h'zhaſtè inu ſvetuſti bomo ſtópyli. Katéru de ſe sgódy, proſsem te O velika Mate! O S. Diviza Clara! perſtópi nam is tvojo mogozhno pomózhjo, de bomo od JEſuſa samógli to gnado sadóbit sa tabo hodit ú shjulejnu, kir taku po tem tróſhtamo ſe sa tabo priti ú Nebeſsa, kakòr

A M E N.

TA LXXVI. PRIDIGA.

Na XIII. dan Meſza Velikiga Serpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Svete Radegunde Krajlize.

Synopſis.

Quisquis cupit Pietatem,
Monſtret cunctis Pietatem:
Pietatem ſentiet.

Sapopádik.

Gdùr kóle shely to Miloſt,
Ta nſem kashe letó Miloſt:
Tár Miloſt obzhútil bo.

Thema.

Eſtote Miſericordes. *Lucæ 6.*
Bodite Miloſtivi. Ibidem.

Matth. 12. Luc. 6. PO tem kir *Xerxes* ta mogózhni Asjanſki Krajl púſtil je bil ob ena nim zhaſsu, u ſe ſvoje zholny, ali: barke; inu uſo ſvojo velíko Sholnérſhino na pulu pred tem Meſtam *Abydus* ukúpaj priti: gledal je tu is veſséljam, ja is dopadejnam, kir sa voſtega, *jactabat ſe beatum*, dèrshál ſe je sa ſhrezhniga. Ali: ne dolgu; tèmúzh na tù ulyle ſo ſe njemu te ſolsè, inu sazhel ſe je bil milu jókat, jamrat inu

inu ſdihuváti. Tu, kir vidil je *Artabanus* en poſsébni Prjátel tega Krajla, upráſhal ga je, kaj bi tu takú naglu ſpremenéjnje poménylu? na katéru odgovóril je ta Krajl. *Subijt cogitatio.* Kir gledal ſim tu Ludſtvu, padla je meni notàr ta miſsel, de zhes 100. léjt nobéniga is teh na ſvejtu na bode; is vſmilejna prutje temu Folku ulyle ſo ſe meni te ſolsè, kir ſe meni ſmiljo, de. *Tam brevis hominum vita.* Taku kratku je shjulejne tega reuniga zhlovéka na tem ſvèjtu. *Herodotus lib. 7.*

Letà ſi daj ſpomneni Krajl, kadar bi navèjdel, de je bil en Ajd, en Malykuváviz, katéri snal ni sa te karſhánſke Sapovede, nauke inu poſtáve: taku mèjnil bi, de je bil eden is teh nèr bulſhih Chriſtianou: inu tu, sa tu, kir on taku ſlíſnu dopólnil je to JEſuſavo poſtávo, ſvejt inu náuk: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi, kir je taku dobru inu ozhitnu kásal to miloſt, katéra kakòr práve S. Auguſtinus: *Miſericordia eſt alienæ miſeriæ in noſtro corde compaſſio, quæ ſi poſſumus ſubvenire compellimur.* Ta miloſt je ene ptúje nadlúge ú naſhim ſerzu uſmilejnje, is katérim, zhe pomágat samóremo, pèrgájnani ſmo is nadlúge pomágat. Is katérim, zhe ſprémiſlimo, ſtúril je h'ſhpótu veliku Chriſtianou; kir nyh yeliku nakáshe tu, kar kásal je ta Ajdouſki *Xerxes*: sakaj ty, kakòr samérkamo. *Num. 3. S. Auguſtin l. 9. de Civi. Dei.*

Aku ſi lih druge ú nadlúgah vidjo zhes glavo: ene na pu nágè, boſsé, gologláve okuli hódit. Vidjo druge bolnè, rajnene, ſklúzhene, ſlepè lesháti. Vidjo ene objokáne, ſolſsnè, shaloſtne ú ſhouráſhtve inu ú preganajnu tizháti. Vidjo ene ſhéjne, lazhne ſe, kakòr ene maglè okúli ulázhit. Vidjo druge ú drugih nadlúgah; véner pèr uſem tem káshejo ſe, kakòr uni Levit inu Maſhnik unimu od Rasbójnikou rájnenimu zhlovéku; kir gredo memu, na te napoglédajo, is temi nobéniga uſmilejna nimajo, tem nobéne miloſti nakáshejo; aku ſi lih vèjdó, sa to JEſuſavo beſsédo: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi. Aku ſi lih vèjdó sa tu plazhylu te miloſti, kir. Iſvelyzhani ſo ty, *Miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur.* Ty Miloſtivi: kir ty bodo miloſt doſségli. Aku ſi lih vèjdó sa to tem rauſmilenim saſhúgano ſtraſſengo: *Judicium ſine miſericordia illi, qui non fecit miſericordiam.* Sodba bres miloſti temu, katéri ni ſtúril te miloſti. Véner tega ſe naáhtajo, sa tu namárajo, drugih Ludy nadlúgo ſi nauſámejo h'ſerzu: káſhejo ſe poredniſhi, kakòr *Xerxes* ta Ajd: O ſhpót inu ſramóta. *Num. 9. Luc. 6. Mat. 5. Jaco. 2.*

V'katéri ſhpot, ú katéro sashugano ſtraffengo, de bi na bila padla; tèmúzh ta oblubleni lohn teh miloſtivih doſségla inu dobyla ta danaſhna S. Krajliza *Radegundis*, podvisàla ſe je dopólnit ta JEſuſavi náuk: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi: kir od njè siher rezhem tu, kar djàl je *S. Bonaventura* od hzhére Andréa Vogerſkiga *Num. 4.*

S. Bonaven. ſer. de S. Elisabeth.

Krajla is iménam Eliſabeth, rekozh: *Erat plena pinguidine compaſſionis.* Bila je polna tega vſmilejna: sakaj. *Donabat indigentibus, ſuccurrebat impotentibus, vulnera contrectabat manibus. Eſurientes alebat, nudis veſtimenta præbebat &c.* Radegundis daruvála je te potrébne, perſlópyla je tem ſlábim, teh raan inu shlákou dotykala ſe je s'rokámi. Redyla je te lazhne, gvantala je te nágе, inu taku vezh takiga (kakòr bomo ſhliſhali) iskasuvála. Katéru ſturylu je njo is temi miloſtivimi plázhila deléſhna poſtáti teh miloſtivih, inu to miloſt od Buga doſtézhi. *Miſericordiam conſequentur.*

Num. 5.

Sedaj, kir vèjm, de en ſledni is vaſs shély tudi od Buga to miloſt doſhézhi: kir en ſledni boji ſe ú to saſhugano ſtraffengo paſti: Tàr kir JEſus káshe nam to visho sadóbit to miloſt, tàr te ſtraffenge odjiti is temi beſsédami: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi. Sa tu

Thema. Propoſ.

pèr tem danaſs hózhem oſtáti, inu tega kaj dálej ro rèjſnyzo pokásat rekozh: *Quisquis cupit pietatem, monſtret cunctis pietatem: Pietatem ſentiet.*

Synop.

Gdur kole shély to miloſt, ta uſem káshe leto miloſt: tàr miloſt obzhútil bo. Tu tedaj h'naſhimu nauku saſhlishat: *Parati.*

Num. 6 Matth. 13.

Malu beſsédy bres pripóviſt, malu govorjéjua bres pèrglyh, ja kakòr S. *Matthæus* práve: Nizh ſtúril ni JEſus bres tajſtih: *Sine parabolis non loquebatur.* Tu pak sa tu. *Ut, quod per ſimplex præceptum teneri ab Auditoribus non poteſt, per ſimilitudinem exempláque teneatur.*

S. Hiero. in Mat. c. 18.

De bi ſe tu, kar ſkusi ſama Sapoved od Poſhluſhávzou ſe namóre saſtópit, ſkusi te pèrglyhe, pripóviſti, inu exemple saſtópylu inu dèrshálu od tajſtih: práve S. Hieronymus. Sa tu, kir JEſus en zhetertek, na 13. dan Meſza Julia, inu ú 32. léjte njegóve ſtárofti snéſhil ſe je na enim pulu obdan od Jogrou, inu drugiga folka, sazhel

Luc. 16.

je bil h'nym góvórit: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi. Katéra Sapoved de bi ſe bila bul od teh Poſhluſhávzou saſtópila, inu flíſnishi dèrshála, pèrſtávil je eno pèrglyho, rekózh: *Sicut Pater veſter miſericors eſt:* kakòr miloſtiv je vaſs Ozha: is katérim hotel je opomnit uſe h'te miloſti sa tu, de bi en ſledni ſam ſebi pomágal priti h'.e vrédnoſti inu nuzu, katéri is miloſti iſhája.

Num. 7.

De iſhája právem ta vrédnoſt is te miloſti, pokáshe nam h'pervemu *Peligno Poëta*, kir práve: *Regia, crede mihi, res eſt ſuccurrere lapſis.* Sa eno krajlevo rezh ſe more dèrsháti, tem potrebnim miloſt

Pelign

kasáti. Dalej vrédnoſt tega vſmilejnja káshe nam *S. Chryſoſtomus*, rekhóz: *Magna res eſſet pretioſa vir miſericors* Ena velíka inu drága

S. Joan. Chryſoſtom. 36. ad Pop.

rezh je en miloſtivi zhlóvik. To miloſt ſhe dalej povihſhuje *Cicero*, kir práve: *Nulla de virtutibus plurimis admirabilior, nec gratior miſericordiâ, Homines enim ad Deos nulla re propiùs accedunt, quam ſalu-*

tem

tem dando hominibus. Nobéna is uſeh zhednoſti ni taku zhúdna inu uſkézhna, kakór je tà miloſt: ſkusi nobéna rezh ty Ludjè taku hlisu naſtópjo h'Bogóvam, kakor ſkusi dajájne tega ſdrauja tem Ludèm, tu je: ſkusi kasájne tega vſmilejna. Sa tu práve *S. Gregorius Niſſenus* h'nam enimu ſlednimu: *Fias Deus, miſericordiam Dei immitando. Nihil adeo divinum habet homo, quàm facere benè.* Poſtáni h' Bugu, O zhlóvik! is miloſtjo gredozh sa Bugam: Nizh taku Boſhjiga nima ta zhlóvik, kakòr dobru ſtúryti, kakòr to miloſt, tu vſmiléjnje drugim kasáti. Katére beſséde terdjo inu káshejo to vrédnoſt, katéra is miloſti ishája: katére ty miloſtivi ſo deléſhni. *Cicero i Pro Ligario.* *S. Greg. Niſ. oratione de cura Pauper.*

Ja ti miloſtivi deléſhni ni ſo le ſamú te vrédnoſti, katéra is te miloſti ishaja; tèmúzh deléſhni ſo tudi tega nuza, katéri is tajſte pride: sakaj kakòr práve S. Ozha *Ambroſius:* Merkaj, O miloſtivi zhlóvik! *dum alijs ſubvenis, tibi conſulis, & in alieno remedio tua vulnera curas.* Merkaj, kadar ti drugim pèrſtópiſh inu pomágaſh, ſam ſebi nuzaſh, inu is ptujo arznijo ſam ſvoje shláke celiſh, inu rane oſdraulaſh. Dalej káshe ta núz, katéri pride is Miloſti tem vſmilenim S. Ozha *Baſilius*, rekozh: *Benefactorum gratiæ ad dantes revertuntur. Dediſti eſurienti, tibi conſuluiſti: quod enim dediſti, cum auctario revertetur.* Teh dobrútnikou gnade ſe tem, katéri te dajò pourázhajo. Si dal temu lázhnimu, temu potrébnimu, is tem ſi ſam ſebi poſtregel: sakaj kar ſi dal is miloſti tem reunim, is pèrverſhikam ſe tebi hode povèrnylu. Katéri nuz inu vrednoſt tega vſmilejnja ſpodboſt imélu bi naſs napoſhlúſhat le ſamu; temuzh tudi dopólnit tu, kar JEſus sapovèjdal je, rekozh: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi: bodite uſmileni, kakòr uſmilen inu miloſtju je vaſh Ozha Nebeſhki: aku hózhte danaſs ali: ſajtra to miloſt inu vſmilejne prejèt inu obzhútyti: kir. *Quisquis cupit pietatem, monſtret cunctis pietatem: Pietatem ſentiet.* Gdur kole shély to miloſt, ta uſem káshe leto miloſt: tàr miloſt obzhútil bo. Letu vidimo nad tem, kar piſhe, inu. *S. Basil. hom. 6. in diteſcentes.* *Themaj* *Synopſ*

Samerka *Moyſes*, de. Po tem kir una dua Shlúshabnika Krajla Pharaona, namerzh: ta Natákoviz inu Fiſhter, ali: Pek, vèrſhéna ſta bila sa vol ene samére, inu ſturjene pregrèjhe ú to jezho, kir bil je *Joſeph* enu celu léjtu: temu. *Tradidit eos*: dàl je ú ſkerb letá dua Skerbnyk teh Jetnykou. *Joſeph*, videòzh letá dua taku réuna, svésana, uklenjena; is miloſti ſtrégel je nym, *miniſtrabat ejs*, na dúſhe inu na teleſsu. Na teleſsu, kir je nyma jejſti inu piti podájal: kir je nyma ſtlàl inu zhiſtil te pojſtele: kir te ogrinal inu odéval, ſhlázhil inu oblázhil, tàr vezh take lubeſni kásal je, kir ſama ſi niſta mogla pomágat; sa vol kir ſta bila uklenjéna: *Joſeph* pak bil je pruſt inu nasvésan, je hódil inu délal kar je hótel ú te jezhe. V'to *Num 9.* *Confir.* *Gen. 40.*

ſhtreſh-

ſhtréſhhi dve celi léjti je nyma kásal to miloſt, pomúzh inu dobrúto. Pèr tem kásal je nyma to miloſt tudi na dúſhe, kir te tróſhtal je ú tem ujetjè, veſeſil ú te shalosti, friſhal is lepimi beſsédami, reslágal te ſáſnje, inu taku naprèj vezh takiga je nyma kásal.

Num. 20. Zhes tu ſedaj rezh bi mógel eden, ali: drugi is tem uzhénim *de la Haye:* kir Chriſtus práve: *Miſericordes.* Ty miloſtivi bodo to miloſt doſsegli. *Joſeph quam miſericordiam eſt conſecutus?* Joſeph, kir kasal je eno tako miloſt tem dvéma ú te jezhe, kaj je on prejel sa eno miloſt h'plazhylu? kaj sa eno: uaupráſhajmo veliku, sadópi-
Joan. de la Haye in loc. concep. 16. mo tega ſpomneniga *Joannesa*, katéri povè inu pokáshe nam to miloſt, katéro prejèl je inu sadúbil *Joſeph* rekozh: *Longè majorem ob eam, quam in illos contulit miſericordiam ſibi à Deo comparavit.* Eno veliku vehtni miloſt perprávil ſi je od Buga, kakòr je bila ta, katéro je *Joſeph* tema dvéma ú teh dvèjh léjtih kásal: sakaj. Sa to njegóvo iskasano miloſt, iskasal je njemu G. Bug to miloſt, de bil je rélhen is te jezhe, de imèl je gnado reslágat te ſanje, de bil je od Pharaona sa eniga Iſvélyzharja klizan, de on je bil zhes zelu Krajleuſtvu poſtáulen, de on je k'enimu Nameſtniku tega Krajla bil povihſhan, inu vezh takiga prejel je *Joſeph* od Buga; katéru nakáshe drugiga, kakòr lohn inu plazhylu te miloſti: kir is tako zhaſtjò bil je G. Bug *Joſepha* pognádal inu povihſhal. Ja per tem ni konèz, tèmúzh kakòr
S. Bern. Ser. 1. a. ſerm. 9. c. 1. art. 2. práve *S. Bernardinus: Miſericordi viro promiſſum eſt bonum temporale, nempè bona præſentis vitæ, Et aliud: nempè multiplicatio gratiæ.* Enimu miloſtivimu zhloveku oblublena je ta dobrúta prizhniga shjuléjna. Inu h'drugimu tu gmirajnje te gnade: katéru uſe vidilu ſe je nad tem miloſtivim *Joſephum* celu dobru inu popolnama; kir póleg teh ſedáj ſhlíſhanih pognádal je bil njega is enim dolgim shjuléjnam, is obilnim blagam, is mnokatérimi Erbi, inu taku dalej naprèj, katére rajtat inu ſhtéti jéjnam, kir ſhe ozhitniſhi tu vidimo nad to danaſhno S. Krajlizo *Radegundo*: sa tu, sapuſtim tega S. Patriarcha, inu ſlópim h'te S. Krajlizi: poprèj pak h'temu, kar.

Num. 11. Job, c. 31. Job ſhpegou te poterpeſhlivoſti: *Job* ta poterpeshlivi S. Prerok govóril je ſam od ſebe ú mej drugim tu, tedaj, kir k'iſkaſáinu njegóve Nadolſhnoſti, djàl je: *Ab infantia mea crevit mecum miſeratio.* Tu vſmileinje, ta miloſt ralla je s'mano od mvoje otrózhjoſti. Inu práu: sakaj on od mladuſti do ſtároſti, kasal ſe je, kakòr ſam práve: tem slepim enu okú, tem hrómim ena nóga, tem ubógim inu potrebnim en Ozha. *Oculus fui cæco, & pes claudo. Pater eram pauperum.* Ali O S. Prerok! na ſamére, zhe jeſt tu, kar ſim ſam od ſebe govóril, rézhem inu právem: od te danaſhne Krajlize S. *Radegunde*: sakaj zhe njè sadershajne inu shjuléjne ſpremiſlimo, taku to tebe

enako

enáko samerkamo · kir is njo od otrózhjih núh do ſtároſti raſla je ta miloſt: katéru de vidimo, ſtopímo nekolku dálej.

Laurentius *Surius*, *Fortunatus* inu drugi *Hiſtorici* piſhejo od té Svete Krajlize Radegunde, de. Letá bila je ú Turingerſki Deſhéli od Krajleviga ſtanu Stáriſhou rojéna, ali: ú njè otrózhih dnèh od nyh odpelana, inu dàna ú tu Meſtu *Athejas* na réja, na úk inu ú ſkerb brumnim inu bogagójezhim Goſpèm, ali: Matronam: pèr katérih, kakòr ena Punzhika, *Infantula*, sazhéla bila je kásat, kaj ima is te majhine sa ena vèlika Shena poſtati: sakaj uſe njè veſsélje bilu je is majhinimi petlerſkimi Otrúki ú zakèr hodit, tem to almoſhno dàjáti, tu, kar je njè per misi oſtálu tem Vbóſhzikam noſsit: ja. *Collectis parvulis lavans capita ſingulis.* Sbirála je ukupaj veden te majhine, katérim je te glavè umivála, zheſsála inu snáshila. Tem majhinim Vbóſhzhikam, *Infantula*, ſtrégla je pèr jedi, resala, pokladala naprèj, kakòr de bi bila ena poſtarna Shena. O Miloſt! O Vſmilejnje veliku ene taku majhine Dekelze! sa vol katériga moglu bi ſe bilu uprálhat: *Quis putas puela iſta erit?* kaj mèjniſh, kaj bode danaſs ali: sajtra is tega ſlábiga Otróka? inu práu: kir tu ni bilu drugiga, kakòr snámenja te prihodne Sveruſti. *Nums.* 12. *Surius die* 19. *Auguſt*

Spremiſhluvál kadàr je ta vshéni Symboliſt *Philippus Abbas* tú ruménu Sonze, kakú, námerzh: ſe onu ú jutru ſgodaj, inu ob pul dan puſty vidit; taku temu pèrpiſsal je te beſséde: *Quo altior, ardentior.* Zhe vihſhiſhi, gorezhiſhi. Is katerim hótel je pokasat; de tu ſonze zhe vihſhiſhi ſtópá, ſvèjtlèjſhi inu gorkéſhi perhaja. Inu rèjſnyzhnu: kakòr ſamy vidimo inu obzhútimo. Vidimo, právem: de tu Sonze taku ſvèjtlu ni ú jutru, kakòr ob pul dnè. Vkúſsimo pak, kir tu kadàr isjide ni taku urózhe, kakòr je ob pul dájnim zhaſsu: sa tu. *Quo altior, ardentior.* Katére beſséde uſámem na poſsodo: tar te pèrpiſhem *Radegundi* te S. Krajlizi, kir ta kasála ſe je kakòr tu ſonze *Quo altior, ardentior.* Kakòr ſpoſnà ſe is tega, kar od nje dálei piſhe *Surius.* *Nums.* 13. *Piciuel. in mund. de ſymboi. l. 1. c. 5. n.* 57.

Letà S. Dekelza, kir podráſla je bila, inu priſhla h'ſtároſti sa Moſhitou, puſtil je *Clotarius* ta Franzóſki Krajl *Radegundo* h' ſebi is Meſta *Athejas*, ú tu Meſtu *Sueſſion* pèrpélat, de bi to bil ſebi sa eno Shenoinu Krajlizo saróshil. H'katérimu aku ſi lih dolgu ni pèrvólit hotéla, pèrvólit h'ſadnimu bila je pèrſylena: bila je ſturjéna inu povihſhana k'eni Krajlizi. V'te veliki vrednoſti kásat sazhéla ſe je bila kakòr tu Sonze: *Quò altior, ardentior.* Kir ſvèjtit sàzhéla ſe je bila ſhe bul ú teh tugenteh: kir goreti sazhéla je bila ſhe bul ú te miloſti: kir puſtyla ſi je bila ú tem Meſte *Athejas* en velik Shpitàliſsídat; ú katériga jemála je gori te ſlépe, hro-

me, gobáve inu uſeh drugih ſort h[illegible]nke: tem ſtregla je, kakòr ta ner poredniſki D'ekla: te je umivála, zheſsála, ſhnaihila, obesuvála &c. Tem ſpirála je te rane, ſtlála te pojſtile, pomivála te naſnaſhne poſsóde, pometala te kambre, resala te spishe, pitala inu kakòr ena miloſtiva Mate, je ſtregla tajſtim. Drugim sunaj ſhpitála dajála je obilne allmoſhne, gvantala te náge, obuvála te boſſe &c. Ja kakòr piſhe *Surius*: Vedèn, *Sæpè*, kadar per ſebi ni imela drugiga, guant is trupla ſtekla je, inu dála tem potrebnim: tu pak sa tu, kir: *Credens ſub corporis veſte Chriſti ſe membra tegere: hoc ſe reputans perdere, quidquid Pauperibus non dediſſet.* Kir vjèrjéla, kir dershála je sa guiſhnu, de is tem, kar guanta tem potrebnim dà, Chriſtuſhavu truplu inu glide pokryva inu oblázhi. Ja, taku goréla je ú te miloſti prutje tem potrebnim, de sdélu ſe je njè, de uſe tu, kar vbógim na dà, sgúby inu h'nizh perpráve: sa vol katére miloſti inu dobrúte bila je od uſeh ena Mate teh Vbógih klizana inu imenuvana. V'katéri miloſti ſtála je od mladuſti do ſtároſti, od rojſtva do gróba: inu ſizèr. *Quò altior, ardentior.* kuliker vihſhiſhi, kuliker ſtáriſhi; telkájn gorézhiſhi ú te miloſti ſe je kasála. Od tod, inu sa vol tega mogla bi bila ú rèjſsnyzi is Jobam govórit: *Ab infantia mea.* Od moje otròzhjoſti raſlu je s'mano tu vſmilejne: kir ona ú njè celim shjuléjnu bila ni drugiga, kakòr enu okú tem ſlepim, kakor ena nóga tem hrómem, kakòr ena Mate uſem ukupaj ubógim, reunim inu potrebnim.

Surius, Ibidem.

Potem kir ty Philiſtheerji ſtaknit puſtili ſo bily te ozhy temu ujétimu Samſonu: inu, kir ta Philiſtheerſka Goſpóda sbrála ſe je bila is drugim folkam ú eno veliko hiſho, sapóvedala Samſona is jezhe pèrpélat, de bi nym ta ſlepi is ſkakajnam en ſhpaſs ſtúril. Sem pèrpelàn, poſtáulen ú mej dua ſtebra, na katérih je uſa hiſha ſtála: *Invocato Domino.* Poklizal je G. Boga h'pomúzhi, pèrjèl je is rokáme ta dua ſtebrà, potegne h'ſebi, podére uſe ukupaj, inu taku umóril ſam ſebe inu 3000. Philiſtheerjou: sa vol katériga práve S. Piſmu. *Multóque plures interfecit moriens, quàm antè vivus occiderat.* Samſon vezh je ſkouráſhnikou umóril umiréozh, kakòr pak ú tem shjuléjnu. Sa vól katériga en *Accademicus* pèrpiſsal je Samſonu, kar perpiſsal je bil uni drugi temu sahajózhimu ſonzu. *Major in occaſu.* V'tem sahódu vehſhi. Is katérim je hótel rezhe: de. Kakòr tu ſonze, kadàr sahája, ali: doli grè vehſhi je vidit, kakòr s' jutraj, ali: ob puldnè. Takú ta Samſon vehſhi kásal ſe je na sadnje, kakòr kásal ſe je poprèj, ú tem pèrvim, terdnim shjuléjnu; kir ú ſmèrte dopernaſhal je ſlovézhiſhi déla, kakòr ú ſdráuju.

Num. 25.

Judic. 16.

Pirinel. loc. cit. n. 152.

Ta

Tu, kar uſel je od ſonza, inu perpiſsal Samſonu ta *Accademicus*: tu právem: pèrpiſhem jeſt *Radegundi* te S. Krajlizi. *Major in occaſu.* Vehſhi ú ſahodu: kir aku ſi lih velika ú miloſti kasála ſe je je ú nje otrozhjoſti, mladóſti inu vehſhi ſtaroſti: véner. *Major in occaſu.* Vehſhi kasála ſe je eno malu pred njè ſmèrtjo; kir ona gmirala je déla te miloſti, kakòr ſprizhajo Cloſhtri, katére je ona góri poſtávila. Kakòr ſprizhajo Cerkvè inu Altarji, katérim je ona velika perhodyſha pèrleſtyla. Kakòr ſprizhajo hiſhe, katére je ona h'prebiváliſhu tem Vbógim inu bolnim puſtila ſtúryti. Kakòr ſprizhajo ty ſhlahtni inu drugi daróvi, is katérimi je te Shkoffije daruvala. Kakòr ſprizha vezh takiga, katéru jéjnam rajtat; kir tu nam káshe sa doſti, de *Radegundis* práu dershála je ta JEſuſavi náuk inu ſapóved: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi: kir ona kasála je eno vehſhi miloſt, kakòr en *Job* inu *Joſeph*; katéru mene ſtúry is tem ſgur ſpomnenim *De la Haye* upráſhat: *Radegundis*, kir de bi bila ta JEſuſavi náuk prau dershála: tar de bi bila to JEſuſavo oblúbo: *Miſericordes miſericordiam conſequentur.* Ty Miloſtivi bodo miloſt doſségli: kasála je eno tako miloſt.. *Quam ergò eſt miſericordiam conſecuta?* Kaj sa eno miloſt je tedaj ona od Buga doſsegla? to de ſaſtopimo. *Num.* 16.

Æneas Sylvius Piccolomini po tem kir je bil h'Rimſkimu Papeſhu isvólen, inu sadúbil tu Ime *Pius II.* pèrglíhal je bil to njegóvo zhaſt te Aaronavi ſhibi is temi perpiſsánimi beſsédami. *Inſperata floret.* Zvejtè nazhákana. Tu pak sa tu, kir on bil je bres uſega vúpajna inu zhákajna povihſhan: kakòr bres uſega vúpajnja inu zhákajnja prezvèjdſa je bila ta ſuha Aaronava ſhiba. Zhes katéru, kir ſpremiſhlúval je tu en drugi, ſtúril je eno drugo pèrgliho, tar te ſhibi pèrglíhal je to dobrúto, to miloſt Boſhjo: katéri je te sgurne beſsede perſtávil. Inu is tega urshoha, kir ta ſe puſty doſti krat vidit, kadar ſe ta nèr mèjn zháka: katéra doneſse zvèjt inu ſad tega tróſhta, ſhrézhe inu druge dobrúte veliku, kadàr ſe nèr màjne mèjni: kakòr tega prizho imamo nad S. *Radegunde.* *Num.* 17. *Piccinel. l. 9. c. 41 n.* 473.

Letà, kakòr ſmo ſhliſhali, od teh doujáſhkih Frankou ujéta, bila je ſhe en Otrók pelána kakòr en ſhuſhen prozh od Stariſhou ú tu Meſtu *Asbejas.* V'te ſhuſhnoſti, *Infantula*, ena Punzhika, kakòr *Tobias Puerulus*, en Pubizh kasála je to miloſt. Sa tu, kir, kakòr práve *S. Bernardinus*: temu miloſtivimu zhlovéku oblubléna je sa vol te miloſti dujina dobrúta, námerzh: *Bonum temporale, & multiplicatio gratiæ.* Ta zhaſsna dobrúta, katéra drugiga ni, kakòr zhaſt, hvala, blagu, ſdráuje &c. po beſsédah teh Vzhenikou. Tu drugu pak gmirajnje te gnade. Katéru, zhe pèr te *S.* Krajlizi *Num.* 18. *Tab.* 2. *S. Bernard. loc. ſup. cit.*

yſhemo, najdemo de ona je uſem tem od Buga daruvána: kir ona is eniga ſhuſhniga bila je pouſdignjena, inu od *Clotaria* k'eni Krajlizi isvólena; kir od tega ú enu velíku bogáſtvu poſláuiena, inu taku naprej vezh takiga prejéla. Zhe pak obernemo ſe h'temu drugimu, námerzh: k'mirajnu te gnade, tu najdemo ſhe obilniſhi, kakòr káshe *Surius*.

Num. 19. *Radegundis* po tem, kir bila je nekolku zhaſsa ú sakónu is tem Krajlam *Clotarjuſam*, sazhéla je bila shélit enu Cloſhterſku shjuléjne peláti: sa tu proſylla je tega Krajla, de bi njò puſtil od ſebe: h'katérimu dolgu ni hótel pèrvólit. Ali: G. Bug ſtúril je njè to gnado, kir ſtúril je bil tega Krajla pèrvólit h'te proſhnje: *Radegundis* na tu sapúſtyla je zhaſt, blagú, luſhte tega ſvejta; uséla je gori ta Orden S. Benedicta: ú katérim shivéla je taku ojſtru, de ſe je temu vèzh zhudit, kakòr sa njò kaj takiga ſtúryti. V'tem gmiral je njè G. Bug te gnade, kir njé dal je oblaſt te hudyzhe is Ludy isgájnat, kakòr ſprizha una Dekelza *Fraiſſedis*, inu una Shena *Leubila* imenuváne; is katérih bila je *Radegundis* te hudyzhe isgnála. Dálej gmiral je G. Bug te S. Krajlizi to gnado, kir dàl je njè to oblaſt ſlepe, vidéozhe: glúhe, thliſheózhe: ſklúzhene inu hrome, ráune: merſhelzhne, vodenizhne inu druge Bolnyke ſdráve ſtúryti: Mertve, h'shivitku poklizat: te na morju ú navarnoſti, pred ſmèrtio prehranit &c. She dálej gmiral je G. Bug te S. Nuni to gnado, kir puſtil je njò na eno ſredo jutru, na ta 13. dan Meſza Auguſta, ú 590. léjte po JEſuſavim S. Rojſtve eno ſhrezhno inu dolgo ſmèrt ſtúryti, inu prezèr to zhaſt nebeſhko sadóbit; kakór je ſama póvedala tem, katérim ſe je prezèr po njè ſmèrti pèrkasála. *Radegundis* prejéla je lohn te miloſti, kir je od Buga to miloſt doſségla. Katéru káshe nam biti rèjſs tu, kar ſim djàl de.

Mirac. *Synopſis* *Quisquis cupit pietatem, monſtret cunctis pietatem, pietatem ſentiet.* Gdùr kole shely to miloſt, ta uſem kashe leto miloſt, tàr miloſt obzhutil bo. Inu tu is oblúbe ſamiga JEſuſa te Rejſnyze Boſhje.

Num. 20. Sa tu, O Chriſtiani lubeſnivi! kir vèjm, de uſi shélite to miloſt od Buga prejèt inu sadóbit: sa tu právem h'vam: *Eſtote miſericordes.* Bodite miloſtivi is to S. Krajlizo, inu is njò bote to miloſt doſsegli. Ah! zhe namórete takih Poſtóu, kakòr ona dershàti. Zhe ſe namórete od meſsà, rib, ſadja, vina, vola, medyze, jájz, belliga hruha inu drugiga takigà odderſhat, kakòr *Radegundis*. Zhe nimate ſerzà sheleſhnih obrózhou inu keten na nágim truplu noſsit: is resbelenimi Crucifixi ſe na pèrſeh sasnamenuváti: is plemenam ſe po shivótu shgátinu smodyti, kakòr *Radegundis*. Ah! ſturyte tu, *Eſtote*. Bodite miloſtivi is njò: kaſhyte to miloſt is njò

sa vol te miloſti bote to miloſt doſsegli. Perloſhnoſti na manka: vidite telkajn réunih, reſterganih, boſsih, lázhnih inu drugih letákih. Ah! uſmilite ſe zhes letè, ſtúryte nym to miloſt, oblazhyte, naſpishajte, preſkerbyte letè kakòr *Radegundis*; inu is to bote to miloſt doſsegli. Podvisajte ſe is *Xerxam*, *Joſephom*, *Jobam* inu *Radegundo* miloſtivi biti, aku hózhte dobrúto tega p izhniga shjulé jna, gmirajaja te gnade, inu h'ſadnimu te nebeſia dobyti: katéru de ſe lóſhaj ſgody, inu de ſklenem: h'ſadnimu saſtópjo, kar berem od te *S.* Krajlize.

Potem, kir umèrla je bila ushe *Radegundis*, taku ena is nje Dekel is iménam *Vinobiſga*, poſsadyla ſe je bila is ene preſhirnoſti na ſtol, na katérim ſedet iméla je naváda ta *S.* Krajliza: póle! na tu ſdájzi ſtraffana je bila od Buga, sazhéla je uſa od ſnotraj góſit, de ta dém ſhal je od nje viſsóku: ú tem upyla je, inu ſvojo pregrèjho ſpoſnuvála: proſsyla sa odpuſhajne, sa pomúzh inu gnado to *S.* Krajlizo, rekozh: *O Radegundis* ti *S. Krajliza*! kir uſem kasála ſi to miloſt, to od mene naoberni, uſmili ſe zhes me, dodéli meni tu ſdrauje, inu te hózhem uſe mvoje dny zhaſtyti. Na tu, pole! *Radegundis* uſhliſhala je to proſhnjò, oduſéla je to martro, uſtála je ta réuna friſhna inu ſdrava is tega ſtóla, oſnanuvála tu zhudu, hvalila inu zhaſtyla je uſe nje dny to *S.* Krajlizo. *Numi* 21. *Epilog*

Sedáj h'tebi obernem ſe O miloſtiva inu *S. Krajliza Radegundis*! tàrte is to *Vinobiſga* ogóvorim: Pole! ti vidiſh naſho ſlábuſt, de h'temu lohnu teh miloſtivih ſamy od ſebe na móremo priti: sa tu O *S.* Nuna! O miloſtiva *Krajliza Radegundis!* poglédaj na naſs, ſproſsi nam od Buga to gnado, de is tabo uſem homo miloſt kasáli, kir taku is tabo troſhtamo ſe to miloſt deſsezhi ſkusi JEſuſa, AMEN. *Nuna* 22.

TA LXXVII. PRIDIGA.

Na ta XV. dan Meſza velikiga Serpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan ú Nebu Vſétja Divize Matère MARIÆ.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Eſt â Deo ut Regina,	Je od Buga kó Krajliza,
Maria Coronâ trinâ	Danaſs Maria Diviza,
Coronata. Hodie.	S'trújo crono cronana.

Thema

Fecit mihi magna qui potens eſt. Luc. 1.

Stúril je meni velike rèzhy ta, kir je mogozhen. Ib.

Num. 1. DE viſsóku ſtópil ni ú ſhlahtnuſti *Joſeph* Syn tega *Jacoba*, tájiti na ſmè ſe inu namóre; kir tu ſprizhuje S. Piſmu is tem kar právi: de. *Pharao* ta Ægyptouſki Krajl, kir ſpoſnal je bil Mo-
Exod. 1. drúſt tega *Joſepha*, pozhaſtil je bil njega viſsóku, is tem, kir je bil njemu ſvoj krajlevi pèrſtan na pèrſt poſtávil, tar zhes uſe krajleuſt-
Gen 41. vu is tem: *Tu eris.* Ti boſh zhès mvojo hiſho: povihſhal.

De viſsóku ſtopil ni ú ſhlautnuſti *Mardochæus* Syn tega *Jai-*
Num. 2. *ra*, odrézh ſe na ſmè inu namóre; kir tu ſprizhúje S. Piſmu is tem, kar pravi: de. *Aſſverus* ta Indianſki Krajl, kir ſpóſnal je bil Svejtuſt tega *Mardochæa*, katéro je bil njemu iſkásal ú tem, kir je bil
Eſther. 6. ta punt oſnánil: pozháſtil je njega is tem, kir ga je puſtil na krajleviga Kójna poſsádit, is krajlevim gvantam ogvántat, inu po tem Mèſte *Susan* vódit; tàr pred tem na glâſs od *Amana* govórit: *Sic honorabitur.* Taku bo ſhpoſhtúvan ta, katériga koli hótel bode ta Krajl ſhpoſhtúvati.

De viſsóku ſtópil ni ú ſhlahtnúſti *Daniel*, ta ú Babilonſki
Num. 3. ſhúſnoſti snájdeni Mladénizh odrèzh ſe namóre, kir tu ſprizhúje S. Piſmu is tem, kar govóry: de. *Baltaſsar* ta Babilonſki Krajl, kir ſpoſnal je bil vmétolnoſt tega *Daniela*, katéro je bil iſkasal ú brajnu inu reslágajnu unih zhudnih, na ſteno sapiſsanih beſsédy; po-
Daniel. 5. zháſtil je njega takù, de is povejla njegóviga. *Indutus eſt Daniel purpura, & circumdata eſt torques aurea colo ejus.* Oblézhen je bil *Daniel* is ſhkarlatam, obdàn okúli gèrla is eno ſlato keteno, kakor piſhe ſam od ſebe.

Katéru, zhe ſpremíſlimo, snájdemo; de teh en ſledni mógel
Num. 4. je ſpodobnu rezhe: *Fecit mihi magna qui potens eſt* Stúril je meni velike rèzhy ta, kir je mogózhen: kir en ſledni is teh sadúbil je rezhy ne le velike; tèmúzh ſylnu velike: kir ſledni is teh is poredni-

ga ſtanu bil je k'eni krajlevi zhaſtè poúſdignjen. *Fecit.* Stúril je meni. *Magna.* Velike rèzhy *Pharao*, ta kir je po uſem Ægytu, *Potens*, Mogózhen: kir mene je zhes uſe krajleuſtvu ſa ſvojga Nameſtnika poſtávil: govórit bi bil samógel *Joſeph.* Dálej, rezh bi bil samógel *Mardochæus*: Stúril. *Fecit*, je meni velike rezhy *Aſſverus*: ta, kir je *Potens*, mogózhen ú ſtu inu 27. Deſhélah: kir je mene is eniga od *Amana* k'gaugam namejneniga, is ſvojm kójnam gvantam inu crono pozháſtil. She dálei rezh bi bil samogel *Daniel*: velike rezhy. *Fecit mihi magna.* Stúril je meni *Baltaſſar*, ta zhes uſo *Babilonio* mogozhni, kir je mene is eniga Shúſhna, Rejenzhika, hlapza, ali: paſheta h'trjèti Perſhóni poſtávil. Katéru zhe prau ſpremislimo, snájdemo, právem: de sa rèjſnyzo ſmejo, inu ſpodobnu samórejo ſe hválit *Joſeph*, *Mardochæus*, *Daniel*, de ſo velike rèzhy. *Magna*: od teh mogózhnih Krajlou sadúbili inu prejeli. Ali: od tod.

Zhe dálej pogledamo, zhe od teh treh vèrſhemo tè ozhy na *Mario*, zhe my ta danáſhni dan premislimo, taku rezh ſmo pèrſyleni tu, kar djàl je uni Duhouni Poëta: *Vos: vos cum veſtro procul recedatis honore.* Is zhaſtjo vaſho vy odſtópyte, tar ſto ſe vy vidit napúſtyte: sa vol kir *Maria* ta danaſhni dan s'Duſho inu s'teleſsam ú Nebu uſéto Divizà vam uſem trem, inu uſem drugim, na kakorſhno koli viſho povihſhánim gréde napréj ú zhaſtè inu povihſhajnu; sa vol katériga ona ſama danaſs samóre govórit tu, kar govoryla je tèdáj, kir po tem Angelſkim Zheſhéjnu bila je ſkusi muzh S. Duha ſpozhela JEſuſa, rekozh: *Fecit mihi magna qui potens eſt.* Stúril je meni velike rèzhy ta kir je mogózhen: inu ſizer ne en *Pharao*, *Aſſverus*, ali: *Baltaſſar*: ne en *Conſtantinus*, ali en drugi *Monarcha* tè ſemle; pazh pak ſam Bug V. M. kir danaſs povíhſhal je mene, *Super choros Angelorum ad cœleſtia regna*: Zhes chore teh *Angelou* ú krajleuſtvu nebéſhku: katéru dodelil je njè to zhaſt inu oblaſt zhes nebu, pakál inu ſemlo, kakòr S. *Petrus Damianus* pravi: *Fecit tibi magna qui potens eſt, quia data eſt tibi omnis poteſtas.* Stúril je tebi *O Maria*! velíke rèzhy sarejſsnyzo ta, kir je mogózhen: kir dàl je tebi uſa oblaſt ſtúryti is nebam, paklàm, ſemlo, inu s'tem, kar ſe ú teh snájde, kar kóli hózheſh.

Luc. 1.

S. Petr. Dam. ſerm. de Nat. Vir.

Num 6.

Od tod, kir tu, *Fecit mihi magna qui potens eſt*: káshe nam, de *Marji* ſtúril je velíke rèzhy ta, kir je mogózhen, namerzh Bug V. M. kir je njè dàl to oblaſt zhes nebu, pakál inu ſemlo; kir je njò zhes uſe letu poſtávil: katéru, kir òbúdy pèr ſlednimu en velik tróſht inu veſselje. Od tod, inu sa tu tedaj, de letu ſe bul vidi, dalej pèr tèm hózhem danaſs oſtáti, inu iſkásat tega to rèjſnyzo,

Thema.

Propoſ.

Synop. tàr potèrdet is tèm, &c. *Eſt ô Deo ut Regina, Maria coronâ trinâ coronata. Hodiè.* Je od Buga kó Krajliza danaſs *Maria* Diviza s' trújo crono cronana. Katéru kaj dálej saſſlópit, bodo *Parati.*

Num 7. Piſhe *Bonfinius* ta imènitni Franſki *Hiſtoricus* od te Firſhtine is imènam *Genovefa*: de. Leta bila je ú enim takim ſhtimajnu inu vrédnoſti pèr tèm Franzoſkim *Childericus* imenuvánim Krajlu, de ona ſhla je pred njega, kadàr je kóli hotéla: de ona uſe, kar je kóli próſsyla od njega sadóbyla je inu prejela: sa vol katériga ſdélu ſe je Induſt. enim, de *Genovefa* goſpodújè zhes 'ega Krajla. Sa tu, kir en dan imél je ta Krajl gvíſhne hudodelnike sa vol nyh hudóbji h'te ſmerti obſódit, sapèrli ſo bily ty Dvórniki to krajlevo rihtno hiſho od uſeh platy, de napriſhla h'te ſodbe ta Firſhtina *Genovefa*, de bi sa te Hudodélnike naproſsyla: kir ſo vèjdili, de ona priti ima, inu sa Bonfinius l. 5. Deca. 1. tajſte próſsit. Letu kir ſvèjdela je bila ta miloſtiva Firſhtina, márala ni sa tu, grede ferbéſhnu pred ta krajlevi Dvór, najde ja sapèrta te vráta, ali: kakòr pèrtéknyla ſe je ona tajſtih, ſdájzi ſkusi to muzh Boſhjo, odpèrle ſo ſe te ſamè od ſebe, inu *Genovefa* ſhla je pred Krajla, próſsyla sa Jetnyke. Katéru zhudu kir je ta Krajl vidil is temi drugimi Sodnyki, tar sa en *miracul* ſposnáli; ſdájzi pèrvólyli ſo uſi h'te próſhnje, saſhónali ſo uſi tèm Hudodelnikam, púſtili ſo tè brès ſhtraffenge, inu shivè ſpúſtili is tè jezhe.

Num 8. Je iméla ta Firſhtina eno tako muzh? je iméla *Genovefa* eno tako gnado? je bila *Genovefa* ú eni taki zhaſtè inu vrédnoſti per tèm Krajlu *Childericuſu*? de ona sadóbyla je, kar je kóli próſsyla. Eh! kaj sa ene zhaſty inu vrédnoſti na bode *Maria*, kir Maria *Genoveſi* delezh naprèj grede? ja ne le *Genoveſi*, tèmúzh tudi uſem S Bona- drugim zhlovéſhkim Hzhéram, kakòr S. *Bonaventura* právi: *Su-* vent In *pergreſſa eſt Maria cunctas filias.* Ia, ni le ſamú premágala *Maria* tè Speculo Vir. c. 3. zhlovéſhke Hzhére ú te dobrúti, brúmnoſti, ú tugenteh, ali: zhednoſtih; pazh pak premága je uſe druge zhlovéſhke otróke: kir, kakòr S. *Thomas Aquinas* govóry: aku ſi lih. *Alij Sancti ſpecia-* S. Tho. *lia quædam opera virtutum exercuerunt, quia alius fuit humilis, alius* Aqu. O. *miſericors, & ideò ipſi dantur in exemplum ſpecialium virtutum; ſed* geſtu. 3. *Virgo Beata data eſt in exemplum omnium virtutum.* Aku ſi lih ty drugi Svetnyki ſubſebna dobra dela ſo dopèrnaſhali inu iſkasuváli; aku ſi drugi Svetnyki poſebne tugente iméli ſo nad ſabo: aku ſi lih eni bily ſo pohléuni, kakòr en *Franciſcus* inu *Cœleſtinus*: Eni zhiſti, kakòr en *Joſepb* inu *Suſanna*: Eni krótki, kakòr en *Moyſes* inu en S. Hier. *David*: Eni dobrútlivi, vſmíleni inu miloſtivi, kakòr ena *Genove-* in Exod. *fa*, *Paulinus Eliſabeth*; tàr takú napréj od drugih: sa vol katériga 9. 1. poſtáuleni ſo k'enimu *exemplu* teh tugentou: *Maria* pak dana je

k'eni-

k'enimu *exemplu* uſeh tugentou ukúpaj, kir, kakòr S. Ozha *Hieronymus* govóry. *Marjæ tota ſe infundit gratiæ & virtutis plenitudo.* Kir *Maria* is uſo polnóſtjo tèh tugentou, teh zhednoſti je napòlnjena bila.

Od tod is dobrim urshoham pèrſtàvi ta odſgóraj imenúvàni *Seraphinski Bonaventura* ſvojm ſgúr ſhlíſhanim beſsédam, letè. *Maria ſupergreſſa eſt cunctas filias in natura, ſupergreſſa eſt in gratia, ſupergreſſa eſt in gloria univerſas filias, id eſt: univerſas animas, & univerſas intelligentias Angelicas.* Preſtópyla je *Maria* uſe zhlovéſhke Hzhére ú *Natúre*, kir ta ú tè, ſhlahtniſhi je, kakòr uſe tè druge. Preſtópyla je *Maria* uſe tè druge zhlovéſhke Hzhére, ú tè gnade, kir ona ú mej uſémi is to je nèr bul napólniena. Preſtopyla je *Maria* uſe tè druge zhlovéſhke Hzhére, tu je: uſe tè druge zhlovéſhke Dúſhe; ja, uſe tè *Angelske* ſaſtópnoſtiù tè zhaſtè inu vrednoſti: sakaj h'tè priſhlà ni nobena ſtvárjena *Creatura*, kakòr ſama *Maria* Diviza. Kakòr de drugiga vezh samólzhim, sa vol kateriga samógla bi bila *Maria* rézh inu govórit: *Fecit mibi magna qui potens eſt.* Stúril je meni velíke rèzhy ta, kir je mogozhen: vidit je sadoſti nad tèm, kar itkásal je njè Bug V. M. na danáſhni dan, kir. *Eſt â Deo ut Regina Maria coronâ trinâ coronata Hodie.* Je od Buga kó Kraliza, danaſs *Maria* Diviza s'trujo crono cronana. Kateru je ena taka zhaſt, kakorſhne prejéla inu sadóbyla ni ſtvàr nobéna: sakaj skuſi tu je poſtávil Bug V. M. *Mario* k'eni Krajlizi zhes Nebú, Pakál inu Semlo: zhes Angele inu Svetnyke, zhes ludy inu hudyzhe.

Letóga zhe hózhmo vidit to rèjſsnyzo, délezh yſkat letè, nam ni hodit potréba, kir h'pèrvemu letó povè nam ta *Angel* H'drugimu *Maria* Diviza. H'trjetjimo ty Vzhenyki. Kar sadéne tè *Angele*, námerzh: de ty povédò nam tega ſgúrniga to rèjſsnyzo, ſprizha nam ta *Angel*, katéri govoril je h'tè S. Vdóve *Brigitti* rekózh: de. Po tèm, kir lozhyla bila ſe je ta S. dúſha *Mariæ* Divize od njè trupla, katéru ſgúdilu ſe ni bilú od bolésni; tèmúzh od lubéſni inu ſizèr na ta XIII. dan Meſza Velikiga Sèrpána, ali *Auguſta*, ſdáizi. *Ipſius Virginis animam, quando fuit ſoluta à corpore ſtatim ſuper omnes Cœlos ipſe Deus mirificè ſublimavit, eique imperium in univerſum mundum donavit.* Sdájzi, kakòr lozhyla bila ſe je Marjina preſveta Dúſha od njè Divízhniga trupla; ſdájzi Bug V. M. peuſdignil je bil letó na eno prezhudno visho zhès uſe Nebéſsa; tàr dàl jè bil letè zhes cel ſvejt to oblaſt inu krajluváine. H'katérimu pèrſtavila je Maria k'eni brumni S. Dúſhe, kir uſtalu je bilú mvoje truplu, inu na trjètji dan po mvoji ſmèrti uſeta ſem bila ſ'

Num.

S. Bonaventura.

ſup. citæ

Tbem.

Synopſi

Num. 10.

Confirm.

S. Brigit. ſerm. Angelic. c.

Dúſho inu teléſsam ú Nebeſsa: ſdaizi poſsajena bila ſim na en ſédeſh na deſnyzo mvoiga Synu, tàr naſzu uſe try Boſhje Pèrſhóne dále ſo meni eno crono tè nebéſhke zhaſty, ene take lepóte inu vrédnoſti, de te glihe ni bilú, ni, inu je tudi nahóde. Zhes letú ſhſiſhat bila je ena ſhtíma, katéra djála je: Prjátelza inu Iſvólena naſha, od ſedaj naſhe krajléuſtvu je Tvoje. Ti ſi ena Goſpa, ena Krajliza zhès uſe *Angele*, ti imaſh goſpodúvàt, tèbi je dana ta oblaſt, tebi ima uſe biti pokòrnu. Is katériga vidit je Mogózhnoſt *Mariæ* Divize, de ona ta je, katérije uſe podlóſhnu.

Rupert. de. Ali: zhes letu dálei ſtegne ſe *Richardus à S. Victore*, kir práve: *Nec ſolum in regno cœlorum data eſt ei ſingularis omnipotentia, ſed etiam in tribus regnis ſcilicet Cœleſtium, Terreſtrium & Infernorum, ut in nomine ejus omne genu flectatur.* Marji udána ni bila le ſamú ta oblaſt ú Nebéſseh; temúzh dana je njè ta oblaſt ene poſsèbne vſéga *Richar. de S. Vict. lib. 4.* mogózhnoſti zhes try druge krajléuſtva tudi, námerzh: zhes tu Nebéſhku, zhes tu Poſvejtnu, inu zhes tu Podſemelſku: de takú uſi, katéri ſe ú Nebeſseh; ſunai ſamiga G. Bogá. Vſi, katéri ſe na ſvejtu, inu uſi, kateri ſe pod ſemlò, úvizah inu paklu snáidejo, imajo ſe njè perklájnat, inu njè S. Imenu pèrpoguváti. Katéru zhe ſpremíſlimo, najdemo to rèjſsnyzo, de. *Eſt à Deo ut Regina, Maria coronâ trinâ coronata Hodie.* Je od Buga kò Krajliza, danaſs Maria Diviza s'trujo crono cronana. Kir, zhe *Mariæ* poſtáulena je zhès trújinu krajleuſtvu, trújino crono prejèla je tudi, katéra ſe sihréſhi, *Triregnum*, kakòr pak ta od *Paula* tega Imena V. Rimſkiga Pápesha h'pèrvemu snajdena crona Papeshova, more ſe rezh inu imenúvàti: kir, aku ſi lih letò nóſsjo ty Pápeshi k'enimu snàmenju tè oblaſti, katéro imajo zhes Nebú, Svejt, inu Vize; vener letá bul ſe ſpodòbi *Marji*, kir na eno veliku vehſhi inu mogózhniſhi visho ona je zhes te try krajléuſtva Krajlíza: ja tudi zhes ſamiga Pápesha poſtáulena. *Sa* vol kateriga si her mórem od *Mariæ* rézhe: *Fecit ei magna qui potens eſt.* Strúril je *Marji* velike rèzhy ta, kir je mogozhen: kir njè je Bug V. M. uſe *Angele* inu Svetnike ú Nebéſsih: kir njè je uſe Ludy na ſemli: kir njè je uſe Dúſhe ú teh Vizah: kir njè je uſe hudyzhe ú paklenſkim breſnu podvèrgel: kir njò je zhes uſe leté k'eni Goſpè, k'eni Krajlizi ſtúril, inu poſtávil; tàr ſzer takú, de uſe ima njè pokórnu biti: uſe njò ſhpoſhúvàt inu zhaſtyti, sa vol, kir, kakòr *Arnoldus Carnotenſis* govóry: de. *Maria conſtituta eſt ſuper omnem creaturam.* Poſtàulena je *Maria* zhes uſe *Creature*, inu ſizer takú. de *Maria* ú obláſti na eno guiſhno visho je JEſuſu enáka; sa vol katériga pèrſtávi Arnoldus: *Quicunque JEſu curvat ge-*

Arnold. Carnot. Orat. de laud. Virg.

nu,

vu, *Matri quoque pronus ſupplicet, & acclinis.* Gdúr kóli pèrpogúje ſe JEſuſu, ta pèrklájnat ima ſe njegóvi S. Materi *Marij*, kakòr eni prave, ne le ſamú Boſhji Materi; temuzh tudi, kakòr eni is trújo crono cronani Krajlizi. Od letéga dálej ſedaj. *Numi* 12.

Samèrka *Picrius* od tega Rimskiga Cæſsarja is iménam *Cajus Caligola*, de letá po shége drugih Cæſsarjou imel je ú navádi noſsit na gláve enoſtrujino crono, katéra bila je is ſgol ſvejſd ſturjéna, ú ſrèd katére bila je ena ſrebèrna *Luna*, inu vèrh leté enu slátu ſonze: katéra crona bila je imenúvàna. *Corona Exploratoria.* Is letó hódel je cronan okúli ta *Caligola*, de bi is to ſvojo obláſt zhes te njému podvèrshene Krajleuſtva iſkasal. Ali: púſtymo to práſno nóſhotè crone na ſtráni, kir danáſs rèjſsnizhniſhi trújino crono vídimo: kir *Maria* danaſs cronana je is temi ſvéjſdami, cronana is to *Luno*, cronana is tem ſonzam. Is tem ſonzã, pravim: tèh Svetnykou nebéſhkih, katéri ſvejtjo ſe. *Sicut ſol in regno Patris eorum.* Kakòr ſonze ú krajléuſtvi nyh Nebéſhkiga Ozheta. Dálej cronana je *Maria* is to *Luno*, námerzh: kakòr *S. Bernardus* pravi: is to S. M. Cèrkoujo, is tem zhlovéſtvam, katéru ſe ſnajde na ſemli. Shè dálei cronana je *Maria* is ſvejſdami teh *Angelou*, kir tè ene ſvejſde imenuje *Joannes*: inu ſizer ne le ſamú tèh dobrih; tèmuzh tudi tèh hudih. kirzhes uſe letè, kakòr zhes uſe Svetnyke ú Nebéſsih, zhès uſe ludy na ſemli sadóbyla inu prejela je *Maria* to oblaſt de njè uſi imajo pokórni, podlóſhni, podvérſheni biti.

Pierius lib. 4. titulo Explor.

Mat. 13.

Apoc. 12.

Katéru, de kaj bul vídiſh, O karſhanska Dúſha! poſhlúſhai kaj od crone tega ſonza, ali od teh Svetnykou právi S. *Brigitta*, námerzh: de. Vídila ſim ú enim rèjſnyzhnim pèrkáſnu pádat ú Nebéſseh te lube Svetnyke préd *Mario*, tàr zhaſtyli ſo tajſto nato visho, rèkózh: *O Domina Benedicta! tu portaſti in te Dominum omnium noſtrum. Tues Domina & Regina noſtra.* O Maria! ti ſhégnana Goſpá noſhi ſi ú tebi naſhiga uſeh ukúpaj Goſpúda. Ti ſi naſha Goſpá inu Krajlíza. Katéru zhe ſpremíſliſh, vidiſh, de ta crona tega ſonza, ty lubi Svetnyki ú Nebéſsih cronajo zhaſtitlivù *Mario* Divizo, kir njò sa ſuojo Goſpó inu Krajlizo ſpoſnájo. Zhe dálei shélyſh, O vjèrna Duſha! vidit crono te *Lunæ*, ali S. Mater Cèrku, potréba ni tebi hodit délezh, kir tu vidiſh inu ſhli, ſhiſh pèr enimu ſlednimu Kárſheniku; kir en ſledni letó zhaſty, letè ſe pèrklajna inu pèrpogúje. Zhe h'ſadnimu, *O Chriſtian!* shélyſh saſtópit crono teh ſvèjſd, ali: teh *Angelou*, is katero cronan je *Maria*; saſtópi tu, kar govóril je ta *Angel* h'te odſgóraj ſpómneni S. Vdóvi *Brigitti*, rekózh: ſdàizi kakòr lózhyla bila ſe je Dúſha *Mariæ* Diviye od tega S. Divízhniga trupla, bila je ta od

S. Brig. l. 4. Revela. c. 70.

Numi 13.

Buga zhes uſeNebéſsa povíhſhana,bila je od Buga poſtáulena. *Angelorum Dominam æternaliter ipſam conſtituit Deus:* K'eni Goſpè, k'eni Krajlízi uſeh *Angelou*, inu ſizer na vekumai, takú teh dobrih inu Nebeſhkih; kakòr teh hudih inu paklénskih, de uſi ſo nje podlóſhni inu pokórni,inu ſizer,kar te nebéſhke sadéne, takú, de *Omnes libentius inferni pœnas ſuſtinerent, quã aliquibus ejus præceptis in aliquibus contradicerent* Vſi bi raiſhi tèrpéli to paklensko martro,kakòr debi ſe eni *Marjini* sapovédi ſuper ſtávili: kakòr de bi enimu famimu *Marjinimu* po véjlu na bily pokórni: inu tu ty dobri, ſvelízhani inu Nebéſhki *Angeli.* H'katérimu pèrſtávil je ta *Angel.*

3. Brig. in ſer. Ang. c. 69.

Mèrkai *Brigitta.* kar te druge, námerzh: te paklénske *Angele*, ali: hudyzhe sadéne, de tèdáj, kir Bug V. M. bil je *Mario* k'eni Krajlízi teh *Angelou* poſtávil: tèdáj tudi. *Super omnes etiam malignos Spiritus ipſam ſic Deus potentem effecit, ut quotieſcumque ipſi aliquem hominem Virginis Auxilium ex charitate implorantem impugnaverint, ad ipſius Virginis nutum illicò pavidi procul diffugiunt, volentes potiùs pœnas ſuas miſeriáſque multiplicari, quam ejuſdem Virginis potentiam, ſuper ſe taliter dominari.* Tèdáj kir Bug V. M. cronal je bil Mario k'eni Krajlízi teh *Angelou*, tèdáj ſtúril je bil tudi taiſto taku mogózhno zhes te fèrdámane paklénske duhóve, de. Kuliker krat bodo letyeniga is lubésni prútje *Marji* na njè pomúzh klizeozhiga zhlovéka mamyli,ſdáizi na tu *Marjinu* poklízajne uſi imajo odſtópit, ſhbéshat inu pobégnit: inu tu ſa tu, kir ráiſhi hózhejo uſe nyh martre, uſo nyh ſtraffengo, uſe nyh tèrpléjne, inu ſizèr nagmíranu iméti; kakòr pak to oblaſt, katéro zhes nyh ima *Maria*, obzhútit. Katéru, de drugiga vezh samólzhym, káshe nam tu, kar piſhe, inu.

Num. 84.

Num. 85.

Samè ka *P Laurentius Chryſogus*: de. Pèrgúdilu ſe je ú *Japonji*, de ſtála ſta úeni hiſhi en *Chriſtian* is enim Aidam: pèrmérilu ſe je, de ta Aid umèrl je, inu ta *Chriſtian* drugi vezhèr po pogrébu, ſpal je inu pozhíval: póle! po nozhi uſtána en tak hrúp inu na ókai ú tè hiſhi, de meniljeta ubógi *Chriſtian*, de cel Pakál is uſémi hudyzhi príſhàl je úto hiſho; tàr pèr tem je ſhlíſhal ene groſne ſtríme, katére ſo njega h'temu bóju klizhale. Na tu ta ubógi zhlóvik vuſs preſtráſhen uſtàl je is poſtele, pèrſhgé to luzh, tézhe pred njegou Altarizh páde na koléna, ſe pèrporózhy JEſuſu inu *Marji*, tàr te ú te nadlúgi h'pomúzhi poklízhe. Zhes tu obèrne ſe okúli, popléda po hiſhi; póle! vidi le tó uſo is enimi gèrdnimi, zhèrnimi, groſnimi inu oſtúdnimi Poſtáſtmi napólnjena; tàr ſi líſi al te ſtráſi noſi tímo: *Non venimus huc ad te devorandum, ſruſtra hos facis apparatus, gratis tanta machinaris.* Na-

Mund. Marianus Diſurſ. 7. §. 11.

bui

bui ſe, my niſmo príſhli leſsem tebe poshréti, sa tu ſabſtóin ſo mújaſh, inu zhès naſh pèrpráulaſh. Letú kir ſhlíſhal je ta preſtráſheni kárſhenik, inu kir je vidil de ſe te Poſhàſte nagánejo; tèmúzh le ſtője i-u tulljo; uſel ſi je tu ſerzé, tàr djàl je h'taiſtim: Jeſt nimam oróſhja drugiga zhes vaſ, jeſt ſe b-júvàt inu vaſs premágat is drugim namorem, kakòr is tèm ſladkim S. Iménam JEſus inu *Maria*, katéru, kakòr srékel je bil ta *Chriſtian*, ſdáizi odpèrla ſe je ta ſemla, tàr préd nym je uſe te paklénske Poſhàſti poſhèrla. Katéru, kir je vidil, pade na koléna, tàr sahváli JEſuſa inu *Mario*: povèjdal je letú s'tróſhtam inu veſséljam, rekozh: Sèdáj ſe nabójim nobéniga, kir vèjm, is zhìm, kakú inu na kákoſhno visho? ſi samórem pomágat te hudyzhe odgnàt inu premágat,

Zhes tu ſedaj, *O Chriſtiani*! kaj sa ene míſli vaſs naobhájajo? kaj ſe vam nadoſdéva od tega, kar ſte od tega brúmniga Karſhenika ſhlíſhali? ni le enkrat rèjſs, de *Marji* te Krajlizi Nebéſhki podvèrſheni inu podlóſhni ſo ty Angeli paklénſki, kir ty na enu ſamu inu golu poklízaine na njè S. Imé mógli ſo uſi tbéshat inu pobégnit, mógli ſo ſe uſi udréti ú ta paklenſki prépod? katéru zhe ſe nekólku b-ſtréſhi pregléda, zhè nekolku bul ſpremiſlimo, snájdemobiti popólnama rèjſnyzhnu tu, kar ſim djàl inu govóril odſgóraj, de, *Eſt à Deo ut Regina, Maria coronâ trinâ coronata Hodie*. Je od Buga ko Krajliza, danaſs Maria Diviza s'trujo crono cronana Sa vol katèriga ſpodóbnu imé li bi my uſi h'tému vóſhit eno veliko ſhrézho *Marji* te danaſs od ſame S. Troyze cronani Krajlizi Nebéſhki. Isto iméli bi ſe my reſvéſselit, ja ne le ſamú reſvéſselit; tèmúzh iméli bi my te mogózhni Krajlizi en dár pèrnéſt inu offrat k'enimu snámenju naſhiga podluſhtva, ali: podlóſhnoſti? katéru de tèdái ſtúrmò, de *Mario* pozháſtimo, ſpómni en ſledni na to trújno crono, tàr is trújim dáram podvíſal ſe bo pozhaſtyti to Krajlízo Nebéſhko *Mario*. Spómni právim: *O Chriſtian*! na to pèrvo crono teh ſvejſd, námerzh: na te lube *Angele* Nebeſhke. H' drugimu, na to crono te *Lunæ*, námerzh: na S. M. Cèrkou, inu na te vjèrne *Chriſtiane*. Inu h'sadnimumna crono tega ſonza, námerzh: na te Iſvoléne inu Svetnyke ú Nebéſsih. Spómni právim: O zhlóvik! na te lube Svetnyke, kakú lety zhaſtè *Mario* to preſveto Mater ú Nebéſhkim krajleuſtvi. Spómni na Ludy, inu pogléi, kaku ſe pèrklájnajo, pèrpogú jejò *Marji* tè prezhiſti Divizi: pogléi, kakú lubjo taiſto, kakú klizhejo h'njè napomágaje. Spómni na te *Angele*, inu ſpremisli, kaku ry dobri inu Nebéſhki pokórni inu podlóſhni ſo *Marji*, kakòr ſi ſhlíſhal odſgóraj. Prutje pak ſpremílli, ka-

Num. 12.

kú ty hudy inu paklenſki duhóvi treſsejo inu bójè ſe pred taiſto, kakòr je govorjenu. Spómni právim: O zhlóvik! na te try lepe tugenti, na Andoht, na Lubesen, inu na to Pokórſhino prútje *Marji*. Zhaſte letó andohtlivù is Nebéſhkimi Svetnyki. Lubi letó pèrſerzhnu is to ú *Mario* ſalúbleno S. Matèrjo Cèrkoujo. Bodi leté radavólnu pokórn is temi dobrimi *Angeli*, inu ſubſebnu búi ſe, tàr trepétai pred njò, ali: ne kakòr ty prekléti inu is Nebeſs páhnjeni Duhóvi; tèmúzh préd njò kaj hudiga, naſpodóbniga inu grèſhniga ſturyti: kir takú cronal bóſh *Mario* is trújno crono, kakòr cronala je letó danáſs ſama S. Troyza. Bóſh cronal *Mario* is crono tèh lubih Svetnikou, tèh Ludy inu tèh Angelou: zhaſte tèdáj *Mario* is Svetnyki is andohtjo, kakòr: is eno Molitoujo, Poſtam, Almoſhno, Spovejdjo, Obhájilam &c. Is dèrſhàinam te zhiſtoſti, is pohléuſhino, krotkúſtjo, potèrpeſhlivoſtjo, inu drugimi *Marij* uſézhnimi zhednoſtmi. Lubi tèdái *Mario* is S. Matèrjo K. Cèrkoujo, kir ta, *Marji* h'zhaſte ſtúry, kar kóli ſtúryti samóre; inu tu is lubésni prútje njè, tàr de bi is tem uſe njè otróke h'lubésni prútje *Marji* obúdyla, nagnyla inu priprávila. Bodi, O zhlóvik! pokorn, podlóshen, inu podvèrſhen *Marji* te Nebeſhki Cæſarizi is *Angeli*. Gléi, de ti *Marji* ú eni, ali: drugi tèzhe ſe supèr naſtáviſh: ſúbſebnu pak vári inu búj ſe is enim, ali: drugim grèjham reſsèrdit inu reshálit: kir takú právim: cronal bóſh *Mario*, kakòr eno právo krajlizo *Cæleſtium, Terreſtrium, & Inferworum*, zhes Nebéſhku, Poſvejtnu inu Podſemelſku. Podſemelſku, právim; inu prásnu tàr sabſtóin nikar; temuzh práu inu dobru: kir *Maria* je tudi ena Krajliza zhes te vize: kir nje je dana ta oblaſt inu muzh is teh tèm réuni Dúſham pomágat, kakòr ſprizhújeja ty Sveti Vzhenyki, inu de drugih vezh sapúſtim, ſúbſebnu *Bennardinus de Buſtis*, is katérim hozhem sa danaſs ſklénit.

Num. 27. Letá Lrúmni inu ſedai ſpomneni Vzhénik naſhiga *S. Ordna* piſhe de. Kir *Maria* Diviza iméla je umréti, tedai proſsyla je JEſuſa, katéri ſe je pèr njè prízhin snéſhil, de bi njè to gnado ſtúrila de, kadàr bode on njò ú Nebéſsa uſel, uſel bi tudi is njò is viz uſe te Dúſhe, katere ſe ú taiſtih snáidejo. Na tu pèrvólil je JEſus *Epilog.* radávolnu, taku, de tedaj, kir bila je uſéta *Maria* ú Nebu, uſete ſo bile is njò uſe te Dúſhe, katére ſo ſe ob taiſtim zhaſsu snéſhle ú teh vizah. Tu pak sa tu, kakòr *Gerſon* právi: *Quia tunc Regina coronabatur, Regina inquam: miſericordiæ, Domina gratiæ, ad cujus coronationem captivis veniam dare par erat.* Kir tèdái cronúvàla ſe je Krajliza te miloſti, inu Goſpà ſe gnade, ſpodóbi-

Gerſon. Trakt. 4. in Mag.

ju

lu inu raimalu ſe je, de h'njè zhaſtitimu cronajnu ty Jetnyki sadúbili ſo odpuſhájne inu reſhejne is jezhe. Katéra oblaſt dana ni biſa *Marji* le sa enkrat, le sa tèdái; tèmúzh to hrani inu ima ſhè dan danáſhni; sakaj *Maria* ſkusi to njè od JEſuſa udeléno oblaſt uſáku lèjtu na danáſhni dan ſpéle is viz, inu reſhi veliku Dúſh is te martre, kakòr tèrde *S. Petrus Damianus* is unim lepim *Exemplam*, katériga samèrka ſam ta S. *Cardinal*, námerzh: de,

Pèrgudilu ſe je bilu, de umèrla je bila ú tem Rimſkim Meſte ena ſhlahtna Goſpá is iménam *Morazia*, sa katéro je ena njè brumna inu andohtliva Botra ſtanovítnu, inu is ſliſsam mólyla. Na tu pèrgúdílu ſe je na ſhnúzhnlſhi vezhèr, de ſe je ta Shiva snéſhla ú Cèrque *Mariæ* Divize in *Capitolio*, tukai ú te mólytvi sagléda eno veliko *Proceſſio* uſeh ſort Ludy priti ú ta *Tempel*, inu ú méi temi to mèrtvo *Morazio*; temu ſe preſtráſhi inu sauſame, tàr, kir sa vol dréjna inu obílnoſti tèh Ludy ni mógla do njè, uſtàne gori, grede h'vratam te Cèrkve, tukai zháka na to.. Leta *Morazia* kir priſhla je is to *Proceſſio* h'vratam' úpráſha njò ta shiva, kaj bi tu pomenílu? na tu ta mèrtva právi: Botra, mèrkai. Jeſt ſim ta prava *Morazia*, katéra ſim láni umèrla, inu do danaſs bila ſim ú vizah, ali: danaſs je mene, inu uſe te, katére letúkai vídiſh *Maria* ta mogozhna Krajlíza is viz inu martre reſhyla: inu ſedai gremo uſi is *Mario* ú Nebeſsa. De tu je rèjſt, mèrkai k'lèitu na danáſhni dan imaſh umréti, inu od *Mariæ* is viz reſhena biti katéru je uſe bilu ob lèitu dopólnjenu inu sgojénu. Eh! Eh Chriſtiani lubesnivi! Spomnite ſedai, kaj sa ene mozhy, mogózhnoſti inu obláſte je Maria? sa tu podvisájmo ſe leró cronat is témi trjemi cronami, de my od njè sadóbimo to crono ú Nebéſseh. Podvisajmo ſe zhaſtit, lúbit, ſhpoſhtúvàt Mario to Krajlízo Nebeſhko, de sa lóhn letéga usáme naſs ú Nebeſsa, kir bomo njò zhaſtili na vezhnu.

A M E N.

Num. 18.

5. *Poſt Dom. 1. Epiſt.*

TA

TA LXXVIII. PRÍDIGA.

Na XVI. dan Meſza Velikiga Sèrpána, ali: Auguſta.

Na dan Svetega Rocha Spovidnika.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Rochus quia obedivit,	Rochus kir ni bil okóren,
Et poſt juſſa Patris ivit:	Thèmúzh Ozhu práu pokóren;
Loquitur Victoriam.	Govóry Victorio.

Thema.

Vir obediens loquetur victoriam.

En pokórni Mósh govóril bo to victorio. Prov. 21.

Num. 1. SA eno mózhno, sa eno mogózhno rèzh dèrshálu ſe je ob uſeh zhaſseh tu offruvájne; inu sa tu, kir, kakòr govóry Ovidius:

Exord. *Munera crede mihi placant hominésque deósque. Placatur Jupiter.* &c. Ty offri, daróvi utólaſhjo Ludy inu Bogóve: de sa vol teh *Jupiter* vèrshe prozh ſtréle njegóve: Kakòr h'temu govóry *Ovidi-*

Ovidius Faſto. 5. *us* dálej. *Sæpè Jovem vidi, cum jam ſua mittere vellet fulmina, thure dato ſuſtinuiſſe manum.* Is katerim hozhe rézhe: de. Ty daróvi, ty offri ſo ene take mozhy, de oni potólaſhjo sèrd teh Bogóu, kadar hózhejo ſtraffúvat te Ludy sa vol nyh pregrèjhe; de oni od ſtraffenge nehájo. Tu, kakòr eno pejſsem púſtim pèr *Ovidiu*, inu ſtópim h'te rèjſsnyzi, kir tu vidímo nad naſhim právem inu shivim Bugam: sakaj ta, kadàr reshálen je od tega zhlovéſtva; inu ſtraffúvat sázhne tajſtu; taku is nizh drugim taku hitru ſe nautoláshi, kakòr is dármy inu offri; kakòr prizha nam letú, kar.

Num. 2. Bère ſe, de Kir svèjdel je bil *Seleucus* Krajl tè *Aſiæ*, de en velíki shatz snájde ſe ú tem Jeruſalemſkim Temple; poſlal je bil eniga Vojſhaka is iménam *Heliodorus* inu eno mozhno ſhounèrſhino, de bi ta ſhatz uſel inu h'ſebi is Templa pèrnéſsel. Ta, kir bil ſe je tega podſtopil, ſdáizi ſtégnil je G. Bug ſvojo *S.* rokò zhès njega; poſlàl je eniga kojnika od Nebeſs, katéri podèrl je tega

2. Mach. 3. *Heliodora*, inu dua *Angela* ú ſhtalte dueh Mladénizhou ſta pèrſtópyla, katéra, *flagellabant ſine intermiſſione*, tèpla ſta ga brès nehájna inu grosovìtnu; ja takú, de sgúbil je bil to beſsedo, inu priſhàl na konèz, de. *Omni ſpe & ſalute privatus*, ni bilu vupájnja dalſhiga ſhjuléjna. Katéru kir vidil je *Onias* ta velíki Maſhnik, inu ſpósnàl to ſtráffengo Boſhjo: *obtulit pro ſalute viri.* Offràl je G. Bogù ta smyhrni offer sa sdráuje tega Moſhà, inu próſsel sa tega mutaſtiga *Heliodora*: inu póle! is tem utoláſhil ſe je ta ſerd Boſhji, nehàl je ta tèpésh, pregovóril ta mutaſti, inu oſdrávil je ta na pu mèrtvi *Heliodorus*; h'katérimu bi na bil príſhàl, kadèr

bi

bi na bil sa njéga offrúvàl inu próſsel ta Maſhnik. Is katériga vidimo ſedaj, de ú rèjſanyzi ena mózhna rèzh je tu offrúvàjne; ja sa eno tako my ſamy letú tèrdimo, kir, kadàr khi obzhútimo, de tèpe naſs G. Bug is eno, ali: drugo ſtráffengo; podvísamo ſe is temi offri inu dàrmy ta ſèrd Boſhji potoláſhit: inu is naſhim velíkim núzam, kir deſtikrat ſmo potoláshili G. Bogà, de vergel je is róok to saſlúsheno ſtribo, is katéro tèpel je naſs sa vol tèh gtèjhou.

Véner: aku ſi lih ena takú mogózhna rèzh je tu offruvájne, véner, právim: ſhè ena mogózhniſhi rèzh je ta Pokórſhina po beſsédah S. *Gregoria*, kir právi: *Melior eſt obedientia, quàm Victimæ*: tàr povej ta urshoh, rékòzh: *Quia per victimas aliena caro, per obedientiam verò voluntas propria maſtatur. Tantò igitur quisque Deum citiùs placat, quantò ante ejus oculos repreſſa arbitrij ſui ſuperbia gladio præcepti ſe immolat.* Bulſhi je pokórſhina, kakòr ta sákol, ali: offer, sa vol kir ú offrúvàjnu offrúje ſe le ptúje meſſu, ú pokórſhini pak offrúje ſe ta fráj inu leſtna vólja. Od tod telkájn hitreſhi edèn utoláthi G. Bogà, kulikájn vèzh ſe on pred ozhmy Boſhjimi is mezham potlázajna te fraj vólje offra inu sakóle. Is katérim káshe nam ta S. Ozha; de Pokorſhina je ena mogozhniſhi rèzh, kakòr tu offrúvàjne; kir is to, *Quisque Deum citiùs placat*, hitreſhi, kakòr is offri G. Bogà potoláthi.

Od tod ſedaj saúſet ſe nima nihzhè Salomonu, de on takú ſerbéthnu djàl je: *Vir obediens loquetur victoriam.* En pokórni Móſh govóril bo to *Victorio.* Sakaj, kir en taki sakú hitru utoláshi tega ſerditiga Bogà, móre ſe ſihèr rèzh, de on tudi premága tajſtiga; kakòr *Cornelius* govóry: *Obedientia vincit ipſumet Deum, ut obedienti nihil negare queat.* Ta Pokórſhina premága ſamiga Bogà, inu ſizèr takú, de on ènimu pokórnimu zhlovéku nizh namóre odpovèjdat, kir ſtóji piſsanu: *Voluntatem timentium ſe faciet.* On bo dopólnil vóljo teh, katéri ſe njega bojè. Sa vol katériga oſtáne per tem, de. *Vir obediens loquetur victoriam.* Ta pokórni govóril bo to *Victorio.* Kakòr tu vidit je, de drugih vèzh samólzhym, nad naſhim danáſhnìm S. inu velikim Pomózhnykam *Rochuſam*: katéru de khi kaj bul saſtópyli bodo, hozhem per tem kaj dálej oſtati: inu. K'hváli Bogú, h'zhaſte temu S. *Patronu* iskásat, de. *Rochus quia obedivit, ac poſt juſſa Patris ivit: loquitur victoriam.* Rochus kir ni bil okóren, themuzh Ozhu práu pokóren: govóry *Victorio.* Per tem pak opómnit uſe h'rému, kar je ſtúrilu *Rochuſa* taku mogózhniga: inu de uſi uſet imajo h'njemu tu savúpajne ú nadlúgah, kir on sa vol Pokórſhino velik inu

Num. 21

S. Greg. Moral. l. 25. c. 3.

Num. 4.

Prov. 21

Cornel. in lo. cit.

Pſalm. 144.

Thema

Propoſ.

Symphſ.

mogózhen je pred Bugam. Katéru saſtópit, proſsem, bodo pèrpráuleni.

Num.5 Berem: de. Kir *Tobias* ta S. Prerok príſhal je bil na konèz tega ſhjuléjna; poklízal je bilſh'ſebi njegóviga Synú *Tobiasa*; katériga ogovóril je, rekozh: *Audi fili mi.* Poſh'úiha) mvoj Syn beſséde mvojh uſt, póle! vidish, de jeſt ſkoraj imam pójt is tega *Eduſtio* ſvejtà, sa tu uſémi gori mvoj sadni náuk: *Omnibus diebus vitæ tuæ in mente habeto Deum, caue, ne aliquando peccato conſentias Ex ſubſtantia tua fac eleemoſynam, & nolli auertere faciem ab ullo paupere. Quomodo potueris, eſto miſericors.* V'uſeh dnèh tvojga shju*Tob. 4* léjna, ime Bogà ú ſerzu, vari, de khi kadaj grèjhu napèrvolish. Stúri Almoſhno popremoſhéjnu. inu naodvèrni oblizhja od Vbóſza. Bodi uſmílen, kakor both samógel Ah návuk uréden uſem Stárisham ú ſerze sapiſsan biti! kir ob ſedájnih zhaſseh nizh takiga per Ozhéteh inu Matérah ſe navídi, nizh, ali: malu takiga ſe samèrka: kir nizh, ali: malu je *Tobiaſau*, katéri bi ſvojm otrókam take navúke dajáli: katéri bi ſe po tega *Exemplu* sadèrsháli, kakòr sadèrshal ſe je *Joannes*.

Surius inu drugi piſhejo, de. Kir Ozha S. *Rochuſa* is imenam *Num.6.* *Joannes* príſhal je bil na sadnje dny, inu zhas tega shivitka; poklizal je bil h'ſebi kakòr en drugi *Tobias*, ſvojga Synu *Rochuſa*, tega ogovóril je, rekozh: *Tempus adeſt fili mi.* Mvoj Syn priſhal je ta zhas, de ú kratkim pójt imam ú to Vezhnoſt, sa tu proſsem te uſámi gori mvoi návuk. *Deum inprimis colite, & Salvatoris noſtri tormenta cruciatúsque reminiſcitor, quibus nos ſalvatos eſſe voluit. Pupillis item & viduis, idque genus omnibus, alieno ſuorúmque præſidio deſtitutis opem ferto. Avaritiæ tenacitatem caveto.* Mvoj Syn! h'pèrvemo poſlíſsai ſe uſelej G. Bogà zhaſtyti. H'drugimu vèden martro Chriſtuſav ſpremíſhlui, ſkusi katéru hótel je naſs isoblaſti tega hudyzha odrésheit. H'trjétimu poſlíſsai ſe tem vbógim Vdóvam, Sapuſhénzhikam, inu uſem drugim potrebnim h'pomúzhi piti. H'sadnimu vári ſe Lakomnoſti in ſkopústi, kir is te uſa druga hudóbija ishája: tar na tu dal je *Joannes* Rochuſu ta Ozhétni shegen, rekozh: de. Zhè bode letú dèrshál, en velik lohn imèl bo od Bugà Tu uſe uſel je is veſséljam gori *Rochus*, inu kakòr en drugi *Tobias* dèrshál je popóluama: kakòr.

Num.7. Dálej piſhe *Surius*, de. Kir *Joannes* inu *Liberia*, Ozha inu Mate tega 20. léjt ſtarega Mladénizha *Rochuſa* lóthyla ſta ſe bila is tega ſvejtà; inu *Rochus* preſsédil uſe nyh veliku bogáſtvu, ſpómnil ſe je na návuk tega Ozhéta, predàl je uſe, kar je bilu njemu sapuſhénu, ſunáj ſamih enih gradóu; katére je bil ſvojmu

Stri-

Strizu sapúſtil: te ſkúplene denárje uſe je ú mej Vdóve, Sapuſtné nzhike, inu ú mej druge Vbóſze reſdélil: on pak uſel je na ſe ta trjètji Orden mvojga S. Ozheta *Franciſca*; oblékel en Rumarſki guant, inu je ſhàl obyſkuvat te S. Méſta po ſvejtu. Is katériga ſedaj vidimo, de *Rochus* bil je ubúgliu, inu pokóren ſvojmu Ozhetu popólnama; kir dopólnil je uſe, kar vuzhil, kar sapovidúvàl je njemu ta Ozha. O Pokórſhina urédna uſe zhaſty inu hvále! ſpodóbnu iméli bi ſe mi uſe po tajſti poſſíſsat is *Rochuſam* inu *Tobiam*, inu sláſti kir ona pred Bugam vèzh vellà, kakòr try offri. *Melior eſt obedientia quam victimæ*: inu sláſti, kir ta te pokórne ſtury priti ú veliko zhaſt inu vrédnoſt: kir. *Vir obediens loquetur victoriam*: kir en pokórni zhlóvik govory od *victoriæ*: katèro, kakòr govóry *Cornelius* odnéſse: *de devicto Diabolo, mundo carne, ſeipſo*: zhès tega hudyzha, ſvejt, meſsu inu zhes tamiga ſebe: kakòr tu vidit je nad danáſhnim S. *Rochuſam*, po mvojh ſgúrnih beſsédah. *Rochus quia obedivit, & poſt ju'a Patris ivit: loquitur victoriam.* Rochus kir ni bil okóren, temuzh Ozhu prau pokóren: govóry Premagájne. Katériga rèjſsnyzo de kaj bul vidimo, ſlópymo dalei od tod.

1. Reg. 15. Prov. 21. Corn. in lo. cit. Synopſis

V'mej drugim kar h'návuku ſvojm Bratam govóril je ta brumni *Abbat Dorotheus*, djàl je tudi letú: Mèrkajte Bratje: *Diabolus tales diligit, atque his maximè delectatur, qui ſine Duce ſunt.* Ta hudyzh nèr bul lubi tè, inu nad temi nèr vehſhi luſht inu veſsélje ima, katéri nobeniga Vojárna, ali Glavárja nimajo. Se veſsély per teh, lubi lete takú Satan, katéri nobéniga Visharja inu Peláuza nimajo? Ah! takú lubi tudi letè napokórne: sakaj, zhe nimajo, katéri bi nyh vódel, katéri bi nym sapovéjduvàl; kakú? inu komú bodo pokórni? Zhè tedaj pokórni inu ubúglivi niſo, taku sa rèjſsnyza per nyh ima en luſht, enu veſsélje ta hudyzh; lete ima sa lubu ta Satan, lety ſo is nym ú myru inu ſpráve; kakòr ty Pokórni ú enim vezhnim bóju. Vni premágani ſo od hudyzha, lety pak premagújejo tajſtiga, kakòr *S. Gregorius* právi: *Victores ſunt, qui obediunt; quia dum voluntatem ſuam alijs perfectè ſubjiciunt, ipſi lapſis per inobedientiam Angelis dominantur.* Eni Premágauzi ſo ty, katéri ubúgajo, sakaj, kir oni ſvojo vojla drugim popólnama podvèrſhejo, ta zhaſs oni zhes tè is Nebeſs sa vol nyh napokórſhine pahnene *Angele*, namerzh: zhes te hudyzhe goſpodújejo: katéru kaſhe biti rèjſsnyzhnu tu, de. *Vir obediens loquetur victoriam.* En pokórni zhlóvik govórit samóre od premágajnja, kir en taki zhes te hudyzhe goſpodúje. Katéru, zhe prau ſpremiſlimo, vidi ſe nad danáſhnim *S. Patronam Rochuſam*, kir on sa

Num. 8 Dorotheus doctrina 5.

Confir.

S. Greg. l. 2. in 1. Reg. c. 15.

Prov. 21

vol tega, kir j' bil takú ſvojmu Ozhétu pokórn; ſkusi tu, inu is tèm premágal je tega hudyzha, inu goſpodúje zhes *Satana*; kir letà is uſim njegóvim ſlíſsam, mújo, tekam inu ſkuſhnjávami per *Rochuſu* nizh ni oprávil; temuzh mógel je na ſhpótu oſtáti, *Rochuſa* sa ſvojga Premágauza ſpoſnati. Ah! práu, práu tedaj. *Rochus quia obedivit &c.* Rochus kir ni bil okóren &c. zhes hudizha. Od tod.

Num. 9. Dálej, zhe pogléjdamo, snájdemo, de *Rochus* is to Pokórſhno polek tega, de premágal je tega hudyzha, premágal je tudi ta ſvejt; inu rèjſnyzhnu: sakaj *Cornelius*, kadàr ſpremíſhluval je ta ſvejt, ſné bil je leru pèr njèmu, námerzh: *Mundi præcipuum deſiderium ſuis ſectatoribus immiſſum eſt, cæteris omnibus dominari.* Te nèr vehſhi shélje tega ſvejtà ſalúblenzam dane ſo, zhes uſe goſpoduváti. Tu je: ta ſvejt drugiga n zh nashély, drugiga nizh navúzhi, kakòr le Preúſetnoſt, kakòr le zhes druge goſpoduváti, inu vezh takiga. Prútje pak. *Obedientia verò planè hoc deſiderium rejicit & calcat, quia non tantum ſuperioribus, ſed & paribus, & inferioribus ſe ſubjicit & obedit.* Ta Pokorſhina uſe lete shélje tarè inu téptà, kir ona i apodvèrſhe ſe le ſamú tém Vihſhim; temúzh tudi enákim, inu zelu tem Porédniſhim: ſkusi katéru oſlabi ta ſvejt, kir nizh sa njega namára. Katéru potèrde S. *Joannes*, rèkòzh: *Omnis qui natus eſt ex Deo, vincit mundum.* Slédni, kateri, rójen je is Buga, ta ſvejt premagúje. Ta je pak rójen is Buga, katéri pólni inu dopèrnáſha to Boſhjo vóila: katéra dopèrneſse ſe, kadàr ſe ta Pokórſhina iskasúje. Sa katéru, kir *Rochus* naſh S. *Patron* je dobru vèjdel; sa tu podvísal ſe je ne le ſvojmu G. Ozhetu, tèmúzh tudi porédniſhim pokóren biti: kakòr vidilu ſe ie ú tem gradu *Aquapendente*, kakór vidilu ſe je ú tem Laſkim *Méſte Ceſena*, kakòr ſe je vidilu ú Rimu; kir ú teh Méſteh obzhaſsu te kúge *Rochus* ú teh Spitalih, hiſhah inu Lazareteh bil je uſem Bolnykam pokóren, kir uſem kúſhnim Ludem je ſtrégel inu uſo dobrúto iskásal: katéru uſe drugiga ni, kakór kásat to Vbúglivoſt, kakòr kásat to Pokórſhino, kakòr kásat de *Rochus* je práve Premágaviz tega ſvejta, kir on letéga taku j' hſhpótu ſtúril: kir on, aku ſi lih samógel bi bil kakòr en rójen Firſht zhes druge goſpoduváti po vúku, shéjlah inu vójle tega ſvèjta, kir on letému dàl je uſo pèrlóſhnoſt véner *Rochus* uſéga tega ſe je ferbégal, hótel je rájſhi ubúgat, kakòr velévat: sa vol katériga, kir. *Vir obediens*, en ubúglivi Móſh govóry od *Victoriæ*, govórit móre ſpodóbnu *Rochus*, kir on ſtúril je tu premágajne: kir on is tu Pokórſhino savèrgel inu potéptal je ta ſvejt is uſem njegó-

Cornel. à Lap. in Prov. c. 21.

Joan. 5.

vim,

vim. Ja pèr letem ſhe ni konèz te *Victoriæ*: pazh pak pèr letèm káshe *Rochus* vezh drugih *Victori*, kir *Rochus* per letèm premágal je tudi tu Meſsú, ſamiga ſebe, te ſkuſhnjave, ta pakal is uſo njegóvo ſylo: katéru uſe kásat bi nam mógla, de rèjſnyzhnu je tu kar ſim djàl odſgoraj, námerzh: de. *Rochus quia obedivit, & poſt juſſa Patris ivit: loquitur victoriam.* Rochus kir ni bil okóren, tèmúzh Ozhu práu pokóren: práve od *Victoriæ*. Ali: de predóuh nabódem, sapúſtim uſe drugu, inu právim: de *Rochus* je ſamiga Boga premágal. Synop.

Moyſes ta S. Prerok piſhe, de. Kir *Jacob* ta S. *Patriarch* ſpúſtil ſe je bil is enim nasnánim Móſham ú enu metájne, katéri ni bil drugi, kakòren *Angel*, ali: kakèr govóre *SS. Hilarius, Ambroſius, Cyrillus*: ta zhaſtiti Syn Boſhji: istem métal ſe je eno celo múzh, inu eden tega drugiga ni mógel premágat. Kir ſe je pak ta súr sázhèl délat, djàl je ta Móſh h'Jacobu: *Dimitte me, jam enim aſcendit aurora.* Spúſti me, kir ſe uſhè súr déla. Ali: na leru *Jacob* djàl ni drugiga, kakòr. Nak. *Non dimittam te, niſi benedixeris mihi.* Jeſt te naſpúſtim, dokler me nashégnaſh. Katéru, zhe ſpreudarimo, snájdemo, de *Jacob* je ſamiga Boga premágal. Tu uſe od kod *Jacobu*? od kod njému ena taka múzh, de métàl ſe je ena cela nuzh is Bugam, inu ni mógel premágan biti; pazh pak ta *Angel*, ali: ſam Bug bil je oſlábil, de h'sadnimu, préd kakòr je bil od *Jacoba* ſpúſhen, mógel je *Jacobu* ta shégen dati. *Et benedixit ei.* Od kod, právim letú *Jacobu*: od kod, naupráſhajmo dólgu, naupráſhajmo. Kir *Cornelius* povè nam ta urſhoh: *Jacob Matri obediens, Matrísque juſſu Eſau fugiens, & Dei juſſu ad ſuos rediens benedictionem accepit.* Jacob, kir je bil pokóren te Matéte, kir na nje póvèjle beshàl je pred *Eſavam*, inu: kir *Jacob* na sapóvid Boſhjo povèrnil ſe je bil supet nasaj h'tem ſvojm; sa tu prejèl je ta shégen, ſkusi tu premágal je Boga, de ta ni od *Jacoba* mógel, dókler ni njéga G. Bug shégnal. Sa tu práu je djàl uni: *Sciendum fratres, quod quantò modo erimus obedientes Superioribus, tantò erit Deus obediens orationibus noſtris.* Vejdèt je Bratje, de, kulikèr bomo my naſhim Vihſhim pokórni, telkain bo G. Bug naſhim prólhnam pokóren. Is katériga kaj ſpósnat imamo drugiga; kakòr tu, de. *Vir obediens loquetur victoriam.* En ubúglivi zhlóvik právil bo od premágajna: kir tu vidimo nad *Jacobam* ozhítnu, pèr katérim nozhem ſe dálei dèrshat, tèmúzh ſtópim h'S. *Rochu.*

Piſhe dálei *Surius*, de. Po tem kir pomèrli ſo bili Stáriſhi danáſhniga S. *Patrona*, inu, kir, kakòr ſim odſgóraj djàl: predàl je bil *Rochus* uſo Erbſhino, ſunaj tega, kar je bil Strizu sapúſtil; tàr

Num. 10.

Gen. 32.

Corn. à Lap. in Prover. c. 21. v. 28. in fine.

2. Augu. tom. 10. ſer. 61.

Num. 14.

te ſkuplene denárje ú mej Vbóge reſdélil, pódal ſe je bil po ſvejtu objiſkuvat te S. kráje, inu iſkasúvat mi'oſt tem potrébnim, kakòr oprómnil je bil njega *Joannes* ta ſtári Ozha: ú katérim S. déle sadèrshal ſe je oſsem celih léjt, po teh pódal ſe je is té Laſke, ſupet nasaj ú Franzoſko Deſhélo, ú katéri kir priſhàl je ú *Montpeſulàn* na dum ſvojga Striza, inu leta uniga boſsiga, reſterganiga, kumèrniga, nasnániga vidil, dèrshàt sázhèl je *Rochuſa* sa eniga ſhpegarja teh Shouráſhnikou: sapovéjdal je tega nadólſhniga *Rochuſa* svésat, inu ú eno kého urézhi, kir je pèt celih léjt prebyval ú lakótè, sheji, mrásu inu ú ſmrádu. Ah ſtanovítnoſt prævelika S. *Rochuſa*! kakú ſe boſh ti práu od naſs mógla zhaſty. ti? ali: kir jeſt tebe hválit sadoſti ſe navúpam, grem is mouzhájnam memo tebe, tàr gredem h'temu, kar *Rochuſu* h'sadnimu ſe je pèrmérilu, námerzh: de. Kir ú te jezhe samèrkal je bil, de ſe njegou konèz pèrblishúje; proſse sa eniga Maſhnika, katériga kir je bil sadúbil, ſe ſpovè inu préjme te *SS. Sacramente*. Zhes tu sázhne ta bolni *Rochus* enu malu pozhyvat, ali: kir ta *Angel* Boſhji ſtópil je bil h'njému, pozhyvat púſtil ni njega; tèmúzh djàl je h'njému: *Ròche* zhaſs je, de grèjſh is tega ſvejta, de jeſt uſámem tuojo Duſho, inu tebi povèjdat imam, de próſsit imaſh od Buga eno, ali: drugo gnado, kir, kar boſh próſsil, imaſh sadóbit. Na tu *Rochus* pouſdigne róke, ozhy, glávo, ſhtímo inu ſerzé prútje Nebeſsam, rekózh: Ah Bug V. M! kir takú dobrútliu ſi, de meni te gnade ponújaſh. Ah! is uſo poniſhnoſtjo proſsem te, dodéli, de uſi kúshni, katéri bodo savuplivu ú nyh boléſni na te, inu na me klizali, bodo résheni od kúge; ne ſizer is mvojga saſhluſhéjna; tèmúzh ſkusi tvojo dobruto. Pèr tem daléi, oblásti ſe, O G. Bug! mvoje Dúſhe, uſemi leto h'tebi, inu naodvèrsi tè od tvojga S. Oblizhja. Na letu *Rochus* vuſs veſsèl pouſdigne ſvoje miſli h'Bugu, uſame ú roko en S. *Crucifix*, pèrporózhy ſuojo Dúſho ſhe enkrat, rekozh: *In manus tuas commendo Spiritum meum.* V'tvoje roke, O Goſpud! pèrporózhim mvojo Dúſho: tàr na tu dal je tajſto ú roko temu *Angelu*. O ſhrézhna! inu vezh kakòr ſhrézhna ſmèrt! Ah; rèjſs inu rèjſs je. *Qualis vita, finis ita.* Kakórſhen leben, tak je konèz. Svetú kir je *Rochus* shivil, ſvetú je tudi umèrl na danáſhni, na 16. dan Meſza Auguſta ú léjte 1327. po JEſuſovim S. Rójſtve. V'léjte 32. njegóve ſtároſti: 17. léjt po ſmèrti njegóvih Stáriſhou; katérih léjt 20. ſerzera' je dama, ſedem ú obyſkájnu teh Cèrkua, pet pak ú te jezhe.

Ah And: Dúſhe! gdu is naſs upyral ſe bo vjeruvát *Corneliu*, kir právi: *Obedientia vincit ipſumet Deum.* Pokórſhina premága ſami

Iuriuslo. ſupeit.

Pſal. 30.

Num. 28.

ſamiga Bogà: kir tu vidili ſmo nad *Jacobam*; inu ſedaj nad *Rochuſam*; kir G. Bug *Rochuſu* sa vol te Pokórſhine napóviduval ſe je volàn ſtúrvti nj govo vójla. Sa tu práu, je dálej djál: *Obedientia in Deo facit nos quaſi Omnipotentes.* Ta Pokórſhina ú Bugu dela naſs kakòr Vſegamogózhne. Práu, práu inu ſpodóbnu govóril je *Salomon*, de. *Vir obediens loquetur victoriam.* En pokórni zhlovik, govóril bo od Premagájna: kir en taki premaga tega hudyzha, ta ſvejt, meſsú, ſamiga ſebe, ſkuſhnjáve, pákal; inu zhes uſe tu, ſamiga Bogà: kir letà *Obedienti nihil negare valet.* Enimu pokórnimu, enimu ubúglivimu nizh odpovéjdat namóre. *Corn. à Lap. in Prover. c. 21.*

Letu, zhe dalei pogléjdamo na naſhiga S. Pomózhnyka *Rochuſa*, snájdemo supet dopólnjenu: sakaj, kir odpèrli ſo bily to jezho, inu néſli tega S. Jetnyka mèrtviga, snéſhli ſo bily tudi pèr gláve inu nógah tega trupla gorézhe, inu od *Angelou* pèrshgane lúzhe: ú mej temi pèr gláve snéshli ſo tudi eno tablò is temi beſsedami: *Peſte laborantes ad Rochi patrocinium confugientes, contagionem illam attrociſſimam evaſuros.* Vſi ty, katéri kúſhni bodo, kadàr h'*Rochuſavi* pomúzhi pèrtékli bodo, bodo odſhli taiſti. Letu, kaj nam káshe drugiga? kakòr de premágan je Bug V. M. de G. Bug tèm pokórnim nizh odpovéjdat namóre: kir ſkusi to tablo, ſkusi tu piſmu káshe ſe nam ta rèjſnyza, de G. Bug próſhnje teh pokórnih nasavèrſhe, pazh pak uſhlíſhi letó, inu ſtury vójla taiſtih, po beſsédah tega Davida: *Voluntatem timentium ſe faciet.* Pèr katérim vídimo, da'ei to oblaſt, múzh, kráft inu mogózhnoſt S. *Rocha*; kir pèr tem vidímo, de *Rochus* je tudi en Premágaviz te ſmèrti: od tod dalej. *Num.* 11. *Suri. lib. ſup. cit.* *Pſ.* 144.

Bèrem h'potèrjéjnu letega per Firſhtu teh Apoſtolou, katéri ſapúſtil je ſa ſabo te beſséde: *A quo quis ſuperatus eſt, hujus & ſervus eſt.* Od katériga premágan je khi eden, letéga on en hlapèz poſtáne. Od teh beſsédy zhe pogléjdam h'naſhimu *S. Patronu Rochuſu*, inu prutje h'te ſmèrti, taku snájdem, de *Rochus* ta, *Vir obediens* ubúglivi Moſh govóry *Victorio* zhes to ſmèrt, kir ta pokórna je *Rochuſu*, kakòr ſprizha: narézhem en *Rim*, kir je nek lku zhaſsa dèrshal ſegori ú ſtrésbi tem kúshnim: narézhem ena *Venetia*, kir njegovu S. truplu pozhyva: narézhem en Meſtu *Aquapendente*, kir ú ſhpitalih inu Lazaretu bil je h'ſhluſhbe tèh kúshnih, narézhem tu Meſtu *Placenza* inu *Siena*, katére je ú kúgi pred ſmèrtjo ohránil: narézhem, de ſprizha nam tu slovézhe Nemſhku Meſtu *Coſtniz*, ú katérim *Rochus* bil je to ſmèrt oſlábil, kir ú tem, ú léjtu 1414. ſhá'u ſe je bilu ve'iku Shkoffou, de bi bily ſerdámali inu poteptáli eno guſihno kezarijo, inu ú tem uſtá- *Num.* 14. *1. Petr.*

la

la je bila ena groſna kuga, de ty ludjè pádali ſo kakòr múhe okúli. Katéro ſylo kir ſo ti sbrani Shkofli vidili, naprovèjdali ſo en Poſt, eno Almoſhno, inu eno *S. Proceſſio*, ú katári noſsyli ſo en peld *S. Rocha*, inu taku njega ú te ſyli h'pomúzhi klizali: katéro obzhutyli ſo sdájzi, ſakaj prezèr na letu ſhusi próſhnja S. *Rocha* bila je ta kúga nehála. Naprézhem ſhè dalej, de nam ſprizha ta nemſhki Gratz, de naſh *S. Patron Rochus* ima to ſmert sa ſvojo Déklo, de ta je njemu pokórna: kir ú lejte 1634. bila je sazhéla ú tem Méſte ſylnu ta ſmèrt is kugo doujáti: katéro ſylo, kir ſo ty Grazarji vidili, uſeli ſo *S. Rocha* h'pomúzhi, ſtúryli ſo temu h'zhaſtè en *Altar*, inu poſtávili eno Bratóuſhino, inu prezèr je ta kúga nehála.

Num. 25. Tu, de *S. Rochus* je en Premágaviz te ſmèrte ſprízha nam tu Meſtu *Lubláno*, kir ù léjte 1644. ta grósna Kúga ſhúgala je tajſtu ſpráſnit; katéro ſylo de bily ty *Lublánzheni* odvèrnyli, poſydáli ſo eno Cerku h'zhaſtè *S. Rochu*, poklízali téga h'pomúzhi: inu póle nehála je ta kúga katériga h'prízhi dèrſhy ſe na danáſhni dan uſáku léjtu ena *S. Proceſſia* h'sahváli G. Bogú inu *S. Rochu*. Zhès tu ſèdaj, kaj ſe vam sdy? ni le rèjſs? de. En po-

Thema. kórn Móſh, *vir obediens loquetur victoriam*, govóril bo to *Victorio*, kir uſè vídimo nad danáſhnim S. Pomózhnykam *Rochuſam*: kir.

Synop. *Rochus quia obedivit, & poſt juſsa Patris ivit: loquitur Victoriam.* To *Victorio*, pravim, govóry *S. Rochus*, inu práu: kir on premágal je hudyzha, Svejt, Meſſú, ſamiga ſebe, Pakál, ſhkuſhnjáve, Bogà inu ſmèrt; kakór ſmo ſhlíſhali, ſa to O And: Dúſhe! Práu délate, kir pèr tèm S. Patrónu vaſho pomuzh iſzhete, kir pèr tému sadóby ſe, kar ſe shély inu próſsi: inu sláſti, kadàr ſe shivy po Exemplu S. Rocha. Sa tu tézyte le ſihèr h'njému, ali: ſpómnite, de is nym káſhete to Pokorſhino G. Bogù inu Ludèm; kir zhè tè nabòte kasáli, ne le nauſliſhani nabòte; témùzh ſhè vèzh

Num. 26. nadlúge iméli bóte. Létu skaſhem inu sklenem ú djajno téh Chriſtuſáveh Jograu Act. 8. shè bére, dè kìr *Simon* ta Zupernek je vidú, de ſkús gore pokladájne teh rok tèm ludèm ſa dajale tè Jogre S. Duhà, je tudè othoù ohn ta gnada inú múzh kupite, ihm je ponúdou veliku denáriou rekozh: *Date & mihi hanc pote-*

Act. 8. 8. *ſtatem, ùt cuicunquè impoſuero manus, accipiat Spiritum S.* S. Peter vélh shérdet, inú navolèn ſtemè ojſtréme beſsedàme gà jè ogovoril: *pecunia tua tecum ſit in perditionem*, ta *Simon* ſhè jè preſhtráſhu je proſsu S. Petra, *precemini vos pro me ad Dominum, ùt nihil veniat ſuper me horum, quæ dixiſtis.* S. Peter katire je milaſtòu bil, inu ni druſiga hèlu, koker to ſthuelizhéjne téh Duſh,

breſs

brèſs uſséga zhvibla je on ſám mohlú inu proſsú, ali káj je ſhnéga proſhno opprâvil, morebite ſhè je *Simon* ishvelizhou? po nobêne víſhe, temézh je na ùſhe vezhne zàſhe ferdáman. Ke je letù mogozhe, ali ni Peter bil en velik Svetnik, sakài tedéj ni Bûg uſhliſhál nega proſhnja. Poſhluſhájte urſah je letà, doklèr Simon ni h'teu ſturite letù, kar jè njémo S. Peter ſapovedàl ſturyte, namerzh: *pœnitentiam age ab hâc nequitia tua.* Letù on ni otel ſturyte, ſátù tudè ta proſhna S. Petra, njemo nèzh ni pomagála. A. A. letù kàr ſe je enkrat *Simono*, tù ſe nám vezhkrát pergody, my ſe perporozhema *S. Rocho*, inù drugem S. S. letj tudè ſà nàſh Bogà prothia, inù vendèr neh proſhna nàm nezh napomága, ſatù kir ſè my natháderſhima koker bi ſe imèlle ſaderſhate, inu shivéte. Dobru ſe je *S. Rochu* perporózhite, kir je en Patron zhes ta kúga, ſdraun pa immáma tudè my to naſhe ſturite, kakor lepú gororj S. Chryſoſtomus: *Bonum eſt Sanctorum oratione frui, cùm & nos fuerimus cooperatores, quod ſi deſecerit, nihil eorum prodeſt auxilium.* S. Joan. Chryſ. Sedèj ſe jeſt kvam obernem A. A. inu vaſh upraſham, kokù ſe vy pomujáte deléſhni ſturiti, proſhnje *S. Rocha*, kaj sa eno shjulejne pélete. Eh Lublana! vel N. N. ſpómni na tu shjulèjne, katèru ti pélesh, inu boſh néſhla, de ti ſama réſheſh tè ſhibe, inu ſplèraſh tè gàjſhle, inu te G. Bogú ú róko dájeſh, de te tépe inu ſtraffúje ſèdaj is eno, ſèdaj is to drugo nadlúgo; kakor ti kàſhe ta kúga préd katéro ſe bojiſh inu trepézheſh. Sa tu obèrnem h'tebi, O lubu Meſtu! O zhaſtyta N. N. Deſſèla, tar te ogovórym: *Quieſcite agere perverſè, diſcite benè facere.* Iſaiæ 1. Jejnaj od grèjha, ſapúſti to lakòmnnoſt, Pianſtvu, offert, nazhiſtoſt inu drugu grèjſthnu shjulèjne: Sazhni ſe enkrat podviſat po brúmnoſti, po tugentch, po Bugabojezhim ſhjulejnu: Vbúgai G. Bogá, ubúgai njegóvo S. Cérku dèrſhe tajſtih povèjle; kir takú odſhlà koſh inu ubeshala uſè napaſti inu ſyli, uſi kúgi inu morji, uſi bridkúſti, telhávi inu nadlúgi: kir takú *Rochus* ta veliki inu S. Pomózhnyk imèl bode eno vekſhi múzh inu krafft préd Bugam priti tebi h'pomúzhi. Tu pak, kar ſmo duſchmalú pregrèjſhili, objokajmo *O Chriſtiani* lubesnivi! ozhyſtimo is grevengo, ſolsámi inu s'pokúro. Od tòd O Bug V. M. jeſt ú iméni uſèga prizhniga Andohtliviga N. Folka, pèrneſsem napréj eno poniſhno *Supplico*, eno ſavúplivo próſhniò, rékòzh: *Parce, parce Domine, parce Populo tuo, ut dignis flagellationibus caſtigatus, in tua miſeratione reſpiret. Per Chriſtum Dominum, & S. Rochum. Patronum noſtrũ.* Saneſsi O Goſpód! ſaneſsi tvojmu folku, de urédnu is saſhlúshe-

nimi ſtraffengami otèpen ù tvojm uſmilejnu ſe odáhne ſkusi Chriſtuſa Goſpóda, inu *S. Rocha* Pomózhnyka naſhiga. Dodéli O G. Bug! de my ſkúsi ſvetiga *Rocha* : *qui ejus memoriam agimus, ipſius meritis & precibus à mortifera peſte corporis & animæ liberemur.* Katériga ſpómyn obhajamo, proſhnjò inu saſhluſhéjne od uſè ſmèrte kúge Dúſhe inu teléſsa odréſheni, inu h'tebi ú Nebéſsa pèrpeláti bomo: kir tè zhaſtit inu hválit hòzhmo is *S. Rocham* na to dolgo vezhnoſt. Amen, AMEN.

TA LXXIX. PRIDIGA.

Na XVIII. dan Meſza Velikiga Sèrpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Svete Aléne, ali: Helenæ Cæſarize, Vdóve.

Synopſis.

Coram Deo glorioſus,
Et hominibus Famoſus
Eſt, qui timet Dominum.

Sapopádik.

Ta préd Bugam je zhaſtytin,
Tàr préd Ludmy imenítin
Gdùr ſe Goſpúda boji.

Thema.

Mulier timens Dominum ipſa laudabitur. *Prov.* 31.
Ta Goſpúda bojézha Shena hválena bode. Ibidem.

Num. 1. AKu ſi lih rèiſs je, de ena gèrda, ſhpotlíva inu sanizhuvána rèzh je ta ſtráh, ta bojézhnoſt, katéra h'ſlednimu ſhúmu, ſtréſsu, miſhjimu roſhlájnu, podgájnimu ſkóku ſtúry tè Ludy oſtèrmet inu trepétat; véner zhès uſè letú, právem: de ena dobra, lepa inu ſhtimána rèzh, je ta bojézhnoſt, kir práve ta modri Salomon: *Beatus homo, qui ſemper eſt paduſus.* Shrézhen je ta zhlóvik, katéri je ſkuſi ú ſtráhu, bojézh inu ú trepétu Is katérimi beſsédami, kam je zilal? is katérim govrjéjnam, kaj méjnel je ta Modri? préd, kakòr saſtópimo, saſtonymo.

Exord. Prov. 28

Num. 2. Ta ſtráh, katéri ni drugiga, kakòr, *Expeſtatio mali.* Enu zhákanje tèga ſléga po vúku Firſhta tèh Philoſophou: katéri reſdély ſe od tèh Vzhénykou údve ſorti, ketérih ta pèrvi je. *Timor naturalis.* Ali: teleſsni ſtráh, katéri od *Naturæ* pride, inu ſtúry tèga zhlovéka báti ſe tèga, kar njèmu ſhkódit ima na truple inu shjulèjnu. Ta drugi pak je: *Timor Spiritualis.* Ta duhóuni ſtráh, katéri ni drugiga, po beſsédah *Alvari*; kakòr ena zhednoſt, *qua quis Deum offendere timet.* Is katéro boji ſe eden G.

Ariſtot. l. 2. Ethic. c. 4

Bog

Bogà reshálit, inu is eno saméro reſsérditi. Katéro lepo, dobro zhednoſt tega ſtráhù, supet na try vishe resdélè ty Vzhéni, namerzh. *In ſervilem, Mercenarium, Filialem.* V'ſhluſhábniſki, Nàjámenſki, Synóuli.

Ta ſhluſhábniſki Stráh, je ta: *Quo quis Deum formidine pœnæ ab eo infligendæ offendere timet.* Is katérim boji ſe eden G. Bogà reshálit sa vol tè ſtraſſenge, is katéro on te grejhe ſtraffúje. Ta drugi, tu je: ta najámniſki Stráh je ta. *Quo quis ſpe præmij & mercedis à Deo promiſſæ ab offenſa Dei abſtinet.* Is katérim oddèrſhi ſe eden od te te reshále Boil: je, de bi od Buga dóbyl ta oblúbleni lóhn inu plázhylu; kakòr en Najámnik, en Délaviz zhaka plázho sa délu. Ta trjetji, tu je: ta Synóuli ſtráh je ta, kakòr S. *Caſſianus* práve: *Non pœnarum terror, non cupido præmiorum, ſed amoris generat magnitudo.* Katériga ródy, ali: ne ta grósa te ſtraffenge, ne shélnoſt tega lóhna inu plázhyla; témùzh velikúſt tè lubéſni, is katére ſe en zhlóvik boji G. Boga reshálit, kakòr en Syn, enu Dejte boji ſe ſvojga Ozheta reſsèrdyti, inu njemu kaj supèrniga ſtúryti. Katéri ſtrah je ta nèr bulſhi, ta nèr lepſhi, ta nèr ſtimánithi inu nuzniſhi ú mei uſemi.

Num. 6

S. *Caſſian. Collat.* 11. c. 12.

Is tèga, kar ſmo ſedaj od tega ſtrahu ſhlíſhali, saſtópimo, kam je cilal ta *Salomon* is tem, kar djál je: de. *Beatus homo, qui ſemper eſt pavidus.* Shrézhen ta zhlóvik, inu svelyzhan je, katéri bojézh je uſelej, inu ú ſtrahu tè lubéſni: sakaj ta bo ſtúril njega varúvàt ſe pred grèjham, de is nym na bo G. Bogà, kakòr ſvojga miloſtiviga Ozheta reshálil inu reſsèrdil. Ta, ta je tajſti ſtrah, tajſta lepa, dobra, núzna, zhaſty inu ſhtimájna uredna bojézhoſt; katéra dela tè Ludy k'enim Synóvam, Hzhéram inu Otrókam Boſhym: katéra dela tè Ludy velike pred Bugam, kakòr govóryla je ta S. Vdóva Judith: *Qui timent te, magni erunt apud te.* Katéri ſe tebe bojè, katéri ſe pred tabo, O Bug V. M. treſsejo, ty bodo velíki, pouſdigneni inu povìhſhani enkrat pred tabo.

Num. 4

Prov. 28

Judith. 16.

Sa katéru, kir ſvèjdila je bila ta mogózhna Cæſsariza *Jula* od Silveſtra tega S. Papeſha, katéri je bil njò od tega Ajdouſtva h'tè právi S. Vjéri is njegóvimi navuki, pèrpélal, kárſtil; tàr dàl njè tu Imè *Helena:* sazhéla je bila h'pèrvemu pred Bugam, katériga bila je ú tem Ajdouſtvi reshályla, bat ſe inu trepetat; tàr ſizèr: *Timore ſervili & Mercenario,* is tem ſhluſhábniſkim inu najámniſkim ſtráham; tu je: sa vol tè naprej ſtojezhe ſi traffenge, inu sgúbe tega plazhyla. Ali: ú tem ni oſtála dolgu, temuzh tega je ú ta Synouli, tu je: te lubéſni, ſpremyníla; kakòr káshejo njè dela, katéra je dopèrnáſhala. Sa vol katérih rezh ſe more od

Num. 6.

Thema. njè, de. *Mulier timens Dominum, ipſa laudabitur.* Ta Goſpúda bo-
jezha Shena hválena bode. Kir *Helena* ta danáſhna S. Cæſsariza
ni le pred Ludmy iménitna; tèmúzh zhaſtyta inu velika je tudi
pred Goſpúdam Katéru, de khi kaj bul vidimo, hozhem per
tem kaj dálej oſtaſti, inu h'sahvali G. Bogu, h'zhaſtè te mogózh-
Propoſ. ne Cæſsarize, *Helenæ* te velike Conſtantinſke Matere; inu nam
k'enimu tróſhtu, k'enimu veſsélju iskásat, de. *Coram Deo glo-*
Synop. *rioſus, & hominibus famoſus eſt, qui timet Dominum.* Ta je pred
Bugam zhaſtytin, tàr pred Ludmy iménitin, gdur Goſpúda ſe
boji. Katériga rèjſsnyzo tedaj de vidimo, to ú kratkim saſhlí-
ſhat, proſsem, bodo pèrrpráuleni.

Num.6. V'mej drugimi snámenje, is katérih ſpoſnàt ſe samóre ta,
Timor Filialis. Ali: Synóuli ſtráh, katéri is ſame lubéſni ishája,
inu ſamu h'Bugu obèrnjen ſtoji; rajtajo ty *Aſcetæ*, tu je: ty Du-
hóuni Vzhéniki, inu Visharji teh ſèrz inu vèjſti zhlovéſhkih, te
Hdnſt. try, namerzh: *Vitæ anteactæ peccata per pœnitentiam expiare.* Spi-
rat inu sbriſsúvat ſkusi pokuro grèjhe tega pèrvega poſédniga shju-
lejna. Dalej. *Actiones ſuas, velut in conſpectu Dei cum magna re-*
Tob. Lohner in Bibl. Tit. Ti-mor. §. 1 *verentia & diligentia peragere.* Vſe ſvoje djájne, uſe ſvoja dela,
kakòr pred oblízhjam Boſhjim is veliko zhaſtjò inu fliſsam róu-
nat inu dopèrnáſhnat. She dalej. *Omnem timorem humanum ex cor-*
de pelere. Is ſerza ta zhlovéſhki ſtráh isgájnat inu pregájnat. Is
tega trujiga, kakòr is trjeh ozhitnih inu rèjſsnyzhnih snámjen
ſe ſpoſnà ta: *Timor Filialis.* Ali: ta Synóuli ſtráh, katéri is te
lubéſni ishája. Tu zhe gdu kashe, ſklenit ſe ſpodóbnu ſme inu
samóre, de en taki prau ſe G. Bogà boji; kir on letu uſe is prave,
prutje Bugu obèrnjene lubéſni dela inu dopèrnáſha. Od tod, zhe
nekolku naprèj pogledamo, vidimo.

Vidimo, právem. uſe letu, zhe ſe obèrnemo h'S. Aléne te
Num.7. velíki inu mogózhni Cæſsarizi, práu inu popolnama: kir *Helena*
popraulála je tu, kar je bilu podèrtu; zilíla, kar je bilu rajnenu;
oſdraulala, kar je boléhalu; oſhiulivála ſkusi to Pokúro tu, kar
ſe je per njè mèrtviga snéſhlu. *Helena* rounala je uſe njè dela inu
djájne takú, kakòr de bi bila G. Boga is teleſsnimi ozhmy gledala.
Dopèrnáſhala je uſe is velikim fliſsam, de bi le uſe bilu k'eni veh-
ſhi zhaſtè Boſhji. V'tem ſe ni puſtyla mamit od nikóger, nobéna
na supèrnoſt od rega njè odvèrnyti ni samógla, nobéna nadleth-
noſt oſlabéti, nobénu ſhouráſhtvu inu premagájne zagat ſtúryti.
Pazh pak per uſem tèm po beſsédah tega modriga Siracha: *Qui*
Sirac. 7. *enim timet Deum, nihil negligit.* Katéri ſe Bogà boji, nasámúdy ni-
zeſser: kasála ſe je *Helena* ſerzhna inu ſerbéſhna, kasála ſe je

fli-

ſiſsna inu podvisna; samúdyla ni nizeſsèr. Is katériga vidimo ſed ij de Alena bala ſe je G. Boga práu, *Timore ſiliali*, is tem Synoulim ſtráham, kir je ona tajſtiga takú mozhnu lubíla. Sa vol katériga. *Mulier timens Dominum, ipſa laudabitur.* Ta Goſpúda bojézha Shena hvalena bode. *Helena* ta S. Cæſsariza sa vol tega veſíka je pred Bugam, inu pred ludmy, na ſemle inu ú Nebeſsih, kir, kakòr ſim djal odſgoraj: *Coram Deo glorioſus, & hominibus famoſus eſt. qui timet Dominum.* Ta je pred Bugam zhaſtytin, tàr pred Ludmy imenítin, gdur Goſpúda ſe boji. Kaku je pak *Helena* h'temu priſhla? poprèj kakòr véjmo, ſtópymo enu malu ú S. Piſmu. *Theoph.* *Synop.*

Moyſes ta S. Chroniſt piſhe: de. Kir *Jacob* Syn Iſacou inu Rebeke priſhàl je bil h'lejtam tè shenítve, potlala ſta bila njega ú to Deſhélo *Meſopotania* iſkat ſi is Labanav h hzhéry eno sa Nevéjſto. Na rájshi, kir truden od pota, prehitèn od nózhy, ú ſamóti, ú puſhzhávi ſpàl je na enim kamenu pod fraj Nebam; inu vidil je ta zhudni pèrkásen, námerzh: tè od ſemle do Nebeſs doſheſnéozhe lójtre, djàl je: Jeſt oblubim, zhe is mvoje rájshe pridem ſhrézhnu nasáj ú hiſho mvojga Ozheta: *Erit mihi Dominus in Deum.* Bode meni ta Goſpúd h'Bugu. Tu zhudnu ſdètinu vidit bi ſe enimu samóglu, de bi upráſhal is tem, *De la Haye*, rekozh: *Et cur Dominus in Deum, & non Deus in Dominum?* Sakaj právi *Jacob*, zhe pride ſhrézhnu na dum bo njému ta Goſpúd h' Bugu, inu ne Bug h'Goſpúdu? kaj je tu sa enu govorjéjne? lepú: Ah dobru inu ſvetú: kir is tem dàl nam je *Jacob* en núzni navúk: sakaj is beſsédo, *Dominus*, Goſpud: pokásal je to Boſhjo, kakòr Krajlevo oblàſt, *Quam timere*, katére ſe bati. Skusi to beſsédo, *Deum*, h'Bugu: to dobrutlivo mogóhhnoſt, *Quam diligere debemus*, katéro imamo lubiti: inu taku, kakòr práve ta ſpomneni Vzhényk: ta ſtráh ú lubéſan ſprebèrnyti, kir. *Timor enim noſter in amorem deſinere debet.* Is katérim dèrshy ta iménitni Philo, kir prave zhes beſséde tèga Jacoba: *Beneficæ potentiæ, Deus, nomen eſt Regiæ verò Dominus.* Tu Imè, Bug, je Imè ene dobrútſive Mogozhnoſti: tu Imè Goſpud, je Imè te ſtráſhne Krajléve oblásti. Sa tu, kìr djàl je *Jacob*, de, aku ſdrau inu ſhrézhen priſhal bo na dum is rájshe, hózhe Goſoúda h'Bugu iméti: kir. *Volèbat, non amplius timere ut Dominum, ſed amanter honorare, ut benemeritum.* Ni ſe hotel vezh tega Goſpuda, kakòr eniga ojſtriga Firſhta, ali: Krajla bati; temuzh hotel je tajſtiga, kakòr eniga milóſtiviga, inu uſe lubéſni uredniga Bogà zhaſtit inu lubiti. Tu pak sa tu, kir je bil ta ſtráh ú lubéſan prebèrnil. Is katérim dàl je celi- *Num. 8.* *Confir.* *Gen. 28.* *Joan. de la Haye in lo eib. Conc. 204.* *Phil. l. de ſomn.*

mu zhlovéſtvu ta návuk, de ta ſhluſhábniſki inu najámenſki, ima ſe ú ta Synóuli ſtráh ſprebèrnyti. Pred Bugam nima ſe nihzhe, kakòr en hlapèz ſa vol te ſtraffenge. Ali: kakòr en Najámnik ſa voi sgúbe tega lóhna, ali: plazhyla; temuzh kakòr en Syn is lubéſni báti. Lubit imámo tajſtiga, inu varúvat ſe njega is eno reſhálo, is eno saméro, kakòr ty otrózi tè Stáriſhi reſsèrdyti. *Timor in amorem deſinere debet.* Ta ſtrah s'lúbéſanjo ſe ima sménYti: kakòr tega en lep Exempel dala nam je *Helena* ta S. Cæſsariza.

Num.9. Letà, kakòr ú popiſsuvájnu shjuléjna Conſtantina Cæſsarja is drugimi Piſsarji, piſhe *Euſebius:* de. *Helena*, pred karſtam *Jula* imenuvána, bila je rojena ú Engellenderſhim Krajléuſtvi od *Barth. Piazza Die 18. Aug.* Krajla *Colleus* s'imenam, inu od njè Stariſhou ú tè Ajdouſki, malykuváuſki Vjéri podvuzhéna, srejéna, inu omoſhéna, kir. *Conſtantius Clorus* ta Rimſki Oblaſtnik videozh lepóto te *Julæ*, sazhel je proſsit njò sa ſvojo Nevéjſto od njè Stariſhou; katéro sadúbil je bil, inu poſhténu porózhil: is katérim ú Sakonu rodyla ſta tega velikiga Cæſsarja Conſtantina, is katérim *Clerus* inu *Julæ* imèla ſta en velik troſht inu veſsélje. Shivela ſta is nym dobru po- troſhtána, kir dajàl je nyma enu veliku vúpajne od ſebe. Ali: tu ner bulſhi tèm trjem je mankalu, namerzh: ta luzh, kir ſo ú tè temme tega Ajdouſtva tizháli, kir sa luzh S. Vjére, sa Bogà ni ſo vejdili, ja vèjdet ni ſo hotéli; temuzh na meſte Bogà ſo, kakòr eni Ajdie, te Malyke, inu ú teh tè hudyzhe zhaſtyli, molili inu ſhláhtne, bogáte, obilne offre offruváli. Ali: tu.

Euſeb. In vita Conſtan. l.3.c.40

Num. 10. Kir, *lumine Naturæ*, is lúzhjo te zhlovéſhke *Naturæ*, sposnávat sazhéla je bila *Jula* ta Cæſsariza, to smamo; kir vidila je tè Chriſtiane sa JEſuſavo, inu njegóve S. Vjére voljo rádavolnu grosne martre, inu ſtráſhne ſmèrti tèrpéti: miſlit sazhela je, inu ſama per ſebì rezhe: de nyh Vjéra more ta práva biti: sa tu sazhéla je bila ſpraſhúvàt tè Ckriſtiane od nyh Vjére: od katérih poduzhena nekolku, po ſmèrti njè, na meſte Diocletiana inu Maximiniana h'Cæſsarju poſtáuleniga Conſtantia, ſhla je Silveſtru temu S. Papeſhu; od tega púſtyla ſe je prau podvúzhyti, inu karſtit. V' tem káiſtu na meſte *Jula* imenúvàl je ta S. Papeſh to kárſheno Cæſsarizo *Helena*. Po tem, kir *Helena* sazhéla je bila to Ajdouſko ſlepóto inu pregrèjho sposnuváti; obzhutyla je en ſtráh per ſebi, katéri ſtráh ni bil drugi, kakòr. *Timor ſervilis*, ali: Shluſhábniſki ſtráh; kir ſe je bala de bi G. Bug njò naſhtraffal sa vol grèjhou njè perviga Ajdouſkiga shjuléjna: sa tu sazhéla je bila, *Vitæ anteactæ peccata per pœnitentiam expiare.* Tega pèrviga shjuléjna grèjhe is to pokúro sbriſsuvat; is poſtam, molitoujo, almoſhno inu

is

is ſolsámi ſpirat; tàr takú tega reshàleniga G. Boga taláſhit. Pèr katérim *Helena* ſi oſtála, temuzh: kir je saſtópyla, de. *Timor in amorem deſinere debet.* Ta ſtrah ima ſe is lubeſanjo konzháti. Sa tu nehála ſe je pred Goſpúdam tréſti, ni hotéla dálej: *Timere ut Principem, ſed amanter honorare ut benemeritum.* Is Jacobam pred Goſpúdam, kakòr pred enim ojſtrim Firſhtam inu Sodnykam ſe bati; temuzh isvólyla ſe je njega, kakòr eniga miloſtiviga, lubéſni uredniga Bogà lubit inu zkaſtyti: kakòr tu vidimo, zhe nje S. shjuléjne ſpreglédamo, kir ú tem najdemo; de. *Helena* ta danáſhna S. Cæſariza sapúſtyla je ta ſhluſhábniſhki inu najámenſki ſtráh, tar bila ſe je tega Synouliga popèrjéla; kir lubit sazhèla je bila G. Bogà, is hatérim, ali: ſkusi katéri ſtráh te lubéſni priſhla je k'eni brumnoſti, k'eni taki popolnamaſti inu ſvetuſti.

Bug V. M. kir hotel je Abrahama ſebi pèrjétniga ſtúryti, dàl je bil njemu to sapóvejd. *Ambula coram me, & eſto perfectus.* Abraham hodi pred mano, inu bodi popolnamen. Ena velika, ena teſhka sapovéjd, porezhe eden, je bila letà, kir is leto je hotel G. Bug uſeh ſort tugente od Abrahama iméti. sakaj ta, katéri popolnamen hózhe biti, ta ima taku shivit, de njému nobena zhednoſt namánka, kir. *Perfectum eſt, cui nihil deficit.* Ali: zhe reſmiſlimo nekolku bul, snájdemo; de letu ni bila ena teſhka sapóvejd, temuzh enu celu lohku povéjle, kir is tem Abrahamu sapovéjdal ni G. Bug drugiga, po beſsédah tega ſgur ſpomneniga *De la Haye*: kakòr ſamo to lubéſan; sakaj, kir ta ſe ſnajde, tam ſe ta popolnamaſt vidi, kir ta popolnamaſt obſtoji ú te lubéſni. *Deum hic unicam virtutem, nempè: Dilectionem, in qua perfectio conſiſtit, imperare.* Katéru poterde ta Abulenſarſki Shkoff *Teſtatus* is temi beſsédami: *Fac opera, per quæ ſis perfectus, ſcilicet: ſequere me ex toto corde & anima tua, ita ut me ſolum, vel ſaltem omnia propter me, diligas.* Abraham ſtúri, delàj take déla, ſkusi katéra samoreſh popolnamen poſtáti, namerzh: hodi sa mano, is celiga tvojga ſerzá inu dúſhe lubi ti mene ſamiga, ali: uſaj uſe tu drugu sa vol mene. H'katérimu pride ſe, zhe ſe pred Boſhjo prizhnoſtjo hodi; zhe ſe dèrſhy pred vzhmy Bug V. M. *Ambula coram me,* Sa tu djàl je G. Bug: hodi pred mano, kir is tem je njemu, temu Abrahamu hotel pokasat, de ſkusi ſamo tako hojo pride ſe h'te právi lubéſni Boſhji, inu taku h'brumnoſti, h'tugentam, popolnamaſti, inu h'te právi ſvetúſti. Od tod.

Od tod, právem: námerzh od Abrahama, zhè poglédamo h'tè S. Cæſarízi Aléni, snájdemo, de ta priſhlà je h'uſému tèmu ſkusi dèrſhájne tè; Abrahamu dáne Sapóvejde: *Ambula coram me.* Hódi

Numi 11.

Gen. 17.

Joan. de la Haye in lo. ci. cõc. 18.

Abulen. in loc. cit. Geneſ.

Numi. 12.

di préd mano. Sakaj Helena, po tèm kir uſéla je bilá na ſe is karſtam to S. JEſuſavo Vjéro; tàr, kir opomnjena je bila od Buga ú enim pèrkaſnu, de ima pójt ú Jeruſalem yſkat ta S. Kriſh, na katérim ſtúril je to ſmèrt sa oderſhéjne tèga zhlovéſtva JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji: mudyla ſe ni to ſapóvejd dopólnyti, tèmúzh is hitruſtjo: aku lih dobru poſtarna, podála ſe je ú tè od JEſusave martre poſhvezhène kraje. Tukaj sazhéla je bila: *Actiones ſuas velut in conſpectu Dei cum magna reverentia & diligentia peragere.* Lothner loc. cit. Njè délu, kakor préd oblízhjam Boſhjim is velíkim fliſsam inu zhaſtjè dopèrnáſhat: kir obyſkála je uſè tè kraje, kakór V'Bethlehemu to Shtalizo, Calvario inu Ojliſko gorò sunai meſta Jeruſalem, inu drugu is tako andohtjo; kakòr de bi bila ú Perſhóni ſhiviga JEſusa préd ſabo vidila inu iméla Tu pak is tèga, kir je prutje njému ta právi Synóuli ſtráh iméla, kir je njega ſamiga, inu tu druge uſe sa vol njega lubyla. Ni ſhparála múje, ni ſhparála ſhaza, ni ſhparála slatà, ſrebrà inu drugiga blagá; tèmúzh tèga ſe je rada snebyla, de bi le bila tè lubéſni sa doſti ſtúryla. Tukaj, Ah Chriſtiani kaj ſe vam ſdy? ni le urédna Helena tè zhaſty inu hvále po tèh sgurnih beſsédah: *Mulier timens Dominum, ipſa laudabitur.* Prov. 31 Ena Bogabojézha Shena hválena bode: kir Helena kasála je en taki ſtráh, de je uſèlej ſvojga Boga préd ozhmy dèrſhála, de uſè njè déla ſtúryla je, kakòr préd oblízhjam Boſhjim, de drugiga ni lubyla nizh, kakòr ſamiga Bogà; inu, zhè je khi kaj lubyla, lubyla ni sa drugu, kakòr sa niégovo voljo. Katéri Synóuli ſtráh je ſtúril, de ena pregnála je is ſèrza inu od ſebe. *Omnem timorem humanum.* Vuſs ſtráh zhlovèſhki, de bàla ni ſe ſouráſhnikou, kakòr ſpóſnat je is tèga, kar dálej piſhe inu samèrka ta ſgur ſpomneni *Erſebius*, námerzh: de.

Num. 23. Po tèm, kir Helena priſhlà je bila ú Jeruſalem: is velíko ſérznúſtjo púſtyla je uſè tè ſtáriſhi inu vzhenéſhi Jude préd ſe poklízat, tàr tè ſtraſhúvàt, khèi ſe ta JEſusavi kriſh inu grob pod ſemló snájde? na tu odgovórili ſo uſè, dè navéjdò. Ali: ta S. Euſeb. Ibid. Cæſaríza brès uſéga zhlovéſhkiga ſtráhu, prave: Zhè napovéjſte, taku hózhem vaſs uſè ſhive sheſhgáti púſtyti. Ali: ty kir ú rejſsnyzi nizh ni ſo vejdili, snàli inu ſhliſhali od kriſha; dáli ſo, de imo tèga nèr ſtáriſhiga is nyh is iménam *Judas* sa tu upráſhat; kir on bo khi sa tu kaj bul véjdel. Na tu upraſhála je *Helena* is lepo tèga Judaſha, ali: ta djàl je, de navèj sa tèh rèzhy nobéno, tajil je terdnu. Ali: *Helena* sapóvejdala je niéga ú eno jézho urézhi tèmu nizh piti inu jejſli dati takú dolgu, doklèr napóvej, ali: pakmáumèrje ú te jézhe. Tukaj kir ſtrádal je dny nekolku, sázhèl je

práviz

právit, kaj je od Dedza inu Ozhéta ſhlíſhal. Na tu grede is Cæſſarízo, is nje Soldatmi inu Folkam na ta hrib Calvaria, pokáshe tu meſtu. Tukaj sazhéli ſo kópat, ú tèm kopájnu obzhútyli ſo is ſemle en ſylnu lep dúh, katéri ſhàl je od S. Kriſha: kir priſhli ſo bily pak 18. ſhtábel globóku, snéſhli ſo tè try kriſhe, tè Sheblè, inu to leſséno tablo, na katéri sarésane ſo bilè tè beſséde J.N.R.J. Letú uſè uséla je is zhaſtjo góri ta S. Vdóva, smyla, ſprála inu od bláta ozhiſtila; ſamú vejdela ni, katéri kriſh is tèh trjèh bil bi ta JEſusavi. Tu de bi svejdela, puſtíla je eno bolno Shenò priti, katére kir ſe je bil ta Shkoff *Macarius* is tèm právim S. Kriſham dotiknil, *ſtatim eam Sanavit.* Sdájzi bila je ſdráva poſtála. Te JEſusave sheblè pak ſposnáli ſo is tega, kir ty bily ſo ſvejtly, ty Sháharſki pak uſi gérdy inu rijávi. Tu, taku ſpoſnána uſela je *Helena*, inu polóvyzo tèga S. Kriſha, te ſhtiri Sheble, kir kakòr práve *Abulenſis*: is ſhtirimi bil je JEſus pèrbyt: inu ta titul poſlála je bila ú Rim njè Synovu Conſtantinu Cæſarju. To drugo polovyzo S. Krisha púſtyla je ú eno ſreberno ſkrinjo sapréti, na verh tè Calvariæ poſtávit; inu eno ſylnu lepo, viſsóko, inu veliko Cèrku iſsydat zhes ſhkrinjo S. Krisha; kakòr tudi zhes grob, zhes ſhtálizo, zhes kámen, na katérim ſtàl je JEſus na Ojliſki gorri, kir je ſhàl ú Nebéſsá: inu vezh drugih, katére uſse is uſem je preſkerbéla, inu previdila is velikim pèrhódyſham. Katéru kir ſo ty Ludye vidili, uſi ſo G. Bogú zhaſt, inu hválo S. Aléne dajáli.

Bre. Roman. die 3. Maij.

Toſtat. in Paradox.

Sa tu, molzhi, molzhi, inu naupráſhaj dalej, O Salomon! *Mulierem fortem quis inveniet?* Gdu bo eno mózhno Shéno snéſhil? kir tebi Heleno to S. Shenò is pèrſtam pokáshem: kir ta. *Omnem timorẽ humanum.* Vuſs zhlovéſhki ſtráh je premágala, inu is ſerza pregnála, bála ſe ni teh ſhouráſhnih Judou, katéri ſo njò ſhouráſhili inu prægájnali. Márala ni sa tè hudyzhe, katéri ſo yſkáli tu snajdenje S. Krisha odvèrnyti. Márala ni sa napókaj, katériga ſo njè ty hudóbni Ludje délali. Márala ni sa nobéna druga nadleſhnoſt, ſupèrnoſt inu navárnoſt; temuzhh ſhla je napréj ú njè S. napréjuſetju, hitéla je napréj ú njè dobrim déle brès nehájna. kasála je is tem, de rèjſsnyzhnu je, kar govóry ta modri Sirach: *Qui timet Deum faciet bona.* Ta katéri boji ſe tega Goſpúda, délal bo dobru. Kir Helena, ta Goſpúda bojezha Cæſsariza kasála je popolnama: sakaj ona is tega Synouliga ſtráhu, is lubéſni prutje Bugu poleg drugih dobrih dél, h'zháſte Boſhji poſtávila je gori okúli Jeruſalema zhes 30. Cèrkou, veliku Spitalou, veliku Cloſhtrou, slaſti pak teh Nunſkih: ú katérih enimu prebyvála je veliku zhaſti, inu kakòr ena Dekla tèm Nunam ſtrégla. Helena bila je tu-

Num. 24.

Prov. 31

Eccli. 15

kaj taku pohléuna, de dergázhi ni púſtyla, kakòr Aléno klizat: bila je taku ponishna, de je tem Nunam vodò na róko ulyvála, tè ſpishe na misa noſsyla, tu vinu h'pitju nalyvala, to poſsódo ú kuhini pomivála, te nogè klezheózha umyvala, inu miloſtivu kuſhuvála: od tega ſe ni puſtyla ne ſkusi proſhnja teh Nún, ne ſkusi njè vſsóki ſtán, ne ſkusi njè ſlubuſt inu ſtároſt odvèrnyti. Ah ponishnoſt prevelíka ene zhès 8o. léjt ſtáre Cæſarize! katéri ſaúſet ſe je ſpodóbnu.

Num. 15. Sa tu. *Egredimini & videte Filiæ Sion.* Pojte is vaſhih berlogou, pridite napréj hzhére Sion, karſhanſke Dúſhe, inu poglejte, ali: Vèj kaj takiga kashete. *Poglejte právem: inu bote neCant. 1.* ſhli, de malu je tega Synouliga ſtrahu per vaſs, inu per drugih na ſemle: sakaj, kadar bi ſe paklà, ſtráffenge inu vezhne martre na báli; malu katéri bi G. Bogù ſhlúſhil: malu katéri, de narézhem, nobéden bi nadèrſhal teh Sapovéjd Boſhih. Sakaj zhe ſe ſrdaj taku grèjſhnu shivy kir ſe ty Ludje ſhè pakla bojie, kir pred to ſtrájffengo Boſhjo terpézhejo. Spomnite: kakú bi ſe nashivélu, kadàr bi ſtrájffenge, pakla inu martre na bilu? Ja, kadàr bi G. Bug tem brumnim na bil teh Nebèſa ſa lóhno nyh tugentou, ſa plazhylu nyh brumnòſti dblúbil: kadàr bi ſe tega vezhniga tróſhta, veſselja inu Iſvelyzhajna natróſhtali; na bali bi ſe G Bogà reshálit inu reſsèrdyti. Kir pak, kakòr eni Nájámniki zhákajo na tu plazhilu, troſhtajo ſe tèga lóhna. Katéru ni drugiga, kakór: *Timor Servilis & Mercenarius.* Ta Shluſhábniſhki inu najámeniſhki ſtráh kasáti. Malu, malu je pak teh, katéri bi ta dujini ſtráh ú tèga Synouliga is S Aleno prèbèrnyli. Katéri bi ú ſtráhu tè lubésni grèjhe tèga pèrviga shiuléjna is Pokúro briſsali, ſpirali inu ſmiváli: katéri bi is Heleno ú prizhnoſti Boſhji nyh déla dopèrnàſhali, tàr ta zhlovéſhki poſemelſki ſtráh is nyh ſerza isgajnali. Sa tu, Eh! *Egredimini & videte filiæ Sion.* Pojte, O dúſhe karſhanſke is bèrlógou va'e lenóbe. Fójte, právem: glejdat inu ſpeglat ſe *Pſal. 33.* nad Heleno to S. Cæſarizo, kir ta vaſs bo, *Timorem Domini*, ta pravi ſtráh Boſhji vuzhyla: katériga od njè navúzhyte ſe, aku hózhete is njò, po mvojh ſgurnih beſsédah: *Coram Deo glorioſus,* *Sqnop.* *& hominibus famoſus eſt, qui timet Dominum.* Ta je pred Bugam zhaſtytin, tar pred Ludmy imenitin, gdur Goſpúda ſe boji. Vuzhyte ſe právem: O Chriſtiani! od te S. Cæſarize Helenæ ta právi ſtrah, aku hózhte is njò zhaſt pèr Bugu, ſlóu inu hválo per ludeh ſadobyti. Pèr tem pak njò, kakor eno zhaſty inu hvále uredno Mójſtrovo tega Synouliga inu is lubeſni prideozhiga ſtrahù zhaſtymo, hvalymo, lubymo; kir. *Mulier timens Dominum ipſa laudabi-*

dabitur. Ta Goſpúda bojézha Shena: Helêna ta S. Cæſsariza ima zheſt éna, hvalena inu lublena biti. Kakú pak, de ſklenem, vahim uſe is mano ſtópit enu malu ú S. Pjſmu, inu ſizer ú bukve te Vdóve Judith. *Themà*

Berem: de. Po tem, kir ta ſhouráſhni *Holofernes* ſtiſkal je ráménu mozhnú tu meſtu *Bethulia:* ſtópyla je bila ta brumna Vdóva *Judith* pred tega nér vehſhiga Maſhnika is imênam *Ozias*, inu pred tè véhſhi tega Meſta; sazhéla je bila tè ógovárjat, de ſe nimajo podáti; temuzh na Buga saúpat, tàr h'tè pokúri poſhézhi; kir sa vol naſhih grèjhou objiſkani ſmo is to nadlúgo: pèr katérim povejdala je, kaj hózhe ona ſturyti. Katéru, kir ſhlíſhal je ta *Ozias*, djàl je h'te Judith: *Omnia, quæ locuta es, vera ſunt.* Vſè, kar ſi govóryla, rèjſnyzhnu je. Sa katéru tebe sahvalimo, ali: per tem tè proſsimo. *Nunc ora pro nobis, quoniam Mulier ſanctaes.* Sedaj proſsi ti Bogà sa naſs, kir ti ſi ena Bogabojézha S. Shena. Is katérim zhaſtyl inu hválil kakòr is to nèr vehſhi zhaſtjò inu hvalo je *Ozias* to *Judith.* *Numi 16.* *Epilog.* *Judith 8.*

Je zhaſtyl inu hvalil *Ozias* to *Judith* is tem kar djàl je h'njè, kakòr is to nèr vehſhi zhaſtjò inu hvalo? Ah! kir my Aléne tè danáſhne S. Shenè nasamoremo s'drugim pozháſtit inu pohválit, kakòr is temi Ozijavimi beſsédami, sa tu rezímo: *Ora pro nobis, quoniam mulier Sancta es.* O S. Helena proſsi sa naſs, kir ti ſi ena S. Shena. Proſsi, proſsi sa naſs tajſtiga, katérimu ſi en tak Synóuli ſtráh kasála, de ta nam da to gnado práviga Synouliga ſtrahú; de bomo ú tem is tabo naſhe perviga shjuléjna grèjhe is pokúro sbriſsali: de uſselèi bomo pred nym hodyli: de vuſs drugi ſtráh is naſhih ſerz bomo pregnáli: de njega ſamiga bomo lubyli: kir takú is tabo troſhtamo ſe te Nebéſsa doſezhi. *Ora pro nobis.* Proſsi, proſsi sa naſs S. O Helena! kir ti ſi per Bugu ena mogózhna inu S. Shena: Sproſsi nam to gnado, de uſélej bomo bojézhi, kir ſkusi tu savúpamo frézhni inu iſvelyzhani biti, po beſsédah S. Duhà, kir práve: *Beatus homo.* Iſvélyzhan je ta uſelej bojezhi zhlóvik. Sproſsi nam to gnado, O S. Helena! kir sa to hválit te hózhmo ú Nebeſseh, A M E N. *Numi 17.* *Proſa.*

TA LXXX. PRIDIGA.

Na dan Svetiga Bernarda Oppata.

Synopſis. *Sapopadik.*

Apis cœleſtis, & argumentoſa, Zhudna, inu ena nebeska zhebella,
Fuit Bernardus, & virtvoſa, Bil je Bernard, poln dobriga della,
Mel virtutum congregans. Inu uſih zhednoſti.

Thema.

Brevis in volatilibus eſt apis: & initium dulcoris habet fructus illius. *Eccleſ.* 11.

Slaba, med tem, kar lejta, je ta zhebella: inu sazhetik te sladkuſti ima nje ſad. Ibid.

Num.1. EN pergovar imajo ti Shularje, ali Studentje: *Ibant, quà poterant; & quà non poterant, non ibant.* Inu h'ozhejo rezhi: en zhlovik ſturi, kar more; inu kar napremore, tega ſturiti on na-
Enord. more. Sprizha nam letu uni imenítni *Philoſophus, Chryſipus* s' iménam, katéri ſgruntat je hotil naturo tega morja, inu kir on ni mogil leto sapopásti, jejnal je od prasne mujè; ja the naverh skozhil je ſam ú to morje, inu djàl: *Cum capere te non poſſim, tu me cape.* Kir jeſt tebe namorem sapopásti, tedaj ti mene popádi.

Num.2. Sprizha nam letu K ajl Alexander ta veliki: letému je bil dan ú roke en kunſhtnu smeſhan knoff, *nodus Gordius* imenovan, de bi on tajſtiga reshil, ali isvésàl. Pomujal ſe je Alexander na uſse vishe tajſtiga isvésat; inu kir on ni mógil letu ſturiti, djàl je potler: *aut ſolvatur, aut ſcindatur.* Ali ga hózhem isvésat, ali pak ſtèrgat, inu isresat. *Ibant quà poterant &c.* Stúril je, kokèr je mogil.

Num.3. Bere ſe tudi od S. Auguſtina, de on ſpremishluval je enkrat to veliko ſkriunoſt S. Troyze; inu menil je on tajſto isgrúntat, inu sapopaſti. Pride k'njemu en Angel ú ſtauti eniga Mladénizha, inu djàl je k'Auguſtinu: poprej bodem jeſt is eno slizo uſse morjè perprávil ú eno majhino jamezo, kakòr ti isgruntal boſh S. Troyzo. Na letu djàl je Auguſtinus ſam k'ſebi: *Noli inveſtigare, ſi non vis errare.* Ah *Auguſtine!* jenaj od tvoje prasne muje, aku ſizer nozhesh sabreſti.

Ob enim zhaſsu imel je tudi eno teſhko Sapovid *Eſdras* od e-
Num.4 niga Angelza Boſhjiga. Djàl je ta Angel k'njemu: *Vade, ponde-*
Eſdræ l. *ra mihi ignis pondus! aut menſura mihi flatum venti; aut revoca mi-*
4. c. 4. *hi diem, quæ præterijt.* Pojdi, inu ſuagej ti meni ta ogin; ali povej ti meni, kakú doug je ta vèjter; ali poverni nasaj ta v'zeraſtni dan. *Eſdras* kir ſlishal je ta beſéde, sdihnil je rekozh: *Quis naterum id facere poterit.* Kaj se en zhlorik letu more ſturiti.

N.N.

N.N. Tu, kar nekadaj Esdre, letu ſe meni donaſs gody. Jeſt bi imèl ſuagat ta ajffer, katériga je imel S. Bernard prutje G. Bogù: jeſt bi imel méret ta vejter njegovih zhednoſti: jeſt bi imel nasaj poklizat, inu ozhitno naprej perneſti uſe zhudeshe S. Bernarda; ali kej je meni letu mogózhe: *quis natorum poterit facere.* Ali, kaj je zhudu, de letu meni, ali enimu drugimo Pridigarjo ni mogozhe, kir ſam ta Angelſke Vúzhenik S. *Thomas Aquinas* letega ſe ni podſtopil? ſakaj, kadàr S. Bernard sazhel je ene bukve piſsat, inu poprej je umèrl, preden je te bukve dokonzhal, taku je proſhen bil S. *Thomas*, de bi on dokonzhal lete bukve. Ali S. *Thomas* je odgovoril: *Date mihi Spiritum Bernardi, & ego perficiam opera Bernardi.* Kaku veliku vezh morem jeſt donaſs rezhy? *Date mihi linguam Bernardi, & ego loquar de S. Bernardo.* Ja jeſt morem ſposnati letu od S. Bernarda, kar nekadaj je ſposnal *Poſſidius* od S. Auguſtina: *Si cuncta corporis membra verterentur in linguas, adhuc non eſſem ſufficiens ad laudandum tantum Patrem, & Doctorem.* Ali vender, zhe ſi lih ta hvala S. Bernarda je naisrezhena, taku vender donaſs po zelim ſvejtu ti Pridgarje ſe poſlúſsájo timu folku tajſto naprej poſtavit; sa tiga volo nakatéri S. Bernarda perglihajo eni lepi rudezhi gartróſhi: eni ga pèrglihájo eni beli lilje: eni enimu Angelzo: eni ga perglihajo enimu lepimu vertezu, inu njegóve duhoune Brate k'letim roshizam. Ali jeſt bodem donaſs vunkej ſpuſtil eno zhebelizo, katéra bode is leteh roshiz ta med vunkej ſerkala. Ali katéra je leta zhebeliza? je donaſhni S. Bernard, katéri prou bode imenovan leta medeni Dohtar. Leta je tajſta zhebeliza, od katére je ſhe sdaunej naprej govoril ta modri Syrah: *Brevis in volatilibus &c.* Sa tiga volo ſhiher morem od njega rezhy: *Apis verè cœleſtis, & argumentoſa, Bernardus fuit & tota virtuoſa, virtutum mel congregans.* Kaj pak sa ena zhebeliza je bil S. Bernard, inu kaku je on ta med teh zhednoſti sbiral, bodem donaſs iskasal. *Attendite.* Num. 4. Synop.

Prepirajo ſe med ſabo ti *Philoſophi*, inu *Naturaliſti*, aku te zhebele ta med sbirajo ſhe ſturjen s'tih roshiz, inu s'zvetja, ali pak tajſtiga ſture one v'ſebi popolnama. *Ariſtoteles* mejni, de tajſtiga sbirajo zhebele ſhe ſturjen med. *Plinius* pak, inu *Dioſcorides* merjo, de one ſeſajo eno ſladko rosho, is katére potler ta med ſlure. NN. Sveta Cerkou ſe more rezhy, de ona je glih, kakòr en roshni vertèz, v'katérim je tulikain lepu duſhezih roshez, kuliku ona ima Svetnikou Boſhjih. *Flores apparuerunt in terra noſtra.* Lete nam ona skaſhe, kir nam naprej ſtavi k'enimu exemplu te *Patriarche*, kakòr lepu dusheze roshize tiga upanja: te Preroke, Num. 5. Cant. 2.

kakòr roshize te vjére: te S. Apoſtelne, kakòr roshize te lubeſni; te Martyrnike, kakòr roshize tega poterpléjna: te Spovednike, kakòr roshize te pohléuſhine: te Divize, kakòr roshize te zhiſtoſti.

Num. 7. Nu leſsem v'leta lepu duſheze vertez hodila je s'fliſsam ta nebeſhka zhebela, donaſhni S. Ozha *Bernardus*; ſveſtu je ona ſeſsala med teh lepih exempelnou od Svetnikou Boſhjih. Od eniga to ſtanovitnu upanje; od druſiga to shivo véjro; od treziga to gorezho lubesen; inu taku sapured, od enih to poterpeſſivoſt; od druſih to pohleuſhino, inu zhiſtoſt, inu uſe druge zhednoſti. De sa volo tega morem rejſsnyzhnu od njega rezhy: *Rubet in Martyrbus, candet in Virginibus, pallet in pœnitentibus,* De *Bernardus* tà nebeſhka zhebela pouſod ſeſsal je med lepiga exempla; kir snal je uſse poterpeſhlivu terpéjti s'temi Martyrniki; zhiſtoſt derſhati s'temi Divizami; inu pokuro ſebi nakládat, kakòr ti greſhniki.

Num. 8. Ali, poſhluſhajte: kaku ſhe dalej je fliſsek med sbirala ta donáſhna zhebela S. *Bernardus*. Kadar koli je on vidil eniga reuniga boſhziza, taku *Bernardus* ſdajzi ſpumnil je na tajſtiga veliziga Goſpúda Nebeſs, inu ſemle, od katériga pravi S. *Paulus*: *Cùm* 2. Cor. 8. *eſſet dives, egenus factus eſt.* Kir je bil bogat, inu en uſsigamogozhni Bug, prutje nam s'lubeſni ratal je en boſhiz. Zhe *Bernardus* je ſhal na verth, ſmislil je ſdajzi on na une pungart, ú katérim *Chriſtus* je kervavi put potil, inu djàl: *Triſtis eſt anima mea* Matth. 26. *uſque ad mortem.* Moja duſha je obdana is ſhaloſtjo notre do ſmerti. Zhe ú tim verte je on saglédal kaku ternje; taku ſi on ſmiſlil je na ternovo krono: zhe on je poglédal na enu drevu, taku ſe je ſpumnil na kriſh, na katérim umèrl je naſh Iſvelyzhar: zhe je ſhliſhal pejte te tize, taku ſpumnil ſe je na tu nebeſhku vèſselje; zhe je sagledal ta ogyn, taku ſe je on ſmiſslil na paklenſki ogyn. De sa tiga volo morem od njega rezhy: *Traxit de teſta nucleum, de littera ſaporem: de petra ſugens oleum, de ſpina legens florem.* Tu je ú kradkim rezhy: isene ſleidne ſtuary snal je Bernardus, ta nebeſhka zhebela teh tugenti med ſeſsati, inu k'nuzu ſebi oberniti. Kar koli je on vidil; inu kar koli pèrſhlu je njemu pred roke, pouſod nethil je *Bernardus* perlothnoſt na G. Boga ſpumnit, njega zhaſtiti, inu h'tugenti oberniti. Inu taku prou rejſnizhnu rezhem: *Apis cœleſtis, & argumentoſa, fuit Bernardus, & virtuoſa, mel virtutum congregans.* Zhudna, inu ena nebeſhka zhebela, bil je Bernard, poln dobriga della, inu uſih zhednoſti. Synop.

Ta zhebela ima vezhi glaſs, kakòr truplu. Taku uſhaſſan je bil tudi *S. Bernardus*, ta nebeſhka zhebela; njega truplu, inu Nauk. ſhi-

ſhivot je bilu ene ſlabe poſtave, sa volo velikih poſtou, inu ojſtre pokúre, katérim udan je bil S. *Bernardus*: ali ſhtima njegova iméla je en velik glaſs, inu ajſſer. *Nunquam ſic locutus homo, ſicut hic homo.* Nigdar niſmo ſhlishali take ſhtime, taziga ajſſra (ſo djali ti ludye) kakòr ſhliſhimo od Bernarda per njegovih pridigah. Katéri li enkrat ſhliſhal je pridigovati S. Bernarda; taku ſi miſlil je on ta ſvejt popuſtiti, inu ú ta Orden S. Bernarda ſtopiti. Sa volo tega ſkrivali ſo ti ſtariſhi ſvoje otroke: inu te ſhene ſvoje moſhe, inu niſso puſtili poiti tajſte h'pridigam S Bernarda, kir balli ſo ſe, de bi nashli ú Orden S. Bernarda. Glejte, kaj sa eno mogozhno ſhtimo, inu glaſs imela je ta nebeſhka zhebela.

Ali nobenu zhudu, de Bernardus bil je en tak mogózhen Pridigar. Prejden on ſhe rojen je bil, taku Bug uſsigamogozhni dàl je enu ſnaminje letéga. Sakaj, kadar njegova Goſpa Mati je Bernarda ſhe pod ſvojm ſerzam noſsila; ſdejlu ſe je njè, de ona noſsi eniga beliga psizhika, katéri lajàl je na veſs glaſs ú maternim truplu. Letù resodejla je ona enimu brumnimu duhounimu Goſpúdu; inu on je njò potroſhtal, inu djàl, ſkusi Boſhije notre dajajne: de njè dette bode enkrat en velik Shluſhabnik Boſhji, katéri lajal bo na veſs glaſs ú S. Cerkvi s'Boſhjo beſsédo, inu bo ſpreobernil veliku ludy h'pokuri. Vſe letù ſe je potler reſnizhnu ſgodilu, kar djàl je ta brumni Duhouni. *Bernardus* ta nebeſhka zhebela bil je ob ſvojm zhaſsu en ajſſrig, mogózhen Pridigar: lajal je zhes te pregrehe; inu maral ni sa nobeno saméro. Ni bil on, kakòr nakatéri drugi, od katérih govory *Iſaias*: *Canes muti, non valentes latrare.* Mutaſti pſy, katéri ſe navúpajo lajat; tu je: katéri ſe boje ſuariti te greſhnike, inu njih pregrejhe. Glih, kakòr uni peſs, katéri lajal je rad na taty; ali na tajſtiga nazhiſtiga Goſpúda, katéri hodil je na skriunim h'eni Gospe, na njega ni hotel lajat. Kakòr pravi Poëta: *Latrabam fures, ſed amantum furta tacebam.* Ah takishen psizik, tu je: takishen Pridgar ni bil *Bernardus*, ute glih uboge, inu mogozhne ſvaril je on ſerzhnu, inu ſerbeſhnu, inu ni ſe bal samere. Pokasal je on bil ſuſsebnu letù ta zhas, kadar njega ogovarjala je h'nazhiſtoſti ena guiſhna ú Bernarda ſalublena Goſpa: sakaj ta zhaſs sazhel je Bernardus upyti: *Latrones, latrones!* tatje, tatje! de mogla je ona bethati.

Te zhebele ſo ene ſuſsebnu gorke, inu urozhe natúre. Takiſhen bil je tudi Bernardus, ta nebeſhka zhebela. Sakaj njega ſerze gorellu je naisrezhenu ú lubeſni prutje Chriſtuſu. Poſhluſhajte, kaj on od tega piſhe. *Si ſcribas, non ſapit mihi, niſi legam ibi Jeſum; ſi diſputes, aut conferas, non ſapit mihi, niſi ſonuerit ibi Jeſus; Jeſus mel*

Num. 10.

Iſaiæ 56. v. 10.

Num. 11.

mel in ore: in aure melos: in corde jubilus. Aku eden meni piſhe, inu tamkej jeſt na berrem to ſladku Ime *JEſus*, taku pride meni uſse ſuhu naprej tajſtu branje; aku eden govory s'mano, inu naſrezhe tu ſladku Ime *JEſus*, taku zelu niſso uſhezh meni take beſſede. *JEſus* je meni uſtih, uſheſsah, inu ú ſerze lauter zuker, med, inu veſsélje. Tukaj je pokasal *Bernardus*, kaj ſa ena gorezha ú Boſhji lubeſni zhebela bil je on na ſemli.

Num. 12. Ta zhebela je tudi lahke nature. Sa volo tega pravi *Cornelius à lap.* ona uſelei ima en kamenzik per ſebi, de njo vejter na uſame. Taku je tudi ushaffan bil *Bernardus* ta nebeska Zhebela; bil je on lehak, tu je, ene dobre vejſti, eniga Svetiga Shivlejna. Ali, de bi njega na usel ta vejter te preuſetnoſti; de bi on na odſtopil od ajffra, brumnoſti, inu od tugenti, noſsil je on vednu per ſebi ta kamenzik te pohleushine. Kir drugi ſtimali ſo njegá ſa eniga veliziga, Svetiga moſhà: *Bernardus* ſam ſebe uselej, prou od ſerza dershal je ſa eniga reuniga greſhnika; inu kakòr en drugi poredni greſhnik, ogovarjal je on usaki dan ſam ſebe: *Bernarde, ad quid veniſti?* O Bernard! Spumni, ſakai ſi ti duhouni ratal; ſakaj ſi ti vſen tak terd Orden ſtopil; ſakaj ſi ti use poſſuetnu ſapuſtil, *Ad quid veniſti?* h'Zhemu ſi duhouni ratal? de bi, more biti, dobru jedel, inu pil? de bi ſladku ſpal, inu pezhival? &c. Ah nikar letu! tuoj zil, inu konz je bil, de bi Bogu ſhlushil; de bi ti Bogà lubil; de bi ti dal tvojmu bliſhnimu en lejp exempel; inu de bi ti tvojo duſho iſvelizhal. Taku je *Bernardus* ta lahka nebeska zhebela, noſsil ta kamenzik te pohleuſhine per ſebi: inu ſa tega volo ni ga mogil uſeti ta vejter te preuſetnoſti. Bug h'otil! de bi mi tudi, po exemplu te donaſhne nebeske zhebele ſe taku ſaderſhali.

Num. 22. Ena mertua zhebela, kadar ſe poſkroffi s'jeſsiham, pravi *Hugo*, taku ſupet ona oſhivi: *reviviſcit aceto.* Letega potreba ni imela ta donaſhna nebeska zhebela; ſakaj ona nigdar ni umerla v'kakim naglaunim grehi. Vſselei ſe je *Bernardus* ſtonovitnu ohranil per ſhjulejnu gnadè Boſhjie. Pazh pak *Bernardus* obudil je od ſmerti druge poredne zhebele, katere bile ſo umerle v'velikih naglaunih pregrehah. Ali kaj je bil sa en jeſsih tajſti, s'kterim *Bernardus* oſhivil je te grejſhnike ſupet h'ſhjulejniu? njegova gorezha molitou, s'katero ſproſsil je on tem greſhnikam od nebeſs to gnado, de ſegli ſo oni h'pokúri, inu tu pregreſhnu ſhjulejne popuſtili; inu na tako viſho ſupet v'gnadi boſhjie oſhiveli. Inu ſa tega volo tudi jeſt ſmem rezhi od *S. Bernarda*, kar rekal je enkrat *S. Maximus* od *S. Euſebiusa*: *quantorum hò*

ene

animas viventes in corpore, jam defunctas, & peccatorum mole obrutas ad emendationem - - Deo reſuscitavit! Ah koliku greſhnikou je bilu! kateri ſhiveli ſo ſizer na ſhivotu: ali njeh duſhe ſo bile mertve pred Bugam: pokopane v'hudobi, inu velikih naglaunih pregrejhah: inu dokler S. Bernardus proſsil je ſa njeh G. Boga; ſo leti reuni greſhniki h'pokúri ſegli, grehe objokali, tajſte popuſtili, inu taku ſupet v'gnadi boſhjie oſhiveli, inu vezhni leben doſsegli. S. Maximus homil. 59.

Sprizhat nam more letù uni Slahtni Goſpud s'imenam *Josbertus*, en ſtriz Svetiga *Bernarda*. Padil je bil leta v'eno navarno bolesen, inu poloſhil to beſsedo. Njega Syn bil je ſhaloſten; ſhol je h'Svetimu *Bernardu*, inu ga jè proſsil, de bi on njemu per Bugu gnado ſproſsil, de bi ſe mogil v'ſaj ſpovedat. *Bernardus* njemu oblubi, aku on h'ozhe poverniti, kar njegou Goſpud Ozha usel je po kervizi nekaterim Cerkuam, inu v'bogim Ludem. Inu kir je on bil oblubil letù, je *Bernardus* molil sa tiga bolniga; inu je na tako v'ſho neſhil gnado per Bugu. Ah velika muzh molitve Svetiga Bernarda! *mortuus erat, & revixit.* Bil je ta reuni greſhnik mertou na ſvoj duſhi; ali s'kusi ajffirig molitou Svetiga Bernarda je ſupet oſhivil k'vezhnimu ſhjulejnju. Ah pazh en kraften jeſsih bila je molitou Svetiga Bernarda! Num. 14. Luc. 15.

Letò muzh ſposnal je tudi uni duhouni, *Nicolaus* s'imenam, ordna Svetiga *Bernarda*. Bil je on eniga terdiga, inu Suhiga ſerza: vidil je pak on, kaku obilne ſouse tozhili ſo per molitve njega ravem duhouni. Grede, inu proſsi *S. Bernarda*, de on njemu bi ſproſsil per Bugu gnado tih ſousà. Inu Bernardus je ſa njega molil; inu je tudi on to gnado ſodobil, de *Nicolaus* potler ſe je ſkórej vednu jokal: ali je on jedil, ali ſkum govoril, ali molil, ali kaj drusiga delal; uselei plakal ſe je on milu zhes ſvoje grehe. Ah! tu je bila ena velika gnada. Num. 15.

Ena zhudna ſtuar ſo te zhebele. *Sexangula condunt mœnia.* Pravi *Hugo*: zilu kunſtnu na ſheſt voglou Celize one delajo, inu khe notre med sbirajo, inu tamkai prebivajo. Ja *Thomas Cantipr.* piſhe eno rezh, nad katéro ſauseti ſe more en ſledni zhlovek. Bila je ena ſhena, piſhe on, kateri te zhebele ſo doli ſtopale. Podvuzhena od ene druge Shene, uſame ona tu zartanu S. Rethno Tellù per obhailu, neſse tajſtu, inu ga dene k'tim hzebelam: inu glejte, ſdajzi ſo one nehale doli padat; ſo sazhele is ziſtim uſkam okuli S. Sacramenta eno Cerkouzo ſidat; inu kir ſo jo konzhale, ſo one potler raven tajſte oſtale, inu na veſs glaſs pejle, inu ſvojga Stuarnika hvalile. NN. De tudi donaſh- Num. 16.

na nebeſhka zhebela S. *Bernardus* bil je napravil v'ſvojm ſerze en altar, inu tempel Boſhje, menim jeſt, de nobeden na zvibla nad tem; ſakaj ſam *S. Paulus* Apoſtel taku vuzhi letù, hir pravi: *An*
1. *Cor.* 3. *neſcitis, quia templum Dei eſtis.* Ali navejſte, de vi ſte en tempel Boſhje? zhe bili ſo tak tempel Boſhje ti Corintiarje, ah guiſhnu bil je ſhe vezhi S. Ozha *Bernardus*! ali kdu ſo tajſte, zhebéle, katére okuli tega templa zhaſte ſvojga Stuárnika, naſhiga Iſvelyzharja? njegóvi brúmni duhouni S. Ordna, katéri Boga zhaſtè; inu ga bodo zhaſtili do konza ſveta. Kakòr oblubila je Mati Boſhja ta Orden ſhirmat, inu obdèrſháti: *Uſque in finem ſæculi protegam Ordinem iſtum.* Ah pazh ſrezhne zhebele ſte vi viſóku zhaſtiti duhouni, katére hrani ſtanovitno pod ſvojo brambo ta nebéſhka Krajliza.

Tazhebela sbira, inu ima ſladak mèd na ſebi; kakòr govory
Num. 17. od tega S. piſmu: *Initium dulcoris habet fructus illius.* Ali sraven tega ima tudi ona tu ſhelu, s'katérim ona upizhi, inu uhóde, kadar ima potréba. Takú uſhaſſan je bil tudi *S. Bernardus* ta nebeſhka zhebela. Bil je on iménovan, *melliſluus*, poln medù sa volo ſvoje dobrúte inu ſladke beſséde! ali zhes uſe to imel je on tudi to ſrelò, s'katérim pizhèl je on, kadar je bila potreba. Ozhitnu vidi ſe letù nad *Gulielmam* Herzogam. *Gulielmus* bil je en velik grethnik; inu pregánjal je rauen ta S. Catholiko Cerkou. Perſhil je enkrat on ú Kloſhter *S. Bernarda*, sbéjſhali ſo bili s' kloſhtra pred tem hudim Firſhtam uſi Minihi, *S. Bernardus* oſtàl je ſmiram: uſame S. Reſhnu Tellù, inu grede Gulielmu na prutje, inu rezhe: *En tibi filium Dei; reſiſte ei, ſi potes.* Polè: O Firſt, tukaj je ú prizho ta veliki Syn Boſhji! boſh li mogel ti njemu ſuperſtati? inu gleite! Gulielmus ta zhemerni greſhnik, ta hubobni ſhouraſhnik S. Catoliſhke Cerkve, padil je na ſvoje kolena; sazhèl je pred S *Bernardam* na ſvoje perſse tepſti, ſe plakat zhes ſvoje grèjhe, inu proſiti sa miloſt Boſhjo; inu takú na enkrat ratal je ta poshreſhni vouk ena krodka ouzhiza. Glejte, kakú bodézhu, ali vener nuznu pizhèl je *Bernardus Gulielmu.*

Num. 32. Tri ſtuari ſo na ſvejtu, namerzh ouzha, goſs, inu zhebela, katére ſam e na ſebi ſo meihine, inu poredne: ali vener s'njèh ſturé ſe velike rezhy, katérim potler veſs ſvejt more pokóren biti. Ta ouzha da ſvojo koſho, is katére ſe ſtury pergamen. Goſs da tu perjè, s'katérim pi'hejo Firſti, inu Krajli na pergamen ſvoje ſapovidi. Ta zhebela pak da ta uſsik, s'katérim ti Krajli pezharjo ſvoje piſma; katérim piſsmam more potler veſs ſvejt pokóren biti. Ali jeſt poſtávim na ſtran to oblaſt, s'katéro sapoveduje jo

jejo Firſti inu Krajli na ſemle: inu ſe obernem ſupet h'S. *Bernardu*, katéri nej ſi lih ni bil nobeden Firſt, ali Krajl na timu ſvejtu; vener imel je on tako oblaſt zheſs uſse ſtuary, de njemu uſse pokórne ſo mogle biti. Zklóvek, shivina, ſmèrt, boleſen, inu uſi elementi ubogali ſo S. Bernarda.

Skasat morejo nam letù ti exempli. Leſhal je teſhku bolàn en guiſhen Mladenizh. Letému djàl je S. Bernard, de bi ſe ſpovédal, taku bo on ſupet ſdravje doſségil. Sturil je on eno zhiſto ſpovid, inu ſdajzi je on ſtopil ſdrau na noge. *Num.* 19.

En reuni ſlejp zhlóvik, kir ſhliſhal je, de *Bernardus* pridigúje na enim guiſhnim kraju; puſtil ſe je tiakej pelati, inu kuſhnil je tajſtu mejſtu, na katérim ſtal je *Bernardus*, inu je tudi uſel eno peſt prahu, s'tajſtim ribal je zhes ſvoje ozhy, inu ſdajzi je on ſpregledal. *Num.* 20.

Zelu ta ſmèrt pokorna je bila S. Bernardu. Poſhluſhájte. Bil je bolan en duhouni Brat ú kloſhtri S. Bernarda, inu je bil perſhil tudi na konz: h'timu pride *Bernardus* ga potroſhtat, inu vidil je Bernard, de ta bouni je ſhe na konzu: rezhe on k'njemu: pole mvoj Brat lubeſnivi; ti vejſh, de uſsi bratje ú kloſhtri trudni ſo od della, poterbújejo pozhitik, inu pojdejo h'pokoju: ſa tega volo ſapovem jeſt tebi ú iméni *JEſuſa Chriſtuſa*, de ti na vmerjeſh, dokler bodo ti bratje na kor uſtajali: Djàl je na to ta bouni: rad od ſerza hozhem pozhakat, de ti boſh ſa mene proſsil. Na tu molil je ſa njega *Bernardus*; inu njega molitou ſturila je, de ta bouni ni vmèrl, dokler niſso ſe pozhuli ti duhouni. Inu kir oni ſo lhe uſtáli, inu k'njemu perſhle, ta zhaſs je on ſladku saſpal, inu dúſho gori dal. Ah pazh velika oblaſt, inu muzh, katéro imel je *Bernardus* na ſemli zheſs uſse ſtuari! ali nikar pres urſhoha: ſakaj, dokler *Bernardus* bil je vſselej popolnáma Bogu pokorn; ſa tega volo tudi njemu bile ſo uſe rezhy pokórne. *Voluntatem timentium ſe faciet.* Právi Krajl David: katéri ú Boſhjim ſtrahu ſhivé, tajſtih voljo ſturi uſselej Bug uſsigamogozhni. *Num.* 21. *Pſ.* 114.

Ta zhebéla je ſizer ena naumna ſtuariza; ali vener ú djanju ſkaſhe eno ſúsebno saſtópnoſt. Ona ſposna, katéra je foush, inu katéra je rèjſs friſhna rosha. Sprizha nam letù S. Piſmu: *Venit tentare eum in ænigmatibus.* Ob enim zhaſsu perſhla je Krajliza *Sabba* h'Krajlu Salomonu; skuſhala je ona njega ſaſtopnoſt, inu mu je naprej neſla uſe ſorte uganke. K'sadnimu poſtávi ona pred njega due lejpe roſhize, katérih ena bila je foush, ta druga pak friſhna, inu reſsnizhna? vener pak glih ena ti drugi, de ti ozhy niſso mógle islózhit to foush od te resnizhne. Kaj ſturi ta modri *3. Reg.* 10.

Salomon? poslal je on po eno zhebélo, tajſto je on ſpúſtil na te roshize, katéra ſdajzi ſedla je na to právo roshizo: inu na tako visho ſposnal je Salomon to právo od te fouſh roshe.

Num. 23. NN. Tukaj na ſemli najdejo ſe uſse ſorte roshe: ali vener tajſte niſso rèſnizhne, temuzh fouſh roshe; ſamù na ſebi je lauter ternjè. To poſvetno zhaſt, bogáſtvu, inu meſséne luſhte dèrſhe nekatéri ſa lauter lepu duſhéze roshize; inu vener ni timu takù: uſse letù je lauter ternjè. Sposnàl je dobru letù *S. Bernardus* ta nebéſhka zhebela, kir on ſe ní nezh ahtal letega na ſemli; ni hótil ſe podat na te fouſh roshe. Sposnal je on, katéra je ta práva rosha: namerzh Chriſtus Syn Boſhje, katéri právi od ſam ſebe: *Ego flos campi.* De on je ta pravizhni zvèjt, inu rosha s'pula. Na to je *Bernard* fliſsik letal, inu ta med s'tajſte ſeſsal. Poſhluſhájte, kaku ſe je enkrat letù godilu. Molil je *Bernardus* enkrat s'gorézhim ajffram pred enim Crucifixam, inu ſpremíſhluval tobritku terpléjne, inu ſmèrt ſvojga Iſvelyzharja: pole, ta zhas oſſna ſvoje roke *Chriſtus* od kriſha, inu objame *Bernarda*; poſtávi njega uſta na ſvojo deſsno ſtran, rekozh: *Bibe Bernarde.* Pi, ſeſsej mvoj Bernard s'mvojga ſerza troſht, inu veſsélje. Ah pazh ſrezhna zhebéla! kaj s'en med, kaj s'eno ſladkuſt ſi ti ta zhaſs ſeſsála, inu obzhutila. Tukaj je *Bernardus* ſposnàl, kaj s'enu ternjè, inu fouſh roshe je uſse poſvetnu veſsélje, inu de nikir dèrge, kakòr v'Bugu je ta právi troſht, inu ſladkuſt.

Num. 24. She ena druga roshiza je bila, na katéri Bernard ſeſsal je tudi ta nebeſhki med, inu troſht. Pèrkasála ſe je njemu enkrat *Maria* Diviza. *Bernard* v'njò veſs salubien, ſdihne: *Monſtra te eſſe Matrem.* O ti prezhiſta Diviza! pokáſhi, de ſi ti mvoja perſerzhna Mati: na katéru ſdajzi pomóli ona njemu ſvoje divizhne pèrſse, inu rezhe: *Suge, & bibe Bernarde.* Pi, inu ſeſsej mvoj Bernard mvoje divizhnu mleku, s'katérim dójla ſim mvojga Synù, de taku bodeſh glih, kakòr en bratiz Synka mvojga perſerzhniga. Ah! kaj s'en nebeſhki med je ſeſsála ta nebeſhka zhebela S. Bernard na ſemli. On pazh je mogil reſnizhnu rezhy, kar djàl je enkrat S. Auguſtin: *Hinc paſcor à vulnere, hinc lactor ab ubere; poſitus in medio, quo me vertam, neſcio.* Seſsal ſim Chriſtuſovo deſsno ſtran: inu ſeſsal ſim tudi divizhne perſe Krajlize nebeſhke. Inu kej ſim jeſt neſhil vezhi troſht, ali ſladkuſt, navem kaj rezhy.

Num. 25. Ali pojmo ſhe enkrat nasaj h'zhebelam. Lete, kakòr ſe dobru vej; hite po lejti ta med ſpráulat, inu nobirat, de potler imajo ſhiveſh po ſimi. Glih na tako visho ſe je sadèrſhal tudi S. Ozha *Bernardus*, ta donáſhna nebeſhka zhebela. Ah kaku fliſsik ſe je

on

on podviſal po dobrih dellah, inu po tugentih veſs zhaſs ſvojga shjuléjna! kakú ſveſtu je ſkerbil, de bi on ſebi naprávil en obilni ſhiveſh enkrat ú nebeſsih! ſedaj on uſhiva lohn ſvojh dobrih dell, namerzh tajſtu naiſrezhenu veſsélie, od katériga pravi S. Apoſtel *Paulus*: *Nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aſcendit, quæ præparavit Deus diligentibus ſe.* De nigdar ni vidilu enu zhloveſhku oku, *nigdar ni ſhliſhálu* enu uhu; tudi ni nigdar pregruntalu enu zhlovéſhku ſerze, kaj s'en lohn, inu veſsélie perpravil je G. Bug Bernardu, inu uſim tajſtim, katéri njega ſo lubili na ſemli. Prou tedaj, inu reſnizhnu the enkrat rezhem: *Apis cœleſtis, & argumentoſa, fuit Bernardus & virtuoſa, mel virtutum congregans.* Zhudna, inu ena nebeſhka zhebela, bil je Bernardus poln dobriga della, inu uſih zhednoſti. Inu kakòr bil je on na ſemli poln dobrih dell, inu uſih tugenti; taku on ſedaj uſhiva obilni lohn v'nebéſsih; inu ga bode uſhivàl na vezhne zhaſse. 1. Cor. 2. Synop.

Kaj pak potréba je tudi nam ſturiti, aku mi tudi hózhemo enkrat h'S. Bernardu v nebeſsa priti; ſedaj vam hózhem povédat, s'katérim bodem tudi ſkienil. *Ferdinandus* ta drugi, kadàr je bil isvolen k'rimſkimu Cæſsarju, puſtil je on ta zhas k'enimu veſséliu tega ſolka denárje med ta ſolk metati. Na tajſtim denárju bila je gori udarjena ena podóba ene s'nebeſs ſtegnene roke, s'temi pèrpiſsánimi beſsédami: *Legitimè certantibus.* Katéri ſerzhnu ſe ſtritájo, tajſtim ſe da ta krona. NN. Jeſt ſim vam donaſs skasal, kaku S. Bernard ta nebeſhka zhebela ſtrital ſe je ſerzhnu na ſemli, inu na uſse viſhe podvisal po tugentih, inu po dobrih dellah, ſkusi katére sadóbil je on to nebeſhko krono. Sedaj katéri ſheli enkrat v'nebeſsa priti, inu to nebeſhko krono sadobiti, taku ſpumni, de tudi nam *Bernardus* kashe s'nebeſs, namerzh: *Legitime certantibus datur corona.* Katéri bode ſe ſerzhnu, inu ſtanovitnu ſtrital zhes ta greh, inu hudyzha, tajſte bode sadobil krono nebeſhko. Ah tedaj bodimo tudi mi, po exemplu S. Bernarda ſerzhni vojſhàki; bodimo fliſsik zhebele, inu ſpraulájmo med dobrih dell na ſemli; taku bomo mi tudi enkrat v'nebéſsih tajſtiga lohn uſhivali, is Svetim Bernardam na vezhne zhaſse, AMEN. Num. 16. Concluſ.

214)§(§)(§)(§)

Shlahtne inu drage armelinſke, madrave, pibrave inu druge take koshe; is katérimi ſe ta Goſpóda oblázhi. Kaj ſa ena is letéh bode ta tèdaj, ſa katéro hózheſh dat ti tvojo kosho? O S. Apóſtel Jerne! nobéna is letéh: nobéna.

Sa nobéno letéh kooth namára S. Jerne, tèmúzh ſa ſvojo kosho ta S. Apóſtel imèt hózhe to kosho, od katére govóry David: *Extendens Cœlum ſicut pellem:* námerzh: tu Nebú, katéru reſtegnil je G. Bug, kakòr eno kósho. To, to, inu ne ene druge koshe: tu Nebú, tu Iſvélyzhajne hózhe iméti od Buga ſa ſvojo kosho, kir ſa njegóvo voljo puſtil je to ſebi dóli potegnit; katéro koshe, is katéro ſe puſty vidit po uſeh Catholſkih Deſhélah, Mèſtah, inu brumnih Ludy hiſhah: inu ſizèr h'temu, de bi iſkásal, inu pokásal temu zhlovéſtvu, de aku gdu hózhe is nym to od Buga h' prebiváliſhu tem Ludèm inu Angelam iſtegnjeno kosho teh Nebeſs prejèt inu sadóbit; ta ima to ſvojo kosho ſa to poſtávit, ta ima ſe snebit tudi te ſvoje. *Num. 4.* *Ps. 103.*

Zhes tu ſedáj; mèjnim, de slene ſe nyh veliku od ſtràha; kir, aku ſi lih uſi shelimo to nam od Buga h'prebiváliſhu po tem Shjuléjnu pèrpráuleno, inu iſtegnjeno kosho teh Nebeſs; vé ner velyku nyh boji ſe ſa to Nebeſhko kosho to ſvojo dàti: boji ſe nyh doſti eno tako martro preſtáti. Katérim de ſe ta ſtràh oduſáme, ſtópe naprèj *Joannes de Pineda*, katéri ſkusi to kosho, nasaſlópe le ſamu to pravo zhlovéſhko kosho; tèmúzh tudi vèzh drugih rezhy: ú mej katérimi rajta ſe tudi ta oſtudna kosha tega grèjha; katére zhe ta zhlóvik dóli na dene, taku ú to kosho nebeſhko priti namóre; kir, kakòr práve S. Joannes: V'nebu. *Non intrabit aliquod coinquinatum.* Nizh gerdiga, nizh umásaniga, tu je: nizh grèjſhniga napójde; temuzh le tu, kar zhiſtu, snaſhnu je inu bres grejha. Sa tu opomina naſs naſha S. K. C. Cerku is tem, kir ona ſtávi nam naprej tega danaſhniga S. Apóſtelna Jernéja is to koshona róke, ali: na rame; tar is enim nosham ú deſnyzi, de bi ſe is S. Jernejam te koshe snebili, de bi to kosho od ſebe vergli: inu ſizèr ne to, katéra dershy ukupaj te koſty, meſsu inu drugu tega zhloveſhkiga tupla; temuzh to kosho tega grèjha, ú katérim ſe khi snájdemo; kir taku is tem kupyli ſi bomo Nebeſsa. *Num. 5.* *Apoc. 21.*

Od tod tedaj: kir *Pineda* ta ſpomneni Vzhénik potróſhtal naſs je taku is tem islágajnam teh sgurnih ſobovih, inu od mene h' zhaſte S. Jerneja od sazhetka isrezhénih beſsédy: *Pellem pro pelle*: Kosho sa kosho: Sa tu. De jeſt ta troſhe nagmyram: de dalej kaj tega islagajnja to rèjſnyzo vidimo: hózhem per tem danaſs oſtáſi, inu iskásat, de. *Vitioſa deponenda pellis eſt, & relinquenda illi, qui ſal-* *Num. 6. Thema.* *Propoſ.* *Synop.*

ſalvari vult. Grèjſhno kosho doli ſlezhi ima, tàr to prozh ſáurezhi, gdur svelyzhat hózhe ſe. Véner takú, de h'pèrvemu saſhlíſhali bomo h'naſhimu exemplu, kakú S. Jérne dàl je ſvojo teleſsno kosho sa to kosho nebeshko? de my po tem exemplu vershemo od naſs to kosho tega grèjha. Tu saſtópit, tu tedaj h'zhaſte Boſhji, inu k' hvále S. Jernéja saſhlíſhat: bodo pèrpráuleni.

Nemy. Po tem kir Bug V. M. dàl je zhes Joba tega S. Preróka bil to oblaſt temu Satanu, de is Jobavim ima ſturyti, kar mèjni: na tu ſtúril je telkain ſkóde na ſhivyni inu na dershyni, na poſleh inu *Iudul. 10* otrúkih, na hiſhah inu priſtávah, na blagu uſem inu bogaſtvu Jobu ta paklenſki Satan; de je bil ob uſe priſhal, inu obúshal: kir ſkusi njega pódſhúntani ty Sabeerji oduſéli ſo Jobu te vole, oſle *Job. c. 1.* inu malo shivyno: ty Chaldeerji pak te camele inu uſe tu drugu odgnáli. Kir ſkusi muzh tega Satana uſtáli ſo taki vètri, katéri ſo uſe Jobave hiſhe poderli, inu ú podertinah te otróke pomúrili. Kir ſkusi tega Satana sanéteni ogyn uſe, kar premógel je Job, bilu je poſhgánu. Po tem uſem, kir ſtópil je bil pred Buga ta Satan, inu kir ta upráſhan je bil od niga, kaj je is uſem tem pèr Jobu opráuil? tàr kir na tu nizh ni mógel odgovórit, djàl je is navoljo. *Pellem pro pelle, & cuncta quæ habet homo, dabit pro anima ſua.* *Id. c. 2.* Kosho sa kosho, inu uſe kar ta zhlóvik ima, dàl bo sa ſvojo dúſho. Is katérim hotel je, po beſsédah S. Hieroyma, telkajn rezhe, kakòr: Goſpúd kaj bi tu bilú sa enu zhudu, de Job ú letem kásal ſe *S. Hier. in Io. c.* je poterpeſhliu inu móuzhezh takú, de ni ene navolne beſséde rékal? sakaj pèr tem ni sgúbil drugiga, kakòr koshe teh ovàz inu koſlou; kakòr koshe teh camel inu oſlou; kakòr koshe teh telèt inu volou; kakòr koshe teh otrúk inu poſlou; sa katéru on malu mára, kir ſvojo kosho celo ima: poprime ga sa njegóvo kosho, inu bóſh vidil, ali le Job bo per tem tebe zhaſtyl, kakòr je ú tem drugim.

Mem. 8. Na katéru k'enimu vehſhimu ſhpótu temu Satanu, inu k' eni vehſhi zhaſte temu Jobu; perpuſtil je G. Bug temu hudyzhu udárit inu ſhkódit tudi na truple, na koshe tega S. Preroka; inu ſizer takú, de je bil vuſs turrou gratal, de cele koshe na njemu ni bilú snájti: de, *à planta pedis uſque ad verticem capitis:* od podplatou do verha, do gláve ni bilu ſdraviga kraja. Aku ſi lih Joba ni bil oderl ta Satan, vener koshe sdrave ni bilu na njému. Pèr katérim uſem véner pokorn bil je Job G. Bogu, kásal ni nobéne navolje, rékal ni zhes tu nobéne hude beſséde: *In omnibus his non* *Ijb. 2. 11* *peccavit Job labijs ſuis:* pazh pa zhaſtyl inu hválil je G. Boga is ſerzam inu is uſtme.

Letú

Letú, kar ſedaj ſhliſhali ſmo od Joba, kadàr ſpreudárjal je en brumni, Seraphinſki Vzhénik, takú ta is ene prave andohti prutje danaſhnimu S. Apóſtolo Jernéju, ſdershat ſe ni mogel, de bi na bil ſáupil: *O Jobum veram Bartholomæi figuram!* O Job! ena prava figura inu pomènjnik S. Jerjéna: ſakaj, kar od Satana terpèl je Job ú ſtárim, inu ú tem návim Teſtamentu preſtàl je od Satanavih ſhluſhabnikou Jerne ta S. Apóſtel. Kir, zhe Job ſgúbil je po ſyli uſe njegóve Shluſhabnike inu poſle: *Bartholomæus* sapuſtil je te radavolnu, kir on, kakòr en velyki Shlahtnik, inu od krajleviga ſtanú Goſpúd, ſnebel ſe je uſe ſtreſhbe inu hlapzou; tàr ſtúril ſe je k'enimu JEſuſavimu Jogru. Zhe dálej Jobu oduséta bila je uſa shivyna, poderte uſe hiſhe, inu obrûpan uſega premoshejna ſkusi té od Satane podſhuntane ſhouraſhnike: *Bartholomæus* ta S. Apóſtel obi úpal je ſam ſèbe uſega letéga, kir on po shege teh JEſuſavih Jogrou je uſe letú sapuſtil; de je mógel is Petram rezhe: *Ecce nos relinquimus omnia.* Póle my ſmo uſe sapuſtili. Zhe ſhe dalej bil je Job udárjen od Satana po celim shivótu, po tem kir je bil uſe tu drugu pogúbil, takú; de bil je vuſs ú enim turru, vuſs ú eni hraſte, vuſs ú eni bolezhyni: *Bartholomæus* ta S. Apóſtel, po tem, kir uſe bil je tu drugu ushe zhes dàl, de njému ni oſtálu drudiga, kakòr kosha na shivótu; ſhe letè ni hótel ſhpárat, temuzh ſhe tu poſtávil na prydaj: inu ſizer, kakòr ſim odsgóraj djàl: *Pellem pro pelle,* Kosho sa kosho teh Nebeſs: is katerim ſtópil je bil ú ta kúp JEſus, sglihal je sa letó is Jernéjam, rekózh: *Vos, qui reliquiſtis omnia.* Vy, kir ſte uſe sapuſtili, tàr ſhli ſte sa mano: sa tu uſe ſama ſtu, ja poleg tega, *vitam æternam,* tu vezhnu shjvlénje boſte poſsedli. Na katéru ú to oblùbo pervólil je S. Jerne, puſtil ſi je is povéjla tega grosniga Tyranna is iménam *Aſtjages* to kosho is trupla potegnit: ſakaj, kir *Bartholomæus* ta S. Apóſtel, pridigúval je ú Armenji ta S. JEſuſavi Evangelium; tàr tukaj ſtúril velyku zajhnou inu zhudeſsou, is katérim pèrpelal je velyku Nevjèrnih k'JEſuſu: tu videózhi ty Malykuváuſki Maſhniki is eniga hudyzhaviga ſhouráſhtva podſhuntali ſo tega ſpomneniga Tyranna, de bi Jernéja is pote ſprávil; aku nózhe ene velyke naſrézhe ú tem krajléuſtvi ohzhútit: is katérim obúdili ſo bily en tak ſerd ú ſerze tega Aſtiaga zhes S. Jerneja, de sapovédal je bil njega nausmilenu tepſti, inu po drugi martre shiviga odréti, inu taku odertimu to glavó uſékat. Is kaćrim uſem kupil inu sadúbil je S. Jerne to kosho teh Nebeſs, te zhaſty, tega Isvélyzhajna. Ah kup!

Ah predája ſrèzhna sa rèjſsnyza! kir Jerne ta danaſhni S. Apó-

Num. 9.

Conſir. Pars. 1.

Mat. 19

Id. Ibid.

Num. 10.

Apóſtel dàl je sa eno vezhno kosho, eno zervam, gnilóbi, terhnejnu podvèrsheno kosho sa eno Nèbeſhko, eno zhlóveſhko; eno voſhko dàl je Jerne sa to ſhiróko kosho tèh Nebeſs; kir veſselíl ſe bode is drugimi Svetnyki inu Angeli, kir ushival bo to prizhnoſt Mariæ Divíze, kir gledal bo tu zartanu oblizhje Boſhje bres ſtráhú te sgúbe inu pomankajnja. Katéra ſhrézha ſtury naſs ſdihnit ja po te Nebeſhkhi koshe, po tem Iſvélyzhajnu: ali: preſtráſhi naſs ta visha, is katéro sadubil je to kosho *Bartholumæus:* kir prèjde eniga ta grosa, kir te mraulè pretéko eniga, kir sléne ſe eden na celim shivótu; kadàr ſhliſhi: de. *Pellem pro pelle.* Kosho sa kosho teh Nebeſs; ali kakòr práve. *Hugo Cardinalis:* *Pro pelle immortalitatis & gloriæ:* sa kosho te Nebeſhke zhaſty inu vezhniga shjulèjna ima is S. Jernéjam puſtit inu dati. Ali: Eh! Chriſtiani lubesnivi! naupádi, naupadi vam vaſhe ſerzè, kir ſhlíſhite, de S. Jerne dàl je ſvojo kosho, sa kosho teh Nebeſs inu Iſvélyzhajna: naupadi tu ſerzè Vam, právem: kir ſhlíſhite. *Pellem pro pelle.* Kosho sa kosho: sakaj te koshe, katéra dershy naſs ukúpej, ni potréba is S. Jernéjam dólj s'trupla potegnit puſtyti: pazh pak, kakòr ſim djàl od ſgoraj, eno drugo kosho, namerzh: to kosho tega grèjha treba je nàm ſhlézhi, to imamo urézhi od ſebe, aku hózhmo to kosho teh Nebeſs sadóbit: sakaj, kakòr ta ſguf ſpomneni *Hugo: Quantùm extendit homo ſuam pellem in Pœnitentia,* *tantùm extendit ei de cælo pellis Pœnitentiæ.* Kulikájn istegne ta zhlóvik ſvojo kosho ſi te Pokúri, telkájn iſtegne ſe njemu ta kosha teh Nebeſs ſkusi to kosho te Pokúre inu pobulſhajnja. sa vol katériga djàl ſim od ſgoraj: *Vitiosa deponenda pellis eſt, & relinquenda Illi, qui ſalvari vult.* Grèjſhno kosho doli ſlézhi ima, tàr to prozh saurézhi, gdur ſvelyzhat hózhe ſe. Tu tèdáj, kakòr ta drugi tal te prizhne Pridige, de kaj bul saſtópjo, saſhlíſhjo tu, kar.

Piſhe Moyſes ta velyki Prérok od Iſaaca tega S. Patriarcha: de. Potem, kir ſlubylu ſe je bilú njému eno ſpisho od ene doujázhine jéjſty; tàr kir bil je ſhàl iſkàt letò unkaj ta Eſau: tèdáj ta pregnána Rebecca Shena tega Iſaaca, inu Mate teh dveh bratòu Jacoba inu Eſava: kir ſhlíſhala je, kaj ta ſtári, ſlepi Iſaac obbétal je Eſavu namerzh: ta Ozhetni Shegen: tèdáj ta poklizala je Jacoba, katériga je vèzh kakòr Eſava lubíla; temu ukasála je dva koſhlizka od te zhede perneſti; katére ona hitru sakóle, odére, ſkuha, inu pèrprávi, kakòr je rad imèl inu jejdel ta Iſaac. Po tem uſáme te dve koshize, inu is teme ovjè urat inu róke temu Jacobu: *pelliculasque hædorum circumdedit manibus, & coli*

Joh. 8. 12.

Hugo in loc. cit.

Thema.

Hug. lib.

Symp.

Num. 22.

Conſir. Par. II.

Gen. 27.

ejus

nuda protexit: tàr takú puſtyla je njemu te ſpiſhe neſt temu ſtárimu, ſlepimu Ozhétu. Katéri dàl je bil po tem ta Shegen temu Jacobu, katériga je bil ſizèr tem Eſavu naménil. Letú, kar ſmo ſhlíſhali, vidit je ena golufia, kir ta Mate je is tem ſtúryla Jacoba k'Eſavu.

Ali zhe enu malú ſtópimo h'tem Vzhenykam, takú pèr teh vidimo letu biti ne ena golufija; temuzh eno ſkrjunuſt velyko: kir ſkusi te koshe kashe ſe nam, de, aku hózhmo ta shegen prejéti od Buga, kakòr en Jacob od Iſaca; potréba je nam, de is koshami andlamo; tu je: de my podviſamo ſe po te pokúri inu ſpovéde: kir, kakòr práve Joannes de la Haye: *per has duos pelles Pœnitentiam & Confeſſionem intelligit Ambroſius:* Skusi te dve koshe teh dveh koſhlízhou, to Pokúro inu ſpóved, tu pobulſhajnje teh grèjhou saſtópi S. Ozha Ambroſius: te dve koshe tedaj imamo my uſéti naprej, is enoobvyti tu gerlu, tu je: ſpovédat ſe uſe hudóbije: is to drugo pak te rókè, inu to pokúro ſturyti, kir taku djàli bomo od ſebe to kosho tega grèjha, inu sadubili to kosho teh Nebeſs, to kosho tega Iſvelyzhajnja; kir kakòr práve S. Ambroſius: *quia valdè acceptabilis eſt Deo Pœnitentia peccatoris cum abrenuntiatione peccatorum: ſicut Dominus noſter dicit in Evangelio: gaudium eſt in cœlo ſuper uno peccatore pœnitentiam agente, quàm ſuper nonaginta novem juſtis, qui non indigent pœnitentiâ.* Subſebnu luba inu uſhezhna je G. Bogu ta pokúra eniga Grèjſhnika, kadar sdrushéna je is enim pravim sapuſhéjnam, is enim kraftnim pobulſhajnam teh grèjhou; kakòr práve JEſus ú S. Evangeliume: enu veſsélje, inu ſizer vebſhi je ú Nebeſseh zhes pokúro eniga Grèjſhnika; kakór pak zhes pravyza 99. právyzhnih, katéri napoterbujejo te pokúre.

Num. 12.

Haye in loc. cit. Concp. 90.

S. Amb. in Apoc. c. 6.

Zhe tedaj takú uſhézhna je ta pokúra inu pobulſhajne tega Grèjſhnika G. Bogú; takú sa rèjſsnyza is to, kakòr is to kosho kupyli bomo tu Nebú: zhe vergli bomo od ſebe to oſtudno kosho tega grèjha, sa rèjſsnyza is S. Jernéjam prejéli bomo, *Pellem pro pelle*, to kosho nebeſhko, sa to pregrèjſhno kosho: prejéli bomo ſkusi tu ta shegen od Bùga, kakòr prejèl je tajſtiga Jacob od ſvojga Ozheta, kakòr právi en Modernus: *Jacob benedictionem à Patre obtinuit, quia pulmentum, quo libenter veſcebatur, obtulit. Cùm ergo ſacrificium Deo gratiſſimum ſit ſpiritus contribulatus, an non, qui eum obtulerit per pœnitentiam, per emendationem, parem à Deo benedictionem ſperabit?* Je sadúbil? je prejèl Jacob ta shegen od Ozhéta sa voljo, kir je bil njemu perneſsel to po njegovih shélah pèrpráuleno, inu po volje naréjeno ſpilho? Ah! [illegible] ſe na bo troſtal te-

Num. 12.

Bajerling in oſſic S. M Mag. Thema. ie. 2.

ga shegna od Buga ta, katéri saversheod ſebe to kosho tega grèjha ſkusi enu pravu pobulſhajne tega shjuléjna; ſkusi eno ſrezhna grevenga inu zhiſto ſpoved inu pokúro; ſkusi en pravi ſgrévani dúh, ſkusi enu prau ſtertu ſerzè, kir bulſhiga, Bogú perjetniſhiga, lubiſhiga inu uſhezhniſhiga offra ni, kakòr je en taki pobulſhani zhlóvik. Sa tu O Chriſtiani! zhe shélite gratat deleshni is S. Jernéjam te ſhrézhe, inu is tem S. Apóſtolam sadóbit to kosho: *Immortalitatis & gloriæ*, te zhaſty inu vezhniga shjuléjna? Ah! poſlliſsajte ſe is nym vèrzh od ſebe to kosho, ali: ne to kosho, katéro na vaſhim truplu; pazh pak to, katéro na vaſhi vèjſti inu duſhi noſsite: kir ta je tajſta, katéra ſtúry tega zhlovéka sadobit to, katéro je S. Jerne sadúbil: kir tu pobulſhajne, namerzh: ſtúry sadóbit tu vezhnu nebeſhku Iſvélyzhajne, kakòr tu vidit je nad talkain 1000. inu 1000. 1000. Gièjſhniki; katéri ſkusi tu, kir ſo ſvojo kosho tega grèjha od ſebe vergli, kir ſo to hudóbjo pobulſhali: kir ſo ſvoje roke is kosho te pokúre, teh dobrih dél, inu tu gerlu is hosho te S. ſpóvede obvijle: ſkusi tu priſhli ſo h'ſhrézhi tega Iſvélyzhajna. Tu, tu právem: vidit je nad nymi telkajn, de te srájtat je namógozhe: sa tu rájtat lete nehàm, kir tu, kar govoril je od ſgoraj terde inu ſprizhúje uni, od katériga pilhe *Cæſarius*, námerzh:

Num. 14. Bil je ú tem imenitnim Mèſte Namúr en Groff is iménam *Philippus*, katéri pelàl je enu ſylnu grèjſhnu shjulejne; kir ni bilu grèjha, katériga bi na bil ſtúril. Tega opominuváli inu ſvaryli ſo Duhouni inu Deſheiſki, inu od tega poredniga shjuléjna rounáli; ali: sa uſe tu ni máral, temuzh bres uſega ſtrahu Boſhjiga shivil je ú teh grèjhih naprèj, inu nehal ni G. Bogà shalit inu ſerdyti. H'sadnimu, kir padel je bil ú eno navàrno bolésan, opomnjen od Spovédnykou k'pokúri inu h'pobulſhajnu, de khi ú pogubléjne napúde: katéru kir je sazhèl bil ſam per ſebe ſpreudárjat, sazhél je bil zhes tu takú oſtudnu shjuléjne ſdihat; tàr per tem terkat na perſse, pogledúvat milu prutje Nebeſsam, inu proſsit G. Bogà sa odpuſhájne. Zhes tu poklizal je eniga Spovednika, letémo is eno taka grevenga ſpovédal ſe je uſeh njegovih grèjhou, de is nym ta Spovédnik, inu ty, katéri ſo tu vidili ſo ſe milu jokáli. Po te S. ſpovede prejel je tu zartanu S. R. Telſhú, tàr po tem proſsil je sa odpuſhájne, inu sa to gnado, de bi njega na gaſsa unkaj slekli, rekozh: *Sicut canis vixi, dignum eſt, ut moriar ſicut canis.* Kir ſhivil ſim kakòr en peſs, ſpodóbi ſe, de jeſt od ſunaj kakòr en peſs zerknem na gaſse: katéru govoril je is ene prave grevenge, inu h'ſposnájnu ſvoje pregrèjhe. V'katérim, kir ſtàl

Cæſarius l. 2 hiſt. & mirac. c. 18

je

je do ſmerti ſtanóvitin, ſtúril je tudi en ſrézhen konèz, inu sadúbil to kosho teh Nebeſs: kakòr puſtil je bil G. Bug ſposnáti, kir tega po ſmerti njegovi, h'snámenju tega Iſvélyzhajna, ſtúril je bil délat te zhudeſsa pèr njegóvim grobu: sa vol katériga od dalnih krajou tekli ſo ty Ludye ukúpaj gledat te zajhne. Ja: *terram ſepúlchri ſecum probenedictione aſportárunt, eam pro remedio variorum morborum adhibuerunt.* Jemáli ſo to ſemlò od njegóviga groba, tar to neſli ſo is ſabo sa shegen, inu is to veliku bolésni oſdrávili. Taku je G. Bug pozhaſtil tega Groffa.

Zhes tu ſedaj, Ah Chriſtiani! kaj sa ene miſli imate ú vaſhim ſerzu? ſe le vam nasdy rèjſsnyzhnu tu, kar ſim djàl od ſgóraj, rekozh: de. *Vitioſa deponenda pellis eſt, & relinquenda illi, qui ſalvari vult.* Tu je: de. Grèjſhno kosho dóli ſhlézhi ima, ta tàr prozh odurézhi, gdúr ſvelyzhat hózhe ſe, kir tu nad tem grèjſhnim Philippam vidit je ozhitnu; sakaj, kadàr bi ta na bil te oſtudne koshe tega grèjha, ú katéri je telkain zhaſsa savyt leshal, od ſebe vergel, kadàr bi na bil tu gerlu inu rók is koshame te ſpóvede inu pokúre obvjil: kadar bi ſe na bil pobulſhal; h'te ſhrézhi is S. Jernéjam bi na bil priſhal, is S. Jernéjam te koshe *Immortalitatis & gloriæ*, te zhaſty nebeſhke, inu vezhniga shjuléjna ú Nebeſsih ta Groffbi na bil sadúbil. Kir pak *Philippus* ſléj vil ſe je bil te terde koshe, kir to vèrgel je od ſebe, kir ſkusi tu pobulſhajnje oderl je bil ſàm ſebe; sa tu: *Pellem pro pelle*, prejel je bil is S. Jernéjam to kosho sa kosho: tu Nebu sa grevengo; tu Iſvelyzhajńe, sa pobulſhajnje; tu vezhnu veſséile, sa to kradko shaloſtno pokúro. Is hatérim zhe hózhmo my te ſhrézhe deleshni gratat, treba je nam zhes to kosho poſhézi: je treba: de usamemo ú roko nòſh te pokúre, de is tem potegnemo is naſs uſe kar je grèjſhniga: de potegnemo is naſs kosho tega Pava te offerte: de ſtergamo ſis naſs to camelino kosho te Lakomnoſti: de denemo od naſs to koſſovo kosho te nazhiſtoſte: de ſlévimo ſe te paſje koshe te navoſhlivoſti: de vershemo od naſs to ſvinſko kosho te Poſhreſhnoſti: de slezhemo dóli to Levavo kosho te ſerditoſti: de ſerbegamo ſe te oſlóve koshe te lenóbe: is eno beſsédo: de oderémo ſe ſamy, inu vèrshemo od naſs uſe druge koshe teh grejhou; aku hózhmo is Philippam inu S. Jernejam to kosho teh Nebeſs, to kosho, *Immortalitatis & gloriæ*, te zhaſty inu vezhniga shjulejna doſhézhi. Letè koshe teh tadlou, teh hudóbji inu grèjhou pravem: imamo doli inu od naſs djàt, aku hózhmo to ſhrezho, to kosho teh nebeſs prejèt inu sadóbit: de.

Num. 15. *Synop.*

De te hudóbije, tadle inu grèjhe is *Pinedam* ene koshe imenu- *Num.* 16.

nujem, tu zerdete ſamy, kir vèden te, letáke imenújete; kakòr ſhliſhat je, kìr en Goſpodàr ſvojga leniga hlapza: ena Goſpodynja ſvojo ſanikerno deklo ſmerja is eno leno oſlóvo kosho. Vpije ena ubóga Shena zhes njè poſhreſhniga Moshà; Ah! de bi tebi gout inu ſvinſko kosho &c. Vpije en teúni Mòſh zhes ſvojo jeshizhno &c. Shenó: Eh de bi tvoj jesig, termo inu kosho uni, inu za ſtrojel! Vpijejo drugi dergázhi zhes drugu inu zhes nyh koshe; vérner ne zhes te shive, práve inu zhlóveſhke; pazh pak zkes nyh tadle inu hudobije, kakòr zhes ene nym perraſhene koshe: is katérim govorjéjnam opónyna te letè koshe od ſebe djàt, inu potegnit; katéru ubúgat iméli bi, aku hózhmo te naſrézhi ubéshat, katéra ſtoy naprèj tem, katéri ú eni taki grèjſhni koshe tizhe. ſakaj ty, katéri ú eni taki shivè, is shivyno nyh part bodo imèli: Od súnaj Nebeſs is beſtiami bodo oſtáli; kakòr ſe vidi nad enim preuſetnim Antioham, nad enim lakomnim Judasham, nad enim nazhiſtim Herodesham, nad enim poſreſhim Nicúsam, nad enim navoſhlivim Annasam, nad enim jeſnim Neronam, nad enim kryvizhnim Pllatuſam: kakor vidit je nad vezh taushent inu 1000. drugimi; katéri, kir kosho tih grèjhou ni ſo vèrgli od ſebe, ú te, is to, inu sa vol te vèrsheni ſo ú to paklenſko pajſso inu ſtrój, kir paiſsani inu garbani bodo od hudyzha na vekumaj. Ah karſhanſke Duſhe! ſpomnite ſe na tu, kar ſedaj ſhliſhali ſte, tèr pojte ſamy ú ſe, ſpregléjte, ali ſe le khi snájdete ú eni grèjſhni koshe? zhe ſe snájdete, podvisajte ſe loto djàti od ſebe. NB. *hic adhortare ad Pœnitentiam, confeſſionem, emendationem &c.* Kir is tem knpíli inu sadúbili boſte is S. Jernéjam to kosho nebeſhko. H'katérimu de loshaj pridete, de hitréshi is JEſuſam ú ta kup ſtópite, de is nym ſe bersheſhi sglihate, samerkajte tu, is katérim ſklenem.

Moral.

Num. 17.

V'mej drugimi navadame ima tu zhloveſtvu tudi tò, namerzhi de kadàr kupújo ali predaja eno, ali: drugo rèzh ú mej ſabo; taku tu ſhpúga ene inu druge Ludy, katéri ú mej kupzji inu predájauzi ta kup: glihengo inu ſprávo délajo: katéri is nyh beſsédo tega predájauza ſturè, de jèjna nekolku nazene: tega kupza pak de perversbe na plazhyli; ſkusi katéru sglihata ſe eden is tem drugim, de ú mej nyma ſgody ſe ta kupzhija. V'mej nami inu ú mej JEſuſam, kakòr ſim djàl odſgoraj, ſgodit iméla bi ſe ena kupzija; kupit bi my hotéli od njega to kosho nebeſhko; ali: ta predrágu letò dershy, kir hózhe, *pellem pro pelle*, kosho sa kosho iméti: katéru je ſtraſhnu inu grosnu. Ali: Ah! ſtopimo my h'te Srednizi ú mej name inu ú mej JEſuſam, namerzh: h'Marji h'te S. Matéri

Epilog.

téri, kir kakòr prave S. *Idelphonſus*: ona je ta, katera is nje beſſédo inu proſhnjò, *de inimicis amicos, de injuſtis juſtos, de peccatoribus juſtificatos, & de maledictis à Deo pietate ſua ad Deum revocat benedictos.* Stopimo, právem h'Marji, kir ta je ena Sredniza ú mej JEſuſam inu ú mej nami: kir ona je tajſta, katéra is nje beſſédo inu proſhnjò dela pèr Bugu is ſhóuraſhnih prjatele, is kryvyzhnih pravyzhne, tàr te grèjſhne klizhe inu isglihúje is JEſuſam. H'te, h'te ſtopymo, letè ſe perporozhymo, de ona ſtúryti ta kup pomága is JEſuſam, de ſproſse njega, de jejna ú te zene, de odpuſty nam to pregrèjho: prutje pak de nam to gnado dà; de my pervershemo ta fliſs te grevenge, te pokúre, tega pobulſhajnja naſhe hudobije: de taku ú ta kup pridemo, de taku to kosho sa kosbo prejmemo. Perſtópi, perſtópi tedaj htemu kupu, ſtury ú mej nami inu JEſuſam to glihengo, ſproſsi to gnado tega pobulſhajna, de ſkusi tu sadóbimo kosho teh nebeſs is S. Jernéjam, kir te húzhmo na vekumaj zhaſtit,

A M E N.

S. Idelphonſ l. de Excellentia Virg. c. 8.

TA LXXXII. PRIDIGA.

Na XXVIII. dan Meſza Velikiga Serpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Svetega Shkoffa inu Patriarcha Auguſtina.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Malam qui relinquit Vitam,	Hudu gdúr púſty Shjuléjne,
Malam & emendat Vitam:	Sbúlſha tàr hudu Shjuléjne;
Vitam habet Gloriæ.	Leben ima tè Zhaſty.

Thema.

Vigilia ſua perficiet Opus. *Eccli.* 38.

Is ſvojm zhuvéjniam dodélal bo tu Delu. Ibidem.

DE ſe zhudi ta *David*, de is sauſétjà upráſha G. Bogà ta *David*, rékòzh: *Quid eſt homo?* Kaj je ta zhlóvik? tu ſtúry is dvèh urshohou, námerzh: h'pèrvemu sa vol njegóve Porédnoſti: h'drugimu pak, sa vol tajſtiga Slahtnúſti. Sa vol tè Porédnoſti, právim téga zhlovéka, inu tajſtiga Slahtnúſti upráſhal je takú is sauſétjà G. Bogà ta *David*, kaj je ta zhlóvik? kir vèjdel je dobru, de ta ni drugiga, kakòr, po beſsédah S. Bernarda: *Sperma fœtidum, ſaccus ſtercorum & cibus vermium.* Ta zhlóvik ni drugiga kakòr enu ſmèrdljvu shlémajnje, kakòr en shákel blatà, inu

Num. 8. Enord.

Pſal. 8.

S. Bern. Medit. c. 2.

inu ena ſpiſha tèh zhèrvoú: kir is zhlovéka príde ta zhèrvu, sa zhèrvam ta ſmrád, oſtúd inu naſnága. Inu ú tu ſe en ſlédni zhlovik svèrshe iuu ſprebèrne. De uprášhal je dálej ta S. Prerok: kaj je ta Zhlóvik? inu ſizèr sa vol tè Porédnoſti, kir je vèjdel, de ta zhlóvik po beſsédah *S. Innocentia*: po njegóvi ſlábi inu porédni Naturæ. *Agit práva, quibus Deum offendit; offendit Proximum, offendit ſe ipſum. Agit turpia, quibus poluit famam, poluit perſonam, poluit conſcientiam. Agit vana, quibus negligit ſana, negligit utilia, negligit neceſaria.* Ta zhlóvik po njegóvi porédni, ſlábi inu ſkashénni *Nature* déla hudú, is katérim sháli Boga, sháli Bliſhniga, sáli ſam ſebe. Déla dálej gèrdú, is katérim oſkrúny poſhtéjne, oſkrúny pèrlhóna, oſkrúny to Véjſt. Déla ſhè dálej nizhéſsru, is katérim sgúby tu ſdrávje, smúdy tu núznu, inu snegédà tu potrébnu. Sa tè Porédnoſti vójla tèdáj uprášha ta *David*, kaj je ta zlórik? kir ſe je njému sdélu; de vehſhi porédnoſti ſe nájti namóre: sa tu djàl je ú enim drugim kráju od zhlóvéka.

S. Inoc. de natura hum.

Pſ. 143. *Homo vanitati ſimilis factus eſt.* Ta zhlóvik tè puhlóbi, puſtóſti inu nizhéſsoſti gratal je glih, inu poſtal enáki. Prú tje pak.

De ſe zhudi ta *David*, tàr de is sausétjà uprášha G. Bogà:

Num. 2. *Quid eſt?* kaj je ta zhlóvik? sa vol njégove Vrédnoſti inu Slahtnuſti, tu je ſturil sa tu, kir je vèjdel, de. *Ad imaginem quippe Dei factus eſt homo.* Sturjèn je ta zhlóvik po ſhtalte inu podóbe ſamiga

Gen. 9. Bogà. Kir je vèjdel, de. *Creavit Deus hominem inexterminabilem.* Stvàril je G. Bug tèga zhlóvèka bres konzhliviga: tu je de, kakoj

Sapi. 2 ty Theologi: právio *à parte poſt:* khe se napréj nima nigdàr konza iméti. To velíko Vrédnoſt inu Slahtnúſt téga zhlovéka kir je vídil, is sausétjà inu zhuda uprášhal je: kaj je ta zhlóvik? kir ſi

Pſal 8. njéga: *Minuiſti eum paulò minus ab Angelis*: smájnſhal ali: ſtúrjl enu málu májn, kakòr tè Angele. Katériga govorjéjne, námerzh: ta zhlovéſhka Porédnoſt inu Slabúſt, saſtópit ima ſe od téga trúpla; kir tu je uſému tému podvèrſhenu. Prútje pak kar ta Vrédnoſt inu Slahtnúſt tè Dúſhe sadéne, kir ta je ſtuárjena po pildu inu podóbi Boſhji, kir ta je *Inexterminabilis*, bres konzhliva. Kir ta je *Paulò minus ab Andelis*: enu májhinu májn, kakòr ty *Angeli*. O Vrédnoſt! O Slahtnúſt prevelíka tèga zhlovéka! Sa réjſsnyza práu inu ſpodóbnu saúſel inu sazhudil ſe je letè ta *David*, kir tu je enu délu tèga Stvárnika, katéru velíku drugim ſmè ſè inu samóre napréj poſtávit. Sa tu ſlópi napréj S. Pápeſh *Leo*

S. Leo ſer. 1. de Natali. rékòzh: *Agnoſce O Chriſtiane! dignitatem tuam.* Spósnaj, O zhlóvik! tvojo Slahtnúſt inu Vrédnoſt, ú katéro je tebe G. Bug po tè Dúſhe poſtávil; glèj, de naſpázhiſh, de nalkáshyſh tu tak ú kun-

kunſhtnu iz u Slahtnu od ſamiga G. Boga ſturjénu délu, is eno, ali z drugo pregrèjho, kakòr ſpazhil inu ſkasil je bil letò ta daná shni veliki S. Patriarch Auguſtin; kakòr ſam ſpoſnà, kir právi: de 21. celih léjt. *Profectus ſum à te in longinquam regionem in meretriceas cupiditates.* Hódil ſim po teh nazhiſlih andlih, shivil ú kezarji, inu dopèrnáshal veliko pregrèjho: is katérim ſpázhil je bil tu kumſhtnu delu V. M. Bogà, namerzh: njegóvo leſtno dúſho takú, de ni iméla vezh te pèrve podóbe: ú katérim ſpazhejnu púſtil je letò od 12. notèr do 33. léjta njegove ſtaroſti, namerzh: 21. léjt leshári; ú katérim zhaſsu mèrtva leshála je njegova ubóga dúſha, po beſsédah tega Preróka: *Anima quæ peccaverit, ipſa morietur.* Duſha kadàr grèjſhy, umèrjé ú te gnade Boſhji. V'te veliki naſrézhi, uſel bi bil *Auguſtinus* konèz, kadàr bi njega ta ſhtima Boſhja is témi beſsédami: *Tole, lege: tole, lege.* Vſemi, bèri: uſemi, bèri. Od tega grèjſhniga inu navárniga ſpájna na bila obudyla. Ta tèdaj, kir sbúdyla bila je Auguſtina, uſtàl je gori, ú zhuvéjnu inu ú flifsu sazhèl je tu ſpázhenu delu popráulat; inu ſizèr takú, de, kakòr právi ta modri Sirach: *Vigilia ſua perficiet opus.* Is ſvojm zhuvéjnam inu flifsam bo tu delu dodelal, poprávil; inu takú to ſkáſheno podóbo Boſhjo pobúlſhal. S. Aug. l. 4. Conf. c. 16. Ezo. 18. Themat.

Tu tedaj, de khi kaj bul vidimo: de ozhítniſhi to rèjſnyzo ſpoſnámo, miſlim danaſs k'ſahváli G. Bogu, h'zhaſtè temu velikimu S. Patriarchu, temu mogózhnimu Cèrkóunimu ſtébrù, inu Ozhetu Auguſtinu: tàr h'troſhtu uſem ukúpáj, ſubſebnu pak k'enimu navuku tem Grèjſhnikam: dalej kaj napréj poſtávit, inu iſkásat, de. *Malam qui relinquit vitam, malam & emendat vitam: vitam habet gloriæ.* Hudu gdúr púſha shjuléjne, sbúlſha tàr hudu shjuléjne: Leben ima tè zhaſty. Tu tedaj, de bodo saſtópyli, h'poſhlúſhájnu bodo pèrpráuleni. Num. 3. Propoſ. Synop.

Po tem kir JEſus Syn tega modriga *Siracha* popiſsal je bil, kakú ſkusi ta flifs inu thulo pride ſe h'te m drúſti; ſlópil je bil h'popiſsuvàjnu teh antvèrharſkih kunſhti, tàr te kásat je sazhel, rekozh: de uſe lete obſtóje ú múji inu tèrdim teleſsnim déle, kir uſi antvèhárſki kúmſhtniki, ali: Mojſtri mujajo ſe inu trúdijo, pred kakòr nyh delu konzhajo. Subſebnu pak govórit sázhel je bil od Malarjou, Pildaréſzou: kakòr právimo: *Pildbavèrjou*, tàr od ſledniga djàl je, de. *Cor ſuum dabit in ſimilitudinem picturæ, & vigilia ſua perficiet opus.* On bode dàl ſvoje ſerze ú podóbo eniga mála, inu is ſvojm zhuvéjnam dodélal bode ſvoje délu. Katéru govorjéjne na velyku viſh reslágajo ty Vzhenyki. Ali: sa ſedaj inu sa danaſs sa púſtim uſe, inu oſtánem pèr tem ſamem, kar zhes tu. Num. 4. Induſtia Eccl. 38.

Num.6. *Rebanus* ta veliki *Commentariſt S.* Piſma, kir ſpreudarjàl je tè beſséde, taku djàl je: *Quid per fabrum hunc, qui ſtudiosè nocte diéque in opere ſuo laborat, ut ſignacula ſculpat, ut hominis imaginem formet, ſignificatur?* Kaj ſhusi tega Mojſtra, katéri po nozhi inu po dnevi is takim fliſsam déla ſvoje delu, de bi práu tè snamenja sarísal, de bi práu tè potrébnes trése sresal, de bi prau topodóbo zhloveſhko iskásal? ſkusi tega takú ſkerbniga inu podvísniga Mojſtra, katéri taku podvísa ſe tu delu dodélat: gdú ſe ima saſtópit? gdu. Naupraſhájmo veliku, kir nam tega on ſam povèj, kir právi: de ſkusi tega ima ſe saſtópit ta, katéri. *Ad Conditoris ſui imaginem animam humanam reformat.* Ta, ta ſe ima ſkusi tega kumſhtnika saſtópit, katéri to zhlovéſhko dúſho po pildu inu podóbi ſvojga Stvárnika popráula: katéri drugi ni, kakòr ta, katéri ſvojo dúſho ſkusi to S. Pokúro, ſkusi enu pravu pobúſlhajne poprávit ſe pofliſsa, kadàr to is eno, ali: drugo pregrèjho ſpazheno, ſkashéno inu naſhtáltno samèrka: katéri ſe ſkusi délu te pokúre ſvojo duſho ú to pèrvo podób, vrednoſt inu ſlahtnuſt pèrprávit podvísa: katérimu sa vol tega fliſsa muje zhuvéjna inu ſkerby práu pèrrájmat inu pèrleſtyti ſme ſe inu samó: e tu, kar ſim is Siracha govóril od ſgóraj rekozh: *Vigilia ſua perficiet opus.* Is ſvojm zhuvéjnam, is ſvojm fliſsam poprávil inu dodélal bode tu od Buga práu inu dobru ſturjénu; prútje pak ſkusi ta grèjh ſpazhenu inu ſkaſhenu delu; kir Sa vol tega, po mvojh ſgúrnih beſsédah: *Malam qui relinquit vitam, malam & emendat vitam: vitam habet gloriæ.* Hudu gdur púſha shjuléjne, hudu tàr sbulſha shjuléjne: Leben ima tè zhaſty. Ima to zhaſt ima k'enimu lohnu inu plázhylu, tàr ſizèr dujina; eno tukaj na ſemli; to drugo pak tamkaj ú Nebeſseh: katéru, de khi kaj bul ſposnamo inu vidimo, ſtópymo h'danaſhnimu *S. Patriarchu*, h'danáſhnimu vel'kimu Cèrkvénimu Ozhétu, ſtópymo, právim: S. *Auguſtinu.* Ali: poprèj resgléjmo enu malu tu, kar govórita *Moyſes* inu *David* od S. Patriarcha inu Ozhéta tèh folkou, tàr ſubſebniga Prjatela Boſhjiga is iménam *Abraham.*

Piſhe *Moyſes* ta S. *Chroniſta* Boſhji: de. Po tèm kir Bug V M. uſel ſi je bil naprèj tè p egrèjſhna Meſta, sa vol tèh dopèrneſsénih grèjhou ú tajſtih, namerzh: *Sodama*, *Gomorrha* is trjemi drugimi konzhat, ſentat, inu h'nyzh ſturyti; tu je hotel poprèj Abrahamu, kakòr njegóvimu ſubſebnimu Priátelu osnánit, inu povèjdat; kakòr ſe ſpósnà is teh beſsédy, katére govóril je tedaj, kir djàl je ú pèrſhone tega pèrvega teh trjèh Angelou: ali Popótnikou, katére uſel je bil gori ú pèrſhonah enih Vandrauzou ta ſe-

daj

daj ſpomneni S. *Patriarch*, rekózh: *Num celare potero Abraham quæ geſturus ſum?* bom le jeſt mógel ſkrivat temu *Abrahamu* tu, har jeſt miſlim inu mèinim is temi grèjſhnimi Ludmy ſtúriti? Gen.18.

Dálej pak od letéga, namerz: *Abrahama* piſhe inu právi ta *David*, de. *Memor fuit verbi ſancti ſui, quod habuit ad Abraham puerum ſuum.* Spomnil ſe je G. Bug na ſvojo ſveto beſsédo, katéro govóril je h'ſvojmu hlapzu Abrahamu; inu ſizèr ráunu na te beſséde, is katérimi bil je njemu povèjdal inu osnánil, kaku on ima,, kakú on hózhe *Sodamo*, *Gomorrho*, *Adamo*, *Seboim*, inu *Segor* poſhgàt, ſentat, konzhàt, ú pépèl inu ú nizh perprávit. Katéru zhe resgledamo nekolku, takú po uſi právi rèjſnyze ſlednimu zhudnu inu naſnánu pride naprèj: de bi is tega ſmèl inu mogel ú rèjsnyzi rezhi inu govorit, de. Kulikájn je Abrahama *Moyſes* ta S. *Chroniſt* povihſhal, telkájn je tajſtiga ta S. Prerok poníſhal: sakaj ta pèrvi dèrshal je *Abrahama* tega S. Patriarcha sa eniga poſsébniga Svetnyka inu Prjátela Boſhjiga: ta drugi pak, namerzh: ta *David* iménuval inu klizhal je tajſtiga eniga ſanta, eniga hlapza; aku ſi lih bil je tedaj 100. léjt ſtàr ta *Abraham*, kadàr je G. Bug govóril h'njemu te ſgúrnje beſséde: katéru sgojénu inu rezhenu je k'enimu vehſhimu ſhpótu, kakèr pak k'eni zhaſtè temu velíkimu S. Patriarchu inu Ozhetu Abrahamu. Ali. Pſ.104.

Od tod, zhe nekólku h'tem Vzhénikam poglédamo; tàr zhe tu is temi khi kaj bul ſpremíſlmo, taku snájdemo, de *David* is tem, kar govóril je od Abrahama, ſtúril ni njemu nobéniga ſhpota, kir imenúvàl je njega eniga ſanta pèr te veliki inu ſivi ſtaroſti; pazh pak is tem ſtúril je njemu eno veliko inu poſsebno zhaſt: kir is tèm je dokázal to mehkoto tega Abrahamoviga ſerzá, inu tu miloſtivu vſmílejnje tajſtiga; sakaj, hakòr zhes tu govóry ta nekadájſhni Origenes: *Scientia Dei facta eſt ſcientia Abrahæ, cujus cor puero teneriùs ad tot fundendas lacrymas ſuper malum Sodomæ paratum novit, quot cœlum ſulphuris daret guttas.* Ta vejdnoſt Boſhja, gratala je tudi vèjdnoſt tega Abrahama, kir G. Bug bil je Abrahamu to naprèj ſtojezho ſtraffengo povédal, gratala je tudi vèjdnoſt tega Abrahama: tu pak sa tu, kir je vèidel, de ſerzé tiga Abrahama mehkéſhi inu uſmileniſhi tàr h'ſolsam nagnjenilli je kakòr eniga ſanta, ali otróka, kir *Abraham* vezh bode prelil tèh ſolſs, kakor dalu bo tu Nebú shveplénih inu ognjénih kapelz od ſebe h'pèrvemu, sa vol te reshále Boſhje; h'drugimu sa vol pomorjéjna telkajn zhloveſtva: katéru sa práva rèjſnyza Abrahamu je ena vehſhi zhaſt, kakòr pak uſe tu pèrvu, kir jokajne zhes to pregrèjho teh Sodamitarjou, inu zhes to reshálo Boſhjo ſtúrilu je Abrahama uréd- Num.8. Origenes in Gen.

niga, de je njega G. Bug takú pozhaſtil, de je njemu hotel to veliko ſtraffengo poprèj povèjdat inu osnánit. Ah! muzh prevelika tèh ſolſs inu jokájna! kir ti takú nouſdígneſh inu pozhaſtiſh tega zhlovéka. Ali. Stopymo od tega mehka ſerzi iga, objókaniga, S. Patriarcha Abrahama, h'temu danáſhnimu velikimu, inu S. Patriarchu Auguſtinu, tàr reſglejmo letéga, kir njega unimu takú ú enim, kakòr ú tèm drugim enakiga snájdemo.

Num. 9. Po tem, kir *Aurelius Auguſtinus* ta veliki *Philoſopbus*, ta tèrdauratni Minichæerſki kezar, ta úgrèjhe sakópani Naſrámnik, is eno beſsédo: ta veliki Grèjſhnik sgubil ſe je bil od ſnà tè hudobije ſkusi to ſhtimo Boſhjo, inu glaſs S. *Ambrosba*: kir samèrkal je bil nad ſabo skashen inu ſpázhen ta peld, ali: *Contraffe* Boſhji: kir samèrkal je bil mèrtvo ſvojo dúſho: tedaj, de bi bil poprávil tu ſkashénu, de bi bil dodélal tu od njega ſkusi ta grèjh ſpazhénu delu Boſhje, kásat sazhèl je *Auguſtinus*, kakòr en drugi *Abraham* to mehkuſt tega ſerzá, kir, kakòr ſam povè, rekozh: *Dimiſi babenas lacrymis, & proruperunt flumina oculorum meorum, & flebam amariſſima contritione cordis mei, dicens: ſerò te cognovi, ſerò te amavi pulchritudo tam antiqua, tam nova.* Spúſtil ſim zugel tem ſolsàm, udèrla ſta ſe dva potoka is mvojh ozhy, jókal ſim ſe is ene prave grevenge mvojga ſerzá, rekozh: prepósnu ſim te ſpó nal, prepósnu ſim te lubil. O ſtára inu nóva nebeſhka lepóta. V'tem joku oſtal je *Auguſtinus*, kir, po tèm, kir kárſhen je bil od S. Shkoffa *Ambrosba*, drugih sheel inu ſlaſty ni obzhútil, kakòr le h'jokajnu, po ſprizhuváinu njegoviga leſtniga govorjéjna, kir pravi: *Rogo te bone JESU per pretioſiſſimas lacrymas tuas, da mibi gratiam lacrymarum, quoniam multùm deſiderat, & appetit anima mea, ut plangam in omni vita mea. Præſta mibi banc gratiam propter Nomen ſanctum tuum, ut quoties de te cogito, de te loquor, de te ſcribo, de te lego, toties obtentis lacrymis in conſpectu tuo copiosè & dulciter fleam, ita ut efficiantur lacrymæ meæ panes die ac nocte.* Proſsem te, O dobrútlivi JESU ſkusi tvoje preslahtne, drage inu zartane ſolsè, daj meni to gnado teh ſols, kir po teh ſylnu shely mvoja dúſha, kir tu voſhi ſi, de bi jokal uſe mvoje shjuléjne. De déli, O JEſu! ſkusi tvoje preſvetu Imè to gnado, de kadàr bom khi kaj miſlil od tebe, govoril od tebe, piſal od tebe inu bral od tebe: tedaj pred tvojm S. oblyzhjam jókal ſe bom ſladku inu obilnu: ſtúry meni to gnado, de te ſolsè bodo meni uſelej, po nozhe inu po dnévi na meſti krúha ijdy inu ſpishe.

S. Aug. Confeſſ. l. 8. c. 12

Id. Meditatio. ſub. c. 30

Num. 10. Pole' kajsa enu mehku ſerzé imèl je *Auguſtinus?* Pole! kakú objókal je ſvojo hudobijo inu pregrèjho *Aurelius?* kir, kakòr

S.

S. *Poſſidius* govóry: *Hoc, quod optavit, indultum eſt ei, nam 43. annis oculi ſui numquam fuerunt ſicci, niſi quando abſterſi erant, in tranſitu ſuo felici.* Tu, kar proſsil je od G. Buga *Auguſtinus*, tu bilu je njemu dodélenu, sakaj 43. celih léjt nigdar ſuhe ni ſo bile njegóve ozhy, kakòr tedai, kadàr ſo bile njemu mèrtvimu sbriſsane inu sapèrte. Ah! leta je prazh zhul sa rèjſsnyza ú njegovim déle. Ah! leta, leta'is tẽ popráulal je tu ſpazhenu inu ſkashenu sa práva rèjſsnyza. Ja popráulal ni le ſamú, temuzh is tem poprávil inu dodélal je bil popólnama tajſtu, kakòr ſim djàl odſgoraj. *Vigilia ſua.* Is ſvòim zhuvéjnam dodélal bo tu delu. Kir *Auguſtinus* is tem jokam, is to grevengo, is to pokúro, is ſapuſhájnam teh grèjhou, is pobulſhajnam ſvojga shjuléjna poſtávil je bil ſvojo dúſho ú ta pèrvi ſtan tè lepóte; kir is tem poſtávil je bil ſvojo dúſho ú tu pèrvu shjuléjne te gnade Boſhje, ſkusi katéru ureden je bil prejèt mnokatéro zhaſt od Buga, po mvojm ſgurnim govorjéjnu: *Malam qui relinquit vitam, malam & emendat vitam: Vitam habet gloriæ.* Hudu gdur puſha shjuléjne, hudu tàr sbúlſha shjulejne, leben ima te zhaſty. Katérigo prizho najdemo inu vidimo per danáſhnimu S. Patriarchu Auguſtinu.

S. *Poſſid. in vita S. Aug.*

Synop.

Sim djàl odſgoraj, de *Abrahama* ta S. *Patriarcha* sa tu, kir je bil eniga mehkiga ſerzá, inu ſizèr takú, de ſe je ſylnu jókal zhes to reshálo Boſhjo, priſhlu ni njemu h'ſpótu: temuzh k'eni zhaſtè veliki: kir ſkusi tu priſhàl je bil h'te ſhrezhi, de. *Scientia Dei facta eſt ſcientia Abraham.* Ta vèjdnoſt Boſhja gratala je vèjdnoſt tega Abrahama, kakòr ſe je vidilu, kir G. Bug hótel je njemu povèjdat kar je mejnil is Ludmy teh grèjſhnih Meſt ſtúryti. Tu je bilu ena velika zhaſt temu Abrahamu: ta jok, ty ſdihleji, te gorezhe ſolsè ſo njemu h'tè veliki zhaſte pomagale. Katéru zhe per Auguſtinu temu S. Patriarchu yſzhemo, snajdemo uſe ú te prave rèjsnyzi: kir, zhe sa vol tega jokájna inu prelytih ſolſs ſtúril je G. Bug tega Abrahama deléſhniga teh ſkriunútti Boſhjih: *Auguſtinus* ú tem ſe Abrahamu glih inu enák dela, kir G. Bug dàl je Auguſtinu enotako ſaſtópnoſt, de on uſe tè druge Vzhénike ú tajſti premága inu premójſtri, kakòr S Ozha Anſelmus, djàl je, rekozh: *Auguſtinus eſt, quem Deus cælitus erudivit, & in toto orbe terrarum Legis Doctorem principem fecit.* Auguſtinus je ta, katériga je ſam G. Bug od Nebeſs podvúzhil, katériga je na tem ſvejtu k'enimu Firſhtu teh Vzhénikou dàl inu ſtúril: katéri, kakòr právi S. *Rupertus Tvitienſis*: telkajn je ſtúril is njegóvo Vèjdnoſtjo inu Vzhenúſtjo, de. *Tanta ſciberet, quanta nemo in vita ſua legere ſufficit.* Telkajn buquu piſsal je, kulikajn en zhlovik uſem njegóvim shju-

Num. 12.

Origen. l ſup. ci.

S Anſel. in Medit. orat. 1. movit.

S Rupe. l. 6 de Operibus ult.

shjuléjnu sbráti ni sadóſten. Inu rèjſnyzhnu: sakaj. *Victor Vticenſis* 232. buquu naſhtéje, katére ſturil inu popiſsal je *Auguſtinus* ta veliki Dohtar: *Tractatus*, *Homilias*, *Expoſitiones*, *Epiſtolas*, inu vezh takiga je púſtil na ſtrani. Sa vol katérih obilnoſti práu je djàl ta ſgur ſpómneni Rupertus: *Mentitur, qui ſe totum Auguſtinum legiſſe fatetur.* Rèjſnyze naprávi, rèjſnyze nagovóry lètà, katéri pravi, de bral je uſe Auguſtinave Bukue, de sbral je uſe Auguſtinavu piſmu, kir tu nobéden, aku bi ſi lih shivil zhès uſo navádo inu tèk tè naturæ, nasamóre. Od tod.

Victor Vticenſ. l. 10. de Perſecutio. Wand.

Kir je celu dobru sa letú vèjdel S. Ozha *Hieronymus*: sa tu dershal je Auguſtina sa enu prebiváliſhe, sa eno poſsódo S. Dúhà; kakòr ſe ſpoſna is liſta, katériga piſsal je ob ſvojm zhaſsu Auguſtinu. Vezh takiga, vezh drugiga samólzhym od Auguſtina, kir ſe meni ſdy, de ſhlíſhim ene is Nazarenerji govórit inu upráſhat: *Unde huic ſapientia hæc, & virtutes?* Od kod letému ta modrúſt; od kod ena taka kraffit? na katéru drugiga naodgovorym, inu narezhem; kakòr tu, kar právi *Origenes* od Abrahama, jeſt pa od Auguſtina: *Scientia Dei facta eſt ſcientia Auguſtini.* Ta Vèjdnoſt Boſhja gratala je Vejdnoſt tega Auguſtina: kir is to je njega G. Bug pognadal inu pozhaſtil sa vol njegóviga mehkiga ſerzá, sa vol telkajn prelytih ſolſs, sa vol pobulſhajnja njegoviga shjuléjna. Ali: pèr tè zhaſty inu hvále Auguſtina tega S. Patriarcha inu velíkiga Vzhényka ſhe ni konèz.

Num. 12.

S. Hier. Epiſt. 15. ad Aug

Mat. 13

Salomon Sapopádik tè Modrúſti ú mèj drugim, kar lepiga, inu nuzníga, tàr h'návuku inu troſhtu tega zhlovéſtva piſsal je ú pripoviſtih, piſsal je tudi letú. *Corona Senum filij filiorum: & gloriatio filiorum patres eorum.* Ena crona, ena zhaſt ſo tem ſtarim ty otrúk otrózi: inu en zir, enu ſhtimájne tem otrókam ty modri, ty dobri, ty brumni ſtáriſhi, inu Ozhétje. Katéru zhe reſglédamo, snajdemo nad Auguſtinam to rèjſnyzo, inu nad njegóvimi Dohóunimi Synóvi; od katérih prerokúval je *Abbas Joachimus*, rekozh. *Surget Ordo, cujus Alumni induti nigris veſtibus, deſuper accincti zona pellicea: hi creſcent, & fama eorum divulgabitur, & fidem prædicabunt, quam defendent uſque ad conſummationem ſæculi, in Spiritu & virtute Eliæ.* Bode uſtal gorien Orden, katériga Ludjè ú zhèrnih gvanteh oblezheni, inu is enim jèrménam præpaſsani bodo: ty bodo ralli, inu nyh Imè ſe bo reſgláſsylu. Ty bodo pridiguvali to S. Vjerò, ty bodo letó do konza tega ſvejtá branyli ú Dúhu inu mozhe tega Eliaſa: katéru prerokuvájne, govorjejne inu beſséde saſtópit ſe nimajo od drugih, kakòr od Eremitou S. Auguſtina: kakòr zhes tu govóry S. *Antonius*, kir právi: *Hic ordo erit Eremitarum*

Num. 12.

Prov. 17

Joachimus Abbas in Apocal. c. 14.

rum imitantium vitam Angelorum, quorum doctrina erit quaſi ignis ardens in amore & zelo Dei ad comburendas ſpinas, hoc eſt: perniciosſam vitam pravorum. Ta nóvi orden bo orden tèh *Eremitou*, katéri shivéli bodo enu Angelſku shjuléjne: katéri is nyh vúkam, kakòr is enim gorézhim ognjam poſhigáli bodo tu tèrnje tega grèjſhniga shjuléjna teh porednih. O zhaſt velika tega S. Ordna! ú katérim od Synou ta Ozha, inu Synóvi od Ozhéta to zhaſt prejemajo. Sa tu práu is tega: *Corona jenum &c.* Ali: per tèm ſhe ni konza te Aûguſtinave zhaſty, kir ta ſe je ſtegnyla takú delezh, de poleg letéga S Ordna, ſhe drugih 40. S. Ordnou ſe je Regelze S. Auguſtina podvèrglu. Is katérih Auguſtinu k'eni vehſhi zhaſtè inu hvali 16000. inu 200. je poſvezhénih, ali: Svetnykou Boſhjih Is katérih je bilu 54. Rimſkih Pápeſhou, 1567. Cardinalou: tèh drugih nautegnem rajtar. Katéru uſe pride h'zhaſtè inu k'hváli danáſhnimu S. Patriarchu Auguſtinu, de bi eden ſuper ponóvit samógel tu sgúrnu upraſhájne, inu rézhe: *Unde huic?* Od kod uſe letú? Ah! naupraſhájmo veliku, kir tu uſe od dèrgod napríde Auguſtinu, kakòr od tod, kir Auguſtinus. *Vigilia ſua.* Is njegóvim zhuvéjnam dodélal je ſvoje delu. Ali. *S. Jarot Lobet. in Pro. emio de S Aug.* *Eccl. 38*

Is tèm ni sadósti: tèzhaſty inu Auguſtinave hvále, ſhe ni konèz; temuzh to, to gmyra njému ſam G. Bug, ſam JEſus ta zhaſtiti Syn Boſhji: kir letá napájal je Auguſtina is njegovo prezartano S. kryujó. Gmyra Auguſtina to zhaſt ſama Krajliza Nebeſhka, Maria ta prezhiſta Diviza; kir ta dojila je Auguſtina is njè S. Divizhnim mlékam, dedjál je is sauſérja inu veſsélja: *Hinc paſcor ab vulnere, hinc lactor ab ubere.* Paſhèn ſim od ran, dojèn ſim od pèrſs Katéru, kaj ſe vam ſdy, kaj ni tu sa ena velika zhaſt S. Patriarchu Auguſtinu? kir, zhe ſi je dèrshal sa eno poſsebno zhaſt ta ſtári ſiva glavi S. Maſhnik *Simeon*, de dèrshal je inu nósel na rókah JEſuſa tu zartanu od Mariæ ú ta Tempel pèrneſsenu Detejtze. Zhe dèrshal ſi je sa eno veliko inu obilno zhaſt *Joannes* ta ú JEſuſa salúbleni Joger, de polúſhil je pèr te sadni vézhèerji to glavo na JEſuſave pèrſe, inu ſpal na tajſtih. Zhe dèrshal ſi je sa eno ſúbſebno zhaſt *Thomas*, de je imèl to gnado ſvoje pèrſte ú rane JEſuſave, inu rokò ú deſno ſtran njegovo uloſhit inu poſtavit. Spomnite, kaj ſi na bo sa eno poſsébno, obilno inu ſúbſebno zhaſt dèrshal *Auguſtinus*, de bil je napáſhen is kryujó tega Synu Boſhjiga, inu napójen is mlékam tèh prezhiſtih Divizhnih pèrſs Mariæ te Krajlize Nebeſhke. Katéru mene ſlúry ſerbéſhnu rezh, de Auguſtinus. *Vitam habet gloriæ.* Leben ima te zhaſty.

H'katérimu uſemu pèrſtávim zhaſt njegóve velike ſtároſti, kir *Num. 15.*

kir *Auguſtinus* bil je 76. léjt doshívil. Dalej h'temu pèrvemu pèrſtávim tozhaſt teh zhudeſsou inu miraculnou, katére delal inu dopernáſhal je *Auguſtinus* po ſmèrti inu ú shjuléjnu. H'katérimu pè ſtávit bi vezh drugiga samógel, kakòr to ſhrézhno ſmèrt, katéro je is velikím troſhtam teh njegóvih ſtúril: kakòr to veliko zhaſt, katéro je prejèl od Buga ú Nebeſseh. Ali: kir tu, kar ſim govóril, sa doſti káshe nam, de *Auguſtinus* priſhal je k'eni zhaſtè veliki, inu ſizer ne ſkusi drugu, kakòr ſkusi tu, kir je bil. *Vigilia ſua.* Is ſvojm zhuvéjnam, ali: fliſsam, is ſvojm jokam inu ſolsámi, is ſerzhno grevengo inu terdo pokúro, is sapuſhájnam teh grèjhou inu ſtanovítnim pobúſlhajnam tega shjuléjna; popravil je bil tu ſpazhenu, poróunàl tu kryvu, dodélal ſvoje delu, tàr to dúſho, katéro ſpazhil inu pokásil je bil ſkusi to pregrèjho, is pokúro ozhiſtil; inu ú to pèrvo vrédnoſt, ſlahtnuſt inu ú lepóto poſtávil. Tu, tu imélu bi nam odpreti tè ozhy, de bi preglédali, kir tu je nam bul, kakòr ta lubi koſsiz kruha, potrebnu: kir.

Num. 16. Zhe pogléjdamo po ſvejtu, snajdemo, de po beſsédah S. Paula: *Dormiunt multi*: nyh veliku ſpy ú te pregréjhe, inu ſizèr takú; de ſe napúſtè sbudyti: kir, aku ſi lih ſhlíſhjo doſti krat klízat ſe od Pridigarjou, Spovidnikou, Stáriſhou, Anzelou ſkusi 1. *Cor.* 11. dobru notardajájne, de bi ta *Preuſetni* od ſvojga napúha oſtópil. De bi ta *Lakomni* ſvojo vhèrnijo sapúſtil. De bi ta *Nazhiſti* tè naſpodóbnoſti pobúlſhal. De bi ta *Navoſhlivi* ſvojmu nydu, fouſhji, golúſji en konèz ſtúril. De bi ta *Poſhreſhni* nehàl od njegóviga ſhèrtja, pianſtva inu ſnagoltnoſti. De bi ta *Sèrdyti* jéjnal od njegoviga ſerda, jese, tagóte, ſhouráſhtva, maſzhuvájna. De bi, ob kradkim, ta Grèjſhni pobulſhal ſvojo hudobijo. Véner, gdu je, katéri bi ſe h'temu sl údil, inu uſtàl od ſvojga grèjha is *Auguſtinam?* Gdu je, katéri zhul bi takú ſam zhes ſe, inu tu ſkashénu delu ſe poſliſsal poprávit inu dodélat is *Auguſtinam*? Ah! teh je malu. Sa tu malu je tudi teh, katéri imajo tu shjuléjne tè zhaſty is *Auguſtinam.* Glejte, glejte tedaj O Chriſtiani! de ú tem grèjſhnim ſpájnu od Shouraſhnika prehiténi inu preſyleni na bote. De ſklenem.

Num. 17. Poſhluſhájte tu, kar *Paulus* ta S. Apoſtel právi: *Surge, qui dormis, & exſurge à mortuis, & illuminabit te Chriſtus.* Poſhlúſhaj O zhlovjk! uſtáni gori od tvojga ſpájna ú teh grèjhih, inu Chri- *Epheſ.* 5 ſtus te bode reſvèjtil. Vbúgaj, O Grejſhnik! ta navuk, katériga dà uſem JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji, rekozh: *Vigilate.* Zhújte, gléjte, podvisajte ſe ú zhuvéjnu tu, kar ſte is pregrejho na vaſhi dúſhi pokásili, poprávit inu dodélat is *Auguſtinam*: poprávite is ſolsámi

sámi, is grevengo, is ſpovidjo, is pokúro, is sapuſhájnam teh grejhou, is enim pravim pobúlſhajnā tega pèrviga poredniga shjuléjna: kir taku is *Auguſtinam* ukuſsili bote inu obzhutyli tò rejſsnyzo: de: *Malam qui relinquit vitam, malam qui emendat vitam: Vitam habet gloriæ.* Hudu gdur puſty shjuléjne, sbúlſha tàr hudu shjuléjne: *Synop.* Leben ima te zhaſty. Kir ſkusi tu priſhli bote. h'te práve zhaſtè ú Nebeſseh. Katéru de ſe ſgody, O S. *Auguſtine!* kir dal ſi nam ta Exempel sadobit to zhaſt Nebeſhko, próſsem, ſpróſsi nam od Buga to gnado, de po tuojm Exemplu bomo hudyli, kir takú tróſhtamo ſe tu Nebu sadóbit, Amen, Amen, Amen.

TA LXXXIII. PRIDIGA.

Na XXIX. dan Meſza Velikiga Serpána, ali: Auguſta.

Tu je:

Na dan Glavoſekajna S. Joannesa Karſtnika.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Ad ſolamen mors eſt bonis,	H'troſhtu je ta Smèrt tem dobrim,
Repleat cùm iſtos bonis:	Tè, kir polni is uſem dobrim:
In cœleſti Patria.	V'te Deſhéle teh Nebeſs.

Thema.

Palpebræ meæ caligaverunt. *Job.* 16.
Mvoje obèrvé ſo ottemnéle. Ibidem.

PLutarchus ta ſhlovézhi *Hiſtoricus* piſhe, de. Kir ob enim zhaſſu *Cræſus* ta Lydierſki Krajl imèl je per ſebi tega velikiga *Num.* Philoſopha, *Solon* is iménam: temu sazhél je bil is ene puſte hvale ſvoje ſhaze, blagú inu bogáſtvu kásat, tàr zhes tu upráſhat, ali: je le bil en ſhrézhniſhi snájti na ſemle? na tu odgovóril je *Solon:* Ja. Jeſt ſim posnàl eniga ſhrézhniſhiga kakòr ſi ti, inu ta je bil *Tellus;* katéri, aku ſi lih imèl je veliku blagá, sa tu ni máral; temuzh tu sapúſtil je, inu na Vojſki ſtúril je eno ſmèrt zhaſtito. Na tu upráſhal je dalej *Cræſus* tega Solona, ali: vèj ſhe kdi sa eniga drugiga? Temu odgovóril je *Solon.* Ja, jeſt ſim posnàl dua brata *Plutar. in Solo.* *Biton* inu *Cleobin* imenuvána, katéra is lubesni edèn prutje drugimu, inu obà prutje Matere umèrla ſta, inu zhaſtyru shivit nehála. Tu, kir ſhliſhal je *Cræſus,* djál je jeſnu h'Solonu: taku ti mene ú ſhtivéjne teh ſhrezhnih napoſtáviſh? nak, prave ta *Philoſophus:* inu povèjdal je urshoh, rekozh: *Beatus eſt, cujus proſperitatem felici morte Deus confirmavit.* Shrézhen, svelyzhan je ta, katé-

riga ſhrezho Bug is eno ſhrezhno ſmèrtjo poterjúje. O modre beſséde!

Letè, kadàr bi na vèjdel, de pridejo is vuſt eniga Ajda; mèjnil
Num.23. bi de ſo rezhéne od eniga *Ambroſia*, *Auguſtina*, ali: drugiga S. V-zhényka: kir te sgùihajo ſe is tem, kàr govóril je *Joannes* ta salubleni Joger, rekozh: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur.* Ty ſo
Apo.14. ſvelzvhani, ty ſo ſhrezhni, katéri umèrjo ú Goſpúdu: tu je, kakòr *Beda*, *Richardus* inu drugi právjo: *In fide, charitate, gratia ac amicitia Dei.* V'vjèri, ú lubésni, ú gnade inu ú prjáſnoſti Boſhij.
Richar. Beda in loc. cit. Ty ſo tajſti ſhrézhni, ty ſo tajſti ſvelvzhani; kir nyh ſhrézho G. Bug is eno ſhrezhno ſmèrtjo poterjúje: inu nikar en *Cræſus*, ſa vol njegoviga blagà; en *Alexander*, ſa vol mogozhnoſti; en *Ariſtoteles*, ſa vol vzhenuſti; en *Diogenes*, ſa vol modrúſti; ali: en drugi ſa vol khi kaj drugiga: kir uſe tu je is nymi vmèrlu inu konèz uſélu. Sa tu prau, prau govoril je *Solon*, kir djàl je h'Cræſuſu, te ſgurne beſséde, kir tè, kakòr rèjſnyzhne tèrdel je ob ſvojm zhaſsu, ob zhaſsu tè nadlúge ta ſpomneni *Cræſus*.

Num.30. Letà, kir ú eni vojſki ujèt je bil od tega Perſianſkiga Krajla is iménam *Cyrus*, inu po drugi nadléſhnoſti h'te germáde obſójen od njega; ta, ſpomnil ſe je tedaj na govorjéjne tega Solona, djàl je vuſs ſolsàn inu objókan. *Solon, Solon, Solon. Nunc experior veram fuiſſe tuam de beatitudine ſententiam.* Solon, Solon, Ah; So-
Plutar. loc. ſup. cit. lon. Sedaj ſpoſnàm, inu obzhutim, de rèjſnyzhnu je tvoje srezhéjne od tega ſvelyzhajnà, de namerzh: ſhrezhen inu ſvelyzhan ni drùdi nobeden, kakòr ta, katériga ſhrezho Bug is eno ſhrezhno ſmèrtjo poterde; kir jeſt morem ſedaj eno ſhrezhno ſmèrt ſtúryti. Dobru, dobru inu prau govóril ſi O *Cræſe!* Sakaj ti ſtúril ſi eno dúino naſhrézhno ſmèrt: ta pèrva na telleſsu bila je naſrézhna, kir ti ſi mogel na germádi tvoj zhaſhni leben konzháti. Ta druga na dúſhi bila je naſhrézhniſhi, kir vèrſhen ſi ú to ſmèrt paklenſko. Is germade ú germádo, is zhaſniga ú ta vezhni ogyn ſi páhnjen, Bug ni tvoje ſgúrnje, od tebe veliku ſhtimáne ſhrézhe is eno ſhrézhno ſmèrtjo, *confirmavit*, poterdel. Dèrgázhi.

Dèrgázhi godvlu ſe je Joannesu temu S. Karſtnyku: kir ta,
Num.4. kir is tabo ni ſtávil ú bogáſtvu, is Alexandram ú mogózhnoſt; ali: is enim drugim ú khi kaj takiga ſvoje ſhrézhe; temuzh ú brumnoſt, ú tudente, inu dobra déla, inu ú to ſvetuſt: sa tu treba ni bilu njemu is tabo jamrat tedaj, kir od tega groſniga Tyranna Herodeſha obſójen bil je h'te ſmèrti, de ſe njemu ima ta gláva odſekat. Tega ſe ni sbál inu preſtráſhil, kir ſe je tróſhtal, de G. Bug njegóvo ſmèrt bode is ſhrezho potèrdil. Tu uſe bilu je potèr-

jenu

jenu inù ſgojenu ja, kir Herodes: *Decolavit eum in carcere.* V' te jezhe djàl je Joanneſa ob glavo. Ali: Ah! aku ſi lih *Joannes* mógel inu ſmèl je tukaj is Jobam govórit: *Palpebræ meæ caligaverunt.* Mvoje obèrvé ſo ottemnéle. Aku ſi lih ſmèl je *Joannes* is Davidam rezhe: *Defecerunt oculi mei.* Oſlabéle ſo mvoje ozhy. Aku ſi lih *Joannes* mógel inu ſmèl ſe je is Jeremiam toſhit: *Infirmata eſt virtus mea.* Mvoja muzh je oboléla: vener pèr uſem tem Joannes umèrl ni, temuzh ú te ſmèrti sazhèl je bil ſhe le shivit, kir kakòr prave S. Auguſtinus: *Benè mori cum Chriſto vivere eſt.* Ddbru inu brumnu umrèti, je is Chriſtuſam shivéti. Sa tu tedaj, kir *Joannes* umèrl je S. inu brumnu, umèrl ni; temuzh shivy is Chriſtuſam: katéru je ena ſhrezha zhes uſe ſhézhe, kir to je JEſus, is eno ſhrezhno ſmèrtjo, *confirmavit*, potèrdel. Od tod, inú sa tu.

Marc. 6. *Job. 16.* *Pſ. 118.* *Thren. 1* *S. Aug. to. 9. c. 3. de vita Chriſti.*

Kir danaſs dan ſmèrti, ali: Glavoſekajna tega ner vehſhiga ú mej Shenſkimi otrúki, namerzh: Joannesa tega S. Karſtnika obhájamo, ſpodobi ſe njemu h'zhaſte dalej kaj od tega govórit. To ſpodobnoſt de dopolnim, opómnjen od teh beſsédy: *Palpebræ meæ caligaverunt.* Mvoje obèrvé ſo ottemnéle. Vſel ſim ſi naprèj od tega kaj vezh, nam uſem k'enimu troſhtu, povèjdat; inu iſkat: de. *Ad ſolamen mors eſt bonis, repleat eum iſtos bonis: in cœleſti Patria.* H'troſhtu je ta ſmèrt tem dobrim, kir te polni is uſem dobrim: ú te deſhéle teh Nebeſs. Katéru de bodo khi kaj bul saſtópyli, tu tedaj ſathliſhat, proſsem, bodo pèrpráuleni.

Num. 5. *Thema.* *Propoſ.* *Symp.*

Moyſes ta S. Prerok samèrka, de. Po tem kir offruvála ſta ob enim zhaſsu *Cain* inu *Abel* ta dva brata, inu pèrva Synova tega Adama, G. Bogu ta offer po exemplu nyh Ozhéta; inu ſizèr en ſledni po ſvojm premoſhéjnu: *Cain* kakòr en kmetizh od ſadú te ſemle, *Abel* pak, kakòr en Paſtyr od ſhivyne ſvoje zhéde. Kir samèrkal bil je pak ta poredni *Cain*, de G. Bug ni na njegou offer, kakòr na offer tega *Abela* glédal; kadir sazhélu ſe je bilu njemu pod nuſs, poſtal je ſerdit inu jésen, ſpreblédil je na obrásu od navóſhlivoſti, uſdignil ſe je zhes tega nadolſhniga ta grèjſhni, ta ſtáriſhi zhes tega mlajſhiga, Cain zhes Abela, *& interfecit eum.* Inu ubil, umóril, tàr pèrprávil ob ſhjulejne tajſtiga. Tukaj poſtávil je bil gori ta ſhkodlivi antverh tega rúpajna inu ubivájna ta Cajn is ſvojo ſhkodo.

Num. 6. *Induſtio* *Gen. 4.*

Letù, kir ſpreudárjat sazhèl je bil *Auguſtinus* ta S. Ozha, sakaj namerzh: dopúſtyla je ta naisgrúntana modrúſt inu previdnoſt Boſhja, de h'pèrvemu mógel je en právizhni zhlóvik to ſmèrt ukúſsit, inu nikar en grèjſhni, en krivyzhni? kir vèj ſe, de.

Num. 23.

S. Aug. lib. de Mirabil. Jac. Script. *Mors eſt pœna peccati.* Ta ſmèrt je ena ſtrajffenga tega grèjha: katére ſmèrti ta nadólſhni inu pravyzhni *Abel* ni saſhlú hil, pazh pak letè uréden je bil ta hudobni, jéſni, navoſhlivi Cain sa vol njegóve pregrèjhe: hzhemu tedaj pèrpúſtil je G. Bug, de ta pravyzhni inu nadólſhni pred tem grèjſhnim more to ſmert ſturyti? kaj móre tu sa en urshoh iméri? Na tu podvúzhen od S. Duhá, dà ſam ſebi ta odgóvar *Auguſtinus* rekozh. *Conſultiſſimè Deus, Abelis mortem preire decrevit, ut mors imperium in reliquos Juſtos non haberet; nam cùm prima injuſta ſit, & injuſtè illata juſtum interimens, jure poteſtate ad reliquos juſtos occidendos privatur.* Práu, inu dobru obèrnil je G. Bug, de ſmèrt tega pravyzhniga Abela ſhlà je naprèj, de bi ta ſmèrt sa naprèj zhes te brumne inu pravizhne Ludy nobéne mozhy inu oblaſti najméla; kir ta pèrva ſmèrt, kir je krivyzhnu sgojéna, kir je h'pervemu emiga nadólſhniga umóryla, ſkusi tu je zhes te druge pravyzhne ſvojo muzh inu oblaſt sgúbyla: de ty pravyzhni inu nadólſhni namèrjo, inu naúmyrajo; temuzh shivè inu pelejo enu vezhnu ſhrézhnu shjuléjne. Katéru poprèj kakòr de saſlópjo, saſhliſhat potreba je tu, kar právi ta.

Num. 8. Philo Hebræus, ta veliki Judouſki Vzhénik ú mej drugim, kar h'nuzu inu návuku tega zhlovéſtva piſsal je inu govóril, djàl je tudi tu, de. *Duplicem eſſe mortem: alteram hominis, alteram animæ.* Dújina je ta ſmèrt, ena je tega zhloveka, ta druga pak te dúſhe. Te pèrvi ſmèrti nobeden odjiti namóre. *Primam nemo effugere valet.* Te drugi pak, *evadere in noſtra eſt poteſtate*, ubéſhat ſtoji per naſs, inu ú naſhi oblaſti. To duojino ſmèrt pak reslóſhy *Richardus à S. Victore* na tako viſho. *Prima mors eſt, quando anima à corpore ſeparatur. Secunda, quando anima cum corpore damnatur.* Ta perva ſmèrt je, kadàr lozhe ſe dúſha od telleſsa. Ta druga pak, kadàr ferdama ſe dúſha is telleſsam. Obè letè sadenejo te krivyzhne: *Utramque peccatores patiuntur.* Ty pravyzhni pak, od te druge ſo fraj, inu to pervo ú enu bulſhi ſhjuléjne ſpremenè, kakòr govóry ta ſgur ſpomnéni *Philo*, rekozh: *Juſti non modo à ſecunda morte liberantur, ſed primam in vitam commutant.* Inu ſkusi to sadóbe od Buga uſo dobrúto ú Nebeſseh, po mvojh ſgurnih beſsédah: *Ad ſolamen mors eſt bonis, repleat cum iſtos bonis: in cœleſti Patria.* H'troſhtu je ta ſmèrt tem dobrim, te kir polni is uſem dobrim: ú te deſhéle teh Nebeſs. Kakòr tu vidimo nad Karſtnikam Joannesam.

Num. 9. V'Buquſah tega Srvárjejna samèrka *Moyſes* od Abrahama: de. Kir ta S. Patriarch vidil je tu reſdjájne, poſhgájne inu h'*Nizh* ſturjéjne *Sodomæ, Gomorrhæ* inu drugih trjèh Meſt; uſdignil ſe je

bil

bil is *Mambre* ſvojga domuvájna ú Meſtu *Gerara* ú te Deſhéle *Paleſtina*. Tukaj, kir vidil je *Abimelech Saro* Shenò tega Abrahama, sa vol njè lepóte: *tulit eam*. Vſel je bil letò Abrahamu oſlépen takú od njè lepóte. Ali: kir tu je bilu ena naſpodóbnoſt ſdájzi Angel tega Goſpúda dàl je h'njemu: mè kaj, vari ſe, *Morieris*. Gléj, ti imaſh umréti sa vol tega k'eni ſtrajſſenge, kir uſel ſi eno ptújo Shenò sa ſe, katére ſe tebi naſpodóbi dotiknyti. Na katéru poſvarjejne pobulſſhal ſe je ta Krail, dàl je nasàj to Saro Abrahamu. *Reddiditque illi Saram uxorem ſuam*. Od tega, kakòr od ene nekedájſſhne rèzhy, zhe ſtópimo ú S. Evangelium nájdemo enakiga nekaj. *Conſtr.* *Gen. 20.*

Piſhe *Flavius Joſephus*: de. Po tem kir *Herodes Antippas* po ſmèrte ſvojga Ozhéta is iménam; *Herodes Aſcolonita*, hotel je Teſtament ſvojga Ozhéta od Cæſarja *Tiberia* potèrjen iméti: podal ſe je bil is *Galilæa* ú Rim. Na rajſhi, kir priſhal je bil ú to Deſhélo *Ituræa* h'ſvojmu bratu *Philippu*, inu tukaj njegove Shene lepóto samèrkal: kir je njemu ta *Herodias* dopadla, uſel je leto po ſyli, inu. *Duxerat eam*. Sa ſvojo Sheno iſvólil. To naſpodobnoſt kir samèrkal je ta ú zhlovéſhkim meſsu snájdeni *Angel Joannes*, ſtópil je pred tega preſheſhniga Krajla, sazhel je njega kregat inu ſváryti, rekozh: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui*. Tebi ſe naſpodóbi, tebi ni perpúſheuu Shenò tvojga ſhiviga brata sa tvojo Shenò iméri. Na katéru uſe dergázhi sadèrſhal ſe je kakòr ta *Abimelech*: kir *Herodes* dàl ni nasàj te Shenè *Philippu*, kakòr dàl je bil *Abimelech* temu Abrahamu; temuzh na tu: *Miſit & tenuit Joannem, & vinxit eum in carcere*. Poſlál je lovyt, ujèt inu svesaniga Joannesa u jezho urézhi, inu enu celu lejtu tajſtiga jezhyti. O ubógi *Joannes*! kam je tebe tvoja brumnoſt pèrprávila? Ah! raunu khè, kamèr pèrprávila je tega nadólſhniga Abela: kir, kakòr, kadàr je ta *Cain* brumnoſt tega nadólſhniga brata vidil, uſdignil ſe je zhes njega; takú, kir ſhlíſhala je *Herodias* tu brumnu opominuvájne tega Joannesa: *Non licet tibi*. Tebi *Herodes* ni perpuſhénu Shenè tvojga brata iméti. Sazhéla je is Cainam to brumnoſt pregájnat inu miſlit, kaku bi ſi Joannesa ſpred ozhy ſprávila; nehála ni, dokler ni bilu dopolnjenu njè naprèjuſetje, dokler ni vidila Joannesave glave, *in diſco*, ú te ſkléde. *Joſeph. lib. 18. Antiqu.* *Matt. 16.*

Sim djàl odſgoraj, de. Po tem, kir *Cain* uſel ſi je bil naprèj Abela, sa vol njegove brumnoſti umórit, djàl je h'njemu: *Egrediamur foras*. Pojva enu malu unkaj na pule, ſpélal ga je ú ſamóto, tukaj uſdignil ſe je zhes njega, ubél je Abela nadolſhnu. Tu kaj, Ah! vidilu ſe je rèjſs tu, kar govóry *S. Cyprianus*, rekozh: *Num. 11.* *Gen. 4.*

Invidia radix eſt omnium malorum, fons cladium, ſeminarium delictorum. Ta navoſhlívoſt je ena koréninа uſega slega, en svirik tega ubijájna, enu saljajne uſe hudóbije. Kir tu uſe vidi ſe ne le ſamú nad tem navoſhlívim Cajnam; témuzh tudi nad to veliko Preſhenzo *Herodias*, kir ta videozh brumnoſt Joannesavo, inu ſhliſheozh ſvarjéjne tajſtiga, is katérim opómynal je Herodeſha sa vol grèjha: tèi per tega ni mogla, sapovèjdala je te hzheri, de ima sa glavó tega Joannesa proſsit; kir *Herodes* bil je njè oblúbil, sa vol kir je pred nym takú lepu inu dobru pleſsála, de, kar ga bode poproſsyla, tu uſe sadobit ima. Na katéru ta porédna hzhy takú navuzhéna od Matere, djàla je: *Volo, ut protinùs mihi des in diſco caput Joannis Baptiſtæ.* V'kradkim hózhem de meni prezer daſh ú eni ſkléde glavó Joannesa Karſtnyka. Na katéru sopovèjdal je ta Tyrann temu Trinogu odſékat glavò Joannesu, katéri, *decolavit eum in carcere.* Djàl je njega ſ b glavo ú te jezhe na tihim. Tukaj: *Palpebræ meæ caligaverunt*, rezh je mogel *Joannes:* Mvoje obèrvé ſo ottemnéle, mvoje ozhy ſo ſe sapèrle. *Dereliquit me virtus mea.* Sapúſtyla je mene mvoja muzh, leben inu dúſha: kir tukaj ú te jezhe bil je ta nadolíhni Joañes umorjen od Herodeſha, kakor tamkai na puli od Cajna ta pravyzhni *Abel.* Ali: aku ſi lih *Joannes* umórjèn je ú te jezhe: véner shivy ſhe dan danaſhni, inu shivil bode vekumaj ú Nebeſseh: kir kakòr S. Padvanſki *Antonius* práve: *Mors juſti eſt finis noctis, & initium diei, finis miſeriæ & principium beatitudinis.* Smèrt eniga pravyzhniga, je konèz te nozhy, inu en sazhétek tega dnéva; en konèz te nadlúge, inu en pèrzhétik tega ſvélyzhajna. Ta pravyzhni, aku ſi lih umèrje na truple, ta ſmèrt na dúſhi ſe ga naſmè dotiknyti, kir zhes te brumne inu nadóſlhne nima nobéne oblásti, kakòr vidimo nad tem, kar.

S. Cypr. Jerm. ac zelo & livore.

Mar. 16

Job. 16.

Iſai 37.

Si Anto ſer. Domin. 6. poſt Paſ.

Piſhe *Matthæus* ta *S. Evangeliſta*: de. Kir ty ſhouráſhni *Annas, Caiphas*, inu druga Judonſka Pharisæerſka Goſpóda dalej terpéti ni ſo mogli, JEſuſa, sa vol kir ſtávil je tem naprèj nyh hudóbijo, nyh pregrèjho: uſeli ſo ſi bily naprèj njega ſpred ozhy ſprávit, sa tuyſkáli ſo pèrlóſhnoſt, *quomodo eum dolo tenerent*, kakú bi njega pregnánu ujéli, inu umórili. Kir ſo bily pak JEſuſa dobyli, inu obſodyli h'te ſmèrte: Ta ſe je njega lotyla, tega umóryla je na kriſhu, ali: is njè, inu ne JEſuſavo ſhkódo, kir JEſus, zhe lih umórjen je od letè na kriſhu; vener zhes tu. *Reſurrexit.* Je uſtál zhaſtytu, inu is nuzam od ſmèrte. Ta ſmèrt pak is njè ſhkódo umèrla je, kir JEſus, *Mortem morte ſuperavit*, is ſvojo ſmèrtjo je to ſmèrt premágal de. *Mors illi ultra non dominabitur.* Ta ſmèrt zhes njega na bo vezh goſpoduvála. Katéru goſpo-

Num. 22.

Mat. 26

Rom. 6.

duváj-

duvájne inu oblaſt oduſèl ni le ſamú, kar njega sadéne, temuzh oſlábil je to takú, de od teh pravyzhnih, teh brumnih inu nadolſhnih ne vezh, kakòr le en ſam krat na truple ſe naſmè dotéknyti: is katérim dotiklejam nym ni h'ſkóde, temuzh h'nuzu, kir, kakòr S. Bruno práve: *Poſt hanc mortem Sancti feliciter vivere incipiunt.* Po te telleſni ſmèrti ſhrezhnò shivit sazhnò ty Svetnyki: kir na dan nyh ſmèrti rodè ſe h'vezhnimu ſhjuléjnu, kakòr dalej govõry ta S. Patriarch. *Dies obitûs Martyrum Natale dicitur, tunc enim in æterna vita naſcuntur.* Dan ſmèrte teh Martyrnikou derſhy ſe sa nyh gúd, sa nyh rojſtveni dan, kir tedaj rodè ſe h'temu vezhnimu shjuléjnu: kir takú umorjéni sazhnó shiveti. *S. Bruno in Pſ. 17*

Tu tèrdit tréba ni velíku, kir tu vuzhy naſs S. Vjéra, ſprizhújejo ty exempli, osnanújejo ty SS. Vzhényki; ja JEſus ſam práve: de. Tem brumnim, právizhnim, nadólſhnim: *Vitam æternam do eis.* Dam po nyh ſmèrti tu vezhnu Shjuléjne. Katéru, kaj je drugiga, kakòr tu Iſvélyzhajne? tu kaj je drugiga, kakòr poſtávit ú en tak ſtàn po ſmèrti, ú katérim: *Juventus numquam ſeneſcit, ubi decor numquam paleſcit, ubi amor numquam tepeſcit, ubi ſanitas numquam marceſcit, ubi vita terminum neſcit.* Kir Mladúſt ſe naſtára, kir lepóta naprebledúje, kir lubésan naprenehúje kir shjuléjne konza naſnà inu nima. Inu ú tu pridejo, ú tu ſo poſtáuleni uſi brumni, nadólſhni inu právyzhni, katéru, kakòr ſim odſgóraj djàl. *Ad ſolamen Mors eſt bonis, repleat cum iſtos bonis: in cœleſti Patria.* H'tróſhtu je ta ſmèrt tem Dóbrim, kir te polni is uſèm dóbrim: ú te Deſhéle tèh Nebeſs. *Num. 14. Iſa. 10. S. Auguſt. ſerm. 10 de Verb. Dom. Synopſ.*

Zhès tu saſhlíſhanu ſdy ſe meni, de ſlednimu hrepény tu ſèrzé: méjnim de ſlednimu unémajo ſe te shèlè po te ſrézhe, sadóbit en krat od JEſusa tu vezhnu shjuléjne, po te zhaſni, telleſsni inu pèrvi ſmèrti. Ali: Chriſtiani lubeſnivi! samèkajte beſséde S. Gregoria, kir práve: *Ad magna præmia perveniri non poteſt niſi per magnos labores.* H'velíkimu plázhvlu ſe priti naimóre, kakòr le ſkusi déla velíka. Tu vezhnu shjuléjne; tu Nebú inu drugu, kar prejéma *Joannes* is drugimi ú Nebeſsih, kakòr en Iohn inu plázhylu sa vol nyh dèl, múje, tugentou, brumnoſti, katére ſo ú nyh shjuléjnu kasáli, sa tu. O Chriſtiani! hózhte is Joannesam po vaſhi ſmèrti tu vezhnu shjuléjne, Iſvélyzhajne inu uſà druga dobrúto iméti? gléjte, de poprèj is nimi pelete enu brumnu, právyzhnu, nadólſhnu shjuléjne; kir zhes te ſamè obláſti ſmèrt nima nobéne: kir ty ſamy, aku ſi lih ú tè pèrvi telleſsni ſmèrti rézh samórejo is Joham inu Joannesam: *Palpebræ meæ caligaverunt.* Mvoje obèrvé ſo ottemnéle. Aku ſi lih samórejo is Davidam govorit. *Num. 14. S. Greg. hom 17. in Evan. Job 16. Pſ. 118.*

Pſ. 87. vórit, mvoje ozhy ſo oſlabéle: *Defecerunt oculi mei.* Inu. *Dereliquit me virtus mea.* Mvoja múzh, mvoja Dusha je mene sapúſtyla. Véner pèr tèm ſihèr právio is Paulam, de nyh, *Vita abſcondita eſt in Chriſto:* Shjuléjne ſkritu inu sapopádenu je ú Chriſtuſu: kir dobru, právyzhnu inu nadóllhnu umréti, je is Chriſtuſam shivéti: *Cùm Chriſto vivere eſt,* práve Sveto *Auguſtinus.* Tu tèdáj de prejmémo, tréba ſe nam je poſliſsat tukaj brumnu inu Bogabojézhe shivéti; tàr ú tèm do tè pèrve ſmèrti ſtanovítnu oſtáti: kir zhè ú tèm obſtojézhe naſs ta pèrva ſmèrt nájde, tè druge ſe nabomo báli, kakòr tajſte bàl ſe ni ta od Buga iszhaſtjò cronani karſtnyk inu S. Martyrnik *Joannes:* kir zhè takú is Joannesam ſklényli bomo naſhe ſhjuléjne, is nym shivit bomo sazhéli enu ſhrézhnu shjuléjne, katéru bode brès úſéga honza, kakòr sazhel je uſhè *Joannes.*

Tu, de namerzh: shivy *Joannes* ú Nebeſseh, káshe nam tu, Num. 16. kar. Berem, de bil je en *Religiòs* Ordna S. Auguſtina, katéri imél je eniga ſylnu ojſtriga Priorja, pod katérim shivit ſdélu ſe je njemu namógozhe: sa tu umiſhlal ſi je enu inu drugu, takú ſhuntan od hudyzha. Ta, de bi na bil sapélan, pèrkásal ſe je njemu *Joannes* ta S. *Baptiſta,* tàr djàl je h'njému: Sa tu kir ti mene uſak dan zhaſtyſh, pridem h'tebi is tem troſhtam. Mèrkaj. S uj ſtanovitin kir ſe snájdeſh, tebi je dóbru inu nuzno de tukaj oſtáneſh: tu dolgu na bo tèrpélu, sa tvoje tèrpléjne imaſh te Nebeſsa iméti.

Vvitis PP. Ere. S. Aug

Num. 26. De dalej *Joannes* shivy ú Nebeſseh, tèrde nam tu, kar berem, de. V'léjte po JEſuſavim S. Rójſtve 463. kir dua *Religiosa* rajſhala ſta ú Jeruſalem, inu tukaj te S. Meſta obyſkuvála. Letèm ú Jeruſalemu pèrkásal ſe je S. *Joannes* rekozh h'nym: Mèrkajta jeſt ſim *Joannes Baptiſta,* ubúgajta me brès odláſhajna: pójta, na tem inu na tem meſtu yſzhyta, ne globóku pod ſemlo boſta neſhla mvojo glavò, katéro je ta *Herodias* tukaj ſhpotlivu sakopála. Na katéru ſhlà ſta na tu oſnánjenu meſtu, tu na danaſhni dan ſta obiſkála, tukaj po majhinim kopájnu sneſhla ſta to S. glavó celó inu friſhno; aku ſi lih letá je 430. léjt pod ſemlo ú enim oſtudnim kraju leshála. To ſta uſdignila is zhaſtjò, inu neſsla h'pèrvemu ú tu Meſtu *Edeſſa in Phœnicia.* Zhes nekolku lejt od tod preneſsel je letò ta brumni Cæſsar *Theodoſius* ú tu Meſtu *Conſtantinopel.* Od tod h'sadnimu pèrneſséna je bila ú Rim, kir ſhe dan danaſhni zhaſty ſe ú Cerkve Kloſhtra S. Silveſtra. Katéri pèrkáſni bi ſe na bili godyli, kadár bi *Joannes* nashivil per Bugu. Takiga vezh samógel bi naprèj poſtávit; ali: de pre douh na bom, ſtopim od tod dálej.

Reueul l. 3. tit. 31. n. 9.

De

De ſhè dalej, *Joannes* shivy per Bugu, tèrde nam una Dekelza, katéra kir iméla je enimu poſhrejſhnimu Lintvernu naprèj verſhéna biti, zhes veljo tega Ozhéta: letò de bi on bil obáruvàl, poklizhal je h'pomúzhi S. Joañesa, inu ſhàl je pozhaſtit inu kuſhnit njegóvo S. rokò, katéra sneſhla ſe je ú tem Meſte *Antiochia*: ú kuſhuvájnu odgrisnil je en pèrſt od tajſte, tega uſel je, inu vergel te beſtji ú gobiz, na katéru reſpózhil ſe je ta Lintvern; inu takú ta Dekelza per shjulèjnu, inu uſa Deſhéla pred ſhkodo prehrájnena. Sa katéru uſi sahvalyli ſo G. Bogà inu Joannesa. *Num.* 17. *Radevaſ in Menæo Græcorum.*

De, h'sadnimu, *Joannes* shivy ú Nebeſseh káshe nam tu, kar piſhe *Cæsarius*; námerzh: de. Bil je en bogáti kupiz ú Nemſhkih deshélah, katéri imèl je ene velíke Shélè obyſkat Jeruſalem inu druge kráje ú tè S. Deshéle. Vſdignil ſe je tèdáj zhes mórje dopèrneſsel je ſvoje shélè inu andoht. Kir priſhàl je bil pak ú Spitau S. Joañesa, inu saſtópil, de tukaj hráni inu zhaſty ſe njegóva S. deſna róka, shélil je to vidit, kuſhnit inu pozhaſtyti: temu dopúſtilu ſe je, kar je shélil. Per tem shelil je to S. rokò sadóbit inu is ſabo neſti, miſlil, trahtal, glédal je ſkèrbnú; h'sadnimu andlal je is Meſhnarjam te Cerkve, temu oblubil je 140. cron, zhè hózhe to S. rokò dati. H'temu oblúbi ta Meſhnar, uſáme letà te denarje, uni pak ta S. Shaz, inu is tèm priſhal je ſhrézhnu ú ſvoje Meſtu Grüningen: tukaj is andohtjo poſtávil je letò ú en votel ſtébèr, inu zhaſtyl ú ſvoji hiſhi na tihim. Pèrgúdilu ſe je bilú en dan, de ta Goſpúd snáſhil ſe je pèr enimu prjátelu, inu uſtàl je bil en velik ogyn ne délezh od njegóve hiſhe, inu saſhlíſhal eniga rézhe, de bi ſhàl bránit. Natu djàl je ta Goſpúd: meni tréba ni na dum hytit, jeſt imam eniga dóbriga Variha ú hiſhi. Inu rèjſsnyzhnu: sakaj aku ſi lih pu Meſta okúli niegóve hiſhe bilú je pogorélu, ta je véner brès uſè ſhkóde oſtála. Tu, kir ſo Ludje vidili, ſposnáli ſo sa enu zhudu, iskáli ſo tega ta urshoh, katériga ta Goſpúd ni hótel povédat, kir ſe je bal de bi napriſhàl ob to S. rokò. Ali: kir ſkusi Boſhje noterdajájne sneſhli ſo bily to Svetynjo, uſèli ſo bily njému inu ú nyh Cerku is velíko zhaſtjò poſtávili; kir ſe snájde ſhe dan danaſhni, inu dopèrnátha velíke zhudeſsa inu *miracula*: kakòr ſpoſna ta ſpomneni *Cæſarius*, katéri je to S. rokò vidil. *Casarius. l. 8. Miraculor. cap. 58.*

Zhès tu ſèdáj, kaj ſe vam doſdéva? O Chriſtiani! kir ſhlíſhimo, de *Joannes* shivy takú ſhrézhnu pèr Bugu, inu uſhíva pèr tajſtim to Dobrúto Nebeſhko: ſe le nam naſpodóbi, aku hózhmo is nym tega deléſtni poſtáti, de is nym pelemo enu brumnu, zhiſtu, nadólſhnu shjulèjne. Sa tu, Ah! podvísajmo ſe is nym delat to Pokúro, kásat en ajffer h'te zhaſte Boſhji, poſsát is po- *Num.* 19.

ſtam, is zhuvéjnam inu is drugim takim naſhe truplu. Podvisájmo ſe kásat lubésan naſhimu Bliſhńimu, kakòr to kásal je *Joañes*; kir isojſtrim inu dobrim rounal je uſe h'pokuri, inu takú h'Nebeſsam: kakòr ſe je vidilu, de druge puſtym, nad Herodeſham. Katéri, kadàr bi bil njega ubúgal, bi na hil on, njega Punza *Herodias*, i'u ta reſvojſdána hzhy ſtúrili en taku naſhrezhni konèz inu ſmèrti: sakaj ta *Herodes* is njegóvo Preſheſhenzo pregnàn is Galilææ uſel je bil konèz ú Franzoſkim krajléuſtvi. Ta reſvójſdana hzhy pak te *Herodiadis* ú enim pótóku: sakaj ta, kir po symi ſhlà je zhes en premèrſle potak, inu priſhlà na ſreda, udèrl ſe je pod njò ta led, padla je is truplam pod tega, inu is glavò je vèrh tega oſtála: pod tem ú te vode, kir ſi hotéla je pomágat, pleſsala je takú dolgu, de ta led je njè to glavó odrésal. Takú teh truje, katéri ſo bily urshoh te Joañesave ſmerti, uſeli ſo en naſrézhni konez tukaj, tamkaj pak, kir je tè ena groſna ſmèrt, *Mors ſecunda*, ali ſmèrt tega grèjha sadela, sakopáni ſo ú ta paklenſki ogyn. V' to naſhrézho, de my napridemo, te druge ſmèrti de my naobzhutimo: Ah! glejmo, glei en ſledni, de dèrshimo te Joanneſave náuke, de is nym pelemo enu brumnu, pravyzhnu shjuléjne: kir po njegóvim ſedáj saſhlíſhanim exemplu shiveozhi pèrſileni bomo to pèrvo ſmèrt ſtúryti, de te druge ſe na bomo bali: katéru, de loshaj inu hitreſhi doſhéſhemo, ſtúrymo tu, is katérim ſklenem.

Samèrka *Methaphraſtes*, inu is nym pi'hejo drugi, de. Po tem, kir na danaſhni, tu je: na ta 29. dan Meſza *Auguſta*, na katéri S. M. Cerku obhája gud Glavoſekajna S. Baptiſta, snajdena je bila glava S. Joannesa: inu zhes nekolku zhaſsa pèrneſséna ú ta *Conſtantinopel*, inu tukaj ú eno novo, h'zhaſtè Bogú inu S. Joannesu od Cæſsaria. Theodoſia gori poſtáuleno Cerku, ſhrájnena s pèrgúdilu ſe je bilu, de ta grosni *Tyrann Eugenius* ulékel je is eno ſylno ſholnèrſhino zhés Theodoſia. Letà, kir ſe je preſlàb samèrkal, ſhàl je ú to Cerku, uſel je to S. glavò, proſsil je andohtlivu, savúpliu; de bi Bug ſkusi tu saſhluſhéjne S. Joannesa njemu ú te vojſki pomagal. Na tu ſhàl je super temu Eugeniu: ú tem pèrvem ſpopádku ſhlíſhali ſo uſi te hudyzhe upyti. *Tu nos ſuperes, tu noſtrum exercitum diſſipes?* Boſh le ti naſs oremágal, inu naſho vojſko reſdjàl? Na katéru ſerzhniſhi ta *Theodoſius* udáril je zhes tega Ajdouſkiga Eugenia, reſvèrgel je njega muzh, inu ſtúril tàr sadúbil je eno zhaſtyro Victorio.

Tu kar ſmo ſedaj ſhlíſhali od *Theodoſia*, ſtúryti treba je nam, de eno ſhrézhno victorio zhes to drugo ſmèrt sadóbimo, kar ſtúril je ta Cæſsar: uſimimo tèdáj ú tóko te andohte glavò S. Joannesa,

inu

Nicoph. 12. c. 20.

Num. 20.

Epilog.

Metap. die 29. Auguſt.

Num. 21.

inu poproſsímo tega, de nam pride h'pomúzhi: de nam dà to gnado shivit po njegóvim exemplu, de naſs ſtúry premágat uſe telháve, bridkuſti inu ſhouráſhnike: de pelémo enu brumnu, pravyzhnu inu nadólſthnu shjuléjne: de sadóbimo is nym enu ſhrézhnu Nebeſhku shjuléjne: h'katérimu priti, pèrpúſti naſs, O JESU! ſkusi saſhluſthéjne tvojga Striza Joannesa, AMEN.

TA LXXXIV. PRIDIGA.

Na I. dan Meſza Kimouza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan Svetega Tiliha, ali: Ægidia Abbata.

Synopſis.

Cœlum qui vult introire,
Cum Ægidio abire,
Debet â Divitijs.

Sapophdik.

Gdúr ú Nebeſsa hózhe priti,
Is Tiliham odſtopyti,
Od Bogaſtva ima ta.

Thema.

Reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te. *Matth.* 9.
My ſmo uſe sapuſtili, inu ſhliſmo sa tabo. Ibidem.

V'Mej drugim, kar od nekedajſhnih rezhy samèrkal je *Plutarchus*: samèrkal je tudi tu, námerzh: de. Vſtálu je bilú per tèh Athenienſerſkih Dohtarjih enu upraſhájne. *Quæ nam virtus ab hominum nequitia fortiùs conquateretur?* Kai sa ena tugent, ali: zhednoſt ner vèzh od Ludy, inu tèh, hudóbije nadléſhnoſti ima? Na katéru upraſhájne, *quot capita, tot ſententiæ.* Kuliker bilú je teh Dohtarſkih glau, telkajn bilú je tudi odgovórou na tu ſturjénu upraſhájne ſhlíſhat; kir. *Num.* 2. *Exord.* *Plutarch. in Apoph.*

Eden djàl je: de. *Humilitas.* Ta Pohléunoſt nèr vèzh ſupèrnikou ima: kir ta *Superbia*, ali Preuſetnoſt letè namóre vidit; temuzh to od uſeh platy ſúje inu drége. Ta drugi djàl je: de. *Manſuetudo*, ali: Krotkuſt je tajſta, katéra ú mej tugenti ner vèzh nadleſhnoſti tèrpy; kir zhe sto uſdigujejo ſe uſi jeſni, ſerdyti, maſhzhuvavi raku; de ta doſti krat oſláby inu omága. Ta trjérje djàl je: de *Veritas.* Ta Rèjſsnyza je tajſta naſrèzhna zhednoſt, katéra ner vezh Pregájnauzou ima: sakaj od te ty Ludiè nizh nózhejo ſhlíſhat, letè nihzhè nozhe pod ſtreho. Drugi pak druge odgóvore ſo dajáli, katére rajtat nehàm, inu dèrlnym is unim, katéri na tu upraſhájne djàl je: de. *Paupertas.* Tu Vbóſhtvu je *Num.* 3. *Id. ibid.*

ta nèr réuniſhi, nèr savèrſheniſhi tugeat, po te uſavdajne beſsé-de: *Pauper ubique jacet.* Po uſod léshy ta Vbógi. Sá tu, uſe beſhy pred vbóſhtvám, uſe ſe is tega kople, uſe zhlovéſtvu, taku rekozh: hózhe le bogatu biti. Ali: napámetnu, kir, gdur vbóſhtvu ſhouráſhi; ta páde ú mnokatére nadleſhnoſti, ta sabréde ú nagmàh, napókaj inu naſrézho, kakòr tu káshe nam ta ſpomneni *Plutarchus.*

Letà piſhe, de. V práſhan je bil ob enim zhaſsu *Lycurgus* od Lacedæmonjerjou kakú? inu na kakoſhno visho samógli bi ſe onì pred ſhouráſhniki ohránit, inu tajſtih nadleſhnoſti, tàr napokóju odjiti? na tu upraſhájne dàl je bil ta odgóvar *Lycurgus*: de. Zhe vy bote tu vbóſhtvu lubyli: zhe bote ta lakomnoſt po blágu od ſebe djáli, inu tu zhaſnu bogáſtvu sapúſtili; pred uſémi ſhouráſhniki bote gmàh, myr inu pokáj iméli. Inu práu: sakaj, kakor *S. Joannes Chryſoſtomus* práve: *Nihil ita bellorum cauſa eſt, quàm avaritia.* Nizheſser ni snájti, katéru bi bilu en tak urshoh tega prepirajnja, ſhouráſhtva, shóuda, vójſke, inu napokója; kakòr ta Lakomnoſt po blagu inu bogaſtvu. Sapúſtyte tedaj letò, inu tu vbóſhtvu lubyte, kir takú pred ſhouràſhnike bote sihèr, inu ſtúrili en velik dobízhik.

Katériga rejſsnyzo, kir vejdel je JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhy, sa tu, de bi ta shláhtna tugent, ta njemu nèr uſhezhniſhi zhednoſt tega vbóſhtva, katéro kasal je ú tem Rójſtve, kir ú tem, njegova S. inu Divízhna Mate Maria ni iméla njéga dèrgam, kakòr ú ene ſhivinſke jaſli polóshit. *Reclinavit eum in præſepio.* Katéro lepo zhednoſt tega vboſhtva kásal je dalej uſe njegovu shjuléjne, kir ú uſem letèm ni imèl telkain leſtnyne, *ubi caput reclinet*: kamer bi bil mogel ſvojo S. glavò poſtávit, ali: poloſhyti. O vbóſhtvu prevelíku tega Synu Boſhjiga!

Letò ſhláhtno inu njému nèr lubiſhi, aku ſi lih od uſeh savèrſheno zhednoſt tega vbóſhtva, de bi bil JEſus pozhaſtil inu povihſhal, de bi ty ludjè tajſtu takú nasamétali, nasanizhuváli inu naſourálhili: *Nova præcepta dedit mundo*: kakòr en novi zhlóvik, kir Bug inu zhlóvik ukupaj dàl je temu ſvejtóvu, tu je: temu zhlovéſtvu nóve poſtáve inu sapóvejde; tàr ú mej temi, tega vboſhtva, kakòr ſe vidi nad tem, kar djál je k'unimu Nebeſs inu Iſvélizhajna ſhelnimu Mladénizhu: Zhe hózhes pójt ú shjuléjne, dèrſhe tè sapóvejde: pojde, prodaj kar imaſh, inu pridi, tàr ú vbóſhtve hodi sa mano; kir tu vbóſhtvu je tajſti ſrédik, ali: *mittel*, ſkusi katériga pride ſe h're ſhrézhi, de sadóbè ſe te Nebeſsa.

Sa katéru, kir vèjdili ſo *Petrus*, *Andreas* inu drugi Jogri; sa tu,

Num. 3.

Plutar. in Lycurgo.

S. Joan. Chryſoſt. hom. 23.

Num. 4.

Luc. 2.

Mat. 8.

Num. 5.

S. Greg. hom. 32 in Mat.

tu, *Relictis omnibus.* Vſe tu nyh ſo sapúſtili: inu kakor *Petrus* ú iméni uſeh drugih ſposnà, ſhli ſo-sa nym. *Reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te.* Inu is nyh veliko ſhrézho, is nyh obilnim dobizhkà, kir, kakòr djàl je na tu JEſus: *Omnis, qui reliquerit Domum &c. centuplum accipiet, & vitam æternam poſsidebit.* Sledni, katéri sapúſtil bo hiſho inu drugu, kar ima sa mvojo voljo, ta ſama ſtú prejel bo povèrnjenu; inu poſsédel, doby l, doſségel tu vezhnu shjuléjne. Katériga uſega deléſhni grátali ſo *Petrus: Andreas* inu ti drugi Jogri:ja ne le ſamú ty, temuzh tudi uſi ty, katéri ſo ta JEſuſavi ſvit, inu novo sapóvejd dopólnyli, tu poſvèjtnu sapúſtili, inu to lepo zhednoſt tega lubiga vbóſhtva na ſe uſéli: ú mej katérimi snajde ſe ta danaſhni S. Abbat *Ægidius.*

Num. 6. *Luc.* 5. *Mat.* 19

Katéri de bi bil tu vbóſhtvu dèrshal, inu JEſuſavi ſvit dopólnil. *Totum Patrimonium in pauperes erogavit.* Vſo Ozhetno Erbſhino dàl je tem vbógim, de rezh je ſmèl is Petram. Vſe ſmo sapúſtili, inu ſhli ſmo sa tabo. *Reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te.* Katéru, kir danaſs njegou Gúd obhajamo, hózhem dálej kaj njemu h' zhaſtè reslóshit: prutje pak uſem k'eninu núzu iskásat, de. *Cœlum qui vult introire, cum Ægidio abire, debet à divitijs.* Gdur ú Nebeſsa hózhe priti, is Tiliham odſtópyti, od bogáſtva ta ima. Tu tedaj de saſtópjo, saſhlíſhat bodo. *Parati.*

Num. 22 *Br. Rom. Themaj. Propoſ. Synop.*

Zhúdniga, nasnániga, zhaſty inu hvále, ja vezhniga ſpómyna urédniga nekaj ſturil je bil ta ſizèr od naturæ inu poſtáve májhini; véner, sa vol njegoviga ſerzhniga djájna veliki *Alexander* tedaj, kir svèjdel inu saſtópil je bil, de ena ſylnu bogáta, is slátam, ſrebram inu drugim blagam napólnjena Deshéla je ta *India:* na tu uſe grunte, uſo gotóvino, uſe ſrebrú, skatú inu shlahtne kamene is uſem, kar je imèl inu premógel; sazhel je bil ú mej njegove Dvornike, ú mej Shluſhábnike inu Sholnèrje tallat inu delyti. Katéru, kir vidil je tega Alexandra nèr svèjſtiſhi Prjátel *Epheſtion*, sausèl inu sazhúdil ſe je temu, tàr is sausetjà uprá ſhal je tega Krajla, kaj tu poméni? sakaj on letu dela? na tu dàl je njemu *Alexander* en kratki, véner krafftni odgóvor, rekozh: *Non mireris, parva damus, maxima ſperamus.* Nikar ſe nazhúdi *Epheſtion:* My majhinu dámo, inu veliku vupamo; kìr vupamo ſe to bogáto, is uſem blagam napólnjeno *Indio* sadóbit.

Num. 6. *Plutarch. in Apophteg. Græcis*

Temu *Alexandru* enákiga nekaj ſturil je bil Krajl *Alcomenes:* sakaj ta, kir ob enim zhaſsu obyſkáli ſo bily njega eni od Krajla tèh Desheèl *Bulgariæ* poſláni Slì, ali: *Legati*; inu tega is pèrlni, shláhtnimi káméni, is obilnim ſrébram inu slátam daruváli: sa tu prjaſnu ſe je sahválil, per tem pak eno nevoljo pokásal, uſel ni

Num. 3.

nizéſser; temuzh dàl je uſe nasáj tem, katéri ſo bily njemu letú ponúdili inu pèrnéſli. Katéru, kir ſo eni is Priatelou tega *Alcemenès* vidili, upraſháli ſo ga, sakaj je on letú ſtúril? na katéru dàl je nym ta odgóvor: *Si recepiſſem, pacem cum legibus non haberem.* Kadàr bi jeſt uſèl bil ta bogáti dàr góri, is poſtávami najimel bi myru inu gmáha; kir per tem mógel bi bil lohku te Pravvzi ſhkódit inu te poſtáve preſtópit. *O mentem rege dignam! qua obvio lucro legum Authoritatem antepoſuit.* O pámet urédna eniga Krajla! kir ta vezh je ſhtimàl to urednoſt teh poſtáu, kakòr shlahtnuſt teh dragih darów, inu zhaſsniga dobizhka. *O mentem!* O pamet inu modrúſt prevelika tega modriga inu pametniga krajla! práve is uſetjà inu zhuda ta vezh krat ſpomneni, inu imenuváni *Plutarchus.*

Ibid.

Tem dvèm Krajlam enáku sadèrshal ſe je ta Athenienſerſki krajlevi Syn, ta danáſhni S. Abbat *Ægidius*: kir on ſtúril je enu taku zhúdu, kir on, *omnes fortunas ſuas in egenos erogavit.* Vſe ſvoje blagú inu premoſhéjne je ú mej te Vbóge reſdélil; ne ſizer ne de bi bil eno bogáto *Indio*, kakòr en *Alexander* sadúbil. Ne ſizer, de bi bil te poſvéjtne poſtáve, kakòr en *Alcemenes*, dèrshal; temúzh sanizhúvàl inu délil je unkaj tu blagú, de bi bil tu krajléuſtvu Roſhje poſsédil, de bi bil te nóve JEſuſave poſtáve dèrshal. *Reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te.* Vſe je sapúſtil, inu ú vhóſhtve, kakòr en Peter, Andrè inu drugi Jogri ſhàl je sa JEſuſam: kir je vèjdel, de s'blágam inu bogáſtvam napride ſe, ali: uſaj teſhku sadóbè ſe te Nebeſsa. Sa vol katériga djàl ſim odſgóraj: *Cœlum qui vult intrare, cum Ægidio abire, debet à divitijs.* Gdur ú Nebeſsa hózhe priti, is Tilikam odſtópyti, od bogaſtva ima tà. Inu tu sa tu, kir. *Impoſſibile eſt divitijs affluere, & Chriſtum ſequi.* Nemogózhe je blagà obilnu poſsesti, inu sa JEſuſam hódyti, práve S. *Euſebius.* Kakòr letú tèrde inu prizha nam unu, kar piſhe inu.

Themá.

Synop.

S. Euſe. in Epiſt. ad Damajum.

Samèrka Marcus ra S. Evangeliſta, de. Stópil je bil ob enim zhaſsu en, Nebeſs inu Iſvélyzhajnja shelni Mladenizh pred JEſuſa, tàr sazhèl je bil njega upráſhat, kaj bi imèl ſtúrvti, de bi njegove sheljè bilè dopolnjene inu sgojéne? tu kir ſhlíſhal je JEſus, imèl je enu dopadéjnje, eno uſhezhnoſt, inu tu kásal je sa tú, kir JEſus shely inu hózhe uſe Ludy iſvelyzhane iméti: ja na tu, kásal je JEſus temu Mladénizhu veliku snámin te pèrjaſnoſti, kakòr: de. *Intuitus eum.* Poglédal je na njega lepu, de iskásal je njemu en veſsèl obráſs, de is krodkúſtjo je tega ogovóril, inu povèjdal to visho te Nebeſsa sadóbit, rekozh: *Vade.* Pojde, inu prodaj uſe, kar imaſh, reſdéli tu ú mej Vbóge, inu imel boſh sa tu ta ſhatz Nebeſhki.

Num. 10.

Ibid.

Num. 11.

Confir.

Mare. 10.

beſhki. Tu kir je ta Mladénizh ſhlíhal, grátal je vuſs shaloſten, poſtàl je vuſs otóſhen; ſhàl je ſmélhan, smámlen, smóten od JEſuſa, per njemu ni hótel dálej oſtáti; temuzh: *abijt.*

Kam? kam takú naglu? O Mladénizh! ni ſi le proſsil JEſusa, de bi tebi povèjdal to viſho, kaj imaſh ſtúryti h'sadoblèjnu vezhniga shjuléjna? ni le tebi JEſus pokásal to zheſto prutje Nebeſſam, katéru pèr tebi imélu bi obúditi en velik tróſht inu veſsélje: inu pèr tèm ſe ti káſheſh takú shaloſten, smélhan inu smámlen, kaj móre tega sa en urshoh biti? Ah! kir ta Mladénizh móuzhy, odgovóry nam Svete Marka, rékhòzh: *Contriſtatus in verbo, abijt mœrens: erat enim habens multas poſſeſſiones.* Kir ſhliſhal je JEſusa rézh, de ima pójt, inu uſè tu njegóvu predáti, inu ú mej Vbóge resdélyti; tu ga je shaloſtniga ſtúrilu, de smámlen ſhàl je od njéga, kir imèl inu poſsédel je veliku premoſhéjna: tu ſe je njému ſmililu sapúſtiti, tu bogáſtvu je njéga dèrshálu nasáj, de rájſhi snébit hótel ſe je Nebes, kakòr tajſtiga. Ah naúmnoſt prevelíka! Ah! práu, práu govóril je ta, katéri djàl je, de. *Aurum faſcinat mentem, illaqueat cor, excœcat oculos, captivat voluntatem, infatuat intellectum.* Tu ſlatú ta Duh ſazúpra, ſaſtrikà tu ſerzé, oſlépy te ózhy, h'ſhúſhnu ſtúry to voljo, obnóre to saſtópnoſt, de nasaſtópi te ſhkóde, katéra is ſlatà is blága njému, zhlovéku, iſhája. Tu blagú dèrshy nasáj, de ſe on naúſdigne od ſemle: sa vol katériga djàl je JEſus, kir vidil je tega Mladénizha shaloſtniga od ſebe pójti. *Difficile qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt.* Teſhkú, teſhkú pójdejo ú krajleúſtvu Boſhje ty, katéri denárje, ſrebrú, ſlatú, inu drugu bogáſtvu inu premoſhéjne imajo. Ali: sakaj? O zartani JESU! Ni.

Ni le bil premóſhen en *Abrahám*? kir: *Erat dives valde in poſſeſſionibus auri & argenti.* Bil je ſylnu bogat ú premoſhéjnu tega ſrebrà, ſlatà inu drugiga bogáſtva. Ni le bil premóſhen en *Iſaac*? kir ta sa vol blagà, ſhivyne, dèrſhyne. *Magnus vehementer effectus eſt.* Velik ſylnu poſtal je bil ú blágu. Ni le bil premóſhen en *Jacob*? kir sa vol tega, *factus eſt inclytus*, bil je ſhtimàn, inu pèr uſèh povihſhan. Ni le bil premóſhen en *Job*? kir ta bil je savol blagà, *magnus inter omnes Orientales.* Velik bil je, ja nèr vehíhi ú mej uſò Goſpódò tè jutrave Deſhéle. Ni le bil premoſhen en *Joſeph*, en *David* inu vezh drugih takú ú ſtárim, kakòr ú nóvim Teſtamentu? inu véner priſhli ſo ú Nebeſsa: inu véner sadúbili ſo tu Iſvelyzhajne: kakú je tèdáj tu, O JESU! de ty Bogáti teſhkú ſo svélyzhajni?

Na tú saſtópjo ta urshoh, katéri ni drugi, kakòr ta lubésan, ka-

Num. 12.

Mar. 10.

Num. 22. *Gen.* 26.

Ibid. 16.

Ibid. 30.

Job. c. 1.

Num. 24. katéro imajo mnokatéri prutje blágu, kir tu prevèzh ſubjo, kir ú tu nyh tróſht inu ſerzè ſtávjo: ty, ty. *Difficile eſt, confidentes in peccunijs in regnum Dei introire.* Teſhku pojdejo ú tu krajlcúſtvu Boſhje. Ty pak, katéri, kakòr en *Abraham*, en *Iſaac*, en *Jacob*, en drugi taki tu blagu takú nalúbjo, ú tu nasávupajo, na tu ſvojga terzá na bésjo; tèmúzh po potrébe núzajo, inu drugim is tèm pomágajo: ty, právem: pójdejo ú Nebeſsa.

Num. 25. Tu, kir snàl je, saſlópil, inu vèjdel ta krajlévi od *Theodora* inu *Pelagiæ* ú tem Gèrkſkim Meſte *Athenæ* rojéni, tàr ú te brumnoſti, ú Poſtávah inu ú Sapovèjdah Boſhjih, inu ú S. Evangelium od tèh dobru podvúzheni *Prinz*, *Tilih*, ali: *Ægidius*, sa tu temu ſe ni upyral; temuzh h'temu volàn ſe je kásal, ſerzá ſvojga ni na blagu obéſsel, ú tu obilnu bogáſtvu ni savupal, ú te ſhatze ni vjèruval, tega krajleviga premólhejna ſe ni ahtal: pazh pak tu uſe sanizhúval je, inu takú rekozh: teptal s'nogámi; kakòr dàl je ſposnáti h'pèrvemu tedaj, kir ú njegovih mládih dnèh, de narézhem otrózhih, en dan gredózh ú Cèrku, popróſhen od eniga bolniga, réuniga, na gaſse leshézhiga zhlovéka sa eno almoſhno; kir pak sa tédaj nizh ni imèl per ſebi, ſlékel je ſvojo ſuknjo, dàl je to temu Vbóſhzu. Ah lubésan prevelika! *Tilib* ſam ſebe ſlézhe, de bi druge oblékel. *Tilih* ſam hózhe tèrpéti pománkajne, de bi drugi tega najiméli. Tilih namára sa blagú, de bi drugim is tem pomágal. Katéra lubésan, kakú hila je luba G. Bogú, iskásal je is tem zhudam, kir, kadàr ta bolni zhlóvik bil je to od *Tiliha* tega Mladénizha sa dàr dano ſuknjo oblékel, ſdájzi uſtàl je gori ſdráu inu friſhin, tàr veſsèl je ſtópil na nuga.

Alphon. Vigilcg. 2. Sept. in vita

Num. 36. Lucarinus ta iménitni *Symboliſt*, kadàr je ſpreudàrjal to novo Luno, taku ta pèrpiſsal je njè te beſséde: *Completur curſu.* Is tékam ſe pólni. Is katérim je hótel rezhe: de. Aku ſi lih ta nova Luna je le rogláta, inu nikar okrógla; ta vener is tekam, is zhaſsam grátala bode polna, inu okrógla. Tu, kar govóril je ta *Symboliſt* od te nove Lunæ, tu jeſt ponovym, inu pèrleſtym *Tilibu*: kir. Letà ú ſvojh mládih inu otrózhih lèjteh bil je roglàt, inu okrógel; kir: aku ſi lih sazhèl ſe je ſvèjtit ú dèrſhájnu te nove JEſuſave poſtáve: kir ſnébil ſe je bil ſvoje ſuknje, ſvèjtit ni nehal; temuzh hakòr ta nova Luna: *Completur curſu*: pólnil ſe je, inu pèrhájal okrógel is tekam tega shjuléjna: sakaj Ta, kir sgúbil je bil ſvoje krajleve Stáriſhi, ſdajzi. *Parentibus orbatus omnes fortunas ſuas in egenos erogavit, atque ita Chriſtum bonorum omnium hæredem inſtituit.* Vſe je bil ú mej Vbóge resdélil, inu taku Chriſtuſa k'enimu Erbu uſega njegoviga blagà poſtávil; tàr takú ú vbóſhtve

Pi cinel in mundo ſymb. l. 1. c. 2. n. 115.

Alphon. loc. cit.

ve sbéſhal je ú eno pézhyno, ú eno puſhzhávo, zhes mórje, ú Franzoſku krajléuſtvu; kir ú eni ſkalóunyti pézhyni shivil je ob vode, ob ſhelithzu, ob doujim koréjnu; h'sadnimu ob oleke ene Jelenke, ali: koſhúte, katéro je njému G. Bug poſhilal, de bi to móusel, inu uſhivàl tu mleku. Ah ſhirouſhina prevelika! véner per uſem tem, kásal ſe je kakor en Moyſes.

Berem, de po tèm, kir Moyſes ta ſpomueni S. Prérok priſhàl je bil is Ægypta, inu sapúſtil tu Synóuſtvu, h'katérimu bil je uſèt góri od Hzhere tega Krajla Pharaóna; tàr priſhàal ú Madianitarſka Deshéla h'ſvojmu Taſtu *Jetro* is iménam: paſte sazhèl je bil njegóvè Ouzhè, pèr katérih ú ſamóti doug zhas nigdàr ni bil njému; kir tukaj shivil je popolnama potróſhtan. Mvoj Bug! zhúdnu ſdélu ſe bode enimu, de Moyſes takú zartlivú ſrejèn uſéga dobriga ú krajlévi hiſhi navájen, ſèdáj ú tè puſzhávi, pèr shivyni, ob porédni paſtirſki ſhpiſe veſsel inu potróſhtan samóre kásat: kaj móre tega sa en ursholi biti? kaj: saſtópjo. *Euthymius* ta S. Ozha povej nam tega, kir právi: *Quisquis amat Deum, contentus in Vrbe degit, in agris, pauper & dives, liber & ſervus.* Ta, katéri Bogà lubi, kir ſe kóli, ú Meſte, na pule, ú puſhzhávi, ubóg, ali: bogát; ſam ſvoj, ali: poſsel snájde; po uſod je njému práu, po uſod je potroſhtan. Ša tu, kir Moyſes lubil je G. Bogà: úſamóti, ú Vbóſhtve, ú ponsánkajnu tè potrébe, teſhàve ni nobéne obzhútil; tèmúzh imèl je tukaj, inu pèr tèm, en velik tróſht inu voſsélje: kir tukaj je Moyſes is Bugam, kakòr en Prjátel is tem drugim, prjáſnu ſe je pogovárjal. O tróſht! O veſsélje! O gnada!

Num. 17.

Exod. 3.

S. Euthym. in catena Graeca.

Tu, tu, inu ráunu letú, kar ſtúrilu je Moyſeſa takú veſséliga: ſtúrilu je tudi *Tiliba* potróſhtaniga ú tè Samóti pèr sviryni, pèr terdim poſtu, pèr doúgim zhuvéjnu, ú mrásu inu urózhyni, ú lakote inu ſhéji, tàr ú drugi taki nadléſhnoſti. Ta lubésan Boſhja, námerzh: katéra je ú njegòvim ſèrzu goréla: katéra je njéga uſè dvórſki dobru shjuléjne, uſè krajléve ſhatze, uſè blagú, bogáſtvu, ſpaſse, luſhte ſturyla sapúſtyti, inu ú Vbóſhtve sa JEſusam hódit: ta je ſtúryla tudi njéga ú uſè nadlúgi veſséliga. Kir. *Nibil amanti durum eſt, & nullus difficilis labor.* Temu Lublenzu nizh ni terdiga nobénu délu teſhkú ſe njému naſdy, práve S. Ozha *Hieronymus:* kir ta lubésan Boſhja, kakòr *S. Joannes Chryſoſtomus* govóry: *Amor Dei ſcitilè mala & terribilia depellit.* Vſò grosnúſt, vuſs ſléh, uſò teſhávo lohku inu hitru preſhéne. Katéru vidilu ſe je dálej nad tèm is lubeſni Boſhje k'enimu Vbóſzu radavólnu gratanim *Tilibam.* Kir.

Num. 12.

S. Hier. Epiſt. 22. ad Euſtochium.

S. Joan. Chryſ. hom. 15 in Mat.

to. 2.

Num. 19. Pèrgúdilu ſe je bilú, de en dan ú te *Tilibavi* puſzhávi oſlédili, inu samèrkali ſo bily to *Ægidiavo* Jelénko, pſy inu Lóuzi tega Krajla *Clodovæa*, katáta je prutje pezhyni tega S. Abbata beshála; to ſo sa tedáj puſtili, inu ſhli ſo temu Krajlu povèjdat. Na tu drugi dan *Clodovæus* is velíku drugimi Goſpúdi, is pſy inu Lóuzi, ſhàl jelóvyt to olledéno inu videno koſhúto, ali: Jelénko; katéro samèrkali ſo ty pſy ú tè is tèrnjam inu gèrmújam saráſheni *Tilibavi* pézhyni. Ali: ú to ni mógel nobéden, ne peſs, ne Lóviz ſtópyti, kir G. Bug ni pèrpúſtil. H'sadnimu ſtèrlyl je en Jager ú to lukno, ali: falyl je to Jelénko, inu is ſtrélo sadél je *S. Tiliba.* Na tu otribíli ſo tu tèrnje inu germúje, ſtópyli ú to pézhyno, inu tukaj neſhli, saglédali inu vidili ſo *Ægidia* uſèga kryvaviga ſedeti, pèr njegóvih nógah pak to Jelénko leshàti. Prèd tèm uſi ſo od ſtráha oſtèrméli, ta Krajl pádel je na koléna, proſsil ga je sa samégo, inu to rano savésat ukásal, tàr veliku denáriou, ſrebrá, slatá inu drugiga blagá sapovéjdal je pèrneſli, inu temu S. Eremitu dàti. Ali: uſè letú sanizhúval je *Ægidius*, nizh tega ni hótel uſet inu iméti; temuzh uſe drugim vbógim sapovèjdal je dati, inu ú mej tajſte resdélyti, kir. *Spem ſuam in ſolius Conditoris gratia ſi-*
S. Rupert. in Job. 13. *gens.* Uſe ſvoje vúpajne ne ú blagu, temuzh ú gnado ſvojga Stvarnika je poſtávil. Takú ſtanóvitin bil je *Tilib* ú tem vbóſhtve, de ú veliki potrébi, ni hótel iméti nizeſser; temuzh uſe poſvejenu sanizhúval je kakòr eno blatu. Ah! ta je pazh hodil popólnoma is Jogri po JEſuſavih ſtópinjah: kir blagá inu bogáſtva ni puſtil h'ſebi, tega nizh ni hótel sa ſe obránit inu obtèrshati; temuzh, kir Krajl *Clodovæus* je njega ſylil ta dàr gori uſéti, na tu djàl je *Ægidius*: de. Zhe njemu uſhèzh je inu dopáde, is tem blagam ima tukaj njemu en Chloſhter gori poſtávit; h'katérimu rad je pèrvolil *Clodovæus*, puſtil je per tè pezhyni en velik Cloſhter gori iſsydat, kir *Tilib* kakòr en Abbat shivil je is velíku Minihi doſti léjt ú te ſhlúſhbe Boſhji, inu h'sadnimu tukaj, kakòr shivil je brumnu inu ſvetú, takú. *Qualis vita mors eſt ita.* brumnu, ſhrézhnu inu ſvetu ſklenil je njegovu zhaſnu inu telleſsnu shjuléjne ú myru.

Num. 30. Bere ſe ú buquah te Krajlize *Eſther*, de. Kir úbrájnú teh léjtnih bukú saſhliſhal je bil *Aſſverus*, kakú bil je njega ta *Mardochæus* ottèl pred ſmèrtjo, kir reſkril inu povèjdal je bil njemu vojlo inu napréju ſetje teh dveh Puntarjou, *Bagathan* inu *Thares* is iménam, katéra trahtala ſta Aſſvera umóryti V práſhal je ta Krajl tega, katéri bràl je njemu te bukve. *Quid pro hac fide honoris ac præmij Mar-*
Eſth. 6. *dochæus conſecutus eſt?* Sa to ſvejſtóbo kaj zhaſty inu plazhyla sadúbil je ta ſvejſti *Mardochæus*? katérimu enaku ſadèrshat samógel bi

ſe

ſe edèn, ali: drugi is teh, katéri ſhliſhali ſo ſerzhnuſt *S. Tiliha*; de bi upráſhal: *Quid?* kaj lóhna zhaſty inu plázhyla prejel je sa tu savèrshenu bogáſtvu, sa tu takú ſtanovitnu lublenu, inu do ſmèrti dèrshánu vbóſhtvu *Ægidius?* kaj. Ah! upráſhat ſe nima dólgu inu veliku: kir na tu upraſhájne sa odgóvor da ſam JEſus to oblúbo tem, katéri tu poſvejtnu sapuſtè, inu ú vbóſhtve sa nym hódjo: de ty sa tu sapuſhénu, *Centuplum* ſama ſtu prejeti imajo. *Et vitam æternam.* Inu ta vezhni leben poſsesti: kakòr vidit je nad tem sa voljo Boſhjo ú vbóſhtvu salublenim, inu uſe poſvèjtnu bogáſtvu sanizhuvanim *Tilibam*; kir tega, ne en *Aſſverus*; temuzh ſam Bug V. M darúval je h'pèrvemu is dáram inu gnado teh zájhnou, zhudeſsou inu miraculnou; kakòr ſe je vidilu, kir *Ægidius.* Oſdráulal je tè Mèrſhelzhne. Pregájnal inu isgájnal tè hudyzhe is trupel tèh obſédenih. Taláſhil ſylo teh vjètrou inu valóu na morju, inu drugih vodah. Slaſti pak tem od kràzh pizhenim bil je h' velikimu nuzu, kir *Tilib* vuſs kazhji ſtrúp pregnal je, inu premagal; tàr uſe od ſtrupénih rézhy inu shival pizhene ſdrâvil. Subſebnu pak uredna je sausétja inu zhuda ta gnada, katéro dàl je G. Bug temu S. Abbatu, délat, namerzh: to ſemlo is nar dóvitne popolnama rodóvitno: kakòr ſe je vidilu per tem Puſháuniku is iménam *Veredemius* ú Franzoſkim krajléuſtvi, kir tukaj ſtúril je, bil to ſemlo po celi Deſhéli ſylnu rodóvitno is sauſétjam uſéga Folka. Ja G. Bug tu radavólnu vbóſhtvu S. *Tiliba* pozhaſtil inu obogátil je, inu ſhè ú njegóvim shjuléjne; kir temu *Ægidiavimu* Cloſhtru dàl je bil *Clodovæus* 20. celih mill, pet ſpredai, pet ſadaj, pet na deſni, pet pak na levi ſtráni tega Cloſhtra uſe borſhte, nyve, vaſsy, grady, Ludy inu uſe druga pèrhódyſha; is katériga ty *Religioſi* ſo tu shjuléjne iméli. H'sadnimu, po JEſuſavi oblúbi: *Ægidius* sadúbil je *vitam æternam.* Tu vezhnu shjuléjne, kir on po eni kradki bolésni ú prizha uſeh njegovih Religiosou na danaſhni dan ú léjte JEſuſavim 720. puſtil je njegovo S. dúſno, katéra ſhla je uſhivat to prizhnoſt, inu glédat tu oblyzhje Boſhje ú Nebetseh.

O lóhn zhaſtyti! O plazhylu naiſrezhénu! tu, tu imélu bi nam naſhe le po tem poſvèjtnim bogáſtve shélezhe ſerzè omezhyti, de bi my is *Tilibam* tem S. Abbatam tu poſvèjtnu sanizhuváli: aku hozhmo to JEſuſavo oblúbo is nym prejèt, doſhézh inu sadóbit: de bi ſledni is naſs. *Cœlum qui vult introire, cum Ægidio abire, debet à divitiis.* Gdur ú Nebéſsa hózhe priti, is Tilibam odſtopyti od bogáſtva ima ta. Katéru, zhe khi gdu sa vol ſvoje hiſhne rèzhy inu potrébe namòre is S. *Tilibam* ſturyti; samore véner ta navuk S. Preroka Davida, kir práve: *Divitiæ ſi affluant, nolite cor appo-*

Matth. 19.

Num. 21.

Synop.

Pſal. 61.

nere. Zhe blagú j- veliku, zhe bogáſtvu je obilnu, na tu vaſhiga ſerzá napoſtávite: na tu vaſhe ſerze, miſli, inu dúſhe naobéſsite; kakòr poſtávil inu obéſsel ni en bogati *Abraham*, en premoſhni *Iſaac*, en denarni *Jacob*, ali en drugi tem enáki: katéri per velikim blágu inu bogáſtvu ſadubili ſo te Nebeſsa: inu tu ſa tu, kir na tu nyh ſerza ni ſo poſtávili. Ta lepi ſvit, inu dobri navúk uſet imèl bi ſe gori od ſledniga, inu tèrdnu dèrsháti. Ta Abrahamavi inu drugih SS. bogátih Ludy exempel imèl bi ſledniga ſpodboſt, tega blagà ſe naáhtat, aku hózhe is S. *Tilibam* to JEſuſavo oblúbo doſhézhi. Ali: Ah! ſmili ſe G. Bogu! uſe ja shelimo is tem S. Abbatam te Nebeſsa poſsesti, ali: malu je teh, katéri bi ſe po njegovim ſadèrshajnu rounáli: pazh pak teh je ſylnu veliku. Ja, *Omnes avaritiam ſequuntur.* Vſi hitè, tekò, gredò ſkokújejo ſa blágam, uſi to lakomnoſt kaſhéjo, kir tu bogáſtvu, *Per fas & nefas*, grábjo: is krivyzo inu pravyzo pod ſé inu h'ſebi ulèzhejo; tu ne ſebi, ne drugim napèrvóſhijo, inu tu ſa tu, kir ſo nyh ſerzè na tajſtu obéſsſeli. Inu véner per tem tróſhtajo ſe te Nebeſsa sadóbit. O ſlepóta zhlovéſhka! kam hityſh? takú is *Tilibam* napridoſh ú Nebeſsa, na tako visho doby nabóſh te JEſuſave oblúbe, O zhlovik! temuzh tù blagú te bo kam dèrgam potegnílu. Sa tu, de temu odjideſh, inu, de is *S. Tilibam* te Nebeſsa sadóbiſh, hodi po njegovih ſtopinjah, naáhtaj ſe blagá, na tu tvojga ſerzá na poſtáve, inu takú boſh od Bogá is *Tilibam* polóhnan: katéri, aku ſi lih, kakòr ſmo ſhlíſhali, polóhnan je takú, véner tega ni konèz, temuzh dálej, inu ſkléņem.

Jere. 8.

Morale

Num. 22.

Epilog.

Alphon. Vigilej. hac ſup. òtt.

Clodovæus ta ſgur ſpomneni Krajl kir priſhàl je bil h'S. *Tilibu* ú to pezhyno, inu tega ta S. Abbat saglédal; vidil ga je uſega oſtudniga sa vol eniga grèjha, katériga imèl je veliku léjt nad ſabo, inu tega ſpovèjdat ſe ni imèl volje sa vol ſramóſhlivoſte. Sa tu *Ægidius* proſsit sazhèl je G. Bogà, de bi temu Krajlu ſtúril to gnado, ſpovèjdat ſe tega grèjha. Na tu ſtópil je h'temu Krajlu, povéjdal je njemu to pregrèjho na tihim, inu opomnil, de bi ſe sgréval inu ſpovèjdal, aku nózhe pogublen biti. Na katéru *Clodovæus* ſhàl je ſam ú ſe, ſposnal, sgréval inu ſpovéjdal ſe je tè inu uſe druge pregrèjhe; katére gnade bi na bil imèl, kadàr bi S. *Tilib* njemu na bil perſtópil is pomózhjo, inu od Buga prejéto gnado: katéra druga ni, kakòr tem ſramoſhlivim ú S. ſpovéjde pomágat; tem, katéri ſe ſramújejo te grèjhe ú ſpovede povèjdat, pèrſtópiti. Sa vol te poſsébne temu S. Abbatu od Buga udeléne gnade poſtáulen je od S. M. Cèrkve ú ſhtivéjne teh 14. Pomózhnykou, de bi tu karſhanſtvu imélu tu savúpajne h'njemu ú te ſramoſhlivoſti uſeti, njega ú tajſti na pomúzh poklizat. Sa tu, O Svete, inu od Buga, sa

vol

vol tvojga vbóſhtva bogátu pognadani *Abbat Ægidi*! kir kasal ſi *Clodovæu*, inu káſheſh ſhe drugim tvojo pomúzh, naposábi na naſs: ſprosi od Buga nam enu pravú sanizhuvájne tega poſvèjtniga blagà. Oduſéme od naſs to ſramóſhlivoſt ú S. ſpovèjde, de zhiſtu ſe bomo ſpovèjduvali, zhiſti inu brumnu shiveli, tu vbóſhtvu lubyli, u tem sa tabo inu sa JEſuſam hodyli, kir takú is tabo teh Nebeſs bomo deleshni,

A M E N.

TA LXXXV. PRIDIGA.

Na pervo Nedelo Meſza Kimouza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan vſih Svetih Angelou Várihou.

Synopſis.

Magna in nos eſt Angelis ſolicitudo,
Pro quá jugis eis debetur gratitudo,
à ſuis Clientibus.

Sapopádik.

Ti Angelzi skerbé sa naſh nuzh ínu dan,
Satù jeh zaſtimo fliſik uſsaki dan,
mi uſsi njeh Otrozhi.

Thema.

Angeli eorum in cœlis ſemper vident faciem Patris mei, qui in cœlis eſt. *Matth.* 18.

Njeb Angeli uſelei vidio oblizhje mvojga Ozbéta, ker jé ú Nebeſsih. Matth. 18.

DJal inu govóril kar jé od Svetiga Evangeliuma ta veliki inu S. Skoff Antoninus, rekózh: *Evangelium non ſtat in ſonis & cortice Verborum, ſed in medulla ſenſûs, & veritate.* Ta Evangeliũ naobſtóij le ú ſamem ſhvenku, glaſsu inu lubiu teh beſsedj, pazh pak ú musku, ú ſredi te saſtópnoſti inu reſnize; vidit je letú, de druſiga vezh sapuſtim sa danaſs, nad unim, kar govóvil jé Chriſtus ta Sazhetnig tega Evangelia pèr S. Matthæushu ú uni pripoviſti, katéro govoril jé h'tem Firſhtam inu pèrvim tega Jeruſalemſkiga Folka, rekozh: *Homo erat Paterfamilias, qui plantavit vineam.* Bil jé en hishni Ozha, bil jé en Goſpodar, katéri saſsadel jé en Vinograd, katériga jé dobru is eno mejó sagradil, *& ſepem circumdedit ei.* V'letém pravem, inu nad letém vidit jé, de ta Evangelium naobſtoy le ú ſamih praſnih beſsédah, temuzh ú te ſkriunuſti tajſtih: sakaj Chriſtus ú te Evangelſki pripoviſti govóril ni od eniga poſvetniga Goſpodaria ale od eniga posemelskiga

Num. 12. Exord.

Anto. p. 4. tit. 11. c. 2. qua. 12.

Mat. 21

Vinograda, ale pa od eniga tèrniaviga platú inu mèje; temuzh govoril jé ſkusi letu druge rezhy inu ſkriunuſti, iskasuval is letém eno drugo reſniza inu saſtópnoſt, kakòr samèrkajo ti Vzheniki; namerzh: ſkusi tega Goſpodaria saſtopil jé ſvoiga Nebeſh kiga Ozheta, kaker prave. *Cornelius: homo plantans vineam Deus eſt* ta Goſpodar jé Bug V. Mogozhni. Skusi ta Vinograd pak saſtopil jé tu zhloveſtvu, kakòr prave S. Prerok Iſaias: *Vinea Domini exercituum domus Iſraël eſt.* Katéri Vinograd saſsadil jé tedáj kèr ſtvaril je bil h'pèrvemu tega zhloveka po beſsedah Svetiga. *Irenæa, tunc enim plantavit Deus vineam, cum primum creavit hominem*, katériga jé, koker en dober Goſpodàr, is eno dobro mejó previdil; katériga je is eno dobro brambo, de poteptan inu poſkoduvan ni, præskerbil.

Cornel. à Lap. in Matth. 21. Iſa. 5. S. Irenæus. l 4. 70

Num 24 Ta meja pak inu bramba, katéro poſtavil je ta nebeſhki Goſpodar, ſam Bug. V. M. h'prehráinejnu tega zhloveſtva koker eniga od njega saſsajeniga vinograda; kaj bi sa ena mógla biti, upráſhat samógel bi eden? inu ſizer is tega, ker mi navidimo inu nasamérkamo letaziga nizeſser: Na tu odgovóry S. Ozha *Hieronymus, ſepes autem natura eſt Angelica*, ta meja pak inu bramba h'præhrájnejnu tega zhlovéka, inu k'varuvájnu tajſtiga, kakòr eniga vinograda ni druſiga, kakòr ta natura teh Angelou; katéra, aku ſi lih ſhláhtniſhi inu ſhtimaniſhi veliku, kakòr tega zhlovéka: véner letá ſtoy bres nehajna zhujezha h'pomagájnu inu h'varuvájnu tajſtiga, koker oblúbil je bil Bug V. M. ſkusi Zacharia Præroka. *Circumdabo domum meam ex eis, qui militant mihi.* Jeſt bodem obdàl mvojo hisho, tu zhlovéſtvu namerzh, ker onu je ena hisha, en shivi Tempel Boſhji, *Templum animatum Dei viventis*, is teme katéri ſame ſe vojſkújejo, katéri meni ſtreſhéjo, namerzh is teme Angeli: inu ſizer na eno tako visho, de en ſledni immá eniga is tajſtih, inu ſizer od njegoviga oſhjuléjnja po beſsédah S. Anſelma; od njegoviga rojſtva po govorjéjnu S. Hieronyma, noter do njegóviga konza inu ſmèrti. Ja ne le eniga ſamiga, temuzh vezh, kokèr pravio inu uzhé ti Theologi, koker eden pòrerbuje sa volo njegoviga opravilla; sa volo katériga ſaupje S. Ozha *Hieronymus*: *magna profectò dignitas animarum, ut unaquæque habeat ab ortu nativitatis in cuſtodiam ſuum Angelum delegatum.* Vrednoſt tega zhloveka, ſlahtnuſt teh dúſh velika sa reſniza, de ena ſlednja immá k'varúvajnu ſvojmu ſvojga ſubſebniga Angela, katéri, koker práve S. Ozha *Baſilius: Quemadmodum urbium muri in circuitu undequáque hoſtium inſultus arcent; ſic etiam Angelus, & à tergo, & ô fronte cuſtodit, & neque unus lateris partes incuſtoditas relinquit.* Raunu koker

Zacharii 9. Cornel. in lo. S. Hier. in c. 18. Mat. S. Baſil. in pſ. 33

ſido-

ſidovi teh meſt napokaj teh ſhouráshnikou odgájnajo; takú ta enimu ſlednimu zhloveku od Buga dani Angel od ſpredaj inu od ſadaj varuje tajſtiga, ja noben plat tajſtiga ni sapúſhen od njega. Katéru kir ſpremiſhluvàl je David, obernien prutje enimu ſlednimu zhlovéku, ogovóri eniga ſledniga poſsébei, rekozh: Ah ſpomni O zhlovik! kaj niſsi ti dolshan Bogú temu nebeſhkimu Goſpodárju, kir on tebi koker enimu vinogradu dàl je eno tako mejó inu brambo; ker, *Angelis ſuis mandavit de te, ut cuſtodiant te in omnibus vijs tuis.* Pſalm. 90. ker on, namerzh Bug V. M. sapovédal je ſvojm Angelam, de tebe varúvat immájo na uſeh tvojh potih, ſtesah inu zeſtah, de tebe nezh superniga, nezh ſkodliviga, nezh naſrezhniga, nezh shaliga namóre napaſti: na katéru.

Debe loshaj ſpomnil ſe ta zhlovik, debe bul hvaleshan iſkasuval ſe prutje Bugu ta zhlóvik, de be bul ú ziſli derſhal tega Angela Variha ta zhlovik, praſnuje S. M. Cèrku uſaku léjtu na danaſhni dan ta gud inu praſnik teh lubih Angelzou Varihou, na katéri bere inu ſtavi naprèj unu, kar govóril je JEſus h'ſvojm Jogram tedej, kir poſtávil je bil ú mej nje enu majhinu inu mladu Detetze, rekozh: gleite inu varite ſe de nobeniga is teh maihinih nasanizhujete, ker, *Angeli eorum ſemper vident faciem Patris mei, qui in cœlis eſt.* Ker njeh Angelzi uſelei vidio tu oblizhie mvojga Ozhéta, ker je ú nebeſsih: is katérim opomnit je hotel nje inu naſs h'ſpoſhtuvájnu teh Ludy sa volo njeh Angelou: is katérim opómnit hózhe naſs S. M. Cèrku k'eni pravi zhaſtè teh nam od Buga udelénih Angelou; ker oni noſsio zhes naſs eno tako ſkèrb, de naſs nasapuſte od roiſtva do ſmèrte. Od tod tedej. Num. 31. Thema.

Ker danaſs praſnuje ta gud inu praſnik teh Angelou, ker opomina naſs danaſs is JEſuſam naſha ſkerbna inu S. Mate Cèrku h'ſpoſhtuvájnu teh Angelou; hózhem jeſt danaſs dalej kaj govóriti od Angelou; inu ſizer od njeh fliſsa inu ſhèrbi, inu prutje, od naſhe saveſe prutje njem inu doushnuſti, de tu ſgurnje bode dopolnjenu: *Magna in nos Angelis eſt ſolicitudo, pro iſta ejs magna debetur gratitudo.* Katéru de ſe ſgodi, bodo perpráuleni. Propoſ. Synops.

Joannes ta Sveti inu ú JEſuſa ner bul salubleni Joger, ú mej drugim kar zhudniga inu naſnaniga vidil je ú tem ottoku Patmos, piſhe tude ſam od ſebe ú buqvah tega ſkriunu resoduvéjna, namerzh, de vidil je, *quatuor Angelos ſtantes ſuper quatuor angulos terræ, tenentes quatuor ventos, ne ſtarent ſuper terram, neque ſuper mare, neque in ullam arborem.* Vidil je Joannes ſhtiri Angele ſtojezhe na ſtirih voglèh te ſemle, katéri derſhali ſo ſhtiri vetre de niſso pahali, ne zhes ſemlo, ne zhes morje, ne zhes enu dervú na ſvejtu: Num. 4. Induſtio. Apoc. 7.

ſku-

ſkusi katéru delali ſo oni eno ſilnu veliko ſkodo; sakaj bres vetra nadoneſse ne ſhitu, ne dreuje, ne sheliſhe ne druſiga letaziga vezh nobéniga nuza: sa volo katériga; tu je nuza; katériga ti vetri perneſsò te ſemli, David te vetre eno ſlahtno rezh is teh Boſhjih ſhazou immenuje; rekhozh: *Qui producit ventos de theſauris*
Ps. 134. *ſuis.* Letá Joannesavi prikasen, kadàr uſamejo predſe ti Vzheniki, zhuden njem pride pred uzhi, de is sauſetia inu zhuda upraſhajo, kaj bi ti sa eni Angeli mogli biti? katérih eni pravio, de ſó bili ti isvoleni, drugi pak ti ſerdamani: katérih te perve sapuſtim, inu ſe poprimem S. Auguſtina, katéri prave de
S. Aug. l. 5. contra Julianum ti ſhtirie Angeli bili ſó ſhtirie groſni inu ſkodlivi hudyzhi; *quatuor Angelos fuiſse quatuor truces & ſævos Dæmones*: katéri ſtali ſó inu takú ſtojezhi iſkali inu trahtali ſo ſkodit temu ſvejtovo, inu takú temu zhloveſtvu. Letú kar vidil jé ú prikasni ta Joannes, zhe prou mi hózhmo govorit, porezhemo, de mi obtipamo is rokami; sakaj, kaker zhes ta prikasen ta ſpred ſpomneni Auguſtinus govórj: *Sunt ſemper Dæmones ad male faciendum vi-*
Idem in c. 7. Apoc. *gilantiſſimi*, ti hudyzhi uſelei ramenu zhujezhi ſó h'ſkoduvajnu temu zhloveku: já ſtojé uſelej na vahte, koker prave Richardus gledeozhi, *quos in latitudine mundi devorare poſſint*, katére bi oni
Richar. in l. cit. posherli, katérim bi oni ſkodili, katére bi oni pogubili. Ja na le ti hudyzhi, temuzh tude vezh druſiga reshì na tega ubosiga zhloveka, katéru uſe is velíkim fliſsam gleda, zilla, trahta inu ſe poſliſsa ſkodit te reuni, ſlabi inu poredni ſtvari, temu zhloveku.

Od tod, ker ſposnal jé to ſlabuſt tega zhloveka, ker vidil jé
Num. 5. to ſilo teh ſhóuraſtnikou tega zhloveka Bug V. M. is njegóvé najsgruntane miloſti, *Angelis ſuis mandavit.* Sapovedal jé ſvojm Angelam perſtópit ú te ſili temu zhloveku; sapovedal jé ſvojm Angelam pomagat ú te ſlabuſti temu zhloveku; sapovedal jé tèm Angelam varuvat, branit, hranit, vishat inu governati ú ſlabuſti vishat ú bridkuſti, hranit ú potrébe, branit ú te ſili, inu varuvat ú te navarnoſti tega reuniga zhloveka; kakòr letú pokasat hotel jé is unim, kar bere ſe ú perveh Moyſeſavih buquah, namerzh: ker Jacob ta S. Patriarch poſtavil ſe jé bil na pot prutje te Meſapotaniæ, kamer poſlal jé bil njega Iſac njegou ſtari Ozha, inu pershel na en samotni kraj, ker zhes nuzh mogel jé pod ſraj Nebam præbivat. Letu kaj Jacob, ker ni imel druge poſtele, uſel jé is ſemlá sa dobro, sa sglavje pak uſel en kamen, inu takú saſpal jé na tajſtim meſte. V tem pak ker ſpal jé takú ta Vandraviz, pokasal je njemú G. Bug en zhudni prikasen, vidil jé ú sne inu ſpainiu eno viſsoko loitro, katéra od ſemle do Nebeſs jé doſegla: verh leté pak,

vidit

vidit Dominum inixum ſcalæ, vidil G. Bogá ſloneti: pó teh loitrah pak vidil jé te Angele gore inu dole hodit, *Angelos quoque aſcendentes & deſcendentes ſuper eam.* Letú, kadar ſpreudarjajo ri Vzheniki, veliku ú tèm ſkriunuſti snajdejo; katére uſe sapuſtim, ter oſtanem per letém, kar govory ſveti Ozha Cyrillus, ker prave: de poleg tega, de G. Bug hotel je ú te nadluge, ú te ſamote, inu na te rajshi potroſhtat tega Mladenizha Jacoba; hotel jé tude pokasat, *quód multitudo Angelorum undequaqué proſiliens, facilé liberatura ſit eos, qui Deo ſubditi parent.* Is letém, de ti Angeli hodili ſó gore inu dole pó teh loytrah, hotil jé G. Bug pokasat, de perpraueni ſó ti Angelzi priti h'pomuzhi tem, katéri pokorni ſo Bugu; varuvat pred uſem ſlegam leté, katéri G. Bogá zhaſté inu ſpoſnavajo: ker letém jé sapovedanu ſhrezhe temu, katéri ſó ene poſlóbe inu Otrozi Boſhij: katéru uſe, uſe tude ſturé inu dopernaſhajo, kakòr nam iſkasujejo te della, katére h'nuzu temu zhloveſtvu delajo, ker oni, *Impediunt mala & pericula tum animæ, tum corporis, Refrenant Dæmones, Preces noſtras Deo offerunt, & dona celeſtia affere ſatagunt: Ad bonum excitant, & à malo retrahunt.* Ti S. Angele varujejo pred ſlegam takú te Duſhe, kakòr tega teleſsa. Dalej ti S. Angele dershé nasajte hudizhe, de oni nam na skodjo. Dalej ti S. Angele noſsio pred Buga nashe molitve inu ſe proſhnjé, ter od Boga nasaj ſupet nam te gnade noſsio. Dalej ti S. Angele, budé inu opominajo naſs h'dobrimo, ſinu dershe naſs od tega hudiga, kakòr ti Vzheniki pravio.

Letéga, zhe ſpregledamo, inu pó samem ſpreudarimo, snajdemo to reſnizo; inu ſizèr tega pervega, namerzh: de ti S. Angeli Varihi varujejo naſs pred uſem ſlegam te dushe inu teleſsa; kashe nam unu kar here ſe ú buquah djajnja teh Apoſtelnou, namerzh de, kir. Herodes ta hudobni Agrippa umuril jé bil Jacoba, inu ſposnal de dopadlu jé billú tem Judam, potegnil jé bil tude noter Petrusa, katériga saperl je ú eno oſtudno Jezho is miſſio, niega umoryti tude inu ob shjulénje perpravit: ale, kir kakòr prave ta modri Salamon: *Non eſt conſilium contra Dominum*, ni ſvejta zhes ſvet tega Goſpúda; sapushen ni bil ú te jezhe Petrus od Goſpúda; pazh pá poſlal je h'njemu tega Angela, katéri, ker ſtopil je bil h'Petru, sapovedal je njemu, de ſdajzi imna gore oſtati, na katéru padle ſo is rók Petru te ketène, ſe oblezhe inu grede sa tem Angelam bres uſega napótja, ker uſè je nyma odpertu ſtalu: ter takú Petrus odſhel je temu slegu te ſmèrte, inu vezh drugi teleſsni nadlugi ſkusi tega Angela; inu ſizèr ſkusi njegóviga S. Várihа, kakòr prave Gerson, *hunc Angelum fuiſſe cuſtodem Petri.* Katéru, kaj nam

Gen. 28.

S. Cyril. lib. 1. Glafrini

Petrus Rota Añotat. 4. Feſti. p. 2.

Num 6. Impedi. mala.

Act. 12.

Prov. 21.

Gerſon 3. part. trati. 8. in Mag.

nam kashe druſiga, kakòr de reſnjzhnu jé de ti Angelzi Varihi, *impediunt mala & pericula*, varujejo naſs pred ſlegam inu navárnoſtjo,, ker tu is S. Piſma ozhitnu vidimo nad tèm Petruſam, ker vidimo de Petrus bil jé ſkusi tega Angelza obaruván prehrajnen pred Jezho, martro inu ſmèrtjo tega teleſsa. Ale, ker ti Vzheniki.

Num. 17.

Pravjo: de poleg tega de ti Angelzi Varihi varujejo naſs pred ſlegam tega teleſsa; varujejo naſs tude pred tem ſlegam te Duſhe: poglejmo, ale tega najdemo tu poterjejnje. Poglejmo pravem: Eh! kaj gledat okuli veliku jé potréba, ker mi ſami nekolku krat smo ſkuſsili, ker mi takú na truple, kakòr na Dushe od Boga ſkuſe nashe S. Angele billi ſmo pred uſem letèm obvaruvani, po beſsédah Cornelij, katéri prave: *Inviſibiliter fideles ſuos à periculis liberat Deus per Angelos ſuos, quaſi ſuos adminiſtros & noſtros Cuſtodes:* Bug V. M. navideozhe od uſe navarnoſti obaruje ſvoje Verne, kakòr ſkusi njegóve ſhlushabnike inu nashe, nam od G. Boga poſtaulene Varihe, namerzh: ſkusi te S. Angele. Katéru zhe khi gdu naveruje, nej ſe reſgleda kar sadéne to teleſsno navarnoſt, nad tem Petram: kar pak sadéne to Dushno, nej vershe te ozhy na to Theophila.

Corn. à Lap. in Act. 12 v. 11.

Od leté S. Divize piſhe S. Baſilius, de ker ona ob zhaſsu Diocletiana præganejnje veliku terpèla jé is karſhanſtvam, ú letém, ker ta S. Diviza billa je ſilne lepóte, ſhelelu je njeh velíku tajſto h' tem neſpodobnim luſhtam imeti; sa tu pellana jé billa ú eno Fraj hísho h'temu debe en ſlednje is njo ſturil, inu ſvoje ſhellje napolnil. Leſsem ker je billa perpelàna Theophila, ſe perporozhy G. Bogú inu ſvojmu S. Angelzu Varihu, ſede dole, uſame ú róko buque S. Evangeliuma, inu ſazhne brati tajſte: na katéru pride h' nje en nazhiſty Soldat, katéri jé menel ta perve biti ú temu grehu, ale, bil jé ta pervi ú te ſmèrte, sakaj, ker perblishat ſe jé hétel padel jé okuli; inu pred njo jé to Duſho puſtil: ker ga dolgu ni unkaj bilú, ſpredersel ſe jé en drugi sa tem ú to hisho; ale kumaj de bil ú to ſtópel, pade tude mertev okuli: sa tem ta tretij, zhetertj inu takú vézh druſih, inu vènner nobedèn pershel ni nasaj, sazhelli ſo ſi billi kaj druſiga umishlat; upadle ſo uſem billé te ſhelje kaj hudiga ſtúryti, ſamú ſheleli ſo vedet, kaj ſe jé tovarsham permerelu; ſhlu jé njeh tedej nekolku ú to hisho, inu pole vidio to Divizo lepú per te misi ſedeti, inu te S. bukve brati, poleg nje pak eniga ſilnu lepiga uſega Svejtliga Mladenizha ſtati, katéri metal jé te ſtrele is ozhy, is katérimi jé on móril te Nazhiſtnike, inu varuval to S. Divizo, katéri ni bil drugi, kakòr ni S. Angeliz

Num. 31.

S. Baſil. trati. de Virgini. ex Baronio to. 2. ann. 301.

Va-

Varih. Katéru ker ſo vidili, sazhelli ſó uſi od nje beshati, inu Chriſtusha sa pravıga Bogá ſpoſnuvati. Letaziga velíku, veliku mogel bi perneſti naprèj, is katérim terdet bi mogel letú, namerzh: kar ſem djàl odſgoraj, de ti Angeli Varihi odurazhajo od Naſs tude te Duſhne navarnoſti; ale, ker letú kashe sadoſti, kar ſmo nad to S. Diviza vidili; sa tu sapúſtim letu, inu gredem h'temu, namèrzh: de, *Arcent & refrenant Dæmones.* Ti Angeli nam h' nuzu dershe nasaj inu ú zuglu te hudyzhe, katéru de reſs je ſtópjo is mano h'S. Ozhetu inu Abbatu Machariu, inu bomo vidili, ker. *Franſk Dame.*

Letá S. Moſh vidil jé ob enim zhaſsu eniga mladiga Phuſhaunika, katéri po njegovi dobri naváde ú vezher predem de ſe je podál h'temu pokóju, poklecknit na kolena inu takú klezheozh ſvojo molitou sazhéti: per tem pak sagledal je eno veliko truno muh h'njemu perleteti, katérih ene ſedle ſo temu Mladénizhu na glava, ene na vuzhi, ene na uſta, ene na roke, katére ſo njega mamile; poleg tega klezheozhiga Mladenizha vidil je ta S. Abbat eniga ſilnu lepiga Mladenizha ſtati, katéri is enim gorézhim mezham od njega je te muhe odgajnal. Katére muhe druſiga ni bilú, kakòr ti peklenſki hudyzhi, katéri motili, mamili inu ſkuſhali ſo tega Mladenizha: ta lepi Mladenizh pak, katéri je nje odgajnal, bil je ta S. Angelz Varih: sakaj, kakòr prave *S. Baſilius: Quemadmodum urbium muri in circuitu undequaque hoſtium arcent inſultus; ſic etiam Angelus, & à tergo, & à fronte cuſtodit, & neque unius lateris partes incuſtoditas relinquit.* Raunu kakòr teh Meſt ſidovi od uſeh plati derſhé naſaj to ſilo teh ſhouraſhnikou; takú ti Angelzi naſs varujejo, takú naſhi Angelzi derſhé naſaj. inu od naſs to groſovitnoſt inu ſkodlivoſt teh hudyzhou; ker oni naſs od ſpredaj inu od ſadaj inu od uſeh plati pred tajſtimi branjo inu varujejo: Inu tu sa tu, ker *Angelis ſuis*, letém, kakòr ſvojm Angelam je G. Bug sapovédal nam letú ſturiti inu iskásat. Katéru uſe ſturé inu dopèrnaſhájo is velikim fliſsam; katéru kadar bi naiskasali, kuliku ſkuſhnjau inu ſkode namóglu bi tu zhloveſtvu ukuſsit inu obzhutit? kuliku vezh bi njeh naperſhlu ú oblaſt tega hudyzha: katérimu vener ſkusi njeh varuvájnje odidema. Eh dobrúta prevelika naſhiga Boga! O ſkerb uredna uſe zhaſti inu hvale naſhih S. Varihou! katéro de ſhe bul vidimo, ſtopimo h'temu tretymu, namerzh: de oni, kakòr is Vzhenikou djàl ſim od ſgoraj: *Preces noſtras Deo offerunt, & dona cæleſtia ad nos affere ſatagunt.* Ti Angeli naſhe molitve pred G. Bogá noſsjo, inu od njega nam te gnade dobiti inu perneſti ſe podvisajo: katériga de te reſnizo vidjo, ſtopio enu malu is mano naſaj ú S. Píſmu, ker. *Nunn. 9. In vitis Patr. l. 2.* *S. Baſil. in Pſ. 25*

Num. 10. Bere ſe, kakór ſem od ſgoraj djàl per Moyſeſu temu S. Preroku, de ta mladi Iacob, ker ſe je ſneſhil na raishi, vidil je ú ſnè une viſsóke loitre, na katére ſtónil je Bug V. M. inu po leté gore inu dole hoditi te Angele; katéri zhudni prikasen, kakòrſim od ſgoraj ushe tude govóril, kasal je po beſsédah S. Cyrilla, de ti Angeli uſelei perprauleni ſo pomágat temu zhlovéſtvu, vener poleg tega, kaſhe tudi tu, de ti Angeli noſsjo h'Bugu naſhe proſhnje inu molitve, kakòr ſprizha inu pokaſhe unu, kar ta Angel govoril je h'temu Tobiu, rekozh: *Quando orabas cum lacrymis, ego obtuli orationem tuam Domino.* Kadar ſi molil is ſolsame, tedej neſsel ſem tvojo molitou pred Goſpúda. Letú ſe pak neima takú uſet gori inu ſaſtopit, kakòr debe billi oni h'temu potrebni, kakòr debe bres njeh od Buga nabille bi saſtóplene; ker, kakòr prave Paulus ta S Apoſtel: *Omnia nuda & aperta ſunt oculis ejus.* Vſe nagú inu odpertu je njegovim ozhém: pazh pa, kakòr prave Liranus: ti Angeli noſsjo h'Bugu naſhe molitve inu proſhnje ſdruſhéne is teme njeh, de hitreſhi ushliſhane ſo od Buga, de hitreſhi inu rajshi da inu udely kar proſſimo; katére ſadoblene ſkusi njeh, inu nam od Buga udeleni dary inu gnade perneſsó nam od N. beſs: kakòr ſe vidi raunu nad letém Tobiam, ker raunu ſkusi letéga Angela, katéri noſsel je pred Buga njegóve molitve, prejel je bil tudi uſe te dary ſkusi njega, od katérih govóry njegova hiſtoria, inu kakòr ſam je ſpoſnal Tobias, rekozh: *bonis omnibus per eum repleti ſumus.* Is uſemi teme darmy ſmo napolnjeni, uſe te prejete gnade prejelli ſmo ſkusi tega Angela. Katéru lepú inu dobru poterde S. Anaſtaſius Niſsenus, rekozh: *Credimus, noſtras preces & glorificationes per Sanctos offerri Angelos, & quod noſtras petitiones ad aures Dei adducunt, eúmque reddunt propitium propter ea, quæ geſſimus.* Mi verjamemo inu dershimo sa guiſhnu, de naſhe proſhnje inu molitve offrane ſo G. Bogú ſkusi náſhe Angele, inu S. Varihe, de oni leté perpelejo inu perneſso pred te vſéſsa Boſhjie, de oni ſturé nam G. Bogá uſmileniga, gnadliviga inu dobrútliviga sa volo tega, kar ſmo doperneſli inu ſturili. Is katérim raunu tude taziga nekaj govory S. *Bernardus: Credimus, Sanctos Angelos orantes offerre Deo preces, & vota hominum.* Is katériga vidimo ſedej to ſtreshbo, to mujo, ta fliſs, katériga iſkaujejo nam ti S. Angelzi: is katériga ſposna ſe ſedej, de reſnizhnu je, kar ſim djàl: *Magna in nos Angelis eſt ſolicitudo:* Ena velika ſkerb je zhes naſs tem Angelam; ker oni taku ſveſtu varujejo naſs pred uſem ſlegam te duſhe inu teleſsa; kakor ſmo ſhlishali: ker oni derſhé nasaj inu ú te bersde te hudyzhe, de nam takú po njeh vole naſkodjo; kakòr ſmo ſaſtopili: ker oni podvisajo ſe takú pred

Exod. 23. Pree. offerunt & dona offerunt

Tob. 12.

Hebr. 4.

S. Anaſt. queſt. 61.

S. Bern. ſerm. 7. in cant.

Bu-

Bugam sa naſs; kakèr je govorjenu: ker oni ſhe dalej, *Excitant nos ad bonum, & retrahunt à malo.* Rounajo inu opominajo naſs h'temu dobrimu, inu od hudiga potegujejo, ulezhejo inu odurazhajo; kakòr letú vidit je nad tem Eliaſam, od tega.

Berem, de ta S. Prerok napotil ſe je bil prutje temu hribu Horeb, ker beſhal je pred to hudobno Krajlizo Jezabel, inu perſhel ú to puſhavo; obzhutil ſe je veſs truden od raishe: sa tu, debe ſe pozhil nekolku, ſedel je pod en ſelen brinou germ, ú letéga ſenze, *obdormivit in umbra juniperi*, ſaſpàl je ta S. Starzig *Elias*. Ale ſpati ga ni puſtil ta Angel, temuzh ſtopil je leta h'hnjemu ga pozuka, ga sbudi, rekozh: *Surge, & comede.* Vſtani gori jei kar imaſh; na katéru Elias ſe sbudi, pogléda okuli ſebe, vidi poleg ſebe en opreſhnig, inu eno poſsodo vode. Letú uſame, jei, pié, inu po tem supet ſaſpi. Ale na letú ta Angel njemu tega gmaha nada, temuzh, *tetigit eum*, supet ſe je njega doteknil, ſupet je Eliaſa pozukal, rekozh: *Surge, quia grandis tibi reſtat via.* Vſtáni gori, ſakai tebi ſe en velik inu douh pót naprei ſtoy: katéru, zhe mi ſpremiſlimo, kashe nam ozhitnu, de ti Angeli budé, rounajo inu opominajo h'temu dobrimu; ker ta Angel takú ſkerbnú opominal je tega Preroka, de be ſe na tem potu h'te raishi podvisal. Katéru, zhe ſamy ú ſe gremo nekolku, ſprizhat inu poterdet ſmo perſileni, ker uſe letú ti Angeli nad name iſkaſujejo: sakaj, ker mi uſi vandramo pó te puſháve tega ſvejta, ker uſi mi ſhelimo priti en krat na ta S. hrib Horeb, na ta hrib tega pozhitka, pokója, ſihruſti inu Iſvelizhajnja; vſi mi tude mnokatéri krat is Eliam opeſhamo, omagamo inu oſlabimo; de eden leshe pod ta germ tega brinia te præuſetnaſti, en drugi ú ſenzo te lakomnoſti, ſkopuſti, vhernîe inu fouſhîe; en drugi ú to ſenzo teh meſnih luſhtou inu nazhiſtoſti; en drugi ú ſenzo ene druge pregrehe, ú katéri ſaſpi inu sadremle, ker napremiſli ú kaj sa enim ſlegú ſe snajde, ker te hudobije tega greha ſi h'ſerzú nauſame, ker naſpomni na tu kar njemu ſtoy naprej. Ale ti S. Angeli ſdajzi perſtopio, budé inu zukajo, opominajo *Surge, longa, grandis tibi reſtat via.* Vſtani Greſhnig gore, sbudi ſe, sdrami ſé, ker en douh, ker en velik pót ſtoy tebi naprej; ſedej is njeh dobrim noter dajainîam, ſedej ſkusi sanîe, ſedej na eno, ſedej na to drugo visho; vſtani gori od tvoje præuſetnoſti, sazhni enkrat lubit to G. Bogú perjetno poniſhnoſt. Vſtani gore od tvoje lakomnoſti inu vhernîe, daj nasaj kar ſi ſturil krivize, sapuſti tvoje prægreſhne kupzhîe, jenaj od tvoje golufie inu naſpodobnih andlou. Eniga druſiga budy ta Angel, uſtani gori od tvoje nazhiſtoſti, sapuſti tvojo hudo navádo, daj ſlovo tvoje punzi, vari ſe

Num. 11. *Excitant ad bonum, & retrahût à malo.*

3. *Peg.* 19.

pred to ale uno hiſho inu perloshnoſtjo. Eniga druſiga na eno drugo visho; h'temu debete ſvoje, en ſledni tega njegoviga na ta hrib Horeb perpelal, inu ſizer is takim fliſsam, de najejnja, kakòr prave S. Ozha Bernardus: *Sedulus ille eſt in omni loco pediſequus animæ, non ceſsat eam ſolicitare, & aſſiduis cogitationibus monere.* S. Bern. ſerm. 1. Podvisen, Skerbnig jé Duſhe ta Angel pó úſod, pó uſeh krayh, on najejnja njo opominat inu podvisavat is vednimi dobrimi miſlimi, is dobrim noterdajainſam, debe ta ſaſpani inu ú te brinavi, bodezhi inu ſkodlivi ſenze tega greha leshezhi zhlovik ſpreumel, ſdramil inu uſtal gore, debe sapúſtil ta greh, debe podvisal ſe po te brumnoſti, po tugenteh inu dobrim delle; de be takú odſhèl te hudobne Jezabel, de be ubeſhal temu hudyzhu, inu sadúbil tu Iſvelyzhajne. Katéru, Eh! ſpomnite, ale le ni reſnizhnu? de ti S. Angeli, *Excitant ad bonum, & retrahunt à malo.* Budé inu opominajo naſs h'temu dobrimu, inu prutje ulezhejo inu rounajo od tega hudiga; kakòr ſmo nad Eliaſam vidili, kakòr ſami, zhe hozhmo to reſnizo govórit, nad nami obzhutimo. Ah ſkerb prævelika naſhih ſvetih Angelou! ker oni takú podvisajo ſe ſhtrezhy temu reunimu inu porednimu zhloveku: Ale, Eh! kaj hozhem veliku od te ſkerbi inu fliſsa, katériga kashejo nam na duſhizi, govorit? ker dalej letéga iſtegujejo, ker oní zellu temu gniuſnimu, meſsenimu, perſtenimu, gnilimu, inu ſmerdlivimu truplu te ſtreſhbe, te ſhlushbe, te pomuzhi nautergajo inu naukratjo: kakòr ſprizha njeh veliku.

Num. 12. H'pervemu pové nam en S. Cuthbertus, katéri kir ob enim zhaſsu dobil jé bil en velik ottuk ú enu kolènu, de ni mogel na nuga ſtópiti: letá S. Moſh k'enimu troſi tu, puſtil ſe je bil is hishe na eno travo neſti, letykaj kir ſedel je Cuthbertus, sagleda jeſdit prutje ſebe eniga Jeſdiza na enim lepem kojnu; katéri pershel je h'njemu, poſdrave tega Bolnika, ga uprasha, ale bi mógel njemu eno ſhlushbo ſtúriti? na katéru ta S Moſh odgovóry, debe rad, ale kir je ſhepaſt namóre: na tu upraſha kaj na noge imma? Cuthbertus pòve inu pokashe; na tu ta kojnjg, *coque triticeam in lacte farinam,* ſkuhaj ú mleki pſhenizhne moke, letó gorkó uſeme inu to nogó obeshe, ter bosh oſdravil. Katéru kir je bil ta kojnjg isrekel, ſginil je ſpred njega is kojnam: katéri ni bil drugi kakòr ta Angel Boſhy katéri je njega oſdravil. Letá pové nam, de ti Angeli ſkerbe tudi sa truplu tega zhloveka. Sur. die Martij 20. cap. 2. vita.

Dalej terde letú una uboga thenna is tega Meſta Aſli, katéra ker is ſvojmj dvem Otrozhizhy bila je ſhla ú ta borsh to hoſto gobirat; ketére kir je billa eno butarizo nabrala, ſhla je is to Num. 8 §

prut-

prutje dumu. Ker pak mogla ſe je zhes eno vodó pred meſtam perpelat, ſtópilla je is drugimi ú ta zhoun, ſede na ſvojo butaro, uſame ſvoje ner mlajshi inu tri lejta ſtaru Detetze ú tu kryllu, tu druga pak dèrshala jé per ſebe; ú mei tem pride ta zhòu ú naſrezho, ſe preberne tajſti, uſi ti drugi uttonilli ſó inu ú te Vode uſely konz, aku ſi lih ſnalu jé njeh velíku dobru plavat. Taſhena pak, ker ni mogla nobéne roke nuzat, pershla jé is te vode is nje Otrozhizhi, katére jé takú ſveſtu varuvala, inu tu, *Angelorum ope*, ſkusi pomuzh teh Angelou, katéri teh treh pershòn sa volo te Matere, katéra, debe ſvoje Otroke preſkerbella, ſama na ſe je posabilla, ni ſó perpúſtily ú te Vodekonz uſeti, inu utoniti. *Simon Maiolo dier. can. colloq 13.*

Dàlej terde inu prizha, de *Angelis ſuis*, ſvojm Angelam sapovedal jé G. Bug varuvat tega zhloveka tude na truple, uni brumni Romár, katéri ſhel jé ú Galicia h'S. Jacobu; ker pak letá pershel jé bil ú en gojſd, ker dèrshalu ſe jé gore Reſbojnikou veliku, bal ſe je debe tem napershel ú roka: sa tu perporózhil ſe jé is ſerza S. Angelam, inu ſubsebnu S. Raphaëlu, katéri ſdajzi ú tem gojſdu perkashe ſe njemu ú podóbe eniga Vandrauza, ga poprasha, s-kaj jé takú ſhaloſten? sakaj takú hiti? katérimu odgovóry, de sa tu, ker ſe boij teh Reſbojnikou. Na tu ga potróſhta, ale ker zhes enu majhinu pridera k'eni globoki inu derezhy vode, vidi de zholna ni nobéniga, ſamèrka de ti resbojniki na njega hité, od ſtraha grata veſs otterpel: ale ta thovarsh ſazhne njega troſhtat, inu ú mej tem vidil ſe je na te drugi plati te vodé is thòvarsham ſtati; katéri ſdajzi pó letèm jé ſginil ſpred njega, katéri bil jé ta Angel Boſhy. Vezh, vezh taziga bi samogel perneſli naprèj od Angelou, is katérim terdit bi mógel, de reſnizhnu jé, de ti S. Angeli pridejo tude h'pomúzhi na truple: ale de tu ú moúzhajnju naoſtane, katéru ú tem delle tem Ludém iſkasujejo; poglejmo, kakú ſe oni fliſni per letèm iſkaſujejo? inu bomo neshli leté ſtihat inu kopati to semló na meſte S. Dominicæ. *Numa 14. Petrus de Natalibus l. 4 cap. 141.*

Od leté piſhe Ignatius Nente, de. Ona ker en dan ú tem Vertu ſtihala, ale kopalla jé, inu ú mej tem perkasal ſe je bil JEſus nje ſhenen, ſazhella je bila is tem pó navade govoryti, ú katérim ſladkim govórjejnju poſabila je billa na nje dellu: Ale ú tem, ker Dominica ta brumna Nunna govórilla je is JEſuſam ta Angeliz Varih na meſte nje ſturil je tu dellu, inu prækopal ter præſtihal to semlo. *Interim ejus Angelus, ſumpto ligone terram ſurculabat.* Kakòr tude en drugi krat na meſte lete, uſè tu domazhe inu kloſhterſku dellu ú nje pershòni ſturil inu popolnama opravil. *Numa 15. Ignati. de Nente in vita l. 1. c. 23.*

Dalej

Num. 16. Arturus in añot. Martyrlog. die 27. Jun.

Dàlej vidili bomo te Angele tu kuharsku dellu dellat inu doper nashat h'ponuzhi tega zhloveka, kakòr iskasali ſó tedej, ker ta Iſvelyzhani brat Benvenutus Eugubinus bil jé ſvoje dellu ú kuhini ſamudil: ker, kakòr pishe od njega Arturus: de. Benvenutus udan je bil ſubſebnu te molitve, ú katéri doperneſsel jé zhaſsa veliku; en dan, ker ſubſebnu ú lete bil ſe je ú Cerkve sadershal, inu na kuhinja pozabil, de tem Bratam nezh koſsila ni perprávil. Po molitve ſe ſpomni na dellu, tezhe ú to kuhino: inu pole! ſkusi te Angele uſe ſturjenu inu perpraulenu je neshil. Katérimu enazih vezh snajdeſe, kakòr en Martinus Martini: kakòr en Michaél Maogotus tude is nashiga S. Ordna. Kakòr en Silveſter Ord. Camaldulenſis. Kakòr vezh druſih, katérim uſem ti Angelzi ſó ú te kuhini ſó delali inu pomagalli. Ale.

Num. 17. Bagat. l. 1. p. 1. cap. 2. nu. 41 & ſeq.

Poglejmo na eniga Shnidarja S. Homobona, inu bomo vidili njega molit, ter tega Angela na meſte njega ſhivati. Poglejmo eniga S. Felixa inu Iſidora, ter bomo leté vidili molit, inu te Angele orati. Poglejmo dalej, inu konza na bomo vidili teh dobrút, katére iſkaſujejo ti S. Varihi Angelzi tem, katérim k'variham od Buga ſo poſtauleni. Sa tu, ker konza ſneshli na bomo, ker zhes uſe letú mi porezhemo, de mi, ſami tudi ſmo ú mej letéme, ker mi njeh pomuzh ushivali ſmo na duſhe inu na teleſsi od sazhetka naſhiga ſhjulejna noter do leté prizhne vrre, ker mi is telkain navarnoſti ſkusi nje na duſhi inu na teleſsi bili ſmo potegneni: de jeſt tedej ſturim ta konz, inu ker vidili ſmo, de: *Magna in nos Angelis eſt ſolicitudo*, Velika je ſkerb zhes naſs tem Angelam: poleg pak tega tude ſaſtopili ſmo, de: *Pro iſta eis magna debetur gratitudo.* Sa letó ſkerb ſt lishi njem ta sahvaleshnoſt: vpraſi am: *Quid poſſumus dare viro iſti ſancto?* kaj dali bomo uredniga temu Angelu k'eni hvaleſhnoſti sa te prejete dary inu gnade, katére prejelli ſmo. od njega? kaj? poshluſhajo S. Bernarda is katérim ſklenem.

Tob. 12.

Num. 18. Epiſtg. S. Bern. in pſ. 90

Letá S. Ozha, ker piſsal je zhes beſsede tega Davida: *Angelis ſuis &c.* ker ſpremiſluval jé ta veliki fliſs, ſkerb inu mujo; tu veliku Vſmilejnje inu dobrúto, katéro nam naſhi S. Anegelzi Varihi iskasujejo: djàl jé de njem k'eni sahvali iſkasat immamo: *Reverentiam pro præſentia, devotionem pro benevolentia, fiduciam pro Cuſtodia.* Iſkasat iſmamo k'eni hvaleshnoſti nashimu S. Angelu ſpoſhtuvajnje sa prizhnoſt, andoht sa dobravolnoſt, inu ſavupajnje sa varuvanje katéru uſe iſkasali bomo, zhe ſpomnili bomo, de po uſod ſe on per naſs snajde: sa tu prave dalej ta S. Ozha. *In quovis diverſorio, in quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe, nec audeas illo præſente, quod vidente me non auderes.* Po uſod ú kaj sa enim kotn, alle

kraja

kraju ſe snajdesh, glej de na ſturish, kar bi ſe bal pred mano, ale enim drugim zhlovekam ſturiti. Hic amplifica, adhortare, & ſi poteris aduc hiſtoriam reverentiæ: inter quas eſt optima de Falcone Ex Kybler. p. 2. f. 809. cum hac conclude. Amen.

TA LXXXVI. PRIDIGA.

Na IV. dan Meſza Kimóuza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan Svete Roſaliæ Divíze.

Synopſis.	*Sapopádik.*
In Profundum cum deſcendit,	V'Globózhyna kir ſtópyla,
Ex Profundo & aſcendit,	S'Globózhyne je ſtópyla,
In cœlum Roſalia.	V'Nebeſsa Roſalia.

Thema.

Veni in altitudinem maris, & Tempeſtas demerſit me. *Pſ.* 68.
Jeſt ſim priſhàl na Viſókuſt tega morja, inu ta Piſh je mene potupil.

REjſs je, inu tajiti ſe namóre, tajti de tu mórjè ni ena dobra, nuzhna inu perloſhna rézh; kir: kar dobrúto tajſtiga sadéne terde ſam G. Bugis tem, kir, kadàr ſtváril je bil tajſtu, taku tu, kakòr ena dobra rézh, *quod eſſet bonum*, je njému dopadlu. De dálej tu morje je ena nuzhna rézh, ſprizhúje nam *Plinius*, kir prave: de. *Quid quid naſcitur in parte Naturæ ulla, in mari eſſe.* Kar kole ródv ſe to inu tam na ſemle, tu ſe uſe ú tem mórju snájde. De ſhe dálej tu morjè je ena perloſhna rézh, kashe nam ta uſagdájna ſkuſhnja, kir na tem ſedèzh, leshèzh inu ſpézh délajo ſe rájſhe na dalne kráje. *Num.* 10. *Exordium. Gen.* 1. *Plinius, l.* 9. *c.* 2.

Véner, letú morjè, aku ſi lih je ena takú dobra, nuzhna inu perloſhna rézh; pèr uſem tem je tudi ena huda, ſhkódliva inu navárna rézh, po te gmajn beſséde: *Qui navigant mare, narrant pericula ejus.* Gdur ſe po mórju vóse, vèden navárnoſt tóshe kir letú je nym velyku odusélu tu ſdrávje, nym velyku blagú, bogaſtvu inu ſhjuléjne; kir ú rajſtim ſo konèz uſéli: kakòr. *Num.* 3. *Eccleſ.* 43.

Tega ena prizha je en Spartanſki Vojſhák *Epicles*, en Svedſki Krail *Hothebrodus*, inu en S. Prérok *Jonas*: kir teh ta pèrvi ſo ſo barkami inu velyku 1000. inu 1000. Sholnerji, bil je ta grob ú mórju sadubil, kakòr piſhe *Diodorus*. Ta drugi, kir ménil je te puntarſke Danjerje ſupet pod ſe pèrprávit, ſnamórju, na rájshi zhes *Diodor. lib.* 17.

Joann. Magn. kn.s. 18 te is eno velyko Sholnerſhino mógel ſe je ú tẽ morju te ſmèrti podurézhi. Ta trjètji pak Jonas ta S. Perók, kadar bi na bil od ene ribe poſhèrt, inu h'kráju perneſsen, mógel bi bil is temi drugimi ta grob ú tem mórju iméti. Katéru, zhe ſpremiſlimo, vidimo, de prau Jona, 1. govóril je ta-modri Sirach, rekhózh: de. Gdur ſe po mórju vóſe, véden navarnoſt tóshe: kir *Epicles, Hothebrodus inu Jonas* tóshit bi ſe mogli is Davidam: *Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me.* Jeſt ſim priſhàl na viſsókuſt tega morjà, inu ta Vehàr Pſal. 68. je mene potúpil; kir ſo mogli uſo to ſylo obzhútit.

Od teh, inu od tega morjà: zhe poglédamo h'tem Ludèm inu Num. 4. Svejtu, taku pèr teh eno velyko gliho nájdemo; kakòr nam káshe letò en *Thomas le Blanc*, en *Hugo Cardinalis*, inu en *Aurelius Caſſiadorus*: Kir ta pervi od tega ſvejtà, zhes te Davidave beſséde, Tho. Blanc. in pſal. cit. *Veni &c.* práve: *Mundus hic totus eſt vaſtum & periculoſum mare, in quo omnes tam Juſti quàm peccatores ſunt in fluctibus tentationum.* Vuſs ta ſvejt ni drugiga, kakòr enu preſtránu inu navárnu morjè, na katérim ú vallóvih teh ſkuſhnjáu ſo takú ty Právyzhni; kakòr ty grèjſhni. Is katérim dershy ta *Hugo*, kir ráunu zhes Davidavo toſhbo, práve: *Mundus eſt mare, primò ſalſum per cupiditatem. Secundò fœtens per luxuiam. Tertiò tumens per ſuperbiam.* Ta ſvejt je enu morjè, katérú h'pèrvemu ſlanú je sa vol te lakomnoſti. H' drugimu ta ſveit je enu morjè ſmerdlivu, sa vol nazhiſtoſti; inu h' trjétimu napihnjenu sa vol te præuſetnoſti. Katéru poterde ta *Caſſiadorus* rekozh: *Mare mundus eſt, quia falſitatibus amarus eſt, quia fluctibus diabolicis quatitur, & vitiorum tempeſtatibus commovetur.* Ta ſvejt je enu morjè, kir letá grjenàk je sa vol te ſouſhije, kir ta treſsen je od vallóu teh ſkuſhnjáu tega hudyzha; inu kir ta bres nehájnja májan je od piſhou teh grèjhou: na katérim ty Ludjè, kir ſo priſhli na viſsóku te zhaſty inu vrednoſti, te hvále inu ſhtimájnja, *in dignitatem mundi:* ú tem nyh velyku, kakòr govóry Hugo: *Tempeſtas, id eſt turbatio curarum.* Ta vehàr, tu je: smáma teh ſkerby je potóvyla: inu ſizer vèzh utónylu je, vezh nyh potúpyla je ta viſsókuſt tega ſvejtà, kakòr tu vodénu morjè: V' mej katérimi ſhtéti inu vajtat ſe ſme inu samóre ta danaſhna S. Diviza Roſalia, kir ta ſihèr is Davidam rezhe: *Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me.* Jeſt ſim priſhlá na viſsókuſt tega morjá, inu ta piſh je mene potúpil: inu ſizèr ſylnu globóku, ú te ſhále inu pezhyne, ú luknje inu ú grote pogrésnil. Inu tu sa pravo reiſsnyzo.

Hugo in hoc. cit. Caſſiad. in Pſal. 103. Hugo hoc. cit. Thema.

Véner is enim velikim reſlózhkã, kir ta piſh potúpil ni is ſhkodo Num. 5. to Roſalio, kakòr potúpil je nyh velyku drugih: pazh pa is njè velykim

lykim nuzam, kir. *In profundum cum deſcendit, ex profundo & aſcendit in cœlum Roſalia.* V'globózhyna kir ſtopyla, s'globozhyne je ſtopyla ú Nebeſsa Roſalia. Katéru de khi kajbul ſaſtópimo, kir danaſs gud te S. Divize obhájamo, hózhem h'vehſhi zhaſtè Bogú inu S. Roſalji, letú kaj dalej isloshio inu iskásat: katéru saſhlishat inu samerkat bodo pèrpráuleni. *Synop.* *Propoſ.*

De rèjſs je tu, kar ſe práve: de. Kir je blagú, tam je ſkerb: kir je zhaſt, tam je muja: kir je vrednoſt, tam je oprávylu: kir je ſhlahtnuſt, tam je napókaj: inu, kir viſsókuſt je, tam je tudi ta navárnoſt. De tu, právem: rèjſs je, ſprizha nyh velyku, inu h' pèrvemu S. Ozha Gregorius: sakaj ta, kir priſhal je bil h'te ner vehshi zhaſtè, Vrednoſti inu Viſsokuſti na ſemle; námerzh: na ta thron teh Papeshou: obzhútil je bil mújo: pèr zhaſtè, Oprávylu pèr Vrednoſti, napokaj pèr Shlahtnuſti, inu navárnoſt pèr Viſsokuſti, de tega ni mógel dálej ſkrivat; tèmúzh dàl je letú ſposnat is unim, kar piſsal je Theopiſtæ, rekhózh: *Undique cauſarum fluctibus quatior, ac tempeſtatibus deprimor, ita, ut, rectè dicam: Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me: quia redire poſt cauſas ad cor deſidero, ſed vanis ab eo cogitationum fluctibus excluſus redire non poſſum.* Od uſeh krájou ſim mamlen od vallóu teh ſkerby, inu ſtiſkan od vèjtrou, de bi ſihèr mógel rézhe. Jeſt ſim priſhàl na Viſsókuſt tega morjà, inu ta piſh je mene potúpil: kir po doperneſsénih rezhèh, kadàr ſe hózhem nasaj ú mvoje ſerzè povernit, tu ſturyti namórem, sa vol teh miſli, katére, mene, kakòr eni vallóvi motijo. Sa katéru, kir vèjdel je, kir letú ukúſsil je *Adrianus ta III.* tega Iména tudi Rimſki Papeſh: sa tu puſtil ſe je doſti krat ſhlíſhat rèzh inu govórit: kakòr piſhe *S. Antoninus. Romano Pantifice nemo eſt miſerabilior, conditione ejus nulla miſerior, ſpinoſa eſt Cathedra Romani Pontificis.* Nihzhe reúniſhi ni, kàkòr ta Rimſki Papeſh, Stanú ſirótniſhiga ni, kakòr ſtan tega Papeſha, ternaſt inubedézh je ſtol tega Rimſkiga Papeſha: inu sa tu, kir pèr te zhaſtè je velyka múja, pèr te Vrednoſti doſti oprávyla, inu pèr te Viſsókuſti navárnoſti obilnu. Katéru, kir dobru ſpremiſlil je bil *S. Petrus Cœleſtinus*; sa tu *Honori voluntariè ceſſit*, dàl je bil góri to zhaſt, inu rad ugénil ſe je tajſti; kir ſe je bàl, de bi ú te Viſsókuſti na priſhàl ú ena navárnoſt; kir ſe je bàl, de bi na bil potóplèn, de bi na pádel is te Viſsókuſti, ú to globózhyno. Tem enáku, is tega urshaba, sadershálu ſe je nyh vèzh drugih; ſubſebnu pak vidit je tu nad to danaſhno S. Divizo Roſalio: katéra, kir priſhla je bila. *In altitudinem.* Na viſsókuſt tega morjà, tega Svejta; zhákala ni, de bi njo bil potú- *Num. 6.* *Inductio* *S. Greg. lib. 10. Epiſt. 5. ad Theopiſtam Ser. Imo per.* *S. Ant. 3 p. Theol. tit. 22. c. 8.* *Bre. Rom. die 29. Maj.* *Thema.*

pil ta pith, ta Vehàr: perſhla je ſama temu naprèj, inu potópyla je ſama ſebe; vergla ſe je ú to globózhyno tega morjà: véner, kakòr ſim ushe djàl: ne is nje ſi kódo, tèmúzh nuzam: kir. *In Profundum cum deſcendit, ex Profundo & aſcendit, in cœlum Rosalia.* V' globózhyno kir ſtópyla, s'Globózhyne je ſtópyla ú Nebeſa Roſalia kakòr tega, zhe h'tem Piſárjam poglédamo, vidimo to rèjſnyzo.

Synop.

Num 7. Jordanus Caſcinus, Philippus Ferarius, Cornelius inu drugi piſhajo: de. Roſalia ta S. Divíza rojéna bila je ú léjte po Eſuſavim rajſtve 1129 na 6. dan Vinſkiga Meſza, ali Oſtobra ú Krajléuſtve Sicilia, inu ú tem Meſte Palermo od *Sinibalda*, inu *Mariæ*, katéra obà ſta bilà od Viſsókiga ſtanù; kir Ozha *Sinibaldus* prihàl je od rodú *Caroli Magni.* Mate pak od rodù Rogeria tega Krajla Siciliæ. Obà sa voljo njiniga ſtanú bila ſta ú enim velykim ſhtimájnu, zhaſtè inu Vrednoſti pèr uſèh po celim Sicilianſkim Krajléuſtvi; ja ne le po tem, tèmúzh tudi po drugih Deſhélah. Odteh dveh, právem: takú sa vol te velyke Shlahtnúſti inu bogaſtva ſlovézih Ozhéta inu Matere rojéna bila je S. Divíza kakòr puſtil je bil G. Bug ſkusi eniga Angela oſnánit, rekhozh: *ne paveas mulier, filiam paries incolumis, quam vocabis Roſaliam.* Nabuj ſe shena, ſdrávu inu ſhrézhnu rodyla bodelh eno hzhèr, katéro boſh imenuvála Roſalia. Letà ſhlahtna Goſpodízhna ú te naumnoſti, kásat sazhéla bila je eno poſebno modruſt, nad katéro iméli ſó nje Stárſhi enu velyku veſsélje; ſubſebnu pak sa vol tega, kir ſo njò h'tem tugentam nagnjeno vidili. Katéra kir bila je podraſsla, inu prihla ú trjinajſtu léjtu, miſlili ſo njè Stariſhi njò is enim bogátim, ſhlahtnim inu ſhtimánim Mladénizham is iménam *Balduinus* omóshit; katéru kir njè povèjdala je bila ta Mate, h'temu pervolyla je Roſalia, de bi takú she k'eni vehſhi zhaſtè priſhla inu ſtópyla. O zhaſt, Shlahtnuſt inu Vrednoſt prevelyka te S. Divíze! ú te mogla je ſihèr is Davidam rézhe: *Veni in altitudinem maris.* Jeſt ſim priſhla na viſsókuſt tega morjà; tega Svejtà, kir sneſhla ſe je ú eni taki obilnoſti tega blagà inu bogaſtva, te zhaſty inu ſhtimájnja, te Vrednoſti inu Shlahtnuſti. V'tem bila bi lohku utónyla Roſalia, kadèr bi njè, *Dei virtus & Sapientia*, ta múzh inu Modruſt Boſhja Chriſtus na bil perſtópil: kadàr bi njò ta luzh te gnade Boſhje na bila rejſsvétyla: kadàr bi JEſus nje na bil ú te navárnoſti dàl te, te pomúzhi.

Confir.

Num. 8. Plinius ta vèzh krat saſhlíſhani *Naturaliſt* piſhe od tega Baſiliſca, de ta. Aku ſi je lih ena majhina inu kradka ſtvàr, véner ene takú ſtrupéne mózhy, de is ſamim poglédam uſè, kar je shiviga u-

móry

móry: ja kadàr ſe njemu en ſhpegou naprèj poſtáve, inu kadàr on ſam ſebe ú letèm sagléda; taku on ſam ſebe is tem ú ta ſhpegou ſpuſh énim, tar od ſpegla nasáj povernjenim ſtrúpam okúli pernſse. Od tod en *Symboliſt* perpiſsal je bil enimu na eni tabli smalanimu pred enim ſhpeglam leshézhimu, mertvimu Baſiliſcu, letè beſséde: *Nocenti nocet.* Temu ſhkódlivimu ſhkódi. Tu je: ta ſhpegou temu ſhkodlivimu Baſiliſcu ſhkódi, kir ſkusi njéga ſe ta hudobna ſtvàrumóry: kir ta ſhpegou te ſtrupéni shiváli oduſáme ta leben.

Shkódi ta ſhpegou takú temu Baſiliscu, de njému oduſáme tu, tu shjuléjnje? ja: perterde ta Plinius. Ah! bodi: ali: dergázhi ſhlushil je ta ſhpegou te S. Divízi Roſalji, kir nje ta ſhpegou ni bil kakòr temu Baſiliſcu h'ſhkódi inu h'ſmèrti; pazh pak h'nuzu inu shjuléjnu: sakaj, kir Roſalia en dan od njè Mojſhkre Antonia is iménam, dobru oblezhena, ſkraushana, inu h'dopadéjnu njè Shenina Balduino s'fliſsam ozirana poglédat ſe je hótela ú tem ſhpeglu: Pole! ú tem ni vidila ſama ſebe; pazh pak vidila je na meſte ſebe JEſusa uſéga kryvaviga, rajneniga, is ternjam crononiga; tàr pèr tem ſhlíſhala je od njega to ſhtimo: Roſalia! Roſalia poglej, kakú je mvoje oblízhje sa tvojo voljo sapluvánu, reſterganu? poglej, kaj ſim terpèl sa te? inu ti ſe takú lepotizhiſh? Tu, kir vidila, kir ſhlíſhala je Roſalia, ſhla je ſama ú ſe ſposnála je nje tadeu, uséla ſi je tédáj naprèj uſe tu poſsvetnu sapuſtit, inu ſamimu JEſusu ſhluſhyti: kir ſe je bala, de bi ú tem nautónyla; ſturyla je tu kar. *Num.* 9.

Bere ſe, de. Kir *Crates* ta *Philoſophus* ſpomnil ſe je bil na ſvoje velyku bogaſtvu, zhaſt inu vrednoſt: tàr, kir ſpomnil ſe je na uſéga tega ta navarnoſt; sbràl je ſvoje blagú, is tem ſhàl je h'temu morju; ú tu vergel je ú tajſtu, rekozh: *Ite peſſimæ divitiæ, præſtat, ut ego vos mergam, quàm ut mergar à Vobis.* Pojde ti hudobnu blagú inu bogaſtvu, bulſhi je, de jeſt tebe utópym, kakòr de bi jeſt bil utóplen od tebe. Katéru ſtúril je ta modri Moſh sa tu, kir ſe je ſpomnil, de tu blagú utópilu je nyh velyku, kir nyh velyku ſtúrilu je paſte ú mnokatéro ſhkódo, sleh inu naſrézho. *Num.* 10.

Temu Philoſophu enáku ſtúryla, inu sadershála ſe je Roſalia: kir na ta ú tem ſhpeglu videni JEſuſavi pèrkásen, kir na to is ſhpegla saſhlísano JEſuſavo ſhtímo inu ſvarjéjnje; ubjila je ta ſhpegou, ſtergala je is ſebe uſo to offert, katéro je iméla na truple oſtrigla je te ſkráushane laſsè; tàr uſe tu vergla je od ſebe ú globózhyno te poſsvetne nizeſsróſti: ja sapuſtyla je ſkrivaj Ozhéta, Mater, Shenina, zhaſt, blagú inu uſe obilnu bogaſtvu: uséla ni is ſaba drugiga, kakòr en S. Crucifix, en peld Mariæ Divíze, en koſs Kruha inu mnokatére Duhóune buque; tàr is ſamem tem ſhla, *Num.* 11.

ali sneſsena je bila od eniga Angela, is te Ozhetne hiſhe, is tega Meſta *Palermo*, na ta nje od Angela pokasáni, ſkalcúnyti inu pezhynaſti hrib, is iménam *Ervla*: tukaj Roſalia sazhéla je ú eni lukni tega hriba ali: ſkále prebyvat: tukaj, de bi ſtanóvitnu uſtála sarésala je ú to ſkálo te beſsede: *Ego Roſalia Sinibaldi Quisquinæ & Roſarum filia, amore Domini mej JESU Chriſti in hoc antro habitare decrevi.* Jeſt Roſalia hzhy Sinibalda teh dveh, Roſhne inu Quiskinſke Deſheel Goſpúda, uſéla ſim ſe naprèj ú te pezhyni ſtanuváti. Tu je pak ſturyla sa tu, de bi ona tu naprèjuſetje ſkusi pred ſabo iméla.

Num. 12. Tu, Ah! kaj kashé nam drugiga, kakòr ta ſtràh pred navárnoſtjo, kir ſe je bala, de bi ú tem njè velykim, shlahtnim, zhaſtitim inu bogátim ſtánu, kakòr na Viſsókuſti tega morjà, tega ſvejta nautónyla; uséla je uſe letú, inu kakòr en drugi *Crates*, saverglà je inu sapuſtyla: de je ſihèr is S. Petram rekla: *Ecce nos reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te.* *Mat.* 19 Póle jeſt sapuſtyla ſim uſe, inu ſhla ſim ubóga sa JEſusam; ú globózhyno te ſkàle, ú globózhyno te puſhávе, kir odlozhena od zhlóveſhke drushine prebivala je nekolku zhaſsa ú tovarſhtve teh Angelou, JEſusa, Mariæ inu drugih lubih Svetnykou; katéri ſo njò vedèn obiſkuváli, katéri ſo njò troſhtali, inu visho tega ſamotniga shjuléjna kasáli. O druſhina lubesniva! O ſhrézhnu tovarſhtvu! ali: tu ni uſélej, ni ſkusi terpélu; tèmúzh bilu je doſti krat smeſhanu.

Num. 13. Matthæus ta S. Evangeliſt piſhe: de po tem kir prejel je bil JEſus ta kerſt od Joannesa na ta ſheſte dan meſza Proſsinza, tedaj: *Tunc JEſus ductus eſt in deſertum à Spiritu.* Tedaj pelàn je bil od Duhá ú to puſhávo, kir imèl je nekolku zhaſsa prebyvat. Tukaj uprálbat bi ſe moglu, kaj je bil sa en Duh? katéri pelàl je JEſuſa *Mat.* 4. ú to puſhavo. Na katéru odgovòry ſe is S. Gregoriam inu drugimi Vzhenyki, de: *ductus*, pelan je bil JEſus ú to puſhávo od S. Duhá, inu ne od eniga drugiga, kakòr ſe ſposnà is tega, kir po tem 40 dny inu nozhy terpézhim poſtu, *accedens tentator*, perſtópil je *S. Greg. hom.* 16 *in Evv.* bil h'njemu ta drugi, ta hudi, ta pakleńſki duh, ta ſkushnjáviz, ta hudizh, katéri je mamèl inu ſkuſhal, kakòr práve S. Gregorius: is poſreſhnoſtjo, is preuſetnoſtjo inu is lakomnoſtjo JEſuſa; kakòr uſáme doli is beſsédy S. Evangelia.

Od tod, od JEſuſa is te Jeruſalemſke puſhávе, zhe poglédamo ú te Panormitanke pezhyne na to danaſhno S. Divizo Roſalia; *Num.* 34. taku pèr nje enakiga nekaj samerkamo: kir, kakòr JEſus, *ductus* pelàn je bil od S. Duhà ú to puſhávo, takú pelána bila je od JEſuſa ú to ſamóto Roſalia; ú katéri uséla ſi je bila naprèj do ſmèrti prebyvat,

byvat, kir, kakòr ushe od ſgoraj djàl ſim: bila je obiſkána od JEſuſa, Mariæ Angelou inu drugih lubih Svetnykou; od katérih bila je doſti krat potrolhtana: véner, tu ni uſelej, ali ſkuſi terpélu, temuzh tu je bilu doſti krat ſmeſhanu od tega Skuſhnjáuza, kir ta perſlópil je doſti krat h'Roſalji is teme ſkuſhnjávami, kir je notàr dajàl to ſhaloſt njè Stariſhou, kir je njò motel ú molitve inu drugim dobrim déle, kir róunal je njó supet h'te perve zhaſte inu bogaſtvu, h'Stáriſham inu Sheninu ſe povernyti. Ja en dan, kir priſhlu je bilú velyku hudyzhou ú podóbe teh ozhetnih hlapzou na ta hrib h'Roſalji, sazhéli ſo bily njò pregóvarjat de bi ſhla nasaj, kir njè G. Ozha nózhe vezh njò ſylit h'moshitvè; temuzh, de hózhe njò po njè volje G. Bogú puſtyti ſhlushit. Tu inu vezh takiga govórili ſo ty laſhnivi hudyzhi, is katérim omezhili ſo bily takú to Roſalio, de uséla ſi je bila naprèj sapuſtit to puſhávo, tàr povernit ſe na dum h'tem Stáriſham: katéru ſturyla bila bi, kadàr bi njè JEſus na bil perſtópil, sakaj kir JEſus vidil je tu naprèjuſetje te Roſaliæ, perkásal ſe je njè, tar djàl je h'tajſti: Mvoja hzhy, mvoja nevèjſta Roſalia, kaj ſo te tvoje miſli? hózhes le ti mene sapuſtit sa tvojh Stariſhou voljo: gdu je tebi vezh dobrúte, Jeſt, ali Stáriſhi iſkásal? glej, lety hlapzi, katéri te pregovárjajo ſo ty paklenſki hudyzhi, katéri iszhejo tebe ú tu pogubléjne perpráviti na katéru is velykim hruppam inu krikam pobegnili ſo ty hudyzhi, Roſalia pak vergla ſe je h'nogam JEſuſu, inu is ſolſame proſsyla je sa odpuſhájne, uséla ſi je ſhe ſtanóvitniſhi naprèj ú te puſháve oſtáti: ja kir bila je samerkala en dan, de je njò en ſekàz bil sagledal; de bi na bila od njéga iſdána, posnána inu resglaſhena, ſturyla je tu, kar ta Moyſes.

Leta S. Prerok, kir paſsel je ouzè tega Maſhnika Jetro is iménam, tàr kir je bil samerkal, de ta paſha pomankuje, gnàl je to zhedo, *ad interiora deſerti*, ú to notrajno, dalej inu globôkeſhi ú to puſhávo; kir tem ouzam bil je sneſhil eno bulſhi paſho, ſebi pak to gnado, de vidil je ta pèrkásen tega gorezhiga germa, inu ſhliſhal je to ſhtimo Boſhjo is tajſtiga. Temu enakiga nekaj ſturyla je Roſalia: Tu, kar ſtúril je Moyſes, doperneſla je ta S. Diviza: sakaj ta, kir je bila sposnála to navárnoſt od Ludy samerkana biti. Kir je samerkala bila, de na tem hribu, ú te pezhyni njè duſha te sadoſtne ſpishe bi nautegnyla sa naprèj iméti: uſdignila ſe je, *ad interiora deſerti*, dalej, globokeſhi ú to puſhávo; ſhla je na ta hrib *Peregrinus* is iménam: tukaj is pomózhjo teh Angelou slesla je doli globóku ú eno ſkálo, tukaj sazhéla je ſtanúvat, tukaj prebivala je 10. celih léjt; kir ni vidila drugiga, kakòr JEſuſa, Mario, Angele

Num. 15.

Exod. 3.

inu

inu Svetnyke; katéri ſo njó vezhkrat obiſkáli ú te, kakòr ú te drugi pezhyni, inu troſhtali: Tukaj, aku ſi lih Roſalia vezh krat bila je obiſkána od Mariæ inu JEſuſa, od Svetnikou inu Angelou: véner vezh je tukaj mogla ſhkuſhnjau od hudyzhou preſláti; kir ty ſo ſe njè ú podóbe nagih Shen inu Moſh pokasuvali, h'tem naſpodobnim luſhtam rounáli: ali ú teh inu ú drugih ſkuſhnjávah uſelej odneſla je ta Palma, odneſla to crono, odneſla to victorio; kir uſelej je te Skuſhnjauze premagala, is nje velykim dobizhkam.

Nnn. 10. Tukaj ú te globózhyni, kamer bila ſe is te viſsókuſti tega morjà, tega ſvejtá radavolnu pogresnila Roſalia, kir preſhivela bila je 10. léjt, inu ú te pèrvi 9. sazhéla ſe je bila vezh inu vezh unémat ú lubeſni prutje ſvojmu Sheninu JEſuſu, inu ſdihat po njemu, tàr shelit ſe enkrat is nym ú Nebeſsih sdrushvti. Tu kir dopadlu je JEſusu, poſlal je h'nje eniga Angela, katéri je nje to ſmert osnánil; h'katéri perprávila ſe is prejemájnam teh S. Sacramentou, katére je bil h'njè ſhusi pomúzh inu povèjle teh od Buga poſlanih Angelou en brumni Maſhnik is iménam *Cyrillus*, en Striz te S. Divíze, perneſsel: te, kir je bila prejéla, inu is tem Maſhnikam, sa vol njè pelániga shjuléjna pogovóryla: póle! perkasala ſe je nje Maria Divíza is JEſusam nje lubim Synam, katéri dershal je eno slato inu gartrashino crono ú róke, katéro ú prizha Mariæ Divíze, Sveteh Apoſtolou Perra inu Paula, tega Maſhnika Cyrilla inu veliku Angelou, poſlávil je Roſalji na glavo, ú katérim zhaſsu pèjli ſo ti Angeli to veſsélo pejſsem: *Veni ſposna Chriſti.* Pride, O Nevèjſta Chriſtuſava! prejme to crono, katéro je tebe Bug sa vekumaj pèrprávil. Na katéru naſlonila je njè glavò na to ſkálo inu dála je góri nje S. Duſho ú róke JEſuſu inu Marji, is katérimi ſhla je ú tu veſsélje Nebeſsku, kir ushiva to prizhnoſt, inu gléda tu oblizhje Boſſje: tu trupla pak *Cyrillus* is Angeli ú te ſkale je pokópal inu objókal.

Num. 27. Zhes tu ſedáj, kaj ſe vam ſdy? O Andohtlive Duſhe ni le rèjſs, de: *In Profundum cum deſcendit, ex Profundo & aſcendit in Cœlum Roſalia.* V'Globózhyna kir ſtópyla, s'Globózhyne je ſtópyla ú Nebeſsa Roſalia. Kir tu takú ozhitnu vidite? Ah! pazh, pazh, perezhete zhe ſe na bote ti pravi rèjſsnyzi naſpodobnu ſuper ſtávit hótéli: Sa tu, O A. Duſhe! shelite is Roſalia ſtópit ú Nebeſsa? Ah! ſtópyti poprèj is njò ú to globózhyno: poprèj imate ſe is njò ponishat, aku is njò hózhte povihſhani biti: imate ſe poprèj is njò ú globózhyno pogresnit, aku hózhte na morrju tega Svejtá od piſſou, vetrou, vallóu porepléni, tèmúzh pred temi prehrájneni biti: imate poſlisat ſe sapuſtyti to zhaſt, to Vrednoſt, Shlahtnoſt,

blagú

blagú inu bogaſtvu is uſem tem poſvetnim ; zhe namórete ú djájnu kakòr Roſalia, uſaj ú shelah, ú ſerzu ú Duſhe, de prutje temu nebénih shèl nakáshete, de na tu valhiga ſerzà ná beſsite ; tèmúz de tu is Crates Philoſopam, is Roſalio, ú to globózhyno tega poſvetniga morjà vershete od ſebe : kir takú, kir ſkusi tu, kakòr práve. *S. Hieroeymus* : pride ſe na viſsóku, sadoby ſe tu Nebú, inu poſsède tu vezhnu shjuléjne : *Qui propter fidem Chriſti omnes affectus contempſerint, atque divitias & ſæculi voluptates, iſti vitam æternam poſſidebunt* : Kakòr tu káshe nam Roſalia ta danaſhna Divíza : kakòr terde nam ta danaſhna, sa vol tega sanizhuvájnja tega poſvetniga od Buga povíhſhana, inu k'eni Pomozhnyzi temu zhloveſtvu poſtáulena Roſalia ; kir ona ſa tu poſsedla je tu Nebú, prejéla to crono, inu poſsajéna je na ſédeſh te zhaſty is drugimi Svetnyki : katéri dàl je JEſus to oblaſt zhes to groſno inu navarno bolésan te kuge, kakòr dal je G. Bug ſposnáti is tem, kar piſhe Lachier: inu ſklenem.

S. Hieronymi l. 2 in Matth. c. 19.

Piſhe, právem : Franciſcus Lachier, ſubſebnu pak is drugih en brumni mvojga S. Ordna: de Po tem, kir bila je priſhla Roſalia h'30. léjtam nje ſtároſti, katérih, kakòr ſim djál ushe : 12. damà. Oſsem na tem hribu *Erſla*, inu 20. ú pezhyni te govrè *Peregrino*, preshivela je bila : tár, kir dopadlu je bilú JEſuſu, Roſalio h'ſebe poklizat, poklízal je bil njo na ta 4. dan meſza Kimóviza, ali: Septembra ú lejte 1159. Tukaj kir je ſkrita leshála 464. lejt, reſkril inu pokásal je G. Bug temu Svejtóvu ú lejti 1624 na ta 15. dan meſza Maliga Serpana, ali : Julia : kir ob tajſtim zhaſu doujála je ú tem meſte *Palermo*, inu po uſi Sicilji ena ſylna kuga ; ú katéri molili inu proſsili ſo ty reú:i G. Boga sa miloſt : en dan, kir ſo dersháli eno S. Proceſſio, inu te S. trupla S. Chriſtinæ inu Nimphæ okúli noſsil:, tàr pejli te S. Lita:æ u'ech lubih Svetnikou, inu te h'pomúzhi kizali. Kir pak ta dva Maſh:nika, kate:a ſta naprèj pejla, priſhla ſta bila h'tem S. Divízam, perſtávila ſta bila ſkus noter dajájnje S. Duha tu, S. Roſalia : na katéru ta Folk odgovóvil je: sa naſs Boga proſse, is u'h tkúpaj zhudam, kir sa Roſalia vejdili niſo ; ali : is nyh velikim nuzam, kir na tajſti dan bilú je snajdenu nje S. truplu, inu utolashena ta kuga po uſem Krajlejſtve : sa vol katériga ne le ú te Sicilji inu ú nerſtu *Palermo*, tèmúzh po uſem Svejtu zhaſti ſe Roſalia i: u klize h'pomúzhi ob zhaſsu te kuge. Ah A. duſhe! te ſyle nazhakajmo, tèmúzh ſedaj ſtópimo h'te S. Divízi, te ſe sà tedáj perporozhimo, de tedáj inu ſedaj pride h'pomúzhi : ſlaſti

Numi 18.

Epilog.

Martino à Cochem p. 4. Alph. litt. O.

pak de nam pomága premágat kugo tega grèjha, saverzh uſe poſvetnu, is njò ſtópit ú to globózhyno, inu is te, is nio ſtópit ú Nebeſsa, kir is njo gledali inu zhaſtili bomo JEſuſa na vezhnu

A M E N

TA LXXXVII. PRIDIGA.

Na VIII. dan Meſza Kimóuza, ali : Septembra.

Tu je :

Na dan Rojſtva Mariæ D. ali: Na mali Shén Márē dan.

Synopſis.

In ſalutem Peccatorum,
Et Solatium Juſtorum,
Eſt Maria genita.

Sapopádik.

K'Iſvelyzhajnu Krivyzhnim,
Inu h'troſhtu tem Pravyzhnim,
Maria rojéna je.

Thema.

Lumen ad revelationem Gentium: & gloriam plebis tuæ Iſraël. *Luc.* 2.

Luzh h'reſvezhéjnu teh Ajdou: inu h'zbaſtè tvojga karáéla Iſraël. Ib.

lum.1. DE Saba ta Samurſka Krajlíza derſhála je ſa ſhrézhne inu ſa iſvélizhane Ludy, hlapze inu Streſhnike Krajla Salomóna: *cordi-* tu ſturila, tu govorila ni sabſtojn, kir djala je: *Beati viri tui, & beati ſervi tui:* temuzh tu govoríla je is tega urshoha, katériga poka- *Reg.* sála je is temi beſsédami, rekozh: kir. *Audiunt ſapientiam:* ſhlith- *10.* jo to modruſt tega Krajla Salomona, katéro kásal je ú beſséde; inu vidit ú tem djájnu je puſtil; kakòr tega, de drugiga vezh samolzhím, vidit je nad tem, kar berem.

Pergudilu ſe je bilu ob enim zhaſsu de ſtopíla je bila ena Shena *lum.2.* pred Krajla Salomona, katéra, kir po nozhe uméla je bila ſvoje dèjte, tàr de bi bila tosmamo pokríla, is tem mertvem detèjtam, inu sazhéla je toſhit eno drugo, is katéro ſtála je pod eno ſtého, rekozh: de una jenjè shivu déjte uſéla, inu tu mertvu podvergla: sa tu proſsila je to pravizo. Na tu puſty Salomon to satóſheno. Shenó is nje otrókam poklizar, to je upráſhal, ali je le tu déjte, *3. Reg. 3.* katéru derſhy na rokah njè, ali te druge? na katéru ta práve ja, una pa nak: Te, dè bi smvril Salomon, puſty en mezh perneſte, sapové enimu Soldatu de ima tu shivu dèjte na pú reſkláti, inu ſledni Sheni polovíza dati. Letú kir ſhliſhala je ta práva Mate, padla je na koléna, proſsíla je Salomóna, de bi hótel celu dèjte te drugi dati, dé le oſtane pèr shivléjne. Ta druga pak djàla: *Nec mihi, nec tibi ſit, dividatur.* De na bo ne tebi, ne meni, nej ſe reſzépi.

Tu

Tu kir je ſhliſhal Salomon, ſdajzi sapovédal je te, katéra ni pravila umorit tu dejte, dáti tajſtu rekhózh: *date huic infantem vivùm, & non dividatur: hæc eſt enim Mater ejus.* Dájte letè tu dèjte celú inu shivú: kir ta je njegóva práva Máte. katéru kir ſo prizhni vidili, uſi sazhudíli ſo ſe te modruſte.

Temu enáziga nekaj vidit je danaſs sa voljo tega friſhnu rojéniga détéjtza, namèrzh: sa voljo Mariæ Divize: sakaj, sa voljo te naſiája en ſhtrit ú mei Semló inu ú mei Nebam, ú mei Ludmi inu Angeli; kir ſledni letó iméti hózhe: ú mej katérimi ta myr, inu pravizo ſtúriti, potrebna je ena vehſhi modruſt, kakòr Krajla Salomona: sakaj ta Semla leſti ſe tega detéitza Mariæ, sa voljo kir ona ſtvárjena je is ſemle, kakòr mi uſi drugi, kir: *formavit Dominus Deus hominem de limo terræ.* Tu Nebú pak hózhe tu detèjtze Mario sa ſe iméti; kir tu is tem je ziranu od Buga, is katérim ozirana je Maria katéra je: *amicta ſole, & luna ſub pedibus ejùs, & in capite ejus corona ſtellarum duodecim.* Dalej ty Angeli právio, de tu detèjtze Maria nym ſhliſhi, sa voljo kir ona je nih Krajliza, katéro je Bug na ſvojo Deſnízo poſtávil: *Aſſitit Reniga à Dextris tuis.* Prútje pak ty Ludjè sa njo ſe ſhtritajo, sa voljo kir ona je en právi inu góli zhlóvik: sa voljo katériga dat imélu bi ſe ſpodobnu tu rojénu dejtètze Maria tem Ludém, kir ona iméla ni ne te Nebelhke, ne te Angelſke, ne te Semelſke; tèmúzh to zhlóveſhko naturo nad ſabo: zhes katéru rékal bi jeſt is Salomónam: *Date:* dajte tu detètze Mario tem Ludèm, sa voljo kir ona je ena práva hzhy tega zhloveſtva; tàr prau, kir tu poterjúje ſam ta katéri je: *Plus qàam Salomon:* vezh kakòr Salomon: namèrzh: ſam S. Duh, katéri ikusi S. Mater Cerku prave od rojſtva Mariæ: *Nativitas tua Dei Genitrix Maria gaudium annuntiavit univerſo mundo* Tvoje rojſtvú, O Porodniza Bosshjia Maria! oſnanilu je celimu ſvejtóvu enu veliku veſsélje: katére beſséde dàlej.

Zhe reſmiſſlimo, zhe od teh, h'tem Vzhenikam ſtopimo; vidimo, de is temi temu zhlovéku sapovedúje: *Dateilli infantem:* tu dèjtetze Mario dáti, kir ta zhlóvik ſe, *Microcoſmus*, ali en majhin Svejt iménuje: kir ta h'temu rojéna je de bi bila. *Lumen ad revelationem gentium.* Ena lúzh h'reſvezhéjnu teh Ajdou: inu h'nuzu, tàr h'zhaſte tega ſolka, tega vjèrniga kardéla Iſraël. Katéru je en troſht, inu velíku veſsélje uſem Ludèm, kir nym da ſe tu zartanu, tu danaſs rojénu déjte Marja.

Sa tu tèdaj, kir tu zhlóveſtvu, kir te Ludy sadéla je ta ſhrézha, kir tem k'enimu nuzu, troſhtu, veſsélju, inu, kakòr ſim od ſgoraj djal: *Lumen ad revelationem Gentium: & gloriam plebis tuæ Iſra-*

Num. 30

Gen. 2.

Apocal. c. 12.

Pſ. 44.

Luc. 2.

Br. Roman.

Num. 4.

Luc. 2.

Num. 5.

Thema

Iſraël. K'eni luzhi inu k'reſvezhéjnu teh Ajdou: ali: kakòr právjo ty Vzhenyki: teh Gréjſhnikou: tàr h'zhaſtè téga vjèrniga
Propoſ. ſolka, tu je: teh Pravyzhnih, dana je Maria: sa tu, právem: de tu zhlóveſtvu njegovo ſhrézho bul ſpoſnà: tàr de teh sgurnih beſſédy rejſsnyzo ozhitniſhi vidi: hózhem dalej danas kaj per tem oſtáti, inu k'hvale G. Bogú, h'zhaſtè tega danaſs rojéniga déjtetza Mariæ, tar uſega zhlóveſtva ukúpaj h'troſhtu inu veſsélju iſkásat, de. *In ſalutem Peccatorum, & ſolatium Juſtorum eſt Mariæ*
Synop. *genita.* K'Iſvélyzhajnu krivyzhnim, inu h'troſhtu tem Pravyzhnim, Maria rojena je. Katéru de tedaj kaj bul saſtópjo poſhiuſhat bodo perpráuleni.

Num.6. Zhudnu inu naſnánu vidit je unu, kar ſturil je bil naſh pèrvi Ozha Adam, kakòr samerka Moyſes, namerzh: de Po tem, kir saſtópil je bil od Buga to ſtraffengo, de on ima sa voljò te ſturjéne pregréjhe, ta kruh ſi is putam inu dellam dobívat: tàr de h'sadnimu ima umréti, inu ú perſt ſe ſpremeniti: na tu je on ſvoje She-
Inductio ne imè imenúval Heva. *Vocavit Adam nomen Vxoris ſuæ Heva.* Katéru telkajn hózhe rezhe, kakòr: *Vivens*, ali shiva: inu ſizer sa tu, *eò quod eſſet Mater cunctorum viventium*: Kir bila je ena Mate uſih
Gen.3. shivih. Katéru zhudnu je inu naſnánu sa právo rejſsnyzo; kir Adam bil bi imèl ſpodobniſhi Evo eno Mater teh mertveh tàr ne shivih imenuváti, kir ſkusi njo priſhàl je h'pèrvemu na ſvéjt ta grejh, inu takú ta ſmèrt zhes njo, Adama, inu zhes uſe druguzhloveſtvu: sa voljo katériga Rupertus ta S. Abbat derſhy tega Adama sa eno preproſhino ú tem ſtuku, rekozh: *Mirabile eſt, quod ubi Deus mortis corporeæ ſententiam ferebat, ibi uxorem ſuam Evam, id eſt:*
S. Rupertus Tuitie. l. 2. de Trinit c.26. *vitam appellavit Quid inſaniùs? quàm illam nuncupare Evam, id eſt vitam, quæ non habebat vitam, & dicere Matrem cunctorum viventium eam, quæ potiùs eſt Mater cunctorum morientium.* Zhudnu je inu naſnánu, de tamkaj, kir ſodil je G. Bug tega zhlovéka h'te teleſne ſmerte; Adam imenúval je ſvojo Shenò Evo, tu je: tu shjuléjne. Kaj preproſtiſhiga, kaj naſpodobniſhiga, kaj bul norſkiga ſamóre ſe ſnajti? kakòr tu, de ta modri ſizer inu pametni Adam ob tem zhaſsu, kir sa voljo grèjha k'eni ſtraffenge dajála ſe je obema ta poſláva te teleſne ſmerte od Buga; Adam ſvojo Shenó, eno Mater teh shivih klizhe, kir ona ú ſebe, inu nad ſabo ni nobeniga shjuléjna iméla. Katéru zhudnu inu nasnánu je vidit popolnama; de sa voljo tega derſhat bi ſe mógel ta Adam sa eno klamo, sa eno preproſhino veliko. Ali: s'lágama, pozhaſsu.

Num.7. Sakaj zhe od tod poglédamo dálej nekolku, snajdemo, de Adam ni govóril ú eni drugi, kakòr le ú eni ſkrjuni inu duhouni

ſaſtop-

ſaſtopnoſti; ſakaj, de imenúval je on to Sheno Evam, ali eno Mater teh shivih; govóril je od ene druge, katéra priti iméla je ſhe le na ta ſvejt k'oſhjuléjnu tega mertviga zhlóveſtva; katéra druga ni, kakòr ta danaſs rojena Dekélza, namerzh: Maria Divíza, kakòr tu lepú iſkáſhe S. Epiphanius, kir práve: *Maria per Evam ſignificatur, quæ per ænigma accepit, ut Mater viventium vocetur.* Maria oſnájnena, Maria poméjnena je ſkusi to Evo, katéra uséla je ſkusi uganko, de ſe ena Mate teh shivíh imenúje: inu ſizer sa tu, kakòr dalej ta S. Ozha právet kir, zhe. *Eva mortis cauſa facta eſt hominibus, quia per ipſam ingreſſa eſt mors in mundum: Maria verò cauſa vitæ, per quam genita eſt nobis vita.* Zhe Eva bila je temu zhloveſtvu en urſoh te ſmerte, kir ſkusi njo perſhla je ta ſmèrt na ta ſvèjt: Maria pak bila je en urſoh tajſtimu tega shjuléjna, kir ona porodíla je nam tu právu shjuléjne: sa voljo kátériga práve *S. Auguſtinus: Auctrix peccati Eva, Auctrix meriti Maria. Eva occidendo obfuit, Maria viviſicando profuit. Illa percuſſit iſta ſanavit.* Sazhetniza tega grèjha bila je Eva, ena sazhetniza pak tega saſhluſhéjna je Maria. Eva isubijajnam ſkodila je zhloveſtvu, Maria pák is oſhivéjnam nuzala je tajſtimu. Vna udárila je inu ranila, letá pak oſdrávila je inu ſzilila. Na to, kir glédal je ta Adam, srékel je te ſgurne beſsede, kir te je on Marij perlaſtil, kir on ú Duhu je Mario previdil, de ona ima ena Mate tega shjulejna poſtáti: de ſkusi to ima tu ſkusi gèjh te Eve ob shjuléjne pèrpráulenu zhloveſtvu supet h'temu ſgublenimu shjuléjnu priti. To, to právem je sa tedaj shaloſtni Adam, katéra danaſs perſhla je na ta ſvejt ſkusi tu rojſtvu: I tá perkásala ſe je, kakòr: *Lumen ad revelationem Gentium: & gloriam plebis tuæ Iſraël.* Ena luzh h'reſvezhéjnu teh Ajdou: inu h'zhaſtè tega folka Iſraël. Tu je perkasála ſe je Maria k'reſvézhejnu inu k'Iſvelyzhajnu teh grèjhnih: tàr h'troſhtu inu zhaſtè nebeſhki teh brumnih inu pravízhrih: sa voljo kátériga djàl ſim odſgovaj: *In ſalutem peccatorum, & ſolatium juſtorum eſt Maria genita.* K'Iſvelyzhajnu krivyzhnim, inu h'troſhtu tem pravyzhnim, Maria rojena je. Katériga rejſsnyza, de khi kaj bul vidimo: od tod dalej.

S. Epiph. hæreſi. 78.

S. Aug. ſer. 18. de St.

Thema.

Synop.

Po tem kir ta Modruſt Boſhja Chriſtus, glaſsil ſe je temu ſvèjtovu na veliku viſh ſkusi tega modriga Siracha; puſtil ſe je tudi tajſtimu oſnánit ſkusi to pergliho: *Quaſi Platanus exaltata ſum juxta aquã in plateis.* Jeſt Modruſt Boſhja povihſhana ſim kakòr en Jávar poleg vodè na gaſse, na ſtese, na zeſte. Is katérim dát je hotéla nasnájn, de ona je glih inu enaka temu Jávaru: sakaj, kakòr ta Javar jes: *Arbor alta & magna cum ſolijs latis & planis.* Enu veliku inu viſsóku

Num. 8.

Conſir.

Eccl. 24.

Levcor. in Rea. Mora li. 12 c. 215

sóku drjvu, is gladkim inu ſhirókim liſtjam, kakòr práve Bercorius: katériu dá eno dobro inu nuzno ſenzo od ſebe, ú katéri uſi ob zlaſzu te uzozhine imajo to pomuzh inu resfriſhajne, gdur kole hózhe h'njemu priti; sakaj tu je ſlednimu pèrpráulenu, kir on naſtoji obsidanu, ograjénu, sapertu, saklejnenu kakòr druge diverſa ú pungertah inu vèrtah; temuzh ſloji od ſunaj, na plánim, per zeſtah, inu vodah ner rajſhi; h'temu debi tu uſem perſhlu h' troſhtu, h'nuzu inu pomúzhe. Sa volio katériga temu pergſha ſe ta Modruſt Boſhja, kir ona je, raunu kakòr ta Javar, uſem h' troſhtu inu pomúzhe pèrpráulena: kir ta Modruſt Boſhja JEſus uſem to ſenzo ſvoje gnade ponúja, uſem ſe kaſhe, kakòr práve *Cornelius: In umbram, refugium & refrigerium in omni ardore tribu-*

Cornel. à Lap. in c. 24. Eccli. *lationis, tentationis, æqúe ac iræ & vindictæ Divinæ ad ſe confugientibus.* JESUS ta modruſt Boſhja: JEſus ta nebeſhki Jávar kashe ſe k'eni ſenze, prebiſhál ſhzu inu k'enimu refriſhajnu ú eni ſledni vrozhyni teh nadlúh, ſkuſhnjau, tega ſerda Boſhjiga inu maſhzhuvájnja uſem tem, katéri pertekó inu perbèjſhe h'tajſtimu, kakòr vidimo ozhitnu. Ali.

Zhe pogledamo dalej, inu zhe tu is Vzhenyki ſpremiſlimo, na-

Num. 9. vidimo le ſamú to rejſsnyzo; pazh pak vidimo tudi, de uſe tu, kar govoril je S. Duh ſkusi Siracha od te Modruſti Boſhje JEſuſa; tu uſe rezhénu je tudi od Mariæ te danaſs rojéne Deklize: kir ta, raunu kakòr ta Javar poſtávila ſe je, *juxta aquam in plateis*, poleg tèh Grèjſhnikou, kakòr práve ta iménitni *Richardus à S. Laurentio:*

Richar. l. 12. de Laud. V. *juxta populorum peccantium aquas*: k'temu, debi ona uſem bila h' pomúzhi is njé Viſsokuſtjo te oblaſte, is nje ſhirokuſtjo te miloſti, is nje véjami te dobrúte, is nje liſtjam te gnade, is njè ſenzo te lubeſni: h'temu právem: poſtávila ſe je danaſs ſkusi nje S. Rojſtvu Maria, kakòr en drugi Jávar na ta ſvèjt h'tem vodam, h'tem Grèjſhnykam; debi ty per njè to gnado, miloſt inu dobrúto sadúbili: debi ty ſkusi njó, kakòr ſhusi en ſhzit inu brambo bily pred uſo naſrézho inu navárnoſtjo prebrájneni, kakòr práve ta ſpomeni *Cornelius: Platanus repreſentat Beatam Virginem: nam ſicut*

Cornel. hic. ſup. citato. *Platanus patulis diſtenditur ramis, folia habet inſtar ſcutorum; ſic B. Virgo eſt quaſi Platanus, patulis diffuſa ramis, quibus univerſos homines abſcondit & protegit. Perfugium eſt, protectio, ſcutum & aſylum omnium ad ſe confugientium. Nulla eſt tentatio; nulla calamitas, nullus labor, nullum periculum, nullus hoſtis, contra quem B. V. validiſſima ſcuto, opémque ſuam implorantibus non ſuppeditet.* Ta Jávar, ſo beſséde Cornelij: ta Jávar poméni Mario to danaſs porojéno Divizo; kir kakòr ta Jávar reſtegne ſe is véjame, kir kakòr ona ima

enu ſhzitam podobnu pèrje: takú Maria temu enáka kashe ſe is ſhirokuſtjo njè oblaſti, is viſokuſtjo njè mozhy, is katérimi kakor is enimi reſlegnenime véjame ſkríva inu pokríva eniga ſledniga. Letà enu perbíla zo, en ſhzit, ena pomuzh je uſem tem, katéri h'njè pertekó inu pridejo. Snajti ni ſkuſhnjáve, nobene nadúge, nobeniga della, nobene navarnoſte, nobeniga ſhouraſhnika, super inu zhes katériga bi Maria nadála te brambe tem, katéri tajſto od njè proſsio. Ja Maria, kakòr govory dalej *Richardus*: *eſt inſtar Platani, quia juxta populorum peccantium aquas protectionis ſcuto, precibus & interceſſione Judicis Dei iram retundit.* Maria, kakor en drugi Jávar je, kir ona poleg teh vodá teh grèjſhnih Ludy inu folkou, is ſhzitam njè mogózhne proſhnjè, ſerd tega jeſniga Bogá, inu ojſtriga Sodnyka odbije, de on is njegovim maſhzuvájnam tega zhlóveſtva nafenta: katéru bil bi uſhe ſdaunaj ſtúril, kadàr bi Maria is njè proſhnjó na bila perſtopila, kakòr prizha S. Fulgentius, rekozh *Dudum cælum & terra ruiſſent, niſi Maria precibus ſuſtentaſſet.* Vſhe ſdáunaj uſe Nebú inu ſemla bilú bi na kup padlu, kadàr bi Maria is njè proſhnjó tajſtu na bila gori dershála. O ſlahtni, mozhni inu mogózhni Jávar Maria! ſpodobnu en ſledni tèzh inu pertèzh imèl bi h'tebi, de bi takú odſhàl uſè ſkuſhnjávà, ſyli, naſrézhe, navárnoſte, ja tudi ſerdu tega ojſtriga Sodnyka; kir ti ſi uſem h'pomúzhi danas ſlópila na Semlo, kir ti ſi, kakòr práve S. Anſelmus, tajſta, katéra, *Peccatorem toti mundo deſpectum materno affectu amplecteris*: Ti ſi tajſta, katéra uſámeſti górí tega od uſéga ſvejta sanizhuvájniga Grèjſhnika: ti ſi tajſta, katéra is eno materno lubésanjo pogladiſh inu poteplàſh ſledniga Grèjſhnika, bodi ſi ta gerd, oſtúden, inu velik, kakòr hózhe: ti ſi tajſta, katéra obláſtiſh, objámeſh, ohraniſh inu oſkerbiſh, tàr pred uſo navárnoſtjo obárujeſh ſledniga, katéri h'tebi, O Maria! pertézhe: kakòr tu pokasála je ſama is tem, kar piſhe inu samerka Bloſius.

Riebar. loc ſup. citato.

S. Fulg. l. 4. Myſtheolog.

S. Anſel. orat. ad B. Virg.

Letà právem: piſhe od te S. Divíze Gertrudis, ali: Jedert Jera is iménam, de. Ta S. Divíza sneſhla ſe je ob enim zhaſsu ú molitve, ú katéri vidila je en zhudni perkásen, namèrzh: vidila je Mario Divízo ogernjeno is enim ſylnu velíkim, dolgim, ſhirokim inu ſvètlim plajſham; pod katériga tekle ſo uſeh ſort beſhtiæ inu shivali, katére uſe uséla inu ſkrila je Maria pod tajſtiga: ja pèr tem vidila je Gertrudis Mario, takú rekhozh: ſe igráti is tajſtimi, kir ona gladela je te inu teplála, objémala inu lubila, tàr pokriválà is plajſham. Tu, kir vidila je ta S. Divíza, sauséla ſe je, kir vèjdila ni, kaj bi tu pomenilu: ali ú tem bilú je povédanu od Mariæ, de. *Per beſtias illas peccatores ſignificari.* Skusi te beſtiæ ty Grèjſhni-

Num. 10.

Bloſius in me nal. c. 1.

ik

ki ſe saſtópjo, katéri, zhe h'nje pertekó, zhe pèr Marji to pomúzh inu gnado yſkat ſe podviſajo: uſe te ona rada góri uſáme inu ohráni. Sa voljo katériga zhes tu práve en veliki. *Neotbericur: In hoc oſtendit Maria, quàm miſericorditer ſuſcipiat omnes ad ſe venientes, & quàm materna pietate defendat & protegat homines ad huc peccatis deditos in ſe ſperantes, donec eos Filio reconciliet veraciter pœnitentes.* Is tem, de perkasáia ſe je takú Maria, Gertrudi te S. Divìzi, pokásat je hotéla, kakú miloſtivu jemle góri uſe te h'njè pridezhe: kakú ona is eno máterno dobrútjo várje, hráni, bráni te temu grèjhu udáre Ludy, katéri ú njò savúpajo, katéri na njò klizhejo katéri ſe njè prau is ſerza perporózhajo, inu ſizèr takú dolgu, dokler nyh is JEſuſam naſprávi, zhe to le lety ſgrevani is ſerza: kakòr letú vidit je nad unim grèjſhnim Mladénizham, od katériga berem, de.

Justino in Litan. p. 2 diſ 259. c. 28.

Bil je en ſhlahtni Mladénizh, katéri po ſmèrte ſvojh Stárishou, poſsédel je bil ſylnu velíku bogaſtva: tu pak sazhel je bil sadévat is lebajnam, is továrſhi, is Puntzame, is je gró inu takim; ter délu ga ni dolgu, tèmúzh uſe tu blagú sa djàl je bil ú kratkim takú, de ni imél kaj shivéti: sa voljo katériga sazhel je bil millit, kaj je njemu ſtuſíti? Endan ú teh miſlah podàl ſe je bil ſam na pule, kar ty továrſhi ſoga bily sapuſtili: túkaj kir on ſam per ſebe miſli, ſhrézha njega njégou pèrvi Majer; letá pogléda tega Mladénizha, poſnà nad nym to Shaloſt, ga uprasha, kaj bi njemu bilú? na katéru odgovóril je njemu, de shaloſten je sa tu, kir nima kaj shivit. Na tu ta Májer, katéri bil je en velik zupernik, djàl je h'njemu: Goſpúd! namárajte: zhe me ubúgat hózhte, hózhem vam pomágat ne le h'temu pèrvemu, tèmúzh tudi ſhe h'vehſhimu blagu: na tu ta Mladénizh pervóle inu oblúbi. Temu práve ta Májer, Goſpúd túkaj enu malu me pozhajte, zhes nekolku zhaſsa pridem. Zhes enu majhinu perd rja na enim kójnu, tega drugiga pélal je na uſde, sapovéj temu Mladénizhu na tega Kójna ſèjſte, ſèjde letá, grèjſta inu prideta ú en gojſd; túkaj odſèjdeta, inu ta Májer práve: Goſpúd bodite túkaj, inu pred tem, kar boſte vidili ſe nimate bati, inu kriſi nimate ſtúpiti. Na tu grede ta Májer dálej ú ta gojſd, tukaj sazhne is enim na glaſs govórit, ali ta Mladénizh nizh ni saſlóſil: sa tu upráſha is kum govóry: ali na tu ta zupernik naprávе drugiga, kakòr de ima h'njemu ſtópiti, tu ſtury ſtóne, prida, vidi na enim thronu eniga Goſpúda ſéjdeti, katériga sapovédal je ta Májer pozhaſtyti, inu temu ſe sa blagú perporózhit: tu ſtury. Na tu práve ta Guſpud: ja jeſt hózhem tebi dáti kar ſhelyſh, zhe ſe odpóveſh Bogú, Cerkve, Sacramentam: h'temu

Num. 31.

Ecclſ.

Joa. Herod ex-empl 69 de B. V.

uſemu

uſemu pervóle, ſe odpové uſemu. Ta Goſpúd práve dálej de od povédat ima ſe tudi Materi Boſhji: ali h'temu nigdàr ni hótel pervólit, aku ſi lih je ſylil niega ta Májer. H'ſadnimo poklízal je ta Mladénizh na G. Bogá inu na Mario Divízo, tàr ſtúril je S. Kriſh zhes ſe. Na tu uſe je sdajzi ſginilu, inu snáſhil ſe je ú enim moroſtu, na trjetji dan je kumaj priſhal h'Ludèm. Na potu kir náſhil je bil eno Cerku Mariæ Divíze, ſtal je ú to is ſtraham, túkaj pádel je pred enim leſsénim pildam Mariæ D. katéra derſhala je na rózheju JEſusa njè zattanu Déjte; túkaj tarkat sazhèl je na perſe, inu is Ozhy te ſolsè prelívat, inu sa odpuſhájne proſsit JEſusa inu Mario. Na tu sazhéla je bila Maria JEſusa proſsit sa tega Mladéniżha en krat, ali sabſtojn: drugimu inu h'trjetjmu ali sabſtojn; kir JEſus te proſhnje ni hótel uſhliſhat. H'ſadnimu poſtávi Maria na Altar JEſusa inu ona ſtópe is Altarja, tàr poklekne pred tega inu proſse sa tega Grèjſhnika. Na tu práve JEſus: Máte uſtáni góri, naproſse dàlej, jeſt odpuſtym temu uſo pregrèjho. Tu kir vidil inu ſhliſhal je ta Mladènizh, sahválil je JEſusa inu Mario Divízo, oblúbil je pobulſhajnje ſtanóvitnu. Tu uſe vidil inu ſhliſhal je en Goſpúd, katéri ſtal je sa enim ſtebram ú te Cerkve; ta je ſhàl ſkriváj is te, inu pred to zhákal je tega Mladènizha, tega od ſunaj ogovóry, kaj je njemu bilú, kir je takú ſdihal inu jókal? zhe njemu to rejſsnyzo povéj, taku hózhe njemu uſe ſvoje blagú, inu hzhèr sa Nevèjſto dáti. Na tu povédal je bil uſe, kakòr ſmo ſhliſhali: ta Goſpúd, kir ſhliſhal je letú, inu kir ſposnal je bil, de ta Mladénizh je takú lub Marji Divízi, dál je njemu to hzhèr inu bogaſtvu, de grátel je bil veliku bogatiſhi, kakòr poprèj: is tem shivil je ú eni veliki brumnoſti ſhlúſhil je lepú is ſvojo Goſpó G. Bogú inu Marji, de h'ſadnimu ſtúril je eno ſhrézhno ſmèrt, inu sadúbil tu Iſvelyzhajnje.

Zhes tu, Ah Chriſtiani! kaj pravite? ni le rejſs de Maria rojena je, *In ſalutem peccatorum*, k'Iſvelyzhajnu tem Grèjſhnikam? kir tu vidimo nad tem Mladénizham takú ozhitnu: kir ta kakòr ena oſtúdna beſtia bil je uſet gori od Mariæ. *NB. Hic diſcure moralizando, exagera, adhortare, ut fugiant ad platanum Mariam, ut currant peccatores ad pallium Mariæ, ut ſecuri ſint coram Judice &c. In fine diſcurſûs, dic.* Kir tu bomo uſi obzhuríli, inu ſpoſnáli, de Maria sa rejſsnyza je: *Lumen ad revelationem Gentium.* Ena luzh h' reſvezhéjnu teh Ajdou, teh Grèjſhnikou; kir ſkusi njò sadúbili bomo per Bugu to miloſt, gnado inu odpuſhájne teh grèjhou. Sa tu, Ah! podvisájmo ſe ſnájti ú njè ſenze to gnado, miloſt inu dobrúto: kir takú nad nami ſpoſnali bomo tudi tu drugu, namerzh

Num. 12.

Morale.

Luc. 2.

de Maria rojena je tudi: *ad gloriam plebis tuæ Iſraël:* h'troſhtu, h' veſselju, h'zhaſtè inu k'iſvelyzhajnu tega brumniga kardéla Iſraël; kakòr govóry S. Ozha *Bernardus: De plenitudine ejus accipiunt univerſi, Captivus redemptionem, æger curationem, triſtis conſolationem, juſtus gratiam, Angelus lætitiam, tota Trinitas gloriam, & denique Perſona Filij Dei carnis ſubſtantiam.* Is polnuſte Mariæ uſi imajo inu samórejo kaj uséti: ta Jetnik tu odreſhéjne, ta Bounik tu oſdraulejne, ta Shaloſtni tu potroſhtajnje, ta Pravyzhni to gnado, ta Angel to veſsélje, to zhaſt ſama S. Troyza, inu tu meſsú ſam Syn Boſhy, JESUS tu zhloveſhku truplu inu naturo: de takú celiga kardéla tukaj na ſemli, inu tamkaj ú Nebeſsih ima kaj od Mariæ. Sa volo katériga tèdaj O Chriſtiani! bódite pravyzhni, ali krivyzhni, grèjſhni, ali nadolſhni: uſi, uſi danaſs. *Cum jucunditate Nativitatem B. Mariæ celebremus.* Obhájajmo s'veſséljam ta rojſtvéni dan Mariæ Divize, sa volio kir uſem h'nuzu rojéna je tajſta; kakòr tega en exempel dali ſo nam ti Angeli pred 1200. inu vezh lèjtme ú Nebeſsah, is keterim ſklenem.

S. Bern. ſer. in Sig magnum.

S. M. Eccl.

Vincentius Bellavacenſis piſhe, de. Bil je en brumni Puſhzháunik, katéri velíku lèjt na ſhnuzhniſhi vezhèr ſhliſhal je enu ſylnu lepu pètje, inu druga muſica, inu vejdil ni, kaj bi tu pomenílu. Sa tu proſsit je sazhèl G. Bogá, de bi to njemu reſódet, inu povèjdal, zhe je h'zhaſte Boſhji. Tu kir je G. Bogú dopadlu, uſhlíſhal je to proſhnjò, poſlal je bil h'njemu eniga Angela, katéri je njemu tega pèjtia ta ursoh povédal rekozh: merkaj. De ſhlíſhiſh telkajn léjt to muſico na ta vezher, ursoh je; kir na ta vezhèr je Maria rojena, katére rojſtvu my takú ú Nebeſsah is veſséljam zhaſtimo inu obhájamo; sa voljo kir ona doneſlla je Nebeſsam inu ſemle en velik troſkt inu veſsélie. katéru kir ſvèjdilu ſe je bilu, de bi ty Ludjè is Angeli tu S. Rojſtvu Mariæ D. obhájalu poſtávila je góri S. M. Cerku ta danaſhni S. Praſnik ú léjte 436. inu terpy ſhe dan danaſhni, katéri opomína naſs zhaſtit is veſséljam, inu obhájat is andohtjo Rojſtvu Mariæ D. kir tu en sazhétik je naſhe ſhrézhe inu Iſvelyzhajna. Sa tu tezimo tedaj ú Duhu h'te Deklizi, is to ſe reſveſselimo, te ſe perporozhimo, de ona reſtegne zhes naſs ta plajſh njè milo ſte, de te brumne ohráni ú te gnade Boſhji, te grèjſhne pak reſvéjte k'enimu pravimu pobulihajnu; de takú tukaj inu tamkaj is Angeli perpuſhéni bomo praſnúvat tu S. Rojſtvu Mariæ, ſlaſti pak ú Nebeſsah,

Num. 13.

Epilog.

Vincent. Bellave. in ſpeculi l. 6. c. 66.

A M E N.

TA

TA LXXXVIII. PRIDIGA.

Na Nedélo po Malim Shèn Marnim, ali: Rójſtve M. D.

Tu je:

Na dan tega zhaſtytiga Svetega Iména MARIA.

Synopſis.

Qui MARIÆ veneratur
Nomen, magnis hic dotatur;
A' Maria gratijs.

Sapopádik.

Gdùr MARIÆ práu ſhpoſhtúje
Imè, Maria darúje;
T'ga s'velíku gnadami.

Thema.

Narrabo Nomen tuum Fratribus meis.
Jeſt bom tvoje Imè mvojm Brætam právil. Pſal. 21.

SAbſtójn inu praſnu, brès urshoha inu Fundamenta govóril ſi Salomon tèdáj, kir isrékel je bil tè beſséde: *Melius eſt nomen bonum, quàm divitiæ multæ.* Bulſhi je enu dobru inu ſhtimánu Imè, kakòr velìku bogáſtvu ſakaj tega vidimo to rèjsnyzo, kir ty Ludjè nèr búl ſe po tèm Imènu poſliſsajo; ſakaj, kumaj ſe rody ja mnokatéri krat ſhè ni tu déjte rojénu, ushè ty ſtariſhi ſbirajo tu Imè tajſtimu: ushè ſe ſpraſhújejo. *Quem vellent vocari eum?* Kakú bi ſe tu déjte imélu imenuváti? Katéru potèrdel je ſam Bug V. M. kir Kadàr imèl ſe je Davidu ròdyti ta Salomon, djàl je G. Bug h'Davidu: mèrkaj. *Filius qui naſcetur tibi, Pacificus vocabitur.* Syn katéri ſe tebi ròdyti ima, ta Myrrni, ſe móre imenuváti. Dalej iménuvàl je G. Bug JEſusa, Joannesa inu Mario, kakòr od tèh pèrveh dvèjh ſprizha S. Evangelium.

Num. 12.
Prov. 22.
Exordi.
Luc. 1.
2. *Paralip* c. 22.

Od JEſusa práve S. Lucas: de. *Vocatum eſt Nomen JEſus, priùs quàm in utero conciperetur.* Imenuvánu bilú je njegóvu Imè JEſus, pred, kakòr bil je ſhpózhèt ú Maternim Telleſu. Od Joannesa pak práve raúnu ta Spomneni Evangeliſta, de ta Angel djàl je h'Zachariu: *Vxor tua Eliſabeth, pariet tibi filium, & vocabis nomen ejus Joannem.* Tvoja Shena *Eliſabeth* ródyla bo tebi eniga Synú, inu tega imaſh *Joannes* imenuváti. Od Mariæ Divize pak govóry *S. Fulbertus*, rekhòzh: *Evolutis tot annorum curriculis miſſus eſt Angelus Domini, priùs ad Joachim, demùm ad Annam, nuntians eis naſcituram Filiam Nomine MARIAM.* Po tèm kir bilú je velíku léjt preteklu, poſlàn je bil ta Angel tega Goſpúda h'pèrvemu k'Joachimu, inu po tèm h'te Annæ, katéri oſnánil je nvma, de od nyh rojéna bode ena hzhy is imènam Maria katéru ſturil je Bug V. M. sa tu, de bi bil teh od njega pred rojſtvam imenuvánih Velíkuſt, Vrednoſt, inu prihodno mogozhnoſt oſnánil, katéro imajo iméti, inu ozhitnu kasati: kakòr.

Num. 24.
Luc. 1.
Idem. 1.
S. Fulbert. in Biblioth. PP. tom. 11.

Num. 3. *Salomon*, ali: Myrrni velik ima biti ú myru, kir. *Pacem & otium dabo in Iſrael cunctis diebus ejus.* Myr inu pokaj dàl bom celimu Iſraëlu ú njegovih, tu je: ú Salamonavih dneh. *JEſus* dalej kasat ima to mogozhnoſt, kir. *Ipſe ſalvum faciet populum ſuum à peccatis eorum.* On bode ſvoj folk od grèjhou odrèſhel inu iſvelyzhal.

a. Par. eit. Mat. 1. *Joannes* pak kásat ima njegovo vrédnoſt, kir. *Erit magnus coram Domino.* Velik bo, inu biti ima pred Goſpudam MARIA h'ſadnimu kásat ima to ſvetúſt poleg te velikoſti, vrednoſti inu mogozhnoſti; kir, kakòr ta ſgur ſpomneni Fulbertus práve: *Mariæ ſimilis ſanctitate, nec antea nata eſt, nec poſtea naſcetur.* Marji gliha ú ſvetuſti ni rojéna, ja rodyla ſe na bode: sa vol katériga práve *S. Antoninus* od Mariæ. *Supergreſſa eſt Maria cunctas filias; ſupergreſſa eſt in natura, ſupergreſſa eſt in gratia, ſupergreſſa eſt in gloria univerſas filias, id eſt: univerſas animas, & univerſas intelligentias Angelicas.* Preſtopila je Maria uſe h'zhère ú naturi, ú gnade inu ú zhaſtè, uſe hzhère, tu je: uſe Duſhe, inu uſe Angelſke saſtopnoſti: katére Marjine ſvetuſti, velikuſti, vrednoſti inu mogozhnoſti snámenje bilú je tu Marji od ſamiga G. Boga dànu imé Maria; kir Maria telkajn je, kakòr *Exaltata.* Ali povihſhana. Telkajn je, kakòr *Domina.* Ali: Goſpà. Inu ſizèr zhes Nebú inu ſemlo, po beſsédah S. *Bonaventura*, kir práve *Data eſt tibi, O Domina! omnis poteſtas in cœlo, & in terra.* Sa vol katériga saúpil je ú enim drugim kraju, rekòzh: *glorioſum & admirabile eſt nomen tuum.* Svétú, zhaſtytu inu pre zhudnu je tvoje Imè MARIA! kir tu napólnjenu je is tako ſvetuſtjo, velikuſtjo, vrednoſtjo inu mogozhnoſtjo od Buga pred; kakòr je bilu od tvojh Stariſhou srezhénu. Temu, Ah! temu.

S. Fulb. loc. ſup. eit.

S. Anto. in ſpec. V.

S. Bonavent. in ſpec. V. c. 8.

Idem in Pſalt. V.

Odſtópit ima is imènam *Cajæ* en *Tarquinius.* Vmeknit ima ſe is imènam ſvoje *Bilie*, en Duellius. Is imènam ſvoje *Sulpitiæ* en *Flaccus.* Skriti ſe ima tu Meſte *Neapel* is imènam ſvoje *Partbenope.* Ta *Italia*, is *Penelope.* Pobegnit imajo uſe druga zhaſtyta inu ſhtimána iména pred tem S. Imènam MARIA. Kir tu, ſunaj JEſuſa, *Eſt ſuper omne nomen*: je zhes uſe druga iména: kir temu sa JEſuſavim S. Imènam perpognit more ſe Nebu, Pakal inu ſemla, sa vol tajſtiga, *Gratiam, gloriam & virtutem*: gnade, zhaſty, mozhy inu oblaſti. Katériga rèjſnyzo.

Num. 4. Idiota l. de conſemp. Deip. c. 5.

Kir danaſs obhájamo inu praſnujemo Gud tega preſvetiga Iména MBRIA, ſpodobnu imela bi ſe dalej kaj iskásat, imèl bi jeſt dalej kaj mvojim Bratam tem vjèrnim Chriſtianam is Davidam, katéri práve: *Narabo nomen tuum fatribus meis:* od tega zhaſtitiga Iména govórit. Ali: h'temu ſim preſlab inu nasadoſten: sa tu navèjm kaj je meni ſturyti? kir mózhat ſe naſpodobi, inu govo-

Num. 5. Pſal. 21.

govorit pre malu ni zhaſt nobena temu S. Iménu. Sa tu, kaj je meni ſturyti? Ah! nizh drugiga, kakòr de ſe is S. Bernardinam h^a Marji obèrnem, inu is nym h'tajſti rezhem: *O Maria!* daj meni muzh inu beſséde, de bom ſamogel tvojm vjèrnim, tvojm Andohtlivim, *nuntiare gloriam nominis tui*, oſnánit zhaſt tvojga S. Iména. Takú proſhéozh ſavúplivu, *narrabo nomen tuum fratribus meis* Sazhet hózhem právit inu osnánit nekolku zhaſt tajſtiga; tàr per tem, uſem k'enimu troſhtu iſkásat, de. *Qui Mariæ veneratur nomen, magnis hic dotatur; à Maria gratijs.* Gdur MARIÆ prau ſhpoſhtúje Imé, Maria daruje tega s'veliku gnadami. Tu tedaj de bodo vidili, ſathlſhat bodo perprauleni.

S. Bern. ſer. de laud.

Themá. Propoſ.

Synop.

Po tem kir priſhal je bil ta od vekumai od Buga isvoleni zhas tega prihóda na ta Svejt tega Synu Boſhjiga ú te zhloveſhki podóbi, ú meſsu inu ú naturi; h'temu de bi on is ſvojo martro, kryvjò inu ſmèrtjo odrélhil is te hudyzhave ſhuſnoſti tu reunu inu naſrahnu zhlovéſtvu. Kir priſhal je bil, právem: ta h'temu odreſhéjnu tega zhloveſtva od Buga odlozheni zhaſs; tedaj Bug Ozha Nebeſhki poſlal je eniga is njegovih pèrvih Angelou na ſemlo ú to Galilæjſko Deſhélo, ú tu majhinu Meſtu *Nazareth*, ú to majhino Nazaretanſko, ſedaj pak *Lauretansko* hiſho k'eni 14. léjt ſtári Deklizi is iménam MARIA, is tem povéjlam, de ta Angel ima njè povèjdat inu osnánit, de ona je is ú mej uſeh Sheèn sbrána inu iſvólena k'eni Materi tega prihodniga Meſsiaſa, namerzh: JESUſa tega Synu Boſhjiga. Katériga h'dopolnéjnu ſhàl je ta *Gabriel*, tàr, kir ſtópil je bil ú podóbi eniga Mladénizha pred to S. Divizo, djàl je h'pèrvemu h'tajſti: *Ave gratia plena: Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus.* Zheſzhéna bode: gnade polna: Goſpud is tabo: ſhegnana ú mej Shenámi. Katére beſséde polne ſo velikih ſkrjunuſti. Ali: de letèh veliku samólzhym, usámem naprèj ú mej uſemi to ſamo, katéro nam pokáshe inu reslóſhy S. *Albertus Magnus.*

Indultio

Luc. 2.

Letà veliki inu S. Dominicanerſki Vzhénik, kir ſpreudarjal je tu Angelſku poſdráulajoe; is tem, kar vuzhy S. M. Cèrku, kir ta ú te uſagdájne molitvi vúzhy inu sapovèjduje tem vjèrnim rézh, inu molit, rekozh: Ave Maria: gratia plena. Zheſzhéna Maria: gnade polna. Tu, právem: kir ſpreudàrjal je ta S. Vzhenik, ſtúril je enu upraſhájne, rekozh: *Cur ad ſalutationem Angelicam addit Nomen Mariæ S. M. Eccleſia, cùm illud Angelus omiſerit?* Sakaj ú tem Angelſkim zheſhéjnu pèrſtávi S.M.Cèrku tu Imé Maria, kir tu ſpúſtil inu samolzhal je ta Angel? katéru upraſhájne urédnu je eniga takiga Vzhényka; ſhèbul pak ta odgovor, katériga dà ſam

Num 7.

S. Albert. Mag. in Luc. c. 1

ſebi, inu is tem reſkrije nam eno veliko ſkrjunuſt, kir práve: *Eccleſia hoc Nomen MARIA interpoſuit in ſalutatione Angelica, ut oratio magis ſortiatur effectum exauditionis.* Sa tu je S. M. Cerku perſlávila ú tu Angelſku zheſzhéjne tu Imé MARIA, de bi ſkusi tu loſt áj inu hitréſhi uſhlíſlana bila od Buga ta S. molitou: kir je vèjdila, de. Kadàr ſhlíſhi Bug V. M. tu preſvetu Imé MARIA, nad tem ima enu veliku dopadéjne, inu ſizèr enu taku, de kakòr S. *Anſelmus* prave: de. Hitréſhi uſhlíſhi proſhnje teh, katéri ú Iméni MARIÆ Divize proſsjo, kakòr pak ú tem zhaſtytim inu S. Iménu JESUS: katériga beſséde ſo: *Velocior eſt nonnunquam ſalus memorato Nomine MARIÆ, quàm invocato Nomine Domini JESU unici filij ejus.* Tu pak ne ſizèr ſa tu, kakòr de bi májn bilú tu S. Imé JESUS, kakòr Imé MARIA; temuzh ſa tu, kir JESUS; kakòren Sodnyk vèj ſa eniga ſledniga grèjh inu ſa saméro; ſa tu narájſhi uſhliſhi tè, katéri kaj od njega ú njegovim Iménu proſsjo, kakòr pak, kadèr ſhliſhi ú tem S. Iménu MARIA, katériga urshoh povè ta S. Ozha, rekozh: *Invocato Nomine Matris, & ſi merita invocantis non merentur, ut exaudiatur; merita tamen Matris intercedunt, ut audiatur.* Kadàr ſe klizhe inu imenúje tu Imé te Matere od eniga ú tè proſhnjè, aku ſi lih ta, katéri proſse uréden ni, de bi bil uſhliſhan; véner ſaſhluſhéjne te Matere ſproſsilu inu ſadubilu bode, de ta ſhlíſhan bo, katéri ú nje preſvetim Iménu proſſe. Sa tu.

S. Anſelm. de laud. Virg. c. 6. in fine.

Id. ib.

Kir vèj inu vèjdila je S M. Cèrku, ſa tu, právem: pèrſlávila je ú tu Angelſku zheſzhéjne tu preſvetu Imé MARIA, de bi njè vjèrni Otrózi ſadúbili, kar shelè inu proſsjo od Buga. O zhaſtytu inu mogózhnu Imé MARIA! ſpodobnu, ſpodobnu klizat inu imenuváti imélu bi ſe veliku krat, inu ú eno ſlednjo proſhnjò poſtávit, kir tu je ene take mozhy, kráfti inu oblásti; de ta ú Mario ſalúbleni *Idiota* od taj ſte Iména práve: *Non enim eſt in ullo alio nomine, poſt benedicti filij tui tam potens adiutorium: nec eſt ullum aliud nomen datum hominibus poſt dulce Nomen JESUS, ex quo tanta ſalus hominibus datur.* Ni nigdar ú nobenim drugim iméni, po iméni tvojga lubesniviga Synu take mozhy, kráfti inu oblaſtne pomúzhi: ni danu nigdar enimu zhlovéku, po tem preſladkim inu S. JEſuſavim Iménu enu taku Imé, is katériga tem Ludèm takú iſhajalu tu Iſvelyzhajne, pomuzh, gnada inu dobrúta, kakòr tu preſvetu Imé MARIA: ſa vol kir po iménah uſeh drugih Svetnykou letú. *Reſcit laſsos, ſanat languidos, illuminat cæcos, penetrat duros, & jugum extrudit diaboli.* Reſfriſha te trudne, oſdrávi te bolne, reſvèjti te ſlépe, prehline te tèrde, inu jarm ſtáre tega hudyzha

Num. 8.

Idiota l. de contempt. Deip. c. 5.

Id. ibid.

zha: katériga prizh namánka uſe letú po ſamim potèrdit, inu iſkasat rèjſnyzo mvojga ſgurniga govorjéjna; kir djàl ſim: de. *Qui MARIÆ veneratur Nomen, magnis hic dotatur; à Maria gratijs.* Gdur MARIÆ prau ſhpoſhtúje Imé, Maria daruje t'ga s'veliku gnadami. Ali: de veliku drugiga ſamolzhim, saſtopimo tu, kar nam poſtávi naprèj Sapopadik te Modri úſti Salomon. *Synop.*

Letà, ali bul rekozh: S. Duh ſkusi njéga, kir zhaſtyl inu hyalil je ſvojo Nevèjſto: ú mej drugim h'njè zhaſtè isrékal je bil tudi te beſséde, namerzh: *Oleum effuſum nomen tuum.* Enu reslytu Ojle je imé tvoje. Kakòr bil bi rékal: raunu kakòr tu ojle, kadàr ſe reslije, takú tu da en dober duh od ſebe; taku imé tvoje, O Nevèjſta! kadar ſe imenuje, eno vſhézhnoſt doneſse tem, katéri tu srékhó, ali: srézhe ſhliſhjo. Ja ni le ſamú sa vol tega imenuvàl, inu perglihal ojlu imé te Nevèjſte ta salubleni Shenen: pazh pak sa vol vezh drugih leſtnyn tega ojla, katére ſe leſtnynam Iména te Nevèjſte perglihajo: katéra Nevejſta druga ni, kakòr ta Diviza, katere. *Et Nomen Virginis MARIA.* Imé je MARIA. Lete Imé reſglaſsil je ta salúbleni Shenin S. Duh ſkusi beſséde tega Salomona, kir je tajſtu temu ojlu perglihal, inu kakòr ſim odſgoraj djàl: sa vol teh leſtnyn, ú katérih ſe ú mej ſabo ojle, namerzh: inu Imé Mariæ Divize sgliha popolnama: kir zhe tu ojle, kakòr *Bercorius* práve: *Oleum eſt liquor dulcis & ſuavis, cujus virtus eſt cibos condire, feſſa membra recreare, ignem nutrire, pannos induratos emolire, & apoſtemata maturare.* Tu ojle je en ſladki inu uſhézhni shumfft, katériga muzh belli te ſpishe, resfriſha te trudne glide, ta ogyn rédy, te terde ſukna mezhy, te rane zeli, inu sóre te turóve inu Apoſteme. Temu na enako visho ima ſe tu preſvetu Imę MARIA: kir. *Num. 9. Confirā. Cant. 1. Bercorius in reduct. Moral. l. 12. c. 103.*

Od tega *Bernardus* ta S. Ozha práve: *O Nomen benedictum! O oleum undequaque effuſum! quo uſque de cælo in Judæam, & inde in omnem terram excurrit, & de toto orbe clamat Eccleſia: Oleum effuſum nomen tuum. Effuſum planè, quod non ſolum cœlum terrásque perfudit, ſed aſperſit & inferos, ut in Nomine MARIÆ omne genu flectatur cœleſtium, terreſtrium & infernorum: & omnis lingua confiteatur, & dicat: Oleum effuſum Nomen tuum.* O preſvetu inu ſhégnanu Imé! O ojle reslytu ſem tàr tam po ſvejtu; katéru perteklu je od Nebeſs ú to Judouſko Deſhélo, inu od tajſtod po uſeh krajih te ſemle, de sa vol tega po uſem ſvejtu upije S. M. Cerku: enu reslytu ojle je tvoje S. Imé MARIA: reslytu popólnamę, kir tu sfajhtalu inu pomozhylu ni le ſamú tu Nebú inu ſemlo; temuzh poſhkrufilu je tudi te podſemelſke kraje, de h'temu preſvetemu Iménu *Num. 10. S. Bern. Ser. 15.*

MA-

MARIA uſe koléna teh nebeſhkih, poſemelſkih inu pàklenſkih imajo ſe ukrenit inu pèrpógnyti: en ſledni jésik ſposnat ima inu rezhe: enu reslytu ojle je tvoje Imé, O MARIA! inu ſizer h'temu, de bi ſkusi letú preſvetu Imé uſem bilu pomaganu. Kir, kakòr dalej ta ſgur ſpomneni *Bernardus* govóry nam k'enimu troſhtu.

Num. 11. Lera S. inu medéni, tar ú Mario salubleni Vzhenik, právem: govóry dalej, inu nam uſim k'enimu troſhtu od MARIÆ S. Iména práve: de, tu. *Iræ impetum cubibet, ſuperbiæ tumorem ſedat, ſanat Livoris vulnus, refrigerat Luxuriæ fluxum, extinguit libidinis flammam, ſitim temperat avaritiæ, ac totius indecoris fugat prurigi-*

Id. ibid. *nem.* Imé Mariæ Divize dèrſhy notàr ſylo te jese, utoláſhi napuh te preuſetnoſti, oſdráula rano te navoſhilivoſti, sgasne plemen te nazhiſtoſti, inu uſe druge naſpodobnoſti ſhelé ſpody inu preſhéne. Tu, tu preſvetu Imé MARIA je tajſtu, katéru pobulſha te hude, katéru oſdráula te bolne, katéru nagible h'pokúri te Grèjſhnike, katéru troſhta te shaloſtne, katéru iseno beſsédo: pride h'pomúzhi ſlednimu, katéri tajſtu zhaſty inu ſhpoſhtúje po mvojh ſgurnih beſsédah. *Qui MARIÆ veneratur Nomen, magnis hic dotatur, à Maria gratijs.* Gdúr MARIÆ prau ſhpoſhtúje Imé, Maria darúje; t'ga s'veliku gnadami. Katéru potérdit imèl bi prizh veliku inu bres ſhtivéjna, ali bodi nam sadoſti uni poredni Sholnèr, od katériga.

Num. 12. Berem, de bil je en Sholnèr, katéri malu máral je sa Bugà, sa duſho, sa iſvelyzhajne: sa tu shivil je kakòr en Ajd, kir udàl ſe je bil uſeh ſort grèjham; ſubſebnu pak te Nazhiſtoſti. Letà, kir snèthil ſe je is drugimi na raishi, tàr, kir priſhal je bil ú enu guiſhnu Meſtu, inu tukaj eno ſylnu lepo Deklizo saglédal, ſdajzi salú-

Vincen. Bellav. in ſpec. hiſtoria. lib. 7. c. 109. bil ſe je ú to takú, de poſlal je h'njè ſvojga hlapza, de bi upraſhal zhiga je? tu, kir je bil svèjdel, poſlà! je tega hlapza h'Stariſham te Deklize s'proſhnjò, de bi oni njemu hotéli to hzlèr pèrpúſtiti; sa katéru nym eno dobro ſhumo denárj u, te hzhere pak en cel novi gvant, hózhe dati. Na tu ſo ty ſtromáſhki Stariſhi pervólyli, kir ſo ú velikim vbóſhtve tizhali: sa tu poſhlejo to zhiſto golóbyzo h'temu oſtudnimu orlu, h'temu Soldátu is hlapzam: katéro je ta Goſpud pèrjel s'veſséljam, kir inèl je per ſebi, kar je shelil. Na tu puſtil je eno dobro vezhèrjo naredit, po te h'te naſpodóbnoſti pèrpráulat: ú mej tem sazhéla je ta Dekliza milu ſdihat inu jokáti, kir ſe je bala ſhaz njè divishtva na eno Sabbotho vezher sgubyti; sazhéla je ú ſerzu klizat h'pomuzhi Mario Divizo, katere Imé je ona noſsyla. Na tu obèrne ſe h'njè ta Goſpúd, inu upra-

upraſha, ſakaj joka inu ſdihuje? kaku je njè imé? inu kaj ſe boji letukaj? Na tu is eno ſhaloſtno ſhtimo práve: Ah lubi Goſpud! meni je imé Maria: joksm inu ſdihujem ſa tu, kir imam ſedaj ſhatz mvojga Diviſhtva ſgubíti, katéru ſim jeſt oblubila ſamimu JEſuſu uſe mvoje ſhjuléjne ú enim Nunſkim Cloſhtru hrányti. Ali: kir vboſhtvu mvojh Stáriſhou napèrpúſty, ſa tu more.a ſunaj Cloſhtra oſtáti; aku ſi lih ſkusi pomuzh Mariæ Divize navúzhyla ſim ſebrat inu Brevir molit od eniga Maſhnika, katéri per naſs na erpèrgah prebyva. Sedaj pak, kir imam tu Diviſhtvu jeſt naſrézhna ſgúbiti, uſega imam obrúpana poſtáti. Tu kir ſhliſhal je ta Soldàt, ſkusi gnado Boſhjo, inu pomúzh Mariæ Divize, katére Imé saſtópil je bil od te Deklize; sazhèl j jenúvàt od teh naſpodóbnih sheèl: ja, vuſs ſpreminjen djàl je h'te Deklizi. Mèrkaj, kir nuzoj je en Sabbothni Vezhèr, inu kir ti noſhiſh Imé MARIÆ Divize, takú Marji h'zhaſtè, te Sabbothe inu tvojga iména nozhem oſkrúnyti, tega Diviſhtva tebi naoduſámem; temuzh, právem: Mèrkaj, kir sheliſh ú enim Cloſhtru JEſuſu tvoje Diviſhtvu ohránit, takú h'temu hózhem jeſt tebi pomágat, zhe hózheſh pojt is mano, kir tebi per Bugu oblúbim, de tebi na tvoji zhaſtè nima ſe nizh hudiga pèrgódit. H'temu is savupajnam na Mario, pèrvóli: drugi dan ta ſgrevani Goſpud úſáme to Deklizo na eniga kojna, tàr grede is njò k'enimu bóju, ali kir ne delezh od tega krája, kir ſe je imèl ta bój dersháti, ſtàl je en Nunſki Cloſter, h' temu ta Soldàt grede is to Deklizo, tukaj proſse, de bi te Nune uſéle gori to Divizo is pèrſéga, de imajo od njéga eno dobro doto prejeti; inu aku is tega bója pride, hózhe uſaku léjtu ta Cloſhter is dobrimi darmy obiſkati. Na katéru uſéta je bila gori od Nun ta Dekliza. Ta Goſpúd ſhàl je ú bój, ali priſhàl ni nasaj, kir ubyt je bil ú tajſtim. kir ſo bile ſvèjdile te Nune ſmèrt tega Goſpúda, sazhéle ſo bile gerdu glèjdat, inu terdú dershati to Deklizo, kir troſhtale ſe ni ſo ponjè nobene dote: ú katéri nadlúgi molila je ſtanovítnu ta Diviza ſa ſvojga Pomozhnyka, inu njè shaloſt tóshyla Marij Divizi. Letà pèrkasála ſe je en dan te shaloſtni Deklizi, rekozh: jejnaj ſe shalit mvoja hzhy sa vol ſmèrti tega Goſpúda, sakaj ta, kir je tebi sa vol mvojga Iména, inu mvojga Sabbothniga dnè saſhónal; sa tu ob njegovi ſmèrti prau sgrévan púſtil je ſvójo duſho, inu sadúbil je tu Iſvelyzhajne. Tu truplu leshy nedelezh od meſta, kir je ubjit pokópánu. Sa tu poide h'tvoji Abbtaſhzi, povèj te, de jeſt sapovèjm, de ona puſty ſkópat tu truplu, inu tajſtu na Cloſhterſki britoff pokópat; k'enimu snámenju neſhlibodo na njegóvim grobu eno friſhno rudézho gartrasho, katéra je is njegovih vuſt

gori sdraſla. Tu, kir ſturylaje ta Diviza, na tu ta Abbtaſhiza sazhéla je bila njò hudu dèrshat inu imèti, kregat inu ſváryti. V'tem bila je ſylnu shaloſtna ta ubóga Diviza, ali: Maria pèrkáshe ſe njè h'drugimu, pretrohta letò, inu sapovèj, de ú njè S. Iméni ima te Abbtaſhizi rezhe, de tega Goſpúda is zhaſtjò pokople. H'katerimu kir je bila pervólyla, puſtyla je iſkat, inu neſhla je tu truplu is to gartrasho; tu puſtyla je is zhaſtjò pokópat: ſkusi katéru zhudu sazhèl je bil ta Cloſhter gori jemat ú brumnoſti, ú blagu inu bogáſtve, ú gnade inu shegnu Bosh jim is velikim troſhtam inu veſſéljam teh Nun, tar is sauſétjam céliga Meſta, ja u ſe cele Deſhéle.

Num. 23. Zhes letu ſedaj, O Chriſtiani! kaj sa ene miſli ſo te vaſhe? ſe vam le ſedaj napokáshe ozhitnu ta rèjſnyza, de. *Qui MARIÆ veneratur Nomen, magnis hic dotatur, à Maria gratijs.* Gdur MARIÆ prau thoſhtúje Imé, Maria daruje; t'ga s'veliku gnadami. *Synop.* Kir tu takú ozhitnu vidite leto nad tem hudobnim inu nazhiſtlim Soldatam: kir ta, sa vol kir je zhaſtyl tu preſvetu Imé MARIA, kir temu h'zhaſtè sathonal je te Deklizi, sa tú prejel je od Mariæ to gnodo, de je sadúbil eno právo inu rejſnyzhno grevengo, de ſtúril je eno tako ſhrézhno ſmert, de takù hitru sadúbil je tu Iſvelyzhajne, de sadúbil je en takú zhaſtyti pogreb is takim zhúdam celiga Meſta inu Deshéle. Sa tu ſpomnite, O. A. Dúſhe! ali le ni práu govóril uni ú Mario salubleni, kir djàl je: *Hoc igitur ſanctiſſimum Nomen MARIÆ honoremus, & frequenter invocemus: verſetur in corde noſtro per meditationem; in ore per invocationem, in opere per imitationem. Quia hæc eſt voluntas ejus, qui totum nos voluit habere per Mariam.* Tu tedaj preſvetu Imé MARIA zhaſtymo, inu veden klizhimo na tajſtu. Tu nam ima biti ſkusi ú naſhim ſèrzu ſkusi enu vednu ſpremiſhluvájne; tu nam ima biti ú djájnu ſkusi enu dobru po tajſtim sadèrshajnu. Kir tu je volja tega, katéri uſe hózhe naſs iméti, inu sadobit ſkusi Mario Divizo: tu, tu uſét iméli bi ſi h'ſerzu uſi, kir uſi Marjino pomúzh poterbujemo. Vſi zhaſtit imélibi tu preſvetu Imé MARIA is tem ſhrezhnim Soldatam, aku hózmo is nym teh Marjinih gnad deléſhni poſtáti. Sa tu tedaj O Chriſtiani! kir ſte ſhliſhali mvojo oblúbo, ker ſim djàl, de. *Narrabo Nomen tuum fratribus meis.* Právil vam bom od Iména MARIÆ Divize. Kir saſlópyli ſte leréga S. Imèna muzh, krafft, oblaſt inu mogózhnoſt; sa tu tedai podvisajmo ſe zhaſtyti, hvalit, lubit, zhiſlat inu ſhpoſhtuvári tu preſvetu Imé MARIA: kir tu, kakòr S. Bonaventura govorj. *Devotè nominari non poteſt ſine nominatis utilitate.*

Justinus Micovi. in lit. Lau. p. 2, diſ. 83 in fine.

Pſal. 21.

S. Bona. in ſpec. Vir. c. 8.

litate. Tu S. Imè MARIA isrezh inu imenuváti ſe namóre bres nuza, bres troſhta inu veſsélja tega, katéri tajſtu srezhe inu imenuje. katéru.

Katéru ſamèrkat iméli bi uſi, de bi uſi tu S. Imé MARIA zhaſtyli: kir veliku ſe nyh snájde, katéri tu preſvetu Imé ſlabú, porédnu inu lenu zhaſtè. Sakaj kuliku je nyh, katéri bi ſe h'ſaſhliſhajnu tega S. Iména odkryli, s'glavo pèrklunili, is truplam perpognyli; ali eno drugo tako zhaſt tajſtimu iskasáli? Ah! malu je letakih: pazh pak ſylnu veliku je teh, katéri tu preſvetu Imé MARIA h'ſpaſsu inu h'méhu ſhpugajo; kir, kadàr luſhtniga, ſpaſliviga, ſméſhniga kaj ſhliſhjo; h'temu is ſméham prâvjo. Ah! JEſus MARIA, kaj je letú? per tem ſe ſméjajo, de ſolse prelyvajo: JEſuſa inu Mario veden ú tem ſméhu, ſpaſsu inu ú ſháukajnu imenújejo. Je le letú zhaſtit inu ſhpoſhtúvat te S. Iména? bode le letú S. Imé MARIA letem en troſht, en nuz, en dobizhik, enu veſsélje doneſlu? Eh; nak, nak: pazh pak eno veliko ſhkódo: kir ty, sa vol tega bresnúzniga imenúvájna teh Sveteh Imén doſtikrat ſtrájffa ni ſood Buga; kakòr bi tega veliku prizh naprèj pèrneſti samogel, ali: te sapúſtim, tàr ſe obèrnem h'tem *Midelnam*, h'*Maruſhkam*, h'*Mizam* inu h'drugim, katére noſsjò inu imajo tu S. Imé MAria nad ſabo: sakaj tem ſe spodóbe nèr vézh to, katéru Imé noſsjo, zhaſtit inu ſhpoſhtuváti: njè S. Imé veden ú vſteh noſsit, inu is andohtjo imenuváti: ú ſerzu, de bí veden ſpomnile ſe na tajſtu, ú djájnu, de bi po Marjinimu exemplu, *purè, caſtè & pudicè viverent*: ſnaſhnu, zhiſtu inu ſramoſhlivu shivéle. Kir, zhe ta Krajl *Alexander*, kakòr od njega.

Iuſtinus ibidem.

Bere ſe: de. Kir letà samèrkal je bil eniga zagaviga, leniga, bojézhiga Soldata is iménā Alexander; reſsèrdel ſe je bil zhes njéga, rekozh: *Aut ſpolia te nomine tuo, aut induc te magnanimitate ac fortitudine tanto nomini conveniente.* Ali deni od ſebe tvoje Imé, ali pak: uſame na ſe to ſerzhnuſt inu múzh, kakòr ſe enimu takimu iménu ſpodóbe. Se je reſsèrdel ta *Alexander* nad tem porédnim Soldatam, de je njega taku ſváryl, kir sa vol njegove lenóbe noſsel je naurednu tu krajlevu imé Alexander? Ah! kakú na bo supèr Marji Divizi ena shenſka perſhona, katéra noſse tu Imé MARIA, inu nashyvy pó tajſtim? kir tu Marji napride k'eni zhaſtè; temuzh k'enimu ſhpótu: kir tu Marij nadonéſse veſsélja; temuzh eno shaloſt: kir vidi, de ſe njè S. Imé takú sanizhuje, nazhiſla inu naſhpoſhtúje. Od tod, kakòr.

Numa. 15.

Piſhe ta ſgur ſpomneni *Juſtinus* od teh Polakou, de oni ú

Numa. 16.

mej drugimi vishame Mario Divizo zhaſtyti, imajo tudi letò, de. *Nomen Sanctiſſimum MARIÆ, nulli unquam fœminæ imponunt.* Tu preſvetu Imé MARIÆ nigdar nobeni Sheni nadádò, nigdar nobéne Mario naiménujejo: inu ſizer ſa tu, kir ſe boje, de bi tè Shenè khi is nyh porednim ſhjuléjnam natkrúnile tu S. Imé MARIA. Katéra andoht teh Polakou obúdit iméla bi per naſs en velik ajffer h'zhaſte Marjiniga S. Iména, aku hózhmo od njè eno, ali: drugo gnado prejeti; aku shelimo njè luby inu pèrjétni biti: njè S. Imé aku prau hózhmo zhaſtyti, imamo enu brumnu, nadolſhnu inu bresgrejſhnu ſhjuléjne peláti: kir, kakòr ſe puſty ſkusi S. Auguſtina ſhliſhat: *Laudari à malè viventibus nolo, abhoreo & detestor.* Jeſt zheſhéna inu hválena nozhem biti od teh, katére poredne shjúléjne pelejo: od razih meni dana zhaſt sanizhujem, ta je meni ena oſtúd inu gnjuſóba. Sa tu tedaj, O Chriſtiani! de vaſhe molitve, proſhnjè, zhaſt inu hvala uſhezhne bodo pred Mario, gléjté, de ner poprèj pelete enu po njè exemplu rounánu shjuléjne: aku hózhte sadóbiti inu obzhutit to muzh tedaj, od katére ſte ſhlíſhali; iménujte tu preſvetu Ime MARIA is andohtjo, is zhaſtjò, is zhiſlim ſerzam, kir takú vidile ſe bodo nad vami te mvoje ſgurne beſséde. *Qui MARIÆ veneratur Nomen, magnis hic dotatur; à Maria gratijs.* Gdur MARIÆ prau ſhpoſhtúje Imé, Maria darúje; t'ga s'veliku gnadame. Tu, tedaj právem: de ſe bode sgojénu vid lu nad uſemi, samèrkajo tu, kar berem od ene nevjèrne Ajdouſke Samúrkine ú tem krajléuſtve *Japon*, inu ſklénem.

Piſhe *Piſtorius*, de. Bila je ú tem krajleuſtvu *Japonia* ú Samúrſkih krajih ena Shena, katéra ú njè ſlepe Ajdóuſki vjèri eno ſubſébno andoht prutje temu Malyku is iménam *Amydus* je iméla, de je uſak dan 1000. krat njegóvo imé is zhaſtjò, is andohtjo inu perpoguvájnam imenuvála; katéro andoht dershála je veliku léjt, dokler ni bila saſhlíſhala tu S. Imé MARIA. Tu kir je bila saſhlíſhala, inu to S. JEſuſavo vjèro naſe uséla; uſo to andoht je prutje Marji obèrnyla: sa tu uſak dan imenuvála je 1000. krat te preſveta Iména JESUS MARIA. Skusi katéro andoht inu tem S. Iménam iskásano zhaſt, poſtála je bila takú uſhezh JEſuſu inu Marji, de dala ſta njè to dobrúto prejéte na sadnje uſe S. Sacramente, inu ſturyti eno ſrézhno ſmèrt: ja ſturila ſta njè to gnado, de obiſkála ſta to, inu njè duſho uséla ú Nebeſsa.

To, to ſhrézhno Sheno poſtávim uſem k'enimu exemplu, rekozh: Ah Chriſtiani! ſte khi doſeh malu bylv eni poredni Shpoſhtuváuzi tega S. Iména MARIA. Ah! pobuiſhájte vaſho lenobo, name-

nameſtite ſa naprèj is fliſsam, kar ſte ſamúdili. Zhaſtyte, hvalyte, lubyte inu ſhpoſhtújte is andohtjo tu S. Imé MARIA: kir takú krafft inu múzh ú nadlúgah, ú ſkuſhnjávah, ú navarnoſtih, ſláſti na ſmèrtna vra bodo obzhútyli. Sa tu rezymo ſa ſadnjè: Zheſhzhenu, zheſhzhenu bode tu S. Imé MARIA, Amen.

TA LXXXIX. PRIDIGA.

Na X. dan Meſza Kimouza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan Svetega Mikláusha de Tolentino.

Synopſis.

In virtutibus æquales,
Fient pariter æquales:
In virtutum præmio.

Sapopádik.

V'Zhednoſtih kter ſo enáki,
Ty bodo tudi enáki:
V'plazhylu teh zhednoſti.

Thema.

Similem illum fecit in gloria Sanctorum.
Enakiga je njega ſturil ú zhaſtè teh Svetnykov. Eccl. 45.

JEſt navèjm, ali bi vjèrúval unimu, katéri djàl je: de. Teſhku snéſhla ſe bota dva zhlovéka, katéra bota ſi ú poſtávi, ú podóbi, ú govorjéinu, ú djáinu, inu ú dúſhnim nagnejnu eden temu drugimu glih, podóbna inu enáka. *Difficulter duo homines inveniri poterunt, qui, quo ad ſtaturam, vultum, loquelam, mores, animíque inclinationem ſimiles ſibi exiſtant.* Letú, navèim, ali bi vjèrúval, právim: kir nyh veliku bilu je snájti, kakòr en *Arthemon* inu *Antiochus*, en *Babirta* inu *Dorimachus*, en *Clemens* inu *Agrippus*, en *Procles* inu *Ariſtbenus*, en *Publicius* inu *Pompejus*, en *Sporus* inu *Sabina*: katéri bily ſo ſi takú enáki, de s'teſhko, ja celu ni ſo ſe mogli, eden od drugiga lózhit inu ſposnati, kakòr pilhejo ty *Hiſtorici*: inu *Num.* 1. *Emerdi.*

H'pèrvemu piſhe *Plinius* od *Arthemona* inu *Antiocha* Krajla tè *Syriæ* de takú ſta ſi bila podobna, glih inu enáka; de *Laodices* ta Krajlza po ſmèrti njè Krajla *Antiocha* uſéla je bila *Arthemona* ſa ſvojga Móſhà. *Antiocho regi Syriæ Arthemon in tantum ſimilis fuit, ut Laodices Conjux regia, necato jam Antiocho in regni Sùcceſſorem elegerit.* Inu tu ſa vol nyh glíhe inu podóbnoſti enáke. *Numa.* *Plinius. l. 7. c. 12.*

Dálej inu h'drugimu piſhe *Polybius* od *Pabirta* inu Krajla *Dorinacha*, de. *Vultu & omnibus corporis deliniamentis, voce denique ipſa tam ſimilis fuit, ut ſi quis &c.* V'obrásu, ú ſhtími, ú glidih terga trupla, bil je *Babirta* takú enak Dorimachu, de. kadar bi bil eden *Num.* 3

Polybij Hiſt. l.4 Babirta is tem krajlevim gvántam ogvántal; teſhku, ali: na bilu bi ſe moglu snàt inu reslózhit, katéri is teh je ta Krajl práve.

Dalej inu h'trjetimu piſhe *Pajerling* od *Clemena* inu Krajla *Agrippa*, de: kar truplu sadéne, *Clemens* ta ſizer reuni hlapez bil je. *Planè & perſimilis.* Celu inu popólnama glih, enák inu podóben temu Krajlu *Agrippu*, de ú mèj nima ni bilu drugiga reslózhka; kakòr ta múha: sa vol katériga djàlu ſe je: *Clemens Agrippa, Agrippa* je *Clemens.* Ena, sa rèjſs velika gliha.

Num.4. Bayerline V ſimilit

Num.5. Herodotus in Prot.l.6 Dalej inu h'zhetertimu piſhe *Herodotus* od *Procla* inu *Ariſthena* Synou Krajla *Ariſtodema*, de. Kir po ſmerti letéga hotéli ſo na meſte njega ty *Lacædemonierji* eniga is teh dveh h'Krajlu isvólit inu ſtúryti: *Neſcierunt utrum puerorum eligerent, cum eſſent totaliter ſimiles.* Ni ſo vèjdili, katériga is teh bi k'enimu Krajlu ſtúrili, kir ſta ſi bila takú enáka.

Num.6 Valer. Max. l. 9. c. 15. She dalej piſhe *Valerius Maxim.* od *Publicia* inu *Pompea*, de ta dua telkájn ſta ſi bila podobna inu enáka; de nyh smálane podóbe, ali: *Contraſe*, ni ſo ſe mogli eden od tega drugiga lózhit inu posnáti; takú, de. *Pompeus in illius, & iſte in Pompej imagine ſalutari poſſet.* Pompeus ú Publiciavim, inu *Publicius* ú Pompeuſavim pildu samógel ſe je zhaſtit inu lubit.

Num 7. Dionyſ. in Tibe. H'sadnimu piſhe *Dionyſius* od eniga Mladénizha is iménam *Sporus*, inu od ene Shenè *Sabine*, de. *Sporus ſimilimus fuit Sabinæ formoſiſſimæ fœminæ:* de ſta ſi bila ú lepóte inu ú drugim takú enáka, de ú te ſe je nyh velíku salubylu. Od vezh takih drugi piſhejo *Hiſtorici*: katéri mene ſtúrè reſhku vjèruvat tu, de. *Difficulter duo &c.* Teſhku ſe bota dva zhlovéka prau enáka snéſhla, kir vener ty ſguraj, inu drugi kashéjo, de te beſséde ni ſo popolnama rèjſnyzhne.

Num.8. Bema. Dopſ. Tu, kar govòril je ta pèrvi, de. *Difficulter.* Teſhku snájdeta ſe dva &c. puſtym per njému *Stet fides apud Authórem.* Tàr právim: de ú rèjſnyzi samóre ſe sgodit, de eden temu drugimu samóre ſe enák snájti, kakòr vidit je nad danáſhnim velikim Auguſtinarſkim *Eremitam* S. *Mikláusham de Tolentino:* kir. Zhe verſhemo te ozhy od *Arthemona* inu *Antiocha* &c. na eniga *Abrahama, Iſaaca, Jacoba, Joſepha, Joba*, inu Miklausha Tolentina. Zhe poglédamo na *Baptiſta, Anton Abbata, Franciſca* inu *Mikláusha de Tolentino:* vidimo letè celu glih inu enáke, de ſihèr od *Tolentina* právim: *Similem illum fecit in gloria Sanctorum.* Bug je njega ú zhaſtè ſtúril enàkjga teh Svetnykou. Katériga rèjſsnyzo, de khi kaj bul vidimo, hózhem per tem kaj dalej oſtáti k'hvali Boſhji, inu h' zhaſtè S. Mikláusha Tolentina tar h'troſhtu naſhimu: inu, kir.

In

In virtutibus æquales, ſient pariter æquales: in virtutum præmio. V' zhédnoſteh ktér ſo enáki, ty bodo tudi enáki: u plazhylu teh zhednoſti: Iskasar, de *Nicolaus* ni le bil tem Svetnykam enák u tugenteh, temuzh tudi u plázhylu. Tu saſtopit. *Parati.* *Synop.*

V'méj drugimi navádame, katére iméli ſo ty Nekedájſhnj *Hebræerji* iméli ſo túdi letó, de, kadàr ſo khi eniga tèh ſtárih Ozhákou u miſsel uſéli, ali: kaj od tèh, aku ſi lih mèrtvih govórili; uſèlei ſo tè beſséde pèrſtávili: *Zibro nam libraha.* Tu je: *Memoria ejus ſit in Benedictione.* Njéga ſpómyn u hégni bode tu je u zhaſtè inu u hváli. K. téra lepa naváda terpy inu snájde ſe u méj nami ſhè dan danáſhni; kir, kadàr khi govórymo od naſhih mèrtvih Stáriſhou, Snanzcu, Prjátelcu, inu drugih: pèrſtávimo h'tem tè beſséde. Bug jim gnadaj. Ja, kadàr khi u pogóvar uſame ſe en mèrtvi Pápeſh, Cæſsar, Krajl, ali: druga zhaſtyta Pèrſhóna, h'tè ſe pèrſtavi: *Felicis memoriæ.* Shrézhniga ſpomyna. Is katérim damo tèm to zhaſt, hválo, vóſhimo nym shegen inu gnado od Buga: katéru je ena lepa S. naváda. *Num. 9.* *Ecclia Cor. à Lap. Eccleſ. c. 45. v. 1.*

Od te ſtáre Judouſke lepe naváde govóril je ta modri *Sirach* tèdáj, kir govórit sazhèl je bil od Moyſesa, rekhòzh: *Dilectus Deo & hominibus Moyſes, cujus memoria in Benedictione eſt.* Ta Bogú inu Ludèm lubi Moyſes, katériga ſpomyn je u shégni, zhaſtè inu u hváli: inu ſizèr sa vol tega, kir je Bug V. M njega ſtúril enákiga u zhaſtè tèh Svetnikou. *Similem illum fecit in gloria Sanctorum* Is katérim je zhaſtyl Moyſesa ta *Sirach*, kir dàl je njému to hválo, de njéga enimu *Abrahamu*, *Iſaacu*, *Jacobu* inu drugim velíkim Svetnykam pèrglihal. Inu ne sabſtójn, tèmúzh sa vol tega, kir je bil ... u zhédnoſtih enáki. Ja ne le ſamu u tèm, tèmuzh tudi u plázhylu po mvojh sgúrnyh beſsédah. *Num. 10.* *Eccl. 45.* *Thema.* *In virtutibus æquales, ſient pariter æquales in virtutum præmio.* V'zhédnoſtih ktèr ſo enáki, ty bodo túdi enáki: u plazhylu teh zhednoſti. Kakòr tu tèrde ta ſpomneni *Sirach* is tèm, kar h'tèm sgúrnim beſsédam pèrſtavi: *Magnificavit.* Stúril je velikiga. *Et glorificavit illum:* inu pozhaſtil tajſtiga. Katéru ni drugiga, kakòr en lóhn inu plazhylu teh tugentou katérim ſamim ſhlíſhi ta zhaſt, hvála, povikſhúvájne; kakòr káshe tu kar. *Synop.*

Samèrkal je ú ſvoih pèrvih buquah ta ſpomneni *Moyſes*: de. Kir *Iſaac* ta llepi inu *S. Patriarch* poſlàl je bil *Eſava* unkaj ú gojſd inu hoſto lóvyt eno doujázhino, de bi njemu is tè eno pèrjetno ſpisho narédil, is oblúbo njemu sa tu k'enimu lóhnu ta Ozhetni shégen dáti: ſhàl je veſsèl unkaj, yſkal, lóvyl, ſtrélal je is púta inu muja: ſtúril je uſe, kar je ta Ozha shélil. Véner per tèm ta ſirotni *Num. 11.* *Confir.*

Eſau

Gen. 27. *Eſau*, dobyl ni tu kar ſe je tróſhtal; dobyl ni tega Ozhétniga shegna: sakaj biſje téga ta *Jacob* pregnánu odnéſsel. Mvoj Bug! kakú tu móre biti? rékel bi khi eden, de ta, kir ni telkajn délal, *Eſavu* preúſel je ta shégen? Téga, de my to ſkrjunúſt saſtópimo, poſhluſhájmo tu, kar právi zhès tu *Joannes de la Haye*, rekhózh: *Jacob comparavit Benedictionem quia Pietati, Eſau verò iniquitati ſervichat.* Sadúbil je *Jacob* ta shégen sa tu, kir je Brúmnoſtiinu tema tugentam: *Eſau* pak te hudobji inu grèjſhnoſti ſhlúſhil. Sa tu obèrnil je G. Bug letú na tako visho, kir ta zhednoſt, kir ta tugent. *Suos Sectatores coronat*: Svoje tugentlive crona is zhaſtjò inu shegnam k'enimu plazhylu: kakòr tu navidi ſe le ſamu nad tem *Jacobam*; temuzh tudi nad telkajn inu telkajn drugimi: tàr ú mej temi nad enim *Abrahamam*, *Iſaacam*, *Joſephom*. Nad enim *Moyſeſam*, *Eliam*, *Jobam* inu drugimi ſtariga Teſtamenta Svetnyki. Ja, zhe od tod poglédamo ú ta novi, ú tem vidi ſe nad *Baptiſtam*, *Antonam Abbatam*, *Franciſcam* inu drugimi: katéri uſe cronal je ta tugent s'zhaſtjò k'enimu lohnu inu plázhylu, kakòr h'pèrvemu.

Jo. de la Haye in lo. cit. Conc. 12.

Cronal je ta tugent te Pokorſhine tega *Abrahama* k'enimu lohnu is zhaſtjò, kir G. Bug je sa vol te zhednoſti gmiral njega ú ródu, *ſicut ſtellas cœli, & velut arenam, quæ eſt in littore maris*: kakòr ſveſde na Nebeſseh, inu peſsek per mórju. Dalej cronal je ta tugent tè vjère *Iſaaca* k'enimu lóhnu is shegnam, kakòr govóry S. Paulus: *Fide benedixit Iſaac*, kir sa vol te vjère, katéro imèl je tedaj na Buga, kir je bil pelan od Ozhéta k'offru; bil je od Buga is shjuléjnam poshegnan. Dalej cronal je ta tugent te zhiſtoſti *Joſepha* k'enimu plazhylu is to zhaſtjò, de G. Bug sa vol te zhednoſti povíhſhal ga je takú, de ni bil ſamú réſhen is jezhe; temuzh tudi poſtáulen. *Super univerſam terram Ægypti.* Zhes uſo ægyptouſko ſemlo. She dalej cronal je ta tugent te krotkuſti tega *Moyſeſa* is zhaſtjò, de ou kakòr ſprizhuje S. Piſmu, imél je to gnado doſti krat poſhlúſhat tè b ſséde Boſhje, kir doſti inu veliku krat. *Locutus eſt Dominus ad Moyſem.* Govóril je h'Moyſeſu Bug V. M. She dalej *Eliaſa* cronal je ta gorezhi Aiffer, katériga imel je inu kásal ú gmirajnu te zhaſty Boſhje k'enimu plazhilú, is to zhaſtjò; de ta S. Prerok, *Receptus eſt in cœlum.* Shju bil je uſet na enim gorezhim, ognjénim vósu ú Nebeſsa, kir is duſho inu teleſsam prebyva. She uſelej dalej, cronal je *Joba* tega S. *Preroka* tugent tega ſtrahú Boſhjiga inu Poterpéſhlivoſti k'enimu lohnu inu plazhylu, de G. Bug nagmiral je njemu ſamadrugu uſe tu, kar je bil sgúbil: uſe tu, kar je njemu bilú od teh Shouraſhnikou oduſetu. *Benedi-*

Num. 12. Gen. 22. Hebr. 11 Gen. 41. Exodi. ſapè. 2. Machab. 2 Job. 42.

nedixit Dominus noviſſimis Job magis quàm principio ejus. Shegnal je ta Goſpud Joba bul na sadnje, kakòr ú szhetku.

Vézh, vézh drugih is ſtárîga *Teſtamenta* bi h'potèrjéjnu letéga de ta tugent crona, samógel bi narajtat, ali: od teh, de predoúg na bom, ſtópim dalej ú ta novi, inu právim: de. Cronal je *Baptiſta* tugent te Sdarſnoſti, Póſta, zhuvéjna inu druge Pokúre; de bil je od uſeh dèrshan sa enu zhudu. Cronal je dalej *S. Antona Abbata* tugent tega Fliſsa po zhédnoſtih k'enimu plázhylu, de sa vol tega gratal je bil, *Dæmonibus formidoloſus.* K'enimu ſtráhu tèm budyzham. Cronal je dálej tugent te Samotnoſti mvojga S.Ozheta *Franciſka*, de njemu k'enimu troſhtu inu plazhylu poſlàn je bil od Nebeſs is goſlame en *Angel*, inu tajſtimu gódel, tàr ú te Samótnoſti resſriſhal. Vézh, vezh takih samólzhym: tàr zhès tu upráſham, ali: le ni rèjſsnyzhnu? de. *Virtus ſuos Sectatores coronat.* Ta tugent te tugent live crona. Kir tu takú zhitnu vidíli ſmo nad temi. Ja zhe od tèh poglèdamo h'danaſhnimu Svetemu Auguſtinerſkimu Minihu *Mikláuſhu de Tolentino*, najdemo njega enákiga tèm, inu drugim lubim Svetnikam. *Similem illum in gloria Sanctorum*: sakaj. *Num.* 18. *Br. Ro. die* 17. *Jan. S. Bonav. in vita S. Fran.*

Zhè ſedáj pogledamo od Abrahamaviga tugenta te Pokórſhine h'Pokórſhini *S. Mikláuſha*, nasnajdemo le ſamú tega unimu *Similem*, enákiga; tèmúzh véhſhiga ú tajſti. Sakaj zhè *Abraham* bil je pokòrn G. Bogú takú, de snébit ſe je hótel ſvojga Synu: pokòrn bil je sa tu, kir je ſhlíſhal ſamiga Bogà sapovèjduvati. *Mikláuſh* pak, aku ſi lih ni ſhlíſhal G. Bogá, tèmúzh le Ludy: kakòr Stáriſhi doma: kakòr Vúzhenyke ú teh ſhulah: kakòr Viſhiſhi ú tèm S. Ordnu. *Cæcam præſtabat Obedientiam.* Eno ſlepo, ali: celu hitro Pokórſhino je kásal: katéru vèzh je Ludèm, namèrzh: sa Boſhjo vojlo pokórſhino kásat, kakòr pak ſhtimi Boſhji inu léſtnimu povèjlu pokórn biti. *Num.* 14. *Surius in vita* 10. *Sept.*

Zhè dálej poglédamo od tuganta te Iſaacave Vjère h'Vjère *S. Mikláuſha Tolentina*, nanájdemo le ſamú tega unimu *Similem.* Enákiga. pazh pak vehſhiga ú tajſti: sakaj. Zhè kásal ſe je takú vjèrn na Buga ta *Iſaac*, de zviblal ni, de Bug na bo pèrpuſtil njega od Ozheta k'enimu offru sakláti. *Mikláuſh* volàn bil je uſélei ſam ſebe, tu je: ſvojo Vójla sa Buga dáti. *Mikláuſh* vjèrn bil je bul, kakòr *Iſaac*, kir on ſhirál inu pridigúval je to S. Vjèro, h'katéri je nyh velíku perpélal: ú katéri je nyh velíku potèrdel; inu práu vjèrne ſtúril. Katériga nizh ſtúril ni ta Vjèrni Iſaac. *Num.* 15. *Id. Ibid.*

Zhè ſhè dálej poglédamo na brúmnoſt tega *Jacoba*, sa vol katére bil je prejel ta Ozhetni shegen; inu od te na brumnoſt S. *Num.* 16.

Miklausha Tolentina, takú ú te najdemo njéga unimu, *ſimilem*, enákiga: ſakaj, kakòr je ſtál ſtanovitin ú Brumnoſti: ta *Jacob*: ſtál je njemu *Miklaush* enáku ú taiſti, kakòr ſpoſna ſe is tega kir. Bère ſe od njega, de Po tem, kir gratat je hótel is eniga *Cho-rarja* en *Auguſtiner*, bránit inu odurázhat od tega sazhèl *Miklá-ſha* eden is njegóvih Prjátelou is ſhúntajna tega hudyzha. Ali: Sabſtojn, kir ú tem naprejúſerju ſtàl je *Miklúuſh* ſtanovítin is dopadéjnam ſamiga Bogà, kakòr ſe ſpóſna is te ſhtíme Boſhje, katéra djàla je. *Tolentini, Tolentini, Tolentini erit finis tuus, in ea vocatione qua vocatus es, permaneas, in ea namque erit ſalus tua.* V'tem Mèſte *Tolentin* bode tvoj konèz, ú tem poklizajnu, is katérim ſi klizan, oſtáne, kir to bo tvoje Iſvelyzhajne. Katéru je *Miklánsha* takú ſtanovitniga ſtúrilu, de zhes 30. léjt ú tem S. Ordnu ni nehal tè Brumnoſti kásat.

Ed. Ibid.

Od tod zhe ſhè dalej poglédamo na *Joſepha* inu na njegou tugent te zhiſtoſti, tàr od te na to zhiſtoſt *S. Miklausha*, najdemo ne le ſamu tega unimu *ſimilem*, enákiga; temuzh vezh inu zhiſtiſhiga, kir *Miklánsh* nigdar ni tè lepe lilje te zhiſtoſti oſkrunil, nigdar ni tega Diviſhtva sgúbil; temuzh oſtàl je do groba, do ſmèrti en Hlapzhizh, ena zhiſta Diviza. *Joſeph* pak ſtal ni takú ſtanovitin, kir je bil ſvoj Divizhni, ú ta Sakonſki ſtan preménil: sa vol katériga *Joſephu* grede napréj *Miklaush* ta danáſhni *Thaumaturgus* telkain, kulikain grede napréj tu Angelſku Diviſhtvu temu Sakonſkimu ſtanu.

Num. 27.

Zhe dalej resglédamo tugent te *Moyſeſave* krodkúſti. Tugent *Aiffra* tega *Eliaſa*. Tugent tega ſtrahú Boſhjiga inu Poterpeſhlivoſti tega *Joba*, taku ú teh tugenteh, *ſimilem*, enákiga lètem najdemo *Miklausha Tolentina*: sakaj ta bil je krotàk, inu tyh takú; de ni bila nigdàr od njega supèrnoſt, ali: ſmèrjava beſséda ſhlíſhat, *licet frequenter opprobrijs ſaturatus.* Aku ſi lih bil je veden is ſhpótam inu sanizhuvàjnam pitan inu mamlen: aku ſi lih bil je sa vol njegóviga brumniga inu poſsébniga shjuléjna doſti krat ſmèrjan, tadlan, grajan, ja tudi ſtraffan. Dalej zhe *Elias* is ſvojm *Aiffram* aiffral je. *zelum legis*, po dèrſhájnu tè Poſtáve Boſhje: *ſimilem*, enákiga kashe ſe *Tolentinas*, kir nobéne hudobijè, grèjſhniga djáina, inu zhes Sapóvid Boſhjo ſturieniga dela ni mogel tèrpéti; temuzh tu ſváril, ſtraffuvàl je is aiffram velikim. She dalej. *Similem.* Enak kasal ſe je *Miklaush Jobu* temu *S. Preroku*: sakaj od mladih dny bil je takú nágnjen k'uſmilejnu, de je mógel sihèr inu ſpodobnu rezhe: *Crevit mecum miſeratio.* Raſſlu je smáno tu V ſmíleine: kir. Kar je mogol, bres hiſhne ſhkóde iméti: ja, odtèrgal je

2. Mach. 2.

Job. 31.

ſam

ſam ſebi od vuſt, inu is lubésni uſe dál je is Strahú Boſhjiga tem reunim, ubógim inu potrebnim. Dalej enák kásal ſe je *Miklaush* Jobu ú Poterpeſhlivoſti, kir *Tolentinas* tépen je bil takú od hudyzhou, de po celim shivótu ſtrihi, ſláre, ſhrumphi inu liſse ſo ſe vidile inu ſsále. Ja, od teh paklenſkih Shouraſhnikou bil je enkrat takú ſtèrt, de po tem uſe njegóvu shjulejne mógel je ſhépaſt inu krúmpaſt oſtáti. V'tem vener govóril ni drugiga, kakòr: *Sit Nomen Domini benedictum.* Zheſhénu, hválenu bode Imè tega Goſpúda. Vèzh, vèzh drugim Svetnykam bil je *Mikláuſh* ú tugenteh, ú zhédnoſtih enáki, ali: od teh Stáriga *Teſtamenta*, ſtópim h'tèm nóviga *S. Teſtamenta*, inu ſizèr h'*Baptiſtu*, *Antonu*, *Franciſku*; tàr h'pèrvemu k'*Joanneſu*. *Id.* 21.

Lerega S. Puſháunika inu Karſtnika zhe ſpreglédamo tugent tega Poſta, zhuvéjna inu druge dela te Pokúre, is katérimi tèrl inu martral je ſvoje truplu; kakòr. Kir noſsil je gvant, *de pillis camelorum*, eno Cameleno ojſtro kosho: kakòr, de, *zona pellicea circa lumbos ſuos.* Hodil je is enim ledraſtim jermenam zhes ledja prepáſsan. Kakòr, de. Spisha njegóva druga ni bila, kakòr: *Locuſtæ & mel ſilveſtræ*, kobilize, korónyne dóvje med inu voda. Tu, právem: zhe ſpreglédamo, dèrshemu sa enu zhudu. Ali: sa zhudu dèrshal ni ta danaſhni *Tolentinas*: kir ú tem, *ſimilem*, enákiga kásal ſe je *Baptiſtu*: kir od ſédmiga léjta póſtil ſe je uſak Pandelik, Sreda, Pettek inu Sabbotho ob ſamim kruhu inu vode. Ja, ú tem *S. Ordnu* 30. léjt ni ne meſsà, ne ribe, ne jajz, ne ſadja pokúſsil; aku ſi lih bil je ſlab inu bolehou. Od gvanta, zhe govórym, bila je ena ſtára, saflikana kúta, paſs, en ledraſti jèrmen po navádе njegoviga S. *Ordna*. Od zhuvéjna, od gaiſhlaina, od terdiga leſsáina inu poſsaina tega trupla bilu bi predóugu govórit: sa tu ſtópim od tega dèrgam, inu. *Num.* 19. *Mat.* 3. *Ribade. in vita.*

Zhe poglédamo k'Antonu temu S. Abbatu, inu ta tugent njegoviga fliſsa po zhednoſtih, najdemo; de, kakòr ta Rimſki *Brevir* právi: ſlednimu, katériga je vidil. *Aliqua virtutis laude.* V'eni tugentlivi zhaſtè ſhlovézhiga, podvisal ſe je enaku sadèrshat, inu po tugenteh tajſtiga rounáti. Tem kasal ſe je *ſimilem* enakiga popólnama: kir ú poſtu inu ſdèrſnoſti hótel je *Miklausbu* Skoffu ſvojmu S. Patronu glih inu enák biti. Kir po vúku uniga Auguſtinèrſkiga Pridigarja hótel je tu poſvetnu shjulejne is njegovimi luſhti, ſpaſsi, tróſhti inu veſsélјam sapúſtyti. Kir ſe je hòtel po exemplu *Antona* tega velikiga *S. Abbata* uſega blagà, bogáſtva inu premoſhéjna snebit, inu ú mej tè Vbóge inu potrébne reſdélyti. Kir po *Num.* 20.

vúku Chriſtuſhavim hótel je radavólnu ta kriſh mnokatériga tèrpléjna preneſt inu preſtati.

Num. 21. Zhe pogledamo h'sadnímu na tugent te Samotnoſte, jóka inu shaloſti zhes to Martro inu bridku tèrpléjne JEſuſavu mvojga S. Ozheta inu Patriarcha *Franciſca*, snájdemo, de bil je takú velik, de k'enimu reſtriſhajnu h'ujemu poſlàn je bil en Nebeſhki godiz: od tega právem: zhe pogledamo na S. *Miklausha Tolentina*; taku tega snájdemo. *Similem.* Enákiga *Franciſcu*: kir on lubil je taku to Samotnoſt, de le ú leté je prebival, de sa vol tega klizan je bil *Sclitarius*, ali: Samotnik od drugih: kir *Miklaush* ni ú te Samote iſkàl drugiga, kakòr tovarſhtvu teh *Angelou*: kir *Miklaush* ú te samóte delal ni drugiga, kakòr prelyval te ſolſe od ſhaloſti zhes to bridko martro inu tèrpléjne JEſuſavu po nozhi inu po dnevi. V'letéga ſpremiſhluvàjnu ſdihal je inu jézhal, tèrkal na pèrſe inu milu jokal. Tu, inu drugu takiga vezh, kaj nam kashe drugiga, kakòr *Miklausha* enakiga *ſimilem* tem lubim Svetnykam ú teh tugenteh? ſa vol katériga zhes letu ponovit samóglu bi ſe po uſe ſpodobnoſti unu, kar berem inu najdem.

Num. 22. V'Buqvah te Krajlize *Eſther*, pravim: berem, de. Kir *Aſſverus* eno núzh ſhliſhal je bráti, de *Mardochæus* resodil inu reſkril je bil ta punt, katériga ita ú méj ſabo dva Dvórna Goſpúda iméla, inu *Aſſveruſa* umórit yſkála. V praſhat bil je sazhel te ſvoje. *Quid pro hac fide honoris & præmij Mardochæus conſecutus eſt?* Sa to ſvejſtóbo *Eſther.* 6. kaj zhaſty? kaj lohna inu plázhyla sadúbil inu prejèl je ta *Mardochæus*? Tu, pravim: ponóvit bi ſe samóglu ſedaj, kir ſhliſhali ſo tugente *S. Miklausha*, ú katérih bil je tem Svetnikam enáki: *Quid*, kaj je sa tu, *honoris & præmij*, zhaſty inu plazhyla sadúbil? sakaj, kakòr je bilù ſgur rezhénu: de. *In virtutibus æquales, fient pariter æquales: in virtutum præmio.* V'zhédnoſti ktér ſo enáki, ty *Synop.* bodo tudi enaki: ú plazhylu teh zhednoſti. Zhe tedaj *Miklaush* ta danáſhni S. Auguſtiner bil je enák tem Svetnykam ú tugenteh, enák more tudi biti ú lohnu inu plazhylu tajſtim. Na tu dolgu ni potreba miſlit, kir, po teh ſgúrnih beſsédah: *Similem illum fecit in gloria Sanctorum.* Bug je njega enákiga ſtúril ú zhaſtè teh Svetnykou, inu kakòr te druge, *Magnificavit, glorificavit.* Stúril je velike inu zhaſtyte: takú ſturil je S. *Miklausha* k'enimu lohnu inu plazhylu: kir cronal je *Miklausha*, kakòr te druge ta tugent. *Virtus ſuos ſectatores coronat.*

Num. 23. Tu, de ſedaj kaj bul vidimo, poglèjmo ſupet k'*Abrahamu*, inu bomo neſhli, de. Cronal je njega tugent te Pokorſhine, kir je njega povihſhal inu pouſdignil k'enimu Ozhétu teh Folkou. Od tega ver-

vèrsymo te ozhy na danaſhniga pokorniga *Tolentina*, inu bomo neſhli cronaniga od tugenta tè Pokórſhine, kir Bug cronal je njega is zaihni inu zhudeſe: kir. Ob enim zhaſsu sneſhil ſe je ú eni teſhki inu navárni bolésni, ú katéri is sapovidi ſvojga *Priorja* inu povéjla teh Dohtarjou mogel je tu meſsu jeſti, k'katérimu konzu bila je njemu ena pezhéna ptyza pèrnéſséna; de je uſel en koſsez is miſljo, zheBogú dopáde, pokuſsit. Ali, kir je G. Bogú ta Pokorſhina inu dobra miſsel dopadla, oſhyvil je to ptyzo, inu friſhno is ſkléde sletéti ſtúril, is sauſetjam uſeh teh katéri ſo tu zhuduvidili, inu ú tem múzh te Pokórſhine zhaſtyli. Dalej. *Viglieus p 2. legend. die 10. Nov.*

Cronal je Bug inu ta tugent te vjère *Iſaaca*, de sadúbil je bil gnado tega shegna? cronal je tudi *Miklausha* sa vol tajſte is to gnado pomagat is viz tem vbógim Duſhizam: kakòr ſe ſposna is tega, kir on od teh dúſh naproſhen ú enim ſamim tednu is molitojo inu S. Maſho je nyh veliku ſtu is te martre odréſhil. Je cronal Bug inu tugent tega aiffra *Eliaſa Preroka*? ja. Ah! cronal je tudi *Miklausha* inu ſizer zhaſtitiſhi, kir tega je ſtúril 25. Mèrlyzhou, *Eliaſa* pak le eniga ſamiga od ſmèrti obúdyti. Je cronal *Joba* Bug inu tugent tega ſtrahú Boſhjga inu potèrpeſhlivoſti, de shegnan bil je na blágu bul na sadnje, kakòr ú sazhetku: cronal je *Miklausha* tudi, inu bul kakòr *Joba*; kir dal je Bug inu Maria njemu to gnado is tem na danáſhni dan shegnanim kruham oſdraulat tè Bolnyke, inu slaſti te Merſelzhyke, odu ázhat te hudyzhe, pregájnat tè zupèrnije, talashit te kuge, tihynit mórjè inu ogyn; tàr dopèrnaſhat druge zhudeſsa velike. She dalej cronal je *Moyſeſa* Bug inu tugent te krodkuſti is crono, de je imèl oblaſt is ſine skále to vodò tézhi ſturyti: cronal je tudi *Miklausha* is to mozhjò, dé ſtúril je is terde pezhíne, inu ſuhe ſemle te ſtudénze svirat. Zhe cronal je h'sadnimu *Joannesa Baptiſta*, *Antona Abbata*, *Franciſca*, inu druge lube Svetnyke, od katérih dalej nautegnem govorit. Cronal je tudi danaſhniga velikiga Patrona *S. Miklausha de Tolentino*: kir. Zhe, *ſimilem*, enákiga kasal ſe je *Miklaush* tem drugim ú tugenteh, enák more tem tudi biti ú zhaſtè inu ú plázhylu: kir. *In virtutibus æquales, ſient pariter æquales, in virtutum præmio.* V'zhednoſtih ktér ſo enáki, ty bodo tudi enáki: ú plazhilu teh zhednoſti. Sa tu, kir ſmo sa doſti ſhlíſhali, namerzh: rèjſsnyzo tega ſgurniga: *Similem illum fecit in gloria Sanctorum.* Sturil je Bug Miklausha enákiga tem Svetnykam ú tugenteh, lohnu inu plazhylu. Sa tu pravim: obèrnem ſe od tega h'vam: O *Chriſtiani*! kir vèjn de uſi shelite to crono, lohn, plazhylu, zhaſt inu Iſvelyzhajne Nebeſhku; tàr ponovym h'vam unu, kar ſturili ſo uni, is haterimi- *Navius in vita S. c. 4. Synop. Thom.*

Sklénem. Bere ſe od *Lacedæmonjèrjou*, de ty k'enimu ſpod-
Num. 25. bádku po tugenteh iméli ſo ú navádi veden nyh Synóve ú to ratno hiſho, ú katéri ſtali ſo smálani uſi ty, katéri is nyh ſerzhnuſtjo, vuzhenuſtjo inu drugim hvalę urednim djàjnam bily ſo h'zhiru te
Epiſt. Deshéle, is perpiſsanimi beſsédami, kar ſo dopèrnesli; vodyti: inu na to tablo ú ſred te hiſhe viſseózho kásat, na katéri ſtále ſo te is slátam ſapiſsane beſséde: *Si fueritis ſicut iſti, eritis ſicut iſti.* Zhe bote, kakòr ty: bodete, kakòr ty. Is katérim ſo hóteli k'nyh Synovam rezhe: Zhe bote iméli nad ſabo te zhednoſti, kakòr ty, bote tudi iméli zhaſt, lohn inu plazhylu, kakòr lety. Is tem ſo nyh Synove h'tugentam rounali.

Num. 26. Tu, kar ſo ſtúrili ty, aku ſi lih Ajdouſki, vener modri *Lacedæmonjerji* ſvojm Synovam; tu ſtúrim, tu ponovym jeſt danaſs vam, *O Chriſtiani* lubesnivi! rekozh: Ste vidili na tabli te mvoje danaſhne ſlábe Pridige te lube Svetnyke, inu ú méj temi *S. Miklauſha* is nyh tugeure inu plazhylam; gléjte. *Si fueritis ſicut iſti, eritis ſicut iſti.* Zhe bote, kakòr ty: bodete kakòr lety. Sa tu, Ah! podvisaj ſe en sledni is Miklausham ú tugenteh enak poſtáti, kir taku is tem priſhàl bo h'te crone inu plazhylu. Poſliſsajmo ſe is Miklausham krsat eno *Abrahamavo* Pokorſhino, eno *Iſaacavò* vjèro, eno *Jacobavo* Brumnoſt, eno *Joſephavo* Zhiſtoſt, eno *Moyſeſavo* Krodkuſt, en *Eliaſau* Aiffer, eno *Jobavo* Poterpeshlivoſt inu druge tugente is drugimi Svetnyki, kír takú po enákih zhednoſtih enák lohn inu plazhylu bomo prejéli. Katéru de ſe loſhai inu hitreſhi ſgódy, proſsem te O mogózhni *Patron S.* Miklaush, pèrſtópi nam is tvojo pomúzhjo, ſproſsi nam od Buga to podvisnoſt po tugenteh tvojh inu drugih lubìh Svetnykou: kir zhe tebomo is tabo inu is drugimi iméli, is tabo inu s'drugimi enák lohn inu plazhylu bomo prejeli ú Nebeſseh, kir zhaſtyli bomo G. Boga na vezhnu. Katéru dodeli Bug Ozha, Syn, inu S. Duh, AMEN.

TA XC. PRIDIGA.

Na XIV. dan Meſza Kimouza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan Svetega Kriſha Povíhſhajnja.

Synopſis.

Cùm â Chriſto exaltata
Crux ſit, æquè exaltata
Sit â nobis omnibus.

Sapopádik.

Kir od Chriſtuſa povíhſhana
Kriſh je ſpodóbnu povíſhana
Bodi tudi od naſs uſèh.

Thema.

Oportet exaltari Filium hominis. *Jo.* 12.
Syn téga Zhlovéka ima povíhſhan biti. Ibid.

DE uſhèz, lub inu perjétin bil je G. Bogú *Ezechiel* ta S. Prérok. De tega zhiſlal, ſhtimàl je inu lubil Bug V. M. tu nam káshejo ty zajhni inu oſnanújejo ty zhúdni perkásni, katére je njemu pokásal: tu iſkáſujejo ty prjáſni pogóvori, katére pelàl je G. Bug is tèm ſpomnenim S. Prerókam: ú mej katérimi ene velíke ſubſebnoſti je uni, katériga ſam popiſhe *Ezechiel*, rekhózh: *Scient omnia ligna regionis, quia ego Dominus humiliavi lignum ſublime, & exaltavi lignum humile: ſiccavi lignum viride, & frondere feci lignum aridum. Ego Dominus locutus ſum, & feci.* Snàli inu véjdili bodo uſi leſsóvi te Semle, de jeſt Goſpúd poníſhal ſim ta viſsóki, inu ta niſki leſs ſim povíhſhal: de jeſt poſhúſhil ſim ta ſeléni, inu ta ſúhi leſs ſim ſtúril selénit. Jeſt ſim ta Goſpúd, katéri ſim tu ſtúril inu govóril. Katéri pegóvar zhúden je, sa rèjſsnyza. *Num.* 12. *Ezech.* 17.

Téga, kadàr ſpreudárjajo ty Vzhényki, inu, ki ſkusi ta pogóvar hótel je Bug V. M. oſnánit inu pokásat? ſpremiſhlújejo; taku ty letéga na velíku viſh reslágajo; katére viſhe rájtat nehàm, tàr ſamú is unim dèrshym, katéri djàl je: *Non malè intelligemus, ſi dicamus lignum ſublime & viride fuiſſe lignum ſcientiæ boni & mali.* Kryvú na bomo saſtópyli te beſséde, zhe porezhémo, de ta viſsóki inu seléni leſs, bilú je tu drjvu vèjdnoſti tega húdiga inu bobriga, katéru ſtalu je ú ſrede tega Paradiſha, h'katériga ſadu ſtégnil je bil Adam ſvojo rokò de bi bil te vèjdnoſti deléſhen poſtal. Prutje pak: *Lignum aridum & humile eſſe lignum Crucis.* Ta ſúhi inu niſki leſs pak je ta leſs S. Kriſha, h'katérimu je JEſus ſvoje S. rokè iſtégnil, de bi tu zhlovéſhtvu, katéru je bilú ſkusi ſtéglej teh Adamavih roók h'tega viſsókiga inu seléniga drjvéſsa ſadu, h'te vézhni ſmèrti inu pogubléjnu obſojenu, ſupet na ta pèrvi pót prutje Nebeſsam poſtávil, inu iſshúſhnoſti tega hudyzha réſhel. *Faberius Con. 2. de Inv S. Crucis.*

Tu

Num. 3. Tu zhe práu ſpremiſlimo, najdemo to rèjſnyzo: kir tu viſ-
ſóku inu selénu drjvú te Vèjdnoſti je ufahnylu, de ſe ſedáj letú
navídi inu nasnájde. Tu niſku pak inu ſuhu tega Kriſha poſtálu
je friſhnu inu selénu popolnama: kir, kakòr od S. Troyze od ve-
kúmaj je bilú ſkléjnenu, de ta druga Perſhona ima tu zhlovéſhtvu
odréſhit; takú ta druga Perſhona S. Troyze JESUS od vekúmaj
bil ſi je ta kriſh sbràl inu isvólil: kakòr govóry *S. Gregorius Nyſ-*
S. Greg. Nyſ. ſenus, rekhóz: *Innumerabiles erant moriendi rationes, quibus mortis*
orat. 1 in pro nobis obeundæ conſilium expleri poterat; hanc tamem ex omnibus
Chriſti unam is, qui mortisquam vellet, optionem habebat, elegit. JEſusa
reſurre. odreſhéjnje tega zhlovóſtva, po ſkléjnejnu S. Troyze de ima um-
réti, isvólit bi ſi bil mógel eno láshiſi inu mejn obzhutliva ſmèrt,
kakòr ſlúril bil je ta *Seneca*.

Num. 4. Isvólit bi ſi bil JEſus mógel eno bulſhi inu zhaſtyſhi visho
te ſmèrti, kakòr bila je ta sylnu groſna, ſhpotliva inu napolhté-
na ſmèrt tega Kriſha: kir umreti na Kriſhu bilú je nekedáj ſhè
ſhpotliviſhi, kakòr ſèdáj umréti na gaugah; sakaj tedáj ſe je djálu:
Ad Gal. *Maledictus omnis, qui pendet in ligno.* Préklèt je ſledni, katéri
3. viſsi na leſsu. Véner téga uſéga ſe ni ahtal, sa ſhpót inu tèr-
pléjnje JEſus ni máral; sbràl inu iſvólil ſi je ta leſs, ſtégnel je na
tèm ſvoje S. rokè, de bi bil ta ſtéglej Adamavih roók h'temu pre-
povédanjmu ſadu poprávil. Iſvólil ſi je leſs tega Kriſha, de bi na
Joa. 12. tèm bil JEſus povíſhan: *Oportet exaltari Filium hominis.* Inu
takú ta kriſh ſkusi letú, katéri bil je poprèj en ſuhi inu niſki sa-
versheni inu ſhpotlivi, sanizhuváni inu ſhouráſheni leſs; enu fri-
ſhnu inu selénu, enu ſhtimánu inu povíhſhanu, zheſhénu inu
hválenu drjvú poſtàl: kakòr tu vidimo, kir. *Lignum Crucis Chriſti*
Faberi in contactu ſanctificatum, totique Orbi venerabile redditum eſt, velut
loc. ſup inſtrumentum communis noſtræ ſalutis. Leſs tega kriſha ſkusi dotiklej
cit. Chriſtuſhou gratal je poſvézhen, inu uſèmu ſvejtóvu zhaſtytlju,
kakòr enu Oródje nathiga gmàjn Iſvélyzhajnja. Katéru da meni
pèrloſhnoſt ponóvit beſséde S. M. Cerkve, rekhózh: *Ecce lignum*
Crucis, in quo ſalus mundi pependit. Venite adoremus. Póle leſs
tega Kriſha, na katérim viſsilu je tu Iſvelyzhajnje. Pridite, inu
tega molymo. Temu dàjmo to ſpodóbno zhaſt inu hválo. Od tod.

Num. 21. De ſe tu ſgódy, opomnjen od teh ſgurnjh od JEſusa rezhénih
beſsédi: *Oportet exaltari Filium hominis.* Syn téga zhlovéka ima
Iberna. povíſhan biti. Inu ſizèr na leſsu téga kriſha; is katérim je JE-
ſuſa takú tajſtiga povíhſhal, de ſe ta *Cultu Latriæ*, is Boſhje
Prepoſ. zhaſtjò ima zhaſtyti. Sa tu od tega danaſs, kakòr na dan S. Kri-
ſha povíhſhajnja, nózhem odſtópit; tèmúzh pèr tem hózhē oſtati,

inu

inu iskásat, de. *Cùm à Chriſto exaltata Crux ſit, æquè exaltata ſit à nobis omnibus.* Kir od Chriſtuſa povíhſhan Kriſh je, ſpodóbnu povíhſhan bodi tudi od naſs uſèh. Tu tèdaj de saſtópjo, proſim, h'navádnimu tihimu poſhlúſhájnu bodo pèrpráulemi. *Syno.*

Zhudnu, nasnanu, ja ſmeſhnu vidit bi ſe moglu enimu, ali: drugimu, kadàr bi eden rekal, de tu drjuje dershálu je enu ukupsbraliſhe, inu de ú mej ſabo sbrálu je inu isvolylu eniga Krajla; kir vèjdezhe je inu ſlednimu snánu, de tu leſsénu drjúje nima ne núg, de bi hodylu: nima ne jeſyka, de bi govorylu: nima ne pameti, de bi saſtopylu: nima ne saſtópnoſti, de bi kaj takiga ſtúrilu. Sa vol katériga nasnánu, zhudnu, ja ſméſhnu ſdeti bi ſe moglu enimu, ali: drugimu, kadàr bi eden rekal, de tu drjúje ſtúrylu je kaj takiga, de tu ú mej ſabo iſvólylu ſi je eniga Krajla. Inu vener tu nam neſse naprèj S. Piſmu, kir prave: *Jerunt ligna, ut ungerent ſuper ſe regem.* Je ſhlu unkaj tu drjúje, de bi bilu enu is uſeh h'Krajlu pomásalu: sa tu djálu je h'pèrvemu h'te Ojliki: *Impera nobis.* Ti nam sapovédui, ti bodi naſh Krajl. Ali: ta ni h'téla. Djalu je dalej h'temu Figavimu driveſsu: *Veni, & ſuper nos regnum accipe.* Pridi, inu zhes naſs uſemi tu krajluvájne. Ali: tu ni pervolylu. Sbe dalej djálu je h'te Vinſki terte: pridi ti, *& impera*, inu krajlui. Ali leta ſe je tudi sgovàrjala. H'sadnimu to Rubydo je ta zhaſt sadela, kir h'te ſo uſe drjvéſsa djále: *Veni, & impera ſuper nos.* Pridi, inu ty zhes naſs krajlui, tebi bomo pokorne Zhes tu. *Induſtrio* *Judi. 9.*

Saupijem ſiher is Caſimiram unim velikim Theologam: *O ſtultæ & inſipientes arbores!* O norzháva inu preproſta drjvéſsa! ſhtimáte le takú malu to crono, de to te meſtni Ojliki ponújate, kir ta je takú slába, de ona sa vol ene majhine supernoſti uſahne. De to crono temu Figavimu driveſsu podájate, kir tu en ſledni mraſs umóry inu omúshi. O preprósſhine! de to crono neſsétè naprèj te vinſki terti, kir ta je takú porédna, de ſama bres vaſlie pod púrnje namóre ſtáti. O preproſta drjveſsa! inu slaſti sa vol tega, de ſi to ojſtro, bodezho inu tèrnavo Rubydo h'krajlu isvólyte, katéra je taka, de ſe njè nobéden bres ſhkóde namore dotikniti. Pametniſhi, modreſhi inu saſtopniſhi bile bi vèj ſturile, kadàr bi bile ta leſs, tu drjvu S. Kriſha iſvólyle; kir nobéden gójſd, bórſht, vèrt, ali: pungèrt temu glihe ú te vrednoſti, ſhlahtnúſti inu redavitnoſti naródy, inu naprèj napèrneſse. Temu leſsu ſpodobi ſe ta zhaſt, temu drivéſsu S. Kriſha ſhliſhi ta crona; katére crone kir vèj ni ſte hotéle dati, dajò letò tajſtimu ty Krajli inu Cæſsarji, ty Shkoffi inu Papeſhi, tai drugi veliki Monarchi, kir ty temu Kriſhu nyh crone podmétajo, kir ty ta kriſh na vèrh nyh cron poſtáu- *Num. 6.* *Num. 9.*

lajo. Ja ta leſs tega kriſha nacronajo le ſamú ty, temúzh tega cronal je ſam'ta zhaſtyti Syn Boſhji JEſus, kir je tega takú povihſhal, de na tem hótel je povihſhan biti. Na krishu: *Opertet exaltari filium hominis:* isvólil ſi je Syn tega zhloveka pouſdignen biti. Is katérim povihſhal je ta leſs, tu drjvú tega kriſha takú, de dalej, takú rekozh ni samógel. Sa tu. *Cùm ô Chriſto exaltata Crux ſit, æquè exaltata ſit â nobis omnibus.* Kir od Chriſtuſha povihſhan kriſh je, ſpodóbnú povihſhan bodi tudi od naſs uſeh. Kakú pak, de saſlopjo, poſhluſhajo.

Thema. *Synop.*

Num. 8. Piſhe Lucas Evangeliſta, de. JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji, kir ſhàl je eno Nedélo, na 20. dan Melza Julia ú 31. léjte njegóve ſtaróſti prutje temu Meſtu *Naim*, pèrgúdilu ſe je, de is tega Meſta neſli ſo h'pogrébu eniga Merlyzha, Synu ene sapuſhéne Vdóve. *Conſir.* Tu, kir je JEſus vidil, ſtópil je h'te shaloſtni Matéri, rekozh: *Noli flere.* Se najòkaj. Na tu ſtópil je h'tem param, na katérih neſli ſo tega Mèrlyzha, doteknil ſe je teh, ukásal je temu Merlyzhu gori uſtáti, rekozh: *Adoleſcens.* Mladénizh jeſt tebi rezhem, *Luc. 7.* uſtáni gori. Na katéru, *reſedit qui erat mortuus.* Sedel je gori ta mèrtvi, inu sazhèl je govórit. Tu, kadàr ſpreudarjal je S. *Petrus Chryſologus*, takú zhes tu, de dotiknil ſe je JEſus teh páar, ſe ſylnusa- *S. Petr. Chry. in loc. cit.* uſáme, de is sauserja uprátha: *Quæ neceſſitas erat tangendi, cui inè erat poteſtas jubendi?* kaj je bila sa ena potreba temu ſe dotikuváti, katéri imèl je oblaſt sapoveduváti? h'zhemu hótel je JEſus teh páar ſe dotíkniti, kir is enim ſamim. *Surge.* Vſtáni góri: samógel bi bil tega Mèrlizha shiviga ſtúryti? is katérim derſhy *S. Ambroſius*, véner takú de téga povèj ta urshoh rékhòzh: de.

Num. 9. Te leſséne páre bilè ſo ena *figura*, ali: ſpómyn leſsà tega kriſha, katéri ni bil drugiga, kakòr ene páre tèh hudadélnikou, kir na tèm ni ſo bily leti ſizèr neſséni h'pogrébu; pazh pa is velíko martro, is eno ſylno, ſhpotlívo inu napoſhténo ſmèrtjo umorjéni. Katériga leſsà, kakòr tèh páar, kir dotiknil ſe je JEſus, ſdájzi, kakòr une páre po JEſuſavim dotykuvájnu ni ſo bilè vèzh páre eniga Mèrlyzha, tèmúzh poſtela eniga shiviga zhlovéka: takú ta leſs téga kriſha po tèm, kir ſe je bil JEſus ne le is eno rokò, tèmúzh is celim S. truplam dotyknil: kir bil je JEſus tega is ſvojo S. Kryvjò porudézhil, povíhſhal je bil téga takú, de. Zhe poprèj bil je ta kriſh h'martre, ſèdáj je h'veſsélju. Zhe poprèj bil je h'ſmèrti, ſèdáj je h'shjuléjnu. Zhe poprèj bil je h'ſhpótu, ſèdéj je h'zhaſte veliki. Zhe poprej bil je ta krish tem hudadélnikam h'pogubléjnu, ſedaj je tem ne le Pravizhnim, temuzh tudi tem greſhnim h'vezhnimu Iſvelyzhajnu. Katéru uſe terde ta ſgúr ſpomneni S.

Ozha

Ozha is temi beſsédami. *Lignum Crucis etſi nobis ante non proderat, tamen poſtquam JEſus id tetigit, proficere cœpit ad vitam.* Leſs tega kriſha, aku ſi lih poprèj nam ni bil h'nuzu; temuzh h'ſhpótu inu h'ſhkòde: kir ſe je pak JEſus tega doteknil, gratal je bil nam h'nuzu, inu h'ſadobléjnu vezhniga ſhjuléjna. Sà katéru, kir vèj natha S. M. Cerku, kaku JEſus is ſvojm dotikuvájnam povihſhal je ta leſs S. krisha; sa tu danaſs, kakòr na dan tajſtiga povihſhajna, povihſhúje tudi letega is zhaſtjò inu poſvezhuvájnam tega Praſnika, k'enimu ſpomynu uniga Povihſhuvájnja, od katériga *Lippomanus* inu drugi právjo, inu slaſti.

Breviarium Romanum govory danaſs, de. Po tem kir ta preuſetni Perſianſki Krajl *Choſroas* premágal je bil *Affricam*, *Ægypt*, inu uſel pod ſvojo oblaſt tu S. Meſtu Jeruſalem; usel je bil is tega tu ner bulſhi, inu ú mej tem kriſh JEſuſa naſhiga Odreſhényka; inu neſsel is ſabo ú ſvoje krajléuſtvu *Perſia*. Kir pak po 14. léjteh pelàl je ſkusi opómnejnje Boſhje *Heraclius* ta brumni Conſtantinopolitanſki Cæſsar eno vojſko zhes tega ſpomneniga Ajdouſkiga Krajla, inu tajſtiga ſhrezhnu is pomózhjo Boſhjo premójſtril, na meſte tega njegoviga ſtáriſhiga Synu, is iménam *Siroës* h'Krajlu *in Perſia* poſtávil is temi pèrſtáuki, de poleg drugih rèzhy ta S. JEſuſavi kriſh ima nasaj dati. H'katérimu uſemu kir bil je *Siroës* pervólil, inu *Heraclius* sadúbil: h'sahváli G. Bogú, h'zhaſtè inu h'povihſhajnju S. kriſha miſlil je tega na tu meſtu, kamer ulekel ga je JEſus, inu kamer poſtávila je tajſtiga bila *Helena* ta S. Cæſsariza Mate Cæſsarja Conſtantina, kir je bila tega snéſhla, poſtávit: sa tu. Puſtil je eno ſubſebno *Proceſſio* napovédat, ú katéri *Heraclius* ú ſvojm Cæſsarſkim dragim oblázhyli uſèl je ta S. kriſh na rama, de bi ga bil na pèrvu meſtu neſsel. Ali: kir priſhal je bil h'tem meſtnim vrátam prutje Calvarji, dalej ni mogel ene ſtópyne ſturyti. Tu, kir je vidil is tem Folkam ta Cæſsar, sauséli ſo ſe uſi inu sazhúdyli, tàr tega ta úrshoh yſkali. Na tu djàl je ſkusi Boſhje notardajájne, S. Duhá opominuvajnje *Zacharias* ta Jetuſalemſki Shkoff h'temu Cæſsarju: *Vide, O Imperator!* Poglèj, mèrkaj O Cæſsar! de kbi naboſh JEſuſu super is tvojm dragim gvantam, kir JEſus ulékel je ta kriſh buſs, poniſhin, is tèrnjam cronan, inu firótnu oblézhen. Tu kir ſlliſhal je ta Cæſsar, djàl je s'gláve to Cæſsarko crono, potégnil je is núg ſtumffe inu zhéule, obléke! je en porédni gvantiz; takú bùſs, golaglóu inu poniſhin uſel je ta S. kriſh na rama, katériga ulékel je lohku inu s'veſsélam na ta hrib *Calvaria*: tega poſtávil je na tajſtu meſtu, kir je ſtàl poprèj is tem na njemu viſseózhim JEſuſam: katéru ſe je ſgudilu na 14. dan

Num. 10.

Lippoman. ex Andrea Cretenſi orat. in Exalta. S. Cruc.

Br. Roma. die 14. *Sept.*

Meſza *Septembra* 628. léjte po JEſuſavim S. Rojſte: inu po snájdejnju tajſtiga ú 305. katériga povihſhajnja h'ſpomynu, inu h'zhaſtè S. kriſha, zhaſty tajſtiga S. M. Cerku danaſs inu povihſhuje, àr ſizèr ne sabſtójn; tèmuzh h'tému, de bi njè vjérni Otrózi zhaſtyli inu povihſhuváli tu, kar je ſam JEſus pozháſtil inu povihſhal, namerzh: ta leſs S. kriſha, kir tega ſi je ſam isvólil, kir na tem je hótel povihſhan biti. Sa tu tedaj, kir, kakòr ſim djàl odſgoraj: *Cùmà Chriſto exaltata crux ſit, æquè exaltata ſit à nobis omnibus.* Kir od Chriſtuſa povihſhan kriſh je, ſpodóbnu povihſhan bodi tudi od naſs uſeh. Kaku pak? saſtópjo.

Num. 21. Thomas ta Angelſki Vzhenik práve, de. Zhaſt daje inu dajati ima ſe po vrédnoſti, inu ſizer takú, de. Zhe vehſhi, ſhlahtniſhi inu ureduiſhi je ta rezh; vehſhi zhaſty je úredna, vehſhi zhaſt ſe tajſti ima iſkasuváti: katéru, kakòr eno pravo rèjſsnyzo tèrdjo *S. Thom* uſi *Theologi* inu SS. Vzhényki. Letú, de od drugiga nagovórym, *22. q.* vidimo nad tem, kar naſs vuzhy S. M. Cerku, kir ta nam sapoveduje te Angele inu lube Svetnyke, kakòr zhaſty uredne, zhaſtyti: ve- *103. a. 2.* ner is eno tako zhaſtjò, katéro ty Vzhéni, *Dulia*, imenújejo. Dalej sa temi, kir Maria Diviza ú njè vrédnoſti uſe Angele, Svetnyke inu druge Creaturæ preſtópi; takú ona sa vol vrédnoſti is eno vehſhi zhaſtjò, kakòr Angeli inu Svetnyki ſe ima zhaſtyti: katéro zhaſt ty Theologi *Hyperdulia* klizhejo. Sa temi, kir Bug V. M. je ſam na ſebi ta ner vehſhi inu ner bulſhi ú mej uſémi: ja ſama velikuſt, ſhláhtnuſt, dobrúta, ſvetuſt &c. Sa tu sapoveduje ſebe ſamiga, kakòr Bogà zhaſtyti. *Ego ſum Dominus Deus tuus.* Katéro *Exo. 20.* ſamimu G. Bogú ſpodóbno zhaſt nozhe nobénimu puſtyti, kakòr govóry ſkusi Jſaja: *Gloriam meam alteri non dabo.* Mvoje zhaſty *Iſai. 42.* drugimu dàl nabodem: katéri ſorti te zhaſty *Latria* dadò imè ty Vzhényki. Ta nar vehſhi inu ſamimu Bogú ſpodobne zhaſty nozhe G. Bug ne Marji, ne Angelam, ne Svetnykam, ne drugi creaturi dati, kakòr ſamimu S. kriſhu; kir hózhe, de ſe ta ima, kakòr on ſam zhaſtyti: inu tu, *ratione contactûs*, sa vol tega dotykleja, sa vol te S. JEſuſave kryvy, is katéro bil je taku rekozh: napólnjèn. Vener takú ſe ima ta S. kriſh zhaſtit, de ſe on kakòr ena mertva rèzh naderſhy sa Bugá: temuzh kakòr ena h'te zhaſte od ſamiga Bogà povihſhana creatura. O vrédnoſt prevelika S. kriſha! de njemu ty Angeli, ty Svetnyki, ja celu ſama Mate Boſhja Maria Diviza more ſtati na ſtrani. Sa tu nap-áve ſabſtojn S. M. Cerku: O kriſh! ti ſam, *ſuper omnia ligna tu ſola excelſior.* Ti ſam ſi zhes uſe druga dri- *S. M.* veſsa, ja ne le ſamú zhes te, temuzh tudi zhes Nebú inu ſemlo, *Ecclſ.* zhes Maria, Angele inu Svetnyke povihſhan. Sa tu, *Ecce lignum*

Cru-

Crucis! Pole ta je ta leſs tega kriſha, na katerim viſsilu je tega ſvejta Iſvelyzhajne. *Venite adoremus.* Pridite, inu is to saſhliſhano zhaſtjò molite, inu povihſhujte, kir ſhliſhite, kakú je ta kriſh ſam JEſus pozhaſtil inu povihſhal. Inu ne le tega, na katérim je bil povihſhan od ſemle; temuzh tudi druge, katéri ſo po tajſtiga ſurmu inu viſhi ſturjéni: kakòr tega eno prizho imamo nad unim, kar.

Piſhe *Thomas Bozius*, de. Bil je en Ajdouſki Firſht ú tem Indianerſkim krejleuſtvi Perú, katéri ſhourá ſhil je takú JEſuſa inu njegovo vjèro, de od teh ni hótel ſhliſhat, inu teh Chriſtianou vidit; temuzh te moryl je nauſmilenu inu groſovitnu sa vol te S. Vjère. Pèrgúdilu ſe je ú léjte 1582. po JEſuſavim S. Rojſtvi, de Sholnerji tega Firſhta obrúpali ſo bily en terg teh Chriſtianou, inu is tega veliku blagà odnéſli, ú mej katérim snájden je bil en leſsen kriſh is JEſuſam na tajſtim. Tega sazhéli ſo ty Sholnerji ogledúvat, inu ſpraſhúvat ſe ú mej ſabo, kaj bi tu bilu? eden, katéri ſhliſhal je nekolku od JEſuſa, djàl je: de ta je Bug teh Chriſtianou. Na katéru uſi ſo ſe sazhéli smejáti, svijat s'glavami inu rezhe: ſedaj bomo lohku te Chriſtiane mojſtryli, kir nyh Bogà ú peſtèh inu ú jetju imamo. Tu, kir ſvejdil je ta Firſht, puſtil je bil ta kriſh h'ſebi pèrneſti: tega kir uſel je ú roko, oglédal od ſgorai inu od ſdólai ſpredai inu ſadaj djàl je is ſméhã inu ſhpótam: je le leta Bug teh Chriſtianou, katéri ſturil je tè Spanigarje naſhe krajléuſtvu *Perú* premagat? na katéru djàl je ta Soldat, de ja. Na tu puſtil je ta Firſht uſe Shluſhabnike, katérih je bilu 300. ú njegovi hiſhi ú kupaj priti, tem pokásal je ta kriſh rekozh: poglejte, kaj sa eni norzi ſo ty Chriſtiani, de en leſs sa Bogà derſhé, inu tega na leſsu sa vol njegovih hudobji obeſhéniga zhloveka moljo. Pfuj tebe poredni hudadelnik! Pfui tebe ſhpotlivi gaugarſki leſs, takú sanizhuval inu pluvàl je na obdúje: h'sadnimu djàl je h'temu Soldatu, uſemi to naſnágo, inu neſse ſpred mene, kir tega namórem vidit. Prejèl kir je bil ta Soldat ta kriſh, pole zhudu preveliku! ta leſséni kriſh dàl je eno tako ſvèjtlobo od ſebe, de ſo ú njega teſhku gledali: ta na kriſhu snajdeni JEſus, kakòr en shju zhlóvik, gledal je okuli, inu to glavó obrázhal. Od katériga obſhal je tega Firſhta inu uſe prizhne en tak ſtrah, de uſi ſo padli na ſemlo, inu taku tri cele vrre, kakòr mèrtvi leſháli is sausetjam inu ſtraham uſeh teh, katéri ſo tu zhudu vidili. Kir pretekle pak ſo bile te vrre, puſtil je JEſus te sanizhváuze supet ſamè h'ſebi priti, katéri sazhéli ſo uſi naglaſs upit, inu rezhe: Velik je Bug teh Chriſtianou, inu drugiga Bogà ni polek njega. Zhes tu padli ſo na kolena pred tem S. Crucifixam, sazhéli ſe terkat na perſse, rekòzh: O miloſtivi

Numero 12.

Hiſtoriâ

Tho. Bozius de Signis Eccleſiæ l. 5. c. 20.

Bug teh Chriſtianou! odpuſti nam, de ſmo tebe takú sanizhuváli, sakaj my tebe ni ſmo ſposnali. Na tu ſhli ſo uſi h'S. kriſhu, tàr tega ſo zhaſtyli, molyli inu kuſhuváli is veliko andohtjo. Ta Firſht puſtil je eno Capelizo gori poſtávit, inu ú to ta S. kriſh shranit: puſtil ſe je ú te S. JEſuſavi Vjèri is uſémi temi poduzyti inu karſtit, potem shiveli brumnu, inu ſturili en dober ſhrezhen konèz.

Num. 13. Tukaj, Ah Chriſtiani lubesnivi! odprite vaſhe dúſhne ozhy, inu ſpregléjte to rèjſsnyzo beſsédy, katére ſim odſgoraj govoril, namerzh: de JEſus pozhaſtil inu povihſhal ni le ſamú leſs tajſtiga kriſha, na katériim je to ſmert ſtúril; temuzh tudi uſe te druge, katéri ſo po furmu tajſtiga ſturjéni, kakòr tu nad tem ſedaj ſpomnenim kriſham ſte vidili: kir tega je JEſus is eno rako ſvèjtlobo pognádal, de ú njega teſhku ſo gledali: de te, katéri ſo ta krith, inu njega na *Morale.* tajſtim sanizhuváli, takú grosovitnu ſtraſſal. Per tem pak ſpomnite ſe, inu ſpreglejte, kakú Vy te ú Cerkvah, ú hiſhah, na zeſtah inu na drugih krajih naprèj poſtáulene, po furmu tega JEſuſavìga kriſha ſturjéna, smálane kriſhe zhaſtite inu ſhpoſhtujete? ú kaj sa eni zhaſtè dershite ta S. JEſuſavi krith, inu tajſtiga S. Ime? inu bote neshli, de is tem grèjſte doſti krat ú zaker hujſhi kakòr ty Peruanſki Ajdje: kir Vy po Cerkvah ú prizha S. kriſha saderſhete ſe naſpodóbnu, kir pred tem ſe ſmejate, ſhipázhete, eden drugimu migate inu &c. *deſcribe.* V'hiſhah pred S. kriſham, kakú ſe iſkasújete? porédnu sa doſti: kir sa tega prizhnoſt namárate, kir pred tem pijázhite, klaffate, jegráte inu vezh drugih hudobji tribate. Na zeſtah, kaj sa eno zhaſt tem snamenjam, tem kriſham, tem pólek poron ſtojézhim Crucifixam kashéte? poredno, inu ſlabo: kir grèjſte memu, de ſe en krat napèrpognete, naodkrijete, te glavè naukrenete, ihe mejn eno S. molitouzo rezhéte. V'kaj sa eni zhaſtè dèrshite Spómyn S. kriſha? Ah ſmili ſe G. Bogu! ú porédnim: kir is kriſham shentújete, is kriſham plentujete, is kriſham kolnete, is kriſham treſkújete, is kriſham hudu voshite, inu vezh takika h'ſhpotu S. kriſha govórite inu delate. Ah! ſpomnite, ali Vy ni ſte poredniſhi, kakòr ty Ajdje? ty Ajdje sa shlahtnuſt inu vrédnoſt, sa muzh inu ſvetuſt tega kriſha ni ſo vèjdili, vam je pak uſe tu dobru snanu; inu vener uſe letu inu vezh drugiga h'ſhpotu tega od JEſuſa povihshanimu kriſhu dopernáſhate. Spomnite ſe, de zhe JEſus ſtraffal je te Ajde sa vol sanizhuvájnja S. kriſha, kakú ſtraffal nabo Vaſs, kir vy sa Shlahtnuſt, Svetuſt inu Vrednoſt S. kriſha dobru vèjſte, inu vener tajſtiga takú sanizhujete, inu s'tem ſe takú ſhpot délate: Ah! gléjte de

Vam

Vam ſhpot ú krilu napáde, kakòr padel je unimu porednimu Lahu, inu naſhrézhnimu Sanizhuváuzu, od katériga.

Berem, de. V'Bènedkih je ena zhaſtyta Bratoúſhina, ali : kakòr právjo: Shula S. Joannesa Evangeliſta, ú katéri je ta naváda de ty Bratje ſledniga Brata kadàr umèrje is velíko zhaſtjò ſpravjo: ſublebnu pak is to, de neſsò préd Mè lyzham en lepi veliki Kriſh, ú katérim ſtóji udélan en dobèr koſsiz leſsa od JEſuſaviga S. Kriſha. V'te Shuli bil je pred 500. inu nekolkimi léjte en porédni, léni inu toſhlivi brat, katéri nigdàr ni ſprémel nobéniga Mèrlyzha is S. Kriſh am: katéru kir vidil je edèn is njegóvih Prjálelou, opomnil je njéga, de bi ſe poſlúſsal to zhaſt S. Kriſhu, inu sadnjo lubésan tému mèrtvimu Bratu ſtúryti, inu priti h'temu pogrébu. Na tu djàl je ta Shpótliviz : ni sapóved nobéna, jeſt Kriſha ſpremlal nabódem, nej me mèrtviga ſpremi, ali: nikàr, namáram. O preúſetnu! O ferſhmajtnu govórjéjnje! O ſhpótlivi inu sanizhúvavi gobiz! ali mèrkajo, kakú je JEſus tu sanizkuvájnje plázhal. Pergúdilu ſe je, de letà ú kradkim zhaſsu umèrje: h'temu prilhli ſo ty bratje is Kriſham, ali: kir perblishuváli ſo ſe h'njegóvi hiſhi, pole! ta kir je ta kriſh neſsel, obſtàl je, inu dálej ni mógel ſtópit. Temu uſame ta Kriſh en drugi, pole! ta obſtàl ja kakòr ta pèrvi, inu takú vèzh drugih tému ſauséli ſo ſe uſi, inu miſlili, kaj bi tu poménylu. Na tu ſtópi naprèj ta, katéri ſhliſhal je tega mèrtviga, kar je en krat govóril, inu práve: Bratje nazhúdite ſe, sakaj tadjál je ú shjuléjnu, njega mèrtviga, ali: ſprémi, ali naſprémi ta Kriſh, namára. Sa tu, mèjnim, de G. Bug. napuſty, de bi on bil is S. Kritham ſpráulen. Na katéru, kakòr eno drugo meho ſo tega ſprávili. Kakú je pak sa Dúſho tega hudobniga Sanizhuváuza ſe navé, bati ſe je, de bi savèrſhena na bila.

Tukaj ſpegléjte ſe inu resgléjte Vy Sanizhuváuzi, Naſhpoſh tuváuzi S. Kriſha; resgléjte ſe, právem: tàr téga shpót inu ſhkódo ſi h'ſèrzu uſimyte. Zhaſlyte bul, povíhſhújte bul ta S. od JEſusa povíhſhan rilh, inu tajſtiga podóbe, de ſe vam khi kaj takiga napèrmére, de ſe vam khi húſhiga kaj napèrgody; kir zhe G. Bug ſtraffúje te, katéri khi eniga Svetnyka koſty, ali: druge Svetynje sanizhújejo. Ah! ſhé isvéhſhi ſtraſſengo ſtraffúje te, katéri njegou S. kriſh naſhpoſhtújejo: inu sa vol tega, kir, kakòr ſim od ſgóraj djàl: ta JEſusavi kriſh takú povíhſhan je, de ú zhaſtè premaga uſè Angele, Svetnyke, inu ſamo Mater Boſhjo Mario Divízo. Sa tu groſtréshi ſtraffúval bo G. Bug Sanizhuváuze tajſtiga, kakòr Shpótliuze drugih Svetyn: sa tu de khi kaj takiga naobzhútite, uſamite gori ta náuk, inu ſklénem.

Num. 14.

Bagetta in adm. Mu. p. 2. l. c. 2. n. 12.

Num. 15.

Num. 16. Krajlíza tèh Sabærjou, kir prishla je bila oglédat tu, kar govórit shlíshala je od Modrústi, zhasty inu bogástva Krajla Salomona: tàr kir po drugim stopila je bila ú ta Salomonski Tempel, tukaj ú enim kraju samèrkala je en ukupaj sbyti, inu enimu krishu po-

Epilog. dóbni less, katériga so bili ty Mojstri po isjdanim Temple, kakòr eno nanúzhno rèzh savèrgli, na katérim soty Ludjè, kakòr na eni klópi sedéli. H'tému pèrpelána inu opomnjena, de bi sedla: *Conſidere noluit, ſed Spiritu Dei plena prædixit, quis in tali ligno venientibus ſæculis mortem oppetiturus eſſet.* Na ta less ni hótela sesti tèmúzh polna S. Dúhà djàla, prerokuvála inu povèjdala je, gdú na enim takim lesu ú prihódnih zhasih ima umréti. Je shtimála takú, je povíhshuvála takú inu zhastyla ta krishim postaúleni

Gretzbe. lib 1 de Cruc c 4 apud Ribadan. d. 4 c. 14. de rebus Salomo inu sbiti less ta Krajliza, de na njega ni sesti hótela? kir je ú Dúhu previdila, de na enim takú sturjénim lessénim krishu ima ta Syn Bothji umréti. Ah! spomnite Chrishtiani, kaj is tem sa en náuk dála nam je ta navjérna Ajdoúska, Krajlíza, kir ta zhastíla je takú ta krish, katéri sa tèdáj shè ni bil oblyt is Krjujo JEsusavo, kir ta krish shè ni bil posvézhen is dotíkajnam tega præsvetega JEsusaviga trupla, kir shè ni bil JEsus ta krish, *Ad cultum Latriæ.* Tu je: h' te samimu Bogú srodóbni zhaste povíhshal. Sa tu, kir sgojénu, kir dopèrnessénu je tu, kar prerokúala je ta Ajdoúska Krajlíza: kir JEsus less téga krisha oblyl je is svojo presveto reshno kryjò: kir JEsus less téga krisha posvetil je takú is dotikuvájnam njegóviga S. Tellesa: kir JEsus povíhshal je takú ta less S. Krisha, de hózhe de se ta krish is njegóvo lestno zhastjò zhasti inu moli. Sa tu: *Ecce lignum Crucis!* Póle less tega krisha! *Venite adoremus. Venite.* Pridite, perslópyte, O Chrishtiani! inu ta S. Krish zhastite, molíte, lubíte, povíhshújte po náuku te Krajlíze. Inu sizèr ne le tega, na katérim umèrl je JEsus; tèmtúzh shposhtújmo tudi use te druge, katéri so po tajstiga sumu sturjéni. Kir, zhe tu homo stúrili, ú stráhu na homo tèdáj, kir na Nebesseh povíhshan bode ta S. Krish vidit, kadàr prishàl bode h'te sodbe JEsus: pazh pak nad tem en trosht inu vessele, kakòr nad oródiam nashiga Odreshéjna homo iméli, kir se homo troshtali sa vol te njému iskásane zhasty eno milostivo sodbo, inu gnadlivi urtel od tega Sodnyka JEsusa sashlíshat, inu h'Nebessam poklizaani biti. Tu dodéli nam Bug Ozha, Syn inu S. Duh, kir prossimo is to bessedo

AMEN.

TA

TA XCI. PRIDIGA.

Na XXI. dan Meſza Kimouza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan S. Matthéusha Apóſtola inu Evangeliſta.

Synopſis.

Deo cibus ſummè gratus,
Eſt Peccator emendatus,
Et peccatum deſerens.

Sapopádik.

Bogú ſhpisha ta nèr bulſhi,
Je ta Grèjſhnik kadàr bulſhi
Grata, tàr grèjh sapuſty.

Thema.

Quare cum Publicanis & Peccatoribus manducat Magiſter veſter? *Sakáj vaſh Mójſter s'Zollnarji inu Grèjſhniki jéj? Matth. c. 9.*

SAbſtójn, prasnu inu bres urshoha djál inu govóril ni Clemens Alexandrinus, ta nekajdajshni, ſhtimáni, ſhlovézhi inu velíki Mójſtei tega Origena, kir isrékal je bil te beſséde: *Quicquid eſt pulchrum ſequitur Momus.* Sa slednim lepim, grede ta Mamláviz, ali: ta Tadlyviz. Is katérim hótel je relkajn rezhe, kakòr: ſe puſty kaj lepiga vidit, ſe puſty kaj dobriga samerkat. Pole, per tem je ushè en *Momus*, katéri bode ohmomláu tajſtu: póle pèr tem ſe ushe en *Zoilus* snájde, katéri bode tadlal inu grajal letú: pole per tem ſe prezer puſty ſhliſhat en *Paſquinus*, katéri bode tu sanizhúval inu ſhpotlivu resnáſhal. Tu právem: kar govóril je ta ſpomeni Alexandrinus, sabſtoin, prasnu inu bres urshoha ni govóril; kir tu ſamy vidimo, katéru vener de bul to rèjtsnyzo vidimo, pogléjmo enu malu h'danaſhnimu Evangeliſtu, kir. *Num. 16.*

Lèta piſhe, de. Po tem kir JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji odſdrávil je bil ú tem Meſte *Capharnaum* uniga ód Boſhjiga shláka udarjeniga zhloveka, ſhàl je unkaj is Meſta, kamer ſe je bil napótel; tukaj gredozh memo eniga zolla, saglédal je eniga Mautnarja, ali: Zolnarja ſedeti, obernel ſe je JEſus h'temu, tàr djál je: *Sequere me.* Hóde sa mano. Na tu uſtàl je od mise, shaklou, buquu, piſsem inu denarjou ta Zollnar, tàr ſhàl je sa nym: poprèj vener, kakòr práve *S. Vincentius Ferrerius. Omnia reſtituit*, povèrnil je uſe kryvizhnu blagú, inn h'sadnimu is tega, kar je imèl pravyzhniga, kakòr práve S. Lucas: *Fecit ei convivium magnum Levi in domo ſua.* Sturil inu narédil je bil ta Zollnar *Levi*, ali: Mautnar Mattheuſh JEſuſu enu velyku koſsylu, eno obilno goſtarijo ú njegovi hiſhi; h'katéri bil je tudi vezh drugih ſvojh továrſhou povábil: h'katéri bil je tudi vezh drugih ſvoje glihe poklizal; ú mej katérimi ſedel je JEſus is njegovimi Jogri, kakòr práve danaſhni S. Evangelium. *Mat. 9.* *S. Vinc. Fer ſer. de S. Luc. 5.*

Tu, de ſedel je JEſus is temi Jogri per te misi, de JEſus inu ty
Num. 3. Jogri jejdli ſo is tem Zollnarjam Matteusham, inu is temi drugimi Publicani, ali: ozhitnimi Grèjſhniki; kir ſo ty Fariseérji vidili, tu terpéti ni ſo mogli: te dobrúte, katéro kasal je JESUS tem Grèjſhnikam, ni ſo mogli vidit: te lepe zhednoſti tega vſmilejna, katéru iskasúval je tem Publicanam ni ſo mogli per gmahu puſtyti, de bi zhes to na bily momlali inu lajali, kakòr ſe ſposnà is teh h' tem JEſuſavim Jogram rezhénih beſsédy: *Quare cum Publicanis & Peccatoribus manducat Magiſter veſter.* ? Sakaj vaſh Mojſter is
Mat. 9. Zollnarji inu ozhitnimi Grèjſhniki jej? katéru, kakòr práve *Cornelius: Non interrogantium, ſed accuſantium vox eſt.* Ni en praſhálívi, temuzh en toshlivi glaſs je: kir oni is tem upraſhájnam toshyli ſo tem Jogram JEſuſa, kir is tem ſo hóteli telkajn rézhe, kakòr:
Corn. à Lap. in Mat. 9. kaj delate? navidite le Vy, de vaſh Mojſter preſtópa ta poſtáva, kir ſe pezha is Zollnarji, inu grede ú zaker is ozhitnimi Grèjſhniki? kaj miſlite? *quare eum infamem, & vos infamantem non dimittitis?* Sakaj njega napoſhténiga, inu vaſh napoſhténe deleózhiga nasapuſtite? sakaj dershite is nym to druſhino? sakaj hodite is nym? kir vaſs on na bodergam, kakòr ú ſhpot, ſramóta inu ú napoſhtènjue perpélal. Tu ſo govoryli ty hudobni Fariseerji, kakòr eni *Momi, Zoili in Paſquini* naſhimu lubimu JEſuſu h'ſhpotu, kir ſo tadlali is tem to videno JEſuſavo lepoto te miloſte, uſmilejna inu tem Grèjſhnikam iskásane dobrúte. Katéru kashe to rèjſnyzo teh
Clem. Jo. ſup. cit. ſgurnih beſsédy: *Quicquid eſt bonum ſequitur Momus.* Vſe, kar je lepiga obnjerga ta Tadlyviz: kir ty Fariseerski Tadlyuzi godernali inu tadlali ſo to JEſuſavo lepóto te milóſti.

Katéro, zhe tu ſedaj ſhliſhanu biſtreſhi ſpregledamo, vidimo
Num. 4 de je kásal letò ú tem, kir je on perſtópel h'te misi h'temu, ne de bi ſe per te bil goſtyl; temuzh de bi ſe bil veſsélil sa vol tega pre-
S. Jo. Ch. ſer. 29. obérnejna tega grèjſhniga Zollnarja Mattéusha; kir, kakòr práve S. Joannes Chryſoſtomus: *Diſcumbebat JEſus plùs in Matthæi mente, quàm ſigmate, & epulabatur non cibis, ſed redditu Peccatoris.* JEſus ſedèl je vezh ú ſerze tega Mattheusha, kakòr pak per te misi; inu goſtil ſe je búl is pourázhajnam tega Grèjſhnika, kakòr is ſhpisham te goſtarije: inu tu, sa tu, kir, kakor práve Joannes
Sylveir tom. 2. de Sylvejra: *Pœnitudine, & converſione Peccatorum maximè reficitur & paſcitur JEſus, tamquam ſuaviſſimo epulo.* Is grevengo inu pre-
l. 4. c. 5 n. 278 obérnéjnam tega Grèjſhnika ner bul, ner rajſhi ſpisha ſe JEſus, kir tu je njemu ta ner perjetniſhi jèjd, nèr uſhézhniſhi ſhpisha: sa vol katériga ſamiga ſedél je JEſus h'te misi, inu ſtópil h'te druſhini: maral ni tukaj sa godernájnje teh ſhpotlivih Fariséerjou. Od tod.

Kir

Kir JEſus máral ni ſa tu ſhpótlivu Fariséerſku upraſhájnje: *Quare cum Publicanis & Peccatoribus manducat Magiſter veſter?* Sakaj vaſh Mojſter is Zollnarji inu ozhitnimi Grèſhniki jej? temuzh zhes tu uſe ſedèl je is myram sa vol te uſézhne ſhpishe, katéro je bil njemu Mattheush naprèj poſtávil: od tega dalej nozhem pojti, temuzh per te rèjſnyzi oſtáti, inu daléj iskásat, de. *Deo cibus ſummè gratus, eſt Peccator emendatus, & peccatum deſerens.* Rogú ſhpisha ta ner bulſhi, je ta Grèjſhnik kadàr bulſhi grata, tàr grèjh sapuſty. Katéru poterdit hózhem is danaſhnim S. Matthéusham. Katéru saſtopit: *Parati.*

Num. 51 *Thema.* *Propoſ.* *Synop.*

Kir ſpreudárjal je *Joannes de la Haye* tu, kar ſtúryla bila je ta kumſhtna Rebecca tedaj, kir sapovedala je bila Jacobu dua koſhlyzha njè od zhede pernesti, de od njè ſkuhane inu po vojle tega Iſaaca perpraulene temu Ozhétu naprèj poſtávit. Tu pravem: kir ſpreudarjal je *Joannes*, taku zhes tu ſturil je enu upraſhájne: *Cur duos, & non unum hædum, cum unus etiam homini robuſtiſſimo ſufficeret ad repellendam famem caninam?* Sakaj je dva koſhlyzha Rebecca hótela iméti? kir en ſam sadoſten je enimu ſdravimu mozhnimu zhloveku uſo lakóto ja teh paſs odgnáti. Kaj je tu pomejnylu, kir snanu je, de kar ſe je ú ſtarim Teſtamentu godylu, tu uſe ni bilú drugiga, kakòr ena figura, en ſpomyn tega, kar ſe gody ú tem novim, po beſsédah S. Paula: *Omnia in figura contingebant.* Na tu takú ſturjenu upraſhájnje nazháka ta Vzhényk eniga drugiga, temuzh odgovory ſam ſebi, inu is tem odgovoram reſkrije tu, kar ſkrytu je ú te figure, rekozh: *Obſerva Iſaac Dei typum eſſe, hædos peccatorum, & Rebeccam Eccleſiæ.* Merkaj, O zhlovik! Iſaac bil je en ſpomyn ſamiga G. Bogà, ty koſhlyzhi teh Grèjſhnikou, inu ta Rebecaa S. M. Cerkve; kir, kakòr ta Rebecca k'eni uſhezhni ſhpiſhi temu Iſaacu perprávila je te koſhlyzhe, taku tudi perpráula S. M. Cerku te Grèjſhnike k'eni perjérni jéjde G. Bogú: inu ſizer ne le te grejſhne karſhenike, temuzh tudi uſe te druge Folke; kir tém, zhe le hózhejo, shely inu hózhe h'te pokuri, h'temu pobulſhajnu, inu takú kakòr ene koſhlyzhe k'eni G. Bogú perjetni ſhpishi perprávit. Katéru nam k'enimu troſhtu, poterde S. Ozha Eucherius, rekozh: *In omnibus Scripturis hædi pro Peccatoribus accipiuntur, carnes autem hædorum, ex quibus Iſaac præparatus eſt cibus, peccantium intelligenda eſt converſio, ex duobus populis venientium, Judæis ſcilicet & nationibus univerſis.* Pouſod ú S. Piſmeſkuſi te kosle saſtópjo ſe ty Grejſhniki: ſkusi meſsu pak leteh ſaſtópi ſe tu preoberneinje, ali pobulſhajne tajſtih: katéri, takú karſhanſki, kakòr drugi folki ſo G. Bogú ena lubiſhi inu perjétniſhi ſhpi-

Num. 6. *Induſtria* *Genes. 27.* *1. Cor. 10.* *Joan. de la Haye in loc. comm. 47.* *S. Euseb. l. 2. in Gen.*

sha, kakòr bila ſta ta koſhlyzha temu ſtarimu Iſaacu. Ty takú ſkusi to Pokúro, ſkusi ſapuſhájne teh grèjhou, ſkusi pobulſhajne tega shjuléjna pèrpráuleni Grèjſhniki, govorym dalejis tem ſpomnenim de la Haye: *Peccatorum converſio Deo ſuaviſſimus cibus eſt.* Preobérnejne, ali: pobulſhájne teh Grejſhnikou Bogú je ta ner uſhezhniſhi ſpisha: katéru govorjejnje terde, biti rèjſnyzhnu tu, kar ſim djàl od ſgoraj, rekozh: de *Deo cibus ſummè gratus, eſt Peccator emendatus, & peccatum deſerens.* Bogú ſhpisha ta ner bulſhi, je ta Grèjſhnik kadàr bulſhi grata, tàr grèjh sapúſty. Katériga rejſnyzo de ſe khi kaj bul ſposnà inu saſtópe, od tod is ſtariga ú novi Teſtament; od figur, od pomejnkou inu ſpomynou h'rèjſsnyzi ſtopymo.

Jo. de la in Indice Conc in feſto S. Matth.

Synop.

Po tem kir JEſus naſh zartani Iſvelyzhar ú léjte 31. njegove ſtaroſte, priſhal je bil is te Jodouſke ú Galilæiſko Deshélo prutje temu Meſtu *Sichar:* pred tem, hakor piſhe S. Evangeliſt Joannes: obſedèl je bil per eni ſhterni, sa vol kir je bil, kakòr en drugi zhlóvik truden od rajshe: ty Jogri pak ſhli ſo bili ú tu Meſtu kupit kruha, inu druge potrebe. V'mej tem priſhla je bila po vodò h'te ſhterne ena Samaritanſka Shena, katéra je bila ena velyka Grèjſhniza, sa vol kir ta je bila per enimu na vjére, inu takú is tem hudú inu grèjſhnu shivela. Is to sazhel je bil JEſus govórit, to sazhel je sa en napytik vodè proſsit, inu takú is njò en douh pogóvar pelati; katéru, kir ſo ty Jogri vidili, katéri ú mej tem priſhli ſo bily is tega Meſta, ſauséli ſo ſe inu sazhudili, kir poprèj nigdar ni ſo JEſuſa is eno Shenò ſamiga vidili govórit. Ty Jogri tedaj, kir perneſli ſo bily is tega Maſta ta kruh, inu drugo jèjd, djàli ſo h'njemu: Mojſter! pole, perneſli ſmo to ſhpisho, pridi, *manduca*, jej is nami. Na katéru odgovóril je nym JEſus: *Ego cibum habeo manducare, quem vos neſcitis.* Jeſt imam eno ſhpisho h'jejde, sa katéro vy navèjſte. Inu sa rèjſnyzo vejdili niſo: sakaj tega govorjéjna ni ſo saſtópyli, kakòr ſe ſposna is nyh beſsédy, kir ty ſprashuvali ſo ſe ú mej ſabo: *Nunquid aliquis attulit ei manducare?* Je le khi morebiti, eden njemu kaj jejſti perneſsel? sa vol katériga upraſhal bi khi danaſhni dan ſhè en drugi, kaj je mogla ta JEſuſava ſhpisha sa ena biti, nad katéro ſe je on bul, kakòr nad jejdjo teh Jogrou reſveſsélil?

Num. 7.

Confir.

Jan. 4.

Id. ibid.

Tu ſprashuvájnje inu ſkriunúſt teh JEſuſavih beſsédy de my saſtópimo, poſhluſhájmo, kaj na tu právjo ty Vzhényki, inu ſubſebnu S. Joannes Chyſoſtomus, kir práve: *Hominum ſalutem hoc in loco ſuum cibum appellat.* JEſus tukaj tu zhloveſhku Iſvélyzhajnje ſvojo shpisho imenúje: sa katéro ty Jogri ni ſo sa tèdaj vèjdili.

Num. 8.

S. Jo. Ch. hom 33.

To

To je JEſus ú tem, kir je to grèjſhno Shenò od nje pregrèjhe ſprebérnjeno inu pobúlſhano vidil, is to, kakòr is njemu nèr uſhézhnilbi ſhpisho imèl je sa doſti. Sakaj, zhe ſhpisha njegóva, kakòr ſam práve: *Meus cibus eſt, ut faciam voluntatem ejus, qui miſit me.* Mvoja ſhpisha je dopolnit volja tega, katéri je mene poſlal, námerzh: Nebeſhkiga Ozhéta; katériga volja druga ni, kakòr tu grèjſhnu zhlóveſtvu h'temu pobúlſhajnu pèrprávit; taku sa rejſnyzo sa drugo ſhpisho JEſus ni máral, kir je vidil, de ta grèjſhna shena sapuſtyla je bila to poſsódo, inu ſhla ú tu Meſtu oſnanúvat JEſuſa. Is katériga ſedàj ozhitnu vidi ſe rejſnyza biti tu, kar ſim djàl od ſgoraj, námerzh: *Deo cibus ſummè gratus, eſt Peccator emen-* *Synopſis*
datus, & peccatum deſerens. Bogú ſhpisha ta ner bullhi, je ta Grèjſhnik kadèr bullhi grata, ter grèjh sapuſti: kir tu takú ozhitnu iſkásal je JEſus nad to preſhelhno Samaritanſko shenò, kir to, kir je bil JEſus od grehou h'grevenge, od hudobije h'pobulſhajnju pèrprávil; máral ni sa jéjd, sa ſhpisha, katéro ſo njemu ty Jogri ponujáli, kakòr ni máral sa to pèr te polni miſi tega Zollnarja *Levi*, kir pèr te naſhpishan je bil is tem, kir je vidil Matthéusha od njegóve lakomnoſte, Vhernije, golufije, legajnja inu drugih porednih andlou; h'brumnoſti, h'pouráshajnu tega oduſetiga, h' sanizhuvájnu tega njegóviga, h'pobúlſhajnu tega grèjſhniga; is eno beſsédo: k'enimu S. shjuléjnu takú radávolnu ſtópyti: is tem bil je JEſus bul naſhpishan, kakòr Iſaac is temi Koſhlyzhi, nad tem kollam Matthéusham imèl je JEſus enu vehſhe dopadéjnje, kakòr nad uſo goſtarijo. Katériga rèjſnizo dè ozhitniſhi vidimo, ſpregléjmo poprèj tega Koſla.

Surius inu vezh drugih piſhejo: de Matthéush ta danaſhni S. Apoſtel bil je rojénjà is tega Meſta *Cana* ú Galilæjſki deshéli; inu od tod prithàl je bil ú tu Meſtu *Capharnaum*, inu is tega ú ſhlúshbo sa eniga Zollnarja pèr tem Galilæjſkim morju Tukaj jemal je Mattheush notàr ta zoll od zolnóu inu Ludy, katéri priſhli ſo po mórju: tukaj Mattheush kakòr en glavàr uſeh drugih Mautnarjou ſtúril je vezh kryvize, kakòr uſi ty drugi; kir tribal je ta vhèr, délal ſylo tem Vandrauzam, jemàl vezh kakòr je ſhlò, ſhpúgal uſeh ſort foú hijo, golúfijo, hudóbijo, poleg drugih grèjhou, katére je dopernáthal; sa vol katériga bil je en napoſhten, en ozhitni Grèjſhnik, en *Publican* imanúvan od teh ludou: sa vol katériga Matthéush ſpodobnu ſamóre en koſmáti, rogáti, oſtudni inu ſmerdlivi Koſsou klizat ſe inu imenuváti; kir ta sa vol tè velike pregrèjhe bil je oſtúden inu ſmerdézh pred Ludmy inu pred Angeli: vénar. Ah miloſt prevelika! Ah dobrúta najſrezhéna naſhiga *Num 9.*

lubiga JEſuſa! temu ſamimu ſmerdèl ni ta grèjſhni Koſsou Matthéush: tega ſe JEſus, kakòr drugi, ni ogybal; tèmúzh, kir ſe je shélil is njegóvim meſsam naſhpishat, ſhàl je h'njému, tega je ogovóril, tega je poklizal: *Sequere me.* Hódi sa mano. Inu póle! na
Mat. 9 tu, *ſurgens ſecutus eſt eum,* uſtàl je góri od mise, pèr katéri ſedel je, kir, kakòr práve *S. Petrus Chryſologus*: *ſiare non poterat pondere*
S. Pet Chryſolo ſerm. 29 *cupiditatis oppreſſus, & ipſa totus conſcientiâ fraudis incurvus.* Stati ni mógel, sa vol kir je od tesháve njegóve lakomnoſti tlázhen, inu od vejſte sa vol pese njegóve golúſije inu drugih grèjhou potert inu upognjen. Vſtal je Matthéush ſpod te pese inu tesháve, tàr ſhàl je sa JEſuſam. Is tem saklàl je Matthéush tega velíkiga inu kozaſtiga koſla, ſam ſebe is tem nosham te pokúre, tega pobúlſhajnja, inu takú: *fecit ei convivium magnum Levi.* Stúril je eno veliko goſtarijo JEſuſu ta *Levi*, nad katéro veſsélil ſe je bul, inu nad to imèl je enu vehſhi dopadéjne JEſus, kakòr nad uſem drugim, kar je bil per temu koſsilu njemu naprèj poſtávil: sa vol katériga prau govóril je ta ſgur ſpomneni *Sylvejra*, inu *De la Haye*, kir ſta djàla, de tu preobérnejnje teh Grèjſhnikou je JEſuſu ta ner lubiſhi, uſhézhniſhi inu perjétniſhi ſhpisha; katéru, zhe od tod.

Zhe od tod, právem: poglédamo h temu, kar je ſtúril JEſus
Num 10. is Matthéusham; takú nad tem najdemo to rèjſnyzo, kir sa vol tega de Matthéuſh bil je saklàl ſam ſebe is tem nosham te pokúre: de poſtávil je bil JEſuſu ſam ſebe k'eni ſhpishi ſkusi tu preobérnejnje inu pobúlſhajnje naprèj; pouſdignil je JEſus Mattheusha takú
Corne. à La. in Mat. 9. de ga ni le ſamú uſèl, kakòr govóry *Cornelius*: *ad gratiam, ſed & ad familiam ſuam, intimámque amicitiam & Apoſtolatum.* V'to gnado, tèmúzh tudi ú druſhino inu dershino; tèmúzh tudi ú to nèr perſerzniſhi perjaſnoſt: de ſturil je JEſus Mattheusha is eniga superniga koſla enu ſlednimu uſhezhnu Jagnje: de ſtúril je JEſus Mattheusha is eniga Publicana, eniga Apoſtola: is eniga Zollnarja, eniga Evangeliſta, is eniga Vhernika, eniga Shkoffa ú tem Samurſkim krajteuſtve: de ſtúril je JEſus Matteusha is eniga Lakomnika, eniga Martyrnika: is eniga Golúffa, eniga Pravyzhnika: is eniga Laſhnyka eniga rèjſnyzhniga Pridigarja: is enobeſſédo. Stúril je JEſus Matthéusha is eniga snániga, vèjdezhiga inu ozhitniga Grèjſhnika k'enimu velikimu Svetnyku ú Nebeſseh, inu k'enimu velikimu Patronu, k'enimu mogozhnimu Pomozhnyku temu reunimu zhloveſtvu ſa ſemle: kakòr nam ſprizhúje S. M. Cerku, kir ta ſama ſebe, ali: bul rekozh: ſvoje duhoune, vjèrne otrózhyzhè ú pomuzh S. Mattheusha pèrporózha, rekozh: *Beati Apoſtoli & Evangeliſtæ Matthæi Domine precibus adjuvemur:*

ut

ut quod poſſibilitas noſtra non obtinet, ejus nobis interceſſione donetur. Nej nam bode, O Goſpud! ſkusi proſhnja S. Apoſtola inu Evangeliſta Mattheusha pomáganu: de kar naſha ſlabuſt namóre obdèrſháti, ſkusi njegovo proſhnjo nam bode dodelénu. Is katérim kashe ſe nam ta velyka zhaſt, h'katéri bil je JEſus Mattheusha pouſdignil, sa vol tega dopadéjna inu uſhezhnoſti, katéro ſtúril je bil *Levi* JEſuſu istem, kir je njemu ſam ſebe k'eni ſhpishi per te narejeni goſtarji gori poſtávil: tu. *Bre. Roma. die 21 Sept.*

Tu, kir ſpremiſhlúval je ta ſlovezhi Ciſtercienſer *Cæſarius*, h'poterjéjnu uſega tega, inu k'enimu troſhtu tega zhloveſtva isrékal je te beſséde: *Vitiorum occiſio Convivij ſalutaris eſt præparatio, ſic vitia mactanda ſunt, ut cum operibus virtutes eluceſcant, in quorum eſca JEſus ut plurimùm delectatur, reficitur & ſatiatur.* Saklájne teh grèjhou je enu pèrpraulájne te goſtarije: takú saklat imajo ſe ty grèjhi, de is nyh ſvèjtejo ty tugenti, û katêrih, kakòr ú eni perjetni ſhpishi JEſus ta ner vehſhi ſlaſt inu veſsélje ima: nad teme ſe JEſus reſsveſséli, is temi ſpisha ſe inu ſiti JEſus. Katéru bi imelu ſlednimu rè ozhy odpréti, de bi, kir en ſledni shely eno tako ſhrezho is S. Mattheusham tega Iſvelyzhajnja dobyti, is S. Matteusham eno tako ſhpisho JEſuſu pèrprávit, ſe podvisal: Sa tu, Ah! pójde ſedaj en ſledni ſam ú ſe, inu ſpremiſli, ú kaj sa enim ſlanu ſe ſnájde: ſe snajdeſh en Lakomnik na blagu, de tu grabiſh pod ſe po ſyli inu kryvyzi? de derſhiſh ú rokáh kakò ú kléjſh ah tajſtu &c. Se snajdeſh en Vherni Kryvyzhni, katéri zhes uſo ſpodobnoſt ulézheſh od poſsódenih denárjou te zhimshe, ſhpáraſh shitu, vinu inu drugu do dragyne? &c. Se snajdeſh en Preſhesſhnik, en Nazhiſtnik, katéri namiſliſh na drugu, nashelíſh drugiga, nu nagovoryſh drugiga kakor le ſlaſt, luſht inu veſsélje tega meſsa? &c. Se snajdeſh en Golúf de méreſh pizhlu, de vagújeſh porédnu, de enim tergaſh doli, drugim vezh pernajtújeſh, dajeſh unkaj inu menújeſh sa dobre te ſfáuſhane denárje? &c. Se snajdeſh en Opráulyviz, katéri is tvojm jesykam delaſh te brumne h'nabrumnem, is opraulájnam nasanéſheſh ne Duhônim, ne Deſhelſkim; ne mladim, ne ſtarim? &c. Se snajdeſh en Preuſetnik, katéri najſzheſh drugiga kakòr druge potert, inu ſam ſebe povihſhat? katéri nagléidaſh po drugim kakòr po zhaſtè, po ſhtimájnu, po titelnih, po viſsokúſti? &c. Se snajdeſh ú enim drugim grèjhu? Eh; gléj, gléj, O Greſhnik! de sakóleſh tega koſtla tvojga grèjha; de sabódeſh letéga is nosham te Pokúre, de umóryſh letéga is enim pravim pobulſhájnam, de sapuſtyſh te hude naváde, de opuſtyſh te sapelave tovarſhe, de odſtópiſh od grejſhne perloſhnoſti

Nunq. 11. Cæſar. in hoc feſto.

Moralel

noſti po exemplu S. Matthéusha; katéri na enu ſamu, *Sequere me:* hodi ſa mano uſe letu bil je doperneſsel. Is katérim, *Fecit,* ſtúril je bil JEſuſu ne le ſamu veliku; temuzh tudi enu uſhezhnu inu perjétnu koſsylu, kir je bil njemu ſam ſebe preoberneniga, pobúlſhaniga inu od grejhou ſnaſhniga ſa eno ſhpisho naprej poſtávil. Tu, tu imélu bi enimu ſlednimu te ozhy odpréti, de bi ſtúril, kar vidi S. Matthéusha dopernáſhat.

Num. 12. Ali: Eh ſmili ſe G. Bogú! kir, aku ſi lih uſi shélimo is S. Matthéusham to ſrézho pèr, inu od JEſuſa ſadóbit: véner pèr teh ſhelah nobéniga fliſsa nakáshemo: kir saklàt ſamy ſebe is tem nósham te Pokúre nózhmo, kir ſkusi enu pravu pobulſhájnje ene JEſuſu uſhézhne ſhpishe perprávit ſe napodvisamo: inu tu uſe is tega kir te JEſuſave beſséde: *Sequere me.* Hódi ſa mano: naubágamo, naſtúrmo inu is Matthéusham nadópolnimo: sakaj. Aku ſi lih klizhe naſs JEſus ſkusi Pridigarje, ſkusi Spovédnike, ſkusi Goſpósko, ſkusi Stariſhi, ſkusi dobru notar dajájnje S. Duhà, ſkusi zhes naſs poſláne bolésni, draginje, huda ureména, inu vezh takiga: véner per uſem letem ſedemo, leshemo kakòr zhoki, ſe naganemo kakòr kláde, nauſtánemo is S. Matthéusham, katéri na enu ſamu: *Sequre me.* Hódi ſa mano: *Surgens ſecutus eſt eum.* Vſtàl je góri, inu je ſhàl ſa JEſusam; de bi my tudi ſa tajſtim hódili, de bi my njegóu S. vuk derſháli, de bi my njegóve S. Sapovede polnili, de bi my is Matthéusham sapuſtili tu, kar naſs'ulézhe ú pogublénje.

Num. 13. Tu, tu, právem dalej: odpreti imélu bi ſlednimu te ozhy, de bi ſpregledali to potrébo, inu premiſlili to navárnoſt, katéra nam naprej ſtoji: sakaj, kakòr vèjſte, JEſus ſedaj memo inu okuli naſs hode, ſedaj naſs klizhe, de bi hodyli ſa nym: zhe ſedaj my njegóu glaſs inu klizajne napoſhlúſhamo, ob zhaſsu naſhiga klizajnja on naſs nabóde poſhlushal, kakòr ſe puſty ſhlishat ſkusi tega modriga Salomona: *invocabunt me, & non exaudiam.* Bodo h'meni kli-*Prov.* 1 zali, bodo h'meni upyli, inu jeſt nyh nabom uſhliſhal: inu tega povèj ta urshoh, rekozh *quia vocavi, & renuiſtis: extendi manum, & non fuit qui aſpiceret.* Kir ſim klizal, inu vy ſte odpovédali: jeſt ſim ſtégnil h'vam mvojo róko, inu ga ni bilu, katéri bi bil poglédal, katéri bi ſe bil is ſvoje hudóbije uſdignil, katéri bi bil uſtal gori od pregrèjhe, katèri bi bil ſvoje shjuléjne pobulſthal: h'katérimu perſtavi, de. Kadàr ty, katéri ſedaj njegove ſhtime poſhlúſhat nózhejo, bodo ú nyh navárnoſti h'njemu upyli, ſmejàl ſe bode h'nyh pogublejnu: *ego quoque in interitu veſtro ridebo.* Ah groſne inu ſtrashne beſséde! katéru ſhugajnje de nad nami ſe na ſgody: poſhlushajmo to ſhtimo, tu klizajne JEſuſavu, uſtanymo gori,

ſakolymo te koſle, naredymo is nathim pobulſhajnam JEſuſu eno ushezhno ſhpisho is S. Matthéusham; kir taku is nym odbeshali bomo uſi navarnoſti: kir taku deleshni bomo te ſhrezhe, JEſuſu ena uſhézhna ſhpisha poſtati, is koſlou ene jagnjeta gratat, inu takú na ſodni dan is S. Mattheusham na to deſno, Nebeſhko ſtràn poſtáuleni biti. Katéru de ſe loshaj sgody, ſtópymo dalej, inu is tem ſklenem.

Berem, de. Kir ta salubleni Shenin sagledal je bil ſvojo Nevèjſto, ú mej drugim djàl je h'njè: *Egredere, & abi poſt veſtigia gregum, & paſce hædos meos.* Pojde unkaj, hodi sa zhedo, inu paſſe mvoje koſle. Zhudna rezh: ſlabu ſhtimájne je tu, de ta Shenin ſvojo lubo Novèjſto na gmájno te koſle paſti poſhila. Ali: slágama, kir tu je ena figura tega, kar JEſus ta salubleni Shenin sapovédal je ſvoje ner lubiſhi Nevèjſti inu Matéri Marji Divizi, kir je njè zhes dàl te koſlle te Grèjlhnike, kir ona ner bul snà inu podvysa ſe tajſte paſti: *Paſcit autem, cum eos per Pœnitentiam vertit in oves.* Paſse pak ta, ker ona ſkusi nje muzh inu gnaco perpráve h'te pokúri, inu takú is koſlou, ouze inu jagnjeta dela práve *Guilelmus Abbas:* katériga ú mejdrugimi, ena prizha je una, od katére piſhe.

Malvenda en Dominicaner piſhe, de. Bila je ena lepa inu bogáta Goſpodizhna, katéra po ſmerti nje Starſhou, bila je ú ſkerbe nje Ozhéta brata. Ta kir je bila podraſla, inu ta Striz nje lepóto vidil, bil je on letó naſpodobnu poſsylil &c. Ta kir ſe je ſhiroka ſpoſnála, is ſhpota zagala je, uſáme en noth, uhóde ſe ú trebuh is miſljo ſebe inu Dèjte umórit: ú tem kir prebodéna prezer ni mogla umréti, poklizhe na Mario. Inu póle letà ſdajzi ſe njè perkáshe, po enim Maternim poſvarjéjnu njò oſdrávi, inu sapovè, de ſe ima S. Alanu ſpóvedat, inu kar bo on njè sapóvedal, doperneſti. Tu kir je ſturyla, saperla ſe je po povéjle S. Alana ú en kloſhter, tukaj delala je eno ojſtro pokúro, ſklenyla ſvetu njè shjuléjne, de poſtála je is ene kose ena ouza, inu poſtáulena je na plat deſna tega Iſvelyzhajnja, h'katérimu bi na bila priſhlà, kadàr bi Maria na bila njè paſla, inu od grèjha odvérnyla. Sa tu, Ah lubesnivi! obernymo ſe tedaj h'Marji h'te mogozhni Paſtáryzi, poproſsymo letò de naſs uſame ú nje ſkerb, de naſs ſtury poſhlúſhat njè glaſs inu ſhtimo JEſuſavo, kir takú ſturyli bomo, kar ſturil je Mattheush ta S. Apoſtel; inu takú is nym deleſhni bomo tega Iſvelyzhajnja, k'katerimu pomagaj nam O S. Mattheush,

A M E N.

Num. 14. *Epilog. Cant.* 1. *Guilil. Abbas in loc.* *Num.* 15. *Malve. in Añal. Dmi. nic. An.* 1237.

TA XCII. PRIDIGA.

Na XXVII. dan Meſza Kimouza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan SS Coſma inu Damjana Martyrnikou.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Oſtendenda cupienti	Gdúr shely shjuléjne právu.
Vitam veram, & volenti;	Treba kásat t'mu sa právu:
Triplex eſt juſtitia.	Trújina Pravyza je.

Thema.

Juſti autem in perpetuum vivent. *Sapient.* 3.
Ty Pravyzhni pak shiveli bodo na vekumaj. Ib.

Num. 1. DE hváljo inu zhaſtè, de ſhtimájo inu ú zhiſlim dèrſhé ſe te Nebeſa od Ludy, tu nym ni uſèt sa slu, inu samérit; kir te *Exord.* uredne ſo ú rèjſnyzi te zhaſty, hvale inu ſhtimájna: sakaj, kakor govóry *Bonaventura* ta S. Seraphinſki Vzhénik: *Cœlum eſt corpus nobiliſſimum, altiſſimum, maximum, & omnis generationis cauſa &* *S. Bona.* *principium.* Tu Nebú je ner shlahtnishi, tu ner vihſhishi, tu *Conc.* 5. ner vehſhi truplu, tar uſega saróda urshoh inu sazhétik. Ja, ka- *de plur.* kòr *S. Joannes Damaſcenus* dalej právi: *Cœlum eſt continentia viſi-* *Mart.* *bilium & inviſibilium creaturarum.* Tu Nebú je uſeh, takú videozhih, kakòr navideozhih Stváry en sapopádik. Karére beſséde, *S. Da-* *maſc. l.* kaj kashéjo nam drugiga, kakòr zhaſt, hvalo, urednoſt inu shlaht- *2. c. 6.* nuſt teh Nebeſs; sa vol katériga práu inu ſpodóbnu dèrshé ſe ú zhaſtè inu hvali, ú urednoſti inu ſhtimájnu, ú zhiſlim inu ú zeni od Ludy te ſemle. Vener.

Vener, právim: Te Nebeſsa, aku ſi lih ſo ú eni taki zhaſtè, *Num.* 2. urédnoſti inu ſhtimájnu: vener, ena ſlédnja shiva rezh, kakòr S. *Auguſtinus* právi: *Omnis ſubſtantia vivens ſublimior & nobilior eſt om-* *S. Augu.* *ni ſubſtantia non vivente.* Slednja shiva bitnúſt vihſhishi, shlahtni- *ſtino ſe-* shi, vrédnishi je inu ſhtimanishi, kakòr ena nashyva inu mèrtva; *l. 7. de* *Civ. Dei* kakòr ſe ſpósna is tega, kir uſe, kar je shiviga bèjshy pred tem, *c. 30.* kar ſhkodit samó e temu shjuléjnu: kir uſe, kar je shiviga glèjda, ttahta inu podvisa ſe tu shjuléjne ohránit; kakòr tu uſi vidimo: sa vol katériga dalej *S. Bonaventura* právi: *Vita eſt tantum bonum,* *S. Bona.* *quod Cœlo nobilius eſt quodcunque vivum.* Tu shjuléjne je ena taka *de ſu. vit* dobrúta, de ena ſlednja shiva ſtvár shlahtniſhi je, kakòr Ne bú ú urednoſti njegovi. Ah vrédnoſt! Ah shlahtnuſt prevelika tega shjuléjna! kir temu tu Nebú ſe more uginyti.

Je tu zhaſsnu, tu posemelſku, tu is uſemi nadlugami, brid- *Num.* 3. kuſtmi, ſlégam, shaloſtjo inu drugo nadléſhnoſtjo napólnjenu shju-

léjne

léjne ú eni taki zhaſtè, zene, ſhtimájnu inu vrednoſti per teh shiválah, de uſe podviſajo ſe tajſtu ohránit, inu ſtégnit na dolgu? Ah! kaj ſa ene zene, vrédnoſti, shlahtnuſti inu zhaſty na bo tu vezhnu, is uſo dobrúto, tróſhtam inu veſséljam napolnjenu Nebeſhku shjuléjne; kir. *Juventus numquam ſeneſcit, decor numquam paleſcit.* Kir ta Mladuſt napoſtarúje, ta Lepóta naprebledúje, ta Lubésan naomagúje, tu Sdravje napomankúje, inu Leben ſe nakonzhúje, govóry *S. Auguſtinus*: kaj tedaj ſa ene vrednoſti na bo tu shjuléjne ú Nebeſseh? ſa tu kir ſo ty lubi Svetnyki dobru vèjdili, ſa tu márali ni ſo ſa nyh zhaſsnu shjuléjne; snebili ſo ſe tega, de bi bily tu vezhnu sadúbili inu poſsédli: katéru ſlúrilu je *Bonaventura* tega S. Vzhenyka vezh inu govórit h'temu zhloveſtvu: *Ergo ſi & nos ad hanc vitam venire volumus, non ultrò moritimeamus, ſed juſti eſſe ſtudeamus.* Bodi tedaj, zhe mi tudi hozhmo letú shjuléjne doſhèzh inu sadóbit, zhe shelimo ú ta hrézhni leben priti; trepétat, inu bati ſe nimamo umréti; temuzh de Pravyzhni ſmo, imamo ſe podvisat, kir tem ſerzhnim, tem pravyzhnim obéta ſe tu vezhnu Nebeſhku shjuléjne: *Juſti autem in perpetuum vivent.* Ty Pravyzhni shiveli bodo na vekumaj. Od tod ſedaj. *S. Augu. in ſoli. loq. c. 10.* *S. Bona. lo. ſup. cit.* *Sap. 5.*

Kir sa tu, is drugimi, ſo dobru vèjdili ty danaſhni lubi Svetnyki inu veliki Martyrniki *Coſmas* inu *Damianus*: sa tu podvisali ſo ſe Pravyzhni poſtáti: bali ſe ni ſo ſmèrti, inu tu zhaſsnu shjuléjne sgubit, de bi bily tu vezhnu doſségli: is katérim dalí ſo nam ta *Exempel*, de bi my, kir uſi is nymi shelimo tu vezhnu shjuléjne uſhívat, is nymi podvisali ſe po te Pravyzi; kir ſama leta ſtury tè Ludy ú tu vezhnu shjuléjne priti, po teh sgúrnih beſsédah: *Juſti autem in perpetuum vivent.* Sa tu, Eh! kir vidimo ta Exempel nad danaſhnimi SS. Martyrniki: kir ſhliſhimo opominuvájne *S. Bonaventura*: sa tu. *Ergo ſi ad hanc vitam venire volumus, Juſti eſſe laboremus.* Ah! zhe tedaj hozhmo h'temu vezhnimu Nebeſhkimu shjuléjnu priti, Pravyzhni poſlíſsájmo ſe gratat inu poſtári, katéru de ſe sgody tedaj, hózhem danaſs per tem kaj dalej oſtári, inu is danaſhnimi SS. Coſmam inu Damianam h'naſhimu troſhtu inu nauku iskásat, de. *Oſtendenda cupienti vitam veram, & volenti triplex eſt Juſtitia.* Gdur shély shjuléjne pravù, treba kasat t'mu sa pravù, trujina Pravyza je. katériga rèjſsnyzo de saſlopjo, to saſhliſsat proſsem, bodo pèr práuleni. *Numer.* *Themat.* *Propoſ.* *Synop.*

Petem od tega modriga Philoſopha is iménam *Ageſilaus*, de leta, kakor od njega piſše *Stobæus*: upraſhan je bil ob enim zhaſsu, katéra je teh dveh zhednoſti *Muzh*, ali: *Pravyza* vrednìſhi, vezh inu ſhtimánihi? na katéru dál je bil ta odgovor, de ta *Pravyza* *Num. 5.* *Indiſſer.*

vyza vezh je, kakòr ta *Muzh* ſhtimana: inu tega je povèjdal ta urshoh, kir. *Si omnes eſſent Juſti, nihil opus fore Fortitudine.* Kadàr bi uſi Pravyzhni bily, potreba bi na bilu nobene *Mozhy.* Is katérim govórjejnam pokásal je, de ſe ima poutod pravyzhnu hodit inu andlat; tar uſélej ta Pravyza kasáti. Is katériga ſedaj vidimo, kaj sa eniga nuza je ta *Pravyza*, kir ta tè Pravyzhne ſtury, de bres *Mozhy* samorejo tu vezhnu shjuléjne sadóbit *Juſti autem in perpetuum vivent.* Per katérim samèrkat ima ſe tu, kar zhes te beſséde.

Stoba, ſerm. 7.

Sap. 2.

Bonaventura ta uſhè ſpómneni Seraphinſhi S. Vzhenyk, kir ſpremiſhlúvàl je te sgúrnje Salomonave beſséde: *Juſti* &c. Ty Pravyzhni bodo shivéli na vekumaj: samèrka, de: Trujina je ta Pravyza, kakòr potreba je h'sadobléjnu vezhniga shjuléjna, namerzh: *Juſtitia, per quam redimus ad Deum celeriter.* Pravyza, ſkusi katéro povèrnemo ſe h'Bugu hitru, kadàr khi ſkusi ena pregrèjho od njega odſtópymo. Dalej, ta druga Pravyza je: *per quam exercemur humiliter.* Skusi katéro poniſhnu ſe drugim podvèrshemo: kadàr to nad od drugih ſturjéno nadléſhnoſt pohleunu prenéſsemo: kadàr ſe tèrpléjnu naupiramo preuſetnu. She dalej ta trjetja Pravyza je: *qua ſervimus Deo perſeveranter.* Is katéro ſtanovitnu ſtrésbemo G. Bogú. Te try, kakòr ſim od ſgoraj djàl: *Oſtendenda cupienti vitam veram, & volenti: triplex eſt Juſtitia* Gdur shely shjuléjne pravù, treba kasat t'mu sa pravù: trujina Pravyza je. Te try ſpomnjene Pravyze, právim: treba je temu kasat, katéri hózhe nad ſabo sgojénu vidit, de. *Juſti in perpetuum vivent.* Ty Pravyzhni bodo na vekumaj shiveli, kakòr vidio ty danaſhni Sveti *Coſmas* inu *Damianus*, katéri. *Adepti ſunt repromiſſiones.* Sadúbili ſo inu doſségli tu oblublenu vezhnu shjuléjne. Katéro trujina Pravyza de per nyh vidimo, h'letem ſtopymo blishaj nekolku, ſpregléjmo tu, kar ſe od nyh bère, inu piſhejo ty *Hiſtorici.*

Stoba, ſerm. 7.

Num. 6.

S. Bona. ibid.

Synop.

Heb. 11.

Metaphraſtes, Ado, Baronius inu drugi piſhejo, de. V' *Arabij* ú tem Meſte *Ægea* ſtanuvála ſta dva brumna Sakoníka, katéra shegnagna ſta bila is Dvojzhizhi, is dvema Synovama, katére puſtila ſta *Coſmas* inu *Damianus* imenuváti: katére ta brumna Mate *Theodora* per mléku rounála je h'brumnoſti inu h'tugentam. Lety Púbizhi kir priſhli ſo bily h'shulam ſpodóbnimu zhaſsu, inu, kir umèrl je bil nyh Ozha, dani ſo bily od te ſkerbne Matère na vúk ú te ſhule, ú katérih jemáli ſo ne le ú vzhenúſti; temuzh tudi, inu ſizer bul ú te brúmnoſti gori takú, de ſo ſe uſi nad nymi zhudyli: ſlaſti pak, zhes nyh pokórſhino. Sakaj ty, kadàr ſo khi kaj, kakòr drugi Mladénizi pregrèjſli ili, tar sa vol tega od Matére, ali: Vzhénykou poſvarjéni bily, *Celeriter*, ſdajzi ſo tu pobulſhali; kakòr vidit

Num. v.

Confir.

Pars. 1.

vidit je biiu nad *Coſmaſam*. Letá kir je bil samèrkal, de *Damianus* uſel je bil en dàr od ene Shenè, katéro je bil oſdrávil zhes naprèj uſetje obeh, kir ſta ſi bila uſela naprèj nigdar nizh lohna uſeti od teh, katéra ſta, kakòr Arzata celyla, inu oſdráulala; temuzh tu uſe sa Boſhja vójla ſturyti. *Coſmas* tedaj, kir je bil samèrkal, kaj ſturil je bil ta *Damianus*: reſsèdel ſe je bil takú zhes njega, de djàl je, de ga napúſty h'ſebi pokópat, sa vol tega, kir uſel je ta dàr. Katéru, kir vidil je *Damianus*, právil je temu jeſnimu Bratu, de tu ni uſel sa plazhylu; temuzh is lubéſni prutje JEſuſu, kir ga je ta Shena per JEſuſavim Iméne sarótyla, de je ta dàr sa JEſuſavo vojla mogel uséti. Ali: *Coſmas* ſe ni púſtil utoláſhit, inu ſerda ni puſtiti hótel; temuzh is eniga naſmaſtniga ajffra ſtàl je terd ú te jéſe, ſerdu, navójle inu mèmrajnu zhes *Damiana*. Katéru kir vidil je JEſus, perkásal ſe je *Coſmaſu*, tàr djàl je h'njemu: *Curtam ſeverè?* Sakaj ſváriſh takú ojſtru tvojga Brata? kir ta ni nizh kryviga ſtúril: ta dàr, katériga je uſel, uſel ga je sa mvojga Iména vójla, h'katérimu bila je njega ta brumna Shena saróſyla. Katéru kir je ſhliſhal, pádel je h'pèrvemu na koléna pred JEſuſam, inu próſsil sa odpuſhájne; po tem pak pred *Damianam*, inu proſsil tajſtiga sa saméro, de je takú naſpodóbnu godèrnjal zhes njega. Tu, tu, Ah!

Ah *Chriſtiani*! kaj kashe nam drugiga, kakòr de *Coſmas* inu *Damianus* ta danáſhna Sveta Brata, inu velika Martyrnika, kasala ſta to pravo Pravyzo, kir ona dua ſhla ſta: *Ad Deum celeriter*: h' Bugú hitru inu bres odláſhajna? kir, kadàr ſta khi ſkusi en, ali: drugi tadel odſtopyla od tega, ſdajzi, kakòr ſta ſhliſhala enu poſvarjéjne, sapúſtila ſta tega, pobuſhala to ſmamo, inu h'Bugu *Celeriter*, hitru ſe povèrnyla: kakòr káshe *Coſmas*, kir na poſvarjéjne Chriſtuſhavu odpúſtil je *Damianu*, inu praſel sa saméro; tàr JEſuſa sa odpuſhajne. Is tem dala ſta meni perlóſhnoſt rezh is S. Bonaventuram. *Si peccàmus ad Deum redire ſtudeamus*. Zhe grèjſhimo, zhe pademo ú eno pregrèjho, podvísajmo ſe h'Bugu povèrnyti: kir grèiſhiti je zhlovéſhku, ali: ú grèjhu oſtáti je hudyzhje. *Humanum eſt peccare, ſed diabolicum in peccato ſtare*: govovy *S. Bonaventura*. Sa tu, Ah! zhe shelite enkrat priti ú tu právu inu vezhnu shjuléjne, kir. *Juſti in perpetuum vivent*. Ty Pravyzhni bodo ta vekumaj shiveli, kashyte is temi danáſhnimi Svetnyki to Pravyzo: povernite ſe h'Bugu, od katériga ſte is pregrèjho odſtopyli: sapúſtyte is oymi vaſhe tadle, ſmáme, hude naváde, sapelave továrſhe, inu perloſhnoſte: sapuſtíte to hudyzhavo ſhluſhbò katéro ſte njemu is pjanſtvam inu poſhreſhnoſtjo, is fouſhijo inu

Num. 8.

S. Bona. loc. ſup cit.

Sap.

nazhíſtoſtjo, is golufijo inu navoſhlivoſtjo, is lenóbo inu toſhlivoſtjo, is ſerdam inu preuſetnoſtjo, is opraulájnam inu kradlivoſtjo, is vhèrnijo inu lakomnoſtjo, tar is drugo pregrèjho iskasuváli. Odſtópite po exemplu teh danaſhnih Sveteh Martyrnikou od hudiga, inu ſtopíte, *ad Deum celeriter*, is hitruſtjo h'Bugu: pobulſhajte vaſho ſmámo, porounájte is pokúro, kar ſte ſkrivili is pregrèjho: nameſtite is tugente, kar ſte samúdili is porednim shjuléjnam. Is eno beſsédo bodite ubúglivi, kadàr ſte h'dobrimu opómnjeni, kir takú is S. *Coſmam* inu *Damianam* kasali boſte to pèrvo ſorto tè Pravyze, is katéro pomagali ſi boſte k'vezhnimu shjuléjnu. Ali: per tem naposábyte na to drugo, katéro kasheta *Coſmas* inu *Damianus* ta dua Sveta Brata inu Martyrnika, aku is nymi hózhte tu vezhnu Nebeſhku shjuléjne dobyti.

Morale.

Num. 9. Part. II. Sim djàl od ſgóraj de ta druga Pravyza je tajſta, *per quam exercemur humiliter*. Is katéro ſkúſhani ſmo poniſhnu ú te ſhlúſhbe Boſhji. Ta Pravyza pak iskasúje ſe, kadar ſe ta zhlovik: *Subijcit majori, æquali & minori*: podvèrshe temu vehſhimu, enakimu inu majnſhimu sa Boſhjo vajlo, govóry S. Ozha *Bonaventura*: V'katérim obſtójji ta práva Poniſhnoſt, inu takú ta rèjſsnyzhna Pravyza. *In his tribus perfecta humilitas, & per conſequens perfecta Juſtitia monſtratur.* Letá ú te trujini Poniſhnoſti obſtojezha Pravyza je tajſta, katéra dela te Ludy pravyzhne pred Bugam. Na to, právim: poleg te pèrve Pravyze nimaj. posábit, kakòr posabyla niſta ta dua danaſhna Sveta Moſhà, inu poniſhna Martyrnika, kakòr je vidit.

S. Bona. ibid.

Poleg teh ſgurnih Piſarjou, pithe dalej *Surius*: de. Po tem kir *Coſmas* inu *Damianus* sazhéla ſta bila kasat nyh velika kumſhtega Arzarſtva ú oſdraulájnu teh Bolnykou, katére ſta bres ufega lohna, inu le samú, sa voljo Boſhjo, oſdraulala; kasala ſta ú tem eno veliko poniſhnoſt: sakaj leta dua ſtrégla ſta takú tem vbógim, kakòr tem bogátim; inu takú uſem uſeh ſort Bolnykam ſta bila pokorna, tàr volnú perpráulena poſhtrézhi. Katéru, Eh! kaj je drugiga, kakòr podurezhi ſe, *Minori*, temu majnſhimu, temu poredniſhimu? inu tu kasala ſta *Coſmas* inu *Damianus* is dobro tàr veſsélo vójſko; nizh de gazhi, kakòr podvergla ſta ſe *æquali, & majori*. Temu enakimu inu vihſhiſhimu. Temu enakimu podvèrgla ſta ſe, kir ta kakòr Brata eden temu drugimu ſta bila pokórna: eden temu drugimu ſtrégla, eden pred tem drugim poklekuvála, eden tega drugiga proſsyla sa saméro, eden tega drugiga ubugala; nizh dergazhi, kakòr ubugala inu podvergla ſta ſe, *majori*, temu viſhiſhimu, temu vehſhimu, namerzh: Chriſtuſu, Stariſham inu Shulſkim Vzhenykam, od katérih ſim odſgoraj govóril. Inu tu uſe

Num. 10. Surius. tomo. 5

uſe ſa vójlo Boſhjo. Katéru ſpremiſhleózh S. Ozha *Bonaventura*, is ſauſetjà saúpel je: *O quàm meritorum! O quàm laude dignum ſe ſubijcere omni homini propter Deum!* O kaj ſa eniga lohna! O kaj ſa ene zhaſty inu vale urednu je tu poniſhnu podvèrſhejne ſlednimu zhloveku, ſa Boſhjo vojlo! kir, kakòr govóry dalej: *Quia SS. Martyres hoc fecerunt, apud Deum ſublimati ſunt.* Tu, kir ſo ty SS. dananſhni Martyrniki ſtúrili, ſa tu povihſhani ſo per Bugu, de ſta prejela ta lohn tega vezhniga shjuléjna, kir is tem ſturjenim: *Operati ſunt Juſtitiam.* Delala, ſturila inu dopolnyla ſta to Pravyzo: kir ikuſi tu poſtála ſta Pravyzhna, inu uredna Nebeſs, kir, kakòr. *Juſti in perpetuum.* Shiveli bodo na vezhne zhaſse. *S Bona. loc. ſup. cit.* *Hebr. 11* *Thema.*

Tèm, Ah! hózhmo mi enáki ú tem vezhnim shjuléjnu poſtáti? Ah! poſliſsajmo ſe tukaj ú tem zhaſsnim shjuléjnu nym ſe enáki kasáti: treba je nam is nymi ſlednimu Vehſhimu, Enákimu inu Majnſhinu zhlovéku sa Boſhjo vójlo poniſhnu ſe podúrezhi, kir tu je ta druga ſorta te, h'sadobléjnu tega vezhniga shjuléjna potrébna Právyza. Ta, Ah! aku ſi lih takú potrébna je: véner letè je málu per tem zhlovéſtvu vidit; kir, khej ſo ſedaj ty katéri bi ſe pred enim Enákim, ſhè mejn pred enim Majnſhim poniſhali? kir pred témi Vehſhimi ſe nózhejo poniſhat: de bi ſèdáj mógel eden rézhe, de ſe dopólnjenu vidi tu, kar govóril je *Saluſtius* nekedaj, rekózh: *Natura mortalium audia eſt Imperij.* Ta zhlovéſhka Natura lákomna je goſpoduvájna. Kir ſèdaj uſi le Goſpúdje inu Sapovejduváuzi hózhejo biti: uſi hózhejo inu yſzhejo de bi ſe nym ſtréglu, de bi ſe uſè pred nïmi poniſhuválu. Te Enáke tadlajo. Te Majnſhi sanizhújejo, inu tem Vehſhim ſtávjo ſe super. Ah! je le letú kásat to Poniſhnoſt? je le letú dopèrnáſhat to Právyzo? Ah! nak, nak, *O Chriſtiani!* inu per tem tróſhtate, vupate ſe ú Nebéſseh shivit na vekumaj? Ah! nikàr, nikàr takú; tèmúzh podviſajmo ſe kásat is dananſhnimi Sveteme Martyrniki to Poniſhnoſt: podviſajmo ſe uſèm Vihſhim, Enákim inu Májnſhim sa Boſhjo vójlo podurézhi, kir takú kasáli bomo to drugo ſorto te h'sadobléjnu tèh Nebeſs potrébne Právyze. Per tem pak ſpomnit ſe nam je potréba na to trijétjo námerzh: na to Stanovitnoſt ú te ſhlúſhbe, ſtréthbe inu úlubéſni Boſhji: kir, kakòr.

Bonaventura ta S. Ozha dálej právi: de. H'sadobléjnu tega vezhniga shjuléjna potrébna je ta: *Juſtitia, qua ſervimus Deo perſeveranter.* Is katéro ſhlúſhimo, ſtréthemo G. Bogú ſtanovitnú: katériga povèj ta urshoh, rekòzh: *Nihil enim valet bonum inchoare, & hoc uſque medium trahere, ſi non adſit perſeverare.* Nizh naſdà, nizh nanúza dobru shivit sazhéti, tu do ſréde shjuléjna pelati, zhè *Num. 12.* *S Bona Ibid.*

ſe

Ps. 111. ſe na sadnje odſtópi. Tu, kar ſe en krat sazhne, zhè ſe ſtanovitnu nadèrshy do konza, zhè ſe do sadniga naobſtóji per tajſtim; nizh h'tè potrébni Právyzi napomága: kakòr tu is eno pèrgliho inu exemplam potèrde ta ſgur inu vezh krat ſpomneni S. Seraphinſki Ozha, kir právi: de. Ty, katéri ú tèm en krat sazhétim naſtóje ſtanovítnu do konza, enáki ſo tem *Leopardam:* katériš kakòr.

Num 13. Piſhejo ty *Naturaliſti*, inu ſubſebnu *Bercorius:* od te groſne beſtie, de. *Leopardus prædam ſuam ſaltu inſequitur, & non curſu, & ſi in tertio ſaltu non arripuerit prædam, ſiſtit.* Ta *Leopardus*, ta groſ-

Simile. na inu poſréſhna *beſtia*, kadàr lovy eno drugo Suirjázhino, taku on te na lóvy tékòzh, témùzh ſkákáje, zhè te ú trjétim ſkóku nadobji

Bercorii. l. 10. c. 99. Kedaſterii. inu napopáde, ſkákat sa njó nehà inu jéjna. *Et ſic laborem aſſumptum, & beſtiam ſimul perdit.* Inu takú sgûby to beſtjo, katéro je lóvyl: inu to mújo, katéro perſádil ſe je ú ſkakájnu sa tajſto. Tu, kar ſgódy ſe inu pergódi te beſtji *Leoparda* ú tem okrázhenim lóvu, tu, právi *S. Bonaventura:* pergódi inu pèrnére ſe temu, katéri per tem dobrim djájnu ſtanovítin do konza naoſtáne; tèmúzh

S. Bona. Ibid. od tajſtiga nehà inu jéjna: sakaj ta tu sazhétu dobru délu, mújo, fliſs, katéru je kásal, sgúbi bres núza, inu is velíko ſhkódo; kir per tem nima nobéniga dobyzhka lóhna inu plazhyla: kir te Právyzi mánka ta ſtanovítnoſt, katéraje h'te trjétji Právyzi potrébna. Sa katéru, kir ſta dobru snála inu vèjdela ta dua danáſhna Sveta Brata inu Martyrnika *Coſmas* inu *Damianus*: sa tu ſtáta ſta ú tem sazhétim dobrim djánu ſtanovítna do konza, inu bres nléga nehájna, kakòr.

Num. 34. Od teh piſhe dálej *Baronius*, inu drugi: de. Potem kir ta dua Sveta Arzata inu Arznji Dohtarja *Coſmas* inu *Damianus*, délala ſta velíke zaihne inu zhudeſsa nad Bolnykhi, katére ſta vezh is S. Shégnam, kakòr is arznjami oſdraulála; tàr tu svèjdel ta Sodnyk te Deſhéle Lyſias púſtil je te ujèt inu pred ſe perpélat. Te je sázhel jeſnu ſpraſhúvat, is kaj sa ene Deſhéle ſta? kaj sa eniga imena, inu kaj sa ene Vjère? Na katéru odgovórila ſta, de ſta is *Arabiæ*, *Coſmas* inu *Damianus* is iménam, Brata od Ozhéta inu

Baroni. tom. 2 biſt Eccl Matére; tàr oba vjèrna Chriſtiana. Tu, kir ſhlíſhal je *Lyſias*, de bi ſtúril vójlo teh groſnih Cæſarjou *Diocletiana* inu *Maximiana*, katéra ſta bilà uſèm Sodnykam po Rimſkim Cæſarſtou sapovèjdala te *Chriſtiane* ſilit, te Máliſke mólit; ali: pak martrat, klàt inu móryti. Tu povèjle, právim: de bi bil *Lyſias* dopólnil nad *Coſmã* inu *Damianam*, sazhèl je bil te od Chriſtuſhave, h'te Ajdouſki Vjèri ſtópit, opómynat; ali: sabſtójn. Na tu shúgat is martro. Ali: sabſtójn, kir ſta ſe temu poſmehuvála; tàr odſtópit od JEſuſave

8.

S. Vjère ni ſta hotéla. Na tu ſapovèjdal je nym róke inu nógè nauſmilenu ſvesat, tépſt inu na teh martrat, ú katéri martre: *Alta voce.* Na glaſs, ſta JEſuſa zhaſtyla: od katérigá potróſhtana, djála ſta h'tyranu: *Si ad huc.* Zhè ſhe kaj vehſhi Martre snájti samóreſh, pernéſsi to naprèj, inu boſh vidil to múzh Boſhjo, *In noſtra debilitate,* ú naſhi ſlabúſti. Katére beſséde, kir ſhlíſhal je *Lyſias* ſazhèl je is ſobmy ſkripat, pénet ſe inu groſnu doujati, tàr jéſnu h'tem Svetem Martyrnikam govorit: Jeſt bom ſapovèjdal mvojm brizham Vaſs is ketename ſvesát, inu ú morje urézhi. Na tu ſe ni ſta ſbála, tèmúzh ſahválíla ſta G. Bogà ſa to perlóſhnoſt, de iméla bota kaj ſa njegóvo vojlo terpéti. Na tu ſhlà ſta uſà pretvésena is ketenami h'morju, inu pejla ſta na pótu, *alta voce.* Na glaſs: O G. Bug! Aku ſi lih hodila bova: *In medio umbra mortis,* ú ſredi ſenze te ſmèrti, bála ſe nabóva: *Quoniam,* kir ti boſh is nama. Inu *Pſal.22.*
prau: ſakaj, kir vèrshena ſta bilà ú mórje, ú tem púſtil ni G. Bug letè utónit; tèmúzh poſlàl je eniga *Angela,* katéri odvesal je nyma te ketene; tàr ſdráve inu friſhne poſtávil je na ſuhu. Tu, kir je vidil ta nazhlovéſhki Tyrann, ſapovèjdal je tem brizham en velik ogyn pèrprávit, *Coſma* inu *Damiana* ú tajſtiga urézhi, inu ſheſhgati. Ali: kir. *Non eſt Sapientia, non eſt Prudentia, non eſt Conſilium contra Dominum.* Kir ni Modrúſti, ni Pámetni, ni Svejtuvájna *Prov.21.*
zhes Goſpúda: ſdála ni nizh ne ſyla, ne ogyn tega *Lyſia* prúrje te Mogózhnoſti Boſhji, ſakaj ta je ſtúrila ta dua SS. Brata ú tem ognju bres ſhkóde ſtati, po tem ſèm tàr khe veſselu hódit, inu *Alta voce.* Is glaſsno ſhtimo to zhaſt Boſhjo prepévat: *Tranſivimus per ignem & aquam.* Shli ſmo ſkusi vodè inu ogyn, inu, ti O Bug! *Pſal.65.*
ſhpelal ſi naſs is uſega k'veſsélju. Ty brizhi pak upjli ſo na pomagaje, kir ta ogyn ſhgàl je tajſte inu pékel. Katéru péklu je tudi ú ſèrze tega Tyranna, inu ſlaſti sa vol tega, kir *Coſma* inu *Damiana* ni mógel premágat; ſa tu is tega poſtàl je bil groſovitniſhi, kakòr ta *beſtia Leopardus.*

Od tega, kakòr ſte ſhliſhali, djàl ſim od ſgóraj: de je ene take *Numi*
Nature, de. Ta, kadàr vidi eno drugo Svyr, de bi ſe is njo naſsyril: *15.*
ſhkózhe sa to, en, dua, try krat: zhe te ú triétim ſkóku napopáde. *Siſtit.* Oſtáne, tàr to puſty tézhi. Tému porédniſhi, groſovitniſhi kásal ſe je *Lyſias:* ſakaj ta, kir ſtúril je try ſkóke, de bi bil *Coſma* inu *Damiana* premágal; kir puſtil je bil letè h'pervemu na rokah inu nogah bres uſega uſmilejna vésat inu mattrat. Hdrúgimu is ketnamé prevesane ú mórjè, inu h'trjetjimu ú ta ogyn urézhi; tàr is uſem tem ni teh Sveteh Martytnykou dotékel, popádel, ali; prémágal; per teh trjeh ſkókeh ni oſtal, temuzh ſkozhil je

dalej, ſapovèdal je ta dua na pésa djáti, ſapovèjdal uſe glide ú truple uſak ſébi ulézhi, de ſo koſty pokale. O martra naiſrezhena! Ali: G. Bug jé poslal eniga *Angela*, katére je te SS. Martyrnike is uſe te martre odréſhil, inu potroſhital. Tu, kir vidil je ta Tyrann, ſapovèjdal je brizham, de imajo *Coſma* inu *Damiana* na kriſh h' ſhpótu Chriſtuſu pèrbyti, inu na kriſhih is kamenjam ubyti. Ali: ſabſtojn, kir ty kameni ſo ſkusi muzh Boſhjo, na té, katèri ſo luzhali; padali; inu grosovitnu ranili. Tu zhudu grislu je tega *Lyſia*, de ſapovèjdal je te Svete Moſhè na kriſhi is ſtrelami umórit. Ali: ſabſtojn, kir te ſtrele letéle ſo nasaj, inu te brizhe is drugimi prebádale. Per tem oſtalni ta groſni *Leopard*, temuzh, kir vidil je, de *Coſmas* inu *Damianus* ſtojita ſtanovitnu per JEſuſú, de od njegove zhaſty inu ſhluſhbè naodſtópita: ſturil je ta sadni ſkok, ſapovèjdal je h' ſadnimu tem SS. Martyrnikam tè glavè odſekát na danáſhni dan, ú lètu 285. po JEſuſavim Rojſtve, katérih dúſhe ſhlè ſo ú Nebeſsa, kir, kakòr *Juſti in perpetuum vivent.* Shiveli bodo na vekumaj.

Num 16. Zhes tu ſedaj, *O Chriſtiani!* obèrnem ſe h' vam, inu uprásham, kaj ſe vam ſdy? ni letú kasat ta trjetji ſtuk tè Pravyze? ſkusi katéro sadóbè ſe te Nebéſsa po teh ſgurnih beſséd ih: *Oſtendenda cupienti vitam veram, & volenti: triplex eſt Juſtitia.* Gdur *Synop.* shely shjuléjne pravu, treba kasat t'mu sa pravu: trujina Pravyza je. Ah! pazh, pazh porezhete; inu prau; kir uſe te try ſorte te Pravyze vidili ſte nad *Coſmam* inu *Damianam.* Sa tu, Ah lubi *Chriſtani!* Spremiſlite leteh dvèh Pravyzo: ſpremiſlite nyh h' Bugu hitru pourázhajne: ſpremiſlite nyh Ponithnoſt, inu ſlednimu Podvèrſhejne. Spremiſlite nyh ſtanovitnoſt ú te ſhlúſhbe, ſhtréſhbe inu Lubéſni Boſhji: kir ta dua rajſhi ſta hotéla te tylne martre inu ſmèrt preſtáti, kakòr od tajſte odſtopit. Eh! ſpremiſlite, kakú vy grosnu falite, kir sa enu shúgajne tega vehſhiga, sa enu sanizhuvájne tega továrſha, sa en dar tega ſapeluváuza, sa en luſht tega trupla; inu takú naprèj sa eno drugo tako púſto rèzh: sapuſtite Bogà, odſtopite od njegóve ſhlúſhbe inu lubéſni; tàr na meſte njega lubite, ſhpoſhtújete letè, nizh dergazhi, kakòr te Malyke. *Ah!* tu ni kasat to ſtanovitnoſt ú te ſhluſhbè inu lubeſni Boſhji. Sa tu bati ſe je de napridete, kamer zilate, de sadobili na bote, *Vitam veram.* Tu právu shjuléjne kakòr *Coſmas* inu *Damianus*, katéra sa vol nyh trujine Pravyze, kakor. *Juſti vivent in perpetuum.* shivita, inu shivela bota na vekumaj, kakòr kashe nam tu, is katérim ſklenem.

Piſhe Bagatta; de, Po tem, kir ta groſni *Lyſias* umúril je bil

ta dua SS. Martyrnika *Coſma* inu *Damiana*: ſapovèjdal je bil nyh trupla nasakopana leſháti, puſtyti. Ali: kir Bug teh ſvojh nasapúſty, nasapúſtil ni tudi letè; sakaj dàl je bil notàr ehim brumnim, de uſeli ſo ſkriváj letè is miſljo, te na tihim pokópát, inu ſizer ne na en kraj, inu ukupaj nikar; temuzh ſlédniga po ſebej. Tu, kir ſo mèjnyli ſtúryti, pole pride h'nym ena tekózha Camela, katéra is zhlovéſhko ſhtimo je h'nym rekla: *Nolite ſeparare.* Nalozhyte teh dvèh, temuzh oba ukupaj pokoplyte. Katéru zhudu ſhliſheozhi, pokopáli ſo obà ukupaj na meſte, kir ſta to martro konzhála. Inu prau: ſakaj po ſpodobnoſti mógla ſo biti nyh trupla na ſemli, kir nyh duſhe bile ſo ukupaj ú Nebeſseh: kakòr ſe ſpóſna is tega, kar berem, inu.

Num. 17.

Epilog.

Bagatta in Adm. P. 1. l. 7. c. 4. n. 14

Piſhe dalej ta ſpomneni *Bagatta*, de. Bil je ú Rimu en Shluſhábnik Cèrkve Sveteh *Coſma* inu *Damiana*, katéri imèl je na enim ſtégni eno velyko bolézhyno, inu rano, katére ni mogel nigdar ſzelit inu oſdrávit. H'ſadnimu: obèrnil ſe je letà h'tem Svetem Martyrnikam, inu per teh sazhèl je to pomuzh yſkáti. Enouzh, kir ſe je snéſhil ú eni savuplivi proſhnje: pèrkasala ſta ſe njemu *Coſmas* inu *Damianus*, ſtópyla h'njegovimu bolnimu ſtégnu, perjéla sa tu, inu odrésala bres bolézhyne, tàr na meſte tega ſtégna eniga mertviga is iménam *Maurus*, h'truplu pèrteknyla, tàr is tem odrésanim ſtégnam ſginila ſta ſpred njega. Na tu zhútil ſe je ſdrau, drugi dan odpèrl je *Mauruſau* grob, ogledal tu truplu, neſhel je, de njegóvu rajnenu ſtégnu dèrshálu ſe je Mauruſaviga trupla, sa katéru sahvalil je G. Bogá inu SS. Pomozhnyke.

Num. 18.

Id. ibid. p. 1. l. 2. p. 2. s. 44 n. 14.

She dalej, berem: de. Bil je en reuni kmetizh, katéri, kir saſpàl je bil na pule is odpèrtimi uſtmi, padel je bil ú to nalhrézha, de je bila ena kázha ú njega uleſla; katéra martrala je njega groſovirnu. T'te veliki martri, inu ozhitni navárnoſti teſmèrti, obèrnil ſe je h'Svetem *Coſmu* inu *Damianu*, inu te je s'právim sa vupajnam inu andohtjo na pomuzh poklizal, katériga proſhnjò ſta uſhliſhala, perkásala ſta ſe njemu, sapovèjdala te kazhi sapuſtit tega zhloveka, na katéru ſtella je is trupla, ta reuni oſdrávi, inu ta *Coſmas* inu *Damianus* uſdignila ſta ſe prútje Nebéſsam: kamer ſta ſhla ushivat ſohn teh Pravyzhnih. Ah! lubi *Chriſtiani*! Poglejte ſedaj to rèjſsnyzo mvoje oblúbe, inu podvisájte ſe po te trujini Pravyzi, de is *Coſmam* inu *Damianam* kakòr Pravyzhni shivelí bote na vekumaj ú Nebeſseh, AMEN.

Num. 19.

Alphonſ. Vigliega de 27. Sept.

TA XCIII. PRIDIGA.

Na XXVIIII. dan Meſza Kimouza, ali: Septembra.

Tu je:

Na dan S. Michaëla Archangela.

Synopſis.

Michaël Dux militiæ Cœleſtis
Et auxiliator Eccleſiæ terreſtris,
Opem ferț ubique.

Sapopódik.

Michaël ta Nebeſhki
Orasnik inu katolſke,
Zerkve Pomozhnik
Pouſod nam pomága.

Thema.

Michaël unus de Principibus primis, venit in adjutorium meum. *Daniel. cap.* 10.

Michaël, eden teh pervih Firſhtou, pershel je meni na pumozh. Ibid.

Num. 1. *Enord.* ENa she ſtara naváda je, med Ludmy, de kadar ony kako rezh namorjo ſpelati, ali ſturyti is ſvojo mozhjo, toku gledajo potler ony, de tajſto ſtré, inu ſpelejo s'kumſhtjo inu is fortelnam. Samèrka ſe letò poſsébnu na voiſkah med temi Vojſhàki. Sveſtu dershe ony to navado; inu merkájo, de: kadàr khi ony namórjo mojſtriti ſvoje Souraſhnike s'mezham, alimózhjò, de: potler tajſte premagajo is kumſhtjo, inu s'kakim fortèlnam. Na tako viſho premagal je bil ſvoje Souraſhnike ta imenitni Vojſhak *Epaminondas* s'iménam. Pelal je on vojſko zhes Spartanarje, ali: dokler bilu je vezh veliku :ooo: teh Souraſhnikou, kakòr pak bilu je téh ſvojeh, kaj je on ſturil, de bi njè premágal? poſhluſhajte, kaj s'en fortel je on ſmiſlil. Bil je ob tajſtim zhaſsu en tẽpel, ú katérim jemeli ſo ty Aidji ſvojo Bogino *Bellono* s'iménã, na enimu altarju ſtojézho, na tako visho: na glavi imela je ta Bogina *Bellona* eno ſelesno Cápo: na perſih en panzar: ú deſni roki en swert: inu pod nogami eno poslazheno brambo. Letukaj, ſem ú leta tempel póſslal je ſkervej *Epaminondas* eniga ſveſtiga Shluſhabnika: mu ſapovè, de ima on useti to brambo s'pod nog te *Bellone*, inu tajſto njè ú levo rokò dati, inu potler med Sholnerji resglaſsiti; de *Bellona* uſela je ú roke ſvojo brambo, k'enimu s'naminu, de ona ſe bo ſhnimi vojſkuvála; nym pomagala nyh Souraſhnike pobiti, inu premágat. Ty Sholnerji, kir ſhliſhali ſo ony letò, poſtali ſo ony ſerzhni; ſhli ſo korashni zhes ſvoje Souraſhnike, inu ſo jih shrezhnu premagàli, inu pobyli, inu tokù *Epaminondas*, kar upal ſi ni spelati s'mozhjo, ſpelal je on s'kumſhtjo, inu s'fortelnam. NN. Vſi mi Ludje na

Num. 2. ſemli ſmo Soldatji, inu Vojſháki. *Militia eſt vita hominis ſuper terra*

ram. pravi Job. c. 7. Skusi ú eno miro mòremo ú oroſhy ſtati, inu ſe vojſkuvati, koku dougu shivimo na ſemli. *Adverſus mundi rectores tenebrarum harum.* prave S. Apoſtel *Paulus.* Zhes Luciferja, inu zhes njega paklenſke továrſhe nihder, uſse naſhe shjuléjne nima pred nymi gmaha, uſse ſkusi inu uſselej, po nozhi, inu po dnevi gleda inu trahta ta paklenſki Lucifer, kir ki more on eniga poſhreti, inu pogubiti. *Circuit quærens, quem devoret.* pravi S. Apoſtel *Petrus* s'letem grosnim Souraſhnikam imamo my naſho vojſko: inu letega moremo my premagat; oku ſizer hózhmo my doſsezhi nebeſhko Crono. Ali: koku, inu na kako visho bomo my njega premagali, eniga taziga groſovitniga ſhouraſhnika? kir my ſmo ena ſlaba ſtuàr pruti njemu, ki ſi upàmo njemu superſtati? Ah ne uſtraſhite ſe kerſhanſke duſhe! donaſhni dan nam kashe S. K. Cèrkou, nekar eno folsh Bogino *Bellona*, ampak eniga nebeſhkiga Vojſhaka, S. *Michaëla Archangela*, katéri ima brambo, inu ta mezh ú rokah, leta nam bo perſhel na pomúzh naſhe ſhouráſhnike premagat, kakòr perſhel je bil nekdaj Prerku *Danielu*, kakor on ſam ſprizhuje. *Michaël unus de principibus, venit in adjutorium meum.* Michaël eden teh pervih nebeſhkih Firſhtou, perſhel je bil meni h'pomúzhi, inu sa tega vola rezhem uſim h'troſhtu: *Michael Dux militiæ cæleſtis, & auxiliator Eccleſiæ terreſtris, opem ſert ubique.* Michaël ta nebeſhki Orasnik, inu katolſke Cèrkve Pomoynik, pouſod nam pomága, leto vam bom skasal. *Attendite.*

Job. 7.

Ephe. 6.

1. Pet. 5.

Dan. 6. 10.

Bile ſó vezh krat grosne, inu velike vojſke na ſemli, kakòr samirkali ſo ty Hiſtorici, ali Piſsarji. Ali: v.ner vezhi inu ſtraſhnéjſhi nigdar ſhe ni bila, kakor tajſta, od katére ſtry ſpomin S. Joannes Evangeliſt ú ſvoih ſkerounih bukvah c. 12. *Factũ eſt prælium magnũ in Cælo, Michael, & Angeli ejus præliabantur cum dracone, & draco pugnabat, & Angeli ejus.* Ena velika vojſka poſtála je ú Nebeſseh. *Michael*, inu njega tovarshi vojſkuváli ſo ſe zhes Lucifèria, inu njega tovarshe. *Lucifer* pak inu niega tovarshi vojſkuváli ſo ſe zhes *Nichaëla*, inu njega tovarshe. Rèjſsnyzhnu ena grosna vojſka je leta bila. Uſse te druge, od katéreih piſhéjo, *Plutarchus*, *Tacitus*, *Philo*, inu drugi Piſsarji, ſe morjo pred letò ſkryti, sakaj uſse te druge ſo bile na ſemli inu med Ludmy? ali: leta je bila med Angelzi, inu ú Nebeſseh. Ali: kaj sa en urshoh ali sazhétik bil je te vojſke? *Svarez*, inu drugi *Theologi* uzhè, de en pozhetik lete vojſke bil je ta napuch, alì preuſetnoſt Luciferjova. Sakaj kir bil je on ſpoſnal, de ta druga Perſona ú S. Troyzi ozhe zhlovéſhko naturo gori uſeti, Lucifer ſaslu usel je leto, de bi on, ena taka ſhlahtna ſtvar, mogèl enimu takimu zhlovéku podloshen biti, inu njega molyti. Se

Num. 8

Indulio

Apoc. 12

je sa voljo tega ú pent poſtávil, inu djàl: *Aſcendam ſuper altitudinem nubium, ſimilis ero altiſſimo.* Ah! na nobeno visho nozhem jeſt
Isa. 14. temu zhlovéku podloshen biti, jeſt hózhem ſam ſebe zhes uſse Nebeſsa povſhſhat, inu hózhem ſamimu Bogù gliha poſtáti. Kaj ſhe vezh? sa nym potégnili ſo tudi, veliku 1000. inu 1000 druſih Angelzou? katéri ſo tudi ſe ú pent podali, inu niſso otli Bogu zhloveku pokorni biti. Ta zhas saupije *Michael Archangel*: *quis ut Deus?* kdu je kakòr Bug? kdu ozhe ſe Bogu glihat? kdu ſe smee Bogu super ſtavit: Svetim Michaelam potegnili ſo tudi ty drugi dobri Angelzi, inu ſo super ſtali Luciferiu, inu njega tovarsham, inu taku: *factum eſt prælium magnum in cœlo.* Sazhela ſe je ena velika vojſka ú nebéſseh, ali: kdu je premagal? S. *Michael Archangel* ta veliki vojshak nebeſhki. pravi S. *Joannes* Evangeliſt, *& non prævaluerunt, neque locus inventus eſt eorum amplius in cœlo:* omagali ſo, inu ſo sgubili to vojſko Lucifer, inu njega puntarſki tovarshi. Is nebeſs pahneni ſo bly ú peklenſki breſen.

Koker hitru pahnen je bil Lucifer, inu njega tovarshi is ne-
Num. 4. beſs ú peklenſki breſen: inu ſe tam dolli ſpomnil, de na meſti njega, inu njega tovarshou, bodo perſhly ú nebeſsa ty zhloveki. Ah! ta zhas sdajzi bil je njega uſgal ta nid, ali navoſhlivoſt, inu je sazhel kmalu trahtat, koku bi on mogel ushe Ludy sapeláti, inu na meſti teh nébeſs h'vezhnimu pogubljénju perpelati. *S. Thomas Aquinas,*
1. p. q. kir je enkrat letò premiſlil, upráſhal je on potler, oku ſpodobnu je
62. letò, de G. Bug perpuſti Luciferiu inu drugim hudizham, de smejo skuſhat, inu sapeluvati te Ludy na ſemli. Na katéru upraſhájne bi mogèl eden odgovóryti: de ni zelu popolnama ſpodobnú, de Lucifer ima to oblaſt ſapeluváti te Ludy na ſemli, sakaj, kakòr ne bi ſe rajmalu, kadàr en deshelſke slab zhlóvik bi ſe mogel mètat s'enim velikim Riſsam? ali, en perproſt kmet ſtritat inu diſputirat s'enim uzhénim Dohtariam: takú ſe na raima porezhe eden, de ty pregnani inu fortelnaſti hudizhi imajo oblaſt skuſhat, inu sapeluváti te Ludy na temu ſuejtu. *S. Thomas Aquinas* pak pravi, de letò zelu nekar ni naſpodóbnu, inu nej ſi lih ty hudyzhi ſo pregnani mozhnu, inu fortelnaſti; my pak zhloveki ſlabe, preproſte ſtvári ſamy na ſebi, vender nezh nafalſy. Sakaj G. Bug is ſvojo ſveto gnado poterdi te ga zhloveka, de ga na more hudizh premágat; de ſe ly ureden ſtry ta zhlovik gnade Boſhje. K'temu konzu nam je dal tudi G. Bug ſvoje S. Angelze, katéri naſs ſhirmájo; de le my tajſte ubógamo.

V'eni perglihi boſte letò ſhe bul saſtópyſli, ſe najde zhaſsi khi
Num. en Firſht, ali Krajl, katéri napremore veláke Sholnerſhine der-

ſheti

ſhá ti; inu tokú sapóvedvat namore is kakim mogózhnim Firſhtam, ali Krajlam vojſko pelati, inu tajſtimu ſuperſtati. Kadar potler pak enimu takimu Firſhtu perſtopi inu h'pomúzhi pride en drugi mogózhen Firſht, ali Krajl, Ah! ta zhas nekar ly ſamú ſe on more is ſvoim ſupernikam vojſkuvati, ampak ga more zelù premagat, sapodyti, inu pobyti. Glih na tako visho je uſhafan rezh med nami ludmy, inu med tem fortelnaſtim hudyzham. My, ja reſsje, niſsimo ſadoſti ſamì od ſebe ſuperſtati tem peklenſkim Souraſhnikam, inu nyh ſhkuſhnjavami, ony ſo nam prekumſhtni inu premozhni. Je potreba tedej, de nam pride pomúzh od nebéſs, to je ta danaſhni nebeſhki Vojſhak ſto nebeſhko Angelsko vojſko; de ony naſs ſhirmájo, inu nam pomágajo premágat, inu sapodyti uſso peklenſko hudobo.

Lepù nam poterdi letò S. Piſmu 4. Regum 19. perſhel je bil s'veliko vojſko Krajl *Sennaherib* pod to Meſtu *Jeruſalem*, leto je on mozhnu oblégel, inu ſtiskal od uſsih krajou, de ta reuni Krajl *Ezechias* ni mogel nobéne pomúzhi dobiti, kaj je ta zhas ſturil *Ezechias*? jeikal je on pomúzh od nebeſs, inu je jo tudi dobil. G. Bug, pravi S. Piſmu, *Miſit Angelum ſuum, & percuſſit una nocte, in caſtris Aſſyriorum centum octoginta quinque millia.* Poſlal je G Bug is nebeſsſeniga Angèlza, katéri ú eni nozhi pobel je bil ſtu, pet, inu oſsemdeſset taushent Aſsyriarjou, ali: kdu je bil toku mogózhen Vojſhak, katéri taku hitru pobèl je bil bres mezha, inu bres oroshija, tulkain 1000. Vojſhakou, inu Shouraſhnikou? nobéden drugi, kakòr ta danaſhni Vojſhak nebeſhki S. *Michael Archangel* meni S. Pantaleon. Ah! kuliku krat skaſhe tudi nam ſvojo pomúzh ta danaſhni lubi *S. Michael Archangel.* Se permire doſtikrat, de ty peklenſki hudyzhi naſs obdádò, ſtiskajo, skuſhajo, inu iſhéjo ú ta, ali uni naglauni greh perprávit? de pak my ú tajſti napervolimo: ú tajſtiga napademo, kdu naſs ſhirma inu obdèrshi? S. Michaël, inu ty nebeſhki Angelzi, lety nam h'pomúzhi pridejo, pravi S. Ozha *Auguſtinus. Magnâ curâ, & vigilanti ſtudio adſunt nobis omnibus horis, & locis ſuccurrentes, & providentes neceſſitatibus noſtris.* Is veliko ſkerbjò, inu s'velikim ſtiſsam hytè ty lubi Angelzi nebeſhki nam h'pomúzhi priti ob uſsih zhaſsih, inu po uſsih krajih pomèrkajo na nathe potrèbe, de naſs khi nasadelle ta peklenſki ſhouraſhnik; ali: de khi napridemo ú kako drugo naſhrézho, inu nadlogo.

Num. 6. 4. Reg. 19.

S. Aug. in ſolil. loq. 17.

En exempel imamo letega ú S. piſmu Gen. 22. Sapovédal je bil G. Bug *Abrahamu: Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis Iſaac, & vade in terram viſionis, atque ibi offeres eum in holocauſtum*

Num. 7. Gen. 22.

ſuper

ſuper unum montium, quem monſtravero tibi. Vſémi tvojga edinu rojeniga Synù *Iſaaca*, katériga ty lubiſh, pojdi ſhnim ú deſhélo tega pogléda, na en hrib, katériga bom jeſt tebi pokásal: tam gori boſh ty njega meni gori offral, to je: ga boſh djal ob shiuléjne, inu potler h'pepelu ſeſhgal. O teſka, inu grenka Sapoud Boſhja! ali je mogel G. Bug eno vezhi rezh Abrahamu ſapovédat? vener *Abraham* premagal je ſvojo natura, koker en G. Bogu brumen, pokorn moſh uſel je *Iſaaca* ſvojga perſerzhniga Synù, inu je ſhal dapolniti Sapoud Boſhjo. Ali: glejte, kaj ſe je pergodylu, ta zhas, kir *Abraham* je ſtegnel ſvoj swert, inu je otel mahnit, Iſaaku glavo odſekat; ſaupije en Angel Boſhij: *Non extendas manum tuam ſuper puerum, neque facias illi quidquam.* Jenéj, derſhi naſaj roko, O *Abraham* inu naſturi nezh Iſaaku. Ali gdu je bil ta Angel Boſhji, katéri obvarval je Iſaaka per shjuléjnu? nobeden drugi, kakòr S. *Michael Archangel.* pravi ſupet S. Pantaleon. Chriſtiani mvoji! takishno gnado, inu dobrúto skaſhe tudi vezhkrat nam karſhenikam *S. Archangel Michael.* Bil je zhaſi ta, ali uni ú perloſhnoſti umóriti, ne eniga Iſaaka, ampak ſvojo leſtno dusho, inu tajſto na vezhne zhaſse pogubiti. De pak ni ſe letò ſgodilu, kdu je letáke obvarúval: *S. Mibel Archangel. Non extendas manum tuam.* On je dal enimu takimu ſvete Dobre miſli ú ſèrze, de on ni ú grèjh pervòlil. *Non extendas manum tuam.* Napejde ú to hiſho; h'ti Perſhoni, h'temu zhlovéku; ú to perlóſhnoſt. *Non extendas manum tuam.* Puſti ſmiràm to karvizhnu blagú; day nasaj, kar ni tvoje: kar tebi naſſiſhi, zhe nozhes Dushe pogubyti. Ah: kulikukrat bi padli mi reuni Grèjſhniki ú groſne, velíke pregrehe, kadàr *S. Mibel* nas bi nabil od tajſtih odurazhal! ſi ſdaunej bi bil tega, ali uniga Grèjſhnika poſherl ta peklenſki *Lucifer*, kadàr *S. Mibel* na bil bi njega ſhirmal!

Num. 8. Eno figuro, ali ſpomin letéga vam ozhim is ſvetiga Piſma naprèj perneſti. S'Foushije, inu s'hudobe djali ſo bly Preroka *Daniela* ú jamo teh levoú. Uſi ſo menyli, de ty lakatni leuvi, ſdajzu bódo tega ſvetiga Preroka ſtergali, inu pojedli. Inu vener bylu je ushe Dergazhe. Nobeden ſe ga ni ſmel pertykniti. Kaj je bylu ursboh. Letéga? *Deus miſit Angelum ſuum*, právi ſvetu Piſmu. *Et Concluſit ora leonum, & non nocuerunt mihi.* G. Bug, ta je poſhlal ſojga Angelza: ta je sapril Gobze tem levam, de mu niſ-ſo nezh ſalliga ſtúryli. Kdu je bil ta Angel Boſhji? S. Pantaleon ſupet odgovóry, de bil je *S. Mibel Archangel.* Glih na tako viſo gody ſe tudi s'nami na duhouno viſo. Tudi nas perpélejo zhaſse naſhi Souraſhniki, ty peklenſki Hudizhi ú jamo kake pregreſhne per-

lo ſ h n

loſhnósti, paſti ú ta, ali uni naglauni grèjh. Kdu nam pomága is léte jame: is take perlóſhnoſti? *S. Michel Archangel.* Slaſti pak: kaje urshoh, de: kadàr ta greſhnik premagàn od ſkuſnáve, pade ú en, ali vezh naglaunih grehou, de ty peklenſki leuvi njega naſtergajo, inu napoſrejo na vezhne zhaſse! *S. Michel Archangel,* inu ty drugi lubi S. Angelzi ſhirmajo eniga taziga, inu gà obvarijejo pred pogublejnam. *Adſunt nobis omnibus horris, & locis ſuccurrentes, & providentes neceſſitatibus noſtris.* Právi S. Ozha *Auguſtinus,* oni nam pridejo nuzh, inu dan fliſsik na pumozh: inu nas varjejo, de napademo ú kremple Luciferiju. Ali: zhe ſemò ki padli ſhe ú tajſte, taku nam pomágajo, de ſe mi ſupet ſkoplèmo ſtajſtih. Satega vola ſiher rezhem: *Michaël Dux militiæ celeſtis, & auxiliator Eccleſiæ terreſtris, opem fert ubique.* Michaël ta Nebeſki oraſhnik, inu k'zerque Pomozhnik, pouſod nam pomaga. S. Augu. ut ſupr. Synopſ.

Letò potèrdyti pojmo ſupet ú ſvetu Piſmu. 4. *Reg.* 6. Bere ſe de ob enim zhaſu poſtávil je bil ſvojo voiſko Krajl is ſyrjæ, pod to Meſtu *Dothan,* ú katérimu bil je Prerok *Eliſæus,* ta ſhlúſhabnik Preróka Eliſæüſa jamral je mlú, inu knjemu rekal: *Heu, heu, heu Domine quid faciemus.* Aube, aube Goſpud, kaj nam je sazhetti! beſati nemórrimo: Souraſhniku ſuperſtati ſhè menej premórimo; kaj bomo ſa zhelli? odgovoril je njemu *Eliſæus. Noli timere, plures enim nobiſcum ſunt, quàm cum illis.* Naboy ſe mvoj Syn: nej ſi lih mogozhni ſo ty ſouraſhniki; she uſelej vezh je tajſtih, katéri nas bodo ſhirmali. *Et ecce mons plenus equorum, & curruum igneorum in circuitu Eliſæi* inu ſagledàl je ta ſluſabnik, de Eliſæus njega Prerok ſneſsel ſe je na enimu hribu, katéri hrib bil je poln Koinikou, inu ognenih voiſhakou. Kdu ſo bli ty ognéni koiniki! lauter Nebeſki Angelzi právi *S. Laurentius Juſtinianus. Angeli, qui Magiſtrum portaverant, diſcipulum tuebantur.* Tajſti Angelzi, katéri ſo Preroka Flia nosili, lety ſo ſhirmali tudi Eliſæuſa. Taku tudi ſhirmajo ty lubi Angelzi nasuboge Grèshnike uſih naſsih nauarnaſtih inu nam pridejo h'pomuzhi uſsih naſhih nadlugah. Pravi S. Ozha *Bernardus, veniunt libenter ad nos viſitandas & adjuvandas.* Nonn. gl. 4. Reg. cap. 6. S. Berge

Dal nam je na nekako viſho leto saſtópit ſam *Chriſtus* naſh Iſvelyzhar rekozh: *Angeli eorum ſemper vident faciem Patris mei, qui in cœlis eſt.* Ty Angelzi ſkusi ú eno miro gledajo to oblyzhje mvojga Ozheta nebeſhkiga, ali: kaj ony tamkaj vidjo? uſse naſhe porrebe, inu nadlúge, ony vidio ú Boſhjim oblizhji, kakòr ú eni ſpegli, inu kakòr hitru ſamèrkajo naſs ony ú kaki pregreſhni navárnoſti, taku ty hitè nam na pomúzh tezhi, ſkus ſvetu notri daſajue, zhe vidio naſs ony ú kaki reuſhini, inu britkúſti, takú per- Nunc. 10. Matt. 18.

tékò naſs potróſhtat, inu na uſse viſhe pomágat. *Veniunt ad nos conſolandas, & adjuvandas.* Sam S. Michael povédal je bil leto Cæſarju *Conſtantinu*, rekozh: *Ego ſum Michael defenſor Chriſtianorum.* Jeſt ſim en Varch, Troſtar, Pomózhnik, inu Shirmar celiga Chriſtianſtva. Ah! pazh ja reſnizhnu je tak, naſh mogózhen Pomózhnik, ta lubi S. Michael.

Num. 11. Poſhluſhájte od tega en exempel. Piſhe Joannes Podler, de ob zhaſsu 1677. bil je en klauern, reúun, ub gi kmetizh, katéri podàl ſe je bil ú tako veliko shaloſt, dè je sazhel zaguati, inu ſam ſebi shjuléjne uſeti, ſhou je h'temu konzu vuen na pulle, de bi on tamkej ali ſe obesel, ali pak ú te vódi ſe utopèl, inu pole: ſhrezha ga en lep mladenzh, inu ga upraſha, sakaj on túlkajn mozhru ſe shaloſten skaſhe, inu kir on povédal je njemu urthoh tajſte; ga je ta mladenz potroſhtal: mu je tudi rekàl pojti ú to meſtu Neiburg, tamkaj ſebi pomúzh jeſkátj. Ali kdu ſi ti, upralha ta zhas ta kmet tega mladenzha? de ſaj bom vedel, kdu je smano govóryl. Jeſt inu ti imámo glih iména, je djàl ta mladenizh, ti ſi micha, inu jeſt tudi ſim micha, pojdi li ú tu meſtu Neiburg, inu povèy temu Firſhtu tega meſta, de puſti sdajzi vúen is zimra neſti ſvojga ú novizh rojeniga Syna Philippa Gulielma s'iménam, zhe ga ſizer ozhe per shjuléjnu ohránit. Gre ta kmet h'Firſhtu: mu povè kar njemu je rekal ta mladenz, ſkusi Boſhje noter dajájne ubógal je ta Firſht tega kméta, inu puſti neſti vuen is zimra ſvojga Syn ka. Inu pole, na enkrat kmalu podèrl ſe je ta ſtrop veſs na en kep, katéru, kir vidil je ta Firſht: hvalil je on potler G. Bogà, inu S. Michaëla, tega kmeta pak je dobru poſhenkal.

Num. 12. Tukaj ſe vidi ozhitnu, koku reſnizhnu je kar djal je od ſam ſebe *S. Michael Archangel*: *Ego ſum Michael defenſor Chriſtianorum.* De on je en varch, troſhtar, ſhirmar, inu pomozhnik teh kerſhenikou. Niſta ly bila ú navárnoſti veliki, ta kmet, inu ta mlad Firſht Philippus? ni li imèl sgubiti eden to shjuléjne; inu ta drugi to shjuléjne, inu ſvojo duſho? obedua obvarvál je hil ta lubi Pomózhnik S. Michael, obedua rezhi ſta mogla is enim Prerokam Danielam: *Ecce Michael, unus de principibus primis, venit in adjutorium meum.* S. Michaeleden med temi pervimi Firſhti perſhel je meni na pomozh, ah pazh naisrezhena velyka dobrúta Boſhja! kir imamo mi reuni zhlovéki na ſemli, sa naſhe Pomozhnyke, inu Shirmarje S. Michaela Archangela, inu uſe nebeſhke Angelze. S. Ozha *Bernardus*, kir je on ſpounil na une beſsédе Krajla *Davida*. *Pſal. 90.* *Angelis ſuis Deus mandavit de te, ut cuſtodiant te in omnibus viis tuis.* De: namerzh G. Bug ſapovejdal je ſvojm Angelzam, de morjo

Daniel. 10. ſupr.

ſhir-

ſhirmat, inu varúvat tega zhloveka, ſe je on potler nad tem ſauſel inu djàl: *Quis mandavit? Deus omnipotens, quibus mandavit: Angelis tam excellentibus ſpiritibus. Quid mandavit? ut cuſtodiant te in omnibus viis tuis.* Kdu je ſapovéjdal? Bug uſsigamogozhni. Komu je on ſapovéjdal? tem imenitnim nebeſhkim Firſhtam, inu kaj je nym ſapovéjdal: de ony, leti nebeſhki Firſhti imajo nuzh inu dan tega reuniga zhloveka ſhirmat. O zhudna Sapoud Boſhja, polna miloſti inu dobrúte Boſhje!

Inu sa reſnizo urſoh imèl je S. *Bernardus* ſe zhudit nad letò prezhudno Sapoud Boſhjo. Sakaj: premiſlite, akù bi ſe na zhudili tudi vy, kadàr bi ſhliſhali, de en Krajl ſapovèjdal bi enimu med ſvojmi Firſhti, de on bi mogel ſtrezhi inu ſhlúshit enimu poredniznu kmetu? inu kadàr bi potler en tak Firſht ſveſtu ſtregel, inu ſhlúshil takimu kmetu? bi na bila letò ena velika gnada, inu dobrúta, katéro prejèl bi en tak kmet od taziga Firſhta? nù kaj ozhimo ſedaj rezhi: kaku ſe ozhimo ſadoſti ſauſeti, kir Bug V. M. ſapovèjdal je tem nebeſhkim Firſhtam, *S. Michaelu*, inu tem drugim Angelzam, de ony morio biti naſhi Varihi, inu nam ú uſsih potrebah pomagáti? *ut cuſtodiant in omnibus viis tuis.* Ah ja pazh naiſrezhéna dobrúta Boſhja! naiſrezhénu velika gnada, katéro nam ſkashéjo ty lubi Nebeſhki Angelzi! *Naim. 13.*

Inu zhe ſhe dalej, ſlaſti pak ſkashéjo nam letò dobrúto *S. Michael*, inu ty drugi S. Angelzi ob zhaſsu, kir pridemo my h'koncu naſhiga shjuléjna. Sakaj dokler ta zhas ty peklenſki hudyzhi poſsebnu trahtajo eniga ſledniga zhloveka sapeláti, inu pogúbyti: sategavola tudi tazhas hetè nam h'pomúzhi pertezhi *S. Michael Archangel*, inu uſi lubi Angelzi Varhi, zhe tazhas ta peklenſki hudyzh naſs ſtraſhe s'nalio veliko dopèrneſsénо pregreho, inu trahta naſs ſapelati ù to zagvájne? ta zhas ty lubi Angelzi prezei naſs ſpounjo ſkusi ſvetu notri dajájne, na to veliko naiſgruntano miloſt Boſhjo, de imamo na tajſto saúpat, inu ſkusi tajſto ſe troſhtat gnado per G. Bogú ſadobyti. Zhe ta peklenſki *Lucifer* nam ta zhas naprej neſse to veliku ſtuvéjne, inu gnuſsóbo naſhih pregreh: ty lubi Angelzi Boſhji pak nam pruti naprej poſtávio tu britku terpléjne inu ſmert *Chriſtuſa* naſhiga Iſvelyzharja, s'katéro on popſázhal je naſhe hudóbe: nam naprej poſtavijo to miloſtivo, dobrútlivo Mater Boſhjo Mario, katéra je ena ſubſebna miloſtiva Pomozhnyza, inu Beſsédnyza uſsih grèjſhnikou pred Bugam. Inu na tako viſho gledajo ty lubi Angelzi Nebeſhki, de ta zhlovek ſadoby ta vezhni leben. *Num. 14.*

Eno figuro, ali ſpomin letéga imámo ú ſvetim Piſmi, per S. *Mat-*

Marku c. 14. *Chriſtus* nalh lubi Iſvelyzhar, pravi S. Marcus, kir perſhel je bil molit ú ta pungart pred ſvojm terpléjnam, obdan je bil ta zhas s'velikim ſtraham, inu s'veliko shaloſtjo. *Cœpit pavere, tædere, ac meſtus eſſe.* Sakaj letò? sa tega vola, menijo ty Vzhenyki, dokler Chriſtus je ſebi ta zhas naprej poſtavil, kakor ú enim ſpegli uſse glahku pregrehe tega ſvejtá; sa katére on je mogel sadoſti ſturyti ſvojmu nebeſhkimu Ozhetu, ſkusi eno grenko martro, inu ſmert. Letà ſpomyn pravjo ty Vzhenyki ſturil je njega sdihuváti inu rezhi: *Triſtis eſt anima mea uſque ad mortem.* Ah mvoja shaloſt je naisrezhenu velika! inu kaku je bila tajſta velika, more ſe letò doli uſeti is tega, kar pravi S. Lucas: *Factus in agonia.* De od velike shaloſti, sazhel je ſmertjò rinnat; inu kervavi put potiti. Sa tega vola pravi *S. Lucas.* *Apparuit illi Angelus de cœlo confortans eum.* Perkasal ſe je bil njemu ta zhas en Angel is Nebeſs, katéri Chriſtusha je potroſhtal ú njega vel ki shaloſti, inu kakòr meni *Dionyſius Carthuſianus*, taku bil je ta Angel Bolhji *S. Michael Archangel*, ali: sakaj je perpuſtil Chriſtus, de perſhel je bil S. Michel njega troſhtat; kir vè ſe dobru, de Chriſtus letéga ni imèl potreba! sakaj, koker Bug inu zhlóvik, lehku je mogel ſam ſèbe potroſhtat. Ah! Chriſtiani mvoji: letò je *Chriſtus* perpuſtil nam k'enimu troſhtu: De my moremo ſposnári, inu tu dobru upajne inu troſht iméti, de tudi k'nam bo perſhel *S. Michael Archangel*, inu naſhi lubi Angelzi varchi, h'pomuzhe, kadar bomo tankaj na ſmertni poſteli leſhàli, s'velikim ſtràham obdani, inu ta mertvaſki put potyli. Ah! ta zhas, kir od uſsih bomo ſapuſhéni, S. Michael Archangel, inu ty lubi Angelzi nebeſhki naſs na bodo sapuſtyli, ampak na uſse viſhe nam bodo pomágali, zhe tajſte ſveſtù bomo zhaſtyli, inu lubili.

Marci cap. 14. Luc. 22.

Letò pomuzh S. Michaëla obzhutil je bil na' ſvojo puſlednjo urro, uni S. *Michaelo* andohtlivi Duhouni, od katériga piſhe S. *Anſelmus.* bil je en guiſhni zhlovik, pravi Sveti *Anſelmus.* Katéri, shi prezei poſtáren, S. kerſt je prejel, zhes tu potle je on ſtopel ú en Duhouni ſtan, tamkaj shivil je on brumnu notri do ſmerti. inu kir on perſhel je bil h'ſvojmu konzu na puſledno urro, jemel je on velike ſkuſhnáve od paklenſkiga hudyzha, letá poſtávil je njemu bil naprej: pervizh: uſse njega grèjhe, katére doperneſsel je on bil, preden ſhe on kerſhen je bil. H'drugimu: mu je on naprej dèrſhal uſse njega grèjhe, katére ſturil je bil, potler, kir ón, ſhe karſhen je bil, h'trekimu: mu je on tudi naprej poſtávil njega grèjhe, ú katére padel je bil she ú Duhounim ſtanu, nu ú leti ſkuſhnávi, ta ubogi Duhouni, oſtrathen od ſvoih pre-

Num. 16.

greh, *Cœpit pavere, & tædere, & mœſtus eſſe.* Tudi on sazhel ſe je bati, shaloſten poſtáti, inu zviblat, kaku bo sa njega dusho, inu glejte; *S. Michael Archangel*, katérimu bil je ta Duhouni andohtlou, perſhel je njemu h'pomúzhi, ga je potroſhtal, inu djàl, naboy ſe, ty boſh per Bugu miloſt neſhil, sakaj tvoje grèjhe, pred kerſtam doperneſséne, sbriſsal je doli S. kerſt, te druge grejhe, po ſvetimu kerſtu doperneſséne sbriſsal ſi ti ta zhas, kir ſturil ſi ti S. Profeſſion ú Duhounimu ſtanu, te sadnje grèjhe pak, ú katére padel ſi ti ú Duhounim ſtanu, ſi ti poplázhal ſkusi to pokúro, gajſhle, poſte, inu ſkusi druge dobre dela, katére ſi ti ú Duhounim ſtanu doperneſsel. Na letè beſséde, ſdajzi pobegnel je ta peklenſki hudyzh: ta Duhouni pak veſs potroſhtan, dal je ſvojo dusho shrezhnu gori, ú prizha S. Michaela. Is letéga ſe vidi, kaj sa en velik Patron inu Pomozhnik, *defenſor Chriſtianorum*, je *S. Michael* uſsih karſhenikou, na nih poſsledno urro, inu takú tudi pràu reſnizhnu ſim djàl: de Michael, *Dux militiæ cœleſtis, & auxiliator Eccleſiæ terreſtris, opem fert ubique.* Michaël ta nebeſhki oroſhnik, inu katolſhke zerkve Pomozhnik, pouſod nam pomága. *Syrop.*

H'sadnimu ſklenem mvojo pridigo, glih kakor nekadej ſklenil je ſvojo shjuléjne *S. Carolus Barromæus.* Letá S. Moſh enu malu pred ſvojo ſmertjo ſturil je ſvoj teſtament, inu sa eniga exeutoria tega teſtamenta poſtávil je ſvojga Angelza Varcha; katériga je on proſsel try rezhy. Pervizh de bi on mogel pred ſvojo ſmertjo, toku s'pohleunim ſerzam sdihnit zhes ſvoje grèjhe, inu eno s'grevano ſolso prelyti, kakòr sdihuvàl, inu prelival jeh je Chriſtus na snaminu S. Kriſha. H'drùgimu: de bi ta is shaloſtjo obdana *Maria* Diviza na njega obèrnila ſvoje miloſtive ozhy, kokèr iméla jeh jeobernéne ſteózha pod krilhã na ſvojga Chriſtuſa. H'trekimu: de bi njega duſha, kir ſe bo enkrat od shivota lozhila, uſel, inu tajſto isrózhel ſvojmu Stuarniku. NN. tudi jeſt ſtrim doneſs tak teſtament: inu sa executoria letéga, ú mvoim, inu ú vaſhim iméni, poſtávim *S. Michaela Archangela.* Proſsimo ga tedej uſsi ſkupej, de tudi on nam te try gnade per Bugu sproſsi, pervizh eno prau persherzhno grevengò zhes uſse naſhe grèjhe pred ſmèrtjo, inu eno tako andohtlivo ſolſizo od tajſtih katére *Chriſtus* je tozhil na snaminu S. Kriſha sa naſhe pregrèjhe, h'drugimu: de ob zhaſsu naſhe ſmerti *Maria* Diviza tudi knam oberne ſvoje miloſtive ozhy, kakor imela jeh je obernene s'velikim uſmiléjnam pruti Chriſtuſu viſseozhim na S. Kriſhu, h'trekimu: de *S. Michael* na naſs posledni zhas od naſs ſpody uſse peklenſke hudyzhe, de naſs on ta zhas poterdi, inu potroſhta, inu de on naſhe duſhe od shi-

Num. 17.

Epilog.

vota lozhene, srozhy ú nebeſsih Bogú uſsigamogozhnimu, letò te pohleunu proſsimo *S. Angel Michael*, naſs uſsih karſhenikou oraſhnik, naſs Pomozhnik, te try gnade nam per G. Bogú sproſsi, toku bomo potler uſsi lohku ta vezhni leben dotségli,

A M E N

TA XCIV. PRIDIGA.

Na pèrva Nedela Meſza Oktobra.

Od Svetiga Roshenkranza.

Synopſis.

Superat iratum Deum,
Adjuvat & omnem Reum,
Oratum Roſarium.

Sapopádik.

Jeſniga Bogà premaga
Uſsimu Greſhniku pomága
Smolen S. Roshenkranz.

Thema.

In manu tua eſt fortitudo & potentia.
V'tvoj roki je muzhnu mogozhnoſt. 2. *Paralip.* 20.

Num. 1. *Exod.* EN mozhni inu mogozhni Krajl bil je ta ægyptóuſki *Pharao*, kir ta, *abſque parvulis*, bres tih majhenih, tu je: tih, katéri ſhe ni ſo bily 20. lejt ſtari: bres Shen inu tih ſtarih, katéri ni ſo ſe *Exod.* 12 mogli vezh vojſkuváti; derſhal je ú ſtrahu inu zuglu ſheſt krat ſtu 1000. Junaſhkih Israëliterjou, ter te je is terdim delam obkladal.

Num. 2. En mozhni inu mogozhni Krajl bil je ta Indianerſki *Aſverus*, kir ta, kakòr en Goſpud, *ſuper centum viginti ſeptem Provincias*: Zhes ſtu ſedem inu dvajſeti Deſhel, sapovédal je bil na ſhuntajne tega navoſhliviga *Amana*, uſse ú tih njegovih Deſhèlah snajdene *Eſther.* 3 Jude na en dan, na en zhas ſentat, poklàt inu bres uſmilejna pomoriti.

Num. 3. En mozhni inu mogozhni Krajl bil je ta Macedonſki *Alexander*, kir ta sa volo njegove mozhy inu mogozhnoſti, bil je uſsemu ſvejtovo k'enimu ſtrahu inu trepétu: ja kakòr pravi S. Piſmu: *ſiluit terra in conſpectu* ejus. Pred njegóvim oblizhjam uſsa ſemla je *1. Mach* molzhála, uſe zhloveſtvu bilu je tihu, kir Alexandru ni ſmelu ſe ſuper ſtavit.

Num. 4. Dalej en mózhni inu mogózhni Cæſsar bil je *Octavianus Auguſtus*, kir on is ſvojo mozhjò inu mogozhnoſtjo bil je veſs ſvejt ú *Ven. Bed in Math* en ſpláſni myr poſtavil, de on, kakòr piſh- *Vener. Beda: Maxima duodecim annis pace regnavit, bellis toto orbe ſopitis.* Dvanajſt celih léjt krajlovàl je ú tem nèr vehſhim myru, kir od vojſke ni bilu ſhliſhat.

volo

She dalej en mozhni inu mogozhni Cæſsar bil je ta *Conſtantinus*, kir ta poterl je veliku Shouralhnikou, inu victori sadúbil: sa volo katériga, inu sa volo kir on ta pervi perpúſtil je tem Chriſtianam, *ut Eccleſias ædificarent*, ſidat te Cerkue: inu prepovédal, *ne crux ad ſupplicium cuiquam adhiberetur*. de ſe ta krilh nima tim hudobnim sa martra ſpugat: sa volo katériga dobil je tu Imè *Magnus*. *Num.4.* *Br. Ro. die 3. Maj. die Nov.*

She uſelej dalej en mozhni inu mogozhni Cæſsar bil je ta nemſki Carolus V. kir tiga mozhi inu mogozhnoſti pokorni ni ſo bily ſamù ty Folki, temuzh túdi ty Planeti, kakòr ſe je vidilu: *In eo prælio quo Joannem Fridericum Saxonem fudit, diem longiorem fuiſſe, quàm eo tempore curſu ſolari eſſe potuiſſet.* Kir ú tim boju, ú katérim premágal je bil Joan Fridriha Saxſkiga Firſhta, dan je bil dalſhi, kakòr bi imel ob tajſtim zhaſsu biti po tim ſonzhnim teku, sakaj Carolus bil je ſonze, kakòr en drugi Joſve uſtanóvil. Te. *Num.6.* *Alvarg Gomez. de geſtis Car.*

Te ſpomnene krajle inu Cæſsarje, zhe resmiſlmo; takú tim enimu ſlednimu mogle bi ſe te ſgur rezhene beſséde: *in manu tua eſt fortitudo & potentia.* V'tvoj roki je ta muzh inu mogozhnoſt: perleſtit inu perpiſsat: menil bi khi eden, ali ta drugi. Ali prozh, prozh is temi, kir aku ſi lih bily ſo taku mozhny inu mogozhni; vuner ne tim, ne enimu drugimu perpiſsat nimajo ſe te beſséde, kakòr le ſamimu G. Bogu; kir ta je ſam tajſti, katéri ú ti pravi reſnyzi mozhan je inumogozhen po beſsédah tiga Davida: *Dominus fortis & potens.* Ta Goſpud mozhan je inu mogozhen. Mozhàn taku, de kakòr prave *Samuel: Non eſt fortis ſicut Deus noſter.* Mozhàn ni nihzhe, kakòr je naſh Goſpud. Mogozhen pak je takú, de njegove mogozhnoſti isrezh namore nobeden: *Quis loquetur potentias Dei?* sa volo katériga, *Quis reſiſtet tibi?* gdu bo ſtal tebi, O Goſpud! super? upraſhata David. *Num.7.* *2. Paral. c. 20. v. 6* *Pſal. 146* *1. Reg. 2* *Pſ. 105.* *Pſ. 75.*

Katéru upraſhajne aku ſi lih ſpodobnu je inu urednu; vuner timu samoglu bi ſe rezh inu odgovorit, de aku ſi lih ta, katéri je ú ti pravi rèjſnyzi, *fortis & potens*: mozhan inu mogozhen; vuner timu ſe ſhe enu super snajde, timu ſe ſhe enu super ſtavi; ja, tiga slaby inu premagúje: inu tu drugu ni, kakòr ta S. Molitou. Katéro kir ſpreudarjal je S. Ozha Bernardus, djal je od letè: *O humilis oratia! tua eſt potentia, tuum regnum, tu ſola tribunal Judicis aſcendere non vereris, tu vincis invincibilem, tu ligas omnipotentem.* O pohleuna inu S. molitou! tvoja, tvoja je ta mogozhnoſt, tvoje je tu krajleuſtvu, ty ſama ſmeſh ſtopit na rihtni ſtol tega Sodnika; ty premagaſh tega napremogliviga, inu tega uſsigamogozhniga veſheſh. Katéru zhe od ene ſlednje molitve rezhenu je: Ah! ſpomite ſedaj, kaj ſe na bo moglu rezh inu govórit od te preſvete mo- *S. Bern. ſerm. de Magda.*

litve

litve S. Roshenkranza, kir ta je en sapopadik ushi drushih molitou? sa volo katériga timu, timu perpisat samorejo se te sgurne besséde:
Thema, Propos. *In manu tua est fortitudo & potentia.* V'tvoj roki je muzh inu mogozhnost. Katéru de se khi kaj bul sastopi, mislim jest dalej per tim ostat, inu iskasat tiga to rèjsnyzo, rekozh: *Superat iratum*
Symp. *Deum, adjuvat & omnem renm oratum Rosarium.* Jesniga Bogá premága, ushimu greshniku pomága smolen S. Roshenkranz. Tu sastopit bodo Parati.

Ene velike mozhy, mogozhnosti inu oblasti bily so ty neke-
Num. 9. dajshni Sabinerji, kir ty kar sa eniga mesta, deshéle ali krajleushtva so se lotili, nehali ni so poprej, temuzh de so oni tu ú svojo oblast perpravili. Na to muzh tedaj kir so se sanashali, ter, kir so bily ob enim zhasu oblegli is eno veliko Sholnershino tu Rimsku mesti.; tedej is ene objesnosti postavili so bily tim Rimlánam pred ozhy enu rudezhe bandéru is temi slatimi pushtabi *S. P. Q. R.* is katérimi so hotéli rezhe: *Sabinis Populis Quis Resistet?* Sabinskim folkam gdu se bo upiral? is katérim so hoteli te Rimlane prestrashit.

Ali, tu kir so ty serzhni inu junashki Rimlani vidili, sdajzi sturili
Num 10. so oni enu taku rudézhe bandéru is raunitimi imenovánimi pushtabi S.P.Q.R. ter tu so oni temSabinerjam k'enimu truzu unkaj is eniga visókiga turna obésseli, inu pushtili vidit, ter is temi pushtabi odgovórit, de tem Sabinskim folkam upiral se bo: *Senatus Populus que Romanus.* Ta ratna Gosposka is tem Rimskm folkam: kakòr se je vidilu, kir ty ni so se le samú upirali unim; pazh pa ty Rimlani shpotlivu odgnáli so bily te Sabinerje od Rima, zhes te sadùbili eno zhastito victorio: sa volo katériga k'enimu spominu she dan danshni shpugajo ty Rimlani te shtiri pushtabe na nyh snamenjah, bopnah inu banderah.

Tim Sabinerjam enaki vidi se meni David ta S. Prerok is tim
Num. 11. sgoraj sturjénim uprashajnam: *Quis resistet tibi?* gdu bo tebi stavil se ú bran, ali super? katéru, taku rekozh: kakòr enu banderu
Psal. 75 postávi naprej timu zhlovéshtvu, is katérim upratha letò hozhe, kakòr is timi shtirimi pushtabi *S. P. Q. R.* upratháli so te Rimlane ty Sabinerji: *Supremo Principis Quis Resistet?* timu ner vehshimu Firshtu gdu se bo upiral? gdu se bode G. Bogu. ú bran stavil? gdu bode tajstimu suver? ali.

Ah S. krajlevi Prerok! prosem te sa saméra: na tu tvoje up-
Num. 12. rashajne, na tu tvoje rudezhe is timi shtirmi pushtabi oziranu bandéru, pahnem jest donas unkaj, inu postávim ushimu zhloveshtvu pred ozhy enu is seléne, rudezhe inu plave farbe sturjenu bandéru, raunu tudi is timi shtirmi pushtabi *S. P. Q. R.* is katérimi

mi pravim, de timu ner vehthimu Firſhtu ſtavi ſe ú bran. *Sacrum Perſolutumque Roſarium.* Ta ſveti smoleni Roshenkranz: kir ta je, kakòr ſim odſgoraj djàl: tajſti, katérimu perrajmajo ſe te ushe ſhlishane beſséde: *In manu tua eſt fortitudo & ſapientia.* V'tvoj roki je ta muzh inu mogozhnoſt: kir, kakòr ſim govóril: *Superat iratum Deum, adjuvat & omnem reum oratum Roſarium.* Jesniga Bogá premága, uſsimu greſhniku pomága smolen S. Roshenkranz. katériga rejſsniza de khi kaj bul vidimo; ſtopimo dalej. *Thema.* *Synop.*

Exodi, ali ú drugih bukvah tiga Moyſeſa bere ſe, de. Po tim kir ta objeſtni Iſraëlſki folk odſtópil je bil od Buga, tèr sazhèl je bil na meſti nj'ga ru is ſlata ſturjénu tele kakòr eniga Bogá molit inu zhaſtiti. Tedaj po uſsi ſpodobnoſti reſsérdil ſe je bil Bug V. M. zhes te greſhne Malikováuze, de ſdajzi uſe je hotel konzhat inu fentat, ferdamat inu pogubiti: katéru, kir samérkal je bil ta Moyſes, padel je na koléna, proſsit inu molit sazhèl je ta folk; ú katéri molitvi rezh sazhèl je bil G. Bug h'Moyſeſu: *Dimitte me, ut iraſcatur furor meus contra eos.* Spuſti me, de ſe reſserdy mvoj ſerd zhes tajſte. Zhes katéru is sauserja upraſha Joannes della Haye · *Quid rogas dimitti?* kaj proſsiſh ſe ſpuſtiti? O Bug Vſsiga mogozhni! gdu te derſhy de naudáriſh inu naſtrajffaſh te hudobne: *Quis réſiſtet tibi?* gdu bo ta, katéri bo tebe derſhat samógel? *Num.* 13. *Confir.* *Exo.* 32. *Joa. dela Haye in loc. cit. cõc.* 148

Ali, kaj hozhmo ſe veliku mudíti per tim ſpraſhovájnu, kir ursoh tega Boſhjiga govorjejua povè inu pokáshe nam S. Hieronymus, kir pravi: *Dei potentiam Servi preces impediebant.* Ta proſhnja, ta molitou riga Boſhjiga Shlushabnika Moyſeſa bila je ty Boſhji mogozhnoſti na poru, ta je dershála G. Bogà nasaj, ta molitou ni puſtíla ſtrajffat tiga greſhniga folka, ta molitou dershála je svesaniga tiga jesniga Goſpúda takú, de perſilen, takú rekozh: mogel je proſsit Moyſeſa: *Dimitte me.* Spuſti me, ali kakòr bere *Caldæus: intermitte orationem.* Opuſti to molitou, nehaj, jejnai moliti, odſtopi od te proſhnje, *quæ ſcilicet mibi ligat manus*: kir ta meni mvoje rokè veshe, de tiga folka ſtrajffat namórem. O muzh, kraft inu mogozhnoſt prævelika je te S. molitve! Sa tu prou, prou djal je od tebe *S. Bernardus*: *O humilis oratio! tua eſt potentia, tuum eſt regnum, tu vincis invincibilem, tu ligas omnipotentem.* O ponishna molitou! tvoja je ta prava mogozhnoſt, tvoje je tu krajleuſtvu, ty præmágaſh tiga napremagliviga, inu tiga Vſsigamogozhniga veshesh: sa katéru kir vejdila je Maria ta Krajliza nebeſs inu ſemle; sa tu opomnila je ta ſvejt h'ty S. Molitvi, kakòr ſposna ſe is tiga, kar. *Num.* 14. *S. Hier. Epi.* 12. *ad Gaud.* *Verſ. Cal* *S. Hier. loc. ſup. cit.* *S. Bern. ſer. de Magd.*

Bere ſe, de. Pred pjet ſtu inu 21. léjtmi, namerzh: ú lejte 1200. kir veſs ſvejt preplut je bil is hudobijo inu grehi; pergudilu ſe *Num.* 25.

je bilu en dan, de Dominicus ta S. Patriarch saglédal je bil na Nebeſsih try grosne ognjéne sharke, katéri t' jem tallam tiga ſvejtà shugali ſo tu pogublejnje: per tim ſhſhihal je ena ſtraſhna ſhtrima is oblakou, katéra djala je na glaſs. *Vindictam, vindictam de habitantibus terræ.* Maſhzhuvajne, maſhzhuvajne zhes te posemelske Stanovauze. Na katéru veſs preſtraſhen Dominicus, kir ſe je bal de bi G. Bug na bil ta greſhni inu hudobni ſvejt ſtrajffal: padel je na koléna, sazhel ſe je milu jokat zhes to prihodno naſrézho, ter klizat h'pomuzhi Mario to miloſtivo Mater; katéra uſhſhſhala je Dominka, perkasála ſe je njemu ú eni veliki ſvetlóbi, ter djala je h'njemu: Dominice nabui ſe, bode potroſhtan: pojde inu poſtávi gori ta Roshenkranz, pridigui inu osnanui tiga tim Ludèm, tè uzhi tajſtiga molit, kir is to molitoujo tiga Roshenkranza utolaſhili bodo ta pravizhni ſerd Boſhji: kir. *Hoc genus orandi ad impetrandam Divinam miſericordiam accomodatiſſimum eſt.* Ta ſorta te molitve nèr perprauniſhi je h'ſadoblejnu te gnade inu miloſti Boſhje: inu sa rejſsníza, kir tu pokásat hotel je ſam Bug Vſsigamogozhni is unim, kar.

Stainmayr in Maria.

Num. 16. Piſhe Moyſes ta S. Prerok, de. Po tim kir ſtrajffal je bil G. Bug ta greſhni ſvejt is tim gmain inu ſplasnim potúpam, ú katérim uſse kar je bilú shiviga, sunaj tiga kar ſe je ù Noëtavi arki sneſhlu, bilù je uselu konz, inu potoplénu. H'ſadnimu djal je G. Bug h'timu Noëtu: merkaj. Od ſedaj sa naprej ſtrajffat nozhem vezh ta ſvejt na tako visho; temuzh sanaſhat hozhem timu zhloveſtvu, kadar bode griſhilu: slaſti pak, kadar bom vidil tu snamenje, katéru hozhem jeſt ú mej Ludſtvam inu ú mej mano poſtávit: tu pak *Gen. 9.* drugu na bo, kakor: *ponam arcum meum in nubibus.* Jeſt poſtávil bom mvoj lok ú obláke, katériga, kakòr enu snameuje mvoje savése is vami, kadar bom vidil: *fœderis recordabor.* Spomnil ſe bom na ſturjéno savéso, katéro ſturil ſim is tabo inu uſim zhloveſtvam.

Num. 17. Zhes tu ta ſpomneni della Haye ſtury enu nuznu upraſhajne, rekozh: *Quisnam eſt ille arcus poſitus in nubibus in ſignum non futuræ generalis aquarum cladis?* Kaj ſa en lok je tajſti, katéri poſtáulen *Joa dela Hayi in loc. cit. cõc. 121* je ú oblákih k'enimu snamenju te nigdar vezh prihodne, ſplasne vodéne ſtrajffenge? Je le more biti ta is temi trejmi farbami, namerzh: ſeléno, rudézho, inu plavo ozirana Maverza, katéra ſe puſty ob tim deſheunim zhaſsu ú oblázih kakòr en ukrjuleni lok vidit inu samerkat? katéra, kakòr pravi Bercorius: drusiga ni, kakòr: *Repercuſſio radij ſolaris in nube reſoluta.* Tu je: ta Maverza ni drusiga, kakòr enu nasaj pahnejnje te ſvetlobe, ali sharka tiga na en roſsè inu vodè polni oblák ſijezhiga ſonza; katéru nasaj ſijajnje

Bercor. in redu. d. 6. c 20

tega

tega ſorzhniga sharka ſtury ú tim obláku ta lok, inu pokáshe te try lepe ſarbe. Je le lerà khi tajſtu od Buga pouſtaulenu snamenje? je le leta Maverza ta od Buga oblubleni lok? upraſha ta ſpomeni Joannes? na katéru eni odgovorè de ja, drugi pak de ſie, kir ta Maverza vidila ſe je pred tim gmajn potúpam; katéru iskasóvat ſedaj jeinam, ter potegnem is timi, katéri pravio: de. Skusi letú kakòr ú eni figuri pokásat hotel je Bug V. M. h'pervimu ta oblák, namerzh: tu truplu Mariæ te prezhiſte Divize: ſkusi ta ú tim obláku ſtojezhi lok, JEſuſa tiga Synú Boſhjiga: ſkusi te tri ſarbe pak na tim loku, ali per ti Maverzi, te try tale S. Roshenkranza: katériga rejſsnízo de vidio, poſhluſhajo h'pèrvimu S. Laurentia Juſtiniana, katéri pravi: de. Kir djal je G. Bug Ozha nebeſhki: *Ponam arcum meum in nubibus*: hotel je rezhe: *Ponam filium meum in puriſſimis Mariæ viſceribus.* Jeſt bom poſtávil mvojga Synu ú tu præzhitu truplu Mariæ Divize: katéru ſhe bul inu ozhitniſhi poſtávi naprej Petrus Bercorius, rekozh: *Volens Deus humanum genus aſſecurare, quod diluvium æternæ damnationis numquam amplius involveret mundum univerſum, arcum ſuum detendit, & paravit illum; ſcilicet filium benedictum, ipſúmque in nubibus, id eſt: in puriſſimis Mariæ viſceribus poſuit.* Kir saguiſhat hotel je G. Bug tu zhloveſtvu, de ta potúp vezhniga pogublejnjanigdar vezh svil nabò podſe ta ſvejt, nategnil inu perpráuil je ta lok, namerzh: nj goviga ſhegnaniga Synù, ter tiga je ú ta oblák, tu je: ú tu prezhiſtu truplu Mariæ Divize poſtávil. Is katériga ſedaj vidimo, kaj je hotèl is tim ſgurnim obetajnam rezhe Bug Ozha Nebeſhki. Vidimo, de obétal je dat timu zhloveſtvu ta oblák, Mario Divizo: obétal je dat ta lok, to Maverzo JEſuſa njegoviga zhaſtitiga Synù: obétal je dat ta is tih trjeh talou, kakòr ta Maverza is trieh ſarb, ſturjéni S. Roshenkranz: katériga tali ſglihajo ſe is temi ſarbami, kakòr. Ta pèrvi veſséli tal is to ſeléno: ta drugi ta shaloſtni, is to rudézho: ta trjetji, ta zhaſtiti is to plavo: kir, JEſus ſdajzi kakòr ſpozhet inu rojen je bil od Mariæ, kasal ſe je ſelén, kir dajal je od ſebe to ſeléno ſarbo, tu je tu vupajne tiga prihodniga Odreſhejnja; katéru ú tim pèrvim talu S. Roshenkranza ſnoſi tujemo. Dalej dajal je od ſebe, inu kasal je to rudézho ſarbo ú ri martri, terplejnu inu prelivajnu te kryvy, kakòr vejmo, inu ú tim drugim talu S. Roshenkranza ta ſpomin delamo. She dalej, inu h'tretjimu plau kasal ſe je, kakòr ta lok, ali Maverza, JEſus ú tim Nebu helejnu, inu ú Nebu uſetjé Mariæ Divize, kakòr ú tim tretjim talu S. Roſhenkranza rajtamo: katéru uſe ú eno tako verſtò poſtávil je S. Ozha Dominicus is povejla ſame Krajlize S. Roshenkranza Mariæ Divize, katéra je

S. Juſtiniа. l. de Agone Chriſti, cap. 20.

Bercorius in Gen. c. 6. in fine.

Dominika uſe tu nauzhila, inu tu drugim pridigovat, tu druge uzhiti, tu drugim, kakòr en lok, kakòr eno od Buga naprej poſtaulena Maverza pred ozhy poſtávit, sapovedala: ta S. Roshenkrana kasat inu molitima zhloveſtvu, diala je Maria, aku hozhe ſi is nadlúh inu potúpa vezhniga pogublejna pomágat; kir, kadàr vidi Bug Ozha Nebeſhki ta lok, *fœderis recordatur*: ſpomni ſe na to ia zhloveſtvam ſturjeno saveso, inu naſtrajffa po saſhlushejnu; kakòr tu vidit je nad nymi telkajn, inu ú-mej drugimi nad unim Corarjã, nad unim Mladenizham, nad uno Indiansko Deklo, inu nad uno oſtudno, greſhno nemsko Zupernizo, od katérih berem, inu ſizer.

Num. 27. H'pèrvimu od eniga Canonicuſa, ali Chorarja, katéri pelal je njegovimu ſtanu enu supernu shjulejne, kir ta tizhal je ú mnokaterim grehu. Ta kir bil je priſhal na sadnje, lozhil ſe je is tiga ſvejtà, ter priſhal pred tiga pravizhniga Rihtarja JEſuſa, obróshèn je bil od hudizhou sa volo tih grejhou, sa volo katérih imel je ferdaman biti: tu kir je vidila Maria Diviza, perſtopila je h'tim hudyzham, tèr diala je h'tim: *Quo vos iſtum? aut quid vobis cum illo? qui tot annis mibi in mea congregatione ſervivit?* kam hozhte vy is tim unkaj? kaj imate opravit vy per tym, katéri je meni telkajn lejt ú mvoj Bratouſhzhini ſhluſhil? na katéru je uséla Maria to dusho, inu pred ferdamajnam ohranila, kakòr je ſam povedal, kir je bil oshivil inu ſturil to pokuro: od tod.

Annua dic. S. J

Num. 19. Dalej berem od eniga Mladénizha is Brabantiæ: katé-i, aku ſi lih bil je udàn tim poſvetnim hudobjam; vuner ta je imèl ta lepa navàda, de uſag dan molil je en tal S. Roshenkranza. Letá kir umeri je bil, inu uſhe veliku Vrr mertou leshal: pole! letà oſhivy, inu h'ſvoj Seſtri, katéra je polig njega ſedela, djal je: Seſtra nabuj ſe, jeſt ſim oſhivil, ſturi h'meni priti eniga Maſhnika. Ta kir bil je priſhal, pred tim inu pred uſsemi ta Mledenizh práve: Jeſt ſim bil od hudizhou pred tim Sodnikam sa volo vrjeh grehou satósthen, sa volo katérih bil bi jeſt imel ferdaman biti, kadàr bi meni Maria sa volo tih ſmolenih Roshenkranzou na bila perſtópila, inu meni te gnade priti ú truplu ſproſsila. Ti grehi ſo pak: ta pèrvi kir prou timu Maſhniku ni ſim te deſsetine opraulal. Ta drugi, kir ſim is drugimi enim gviſhnim Duhóunim is Ribnika te ribe kradel. Ta tretji, kir ſim Ludem na pule is pſy ú lovu to ſhkodo délal. Teh kir ſe je ſpovedal, inu poverniti to ſhkodo sapovédal; puſtil je h'drugimu ſhrezhnu to dusho, katéra taku ozhiſzhena ſkusi Mario, tu Iſvelizhajne je sadobila.

Rayna. tom. 3 Ann. Eccleſ. An. 1251. p. 40.

Num. 20. She dalej piſhe Alphonſus de Ovagle, de. Bila je ú Indji per eni Goſpè ú ſhluſhbe ena Shena sa Dekla, katéra kir priſhla je bila

la na sadnje, tedaj sazhela ſe je bila uſa treſt od ſtraha, kir je vidila veliku hudizhou, katéri ſo njo hotéli uséti: tu kir je svejdila nje Goſpá tekla je nje is S. Roshenkranzam ú rokah h'pomúzhi; h'ti kir priſhla je, inu nje ta S. Roshenkranz ú roko dala, ſdajzi, pobegnili ſo uſi hudizhi, na katéru upratha njo ta Goſpa, ali khi en greh, katériga ſe ni ſpovedala, ima nad ſabo? na katéru ta Dekla prave de ja: katéri bil je ta, kir ſim jeſt mvojo hzher h'truz mvojga Seta umorila. Na tu ſpove ſe enimu Maſhniku ta greh, puſty ſe sapiſsat ú Bratouſhzhino S. Rothenkranza, ſazhne molit letéga, inu takú ſkusi letu odgnala je te Shouroſhnike, utolaſhila ta ſerd Boſhji, inu odſhla timu ſerdamajnu. *P. Alphons de Ovag. l. 7 rel. Reg. Cil. cap. 22.*

H'sadnimu bere ſe od ene grosne inu hudobne Zupernize Anna Morgin is iménam, de. Letà, kir poleg drusih velizih grehou inu zupernijé, shivela je naſpodobnu is ſamim hudizham; sa volo katériga potegnjena noter ú tim meſtu Villingen, inu obſojéna h'germádi je bila. Ta nuzh poprej ſkusi pomúzh tiga hudizha preresala ſi je ta goutániz, inu taku ſama ſebi oduséla tu shjulejne: to taku mertuo vergli ſo na to gorézho germádo; ali na ty je oshivela, inu is ognja tri krat ſe je svalila, katéru kir ſo ene brumne Shenè vidile, ſtopile ſo h'nje, katéra bila je na pu pezhéna, upráſhajo, ali khi eniga Spovednika shely? kir perterdila je, tezhe ena po Maſhnika, ta kir is drugim folkam pride, timu ſe ta greſhenza ſprovè, inu po ſpovéde povej uſim, de je imela ſerdamanabiti: ali Maria je nje to gnado ſprosila sa volo kir je nje S. Roshenkranz molila. Na kateru na trjetji dan ſpovédala ſe je supet, inu obhájala, ter po tim veſsela ſturila je na germadi to ſmert, inu ſvojmu Stvarniku dala to duſho. *Numer. 21. Henric. Joseph de Rosario Lib. 1.*

Zhes tu ſedaj, kaj pravite? O lubesnivi Chriſtiani! kaj ſe vam ſdy? O lubi Bratje inu Seſtre S. Roshenkranza! ni le rejſs, de ta od ſamiga G. Bogà k'enimu snamenju te ſprave poſtaulena Maverza, namerzh: ta od Mariæ pokásani S. Roshenkranz, je tajſti, katéri: *Superat irratum Deum, adjuvat & omnem rem.* Jesniga Bogà premága, uſsimu greſhniku pomága: kir tu taku ozhitnu vidite nad temi ſpomnenimi Greſhniki, kir ty ſkusi tu, kir ſo molili ta S. Roshenkranz, kir tiga ſtavili ſo pred Buga; is tim utolaſhili ſo ta ſerd Boſhji, de: *fœderis recordatus eſt.* Spomneozh na to savéso inu oblúbo, ſtrajffal ni tajſte. Sa tu. *Numer. 22. Synop. Genes. 9.*

Hozhte vy tiga zhes vaſs sa volo mnokatere pregrehe ſerditiga Bogà utolaſhit? molite inu ſtavite pred njega ta S. Roshenkranz, inu *fœderis recordabitur*: ſpomnil ſe bo na oblúbo & deſcribe non puniet: Kir ta S. Roshenkranz je tajſti, katéri. *Vincit* *Num. 23.*

invincibilem, & ligat omnipotentem. Premaga tiga napremagliviga, inu tiga Vſiga mogozhniga veshe. Hozhte ſe prèhranit pred greham? molite ta S. Roshenkranz, kir, kakòr právi *Origenes*: *Origen.* *Impoſſibile eſt ibi regnare peccatum, ubi circumfertur memoria myſteriorum Chriſti & Mariæ.* Ni mogozhe tamkaj timu grehu oſtat inu goſpodovati, kir noſsi ſe okuli ta ſpomin tih ſkriunuſti JEſuſavih inu Mariæ. Hozhte odíti timu hudizhu inu ſerdamajnu? molite ta S. Roshenkranz: kir kakòr ſamy hudizhi ſposnáli ſo od Mariæ perſileni: *Neceſſitate compulſi dicimus, neminem in exercitio Roſarij perſeverantem æternum Inferni ſubire tormentum: ipſa enim Mario impetrat ſervis ſuis veram contritionem.* Is potrebe perſileni pravimo, de nihzhe napride ú to vezhno paklensko martro, katéri ſtanovitin je ú molitvi tiga S. Roshenkranza: kir Maria ſprosi ſvojm hlapzam eno právo grevengo zhes grehe. Hozhte dalej biti lubi JEſuſu inu Marij? Molite ta S. Roshenkranz, kir kakòr diala je Maria h'S. Dominiku: *Filio meo & mihi.* Mvojmu Synovu inu meni perjetni ſo ty, katéri molio ta S. Roshenkranz &c. Hozhte pravim: tiga uſiga inu vezh druſih gnad poſláti deleſhni? molite, molite ta S. Roshenkranz: ali tiga molite prou inu ſtanovitnu, is andohtio inu nikar kakòr nyh veliku tajſtiga. NB. hic moraliza quomodo orant aſpiciendo, dormitando, garriendo, ſigna varia monſtrando &c. Ah! nikar takù, kir tu ny JEſuſa inu Mario zhaſtiti &c. temuzh shalit inu ſerditi &c. Sa tu, Ah!

Num. 23. Epilog. Ah lubesnivi Bratje! kir vejſte kaj ſa ene mozhy je ta S. Roshenkranz? ſa tu pravim: podvisajmo ſe tiga is andohtjo moliti: tergajmo te gartraſhe, molimo te S. Ave Mariæ dokler zuedò, dokler ſamoremo; ſpletajmo Marji ta kranzel, de ſkusi tu od Mariæ prejmemo to crono tega Isvelyzhajnja ú Nebeſhkim krajleſtſtvi,

A M E N.

TA

TA XCV. PRIDIGA.

Na IV. dan Vinſkiga Meſza, ali Octobra.

Tu je:

Na dan Seraphinskiga Svétega Ozhetha Franciſca.

Synopſis.

Franciſcus unus Deitatis,
Effigies eſt, & Trinitatis,
Inſignitus Stigmatibus.

Sapopádik.

Franciſcus je podoba S. Troizhe,
Ke imà ſnaminane noge inu rozhizhe,
Is rani Chriſtiſhovimi.

Thema.

Ecce Adam quaſi unus ex nobis factus eſt. *Gen.* 3.
Pole Adam je koker eden is naſs poſtal.

DE djal je od Naturæ *Quintilianus: Prima pietatis Magiſtra, Natura eſt*: Brumnoſti inu te lubesni ta pèrva Moiſtrova je ta Natura; je resnizhnu: sakaj letú vidimo ozhitnu, ker is miloſti, brumnoſti inu lubesni ta Natura udelilla je eni ſlednje shivalli nje potréba, eni ſlednje ſtuari nje ſpodobnoſt, inu eni ſlednje rezhe dala je, kar ſe nje perrajma. De dalej djal je od Naturæ ta *Seneca: omnibus Natura fundamenta dedit*: Uſe, uſe kar je ſtuarieniga od Buga prejellu ta grunt, ta fundament od Naturæ je inu doſeglu, ker ona temu letega dalla je inu udelilla; je resnizhnu: Sakaj letú vidimo ozhitnu, ker od leté uſe, ſunaj Bógá imma ta ſazhétig, koker prave Ariſtotiles, rekhozh: *Natura eſt principium & cauſa motus*, ta Natura je en Sazhetig inu ursah tega gibajnja bitia inu shjuléjnja. De ſhe dalej djal je od Naturæ ta *Crato major: Natura omnium rerum Mater*, namèrzh: de ta Natura je ena Mate, Redivinza, ale Aña uſeh teh od G. Bogà ſturienih rezhj, ni ſe letému ſauſet inu sazhudit: ker letú vidimo ozhitnu, já obtipamo is rokámi; sakaj ona uſe kar je ſturieniga, ohrani inu varuje, *in Genere, ſpecie, & Individuis*, kokèr ſamerkámo popolnama. She uſelej dalej de djali inu govórili ſo dalej njeh vezh druſih vezh druſiga taziga od te Naturæ, saverzh, tadlat inu ſanizhuvat nejma ſe, ker letú te Naturæ uſe ſe ſpodobi.

Num 1. *Exord.*

Quintil. lib. 3.

Senec. l. de offic. Ariſtot. lib 2 *de Nat* c.1

Crato maior. parte 2.

Venner letú, oku ſi lih te Natutæ uſe ſe perrajma inu ſpodobi oku ſi lih to Naturo zhaſtè takú inu povihſhujejo letá Quintilianus inu Seneca, ta Crato inu Ariſtotiles: Vener právem letá, namerzh ta Natura: zhes uſe letú, kokèr prave, inu govórj Simylus ta velike Poëta, *neque Natura ſine arte ſufficit*, ni sadoſtna tem rezhem bres te kumſhti na Semle: sakaj doſti bi billú rezhi, katére billé bi oſtudne inu naſhtaltne, napripraune inu nanuzhne, kadàr bi letém na-

naperpomógla ta kumſht teh Moiſtrou, kokèr letú vidimo nad tem ſlatam; sakaj letú kadàr bi naperſhlu ú roko te kumſhte, nabillu bi takú Svetlu inu zhiſtu: Koker dalej letú vidimo nad teme ſhidame sakaj leté kadàr bi naperſhle ú roko te kumſhte oſtale bi eni betli zhevizhij meſhizi, inu napershle bi kenimu takimu ſlahtnimu nuzu. Kokèr, de druſiga vezh ſamoúzhim, vidimo ezhitnu nad ſami ſabo; sakaj, kadàr mi nabili bi perſhli ú roko te kumſhti, kadar bi ſe mi nabilli podali ú roko teh Mojſtrou, eni ú teh ſhulah, eni ú ſtazunah, eni ú vershtatih, eni ú enim drugim kraju; ſa reſniza na bilu bi nobéniga antverharja, nobéniga kupza, nobéniga Dohtarja, inu takú naprèj, temúzh oſtalli bi billi, *tabulæ raſæ*, naumni inu napamétni, kokèr ſe vidi nad teme, katéri ſe te kumſhti niſso podvergli: katéru ker ſpreudaril je bil ta Rimſki Sgovornig Cicero, djal je h'te-
Cicer. l. 4. de offici. ga poterjejnu: *Quæ bona ſunt ſieri poſſe arte meliora*; Kar dobriga pride od Naturæ, ſhe bulſhi ſkusi to kumſhe ſamóre gratat inu poſtati;
Pierius, lib 56 ker kokèr dalej govórj *Pierius*: *Ars longe vincit Naturam*, ta kumſht delezh naprèj gre te Naturæ, já, *Ars certior Dux quàm Natura*, ta kumſht ſihreshi kokèr ta Natura vode inu pelle zhlovéka.

Num. 3. Letéga name:zh: de ta Natura poprávi ſe ſkusi ta kumſht, pokasal nam je en právi inu lepi mushter ſam Bug, V. M. ú Sturjejnje tega zhlovéka: sakaj koker bere ſe ú S. Piſmi, de pó tem ker poſvetuval ſe je Bug, ne ſizer koker præproſtu menil je inu govóril naſpod bnu Plato, Philo inu drugi: is Angeli; temúzh koker prave S. Baſilius inu Rupertus: is Synam inu S. Duham, rekozh *Faciamus hominem*, ſturimo, ſtuarimo tega zhloveka: Natú ſdajzi uſel je
Gene. 1. v 26. bil Bug Ozha Nebeſh ki eno kheppo blata, Illa, ale gline, *& formavit Dominus Deus hominem de limo terræ*, inu is letéga ſturil je bil
Gene. 2. v. 7. inu ſtuaril tega zhloveka; is letéga ſturil je bil tu zhloveſhku truplu is uſeme glidi, inu Koshizami, is uſemi shilami ſklepi inu khitami, katére S'lagama prærashene ſo bille is meſsam inu kosho: ú katére yllnati zhloveshki ſtatue, vidit billa je ta Natura naukretna, napriprauna, naſtautna, kokèr letú vidimo nad enim mertvim zhloveshkim trúplam. Ale debe Bug ta kumſhtni Mojſtér letó is ſvojo kumshtjo poprávil, perſtave Mo;ſes: *Imſpiravit in faciem ejus*
M. Ibid *ſpiraculum Vitæ, & factus eſt homo in animam viventem*: Dihnil je G. Bug ú obras tega ylnatiga zhlovéka, inu ſpuſtil ſvoj Duh, ne ſizer S. Duhá, kokèr hotel je inu dershal Philaſtrius; temúzh to ſaſtopno Dushizo, ale *animam rationalem*, inu ſdajzi zhes letú gratala
Catalog hæreſ. c 99. je ta ylnata zhloveshka ſtatua k'enimu ſhivimu, pravimu, kumſhtnimu inu popolnamenimu zhloveku; katériga, Immé Adam, sa volo te ſunaj Paradisha na te nyvi Damaſceniki poleg Hebron ko-

ker

ker práve S. Hieron. Liranus, Hugo, inu vezh druſih, rudezhe perſti is imménam Adama, is katére je bil ſtuarien, ſe je perjellu. Skusi katéri ſdjhlej tega Boſhyga Duha, ſkusi ulitie te Duſhe ú tega yllnatiga zhloveka, popráulena billa je taku ta Natura, de ſam Bug V. M. djal je h'Bugu Synovu inu S. Duhu: *Ecce Adam quaſi unus ex nobis factus eſt.* Pole Adam je koker eden is Naſs poſtal: Is katériga ſher rezhem, de. *Ars longe vincit Naturam*, de ta kumſht delezh grede naprèj te Naturæ: kateriga ſhe dalej. *Thema.*

Eno veliko, mogozhno, inu ſubſebno prizho vidimo nad tem velikim Patriarcham, nad tem Evangelſkim Prerokam nad tem ubogim Apoſtelnam, nad tem Martre ſhelnim Marternikam, nad tem JEſusavim ſtanovitnim Sposnuvauzam, nad to zhiſto Divizo, namerzh: nad tem Seraphinſkim donaſhnim inu mvoim S. Ozhetam Franciſcam: kir letá, oku ſi lih od naturæ pognadan je bil is eno ſpodobno moshko poſtavo, is eno glaſno inu perjetno ſhtimo, is eno lepo inu perjetno podobo, is enim dobriga Complexiona truplam, is eno friſhno inu ſdravo pametjo, is enim samerklivim ſpominam, is eno ojſtro ſaſtopnoſtjo, is eno mehko inu ugibizhno volloinu is vezh letakim: Venner per uſem letem, *qua bona ſunt naturæ, meliora fieri poſſe per artem*, kar je bilú dobriga per njemu pó, inu od naturæ, uſe letú is kumſhtjo popravil je Bug V. M. Sa kaj Franciſca je telkajn is kumſhtjo ſvoje gnade Bug V. M. ú te naturæ popravil; de Franciſcus gratal je bil en Patriarch telkain duhounih Otruk, inu treh velizih Ordnou; de Franciſcus gratal je bil ú S. Evangelſki Catholski Verri en Prerok, koker ſprizhuje telkajn od njega prærokuvanih rezhy; de Franciſcus gratal je bil en Apoſtel ú sapuſhejnu teh poſemelſkih rezhy; de Franciſcus gratal je bil en Marternik, oku ſi lih ne ú ſmerti, temuzh ú njegovim terdim shjulejne, thejllah inu ſerzu; de Franciſcus gratal je bil en ſtanovitni JEſuſavi Sposnuváuz, kir letéga pred Turki, pred Aide, pred Jude, inu pred drugimi Neoverniki oſnanúval je, ſposnaval inu pridiguval; de Franciſcus gratal inu oſtal je bil ena zhiſta Diviza noter do groba: Dalej ú Franciſcu popravil je takú G. Bug to naturo, de Fransiſcus gratal je û lubesni Boſhji en gorezhi Seraphin; de Franciſcus gratal je ú tem aifre prutje ſvojmu Bliſhnimu en Cherubin; de Franciſcus gratal je ú te ſhlushbe Boſhji en Archangelus; de Franciſcus gratal je en *in carne Angelus*. *Num. 6.* *Cicero loc. ſupr. cit.*

Ja kaj hozhem dalej raitat Prærogativè, ali te ſubsebne dary, katére prejel je od Buga ta S. Patriarch; kir, Franciſcus povihſhan je takú, de bi ſe reklu, *Franciſcus ſolius Deitatis effigies eſt, & Trinitatis.* Franciſcus je ena podóba ſamiga Bogá, inu ſame S. Troyze: *Num. 5.* *Symp.*

Sa volo katériga ſpodobniſhi rezh bi G. Bug od Franciſca mogel,
Thema. koker je od Adama govoril: *Ecce Franciſcus quaſi unus ex nobis factus eſt.* Pole Franciſcus je koker eden is naſs poſtal. Letú, kir
Propoſ. zhudnu pershlu bo khi enimu naprei: de jeina per temu tu ſauſetje inu zhudu; kir doneſs obhajamo gud te podóbe S. Troyze, kir
Indiſtio doneſs praſnujem pravem ta Praſnig S. Ozhéta Franciſca: doneſs hozhem h'hvali G. Bogú, inu h'zhaſti temu S. Patriarchu letú kaj dalej iſkasat, inu poſtavit naprej: katéru saſtopit bodo perprauleni.
Num.6. De prave inu poje S. M. K. C. Zerku, de oſnanuje nam ú uni Nedelſki molitve, de uſe dobrúte ishajajo inu pridejo nam od Buga, rekozh: *Deus à quo bona cuncta procedunt:* ſtury letú prou
Gen. 1. inu ſpodobnu, sakaj uſe kar pride od Buga dobru je popolnama;
v. 31. koker letu dal je ſam G. Bug ſposnati ú delle inu djajnu tega ſtuarjejnia: sakaj kir ſtuaril je bil tu Nebú inu ſemlo, tu ſonze inu luno, to temmo inu ſvetlobo, tu morie inu ſuhu, te ptize inu rhibe, to ſhivino inu ſverino, te ſhelishe inu dreuje, is eno beſsédo uſe, ſunaj tega zhloveka, prave Moyſes, kir uſe I tú bil je ſpregledal, pole uſe, *erant valde bona*, bilu je popolnama dobru: ja letú iſkasal je h'ſtuarjejnu teh rezhjeniga ſledniga dneva; ſamu ker G. Bug ſtuaril je bil tega zhloveka, h'temu nezh taziga ni bil G. Bug perſtávil. Letú kadar ſpreudarjajo ti S. inu drugi Vzheniki, zhudnu pride njem naprej, is katériga sausetja uprashajo, sakaj temu zhloveku, kateriga je zhes uſe te druga ſvoja della poſtávil, uterga G. Bug to hvalo, de je dober, h'zhemu na da njemu te zhaſty, kakòr dal je uſem tem drugim creaturam? Na tu upraſhajnje h'perve mu odgovory Pererius, namerzh, de: Sa tu G. Bug pohvalil ni poſsebei tega zhloveka sa tu kir njegóva hvala bila je ú te ſadnje hvale, kir h ſadnimu je G. Bug uſe pohvalil ukupaj, sapopadena: ale ta odgóvar ni prevezh ſhtiman per drusih Vzhenikih. Dergazhi inu bulſhi na tu odgovory S. Ozha Ambroſius, de sa tega volo, *Deus*
S. Amb. l. de Paradiſo c. 10. *noluit ſoli Adæ ante formationem Evæ dicere, quod eſſet bonum, ne videretur ſibi contrarius.* Bug ta nebeſhki Ozha rezh ni hotel temu Adamu pred ſtuarjejnam te Evæ, de je dobru, debi ſi na bil ú beſsédi super, sakaj enu malu od ſdolaj, immel je rezhe: koker je tudi djal: *Non eſt bonum hominem eſſe ſolum, faciamus ei adjutorium ſimi-*
Gen. 2. 18 *le ſibi.* Ni dobru de bi ta ſedei ſtuarjeni zhlovik ſam bil, temuzh ſturimo eno pomuzh njemu enaka. Venner, oku ſi lih vezh drusih Vzhenikou ſe podvisa letéga ta urſah povédat, pokásat inu reskriti: Venner ú mej uſemi ner bul h'mojmu naprej uſetju odgovory S. Auguſtinus, katéri na tu ſturjenu upraſhajne teh Vzhenikou odgovory, rekozh: De sa tu Bug V. M. pohvalil ni bil tega zhlove-

ka

ka koker te druge ſtuarjene rezhy: *Quia homo non dum erat perfectus, non dum erat in Paradiſo conſtitutus*: Kir ta zhlovik ſhe ni bil popolnamen, kir ta zhlovik ſhe ni bil ú Paradiſh poſtaulen; kir oku ſi lih ſtuarjen je bil od Buga ú eni taki kumſhtni podóbe; venner djal ni Bug, vidilu ſe ni njemu, *quod eſſet bonum*, de bi bil ta Adam dober inu popolnamen: Dalej, aku ſi lih ta Adam poſtaulen je bil od Buga ſkusi tu udelejnie te dulhe; venner ſhe ſe letú uſe ni vidilu, *quod eſſet bonum*, de bi bilu urednu tezhaſty inu hvale; noter de ni poſtávil tega zhloveka tega Adama ú ta Paradiſh, ú to popolnamaſt. Is kateriga ſedei vidimo, koku poſtaulal je G. Bug ú Adamu to zhloveſhko naturo? kir hotel je prou ú lete ſvojo podóbo iskasáti; katéru ſturil je, ne is tega, kokèr de bi dergazhi na bil ſamogel ſvoje mozhy inu oblaſti iskasat; pazh pa ſturil je letú, de bi bil temu zhloveku eno vehſhi lubesen iskasal, inu ſkusi to eno vehſhi zhaſt; kir, kadar Adam ta takó ſkusi ta Boſhja kumſht poprauleni zhlovik, ſposnal bi bil letó, ſamogel bi bil ſkusi to, namerzh ſposnano lubesen priti k'eni vehſhi zhaſty inu hvali, koker bi bil letó immel inu sadubil ſkusi eno njemu od Buga ſubſebno udeleno gnado zhaſt inu hvalo: sakaj Adam bi bi ú ſvojga Bogà ſkusi to lubesen præbernien, po beſsédah *S. Dionyſia*: *Amor amantem convertit in amatum.* Ta lubesen ſpreberne inu ſpremeni tega katéri lubi, ú tu kar on lubi; bil bi letemu, koker je foushlivu inu golufnu ſkusi to kazho obétal ta hudizh, rekozh: *Eritis ſicut Dij*: Zhe ti Adám is tvojo Shenò jedla boſta od tega ſadú, boſta koker, inu enaki Bogovam poſtáli; poſtal enaki: koker poſtal je ta donaſhni S. Patriarch inu veliki Seraphinſki Ozha Franciſcus; katériga tu ſposnajnie tu te njemu od Buga iskasáne lubesni, ſposnajnie teh njemu udelenih gnad, de ſe ſiher ſme od njega rezhe: *Franciſcus ſicut unus ex nobis factus eſt.* Franciſcus je koker eden is naſs gratal: kir Franciſcus poſtal je, *Unius Deitatis effigies, & Trinitatis.* Ena podóba inu enakoſt S Troyze.

S. Aug. l. 3. de Geneſ. ad litte. c. 24.

S. Dion. de Hierar. colat. c. 7.

Ge. 3. 5.

Ariſtoteles Pirſht teh Philoſophou, kadàr nekolku bul ſpremislil je tega zhloveka, inu njegóve leſtnine ſpreudaril, isrekel je zhudniga, veſier reſnizhniga nekaj, namerzh: *Nulli viventiũ diu contingit vivere ſine amore:* nobena ſhival, noben zhlovik dolgu bres lubesni shivit namóre, sakaj, koker prave S. Auguſtinus: *Vita cordis amor eſt*, tu shjulejne tega ſerza je ta lubesen; katéra zhe pomanka, ſmánka tudi tému ſerzu tu shiulejnie: zhe pak tu ſerzè nimma tega shiulejnia, hivit namóre tudi ta ſhivàl, ta zhlovik, kir tu ſerzè je ena ſhramba tega shiulejna. Letu vidit je reſnizhnu, sakaj uſe kar shivy imma sa lubo ena ale to drugo rezh: ſlaſti pak tu ſebi enáku, ko-

Num. 7. Confir. Part. 1.

Ariſtot. Æthic. l. 8. c. 1.

S. Augu. ſtrat. de ſubs di- ctionis

ker ſprizhuje ta modri Syrah rekezh: *omne animal diligit ſimile ſibi:* katéra lubesen je ene take mozhy, de ona *amantem convertit in amatum*, tega kateri lubi ſpreberne inu ſpremeni ú tu kar lubi; po beſsedah od ſgoraj ſpomneniga Dionyſia: katéru poterdi S Auguſtinus, kir prave: Spomni O zhlovik! *Si terram diligis, terra es;* Eccl. 2. *ſi cœlum diligis, cœlum es; ſi Deum diligis, quid dicam; Deus es.* Spomni O zhlovik! zhe lubiſh ti to ſemló, ſemla ſi, kir *amor amantem convertit in amatum:* Spomni O zhlovik! zhe ti Nebú lubiſh, ti tu Nebu ſi, kir, *amor amantem convertit in amatum.* Spomni O zhlovik! de, zhe ti Bogá lubiſh, Ah! kaj pravem: Bug ſi, kir *amor amantem convertit in amatum.* Ne ſizer ú enim bitju, temuzh ú eni enakoſti: Is katériga uſamem jeſt ſedei to perloshnoſt rezh od danaſhniga S. Patriarcha Franciſca, de on je koket eden is teh Perſhon S. Tróyze; de Franciſcus ſkusi to lubesen poſtal je enak Bogú Nebeſhkimu Ozhetu, de Franciſcus ſkusi to lubesen gratal je enak ſvojmu Stuarniku, kir lerégа lubil je zhes uſe te druge, koker letu vidit je inu ſposnati is lubesni prutje tem creaturam, katére lubil je inu zhaſtil, ſhtimal inu hvalil sa volo tajſtih Stuarnika; letéga zhe.

Num. 8. Chronic. p. 1. l. 2. c. 3.

Ishzhemo te prizhe, povedal nam bo ta ogien, de Franciſcus lubil je Boga ú njemu, kir Franciſcus is lubesni ni njega ugaſnit hotel, koker ſe je vezh krat vidilu; ſubſebnu pak tedei, kir na tem hribu Alvernia perſhel je bil unkaj ú njegóvi Cellize ta ogien, ugaſnit ga ni hotel, themuzh puſtil je njemu uſe ſzerat, ſunaj eniga ſamiga kóza is katérim ſe je po nozhe odeval, sakaj letéga je bil odneſel: ale po letem nigdar vezh ſe ni hotel odet, rekozh, de ni ſturil prou, kir ga ni temu ogniu pervoshil.

Ibidem.

Aqua. Arbores Oliva. Lapides

De Franciſcus dalej lubil je Bogá ú te vode, ſprizhuje nam ta voda, kir kadar umival ſe je Franciſcus, umival ſe je uſelei takú, de ta voda ni bila od drusih is nogami teptana. De dalei lubil je Bogа ú teh creaturah Franciſcus; ſprizhuje ta leſs ú teh borſhteh, ſakaj Franciſcus præpovedal je ſvoim bratam nigdar eniga celliga derveſsa poſsekat, temuzh uſelei tajſtimu en ſeleni verh puſtiti je sapovedal. She dalei, de lubil je tega Stuarnika ú teh creaturah Franciſcus, ſprizhuje tu kaménie, kir Franciſcus is ſtraham je po letém hodil. Sprizhuje tu sheliſhe, kir ni puſtil temu vertnariu tajſtu is korenina ruvati. Sprizhujejo ti zhervizhi, kir Franciſcus nigdar ni nobéniga hotel umoriti, pazh pa kadar vidil khi letázih katériga leſhati na potu, djal je tega na ſtran, de ni bil ſtert, inu umorjen.

Num. 9. De Franciſcus lubil je ſvoiga Stvarnika, ſprizhujejo te ptize, kir

kir Franciſcus leté opominal je, *ad laudem conditoris*, hzhaſty inu k'hvaly taiſtiga. Dalej ſprizhujejo te rhibe, kir vjete je ſupet is lubesni prutje Bugu ſupet ú tovodo poſtavil. Dalej ſprizhujejo te ouzé inu jagnjeta, kir leté je Franciſcus pred ſmertjo obaruval. Dalej ſprizhujejo nam te roshe, ker leté ú enim ſubſebnim vertizo je redil, ſial, ſadil, inu verdeval, ſamú debe ſkusi lete bil bi G. Bug bul zheſhen inu hvalen. Dalej, de Franciſcus lubil je ſvojga Bogá inu Stuarnika, ſprizhatu ſonze, kir njemu h'zhaſte ſturil je eno ſubſebno peiſsem. Ja, de na bom prædolh ú letém, de Franciſcus lubil je ſvojga Stuarnika ſprizhujej; uſe druge creaturæ, koker prave S. Bonaventura: *Hic creaturis imperat, qui nutui ſubjecerat ſe totum Creatoris: quidquid in rebus reperit delectamenti regerit in gloriam factoris.* Franciſcus kir ú lubeſni popolnama ſe je bil dal zhes ſvojmu Stuarniku, uſe kar je lepiga inu perjetniga ſneſhil ú teh Creaturah, uſe letú h'zhaſte inu hvale obrazhal je tajſtimu. Ketéru, kir kaſhe inu oſnanuje nam to veliko lubeſen: inu kir, *Amor amantem convertit in amatum*, ta lubesen ſpremenuje te katéri lubjo ú tu kar lubjo: kir, *Si Deum diligis Deus es.* Zhe Bogá lubiſh, Bug ſi, ſiher ſedej pravim: *Ecce Franciſcus quaſi unus ex nobis factus es.* Pole Franciſcus ſkusi to lubesen gratal je kakor ena is teh treh pershon gratal je koker en Bug Ozha Nebeshki gratal je koker en Stuarnik, kir Franciſcus je telkaim tega Stuarnika lubil. Ali kir dalei od tod miſlim ſtopiti, dalei per tem nozhem ſe dershati, ſlaſti kir dalei Franciſcus, *quaſi unus*, koker eden is teh treh Boſhjih perſhon je; sa tu, od tod.

Aves. Pisces. Flores. Oves. Sol.

Joannes ta salubleni Joger, inu ta ſveſti Samerkuvauz teh ſkriunuſti Boſhjih ú mej drugim zhudnim inu naſnamim, kar vidil je ú tem Otoku Patmos, piſhe tude de vidil je: *Ecce ego Joannes vidi alterum Angelum, aſcendentem ab ortu ſolis, habentem ſignum Dei vivi.* Pole jeſt Joannes vidil ſem od ſonzhniga ishoda eniga drusiga Angela, katéri immel je ſnamenje tega shiviga Bogá katéri zhudni inu naſnani prikasen veliku zhuda inu nasnanih misli obudi per teh Vzhenikih, sakaj veliku maninh ú mej nimi ſnajde ſe pokasat, gdu bi bil ta prikasni Angel? H'pervemu Aureolus, Liranus inu Viegas pravio, de ſkusi tega Angela pokasan bil je Joannesu ta veliki Cæſsar Conſtantinus, sa tu kir on sadubil bil je od Nebeſs ta kriſh, tu Chriſtuſhavu ſnamenie, ſkusi kateru premagal je bil te ſhtiri ſhourashnike S. K. Verre namerzh: v'Rime Maxentia, ú Jutravih Deshelah Maximiniana, ú Laſhki Deshelli Severuſa, inu ú Ægyptu tega Lucinia. Dalej S. Victorinus od tega prikasaniga Angela prave, de ſkusi njega pomeinen je bil Elias ta S.

Num. 10. Confir. Part. 2. Apoc. 7. Viegas in Ioſeſ. 2. & 4. S. Victorinus in Biblioth. tomo 8

Pre-

Prerok, kir letá perſhel bode h'premagajnu tega Antichriſta. She dalej od tega Angela prave Haymon Richardus inu Beda, de bil je ſam Syn Boſhji Chriſtus, koker *magni Concilij Angelus.* Drugi pak dergazhi reslagajo ta prikasen: venner ú mej uſemi ner bul ta Seraphinſki Bonaventura rekozh: *Hunc Dei nuntium, ſervum Dei fuiſſe Franciſcum*: Letá Boſhji Shel ale Angel, bil je Seraphinſki Franciſcus; inu ſpodobnu, sakaj letú povedanu inu resodetu billu je od Buga temu *S.* Vzheniku, koker ſprizhuje *S.* Bernardus, Papelh Leo ta X. inu vezh drusih, katérih beſsede ſapiſsane ſo per *Seduliu in Elogijs S. Franciſci.* Franciſcus bil je ú temu Angelu pokasan Joannesu, kir Franciſcus imma tu právu ſnamenje, to pravo pod[illegible] tega shiviga Bogà, Chriſtuſa tega Synú Boſhjiga: katéru re ſnizhnu je ſpreglejmo tu shjuleine obeh, inu bomo to resnizovidili, kir, zhe, koker.

2. Bona. in Prolog. vitæ S. Fran.

S. Bern. tome 2. ſer. 60.

Piſhe S. Lucas oſnainen je bil JEsus Marji te preſvete Matere ſkusi tega Angela *Paries Filium & vocabis nomen ejus JEſum.* Franciſcus ú letem enak je JEſuſu, sakaj njega oſnanil je tud Picæ njegovi Matere en Angel ú podobe eniga Romaria. Dalej, zhe JEſus porojen je bil ú eni ſhtalli, povit ú plinize, inu *poſitus in præſepio*, poloshen ú ene jasli; Franciſcus ú letem dalej enag je JEſuſu, sakaj, kir Picca njegova Mate dolgu zhaſsa ni mogla ſe reſhiti povedanu je bilu leté od tega Angelskiga Romaria de imma ú to koinsko inu oſlovo ſhtallo poiti: katéru kir je billa ſturilla, rodilla inu povilla billa je Franciſca is velikim veſseliam. Dalej, zhe Chriſtus nag perkasal ſe je na ta Svejte be bil dal k'enimu oblazhillu te koshe naſhimu pervemu Ozhetu Adamu, koker govory S. Bernardus: *Naſcitur Dei filius, & nullam audio pellium mentionem. Adam pelliceis induitur tunicis.* Franciſcus letému enaku ſhlezhe ſe de ſraize pred Skoffam inu te guant dal jé ſvojmu Ozhetu; koker prave S. Bonaventura *relictis omnibus veſtimentis reſtituit ea Patri, & nudus remanſit.* Dalej, zhe Chriſtus veden, koker piſhe S. Lucus, *erat pernoctans in oratione Dei*, zélla nuzh ú te molitve: Franciſcus, koker od njega piſhe S. Bonaventura, *ſine intermiſſione orabat*, molil je bres nehajnia. Zhe dalei Chriſtus na tem hribu Thabor, kir bil je ſpremenil ú te molitve, koker prave S. Lucas: *facta eſt dum oraret, ſpecies vultus ejus altera.* Franciſcus ú letem bil je enak Chriſtuſu; sakaj koker dalej pishe od njega *S. Bonaventura*: *quando à privatis orationibus redibat, in virum alterum mutabatur*: kadar Franciſcus perſhel je od molitve, uſ[illegible]lei od eniga drusiga Moſhá je bil ſprebernjen. Zhe dalei Chriſtus isvolil je bil 12. Jogrou, zhe leté je uzhil, zhe leteh eden bil je uſkozhil inu na Bugu zagal, zhe da-

Num. 12.

Luca. 1. 11.

S. Bern. ſer. 3 de Nat. D.

Chron. min. p. 1 l. 1 c. 4

Luca 6.

S. Bona. c. 5

Luca. 9 29.

S. Bona. c. 10.

dalei Chriſtus poſhilal je te Jogre po ſvejtu pridiguvat rekozh: *Euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creaturæ.* V'letem enaku Chriſtushu saderſhy ſe Franciſcus: ſakaj h'pervemu 12. immel je thovarſhou, katere uzhil je prou te zhednoſti, te tugente; katérih eden namerzh Joannes Capella: uſkozhil je bil od Franciſsa koker Judas od JEſuſa, inu is na Bugu zagaina koker en drugi Judas ſam ſebe obeſsil. Zhe dalei poshilal je Chriſtus te Jogre pridiguvat, Franciſcus letemu ú letém enak je, sakaj koker prave *S. Bonaventura*: *Miſit eos dicens: ite filij, prædicate pœnitentiam, & remiſſionem peccatorum:* djal je h'ſvojm duhounim Synovam, pojte Synovi, oſnanuite po uſod to pokúro, inu odpuſhajne teh grehou. She dalei, zhe Chriſtus ſprebernil je ú Canæ Galilæi is velikim zhudam ú vino to vodo: Franciſcus ſturil je enu enaku zhudu, ſakajon, *aquam benedixit, & mox vinum efficitur optimum*, ſhegnal je vodò inu ſdajzi je dobru vinu poſtalla. She dalej, zhe Chriſtus gredozh po ſveite prægajnal je te hudizhe, obuduval od ſmerte te Merlize, inu oſdraulal Bolnike, *ſanabat omnes.* Franciſcus ú letem nezh nak na da Jeſuſu, ſakaj, *eiciebat dæmonia, ſanabat leproſos, & infirmos & plures mortuos reſuſcitavit:* Franciſcus isgajnal je te hudizhe, osdraulal te Bolnike, ozhiſhzhval te gobove, inu veliku Merlizhou od ſmerte obúdil. She dalej, zhe Chriſtus kamer ſe je obernil prægajnen inu ſhourasben bil je od Judou inu Phariſeerjou: Franciſcus ú letém bil je túde njemu enaki, sakaj njegou leſtni Ozha Peter Bernardoni, njegou leſtni brat, inu njegovi raun Aſſiſierij ſo Franciſca prægajnali. She dalej, zhe Chriſtuſhu, *cum jejunaſſet 40. diebus & 40. noctibus, acceſſerunt Angeli, & miniſtrabant ei*: ker poſlil ſe je 40. dni, inu 40. nozhy ú puſhavi ſtregli ſo njemu ti Angeli: Franciſcuſu godilu ſe je enaku; sakaj ker Franciſcus poſtil ſe je 40. dny ú puſhavi h'zhaſti S. Archangelu Michëlu, ú tem; *vidit ſpeciem unius Seraphim*, vidil je h'ſebi priti eniga Seraphina. Vezh, vezh taziga ſamogel bi naſhtet inu peraitat, is katériga vidit bi ſe moglu, de: *Franciſcus quaſi unus ex nobis factus eſt.* Franciſcus je poſtal kokar ena is Perſhon S. Troyze; de Franciſcus je tajſti Angel, katéri ſaſnamenuvan je iſ ſnamenjam tega shiviga Bogá, de Franciſcus je ena prava podoba Chriſtuſa. Ale, de prevezh dolg nabodem, is uſega naj nam bode ſadoſti to, kar pilhe od Franciſca S. Bonaventura.

Letá namerzh Franciſcus; ker nekolku tednou ſneshil ſe je ú ſamóte inu puſhavi na tem hribu Alvernia, inu pellal je euu takú shuléjnje, de bil mogel eden menit de pershel je bil is Soriæ, en Hylarion; is Thebaide en Paulus, is Oreb en Elias, is Synaj en Moy-

Mar. 16

Chron. min. p. 1. l. 1. c. 17.

Joan. 2.

S Bona. c. 6.

Luc. 6.

Mat. 4.

Num. 12.

Moyſes, is Puſhave, en Baptiſta, ale pa en drugi is Eremitou: ú letém zhaſsu Franciſcus dershal je en ojſtri póſt, ſpremiſhluval tu terplejne, inu objokuval to martro Chriſtuſhavo, ter unemal ú lubeſni JEſuſavi: V'mej tem ker pershel je ta Jeſenſki Chriſtuſhau dan, inu ner bul gorezh is lubeſni prutje ſvoimu kryſhanimu Odreſheniku; tedej perkasal ſe je njemu Chriſtus ú podóbe eniga Seraphina, katéri dve peretnize derſhal je istegnene zhes glavo, dve pó nogah, is dvema je pak letal; na tu ſdajzi utiſnil je Franciſku, koker ú en mehak vſsig te S. Ranne, dve na roke, dve na nogé, inu eno na deſno ſtran is veliko bolezhino: na katéru, *carnem Crucifixo conformi exterius inſignivit effigie*: ſdajzi truplu tega S. Patriarcha billu je temu kryſhanimu JEſuſu prou inu popolnama podobnu; katére ranne bille ſo na rokah inu nogah nekolku ſa zhernelle, ta deſna ſtran pak billa je kokèr ena lépa rudezha gartasha: leté noſsel je dve zejle lejte noter do ſmerti is veliko bolezhino, sakaj nigdar prou ni mogel ſtati, veden prælival is teh so Kry, inu ſvoj gvant kryvavil: V'tem ni billu nobéniga reſnizhka ú Chriſtuſham inu Franciſkam kokèr ſamú, de Chriſtus bil je nag na kryſhu, Franciſcus pak oblezhen na truple. Ah! ſedaj pazh ſaupjen ſiher is *S. Bonaventuram: O verè Chriſti amantiſſimum Virum! qui vivens Chriſto viventi, moriens morienti: & mortuus mortuo perfecta eſſe ſtuduit imitatione conformis.* O pazh prou inú reſnizhnu en ú Chriſtuſha ſalubleni Moſh Franciſce! katéri ſhiu, temu ſhivimu, umireozh temu umireozhimu, mertou temu mertvemu JEſuſu poſſiſsal ſe je enak poſtati. Ah! Spomnite, ale le ni ſedej reſs, de Franciſcus je, *ſicut unus*, kokèr eden is teh treh Boſhijh perſhon? ker h'pervemu enaziga Bogu Ozhetu, ſedej pak Bogu Synu vidili; ker taku ſmo ſamerkali ſasnamenuaniga is ſnameniam naſhiga Odreſhejnja, *Signis Redemptionis noſtræ*: de je ſpodobniſhi ſmel inu mogel, koker Pauluſs rezhe: *Vivo ego, jam non ego, vivit vero in me Chriſtus.* Jeſt ſhivim já, ale ne vezh jeſt, temúzh Chriſtus ſhivi ú meni: ale dalej.

S. Bona in legen. S. Fran. c. 14.

Gal. 2.

Pishejo te Hiſtorici od Caldeeriou, inu vezh druſih folkou, de ú mei drugimi poſemelſkmi rezhmj veliku inu ſubſebnu ſhtimali ſo ta ogien, inu ſizer takú de ſo letéga sa njeh Bogà ſhtimali; katérih ſhtimajne ta ſadnje saverſhe: tu pervu perpuſti ſe pak inu hvali, sakaj ta ogjen ureden je hvale, zhaſti inu ſhtimajnja ſa volo njegóvih leſtnin, is katérimi ſubſebnu nuza temu zhſóveſtvu, ker, *Ignis illuminat, calefacit & purgat*, ta ogjen ſveti, greje inu zhiſti; ſveti ú temnizah, greje ú mrasu, inu zhiſti od nasnage. Slaſti pak ſhtimat immaſe ta ogjen, ker on en Symbolum je, inu podóba S. Duhá; koker letú ſam S. Duh hotil je iskasat na ta S. Finkuſhtni dan

Num. 14.

Confir. Fer. 3.

dan ker on ú tem ogniu ſe je tem Jogram perkasal: *Et apparuerunt illis dilpertite linguæ tamquam ignis, ſeditque ſupra ſingulos eorum,* Act. 2. is teme ognjenimi Jeſiki je te Jogre S. Duh napolnil. Ja, ne leſamu is tega ſhtimat immaſe ta ogjen, ker on je ena podóba S. Duha, pazh pá tude is tega, ker S Duh te tri leſtnine tega ognia, namerzh: tu, *Illuminare, Calefacere, Purgare,* reſvetlejnje, tu grejnje, inu tu zhihzhejnje iskaſuje; inu ſkuse te tri leſtnine te tri leſtnine S. Duhá ſo pomejnejnje, koker prave ta immenitni *Abbas Salomon: Triplici proprietate ignis, tria dona Spiritus S. figurantur:* katéru ozhitnu vidi ſe temu katéri letu ſpreudari inu ſpremiſli: sakaj S. Duh, koker en drugi ogjen is njegovim noter dajajnam; *Calefacit,* ogreje is njegovo lubeſenjo; inu, *purgat,* ale zhiſti is njegóvo S. gnado od ſkorje inu oſtude tega greha: Od tod. Kar ſhliſhali ſmo ſedej od S. Duha tega ſkriunu ſaſtopniga ognia, zhe poſtavim na prutje temu gorezhimu Seraphinu mvojmu S. Ozhetu Franciſku, ſnajdem de, *Franciſcus quaſi unus ex nobis factus eſt,* Franciſcus ú letém je S: Duhu enaki: sakaj Franciſcus, *Illuminat,* ſvetil inu reſvetlival je ta ſvejt is njegóvim S. Shjulejnam, inu lepim Exemplam: Franciſcus dalej koker en drugi ogjen, *Calefacit,* grell je tu zhloveſtvu is njegóvo S. beſsédo, inu ſerbeſhnim pridiguvajnam zhe dalej Franciſcus, *Purgat,* zhiſtil je te is tem blatam teh grehou ozmakane Greſhnike ſkusi ta ſvejt inu ofnanuvajnje te S. Pokure; koker letú vidit je prou inu popolnama; zhe nekolku bul njegóvo S. shjuléjnje ſpregledamo, inu ſizer h'pervemu. Salomon Ab. in ſerm. de Spir. S. in Pent.

De Franciſcus, *Illuminat,* ale ſvetil je temu ſvetóvo is to Svtlóbo lepiga Exempla, ſprizhaja nam uni terje groſni Resbojniki, katére ker P. Angelus in Monte Casal odgnal je bil is oiſtrimi beſsedami od Vrat tega Kloſhtra, inu tem odpovedal to allmoshno katéro ſo profsili sa vollo njeh hudobniga rupajnja, inu pregreshniga shjuléjnja. Katéru ker Franciſcus je bil ſvedil poſvaril je bil tega Guardiana, ſapovedal poletém de imma ta kruh inu vinu, katéru ſo bili tajſti dan k'allmoſhne prejelli, tem Resboin kam ú ta borsht, ker ſo præbivali, neſte, letém letú dati sa ſamero profsit: per tem pak leté opomnit debe oni is nym pershli h'ſebe, h'Franciſku; katéru uſe ſe je ſgodilu; leté perjel je periaſnu Franciſcus, inu lepu hodit is nymi ú zaker: Letó veliko ponishnoſt, lubeſsen, miloſt, krodkuſt inu priaſnoſt ker ſo ti Resbojniki vidili, resgledali ſo ſe ú ſerze, reſvetleni is teme ſharki tega Franciſkaviga Exempla ſgrevali ſo ſvoje pregrehe, ſpovedali tajſte, ſtopili h'Franciſku ú ta S. Orden, pelali ú tem enu shjuléjnje, delali to pokúro, ſturili eno S. ſmert, inu ſadubili tu Nebeſhku Iſvelizhajne. Ah! ſpomnite Norm. 15. Cronic. mi. p. 1. l. 1. c. 58.

ſedej, ale le Franciſcus ú tem reſvetlivajnu iskaſuval ſe ni enak temu ognju, enak S. Duhu, ker on reſvetil je takú te tri otemazhena ſerza? ker Franciſcus is njegóvim Exemplam reſvetil je te tri velike ſlepze: ale.

Num. 16. Dalej, de Franciſcus, *Calefacit*, ale grell je te oterple inu kamenitne ſerza, ſprizha Nam ta njegóvi tretij S. Orden, *Pœnitentium*, ale teh Pokurnikou: sakaj ker Franciſcus ú lejte 1221. ú tem meſte Cornerio pridiguval je ta S. Evangelium, oſnanuval odpuſhajnje teh grehou, opominal te Ludy h'dershajnu teh Boſhijh poſtau inu ſapovede: ú letem, prave S. *Bonaventura*, *Prædicationis ſermone mentes molliebat*, mehzhal je, grell, inu takú is tem pridiguvajnam omehzhal te ſerza, de Moſhje inu ſhenné uſelej ſo ſi naprej blagú inu poshiſhtvu ſapuſtili, temu ſvetóvo ſlavu dati, sa Franciſcam pojd ú te kloſhtre; ker pak teh je billu præmallu, poſtavil je gore ta tretje S. Orden, dal je letém gviſhne regelze, katére dershe ſhe dan, donashni, katéri S. Orden poterjen je od S. M. Zerkve od telkajn Papethou, inu Concilio u: ú letá ſveti Orden ſamóre priti inu ſtopit en ſledni, Boshiz inu bogati, ſtar ale mladi, Moſh inu Shenna, ledig inu ſakonſki. ú katérim telkain inu telkajn Svetnikou je, eniga inu druſiga ſtanu, debe ſe eden ſauſeti mogel. Is katériga vidit je ſedej inu ſposnati, de prou prou Franciſcus grell je is njegóvo beſsédo, is njegovim pridiguvajnam, ker on telkajn Dush ſadubil je Bogú inu Nebeſsam. Ale od tod ſtópimo dalej, poglejmo inu ſpreglejmo dalej Franciſka, inu to tretjo leſtnino S. Duha, inu tega ognia immamo.

S. Bona. in vita S. Fran. cap. 16.

Chronic. min. p. 1 *d.* 2, *c.* 29

Sem djal od ſgoraj, de poleg teh dveh leſtnin, namerzh tega ſvetejnja, inu grejnja imma tude ta Ogjen, imma tude S. Duh to leſtnino tega zhiſhzheina, de, *Purgat*, vidimo nad ogniam, kir on is ſvojo mozhjo ozhiſte tu ſlatu inu druge rude od telkorie, ſmeti, perſti inu ſhlintre: nad S. Duham pak, kir on is ſvojo Sgnado ozhiſti te zhloveſhke ſerza od blata, oſtúde inu gerdote teh grehou: Per Franciſku pak letú vidimo iskasuvat is diajnam te S. Pokure, is katéro nieh telkain inu telkain taushent ozhyſtil ijh je, kir on koker en, *Prædicator pœnitentiæ*, Otnanuvauz, en Pridigar te pokure nieh telkain prezer od sazhetka niegovih Ordnou, h'te S. pokuri perpravil: katéri terpi ſhe dan donaſhni, kir njegovi duhouni Synovi, nezh druſiga, koker po njegovi ſapovede, to pokuro oſnannje io. Franciſca htemu poſtavila inu isvolila je ſama Mate Boſhja Maria Diviza, koker ſe je vidilu tedei, Chriſtus ker hotel je ta ſvejt sa volo offerte, lakomnoſti inu nazhiſtoſti pogubiti; Maria pokasala je Franciſca inu Dominica rekoah; letá dua

Num. 87.

boſta

boſta ta ſvejt popravila, letá dua boſta te Ludy is oſnanuvajnam te Pokure, te Greſhnike is pridiguvajnam ozhiſtila: katéru, koker pravem: godi ſe ſhe dan donaſhni, inu godilu ſe bode do konza ſvejta, kir ta S. Orden do konza tega ſvejta oſtal bode: koker letú oblubil Franciſcu je ſam Chriſtus. Kir tedei letú godilu ſe je, ſe godi, inu ſe bode sa naprei ſkusi Franciskave duhoune Otroke, ſiher prauem de godi ſe uſe ſkusi Franciſca, pó unim: *Qui facit per alium, per ſe feciſſe videtur.* Is katériga vidimo ſedei ozhitnú, de Franciſcus ú teh leſtninah enag je S. Duhu, *Ecce quaſi unus ex nobis factus eſt*: Sa tu ni ſe ſedej sauseti, de Franciſcus perkasuval ſe je ú tem ogniu, koker perkasuval ſe je S. Duh ú tem ogniu, ú teh ognjenih Jesikih tem Jogram: Ker.

Bere ſe ú teh Minoritanſkih Cronikah, de kir Franciſcus podal ſe je bil ob enim zkaſu, ena Sabbotha is tega maihiniga Kloshtra is immenam Rivotorto ù tu Meſtu Aſsiſs tamkaj ta drugi dan de be bil pridiguval: taiſta nuzh Franciſcus kir ſe je ſneſhil ú molitve, ú leté bil je ſamaknien, inu ú Duhu perkasal ſe je ſvojm duhounim Otrokam ú tem kloshtru na enim ognenim vosu, koker en drugi Elias, letá pelal ſe je ú to hiſho kir ſo ſe ti Bratje ſneſhli, inu tri krat ſe je obernil ú tajſti; resvetil je bil is letem ne le to hiſho, temuzh tude njeh ſerza, de en ſledni ſposnal je ſvojo veſt, inu tude veſt ſvojga tovarsha: is katériga ſposnali ſo, de S. Duh ú tem Franciſcavie prikaſni je bil nieh ſerza napolnil, nezh dergazhi, koker napolnil je bil S. Duh ſerza teh Apoſtelnou inu teh drusih Vernih ú tém ognienie prikaſni, kadar ſe je bil tem Jogrā perkasal. *Num.* 18. *Chroni. Min p. 1. l. 2. c. 14.*

Ah A. K. Duſhe! ſpomnite ſedei, ale le ni reſnizhnu, de *Franciſcus quaſi unus ex nobis factus eſt*: de Franciſcus gratal ni ſkorai koker eden is teh treh, Ozha, Syn, inu S. Duh? temuzh enak uſem trem, inu enimu ſlednimu poſsebei: Ozhetu je Franciſcus enak poſtal ſkusi to lubesen, is katéro je on njega lubil, kir, *Amor amantem convertit in amatum*, ta lubesen tega katéri lubi ſpremeni ú tu kar on lubi. Synovu bil je Franciſcus enak, kir ú roiſtve inu shjulejnu, na truple inu na duſhe, ú ſmerte inu ú zhudeſsih delal inu vidil ſe je njemu gliha. S. Duhu bil je Franciſcus enak is ſuetejnam, is grejnam, inu ozhiſhzuvajnam koker ſmo enu malu poprej ſhliſhali: Sa tu ſiber ſedei d njega pravem: *Franciſcus unius Deitatis effigies eſt, & Trinitatis*: Franciſcus je ena prava podoba ſamiga Bogá, inu ſame S. Troyze: Sa tu ſpodobnu zhaſti ſe dones, inu obhaja ta Praſnig: ſpodobnu tedei njega pognadal je G. Bug is takimi gnadami, is kakerſhnimi pognadan ni bil nobéden is teh druſih Svetnikou; ſakaj nobeden is teh druſih Svetnikou prejel ni bil *Num.* 19.

takú ozhitnu teh pet ſnamien, nobeden takú videozhe; rejel ni teh pet ran od Chriſtuſa, koker ſam ta gorezhi Seraphin, ta veliki Patriarch teh Vbosih, namerzh mvoj S. Ozha Franciſcus. Ale, de per letem dalei ſe naderſhim, kir.

Numo 20. Shliſhali ſmo veliku od tega S. Patriarcha Franciſca is naſhim velikim veſséliam, ſpodobi ſe ſedei de poſhlushamo S. Joan. Chryſoſtoma, katéri prave: *quem delectat Sancti alicujus meritum, delectare debet par circa cultum Dei obſequium.* Katériga khi reſveſseli eniga ale druſiga Svetnika tu ſashluſhejnie, zhaſt, hvala inu vrednoſt, letéga reſveſseliti imma tudi ta njegou fliſs is katérim perſhel je h'te viſsokuſti; imma per letém, *immitari debet quod laudat,* imma per letem hodit inu ſturiti tu, kar je ſturil letá, katériga hvali, ſakaj takú, *poſſumus nos quoque eſſe, quod ſunt, ſi faciamus ipſi quod faciunt:* takú ſamoremo mi tudi biti povihshani, mi h'temu tudi poiti ſamoremo, zhe le ſturmo, kar ſoony ſturili. Kir ſmo ſhlishali mi to zhaſt h'katéri je povihſhan Franciſcus, en zhlovik koker mi, en is meſsa koker mi, en ú zhloveſhke naturæ koker mi, Eh! zhe mi tedei njega ú tem hvalimo, ſa tem hodit, ſa tem delat ſe poſliſsat immamo. Lubiti immamo Boga Ozheta koker lubil ga je Franciſcus: podvisat imamo ſe po tugenteh Boga Synu, koker podvisal ſe je Franciſcus. Imamo ſvetit koker Bug S. Duh, koker ſvetil je is enim lepim Exemplam Franciſcus: Immamo greti inu uſhigat, koker greje inu uſhiga S. Duh is njegovo lubeſenjo, koker grel inu uſhigal ſe je is beſsedo inu pridiguvajnam is enim dobrim vejtam inu naukam Franciſcus. Immamo zhiſtit koker zhiſtil je S. Duh is njegovo S. gnado, koker zhiſtil je is to pokuro tu zhloveſtvu Franciſcus: kir takú is Franciſcam red perſhli bomo h'te zhaſte; de mi tudi bomo ſamogli biti gratat inu poſtati, *quaſi unus ex iſtis,* koker eden is teh treh S. Perſhon.

Num. 21. De pak letú ſe ſgodi, inu ſklenem to Pridigo, kir vidim naſho ſlabuſt, obernem ſe h'tebi O S. Patriarch teh vbogih! O Prerok Evangelſki! O Apoſtel ú ſapuſhajnu tega poſuetniga! O Marternik ú teh ſhejllah! O Sposnovauz ſtanovitni JEſuſou! O Diviza ú tem traple! O Vzhenik ú djajnu inu ú beſsedah! h'tebe pravim obernem ſe O Angel ú tem meſse! O Archangel ú ſhlushbe! O Seraphin ú lubeſni! O Podóba S. Troyze S. Ozha Franciſce: inu te opomnim tvoje mozhy inu oblaſti, te opomnim teh gnad, is katerimi pognadala inu daruvala te je takú bogatu ſama S. Troyza: is teme proſsem te, ſpomni na naſs, de ſkusi tvojo pomuzh poſliſsat ſe bomo mogli is tabo redenaki poſtati na tako viſho tem trem S. Perſhonam; de taku ſadobili bomo to gnado uſhivat inu gledat tajſte ú Iſvelizhajnu, na vekumaj, AMEN.

TA XCVI. PRIDIGA.

Na XII. dan Vinſkiga Meſza, ali Octobra.

Tu je:

Na dan S. Maximiliana Shkoffa inu Martyrnika.

Synopſis.

Super cuncta prætioſa
Mundi, magis Gratioſa;
Anima eſt Hominis.

Sapopádik.

Zhés uſè drágu inu ſhlatnu
T'ga Svejtà, tu nèr bul Prietnu
Dúſha t'ga Zhlovéka je.

Thema.

Cuncta, quæ habet Homo, dabit pro Anima ſua.
Vſè, kar Zhlovik ima, dál bo sa ſvojo Dúſho. *Job. c: 2.*

SPlásnu, pmájn inu navadnu bilú je tèm *Syrjerjam*, inu, kakòr právi S. *Hieronymus*: tèm Palæſtinerjam, *Ad omnem ſermonem ſuum parabolas jungere.* K'ten mu ſlédnimu goverjéjnu te pripóviſti per ſtávit, inu ſizer sa tu; de bi ſe is ene rèzhy, ta druga saſtópyla. *Ut, quod per ſimplex præceptum teneri ab Auditoribus non poteſt, per ſimilitudinem exemplaque teneatur.* De bi ſe tu, kar ſe ú ſamih sapóvidah, inu golíh beſsédah od teh, katéri ſhlíſhjo, saſtópit inu derſháti namóre; ſkúsi te pripóviſti inu pèrglihe dèrsháli: de bi ſe tu govorjeine ú pèrglíhah ú ſpómynu obdèrshálu. *Num. 12. Exordiũ S. Hero. in Com. in Mat. c. 13.*

Tu, kakòr eno dobro rezh inu návádo potèrdil je telkajn inu telkáin krat JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji, kir on, kakòr S. *Matthæus* právi: *ſine parabola non loquebatur.* Brès pripóviſli, brès perglíh nizh ni govóril: inu ráunu sa tu, de bi njegóve beſséde, de bi njegóvu govorjejne ty, katérim je govóril, bul saſtópyli inu dobru samèrkali. Tu pak sa tu, de bi ty, katéri ſo njega ſhlíſhali, inu to pripóviſt saſtópyli, po tajſli ſe sadè. ſháli, ſhivéli, inu vúk ú ſpomynu dobru ohranvli. *Num. 12. Matth. 13.*

V'mei drugimi pripóviſlmi govóril je JEſus túdi letò na eno Sabbotho, na pè vi dan *Aprila*, ú 32. lejte njegóve ſtároſti h'tem Jogram, rékhòzh: Tu Nebéſhku Krajléuſtvu je enáku enimu Kupzú, katéri yſzhe práve inu dobre Pèrlne: ta, kir je eniga takiga snéſhil, *abijt, & vendidit omnia, quæ habuit, & emit eam.* Shàl je od veſsélja domú, predàl je uſe, kar je imèl inu premógel; tàr je tajſti dragi, shlahtni, lepi, ſhtimáni Pèrl kúpil, inu s'dragoceno sadúbil. *Num. 12. Matth. 13.*

Zhès tu ſèdáj: kir, kakòr právi S. *Hieronymus*: ſkusi te pripóviſti inu pèrglihe kúsal je JEſus ú teh druge sapopádene rèzhy; upraſhát bi ſe, móglu, kaj je hótel ſkusi to ſèdáj saſhlíſhana tèm *Num. 12.*

Jógram rezhèna pripóviſt povèjdat? na tu, veliku odgôvorou inu iſlágajnja pèrneſsó naprèj ty Vzhenyki. Ali: sa danaſs, púſtym brès nyh samére, uſe druge; tàr dèrſhym is S. *Effrem*, inu is Abbatam *Haymon*, katéra práv ta: de. *In proprio ſermone hæc margarita interprætatur Anima uniuscujusque Fidelis.* V'te leſtne saſlópnoſti tèh beſsédy, ſkúsi ta, od téga kupzá snájdeni Pèrl saſlopi ſe Duſha ſlednniga Vjèrniga zhloveka. Inu práu tàr rejſsnyzhnu: kakòr káſhejo te glíhe.

S. Effrê. ſerm: de Margar.

Origenes ta ſtári inu nekedájſhni Vzhenyk, kir ſpreudárjal je is *Pliniam* inu drugimi *Naturaliſti* ta Pèrl, inu tajſtiga leſtnyne, taku ta pèrvi sramuvàl ſe ni od Pèrlna rézhe: *Culmen omnium rerum pretij margaritæ tenent.* V'méi uſémi drugimi rèzhmy to ner vehſhi ceno ta Pèrl ima: inu sa vol tega, kir ta Pèrl napride dergod, kakòr od Nebéſs, inu Nebéſhke rosse: sakaj ob gviſhnih zhaſseh pride is globózhyne tega morjà k'vèrhu ta lupyna, Muſhel, ali: Mate teh Pèrlnon, katéra odpré ſe, inu zhaka na to jutrajno roſso. *Et cæleſtem rorem tamquam Patrem in ſe recipit.* Katéro, kakòr eniga Ozheta ú ſe uſáme, sapré inu takú ſkuha tajſto, tàr ú en Pèrl prebèrne. Takú is *Naturaliſti* govóry od Pèrlna ta sgúr ſpómneni Vzhenyk *Origenes*. Sa vol katériga ta Pèrl je ta nèr shlahtniſhi ú mej uſémi shlahtnimi kaméni: tàr sa tu, kir ta Pèrl napride od ene posemelſke rezhy; témúzh od Nebeſs ima sazhétik.

Origenes De Margaritis. Num. 5.

Je ta Pèrl ú mej uſémi shlahtnimi kámeni ta nęr shlahtniſhi, sa vol kir on od Nebéſs ſvòjga bitjà sazhétik ima? Ah! kaj na bo sa ene Shlahtnúſti Vrédnoſti inu Cene ta ſkusi Pèrl poméjnena zhlovéſhka Dúſha? kir ona od dèrgod ſvojga sazhétka nima, kakòr od Nebéſs, kakòr od ſamiga G. Bogá, kir ta je ſtúril tajſto, inu sapèrl ú to ojſtro lupyno, ali: Muſhel tega zhloveſhkiga trupla: sa vol katériga, kakòr S. *Dorotheus* govóry: *Verè omnium, quæ videntur pretioſiſſima eſt Anima hominis rationalis.* Sa uſà rèjſsnyza ú mej uſèm tem, kar ſe vidi; ja ne le ú mej tèm, kar ſe vidi; tèmúzh ú mej uſèm tem, kar je ſtvaril Bug V. M. sunaj Angelou: ta nèr shlahtniſhi, ta nèr draſhiſhi, ta nèr Vrédniſhi, lepſhi inu ſhtimániſhi rèzh je Dúſha eniga zhloveka: kakòr ſe ſposnàt samóre is tega, kir k'odreſhéjnu tajſte ni bil cel Svejt is uſèm njegóvim bogáſtvam sadòſten; tèmúzh k'odkúpni inu reſhejnu tajſte mógel je Jeſus ſvojo S. Kry sa eno urédno Ceno dati. O Vrédnoſt! O Shlahtnuſt prevelíka ene zhlovéſhke Dúſhe! sa tu práu, práu djál je Job: *Cuncta quæ habet homo, dabit pro anima ſua.* Vſe, kar ta zhlóvik ima, dàl bo sa ſvojo Dúſho: snebil ſe bo uſéga, kar premóre, de le bo ohránil tajſto.

S. Dorot. l. de Anim.

Job. 2.

Sa

Sa to veliko vrédnoſt te duſhe, kir vèjdel je ta danáſhni S. Skoff inu Martyrnik *Maximilianus* e ſa tu, de bi on bil to ſvojo inu drugih vèzh dúſho ohránil, snébit hotel ſe je uſega, kar je poſsédel: *Cuncta quæ habet homo.* V ſe, kar je premógel, dal je ſa tajſto: ja celu ſvojo glavo inu ſhjuléjne. Kakòr od tega h'zhaſtè temu S. Skoffu iru Martyrniku, nam pak k'enimu navúku hózhem kaj dalej govórit: inu iskasat, de. *Super cuncta pretioſa mundó magis gratioſa: hominis eſt anima.* Zhes uſe drugu inu ſhlahtnu tega ſvejtà, tu nèrbul ſhlahtnu dúſha t'ga zhloveka je. Katéru de bodo ſaſtopili, tu saſhliſhat inu samèrkat bodo pèrpráuleni. *Num.* 6. *Thema.* *Propoſ.* *Synopſis*

Spremiſhluvàl kir je *Petrus Martinengus*, en brumni, naſhazhaſni Vzhenyk tu ſtvárjejne tega ſvejtá; taku ú tem ſpremiſhluvájnu priſhàl je njemu naprèj Stvárnik tajſtiga, kakòr en Málar: kir. Kakòr en Málar, kadar ſmalat hozhe en lep pild, taku on pèrpúſty njegóve Jogre, fante inu hſele, de oni na to pèrpráuleno tablo málajo gorrè, vodè, méſta &c. Kadàr ſe ima pak ta ner ſhtimaniſhi ſhtuk, ali: *figura delàt:* tedaj ta Mojſter ſtópi naprèj, h'te napúſty nobéniga. Takú Bug V. M. kir je hotil na to od njéga ſtvárjena, inu k'isdélajnu pèrpráuleno tablo tega ſvejtà poſtávit ta zir taiſtiga; perpúſtil je to *Naturo*, de ona is Bugam zirala je to ſemlò is lhelihzham, polnyla drjúje is ſadjam, vodè is ribami, ta luft is tyzami, te gojſde is ſveriazhino; inu is tem tàr drugim to tablo tega ſvejtá, k'enimu lepimu ſurmu pèrprávila. *Num.* 7. *Indultio* *Martini* *Annot.* *in Feſt.* *S. Barth.*

Kir je pak ta ner shlahtniſhi ſhtuk, sa vol katériga bilú je ushè tu drugu uſe smálanu, ſturjénu inu ſtvárjenu; smálat imel je Bug ta V. M. Mojſter, ali: ſtvàrit tega zhlovéka: h'temu je on ſam pèrſlópil, djale ſo te try S. Boſhje Perſhone: *Faciamus hominem ad imaginem & ſimilitudinem noſtram.* Stúrymo, ſtvárimo tega zhloveka po naſhim pildu inu podóbi. Na katéru is ene kepe glyne ſtváril je tajſtiga po ſvojm pildu inu podóbi. *Creavit Deus hominem ad imaginem ſuam.* O lepi, shlahtni, inu od ſamiga G. Boga smálani, ſturjéni, ali bul ſtvarjeni Mójſtrouſki shtuk! O zhlovik! kir ti prideſh od ſamiga Mójſtra, inu ſizer is tako zhaſtjó: de tebe ſamiga ſtváril, ſtúril, inu kokòr en Málar smálal je po ſvoji ſlikabi inu podóbi: *Ad imaginem Dei creavit illum.* *Num.* 8. *Genes.* 1.

Zhes tu uſtane enu upraſhájne: kakú je ta zhlovik en pild, ena podóba Boſhja, kir Bug, k'kòr Bug je b es uſega trupla; ta zhlovik pakena vlnata pèrſléna keppa? Na katéru upraſhajne nájde ſe per Vzhenykih veliku odgovorou. Ali: de uſe sapúſtym, právim s S. Auguſtinam: de. Dúſha tega zhloveka je ta pild inu podóba Boſhja, kir: kakòr Bug je breſtélesen, taku ta dúſha. *Incorporea* *S. Auguſt. apud Cor. in Gen. c. 1. v. 27.*

porta eſt & individua. Bresteleſsna inu naresdeljuliva: katéra je Bogú taku luba, de letó je on ſam sa ſe imèt inu ohránit hotel: kir, kakòr *Sopbronius* govory: *Peculium charum, & poſſeſſio Dei eſt anima.* Ta zhlovéſhka dúſha je Bogú ta ner lubíſhi leſtnyna, tu ner perjétniſhi poſéſtvu. Sa vol katériga djàl ſim odſgoraj: de. *Super cuncta pretioſa mundi, magis gratioſa: hominis eſt anima.* Zhes uſe drágu inu shlahtnu t'ga ſvejtá, tu ner bul shlahtnu t'ga zhlovéka dúſha je. Katériga rèjſsnyzo kashe nam ta zhaſtyti Syn Boſhji JEſus is tem, kar iskásal je dobrute tem dūſham, inu h'nuzu tajſtim: kakòr ſe vidi ozhitnu.

S. Sophr. de anima. Synop.

Num. 11. Po tem, kir te uboge zhloveſhke dúſhe bile ſo od hudyzha ú ta gèrdi, oſtudni Muſhel tega grèjha sapèrte, inu ú tem zhes 4000. lejt sapèrte leshále: is vſmilejna prutje tajſtim, ſtopil je JEſus is kryla ſvojga Ozhéta. *Venit.* Je priſhàl na ta ſvejt, de bi tem is-te lupyne pomágal. Ali: is njegovo ſhkodo inu sgúbo, nezh dergazhi, kakòr sgody ſe tem, katéri hozhejo en shlahtni Pèrl is lupyne, ali: Muſhelna uſeri; sakaj, kakòr piſhe inu samerka *Plinius*: de. Kadàr ta Muſhel samerka, de ena zhlovéſhka roká h'njemu poſsége, inu ta Pèrl tajſtimu oduſeti trahta: tedaj. *Comprimit ſe ſe, manúmque ſi præveniat, acie ſua abſcindit.* Tedaj saprè ſe, inu zhe to rokó doby, is njegovo oſtrúſtjo odréſhe inu oduſame; tàr takú vèrshe tega reuniga zhlovéka ú ſgúbo te roke

Plin. lo. ſup. cit.

Num. 12. Tu, kar ſgody ſe enimu Iſkáuzu teh Pèrlnou, tu, právim: sgudilu ſe je natbimu zartanimu JEſuſu; sakaj, kir poſségel je bil po ta shlahtni Pèrl te zhloveſhke dúſhe, uthenil, pèrjel inu odúsel je bil njemu ne le ſamu eno rokó; temuzh uſe njegovu S. Truplu, ta paklenſki Muſhel tega grèjha: kir, de bi bil temu Pèrlnu pomágal, de bi bil tega is tega gerdiga Muſhelna uſdignil; udàl ſe je bil JEſus ú ſgúbo ſvoje kryvy, trupla inu shjuléjna. *Tradidit ſemetipſum.* Dàl je ſam ſebe sa odkupnjo tega hudyzhu predaniga Pèrlna: preſtàt je hotel telkain teſhke hóje, sheje, lakote, mrasa, vrozhyne, inu druge teleſne nadlúge. De JEſus præſtat je hotel telkaja pregájnajnja, smerjájnja, ſhouráſhtva, sanizhuvájna, inu druge take nadléſhoſti: de JEſus hotel je iſdàn, predàn, ujèt, ſvésan, gajſhlan, s'tèrnjam cronan, kriſhan, umórjen inu prebodenbiti: de je hotel uſo ſvojo zartano S. kry do sadnje kapelze prelyti: tu je ſturil ſamu de bi bil ta shlahtni Pèrl, to zhloveſhko dúſho is to drágo ceno odkúpil, odréſhil, inu is tega gerdiga inu ſhkodliviga Muſhelna unkaj potégnil.

Ephes. 2

Num. 13. Ah! tukaj saupijem siher is S. Bernardam: *Aſpice mortalis, pro te datur boſtia talis.* Poglej, O zhlovik! kaj sa te da ſe sa en offer?

ſer? Spomni, kaj ſa ene cene inu vrednoſti je tvoja duſha? kir ſa to dàl je JEſus ſvojo kry, kir vener, kakòr ty *Theologi* pravjo; ena ſama kapelza je. *Infiniti valoris.* Eniga breskonzhliviga veláj- na, cene inu vrednoſti. Sa tu ni ſe ſausèt beſsédam tega *Fernandez*, kir právi: *O quam pretioſa hominis anima eſt, Deo videlicet, quam pretioſo ſanguine redemit!* O kaku draga inu shlahtna je pred Bugam Duſha tega zhlovéka, kir to je on is eno takú drago ceno kúpel, inu odréſhil! Ali: *Prob dolor!* saúpije dalej ta Vzhenik: *ſed prob dolor! quàm nihil ſit à nobis.* Ah shaloſt prevelika! kir ta takú drága inu shlahtna dúſha, takú porednu ſe od naſs zhilla, sa taku malu, ali: *Nizh*, dershy, de, kakòr S. *Auguſtinus* právi: *Ut animam, quam Chriſtus ſuo ſanguine redemit, homo Chriſtianus propter unius momenti delectationem diabolo vendat.* De ta Chriſtian, de ta karſhzheni zhlovik todúſho, katéro je JEſus is ſvojo S. kryvjo odreſhil, sa eno minútno zhaſt, ſlaſt, sa en zhaſni ſpaſs, sa en ſmerdlivi luſht, sa en poſemelſki dobyzhik, sa enu maſhzhuvájne &c. predà temu hudyzhu. *O quanta injuria!* O kaj sa en ſhpot, hudobija, napámet inu naúmnoſt! de ta nigdar sadoſti ſhtimani ſhaz ta dúſha, sa eno tako ſlaſt, katéra. *Citò perit, quod delectat:* prejde inu ſgyne ú hippu, dá ſe inu ſrózhy temu Satanu; ſkusi katéru pade ſe ú tu, kar: *Manet ſine fine, quod cruciat:* oſtáne bres konza tu, kar martra bres konza. Ah *Chriſtiani!* resgléjte ſedej vaſho naumnoſt, inu ſposnájte vaſho napámet: kir vy sa eno tako poredno rezh snebite ſe vaſhe dúſhe, sa katéro ſkèrbel je JEſus telkain, katéro yſkal je 33. celih lejr, sa katéro præſtal je telkain martre, sa katéro dal je ſvojo S. kry inu shjulejne: ſnébit ſe je hotel uſéga, de bi le letó sadúbil. Ah! sa tu. *Agnoſce Chriſtiane dignitatem tuam.* Spoſnaj, O Chriſtian! tvojo vrednoſt. Sposnaj shlahtnuſt tvoje dúſhe, katéra je telkain tvojga kriſhaniga JEſuſa koſhtala: vuzbi ſe od teh, katéri tu ſpremilhleczh, dershàli ſo ſvojo inu drugih Ludy dúſho ú eni veliki vrednoſti inu ceni: ſubſebnu pak od tega donaſhniga sa ſvojo inu druge dúſhe ſkerbniga S. Shkoffa inu Martyrnika *Maximiliana*; kir ta te bo prau iru popólnama podvúzhil.

S. Bern. Medita. c. 30.

Fernandez in Gen. c. 2.

S. Aug. ſerm. de Temp. 250.

S. Leo de Nativ. Domini

Od tega ſedei ſpomneniga S. *Prælata*, berem: de. Bil je Rojejnà is *Panonie*, ali: Stajèrſke Deſhele ú tem Meſte *Cilli*, ali: ú *Celle* od premóſhenih, brumnih inu Bogabojezhih Stariſhou; od katérih bil je róunan, ſubſebnu pak od njegoviga Shumaſhtra h'uſe brumnoſti, inu h'rugentam nagiban; inu nikar sabſtoin: sakaj ta majhini *Maximilian*, kakòr jemal je gori na ſtaroſti inu truplu; takú raſsel je ú brumnoſti inu Duhu is veſseljam Stariſhou inu Mojſtra, tar is sauſetjam teh Soſsedou. Ta, kir priſhàl je bil ú 14.

Num. 14.

Chronic. Carniol. lib. 2. léjtu njegove ſtaroſti, bil je njemu umèrl ta Ozha, zhes 1heſt léjt pak ta Mate: inu taku ú 20. léjte sapúſhen od Stariſhou. V'tem ſtánu sadèrſhal ſe ni, kakòr uni Mladenizh od katériga piſhe S. *Lucas*, katéri. *Diſſipavit ſubſtantiam ſuam.* Bil je to njemu od Ozhéta dano Erbſhino naſpodobnu saprávil. Ne tudi, kakòr uni drugi, od katériga samèrka *S. Matthæus*, de. Kir je ſhliſhal JEſuſa na ſvoje upraſhájne, kaj bi imèl ſtúryti, de bi bil iſvélyzhan? odgovórit: de ima uſe, kar premóre predat, inu te denarje ú mej vbóge reſdélyti. *Abijt triſtis.* Shàl je prozh shaloſten, kir blagú, katériga imél je veliku, bul ſe je njemu ſmililu, kakòr ta dúſha: to je on sa máin, kakòr tu blagú dèrshal. Tem dvèm Mladenizham, kakòr temu pèrvemu, ú sapraulajnu: temu drugimu pak ú 1hparájnu enaku ſe ni sadèrshal ta 20. léjt ſtari Mladenizh *Maximilianus*: kir. On ni sadjàl ſvoje Erbſhine, ni tudi leté lakomnu h:áril, temuzh: kir shelil je ſvojo dúſho iſvelyzhat, ubúgal je JEſuſa, 1hàl je *Maximilian*, predal je uſe tu njemu od Stariſhou sapuſhénu, tàr te ſkúplene denárje ú mej vbóge reſdélil; inu takú ubóg od duma, is *Colla* prutje Rimu potegnil, kir pelal je enu taku S. shiulejne, de sa vol tega, kakòr tudi sa vol te vuzhenúſti, uſi ſo ſe nad nym sauſeli inu zhudyli. Katéru, kir ſhliſhal je *Sixtus* ta Rimſki Papeſh, poslal je njega poklizat, temu sapovéjdal je pójt ú te Nemſhke Deshéle, inu tukaj tem Ajdam pridiguvat *S. Evangelium*, oſnanúvat to S. Vjèro, inu h'te prebrazhat te Malykuváuze. Katéru, kir ubúgal je *Maximilianus*, inu priſhàl ú tu Meſtu *Lorch*, inu tu uſe Ajdouſku snélbil; sazhèl je ú tem oſnanuvàt ta S. *Evangelium.* pridiguvat JEſuſa, inu njegovo S. Vjèro. Is katérim je nyh veliku prebèrnil, kárſtil inu h'JEſuſu perpélal. Katéri ajffer, kir je saſhliſhal *Sixtus*, poſtávil je njega h'Shkoffu tega Meſta is veſséljam celiga Folka. V'te vrednoſti tega Shkoffſtva maral ni sa trud, put, ſkerb, muja; kir uſe tu preſtàl je s'veſseljam: de bi le bil ſvoji inu drugim du1ham pomágál.

Num. 25. Piſhe *Moyſes*: de. Kir saſhiſhal je bil *Abraham*, de njegou Striz *Lot* is uſem njegovim blágam bil je pelàn od Shouraſhnikou ú to ſhuſhnoſt: uſtàl je gori, uſelje is ſabo 318. ſvoih hiſhnih ju nákou, tàr ſhàl je is temi, zhes te ſhtiri ſhouraſhne Krajle, planil je ferbeſhnu zhes nje, inu nyh Sholnèrje; ſponéſsel ſe je is temi, premagal je se, reſbel tega Lota, inu uſe njegovu is ſhuſhnoſti, ú katéro bily ſo odpeláni. *Reduxitque Lot fratrem ſuum cum ſubſtantia illius,* *Gen. 14.* *mulieres quoque & omnem populum.* Zhes tu, obèrnem ſe h'tebi, O. S. *Patriarch Abraham!* tàr te upraſham poniſhnu, kaj je tebe gnalu, de ſi ſe ú eno tako navarnoſt poſtávil? kaj je tebe ſylilu, de ſi

ti

ti is eno takú máihino drúſhbo zhes te ſhouráthnike potégnil? Na tu, kir mouzhy *Abraham*, odgovory nam uni iménitni inu brumni, tar vzhéni *Symboliſt*, od katériga bèrem: kakòr.

Samèrka *Philippus Abbas*: de. Ta *Symboliſt*, kir hotel je eniga salúbleniga zhlovéka, katéri podà ſe ú mnokatéro navárnoſt, ſadóbit kar lubi, iskásat: púſtil je bil en bromzheni, is kuglo nabáſsani, prutje eni poſhtájni obèrnjeni ſhtuk smálat, inu temu te beſséde perpiſsat: *Impellor flammis.* Gnan ſim od pleména. Is katérim je hotel pokásat, de, kir je Lubesan, tam ſe sa navárnoſt namára, tam ſe ſhpot sanizhuje, tam ſe ſtrah saméta, tam ſe ſhkoda naogible, tam ſe sléh ſerbeſhnu nóſse; inu tu, kir, kakòr S. *Bernardus* govóry: *Omnia ſuperat amor.* Ta lubeſan uſe premójſtri inu premága. kakòr vidi ſe nad *Abrahamam*: kir on is Lubésanjo nshgàn, inu od te pèrgnan je bil ne le navárnoſt, ſhpot, ſtráh, ſléh, ſhkodo, katéra je njemu naprej ſtala; temuzh tudi te ſhouraſhnike premágat: Tega dalej eno ozhitno prizho imamo nad danaſhnim S. Martyrnikam *Maximilianam*, kakòr.

Num. 16.

Mund. Symb. lib. 12. c. 11 n. 28.

S. Bern. ſerm. 9. in Cant.

Bèrem: de. Kir ta S. inu ú te takú dragu od JEſuſa kuplene dúſhe salubleni Shkoff, bil je is mújo, fliſsam inu ajffram ſvoje meſtu *Lorch*, ú katérim bil je 20 celih léjt Shkoff, inu ute okuſi leſhezhe Deshéle ú en dober ſtàn poſtávil: tàr, kir je bil saſtópil de uſa njegova Deshéla je Ajdouſka, globóku ú tu Malykuvájne pogreſnjena. Is vſmilejna prutje tem vbógim dùſham, sapúſtil je ſvojo Shkoffijo, inu ſhàl je ú to Meſtu *Cilly*, ali: *Celle*. Tukaj sazhel pridiguvat ta S. Evangelium, vuzhyte te Ajdouſke *Cellane* to S. JEſuſavo Vjèro, neſse naprej JEſuſa inu sa praviga shiviga Bogà osnanúvati: prutje pak kásat, de nyh Bogóui ni ſo drugiga kakòr eni od Ludy ſturjéni ſpaki, eni od hudyzhou poſsédeni Mályki; inu takú dalej vezh takiga právit tem ſlepim Ajdam: is katéim ſturil je nyh veliku sapúſtit tu hudyzhavu, ajdouſku Malykuvájne, tar uſit na ſe to právo S. Vjèro, ta karſt, inu takú ſtópit na ta právi, ráuni inu sihri pot prutje Nebeſsam inu Iſvelyzhajnu is ſvoim velikim troſhtam inu veſséljam, tar poſsébnim nuzam teh Ajdou.

Num. 17.

Chronicon. ſuper. p. 17.

Ali. Ah! troſht inu veſsélje tega S. *Prælata* ni terpelu dolgu; temuzh premenilu ſe je ú eno ſerzhno shaloſt: sakaj. Kir priſhàl je bil ú *Celle* ta grosni *Evilaſius*, kamer poſlál je bil njega ta Ajdouſki, kryvy sholni Cæſsar *Numerianus*, is obláſtjo inu povéjlam uſe *Chriſtiane* is grosno, ſtráſhno inu nauſmileno martro poklát inu pomórit; zhe nabodo hoteli od njeh vjère odſtópit, inu tega Malyka *Mars* is iménam molit, zhaſtit, inu kakòr Bogá ſhpoſhtuvàti. Katéru Cæſsarſku povejle sazhèl je bil ta grosovitni

Num. 18.

Chronic. Hidrum.

Tyran Evilaſius polnit ú tem *Cellskim* Meſte, inu is martro pèrgájnat te ſtáre inu te nóve karſhenike k'offruvájnu temu Malyku: is katérim pè.gnál je nyh veliku, de is ſtraha te martre odſtópyli ſo od nyh S. vjère, ſapúſtili J Eſuſa tega praviga ſhiviga Bogá, inu na niegovim meſte, tega Malyka *Mars* zhaſtyli, molili inu thpoſhtuvali; inu takú temu hudyzhu ú tem Malyku te offre offruváli.

Num. 29. Tu, kir vidil je *Naximilianus*, preſhel je njemu ta pèrvi troſhe inu veſelje: ſazhel ſe je bil zhes tu ſhalit inu milu jokat, kir ſo ſe njemu te réune, akuſi lihdrage inu ſhlahtne, dúſhe ſmilile. Proſsit ſazhèl je G. Bogà, de bi ú te ſyli pèrſtópil inu pomágal, de bi napúſtil tega hudyzha takú doujáti; temuzh dal njemu, inu tem drugim vjèrnim to ſtanovitnoſt ú te veliki nadlúgi. Na katéru ſhliſhal je od Nebeſseno ſhtimo, katéra diala je: *Ne timeas ſerve bone, confidenter perge, ut Tyranni confundas audaciam.* Nabuj ſe dobri hlapèz pojdi savúplivu naprej, de ſturyſh h'ſhpótu ſdèrſnoſt inu preuſetnoſt tega Tyranna. Na katére beſséde uſtàl je gori veſsel inu potroſhtan ta S. Shkoff, ſhàl je ſerbeſhnu pred tega Tyranna ú ta tempel, kir gledal je te offruvauze, kakú ty perſyleni *Chriſtiani* zhaſtè tega Malyka: pred tem, inu pred uſem ſolkam ſazhèl je govórit: *Quid agis?* kaj delaſh *Evilaſi*: ni ſi le ti poſlàn leſsem od Cæſarja, de bi to Deshélo pred ſhouraſhniki varuvàl, inu pergmahu dershal? ſakaj ſe zedaj ti taku napokoin inu groſovitin prutje te Deſhéle inu ſolku kasheſh? ja huiſhi, kakòr ta ner groſovitnii hi Shouraſhnik, kir ta, aku ſi lih mory te Ludy, mory le na truple tajſte: ti pak moriſh lete na duſhe, kir ti te odgajnaſh od J Eſuſa, inu pergéjnaſh k'hudyzhu. Katéru govóril je: kir. *Impellor flammis.* Pergnan je bil od ognia te lubeſni, kir ſo ſe njemu te takú drage od J Eſuſa odreſhene zhlovéſhke dushe ſmilile. Letú kir ſhliſhal je ta grosni *Evilaſius*, ſazhel je bil k'enimu *Purmanu* poſtájat, katéri, kakòr.

Ibidem.

Num. 30. Piſhejo ty *Naturaliſti*, de ene zhudne naturæ je, inu poln leſtnyn nasnánih ta saſhliſhani *Purman*: ú mej katérimi ima tudi letó, de. Kadar ſhliſhi tu shviſhgájne, ſazhne prezer leta to glavó uſdiguvati, ta rep reſteguvati, tu pèrje ſhepyrit, ta kroff napihuvàti, na gèrlu rudezh, na glave plau od jese pèrhájat; inu eno nauſhezhna ſhtimo od ſebe dajáti. Sa vol katériga djàl je *Claudianus* od te uſem snáne tyze Purmana: *Rabie ſuccenſa tumeſcit.* Od jese ſe napihúje. Temu enak, kakòr ſim djàl odſgoraj: enak temu, pravim: kir ſhliſhal je *Maximiliana* te ſgurne beſséde govórit ta tyranſki *Evilaſius*, ſazhèl je bil perhájat, inu te Purmanave leſtnyne kasáti. Sazhèl je bil pláu, rudezh na obrásu od tagotte poſtájat, kir ſi je sa

Simile.

Claud. did. de 4. Hon. conſulatu.

en

en ſh pot dèrshal, de en ſam ſe podſtópi njega na tako visho ſvaryti: reſtégnil je na tu rep ſvoje obláſti, pouſdignil pèrje ſvojga Goſpoſtvà, dal je od ſebe kakòr en *Purman* eno nauſhezhno ſhtimo, rekozh: *Nonne es tu ille Platero.* Ni ſi le ti tajſti Shlabúdèr *Maximilianus*, katériga ty *Chryſtiani* eniga Shkoffa imenujejo? Pazh: *Ego ſum.* Jeſt ſim tajſti, odgovóril je ta ſerzhni Shkoff. Jeſt ſim en hlapèz, inu JEſuſavi Shluſhabnik. Na katéru djàl je ta Tyrann: kaku ſméſh ſe ti poſtávit ſupèr ſapóvidi tega Cæſarja? kir ta prepóvèj vaſhiga od Judou ſhpotlivu omorjeniga Chriſtuſa, ſa Bogà dershati, molit inu zhaſtyti. Mèrkaj. Zhe ti tega naſapúſtiſh, inu naſhiga Bogà namóliſh, taku ti imaſh kaj drugiga obzhutit, ſmèrt inu martro preſtati. Na tu *Maximilianus* od Buga potèrjen, djàl je h'temu Tyrannu. Jeſt ſa tvoje pèrtéjne namáram. Jeſt zhaſtym mvojga JEſuſa, katéri je tu pravu ſhjuléjne: ſanizhujem p:k *Martem* tvojga Malyka, kir ta ni drugiga, kakòr ſmèrt, kir ta mory te Ludy naduſhe, inu ú tó vezhno paklenſko martro mezhe, tar temu hudyzhu iſdája. Tu.

Tu, kir ſhliſhal je ta napihnjeni *Purman Evilaſius*, ſazhèl je bil jésnu govórit inu ſapovèjduvati tem brizhan, trinogam, rabelnam *Maximimiliana* tepſti, is Méſta na gmájna ulézhi, inu zhe ſe na udà, tamkaj to glavo odſekat: Katéru, kir je saſhliſhal ta S. Shkoff, ſazhèl je bil od troſhta inu veſsélja péjti, inu ſvojga JEſuſa zhaſtyti: ſhàl je isbrizhi ſerzhnu inu ſerbeſhnu, tàr sa tu, kir. *Impellor flammis*: gnàn je bil od te lubésni. Kir pak perpélan je bil na gmajna pred tem *Cellskim* Méſtam, tukaj pokleknil je na ſemlo, pouſdignil je roké, ozhy, glavó, ſerzé inu ihtimo prutie Nebeſsam; tàr perporózhil je ſvojo duſho JEſuſu: inu na tu bila je njemu sa vol S. JEſuſave Vjère ta glava odſekana na danaſhni, na 12. dan Vinſkiga Meſza, ali: Oktobra, ob zhaſsu Zæſsarja *Numeriana*. Tukaj, kamèr bila je ta S. gláva pádla, ſdajzi sbyrat sazhela je bila ena Studenzhina, katéra ſbyra ſhe dan danaſhni h'pomúzhi tem Bolnykam: Vèrh katére iſsydana je ena Cèrku, ú katéri vèrh velikiga Altarja sapiſsane ſo te beſséde. *Fons Decolationis S. Maximiliani.* Studénizglave odſekajna S. *Maximiliana*. Inu tu, sa tu, kir pod velikim Altarjam snájti je ta Studenzhina, h'katéri ſe odſunaj pride, inu ta voda sajéma: letá nigdar nasmánka, temuzh uſelej mèrsla inu enaka oſtáne is nuzam teh Bolnykou.

Num. 21.

Chronic. lo. ſapè eis.

Sedaj, Eh *Chriſtiani!* ſpomnite, ali: le reſs ni tu, kar govóril je *Job* ta S. Prerok, rekozh: *Cuncta, quæ habet homo dabit pro anima ſua.* Vſe, kar zhlovik imà, dàl bo sa ſvojo duſho. Kir tu taku ozhitnu vidimo nad *S. Maximilianam*: kir ta, de bi bil ſvojo

Num. 22.

duſho inu druge duſhe iſvelyzhal; dal je blagú inu bogáſtvu, dal je put, trud is ſolsámi: dal je kry inu shjuléjne, dal je uſe, kar je imèl inu premógel. Is katérim kupil je ta shlahtni Pèrl ſvojo inu druge duſhe: ſkusi katéru sadúbil je ſebi inu drugim tu Iſvelyzhajne Nebeſhku. Sa tu tedaj O lubi *Chriſtiani*! zhe lubite vaſhe duſhe, zhe shelite iſvélyzhani biti. Ah! opómnim vaſs perſerzhnu: hodyte po exemplu S. *Maximiliana*: snebite ſè tega, kar premórete; zhe uſega ne, uſaj tega kar utèrpite: dajte ſolsé zhes vaſhe grèjhe: dajte sa vaſho duſho, zhe namórete kryvy inu shjuléjna, uſaj podvisajte ſe ſkerb zhes to iméti; inu tajſto h'nebeſsam inu Iſvelyzhajnu perpélat po Exemplu tega danaſhniga S. *Patrona Maximiliana*, inu S. Preroka Davida, is katérim ſklenem.

Snanu inu vèjdezhe je flednimu, de, zhe en zhlovik ú vehſhi zhaſte inu vrednoſti ſe snajde, vehſhi ſkerbé je podvèrshen: per katéri ſkerbé ta ner vehſhi iméla bi véner biti ta ſkerb sa duſho, kir ta tega zhloveka ú to ner vehſhi zhaſt inu vrédnoſt poſtávi. Sa katéru kir je celu dobru vèjdel *David* ta S. Krajl, sa tu ſkèrbel je vezh inu bul, kakòr sa krajleuſtvu, inu uſe drugu; kir, kakòr povèj: *Anima mea in manibus meis ſemper.* Mvoja dutha ie uſelej ú mvojh rokah, tu je ú ſkerbe inu ú ſpomynu. Sa to jeſt ſkerbim, to varújem, to ohranit inu Iſvelyzhat ſe poſlisam. Katéri lepi Davidavi *Exempel* uſet iméli bi uſi gori, inu sa ta dragi inu ſhlahtni Pèrl, ſledni sa ſvojo duſho ſkerbéti, kakòr ſkerbéla ſta *David* inu *Maximilianus*. Dèrſhymo, O *Chriſtiani*! naſhe duſhe uſelej is Davidam ú rokah te ſkerby inu ſpomyna. Dajmo sa te, kar ſmo, kar imamo inu premoremo is S. *Maximilianam*; kir taku is nym inu Davidam ohránili bomo tajſte. *In vitam æternam.* K'vezhnimu shjulejnu: katéru dodeli nam Bug Ozha, Syn, inu S. Duh, AMEN.

Num. 21

Epilog.

Pſalm. 118.

TA XCVII. PRIDIGA.

Na XVIII. dan Meſza Kaſapersk, ali: Octobra.

Tu je:

Na dan Svetega Lukeſa Evangeliſta.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Magnas perſecutiones, & dolores,	Reuve, inu pregajnajne, te
Cur Lucas paſſus ſit, & angores,	Duoye, ſakaj Lukas terpel je,
Cauſa hujus dicitur.	Obuye, urſoh tega ſe povè.

Thema.

Tradent vos in Concilijs: & in Synagogis ſuis flagellabunt vos. *Matth.* 10.

Sdajali vas bodo ú ſodne hijſhe: inu ú teh Synagogih bódo vas gaiſlali. Ibid.

ZHudna, inu temu zhlóveku zelù naſnána perkasne, jemelli ſo doſtikrat ú ſtarem Teſtamenti, ty brumni ſhluſhabniki, inu periatéli Boſhji. *Moyſes*, kir byl je on ú puſhavi enkrat, vidil je en Gèrm goretti: inu je ſamerkal, de on ni mógel ſgoretti. Zhudil ſe je on ſavoljo tega: inu je djal ſam k'ſebi: *Vadam, & videbo viſionem hanc magnam, quare non Comburatur rubus.* Poidem, inu ozhèm vidit ta perkásen; ſakaj ta Gèrm namòre ſgoreti. Inu kir *Moyſes* perſhel je bliſu tega germa, ſa-hlishi on eno ſhtimo, k'njemu rekózh: *ne appropies huc; ſolve Calceamenta de pedibus tuis: locus enim in quo ſtas, terra ſancta eſt.* Aj! *Moyſes* obſtóji. Na hode bliſej, ſesuj ſe: inu prezh verſi s'noh tvoje shúlline; ſakaj: tamkaj, kir ty ſtoijsh, je S. ſemla. to je bil, jà en zhúden perkásen. *Num.* 2. *Exod.* 3.

Glihi vish bil je tude en naſnan, zhuden parkásen, katériga jemel je énkrat *Patriarch Jacob.* Ob zhaſsu, kir shul je bil *Jacob* ú *Meſopotamio*, truden od hoje, ſaſpal bil je on pod frey nébam. Inu pole: kir ſpal je *Jacob* ſladkù, ſagleda on en perkásen. Namerzh: *Scalam vidit Jacob, cujus cacumen cœlos tangebat. Angelos quoquè aſcendentes, & deſcendentes.* Vidil je *Jacob* eno luitro, katéra doſégla je od nebeſs do ſemle, po katéri ſprehajali ſo ſe gori, inu doli ty Angelzi Boſhy, to je bil reſnizhnu tudi en zhuden perkasen. *Num.* 24. *Gen.* 28.

Bil je tudi en zhuden perkasen, katériga jemel je Prerok *Jeremias*, ogovoril je njega G. Bug. *Quid tu vides Jeremia?* kaj imaſh ti s'en perkasen? kaj ti vidiſh Jeremias? *Virgam vigilantem ego video*, je on odgovoril, eno ſhibo zhujezho jeſt vidim, je djal Jeremias, upraſhal je ſupet G. Bug *Jeremia, quid tu vides?* kaj ſhe drusiga vidiſh mvoj Jeremias? *ollam ſuccenſam ego video*, je odgovoru Jeremias: en lonz ſhe jeſt vidim, gorezh ú plemeni, to je bil ja, *Num.* 9. *Jere.* 1.

tudi

tudi en zhuden perkasen. *Salomon* tudi obſtoy en perkásen, katériga je on jemel, namerzh: *Vidi calumnias, quæ ſub ſole geruntur, &* Eccl. 4. *lachrymas innocentium, & neminem conſolatorem.* Vidil ſim jeſt, pravi Krajl Salomon, ushe kervize, katére ſe godé na ſemli; inu ſolsè teh nadouſhnih, inu niſsim vidil nobeniga, katéri bi jeh potroſhtal.

Num. 4. NN. Kar ottil je rezhi Krajl *Salomon* ſkusi ſvoj perkasen, to je potler ozhitnu povedal Chriſtus nath Isvelyzhar, ta zhas, kir djal je on *Tradent enim vos in çoncilijs, & in ſynagogis ſuis flagelabunt* Mat. 10 *vos.* Perſhel bode enkrat ta zhas, kir ty hudobni bodo sdajali te nadouſhne ú te ſodne hiſhe: inu tamkaj bodo nieh tepli, inu gaiſhlali po teh Synagogah, inu nabodo jemelli eniga, katéri bi nieh potroſhtal. Sprizhat nam more letó danaſhni Chriſtuſhou Joger S. *Lucas.* Letá: nej ſi lih bil je en pravizhen, ſuet Moſh, terpel je vener od teh hudobnih pregainaine veliku, inu dougù zhes zhas ſvojga shjuleina, inu ni jemel, *neminem Conſolatorem,* nobeniga troshtarja, ali: vener uſse je on terpel volnù, inu poter peshlivu, nobéna britkuſt, ali preganajne ni moglu S. *Lukesha* premagat, ali mojſtritti. Glih, koker uni gèrm Moyſeſou, katéri ú ſredi plemena ni mogel sgoretti: toku S. Lukesha tudi nobenu terplejne ni moglu navolniga ſturiti, sakaj tudi on, glih kakor en drugi Jeremias, vedel je dobru, de G. Bug kúha ú gorezhim lonzhe teh bridkuſt, inu tépe is ſvojo Bolhjo ſhibò, nekar li ſamu te greſhnike, ampak doſtikrat tudi te pravizhne, ſvoje S. perjàtele, inu ſhlushabnike, ali sakaj? h'kaj s'enimu konzu puſtil je terpéti G. Bug S. *Lukesa* pregainaine, inu britkuſti na temu ſvejtu? ſamerkajte: Synop. *Magnas perſecutiones, & dolores, cur Lucas paſſus ſit & angores, cauſa hujus dicitur.* Reùue, inu pregainaine te dvoye, sakaj *Lucas* terpel je obuje, urſoh tega ſe povè, bom vam tedei donis povedal urſàhc, sakaj terpéti morjo Boſhji perjateli velike bridkuſti na ſemli. Attendite.

Veliko zhaſt, inu eno poſsebno hvalo dal je Chriſtus ſvojm Jo- Num. 5. gram; ta zhas, kir on k'nym je rekal: *Vos eſtis lux mundi.* Vi mvoj lu- Indult. in bi Jogri ſte, kakor ena gorezha ſvetla luzh na temu ſvejtu. Sa resni- Mat. 5. zo ena lepa hvala, kir Chriſtus perglihal je ſvoje Jogre ti luzhi, kaje leushiga? kaj potrebni lhiga je, kakor ta lúzh? kir ni te luzhi, tam je uſse shaloſtnu, uſse temnù, kir pak je ta luzh, tamkaj je uſse ſvetlù, uſse veſselu. Nù zhe tedei, po beſsédah Chriſtuſavih, bli ſo uſsi Jogri Chriſtuſavi, ena taka ſvetla luzh, toku tudi byl je taka ſvetla luzh danaſhni S. *Evangeliſt S. Lucas.* Ja poſebnu bil je on ena ſvetla luzh, njega leſtnu jemè da letega nasnaine, sakaj: *Lucas dicitur à luce,* njega jemè druſiga napoméni, kakor to luzh, pravi *Author hiſtoriæ lambardicæ.* Per-

Perſhlà je gori letá ſuetla luzh, danaſhni S. Evangeliſt S. *Lucas* ú tem meſti *Antiochia*: rojen od ſlahtnih, premosnih ſlariſhou, ali letò ſvoje premoshejne, k'malu resdelel je med te ubóge, ſhe ú ſvoj mladoſti, ſkusi kateru pokasal je on, de je ena prava nebeſhka luzh, sakaj: glih kakor ta luzh uſse resvetli, kir ſe ona pokashe; raunu takú *Lucas* k'màlu, ſhe ú mladoſti, pokasal je ſvetlobo ſvoje tugenti, inu brumniga shjuleina, sa volo tega ſamirkal je ú njegovim shjulé'nu *Metephraſtes*, inu je sapiſsal te beſsede. *Omni diſciplinarum generi vacavit à puero, & ſyriacam, & hebraicam linguam edoctus eſt exactiſſimè.* S. Lucas, pravi *Metephraſtes*, kmalù od mladoſti poſliſsal je ſe naúzhiti uſse tajſtu, kar ſnati more en poſten, shlahtni mladenz, nasnáne ſprahe, inu uſse kar uzhè ſe ú ſhulah ti mladi, popounima sapopadel je S. *Lucas* inu ſa reſnizo en poſsébnu dober mladenz je on mogel byti ú ſvoj mladoſti: kir on ſe je poſliſsal, ne li eno, ali drugo rezh ſnáti, ampak je trahtal uſse rezhy sapopaſti, ni byl on li ſamù en dober *Philoſophus*, inu Pridigar, temezh tudi en dober Málar, inu arzet, ali arznye Doctor, on je smálal Chriſtuſha, inu njega ziſto Mater Mario Divizo, katéri pildi hranyo ſe ſhe ſedej ú tem Rimſkim Meſti. S. *Lucas* ima to hválo, de on narvezh, inu nar leushi piſsal je ſvoj S. Evangelium od Mariæ Divize, on je popiſsal, k'daj, inu kakù *Maria* Diviza je dámù objeskala S. Eliſabeth, inu koku od veſselia poſkozhil je bil S. Santiansh she ú Maternim teleſse. On je ſamirkal, koku Chriſtuſ ſpozhet, inu rojen je bil od Mariæ Divize, inu potler na oſsmi dan byl je obréſsan: inu ú Bothym Templi gori offran, is katériga uſame ſe doli: de S. *Lucas* mogel je biti poſsebnu ú gnadi per Marji Divizi, katera mù je povedala uſse letè Boſhje ſkriunuſti. *Num. 6.* *Meta-phraſtes in vita S. Luce.*

De *S. Lucas* tudi byl je en ſaſtopni Doctor te arznije, ſprizhuje nam letó *S. Paulus*, katéri piſheozh h'ſvojm *Caloſenſariam* jemenujge ga *Lucas medicus*. Eniga Arzeta, ali Dohtarja te arznije, jenu ſaresnizo byl je *S. Luças* en jemenitèn Arzeth. Sakaj arznival je on, ne li ſamù te ſivotte teh boúnih, temúzh tudi njeh pregreſhne Duſhe. Poſhluſhaite, kaj govóry od tega S. Ozha *Bonaventura*, rekózh: *Si novimus hunc medicum, Cuius laus eſt in Evangelio, animadvertimus pariter omnia verba illius, animæ languentis medicinam eſſe.* To je S. *Lucas* ni li byl ſamù en jemeniten arzet k'nuzu tega ſhivóta. Temúzh tudi byl je en arzet k'nuzu te Duſhe. Njega S. *Evangelium*, druſiga nasapopáde, kakòr duhoune arznije enè boune Duſhe. s'Letò dehouno arznijo ſvojga S. Evangeliuma je on naſrezhenu velyku pregresnih, inu najovernih ludy ſpreobernil *Num. 7.* *Coloſ. 4.* *Prologus in S. Lucam.*

h'právi vjeri perpelal, inu na njeh Dushi ofravil. Ali kaj s'enu zhudu je bilu letò? de S. *Lucas* ſlisal ſe je ſpreobrazhat te Greſhnike, inu te najovirnike peláti h'Luzhi te práve vjere: ſakaj njegovu ſerzè je bilu polnu lubesni Boſhije. Katéru doli ſe uſáme, kar on djal je enkrat: *nonnè cor noſtrum ardens erat in nobis, cum loqueretur nobis in via, & aperiret nobis ſcripturas?* ali ni li naſſe ſerzè gorellu ú lubeſni Boſhji, ta zhas, kir *Chriſtus* je k'nama govóril na zeſte, inu náma je islagal S. Piſma. *Theophilactus*, inu *Nicephorus* menijo, de byl je is teh dveh Jogrou eden S. *Lucas*.

Luc. 24.

Num. 8. Inu sa reſnizo bylu je njega ſerzè gorezhe, uſganu ú lubeſni Boſhji, kakòr eniga Seraphina, ali poſemelſkiga Angelza. Katéru uſáme ſe doli is tega, kar vzhi S. *Ambroſius* rekózh, *Caſtitas Angelos facit, qui neque nubent, neque ducent uxores, æquales Angelis ſunt.* Ta ziſtoſt ſtry eniga zhloveka gl h enimu Angelzu. Sa tega vola, práví S. *Ambroſius*, katéri ſe namóſhè, inu katéri ſe na ſhenijo, tajſti pred Bugam ſo glih kakòr Angelzi. Dokler tedej byl je S. *Lucas* uſselej ziſt, inu eniga ziſtiga ſhjuléjna: tudi ni jemel nikoli mógli ſe ſheniti. ſavoljo tegà ſpodobnu rezhem, de byl je on en praù ú lubesni Boſhij uſgane *Seraphin*, ali poſemelſki Angelz. Poterde ſhe dalej letò S. Ozha *Hieronymus*, katéri da to zaſt S. *Lukeſu*, rekozh: *Lucas antiochenus, medicinæ artis egregius, ſine crimine fecit.* S. *Lucas* is *Antiochie*, ú arzhnyah jemeniten, byl je en Moſh bres uſiga tadla. Is letéga ſupet doliſe uſáme, de S. *Lucas* pelal je na ſemli enu glih tem Angelzam S. ſhjuléjne. Sakaj od teh Angelzou Boſhijh ſamù ſe móre rezhe, de: *ſine crimine ſunt*, oni nimajo nobéniga tadla, ali pomainkajna. Zhe tedej tudi S. *Lucas* byl je bres uſega tadla, inu pomajnkajna, kakòr od njega govóry S. *Hieronymus*, takú mogel je on byti en práví Angelz na temu ſveru, letò velyko hvalo dà tudi S. Lukesu ſam S *Paulus Apoſtel* 2. *corint.* 8. *Cujus laus eſt in Evangelio per omnes Eccleſias.* Toje: letò veliko hvalo ima S. *Lucas*, pravi S. *Paulus*, po zeli katolſki Cerkve, de bil je on brumen, ſuet Moſh breſs uſiga tadla, inu pomankajna, inu venèr letà velyki priatel Boſhi, *S. Lucas*: en Secretarius, ali piſsar Mariæ Divizhe: en poſemelſki Angelz, letà vener: *Crucis mortificationem jugiter portavit*, uſselei, veſs zhas ſvojga shjuleina jemel je krishe, inu britkuſti, inu veliku preganajna, katéru je mogel terpéti, ja: celú na eno voliko je bil enkrat od hudobnih ludy obeſsen, kakor ſprizhuje S. *Gaudentius* inu *Nicephorus*, kaj je blu uſiga letéga en urſoh, de G. Bug je tulikain terplejna zhes njega bdlozhel? *Magnas perſecutiones, & dolores cur Lucas paſſus ſit, & angores, cauſa hujus dicitur.* Reve inu pregainanie te duoje, ſakaj *Lucas* terpel je obuje; urſoh tega ſe povè,

S. Ambr. libr. de virgini.

S. Hier.

2. Cori. 8.

Br. Rom

Vr-

Vrſoh sakaj terpéti ſo mogli S. *Lucas*, inu drugi perjateli Boshji veliku britkuſt, inu pregainana na ſemli, letò namore nobeden popolnama sapopaſti. Letò ſam G. Bug narbel veè. nigove ſodbe mi namorimo pregruntat. *Incomprehenſibilia ſunt judicia ejus.* pravi *S. Apoſtol Paulus*, venèr ti Vzheniki dadò neketere urſohe letèga, is katérih jeſt ſamu dua bom donis naprei perneſsu, ta pervi med temi je, de G. Bug ſkorej uſselei tajſtim poshila krishe, bridkuſt, inu pregainanie, katere on lubi, *quos amo, arguo, & caſtigo.* Sam Bug govory letò ú ſkriunih bukvah c. 3. Katere jeſt lubim, tajſte jeſt kregam, grajam, inu pôſsam, ſobeſsede S. Piſma, inu to je she ena ſtara navàda Boſhjia, de: zhe G. Bug vezh eniga lubi, vezh britkuſti on njemu odlozhi, inu poſhila, koga je on vezh, ali bel lubil, kakor ſvojo perſerzhno, lubesnivo Mater Mario Divizo? inu kdu navè: kaj s'ene bridkuſti je on nje na ſemli odlozhil? Ah! kaje tò bila s'ena bridkuſt, kir ona ni mogla dobyti jerperge ú Bethlehemi; inu mogla poiti ú eno ſtallo; inu tankei rodyti ſvojga Synka, Krajla Nebeſhkiga. Kaje una s'ena grenka britkuſt, kir ga je bila ú Templi ſgubyla, inu kir ga je h'sadnimu vidila ná kriſhu visheozhiga? nol éna pamèt namóre ſapopaſti, kaj s'ene britkuſti je ta zhas Maria Diviza mogla preterpeti. Ja: kakor ona reſsodela je S. Brigiti; *Ego nullam horam ſine cordis tribulatione tranſivi in terris.* Toku Maria Diviza, uſse ſvoje shjulejne na ſemli, ni jemela ene urre, kir ona ni kake tesáve, ali bridkuſti prererpella, tu ſe vidi; *quos amo, arguo, & caſtigo.* Koku G. Bug taiſte graja, inu poſsa na ſemli, katire on lubi, nigdar ni on eniga vezh lubu, kakor ſvojo perſerzhno Divizo, inu Mater, pa on tudi ni nihdar enimu dal terpetti take bridkuſti, kakor je dal ſvoj Materi Marji Divizi.

Num. 9

Apocal. cap. 3.

Inu letò ſtry G. Bug h'temu konzu, kir on ſkuſha ſvoje lube periatele, oku oni sa resh ſo njega ſveſti ſluſhabniki, inu lubi otrozi. Saderſhy ſe G. Bug glih, kakòr nekedei ſaderſhal ſe je ta ſtari *Patriarch Iſaac*, pruti ſvojmu Synovu *Jacobu*. Perneſsel je byl enkrat *Jacob* ene ſpise jeſti ſvojmu she ſlèpimu Ozhetu *Iſaaku*, inu kir on tajſte je uſyl, rekal je on k' *Jacobu*: *Accede huc, ut tangam te fili mi.* Sem blishei ſtopi mvoj Syn, de te jeſt poſhlátam, inu kir ga je poſhlátal: djal je on k' *Jacobu*: *Da mihi oſculum fili mi.* Tudi me ukuſhni mvoj Syn, inu potler mu je ſhe dal ſvoj ſhegen, glih raunu takú ſnami della naſh dobrutlivi Bug, inu Stvarnik, kadar on ozhe ſposnáti, kateri ſmo njega pravi otrózi, inu oku ga ná reſs lubimo, toku on naſs poſhláta, ozhim rezhi, naſs ſtisne; reſtisne; uſsipne, ali udári s'kako nadlogo, britkuſtjo: inu kadar G. Bug vidi, de mi uſse tajſtu tèrpimo poterpeſhlivu, njemu k' lubesni; inu

Num. 20.

Gen. 27.

de ga kuſhnemo: to je, sa uſse brirkuſti sahválimo, ah! ta zhas pazh ſposnà naſs on sa ſvoje ſveſte otroke.

Num. 11. *Tobia* e. 12. Takú ſe je G. Bug ſaderſhal ſtem ſtarim Tobyeſam ú ſtarim teſtamenti. *Tobias*, pravi S. Piſmu, byl je en brumem ſhluſhabnik Boſhji. Kir je on neſsel eniga mertviga, tajſtiga je on pokópal, kir je on vidil eniga uboſhiga, tajſtimu je dal to Almoſhno. Inu kir on je uſhe letò ſturil, ga je G. Bug utisnil, inu uſhipnel. Ozhim rezhi: mojè poſlal ta nadlúga, de je oſlepil. Inu je sa tega voljo milu ſdihuval inu djal: *in tenebris ſedeo, & Lumen cœli non video.* Ah jeſt uboga reuva! kir vednu ſe snajdem ú temnizáh, inu navidem ſvetlobo tega dneva. Ali: kaj je to s'ena manira! *Tobias* byl je en tak pravizhen Moſh; en tak ſvet Periatel Boſhji. Inu njemu je poſlal G. Bug to ſlepoto? poſhluſhajte, kaj djal je k'njemu Angel Raphaël, kir ga je ſupet oſdravil. *Quia acceptus eras Deo: neceſſè fuit, ut tentatio probaret te.* Satò: dokler ti. *O Tobias*, byl ſi perieten G. Bogu: ſavoljo tega blu je potreba, de perſhla je zhes tebe ſkusnáva. Gleite: ni djal ta Angel Boſhji: sa to: dokler ti byl ſe en greſhnik: dokler ti ſe tuſkukrat prelomil ſapoudi Boſhije; dokler ti ſe G. Bogá mozhnù reſahl; ſavoljo tega poſlal je on tebi to teſhávo. Temúzh rekel je: *quia acceptus eras Deo.* Dokler byl ſi uſsezh, inu perieten G. Bogù. Kir ſi ſe vojſtru Poſtel rad dal almoshno: ſveſtu derſhal ſapoudi Boſhije: inu ſi ſtanovitnu lubil G. Bogà, *neceſſè fuit, ut tentatio probaret te.* Sa tega vola ſkuſhal te je G. Bug. Aku ſi ti en S. Syn njégou. Aku bosh ti njemu k'lubesni terpel poterpeſhlivu tajſto bridkuſt.

Num. 22. Pole: kaj s'enu ſnamine imá G Bug, is katériga on doli uſáme, oku mi sa reſs njega Lúbimo; inu tudi mi móremo tajſtiga doli uſetti, de G. Bug tudi nas perſerznu lubi. namerzh, bridkuſti, pregajnanje, ſkuſhnáve, boſtvu, inu bolesni. Tu ſo lauter ſnamina de G. Bug nas ſalubu imá, kadar nam tajſte poſhle: inu kadar mi tudi tajſte terpemo radavolnu, taku ſkaſhemo, deſemo právizhni Otrozi Boſhji. Kadar tedej ſhelite ſposnati, koku je ki G. Bug pruti vam uſhaffan; inu koku tudi vi pruti njemu, namezrh, aku vas G. Bug ſalúbu imá: inu pruti oku vi tudi G. Bogà lúbite: taku li ſpoùnite ſe, zhe vam kaj poſhle G. Bug terplejna, inu bridkuſti; inu oku tajſte vi terpite volnu, inu poterpeſhlivu. Zhe ſamerkate de vas ſtiſkajo bridkuſti: inu vi terpete tajſte poterpeſhlivu: ah dobru ſnamine! zhe pruti pak ſte bres terplejna. Ali ſaj natèrpite radauvolnu: ah ſhleht, porednu ſnàmine! poſhluſhajte S. *Augu-*
ſtina. Si exceptus es à paſſione flagellorum, exceptus es à numero filiorum. Aku ſe G. Bug tebe ſhona; inu tebi napoſhila nobène bridkuſti

kuſti, ah! to je en ſhleht ſnamine: namerzh. De G. Bug tebe na lúbi, inu de on tebe nima ú ſtuvenju ſvojh Otrok, katére bode on enkrat kronal ú Nebeſsih na vezhne zhaſse.

Poterdimò leto; S Piſmatn. Per S. Lukeſu c. 16. ſtoy ſamerkanu, kaku ſaderſhal ſe je G. Bug pruti temu Bogatimu moſhovu: inu tudi koku ſe je ſaderſhal pruti *Lazarusbu.* Ta Bogati moſh, právi S. *Lucas. Epulabatur quotidie ſplendide.* Byl je dobre uvole dan na dan. Byl je bres uſiga kriſha: Sroú, veſsel, bres uſe bridkuſti. Pruti pak *Lazarus* byl je reven, bolehaſt, lakòten, en petler: *Cupiebat ſaturari dè micis, quæ cadebant de menſa divitis, & neme illi dabat.* Shelel je ſhrotiza li ſamù te drohtinize, katére ſo padale od miſe tega Bogatiga, inu jeh ni mogel ſproſsiti. Je mogel od làkote konz jematti, ali: vener terpel je on uſe poterpeſhlivu. H° ſadnimu pak, kaj ſta s'en konz ſturyla òbedva? poſhluſhajte. *Lazarus* neſsen je byl od teh Angelzou, *in ſinum Abrahæ.* V krilu Abraama. To je k'vezhimu veſselu. Ta Bogati moſh pak, *ſepultus eſt in inferno.* Shul je ú peklenſki breſsen, k'vezhimu terplejnu. Tu ſe vidi prou reſnizhnu, kar djal je S. *Auguſtinus. Si exceptus es à paſſione flagellorum, exceptus es à numero filiorum.* Shleht poredna ſnamine je, kadar G. Bug enimu zhloveku perpuſtji njega frey uvolo: de on ima, kar poſhely; inu mu napoſhle nobene bridkuſti. Ah! en tak, ſe boym, ſe bo enkrat pogreſel, glih kakòr ta Bogáti moſh, ú peklenſki breſsen. Pruti pak enu dobru ſnamine je, kadàr G. Bug, glih, kakòr Lazarusha, nas ſhiple, ſtiſka, inu nam poſsila uſe ſorte bridkuſti. Letò nam more en trofht dati, zhe mi tèrpimo radauvolnu, de G. Bug nas lubi, kakòr ſvoje Otroke; inu de nam bo dal enkrat tu vezhnu veſselje.

Num. 11. *Luc.* 16

Leto je dobru ſposnal ta modri *Origines*: je ſa volio tega fliſsig Bogà proſsil, inu rekel: *Ego rogo, ut Deus in hoc mundo viſitet peccata mea, ne mihi in alio dicatur: fili recordare: quia recepiſti bona in vita tua.* Ah! mvoj dobruilivi Bug! tukaj na temu ſvejtu tepi me ſa vol mvojh grejhou, nekar ſe mene naſhonei, ſizer bom tudi jeſt enkrat na unim ſvejtu mogel ſhliſhat: Syn, ſpouni, de ti ſi imel dobru ſhjulejne na ſemli, inu de namore eden jemeti duakrat Nebeſsa.

Num. 14. *Orig.*

Dorotheus tudi piſhe od eniga brumniga Dehouniga, katéri ſkusi proſsel je G. Bogá ſa krishe, inu britkuſti: rekozh: *Domine non ſum dignus affligi parumper?* Mvoj dobrutlivi Bug! koku je ta rezh, de ti meni nozhes uredniga ſturiti, tebi k'lubesni kaj teſkiga terpéti! letéga uſhlishal je bil h'ſadnimu G. Bug njega proſhnje, inu mu je odlozhel, inu dal velyke britkuſti na temu ſvejtu; katére

Num. 15. *S. Doro.*

re uſse terpel je on radavolnu. *Ja:* kir ti drugi njega raven Dehouni ſo G. Bogà proſsyli, de bi mu okratil njega velike bridkuſti, on ni letò perpuſtil, inu je djal, nozhem na nobeno viſho, de bi vi proſsili G. Bogá, de bi on mene reſsel od kriſhou, ampak proſsite ſamú G. Bogà, de on meni dà ſvojo gnado, inu pomozh uſse kriſhe volnù, njemu k'lubesni terpéti, sakaj jeſt dobru vem, je djal ta brumni Dehouni, de komer G. Bug kriſhe poſhle, tajſte on sa lubu imà. Letà je tedej ta pervi urſoh, sakaj G. Bug puſty terpeti velike bridkuſti ſvoje ſvete periatele na temu ſvejtu.

Kem. 16. Ta drugi urſoh nam povè *S. Apoſtel Paulus*, 2. *ad Timoth.* 2. rekozh: *Non coronabitur, niſi qui legitimè certaverit.* Kateri ſhely doſsezhi nebeſhko krono, ah! enimu takimu je potreba de on ſe sa tajſto ſtrita, ſam ſebe premaga, inu de volnù terpy uſse teſhàve tega ſvejtà, sakaj pravi *S. Gregor* Papeſh. *Ad magna præmia pervenire non poteſt, niſi per magnos labores.* En velik lon ſe namóre ſadobom 17. byti, ampak ſkusi velik trud, mujo, inu poterplejne. En exempel v Evan. letéga nam more biti *Joſeph* ú ſtarim Teſtamenti, bil s'je naprei uſsel G. Bug *Joſepha* k'enimu velykimu Goſpudu ſtriti na ſemli: namerzh k'enimu Vice Krajlu, ali Nameſtniku Krajla Pharaona, zhes uſso Egyptouſko Deſhélo, ali: ah! kaj s'ene bridkuſti mogel je *Joſeph* preſtáti, preden povihſhan je on byl od G. Bogá h'tajſti zhaſtè. Pervezh: ſhouraſhili ſo njega bratij, *Nec poterant quidquam ei pacificè loqui.* Nihdar ni jemel od njeh ene lepe beſséde, is ſhouraſhtua ſo gà oni predáli ú Egyptouſko deſhélo, tamkaj kupil ga je byl *Putiphar:* inu kir byla ſe je ſalubila ú njega ta Shena Putipharjova, inu *Joſeph* ni ottil ú njè pregreſhne ſheile pervolyti, byla ga je potler ona folsh ſatoſhila: de ta ubogi *Joſeph* po nadoutihnim bil je on verſhen ú to jezho, uſse leté velyke bridkuſti preterpel je *Joſeph* volnù, inu poterpeshlivu, G. Bugu k'lubesni, ſkusi kateru ſe je on ureden ſturu de G. Bug povihſhal je njega k'veliki zhaſte na ſemli, de bil je on poſtaulen od Krajla *Pharaona* k'enimu Nameſtniku zeliga Egypta. Glih na takoviſho ſe ſaderſhy G. Bug tudi uſakaterim drugim zhlovekam, uſsim on nà obéta dati enkrat toi nebeſhko krono, ali: vener dergazhi nè, ampak, *qui legitimè certaverit*, zhe tajſto bomò ſaſhlushili; zhe mi bomò volnu, inu poterpeslivu preneſsli bridkuſti inu nadlóge, katere on nam poſhle na ſemlo, bres terplejna, bres truda, inu muje namóre ſe sadobiti ta nebeſhka krona. *Ad magna præmia pervenire non poteſt, niſi per magnos labores*, pravi S. Gregor Papeſh.

Mum. 279 Sam *Chriſtus* naſh Iſvelizhar da je letò saſtopit ſvoji ſveti Slushabnizi *S. Catharini Senenſi.* Letà brumna Divina ſtregla je enkrat

dougu

dougu zhaſa eni bouni perſoni, od katere, sa ſvojo dobruto, inu lubèsen, prejela je ona velika nahvaleſhnoſt, kir byla je ona nio obrekla, de pele *Catharina* enu ſkerunu nazhiſtu shjulejne, *Catharina* sa vol tega, uſa ſhaloſtna pertoſhila ſe je byla Chriſtuſu, ſvojmu nebeſhkimu Sheninu, inu pole: perkáſel ſe je byl Chriſtus S. *Catharini* na tako viſho, on je imel ú rokah due krone, eno ternôvo, inu eno poslazheno: inu je knje rekel. *Filia elige tibi unam.* Mvoja hzhy sberi ſi ti is teh dueh kron eno, ali meikei: zhe ti'ſi boſh sbrala to slato krono, toku potler na unim ſvejtu boſh iméla to ternovo, zhe pak ſedej ſi boſh ſvolila to ternovo, toku na unim ſvejtu te bo zhakala ta slata. *Catharina*, kir ſhliſhala je Chriſtuſa toku govorit, popàdla je ona sa to ternovo krono; inu je tajſto is veſseliam poſtávila na glavo. NN. kar *Chriſtus* je govoril h'S. *Catharine*, letò ſhe ſedei govori h'uſsim karſhenikam, tudi nam ſtavi na prei due krone, eno ternovò inu slato, inu pravi *elige unam*, eno ſi moremo sbrati, ali; vener s'letem slozhkam: zhe li bomo sbrali to slato na temu ſvejtu, taku na unimu ſvejtu naſs bo zhazala ta ternova, zhe pruti pak bomo ſi isvolili tukaj to ternovo, toku na unim ſvejtu bomo imeli to slato krono, ah pazh ſhrezhni uſi tajſti, katéri to ternovo krono; to je bridkuſti, inu nadloge terpè radavolnu na temu ſvejtu.

Vſsi letáki iemajo ſi to arro od nebeſhkiga krajleuſtva, kakor je letó enkrat ſam Chriſtus povedal mvojmu S. Ozhetu Franciſcu. *Num.* 18. Poſhluſhajte, koku ſe je leto pergodilu, byl je ob enim zhaſsu Franciſcus obdan s'veliko teshávo, inu bolesnio, katere venèr on uſse terpel je poterpeſhlivu, dokler pak bal ſe je, de bi ki s'zhaſsam, is ene zhlovetke-ſlabuſti, naratal navolen, je on ſavolio tega proſsil ſvojga Chriſtuſa sa púmozh od nebèſs, inu pole: saſhliſhi on eno ſhtimo k' njemu rekózh. *Franciſce*, kadàr bi ſe ſpreobórnel ves ſvet ú ſlatú; uſe kàmini ú ſhlahtne kámine; uſe uvodè ú ta polſam, bi li na byl letò en velyk shaz? inu kadar bi ti en tak shaz sa lohn prejel toje teſke boleſsni, bi ki ti na byl Content tajſtim? na letè beſséde odgovóril je *Franciſcus*, ah mvoj dobrutlivi *Chriſtus*! jeſt bi na byl vreden takiga velykiga shaza, sa moj lohn mojga terplejna. Inu pole: ſhliſhi on ſupet to ſhtimo h' ſebi govórit. Letàk shaz pòmeni to nebeſko Krono, inu vezhnu veſselje, katéru bosh ti prejel ú nebeſih sa tvoj lohn tvojga terplejna. Tvoja boleſsan je tvoja arra tvojga perhodniga vezhniga Iſvelizhanja. I i uvolnù terpè tajſto na ſemli. Na katére beſséde je *Franciſcus* tulkajn poſtàl potroſhtan, de potler nekatére dny ni mógel jeſti, inu piti od veſselja. Ste saſtópilli NN. kaj s'eno arro mi jemàmo na ſemli nashiga perhodniga vezhniga

niga Isvelizhajna? boleſsen, bridkuſti, pregajnanje, inu boſhtvu, katéru G. Bug nam poſsilla na ſemlo. Zhe mi letò terpimo poterpeſhlivu, taku ſi jemamo to arro od Nebéſs tega vezhniga isvelizhajna. Ah! pazh en velyk troſht móre letò byti, uſim reunim, inu s'bridkuſtmi obdanim Ludem na tem ſvetu. Spodobnu jeſt h'takim rezhem: *Gaudete, & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlis.* Veſselite ſe, inu bodite li potroſhtani ú vaſhih nadlogah, ſakaj na vas zhaka en naiſrezhenu velyk lohn ú Nebéſsih. Veſseli ſe ti ta bouni, ſakaj tvoja boleſsen je tvoja arro tega vezhniga lona, inu veſselja. Veſseli ſe ti ta vbóge: ſakaj tvoje vboshtvu je tvoja arra tega nebeſkiga Shaza, inu bogaſtuva. *Sic poteris adhuc ultra ampliſicare, ſi tibi placebit.* Prou tedej mórem rezhi: *Magnas perſecutiones, & dolores cur S. Lucas paſſus ſit, & angores, Cauſæ horum dictæ ſunt.* Is tega danaſhniga mojga govórjejna ſe doli ozhitnu uſàme, ſakaj terpel je radauvolnu S. *Lucas*, pregajnajne, inu druge nadlóge na temù ſvetu. Letè urshohe, zhe mi bomo vezhkrat premiſlili, bomo tudi mi volnù, inu poterpeſhlivu terpele uſe nashe bridkuſti.

De pak boſte loſeishe letè terpelli, vam ozhem she nekaj povedat. s'Katérim tudi bodem ſklenel. Ob enimu zhaſsu byli ſo oblegli ty Najovirniki to meſtu *Antiochia.* ú Katérim byl je rojen S. *Lucas.* s'Zhaſsam sazhella ſe je velyka lákota ú tem meſti. dokler ty ſhouraſhniki niſso púſtili nezh notri perneſti. Ty ubogi Purgary, ſpounili ſo ſe de G. Bug poſlal je letò nadlúgo zhes njeh ſavol njeh pregrehe. Sa voljo tega podalli ſo ſe oni h'pokúri inu potler ſo oni klizali na pumozh S. Lukesa ſvojga *Patrona.* Katéri jh je tudi uſhliſhal, ſe je perkasal enimu gviſhnimu brumnimu zhloveku, ga je potroſhtal, inu djal: de G. Bug ſe bo zhes njeh uſmilil, inu jeh bo reſsel od teh ſhouraſhnikou. koker ſe je tudi uſe ſgodilu. Naglu na enkrat ſo ty ſhouraſhniki, ſkusi Boſhijo muzh, inu proſnjo S. Lukesa pobègnili od meſla. De ty Purgary ſa mogli ſupet jeſti, inu njeh potrèba ſadobiti. Sa voſljo tega ſo oni G. Bogà, inu S. Lukesa zhaſtili, inu hvalili. Taku tudi vi ſtryte NN. uſih'vaſhih revah S. Lukesu ſe perporozhite, inu njega na pumozh klizite. Taku bode tudi vam on pomagal, de boſte mogli tajſte volnù, inu poterpeſhlivu terpeti: inu ſkusi to poterpeſhlivoſt to vezhnu Isvelizhanje doſhezhi.

A M E N.

TA

TA XCVIII. PRIDIGA.

Na XXI. dan Vinskiga Meſza, ali: Oktobra.

Tu je:

Na dan S. Urſulæ Divize Martyrnize inu Tovàrſhiz.

Synopſis.

Omnis qui adhæret Deo,
Vires hic habet ab eo;
Reſiſtendi Hoſtibus.

Sapopádik.

Sledni gdùr s'Bugam prebyva,
Od njéga ta Múzh dobyva;
Super ſtat Shouráſhnikam.

Thema.

Infirma mundi elegit Deus, ut confundat Fortia. 1. *Cor.* 2.
Tu ſlabu tega ſvejtà je Bug izvólil, de bi tu Mozhnu b'ſhpótu ſtúril. Ib.

DE *Paulus* ta veliki Ajdouſki Apóſtel dèrshal ſe je sa naſhrezhniga ú shjuléjnu, inu thelil ſe je reſhit is tega ſvejtá, dà nasnájne is temi beſsédami: *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?* Jeſt naſhrezhni zhlovik, gdu bo mene reſhel is trupla te ſmèrti? tu ſturil ni ſabſtoin, temuzh is dobrim urshoham: kir je vèjdel sa to veliko navárnoſt, ú katéri snájde ſe tu reunu zhloveſtvu na ſemle, kakor vidil je *Antonius* ta S. Puſhaunik. *Num. 2. Exord. Rom. 7.*

Letà, kir ob enim zhaſsu uſtàl je bil od molitve, inu ſtopil unkaj is njegóve vte, *ali:* celle, saglédal je vuſs volen ſvejt prepréshen is ſhtriki, is petlámi, is sadèrgami: saúsèl ſe je temu, inu mozhnu preſhtráſhil; kir je ſposnal, de ſe ſkusi letú nizh drugiga, kakòr te navárnoſti na ſvétu: sa tu ſdihnil je milu, inu upráſhal. *Quis evadet?* Gdu bode odſhàl telkain sadergam? katére ſtávjo temu reunimu, ſlabimu zhloveſtvu ta golufni ſvejt, tu sapelávu meſsú inu ta paklenſki Satan h'temu, de bi tajſtu sapeláli, ujéli, premágali, inu od nebeſs odvernyli: kakòr. *Num. 2. Spre. Exemp. verb. humili. Exemp. 6.*

Letéga ena priza je en *Saul*, en *Abſelon*, en *Aman* inu drugih vezh: katéri, kir ſo to zhaſt yſkáli, kir ſo po hvali slobéli, kir ſo po ſhtimájnu inu vezh takim, katéri ta goluni ſvejt káshe inu obéta, hrepenéli: sadèrgnili ſo ſe ú te petlè is nyh veliko ſkkodo, kir na meſte zhaſty ſhpot ſo sadúbili, inu sgubili to zhaſt, katéro ſo popréj iméli. Dalej, de ta ſvejt prepreshen je is ſhtriki od tega drugiga zhlovéſhkiga Shouráſhnika, od tega sapelaviga meſsá, namerzh: ſpriſha nam en S. Prerok *David*, en modri Krajl *Salomon*, en mozhni Junak *Samſon*, inu vezh drugih: katéri, oku ſi lih odſhli ſo temu pervemu, ujéte ſo od tega drugiga; kir ty ú petli tega meſsà ſo ſe sadèrgnili. She dalej, de ta ſvejt vuſs je prepréshen is ſhtriki, ſpriſha en navoſhlivi *Cain*, en lakomni *Judas*, en polharéthni *Zimo*, ja *Num. 9.*

vezh 1000. drugih; katére je ta hudyzh is njegovimi ſkuſhnjávami, mámlejnam, ſhuntajnam ú mnokatére grèjhe vèrgel, ſadèrgnel takú inu pogúbil na vekumaj.

Num.4. Ah! *Quis evadet?* gdu bode letemu odſhàl inu ubéſhal? porezhe khi is S. Antonam eden: temu odgovórym jeſt, kakòr odgovoryla je Antonu ta ſhtima Boſhja, rekozh: *Humilitas.* Ta Ponishtnoſt, ta Pohleuſhina, tu ne na ſe; temuzh na Buga savúpajne: kir tu ſamú je tajſtu, katéru isvólil je G. Bug h'premagájnu teh, inu uſeh drugih Shouráſhnikou, nobeſsedah S. Paula. *Infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia:* Kakòr tu vidit nad tem Di

1. Cor. 2. vizhnim Továrſhtvam te danaſhne S. Martyrnize Divize inu Krajlize *Vrſulæ*: katére, aku ſi lih bile ſo ene ſlabe Goſpodizhne, ene ſhepke Shenſke Perſhone; vener te ſo premágale uſe tu, inu vezh drugiga is nyh veliko zhaſtjò: katéro zhaſt imèl bi jeſt danaſs, kakòr na Praznik teh SS. Diviz dalei kaj nym k'hvali naprej pèrneſti. Ali: kir h'temu kumai bila bi ena Modruſt *S. Gregoria*, ena vzhenuſt *S. Auguſtina*, eno ſgovornoſt *S. Chryſoſtoma*, en Seraphinſki ſpomyn *S. Bonaventura*, en ajffer *S. Paula*. Sa tu, kir tega nimam, nehàm od zhaſty *S. Vrſulæ* inu Továrſhiz govórit, inu ſadèrſhat ſe ſamú hozhem enaku unimu kumſhtniku, od katériga piſhe *Paulus Parrus*, namerzh: de.

Num.5. Bil je en brumni, karſhánſki, prutje *S.* Vrſulæ andohtlivi Firſht, katéri sa ſvojo andoht rad bi bil imèl na meſte eniga ſhlahtniga kámena ú njegou pèrſtan *S.* Vrſulo is njè druſhbo ú en sláti

Paulus Par. Devoti. ad S. Vrſul. pag. 91. plehik sarésano, sa tu puſtil je bil eniga kumſhtniga Slatarja, ali: kakor pravimo: eniga Goldshmeda priti, tega je naprósil, de bi njemu tu delu sa dobro plazho narédit. H'temu je ta Kumſhtnik pervólil, ali: kir ſe je letu njému namogózhe ſdelu, miſlil je enu inu drugu. V'tem pade njemu notàr letú: ſtúril inu sarésal je ú platelz, ali: ú plehik tega perſtana enu meſtu is dujinimi urátmi, pred te pèrve poſtavil je eno Divizo, kakòr de bi ſhla is meſta: pred te druge uráta pak poſtávil je eno drugo, kakòr de bi ſhla ú tajſtu. Ta takú ſturjéni pèrſtan, kadar je ta Firſht vidil, poſtàl je ſerdet inu navoln nekolku, upraſhal je tega Mojſtra, sakaj ni ſturil, kar je próſsil? na tu odgovóril je ta kumſhtik: jeſt ſim ſturil, kar ſim ſamógel. Ta pèrva Diviza je *S. Vrſula*, katéra je priſhla is meſta, te druge ſo ú meſte, ta ſadnja je *S. Cordula*, katéra sa uſeme grédeú tu meſtu. Tu kir ſhliſhal je ta Firſht, dopadu je njemu, puſtil je tega kumſhtnika dobru plazhat, uſel je tà pèrſtan, noſsel je tega h'zhaſte *S. Vrſulæ* uſse shjulejne na roke is andohtjo.

Num.6. Temu Kumſhtniku enáku, pravem: sadàrshat ſe hozhem ú danaſh-

danaſhni hvali *S. Vrſulæ* te S. Divize, kir nad njò vidit je tu, kar prave S. Paulus: *Infirma mundi elegit Deus, vt confundat fortia.* Tu ſlabu, tu poniſhnu, tu pohléunu je Bug isvólil, de bi ſturil h'ſhpótu tu mozhnu. Od tod nozhem dalej, temuzh per tem ſamim ſe hózhem sadershat, inu od nie mozhy, katéro je od Buga ſkusi njè ſtanóvitnu pèr Bugu oſtájne dobyla, govórit; inu h'nuzu tar h' troſhtu naſs uſeh ukupaj iskàsat: de. *Omnis qui adhæret Deo, vires habet hic ab eo, reſiſtendi hoſtibus.* Sledni gdur s'Bugam prebyva, od njega ta muzh dobyva supèrſtat Shouráſhnikam. Katéru de kaj bul saſtópjo inu saſhliſhjò, proſsem h'navadnimu mouzhájnu bodè perpráuleni, tar sazhnem. *Thema. Propoſ. Synop.*

Ena ubóga, reuna inu ſirotna ſtvàr je ta Shena na ſvejtu; právjo eni is teh Vzhenikouk inu tu sa vol nyh ſlabúſti, ſhipkúſti, mehkúſti inu kaſsnúſti; kir te sa vol tega ni ſo sa tèrdu delu, ni ſo sa boj inu vojſkuvájne, ni ſo sa reſhko noſho, inu sa druga taka moſhkadéla, inu oprávyla. Ali: tem reunim, ſlabim, inu ſhipkim Sirotam ni telkajn sa slu uséti, kir ta *Natura* je te, *Phlegmatibus*, tu je: tem teleſsnim mokrútam bul, kakòr te Moſhè podvèrgla: is katérih mokrút pride nym, kakòr prave *Hypocrates*: de ſo te ſhepke, ſlabe, mehkè, kaſsnè, ſtraſhnè inu bojezhe; kir te, bul, kakòr ty Moſhjè, bojè ſe, *Panicos terrores*, te ponozhne ſtráſhila, ſhram inu ropotájne: kakòr tu kashe, *quotidiana experientia.* Ali: uſagdájna ſkuſhnja. Tu, vener: aku ſi lih rezhénu je od uſeh ſplasama, vener pravem: tu ſe od uſeh saſtópit naſmè inu namore: kir snéſhle ſo ſe Shenè, katére kèrpkéſhi, mozhnéſhi, ſerzhnéſhi, ſpredèsuiſhi inu ferbéſhniſhi, kakòr Vojſháki, Junáki, Moſháki ſo ſe kasále, inu puſtile vidit; kakòr ſe ſposna, kir. *Num.7. Induſtio Hypocr. de morbo Virgin.*

Eno veliko ſerzhnúſt inu ferbéſhnoſt kasála je ta ferbéſhna *Jachel*; kir ta bres ſtrahù inu trepéta podſtópyla ſe je tega grosniga Junáka *Siſara*; inu tega ſkusi ſenzè is enim shelésnim shéblam ú ſpájnu, kakòr en ploh na ſemlo pèrbyla, inu taku djála ob leben; kir: *Defecit, & mortuus eſt.* Dalej eno mozhno inu ferbéſhno Shenò kasala ſe je una *Sichimitarza*, katéra, kir je vidila tega Krajla *Abimelech* pod urátam tega meſtniga thurna, vèrgla je na njega ferbéſhnu en velik koſs malenſkiga kámena, inu is tem: *Confregit*, ubyla je njemu to glauno zhepina, inu taku pèrpráuila ob sbjuléjne. She dalej ena ſpredèrsna Shena bila je ta *Dalila*, kir ta, ſtràh teh Philiſthærjou *Samſona*, je takú oſlabéla, de ona ſama, *cæpit abiicere eum*, sazhéla je njega od ſebe gónit. She uſelej dalej, sa ene Junáſke Shenè dèrſhat imajo ſe *Amazones*, kir te ſamè bres Móſh pelale ſo vojſkè zhes Meſta, Deshéle, Krajle inu cela Krajleuſtva, *Num.9. Judic.4. Ibid.16. Vinc. Be. l.x. hiſt. ſpecial. c. 102.*

V'mejte ſhtèt inu poſtávit ſmè, inu ima ſe poſhténu *Camilla, Volscorum*, Krajliza: katéra ſama, kakòr piſhe *Bellovacenſis*: is eno veliko Sholnèrſhino ulekla je zhes Shouraſhnike, tem ſe super poſtávila, te ſhrezhnu premágala, teh kry prelyvala takú, de celi potóki ſo od tajſtih tekli.

Num. 9. Vezh, vezh takih samógel bi pernéſti naprèj k'overthéjnu tega tem Shemam perſtauleniga inu perpiſaniga ſhpóta. Ali: puſtim uſe naſtrani, inu oſtánem per te danaſhni ſerzhni, ſerbéthni, ſpredèrsni, inu vezh kakor moſhki Generalyzi, namerzh: per *S. Vrſulæ*: katera aku ſi lih ena ſhepka Goſpodyzhna, ena ſlaba shenſka perſhona, poſtavila ſe je super ſhè hviſhim Shouráſhnikam is njè Divizami; kakòr poſtávila ſe je ena, ali: druga is teh ſgur ſpomnenih Sheèn: kir *Vrſula* ſpuſtyla ſe je ú boj is temi nèr navárniſhimi Shouraſhniki, namerzh: is tem ſvejtam, is meſsam, inu is hudyzham; katéreuſe premágala je is oróthjam te Ponithnoſti, Pohléuſhine inu Savupajna na Buga; de ſe od njè siher re-

Thema. zhe: de. *Infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia.* Tu ſlabu je Bug iſvólil, de bi ſturil h'ſhpotu tu mozhnu. Katéru, de khi kaj bul vidimo, inu de naſh troſht ſposnamo, katériga ſim oblúbil dati is temi beſsedami: *Omnis qui adhæret Deo, vires habet hic*

Synop. *ab eo, reſiſtendi hoſtibus.* Sledni gdur s'Bugam prebyva, od njega to muzh dobyva super ſtat Shouraſhnikam. Od tega tedej ſlópymo nekolku, inu ſizer h'temu, kar.

Samèrka Moyſes, de. Potem, kir ta ſtári S. Patriarch *Abra-*

Num. *ham* ſhliſhal je to ſhtimo Boſhjo: *Egredere de terra tua.* Pojde is

10. tvoje hiſhe, hiti is tvoje deſhéle: ſdajzi na tu ta pokorni inu ubuglivi *Abrahamb* res odlaſhájna uſdignil ſe je is *Saro* njegovo Shenò,

Confir. is *Lotam* njegovim Strizam, is dershyno inu shivyno; tàr ſhàl je ú to nasnano Deſhélo *Chanaan.* Tu, kir ſpreudarjal je *S. Laurentius Juſtinianus*, takú ta ú letemæno veliko ſhriunuſt samèrka, na-

Gen. 12. merz: de is tem hotel je G. Bug tu zhloveſtvu opomnit, de bi tu

S. Laur. Juſt. lib. de ligno vitæ. c. 1 ſhlu is deſhéle tega ſvejtà is ſhelámi, is ſerzam, is misljo: de bi temu nizh navjèrúvalu inu navúpalu; kir ta ni drugiga, kakòr en Golúf, en Sapeláviz, en Supèrnik inu Shouraſhnik tajſtiga: kir. *Omnes mundi promiſſiones ſeductoriæ, omnes blanditiones, venena; cunctæ delectationes, pocula mortalia; viæque illius, mors ſempiterna.* Ta ſvejt inu uſi njegovi obétti ſapelávi ſo, inu golufni, uſe njegovu perlisuvajne, en ſtrup; uſi njegovi luſhti, eni mertváſki trunki, ali: napitki; uſe njegove ceſte inu poti ſo ena vezhna ſmert. Katéru govorjejne káshe nam ozhitnu ſylo inu groſovitnoſt tega golúſniga ſvejtà, inu ſhkodlivoſt naſhiga pèrviga zhlòvéſhkiga

Shou-

Shouraſhnika. Sa tu opomina naſs ſam Bug V. M. is tega pojti is ſerzam inu shelámi: de njegovim ſhtrikam navúpamo, aku nozhmo ſkode terpeti.

Sa tú, kir vèjdila je hzhy *Dionocuſa* Krajla, inu *Dariæ* Krajlize tega krajleuſtva *Cornubia*, is imenam *Vrſula*; udala ſe je temu Bolhjimu opominúvajnu: sakaj ta od nje brumnih Stáriſhou ú te právi S. JEſuſavi Vjèri dobru podvuzhéna, sazhéla je bila ú njè mladoſti obrázhat ſerzé, miſli inu shelè od tega ſvejtà; inu tu uſe h'tugentam, h'brumnoſti inu h'ihlúſhbe Bolhji nagibat: ja tu uſe is njè Diviſhtvam dala je inu offrala JEſuſu. Sa zhaſt, sa bogaſtvu, sa ſhtimájne, katéru je njè ta perlisávi ſvejt dajàl, obétal, ponújal; is katérim ſe je radúval, inu h'njegovi lubesni klizal, ſa uſe tu marala ni *Vrſula*. Ja, kir reſglaſsyla ſe je bila ta velika brumnoſt, ta poſsebna perlúdnoſt, inu ſylnu velika lepóta te krajleve hzhére *Vrſulæ* po drugih deshélah inu krajleuſtvah; tàr priſhàl ta glaſs k'uſseſsam *Agripinu* inu *Demetrji* Krajlu inu Krajlizi tega krajleuſtva *Britania*: uſela ſta ſi bila naprèj to lepo *Vrſulo Conanu* nyh Synóvu sa Nevèjſto dati, inu ſizer sa tu, kir *Vrſula* bila je edinu Dèjte, inu *Conanus* ſam edini Syn, de bi po ſmèrti teh Stáriſhou is dvejh krajleuſtou enu ſamu poſtádu. Sa tu *Agripinus* inu *Demetria* poſlala ſta is ſhlahtnimi, krajlévimi darmy gviſhne Shlahtnike h'temu brumnimu Krajlu *Dionocuſu* Ozhetu *S. Vrſulæ* is proſhnjò, de bi dal to *Vrſulo* sa Nevejſto ſvojmu Synovu. Zhe h'temu na bu hotel pervólit, imajo njemu eno kryvavo vojſkò osnánit inu napovèjdat. Tu, kir saſhliſhal je ta brumni *Dionocus* sausel ſe je inu preſtráſhil, kir je vèjdel, de njegova hzhy *Vrſulæ* oblubila je tu Diviſhtvu dersháti: sa tu is ſtraham poklizal je to h' ſebi inu neſsèl je naprej shelè inu shúgajne tega *Agripina*; dàl je njè odlog letú reſmislit, inu njemu ta odgovor dati sapovèjdal. Tu, kir ſhliſhala je ta S. Diviza, inu sa enu pèrlisuvájne tega ſvejtà ſposnála; podála ſe je ú molitou, ú te padla je pred ſvojga Nebeſhkiga Shenina JEſuſa, tega milu is ſdihleji, is ſolsámi, is savuplivim ſerzam sazhéla je proſsit, de bi njè osnánil, na eno, ali: drugo visho pokásal, kaj ona ú tem ima ſturyti? kaku ſe ima ú tem saderſhat? de bi odihlà inu ubeſhala tem ſtrikam inu sadèrgam tega ſvejtà: de bi obdèrſhala inu ohránila tu njemu offranu inu oblublenu Diviſhtvu: kir ſe je bala is sgubo tajſtiga ſvojga Shenina JEſuſa reshálit. Prutje pak is tem napervóleinam h'te moſhitve ſvo je lube inu brumne Stáriſhi reſsèrdit inu tu krajleuſtvu ú eno ſylo, ú eno ſhkodo, ùeno navárnoſt poſtávit. Ali: kir, kakòr pravi ta S. Prerok David: *Non vidi juſtum derelictum.* Pravyahniga sapuſhé-

Num. 11.

Er. min. die 21. Oct.

Legend. S. Vrſul.

Pſalm.

niga ni ſim vidil: te pravizhne *Vrſulæ* JEſus ni tudi ú te nadlúgi sapuſtil; temuzh perſtópil jè letè, kir ſturil je njè, kakòr je proſsyla: dopólnil je njè shelè, kar je voſhyla inu sheléla: sakaj.

Num. 12. Letà S. Divíza, kir snesh:la ſe je ú te molitve, poſlal je h'njè eniga Angela JEſus ta Nebeſhki Shenin is to poſhro, ali: ſalſtuam, de ima te krajléve dary sa lubu, s'zhaſtjò inu sahválo góri uſéti; tàr h'te ohzeti pervólit, zhe Shenin *Conanus*, njegou Ozha *Agripinus* inu Mate *Demetria* h'tèm trèm ſtukam pèrvoljo. H'pèrvemu: de ta AjdouſkiShenin ima ſeAjdouſtvu odrovèjdat, ſe úS. JEſuſavi Vjèri podvúzhyti, kárſtit púſtit, inu toS. Vjèro góri uſéti. H'drugimu: njè try léjta, de perpúſty h'te ohzeri ſe perprávit. H'trjétjimu: de nje poſhle 11000. bark, ú ſledni barki 1000. Divíz nèr ſepſhih inu nèr ſhláhtniſhih isuſo potrébo; tàr ſledni barki eno nèr ſhláhtniſhih sa Viſharzo poſtávit: sa ſe pak ta enajſta iz Divizami obranit: kir is temi hózhe ſe pred ozhetjo nekolku na mórju resfriſhat inu reſvéſeliti. Ty trijè ſtúki zhudni; nasnani inu teſh:ki priſhli ſo temu Sheninu naprèj; véner, kir lubésan tega Shenina *Canonuſa* bila je ſylnu velíka prutje te Nevèjſti Urſulæ, pèrvólil je h'uſému, kar je hotéla, kir on is Ozhétam inu Materjo méjnyli ſo, de ta proſhnja is ene Shenſke préſhirnoſti, is eniga Dekliſtrk:ga firbiza iſt:aja: kir ta voshnia po mórju hitru bo njè ſuper, inu ú kradkim ſe te navélyzhala bode. Ali: uſe dergázhi, kakòr je ta *Conanus* mèjnil. Vſè dergázhi, kakòr yſkala ſta ta dva groſna inu ſhkodlíva zhlovéſh:ka Shouráſhnika, námerzh: tu ſapelávu Meſsú, inu ta paklenſki Satan, bilú je ſgojenu ú rejſsnyzi.

Num. 13. Piſhe ta ſgur ſp:mneni Moyſes: de Kir pregrèjſhil je bil naſh pèrvi Ozha *Adam* ú tem Paradishu, obſójen je bil od Buga, poleg *Gen.* 3. drugiga h'letè ſtráffengi, de ta Semla, aku ſi lih verdéval inu okopával bode letò; ta vèner per uſe njegóvi muji, fliſsu, trudu inu ſkrentájnu *Spinas & tribulos germinabit*, bode njemu kóprjuje, oſsad, ternje dajála naprèj, pogájnala inu rodyla. Katéra ſtraffenga *Jo. de la Haye in loc. cit. con. 589.* pádla je na uſe njegóve Otroke, takú, *in ſenſu literali*, kakòr, *in ſenſu Allegorico*: kir ú te beſsèdni ſaſtópnoſti vidimo ozhitnu: kir vidimo tò ſemlo veſte nam uſe letú h'naſhimu vehſhimu martru, trudu, terpléinu; de, aku hózhmo od nje en drugi ſad iméti, trèba je letò od nlega tega oſnáſhit inu ozhiſtit. *In ſenſu Allegorico*, ali ú Skriú moſti pak, naſhe Meſsú ſe ſkusi to ſemlo saſtópi, kakòr is Procopia práve *Joannes de la Haye*, rekózh: *Terra carnem noſtrã ſignificat.* Katéru rody inu doneſse nam telkájn hudobnih nadleſtnoſti, is katérimi najſzhe drugiga, kakòr de bi tega réuniga zhloveka vèrglu inu sapelálu ú eno drugo naſpodobno hudóbijo. H'

ka-

katérimu podpihúje ta trjètji zhlovéſhki Shouráſhnik, ta paklenſki Satan is njegóvimi ſkuſhnjávami, mámlejnam, ſhuntajnam; de malu nyh ſadèrgam teh dveh Shouráſhnikou odbéſhy inu brès ſhkóde odjide.

Tega ni mankalu tudi per te S. Divízi inu Martyrnizi *Urſulæ*: *Num.* zakaj. Aku ſi lih ta ſemla nje meſsà, nje trupla ni telkájn ternja *14.* inu oſsáda per nie rodyla: aku ſi lih nje tellú, kakòr uſhè JEſuſu zhès dánu inu offranu, ni bilú nje nadléshnu; véner mankalu ni per tèm tega trjetjiga Shouráſhnika, tega hudyzha: pazh pak púſtil ſe je ſamerkat ú tèm, kir podſhúntal je bil tega groſniga Vojſháka inu *Capitana* tèh *Hunnou* is iménam *Giulæ*, inu vèzh drugih Sholnèrjou, to S. Divizo ú nyh voljo perprávit. Véner, uſe je bilu ſabſlójn, kir ne *Urſula*, ne nje S. Továrſhize ſe ni ſo puſtile omájat pregóvorit, ne is ſhúgajnam pèrſylit; tèmúzh per uſèm tèm ſtale ſo nje S. Továrſhize kakòr ene tèrdne inu ſiuje ſkále ſtanóvitnu: is katérim dále ſo ſposnat inu vidit to rèjſnyzo beſsédi S. Paula, kir právi: *Infirma mundi elegit Deus, ut confundat Fortia.* Tu ſlábu, *1 Cor. 2.* tu shipku je G. Bug isvólil, de bi tu kèrpku, tu mozhnu h'ſhpótu ſtúril: kir tu takú ozhitnu vidi ſe nad *Vrſulo* to danaſhno 17. léjt ſtáro Divizo: kir ta ſlába Goſpodizhna premágala inu premójſtrila je taku ozhitnu ta golufni Svejt, tu sapelávu Meſsú, inu tega paklenſkiga hudyzha: de uſe dergáhzi bilú je ſgojénu, kakòr méjnil inu miſlil je ta hudobni *Capitan Giulla*: kakòr yſkáli, inu tráhtali ſo snajti ty trije ſi kódlivi Shouráſhniki: inu ſizer ſkusi nizh drugiga, kakòr ſkusi Poniſhnoſt, kakòr ſkusi Pohléuſhino, kakòr ſkusi tu vednu per Bugu prebjvájnje, kakòr ſkusi tu ſtanóvitnu na Buga Savúpajne. Is tem, kakòr is enim oróſhjam ſtála je ſuper *Vrſula* inu nje S. Divizhne Továrſhize uſèm Supèrnikam, uſèm Shouráſhnikam po mvojh beſsédah, kir djàl ſim, de *Omnis qui adhæret Deo,* *Synop.* *vires habet hic ab eo reſiſtendi Hoſtibus.* Sledni gdùr s'Bugam prebyva, od njéga to Muzh dobyva ſuper ſtat Shouráſhnikam. Sledni gdùr ſe Bogà dershy, sa ſupernika máral na bode.

Po tèm kir te is *Canubriæ*, *Britaniæ* inu drugih Deſheèl ſbráne *Num.* Divize, poſláne od *Conanuſa* priſhle ſo bile h'te Nevèjſti *Urſulæ*, *15.* ta sazhéla je bila letè opomynat h'lubésni Boſhji, h'dershájnu tega Diviſhtva, h'ſtanóvitni ſhlúſhbi JEſuſavi, k'enimu ſèrbéſhnimu terpléjnu uſè ſupernóſti, teſhave inu nadléthnoſti sa to právo S. Vjero. Ja, kir ene is teh Diviz bilè ſo Ajdinje, te sazhèla je h'S. Karſtu rounati, inu h'te S. Vjèri klizat; tàr tem obétat, de G. Bug poſsebniga nekaj hózhe is nymi ſtúryti, inu takú ſhlovézhe, imenitne tàr zhaſtyte préd Ludmy inu préd Angeli, préd Svejtam inu

préd

préd Nebam iméti. Is tem unelu je ſerza teh Diviz takú, de te Ajdinje is veſséljam uſele ſo górі is karſtam to S. Vjèro: uſe ukúpaj oblubile varúvat tu Diviſhtvu, inu offrat JEſuſu. Vſe ukúpaj górit ſazhéle ſo ú te lubésni prutje nyh sheninu Chriſtuſu, per tému oblubyle ſo ſtát ſtanóvitnu, inu od njega ſe nigdàr odlózhit púſtyti: katéru je *Vrſula* en velik troſhr, enu poſsebnu veſsélje doneſslu. Sa tu puſtyla je ú ſlednja barka 1000. Diviz ſtópit, inu po douge molitve od kraja odrínit, ſapovéjdala je tem zhlonárjam, tem Marinárjam te barke prutije *Britanji* rounáti. Ali: kir G. Bug hótel je to lepo, brumno, Divízhno druſhino sa ſe, inu h'ſebi iméti; poſlal je na mórje en mozhni vèjter, en ſylni pyſh, en groſni Vèjhàr katéri je te barke is mórja ú ta veliki potok *Rhenus*, ali: *Rhejnova* ſanéſsel; po tem ſkusi gnado Boſhjo ſhtezhnu ú ſhtirih dnéh préd tu Meſtu *Cöln*, *Colonia* pèrnéſsel. Tukaj *Vrſula* is nje druſhino ſtopyla je is bark na ſuhu, katére, ſkusi Boſhje notardajájne is velikim veſséliam uſel je bil gori tega Meſta Shkoff *Aquilinus*, inu uſe po brumnih hiſhah reſpártil. Ta nuzh pak tega reſpártejna, ſkerbéla je ta ſkerbna Vrſula sa ſvoje Tovarſhize. V'te molitve, perkasal ſe je njè en od JEſuſa poſlani Angel, kateri djàl je h'nje: *Vrſula* napreſtráſhi, nabui ſe, tukaj ti nimaſh oſtáti; temuz tu povejle Boſhje je, de ti is tvojo druſhino grèjſh ú tu Rimsku Meſtu, inu tamkaj te S. kraje obiſhzhes.

Num. 16. Ta perkásen kir je osnanila inu povejdala tem Tovarshizam *Vrſula*, uſe od veſselia ú ſerzu ſo poſkakuvále, uſe ſo h'temu Boſhjimu povéjlu, pervolyle, uſe volnu inu rade podále ſo ſe na rajſho, uſe ſhle ſo h'nogam zhes gorè inu hribe ú tu Rimſku Meſtu; tukaj is veliko andohtjo objiſkále grobè, Cerkvè S. Petra Paula inu drugih lubih Svetnykou. Po doperneſſeni S. Andohte uſe uſdigníle ſo ſe ſupet nasaj prutje temu nym od Buga h'martre odlozhenim, inu h'pokoju penoráulenimu Meſtu *Cöln*. Ali: ne ſamè, temuzh is nymi vezh drugih is Rimſkiga Meſta, is drugih krajou, de ú te S. Druſhini poleg *S. Vrſulæ* inu 11000. Diviz ſneſhil ſe je *Cyriacus* ta Rimſki Papesh, Cardinalou, 5. Patriarchu, 2. Shkoffou, 15 inu drugih Mashnikou veliku Poleg teh, Krajlou 20. Krajliz, 22. Firſhtou, Groffou, Shlahtnikou inu drugiga folka ſkoraj bres ſhtjvéjna: Ty uſi, kir ſo ſupet ú te barke ſtopyli; prishli ſo shrezhnu pred tu nym h'martre iſvolenu Meſtu *Cöln*.

Vid Lopper. ſer. de S. Vrſ.

Crajſiu Jeron. de eadem.

Num. 27. *Judit.* 7. V'Buqvah *Judicum*, ali: teh Sodnykou, bere ſe, de. Kir *Gedeon* ta imenítni Firſhr, inu ſlovézhi Vójarntega, sa tedaj ner bul Bogú perjérniga Iſraélſkiga Folka ulekel je is 300. Mashmy zhes te Madianiterje; sauseli ſo ſe uſi inu sashudili, de on is eno taku

ſlabo

ſlabo Sholnershino podſtópi ſe vojſkuvat is telkain Sourashniki. Ali: sa tu ni máral, udáril je ú mej te, inu ſhrezhnu je premágal tajſte. Katerimu sausèt bi ſe mogel eden, inu uprálhat: Od kod letú *Gedeonu?* na katéru de dolgu na odgóvor nazhákamo; ſaſtopimo ta odgovor inu urshoh, katériga povèj nam *S. Nilus* rekozh: *Gedeon,* kir: *commune opus primus aggreditur:* bil je ta pervi ú boju, kir on h'pèrvemu popèrjel ſe je bil teh Sourashnikou; is tem ſturil je te druge ferbéshne, mozhnè inu ſerzhnè, de ſo ſe uſi ty drugi prau Junáſku noſsili, inu taku ſturili ſo tàr odneſli is zhaſtjò to *Palmo*, ta kranzel, to *Victorio*, tu premagajne. Temu. *S. Nilus lib. de Gedeon.*

Temu *Gedeonu* enaku sadèrshala ſe je *Vrſula* ta danaſhna S. Diviza, sakaj ta, kir prishla je bila pred tu Meſtu *Cölln*, inu tu od teh ſhourashnih *Hunou* inu *Gotthou* obléshenu neshla, tàr od teh vjéta ſe samèrkala, kir is barkami ni nè naprei, inu nasaj mogla: sazhéla je te Divize inu Shenè, *Cyriacus* pak te Moſhè h'ſerzhnuſti to naprei ſtojézho martro prenéſti. *Vrſula* ſtopila je ta pèrva is barke, inu sa njò uſi ty drugi; zhès katére uſdignili ſo ſe kakòr eni Levi ty hùdobni Shourashniki, sazhéli ſo ſylit te Divize, ali: kir te perpráulene ſo bile raiſhi umrèti, kakòr nyh shaz sgubiti, branile ſo ſe ſtanovitnu. Sa vol tega ty Ajdouſki Trinogi sazheli ſo te S. Divize is grimnoſtjo od jese inu togote kláti, dávit, ſtrélat, prebadat, de na enim meſte uſo to S. druſhino ſo pomúrili, ſunaj ſame *S. Vrſulæ*, katéro je ta *Capitan Giula* sa ſvojo Shenò iméti hotel. Ali: kir *Vrſula* h'temu ni nigdar pèrvólit hotela, od jese je ta Tyrann ſam to S. Divizo is ſulzami preſtrélil. Takú uſi ty sadúbili ſo crono teh Martyrnikou na danaſhni, na ta 21. dan Meſza Oſtobra ú léjte 237. pò JEſuſavim Rojſtve, inu ú 17. ſtaroſti *S. Vrſulæ*: katérih S. Duſhe ſhle ſo uſe prejémat ú Nebeſseh lohn nyh *Victoriæ*; katéro ſo odneſli is nyh martro inu sa JEſuſa ſturjéno ſmèrtjo. Kir ſo premágale ta *Svejt*, *Meſsù*, *Hudyzha*, *Gotthe*, *Hune* inu druge Shouraſhnike; is kranzelnam tega Diviſhtva inu *Palmo* te martre ſhle ſo h'nyh Shéninu JEſuſu, katériga ſo takú mozhnu lubile. Nyh S. Divizhna trupla pak ſo ú tem Meſte *Cölln* is zhaſtjò pokopána, kir pozhivajo ſhe dan danaſhni.

Tukaj ſedai odprite vaſhe ozhy, O: A. Duſhe! inu pogleite, ali: le ni prau govóril *Paulus* ta S. Apóſtel? kir djàl je: de. *Infirma mundi &c.* Tu ſlabu je G. Bug isvolil, de bi ſtúril h'ſhpótu tu mozhnu: kir tu takú ozhitnu nad temi ſlabimi Divizami ſe ſposnè inu vidj: kir te takú ſerzhnú ſturile ſo h'ſhpotu ne le te Ajdouſke *Hune* inu *Gotthe*; temuzh tudi ta Svejt, Meſsù inu Hudyzha is uſo nyh ſylo inu tovarſhtvam. *O Victoria* uredna po uſi pravyzi vo-

Num. 19.

like zhaſty inu hvale! ali: is kaj ſa enim oróſhjam premágale ſo te Divize? ſkusi kaj odſhlè ſo one tem ſhtrikam, petlam, inu sadèrgam, katére ſtavili ſo nym ty trijè Shouraſhniki? *Humilitate.* Is Poniſhnoſtjo: kakòr uzhyla je ta ſhtima Boſhja Antona tega S. Abbata. Is Poniſhnoſtjo, is Pohleuſhino, is Savupajnam na Buga, is ſtanovitnim ſtájnam per Bugu, is gorezho lubésanjo prutje nyh Sheninu JEſuſu. *Is tem, inu ſkusi tu sadúbile ſo to muzh od Buga, de ſo te Supèrnike premójſtryle: kir. Omnis qui adhæret Deo,*
Synop. vires habet hic ab eo, reſiſtendi hoſtibus. Sledni gdur s'Bugam prebyva, od njega ta muzh dobyva supèrſtat Shouraſhnikam, inu premagat tajſte. Od tod.

O Chriſtiani! kir ſnajdemo ſe my raumu ú te navarnoſti, kir
Num. ſtavjo nam tudi raunu te ſhtrike inu sadèrge ty trije ſpomneni
20. Shouráſhniki, ta Svejt, namerzh: Meſsú, inu ta paklenſki Satan, de bi naſsujéli, ſadèrgnili inu ob Iſvelyzhajne perprávili. Kaj nam ſedaj drugiga ſtoji naprej, kakòr de my uſamemo ú roko raunu tajſtu oroſhje, to Poniſhnoſt, to Pohleuſhino, tu na Buga Savúpajne, inu ſtanóvitnu ſtájne per tajſtimu: de ſe napuſtimo od ſvejtá ogolufati, od Meſsà sapeláti, inu od hudyzha oſlepiti: de grèjmo, *de terra*, is tega ſvejtá is ſerzam, is milljo, is ſhejlámi; de na blagú, bogáſtvu, zhaſt, ſhtimájne inu drugu poſvejtnu nathiga ſerzá napoſtavimo. De temu meſsù poſtávimo ſe super, de njegove luſhte savèrshemo, de njegovih shéjl nadopólnimo, de náſtúrmo, kar hozhe iméti. De dalej tega hudyzha naubúgamo, de njegoviga ſhuntajna naposhlúſhamo, de h'njegovim ſkuſhnjávam napèrvolimo: is eno beſsédo. De po exemplu *S. Vrſulæ* ſtójmo ſtanóvitnu per JEſuſu, de na tega ú navárnoſti klizhemo, de na njega nazagavu savupamo, de pred nym globóku ſe ponishamo, de od njega to pomuzh poniſhnu proſsimo; aku hozhmo is *S. Vrſulo* zhes Shouraſhnike to *Victorio* sadóbit, inu to *Palmo* odneſti, inu eno ſhrezhno ſmèrt ſturyti. Katéru de ſe ſgody sa JEſuſam inu sa njegovo prezkiſto, preſveto Divizhno Materjo Mario: klizhimo h' pomúzhi *Vrſulo* to S. Divizo is njè S. Továrſhizi: iſkashymo nym eno, ali: drugo zhaſt, ſtréſhbo, ſhlushbo inu andoht; kir ta, katéri letè zhaſty, od nyh sapuſhen ni, ne ú shjuléjnu, ne ú ſmèrti, ne po ſmèrti: kakòr kashe nam tu, is katérim ſklenem.

Num. Berem: de. Bil je en brumni Puſhaunik, katéri imèl je eno
21. poſsébno andoht prutje *S. Vrſulæ*, katéro is njè Druſhino zhaſtil je zhaſsa veliku. Pergudilu ſe en dan, kir opráulal je to S. Andoht,
Epilog. de perkásala ſe je njemu ta S. Diviza, katériga sahvalila je sa to zhaſt, inu po tem djàla je h'njemu: mèrkaj: povèj inu osnáni drugim

gim, de gdur bo mene *Vrſulo*, inu mvoje Tovarſhize zhaſtyl uſak dan is enim Ozhanaſham, inu eno Ave Mario takú dolgu, de ſledni is naſs 11000. en Ozha naſh inu Ave Maria pride; takú ta ima ſa lohn od naſs to gnado iméti, de en tal is naſs, *orabit pro eo*, molil bo ſa tega ob zhaſsu njegove ſmèrti. *Altera pars aderit*, ta drugi tal bòde per njému, kadàr bo umiral, de ta hudyzh njemu ſhkodel na bode. Ta trjetji tal pak Diviz, *procedet obviam*, pojde naprutje njegovi duſhi, de ta pojde ſiher inu is zhaſtjò ú Nebeſsa. Katéru, kir sgovoryla je, sgynila je ſpred njega: na katéru ta brumni Moſh zhaſtyl je ſhè fliſsniſhi te S. Divize, inu uſem pravil je ta perkâsen, osnanúval to oblúbo, tàr uſe rounal je h'te andohti, inu opomynal. *Vrſula vindica-ta. lib. 10. c. 12.*

Tu, kar oblubila je S. *Vrſula* tem prutje ſebi andohtlivim, tu právem: sadúbilu je nyh veliku; katére rajtat bi bilu predólgu, bodjo nam sadoſti. H'pèrvemu uni ſhrézhni *Dominicaner Petrus Conſluentinus*, katéri, kir ú shjuléjnu zhaſtyl je te S. Divize, ú ſmèrti imèl ie te prizhne, kakòr ſposnàl je rekozh: Pole! *Occurrit S. Vrſula cum univerſo Virginum agmine.* Pride inu grede meni naprutje S. *Vrſula* is njè celo druſhbo, de uſela bo mvojo duſho, inu to pele ú Nebeſsa. Katéru, kir je sgovóril, puſtil to duſho, katéra ſhla je is to S. Druſhino glédat inu uſhivat tu oblizhje Boſhje. *Num. 22.* *Cramb. bach. pag. 109*

Takiga nekaj prejèl je *Leonardus Auguſtanus*, en naſh Capucinerſki *Clericus*: katéri zhaſtyl je podviſnu te S. Divize, imèl je od nyh to gnadò, de kir imèl je pojémat, videozh *S. Vrſulo* inu Tovarſhize, djàl je h'tem prizhnim bratam: *Cedite, date locum.* Vganite ſe, dajte proſtar *Vrſulæ* inu njè S. Továrſhizam, katére priſhle ſo po muojo duſho, na tu sapoje *Te Deum laudamus.* Tega kir je ſpèl, puſtil je to duſho ú roko S. Vrſuli. *Num. 23.*

Vezh, vezh takih samógel bi narajtat, ali: nej bodejo lety sadoſti, kir ty prizhajo biti reſnyzhnu, kar oblubila je ta S. Diviza: Sa tu, Ah A. duſhe! hozhte tega biti deleſhni podvisajte ſe letò zhaſtyti: zhe uſak dan 40. Ozhanaſhou inu Ave Marji smólite, takú ú deverih Meſzeh inu ú peteh dneh to andoht oprávite. Zhaſtyte tedaj te S. Divize, de vaſs ſturè premágat vaſhe Souraſhnike; podvisajte ſe ls nymi ſtáti per JESUSU, kir is nymi premojſtrili bote te Supernike: bodite h'tem andohtlivi, kir od nyh iméli bote pomuzh ú shjuléjnu, inu po ſmèrti takú guiſhnu, kakòr,

A M E N.

TA XCIX. PRIDIGA.

Na XXVIII. dan Vinskiga Meſza, ali: Oſtobra.

Tu je:

Na dan S. Apóſtelnou Simóna inu Júdesha Thadæuſa.

Synopſis.

Illi qui vult eſſe verus,
Servus Dei & ſincerus,
Multa patienda ſunt.

Sapopádik.

Temu, gdùr hózhe ú rèjſsnyzi,
Hlapez Boſhji tàr ú právyzi
Biti, doſti tèrpet je.

Thema.

Non eſt ſervus major Domino ſuo. *Matth.*
En blapèz ni vehshi kakòr je njégou Goſpud. Ib.

Num. 1. Exord. DE doſti tèrpet, inu veliku preſtàt mórejo ty ubógi Shularji inu Studentji, prédem de ty k'eni zhaſtè pridejo; tu navidimo le ſamú, pazh pak letú obtipamo s'rokámi: sakaj ty po nozhi inu po dnévi, po symi inu po léjte tizhè ú buquah, inu ú ſhulah, per brájnu inu piſsájnu: ja préden lety perpúlheni ſo ú te vehſhi ſhúle prédem de ſápiſsani ſo ú buque teh Vzhenih, prédem de teh Cæſarſkih gnad, ali: *Privilegjou* deleſhni poſtánejo; mórejo eno poſsebno bridkúſt inu muſhtro preſtáti, katéro, *Depoſitionem*, imènújèjo. V'te eni ſo ublani inu ſekani, eni s'blátam másani inu is pópam pitani, eni ſo sa Otroke sibani, drugi sa bábe, kméte, sa tépze dèrsháni; is eno beſsedo: uſi ſe mórejo poprèj sa Norze núzat púſtyti, inu po tem she le poſtánejo deléſhni zhaſty inu ſhtimájna. Od tod.

Num. 2. Hunger. in Orat. Zhè poglédamo nekolku h'temu sa vol Vzhénuſti velikimu *Albertu*, taku snájdemo, de ta Studentauſka muſtra, ali: *Depoſitio*, imá njè sazhétik od Athenienſerjou, kir ty ſo iméli ú navádi ſkúshat uſe te, katére ſo oni ú ſhulo te Modrúſti, ú ſhtivéjne teh ſaſtópnih, inu h'zhaſtè teh Vzhenih górі jemáli: kakòr tega vidimo to rèjſsnyzo nad tem, kar pishe inu ſamèrka ta iménitni *Raderus* od eniga Mladénizha, namerzh.

Num. 3. Raderus Parte 2 c. 2. Viridarij. Bil je *in Græcia* en Mladénizh, katéri shelil je to Modrúſt, Vzhenúſt inu Saſtópnoſt sadóbit: sa tu ſhàl je k'enimu Mójſtru, temu podvèrgel ſe je is proſhnjò, de uſe hózhe ubúgat inu ſtúryti, kar je h'sadobléjnu te Modrúſti potrébnu. Taga je ta Mójſter uſel górі is veſséljam: vener is tem, de on ima uſèh teh drugih Shula-jou teshávo ſam noſsit, inu delu oprávit. H'temu, kir bil je pervólil, inu ú tem try léjta preſtàl, djal je h'njemu ta Mójſter: de, aku on hózhe dálej to Modrúſt sadóbit, taku on ima uſèm tem, katéri bodo njemu kaj shaliga ſtúrili, sa ſlednjo reshála en lóhn inu gvish-

an

nu plázhylu dàti. H'temu je pervólil, inu, aku ſi lih uſag dan mógel je veliku preſhlishat. tàr veliku ſpeudáti; véner uſe letú volnu je prenéſsel. Kir pak biìè ſo ú tem ſupet try léjta pretékle, uſel je ta Mójſter tega Mladénizha, tàr péial ga je ú tu Meſtu *Athenæ* h'temu, de bi bil njega ú ſhtivéjne teh Modrih, inu ú ſhulo teh Vzhénih poſtávil. Ta Mójſter, kir priſhàl je bil is tem Shularjam préd te Athenienſerſke Shule; tukaj préd teme najdeta eniga ſtáriga *Philoſopha* ſedéti, katéri od delezh sazhèl je bil ſhpótat, tadlat inu smèrjat tega Mladénizha. Ali: h'uſem temu ſe je ſmejàl inu veſélil ta Shular. Katéru, kir vidil je ta ſtári *Philoſophus*, djàl je: *Quid hoc rej eſt?* kaj je letú? jeſt tebe ſhpótam, tadlam inu ſmèrjam; ty ſe pak h'temu ſméjaſh. Na katéru djal je ta Mladénizh s'veſsélam: *Tres annos mercedem ſolvi ijs, qui me contumelijs onerarunt, hodie gratis id abs te patior.* Try léjta plazhúval ſim tem, katéri ſo mene ſmerjáli; ti pak meni ſabſtójn letú delaſh: sa tu ſméjam ſe jeſt, kir ſe meni dobru ſdy, de tukaj prejémam ſabſtójn, kar ſim mógel plazhuváti. Katéru, kir je ſhliſhal ta *Philoſophus*, djàl je h'temu Mladenizhu: *Ingredere*, Pójde ú to ſhulo, kir. *Dignus es cœtu Sapientum.* Vréden ſi továrſhtva teh Modrih, inu druſhine teh Saſtópnih. Skusi katéru priſhàl je ta Shular h'zhaſtè inu ſhtimájnu.

Temu enákiga nekaj vidit je ú JEſuſavi ſhuli, s.kaj JEſus te, katéri shelè en krat priti h'te zhaſtè Nebeſhki; katéri shelè, *In libro vitæ*, ú buque tega shjuléjna sapiſsani biti, inu toh Boſhjih gnad deléſhni poſtáti, te pravem: JEſus ta Nebeſhki Mójſter ſkúsha na viſh veliku: te on poſsa is mnokatérim slégam teſhávo inu tèrpléjnā; inu sa tu, kir ſkusi tu ſamú, kakòr djàla ſta *Paulus* inu *Barnabas* h'te Nebeſhki zhaſtè, le pride. *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.* kakòr tu ſe vidi nad temi, katéri ſo ushè to Nebeſhko zhaſt doſsegli; kir ty, po beſsédah S. Paula: *ludibria & verba experti, inſuper & vincula & carceres: Lapidati ſunt &c.* Preſtáli ſo ſhpót, ſanizhuvajne, jezhe, ketene, ſhibe, gajſhle: drugi bily krilhani, utopléni, ſheshgáni inu na verh drugih vish umòrjeni. Ja ſam Mojſter JEſus mógel je tu perneſt sa sadobléjne te zhaſty Nebeſhke: *Oportuit pati Chriſtum, & ita intrare in gloriam* Od tod tèdaj.

Num.4. *Apoc.21* *Act.14* *Heb.11.* *Luc.24.*

Kir JEſus ta Nebeſhki Mójſtèr opomyna naſs, de: aku hózhmo to právo Modrúſt, inu zhaſt Nebeſhko sadóbit; imamo poprej ſe ú to muſtro podáti, inu *Depoſitionem* tega terpléjna po njegóvim exemplu preſtáti: kir on h'sadoblejnu te ſizer njegove inu leſtne zhaſty: *Propoſito ſibi gaudio, ſuſtinuit crucem:* tèrpel je ſhpot, martro, krish, inu ſtúril to ſmert: is katérim pokásal je vilho, de sa ny- *Num* guſt

imamo hódit, inu to muſtro ſèrznu prenéſti; kir, kakòr ſam práve:
Thema. *Non eſt ſervus major Domino ſuo.* Ta hlapez, ta Jóger ni vehſhi kakòr njegou Goſpud, ali: Mojſter. Sa tu; kir nam k'enimu reſfriſhajnu ſtópita naprèj ta danaſhna dva S. Apóſtelna *Simon* inu *Judas Thaddæus*, kakòr dva dobru smuſtrana Jógra is nyh exem-
Propoſi. plam: sa tu, právem: hózhem h'zhaſtè JEſuſu, k'hváli teh dvejh SS. Apoſtelnou, inu h'naſhimu núzu dálej pèr te muſhtre oſtáti;
Synopſis inu iskásat: de. *Illi, qui vult eſſe verus, ſervus Dei & ſincerus; multa patienda ſunt.* Temu, kir hózhe ú rèjſnyzi, hlapez Boſhji tàr ú právyzi biti; doſti tèrpet je. Katéru de tedáj saſtópjo, saſhliſha t ú molzhájnu h'potèrplejnu bodo pèrpráuleni.

Num.6. V'mej drugimi lepimi navuki, katére dal je *Jacob* ta S. Apoſtel ú tem liſtu, katériga sapiſsaniga puſtil je sa ſabo h'nuzu temu zhloveſtvu; dal je tudi ta navuk, rekozh: *Omne gaudium exiſtimate fratres, cum in tentationes varias incideritis: ſcientes quod probatio ſidei veſtræ patientiam operatur. Patientia autem opus perfectum*
Jac.1.2. *habet: ut ſitis perfecti & integri, in nullo deficientes.* Lubi bratje dèrshyte, iméte sa vaſh troſht, inu sa celu veſsélje tu, kadàr padli bote
Induſtio ú te ſkuſhnjave: sakaj vejdit imate, de per vaſs ta ſkuſhnjáva Poterpeſhlivoſt vaſhe vjère obudy. Ta obudéna Potèrpeſhlivoſt pa enu popolnémenu delu ſtury, ſkusi katéru gratate popolnameni, inu cily ú te popolnámaſti poſtánete; de vam ú nobeni rezhi nizh nafaly inu namánka: h'katérimu bi na bily priſhli, kadar bi teh ſkuſhnjau na bily iméli; kadèr bi teh nadlúg na bily obzhutyli. Is katérih beſsédy uſet ſe samóre doli, inu ſposnati, de eniga velikiga núza je ta ſkuſhnjáva; kir ta ſtury tegá zhloveka tugentliviga, popolnámeniga ú JEſuſavi ſhule: inu takú pouſdigne tega h'te zhaſtè, po katéri trahta; pouſdigne ú tu krajléuſtvu Boſhje, katéru yſhze sadóbit inu poſsésti: nizh dergazhi, kakòr gody ſe is Shularji, katéri h'te yſkáni zhaſtè poprej napridejo: temuzh de poprej morejo *deponirani*, tu je: is mnokatéro nadlúgo, ſhpótam inu ſpaſsam mámleni biti: katéru, zhe pomanka, zhe is tem na bodo obloſhéni; kakor ty Shularji te Modrúſti, zhaſty inu Cæſsarſkih gnad ni ſo deléſhni: takú my Chriſtiani napridemo ú buque tega shjuléjna, ú ſhrivéjne teh Iſvólenih, inu h'dobizhku te gnade; kakòr letú hotel je ú eni perglihi poſtávit naprej inu iskáſsat S. *Antiochus.*

Num.7. Leta, právem S. Ozha djal je, de. *Sicut cera niſi recaleſcat, aut*
B. Antio *permoliatur non facilè in ſe recipit ſigilli impreſſionem: ita & homo niſi*
hen.78. *laborum & multivariæ infirmitatis exercitio, neutiquam ſinet inſigniri ſe ſignaculo gratiæ Divinæ.* Raunu kakòr uſsik, zhe ta ſe poprej na-

sman-

ſmanzà nauſhgè, naogréjè; ta, takú hitru ſe na bo udàl, de bi uſel na ſe podóbo tega petſháta: takú tudi ta zhlovik, zhe ta na bo poprej dobru ſtèrt is mnokatéro nadlúgo, bridkuſtjo, teſhávo, trúdam inu delam: zhe na bó is drugim takim terpléjnam umézhèn inu ugréjen; taku on na bo ſnamenja te gnade Boſhje uſel na ſe, te zhaſty nebeſhke na bo ſadúbil, deleſhen na bo te perjasnoſti is Bugam. Ja zhe khi takiga kaj bres terpléjna doſhéshe, ú tem na bo oſtàl dolgu, kakòr vidit je nad Saulam. *Similia tuda*

Od tega neſse naprej S. Piſmu, de ſadúbil je bil eno veliko zhaſt; kir on je bil is eniga Oſlárja k'enimu Iſraëlſkimu Krajlu od Buga isvólen, ſbràn inu poſtáulen; úkatéri zhaſtè ni ſtàl dolgu: ſakaj kir ú te ni bil veliku tèrt is terpléjnam, preuſel ſe je bil ú leté, degrátal je bil objéſten, ſamavóln, krivyzhen inu pregrèjſhen; verſhèn ni bil ſamú is te zhaſty; ſemuzh tudi is te gnade Boſhje: kakòr djàl je ſam G. Bug. *Abjci eum.* Jeſt ſim njega, Saula, namerzh: ſavèrgel, jeſt ſa njega namaram. Prutje pak vidit je uſe dergázhi nad Davidam: kir ta is eniga Ouzhárja na meſte uniga tudi k'enimu krajlu od Buga ſturjèn; ſtàl je ú te zhaſtè ſtanovitin: tu pak ſa tu, kir prenéſsel je veliku tèrpléjna, preſtàl veliku ſupèrnoſti, ſhouraſhtva, pregajnajnja inu druge nadlúge: tàr ú te zhaſtè ſe ni preuſel, ſtèl je kroták inu poniſhin. Skusi katéru gratal je bil G. Bogú takú lub, de ſe je ſam hvalil is Davidam, rekozh: *Inveni David Filium Jeſſe, virum ſecundum cor meum.* Jeſt ſim neſhil Davida Synú tega *Jeſſe*, eniga Moſhà po mvoji volje, ſerzu inu ſhélah. Tu uſe od tod, kir po uſod kasal ſe je David en pravi inu rèjſnyzhni Shluſhabnik Boſhji, katéri ſturil je, kakòr dalej G. Bug govóry. *Omnes voluntates.* Vſo voljo Boſhjo takú ú troſhtu inu veſsélju, kakòr ú bridkuſti inu terpléjnu. Skusi katéru uſe, ſhal je David, kakòr en pravi Shular, h'te zhaſtè: kakòr en ſvejſti inu rèjſnyzhni hlapez h'temu nebeſhkimu lóhnu: katéru kashe, de rèjſnyzhnu je tu, kar ſim rekal od ſgoraj, namerzh: de. *Illi, qui vult eſſe verus, ſervus Dei & ſincerus, multa patienda ſunt.* Temu, kir hózhe ú rèjſnyzi, hlapèz Boſhji tàr ú pravyzi biti, doſti tèrper je. Katéru de khi kaj bul vidimo, ſtopymo od Davida is ſtariga ú ta novi Teſtament h'danaſhnim SS. Apoſtelnam, h'tem pravim JEſuſavim hlapzam, Jogram inu Shularjam, namerzh: h'Svetem Simonu inu Júdeshu Thaddæuſu; kir nad nymi vidili bomo, uſe letú ſgojénu. Ali: poprèj. *1. Reg. 16.* *Ibid. 28* *Synopſis*

Samèrkajo tu, kar bere ſe ú buquah teh Sodnykou od tega ſlovézhiga Iſraëlſkiga Firſhta is iménam *Gedeon*, namerzh: de. Letà, kir vidil je to ſylo inu napókaj teh ſhouraſhnih *Madianiterjou*, teh *Num. 9.*

ài

ni mogel tèrpet: sa tu sbral je 300. ſvojh ner gurjih Junákou, is temi ſhàl je ſerzhnù zhes te Shouraſhnike, rekozh h'tem sbranim Junákam: mèrkajte. *Quodcunque me facere videritis, hoc facite; ingredior partem caſtrorum, & quod fecero ſectamini.* Kar koli bote vy mene delat vidili, tu tudi vy ſturyte; jeſt grèjm od ene platy ú mej Shotóre, inu kar bom jeſt sazhèl, tu vy delajte sa mano. Tu kir ſo vidili, de nyh Firſht takú ſerzhnu ſe vojſhúje, uſi ſo kakòr Levi udárili ú mej se Shouraſhnike, is temi bres uſega ſtrahú ſe ſponaſhali; te oſlábili, pobyli, premágali, eno zhaſlyto *Victorio* odnéſli, inu en velik rup sadubili: katéru uſe priſhlu ni od dèrgod, kakòr od tod, kir ſo nyh Firſhta, nyh Glavárja inu Goſpúda vidili takú ſerzhnù ſe bojuváti; kir ſe ni ſo bulſhi, kakòr je nyh Goſpúd, ſhtimáli: kir, *Servus*, ta hlapez ni vehſhi, kakòr je ta Goſpúd. Katéru zhe reſmiſlimo, vidimo tu biti ena rèjſnyzhna inu prava *figura*, ali: podóba tega, kar piſhe S. Joannes.

Judic. 7. Gen. ſir. Num. 10. Joan. 13. de. 15. Num. 31.

Letà ſvejſti JEſuſavi Joger piſhe, pravem: de. Kir JEſus ta nebeſhki Mojſter snéſhil ſe je per te sadni vezherji, kakòr ú te sadni ſhule; dàjat sazhel je bil tem Jogram, kakòr enim Shularjam te sadnje *lectione*, inu navuke: sazhèl je bil kakòr en drugi *Gedeon* ſvoje Soldáte: sazhèl je bil kakòr en Goſpud ſvoje hlapze opomynat, de, aku hozhejo h'zhaſtè is Shularji priti, is Gedeonavimi Soldati to *Victorio* inu rup dobiti, tar is hlapzi ta lohn doſhézhi: imajo te *lectione* dobru dèrsháti, zhes te *Madianiterje* po njegovim exemplu ſerzhnù ſe vojſkuváti, inu, kakòr eni hlapzi is nym, kakòr is nyh Goſpúdam, temu terpléjnu ſe podurezhi. *Scitis quid fecerim?* Vèjſte, kir ſte vidili, kaj ſim jeſt ſturil? takú, *& vos faciatis*, tudi vy ſturyti. Ste vidili, de me ta ſvejt ſhoráſhi: ſhoráſhil bode tudi vaſs inu pregájnal. Ali: namárajte: *Ego vici.* Jeſt ſim, inu bom premágal: sa tu delajte, kar ſte, inu bote vidili od mene, kir takú ſkusi to muſhtro tega terpléjna priſhli boſte h'te zhaſtè, is Shularji: h'Victorji is Soldatmi: inu is hlapzi h'temu nebeſhkimu plazhylu. Katéru uſe dersháli ſo ty Sveti JEſuſavi Jogri popólnama: kakòr ſprizhata danaſhna dua, de druge sa danaſs samóuzhim, Apoſtelna *Simon* inu *Judas*, kir od leteh.

Piſhe *Abdias*, *Surius*, *Baronius* inu drugi: de. Po tem, kir, kakòr dua Brata, inu JEſuſava Strizha, uſeta ſta bila ú to JEſuſavo ſhulo, ú katéri ſhliſhala ſta te ſgur ſpomnene *lectione*, is vezh drugimi navuki: sa tu, kir po ſmèrti JEſuſavi, ſhla ſta ſledni na kraj, kamèr ſta bla od S. Duhà inu teh drugih Jogrou poſlána: *Simon* ú *Ægypt* inu *Meſopotamio*, *Judas* pak ú *Judumæa* inu *Arabio* pridiguvàt ta S. Evangelium. H'sadnimu priſhla ſta ukupaj, *in*

Per-

Perſia, kir popólnama kasála ſta ſe, de niſta vezh, kakòr nyh Mójſter, Capitan inu Goſpúd JEſus. *Non eſt ſervus major Domino ſuo*: kir ona dua tukaj kasála ſta ta JEſuſavi vuk; sakaj, tukaj vjéta, svésana, tepéna, is shéjo inu lakoto, is jezho inu ſmradam martrana nizh-drugiga snámenia vidit ni ſta dàla; kakòr le ſamú tu, de ſta ena prava Shularja, Vojſháka inu hlapza JEſuſava, kakòr kashe inu osnanuje uni odgóvor, katériga dala ſta bila temu Babylonſkiga Krajla Nameſtniku is iménam *Baradab*, katéri je nje upraſhàl gdu ſta? od kod? h'zhemu priſhla ú to Deſhélo ſta? na katéru, djala ſta: *Si genus quæris, Hebræi ſumus: ſi conditionem, ſervi ſumus JESU Chriſti: ſi cauſam quæris, ſalutis veſtræ cauſa venimus, ut relicto errore Simulacrorum, Deum, qui in cœlis eſt, agnoſcere poſſitis.* Zhe naſs upráthaſh, gdu ſmo? imaſh vejdit de ſmo brata, od rodú Hebræi, ali: Judie. Zhe upráſhaſh, kaj ſmo? ſnat imaſh, de ſmo hlapzi inu Jogri JEſuſa Chriſtuſa. Sakaj ſmo priſhli ú to Deſhélo? ſaſtopi: samú sa vaſhiga Iſvelyzhajna voljo., h'temu, de bi vy vaſhe Malyke sapuſtili, tàr tega praviga, shiviga Bogà, kir je ú nebeſseh sposnáli, zhaſtyli inu molili. Ah ſtanóvitnoſt velika! Ali. *Abdias Epiſ. in vita SS. Simon. & Judæ*

Dalej kasala ſta letó ú tem Templu, kamer perulezhéna ſta bila, de bi bila te Malyke zhaſtyla; sakaj tukaj is nyh molitoujo isgnála ſta te hudyzhe is teh pildou, ſtatou inu Malykou is velikim hrupam, treſsam inu ſtráhàm tega folka: tukaj is nyh molitoujo podèrla ſta uſe altarje, inu uſe Malyke potèrla: tukaj pridigúvala ſta JEſuſa, inu sa praviga Bogà osnanuvála, bres uſega ſtrahú inu trepéta: sa vol katériga ulezhena ſta bila is tega Templa; tukaj is veliko jeso inu grimnoſtjo, popadli ſo ty Ajdie *Simona*, katériga reſtegnjeniga h'dvema koláma sa róka inu sa nuga pèrvesaniga sazhéli ſo, kakòr eno po konzu ſtojézho deſkò, is eno zimpèrmanſko shágo shágat, dokler ni bil popólnama preshágan. Ah martra naiſrezhéna! Ah! kaj je tu bilú sa enu terpléjne? kir tu ni bilu ob enim ſartu ſturjénu: pazh pak tèrpélu je dolgu: vener ú tem *Simon* ni govóril drugiga, kakòr: *Serviſumus.* My ſmo hlapzi JEſuſa Chriſtuſa. Katéru poterjúval je *Judas Thaddæus* ú tem, kir is Templa slezheniga ſo ty trinogi is butvzami tóukli: inu tu obà, dokler ni ſta omágala, inu nyh duſhe puſtila: katéru ſgudilu ſe je na danaſhni, na 28. dan meſza Vinſkiga, tu je *Octobra* pred 1660. inu nekolkomi léjte, namerzh: 64. po JEſuſavim Rójſtve, kakòr govórè inu ſtejejo *Onuphrius* is *Caniſiam.* Inu tu uſe ſturila ſta ta dua S. Apóſtelna is veſséljam. *Num. 12.* *Id. ibid.*

Num. 22. Samuel ta S. Prerok ú bukvah teh Krajlou piſhe, de. Po tem, kir *Vrias* poklizan od Davida is Vojſke bil je poslàu na dum h'nekolkimu vokójo, pojt ni hotel; themuzh obléshal je pred vratmi tega Davidaviga dvóra: upráſhan, ſakaj on ſturil ni povéjla tega Krajla? na katéru dàl je ta odgóvor: *Dominus meus Joab.* Mvoj Goſpud Joab leſhy ú pule na ſemle, inu terpy nadleshnoſt, inu jeſt pójdem damú h'pokoju inu h'pozhitku? *Ab! non faciam rem banc.* Te rezhy jeſt nigdar na bom ſtúril. Obſtàl je bres hiſhe, tèrpel je s'veſséljam, kir ſe je na ſvojga Goſpúda ſpomnil.

Num. 14. Tu, kar je ſturilu *Vriaſa* uſo nadleshnoſt preſtat inu pretèrpet is veſséljam, tu pravem: ſturilu je tudi ta dva danaſnna Sveta Jogra uſo nyh groſno martro is veſséljam prenéſti: tu, kir *Simon* inu *Judas* ta Sveta Apóſtelna ſpomnila ſta ſe na nyh Goſpúda JEſuſa inu na tajſtiga tèrplejnè, vuk inu Exempel; márala ni ſta sa uſe tu, kar supèrniga ſo nyma ſturili ty Ajdje; de bi le bila ena prava hlapza oſtála, de bi le bila vuk nyh Mojſtra JEſuſa dopolnyla; kir ſta vèjdela, de zhe nabóta is JEſuſam nyh G. Glavárjam inu Mojſtram terpéla, lóhna teh hlapzou, rupa teh Soldatou, Modruſti inu zhaſty Nebeſhke na bota prejéla, Ta ſpomin. na nyh Goſpúda JEſuſa ſturil je nyma tu ſerzé, de. *Ibant gaudentes* *Actio.* 5. Shla ſta veſséla pred Tyranne, pred Trinoge, ú jezhe, ú martro, ja ú to ſmèrt; de bi le bila ſkusi nyh Mojſtra JEſuſu dopádla: kir ſta vèjdela, de. *Non eſt diſcipulus ſuper Magiſtrum.* Ta Joger ni *Mat.* 10 zhes Mojſtra. Kir ſta snála, de. Ta hlapèz ni vezh, kakòr je njegou Goſpúd. *Non eſt ſervus major Domino ſuo.* Katéri lepi Exem- *Joan.* 15 pel uſet bi iméli gori uſi, kir uſi shelimo is Simnoun inu Judeſham h'te zhaſtè Nebeſhki priti. V ſi imamo is nyma tèrpéti, aku hózhmo is nyma poloh nani biti. Ali: ali. Eh! aku ſi lih per uſeh ſo te shéle, per uſeh je ta Duh volàn; *Spiritus promptus*: vener per nyh *Mat.* 26 vel ku je, *Caro in firma*, tu meſsú je ſlábu inu navolnu h'terpléjnu; kakòr ſpoſnà

Num. 15. Bernardus ta S. Ozha, kir ſpremiſhlúval je JEſuſa, kaku on is ſvojm terpléjnam káshe ta pot prutje Nebeſsam; inu lenóba teh Ludy hodit sa nym po potu tega terpléjna, aku ſi lih uſi imajo shelè tu Nebú sadóbit: taku on ú tem ſprémiſhluvájnu obérnel ſe je h'JEſuſu, inu djàl je milu h'tajſtimu: *Quàm pauci, Domine JEſu! poſt te ire volunt, cum tamen ad te pervenire nemo ſit, qui nolit, hoc* *S. Bern. ſcientibus cunctis, quia delectationes in dextera tua uſque in finem. Et* *Ser.* 21. *propterea omnes volunt te frui, at non ita & imitari.* O kakú malu je *in Cant.* teh, dobrutlivi JESU! katéri bi ſa tabo hodit hotéli: kir vener nobeniga zhlovcka snájti ni na ſemli, katéri bi h'tebi priti nashél-

lil

lil; inu tu sa vol tega, kir uſem snánu je, de veſsélje per tebi ú Nebeſseh bode bres uſega konza na vekumaj. Inu sa tu uſi tebe tamkaj shelè uſhivat: ali: tukaj sa tabo na potu tega terpléjna nozhejo hodit. *Conregnare cupiunt, ſed non pati. Non curant quærere,* Idem. Ib *quem tamen deſiderant invenire, cupientes conſequi, ſed non ſequi.* Is tabo, O IESÚ! shelé krajluváti, ali is tabo na ſemle nozhejo tèrpéti. Tebe nozhejo yſkáti, inu vener te shelé snájti. Tebe hozhejo doſsézhi, ali sa tabo ú terpléjnu nozhejo hodit. Katére beſséde vidio ſe ozhitnu.

Kir, khej ſo ty, katéri bi is Svetem Simonam inu Judesham ta JEſuſavi návuk dershàli, inu radi is nyma po potu terpléjna sa JEſuſam hodyli? khej ſo? ni, ali: uſaj malu je teh, kir uſi ſe is terpléjna koplejo, inu ſizèr na grèjſhne inu prepovèjdane viſhe: kir Zhe shóli khi en zhlovik, ali shivynzhe. Sdajzi tezhe ſe h'Bogóuzam, h'babam, h'ſagovárjauzam; inu ty ſe h'pomúzhi klizhejo: ſhpúgajo ſe od teh dane ſheliſtha, korényne, roſhyzi inu taka nazúprana zauſsa &c. Dalej, najde ſe khi eden obdan is Shouráſhniki: Shliſhi zhes ſe kaj govorit: samè:ka eno najhino ſhkódo nad tem njegóvim. Ah! tu je uſhè plemèn ú ſtrehe, uſtáne krik, kletou, práuda, tóſhba inu ſhouraſhtvu. She dalej, sgúby eden to práudo, more povèrnit to oduſétu, plázhat te dolſhnyke. Ah to ſe uſhè kolnejo Beſsédniki, Sodnyki, Pravyza. Se permére khi kaj drugiga takiga tèrpléjna, ú tem kashéjo ſe ty Ludjè takú, de bi eden sihèr is Davidam rekàl: *Poſuerunt in Cœlum os ſuum.* Oni ſo Pſal. 72. ſvojo uſta ú Nebú poſtávili: kir is nyh uſtme rukaj G. Bogà ú nebeſseh sanizhujejo, ja: Ah! ſhentujejo, kolnejo inu preklynajo. Inu tu is tega, kakòr ſamy pravjo: kir tega nozhejo tèrpéti: kir tega na mórejo prenéſti. Zhes katéru uprávham ſedaj, je le letú kasat ſe eniga JEſuſaviga hlapza? je le letu is danaſhnimi SS. Jogri terpéti sa JEſuſa? je letú hodit po ceſti JEſuſavi? Ah! nak, nak porezhe en ſledni, zhe le ima eno ſpizo pámeti, inu ſpodóbnu: sakaj ty, katéri hozhejo pravi hlapzi JEſuſavi biti: katéri shelè is Svetim Simnam inu Judesham JEſuſu uſezh poſtáti: katéri shelè h'te zhaſtè Nebeſhki priti; ty imajo ſe is voljo temu terpléjnu udáti, ty imajo ú nadlúgah poterpéſhlivi ſe iskásat, ú nadlúgah naodſtópit od Buga, ú terpléjnu nikar dóujat; kir na taka visha ſe napride ú Nebeſsa, pazh pa is tem saſhlúshi ſe ta vezhna paklenſka martra.

V'to de napridete tedaj, O Chriſtiani! dergázhi sadèrsat ſe je Num. potreba. Odſtopyte nehajte od tega, od katériga ſim sgoraj govóril: zhe ſè khi ú kaj takim najdete. H'katérimu de loſhaj pridete, uſimyte, inu ſledni ſizer sa ſe ta lepi nauk, katériga dala je Maria

Diviza *S. Brigitti*, rekozh: hózheſh ſe práu h'tvojmu nuzu ú tèrpléjnu kasat? hozheſh prau terpéti? *Imprime tibi monile Filij mej.* Vtiſni ſi zir gèrla mvojga Synú Is katérim hotela je rezh Maria ta S. Mate h'te S. Vdóvi, inu ſlednimu zhlovéku tudi. Mèrkàj: Spómni ſe na terpléjne, poglej na rane, ſpremiſhli te shlake mvojga nadólſhniga, inu sa tè martraniga Synú; kir takú volna boſh ú ſledni nadlúgi inu terpléjnu, kir uſe letú vidilu ſe bode tebi ſladkú, lohkú, uſhezh inu perjétnu kakòr ſposnàt je is tega, kar.

S. Brigi. in Revel. l. 2. c. 20

Berem, de. Bila je ú Laſhki Deſhéle, ú tem Meſte *Florenz*, ú léjte 1589. ú enim Cloſhtru ena Nuna, katéra shivela je ú eni vedni shaloſti inu nadlúgi; kir ta, od ene druge porédne Seſtre ſhoráſhena inu pregájnana bila je takú, de nigdar pred njo ni iméla pokója; ſkusi katéru priſhla je ú eno tako zaglivoſt, de je temu terpléjnu en konèz ſtúryti hotéla. Sa tu shla je h'te ſhtèrni, de bi ú to bila ſkozhyla. Ali: kir gréde, ſhrézha njò JEſus, uſáme letò sa róko rekhózh: *Redi ad te mulier parvi animi, & recogita, quot ego, quantosque cruciatus tua cauſa pertulerim.* Pójdi ſama ú ſe ti zagava Shena, inu ſpremiſli, kaj terpléjna ſim jeſt sa tvojo voljo prenéſsel: hózheſh le ti vèzh, kakòr jeſt biti? Is katérimi beſsédami bila je ta Diviza, takú pot:óſhtana, de uſe nje shjuléjne márala ni sa nobéno bridkúſt, reſhávo inu drugu tèrpléjne; kir uſe letú bilu je nje zhès med inu zukèr. Vſe terpela je rada inu s'veſséljam, ja tudi is núzam, kir sa tu bila je od JEſuſa poſóhnana obilnu.

Num. 12.

Annales Romani ad annũ 1589.

Num. 19.

Tu, Ah Chriſtiani lubesnivi! uſèt imèl bi ſe en ſledni h'ſèrzu, kar govórila ſta JEſus inu Maria, kadàr ſe nam kaj hudiga, teſhkiga, supèrniga gody ſpomnit bi iméli my, de. *Non eſt ſervus major Domino ſuo.* Hlapez ni vehſhi, kakòr njégou Goſpúd: ſpomnit iméli bi ſe my, de, zhe naſh Goſpúd inu Mójſter JEſus tèrpel je sa naſs ſpodóbi, ja vèzh, kakòr ſpodóbi ſe, de my tu kar tèrpemo, volnú inu radi sa njegóvo voljo noſsimo: kir, kakòr práve S. Laurentius Juſtinianus: *Sub capite ſpinoſo, non decet membrum delicatum.* Pod eno tèrnaſto glavò, zartliviglidi inu pozkútki nimajo biti. *Non ſit abjectum in ſervo, quod præceſſit in Domino.* Pèr hlapzu ſe ima vidit, kar vidilu le je pèr Goſpúdu: Goſpúd je tèrpel, inu is tem dàl je tèm hlapzam ta Exempel, de bi is nym, inu sa njegóvo voljo terpéli. Sa katéru kir ſta dobru snála inu vèjdila ta dva danaſhna S. Apóſtelna *Simon* inu *Judas Thaddæus*, sa tu upyrala ſe ni ſta h'terpléjnu; temúzh ú uſem letèm bila ſta ſerzhnà inu veſéla, kir ſta ſe ſpomnila na nyh martraniga Goſpúda. Tu je te ſtúrilu ú te martre fèrbeſhnu govórit: *Servi ſumus.* Hlapzi ſmo JEſuſavi. Tu je njè ſturilu priti h'te pravi modrúſti, h'te pravi *Victorji*, h'te pravì

Joan. 15

S. Laur. Juſt. de vaſto cõ nub. c. 8

pravi zhaſtè ú Nebeſseh. katéru de nam ſe tudi pergódy, podvisat ſe je potréba nam tudi kaj takiga kasáti, aku nozhmo, de bi nam kaj takiga napergúdilu pred Bugam, kar perméril u ſe je bilu unimu pred tem velikim Spanſkim Goſpúdam is iménam *Rodericus de Vivar*, is katérim hozhem ſklenit.

Oroſius ta iménitni Spanſki *Hiſtoricus piſbe*: de. Kir ta veliki ſgur ſpomneni Spanſki Firſht *Rodericus de Vivàr* hotel je eno zhaſt ſvojm Prjátelam iſkásat, puſtil je bil eno ſhláhtno inu veliko Goſtárijo perpravit inu naredet; tàr h'te uſe te, katéri puſtili ſo na vójſki ſvojo muzh, ſerzé inu ferbéſhnoſt vidit: katéri junaſhku ſponeſli ſo ſe is Shouraſhniki ú tem boju. Na dan, na zhaſs te Goſtárije priſhal je bil *Martinus Pelaëz* en veliki inu imenitni Goſpúd, tudi h'tè Goſtárji! ali: *Rodericus* ta Firſht ni njega h'tajſti perpúſtil, rekozh: *Non accedet, donec talia facta non præſtitiſſet.* On h'te napójde, dokler na bo khi kaj takiga junáſhkiga ſtúril inu dopèrneſsel. Na katéru je ta reuni *Martinus* is ſhpotam inu ſramóto mogel odſtópit, inu bres te Goſtárije oſtátii Temu.

Numa 20.

Epilog.

Oroſius. in Dominica inf. Oct. Aſc. cõcr. ex hiſt. hiſpan.

Temu *Rodericusu* ne le enaku, temuzh gurje veliku sadèrshal ſe je JEſus Firſht Nebeſs inu ſemle: kir ta perprávil je eno veliko Goſtárijo, ne ú enim Spanſkim; temuzh ú tem kraléuſtvi Nebeſhkim h'katéri uſe je ja poklizal: ali: h'te, uſe na bodo perpuſhéni; temuzh le ſamy ty, katéri ſo ſe is nym ú terpléjnu dobru ſponéſli: kakòr uſet je doli inu ſposnati is beſsédy, katére je ſam JEſus h'tem Jogram govóril, rekozh: *Vos, qui permanſiſtis mecum in tentationibus.* Vy, katéri oſtali ſte per meni ù mvojh ſkuſhnjavah inu terpléjnu: vy, katéri ſte is mano noſsyli bridkuſti, teſháve, martre: vy, katéri vojſkúvali ſte ſe is Shouráthniki ſerzhnú inu ſtanóvitnu; uredni bote, *ut edatis & bibatis ſuper menſam meam in Regno meo:* ſedéti, piti inu jésti per mvoji misi, ú mvojm krajleuſtvi: de uſhivali bote troſht, zhaſt inu Iſvelyzhajne Nebeſhku. O obluba prevelika! ta je ſtu yla Simona, Judesha inu te druge Jogre, ja uſe te, kir ſo ú Nebeſsh radavólnu podurezhi ſe temu terpléinu; kir ſo véjdili, de ſkusi ſamú letú pride ſe h'te misi tega Iſvelyzhajna: od katériga od gnáni ſo ty, katéri nizh ſlovezhiga inu junaſhkiga ú tem terpléjnu napuſtè vidit. Sa tu, O Chriſtiani lubesnivi! de nam ſe khi kaj takiga ú Nebeſhkim, kakòr Martinu ú tem Spanſkim kajléuſtvi napergody: de my od te nebeſhke Goſtarije na bomo od nahneni: ſtujmo is Simonam inu Judesham per JEſuſu ú tem terpléjnu ſtanovitni. Sposnuvájmo is nyma is beſsédo, inu is djajnam, de. *Servi ſumus.* Hlapzi ſmo JEſuſavi. Zhe hlapzi ſmo, inu, kir. *Non eſt ſervus major Domino ſuo.* En hlapez ni vezh, kakòr Goſpúd njegou:

Numa 21.

Luc. 22.

Thom. à

Spodóbi ſe nam, de my sa naſhim Goſpúdam hodimo. Je hódel ta Goſpúd le po te bodezhi zeſti tega terplejna? Ah! treba je ú tu tèrpléjne ſe udáti nam uſem, kir. *Illi, qui vult eſſe verus, ſervus Dei &* Synopſis *ſincerus multa patienda ſunt.* Temu, gdur hozhe ú rèjſnyzi, hlapez Boſhji tàr ú pravyzi biti, doſti tèrpet je. Bodi tedaj O Chriſtiani! ſtopymo na nuga, tezymo sa JEſuſam is S. Simonam inu Judesham ú tu terplejne; kir takú is nyma priſhli bomo h'te Goſlárji, h'zhaſtè nebeſhki, katéro daj nam Bug doſhézhi, AMEN.

TA C. PRIDIGA.

Na XXXI. dan Vinskiga Meſza, ali: Oktobra.

Tu je:

Na dan Svetega Wolffganga Shkoffa.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Servus bonus fuit Dei,	Hlapèz dobri bil je Boſhji.
Sanct Wolffgangus quia ei,	Svete Wolffgang ú lete Boſhji
Servivit Fideliter.	Shlúſhbe, kir ú tè bil je ſvejſt.

Thema.

Eugè Serve bone & fidelis. *Matth.* 25.
Ai ti dobri inu ſvejſti Hlapèz. Ibid.

*Num.*1. ENo veliko Modrúſt, eno modro Pámet, inu eno pámetno Saſtópnoſt kásal je *Judas* Syn tega ſtáriga Patriarcha Jacoba tedaj; kir ſtojézh is ſvojmi drugimi Bratmi préd Nameſtnikam Ægyptouſkiga Krajla Pharaöna, tu je: préd nyh sa tedáj naſpoſnánim *Exord.* Bratam Joſepham, isrékel je bil te beſséde: *En omnes ſervi ſumus.* Póle! My uſy drugiga ni ſmo, kakòr hlápzi, Poſli, Shluſhábniki. De is tem govorjéjnam kásal je Judas eno veliko Modrúſt, modro *Gen.*44 Pámet, inu pametno Saſtópnoſt, právem: tu vidimo, ſpoſnámo inu obzhútimo; kir, kar je bilú, je, inu bode zhlovéſtva: ni bil, ga ni, inu na bó zhlovéka, katéri bi ſmèl inu mógel is uno preuſétno Judouſko ſheſhmátjo, inu porédno dèrhaljo rézh inu govórit: *Joan.* 8. *Nemini ſervivimus unquàm.* My, kakòr eni proſti Abrahamavi Otrózi, nigdàr ni ſmo nikómer ſhluſhili, nigdàr nobénimu ſtrégli na ſhlúſhbo, nigdàr drugim podvèrsheni.

*Num.*2. Tu, právem: zhlóvik nobéden naſmè rézh inu govórit is temi objéſtnimi *Hebræerji*: kir tu bi bilú (de narézhem ena S. V. laſh)

ena

ena velika naſpodóbnoſt, ena gróba tem Judaſavim beſsédam ſtúrjena kryviza; kir. *Omnes ſervi ſumus.* Vſy, kar naſs je Ludy na ſemli, uſi ſmo Stréshniki inu Poſli; uſi ſmo Shlushábniki inu hlápzi Poſli: kir snájti ni ú nobénim ſtánu, ú nobénimu ſpúlu, ú nobéni Stároſti, ú nobéni zhaſtè inu Vrédnoſti zhlovéka, katéri bi naſhlúſnil enimu, ali: drugimu Goſpúdu; katéri bi naſtrégel enimu, ali: drugimu Goſpodárju: inu ſizer takú dolgu, dokler je Dúsha ú pèrſeh, do konza tega shjuléjna. Is tega hlapzhúvajna, is te Shúſhnoſti naſs nihzhe drugi, kakòr ta ſmèrt naſmóre odréſhit. Ta ſama je ta, katéra naſs odréſhi od tega, inu pokáshe; komú ſo ty Ludjè ú nyh shjuléjnu ſhlúshyli.

Zhès tu ſèdaj. *Notandum eſt ad inſtructionem audientium.* Samèrkat je trébi h'navúku inu poduzhéjnu teh Poſhluſháuzou, právem is *S. Bonaventuram*: de. Shtirje ſo, katérim, kakòr enim Goſpúdam, kàkòr enim Goſpodárjam ſhlúshi inu ſtréshe tu réunu zhlovéſtvu. Eni, ſo beſséde tega S. Seraphinſkiga Vuzenyka: Eni: *Serviunt Mundo.* Shlúshjo temu ſvejtóvu. Drugi *Serviunt Ventri.* Eni ſhlúſhjo temu Trebúhu. Eni supet, *Serviunt Diabolo.* Shlúshjo temu hudyzhu. Ty sadni: *Serviunt Chriſto.* Chriſtuſu ſhlúshjo. V'katérih ſhtirih ſhlushbáh, ú enu ali: ú te drugi ſpájde ſe tu zhlovéſtvu: ú te enimu, ali: drugimu Goſpodárju ſhlúshi teh ſhtirih eniga ſpoſnà sa ſvojga Goſpùda, pèr katérim yſzhè ſvojga obrèſt inu pèrhódyſhe. Ali: Ah naúmni, narámetni inu preprósti Adamavi Otrózi! kir yſzhejo nyh núz, ſhrézho inu dóbyzhik, per katérih, ſunaj tega sadniga, ni snájti drugiga, kakòr ſhkódo, sgúbo inu naſhrézho; kir. Ta Svejt ni drugiga, kakòr en golúfni: ta Trebuh, en perlisávi; ta hudyzh, en laſhnivi Sapeláviz: katéri ſvoje hlápze is ſhpótam, is ſhkódo, is ſgúbo inu veliku naſhrézho plazhújejo: katéru ſtúrit bi imélu ſledniga kòpàt ſe is teh ſhlúshbè inu ú to ſhlúſhbò Chriſtuſavo ſe podvisat ſtópyti; kir ta, te ſvoje is zhaſtjò inu Iſvélyzhajnam plázha.

Sa katéru, kir je dobru vèjdèl ta danaſhni S. Shkoff inu vel'ku Patron, ali: Pomózhnyk *Wolffgangus*: sa tu udàl ſe ni nobénimu is teh trjèh pèrvih, pazh pa ú ſvojh pèrvih dnèh, ú ſvojh mládih léjteh ſtópil je bil ú ſhlúshbo inu ú ſtréſhbo Chriſtuſavo: ú te ſhlúshil inu ſtrégel je njemu do konza, do ſmèrti, doklèr ni letà njéga is te reſhila, doklèr ni bil od Chriſtuſa, kakòr. *Serve bone & fidelis*: en dobri inu ſvejſti hlapèz poſlàn. *Intra in gaudium Domini.* V tu veſsélje njegóviga Goſpúda; doklèr ni bil njéga is tem plazhylam teh Nebeſs polohnàl.

Od tod tedáj, de te JEſuſave beſséde: *Euge ſerve bone & fidelis.*

Num.3.

S Bonav. ſer 2 de S. Nico.

Num.4.

Mat.25

Num.6.

Thema. *delis.* Aj ti dobri inu ſvejſti hlapèz, pójde notàr ú tu veſsélje tvojga Goſpúda. De tè, právem: bul bodo saſtóplene, inu de ty Ludjè od
S. Bona. Ibidem. ſhlúſhbè teh pèrveh trjèh Goſpodárjou, ú to ſhlúſhbò Chriſtusha-vo ſtópjo: hózhem per teh. *Ad inſtructionem audientium.* K'enimu navúku teh Poſhluſháuzou dálej kaj oſtáti, inu uſem k'enimu Ex-
Propoſ. emplu danáſhniga S. Shkoffa inu Pomózhnyka Wolffganga naprej poſtávit, tàr iſkásat, de. Polóhnàn je od Chriſtuſa, *Gloria & Honore.* Is zhaſtjò inu crono Nebeſhko sa tu tu, kir. *Servus bonus fuit Dei, S. Wolffgangus quia Ei ſervivit fideliter.* Hlapèz dobri bil je
Symp. Boſhji, S. Wolfgang ú lete Boſhji ſhlúſhbe, kir ú te bil je ſvejſt. Tu tedáj de bodo kaj bul saſtópyli, saſhliſhat bodo pèrpráuleni.

Eno veliko zhaſt inu poſsebno hvalo dajali ſo ty nekedájſhni
Num. 6. Piſsarji Alexandru temu Macedonſkimu Krajlu; ſubſebnu pak *Plutarchus*, kir od tega prave: *Omnes reges exceſſit generoſitate Naturæ, & corporis venuſtate, & animi virtuoſitate.* Alexander uſe te
Induſtio druge Krajle premágal inu preſtópil je ú ſerzhnúſti te naturæ, ú fletnoſti tega trupla, inu tega ſerzá ſerbéſhnoſti. Tu pak de bi ta
Plutar. tom. 3. in principio. *Plutarchus* potèrdil, kashe po ſamim, rekozh: *In periculis conſtans.* V'navárnoſtih bil je ſtanóvitin, ú njegovih andlih hitèr, miloſtju prutje Ptujim, daróvitin prutje Domázhim, poterpeshlju ú dele, ſhrézhen ú te Vojſki: sakaj. *Nullum umquam bellum perdidit: nullam civitatem obſedit, quam non cœperit.* Nigdar ni eniga boja, ali vojſke sgúbil, od nobeniga Shouraſhnika ni bil nigdar premágan, ſlednje Meſtu, katéru je oblégel, uſel je notàr inu sadúbil. Vezh takiga prave od te Alexandrave ſerzhnuſti, mózhy, hvale inu zhaſty. Ali: prozh.

Prozh is zhaſtjò inu hvalo, is katéru pouſdiguvàl je Alexan-
Num 7 dra *Plutarchus*: kir Aku ſi lih bil je en ſtrah te ſemle, en Syn te ſhrézhe, en drugi *Jupiter* ta *Alexander.* Ta, aku ſi lih bil en *Monarch*, en Goſpódar uſeh Deſheèl, Meſt inu Krajléuſtou: vener. Ah! bil je en sanizhuvájna uredni Shluſhabnik, en zhaſty nauredni Stréshnik, en réve polni Hlapèz, en od uſeh savèrsheni Poſsel, inu en veliki, ſlepi inu naſhrézhni Shùſhen. Kir *Alexander* ſhlúſhil, ſtrégel inu ſtàl je h'ſhlúſhbi tem trjèm Goſpodárjam, namerzh: ſvejtóvu, trebúhu inu hudyzhu. Temu pervemu is Lakomnoſtjo, kir shelil je uſe pod ſabo iméti. Temu drugimu is ſhèrtjam inu luſhte tega meſsà; kir is teh nobenim ſe ni mogel naſsytit. Temu trjetjimu, temu hudyzhu pak is tem, kir pouſod je tu Malykuvajne thuràl, reſtegúvàl inu gmiral. V'katérih ſamih ſhlúſhbè inu ſtréſhbi ſtàl je do konza njegoviga shjuléjna. Sa katéru kaj je prejèl lohna? kaj. Saſtópjo. Od ſvejtà, de je mogel pred zhaſsam umréti, kir

bilu

bilú je njemu saudánu. Od trebúha, kir h'sadnimu saudàn is ſtrúpam je mogel pózhit. Od hudyzha, kir je njega vèrgel ú ta paklenſki bresen. O hlapzhuvajne, ſhluſhba, ſtreſhba inu ſhuſhnoſt huda, ſhkodliva, navarna inu naſrézhna sa prava rèjſsnyza! kir ti teh trjèh Goſpodarjou ſtréſhniki inu hlapzi takú porédnu ſo plazhání: kir is takim ſhkodlivim lóhnam na vekumaj ſo ty naſrezhni daruváni.

Vener, Ah ſlepota prevelika! aku ſi lih lety takú porédnu ſvoje hlapze plazhujejo: vener, prave S. Bonaventura: per uſem tem. *Sunt quidam hominum, qui ſerviunt mundo.* So eni is Ludy, katéri ſhluſhjo temu ſvejtovu, kakòr ſo ty Lakomni, ty Vhèrni, ty Blagáſhelni, katéri vezh lubjo slatú, kakor dulho; vezh ſhtimájo blagú, zhaſt, ſhlahtnuſt, kakòr tu Iſvelyzhajne Nebeſhku. *Sunt.* So dalej, govóry ta ſpomneni S. Ozha: *qui ſerviunt corpori ſuo.* Katéri ſtréshejo temu truplu, vampu inu trebúhu; katéri drugi ni ſo, kakòr. *Guloſi & laſcivi.* Ty Poſréſhni, kir, kakòr prave S. Paulus: *Quorum Deus venter eſt.* Nyh Bug je nyh trebúh: kir temu ſamimu ú ſhèrtju inu poſreſhnoſti ſhluſhjo: inu nyh truplu, kakòr nazhiſti is uſo ſorto te nazhiſtoſti ſtréshejo. O hlapzhuvajne porédnu! *O ſervitus viliſſima!* saúpijem is tem S. Vuzénykam: katéri ſhè dalej od tega trjèrjiga namerzh: od hudyzha prave: *Sunt tertiò quidam, qui ſerviunt diabulo, ut tumidi & ſuperbi.* So trjètji, katéri ſhluſhjo temu hudyzu; kakòr ſo ty napihneni, offertni inu preuſetni: katéri ſami ſebe is Lucíferjã povihſhújejo, inu samétajo uſe druge. Katéri terjè Goſpodarji, aku ſi lih takú porédnu plazhujejo, imajo vener veliku hlapzou, poſlóu inu ſhlushábnikou. Prutje pak ta zhetèrti, JESUS naſh miloſtivi inu dobrutlivi Bug, nèr mèjn ima tajſtih; kir nyh nèr mèjn je, katéri bi hoteli poniſhni, savèrsheni inu sanizhuváni biti: kir teh je ner mèjn, katéri bi ú krodkúſti inu poniſhnoſti, ú miloſti inu ú lubésni, tàr ú drugih tugenteh; ſubſebnu pak ú dershájnu teh Sapovidi JEſuſu Ihluſhili: aku ſi lih tem obéta ta lóhn Nebeſhki. Sa katéru uſe kir je vèjdel *Wolffgangus.*

Num. 8.

S. Bona. Ibidem.

Philip. 3

Num. 9.

Sa tu, de bi bil odſhàl plazhylu teh trjèh ſhkodlivih Goſpodárjou, tem ni hotel ſhluſhit; pazh pak ſtópil je ú ſhluſhbo tega zhetèrtiga, de bi bil od tega ta oblubleni lohn prejémal. Shluſhit ni hotel temu ſvejtovu is Lakomnoſtjo, Vhèrnijo, inu is Blagáſhelnoſtjo; temuzh iſvólil ſi ſtrézhi je Chriſtuſu is miloſtjo, darovitnoſtjo inu lubesanjo. Shluſhit ni hotel temu trebúhu, temu truplu is nazhiſtoſtjo, ſhèrtjã inu poſréſhnoſtjo; temuzh ſtrezhi podviſal ſe Chriſtuſu is ſtradájnam, poſtam, zhuvéjnam inu is zhiſtoſtjo. Shluſhit ni hotel temu hudyzhu is napuham, preuſetnoſtjo

inu drugimi grèjhi; temuzh ſhuſhil je JEſuſu ú krodkuſti inu ú poniſhnoſti, ú lubésni inu miloſti, ú zhiſtoſti inu ú drugih tugenteh: katériga, de rèjſnyzo vidimo, inu h'nathimu nuzu saſtópimo dalej nekolku.

Num. 10. Ta ſgur ſpomneni *Hiſtoricus* piſhe dalej od tega Alexandra, de. Ob enim zhaſsu govóril je pred nym en *Philoſophus*, inu ú mej drugim isrékal, de ſe ſhè en drugi ſvejt snájde: ſdajzi prehajat sazhéle ſo bile njega te miſli: *Cogitabat quomodo & hunc ſubjugaret?* Miſlil je, kakú bi tega ſhè ſebi podurezhi samógel: kir po tem uſhgale ſo te bile per njemú te shelè, ſhe tajſtiga is Lakomnoſti iméti. Ah! ta je bil en právi hlapèz tega ſvejtà: ta je bil pazh ena savol Blagáshelnoſti, Lakómnoſti po tem poſvéjtnim zeplena klama, de narézhem: Nórz, kir ta, aku ſi lih bil je en Goſpud celiga ſvejtà; *Confir.* vener temu, kakòr diàl je uni Poëta: *Unus non ſufficit orbis.* Ni bilú sa doſti cel ta ſvejt iméti. O preprolhina velika: Pole! ſpremiſlite, ali: le ni bil ta prepróſti Krajſ en pravi Shúshen tega ſvejtà? Ali: le letà ni prau is fliſsam, temu ſvejtovu ſhlúthil? kir temu bil je takú pokorn. Od katériga, zhe dalej poglédamo, temu eniga. Wolffganga pamétniſhiga nájdemo: kir Wolffgangus h'temu ú ſhluſt bo ni hotel ſtópit, temuzh sanizhuvàl je tu kakòr.

Num. 11. Piſhe *Surius*, de. Volwank, ali: Wolffgang rojèn od brumnih inu ſhlahtnih Stariſhou ú Shwabſki Deshéli; ſdajzi, kakòr je njegova is nym noſhezha Goſpá Mate ú enim perkaſnu vidila, namerzh: de ona eno ſvejſdo per ſebe pod ſèrzam noſse, kasal ſe je ena ſvèjſda; kir ú mladóſti, kumaj ú ſedmim léjte ú mej drugi-

Surius In vita die 21. Oct. Shularji bil je ena ſvèjſda te brumnoſti, modrúſti, ſaſtopnoſti; slá-ſti pak ú teh velikih ſhulah sa vol te vuzhenuſti, kir ú te je uſe druge, ja *Stephana* ſvojga Mójſtra premágal: katéru ſturilu je, de njemu ſtálu je na ponúdbo obilnu blagú, bogáſtvu, inu velika perhodyſha, od Shkoffou inu Cæſsarjou; zhe le per nyh oſtáne. Ali;

Mund. Sym. l. 3. c. 10. n. 303. per uſem tem kasal ſe je ena ſvèjſda *Wolffgangus*: kir. Kakòr *Joannes Viſconti*, kir je hotel eniga praviga Boſhjiga Shluſhabnika pokázat, puſtil je bil na eni tabli ta firmament, inu na tem eno ſvejſdo smalat, inu te beſséde perpiſsat. *Non indiget auro*: Slatà napotèrbúje. Takú kasal ſe je, právem: ena ſvèjſda *Wolffgangus*, kir uſega tega, kar ſo njemu Shkoffe inu Cæſsarji obetali, ſe ni ahtal. *Non indiget auro* Aku ſi lih trahtal je ta ſvejt, ſkusi njegove Stariſhi inu Shlahta is obétajnam velike Erbſhine, per ſebi, inu ú njegovi ſt lúſhbè iméti: *Non indiget auro.* Kir poterbuvàl ni bogáſtva, h'temu pervólit ni hotel Sa tu ni maral, tu sanizhúval je rekozh k'obétauzam, de tu kar njemu obétajo, imajo ſamy sa ſe ohránit,

ali

alí pak ú mej Vbóge reſdelyti; kir troſhta ſe enu vehſhi bogáſtvu, per enim premóſhniſhim Goſpúdu sadóbit. Is katérim dàl je ſlovu temu ſvejtovu, inu sanizhúval njegovo ſhlúſhbo: ja Ne le letéga, temuzh sanizhúval je tudi ſhluthbò tega trupla, ſtrézhi ni hotel tajſtiga gèrlu, vampu, inu trebúha ni hotel ta S. Shkoff sa ſvojga Goſpodárja iméti, kakòr ta *Alexander*.

Od tega dalej S. *Bonaventura* prave: de. Aku ſi lih njega: *Arma totius orientis vincere non potuerunt, carnis vitia devicerunt: unde à vino & luxuria ſuperatus eſt.* Vſeh Jutravih Desheèl inu krajleuſtvu oróſhje ni moglu oſlabéti, mojſtryli ſo njega grehi tega meſsà; kir tu ſhèrtje, pjánoſt, nazhiſtoſt premágala je takú, de teh ni bil le en pravi hlapèz, temuzh en reuni ſhuſhen. V'tu, de bi na bil priſhàl ta danaſhni S. Shkoff *Wolffgangus*, ſhluſhit ni hotel ſvojmu trebuhu ú ſhèrtju, pjánſtvu, mejn pak ú teh meſnih grèjhih: pazh pa ſhuſhil je JEſuſu ú poſsajnu ſvojga telléſsa, kir martral je tu shè ú Deſhélſkim ſtánu is terdim poſtam, is ojſtrim gvantam, is dougim zhuvéjnam, is na goleh deſskah leshájnam, inu is drugo tako teſhavo. Katéru derſhal ni le ſamú, temuzh gmiral je ú tem Ordnu *S. Benedicta*, ja; tu ni opúſtil kakòr en Shkoff tega imenitniga Meſta Regenſpurg: sakaj udàn je bil takú temu poſtu, de ni perpűſtil nizh meſséniga na myso: kir le enkrat ú dnévi jèjdel je enu malu, ſamú k'obdèrshajnu tega ſdrauja inu shjuléjna: kir pil je vodò, inu drugim je vinu natákal: kir ú ſtréſhbe tem vboſzam per mysi, katére imèl je uſelej per ſebi, je doſti krat ſam na ſe posábil, inu bres jèjdi oſtal od mise. Takiga vezh inu vezh samógel bi naprèj perneſt: ali: bodi nam tu saſhliſhanu sa doſti, kir tu nam kashe obilnu, de *Wolffgangus* ſhluſhil ni trebúhu, ſtregel ni ſvojmu truplu inu meſsu. Tu samèrkat iméli bi uſy, kir sa uſe je en dober navuk. Ali: od tega nozhem sa ſedaj kaj dalej govórit, kir tu sa dalej ohránim; tàr od tod ſtópim h'temu trjètjimu teh zhloveſhkih hlapzou Goſpodarju, pred pak k'Alexandru.

Num. 12.

S. Bona. in ſu. cit.

Piſhe *Valerius Maximus* od tega ſedaj, inu poprèj vezhkrat ſpomneniga Krajla: de. Kadàr je *Alexander* ú tem malykuváuſkim templu offruvàl te offre, moglu je uſe tihu biti, ni ſe ſmèl nihzhe ginyti · kakòr ſe ſposnà inu uſame doli is tega, kar iskásal je bil uni dvorni Mladenizh, katéri rajſhi hotel je veliko ſhkodo inu bolézhyno tè péti od tega ognja, kakòr pak tega Krajla ú te hudyzhavi andohti ſmótit; kir je vèjdel, de pod ſgubo tega shjuléjna na ſme te ſapuvidi prelómit. Takú ſvèjſt bil je *Alexander* ú ſhluſhbe inu ſtreshbe tega hudyzha, de ſe ni puſtil od nizéſser ú njegovi praſni andohti motit: ja, ú tem ni le on ſam oſtàl, temuzh h'temu

Num. 12.

Valerius Max. lib 3. *c.* 3.

ſe uſe druge opominal, ſylil inu pergajnal. Takú ſvèjſt bil je *Alexander* temu paklenſkimu Goſpodárju, de poleg te ſtreſhbe dèrshal ſe je po tajſtiga exemplu, kir hodil je sa nym ú offerte, preuſetnoſti inu napúhu: kir on, kakò: en drugi *Lucifer* ni hotel nobénimu podvèrshen, podlóſhen inu pokórn biti; temuzh zhes uſe goſpoduváti. O reuni ſhuſhen! O naſrezhni Shluſhabnik tega hudyzha! kaj sa to ſtréſhbo nasij imaſh? kaj sa en lohn inu plazhylu prejèl ſi od tvojga Goſpodarja? Ah! Ah! nizh drugiga, kakòr ta paklenſki inu vezhni ogyn, is katérim plazhujejo uſe te, katéri njemu ſtreſhéjo, inu niegovo voljo polnjo. Sa katéru, kir véjdil ta danaſhni S. Shkoff *Wolffgangus*: sa tu ú ſhluſhbo ni hótel ſtopit, temu Luciferju ni hotel ſhluſhit; temuzh ſhluſhil je is ajſſram temu Goſpodárju Nebeſs inu ſemle, JEſuſu ú ponishnoſti, krodkuſti, ú poterpéſhlivoſti, ú molitvi inu ú drugih temu hudyzhu supèrnih tugenteh: slaſti pak ú tem fliſsu te duſhe JEſuſu dobyvat, inu prutje Nebeſsam tajſtim pomágat, kakòr je vidit is tega: kar od njega piſhejo *Surius Trithemius* inu drugi. Ali poprèj saſtopjo tu, kar.

Num. 24. Piſhejo ty Naturaliſti, de: ú mej drugimi ſhèrtnimi Shivalmi ene poſsébne poſreſhnoſti je ta volk, katéri nasanéſse ne shivyne, ne Ludèm, slaſti pak ob tem ſimſkim zhaſsu: sa vol katériga perpiſsal je njemu en Symboliſt. *Sævit in omnes.* Zhes uſe doujà, kir uſem to ſhkodo dela. Ti poſhreſhni beshtji perglihal je ta vuzhéni *Gallina* tega paklenſkiga hudizha, kir ú mej nima je ena velika enakoſt, kir oba takú poſreſhna ſta, de nym nigdar ni sadóſti; kir aku ſi lih veliku ta volk shivàl, ta hudizh pak teh dúuſh poſhréta, ſubſebnu pak ta *Satan*, kiron huiſhi veliku, kakòr ta volk, *Sævit in omnes.* Doujà zhes uſe, inu naſanéſse nikomer: per uſeh ſtáneh, ſpoleh, ſtaróſti yſhzhe to obréſt, inu fliſsa ſe te ubóge duſhe poſhèrt inu pogúbiti. Katére due poſréſhne beſtiæ delále bi ſhe vehſhi ſhkodo, kadàr bi na bile od Paſtyrjou odgájnane: sa katéru.

Mund. Sym.

Sa katéru: kir vèjdel je ta danaſhni *Lupambulus*, kakòr imenuval je ſam ſebe, poſprizhuvájnu unih beſsédy, katére je bil ſam na eno almáro sapiſsal.

Num. 15.

Struxerat ædiculam Mandrita Lupambulus iſtam.
Je ſturil Jeta ſhój, Ouzhàr ta volzhni hój.

Surius in vita die 21. Octob.

Letá pravem *Wolffgang*, ali: volzhni hój kir vèjdel je sa ſylo tega peklenſkiga volkà, kakòr en ſkerbni Paſtyr podvisal ſe je od dúuſh zhloveſhkih tajſtiga odgájnat; kakòr kashe njegou ajffer, katériga imèl je ú mladóſti, inu ú deshelſkim ſtánu, kir on vuzhyl je te Mladenizhe takú tu piſmu, kakòr te tugente, is katérim je nyh h^e

Boga-

Bogabojezhim ſturil, inu od grèjhou ódvèrnil. Katéri ſliſs kir je vidil ta Trierſki Shkoff *Henricus*, po ſyli ſturil je bil tega fliſsniga Shulmaſtra h'Dehantu njegovih reſvójſdanih Chorarjou is ſapovidjo inu oblaſtjo te, ú en bulſhi ſtàn poſtávit. H'temu, kir je mogel pervólit: sazhel je te *Wolffgangus* tem neſti naprej nyh navàrnu shjuléjne, sazhel je te opómynat od nyh poredniga lebna odſtópit; tàr s'lepo inu s'gèrdo, is ſhugajnam inu ſvarjéjnam h'tugentam rounáti: is katérim ſturil je, de uſi lety sapuſtili ſo njèh reſvojſdáno visho tega shjulejna: puſtili ſo ſe kakòr eni *Religioſi* ú eno veliko hiſho sapréti: V'te uſi ukupaj ſô prebivali, inu po vuku, po exemplu S. Wolffganga ſo sazhéli shivet, de odſhli ſo temu peklenſkimu volkóvu: kir te je *Lupambulus*, ta danáſhni *Wolffgangus* is gèrla temu hudyzu ſtergal, kakòr tergal je *David* te ouzè, koſléta, jagneta is gobza Leva inu Medvédam: katériga rèjſnyza vidit je dalei nad tem, kar ſe od njega bere, namerzh de, kir.

Ta brumni inu ſkerbni Dehant *Wolffgangus* ú te zhaſtè ni imèl pokójasa vol njegove Poniſhnoſti: sarúſtil je to, ſhàl je h'tem Benedictinerjam ú Schwajzarſki Deshéli, tega Cloſhtra *Schwarzwald*: tukaj proſsil je gori uſet biti, katériga uſeli ſo is veſséljam sa vol njegove brumnoſti, modruſti inu vuzhenuſli gori: tukaj sazhel ſe je kakòr ena ſvèjſda ſvèjtit ú uſeh ſort Tugenteh, katére kir S. *Vrib* vidil, shegnal je njega h'Maſhniku. V'te vrednoſti miſlil je *Wolffgangus* kakú bi mogel tem duſham pomágat, ſhàl je is perpuſhájnam ſvojh Vihſhih ſkusi Parſko deshélo is misljo pojt ú tu Vògerſku Krajleuſtvu, inu tamkaj teh nevjèrnih Ajdou duſhe tergat s'gobza temu hudyzhu. Ali poklizan nasaj zhes uſo ſvojo voljo mogel je Shkoffio tega Meſta Regenſpurg na ſe uſeti. V'tem ſtanu sazhel je kasat tu, kar je hótel, kakòr en Minih, per teh Ajdih ſturyti: sakaj, kir vidil je dua Nunſka Cloſhtra ſamápaſhnu shivit, nehàl ni te Nune ſvariti, vuzhit inu opomynat, dokler ni letè k'enimu brumnimu S. shjuléjnu perprávil. Svoje Maſhnike po njegovi Shkoffij objiſkuvàl je is fliſsam, ſpraſhuvàl te Ludy, kakú ſo podvuzhéni, inu taku naprej vezh drugiga kásal je *Wolffgangus*: is katérim dàl je nasnájne, de bil je en pravi, ſvejſti Paſtyr ſvojga vjerniga ouzhjiga kardéla. Is katériga ſposnat je, de: kakòr ſvejſt je bil *Alexander* ú ſhlúſhbe temu hudyzhu is sapeluvájnam teh duſh; takú, ja the ſvèjſtiſhi bil je *Wolffgangus* Chriſtuſu ú sadobivájnu tajſtih: kakòr ſprizhujejo ty Ajdie, Judji, Kezarji, katére je ta S. Shkoff is njegovimi pridigami is telkain 1000. Greſhniki h'JEſuſu pèrpélal: sa vol katériga bil je ta *Satan* super takú temu S. Shkoffu, de delal je njemu velik napókaj, kakòr je

Numj. 16.

brati

brati ú njegovim lebnu: katéru sapuſtim, inu ſtopim enu malu naſaj h'temu, kar prave S. Ozha Bonaventura.

Num. 17. Shliſhali ſmo od ſgóraj, de ta ſedaj ſpomneni *Seraphin* djàl je: *Sunt tertiò quidam.* Sa h'trjètjimu eni, katéri ſhlúthjo temu hudyzhu, namerzh: *Tumidi & Superbi.* Ty napihneni inu Preuſétni katéri, kakòr en drugi *Alexander* nózhejo po exemplu tega Luciferja nobénimu podvèrsheni biti. Katéro ſhuſhnóſt kir ſpoſnàl je *Wolffgangus*, te is Alexandram ſe ni hótel podurézhi; temúzh uſel ſi je naprèj ubúgat Nebeſhkiga Goſpodárja JEſuſa, katéri práve: *Mat. 11.* *Diſcite à me, quia mitis ſum, & humilis corde.* Vuzhyte ſe od mene; kir ſim krotàk inu ponìſhin is ſèrza: ſa tu. Kir *Wolffgangus* bil je nekolku léjt ú te Shkoffſki zhaſtè inu Vrédnoſti, tàr ſpomnil ſe je na JEſuſa, de: kir je imèl zheſhzhèn od folkou biti. *Fugit in mon-* *Joan. 6.* *tem.* Sbéshal je bil na eno gorò, ú eno ſamóto. Takù ſtúril je ta S. Shkoff, sbéshal je ſkrivaj is Meſta *Regenſpurg*, ſapúſtil je to zhaſt, inu Shkoffijo, tàr is ènim ſamim Duhóunim ſhàl je na te Salzburgerſke gorè, tukaj sazhèl je ú eni pezhyni prebyvat, inu enu ſylnu ójſtru shjuléjne peláti; katéru kir ta Tovàrſh ni mógel noſsit sapúſtil *Chronic Salisb. fol. 77 & ſequent.* je to puſhzhávo, inu ſhàl je dalej: *Wolffgangus* pak obſtàl je ſtánóvitin, inu, kir ſe je bal, de bi na bil unkaj dan od tega Duhóuniga khej ſe snájde: pèrporózhil ſe je G. Bugú, inu vèrgel je eno ſikiryzo is teh gúr, is oblúbo, de, kir bo ſkusi Boſhjo voljo obſtála, padla inu od njéga snájdena tajſta, tamkaj on hózhe eno Cerkvizo, Vtizo, inu prebivàlſhe ſtúryti. Na tu po nekolku dnèh, inu ſkerbnim yſkájnu snéshil je to ſikiryzo ú te dolyni per Jeséru *Aberſee* is veſséljam na eni ſkáli: tukaj sazhèl je zimprat to Vtizo inu Cèrkvizo h'zhaſtè Marji inu S. Joanneſu Karſtnyku, katérimu ponúdil ſe je bil pomágat ta hudyzh, zhe ta S. Moſh njému tega pèrvega Romarja oblúbi: h'temu je ta S. Shkoff pèrvolil. Ali: kir ſta bila to Cèrkvizo konzhàla, proſsil je S. Wolffgang G. Bogá, de bi h'pèrvemu eniga Volka sa Romarja poſlàti hótel: katéro proſhnjo uſhliſhal je G. Bug, poſlàl je eniga Volkà is palzhizo, katéri, kir je priſhàl ú to Cerku, djàl je *Wolffgangus:* póle je! ta je ta pervi Romar, uſemi ga sa tvojo plázho. Kaj je ta *Satan* ſtúril tem Romarjã nizh na bereм: menim de uſe je od jese sapúſtil inu pobegnil, kir per tem S. Moſhu nizh ni mógel oprávit; ſamù is tega, kir JEſuſu ſhlú hil.

Num. 18. Tu, kar ſmo ſedaj od tega S. Shkoffa Wolffganga ſhliſhali, de, namerzh: *Servus bonus fuit Dei S. Wolffgangus &c.* Hlapèz dobri bil je Boſhji S. Wolffgang &c: tu, právem: inélu bi naſs ſpodboſt, de bi ſe my is nym taki bici poſlilsali: de bi my it nym te try ſkkod-

live

live Goſpodárje ſapuſtili; inu temu Svejtóvu ú Lakomnoſti, Vhernji, ú Blagáthelnoſti. Temu trupłu, trebúhu ú Poſhrélhnoſt, Pjánſtve, Nazhiſloſti: Temu hudyzhu ú Napúhu, Offerti, Preuſétnoſti naſhlúſhyli; temúzh JEſuſa is Vbóſtvam, Miloſtjo, Krodkuſtjo, Poniſhnoſtjo, Potèrpléjnam, Poſtam, Stre:úvaſtjo, zhiſtoſtjo, Lubesanjo inu drugimi takimi tugenti va naſhiga Goſpúda inu Goſpodárja ſpoſnuvali: temu ſamimu ſtrégli na ſhlúſhbo, tega ſamiga povèjle dopèrnaſhali, tega ſamiga Voljo polnyli, ſapuvid dershali, inu shivéli po njegóvi poſtávi: kir tu ſtury enu dobru plázhilu prejeti, od JEſuſa is lóhnam te zhaſty, teh Nebeſs, tega Iſvelyzhajna polohnan poſtáti: kakòr je bil polohnan ta danáſhni dobri JEſuſavi hlapèz *Wolffgangus*: katéru, de ſklénem.

Saſtópjo. Piſhe *Franciſcus Pükber* ú ſgur ſpomnenih Chroni- *Numi*
kah, de. Po tem, kir *Wolffgangus* konzhàl je bil ſvojo Cerkvizo inu 19.
Cellizo is miſljo tukaj do ſmèrti G. Bogú ſhlúſhyti ú pokóju; *Epilogus*
snájden je bil inu ſpoſnàn, gdu jè, od eniga Jagra. Ta, ſkusi pèrpuſhéjne Boſhje, osnánil je inu povèjdal ú tem Meſte *Regenſpurg*, khej ſe *Wolffgangus* snájde. Na tu, ty pervi tega Meſta ſhli ſo po nyh S. Shkoffa, ka éri, kir je to sadnjo Voljo B:ſhjo ſposnal, ſhàl je is temi, aku ſi lih naràd, ú tu Meſtu: kir, kakòr en dober Paſtyr *Chro Sa-*
viſhàl je te njemu pèrporozhéne ouzè, varúval je ſkèrbnú te njemu *lisburg.*
ú ſkérb dane Duſhe pred tem paklenſkim Volkam 22. celih léjt. *fol 82.*
Po tem, kir sneſhil ſe je sa vol gviſhniga oprávyla ú tem Meſte *Puping*, ſtréſla je njega ena Merſelza, samerkal je de ſmert je blisu; púſtil ſe je ú Cerku S. Othmara neſti, tukaj prejèl je S. Sacramente poluſhil ſe je na ſemla pred S Altarjam, perporózhil je G. Bogò to Duſho inu dàl je tajſto ú roka S. Othmaru, katéri bil je is Angeli inu drugmi Svetnyki per njemu, kakòr bil je ú enim pèrkaſnu njemu oblubil. Takú bil je *Wolffgangus*, kakòr en ſvejſti hlapez, od JEſuſa poklizan ú Nebeſsa, kir prejema ta saſhlúſheni lohn, inu uſhival ga bo na vezhne zhaſse. Tukaj imèl bi veliku govórit od zhaſty, is katéro je G. Bug S. Wolffganga pozhaſtil: kakòr, kir ſkusi njega delal je zhudesha inu zàjhne velike. Ali: kir bil bi predolg, sa tu sapuſtym letu. inu právem: O Chriſtiani! imáte en troſht, obzhutite enu veſselje inu shelè kaj takiga is S. Wolffgangā od Buga prejeti? Ah! glejte, dete try Goſpodárje sapúſtite, de Svejtóvu, trebuhu inu hudyzhu neſtréſhete: Stópyte ú ſhluſhbo k' JEſuſu, temu ſhlúſhite ſvejſtú, kir sa vol tega is S. Wolffgangam ſhliſhali bote. Ai ti dobri inu ſvejſti hlapez: *Intra in gaudium.* Pójde notar ú veſselje tvojga Goſpuda: kateru dodeli uſem Bug Vſiga Mogozhni. A M E N.

TA

TA CI. PRIDIGA.

Na I. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan uſéh lubih Svetnykou Boshjih.

Synopſis.

Sanctos debet imitari,
Cœlum cupit qui lucrari,
Et ejuſdem gloriam.

Sapopádik.

Sa Svejtnyki ta hódyti,
Ima gdùr Nebù dóbyti
Zhe, tàr zhaſt tajſtiga.

Thema.

Glorioſa dicta ſunt de te Civitas Dei.

Zhaſtytu govoriéjne od tebe je Meſtu Boſhje. Pſ. 86.

Num. 1. PIſhe *Plutarchus* od Alexandra tega Macedonſkiga Krajla: de. Kir priſhàl je bil h'njemu en od *Athenienſerjou* poſlani Sel, alis *Legatus*, de bil is nym gviſhne rezhy inu andle poglihal; tàr, kir tu bilú ie sgojenu, inu druge pogóvore bila ſta pelat sazhéla; obſhlè bile ſo tega Alexandra te shelè vèjdit. *An Civitas Athenienſis foret amœna, pulchra, fortis & ampla?* Ali je le tu Meſtu *Athenæ* lepú lushtnu, mozhnú inu preſtórnu? sa tu upráſhat je sazhèl Enerd. tega Slà, ali: Legata od uſega tega. Ta, kir s'beſsédo ni mogel takú dobru dopovéjdat, sazhel je bil is enim voglam (kir je bil en kumſhtni Malar) na enim ſydu tu Meſtu is Turni, Vèrte, Palázi, hishami, poſhtájnami inu is drugim takim riſsat; tàr muzh, velikuſt, lepoto inu obilnoſt tega Meſta kásat. Katétu, kir vidil je, Plutarc. in Alex. *Alexander*, , dopádlu je njemu takú, de djàl je: *Hæc civitas amicitiâ, auro & argento, ſanguine aut bello mea erit.* Letú Meſtu is lepo inu prjáſnoſtjo, is slatam inu ſrebram, is kryvjo ali: shoudam mvoje bode. Tu pak sa tu, kir ſe je bil ú tu Meſtu ſylnu salúbil, kir tu je njemu ſylnu dopadlu.

Je dopadlu tu Meſtu *Athenæ* takú temu Alexandru, de ſerbe- Num. 2. gal ſe slatà, ſrebrà, kryvy, Ludy? de uſel ſi je bil napréj letú sadóbit, inu ú ſvojo oblaſt per právit? ah! kakú salúbit najméli bi ſe my ú tu Meſtu, ne *Athenæ in Græcia*, ne ú tu Meſtu *Quinzai in India*, ne ú tu Meſtu *Neapel in Campania*, ne ú tu Meſtu *Rim in Italia*; ne ú enu drugu takú veliku, bogátu, preſtórnu, ſhlahtnu Meſtu: kir uſe te Meſta drugiga ni ſo, kakòr ene kárténe, póuſhene, jásbine prutje temu, katéru sriſsal nam je Joannes ú buquah *Apocalypſis*, namerzh: Tu, ú tem krajleúſtvi Boſhjim ſtojezhe Meſtu Jeruſa- Apoc. 21 lem, rekozh: *Vidi civitatem S. Jeruſalem.* Jeſt ſim vidil tu S. Meſtu Jeruſalem, katériga grunt je is ſgol shlahtnih kaménou, katériga

gaſse

gaſse ſo is slatam flajshtrane, katériga turni, vráta inu poſhtájne ſo is pèrlnou, diemantou: inu takú dalej Joannes ta S. Apoſtel.

V'katérim Meſte, kakòr govóry S. Auguſtinus: *Juventus numquam ſeneſcit*: Mladuſt ſe naſtára, Kir, *decor numquam paleſcit*, ta lepóta nigdar naprebledúje. Kir, *Amor numquam tepeſcit*: ta lubésen nigdar napománkuje. Kir, *Sanitas numquam mareſcit*: tu ſdráuje nigdar naomagúje. Kir, *Vita terminum neſcit*: Shjuléjne ſe naokratúje. V'tu Meſtu katériga lepóta, velikuſt, ſhlahtnuſt, zhaſt, troſht inu veſsélje srezh inu popiſsat ſe namore: kir, kakòr prave ta ſpomneni *Auguſtinus*: Tu, kar ſe ú tem S. Meſtu snajde, *laudare poſſumus, explicare non poſſumus*, Hvalit samoremo, ali: is rezh nasamóremo: kakòr letú potèrde inu ſprizha S. Ozha *Hieronymus* is unim, kar djal je h'temu uſhè ſpomneimu Auguſtinu tedaj, kir ſe je bil poſlàn od Buga njemu pèrkásal, inu na njegovu úpraſhájne ta odgóvor pernéſsel, sakaj *Auguſtinus*. Num. 3. S. Auguſt. in Soliq. c. 19. Idem De civit Dei c. 21.

Kir shélil je sgruntat zhaſt, troſt inu veſsélje tega S. nebeſhkiga Meſta Jeruſalem; inu kir tega ſe ni savupal podſtópit: piſsal je en liſt S. Hjeronymu, ú katérim proſsel je, de bi njemu na tu upraſhájne, kakovo, namerzh: je tu veſsélje Nebeſhku? ta odgóvor dàl inu povejdal. Kir pak ú mej tem umèrl je bil *Hieronymus*: poſlàn od Buga perkásal ſe je Auguſtinu, rekoz: Nabujſe, jeſt ſim tvoj brat *Hieronymus*, katéri lozhil ſim ſe ú *Betblehem* is tega ſvejtá, ſedaj pridem h'tebi poſlàn od Buga dàt odgovore na tvoje upraſhájne: Sa tu. *Scias*. Mèrkaj. snát inu vejdit imaſh; de poprèj samóreſh uſe ſvejſde na nebeſseh, uſe kaple Mórja, vodà inu potókou; uſe ſerna peſka te ſemle iſshteti, kakòr ta nèr majſhi tall te zhaſty, inu veſsália ú Nebeſseh sapòpaſti: kir tu je takú veliku, de tega: *Nec lingua Angelica, nec humana explicare queat*. Nè Angelſki, ne zhloveſhhi jéſik isrézhi nasamóre. Na katéru savúpel je *Auguſtinus*: Ah velikuſt naiſrezhéna te zhaſty Nebeſhke! ſedaj vèjm, de. *Vota & deſideria tranſcendit: acquiri poteſt, æſtimati non poteſt*. Preſtópe uſe naſhe shelè inu vóſhke: sadóbit ſe samore, ali: sapopásti s' pámetjo, inu sgruntat is ſaſtopnoſtjo ſe namóre. Sa tu, O. Num. 4. Idem. In Epiſt. 205. ad Cyrill. de lamentis Hiero.

O S. Prerok David! ſabſlójn ni ſi ſaupel: *Glorioſa dicta ſunt de te Civitas Dei*. Zhaſtytlivu govorjéjne od tebe je Meſtu Boſhje! ſabſtojn pravem: ni ſi saupel, O S. David! temuzh ſpodobniſhi, kakòr en *Alexander*, kir ta videozh tu srisanu Meſtu *Athenæ*, djal je: *Civitas hæc*. Letú Meſtu mvoje bode: ty pak. *Hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini*. Tu zhaſtytu Boſhje Meſtu yſkal bom de bom ptebyval ú hiſhi tega Goſpúda: kir unu, po katérim shelil *Macedo*, prutje temu, katéri ty, O David! yſkal ſi, ni drugi- Num. 5. Pſal. 86. Pſal. 26.

ga; kakòr ena puſtóba, ena ſamòta, en piſsan *Niſkterz*, ali: enu prasnu, puſtu *Nizh.*

Num.6. Sa tu, kir vèjm, de my uſi, ne is Alexandram po tem Meſtu *Athœnæ*; temuzh is Davidam po tem Nebeſhkim Jeruſalem ſdihamo inu shelimo, kir vèjden to proſhnjò, *Adveniat regnum tuum.*

Luc.11. Pridi, daj nam Bug tvoje krajleuſtvu; ponáſhlamo. Sa tu, pravem: de my tu Nebeſhku Meſtu Jeruſalem, od katériga prave David.

Thema. *Glorioſa dicta ſunt de te, Civitas Dei.* Zhaſtytu govorjéjne od tebe

Propoſ. je Meſtu Boſhje: poſsédemo. Hózhem, kir: *Acquiri poteſt*, ſamó-re ſe sadobit: to visho, tega deléſhni poſtáti, pokásat; katéra dru-

Synopſis ga ni, kakòr. *Sanctos debet imitari, Cœlum cupit qui lucrari, & ejuſdem gloriam.* Sa Svetnyki ta hodyti, ima gdur Nebú dobyti zhe, tar zhaſt tajſtiga. katéru de saſtópimo, saſhliſhat bodimo. *Parati.*

Num.9. Spraſhújejo ſe ty Vuzhényki, inu Sveti Ozhaki, sakaj na-merzh S. M. Cèrku obhája ta danaſhi Gud inu Prasnik uſeh lubih Svetnykou istako Pompo inu zhaſtjò? sakaj *Gregorius* ta IV. tega iména Rimſki Papeſh reſtégnil je ta S. Prasnik po uſem karſhanſt-

Induſtio. vu; kir *Bonifacius IV.* tega iména tudi Papeſh sapovèjdal je bil le ú Rimu tega dèrshat inu obhájat? na katéru upraſhájne pèrneſsè odgóvorou veliku naprèj, katére rajtat nehàm; inu oſtanem per

Martinengus. tem ſamim, katériga da *Martinengus*, rekozh: sa tu *Gregorius* ta ſpomneni Papeſh ſtégnil je ta Praſnik po uſem karshanſtvu: sa tu

Annot. in hoc feſto. po uſod S. M. Cèrku obhája is tako zhaſtjò ta S. Gúd, de bi per teh Vjèrnih obúdyla ene práve shelè podvysat ſe priti ú druſhino teh lubih Svetnykou, inu is nymi ú tem Nebeſhkim Boſhjim Meſte uſhivat to zhaſt, trosht inu veſsélje; kir ona dobru vèj: de. *Nil volitum niſi præcognitum.* Tu, sa, kar ſe navèj, nasnà inu nasaſtópi; tu ſe nashely, tu ſe navóſhi, po tem ſe nihzhe napodvysa; temuzh le po tem ſledni hrépy, tu ſledni ſamú shely, inu iméti hoshe, yshzhe inu trahta; kar ſe sa dobru, uſhezhnu inu sa nuzno ſpoſnà inu ukuſsi.

Num.8. Sa tu tedaj *Gregorius* ta Papeſh reſtégnil je ta danaſhni Gúd po uſem karshanſtve, inu sapovèjdal prasnuváti. Sa tu cela S. M. Cèrku obhája istako zhaſtjò inu Pompo ta danaſhni S. Prasnik, de bi temu karshanſtvu poſtavila naprèj inu osnányla zhaſt, vrednoſt, shlàhtnuſt, trosht inu veſsélje tega nebeſhkiga Meſta Jeruſalem,

Thema. od katériga prave David: *Glorioſa dicta ſunt de te Civitas Dei.* Zhaſtytu govorjéjne od tebe, O S. Boſhje Meſtu! ú katérim veſselè ſe ty Svetnyki: de bi od tega ſhlishalu, de bi tu svèjdilu, de bi tù ſposnálu inu po tem ſposnánim is Davidam shelelu, inu po JEſuſa-

Luc.21. vim vuku: *Adveniat regnum tuum*: proſsyli priti ú tu krajleuſtvu,

inu

inu S. Nebeſhku Boſhje Meſtu, tàr po tem ſe poſliſsalu.

Tu pèrvu, sahvalen bodi G. Bug! tu karshanſtvu dobru vèj inu saſtópi, kir po tem S. Boshjim Meſte Jeruſalem, tu je: po Nebeſseh ſdiha inu ſerzhnu shély. Ali: tu drugu, ta fliſs namèrzh: inu te rèſsnyzhne Davidavè shelè, *hanc requiram*, pomankújejo: inu tu sa tu, kir mnokatéri navèj, kaku bi tù S. Meſtu samógel doſhézhi? Sa tu ſtopi naprèi S. *Bonaventura* is temi beſsédami: *Videamus quibus vijs & gradibus Sancti aſcenderunt ad iſtam Beatitudinem, ut eorum imitando veſtigia, Beati eſſe poſſimus.* Pogléjmo, kakú? po kaj sa eni pote, po kaj sa enih shtáblah prishli ſo ty lubi Svetnyki h'temu Iſvelizhajnu, inu ú tu S. Boshje Meſtu? de my is nymi iſvelyzhani ſamoremo poſtáti. Is katérim meni te sgurnje beſséde, kir djàl ſim. *Sanctos debet imitari, cœlum cupit qui lucrari, & ejusdem gloriam.* Sa Svetnyki ta hódyti ima, gdùr Nebú dóbyti zhè tàrzhaſt tajſtiga. Tu tèdáj de kaj bul ſaſtópimo, od tod ſtópimo kaj dálej, inu ſizèr h'temu, kar nam.

Num. 9.

Eſai. 26.

S. Bona. ſer. 2 de Omn. Sanct.

Synop.

Matthæus ta S. Evangeliſta práve, inu piſhe, de. Kir JEsus ta zhaſtyti Syn Boſhji snéſhel ſe je en Pandélek, na 14. dan Meſza Julia ú 31. lejte njegóve ſtároſti na tèm hribu *Thabor* is njegóvimi Jógri, inu is eno veliko mnoſhizo Folka; ſedèl je bil na en kámen, katéri ſe ſhè dan danaſhni tèm Romarjam káshe: tukaj odpèrl je bil ſvoje Boſhja Vſta, inu sazhèl je bil kását ta pot prutje temu S. Nebeſhkimu Meſtu Jeruſalem, inu zeſto h'temu Iſvélyzhajnu, rékhòzh: *Beati.* Iſvélyzhani ſo ty vbógi, kir nyh je tu Nebeſhku Krajléuſtv.; *Beati* Iſvelyzhajni ſo ty kródki, kir ty bodo to ſemlo poſsédli. *Beati.* Iſvelyzhani ſo ty shaloſtni, kir ty bodo potróſhtani. *Beati.* Iſvélyzhani ſo ty, katéri lazhni inu shéjne tè Právyze: sakaj ty bodo naſhizheni. Iſvélyzhani, *Beati*, ſo ty miloſtivi, sakaj ty bodo Miloſt doſegli, *Beati.* Isvélyzhani ſo ty, katéri ſo eniga zhiſtiga ſèrzá, kir ty bodo Bogà gledali. Isvélyzhani *Beati*, ſo ty Myrni, kir ty bodo Otrózi Boſhji imenuváni *Beati.* Isvélyzhani ſo ty Potèrpéſhlyvi, ty káteri sa vol tè Právyze tèrpé pregájnajnje inu ſhouráſhtvu; kir tèh je tu krajléuſtvu Boſhje. Teh oſsem ſhtúkou narajtal je JEsus, inu is temi pokásal ta pot prutje Nebeſsam: pokásal to zeſto h'temu S. Nebeſhkimu, Jeruſalemſkimu Meſtu. Po tèh potah hótel je JEsus, de bi uſi hódyli, katéri shalè iſvélyzhani biti: inu práu. Kir po drugi ſtezè ſe ú tu Krajléuſtvu Boſhje namóre priti: kakòr tu káshejo usì ty katéri ſo ú Nebeſseh. Katéru ſprizhúje *Bonaventura* ta Seraphinſki Vzhényk, kir práve inu.

Num. 16.

Conſtit.

Matth. 5.

Rajta, de JEsus h'pèrvemu: *Beatificatus eſt propter Innocentiam.* Poiſvélyzhan je sa vol njegóve Nadólſhnoſti. Dalej Maria ta

Num. 12.

krajlíza Nebeſhka. *Beatificata eſt per humilitatem obedientiæ.* Poiſvélyzhana je ſkusi Poniſhnoſt inu krodkúſt tè Pokórſhine. Shè dálej ty Angéli. *Beatificati ſunt per firmitatem adhærentiæ.* Poiſvélyzhani ſo ſkusi tu ſtanóvitnu oſtájne pèr Bugu. Shè dálej poiſvélyzhani ſo. *Beatificati ſunt Patriarchæ per Largitatem miſericordiæ.* Ty Patriarchi poiſvélyzhani ſo ſkusi Daróvitnoſt tè miloſti. Shè dálej, *Beatificati ſunt Apoſtoli propter Paupertatem indigentiæ.* Poiſvélyzhani ſo ty Apoſtoli ſa vol Vbóſhtua inu pománkajna. Shè uſélej dálej, *Beatificati ſunt Martyres propter ſtabilitatem Patientiæ.* Poiſvélyzhani ſo ty Martyrniki ſa vol nyh Tèrdnúſti tè Potèrpeſhlivoſti. Shè dálej. *Beatificati ſunt Confeſſores propter ſobrietatem Abſtinentiæ.* Poiſvélyzhani ſo ty Spovédniki ſa vol nyh Streſúvaſti, Poſtou inu trupla Poſsajna. Shè uſélej dalej. *Beatificatæ ſunt Virgines propter puritatem caſtimoniæ.* Poiſvélyzhane ſo tè Divíze ſa vol nyh zhiſtoſte inu Diviſhtua. H'ſadnimu: *Beatificati ſunt ſimiliter Pœnitentes propter Juſtitiam.* Poiſvélyzhani ſo ty Pokúrniki, ty sgrévani inu pobulſhani Grèjſhniki ſa vol dèl te Pokúre inu právyze. Katéru govorjejne, katére beſsédè tega S. Vzhényka zhè ſprémiſlimo, taku vidimo: dèuſi ty Iſvóleni ſo po eni tèh oſsem zeſt, od katérih je govóril JEsus odſgóraj, hódyli; inu takú po tè priſhli ſo ú tu Krajleuſtvu Nebeſhku, doſségli zhaſt, tróſht inu veſélje tega Boſhjiga Meſta. Sa tu.

Num. 12. *Pſal.* 25. *Apoc.* 21 *S. Leo. ſer.* 1. *de Nat Do.*

Ah lubi Chriſtiani! kir vèjmo ſèdáj, dé, kakòr práve S. Bonaventura: JEsus poiſvélyzhan je ſa vol Nadólſhnoſti inu ſkusi to ſhàl je ú Nebeſsa, kakor ſam práve ſkusi Dávida: *Ego autem in Innocentia mea ingreſsus ſum.* To imamo my tudi kásat, po tè zeſte imamo my tudi hódit, aku hózhmo sa nym ú tu zhaſtytu Boſhje Meſtu priti: kir ú tu. *Non intrabit aliquid coinquinatum.* Nizh naſnáſhniga, nizh gèrdiga, nizh dóuſhniga inu grèjſhniga napryde; témuzh uſè móre zhyſtu, snáſhnu inu nadólſhnu biti, aku hózhe ú tu Krajléuſtvu Boſhje, ú tu S Nebeſhku Meſtu Jeruſalem priti; aku hózhe tu Iſvélyzhajne sadóbit. Ali: Eh! tukaj ſdy ſe meni, do eni porékò: unkaj je s'nami, kir ſtópyli ſmo is pota te Nadólſhnoſti, kir, kakòr S. *Leo* práve: *Nemo mundus à ſorde, nec infans, cujus eſt unius diei vita ſuper terram.* Nihzhè ni brès ſmerty tega gréjha, ne celú enu návumnu dejte: kir sgubili ſmo tèdáj to Nadólſhnoſt, taku ſkusi to Nadólſhnoſt priti namóremo ú Nebeſsa: tega zhaſtytiga Nebeſhkiga Meſta nabómo sadúbili inu poſsedli. Ah! Ah! naupádi vam vaſhe sèrzé, kir ſhè ſedem potou, ſhè ſedem od JEsusa povèjdanih zeſt imamo, po katérih samóremo priti ú Nebeſsa, ú tu zhaſtytu Meſtu, kir prebyva ſam Bug V. M. is Angeli inu Svetnyki;

ki; katérih poton tega pèr viga káshe nam Maria Divíza.

Letà, kakòr *S. Bonaventura* govóry: *Beatificata eſt per Humilitatem.* Poiſvélyzhana je ſkusi Poniſhnoſt tè Pokorſhine, ſkusi to Pohléunoſt, kakòr ſama ſpoſnà, rékhòzh: *Reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ.* On, Bug je poglédal na Poniſhnoſt ſvoje Dekle, na Pohléuſhino ſvoje Shlushábnize; inu sa tu je mene povíhlhal. Od tod ſèdáj právem is S. Bonaventuram: *Si ergo Beati eſſe volumus; humilitatem Virginis imitemur.* Zhè hózhmo Isvélyzhani biti, is Mario to Poniſhnoſt káshymo: kir ta je tajſti pot, po káterim sihèr ſe grèj inu hódi. Sa tu samèrkaj en ſledni letú, gdùr koli hózhe ú Nebeſsa priti; kir ta, katéri sa Mario, *non vadit, cadit*: nahódi, ta pàde. Od tod Chriſtiani! zhe shélimo sadóbit tu, kar proſsimo is tem *Adveniat.* Pr di h'nam tvoje Krajléuſtvu. Odſtávite, vy inu jeſt, saversymo od naſs uſò offert, napúh inu preuſétnoſt: nasanizhújmo druge, naſtávimo ſe zhès druge; tèmúzh is Mario podvèrsymo ſe' drugim. Nabodimo enáki temu ojlu, katéru le k'vèrhu hyty, katéra nobéne mokrúte natèrpy; tèmúzh le odígórai, le na vèrhu plávat yſzhe, inu druge potlázhit tráhta. Temu naglíhajmo ſe, aku nózhmo ſunaj tega Nebeſhkiga Meſta pèrſyleni ſtáti: temúzh is Mario to Poniſhnoſt ú miſlah, beſsédah inu ú delah imamo. Podviſajmo ſe po tèm od Eſuſa inu Mariæ uglájenim potã te Pobleuſhine hodit, kir na tako visho priſhli bomo khè, kamèr priti shély inu vóſhi ſe is naſs en ſledni ú Nebeſsa.

Dálej sa Mario kashejo nam she en drugi pot prutje Nebeſsam ty Angeli, katéri drugi ni, kakòr tu ſtanóvitnu ſtájne per Bugu; de: kakòr ty ni ſo ſe púſtili sapèlat od *Luciferja*, inu od Buga ni ſo hotéli odſtópit; takú my ſkusi imamo per naſhim G. Bugu oſtáti: tàr od njega od nobéne ſkushniáve, nadlúge inu terpléjna odlózhit puſtiti, po exemplu S. Paula, kir ta ſtàl je takú ſtanóvitnu per Bugu, de djàl je: *Quis ſeparabit?* Gdù? kaj bo takú mozhnú, de me bo samóglu od Buga lózhit? Nizh, Nizh: nè bolésan, nè shaloſt, né ſhourálhtvú, nè pregajnajne, nè lakota, nè sheja, nè ena druga *Creatura.* Stál je *Paulus* takú ſtanovitin per Bugu is Angeli, de ſe ni puſtil od nikoger omágat, de bi bil le eno ſamo ſtópynjo od njega ſturil: dèrshal ſe je tega pota takú, de ſe ni na nobéna plat ginil od njega; sa vol katériga priſhal je raunu ú tu zhaſtytu, Nebeſhku Boſhje Meſtu. Hózh is nym O Chriſtian! ti tudi priti ú taj ſtu? Ah! reze is Davidam: *Mihi adhærere Deo bonum eſt.* Dobru je meni per Bugu oſtati, Bogà ſe dèrshat inu oklénit. Ali: opomnim te is S. Auguſtinam: *Si dicis, nolli coram hominibus dicere, & coram Deo non dicere.* Zhe rezheſh, de tebi je dobru dershat ſe Bogà, na-

Nuva. 12. Luca. 1.

Num. 14.

Rom. 8.

Pſal. 72.

S Augu. ſer 8 de Verb. Dni

réze le pred ludmy, inu pred Bugam nikàr: narézele ſamú ſ'beſsédo, temuzh pokáshi ú tem djájnu, de je tebi dobru per Bugu oſtáti. Napúſti ſe od ſkuſhnjáu omágat, inu od nadlúg premágat, od terpléjna oſlabéti, de bi na eno, ali: drugo visho ú tem ner majnim od Buga odſtópil. Napúſti ſe is Paulam inu Angeli od nikoger premójſtrit, kir takú is Angeli, katéri. *Beatificati ſunt per firmitatem adhærentiæ.* Poiſvelyzhani ſo ſkusi tu, kir ſtanovitnu ſo per Bugu oſtáli, boſh ti tudi poiſvelyzhan ſkusi to ſtanovitnoſt, katéro boſh kásal is Angeli. To ceſto samèrkaj en ſledni, per tem pak mèrkaj, de, aku khi na tem potu ſpodèrſnell: imaſh ſhe druge, inu ſizer tega, katériga.

Num. 14. *Abrahã, Iſaac, Jacob* inu drugi S. Patriarchi, katéri. *Beatificati ſũt per largitatẽ miſericordiæ.* Poiſvelyzhani ſo ſkusi Darovitnoſt te Miloſti. Kashejo nãta pot tè Miloſti; kir ty ú te bily ſo ſubſebnu ſlovézhi: ſakaj ty is uſmilejna gvántali ſo te nage, napájale te ſhéjne, ſpishali ſe lazhne, erpèrguvali te popotne, tróſhtale te shaloſtne, dajáli obilne allmoſhne; inu takú dalej naprèj vezh drugim pomágali: sa tu prejéli ſo to miloſt od Buga po JEſuſave oblúbi, *Beati miſericordes.* Iſvelyzhani ſo ti Miloſtivi, kir ty bodo miloſt doſségli; inu priſhli ſo ſhrezhnu po tem poru ú tu S. Boſhje Meſtu. Sa tu ſtopymo na ta nam od teh pokásani pot, aku hozhmo is nymi Iſvelyzhani biti. Perloſhnoſti nam namánka, kir potrebnih pomúzhi po uſod je sadóſti: tem, zhe khi gdu namóre is takim dáram pomágat, perſtópi is eno lèpo beſsédo, is enim miluvájnam, is enim troſhtam, ali: khi is eno drugo poſhtréſhbo; kir tudi is tem samórete te oblúbe

Prov. 14 deléſhni poſtáti S. Duhà, kir prave: *Qui miſeretur pauperis, beatus erit.* Katéri uſmilil ſe bo zhes Vbogiga, ta Iſvelyzhan bode. Tu

Jac. 2, 13 zhe khi eniga na ta pot ſtópit, naomézhy, omézhit imela bi ta groſna ſodba, kir. *Judicium ſine miſericordia.* Sodba bres uſmilejna bo tem, katéri miloſte naſtúre. Sa tu, de ú to ſodbo inu ú navarnoſt tega pogúblejna napademo, treba je nam is Patriarchi to miloſt

Luca. 6. prutje potrebnim kasáti: treba je nam ta JEſuſavi navuk gori uſeti, kir prave: *Eſtote Miſericordes.* Bodite Miloſtivi, kakòr miloſtiu je mvoj Ozha Nebeſhki. Sturíte to miloſt, kir ſkusi to na boteobúshali; pazh pa obogátili: kakòr tu vidimo nad Petram, Andream inu drugimi S. Apoſtoli, kir od teh.

Num. 16. Bonaventura ta vezh krat ſpomneni S. Ozha prave, de. *Beatificati ſunt Apoſtoli* Poiſvelyzhani ſo ty Apoſtoli sa vol vboſhtva inu pománkajna: ſakaj ty kir ſo uſe sapuſtili, inu vbógi ſhli ſo sa tem

S. Bona. in Iu. cit. vbógim JEſuſam; ſkusi tu obogátili ſo takú, de sa tu ú djájnu inu shelah sapuſhenu, *Centuplum*, ſama ſtu ſo povèrnjenu iméli, ja sa tu

sadú-

ſadúbili ſo tu S. Bothje Meſtu, potem nym od JEſusa pokaſanim potu priſhli ſo ú tu Iſvelizhajne. *Beatificati ſunt propter Paupertatem.* Katéri pot káshe nam danaſs s'beſsedo, kakòr kásal je ú djajnu uſe njegóvu shjuléjne JEſus h'temu, de bi uſi, katéri shelè priti ú Nebeſsa, na ta pot tega vbóſhtva ſtópili, de bi ſe tega Vbóſhtva naiméli bati, de bi ſe tega vbóſhtva naiméli ogybat, de bi ſe ú tem vbóſhtve poterpeſhlivi kásat iméli, kir tu vbóſhtvu, *Pretium eſt regni cœleſtis*: ena zena je Nebeſhkiga krajlèuſtva: kir teh Vbógih je tajſtu. Sa tu nagodèi naj nobéden, kadà ga tu vbóſhtvu ſtiſka, kadàr ga pot tyſhi; tèmúzh ſpomni, de ſe snájde na zeſte prutje Nebeſsam. Naból̀e ſuper nobenimu tu lubu vbóſhtvu, kir nizh drashiſhiga inu bogátiſhiga ni, kakòr tajſtu; *quia per Paupertatem regnum cœlorum comparatur*: kir ſkusi tu Vbóſhtvu ſadobi inu poſséde ſe tu krajléuſtvu Nebeſhku, govóry dálej *Bonaventura*: inu. *Id. Ibid.*

Per tem ſamim naoſtáne, tèmuzh ſhe en drugi pot prutje Nebeſsam nam pokashe, po katérim gredòzh priſhli ſo ú tajſte ty Martarniki; katéri. *Beatificati ſunt propter ſtabilitatem Patientiæ.* Poisvélizhani ſa vol Stanovitnoſti tega Potèrplejna: ſakaj ty is tem premágali ſo uſe ſhourathnike, mojſtryli uſe teſháve inu bridkuſti oſtábili Tyranne, brizhe inn trinoge; preſtáli tepeshe, gájſhle, pese, germáde, mezhe, inu po drugi martri grenkúſt te ſmèrti. Ta Potèrpeſhlivoſt ſtúrila je lete priti ú tu zhaſtytu Boſhje Meſtu, katére kadàr bi nabili kasáli: kadàr bi na bili po tem potu takú ſerzhnu hódili, ú tu na bili bi priſhli nikóli. Sa tu, Ah Chriſtiani! kir, *Nemo Sanctorum ſine Patientia coronatus eſt.* Nobéden is Svetnikou cronan ni brès Potèrpeſhlivoſti, nobeden brès tèrplejna ſadúbil ni teh Nebeſs: ſa tu práve S. Hieronymus: *Fratres armate vos Patientia. Qui ergo vult vincere, firmiter teneat arma Patientiæ.* Lubi Bratje oboroshite ſe is Potèrpeſhlivoſtjo. Katéri hózhe præmágat: ta dèrshe tèrdnu ſa orósh̀je tega Potèrplejna; kir ty, katéri ſami ſebi ſilo ſtúre, deleſhni bodo teh Nebeſs: kir, kakòr djàl je JEſus. *Regnum Cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud.* Nebeſhku krajléuſtvu ſilo terpi, ty ſilni, tu je: ty, katéri ſami ſebe is Potèrpeſhlivoſtjo premàgajo, tajſtu na ſe, h'ſebi potegnejo. Sa tu, O A. Duſhe! hózhte ſadobit tu Nebú? hózhte priti ú tu S. Boſhje Meſtu? ſtópiti na pot te Potèrpeſhlivoſti, hodite po tem, kir. *Patientia.* Ta Potèrpeſhlivoſt potrebna je, de ſe odneſsò *Promiſſiones*, te oblúbe, de ſe ſadúbí tu oblúblenu krajléuſtvu, inu perpráulenu S. Meſtu Bothje. Ali: ſhè. *Num. 17.* *S. Hier. tom. 9. Com. in c. 5. Eſaiæ.* *Mat 11* *Heb.*

Dálej ſa temi petimi pote prutje temu S. inu zhaſtytimu Boſhjimu Meſtu, kashejo nam to ſeſto zeſto prutje tajſtimu ty S. *Num. 18.*

Ere-

Eremiti, Minihi inu drugi Spovedniki, ali ſpoſnuváuzi Boſhji, katéri. *Beatificati ſunt propter Sobrietatem Abſtinenſtiæ.* Poiſvelizhani ſo ſa vol ſtreſúvaſti inu poſta: kir ty událi ſe ni ſo shèrtjò, pjánſtvu, inu snagoutnoſti: kir ty shiveli ſo ú tem odtèrgajnu te potrebne ſpishe inu pitjà: kir ty poſsali ſo tu truplu is poſtam, zhuvéjnam, gajſhlajnam inu drugim letákim; kir ſo vèjdili, de. *Omne grave tendit deorſum, & leve ſurſum.* Vſe teſhku dóli, inu lohku gori hyti: sa tu ni ſo ſe hotéli ſkusi ſhèrtje, upitáni, teſny inu teſhky is unim bogátim Moſham ſturíti; de bi is nym nabili doli ú paklenſki bresen padli: pazh pa is poſtam deláli ſo ſe mladi, ſuhi, lohki; de bi ſe bili is Lazaruſam gori prutje Nebeſſam, ú tu S. Boſhje Meſtu pouſdignili. Sa temi tedaj podvisájmo ſe hodit, aku hozhmo is nymi iſvelizhani biti, kir. *Beati qui eſuriunt.* Iſvelizhani ſo ty, katéri ſo lazhni inu ſhéjni te Pravyze, inu druge potrebe: sakaj ty bodo naſhizheni ú Nebeſseh. Ty uredni bodo ú tem zhaſtítim Meſte glédat is Divizami tu zartanu oblizhje Boſhje, sakaj: kir te ta poſt inu ojſtru shjuléjne ſtury enu ziſtu ſerzé iméti; zhiſtu inu bres meſne naſnáge brumnu shjuléjne peláti; uſo ſlaſt, luſht, shéle te pozhutnoſti téptat inu sanizhuváti: ty sa vol tega, pravem: uredni bodo tega Iſvelyzhajna, tega glédajna ú Oblizhje Boſhje, kakòr prave JEſus: *Beati mundo corde: quoniam ipſi Deum videbunt.*

S. Bona. Ibid. *Matth. 5.* *Ibidem.*

Tega, Ah A. Duſhe; hozhte biti deleſhni? glejte de dershite to zhiſtoſt is Divizami, katére: *Beatificatæ ſunt propter Puritatem Caſtimoniæ.* Poiſvelizhane ſo sa vol te zhiſtoſti. Is temi sanizhuite inu biſhyte pred uſem tem, kar bi vaſs oſkrunilu na Duſhe inu na teleſsu: napèrpuſtite h'ſebi naſpodobnih sheél, ſtújte supèr tem naſnáſhnim miſlam, biſhyte pred hudo druſhino inu perleſhnoſtjo: derſhíte ú zuglu te ozhy inu jesik, de ta na bo govoril oſtúdnu inu naſramnu: te ozhy pak, de na bodo gledale po drugim ſpúlu, de nabodo gledale nazhiſtu inu naſpodobnu, de sa vol tega uredne bodo gledat G. Bogá. Katéro zhiſtoſt de loſhaj dèrshite inu hranite; podvisajte ſe is temi Spovédniki, Eremiti, Minihi inu drugimi SS. Ludmy poſsat vaſhe truplu is Poſtam, zhuvéjnam inu drugim ojſtrim lebnam: kir takú oduſeli boſte temu meſsóvu uſe shelè to zhiſtoſt oſkruníti: kir takú sadúbili bote to gnado priti gledat G. Bogà.

Num. 19. *S. Bona. Ibidem.*

H'sadnimu: de ſklenem. Ta sadni inu ſedmi pot prutje Nebeſsam, prutje temu zhaſtitimu, Nebeſhkimu, Boſhjimu Meſtu, kashejo nam ty Pokurniki, ty sgrevani inu pobulſhani Grèjſhniki; katéri. *Beatificati ſunt per Juſtitiam.* Poiſvelizhani ſo ſhusi to

Num. 20. *Epiſt.*

Pra-

Pravízo, ſkusi to S. Pokúro: kir. *Purgaverunt corda in contritione, os in confeſſione, animam in Pœnitentiæ operatione.* Ozhiſtili ſo ſèrza is grevengo, te uſta is Spovédjo, to Dusho is délam te Pokúre, práve *S. Bonaventura.* Ta je ta sadni inu nèr ſihréſhi pot prutje Nebeſsam: sa tu. Smo khi ſtópili od pota te Poniſhnoſti? ſmo khi sáſhli od zeſte tega per Bugu Stáina, Miloſti inu Vbóſtva? ſmo khi saczúſtili ſtesò te Potèrpeſhlivoſti, Streſúvaſti inu zhiſtoſti? sa tu, Ah! ſtópímo na pot te Pokúre, sgrévajmo, objokájmo inu pobúſſhajmo tu grèjſhnu; kir takú sadúbili tu, kar uni. *S. Bona. ibidem.*

Piſhe *Cæſarius:* dè. Bil je en rámenu porédni Soldàt, katéri odſtópil je bil od teh uſèh ſpomnenih potou; kir pelal je enu preuſétnu, Bogá supuſhézhe, groſóvetnu lakomnu, napotèrpeſhlivu, poſréſhnu inu nazhiſtu shjuléjne; de sa vol tega bil je od uſèh ſhouráſhen. Letà nigdar ſpomnil ſe ni na Pokúro, kakòr tedáj, kir obdàn inu ujet od Shouráſhnikou imél je ubyt biti. Tedáj, právè: ſpomnil je na Pokúro, proſsil je sa ſpovédnyka, ali: tega, kir ni ſo perpúſtili, ſtúril je eno právo ſerzhno grévengo, proſsil je G. Bugà sa odpuſhájne, djàl je: *Deus tu ſcis voluntatem meam.* Bug ti vèjſh inu vidiſh mvojo Voljo. *Animam meam.* Jeſt perporózhym mvojo Dusho Synóvu Mariæ Divize, inu ú tem bil je ubyt, inu púſtil je to Dusho, katéra ſhla je ú tu zhaſtytu Boſhje Meſto: kakòr povèjdal je ſam hudyzh is eniga obſedéniga zhloveka: sakaj, kir djàl je eden h' temu ú zhloveku ſedezhimu hudyzhu: jele de tvoji továrſhi imajo danaſs enu novu veſsélje sa vol ſmèrti tega poredniga Soldata, djàl je: nak, nizh: sakaj ta odſhèl nam je, kir. *Unicum verbũ moriens protulit, ob quod ſalvatus eſt.* Je djal eno ſamo beſsédo na sadnje, inu sa vol te je iſvelizhan. O Pokúra! Pokura! ti ſi pazh en kradki inu sihri pot prutje Nebeſsam, kakòr nad tem sgrevánim Grèjſhnikam vidimo. Sa tu O A. Dushe! ſtopymo my tudi na tega: zhe ſmo odſtòpili od teh drugih tega ſe dèrshymo, kir po tem is temi Svetimi Pokurníki gredozhi, priſhli bomo ú zhaſtytu S. Boſhje Meſtu, kir gledali inu uſivali bomo G. Bogá na vekumaj,

A M E N. *Numer. 21.* *Caſſari. l. 11. c. 58*

TA CII. PRIDIGA.

Na II. dan Meſza Vabtnika, ali: Novémbra.

Tu je:

Na uſeh Vjérnih Duſhiz dan.

Synopſis.

Animabus quid quid datur,
Copioſè præmiatur:
Et benè refunditur.

Sapopádik.

Dúſham kar ſe kól ſhenkúje,
Tu obilnu ſe plazhúje:
Dobru tàr pourázhe ſe.

Thema.

Date, & dabitur Vobis. Luc. 6.
Dájte, inu Vam ſe bode dálu. *Ib.*

Num. 2. Exord. Eniga terdiga, ja kámenitniga ſerzà mogli ſo biti *Ruben, Gad, Aſer* inu ty drugi Joſephavi Bratje; de. Kadàr ſhliſhali ſo tega nadólſhniga Joſepha ſdihat, iézhat, jámrat inu jókat ú te ſuhi ſhterni, kamer ſo ga bily is navoſhlivoſti vergli; tedaj mogli ſo *Gen. 37.* ſeſt h'temu koſyslu, *ut comederent panem.* De bi bily ta kruh jejdli, de bi ſe bily do ſittoſti napyli, inu najéjdli: de bi bily ſami ſebe dobru napâtli.

Num. 6. Eniga koſhéniga inu ſiniga ſerzà mogel je biti uni Pharaonavi *Pincerna*, ali: Naliváviz, de. Kir poſtaulen je bil supet h'te pervi ſhlúſhbe, h'naliváju, namerzh: inu h'podajájnu tega vina *Gen. 40.* Krajlu Pharaonu; tedaj posabit je mogel, *Interpretis ſui*, na ſvojga Iſlàgouza Joſepha; katéri ſe je njemu bil perporózhil, inu napróſsil, de bi ſa njega pred Krajlam govóril, de bi njega is te jezhe priti pomágal.

Num. 3. Eniga ſmérsliga inu ſkalounitiga ſerzà mogel je uni bogáti Moſh is iméuam *Nincuſſis* biti, de. Kir je vidil pred ſvojmi vratmi *Lazaruſa* uſega rajneniga, uſiga iſtradániga, uſiga reuniga leshat! inu per tem ſhliſhat tajſtiga proſsit sa droſſrine, katére ſo padále *Luc. 16.* od njegove mise; tedaj samógel ſe je, *quotidie*, uſa dan goſtyti, inu *Lazaruſa* tega reuniga ſiromáka to grenko lakoto, inu drugu terpéti, puſtyti.

Num. 4. Eniga shelesniga inu jekléniga ſerzà mogli ſo biti lety, de. Kadàr ſo vidili ú eni taki ſyli, navárnoſti inu potrébi ſvojga Bliſhniga; temu ni ſo perſtópyli h'pomúzhi. Ali: kaj hozhem jeſt od leteh terdaſerzhnoſti govórit; kir tem ſhe eni terdaſerzhniſhi ſe snajdejo: katérih eni. Pa tem kir vergli ſo ſvojga Ozheta, Mater, Brata, Seſtrò, ali, drugiga Prjátela ú to jamo; tekò h'te Erbſhini, is to ſe meſtè, letó zerajo, inu enkrat na nyh dulhe, katére khi

ú ſhtèrni teh Viz is Joſepham ſdihajo, naſpomnjo. drugi ſo pák: katéri aku ſi lih obétali ſo tem mertvim ú shjulejnu na nyh proſhnjò, de ſpomnit na te hózhejo is Molitoujo, Almoſhno, Poſtam inu drugim letákim, nym nuznim inu potrebnim dobrim delam: Vener, kir nym dobru grede, poſsabjo na tajſte, inu puſtè ú te jezhe; kakòr ta Nalivaviz Joſepha. Supèt drugi ſo, katéri vidjo is ozhmy S. Vjere: *præ foribus Eccleſiæ, id eſt: in Purgatorio* pred vratmi S. M. Cerkve, tu je: ú teh vizah telkain reunih, ſirotnih, lazhnih inu rajnenih Lazaruſou; katére ſhliſhjo, ſaſtópjo proſſit sa drofftine ú nyh veilki potrébi inu gòvórit is Jobam. *Miſereminimei, miſerimini mei.* Vſmilite ſe zhes me, uſmilite ſe zhes me. *Job. 19.* Katéri Lazaruſi drugi niſso: kakòr te ubóge duſhe ú Vizah: katére leſhè is Joſepham ú te ſhtérni, *ignis & ſulphuris*, tega ognja inu ſhvépla: inu vener per uſem letem, ty unim naperſtopjo, napomágajo, kakòr pomágal ni Lazaru ta bogati *Nincuſſis*: kir aku ſi lih próſsil je ſame drofftine, & *nemo illi dabat.* Inu nizhe ni dal njemu tajſtih. O terda inu kamenita! O kolhéna inu ſinja! O ſmersla inu ſkalounita! O sheleſhna inu jeklena ſerza! katéra Ozhetam inu Materam, Bratam inu Seſtram, Shlahte inu Snanzam, Soſsédam inu Priatelam naperſtopjo is uſmiléjnam ú nyh veliki potrebi: katéri napomágajo is enim daram tem reunim inu potrebnim: aku ſi lih vedò sa tu, kar prave Chriſtus: *Date, & dabitur vobis.* Dájte, inu ſe vam dalu bode. Sa tu tedaj. *Apoc. 20. Luc. 16. Idem. 6.*

De to grobo terduſt inu ſylno Oterploſt teh kamenatih ſèrz omezham nekolku: tàr de tem reunim inu pomuzhi potrebnim bode nekolku pomáganu: inu slaſti, kir JEſus opomyna naſs h'temu is temi ſgurnimi beſsédami: *Date & dabitur vobis.* Dájte, inu vam ſe dalu bode: miſlim per tem kaj dalej oſtáti, inu iskásat, de. *Animabus quid quid datur, copioſè præmiatur, & benè refunditur.* Duſham kar ſe kol ſhenkuje, tu obilnu ſe plazhuje, dobru tàr pourazhe ſe. Katériga rèjſsnyzo de saſtópjo, inu tem ubogim reunim Duſham perſtópjo is enim dáram: tu saſhliſhat bodo perprauleni. *Num. 5. Theme. Propoſi. Syntp.*

Snánu inu vejdezhe je, taku rekozh: ushè enimu ſlednimu, de. Potem kir naſhi pervi Stariſhi doperneſl ſo byli to pregreho, ú tem Paradiſhu is pokuſhnjo tega prepovédaniga ſadú; ſdaizi na letù ſhtiſhali ſo ſtraffengo tega dela, muje inu terpléjna: ja tudi te ſmèrti. Po tem pak isgnal je te Bug V. M. *De paradiſo voluptatis*, is Paradiſha, inu pred tega poſtávil je eniga Cherubina, ali eniga Angela is teh pervih is enim plemenaſtim inu ugibznim mezham; h'temu debi, ne Adam, ne Eva, ne en drugi rojeni zhlovik ú ta *Num. 6. Indaſſio Gen. 3.*

Paradiſh napriſhal inu naſlópil, is katériga sa vol pregrehe pahnen inu isgnan je bil od ſamiga G. Boga : kakòr prave Moyſes. *Et emiſit eum Dominus de Paradiſo voluptatis &c..*

Num.7. Tu, kir ſpremiſhluváli ſo ty Vzhényki ; takú ty ú tem snáſhli ſo to ſkriunuſt, námerzh : dè. *Is* tem prezèr od sazhetka tega Svejtà, hótel je Bug V. M. pokásat, de eni ſledni, sa vol ene, ali : druge doperneſséne pregrèjhe, od Nebeſs odpahnjeni Dúſhi poſtáulen je naprèj ta *Cherubim* inu en ogujéni pleménaſti mezh; de ſkusi te ima pójt, aku hózhe ú ta Nebeſhki Paradish príti inu ſtopíti. Pójt ima ſkusi tega Cherubina, ali ; ſkusi tu oſnáſhejnje , ozhiſzhej je : kir, kakòr práve S Bruno: *Cherubim candidatio interpretatur.* Pójt ima dálej ſkusi ta mezh, ali : ſkusi to Právizo Boſhjo: kir, kakòr práve S. Rupertus: *Gladius Juſtitia eſt.* Dálej pójt ima ſkusi plemèn tega mezha, tu je : kakòr govóry S. Ozha *Ambroſius :* ſkusi ogyn inu plemèn teh Viz : *Omnes oportet per ignem probari, quicunque ad Paradiſum redire deſiderant.* Katéru uſe, de je vèzh kakòr rèjſnizhnu, ſprizha ſamú S. Piſmu, kir práve : *Non intrabit aliquid coinquinatum.* V' Nebeſsa nizh umáſaniga, nizh oſtudniga ſe napúſti ; tèmúzh tu, kar je gerdiga, madeshaſtiga, tu je : grèjſhniga na eni Dúſhi : tu uſe móre ſe ſhziſtit ſkusi ta pleménaſti ognjéni mezh te právizhne ſtraffège, ú teh Vizah, katére ſtraffège kakòr S. *Anſel.* govóry : *Minimũ majus eſt, quã maximũ, quod in hac vita excogitari poteſt.* Tu nèr májnſhi, vehſhi je, kakòr tu ner vehſhi, kar ſe móre hudiga, teſhkiga inu greſniga ſgrũtat inu smiſlit ú shjuléjnu : kir, kakòr *Gregorius* ta S. Ozha govóry : *Eodem igne crematur damnatus, & purgatur Electus* Is enim ogujam martra te ta ferdamani, inu zhiſti ta Iſvoleni ; vener istem reslozhkam, katériga pokásal je G. Bug ú tem ognjenim inu ugibizhnim mezhu , kir : kakòr govóry *Strabo. Verſatilis eſt gladius, quia poteſt removeri.* Gibizhin je ta mezh sa vol kir ſe samóre oduſeti. Ta ogyn, ú katérim zhiſti ſe ta Iſvóleni, je zhaſni : ta drugi pak ú katérim ſe martra ta ferdamani, je vezhen. V' tem ognju snajde ſe nyh veliku k'eni ſtraffenge nyh grejhou , inu upijejo is glaſsam : eni kolnéozh minuto nyh ſpozhetja, inu urro nyh rojſtva &c. Katéri ni ſo drugi, kakòr ty ú tem ognju na vekumaj ferdamani Grèjſhnyki : ty drugi pak te na en zhaſs od Buga h'temu *Joh.c.19* ognju obſojéne duſhe ; katére ú tem upijejo , ja, ali : drugiga ne, kakòr tu shaloſtnu. *Miſeremini mei, miſeremi mei.* Vſmilite ſe zhes me, vſmilite ſezhes me. Katérih glaſs , sa danaſs, kir prehline tu ſerzè (sapuſtym te perve, kakòr te, katérim ni pomagat) tàr per teh drugih, katéri sa en dàr te shive proſsjo, is katérim bi ty unim is ognja pomágali , oſtánem ; tàr h'teh pomúzhi pravem h'vam,

S. Bruno in Pſ 121

S. Rup. in Gne c. 2.

S. Amb in Pſ 118

Apo. 21.

S. Anſel. in Eluci. dario.

S. Grego. l. 4. Dia. c. 8.

Strabo. in Gen. c. 2.

is

is JEſuſam. *Date & dabitur vobis.* Dajte, inu vam ſe bode dalu. *Thema.*
Kir, kakòr ſim djàl od ſgoraj: *Animabus quid quid datur, copioſè præmiatur, & benè refunditur.* Duſham kar ſe kol ſhenkúje, tu o- *Symp.*
bilnu ſe plazhúje, dobru tàr pourazha ſe. Katéru de bul vidimo, dalej.

Cedrenus ta nekedajſhni *Hiſtoricus* piſhe: de. Po tem kir *Be-* *Num. 8.*
liſarius Nameſtnik Cæſsarja Juſtiniaña oblégil je bil is eno veliko Sholnerſhino inu premagal tu terdnu, mozhnu inu shlahtnu Meſtu *Carthago*: tàr Krajla teh Wandalou is iménam *Gilimer* premójſtril. Tedaj ta reuni, premagani *Gilimer* ſpuſtil ſe je bil ú boy is *Confir.*
nekolku ſvojmi prutje te Deſhéli is iménam *Numidia* h'temu de bi bil ſvoje inu drugih shjuléjne ohranil. Kir pak ú tem boyu priſhal je bil ú eno teſnobo, ú ene pezhyne, de dalej ni mogel: tàr, kir vidil je pománkajne tega shivesha; piſsal je en liſt temu *Phara*, inu *Cedren.* *in Hiſtor Wandal.*
ú tem proſsil je njega try rezhy, rek zh: *Mitte mibi Panem, Spongiam & Citharam.* Poſhli meni krúha, eno gobo inu ene cithre. Is katérim hotel je rezhe: poſhle meni krúha h'pregnájnu te lákote, gobo h'obriſsajnu teh ſolſs, inu te cithre h'tega ſerzà reſfrishájnu. Tu.

Tu, kar proſsil je ta reuni inu ú te sadnje nadlugi snajdeni *Num. 9.*
Gilimer od tega Generala *Phara*, tu pravem proſsjo od naſs te u- *Part. 2.*
bóge, ú te ner ſadni inu ner vekſhi potrébi snájdene Duſhe ú vizah: proſsjo naſs h'pèrvemu kruha, ali: ne posemelſkiga; temuzh tega Nebeſhkiga: proſsjo kruha teh Angelou, namerzh: eno sa nyh sbrano S. Matho, enu sa nyh ſturjenu inu G. Bogú offranu S. Obhajilu; kir kruh S. R. Teleſsa je tajſti, katériga one ner bul shelé inu proſsjo; kakor S. Ozha Gregorius govory: inu sa tu, kir letà nym ner vezh nuza inu pomága. *Multum ſolet Animas poſt mor-* *S. Greg. l. 4. Dial. c. 55.*
tem ſacra oblatio ſalutaris hoſtiæ adjuvare, ita ut hanc ſæpius ipſæ defunctorum animæ flebilibus votis expetant. Kakor tega eno mogozhno prizho imamo nad tem, kar bere ſe ú shjuléjnu S. Miklausha de Tolentino, namerzh: de. Perkasala ſe je njemu bila eno Sabbotho vézher ena Duſha, tàr tega proſsila je milu, de bi drugu jutru maſhúvat hotel sa vhóge Duſhe ú teh vizah: na katéru je nje odgovóril, de bi rad ſtúril: kir je pak *Tednar*, inu ga veliko Maſho pejti sadéne; taku tega naſsme inu namóre ſturyti. Na tu ta reuna *Suriusa tie 10. Sept.*
Duſha prave: lubi Pater! ſtópi s'mano nekolku. Stópi is njò, inu pole, vidi ſunaj Chloſtra eno veliko mnoshizo Duſh; katére uſe upile ſo, inu sa tognado te S. Maſhe proſsyle, rekozh: Ah Pater! uſmile ſe zhes naſs, kir ſmo S. Maſh potrébne: na katéru uſe ſo ſginile ſpred njega. Zhes tu thàl je ta S. Moſh h'ſvoji Goſpoſke

povédal je,te shéle teh Dushi, prosil sa perpushéjne brati sa tajste to S. Masho: na perpushéjne bral je Miklaush cel teden sa te to S. Masho, is katérimi je nyh sylnu veliku odreshil, katére use so se njemu perkasále, sa to dobrúto sahvalyle, inu povéjdale, de sedaj use gredo G. Bogà gledat.

Num. 10 Vèzh takiga samogel bi narájtat, ali: kir tu káshe nam de rèjss j·tu, kar govóril je *S. Gregorius* odsgóraj: sa tu rájtat nehàm druge tàr samú právem: de. *Nihil magis affectant, nihil magis desiderant Animæ afflictæ quàm Sacrificium hoc incruentum.* Nizesshr bul na- *S. Hiero in Missa S. Gregorio pro D f.* shelè inu naprósjo te ubóge martrane Dushe, kakòr ta S. nakryvavi offer. Letà je tajsti dar, nad katérim imajo nyh nèr vehshi troshti; kir, kakòr S. Hieronymus práve: *Animæ quæ in purgatorio torquentur, pro quibus solet Sacerdos in Missa orare, nullum interim tormentũ sustinent, dum Missa celebratur.* Dushe ú teh Vizah, sa katérẽ Mashnik móli pèr S. Mashe, naterpè sa tedáj nobéne martre. Jà, ta S. Matha je take mózhy, de. *Pro qualibet Missa.* Sa, ali: skusi eno samo S. Matho, vezh dush, inu nikar le ta sama sa katéro se bere inu offirúje ta presvete offer, so reshene is Viz inu martre. Takú *S. Gregorius.*

Num. 11. Zhes tu, sedáj: Ah Christiani! kir shlishite, de te ubóge Dushe Vass krúha prósjo: de te réuni inu ú ognju sakopáne Dushe od vass ta dàr tega Angelskiga Krúha, eno S. Masho, enu S. Obhájilu shelè: Ah! omézhyte vashe terdu serzè, nasavérsite nyh próshnje, usmilite se zhes te, perstópyte nym ú nyh sadni vehshi nadlúgi, podelite nym ta poprósheni Krúh; beryte, ali: pustite brat eno S. Masho: stúryte eno zhisto Spoved, prejmyti tu zartanu S. R. Telú, stúryte enu andohtlivu S. Obhájilu; tàr tu ostrajte G. Bogú sa te martrane Dúshe: kir is tém dáram bote letè potróshtáli inu resveséliti. *Mitte panem.* Poshli krúha govórè inu upijejo Stárishi k' Otrókam, inu Otrózi h' Stárisham. *Mitte panẽ.* Poshli krúha upijè Mosh h' Sheni, inu Shena h' Moshu; Brat h' Sestri inu Sestra h' Bratu. *Mitte panem.* Poshli krúha od te mise Bolhje upije Sosed h' Sosedu, Prjátel, h' Prjátelu, ta mertvi h' temu shivimu. Dáj meni eno sbrámo, ali: shlishano S. Masho: dáj meni enu is andohtjo sturjénu S. Obhájilu: ubúgaj JEsusa, kir práve: Dájte kar vass prosem.

Part. 2. Num. 32. Dákj, ta reuni inu solsni *Gilimer* od tega *Pharo* prosil je. *Mitte spongiam.* Poshli meni eno gobo, de is to bom brisal te solsè, katére ú mvoji nadlugi prelyvam. Temu enaku prosjo od nass te réune, solsne, objokane vizane Dushe. *Date.* Dajte. *Mittite.* Poshlyte nam eno gobo, ne le samu k' obrissajnu teh sols; temuzh tudi h' sbrissajnu teh pred Bugam sapissanih dolgóu nashih grèjhou. *Date.* Dajte. *Mittite.* Poshlite eno S. Almoshno; kir

ta

ta je nam ta ner nuzniſhi goba: kir ta je tajſta, katéra. Po beſsédah S. Joan. Chryſoſtoma: *Vincula diſolvit, fugat tenebras, extinguit ignem, purgat peccata.* Reſvesúje vósle inu savése, pregájna temnize, gaſsy ta ogyn inu zhiſti te grèjhe. Sa tu, dajte, *Date* nam, ali: sa naſseno S. Almoſhno, kir ſkusi to reſvésane, ozhiſhene inu reſhene bomo od nathiga terpléjna. Is to sgaſsnjen bode ta ogyn; inu sbriſsani dolgóvi naſhih grèjhou. Sa tu. *Miſeremini.* Vſmilite ſe, inu dajte nam to gobo. Gledat vam treba ni na tu, kar ſturil je *Judas Macbabæus*, katéri na en krat sa te Mertve poſlàl je bil 12000. *drachmas*, tu je: po ſudóuſkim ſhtivéjnu 2000. slatou k' Almoſhne ú ta Tempel. Na tu vam ni treba gledat, kir G. Bug telkajn nathummo nagléda: kir G. Bug sa ſtu, inu tauſhente namára; temuzh tu malu, kar ſe ſtury, zhe ſe le prau inu is andohtjo, is dobro miſljo dopérneſse, tu je njemu perjetou. Sa tu jeſt ſedaj h'vam Chriſtiani, na meſte teh Duſh, pravem: *Date.* Dájte sa te eno S. Almoſhno: zhe napremórete veliku, dajte is to Evangelſko Shenò tu, kar uterpite: Dajte, zhe namórete petyze, groſha, ſouda, denarja drugiga: Dájte en koſsiz hruha, en napitik, zhe nimaſh vina, vodè tem potrebnim k'eni Almoſhni sa ubóge Duſhe; inu is tem malim bote G. Bugú dopádli, inu tem duſham pomagáli. Vbugajte JEſuſa, dájte kar vaſs proſsjo. Samerkajte nauk tega Davida, kir prave: Danaſs, kir ſhliſhite proſhnjo teh Duſh. *Nolite obdurare corda veſtra.* Na to vaſhih ſe z nauterditè, napuſtyte te take gratat inu poſtati, kakor bilu je tu, ne zhloveſhku; temuzh Beſtinſku ſerzè tega Mauritia.

S. Joan. Chryſo. hom. 32. in Epiſt. ad Hebr.

a Mach c. 12.

Pſal. 94.

Piſhe *Baronius*: de. Po tem, kir *Chaganus* ta Tartarſki Krajl premágal je bil vojſko tega Cæſsarja *Mauritius* is imènam, inu njegovih Sholnerjou 12000. ú ſvojo oblaſt pèrprávil puſtil je ta Krajl upráſhat tega Cæſsarja Mauritia, ali: hozhe is denármi te ujéte Sholnerje odkúpit, inu iſhuſhnoſti reſhyti? Na tu odgovóril je ta lákomni *Cæſsar*, de ne, kir denarjou nima. Tu, kir ſhliſhal je tartarſki Krajl: puſtil je njemu Mauritiu vejdit, de ſa en ſam ſoud uſe hozhe njemu dáti. Ali kir ta lakomni *Cæſsar* ſhe na tu ſe ni omézhil, kir tega ſouda ſe je ſhkoda ſdelu njemu sa te Jetnike dati: zhes tu reſserdel ſe je takú ta *Chaganus*, de je puſtil uſe te reune Sholnérje pomórit, inu na koſse reſsékat. Ah nauſmilejne preveliku tega lakomniga Cæſsarja! sa en ſam ſoud treſsel ſe je takú, de k'odkupnje telkajn Mooſh ni hotel tajſtiga dati. Ah! temu enaki nabodite Chriſtiani! takiga terdiga ſerzà prutje tem reunim Duſham ú teh vizah nakáshyte; temuzh, kir G. Bug ta Krajl Nebeſhki sa eno malo rezh, sa eno ſlabo Almaſhno perpraulen je

Num. 18.

Baron. Ad ann. 600.

uſe

uſe te ſpuſtyti. Poſlisajte ſe po vaſhi premoſhnoſti teis eno S. Almoſhno odkúpit inu odreſhit. *Mittite ſpongiam.* Poſhlyte nym eno S. Almoſhno, de is toobriſhejo te ſolsè, inu sbriſhejo ta doug pred Bugam.

Num. 14. *Pars* 3. H'temu drujinimu dáru, katére od tega Generala *Phara* proſsil je ta réuni *Gilimer*, perſtávil je ſhe eniga, námerzh: ene Cithre. *Mitte mihi Paxem, ſpongiam & Citharam.* Poſhli meni Krúha, eno gobo inu Cithre; tàr te sa tu, de bi ſe bil is temi ú te shalosli ſkusi Musiko potroſhtal. Tu, kar je proſsil ta *Gilimer*, tu proſsjo tudi od naſs te ubóge Duſhe ú vizah: *Mittite Citharam.* Darújte naſs is Citrami: poſhlyte nam Cithre vatho S. Molitou: kir. *Hæc eſt lyra noſtra, hæc citharæ.* Ta Molitou ſo naſhe lajne, ſo naſhe Cithre, pravio ſkusi S. Hieronyma: sa tu. Saupije S. Ozha Chryſoſtomus: *Juvetur mortuus non lacrymis, ſed precibus.* Pomágat ima ſe temu Mertvimu ne is ſdihleji, jokam, ſolsámi; temuzh is proſhnjò inu Molitoujo: kir. Ta je tajſta, katéra te savése resvesúje tem ubogim Duſham, kakòr resvesála je bila ſheleshje Petruſu ú te jezhe. Kir Molitou je tajſta, katéra odgajna plemen tega ognja tem Duſham: kakòr odgáinala je tem trem Mladenizham ú te Babiloníski pezhi. Kir ta Molitou je tajſta, katéra dela en ſihri pot prutje Nebeſsam tem Duſham; kakòr ſturyla je ſkusi mórje hres uſe navarnoſti hodit te Iſraëlirarje. Kir ta Molitou je tajſta, katéra odpyra Nebeſsa tem Duſham; kakòr odpérla bila je tajſte na proſhnja tega Elia, de. *Cœlum dedit pluvias*, dale ſo bile ta potrebni deſh inu ulága. Kir ta Molitou je tajſta, katéra *vincit invincibilem*, tega napremagliviga Bogà perſyli tem ubogim Duſham pomágat.

Aſſer. 12 *Dani,* 3 *Exod.* 14 *Jacob.* 5 *S. Bern ſer de S. Magda*

Num. 15. *Job.* 19. *Luc.* 6. Sa tu, O Chriſtiani! zhe ni ſte okamenili: zhe ni ſte obdujali, zhe ni ſte h'beſtjam poſtáli: kir ſhliſhite tu shalaſtnu. *Miſereminimei*, V ſmilite ſe zhes me: is katérim h'vam upijejo te uboge duſhe, inu proſsjo te try nym nèr nuzhnilhi dary. Kir ſhiſhite ſamiga JEſuſa vaſs opomynat: *Date.* Dajte. Inu ſizer is tem perſtáukam. *Et dabitur vobis.* Inu vam ſe bode dalu: vam ſe bode vernylu: inu ſizer is vaſhim vehſhim dobizhkam, kir na to méro, is katéro vy ſedaj tem Duſham merite, merilu ſe vam bo nasaj: ja ne le ſamú tu, temuzh is dobizhkam, kir *Menſuram bonam, & coagitatam, & ſuperfluentem dabunt in ſinum veſtrum.* Eno dobro, polno, verhuvátoinu zhes letézho méro dali vam bodo ú vaſhe krylu: kakòr tega imamo eno frishno prizho nad tem, kar ſe je ſgodilu pred 62. lejtme, namerzh.

Num. 26. V'Laſki Deshéli, ú tem Meſte *Genua* bila je ena ubóga Vdòva, katéri bily ſo ty Morſki Resbójniki njè ſamiga Synu ú léjte 1663.

odu-

oduſeli, inu is ſabo ú toſhushnoſt pelali; tar tega ſpod 300. slatou is rok ni ſo hotéli ſpuſtyti. Ta uboga Mate, kir nizh ni premógla, sazhéla je od hiſhe do hiſhe proſsit, de bi bila tega Synu odkúpyla. V'te proſhnje, kir bila je nekolku 20. krejzerjou dobyla: en dan vidi eniga Maſhnika na gaſse, tezhe h'temu, ga proſsi is jokam sa eno Almoſhno. Ali: ta je nje odgovóril, de je ſam reven, de on tudi na eno tako zhaka, inu iſzhe eniga; katérimu bi maſhúval sa eno Almoſhno. Tu kir ſhliſhala je ta ubóga Vdóva, prave: Goſpud! tu imate te krejzerje, pójte, maſhújte sa ubóge Duſhe ú vìzah. Ta Maſhnik pervóle, greſta obà ú Cerku: ta bere to S. Maſho, ona ſhliſhi tajſto; tàr po te, eden drugiga sahválita. Drugi dan, kir ta Vdóva ſhla je supet to Almoſhno proſsit, ſhrezha njo en sali, poſtarni Goſpud; katérimu je sazhéla is jokam njè nadlúgo toshit: tu, kir je uniſhliſhal, kasal je enu uſmilejaje prutje nje; tàr na tu dal je tajſti en zettelz rekozh: vſemi tu, neſse h'temu kupzu, tò inu to ſtojézhimu; daj njemu, de ga bere. Sa tu ſe ta Shena sahváli, tar grè kamer je bila poſlána: podà ta papiriz temu kupzu. Tega, kir je prebràl, prave: Shena, bi li pósnála tega, katéri je tebi ta zettelz dàl? ja, kadàr bi jeſt njega ſhe en krat vidila. Pojde s'mano, prave ta kupiz: péle to ú ſgurnje ſtúk njegove hiſhe, kir imèl je pilde tega ſmalaniga Ozhéta, Matere &c. Ta Vdóva h' pèrvemu sagledu prave: Goſpud! ta je meni dal ta zettelz. Tu kir je ta kupiz ſhliſhal, is ſolsámi djal je h'nje: Shena ta je mvoj Ozha, katéri umèrl je pred oſmémi léjtmi, inu ti ſi tega is to S. Maſho is Viz reſhyla. Na tu veſsèl uſhtèl je nje 300. slatou, inu prave: Shena uſemi letú, reſhi is tem tvojga Synú is rok teh Resbojníkou; kakor ſi reſhyla mvojga Ozheta is viz po njegovim leſtnim piſsajnu.

Adalbo. Manas. Conc. de Fid. def.

Ah Bug V. M. Tukaj ſedaj odprite vaſhe ozhy, O Chriſtiani! inu resgléjte rejſsnyzo tega, kar ſim po JEſuſavih beſsedah: *Date, & dabitur vobis.* Dájte, inu vam ſe bode dalu: govóril od ſgoraj, rekozh: *Animabus quid quid datur, copiosè præmiatur, & bene refunditur.* Duſham kar ſe kol ſhenkúje, uſe obilnu ſe plazhuje, tàr dobru pourazha ſe. Kir tu takú ozhitnu vidimo nad to Vdovo, kir ta na meſte teh 20. krajzerjou, 300. slatou je prejéla: kir ta ſkusi eno S. Maſho je tega Goſpúda is viz, inu tega Synú is rook teh Shouraſhnikou odreſhyla. Sa tu, *Date, & dabitur vobis.* Dájte, inu vam ſe bode dalu. Kir, kakòr ſhliſhala je S. Brigita: te Duſhe proſset sa te, katéri nym pomágajo rekozh: *Da Domine omnibus, qui nobis ſuccurrunt, centuplum in hac vita.* Daj, daj, povérni, O Goſpud! tem katéri nam perſtópjo inu pomágajo, ſama ſtu ú tem

Num. 17. Thema. Synop.

S. Brig. l. 4. Revel. 3.

shjuléjnu. *Date* Dájte tedaj O lubi Chriſtiani! en dar tem ubógim Duſhizam. Vzhite ſe od te S. Divize Gertrude, ali Jederte. Kir ta uſe, kar je ſtúryla, ali terpéla, uſe je oſtrala G. Bogú sa ubóge Duſhize ú Vizah, tar is nje velikim inu obilnim nuzam inu dobizhkam. Sakaj ta.

Numa 18. Kir en dan miſlila je ſama pèr ſebi, de sa ſe nizh dobriga ni ohrányla, sazhela ſe je bila báti, de bi ú teh Vizah po ſmèrti naterpela. V'tem perkásal ſe je JEſus nje, tàr ogovóril je to, rekhózh: *Filia, ut videas.* Mvoja hzhy, de vidiſh, kakú meni ta lubésan, katéro ti tem Duſham káſheſh, dopáde: imáſh vèjdet, de jeſt sa vol te uſe tvoje grèjhe od puſtym, inu uſo ſtrajffengo, katéro bi ti bila terpéti iméla sa vol tajſtih, tebi saneſsem. Ja, kir ſim nekedaj oblúbil ſtú sa enu povérnyti; takú jeſt tebi hózhem ſhe eno vehſhi zhaſt ú Nebeſsih ſturiti, kir ſturil bom uſe tajſte Duſhe, katérim ſi is viz pomágala, na tvojo poſlednjo vrro is Nebeſs h'tebi priti, inu tvojo duſho h'meni is zhaſtjo perpeláti. O nuz! O dobizhik preveliki! gdu ſe na bo po tebi poſliſsal? gdu bode ſedaj takú len, de na bo tem duſham ú teh vizah is enim daram perſtopit ſe podvisal? kir JEſus, to nym ſturjéno pomuzh takú obilnu polóhna, plazha inu povérne tukaj, inu tamkaj: tukaj na tem ſvejtu, ú tem zhaſsnim; inu tamkaj ú tem vezhnim shjulejnu.

Caſpar. Thaush Matre Dolor. p. 3. c. 7.

Num. 19. Tukaj pravem: na tem ſvejtu inu ú shjuléjnu polohna G. Bug to lubésan, katéra ſe tem Duſham iskáshe: prizha uni ú te Duſhe Salúbleni Sholnèr, katéri kir snéshil ſe je ú navárnoſti ubit biti, temu perſtópile ſo te duſhe bile takú, de, bily ſo ty Shourashniki ſkusi nje odgnani, inu on is uſe ſmèrtne navárnoſti reshen. Dalej ſprizhuje to rèjſsnyzo uni prutje Duſham andohtlivi Mashnik, katéri, kir bil je pred Shkoffam ſvojm satóshen, de bil bi imèl ſtraffan biti; tega ſo pred uſo shkodo, shpotam inu ſtrajffengo te duſhe k'eni sahváli is zhaſtjo prehranile. She dalej ſprizhuje tu, de G. Bug polóhna tukaj ú shjuléjnu te, katéri tem duſham pomágajo: uni Shlahtnik, od katériga pishe *Heroldus.* Bil je en shlahtni Goſpud katéri ſturil je veliku dobrute tem Duſham ú vizah; ta jéjſdil je ob enim zhaſsu memu enih gáug, pole! ta obésheni ſtópil je is teh, perjél je sa kojna rekozh, nabui ſe, odſtopi: puſti mene sánſeſti. Ta ſede, dirja, pride h'tem ſkritim Shouraſhnikam; katérih shtirje uſtrelili ſo na tega obéshenega, kir ſo menili, de je ta Shlahtnik; ali ſabſtojn. Skusi katéru bil je ta shivi pred ſmèrtjo ohránjen. Vezh, vezh drugih sa-óge! bi narajtat, katéri prejeli ſo druge gnade inu dary od Duſha inu od Buga

Spec. Exem. di- ſtinct. 3.

Cantipr l. 2. de Apib. p. 14 c. 53.

Herold. c. 18.

na

na tem ſvejtu, ú shjuléjnu sa tu; kir ſo tem ubógim Duſham pomágali. Ali: kir ty ſprizhujejo sa doſti. Sa tu, puſtym uſe druge, inu ſtopim h'tem, katéri prizhajo; de. *Animabut quid quid datur, copiosè premiatur, & benè reſunditur.* Duſham kar ſe kol shenkuje, tu obilnu ſe plazhuje, dobru tàr povèrne ſe. Stópim pravem: h' tem, katéri prizhajo, de. Dabru je dajat te proſhene dary tem duſham: de dobru je, inu nuznu je darúvat te Mertve: kir veliku nyh daruvàni ſo bily nasaj is vehſhimi gnadami ú ſmèrti, inu po ſmèrti; kakòr prizha nam tu, de ſklenem, kar. *Synop.*

Bere ſe ú Buquah S. Ciſtercienſerſkiga Ordna, od te S. Nune, inu Divize is iménam Aleydis: de. Letà, kir ſkusi perpuſhéjne Boſhje bila je uſa gobova, turóva, rajnena, inu takú uſa polna zhervou poſtála. Per tem mankalu ni klájna, bodlájou, putegrama inu drugih bolesni: per katérih bila je uſelej veſséla, inu uſe lete offrala je G. Bogú, sa ubóge Duſhe ú vizah. Katéru dopadlu je JEſuſu taku, de: kir priſhla bila je ta ſadnja vrra te S. Divize; perkásal ſe je Chriſtus, is njegovo S. Materjo Mario, inu is veliku drugimi Svetnyki: ſtópil je h'nje, inu objèl je to S. Divizo, rekozh: veliku ſi preſtála inu preterpela: veliku ſkusi to tem Duſham iskasano lubésan ſi saſhlushila: sa tu pridem h'tebi. *Ut Coronâ.* De is to crono teh Martyrnikou inu Diviz cronana is mano gredeſh ú Nebeſsa. Na katéru puſtyla je *Aleydis* to duſho, katéra ſhla je is JEſuſam, Mario inu is drugimi Svetnyki ú Nebeſsa. O lohn naiſrezhéni te lubesni prutje tem Duſham! katériga je ta S. Diviza prejéla. Sa tu O Chriſtiani! hózhmo my tega deleſhni poſtáti? Ah is njo bodimo miloſtivi prutje tem ubógim Duſhizam: ubúgajmo JEſuſa, dajmo nym, kar proſsjo, inu dalu ſe nam bode, kar my bomo proſsyli. O JESU! bode nym gnadlju, bode nym miloſtju. *Requieſcant in pace.* Puſti letè ú miru pozhivat. AMEN, AMEN. *Num. 20. Epilog. Menol. Ciſterc. die 11. Junii.*

TA CIII. PRIDIGA.

Na I. Nedela Meſza Vahtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Od Bratoushne vezhniga S. Roshenkranza.

Synopſis.

In anguſtijs ſuſpirantes,
Adjuvat & Agonizantes,
Roſarium perpetûum.

Sapopádik.

V'theshavi na poſledni zhas,
Vſim pomaga Mariæ razhas,
Vezhni Roſhenkranz.

Thema.

Inſinitus enim theſaurus eſt hominibus: quo qui uſi ſunt, participes facti ſunt amicitiæ Dei. Sap. c. 7.

Breſkonzhni shaz jé tem ludem, katériga kadèr nuzajo, poſtali ſo deleshni, te perjáſnoſte Boſhje. *Ibidem.*

Num. 1. MNokatériga saúſetja inu upraſhájna je en ursah una Evangelſka hiſtoria, od tega Judouſkiga Firſhta is imenam Jairus 12. lejt ſtare hzhere. katéri ursah tega sauſsetjá inu upraſhájnja, ima ſvoj sazherik, ali ishaja is te mnokatéroſte tega popiſsuvajna teh Evangeliſtou: ſakaj, oku ſi lih Matthæus, Marcus inu Lucas ſglihajoſe ú tem, de en Firſht te Judouſke Synagogæ is imenam Jairus, perſhel je bil ob enim zhaſsu pred Chriſtuſha, ter proſsel je sa ſvojo hzher: venner ú letem videta ſe nekolku super Marcus inu Lucas S. Martæushu, kir Marcus prave, de kadar perſhel je pred Chriſtuſa, djàl je: Goſpud mvoja hzhy pojema; *in extremis eſt.* S. Lucas pak; *moriebatur* je umirala: inu k'sadnimu Matthæus, *filia mea modo defuncta eſt:* mvoja hzhy je ſedej umerla: katériga mnokateriga inu ſuperniga Evangelſkiga popiſsuvajna de ſaſtopi ſe ta ursah, inu ſglihajo ſe ti Evangeliſti, poſhlu ſhajo kaj zhes letú pravio Euthymius inu Toletus, de uſe terje prau inu rejſsnyzhnu piſsali ſo, ſakaj ta Jairus, kadàr ſhàl je is hiſhe od ſvoje bolne hzhere h'Chriſtuſu, tedej koker piſheta Marcus inu Lucas billa je, *in extremis*; na sadnjem: inu *moriebatur:* umirala je, inu pojémala: kadar bil je pák na pote, povedanu je bilú njemu od enìga, njega dotekozhiga hlapza, de, koker piſhe S. Matthæus, umèrla je bila ta hzhy, katéru ni enu od druſiga delezh, koker pravi ta imenitni Comentariſt Joannes da Sylveira: *Nulla eſt diſcordia inter ſacros Evangeliſtas, ſed omnia coherent optimè:* temuzh ſgliha ſe popolnama: po katérim isglihájnu teh Evangeliſtou, ſglihat ſe enu ſtoji naprei, namerzh ta proshnja, katéra, po dopovedajnu te hzherene ſmerte, ſtúril je bil pred Chriſtuſam ta shaloſtni Jaiuus, rekozh: *Veni impo-*

Mare 5 Luca 8. Matt. 9 Euth. in locum Matt. cit. Toletus in c. 8. Luca.

Sylveir. l. 4. c 29 q. 1 Num. 2.

Matt. 9.

ſe manum tuam ſuper eam & vivet: pridi O Goſpud, poloshe na mvojo mèrtvo hzher tvojo rokó, inu bode shiva: katéra obudi enu upraſhajne per teh Vzhenikih, de upraſhajo: ſakaj djàl je ta Firſhe prutje Chriſtuſu, pridi inu poloſhi na mvojo mèrtvo hzher tvojo rokó? inu diàl ni, pride inu jo od ſmèrti obúdi? katérim ſturiti sadoſti: dgovory S. Petrus Chryſologus rekozh de ſa tega volo djàl je ſamú, pride, inu poſtáve na njo tvojo rokó, inu ne pride ter jo od ſmèrte obude, ker: *credidit Deo, quia eadem manu qua creatam ſenſerat filiam reduci poſſe ad vitam noverat.* Veruval je, de is tajſto rokó, is katéro je njo ſtuaril, ſamore tudi ſkusi ſamú dotikajne njó òd ſmerte obuditi, nje pomágat, oſdravit, inu navarnoſte te ſmèrte, tega ſgubléjna oditi ſturiti. *S. Petri Chryſolo ſerm 13*

Letému imenitnimo Fìrſhtu te Synagogæ Jairuſu, enazih ſem ter tie po ſvejtu, veliku vidi inu ſamèrka ſe, katéri kir vidio ú njeh Duhu umirat inu pojémat ſvojga raunu Bliſhniga; kir vedó, de njeh veliku ſem inu tam po ſvejtu leſhi ú te ſadnje inu ſmèrtne navarnoſte inu potrebe; gredo h'Chriſtushu, proſsjo: *Veni, & impone manum tuam.* Pridi O lubeſnivi JEſus, inu poloshe tvojo rokó tvoje gnade inu miloſte na nje, katéri drugi neſso, kakòr ti Bratie inu Seſtre te preſvete Bratouſhne, tega vezhniga S. Roshenkranza, katéri nuzh inu dan, *tota die & tota nocte in perpetuum non tacebunt*: Na vezhnu namouzhe, inu nabodo mouzhali, klizat na pomagaje Chriſtuſa is njeh molitoujo S. Roshenkranza, tem, na ſmèrtne poſtele, ú te ſadnje navarnoſte inu potrebe ſnajdenem inu leshezhem raun Bratam inu Seſtram: katéri po nozhe inu po dnevi ſtoje na ſtrashe ali vahte, zhes ſvoje raun glide tega ſkriunu saſtopniga Marjiniga trupla, tu je te S. Bratouſhine Roshènkranza MARIÆ Divize, katéri naſpuſte nobene ure, oku ſi lih tajſtih je ú enim lejte 8000. ſedem ſtu, inu 60. ja napuſté nobéne minute praſne, inu bres molitve, ú katéri, koker upil inu proſsil je Jairus ſa ſvojo na ſadnim, ali ú pojemájnu leshezho hzher rekozh: *Veni Domine*: pridi O Goſpud, inu poloshe tvojo roko na mvojo hzher, & *vivet*: ter bode shivela: upijejo inu proſsjo sa te na ſmertne poſtelle ſnajdene inu leshezhe raun Brate, ſkusi te 100. inu 50. Ave Marji, 15. Ozha naſhou, inu 15. Verr, inu k'ſadnimo, ſkusi une 15. krat, po ſlednih 10. Ave Mariah; po ſlednim Ozha naſhu inu Vere, rezhéne beſsédе: ſkusi tvojo britkuſt, inu teſku ſapuſhéjne O dobrutlivi JESU, nasapuſte tajſte, katéri ú lete ure umirajo: upijejo pravem, inu ſamu h'temu, de be pomaganu billú tajſtim: debi odſhle te navarnoſte: debe præmagali te Shouraſhnike; debe ubeſháli temu pogublejnu, debe sadubili tu *Luc. 26. 6.*

Iſvelizhajne, inu debe ú tajſtim ſrezhnu ter veſselu shiveli na vekumaj: katéra velika dobrúta inu lubesen ſami ti katéri molili ta S. Roshenkranz sadóbe, prejmo inu tajſte deleſhne poſtanejo, po mvoih odſgur iſrezhenih, inu sa en grunt mvojga prizhniga govorjéjna, poſtaulenih beſsédah: *Infinitus enim theſaurus eſt hominibus, quo, qui uſi ſunt, participes effecti ſunt amicitiæ:* En naisrezheni ſhaz je tem ludem, ſaſtopem ta S. Roshenkranz, karériga, katéri nuzajo, tu je: mollio, poſtáli ſo, poſtáneo, inu poſtáli bodo deleſhni te bratouſke molitve, dobrute, ja ne le njeh ſameh, temuzh tudi, *Amicitiæ Dei*: te perjasnoſte Boſhje; tega vezhniga veſsélja, inu veſséliga Iſvelyzhajna.

Sap. c 7.

Katéru de rèjſsnyzhnu je: hozhem rezhe: de tu bitje ú te Š. Bratouſhine S. Marjiniga Roshenkranza, inu tajſtiga vednu ſhpugajne ali ismolejne, sa reſnizha pride tem Bratam inu Seſtrem k' enimu naisrezhenimu ſhazú, is katériga deleſhni poſlanejo na njeh poſledni zhaſs, teh vezhnih molitou, is katérimi ſo pred telkain navarnoſtme prehrajneni, pred Shouraſhniki obaruvani, sa volo katérih uredni poſtanejo, de JEſus poloſhi na njeh ſvojo roko te gnade inu miloſte, de shive inu ſo telkajn njeh Iſvelizhani: uſel ſem ſe doneſs, kakòr na ta ner vehſhi Praſnik te Svete inu vezhne Bratouſhine naprèj iskasati inu povedati: prutje pak tudi, inu ſizer h'pervemo, reſlothiti, kaj je? inu ſakaj ſe imenuje vezhna te S. Bratouſhine molitov teh Vrr? k'sadnimu pak opomnet, inu k'vedne ter ſtanovitni molitve te Vrre, te Brate, Seſtre te Bratouſhine, ja te druge tudi, ker teh molet nemajo, k'derſhajnu tajſtih, tu je: Vrr, ſpodbóſte ſe hozhem poſliſsat: katéru ſaſtopet proſsem bodo kmouzhajnu, inu poſhluſhájnu perprauleni.

Num. 4.

Propoſ.

Oku ſi lih Bug V. M. ú ſtarem Teſtamentu ſapoveduval je tem Iſraëliterjam mnokatére offre, ob guiſhneh zhaſseh ſebe perneſti naprej inu offruvate, vener hotel je ſhe, debe is eno vezhno ſhluſhbo pozheshen bil, poſhtiman, inu poſhtreshen, katére ſhluſhbe viſho povedal je ſam Moyſeſu, inu sapovedal de on ima tajſto povedat temu folku rekozh: *Præcipe filijs Iſraël ut afferant tibi oleum de arboribus olivarum puriſſimum*: Sapove tem Iſraëliterjam, mvojmu iſvolenimu folku, de perneſso tebi tu ner zhiſtiſhi ojle tega dreuja, letú imaſh poſtávit ti ú to lampo, katéra ſtoji pred ferenkam tega altarja: Aaron pak tvoj Brat, inu njegove Synove imajo tajſto perprávit, persgat, inu popraulat, de ſvetilla bode inu gorella do jutra pred Bugam: *perpetuus erit cultus per ſucceſſiones eorum à filijs Iſraël.* Letú ima biti ena vezhna navada per teh Iſraëlſkih Otruzeh. Katéra sapovedana navada debe oſtala po njegove, tu je. Bothji volle

Num. 8.

Induſtrio

Exo. 27.

volle, ter de bi ſe Bogú ena vezhna ſhluſhba iskasuvala; ſapovedal je bil ob enim drugim zhaſsu, kir billa je njemu ta vedna, ja vezhna zhaſt luba, inu perjetna. de: *cremabitur* uſak vezher imaſe ena ſhivinze h'temu offru saklat, na altar poſtávet, inu ſashgate, ter *tota nocte cremabitur uſque mane*: uſa nuzh notre do jutra ima ſe shgat inu gorete, ta ogjen pak imaſse raunu tude na tem altarjo imet inu dershate: *Ja tude, locutusque eſt Dominus ad Moyſen dicens:* Levitici 6. *præcipe Aaron & filijs ejus: ignis in altari ſemper ardebit*: govóril je dalej G. Bug temu Moyſesu rekozh: ſapove Aaronu inu njegovim Synovam, de ta ogjen ima uſeſkuse goréte katériga obdershate inu rediti ima en Maſhnik, perkladat te derva ú jutru uſag dan ſgudaj, inu na tajſtiga te offre pokladat: *ignis eſt iſte perpetuus qui nunquam deficiet in altari.* Leta ogjen ima vezhni ogjen imenuan biti, ker on nigdar na altarjo naſme pomankat, ugaſnet, umert, jeinat, inu h'konzu priti.

Letú, kar ſhlisháli ſmo, de hotel je Bug V. M. iméti ú Starem Num. &c Teſtamentu vidi ſe ſhe dan donaſhni, letú hozhe tudi iméte od teh Chriſtianou: kir, kar ſturil, inu ſturiti ſapovedal je tem Iſraëliterjam, bilú je ena figura letéga, kar ſturil je ú tem novem, inu od naſs hozhe ſturjenu iméte: De hozhe letú pravem iméte tu je: ta vezh- Gloſſ. no zhaſt, ſhluſhbo inu ſhposhtuvájne, ta ogien, dary inu offre; mor in ſprizhuje *Gloſſa moralis*: katéra prave, inu reſloſhi uſe tu neke- c 6. Lev. dajſhne na naſhezhaſse, rekozh: *Per filios Iſrael intelliguntur Chriſtiani*: Skusi te Iſraëlitarje ſaſtopjo ſe ti Kersheniki, *qui debent afferre oleum, id eſt: pietatis fructum.* Katéri perneſti imajo tu zhiſtu olle, tu je ta ſat te andohti, te Bogabojezhnoſte, katéru ima ſe pershgat ſkusi te dobre dela, ſturjéna h'zhaſte Bogú, inu k'nuzu temu zhloveku: kir ſkusi tu olie, leté ſturjéne delá h'zhaſti Boſhji, inu h'nuzu temu zhloveku ſo pomejnene, koker pove Gloſſa marginalis rekozh: *Per oleum, per quod gratia luminis præſtatur, inter-* Gloſſ. *na dilectio mentis, & opus miſericordiæ deſignatur*: Skusi tu olie, marg in ſkusi katéru da ſe nam ta ſvetloba, pomenena je ta notrejna lube- c. 27. Exod. ſen, inu te ſunaina della te miloſte, katérih tu pervo, namerzh ta lubéſen, sadéne Bogá po uni ſapovede, ti imaſh Goſpuda tvojga Bogá is celiga tvojga ſerzá, miſli inu dushe lubiti: tu drugu pak Matt. c. sadene tega raun Bliſhniga, po uni drugi ſapovede: *Eſtote miſeri-* 22. *cordes*: bodite miloſtivi, katéru ſamu je tajſta vezhna zhaſt, ihluſh- Luc. c. 6. ba inu ſhposhtuvájne: tajſta vezhna luzh, katéra ú tem S. temple te S. K. K. Cerkve bres nehajna gori, inu ſvete: kir ú lete ſame te dobre della ſamú ſe ſvetjo, inu ta pravi Bogú perjétni offer ſe ſnaide, na tem altarjo teh brumnih inu Bogabojezeh ſerz, kir tu ſerze

trga

tega zhloveka takú je imenvanu koker ſprizhuje ta ſpred imenvana
Gloſſa. Gloſſa: *Altare myſticè dicitur cor humanum*: na katéru ſkusi Bogú
marg. na zhaſt goreti ima ta ogien te lubeſni; ſkuſe na letem leshat ima ta offer teh dobrih del, tega uſmiléjna, te miloſte prutje temu raun zhloveku: katéri ogien redi, inu varje de naugaſne, h'katérimo perklada ta Maſhnik, ſam S. Duh, katéri je. *Sacra dans* koker ta Sacerdos, tallauz teh gnad inu ſvetih dary, perlaga veden nove dary te gnade, ſkusi katéru perkladajne obdèrſhi ſe tajſti, tu je: ta ogien te lubeſni na altarju tega zhloveſhkiga ſerzá na vekumaj, ſakaj noter do konza tega ſvejta ſnajte bodo letáka zhlovéſhka ſerza ú tem temple S. M. K. K. Zerque, na katérih po volje Boſhji gorel bode ta ogien te lubeſni prutje Bogú; inu na taiſtim ti offri teh dobrih dell, ſveterega djajna, tega uſmilejna, te miloſte prutje temu raun Bliſhnimu bodo ſnajti.

Subſebnu pak pravem jeſt: ſnajde ſe ta ogien, ta luzh te an-
Num,9. dohti, inu ta offer te lubeſni, miloſte inu tega uſmilejna prutie temu raun Bliſhnimo, ú tem temple te Svete inu vezhne Bratouſhine Roshenkranza Mariæ Divizæ: katéra poſtavilla je, inu hozhe imete, de nejmaſe nobéna minuta ſpuſtiti ú cellem leté, ú katére bi ſe
Conſir. moglu rezhe: de ugaſnil je ta ogjen te andohte, te lubeſni; inu pomankal ale ſmankal je ta offer tega vſmiléjna: ſakaj, okú ſi lih druge Brathouſhine, katére h'zhaſte G. Bogú, koker je S. Troyze, S. R. Teleſsa, Chriſtuſhaviga terpléjna, inu druge: koker tude h' zhaſte Mariæ Divize inu druſih Svetnikou ſo poſtaúlene, ſtavjo naprèj inu ſapovedujéjo tem bratam opraulat gviſhne molitve inu druga duhouna opravilla, venner leté ú zaſseh jejnajo, terpe majhenu zaſsa, inu pomankaja: leté pak præſvete Brathouſhine tega verhniga Roshenkranza molitou naſmanka, najejna nigdàr, thèmúzh nje luzh, nje ogjen te lubeſni, *ſemper ardet*, gori bres nehajnja: kir ty Bratje tajſte pó cellem dolgem inu ſhirokim ſvete, ú cellem lete pó nozhe inu pó dneve ſtoje ú te molitve, mollio ta S. Roshenkranz: já okú ſmanka eden, tu je zhe posabe, ſamudi ale na molle eden ene Vrre, ſo ſhe druge, katére raunu ob tajſti Vrri mollio, ta offer tega Vſmilejna, na altariu njeh ſerza, na ognju te lubeſni ſa ſvojga raun Bliſhniga, ſa ſvojga raun, na ſmertne poſtele, na ſadnim, ú te ner vehſhi navarnoſte ſnajdeniga brata, offrujejo: is katérim koker en drugi Jairus Chriſtuſa na pomuzh tajſtimo priti, klizhejo: *pridi, Veni rekozh: & impone manum tuam, & vivet.* Pridi O lubeſnivi JESUS k'njem is tvojm ſpominam, ſpomnje na nje, ſkusi tvoje ſaputhéjne naſapuſti tajſte, katéri ſedaj umirajo: pridi njem h'pomuzhi, poſtávi na nje tvojo roko, te gnade ter bodo shi-

veli

veli, premagali te ſhourashnike, preſtali shiher ta navarnoſt, odſhle temu pogubleinu, inu sadubili tu Iſvelizhajne. *Oh! Infinitus enim eſt theſaurus, ſa reſniza, hominibus*, en naisrezhenu velik ſhaz je tem ludem ta S. Roſhenkranz; katéri taiſtiga ſh'pugajo, inu molio, kir, *participes facti ſunt amicitiæ*: poſtaneo deleſhni take perjasnoſte inu dobrute, katéro iſkasujejo ti Bratie inu Seſtre te vezhne Bratouſhine Roſhenkranza Mariæ Divize. *Sap.c.7.*

Te vezhne Bratouſhine pravem: katéra kaj je? inu sakaj ſe takú imenuje? kir odſgur oblúbil ſem povedat, vedet tedei imajo, de letá Bratauſhina, katéra vezhno, ali pak vezhniga Roſhenkranka imenújemo, ni ena nova, poſebna, inu ſamaſoina Bratouſhina, koker mnokateri, katéri letéga nasaſtopjo, menio: temuzh je en leſtne tal koker je en tal tega derveſsa en odraselk ali véja, te S. Bratouſhi ne Roſhonkranza Mariæ Divize, katéra vezhna Bratouſhina uſe ima enaku molitve, koker ta druga, ſamú letá ima ta prideuk, ali letú vezh ima, koker ta druga; de ona, ſaſtopio me, pravem tega vezhniga Roſhenkranza po ſlednih 10. Ave Mariah, inu Ozhe naſhu, mole eno S Véro, inu ta kradka molitou: ſkusi tvojo sadnio bridkuſt, inu teſku sapuſheine O dobrutlivi JEſus, nasapuſti taiſte, katéri leto uro umirajo: Amen. Kateri pak lete naſnájo, taiſti na sadnje tega Roſhenkranza perſtavet imajo 3. Ozha naſhe, inu 3. Ave Mariæ: katéra Bratouſhina poſtávil je ſkusi Boſhje noterdajajne, inu teh Papeſhou perpuſhajne en bogabojezhi Moſh, Ordna S. Dominica, is iménam P. Joannes de Altamura, h'troſhtu, nuzu, inu pomuzhe tem umireozhem Bratam inu Seſtram S. Roſhenkranza: inu ne sa te mèrtve, koker eni menio; ale pa sa druge, koker sa greſhnike ali sa druge duſhne, inu teleſne potrebe: ſakaj letú bi bilú zhes volo inu zil te Bratouſhine: ſakaj ona poſtavi ſamú h'temu zillu inu konzu letó molitou te vrre, debe taiſtim, kateri ú taiſti urri pojemajo inu umirajo, inu nemorejo ſpomnit, ne poklizat na pomuzh Boſhja inu Mariæ Divize, ti Bratie pomagali, inu klizali niem na pomuzh Chriſtuſa inu to miloſtivo Mater Maria Diviza; debi ú njeh gnadi ſturili to ſmert, premagali te hudizhe, odſhli temu pogubleinu, inu sadubili tu nebeſhku veſſelie, inu Iſvelizhajne. *Num.8.*

Sakaj pak pravi inu imenuje ſe vezhna, urſah letéga lehko ſaſtopjo, is tega kar ſmo odſgorai shliſhali: katéru drugu ni, kakor ta bres nehajna ſturjena inu delana molitou tega S. Roſhenkranza, sa volo tega nuzh inu dan ſtaina, zhuveina inu ſtanovitnoſte ú te molitve teh Bratou inu Seſter taiſte, sa volo ker naſmudi ſe ne poloviza, ne en fertelz, ja ne ena minuta teh urr, ú katérim *Num.9.*

bi ſe moglu rezhe: de nobeden is Bratou naſnaide ſe ú molitve; ne nabeden nakl:zhe na pomuzh na pomagaje Chriſtuſa inu Maria, letem, kater: ſtoje na ſadnim, inu pojemajo.

Num. 10. Is katériga vidimo inu ſposnate ſamóremo, de tu, kar govóril ſem odſgoraj rejſnizhnu je bres Zvibla: de ta S. Brathouſhina ohrane, imma; inu iskaſuje unu, kar pod figura ſtariga Teſtamenta hozhe inu ſapoveduje Bug V. M. immete, namerzh: ta vezhno luzh, ogjen inu plemen te lubeſni: inu na letem te dary inu offre te miloſte, dobrute inu Vſmiléjna prutje tem vbogem, inu sa reſniza potrebnem umireozhem: sakaj oni, tu je. Ty Br:tie, inu Seſtre tajſte veden, já ſkuse, inu bres nehajnja perkladajo h'tajſtimo te derva, tu olje te lubeſni, teh dobreh dell ale diajnje, proſsjo právem is tem Jairu'am, Chriſtuſha na pomágaje rek zh: *Veni*, pridi, pridi O lubeſnivi JEſus is teh viſsozeh Nebeſs h'tem na ſinertne poſtelle letbezhem, na sadnim ſnajdenem Bratam, Seſtram, ja tude tem drugem, *& impone manum tuam*: iſtegne zhes nje tvojo mogózhno rokó; preſhene od njeh te peklenſke Duhove inu Smotniauze: *Impone manum tuam:* poterde tajſte ú njeh te'eſni ſlabaſti, inu zaglivoſte te Duſhe: daj taiſtym eno právo grevengo inu ſpoſnajnje njeh grehou. Kadàr leti bodejo ſhe umerle: *veni impone manum tuam:* pridi O lubeſnivi JEſus! pridi, poſtave na nje tvojo miloſtivo rokó, obiéme taiſtih Duſhe, iſtegne tvojo gnadlivo rokó, prime is tajſto njeh Duſhize, pelle tajſte is teh reu ú tu vezhnu veſselje inu Iſvelizhajnje. Sedej ſpomnite, ale le reſnizhnu n:, de ſnajdeſe per te S. Brathouſhini, ſnajdeſe ta vezhni ogjen, ta vezhna luzh, ta offer na tem ognje, kakòr hótel je G. Bug ſkuse uno sauſhliſhàna figura S. Piſma imet: sa tega voló ſpodobnu moglu bi nas letú opomnet inu ſpodboſt ú trumah priti h'te S. Brathou:hine priti h'tajſti pomúzhi, priti inu is drugimi Bogabojezhime brate inu Seſtrame tajſte, uſhgate ta ogjen te lubeſni, inu na letéga poſtaulat ta offer tega dobriga diajna, ſlaſte pak ker per nje ſnajdeſe ſhe nekaj druſiga, katéru polnu je troſhta, polnu veſsélja, inu vupajna: k'letega saſtopnoſte.

Num. 11. *Plutar. in Romulo.* Piſhe ta nekadaiſhni Piſsar Plutarchus, de tu celimu ſvetovu ſnano Rimſko Meſtu poſtáulenu je bilú od dueh imenitnih Goſpudou is imenam Romulus, inu Numa Pompilius: ta perve poſtávil je taiſtimo tu oſsidie; ta drugi pak guiſhne poſtave, po katérih imeli ſo shivet ti Stanuvauzi ali Purgarji, ter tem Bogovam njeh ſpodobna zhaſt, koker je on præproſtu menel, iſkaſuati. V' med teme, tu je poſtavame, poſtávil inu sapovedal je bil de ima ſe ta Bogina Veſta is ſubſebno zhaſtjo ſhposhtuvati inu zhaſtiti, h' kate-

katériga dopolnejnu poſtávil inu iſsidal je bil eno hiſho, ali Chlosbter, ú katériga poſtávil je bil úenem guiſhnim ſhtiveine-nekolku nadollhnih Dekelz, katere imenval je: *Virgines veſtalias:* ali Dekelze te Bogine Veſtæ? katerih djajne inu dellu billú je trujinu: *Vigilare, adſervare ſacrificare?* zhujte, varuvat inu oſtruate: ſakaj? pak letú ſamú imeli ſo opravet, urſah je letá, kir ta Pompilius ſapovedal je bil en ogien naredet, inu sakuriti, inu na tem bres nehajna offruváti, debe letá ſkusi tèrpel inu shivel: de bi ſkusi nje, tu je Veſtæ offruvalu, poſtávil je bil leté, de bi per tem ogniu zhulle, taiſtiga varvale inu redile, ter na taiſtim te Veſtæ offruvale. Letú pak ſturil je h'temu konzu, koker ſamerka inu pishe Florus, de bi te planete inu ſuesde, njem ú nieh potrebah pomagale, tu Rimſku krajleuſtvu varuvale, inu pred uſo napaſtjo branile: kir one, tu je te ſueſde ſkusi, inu bres nehaina zhujejo, ſuetjo inu pomagajo, takú tudi imajo te Divize ſkusi zhute, ta ogien te Veſtæ ſkusi varuvat, inu h'zhaſte offruvate: inu letú is lerega, koker piſhe Livius, kir; koker diali ſo ti Rimlani, kadar ſmankal bode inu ugaſnil ta ogien, tedei ſtala bode temu Rimu naprei ena velika napaſt, ſleh, nadluga, navarnoſt, ja zelu podreine inu konz, njeh, inu tega Meſtá.

Vide Theatr. vit. humanæ. V. Veſtha.

Livius. l. 28.

Snajde ſe, djal ſem odſgoraj, poleg tega vedniga vshigajna, inu varuvaina rega ognia te lubeſni: ter tega bres nehajna terpezhiga offruvajna, tu je: iſkasuvajne te Miloſtæ prutje tem potrebnim umireozhim, per teh Brateh inu Seſtraſt Bratouſhine S. Marjiniga inu vezhniga Roshenkrazna: She nekaj druſiga, katéru pride njem, inu drugim k'velikimo nuzu, troshtu, inu veſselu, je vezh koker reſnizhnu: katéru drugu ni, ampak ta pomuzh te Krajlize S. Roshenkranza Mariæ Divize, katéra veliku bul varje te ſvoje, koker varvala je ta Veſta, koker ſo preproſtu menili ti Rimlani, to Rimſku Meſtú inu taiſtiga Stanuvauze, ali Purgarji: ſakaj ona takú is tem ogniam te lubeſni, inu offram te miloſti na pomuzh, tem potrebnim od teh Bratou inu Seſter poklizhana, ſkerbi, brani, hrani, varuje ter napuſti tajſtim sgoditi kaj hudiga: kir ti drugi Bratje, koker une Veſtalſke Deklize nezh nadelajo druſiga taku rekozh, koker zhujejo ú te molitve, varujejo ta ogien te lubeſni, de napogaſne; inu oſtrujejo na taiſtim tu Bogú inu Marji perjetnu ter lepu duſhezhe kadillu S. Roshenkranza: sa volo katériga Maria, koker pravi S. Hieronymus: *Non ſolum adſtat agonizantibus: ſed & obviat ijsdem:* Naſtoij le ſamu prizhna tem umireozhim, temuzh tude pride taiſtim naprutje, inu h'pomúzhi: kir taiſta teh ſvoih, teh od Bratou inu Seſter ſkusi to molitou perporozhenih

Num. 12.

S. Hier. in vita Epiſt. ad Euſtoch.

dushe jemle gori, inu vode ú to Isvelizhaine, koker vidila je njo ú enim prikasni S. Maria Magdalena de Pazzis, koker bere se ú nje shjuleinu: ú tem iskasuvajne, kir vidila je sedete njo ú enim tla. tem zholnu, per nje velikú njeh prutic taisti andohtlivih, katére use pelala je prutje Nebeisam. po nje lestve besede inu obetainu, kir diala je prutje eni Bogaboyezhi Dushi: *Ego omnibus mihi devotè & sanctè servientibus in agone illorum adstare volo, illósque defendere custodire & solari:* Jest usem tem, katéri meni andohtlivu inu svetu shlushjo, na njeh puslednjo uro hozhem prizhna biti, taiste varuvat, branet, inu troshtati: Is katériga use se vidi, inu sposna resnizhnu, kar dial sem odigorai, h'katériga sastopnosti usel sem h' pomuzhi une Rimske, inu Vestalske Dekelze, namerah: de polek tega ognia te lubesni, inu offrou tega vsmileina, prejemajo to pomuzh, ne od ene Bogine, ali Malika, od ene Vestha, koker menilli so ti Rimlani od nje prejemate: temuzh od te, katéra samóre per G. Bogú, tu, kar usi ti drugi namorejo: prejemajo pravem shusi molitou teh Bratou ti ubogi potrebni umirejozhi: subsebnu pak inu h'pervamo ti kateri spugali, nuzali inu molili so ta S. Roshenkranz, sakaj skusi tega postanéjo deleshni, *participes facti sunt* Marijne pomuzhi, gnade, milosti, perjasnoste: ne le Marijne, temuzh tudi *amicitiæ Dei* te perjasnoste ali perjatelstva samiga G. Bogá, koker lerú vidimo nad tem, kar.

In vita S. 4. c. 23.

Berem ú buquah resodoveina S. Brigittæ, de letá S. Vdova, pó, inu pred smèrtjo svoiga Gospúdarja iménam Vlfo vishala inu uzhila je zelu lepú inu svetú svoje otroke, de te druge spustim, vidi se nad nje Synam is iménam Carolus: sakaj, kir letega rounala je od mladosti h'tem tugentam, inu bogarodnosti, pershil je bil ú te andohti pruje Marji Divizi, de nigdar ni samúdil moliti ta S. Roshenkranz: ja zelu pustil se je shlishat rezhi: de kadar bi se moglu sgoditi, de bi Marji le eno samo minuto odusétа bila ta velika zhast tega Boshyga Materstva: tu je: de bi se le ena sama minuta moglu rezhe, de Maria ni Mati Boshja; takú raishi bi jest hotel ú ta paklenski ogien skozhiti, de bi le ona per te zhastè ostala: skusi katero andoht prutje Marji, sadúbil je bil od G. Bogá silnu veliku, inu subsebnih gnad, ú med katérimi tudi, de ú nj govi mladosti uset je bil is tega svejta: svedila kadar bila je to smert njegova S. Mati, katéra tedei, kadar je bil umèrl, ni bilà per njemu, temuzh snesbla se je ú te S Deshele, ter obiskuvala je te S. Mesta nashiga odresheina ú tem Meste Jerusalem, Betlehem, Nazareth inu druga koder je hodel, kir je bil rojen, inu tèrpel Christus nash lubesnivi Isvelizhar: tedei pravem sdajzi, tu je: kadar sue-

Num. 11.

In revel. S. Brig. l. 7. c. 13

Vide P. Mart. Cobem. lit. M. Exem. 6

ſuedela je bila, de umèrl je nje Syn Carolus, ſazhela je profsez Mario inu Chriſtuſa, de bi nje povedala: kaj ſa eno ſmert ſturil je? inu kei ſe ſnaide? na katéru perkashe ſe nje Maria ta miloſtiva Mati, inu prave: nazuiblai O moja luba hzhi na ſmèrti tvojga Synu, inu na njegovim Isvelizhainam, ſakaj jeſt bila ſem ſe galotila, jeſt obiskala ſem bila njega na puslednio uro, ter uterdila telkain, de on od nobene ſhkushnjave premagan ni mogel biti: zuiblou ni na nobenem, bal ſe ni veliku, ſakaj ob njegove ſadnje urre odgnala bila ſem od njega ena ſilna truma teh hudizhou, inu takú pred nimi njegovo duſho obvaruvala. Po katérim ſginela je Maria is pred nje ozhy. Kir pak Brigitta oſtala je ſhe zhes letú ú tem obiskajnu inu zheſheinu teh ſueteh meſt, ter perſhla h'temu Grobu Chriſtushavimo, dala je Maria ſposnati per zhiſlim, kokú godilu ſe je is nje Synam? ſakaj letukaj bila je ona ú nje duhu samaknjena, inu pelana ú veliko hiſho, ali paloſt ú katérim vidila je ſedeti na enim zhaſtitlivim ſtolu, ali thronu Chriſtuſa, inu polek njega ſtati Mario to Mater te miloſte, inu ena velika trumma teh Angelzou: po letem sagleda priti nje Synu, na katéri eni ſtrani ſhal je ta Angel, na te druge ta peklenſki hudizh: katéri kadar ſo perſhli pred Chriſtuſa, ſdaizi odpre ſvoj gobez ta hudizh, ſazhne is groſno shtimo ogovarjat Chriſtusha rekozh: h'tebi pridem O mogozhni Sodnik, inu ſatoshem letó Goſpo, tvojo Mater, ſakaj letá della meni veliko kervizo, ker, kadar billa je na ſadniem letá duſha, tedei perſhla je nje h'pomuzhi, katéra oku ſi lih billa bi ſiher inu ſpodobnu sa vollo nje pregrehe moja biti, uſela je meni taiſto po ſili, inu ſegnala mene od taiſte, ſa tega nei ſe meni da naſaj tu, kar meni shliſhi: nei ſe ſturi meni ta praviza. Na katéru odgovori Maria temu hudizhu: oku ſi lih ti O paklenſki Duh en Ozha inu iinaidouzh uſeh lash, vener poterdem tebe, govoril ſe to pravizo: ſakaj reſs je de ſem jeſt tebi ú letem bila napote, vener per letem tebi ſturila niſsem nobene krivize; ſakaj, navesh le ti, koku ta duſha ú nje shjuleinu inu truplu je meni ſveſtu ſhluſhila, inu molila ſtanovitnu ta S. Roshenkranz: kokú ni ona varuvala mojo zhaſt: ſpomne, ali ſe le naſpodobi, de jeſt njo varujem, koker ſe ti ponujaſh taiſto ſapelate: na katéru ta hudizh ſhe vezh inu vezh ſazhne dovjati, te duſho inu Maria pred Chriſtusham toshiti, katériga k'ſadnimo ta Angel te duſhe odpodi rekozh: poberi ſe prozh O ti peklenſka beſhtia, ſakaj navidish de uſe tvoje beſsede ſo ſabſtoin, ker, oku ſi lih greſhila je ta duſha, vener uſega tega ſe je ſpokorila, ſgrevala inu ſpovedala: kir oku ſi lih sa pervezh shluſhila je tebi; shluſhila je Marji vezh ſkusi ta S. Roshenkranz: na ka-

teru prime sa roke to dusho ta Angel, ter pella taisto ú tu vezhnu veselie inu Isvelizhajne: katéru kadar vidila je Brigitta, sahvalila je lepú inu pohlednu Mario to S. Milostivo Mater, inu nje lubesniviga Synu Christusha.

Num 14. Oh muzh prevelika! O kraft naisgruntana te S. molitve Roshenkranza Mariæ Divize! spodobnu, spodobnu rezhem dez *Infinitus thesaurus hominibus, quo qui usi sunt, participes facti sunt* *Sap. 7.* *amicitiæ Dei.* En naisrezheni shaz tem ludem, kateriga kadar nuzajo, postaneo, postali so, inu postali bodo te perjasnosti Boshje deleshni, kir letú nad tem Caroluſam vidimo, katéri kadar na bil bi nuzal, ali molil taistiga na bil bi postal delesheu te perjasnoste teh Angelcu, Mariæ, inu Bogá V. M. na bil bi en erb gratal teh Nebes, temuzh postal bi bil en otrink inu glaunia paklenskiga ognia; Oh! koku je pazh resnizhnu, kar vidila je Magdalena, de Maria vose ú tem slatem zolnu te dushe prutie Nebesam: Oh! koku je pazh resnizhnu, de Maria hodi naprutjetem is tega svejtá lozheozhim dushizam: Oh! koku je pazh res, de Maria pride h'pomuzhi tem, katéri umirajo: koker letú ozhitnu vidimo nad to dusho tega Synu S. Brigittæ: Sa tega volo spodobnu mogli bi se mi posliſsat po te molitvi S. Roshenkranza, de bi nam tudi od Mariæ inu teh Bratou inu Sester te S. Bratoushine bilú pomaganu na nasho pusslednio uro *in extremis:* kadar bomo pojemali inu umirali: tedei, kadar ostermeli bodo ti pozhutki, inu potil se bode put te smerti: tedej kadar nabó spomina, besédi, inu saſtopnosti; tedei, kadar zhakalu bo tu serze na utergajne, inu dusha sedela bode na jesiku: tedaj, kader spizast pershel bode ta nus, inu te ozhi glashounate postale: tedei, kadar oslabele bodo ti udie, inu sbledela farba tega oblizhia, tedei, kadar na bo se moglu sdihnit, ne poklizat na JEsusa inu Maria: tedej, kadar stalu se bode is eno nogó pred sodbo, pred Sodnikam, inu peklenskim ogniam: tedei

1. Pet. 5. 8. pravem: kadar ta hudizh, *tanquam leo rugiens circuit*: hodi inu diria, douja inu riove; koker en grosovitin leu, *Sciens quia modicum tempus habet.* Sa volo kir majheno zhasa imma, tedej pravem,

Apoc. 2. 20. de nam bilú pomaganu od teh Bratou, de bi prosili sa nas Christusa, *Domine veni impone manum tuam*: O lubesnivi JEsus pride, poloshi na nie tvojo rokó tvoje gnade, potroshtaj tajste, odsheni od njeh tega Shourashnika: Ja skusi tvojo sadnio bridkust, inu teshku sapushcine, nasapusti jih ú njeh sadnje potrebe inu navarnoste:

Orig in Catena Divi Thomæ. kir, koker prave Origenes: *Quod unius charissimi orationi non annuitur, aliquando multorum orationibus impetratur.* Kar mnokateri krat en Bogú perjetni Svetnik, inu Patron eniga umireozhiga nasamore

samore ſkusi ſvojo proſhnjo iméte; sadobi doſti krat njeh veliku, katéri sa take moljo: O ogien preveliki te lubesni! O offri napreshazani te miloſti teh Bratou inu Seſter te S. Bratouſhine! O shaz naisrezheni te S. molitve! ſdei ſpremislimo, ali le ni muja inu potreba ſtanovitnu molit ta S. Roshenkranz? ali le ni nuznu molit eno urro ſa te, kir umirajo: sa tega volo poſliſsaj ſe en ſledni moliti taiſtiga, inu ú taiſti sa tajſte: tu je ta S. Roshenkranz ú te urre, sa te potrebne umireozhe, kir letú, koker ſe more nekolku ſposnat, nad unim Rimſkim Papesham, pride k'velikimu nuzu tem katéri pojemajo inu imirajo, tem katéri leshe *in extremis* ú njeh posledni porrebi, is katérim ſklenem.

Bere ſe in ærario Roſarij: de bil je en guiſhni Papesh, katéri, koker pride en ſledni zhlovek, kadar perſhel je bil ú ſvoji boleſni na sadnje, uprashal je ſvojga Capellana, katéi je bil en Bogabojezhi Goſpud: is kaj sa enim dobrem dellam hozhe on njemu, po njegove ſmèrte pomágat? na kateru odgovoril je on, de hozhe ſturiti, kar bode premogel, inu kar bode sapovedal: na katéru prave ta Papesh: merkaj jeſt od tebe naſhelim druſiga, temuzh, kadar vidil ti boſh mene umirat, tedei moli sa me tri Ozha naſhe, inu Ave Maria: vener is tem, de ta pervi Ozha naſh inu Ave Maria h'zhaſte Chriſtushave britkuſti ú njegovim terplejnu smolish: tega druſiga pak, h'zhaſte celiga njegoviga terpleina: tega tretijga pak h'zhaſte njegove naisgruntane lubesni: katéru ſturiti oblubil je ta Cappelan temu Papeſhu: katéru tudi doperneſsil je is veliko andohtjo. Po tem, kir umèrl je bil ta Papeſh, ſdaizi perkasal ſe je temu Capelanu ú eni veliki ſvetlobi, ſahvalil je njega sa dobruto, povedal je, de bres uſega terpleina ſhel je ú Nebeſsa, ſakaj po tem pervim Ozha naſhu, pokasal je Chriſtus ſvojmu Nebeshkimu Ozhetu ſvoi kervavi put, sa volo kateriga oduſeta je bila mene uſa ſmèrtna britkuſt: po tem drugem je Chriſtus uſe moje grehe is njegovim terpleinam isbriſsal: po tem tretiem je meni Chriſtus ſkusi ſvojo dobruto odpèrl te Nebeſhka urata, po tem je ſginil.

Numa 15. Epilog.

Ærarium Rosarii. P. I. c. 20. fol. 227.

Oh A. K. Duſhe! kaj je pomagal en ſam is ſamē 3. Pater & Ave &c. temu Papeſhu telkain, de odreshen je bil pred uſo britkuſtjo inu terplejnam, ter de ſadubil je tu Iſvelizhajne? Oh ſpomnite, kaj nebodo nuzali njeh telkain, katéri po celim kershanſtvu mollio ne 3. Pater & Ave: temuzh telkain 1000 inu 1000. tajſtih: Eh ſa tega volo molimo mi tudi tajſtiga is andohtjo, bode ſe po dnevi ali po nozhe (*dic quod noctu charius Deo ſit, at quod plus mereri poteſt*) molimo, de uredni poſtanemo (*theſauri amplifica*) molimo de preiz memo roko Chriſtushavo tu je pomuzh tajſtiga, Mariæ inu teh Bratou, inu k'ſadnimu amicitiæ DEI, Amen.

TA CIV. PRIDIGA.

NaVI. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan S. Leonarda Abbata.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Fortis Leo, florens Nardus	Mózhni Leu, inu zvejtezha
Redolensque, Leonardus	Spicanarda tar duſhézha,
Fuit vitæ tempore.	Leonard je ú lebni bil.

Thema.

Secundum Nomen tuum, ſic & laus tua. *Pſ. 47.*

Po tvojm imeni, je zhaſt tvoja. Ibidem.

Num. 1. NAsaméri: temuzh saneſsi. Nauſame sa slu; temuzh odpúſti O Bug V. M. de tu, kar od ſamiga tebe govoril je David: *Se-*
Exord. *cundum Nomen tuum, ſic & laus tua.* Po tvojm Iméni je zhaſt tvo-
ja. Odpuſti pravem: O Bug V. M. de raunu letú podſtópim ſe jeſt
Pſal. 47 od Leonarda tega danaſhniga S. Abbata, kir tu naſtúrim is ene preuſétnoſti; pazh pak is ene ponishne ſavuplivoſti, kir vèjm sa te JEſuſave beſsede: kir dial je: kar ſturili ſte enimu is mvojh ner
Mat. 25 majnſhimu, tu. *Mihi feciſtis.* Meni ſte ſturili. Sa tu, kir nayſ-
zhem is tebi ſamimu od Davida danimi beſsédami drugiga, kakor hvalo tega S. Abbata, inu ſkusi hvalo njegovo, zhaſt tvoja: sa tu nasameri, O Bug V. M. de rezhem tudi od S. Leonorda, de. *Se-*
cundum Nomen tuum, ſic & laus tua. Po tvojm, ali po njegovim
Pſ. 102 Iméni, je zhaſt njegova. Sakaj njemu zhaſt inu hvala ishaja is Imé-
na, kir per njemu vidi ſe tu, kar diàl je uni Poëta: *Conveniunt re-*
bus nomina ſæpè ſuis. Véden rezhe ſe pèrgliha imè, tàr ſe tiſta ſgliha. Kir, koker kashe tu Imé *Leonardus.* ú beſsede, tu kàshe nam ta danaſhni S. Abbat ú djajnu, sadèrſhainu inu ú njegovim brum-
nim shjulejnu: is katériga njemu ishaja zhaſt inu hvala.

Numa. Tu imè *Leonardus*, pravem: zhe ú beſsédi, ſpremislimo; ta-
ku tu, aku ſi lih ú beſsédah, is katérih je sloshenu, zhudnu je inu nasnánu: kir te beſsede ú mej ſabo gliho nimajo nobene, kir ena beſtia is eno roshizo, en Leu is eno Spicanarda, ne ú bitju, ne ú leſtninah ſe naglihata. Vener, zhe pogledamo h'temu is teh dvèjh imèn sloshenimu: inu h'temu danaſhnimu Svetemu *Leo-Nardus* imenuvanimu Abbatu; taku najdemo, de ſe *Leo*, ali: Leu. Inu *Nardus*, ali: Spicanarda lepu inu dobru sglyhajo per njemu; kir *Leonardus*, taku tega *Leva*, kakor tega zvejtézhiga shelishzha Spicanarde kasal, inu ú ſebi ſglihal je te leſtnyne. Karere Spicanarda inu leſtnine kaj ſo sa ene; tu.

Samer-

Samèrkajo. Kar tega Leva sadéne, h'pervemu govory od njega *Salomon*, rekozh: *Leo fortiſſimus beſtiarum* V'mej beſtiame Leu je ta ner mozhneſhi. Dalej od Leva *Avicena* prave: *Leo prudentior cunctis.* Leu ú mej uſemi beſtiame je ner modrejſhi. She dalej od Leva govory ta modri Solinus: *Leo animal audaciſſimum.* Leu je ta ner ferbeſhniſhi. Katere try leſtnyne, ſapopádel je uni, katéri djàl je od Leva. *Forte Leo, prudens animal ſimul & generoſum.* Mózhna, modra, ſerzhna Suyr, je ta Leu sa njegou zir. Tu pak uſe prau inu rèjſnyzhnu: kir sa vol teh inu drugih leſtnyn imenúan je po Gerkſkim jéziku: *Rex omnium animalium.* En Krajl uſeh naúmnih shiváli. Katéru temu Levu ni k'eni poredni; temuzh k'eni veliki zhaſtè inu hvali, katéro ſo njemu ty, inu drugi Piſarji dali. Od katériga hvále. *Num. 24. Prov. 30. Avicen. l. 8. c. 12. Solinus lib. de Aphric.*

Zhe ſtopim h'temu Sheliſhzhu, h'te ſlabi roshizi Spicanardi, inu tajſto reſgledam; takú letò tudi zhaſty inu hvale uredno nájdem, sá vol njè lepih, dobrih inu nuznih leſtnyn; kir, kakòr od njè *Iſidorus* prave: *Nardus eſt herba parva, calida, ſpinoſa, odorifera.* Spicanarda je ena majhina, urozha, ojſtra lepu duſhezha seu: katéra, *Virtutem habet*, ima muzh to ſlabo glavò mozhnò ſturyti, te omágane duhóve tega trupla poprávit, ta ſmrád teh uſt pregnáti: *Et ad multa alia valet:* Inu h'vezh drugimu dobra je. Sa vol katériga ta ſlaba seu, ta plava roshiza ima per uſeh zhaſt inu hvalo. *Num. 6. Iſidorus lib. 17.*

V'tem, kar ſmo ſedaj od leſtnyn tega Leva inu Spicanarde shliſhali, vidimo; de tu ú mej ſabo, kakòr djàl ſim odſgoraj, nimajo glyhe nobene. Zhe pak poglédamo na tega is teh dvèjh rezhy imèn imenuvaniga S. Abbata Leonarda, nájdemo de ſe per njemu sglihajo dobru; kir on ſam uſe te káshe: de ſe ſme od njega rezhe: *Nomen & omen habet.* On ima Imè inu djájne tega Leva inu Spicanarde: is katériga ishája temu ſhtimájne, zhaſt inu hvala. Sa tu ponovim te Davidave beſsede h'njemu: *Secundum Nomen ſuum, ſic & laus tua.* Po tvojm Imeni, O S. Leonarde! je zhaſt, vrednoſt inu hvala tvoja. Katéro de khi kaj bul vidimo, kir danaſs tvoj S. Gud obhájamo, hozhem k'hvali, inu h'zhaſtè Boſh ji per tem kaj dalej oſtat, inu tvojm andohtlivim iſkasat; de, ſe dúbil ſe ſi bil to zhaſt inu hvalo is tem: kir. *Fortis Leo, florens Nardus redolénsque Leonardus eras vitæ tempore.* Mozhni Leu, inu zvèjtezha Spicanarda tàr duſhézha, Leonard ſi ú lebni bil katéru de ſaſhliſhali inu saſtópili bodo, ú mouzhainu saſhliſhat bodo perpráuleni. *Num. 6. Thema. Propoſ. Synopſ.*

V'mei drugim, kar *Joannes* ta *S. Evangeliſta* ú tem Ottoku *Pathmos* zhudniga inu nasnaniga, ſtráshniga inu grosniga vidil je *Num. 6.*

inu shliſhal; zhúdnu inu nasnanu, ſtraſhnú inu groſnu bilu je
Induſtio unu; kar sapovedala je bila njemu ta shtima Boſhja, rekozh; *Angelo Eccleſiæ Sardis.* Piſhi Angelu, tu je: Skoffu tega Meſta *Sardis* Jeſt vèjm sa uſa tvoja dela. Jeſt snàm de ti: *Nomen habes quod vi-*
Apoc. 3. *vas, & mortuus es.* Imè imaſh de shiviſh, ali mertou ſi. Katéru je sa prava reſniza enu zhudnu inu nasnánu, enu ſtrashnu inu groſnu govorjéjne; na katériga sashliſhajne prèjde sledniga en ſtráh inu grosa, de bikhi od njega takiga kaj ſe saſtopit namóglu: sakaj.
Eccl. 9. *Neſcit homo utrum amore, an odio dignus ſit.* Kir zhlovek navèj, ali je te lubésni, ali shouraſhtva uréden. Tu, pravem: preſtràſhi sledniga. Ali: ne tega danashniga S. Abbata Leonarda. Kir, aku ſi lih kakor eniga Salomona *divulgatum eſt Nomen.* Resglaſhenu je
Eccl. 47 po dolgim inu ſhirokim njegóvu Imè, vener per tem ni bil mèrtou; temuzh shju popolnama? Is katériga prejel je, de ſmè ſe od njega rezh inu govorit: *Secundum Nomen tuum, ſic & laus tua.* Po
Thema. tvojm, tu je: nicgovim Iméni, je zhaſt inu hvala niegova, kir on, kakor ſim odſgorai djàl: *Fortis Leo, florens Nardus redolentque, Leo-*
Synopſ. *nardus fuit vitæ tempore.* Mozhni Leu, inu zvèjtézha Spicanarda tàr duſhézha, Leonard je ú lebnibil. Katéru kashe nam njega ne mertviga, temuzh shiviga; kakor ſprizhajo leſtnine njegoviga Iména: Katére, ſaſtopimo nekolku násaj h'temu, kar ſim ushè ſgóraj govoril.

Veliku lepiga, doſti zhaſty inu hvalè uredniga govorili ſo od
Num. 7. Leva ty Vzhenyki: inu ú mei temi ta *Salomon*, rekozh: *Leo for-*
Pro. 30. *tiſſimus beſtiarum.* Leu ú mej uſemi beſtiami je ta ner mózhneſhi. *Avicena* pak djàl je od njega. *Leo prudentior cunctis.* Ta Leu ú mej
Avicen. l. 8. c. 1. uſemi je ta ner modreſhi. H'tretjimu *Solinus* od Leva pravi: Leu je ena nèr ſerbeiniſhi shivàl. *Leo animal audaciſſimum.* De ta Leu pak je ta ner mozhneſhi ú beſtiami, tu ſe vidi, kir pred nym, kadàr
Solinus lib. de Aphric. rijove, uſe od ſtráha oſtermé, de ſe meſta nagánejo: sa vol katériga pèrpiſsal je njemu *Philippus* ta Symboliſt. *Omnibus unus.* V fém on ſam je h'ſtrahu. dedalei ta Leu je ta ner modréſhi, ú mej uſéme, tu tèrde *Iſidorus*, kir práve: de Leu, kadar grede. *Cum cauda delet*
Iſidorus lib. 12. *veſtigia.* Briſhe is repam te ſtopínje, de ti Lóuzi nasamèrkajo berlóga, kir prebiva. De ſhe dalei ta Leu je ta ner ſerbéshniſhi shival, tu pokásal je ta ſgur ſpomneni *Symboliſt* is unim, kar je bil e-
Picinel. in Mundi Sym. l. 5 c. 28. n. 189. nimu ú mej pſy inu Jagri ſedézhimu, na eni tabli smalanimu Levu pèrpiſsal: *Ad nullius pavet occurſum.* Nikoger ſhrézhaina ſe nauſtráſhi. Katére leſtnine uredne ſo velike zhaſty inu hvale: Sa vol katerih ſpodobnu en Krajl teh naumnih shival ſe imenúje. Leſtnine letè lepe ſo ja tega Leva. Ali ſhè lepſhi ſo tega S. Abbata Leonarda.

Be-

Berem: de. Po tem kir *Salomon* pèrpravil je bil k'vèrhu to Boſhjo, inu krajlevo hiſho: kir dokónzhal inu is uſem ziram oziral je bil ta Tempel inu Palaz krajlevi: dàl je bil 20. Meſt ú Galilæiſki Desheli is uſem, kar je h'taiſtim shliſhalu *Hiram* temu Tyrierſkimu Krajlu h'eni sahvali sa to njemu iskasano pomuzh is leſsam, ſrebram inu slatam ú sydajnu inu zimprajnu tega Templa, inu krajleve hiſhe. Sa katéru sahvalil ſe je ta Kraij *Hiram* prutje Salomonu. Ali: kir *Hiram* ſhàl je bil na ogled teh Meſt, inu Deſhéle. *Non placuerunt.* Te ni ſo njemu dopádle: sa tu imenuval je te: *Terram Chabul.* Semlò inu Deſhélo *Chabul* k'enimu ſhpótu inu sanizhuvainu, kir ta beſséda *Chabul* po Tyrierſkim jesiku, *Vanitas.* Nizheſsroſt hozhe rézhe. Is katerim dàl je nasnanje, de ſa uſe tu nizh namára, kir je prasnu, inu porednu. *Num. 33.* *Confirm. Part. I.* *3. Reg. 9.*

Od tega Krajla Hirama zhe poglédamo h'temu danaſhnimu ú Franzoſkim Krajleuſtvi od viſsoku shlahtnih, ſhtimanih, inu ſilnu bogatih Stariſhou rojenimu S. Abbatu Leonardu, taku najdemo tega, *Hiram* temu Krajlu enákiga: Sakaj Leonard, kir je bil daruvan od Clodovæa Franzoſkiga Krajla is to gnado, de je bil njega ú ta krajlevi Dvor od Stariſhou poklizal: de je bil njega h ſvoij misi poſsadil: de je bil niega k'ſubſebnimu Prjatelu uſel gori: de is nym koker en Ozha is Synam ſe je pogovárjal: de is nym, kakor ena Mate is otrokam, je hodil ú zaker: is katerim mejnil inu yſkal je *Clodovæus* is Lenarda eniga poſvejtniga zhloveka ſturiti. Ali: kir Leonard je tu, kakòr en *Hiram* te Meſta inu Deſhélo, ogledal inu ſpremislil: *Non placuerunt.* Nizh ni njemu dopadlu, temuzh uſe tu imenuval je on. Enu praſnu Nizh. *Terram Chabul.* Tega ſe ni ahtal, tu je sanizhuval, inu. *Secundum Nomen.* Po Iméni kasat sazhèl ſe je bil kakòr en mozhni Leu tukaj ú tèm krajlevim dvoru, ú te zhaſtè; ſakaj. *Num. 9.*

Aku ſi lih je *Leonardus* bil ú eni taki Vrednoſti ú Duoru Krajla Clodovæa: vener kásal ſe je. *Quaſi leo in ſpelunca ſua.* Kakòr en Leu ú bèrlógu; sakaj Kakòr ta Leu ú bèrlógu ſpuſty ſvoj glaſs, inu is tem preſtráſhi druge shiváli: takú *Leonardus* ú tem krajlevim Dvoru. *Omnibus unus.* On ſam bil je h'ſtrahu uſem drugim is njegovo beſsédo: kir on ſuaril je tu hudobnu, krégal tu naſpodobnu, ſtratuvàl tu grèjſhnu, rounal h'tugentam; inu is vezh taki ta te druge Dvornike opómynal je h'brumnoſti, h'dershájnu teh Sapovid, inu k'eni podvisni ihlusbbi Boſhji: k tèru je ſturilu, de uſi pred nym nizh budiga ſturiti, nizh gerdiga depèrnaſhat, nizh naſpodobniga govorit, nizh grèjſhniga kasat ú djájnu inu govorjéjnu ni ſoſi vupali. Vſi iméli ſo ſum, en mèrk na njega. *Omnibus* *Num. 10.* *Pſal. 10.*

nnus. On ſam bil je uſem k'enimu ſtrahu. V'tem kasal ſe je *Leonardus* en pravi Leu ú te mozhi, kir on is beſsédo te Ludy ſturil je kakor Leu te beſtiæ, oſterméti.

Num. 12. Ali: od tod zhe dalei pogledamo, vidimo; de *Leonardus* poleg te Mozhy kásal je is Levam to Modruſt inu Ferbéſhnoſt. To modruſt, kir on uſe njegove ſtopínje, ali dela, pokrival inu briſsal je is repam njegove poniſhnoſti; kir on, kar je kole ſturil inu délal, délal inu ſturil je uſe takú, de je Bogú inu Ludèm dopádil. Ludèm, kir kásal ſe je po ſhége tega ſvejtà perlúden, perjásen, ſgovórn, dobrutlju, poſtréſhliu inu uſmilen is dopadéjnam uſeh teh, katéri ſo ú njegovi druſhini bily, inu is nym ú zakèr hodili. Dopádel je pak G. Bogú, kir on uſe letú ni ſtúril h'drugimu, kakor de bi bil is tem te druge h'brumnoſti nagybal, od grèjhou h'tugentam to zeſto kasal; de bi bil druge rounàl h'dershájnu teh Poſtau inu Sapóvidi, de bil druge h'te Boſhji ſhlushbe opómynal; inu vuzhil pélat enu brumnu, nadolſhnu inu S. shjuléjne. O modruſt prevelika! sa vol katére rezh bi bil mogel is S. Paulam h'nym veliku: *2. Cor.* 12. *Dolo vos cæpi.* Is kumſhtjo ſim vaſs ujèl: kir *Leonardus* is tem deſhelſkim sadershájnam je nyh veliku k'enimu dobrimu, brumnimu, Bogu uſhézhnimu lebnu perpélal.

Num. 12. Per katérim puſtil je Leonard vidit trjéto Levavo leſtnino, namerzh; to Ferbéſhnoſt, kir on uſtráſhil ſe ni nikoger, pregovorit ſe ni puſtil od nikoger; temuzh, kir, kakòr en drugi Krajl *Hiram* ſpremiſlil inu oglédal je bil zhaſt, hvalo, vrednoſt, blagú, ſhtimájne inu drugu taku poſvejtnu: *Non placuerunt.* Tu ni njemu dopadlu, nad tem ni imèl nobéne uſhezhnoſti, nad tem obzhutil je ena navolnoſt, sapúſtil je uſe, inu ſhàl je is te krajleve hiſhe, podàl ſe je ú ta S. Benedictinerſki Orden; dàl ſe je zhes inu ú ſkèrb temu S. Remenſerſkimu Skoffu is iménam *Remigius*: per tem kásat bi lje sazhèl ſe ne le ſamú en mozhni inu modri, temuzh tudi en ferbéſhni Leu, kir. *Tamquam leo.* Kakòr en Leu tékal je okuli, inu yſkal te duſhe is fliſsam: tékal je po Meſteh inu Deſhélah, ja po celih krajleuſtvah! ú katérih resbijal je te Ajdouſke ſtatve inu pilde, podiral je te Malikuvauſke Temple inu altarje, isgájnal is teh te hudyzhe, resmetúvàl inu pregájnal tu Ajdouſtvu; tàr pridiguval ſa S. Evangelium: vuzhil po uſod to pravo S. JEſuſavo Vjéro brès uſega ſtrahú, ozhitnu, ſerzhnu, inu ferbéſhnu; puſtil ſe ni mamit od Ajdou, kir ty ſo njega ſhourátlili: máral ni sa Malylikuváuze, katéri ſo njega pregajnali: bal ſe ni Shouráſhnikour, katéri ſo njega h'ſmèrti lovyli inu yſkali. Sa vol katériga en pravi Leu, ne ſizèr ú tem beſtinſkim bitju; temuzh ú teh Levayih leſtninah samore

more ſe *Leonardus* ta danáſhni S. Abbat rézh inu imenuváti. Ali: de ſhe dalei, *Secundum Nomen tuum.* Po tvojm Iméni bode ſe vidila kaj bul, *Laus tua*, zhaſt inu hvála tvoja. Tar, kir ſhliſhali ſmo ushè ta perve tal tvojga Iména, ſtópim ſedaj h'temu drugimu, od Sviryne h'roshizi, od Leva h'te Spicanardi, h'temu plávu zvejtezhimu sheliſhu, od katériga.

Djàl ſim od ſgoraj is Bercoria: de *Nardus eſt herba.* Ta Spicanarda je ena majhina, urozha, bodezha inu lepu duſhézha seu, tár plavu zvèjtézha roshiza; katéra vela inu nuza veliku. *Ad multa valet.* Letè lepi nuzni, duſhézhi roshizi perglihal je ta ſpomneni *Bercorius*, eno brumno, bogabojezho, tugentlivo perſhono rekozh: *Nardus eſt perſona bona & perfecta, parva per humilitatem, calida per charitatem, ſpinoſa per vitæ auſteritatem, odorifera per famæ & vitæ Sanctitatem.* Ena Spicanarda je ena dobra, brumna, Bogabojezha inu popolnamena perſhona; kir ta majhina je ú poniſhnoſti, urozha ú te lubéſni, bodezha inu reſsaſta ú ojſtrúſti tega shjuléjna, lepu duſhezha pak ú ſlóvu te ſvetúſti. Katéru uſe pergliha inu perrajma ſe Leonardu temu S. Abbatu popolnama. *Num.* 13. *Confir. Part. Ili Bercori. in Redu. morali. lib.* 12. *c.* 106.

Kir: zhe ena brumna perſhona samóre ſe ena niſka seu, ena majhina roshiza Spicanarda, sa vol te poniſhnoſti, pohleuſhine inu krodkuſti rezh inu imenuvati; rezh inu imenuvati, Ah! ſpodobniſhi ſmè inu ſe samóre Leonard ta veliki, vener globóku poniſhni Cavalier: kir on uſo rojſtveno zhaſt, uſo obilno inu premoſhno Ozhétno Erbſhino, uſe Clodovæavu povihshajne, uſo poſvejtno pompo, blagú ſtreshbo inu vrednoſt. *Flocci habuit.* Sa nizh je imèl, sa nizh je dèrshal, inu uſe tu, kakòr enu praſnu nizh sapúſtil je inu savèrgel: hotel je raiſhi ubog, ponishin, saversheu is Minihi biti; koker ú tem krajlevim Dvoru is Dvorniki, ú mei veliko Goſpodò ú dobrim lebni, ú zhaſtè, ú ſhtimájnu ſedit inu prebivati. Hotel je, kakòr: *Quietis amicus, qui Divinæ gloriæ, & alienæ ſaluti vacare deſideravit.* Kakòr en Priatel tega pokoja shelil je le ſamú ſhirat to zhaſt Boſhjo, yſkat JEſuſu te duſhe, inu temu Bliſhnimu pomágat. Snebil ſe je Leonard raiſhi uſe njegove zhaſty, po exemplu tega Synu Boſhjiga, katéri. *Exinanivit ſemetipſum:* Spraſnil je ſam ſebe: kakòr de bi bil ú tajſti ſe ohránil. Poſtàl je Leonard raiſhi is Paulam: *Omnibus omnia:* Vſem h'uſemu: vſem k'enimu hlapzu inu ſtreshniku, *Ut omnes:* de bil uſe samogel iſvelizhat inu ú Nebeſsa perprávit; kakòr pak od drugih to ſtréshbo prejémat. O poniſhna seu! O pohleuna roshiza S. Abbat Leonarde! ti pazh ú rèjſnyzi, *Nomen & omen*, ime inu leſtnino te Spicanarde kásheſh, kir ſi ſe takú is tajſto ponishal: kir ſi ſe ſam uſem takú *Num.* 14. *Ribade. die* 6. *Novem. Phil.* 2. 1. *Cor.* 9.

takú podvèrgel. Od te tvoje poniſhnoſti vezh bi samógel govorit. Ali: ſtopim od tè.

Num. 25. Dalei, djàl ſim odſgoraj, de te Spicanarde leſtnina je ta. *Calor.* Ali: gorkúta. Is katéro mnokatero zhlovéshko bolésen preshéne. To leſtnino zhe per S. Leonardu, kakòr per eni brumni inu Bogabojezhi perſhoni yſzhemo; to najdemo obilno inu ſyla veliko: kir ta lubesen per njemu gorka ni bila ſamú, temuzh uroſha takú, de is to odgnàl, pregnàl je mnokaréro zhloveshko bolésen: kakòr tu ſprizhajo ty Slepzi, katérim je ta gled podélil: kakòr terdjo tu ty Gluhi, katére je ſhlishat: Ty Mutaſti, katére je govorit: Ty Gobovi, katére je ſhnaſhne: Ty Mershélzhni, katere je ſdrave: Ty Sklúzheni, katére je ráune ſturil, inu vezh drugih letakih. Subſebnu pak ty Omótizhni, ty vertaglávi: kir tem, kakòr en od Buga zhesto bolésan ſubſebnu poſtauleni, od S. Matere Cèrkve ú mej te 14. Patrone ú nadlugah isvóleni, Pomozhnyk pomága. Ja *Leonardus* ta S. Abbat is njegovo pomozhjo nasapuſty, inu na te reune Shenè ú nyh teſhkim poródu naposábi, kakòr sposnat je is tega, kar je ú shjuléjnu pokásal.

Num. 26. Pergudilu ſe je de en dan ú ta borſht is iménam *Paus*, ú katérim je prebival ta S. Mosh, prishàl je bil na lou te ſviryne *Clodovæus* is ſvojo noſhezho Krajlizo, is drugo Goſpodò inu Jagri. Tukaj sazhela ſe je ta Krajliza h'temu poródu perpráulat, ali: ni ſe mogla reſhyti, ú te veliki bridkuſti inu bolezhini, njè ni mogel nihzhe pomágat. Vſtàl je tedaj en krik, kir ſo ſe bali, de bi naumèrla: sa tu ſtàl je ta Krajl ú ſkerbè, ſtrahu inu shaloſti. Tu kir je ta miloſtivi Leonard ſhliſhal, ſhàl je unkaj is ſvoje Vtte: saglédan inu samèrkan kir je bil od krajlevih Shluſhabnikou, bil je od uſeh, inu ſubſebnu od tega Krajla poprósſhen, de bi te Krajlizi ú te veliki potrébe inu navárnoſti pomágal. Na tu is lubesni inu miloſti perſlópi *Leonardus* h'te reuni Krajlizi, ſtury zhes to eno kradko molitou h'Bugu, inu shegna is S. krisham. Pole na tu ſe ſhrezhnu reshi, inu porody eniga friſhniga Erba bres uſe bolezhine: sa katéro gnado sahvalili ſo uſi G. Bogà inu Lenarda tega S. Moſhà is velikim veſséljam.

Ribada. Ibidem.

Num. 27. Takiga vezh samógel bi pèrneſti naprèj, is katériga bi ſe moglu vidit, de S. Lenard bil je. *Nardus per charitatem.* Ena Spicanarda ſkusi to lubésan, kir ú te urozh inu gorezh bil je popolnama: h'katérimu je njemu pomágala ta ojſtruſt tega shjuléina, kir ú tem ni bilu drugiga per njemu vidit, kakòr Poſt inu zhuvejne, kakòr ſamóta inu mouzhajne, kakòr gajſhlajne inu molitou. Per njemu ni bilu drugiga samèrkat, kakòr ojſtra cilicia, kakòr na goli ſemli

ú te

ú te is protja ſpledeni, is ſlamo pokriti Vtte leshájne, inu vezh takiga h'pokúri inu martrajnu tega trupla perpráuleniga orodja: is katérim poſsal je ſvoj shivòt takú, de je bil bul eni ſtorshyki, eni ſuhi korényni, kakòr enimu shivimu zhloveku podoben. Vezh, vezh takiga sapuſtim, de pre doug na bodem: katéru uſe ushgálu je ú njegovim ſerzu eno takolubésan, kakor ſmo ſhlishali. Sa tu ſtópim od teh trjèh Spicanardinih leſtnin, od teh trjèh poſsebnih Leonardavih tugentu h'temu zhetèrtimu.

Baronius, Surius inu drugi, katéri piſsali ſo leben tega danaſhniga S. Abbata Lenarda: piſsali ſo tudi letú od njega ú mej drugim, de. Po tem kir ta ſpomneni Franzoſki Krajl Clodovæus, perpuſtil inu dal je bil na proſhnja tega S. Moſhà ú tem gojſdu *Paus* telkajn preſtóra, kar je mogel eno nuzh na ſvojm oſſu objésdit: tukaj poſtávil je gori polek te vtte eno majhino Capelizo h'zhaſtè Mariæ te Krajlize Nebeſhke, katéro je *Leonardus* ſubſebnu lubil, zhaſtil is andohtjo velikouſem k'enimu exemplu, de bi uſi Mario is nym lubili, zhaſtyli inu hválili po uſi naſhi mogozhnoſti. Tukaj, pravem: per te Capelizi sazhel je bil ſtanuvati, inu kakòr en Eremit prebivat ú tem poniſhnim, miloſti polnim, tèrdim inu ojſtrim shjuléjnu; ali: kir, kakor ta Spicanarda, dà od ſebe en lepi dùh, kadèr je ſtèrta inu smanzana; takú *Leonardus* ſtèrt inu smanzàn ſkusi tu tèrdu inu ojſtru shjuléjne sazhel je dájat inu ſpuſhat od ſebe ta uſhezhni dúh te brumnoſti; sa katérim duham priſhlu inu pertéklu je nyh veliku h'Leonardu is dalnih inu blishnih, is domázhih inu ptujih krajou; katéri ſo proſsyli, de bi njè uſel ú ſvojo druſhino inu továrſhtvu. Katérih shelè dopolnil je, kir uſe, katéri ſo sheleli is nym G. Bogú inu Marji ú njè Cerkvizi ſhluſhit, usel je gori ú ta Cloſhter kateriga bil je njemu ta ſpomneni Krail *Clodovæus* ú tem borſhtu polek te Capelize gori poſtávil inu isydal. Tukaj is njegovimi Duhounimi otrúki shivil je ú veliki brumnoſti inu ſvetuſti: tukaj kasal ſe je uſem gori uſetim en ſkèrhni Ozha, perſtópil je uſem, kakor ena dobrutliva Mate, kasal je uſem pot h'tem tugentam, inu zeſto h'Nebeſsam is nyh velikim nuzam; kir, *Omnes diligenti ejus diſciplina imbuti, ſunt in cœlum deſtinati.* Vſi ty, katéri ſo bily is njegovim podvisnim vukam podvuzheni, poſtáuleni inu uſeti ſo ú Nebeſsa, tàr Iſvelizhajne doſségli. O ſhlahtna Roshiza; Ah Spicanarda lepu duſhezha S. Leonarde! gdu ſe na bo sa tabo po tvojm lepim duhu hodit poſliſsal? Sa tu, O Chriſtiani! kir ſte obzhutili ta lepi duh te ſkrjunu saſtópne Spicanarde: kir ſte ſhliſhali tugente tega danaſhniga S. Abbata, podvisájte ſe shivit po njegovim shjuléjnu, poſliſsajmo ſe kasat

Num. 18.

Legenda ejus.

eno

eno pravo ponishnoſt, eno rèjſnyzhno miloſt, eno gorezho lubésan prutje Bogu inu Bliſhnimu; kakòr kasal je Leonardus. Katéra oſtála ni ſamu per teh, od katérih ſmo ſhliſhali; temuzh ta ſtegnila ſe je dalej prutje tem reunim Jetnykam.

Num. 29. Berem: de. Po tem kir Pharao ta Ægytouſki Krajl puſtil je bil dua ſvoja Shluſhábnika, namerzh: tega Natakouza inu Fiſhtra, ali: Peka ú to jezho urézhi: dal je bil Varih teh jéezh inu Gen. 40. Jetnykou leta dua ú ſkerb temu Joſephu, katérim, *miniſtrabat eis*, ſtrégel je is lubesanjo veliko. Ali: is kaj sa eno ſtréſhbo? porezhe khi eden. Saſtópjo. *Serviebat illis Joſeph in neceſſarijs, & præter id* Jo Hay. in loc. *conſolabatur mentes eorum.* Strégel je nym Joſeph ú potrébi, inu trofhtal je nyh shaloſtna ſerza, prave *Lippomanus.* Tu pak ſturil cone 15 je rad *Joſeph*, kir. *Incarcerati in omnibus, ſi fieri poteſt, ſublevandi.* Tem Jetnykam ú uſeh potrebah, zhe ſe more, ſe ima pomágat. Sa katéru, kir vèjdil je *Leonardus*; sa tu poſliſsal ſe je tem Jetnykam po uſi premóſhnoſti perſtópit, hodel je is fliſsam h'tajſtim, tem je is pitjam, is ydjò inu is troſhtlivim govorjéjnam ſtrégel. Katéro lubésan kir je bil ta Krajl *Clodovæus* svejdel, dal je Leonardu to oblaſt, de, katériga kole Jetnyka obiſkal bode *Leonardus*, ta ima is shelesja réshen, inu is jezhe ſpuſhen biti. Pole! kaj je ta lubesan sdála per temu Krajlu? ali: Eh! ſhe eno vehſhi.

Num. 20. Eno vehſhi gnado ſturil je G. Bug Leonardu temu danaſhnimu S. Abbatu sa vol njegove velike lubésni; kir kakòr govory Vincentius Beluacenſis: *Tantam contulit ei gratiam Deus, ut ubicumque a-* Vin. Bel. l. 21. c. *liquis nomen ejus in carcere, vel in vinculis invocaſſet, ſtatim ſolutus &* 21. hiſt. de S. Leona. *liber ad eum veniens, ſuas ei catenas & compedes præſentaret.* Takú veliko gnado ſturil je G. Bug S. Leonardu, de, kir ſe je kole eden ú jezhe snéshil, inu je na njegovu Imè poklizal, ſdajzi bil je pruſt od shelesja, inu reſhen is jezhe; katéri uſi k'eni sahváli neſli ſo h' njemu ketene, ſpójne, kluzánze inu drugu taku orodje: kakòr h' pèrvemu ſprizha uni nadólſhni Moſh, od katériga.

Num. 21. Bere ſe ú Lebni S. Leonarda, de. Bil je en poſhten Moſh nadolſhnu vèrſhen ú jezho inu ú shelésie, inu leshal, ſdihal, jamral, jokal, tar klizal G. Bogà; Mario Divizo inu S. Lenarda h'pomuzhi. Na Ribade die 6 Novem. tu, zhes nekolku zhaſsa perkásal ſe je njemu ta S. Abbat, rekozh: na boj ſe, uſtani gori, uſemi tu shelésje, neſse ú mvojo Cerku, inu uſe h'mvojmu grobu obeſsi; tar povej, kaj ſe je tebi ſgudilu. Tu uſe rad ſturil je ta odrésheni Jetnyk, uſel inu neſsel je uſe shelésje k'njegovimu grobu, kir je G. Bogà, Mario Divizo, inu S. Lenarda sahvalil, tàr uſem tu zhudu osnánil.

Dalej

Dalej; Orto en S. Puſhaunik ujèt je bil od Shouraſhnikou, katéri ſo po njegovi Deshéle doujáli: vergli ſo tega uklejneniga ú eno temno jezho. Tukaj klizat sazhèl je bil S. Leonarda h'pomuzhi: na tu tajſto nuzh ſe je njemu ta *S. Patron* perkásal, rekozh: Vſtáni gori, pójde inu hvali G. Bogà. Na tu sneſhil ſe je resvésan, inu jezho odpèrto, ſhal je iſte, zhaſtil je G. Bogà inu S. Leonarda. *Numi* 22. *Bollande rum.* I. *die* 10. *Mart.*

She dalej, ujèt je bil na murju od Resbojnikou en kupiz is *Mantue*, inu pelán ú tu Meſtu *Verona*; tukaj uklenjen vèrshen je bil ú en globóki turn. V'tem perporozhil ſe je S. Leonardu, inu pole, resvesale ſo ſe te ketene, odpadlu je od njega uſe shelésje, ſhàl je veſsèl is jezhe. Vezh takiga samógel bi pern. ſti naprej, ali: hodi nam tu malu sadoſti, kir tu kashe to rejſsnyzo, de Leonardus je ſubſebnu od Buga, sa vol njegove lubésni, pognadan inu darúvan po sashluſhejnu. Katéru ſpodboſt imélu bi naſs sa njegóvim lepim duham tezhi, inu po njegovim tugentlivim shjuléjnu ſe shivit poſliſsat; aku hózhmo od njega ú potrebah pomuzh, inu is nym od Buga tu Iſvelizhajne doſhézhi: kasat ſe imamo Levi inu Spicanarde, aku naſhi douſhnuſti hozhmo sa doſti ſturyti, Levi imamo biti ú mozhi sa Buga volnu terpéti. Spicanarde pak ú duhu te ſvetuſti imamo poſtáti, aku hozmo urednu tu Imè eniga Chriſtiana noſsyti. Tu. *Numi* 23.

Tu, pravem: de ſe ſgody, inu de ſklenem. Obèrnem ſe h'tebi, O mozhni Leu! h'tebi O lepu duſhezha Spicanarda! h'tebi O S. Leonarde! tar, kir vèjm sa tvojo lubésan, ogovórym te inu poproſsem ú Iméni uſeh brumnih Chriſtianou ſkusi tajſto lubésan, katéro imèl ſi prurje Bugu inu Bliſhnimu ú shjuléjnu; pokáshi inu ſtúri nam to lubésan: dodeli nam to gnado sa tabo ú tugenteh hodyti, kir taku, troshtamo ſe sa tabo, reſhéni is jezhe tega trupla, priti ú Nebeſsa, kir ſe zhaſty inu uſhiva Bug na vekumaj, AMEN. *Numi* 24. *Epilog.* *Apoſtr.*

TA CV. PRIDIGA.

Na XI. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan S. Martina Shkoffa.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Heros verus eſt Martinus,	Junak práve, kir omágal,
Cùm ab eo hoſtis trinus	Je Martinus tàr premagal
Victus & devictus ſit.	Trujiga Shouralhnika.

Thema.

Beatificavit eum in Gloria. *Eccl.* 45.
V'zhaſtè ga je poiſvelizhal. Ibidem.

Num. 1. SMéſhnih inu ſpaſnih, luſhtnih inu ſatouſkih navàd, aku ſi lih imèli ſo veliku, ty nekedájshni *Lacædemonierji*, katére bi ſe nym ſpodóbnu k'enimu ſhpótu perrájtale. Vener, per teh bilu je tudi doſti lepih, nuznih inu hvale vrednih; katére, kadar bi bilé per naſs, inu ob ſedajnih dneh, bi na bile h'ſhkódi: ſubſebnu pak ta, od katére piſhe *Textor*, namerzh: de. Lety *Lacædemonierji* imeli ſo to lepo, nuzno, inu hvale uredno navádo; de oni tèm uſhè nekolku podráſhenim Synovam dali niſo jedy druge, kakòr tu, kar ſo oni is to ſtrélo sbyli inu sadúbili: sa tu vuzhili ſo letè na lok is ſtrélami ſtreláti, katérim na en guiſhni zil ſtávili ſo krub, ſad, inu druge take ſpishe na enu viſsoku meſtu is povéjlam, de na to imajo ſtrelat, inu kar is ſtrela bodo ſbyli, tu bodo, inu nizh drugiga jéjdli. Letú ſo pak ti modri *Lacædemonierji* ſturili sa tu, de bi nyh Synovi, h'pèrvemu nashivéli ú lenóbi. I'drugimu, de bi ty eni dobri Stèrlizi poſtali H't jétmu pak h'temu, de bi nym pokasáli, de poprèj napride ſe h kruhu inu h'zhaſtè; temuzh de poprèj ima ſe tu is délam inu trudam sadóbit. Katéra lepa, nuzna, hvale uredna naváda, kadàr bi ſe dershála per naſs; sa rèjſnyza, h'ſhkodi bi na bila: sakaj ta bi veliku Synou h'dobrim Moſhèm ſtúrila, ta bi veliku hudobü od tajſtih odvèrnyla.

Textor on Praf. officina.

Exord.

Leta lepa, nuzna inu hvale uredna naváda, pravim: kadàr bila bi ú mej nami, h'ſhkóde bi na bila: sakaj h'te naſs ſam G. Bug opómina, kir on dela inu hodi is nami, kakòr delali inu hodili ſo ú zaker is nyh Synmy ty *Lacædemonierji*: tu vidi ſe is tega, kar piſhe *Matthæus* ta S. Evangeliſta, namerzh: de. Kir JEſus ta zhaſtyti Syn Bolhji na 16. dan Meſza Shúſza, na eno ſrèdo, po reſlosheni pripoviſti od teh Délauzou; uſdignil ſe je bil is ſvojmi Jogri prutje temu Jeruſalemſkimu Meſtu h'temu terpléjnu: tedaj

Num. 2.

na

na poti ſlópyla bila je pred njega Mate *Jacoba* inu *Joanneſa*, tàr proſsit je ſazhéla, de bi on hotel ta dua njè Synova, kakòr dua ſvejta Jógra inu bliſhnja Stryza per ſebi ú Nebeſseh, eniga na njegovo Deſnyzo, tega drugiga pak na Levyzo poſtávit. Tu, kir ſhliſhal je JEſus, djàl je h'nje: *Sedere ad Dexteram meam vel Siniſtram, non eſt meum dare vobis, ſed quibus paratum eſt à Patre meo.* Mat. 20
Sedéti na mvoji Deſnyzi, ali Levyzi ni mvoje vam dati; temuzh le tem, katérim perpráulenu je od mvojga Ozheta. Is katérim hotel je telkajn rezhe, kakòr. Ty ſedeſhi ú Nebeſsih perpraulen ſo ja na mvoji Deſnyzi in u Levyzi, ali: ty ſe nadóbè dergázhi, kakòr is ſtrélo dobriga djájnja: ſa tu, aku kozhte te imèt inu poſsesti; ſtrélat imate poprej na letè, inu zhe tè ſadenete is vatho ſtrélo, bote tajſte poſsédli. Katériga h'potérjejnu poſtávil je nym enu upráſhajne *Poteſtis bibere?* Samórete le vy ta kelih pyti tega terpléjna? raunu kakòr bi bil djal: ſnate le vy dobru ſtrélat? is ſtrélo dobriga djájna? zhe ſnáte, ſtrelájte na te vam od mvojga Ozheta perpráulene ſédeshe, sbyte letè is ſtrélo dobrih déel, tèrpet imate poprèj, poſliſsat potem, po katérim zylate.

Zhes katéru en imenitni *Modernus* pravi h'nam enimu ſlednimu: *Num 8d*
Jaculari ergo debemus pro pane illo cæleſti, & ſagittas bonorum operum in illum extorquere. Strélat tedaj imamo my na ta nam od Bu- *Faber.*
ga naprèj poſtáuleni Nebeſhki kruh, is ſtrélo dobriga djájna, tu- *Cone. fè in feſto*
gentou, inu brumniga ſhjuléjna, na to ſpisho vezhniga Iſvelizhaj- *S. Mar-*
na. Pyti imamo poprèj ta kelih mnokatére ſupèrnoſti, bridkuſti *tini, n. 1*
inu teſhave. Poſtávit imamo ſe supèr, ja ne le supèr; temuzh premagat mnokatériga Supèrnika, aku hozhmo priti h'te ſhrézhi, ne is temi *Lacædemonierſkimi* Mladénizhi sadobit nikar en koſs poſvejtniga krúha, ali: eno drugo teléſno ſpisho; pazh pa to ſhlahtno duſhno ſpisho, namerzh: tu Iſvelizhajne Nebeſhku; kir tu perpraulenu je tem, katéri ſe sa letú prau ſponeſsó, inu dobrim delam sadénejo: katéri is S. shjuléjnam sbijejo tajſtu: katéri ſkusi tu premagajne uſe bitkuſti inu Shouraſhnikou urédni ſo k'enimu plazhylu tajſtu prejèt, inu poſsesti. Ty, ty tedaj bodo letéga uredni inu deleſhni.

Od tod, kir sa to ne *Lacædemoniérsko*, temuzh boſhjo navádo *Num. 40*
vèjdali ſo ty, katéri ſedaj ulhivajo uſhè ta krúh Nebéſhki; sa tu podvisáli ſo ſe is velikim fliſsam, is ſtrélo tega dobriga, brumniga inu S shjuléjna: ja, ne le ſamú is to; temuzh tudi is to ſtrélo tega premágajna teh, katéri naſs tu sidóbit, odurazhajo: katére de uſe sa danaſs samólzhim, oſtanem ſamú per tem daná'hnim ne *Lacædemonierſkim*; temuzh Vogèrſkim Mladenizhu: per tem ne *Ju-*

lianavim, temuzh JEſuſavim Soldatu: per tem ne poſvejtnim Móſhu, temuzh per tem duhovnim Shkoffu, namerzh: per naſhim S. Patronu S. Martinu: sakaj ta ſam kashe nam sadóſti, biti sa rèjsnyza tu, *kar ſim govóril odſgoraj*: *kir Martinus* h'pervemu, kakòr en Mladénizh, dalej kakòr en Móſh, inu h'sadnimu kakòr en Shkoff podvisal ſe je is ſtrélo teh tugentou, inu drugiga brumniga djajna sadéti inu sbyti ſi tu napréj poſtáulenu Nebú; inu ſizer takú, de je is S. *Paulam* mogel rezhi: *Bonum certamen certavi.* Is dobrim ſhtritam ſim ſe ſhtrital: sa vol katériga saqúbil je to zhaſt de ſe ſpodobnu od njega more rezh: *Beatificavit illum.* V'zhaſte je njega ſvelyzhal.

2. *Tim.* 4.

Katéru, de kajbul ſposnamo, inu teh rezhenih beſsédy: *Beatificavit illum in Gloria.* V'zhaſtè je G. Bug S. Martina poiſvelyzhal: to rèjſnyzo vidimo: tàr, kir danaſs Gud Martina tega S. Vojſhaka obhajamò. Hózhem per njemu oſtàr, inu. H permvemu h'zhaſtè Boſhji. Dalei h'zhaſtè S. Martina. H'sadnimu h'naſhimu nuzu iſkásat, de. *Heros verus eſt Martinus, cum ob eo hoſtis trinus victus, & devictus ſit.* Junák prave, kir omágal je *Martinus*, tàr premágal trujiga Shouraſhnika. Tu tedaj de sashliſhjo, proſsem, saſtópit bodo. *Parati.*

Num. 5. *Thema* *Propoſi.* *Synop.*

Sim djàl odſgoraj, de veliku ſméſhnih, ſpáſsnih, zhudnih inu nasnánih navàd: ja tudi doſti lepih, dobrid, nuznih inu hvale urednih imeli ſo ty *Lacædemoriàrji*; sa vol katérih grájani ſo inu ſhtimani. Grájani sa vol teh pèrveh, ſhtimani pak sa vol teh drugih, kakòr vidit je, kar te sadnje sadéne nad to, od katére ſim uſhè ſpred govóril. Ja ne le ſamú nad letó, temuzh tudi nad drugimi veliku, inu slaſti nad to, od katére piſhe *Ælianus*, namerzh: de. Lety ſpomneni Folki iméli ſo ú navádi uſe tè, katéri ſo ſe khi ú eni, ali: drugi rezhe dobru sadèrshali, smálat puſtili; inu pod pèld tajſtih is slatimi puſhtabi nyh dela inu djájne podpiſsat, tàr te pilde ú to ratno hiſho is zhaſtjò poſtávit, ſapovéjdali; h'temu, de bi od uſeh videni bily inu ſposnáni. Ja, sapovèjduvali ſo tem Stáriſham nyh Otroke veden h'tem pildam vodit, te tajſtim is temi podpiſsanimi beſsédami reslágat; sa tu de bi ty Mladi po exemplu teh smálanih po takim dele ſe poſliſsali. Katére due lepe naváde uredne ſo te zhaſty inu hvale: kir kar to pèrvo sadene, ſam G. Bug ſe sadèrshy na tako visho, kakòr je odſgoraj rezhenu. To drugo pak tèrde S. M. Cèrku, kir ona tem ſvojm káshe inu ſtávi naprèj pilde inu podóbe teh lubih Svetnykou, eniga ſledniga po tem, kakòr ſe je ſledni ú njegovim shjuléjnu poſliſsal inu sadèrshal: inu ſizer ne sa vol drugiga, kakòr sa vol tega; de bi njè duhouni Otrozi

Num. 6. *Ælian. de varia hiſtoria*

rozi letè videozh, po takim, kar nad teme inu per teh vidjo, poſliſ-
ſali ſe, inu podvisali: tàr te druge uſesamólzhim, k'enimu ſerzh-
nimu vojſkuvájnu is pildam *S. Martina*; kir tega kakòr eniga Voj-
ſhaka tedézhiga na enim kojnu, opomina tajſte; inu ſpodobnu:
sakaj *Martinus* bil je en taki sa rèjſsnyza, kakòr ſim djàl odſgoraj re-
kozh: de. *Heros verus eſt Martinus, cùm ab eo hoſtis trinus victus &* Synop.
devictus ſit. Junak prave, kir omagal, *S. Martin* tàr premágal truji-
ga Shouraſhnika. Katériga rejſsnyzo, pred ko vidimo, sa potrebnu
sdy ſe meni, vidit inu saſtópit: gdu je ta trujni Shouraſhnik? kaj
ſo ty sa eni? is katérimi ſe je nam ſponèſt inu vojſkuvati: katére
premágat treba je nam, aku hozmo is *S. Martinam* ú zhaſte od Bo-
ga pouſdigneni, inu ú Nebeſsih poiſvelizhani biti.

Snanu inu vèjdezhe je uſhè tu, kar Job ta *S.* Prerok pravi: *Num.* 4.
Militia eſt vita hominis ſuper terram. En boy, shoud ena vojſka je shju-
léjne tega zhlovéka na ſemli, inu ſizer taka, de gmaha, myrú inu *Job.* 7.
pokója nigdar nima, ja troſhtat ſe kaj drugiga nima notàr do kon-
za tega lebna; kir tèrje Shouraſhniki ſhtritajo ſe zhes naſs bres u-
ſega nehájna: katéri drugi niſo, kakòr. Tu Meſsú, Svejt inu
Hudizh. Is katérimi. *Continuus nobis debet eſſe conflictus, in quo qui-*
dem conflictu non agitur de victoria ad tempus perduratura, ſed de æter- Anonymus in
nitatis gloria, aut pœna. Is temi vojſkuvat ſe nam je treba, ú katé- Job.
ri vojſki nagrede sa eno zhaſno *Victorio*; temuzh sa to vezhno zhaſt,
ali: ſtraffengo ú paklenſkim breſnu. Is temi trjeme treba je nam
ſe ſponeſt, is teme tréba ſe nam je vojſkuvàt, te try treba je nam
premagat is *S. Martinam*, aku hozhmo is nym *Victorio, Palmo, Cro-*
no inu zhaſt ú Nebeſseh od Buga prejèt inu sadóbit: ſizèr zhe tega
naſtúrmo, ú navarnoſti ſtoji naſhe Iſvelyzhajne: kir, kakòr pra-
vi S. Paulus: *Non coronabitur, niſi qui legitimè certaverit.* Cronan, 2. Tim.
plázhan inu polóhnan ni nihzhe od Buga, kakor le ta, katéri ſe 2.
prau ú tem boju is temi Shouráſhniki ſponéſse. Sa katéru, kir
vèjdel je ta danaſhni Vojſhàk, ta ſerzhni S. Junak *Martinus*; sa tu
ſhtritat inu vojſkuvat sazhél ſe je bil is temi, inu ſizer h'pervemu
is tem ner domazhniſhim, ner ſhkodliviſhim, is tem Meſsam.

Katéru je naſh ner pervi, ner navarniſhi, ner ſhkodliviſhi, inu *Num.* 8.
ner domazhiſhi Shouraſhnik; inu tu ni drugiga, kakòr naſhe leſt-
nu truplu ú katérim shivimo, is katérim hodimo okuli. Letà je *Confir.*
ta ner pervi, kir tega ſamy is ſabo s'materniga teléſsa perneſsémo.
Ta je dalej ta ner domázhiſhi, kir bres njega shivit namorémo na
ſemli. Ta je ta ner ſhkodliviſhi, kir on ú podobi eniga Priatela ſa- *Part.* 2.
pele naſs ú mnokatéro ſkodo. Ta je ta ner navarniſhi, kir on is to *Caro.*
ſladko golufijo nyh ner vezh pogúby inu ſerdáma; sa katéru uſe,

kir vèjdel je *Paulus* ta S. Apoſtel, inu bal; sa tu de bi na bil od tega Shouraſhnika premágan, djàl je vuſsshaloſten: *Infelix ego homo, quis meliberabit de corpore mortis hujus?* Ah jeſt reuni inu naſhrezhni zhlovek! gdu bode mene réthel od trupla te ſmèrti? is katérim hotel je telkajn rezhe, kakòr; kadaj bode uthè en konez te ſmamlene vojſke? Ali: Ah S. *Apoſtel* kaj sa ene vojſke? kaj? Eh! nauprashajmo dolgu: kir on ſam pové nam ta odgovor, rekozh: *Sentio in membris meis aliam legem repugnantem legi mentis meæ, & captivantem me in lege peccati.* Jeſt obzhutim ú mvojih glidih eno drugo poſtávo, katéra superna je poſtávi moje duthe: inu ta ujetiga mene derſhy ú poſtávi tega grejha. Is katérim telkajn hotel je *Paulus* rezhe, kakòr: Ah! gdu bode mógel mene réthit od tega meſniga trupla; ú katérim tizhym, ú katérim te ſnajdem, ú katérim obzhutim telkajn shéel, ſkuthnjau inu druge smáne; is katérimi ythze, ne ta hudobni inu domázhi Shouraſhnik oſlábit, premágat, inu h'temu grèjhu pervólit. Sa tu upil je *S. Paulus*, kir ſe je bal, de bi na bil premágan; kir is tem Shouraſhnikam ſe vojſkuvàt, je celu navarnu: kir kakòr pravi *S. Auguſtinus* ta veliki Vuzhenik: *Inter omnia certamina Chriſtianorum, duriora ſunt prælia caſtitatis; nam ibi continua pugna, & rarior victoria.* V'mej uſem ſhtritajnam teh Chriſtianou, ta ner tèrthe, ta ner navarnithi ſhtrit, je ſhtrit te zhiſtoſti; sakaj, aku ſi lih tukaj je en vedni bój, ena ſkus terpézha vojſka: vener malukedajna je *Victoria.* Pred tem ſihèr ni ſo ty brumni inu duhouni ne ti mozhni inu saſtópni, ne ti ſtary inu mladi, ne Shenè ne Moſhjè: uſi, uſi, dokler ſo ú shjuléjnu, dokler ſo ú zhlovéthkim truplu, imajo ſkusi is tem Shouraſhnikam oprávit, katéri is ſylo nyh veliku verſhe ú ta paklenſki brésen. Ja. Ah! kaj pravim nyh veliku? kir od te ſyle inu grósovitnoſti tega Shouraſhnika pravi S. Ozha Remigius: *Demptis parvulis, ex adultis pauci ſalvantur propter carnis vitium.* Sunaj teh majhinih, sunaj teh nadólthnih otrúk, is teh podraſhenih, malu, malu je ſvelyzhanih sa vol tega prekletiga, naſrámniga meſniga grèjha. Toku doujà ta pèrvi zhlovéthki Shouraſhnik; eno tako ſylo kashe leta, is katéro nyh veliku premajſtri, oſlábi, inu ſhpótlivu premága; inu ob Nebeſsa perpráv: vener, Eh! Leta, aku ſi lih taku ſylin je inu groſovitin; aku ſi lih taku hud, mozhàn, ſhkodliu je inu navarn: vener *Martinus* ta danathni S. Junak oſlábil inu premágal je tajſtiga, kir *Martinus* ú tem ner huiſhim zhaſsu te mladuſti, kir uſe kipy inu unéma ſe ú zhloveku: kir *Martinus* ú tem ner reſvojdaniſhim ſtanu tega Ajdouſtva: kir *Martinus* ú tem uſi naſpodobnoſti udánim shjuléjnu tega Soldathr-

Rom. 7.

Ibidem.

S. Augu. Tom 10 ſerm. de tempor. 251.

S. Remi. in Epiſt ad Rom. cap. 1

Num. 9.

va

va ohránil je celo to zhiſtoſt inu Diviſhtvu: sakaj, aku ſi lih *Martinus* bil je mlad inu friſhin, inu 10. celih léjt na domo njegovih Steriſhou ú te Vogèrſke Deſhéli ſhúntan inu mamlen bil je ſkusi mnokatere perloſhnoſti ú mej temi Ajdi, od katérih bil je ú Vogerſki Deſheli porojen: aku ſi lih *Martinus* obzhutil je mnokatéro ſtrelo od tega Shouraſhn ka; vener ni ſe puſtil premagat, poſtávil ſe je on supèr letemu, ali: ne is drugim oróſhjam, kakòr is tem béjgam, bejſhal je pred uſo to navarnoſtjo, sapuſtil je tu Ajdouſtvu: ja, kir tukaj samèrkal je bil *Martinus*, namerzh ú tem Soldaſkim ſtanu, de. *Nulla fides, pietásque viris qui caſtra ſequuntur.* Malu je vère, malu zhiſtoſti, brumnoſti inu ſvetuſti per Soldatih; podàl inu potégnil je od *Conſtantia* inu *Juliana* Cæſsar jou, pod banderu JEſuſavu, ſtopil je ú Duhouni ſtan, ú katérim je on to lepo Lilio tega Diviſhtva, katéro hres uſe ſhkode bil je ohranil ú tem tèrnju teh dueh ſtanóu te Mladuſti inu Soldaſhtva, ográdil je bil is poſtam, ciliciam, zhuvéjnam, gajſhlajnam, inu is vezh takim delam te Pokure: ſkusi katéru priſhàl je *Martinus* h'te Victorji, de premágal je prau tega perviga Shouraſhnika; kakòr tu ſpoſnàt ſe samore is tega: kir njegova prezhiſta duſha ob zhaſsu te ſmèrti is velikim inu veſsélim pètjam uséta bila je gori, inu neſsena ú Nebeſsa od Angelou; kakòr vidil inu ſhliſhal je S. *Severinus*. Dalej ta *Victoria* zhes tega pèrviga Shouraſhnika je ſposnat na truple tega S. Junáka *Martina*, kir tu ob zhaſsu njegove ſmèrti, bilu je taku lepu, ſvejtlu, zhiſtu, *Ut cerneretur ſpecimen & initium quodam futuræ reſurrectionis dote claritatis:* de je nad tem vidit bila ena podóba inu sazhétik tega darú te ſvejtlobe, katéro prejet imajo te zhiſta inu Divizhna trupla ob zhaſsu tega gori uſtajaj nja. Zhes tu, kaj ſe vam sdy? *Chriſtiani!* ſe le naſramujete pred tem, kar ſte ſhliſhali od S. *Martina*? Ali: od tod dalej.

Lucanus lib 10. belli ciuilis.

Marchi in vita flor p 2. in feſt.

S. Marti.

Dalej, zhe pogledamo, vidimo letéga eniga Premagouza, kir ta drugi Shouraſhnik premágan je od njega popólnama: sakaj. Aku ſi lih ta drugi Shouraſhnik tega zhloveka, ta Svejt hud inu groſovitin je, kir ta is trujim oroſhjam doujà zhes zhloveka, kakòr pravi S. Joannes: *Omne quod in mundo eſt, concupiſcentia carnis eſt, & concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ.* Vſe, kar je ſkodliviga sa ſvoje oroſhje h'sapelajnu teh Ludy ſhpúga ta ſvejt, drugiga ni, kakòr shelnoſt tega Meſsà, teh ozhy, inu ta Preuſetnoſt tega shjuléjna. Raunu kakòr de bi rekal. Ta Preuſetnoſt, Lakomnoſt inu Nazhiſtoſt ſo tu trujinu oróſhje tega Svejtà, is katérim on veliku nyh oſlábу inu premága. Kar sadéne to sadnjo, to Nazhiſtoſt, od te ſmo ſhliſhali odſgoraj: sa tu nehàm od tè dalej govórit. Kar

Num. 10.

Pars. 2. 1. Joa. 2.

to

to drugò sadéne, namerzh: to ſhusi to Shelnoſt teb ozhy poméjnena Lakomnoſt, zhe njè ſylo ſpremislimo, nájdemo letó obilna; sakaj kakòr *S. Augustinus* pravi: *Cùm Avaritia alicui dominatur, ſubjectus malis omnibus demonſtratur.* Kadàr ta Lakomnoſt eniga ſe poláſly, tedaj en taki sa eniga uſému ſlegu podvérsheniga ſe more dèrsháti: sakaj is to Lakomnoſtjo grede uſa druga hudóbija, sa vol katériga *Paulus* ta S. Apoſtel ſklene inu káshe ſylo te Lakomnoſti, is katéro ſhtrita ſe ta ſvejt zhes tega zhlovéka, rekozh: *Avari regnum Dei non poſſidebunt.* Ty Lakomni, ty, katére je ta Svejt ú mrésho te Lakomnoſti perprávil; ty krajleuſtva Boſhjiga na bodo poſſedli: pazh pak lety, kakòr eni od tega drugiga Shouráthnika premágani, pahnjeni bodo ú paklénſki ogyn. Pole! kaj sa ene ſkodlivoſti je ta Lakomnoſt, is katéro vojſkuje ſe ta Svejt, kakòr is enim hudim, ſkodlivim inu navárnim oróſhjam zhes tega ubogiga inu reuniga zhloveka do ſmèrti.

S. Augu. de liber. arbitrio. 1. Cor. 6.

Ja per tem ſhè ni sadoſti, kir h'temu ſhè to Luciferſko Preuſernoſt perujame; ſkus katéro ſtury tega zhloveka gléjdat inu trahtat po zhaſtè, ſhtimájnu ſhlahtnuſti inu titulnih: ſkusi katéru pride ú sgúbo teh Nebeſs, kar je ſizer odſhlu te Lakomnoſti inu Nazhiſtoſti; kir ſtoji piſsanu: *Anima quæ per Superbiam aliquid commiſerit, peribit.* Ta duſha, ta zhlovik, katéri u. àl ſe bode te oſtèrte, ta bo uſel konèz, ta bo pogúblen inu ferdáman. Katéru zhe ſpremiſlimo, ſposnamo; de velike grosovitnoſti je ta drugi zhlovekou Shouraſhnik ta Svejt, kir on is tem ſhkodlivim oróſhjam nyh telkain poguby inu ferdama: de bi eden ſpod. hnu mógel is S. *Abbatam Antonam* saupyti: *Goſpud! gdu bode mogel iſvelizhan biti*, kir telkajn ſhtrikou inu sadèrg ſe snajde. Na katéru, O. A. Duſhe! nazhakajte drugiga odgovora, kakòr tega, katériga dal je bil ta *Angel* Joannesu; kir djàl je, de ſe ima ſponeſt inu vojſhúvat is tem Shouraſhnikam, kir taku is tem premágal bo uſe tu, inu sadúbil to crono Nebeſhko. Sa tu.

Num. 21. Numeri 25. Surius in vita. n.

Kir vejdel je ta danaſhni S. Junak *Martinus*: sa tu ſponéſsel ſe je is uſem tem trujim oróſhjam tega drugiga Shouraſhnika, tega Svejtà; kiron ſe je uſemu temu super poſtávil. Te pèrvi, te Nazhiſtoſti poſtávil ſe je bil junáſhku ú bram, kakòr ſmo uthè od ſgoraj saſtópili. Te Lakomnoſti pak poſtávil ſe je bil supèr, kir on uſe tu, kar bi bil mógel od ſvojh bogátih Stariſhou iméti, sapúſtil je ú to lejte njegove ſtaroſti, tàr podàl ſe je od duma, shivil je ú mej *Catechumeni*, ali temi, katéri ſo S. karſt zhakali. *Martinus*, is eniga shlahtniga, bogátiga Goſpodizhizha poſtàl je k'enimu Bèzazhizhu; ja kir *Martinus* po prejetim ſvetem karſtu ſtópil je bil ú

ta

ta Soldáſhki ſtàn, tukaj mèrkal ni na to Lakomnoſt, od te puſtil ſe ni notàr uſeti, zhes navádo teh Sholnèrjou; kir ty na drugu nagléjdajo, kakòr, kaku bi mogli obogátit; ſakaj *Martinus* ſturil ni nikomer ne ſhaliga, ne ſhkóde, pazh pa tu malu, kar je imèl ſa uſakdajni tal, delyl je ú mej Vbóge: katéru, kir sazhèl je bil ſhè kakòr en *Catechumenus*, dèrshal je uſe njegovu shjuléjne; sakaj *Martinus* ſposnàl je bil vrednoſt tega vſmilejna prutje tem reunim is uniga, kar.

Piſhe *Sulpitius* ta Popiſsuváviz lebna S. Martina, de. *Martinus*, kir priſhal je bil ú tu Meſtu *Amiens* ú Franſkim Krajleuſtvi, tàr tukaj pod uratmi sagléjdal eniga uſega nagiga, reuniga inu potrebniga Vbóſza, katéri ni bil drugi, kakòr JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji; aku ſi lih ni njega poſnàl *Martinus*: ja, kir ſhliſhal je tega Vbóſza sa en dàr proſsit, is miloſti prutje temu ſdèrl je ta mezh, is tem odrésal je en koſs tega plajſha, tàr tega, kir drugiga ni imèl, dàl je temu potrébnimu Vbóſhzu: katéru lubu bilu je takú JEſuſu, de drugi vezhèr perkásal ſe je *Martinu* is tem koſsam plajſha, rekozh: *Martinus Catechumenus hac me veſte contexit.* Martinus ſhè ne karſhen pokril je mene is tem gvantam. Katéro miloſt kasal je ſhè vezh, inu dalej po tem kir bil je ta S. karſt doſsegel; katéro miloſt kasal je ſhè dalej, inu ſubſebnu, po tem kir je bil k'enimu Shkoffu shéguan inu poſtaulen; kir on kakor en Shkoff nikomèr ni te miloſti odpovèjdal. Ja, de bi bil prau letó tem potrebnim ſturil, ni maral sa tu, kar je njemu bilu potréba; kakòr ſe letu vidit samóre is tega, kar.

Num. 13.

Sulpiti. in vita S. Mar.

Dalej piſhe ta ſpomneni *Sulpitius*: de. Pèrmerilu ſe je bilú ú tem Meſte *Turon*: de en Praſnik ſhàl je ú to Cèrku, de bi tukaj dèrshal bil ta Shkoff *Martinus* to S. Maſho: na potu, kir vidil je eniga napu nagiga, jnu ſhliſhal sa en guantez proſséozhiga Vbóſhza: sapovèjdal je ſvojmu Eſpeſtru, ali: *Archidiaconu*, de tega prezer ima ogvántat. V'mej tem ſhál je *Martinus* ú Shagrod, tu je: *Sacriſtia*; kir tukaj ta réunik je supet sa gvant proſsil ſkrivaj; djàl je h'njemu pojde smano, tega pele per Sagrado ú en zimèr, ſlézhe ſuknjo inu ſrajzo, dà temu reunimu de nihzhe ni samètkal. Na tu djàl je ta S. Shkoff, de poprèj naſazhne Maſha, dokler ſe ta ubógi naoblezhe. Na tu perneſli ſo njemu eno hálo, to uſel ſkriváj inu oblékel je *Martinur*; tàr na vèrh to Maſhno ſrájzo, inu sazhèl je to S. Maſho. V'te kir pouſdigúvàl je, padli ſo njemu doli rokávi te Maſhne ſrajze do komúlza, kir ni imèl drugiga na ſebi, kakòr le ta beráſka jópica do komúlza is rokávi; inu takú te rokè golè bile ſo vidit. Ali: kir dopadla je bila G. Bogu ta lubesan, katéro

Num. 14.

ſturil je bil temu Vbóſtzu; ſturil je tu zhudu, de ty Angeli is ſlatimi rokávi ſo te nage rokè pokryli, inu ena ſvejtla kugla perkasala ſe je vèrh glave *S. Martina.* Is katériga inu vezh takiga vidimo ozhitnu, kakú ta S. Shkoffoſlábil je to Lakomnoſt, inu takú premágal tega drugiga Shouraſhnika, namerzh ta Svejt: kir on delyl je tem Vbógim uſe, kar je imèl inu poſsédel. Katéri lepi Exempel kasat iméli bi uſi, kir ta je uſem dàn, inu pokásan; slaſti pak ty premóſhni &c. aku hozhejo tega drugiga Shouraſhnika is S. Martinam premágat. Per tem poglejmo na tega trjètjiga na hudyzha, inu S. Martina.

Num. 15. Piſhejo ty Vzhenyki, de ta paklenſki Shouraſhnik ob trujih zhaſseh ima ú navádi te vjèrne sapelávàt. H'pèrvemu ú Mladúſti. H'drugimu ú te Mòſhke ſtaroſti. H'tretjimu na ſadnja ſmèrtna ura: kir vjèi, de malu zhaſsa ima. Katérú uſe vidimo nad danaſhnim S. Vojſhakam Martinam, inu ſizer veliku hujſhi: kir. Zhe *Pars.* 3. ta hudizh druge ſkusha ú sazhetku, po tem puſty letè per gmahu. Ali: Martina ſkushal je ſkus Meſsú, ſkus ta ſvejt inu tajſtiga Lakomnoſt inu Preuſetnoſt, notàr do konza shjuléjna, katére, kakòr ſmo ſhlishali, uſe je ſerzhnu premágal: inu slaſti to Preuſetnoſt, kir on h'premagajnu tega slega ſtrègel je ſvojmu hlapzu doſti krat per mysi, doſti krat obúvàl inu isúvàl tajſtiga. Ah Poniſhnoſt! Dalej, kir Martinus je imèl od Cæſsarja *Juliana* k'eni vehſhi zhaſtè pouſdignen biti, h'temu nigdàr ni hotel pervólit. Dalej, kir *Martinus* je imèl h'Shkoffu poſtáulen biti, bejshal inu ſkril ſe je ú eno ſhtalo, dokler ni bil od ene goſsy oſnájnen. Sturil je Martinus vezh takiga, is katériga vidimo, kaku junáſhku ſponaſhal ſe je is temi od hudyzha podſhuntanimi Shouraſhniki. Ja ne le is temi duema pazh pa tudi is ſamim *Satanam;* katéri, aku ſi lih mamil je Martina ob uſeh zhaſseh: vener nizh ni oprávil, kir bil je uſelej od tega ſerzhnika Junaka premágan. kakòr vidi ſe.

Num. 16. Dalej piſhe *Sulpitius*, de. Kir *Martinus* vojſkuvàl ſe je takú ferbéſhnu zhes tu Meſsú inu Svejt, de bil je tajſte premágal: plánil je bil ta *Satan* zhes njega, mamil ga je na viſh veliku. Ja perkasal ſe je bil njemu ſdajzi ko prejèl je S. kárſt ú mladuſti, tàr ogovoril je Martina: *Quodcunque jeris, ego tibi adverſabor.* Ali: *Martinus* je odgovoril *Dominus*, Goſpúd je mvoj pomózhnik, inu jeſt bom *Pſ.* 117 uſe premágal: kakòr vidi ſe.

Dalej, inu ú Moſhki Staroſti *Martinus* gmaha ni imèl prèd hudyzham, sakaj, ta perkasal ſe je njemu uſhè Shkoffu ú podóhi ſa-ri iga JEſuſa is veliko ſvejtlóbo inu zhaſtjò, ogvantan kakòr en Krajl is eno slato crono na glavi h'temu, de bi bil *Martinus* njega

mo-

molil. Ali: kir *Martinus* poſnàl je tega Golúffa, djàl je: *Mvoj G. JESUS Chriſtus oblíbil ni priti ú crone inu ſhkerlatu, sa tu tebe sa Chriſtuſa, Non agnoſco: naſpoſnam.* Is katérim odgnàl je h'drugimu tega Sapelauza: katéri je ſhè h'trjetjimu perſtópil, kir, kakòr ſhè.

Da'ei, kir *Martinus* snéſhil ſe je na ſadnim, de ſdaj, ſdaj je imèl umréti, perſlónil je ta Satan h'njemu, de bi ga ſapelal, de bi njegovo duſho ſadubil. Ali: tega kir je ſamèrkal *Martinus*, djál je ſerzhnu h'njemu: *Kaj ſlójiſh kryvava beſtia? nizh ſmertniga nanajdeſh per meni.* Is katérim odgnàl je tobeſtjo, ter na tu perſtopyla je h'njemu *Maria* Diviza is S. *Nesbo* inu *Teclo*, kakòr ſturyla je vezh krat poprèj to gnado temu S. Shkoſſu; katéra porroſhtala je Martina: pred katéro puſtil je ſuojo duſho, katéro uſeli ty Angeli ſo is zhaſtjò inu neſli ú Nebeſsa. Ah! tu zhe ſpremiſlimo, vidimo, de rèjtsnyzhnu je, kar ſim djàl odſgoraj: *Beatificavit illum in gloria.* V'zhaſtè ga je poiſvelyzhal. Ali: sabſtojn nikar, vazh pa sa tu, kir is ſtrélo dobrih déel sbral ſi je tu Nebú, kir on. *Heros verus eſt Martinus &c.* Junak prave &c. Kir *Martinus* premagal je Svejt, Meſsú Hudyzha: sa tu ureden je takiga lóhna, po katérim uſi ſdiſhemo, tega proſsimo od Bugà: od tod.

Num. 17. *Thema.* *Synopſ.*

Kir, O A. Duſhe! uſi shelimo is S. Martinam ſhrezho teh Nebeſs sadóbit: bodi tedaj, de to prejmemo, pojmo is temi *Lacædemonierskimi* otrúki, ne pred en pild eniga Ajdouſkiga Junáka; pazh pa pred peld tega JEſuſaviga Vojſháka S. Martina: tukaj reſgléjmo ſe nad nym, tàr ſpómnimo ſe na tabla te *Lacædemonierske* ratne hiſhe, kir ſmálani ſtali ſo ty ſgur ſpomneni Vojſhaki is temi perpiſsanimi beſsédami: *Eritis ſicut iſti, ſi fueritis ſicut iſti.* Bote kakòr leti, kakòr leti zhe bote. *Glejmo* tedaj na S. Martina, ſturimo, kar ſturil je *Martinus*: podvisajmo ſe is S. Martinam premágat te try Shouraſhnike, inu S. Martinu bomo enaki. Zhujmo tedaj zhes naſhe truplu, de naſs uasapéle. Imémo mèrk na ta Svejt, de naſs nagolúffa. Glejmo, ſkèrbymo, de naſs ta hudyzh napremága: kir takú rezh ſe bo moglu od naſs, de. *Beatificavit.* Poiſvelyzhal je naſs G. Bug ú zhaſtè: katerimu bodi zhaſtinu hvala, AMEN.

Num. 18. *Epilog.* *Æſian. loc. jup. cit.*

TA CVI. PRIDIGA.

Na XIII. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan S. Briċtia Shkoffa.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Quis quis cupit coronari,	Gdúr kol crono zhe dobyti,
Antea debet probari	Skúſhen ta prèd ima biti
Varijs anguſtijs.	Is dolſti nadlúgami.

Thema.

Cùm probatus fuerit, accipiet coronam.
Kader bode skuſhen, prejèl bo to crono. Jacobi. 1.

Num. 1. Exord. Laërtius od tega nekedajſhniga Philoſopha is iménam *Diogenes*, de. Leta priſhàl je bil en krat ob puldájnim ſonzu is eno gorezho latèrno is hiſhe na gaſsa, tukaj sazhèl je hodit górí inu doli; ja is tè ſhàl je dalej na plaz tega folka polniga Meſta *Athenæ*, kakòr eden, katéri kaj sgubleniga yſzhe. Tu, kir ſo ty Ludjè vidili, u praſháli ſo ga, kaj on dela? kaj on taku ſkerbnu yſzhe? tem je odgovoril: *Hominem quæro.* Jeſt yſzhem eniga zhlovèka. O preproſti Stáriz! poglej uſe ſe tare od Ludy, vidiſh uſeh ſort perſhone, uſe je polnu folka, inu ti eniga zhloveka yſzheſh? diáli ſo is ſmeham ſhpotlivu h'temu modrimu inu ſtarimu Philoſophu.

Laërtius lib. 6.

Num. 2. Ali: sa tu ni maral *Diogenes*, temuzh djàl je dalej: *Hominem quæro.* Jeſt yſzhem eniga zhloveka. Ali: praviga. Tu je: Takiga, katéri preuſeten ni, kakòr ty *Pavi.* Katéri ſerdet inu jésen ni, kakòr y *Junzi.*. Katéri navoſhlìu ni, kakòr ty *Pſy.* Katéri nazhiſt ni, kakòr ty *Kosli.* Katéri lakomni ni, kakòr *Camele.* Katéri poſréſhen ni, kakòr *Volziè* inu *Praſzi.* Katéri lehn, tóſhlju inu utraglju ni, kakòr *Medvedi, Jasbizi,* inu *Osli.* V'kradkim. *Hominem quæro.* Jeſt yſzhem eniga zhloveka, takiga, katéri ú leſtnynah enák ni tem naúmnim *beſtiam.* Ja.

Num. 3. Jeſt yſzhem, *Hominem quæro*: eniga zhlovéka, katéri *Preuſeten* ni, kakòr en *Aman.* Katéri *Lakomen* ni, kakòr en *Mydas* Katéri *Nazhiſt* ni, kakòr *Heliogabolus.* Katéri *Jesen* ni, kakòr en *Commodus.* Katéri ú *Reſvojsdainu* ni en *Sardanapalus.* Katéri ú *Ojſtruſti* ni en *Caligola.* Katéri ú *Groſovitnoſti* ni en *Nero.* Katéri ú *Terduſti* ni en *Minos.* Katéri ú *Navſmileinu* ni en *Radamanthus.* Katéri ni, kakor en drugi tem enaki. Katéri bi ſe tem, inu tem *beſtiam* glih sadèrshal.

Num. 4. Ali: O mvoj *Diogenes*! jéjnaj dalej yſkat eniga takiga zhlovéka

ka, kir poprèj sneſhèl boſh ſtu sa eniga; katéri *Poniſhnisbi* ſo, kakòr *Jagneta*. Katéri *Darovitniſbi* ſo, kakòr *Levi*. Katéri *zbiſtiſbi* ſo, kakòr *Armelini*. Katéri *pervoſbliviſbi* ſo, kakor *Petelini*. Katéri ſo *Smaſniſbi*, kakòr *Camelcontes*. Katéri *Krodkeſbi* ſo, kakòr te *Ouzbyze*. Katéri ſo *Podviſniſbi*, kakòr ty *Mraulinzi*. Jéjnaj eniga takiga po tvoji miſli zhloveka yſkáti: tàr pójdi yſkat eniga zhloveka, katéri je bres tèrplejna: yſzhi ga per ſonzu, ali: per latèrne Yſzhi ga po uſod, krizhim, inu ga naboſh snéthil: kir. Kar je ſdèrſténiga ú vodàh: kar je ſlesheniga ú luftu: kar je podvèrsheniga inu rojeniga na ſemle, uſe tu terpléjnu je podvèrshenu; slaſti pak ta reuni zhlovek: kir ta od sazhetka do ſmèrti od Materniga teleſsa do groba, ú drugim ſe naſnájde, kakòr le ú terpléjnu. Sa tu.

Kir je dobru vèjdel *Job* ta S. poterpeshlivi Prerok: sa tu djàl je od zhlovéka. *Homo natus ad laborem, & avis ad volatum.* Ta zklovik rody ſe h'delu, inu sléshe ſe ta tyza h'letájnu. Is katérim je hotel telkajn rezh, kakòr. Ta zhlovik ni h'drugimu na ſemle, kakòr h'delu, tu je terpléjnu; kir ta uſen revam, telhávam inu ſlégu podvèrshen. Tu, kir saſtópil je dobru ta modri *Democritus*. sa tu dàl je bil ta odgovor enimu, katéri ga je bil uprá ſhal: *Quid de hominum ſorte ſentiret?* kaj bi on od zhlovekave ſhrézhe dèrzhal? rekozh: de celu nizh nadèrzhy od te zhlovekave ſhrézhe: kir. *Bona quærentibus vix obtingunt, mala autem, non tantum non quæſita, ſed extra omnem expectationem contingunt.* Take ſhrézhe je ta zhlovik, de kadàr kaj dobriga yſzhe, telhku inu kumaj kaj majhiniga doshélhe. Prutje pak ta sléh, tu hudu, te nadluge, aku ſi lih yſkane ni ſo; vener te njega sadénejo bres uſega zhakajna na tajſte. Is katérim hotel je pokásat, de ni zhloveka bres terpléjna, kir ſlédni je h'tajſtimu rojen. *Num. 6. Jaco. 1. Stobæus. in ſerm. 96.*

Tu uſe pak obèrnil je Bug V.M. temu zhloveku h'nuzu inu h'dobrimu, kakòr govory *S. Petrus Chryſologus*, kir pravi: *Hæc omnia operatur Dominus, ut det nobis vexatio intellectum.* Vſe tu, namerzh: terplejne poſhla ta Goſpud Nebeſhki zhes tega zhloveka h'temu, de bi nam ta zhes naſs poſlana nadluga odpèrla te ozhy, inu dala to saſtopnoſt: kir ta nadluga inu terpléjne ſtury tega zhloveka sapuſtyti tu hudu, inu podviſat ſe po dobrim; de taku ta zhlovek ukusi terpléine ſkushen pride h'sadoblejno te crone, po beſſedah S. Jacoba *Cùm approbatus fuerit accipiet coronam.* Kakòr tu vidit je nad nymi telkajn, katére rajtat nozhem: oſtanem per ſamimo danáſhnim, S. Shkoffu *Briſtiusu* is iménam, kir ta po dolgi ſkuſhni inu velikim preſtánam terpléjnu, sadúbil je h'lohnu to crono Nebèſhko. Katériga rèjſnyzo, de khi kaj bul vidimo, hozhem *Num. 6. S. Petro Chry. in Epiſt. Themæ.*

h'zhaſte temu S. Shkoffu, per tem kaj dalej oſtáti, inu is nym nam, k'enimu navuku inu troſhtu iſkasat, de. *Quisquis cupit coronari, antea debet probari varijs anguſtijs.* Gdur kol crono zhe dobyti, ſkuſhen ta pred ima biti, is doſti nadlugami. Katéru, kir nuznu bo ſlednimu: sa tu letú saſtópit, saſhlſhat bodo perprauleni.

Synop.

Num.7. Kir *Nilus* ta brumni Minih ſpreudarjal je to zhednoſt, ali: ta tugent; takú tega je shneſhil eni *Gartraſhi* enakiga: sakaj, kakor ta *Gartraſha* nigdàr dérge ſe nasnájde, kakòr ú tèrnjo, po beſsédah uniga *Symboliſta*, katéri enimu gartraſhnimu ſtéblu bil je perpiſsal: *In ſentibus ſemper.* Vſelej ú tèrniu. Taku ta tugent naſnajde ſe dèrge, kakòr le ú ternju tega sléga. Sa vol katériga pravi ta S. Ozha: *Tolera tribulationes, inter ipſas enim virtutes, ut roſæ inter ſpinas naſcuntur.* Mvoj, h'tugentam nagnjeni zklovik! noſse, tèrpe te nadlúge; sakaj ú mej temi zvèjdo ty tugenti, kakòr ú mej tèrnjam te *Gartraſhe* seléne inu prezvejtajo. Katéru.

Induſtio

S. Nilus in Parametreis. N. 29.

Num 8. Kir ſpremiſlil je *Philippus Abbas*, taku tu obèrnil je na tu zhloveſhku shjuléjne, katéru je ſlednimu kakòr ta *Gartraſha* perjetnu, aku ſi lih kakòr ena *Gartraſha* is tèrnjam teh nadlug je obdánu. Kir, kakòr djàl je Seneca: *Nulla dies mœrore caret, ſed nova cauſa fletum miniſtrat.* Ni dnè, ú katerim bi tu zhloveſhvu najimelu kaj noviga preſtàt inu terpéti; kir uſak dan en novi urshoh ſe da h'joku inu terpléjnu: Sa vol katériga *Juſtus Lipſius* pravi: *Spina hæc omnis vita: falimur, ſi quærimus in ea gaudiorum flores.* Enu ternje je tu shjulejne, falimo, inu goluffani ſmo, zhe ú tem yſzhemo zvèjtje tega veſsélia. Tu, pravim: kir ſpremiſlil je ta ſpomneni *Abbas*, djàl je od tega zhloveſt kiga shjulejna, kakòr djàl je ta *Symboliſt* od tugenta. *In ſentibus ſemper.* Vſelej ú tèrnju tega terpléjna. Inu prau: kir uſako uro ima ta zhlovik kaj terpéti.

Picinel. l. 1 c 18 n. 147.

Seneca Troad. Act. 1.

Juſt. Lipſ. cent. 2. Epiſt. 97

Tu pak ne sabſtojn, temuzh kakòr pravi ta ſpomneni *Chryſologus*: sa tu de bi te nadlúge inu drugu zhes zhlovéſtvu od Buga poſlanu terplejne te ozhy odpèrlu, inu dalu to saſtopnoſt: tem Dobrim, tem Tugentlivim, tem Brumnim, inu Bogabojezhim, de bi ú te Brúmnoſti, ú Tugenteh inu ú Bogabojezhnoſti ſtanovitni oſtáli Prutje pak ty, katéri ſo khi na eno, ali: drugo visho od Tugentou, od Brumnoſti; ja ſkusi tu od Buga odſtópyli: opómnjeni bilv ſe ſupet h'temu pervimu povèrnyli. Sakaj *Vexatio dat Intellectum.* Ta nadlúga dà to saſtopnoſt, ſpómnit ſe na Buga, puſtit ſe is tem terpléjnam od Buga ſkuſhat; inu prau: kir ta zhlovik. *Cùm probatus fuerit accipiet coronam.* Kadàr bode ſkuſhen, usel bo crono. Kakòr letú ſposnar je nad tem danaſhnim S. Shkoffam, inu velikim Patronam *Briccliam.* Katéru pred kakòr vidimo, ſtopimo enu malu h'Moyſeſu, tar h'tému: kar.

Num.9.

Thema

Piſke

Piſhe ta ſpomneni S. Prerok: de. Po tem kir Nameſtnik Krajla Pharaona puſtil je bil teh 10. Synou tega Jacoba shivyno perpèrt, nje pak ú to jezho poſsaditi; sazheli ſo bili ty ú mej ſabo ú te jezhe govorit, inu eden temu drugimu toſhit: Eh! *Meritò hæc patimur, quia peccavimus in Fratrem noſtrum.* Spodobnu tèrpimo letú kir pregrèjſhili ſmo ſe nad naſhim Bratam. Zhes tu ſtury *Joannes dela Haye* h'tem Jetnykam enu upraſhajne. *Cur, cum carceri tradimimini, & ut terræ Ægypti exploratores accuſamini, in memoriam veſtrum revocatis delictum?* Sakaj ſedaj, kir ſte ú to jezho pahnjeni, kir ſte ſa ene Shpegarje, ſa ene Isdajáuze te Ægyptouſke ſemle dèrshani, inu toſheni, vaſhe hudu delu, katéru ſte nad vaſhim Bratam dopernéſli, ú ſpomyn jemléte? tedaj bi bily ſpomnit ſe imeli, kadà ſte predájali tajſtiga, de tu je ena velika pregrèjha. *Cur ergò nunc in hæc verba dolore plena prorumpitis? Meritò hæc patimur, quia peccavimus in Fratrem noſtrum.* Sakaj ſedaj te shaloſti polne beſséde govórite, de ſpodobnu tu terpete, kir ſte grèjſhili, kir ſte ſe pregrèjſhili nad vaſhim Bratam *Joſephæm*, katériga ſte predáli: sakaj.

Num. 10. Gen. 42. Confir. Joa. dela Haye in lo concept. 874

Sakaj ſedaj ú te jezhe toſhjo ſe ty Reuniki: inu na tu upraſhajne odgovory na nyh meſte ta ſpomneni *Joannes*, rekozh: Ah! ſa tu ſedaj toſhimo ſe, kir. *Pœna afficimur memores culpæ eſſe debemus, ut dignam agamus Pœnitentiam.* kadàr tlazheni ſmo is ſtraffengo, ſpomnit ſe imamo na doug, na pregrèjho, katéro ſmo ſturili inu dopèrnéſli; tàr zhes to ſturili eno uredno Pokúro. Inu prau. Kir kakòr govory Oleaſter. *Optima conſideratio. Cùm ſenſeris pœnam, culpæ meminiſſe.* Ta ner bulſhi Spremiſhlik je, ſpomnit ſe na pregrèjha, kadàr ſe ta ſtraffenga zhuti. Kir ta ſtury tega zhloveka ſpremislit, kaj je ſturil inu dopèrneſsel, katéru bi ſizer unkaj oſtalu. Ta nadlúga, sléh inu ſtraffenga dà po beſsédah S. Chriſologa to saſtopnoſt. *Vexatio dat intellectum.* De ta zhlovik pobulſha, kar je pregrèjſhil, de porouná, kar je ſkrivil; de popravi, kar je is grèjham ſkasil pred Bugam. Katéru ſe dobru inu ozhitnu vidi nad danaſhnim S. Shkoffam, inu *Patronam* te ſvete Cèrkue.

Num. 11. Id. Ibid. Oleaſter apud eundem.

Od tega piſhe *S. Gregorius Turonenſis*, de. Kir snéſhil ſe je ú tem Meſte *Turon* ú shluſhbe inu ſhuli *S. Martina* Shkoffa, kaſal ſe ni prepridn, sa vol katériga bil je doſti krat ſvárjen, kregan inu ſtraffan od tega S. Shkoffa. Tu, kir ni mogel ta reſvojſdani *Briſtius* tèrpeti, sazhèl ſe je nad S. Martinam is ſhoraſhtva maſhzhuvati: sazhèl je zhes njega govorit, inu mèmrati: sazhèl je njega resnáſhat, inu opraulati, kakòr vidit je puſtil tedaj: kir. Pergudilu ſe je bilu en dan, de ſhàl je is Mejſta, kakòr en *Diaconus*, ali: en ú ſheſtim shégnu snajdeni zhlovek is *S. Martinam* ſvojm Maſhnikam.

Num. 12.

kam. Ta; kir je ſhàl nekolku naprej, upraſhal ga je en ubógi,
S. Greg. Tur. in hiſtor. Franc. lib. 1. bólni Moſh, khej je ta S. Shkoff *Martinus*? jeſt zhakam na njega, de bi meni pomágal. Na tu djàl je ſhpotlivu *Briſtius*: zhe zhakaſh na tega ſtariga *Norza*, glej, ta grede k'vikſhu gledeozh ſa mano. O pregrèjſhne uſta tega Diacona! uredna ſa rèjſsniza ſapèrt inu ſamáshyti: kir te eniga taku tugentſiviga Moſhà, eniga *Norza* imenujejo: kir te eniga takú brumniga Shkoffa taku ſhpotlivu ſanizhujejo.
Pſal. 72. Letà je pazh bil ú ſhtivejnu teh, katéri; *Poſuerunt in cœlum os ſuum.* Poſtávili ſo ú Nebeſa ſvoja vſta kir on ni saſhónal enimu takú velikimu Svetniku; temuzh is tem inu drugim vezh ſramótyl je: kakòr vidit je dalej nad tem, kar je dalej ú prizho govoril S. *Martinu* ta jeshizhni *Diaconus*, ta porédni *Briſtius*; kir je ſhliſhal tega S. Moſhà na ta ſhpot govórit, kir ſhliſhàl jé *S. Martina* na tu ſanizhuvajne rezhe.

Num. 28. Piſhe dalej *Gregorius*: dc. Po tem ſturil je bil Martinus tu, kar je njega ta reuni inu bólni Moſh, proſsil: tàr, kir odſhàl je bil ta Vbóshiz: sazhèl je ta S. Shkoff rezh h'temu *Diaconu*: *Briſti!* dèrſhiſh ty mene ſa'eniga *Norza?* inu ſdy ſe tebi, de ſim preproſt inu napámeten? Tu, kir ſhliſhal je *Briſtius*, sazhèl je legàt inu tajti, de nignar ni kaj takiga miſlil, mèjn pak govoril kaj takiga. Na tu djàl je *Martinus*. *Briſti!* merkaj. Mvoja vſsé ſsa bile ſo tedaj na tvojh vſtah, kir ſi ti tu govoril. Mèrkaj: Sa rèjſsnyzo jeſt tebi povèjm: de ſem jeſt od Buga sadubil, de ti po mvoji ſmèrti na meſti
S. Greg. Ibidem. mene Shkoff boſh tega Mejſta. Ali: ſa vol tega, kar ſi is mano ſturil, imaſh veliku nadleſhnoſti imeti: imaſh ja tu Shkoffſtvu, po katérim ti slóbiſh, ſa vol katériga ti mene ſhourashiſh inu pregajnaſh, sadóbit inu doſhezhi. Ali: ú tem imaſh ti veliku slégа inu nadleſhnoſti terpéti. Na tu obèrne ſe *Briſtius* k'S. *Martinu*, rekozh: *Nonne bene?* ni ſim le jeſt prau inu dobru govoril? kir djàl ſim od tebe, de ti ſi tajſti, katéri norſku govory, inu neſse naprèj norſke beſséde. Taku sanizhuval je ta poredni *Briſtius* tega S. Moſhà, kakòr en *Diaconus*: od katériga nehal ni tudi kakòr Maſhnik; temuzh tribal je letú naprej inu doſti krat S. *Martina* ſhpotlivu pred drugimi sbadal. Ali: kir ta delal je letú zhes prepovid S. Duhà, katéri ſkusi Davida govory: *Nolite tangere Chriſtos meos.* Na-
Pſ. 104. dotikajte ſe mvojih Maſhnikou. inu Svetnykou. Sa tu imèl je *Briſtius* tu, kar *Semej*: kakòr.

Berem ú drugih buquah teh Krajlou, de. Kir David ſneſhil ſe
Num. 24. je ú béjgu pred ſvojm puntarſkim Synam Abſolonam: priſhàl je bil njemu na prutje ta hudóbni, poredni inu ſhouraſhni *Semej*; katéri h'pèrvimu sagledu smèrjat sazhèl je, sanizhuvàt, inu kleti Da-

vida

vida, rekozh: *Egredere, egredere Vir ſanguinum, & Vir Belial.* Pojdi le unkaj ti kryvavi Moſh. Pojdi le is Meſta ti Moſh tega *Beljala.* H'katérimu ſmèrjajnu inu kletvi, tar k'enimu vehſhimu ſhpotu, sazhel je prah inu kamenje na Davida metáti. Ah ſhpót inu sanizhuvajne preveliku! katéru mogel je ta nadolſhni *David* od tega poredniga *Semej* preſtati: nad katérim bil biſe lahku maſhzhuvati mogel, vener tu ſturil ni; temuzh tu puſtil je Bogú, katéri maſhzhuvàl te je nad *Semej* ſkusi Salomona: kir ta je tega poredniga *Semej* sapovèjdal bil temu *Banaju*, okuli perneſti. *Qui egreſſus percuſſit eum, & mortuus eſt.* Katéri ſhàl je unkaj, inu planil zhes *Semei* katériga udaril inu umóril je na meſti. Ta lóhn, tu plazhylu doneſslu je temu Sanizhuvauzu *Semej*, tu Davidu ſturjenu sanizhuvajne. 1. Reg. 16. 2. Reg. 2.

Tukaj vuzhyte ſe, tu samèrkajte dobru vy Tadlauzi, Spotljuzi, Sanizhuváuzi teh Ludy: samèrkajte pravim: Vy, katéri druge grajate, tadlate, sanizhujete nadolſhnu. Samèrkajte vy, katéri druge sa klame, prepróſhine, inu Norze dèrſhite. Samèrkajte vy, katéri ſe tem ſtárim poſmehujete, sa nymi oſle, rogovyle, jesyke kashete: nad katérimi ſe smèrdujete, pazhite, inu vezh takiga is rokami, uſtmi, ozhmy nym h'ſhpotu iſkasujete. Samèrkajte, pravim: letú, kar ſte od tega ſhpotliviga *Semej* ſhliſhali: de vam khi en tak lóhn dan na bode. De zhes vaſs G. Bug. napuſti ene take ſtraffenge priti, de vam khi vaſh ſhpót ú krilu napáde; kakòr padel je bil *Semej*, inu temu danaſhnimu *Brictiu*: kakòr kaſhe ta ſpomneni *Gregorius* is tem, kar dalej. *Num.* 15. *Morale.*

Samerka ta ſedaj ſpomneni S. Shkoff, de. Kir po ſmèrti inu prerokuvájnu S. *Martina*, gratal je bil *Brictius* Shkoff tega Meſta *Turon*, tu je on govèrnal inu vishal veliku lejt inu zhaſsa. Kir pak Bug. V. M. naposábi na zhlovéſhke pregrèjhe, temuzh te po saſhluſhejnu plazhuje, perpúſtil je, de uſtala je bila ena velika inu ſhpotliva nadlúga zhes *Brictia*, kir Purgerji tega Meſta obdouſhili ſo bily njega, de je eni Sheni ſylo ſturil; inu taku en Ozha je tega Dejtéta, katéru je bila ta poredna poródyla: sa vol katériga ta Folk hotel je is kaméjnam poſsúti *Brictia* tega nadolſhniga Shkoffa. To veliko krivyzhno nadlugo, kir je vidil nad ſabo: kir je ta ſylnu veliki ſhpot nad ſabo samèrkal: aku ſi lih djàl je, de je nadóeſhen: uſè per Folku nizh ni sdálu; temuzh ta sanizhuvàl, smèrjal inu klél je tega Shkoffa *Brictia*. Na tu de bi ta *Brictius* ſvojo nadolſhnoſt iſkásal, djàl je pred uſemi. Puſtyte h'meni pernésti tu Déjte. Perneſsenu kir je bilu tu 30. dny ſtaru Déjte, ogovóril je *Brictius* letú, rekozh: *Adjuro te per Chriſtum Filium Dei* *Num.* 16. *S. Greg. Tur lo. Jup. cit.*

Omnipotentis, ut ſi ego generavi te, coram cunctis dicas. Jeſt te per Chriſtushu V. M. Bogà Synu sarótym, de ti tukaj pred uſemi povèjſh, ali: ſim jeſt tvoj Ozha? na katéru tu naumnu Déjte pravi: *Non.* Ti ni ſi mvoj Ozha. Tu kir je ta hudobni Folk ſhlihal, djàl je h'*Briſtiu*: de bi upráhal, gdu je ta Ozha tedaj? Ali: *Briſtius* djàl je na tu, de njega dalej nasadene upráſhat: zhe Ozhéta hozhejo vèjdit, imajo ſamy upraſhati. Ali: ta Folk na letú ſhàzhél je ſhè huiſhi doujátizhes tega nadolſhniga Shkoffa, kir djàl je: de ſkusi zupernijo ſturil je tu Déjte govórit. Sa tu popadli ſo njega, inu ulekli na gaſsa, rekozh: Ti, kakòr en Nazhiſlnik inu Zupèrnik nimaſh vezh naſh Shkoff inu Paſtyr biti. Na tu ta reuni *Briſtius* uſame shive sherjávize ú njegovi Shkoffji plajſh, is to pelejta Folk k'grobu *S. Martina*, tukaj reſtégne ta plajſh, inu tu shivu vogelje uſuje na grob tega S. Shkoffa, pokashe ta naoſmojéni plajſh rekozh, h'temu folku: gléjte, kakòr napreſhgàn inu naoſmojèje ta plajſh ú tem ognju; takú nadólſhen ſim jeſt ú tem kar vy mene dóuſhite. Ali: ſhè tu zhudu nizh ni pomagálu, ta Folk sa t ni maràl; temuzh ſmèrjal, ſramótyl, klel, ſuvàl inu ulekel is Mſta tega Shkoffa, de bi bilú dopólnjenu, kar *Martinus* govóril je l *Briſtiu*, rekozh: *Noveris te in Epiſcopatu multa adverſa paſſurum* Mèrkaj ti imaſh snàt inu vèjdit, de ú tvojm Shkoffitvu imaſh velku supèrniga, teſhkiga inu nadolſhniga preſlat inu terpéti. Al ubógi inu reuni *Briſtii*! nad tabo pazh vidi ſe ozhitnu, de je tebi ta ſhpót ú krilu pádel: kir sa vol tega *S. Martinu* ſturjéniga ſhpotajnja inu sanizhuvájna móreſh ta ſhpót iméti.

Numi 37.

V'mej drugim, kar modriga inu saſtópniga kasal je ta modri *Symboliſt Mazzoleni*, pokásal je tudi tu. Puſtil je bil na eno tablo smálat enu Orehavi drjvu, inu na tajſtim eniga Moſhà is eno prekło ſedéti, inu is tega te oréhe ropkat, is temi perpiſsanimi beſséa dami: *Percuſſa, fruges.* Tépen, ſadje. Tu je: Ta Oréh tépen da ſadje od ſebe. Is katérim hótel je pokásat, de na taka visha ſadèrſhy ſe Bug V.M. prútje temu zhloveku; kakòr ſadèrſhi ſe uni smalani Móſh na tem orehavim drivéſsu: kir, kakòr ta na tem driveſsu ropka ta ſad, teorehe is prekla; takú G. Bug is ſhibo teh nadlúh pergájna te Ludy dati od ſebe en dobèr ſad, kir on obrazha uſe tu, kar zhes te Ludy supèrniga, teſhkiga puſty priti, k'enimu dobrimu konzu: kakòr tú je vidit, de drugih vezh samólzhim, nad tem uſhè vezh krat ſpomnenim inu reunim *Briſtiam*; kir tega je G. Bug is tem ſhpótam, kakòr is eno preklo ſturil en dobèr ſad pokásat: kir is tem ſkuſhajnam ſturil je njega ſvojo pregrèjho ſposnáti, kakòr dalej.

Pieinel, in mundo Sym l.9.c.38 nu.473.

Piſhe

Piſhe Gregorius: de. Po tem *Briſtius* svèrſhen je bil is Shkoſ- *Numi*
ſije, inu pahnjen is ſhpótam s'tega Meſta *Turon*, potégnil je bil *18.*
prutje *Rimu* h'Papeſhu: katérimu sazhèl je bil ſvojo nadlúgo inu
nadolshnoſt is ſolsámi kásat, pred katérim sazhèl je ponáulat beſ-
ſede teh X. ú kehi snajdenih Jacobavih Synou, rekozh: O S. O-
zha! *Meritò hæc patior, quia peccavi in Sanctum Dei, & eum delirum*
& amentem ſæpè vocavi, atque etiam videns virtutes ejus, non credidi.
Spodobnu ſe meni gody: ſpodobnu jeſt letú tèrpim, sakaj jeſt ſim *S. Gregi*
pregréjſhil ú Svetnyka Boſhjiga. Jeſt ſim *Martina* moiga Mójſtra *ibidem.*
doſti krat eno Preproſhino imenuvàl, inu eniga Nórza klizal. Jeſt
ſim vidil njegovo ſuetuſt inu tugente, tu niſsim hótel vjeruvat;
temuzh poſmehúvàl ſim ſe temu, is uſega tega, kakòr tudi is njega
ſim ſe ſhpót delal. Sa. n. *Meritò hæc patior.* Prau je meni: ſpo-
dobnu tu tèrpim. Spóſnàm mvojo pregrèjho, saſhlúſhil ſim ta
ſhpot, sa vol tega, kar ſim ſturil inu dopèrneſsil.

Ali: *O Briſti!* od kod letú, de ti takú milu govóriſh pred *Num.*
Papeſham? de taku ozhitnu ſposnávaſh tvojo pregrèjho? od tod. *19.*
Ah! saſtopite: od tod, od tod, inu od dèrgod ne, kakòr le ſamú od
tod, kir je mene ta prekla Boſhja teh nadlúg sadéla: kir. *Manus*
Domini tetigit me. Kir ta roka Boſhja is to ſtraffengo tega ſhpóta ſe *Job. 19.*
je mene dotiknila. Kir: *Vexatio dedit intellectum.* Ta nadlúga da- *10.*
la je meni ta saſtopnoſt, inu odpèrla te duſhne ozhy, de vidim
mvoje porednu saděrshájne. Tu, zhe resgléjdamo nekolku biſtre-
ſhi, vidimo, de rèjſsnyzhnu je, kar govory S. Ozha *Gregorius*
Papa, kir pravi: *Mala quæ nos præmunt, ad Deum ire compellunt.* *S. Greg.*
Sléh, katéri naſs tare, ta naſs h'Bugu tézhe pergájna. Katéru, *in Mo-*
kadàr bi *Briſtius* na bil obzhútil; teſhkú bi bil kaj takiga dopèrneſ- *ral. ſu-*
ſsel. Teſhku bi bil priſhàl h'temu, kar je ſkusi tu doſségel: sa- *per illud*
kaj, kakòr dalej. *compel.*

Pithe tá vezh krat ſpomneni *Turonenſis*: de. Kir *Briſtius* dèr- *Num.*
ſhal ſe je VII. léjt gori ú *Rimu* per Papeshu, inu delal ojſtro Pokú- *20.*
ro zhes ſvojo hudobijo; tàr kir ú tem zhaſsu umèrla ſta bilà ú
tem Meſtè *Turon* dua Shkoffa is iménam *Juſtinianus* inu *Armentius*:
Spomnil je G Bug na ſólse, iok, ſdihleje inu druge dela te Pokúre
tega *Briſtia*; sapúſtil ga ni ú te nadlúgi tega ſhpóta; temuzh uſdignil
je njega is te nadlúge, poſtávil je njega supet ú to pèrvo zhaſt inu v-
rednoſt; dàl je njemu ne le crono, od katére bil je odvèrſhen: te-
muzh tudi to Nebeſhko: sakaj. H'pervemu: *Poſt pœnitentiam ſep-*
tem annorum reſtituitur in ſedem ſuam. Po ſedem lejt dolgi inu tèr-
pézhi Pokú: i bil je *Briſtius* supet poſtáulen ú to pèrvo vrednoſt, bil
je supet poſsájen na ta pèrve Shkoffski thron, ali ſedeſh. V'katéri

zhaſtè shivil je ſhe ſedem léjt, inu is velikim fliſsam, ſkèrbjò, lubesanjo: is troſhtam inu veſéljam celiga folka vishal inu govèrnal to *Turonsko* Shkoffijo. Dalej pak, ali: h'drugimu, kir *Briſtius* za is nadlugami dobru od Buga ſkuſheni S. Shkoff govèrnal je ſvojo Cèrku 47. léjt, poln dny inu ſatihluſhéjna; kir is sdihleji, ſolsámi inu s'drugo ojſtro Pokúro smèl, ſpral, inu ſzhiſtil ſvojo pregrèjho, lozhil ſe je is tega ſvejta is veliko shaloſtjo tega Folka, inu ſhla je njegova duſha ú Nebeſa: kir. *Data eſt ei corona.* Dana je nje ta crona tega vezhniga Iſvelizhajna. Tu truplu pak is enim zhaſtytim grobam, inu velikumi zhudeſsi.

Apoc. 6

Num. 21. Thema.

Tukaj ſedaj, O A. Duſhe! ſpremiſlite, ali le ni nad tem S. Shkoffam dapolnjenu tu, kar govory S. Apoſtel Jacob. *Cùm probatus fuerit, accipiet coronam.* Kadàr bode ſkusen, prejel bo to crono, kir kar ſmo ſedaj od *Briſtia* ihliſhali, kaſhe nam ozhitinu, inu tèrde, de reiſsnyhnu je tu, kar ſim govòril, de. *Quis, cupit coronari, antea debet probari variis anguſtijs.* Gdur kol crono zhe dobyti, ſkuſhen ta pred ima biti is doſti nadlugami. Kir *Briſtius* ſkuſhen bil je takú od Buga pred, kakòr prejel je to dujino crono: eno, tukaj na ſemli, kir je bil ú ro pervo zhaſt poſtáulen. To drugo pak tamkaj, kir G. Bug cronal je njega ú Nebeſeh. Tu tu, Ah! tu.

Synop.

Voſhil bi jeſt de bi ſledni dobru samèrkal, inu biſtru ſpremiſlil, de namerz: en ſledni gdur kole shéli is tem S. Shkoffam to crono sadóbiti, tu Nebu poſsésti, tu Iſvelizhajne doſhézhi; ta ima is nym poprèj ſhpót inu ſramóto, preganajne inu ſhouraſhtvu fráhtajne inu sanizhuvájne, bridkoſt inu shaloſt vboſhtvu inu boleſni; tàr vezh drugih nadlúg is katérimi Bug. V. M. njega ſkusha, terpéti, ja kakòr is eno preklo teh ſtraffeng ropka niega, inu en dober tàr obiln ſad dàt od ſebe pergajna: to preklo Boſhjo tega od Buga poſlaniga ter pléjna ima poprèj ſledni is *Briſtiam* obzhutit: ſledni ima ſe poprej is tem S. Shkoffã ropkat puſtiti, en dober ſad od ſebe dati, uſe tu, kar G. Bug zhes njega poſhle, volnu inu poterpeſhlivu noſsit inu terpéti: inu nikar, kakòr nyh veliku zagávi ſe kasat godèrnjat zhes Buga, ſhentuvàt te boléſni, mermrat zhes vboſhtu, preklnjat te Shouraſhnike, ſhouraſhit te Pregájnauze sanizhuvat, te Supernike, mathzhuvat ſe nad temi, kakéri kaj supèrniga, kaj ſkodliviga, kaj nadleſhniga ſturè, inu naklónjo pazh pak po Exemplu danaſhniga S. Shkoffa *Briſtia* ú ſhouráſhtve, ú pregájnanu, ú vboſhtve, ú boleſni, ú ſhpótu inu ú drugih duſhnih inu teleſnih nadlúgah volàn inu poterpeshli u ſe kasat, uſe tu sa Boſhjo vojlo ſerzhnu, terbéſhnu inu ſtanovitnu noſsit. Katéru, de en ſledni loſhaj bo ſturil, oprómnim ſledniga uſeti gori ta lepi dobri inu nuzni navúk, inu ſklenem.

Pisho

Piſhe *Stobæus* de. *Pias* ta ſizer Ajdouſki *Philoſophus*, kadàr je hotel eniga opómnit, de bi ſam ſebe ſpoſnal. *Jubebat ut ſuas actiones in ſpeculo contemplaretur.* Sapovèjduval je letému, de bi pred enim ſhpéglam ſpregleduvati, tu dobru gmirat, tu hudu sapúſtit inu pobulſhat ſe poſlíſal. Tu je ja en lepi, dobri inu nuzni navuk, katériga takú rekozh: ubúgal je naſh danaſhni S. Shkoff inu *Patron Briſtius*: sakaj ta, kir snéſhil ſe je ú nadlúgi sazhèl je ſvoje pèrvu sadèrſhajne ſpremiſhluvàt: pogledal je, kakòr ú en ſhpegel, na nadlúge teh Joſephavih ú jezhi snajdenih Bratou, sazhèl je bil is nymi ſvoje porednu diájnje ſposnavat, inu is nimi govorit. *Meritò hæc patior.* Prau inu ſpodobnu jeſt letú terpym: prau ſe meni letú gody: kir ſim jeſt pregrèjſhil, inu. *Peccavi*: zhes *Martina* mvojga S. Mojſtra grèjſhil. Tu je ſturilu *Briſtia* ta grèjh ſpoſnati: tu je ſturilu *Briſtia* njegóvu hudu djájnje pobulſhat, inu to pokúro ſturyti, uſó nadlúgo volnu terpéti, inu takú to crono sadóbit.

Numer. 23. *Epilog.* *Stobæus ſer.* 214 *Numer.* 24.

Ta navuk uſimimo uſi gori, inu gléjmo, kakòr ú en ſhpegu na tega S. Shkoffa *Briſtia*: slaſti pak obzhaſsu teh nadlug inu terpléjna; rezimo is nym: *Merito hæc patimur.* Spodobnu tèrpimo letú: prau ſe nam gody: pravyzhau tepe naſs G. Bug is to ſhibo inu ropka is preklo te ſtraſſenge: *quia peccavimus.* Kir ſmo zhes, inu ú njega pregrejſhili. Ah! bodi sa tu Bug V. M. sahvalen. Noſsit hozhem volnu, terpet hozhem poterpeshlivu, pobulſhat zhem ta leben &c. Tu zhe bomo ſturyli, sadúbili bomo to crono is S. *Briſtiam*, h'katéri pomagaj Bug. V. M.

A M E N.

TA CVII. PRIDIGA.

Na XIX. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan S. Liſe, Luſhpéte, ali: Eliſabéthe Vdóve.

Synopſis.

Quisquis vult eſſe Famoſus,
Deber eſſe Virtuoſus:
Ut fuit Eliſabeth.

Sapopádik.

Gdùr kól ſlovézh hózhe biti,
Tugentliu ta ima biti:
Kò Luſhpéta bila je.

Thema.

Hæc erat in omnibus Famoſiſſima.
Letà bila je ú uſèm ta nèr slovézbiſhi. Judith. 8.

V'Eni velike zhaſtè, hváli, Vrédnoſti inu ſhtimájnu mógla je biti *Judith* ta S. Vdóva per teh *Berbuljerjih*; kir ta, ka- *Numer.*

kòr od nje právi S. Piſmu: *Hæc erat in omnibus famoſiſſima, nec erat qui loqueretur de ipſa verbũ malum.* Ta je bila ú uſèm nèt ſlovézhiſhi,
Judith. inu ni bilú eniga, katéri bi bil od nje eno hudo beſsédo govóril: katéru sa právo rèjſsnyzo je enu veliku zhúdu: kir. *Kadàr bi Judith* ſedàj ú mej námi shivéla, teſhkú bi eno tako zhaſt iméla; teſhkú bi brès hudih zhes ſe rezhenih beſsedy bila snájdena kir ſèdáj ú mej Ludmy nizh bul ſplaſnu ni, kakòr zhes druge hudú govórit, opraulat inu mèrmráti; druge tadlat, graiat inu reſnáthat; kakòr drugim ſhpótlyve pèrdáuke, perſtáuke, klamfe, gèrda inu naſpodóbna iména dajáti: kakòr ſamy vidite, ſhliſhite, slaſti pak letú per goſtarjih, pjázhah, inu per drugim takim továrſhtve samèrkate; kir per teh malu drugiga ſhliſhi inu govóry ſe, kakòr le od drugih Ludy tadlu. Sa vol katériga, právim: teſhku bi ſedàj *Judith* ta brumna Vdóva bila takú ſhrézhna, de bi zhès njo n bèden ene hude beſséde narékal. *Judith* ta S. Shena oſtála bi teſhku. *In omnibus famoſiſſima.* V'uſèm, inu per uſèm takú ner ſlovézhiſhi, kakòr bila je per teh *Bethuljerjih.* Pèr katérim ſdy inu vidi ſe meni, de rad bi hótel vèjdit inu upráthat eden, ali ta drugi. Od kod en tak ſlou te *Judith*, te ſhtimáni Vdóvi? katérimu, prèd ko odgovórym, vabim ga ſtópit s'mano h'temu, kar piſhe.

Num. 2. Piſhe, právim *Stobæus* od Epictetuſa tega Philoſopha, de. Letà, kir bil je upraſhan ob enim zhaſsu od eniga, kakú hi samógel per Ludèh en dober ſloú sadóbit, inu ſlovèzh poſtáti? dàl je bil
Stobæus ſer. 3 de Tempore temu sa odgóvor: *Si benè vis audire, diſcito benè loqui: & cùm benè loqui didiceris, rectè facere conare & hoc modo bonam famam acquires.* Mèrkaj: zhe hózheſh ſlovèzh biti, inu iménitin poſtáti, gléj, de ſe návuzhyſh dobru govórit, aku dobru shelyſh inu hózheſh ſhliſhat: kir pak dobru znàl bóſh govórit, poſliſsaj ſe dobru ſtúrvti inu práu shivéti; kir takú, inu is tem en dobèr ſlóu bóſh imèl inu sadúbil, takú ſlóvèzh bóſh prèd uſémi.

Num. 3. Tu govorjéjne katéru temu Spraſhuváuzu na upraſháine, *Quo pacto quis poſſet honeſtam famam acquirere?* na kaj sa ena visha bi eden samógel en poſhten ſlóu, enu ſlóvèzhe imè doſhézhi? dàl je bil
Judith. Ibid. k'odgóvoru ta modri *Epictetus* (zhe saſtópi ta, katéri bi mene khi rad upráſhal, od tod te Vdóve *Judith*? de ona bila je ú mej uſèmi ta nèr-ſlovézhiſhi) taku mèjnim de jéjnal inu nchàl bo upráſhat. Vénèr, de ta kaj bul bódo saſtópil, tega primem sa ruko, tàr vélem ú S. Piſmu, inu tukaj is pèrſtam pokashem ta urshoh; kir tukaj h'tem od *Judith* rezhénim beſsédam. *Hæc erat in omnibus famoſiſſima.* Ta bila je ú uſem ner ſlovézhiſhi, pèrſláulene ſo te ſhtiri beſséde. *Timebat enim Deum valdè.* Kir slu ſe je G. Bogà bala. Tu, tu ſamu

je

je njò ſtúrilu brès beſsédy inu návuka tega Epictetuſa dobra inu G. Bogú uſhèzhna inu pèrjétna déla dopèrnáſhat, kakòr poſt, molitou, allmoſhno, zhuvéjne, ſamóta, molzhájne, zhiſtoſt, inu drugu letáku; katéru je njò takú pouſdignilu, de prèd uſémi en tak ſlóu inu Imè je iméla. Od tod.

Zhè vèrshemo ta pogled na to danaſhno preſveto Vdóvo, Nuno inu Krajlizo, námerzh na *S. Eliſabeth*: takú ráunu uſè letú od nje ſe govórit inu rezhi samóre, kar je od te zhiſte Vdóve *Judith* rezhé nu: *Hæc erat in omnibus.* V'uſem bila je nèr ſlovézhiſhi, kir od njè nobéden ni mógel kaj hudiga govórit. Tu, právim: rezh inu govórit samóre ſeod *Eliſabeth* te S. Vdóve: kir. Áku ſi lih od njè ſe namóre rézhe, de. *Nec erat, qui loqueretur de illa verbum malum.* Ni bilú nobéniga, katéri bi bil zhès njo kaj hudiga govóril; kir *Eliſabeth* doſti je iméla teh, katéri zhes njo, ne le hudú; tèmúzh tudi gèrdu inu ſhpotlyvú govórili ſo: kir ſo njo sa eno Sadeváuko, Reſnáſhauko inu Potrátenzo tega blagà inu bogaſtva dershali. Véner, Eh! per uſem letèm gèrdim govorjéjnu: *Erat in omnibus famoſiſſima.* Bila je ner ſlovézhiſhi, ner imènitniſhi, ne ſizèr sa vol kir je bila ena mogózhna Tyrinſka Graffinja: ne ſizer sa vol kir je bila Hzhy enega Vogerſkiga Krajla: ne ſizèr sa vol tega, kir bila je is poſsébnimi dàrmy od Buga, inu od Naturæ pognadana: pazh pak sa vol tega, kir *Eliſabeth* bila je: *Virtuoſa.* Tugentliva, inu teh ſlovézhnoſti urédnih tugentou polna; po beſsédah uniga, kir djàl je: *Maxima fama tibi, ſi ſis virtute decorus.* Sloú ner vehſhi tebi, zhe je ta tugent pèr tebi. Sa vol katériga tega ſlóva urédna je bila. *Num.4.*

Kaj ſo bily pak sa eni tugenti, sa vol katérih, *Hæc erat in omnibus famoſiſſima*, bila je *Eliſabeth* ú uſem ner ſlovézhiſhi? hózhem danaſs k'sahváli G. Bogú, *Eliſabeth* pak h'zhaſtè dálej kaj naprèj poſtávit, inu nam k'enimu navúku iſkasat, de. *Quisquis vult eſſe famoſus, debt eſſe virtuoſus ut fuit Eliſabeth.* Gdur kol ſlovèzh hozhe biti, Tugentlju ta ima biti, ko Luſhpeta bila je. Katéru tedaj de saſtópjo, saſhliſhat bodo perpraulen. *Num.5. Themat. Propoſit. Synopſe.*

De *Epictetus* ta ſgur ſpomneni *Philoſophus* govóril je prau inu rèjſsnyzhnu tedaj, kir djàl je k'unimu Spraſhuváuzu, katéri je njega upráſhal, kakú bi samógel ſlovèzh poſtati? rekozh: *Rectè facere conare hoc modo bonam famam acquires.* Sturi dobru, shivi prau, podvisaj ſe po tugentih, inu taku, tàr na taka visha en dober ſlóu bodeſh sadúbil. De tu je prau inu rèjſsnyzhnu, vidimo ſamy inu ſposnama; ſubſebnu pak is tega, kar *S. Bonaventura* pravi: *Ex tribus acquiritur bona fama.* Is trujiga sadóby ſe ta dobri ſllóu, namerzh: is Brumnoſti, is Modrúſti, inu is Svetuſti: *Ex Probita-* *Num.6. Induſtio Stobæus lo ſupe cit.*

te,

S. Bona. ſer. de S. Elijab. te, *Sapientia & Sanctitate.* Kakòr is tega pèrviga, is Brumnoſti sadúbil je en iménitin ſlóu ta brumni *David.* Is tega drugiga te Modruſti, ta modri *Salomon.* Is tega trjetijga pak, *Job* ta poterpeſhlivi Prerok, kakòr vidi ſe nad Davidam.

Od tega bere ſe, de. Letà, kir uſe ſvoje vupajne je le na Buga
Num 7. ú uſem njegovim djájnu ſtavil, inu to Brumnoſt taku ozhitnu prutje njemu kasal, de delal inu dopernaſhal je is to zaihne inu zhudeſsa velika: kakòr, de tèrgal je Leve, dávil te medvede, inu moryl te Goliate: sa vol katériga govory inu pravi S. Piſmu. *Celebre*
1 Re. 18 *factum eſt nomen ejus nimis.* Sylnu ſlovezhe je bilu njegovu imè poſtalu. Skusi to Brumnoſt bil je David od Buga ta muzh, inu per Ludèh en velik ſlóu, inu ſlovézhe imè sadúbil, kir ceu Iſraëlſki Folk zhaſtyl inu ſhtimàl je tajſtiga.

Dalej enu veliku imè, en velik ſlóu sadúbil je *Salomon* is tega
Num. 8. drugiga, namerzh: is te velike Modrúſti; kir ta je bil taku moder, de njemu glihé, de modreſhiga ni bilu pred nym, is nym, inu sa nym tudi nabóde nobenga. To Modruſt tekli ſo ty Ludjè is nasnánih inu dalnih krajou poſhluſhat, kakòr vidit je nad to ſamurſko Krajlizo Sabo; katéra priſhla je ſkushat, kar ſhlishala je od Salómonave Modruſti. Katéro, kir je ſhlishala, uſa sauséta djala je: *Major eſt ſapientia, quàm rumor quem audivi.* Vehſhi je tvoja Modruſt,
3. Re. 10 kakòr ſhùm, hrúp inu ſlóu, katériga ſim jeſt ſhliſhala inu saſtopila od te damæ, ú mvojm krajleuſtvi, inu ú mvoji deshéli.

She dalej is tega trjetjiga, is te Svetuſti sadúbil je en velik ſlóu
Num. 9. *Job* ta S. Prerok inu Shpegel te Poterpeſhlivoſti: katéri ſlóu resglaſsil ſe je bil od ſamiga G. Bogà beſséde, kir ta djàl je od Joba. Glihe ú Svetuſti Job nima ſedaj na ſemle, kir on je: *Homo ſimplex, rectus ac timens Deum, & recedens à malo.* En Nadólſhni, pravyzhJob. 1. 1. ni inu Bogabojezhi, tar pred uſem slegam tega grèjha bejſhézhi zhlóvik. Is katériga ſedaj vidimo ozhitnu to rèjſnyzo beſsédi tega modriga Epictetuſa, inu *Bonaventura* tega S. Ozhéta; de namerzh; is zhednoſti, is tugentou, inu is teh trjeh, is Brumnoſti, is Modruſti, inu is Svetuſti sadoby ſe en dober ſlóu, enu ſlovézhe imè; kir ta brúmni *David*, ta modri *Salomon*, inu ta poterpeshlivi *Job* is teh trjièh ſlovézhi ſo poſtáli. Ja tu navidimo le ſamu nad temi trjieme; temuzh tu vidimo tudi nad to danaſhno ſlovézho Vdavo, nad to krajlevo h'zherjò, nad to S. Nuno *Eliſabeth*: kir. *Hæc erat*
Ribera. *in omnibus famoſiſſima.* Ta je bila ú uſem ta ner ſlovézhiſhi, ta ner imenitniſhi: sa vol katériga poſtávil ſim njò sa en muſhter, sa en furm inu exemplàr uſem tem, katéri shelè pred Bugam inu Lud-
Synop. my ſlovézhi biti, rekozh: *Quisquis eſſe vult famoſus, debet eſſe virtuoſus*

tuoſus, ut fuit Eliſabeth. Gdur kol hozhe ſlovezh biti, tugentlju ta ima biti, ko Luſhpétabila je. Katéru de to mvojo ſgur ſturjéno oblúbo dopólnim, ſaſhlishjo tedaj inu saſtópjo.

Sim djàl odſgoraj od Davida, de. *Famoſus*, ſlovézh inu imé- *Num.* nitin poſtal je bil, *ex Probitate.* Is Brumnoſti, kir on iſ to, is *12.* klizájnam, inu is savúpajnam na Buga, inu na taiſtiga preſvetu Imè, reſtèrgal je Leva, premágal inu sadavil Medvéda, inu oſlàbil tega Goliatha; tu je vezh kakòr rèjſsnizhnu: kir tu tèrde S. Piſmu. Temu, kir *Eliſabeth* nizh nak na da; temuzh: kir, kakòr en *Confir.* *David* ſponéſla ſe je, kakòr en *David* poſtála je ſlovézha. Kir zhe *David* premágal je tega Leva is peſtjò: premagala je *Eliſabeth* ta ſvejt, *per Paupertatem*, ſkusi tú Vbóſhtvu. Zhe sadávil je *David* tega Medveda is rokámi: premójſtrila je *Eliſabeth* tu meſsu njè trúpla, *per Auſteritatem*, ſkusi Ojſtruſt njè shjuléjna. Zhe oſlábil je *David* ſvojga trjetiiga Shouraſhnika tega Riſsa Goliatha is *S. Bonav. lo. ſupra cit.* frazha inu kámenam: oſlábela je *Eliſabeth* njè trjetjiga Shouraſhnika tega hudyzha, *per Humilitatem.* Skúsi to Póhleuſhino inu Poniſhnoſt, kakòr je ſhosnáti h'pèrvemu nad njè S. Vboſhtvám, katéru kasala je ta S. Vdova.

Po tem, kir umèrl je bil njè Sakonſki Moſh, uſtala je bila zhes *Num.* njò tajſtiga mogozhna ſhlahta; ta pahnila je *Eliſabeth* od uſsega, kar *11.* je bil ta Goſpud sapúſtil; de h'sadnimu ta rojena Krajliza bila je od potrebe perſylena to pervo nuzh ú enim ſ:v: hlévu te erperge uséti. O Vboſhtvu preveliku te S. Graffine! Ali: kir tu je ner bul sa lubu imela, ú tem je uſe njè shjuléjne oſtála: kir, kadàr prejela bila je od te ſpomnene Shlahte njè veliko dóto, ta trjetji tal letè je resdála inu re-delila prezér ú mej te Vboge. Is tem zhetèrtim tallam njè dote poſtávila je gori en velik Spital sa te Vboge: po tem uséla je na ſe gvant, regelza inu orden teh Vbogih, shivela je po tem kakor ena Nuna ú tem trjetjim ordnu S. Ozheta Franciſca is Vboſhzi. Is katérim premagala je tega Leva, ta ſvejt; kir ta ſhouraſhi tu Vbóſhtvu, pregájna, sanizhuje, smèrja, tadla, graja te; katéri ſe ú tajſtim snájdejó, katéri volnu tajſto tèrpe, kakòr tu vidimo inu shliſhimo sa doſti: kir ſedaj ſo ty Vbógi Potepúhi, Vlazhúgarji, Kradljuzi, Toſhljuzi, ja: Ah Bug! V. M. eni paklenſki Pſi, inu thè gerſhi od teh Bogátih imenuvani. Ali: O prepróſti ſvejt! resglej tvojo naumnoſt. Si ſhlihal khi kadaj rezhe JEſuſa: *Beati Divites.* Iſvelyzhani ſo ty bogáti? Ah! nigdar. pazh pak ſhliſhal ſi: Iſvelyzhani ſo ty Vbógi. *Beati Pauperes.* JEſus shugal nigdar *Mat. 5.* ni tem Vbógim, pazh pak ſhugal inu pèrtyl je tem bogátim: *Væ vobis divitibus.* Væ ino gorjè je tem bogátim. JEſus ni vuzhil tu *Luc. 6.*

bogáſtvu hránit, tu blagú sbirat inu ukúpaj ulézhi, tàr te Vbóge sanizhuváti: pazh pak tu Vbóſhtvu lubit, tú blagú ú mej Vbóge tallat, inu is ubógimi dèrshati; kakòr dèrshal je on ſam, kir on ú Vbóſhtve je rojen, ú Vbóſhtve je shivil ú Vbóſhtve je umèrl, kakòr ſprizhuje S. Evengelium. Sa tu O ſlépi Otrózi tega ſvejtà! kaku hozhte vy hodit sa JEſuſam is vaſhim blagam? sa tu, de vy samórete sa nym hodit, de is *Eliſabeth* ſlovézhi poſtánete: glejte de is njò ta ſvejt is vbóſhtvam premagate, aku od njega, kakòr od tega pèrviga ſhouraſhnika nozhte ſhkóde na iſvelyzhajnu terpéti. Per tem dalej perprauleni ſtújte, temu drugimu, temu meſsnátimu Medvédu, temu truplu, temu meſsu tudi ſe ſuper poſtávit; kir tu, kakòr ta drugi ſhouraſhnik je nam tudi premágat. Tega en lep muſhtèr pokasala nam je ta danaſhna S. Vdóva *Eliſabeth*, katéra, kir.

Num. 12. Kir vèjdila je, de tu meſsú mnokatériga uſhè vèrglu je ú to ſhkódo; sa tu ona letému, kakòr *David* temú meſnátimu medvédu ſtavila ſe je ſuper, inu ſhrezhnu premójſtrila tajſtu; ali: ne is golimi rokami, temuzh. *Per Auſteritatem.* Skusi Ojſtruſt tega shjuléjna: sakaj ta prezer ú mladóſti sazhéla bila je tu truplu poſſat is poſtam, zhuvéjnam, ciliciam, gajſhlájnam, terdim leshájnam: slaſti pak ú ſtanu tega S. Ordna; kir, kakòr *Bonaventura* ta S. Ozha od njè pravi: *Audivi ex ejus Confeſſore & ancilla fideli.* Jeſt ſim ſhliſhal is vſt njè Spovednika, inu njè ner ſvejſtiſhi Dekle, de Eliſabeth: *nec panem, nec carnem, nec piſces edebat, nec vinum bibebat, & ſuper tabulas ad dormiendum jacebat.* Eliſabeth ni jéjdla ne kruhà, ne meſsà, ne ribe; pyla ni vina, ni leshala na drugim, kadàr ſe je h'ſpájnu poloshyla, kakòr na golih inu terdih deſkàh; inu ſizer uſelej. *In cinere & cilicio.* V'pepeli, inu gvantu te Pokúre: is katérim tèrla, poſsala inu mojſtrila je tu Meſsú; de tu ni njò ſtúrilu paſti. O ojſtruſt prevelika! pred tabo ſléne inu uſtraſhi ſe en ſledni. Ali: O Chriſtiani! Spomnite de ſkusi tu premágala je *Eliſabeth* tega medveda, tu meſsú, inu takú, *Famoſa*, ſlovezha je pred Bugam, inu pred Ludmy poſtála. Tu, tu je treba ſlednimu is naſs, aku hozhmo teh Nebeſs deléſhni gratat. Tu, Ah! letú. Aku ſi lih potrebnu je: vener nizeſsér majn ſe tu zhloveſtvu na ahta, kakòr poſsajna tega meſsà, inu trupla; kakòr ſe kashe inu vidi ozhitnu: kir. Eni pijo tu vinu, de is nyh pljuka: eni jéjdo, de s'perſtam doſhéshejo: Eni pres meſsà celu ob teh prepovèjdanih dnèh nozhejo biti: Eni sa ribe namárajo ja, kir le po tyzah, ſajzih &c. gledajo: Eni leshè ja na deſkah, ali: verh teh na enim kuppu pèrja, de ſe ú tu udérò kakòr ú en prepod &c. inu per le-

S. Bona. lo. ſup. cit.

Morale.

tem

tem menjo ſlovezhi biti. Ali: Ah! ſabſtojn: kir, zhe is *Eliſabeth*, O zartljuzi vaſhiga trupla! tu nabóte dergázhi dershali, verglu vaſs bode ú grèjh, ú ſhpot, ú naſrézho inu ú ſgúbo vezhnina Iſvelyzhajne, kakòr verglu je uſhè nyh veliku; katére ſhtéti nozhem, temuzh ſamu pravim: *Cavete.* Varite ſe, gléjte, ſkèrbyte, de vaſs ta Shouraſhnik napremága: sakaj h'temu rad perdruſhy ſe ta trjetji, ta hudyzh, katéri is tema dvéma: *circuit, quærens quem devoret*: 1. Pet. 5. hodi inu teka okúli, yſzhe, katériga bi ſapèlal, poſhèrlinu ferdamal, *Cavete.* Varite ſe tedaj: gléjte, ſkerbyte, kakòr gledala ſkèrbela inu varuvala ſe je S. *Eliſabeth*, de ta trjetji naperſtópi; de ta hudyzh vaſs naſapéle.

Sa katéro navárnoſt, kir vejdila je S. *Eliſabeth*, ſa tu, kakòr tem pèrvim dvèm; takú temu kudyzhu poſtávila ſe je supèr: temu ſtála je supèr takú dolgu, de je njega oſlabéla; ali: ne is eno frazho inu kamenà kakòr oſlábil je bil *David* tega Goliatha; pazh pa *Per Humilitatẽ.* Skusi to Poniſtnoſt: kir je vèjdila, de is to ta preuſetni Duh ner poprèj ſe ptemójſtri: ſa tu *Eliſabeth* poſliſsala ſe je biti poniſhna inu pohléuna. *In cogitatione, in locutione, in operatione.* V'misli, ú beſsédi inu ú djájnu. V'misli bila je pohleuna, kir ú te nigdar ni nobéniga kryvu ſodyla, nigdar nobeniga sanizhuvala. V'beſsédi bila je pohléuna, kir zhes druge nigdar ſe ni pouſdiguala, nigdar ni ſamà ſe hválila, ali: zhaſtyla. V'tem djajnu pak bila je poniſhna ozhitnu, kakòr vidimo ú njè S. shjuléjnu. *Num.* 12.

Sakaj *Eliſabeth*, kakòr bere ſe, damà hodyla je ú enim takú ſlábim inu p rédnim oblazhilj, de ſe ni od Mójſhkre inu dekle poſnála inu lózhyla; pèr katérim djála je, de. Zhè nje Goſpúd pred n ó umèrjé; taku sa nym na tako visho ſe hózhe gvantat. *Eliſabeth* bila je takú p hléuna, de po ſlednim poródu neſla je ſama tu Detéjtze po Exemplu Mariæ ú ta Tempel h' upeluvájnu, inu pèr tèm offrala je G Bogú tu rojénu Déjte, enu jagnje inu eno Shvejzho: dama p. k ta nóvi shidani gvant eni ubógi, ſirórni sheni h'zhaſtè inu sahváli JEſusu inu Marji Divízi. *Eliſabeth* bila je takú pohléuna, de od domázhih ni hòtéla Goſpà imenuvána biti. Dálej poniſhna inu pohléuna bila je *Eliſabeth*, tu vidit je, inu ſpoſnat is tega; kir ena ſtára Baba, katéri je poprèj *Eliſabeth* ſtrégla, bila je njò ú eno oſtudno luſho pahnyta: sa katéru je to Babo poniſhnu sahvályla *Eliſabeth.* Takiga, kir je ſtúrila ta S. Vdóva veliku, nehàm dálej tu neſti naprèj, kir letú káshe sa doſli, de *Eliſabeth* is tèm hudyzham ſèrzhnú ſe je ſponétla, inu zhaſtyljvu premágala *Per Humilitatem*, ſkusi nje veliko Pohléunoſt: katéru ſtúrilu je njó, de. V'uſèm bila je nèr ſlovézhilhi. *Erat in omnibus Famoſiſſi-* *Thoma.*

ma. Katéro ſlovézhnoſt shély ja is naſs en ſledni, ali: is naſs en ſledni nakáshe is *Eliſabeth* ú miſli, ú beſsédi inu ú djájnu te Pohléuſhine: pazh pak ú miſli ſe zhès druge ſhtimamo, pouſdigújemo
Morale. &c. V'beſsédah ſamy ſebe hválimo, ſdemo &c. V'djajnu le zhaſt, hválo, viſsókuſt, shlahtna iména &c. Yſzhemo, le ſhtimáni &c. hózhmo biti. Ah! is tèm premágali nabómo Luciferja, premójſtryli na bómo hudyzha. Sa tu, O. A. Duſhe! hózhte is *Eliſabeth* préd Bugam inu Ludmy ſlovézhi biti, bodite tugentlivi, káshyte tu Vboſhtvu, Ojſtrúſt inu Poniſhnoſt, pèr tèm napoſábymo na tu.

Num. 15. Djàl ſim od ſgóraj is Svetega *Bonaventura*, de pólek te Brumnoſti sadóby ſe ta ſlou: *Ex Sapientia.* Is Modrúſti: kakòr tega dobil je ta modri *Salomon*, ſakaj ta, kir prejèl je bil od Buga to Modruſt ú ſpájnu, is to inu ſkusi to bil je taku ſlóvèzh inu imènitin poſtàl, de, kakòr ſim odſgóraj djàl: od uſèh platy tega ſvejtà tekli ſo ty Ludjè tajſto poſhlúſhat. To h'sadóblejnu te ſlovézhnoſti potrébno Modrúſt, zhè pèr tè danaſhni S. Vdóvi inu Krajlévi hzhéri *Eliſabeth* yſzhemo; taku to pèr njè najdemo obilno. Ali: tè *Eliſabeth* od Buga sadóbyla ni kakòr *S. Bonaventura* prave: *Per Dormi-*
S. Bona. to ſu. cit. *tionem*, ú ſpájnu, kakòr en *Salomon* pazh pak dobyla je ona to Modrúſt ſkusi brájne, ſkusi molitou, inu ſkusi Andoht. *Per lectionem, per orationem, per devotionem.* Inu práu: ſakaj *Eliſabeth* ú njè mládih dnèh; ú njè proſtim, ali: ledig; ú njè Sakonſkim inu duhóunim ſtánu, kar ſi je samógla zhaſsa utèrgat; brála je S. Piſmu, brála je shjuléjne tèh lubih Svetnykou, ú katérim navúzhyla ſe je bèjſhat préd hudim, inu délat tu dobru; katéru je ta práva Modrúſt
Job. 28. po beſsédah Joba tega S. Preroka, kir govóry. *Timor Domini ipſa eſt ſapientia, & recedere à malo, intelligentia.* Ta ſtrah Boſhji, ſkusi katériga dopèrnaſha ſe tu dobru, je ta modruſt: bèjſhat pak pred hudim ta ſaſtopnoſt. Skusi katéru brájne priſhla je *Eliſabeth* h'te molitvi inu andohti; de ú molitov je takú salublena bila, de ona ú petim léjte nje ſtaroſti rajſhi je bila ú te Cèrkve, rajſhi ú damazhi Capellici, rajſhi ú molitvi samótni; kakòr ú druſhini, ſpaſseh, jegre inu ú drugim letákim. V'molitou bila je taku salúblena ú njè mladóſti, de kadàr je mogla k'enimu resfriſhajnu is drugimi jegráti; jegrála je sa Molitou, kir ſtrila je tega katéri je dobyl; kakòr tega, katéri je sgúbil eno *S. Ave Maria* molit. Salúblena je dálej bila takú ú to Molitou, de tè Mojſhkre inu druge njè továrſhize mógle ſo is njò pèr tèm déle molit. Salúblena bila je ſhè dálej takú ú to Molitou, de ú njè Sakónſkim ſtánu cele nozhy je prezhúla ú molitvi. V'Duhóunim ſtánu, drugiga ni bilú pèr njè, kakòr

Moli-

Molitou: ſkusi katére priſhlà je k'eni taki Andohti, de *Eliſabeth* ú njè Mladóſti uſéla bila je sa Ozhéta, JEſusa: sa Mater pak Mario Divízo: sa Variha njè zhiſtoſti Svetega Joannesa Evangeliſta. Priſhlà je dálej *Eliſabeth* k'eni taki Andohti, de uſè njè shjuléjne nizh ni odpovèjdala, kar ſe je od njè ú tèh trjièh imènu proſsylu. Priſhlà je k'eni Andohti, de kadàr ſhlà je h'Svetemu Obhajilu, djála je prozh inu odſébe tè rokavyze, tè pèrſtane, koráude, inu vaſs drugi'zir is glave. Vèzh takiga iſkasuvála je *Eliſabeth*, is katériga ſe samóre ſpoſnáti, de ona is tega trujiniga bila je ú rèjſsnyzi daruvána od Buga is to Modrúſtjo; de sa vol te móre ſe od tè S. Vdóve rezhe, de ona bila je ú uſèm nèr ſlovézhiſhi. *Famoſiſſima.*

Po tèm brájnu tèh Duhóunih inu S. Piſma buqvu. Po Molitvi inu Andohti tréba ſe je podvyſat tèm, katéri shelé ú Modrúſti, inu ſkusi to h'temu dobrimu ſlóvu: ja is S. *Eliſabeth* ú tu Iſvélyzhajne priti. Potèm právem: podvyſat ſe je tréba, inu práu: kir tu pèr Ludèh mózhnú pomankúje: kir. Kèj ſo ſèdáj ty, katéri bi ſèdaj (ſaſtópim tè Deſhélſke, inu tudi mnokatére Duhóune) radi tè Duhóune inu S. Piſma polne buque brali? tukaj tudi nagovóry ſe od tèh, katéri bráti nasnájo. Kèj ſo ty, právim: ſèdáj, inu ty; katéri bi kasáli eno tako Molitou inu Andoht? ty ſo redku ſijáni sa rèjſsnyzo: pazh pa goſtú ſijáni ſo ty, katéri na meſte takih S. buqvu prebyrajo quarte, trapule, naſramne, ajdouſke, Poëtauſke, kezarſke buqve: prebyrajo zajtenge, prasna, vaſuvájna polne piſma &c. Kèj ſo ty, katéri bi to S. Molitou takú lúbyli? katéri bi eno tako Andoht, inu slaſti per S. Obhájilu kasáli? *NB. Hic dic plura hac de materia moralizando.* Inu pèr letèm hózhte modri biti ſlovézhi préd Ludmy inu préd Bugam? Ah! tu namóre biti: kir. *In malevolam animam non introibit Sapientia.* V'eno hudóbno grèjſh no Duſho ta Modrúſt napride. Sa tu, Eh! *Quisquis eſſe vult famoſus, debet eſſe virtuoſus, ut fuit Eliſabeth.* Gdùr kol ſlovézh hózhe biti &c. Kir ta bila je Vbóga, ojſtra, poniſhna; udána brájnu, Molitvi inu Andohti: is to po tèm tréba ſe je nam podvysat, aku hózhmo ſlovézhi biti pred Bugam inu Ludmy. Ali.

Num. 16.

Morale.

Sapientia. 1. *Synopſis*

Shè dálej, djal ſim is S. *Bonaventuram*: de. H'trijetjimu pride inu sadóby ſe en dobèr ſlóu. *Ex Sanctitate.* Is Svetúſti, kakòr bil je tega sadúbil Job, inu vèzh drugih; ú mej katérimi je tudi ta danaſhna S. Firſhtinja *Eliſabeth*; h'katéri Svetúſti priſhla je. *Per Puritatem reſpectu ſuj. Per Charitatem reſpectu Dei. Per Pietatem reſpectu Proximi.* Skusi Namadeſhnoſt, kar njò Skusi lubésan, kar Bogà. Skusi Vſmilejne, kar je Bliſhniga sadélu: *Kir Eliſabeth* préd Sakónam inu po Sakónu ni ſvoji zhiſtoſti eniga modesha ſtúryla: njè

Num. 17.

5. *Roman. Ibidem.*

njè zhiſtoſti na nobéna visha oſkrúnyla. Ja po Sakónu, kakòr ena Vdóva, kir je hótel njò en Shkoff, en njè bliſhni Striz supet omóshit; h'temu pèrvólit ni hotéla. To kir je ta Shkoff upráſhal: kadàr bi jeſt tebe h'tè Moſhitvi pèrſylil, kaj bi ſtúryla, dála je njému ta odgóvor: Nuſs, liza bi ſi odrésala, de bi le sa Moſhitcu na bila. O Brèsmádeſhnoſt prevelika! is to priſhlà je *Eliſabetb* h' temu, de je. *Famoſiſſima*, ta nèr ſlovézhiſhi. Ah! po letè podvisaj ſe, gdùr kóle hózheſh ſlovézh biti: *Cole Puritatem.* Od te kaj dalej hózhem govórit? kaj ſe hózhen pèr tè Brèsmádeſhnoſti múdyti? pogléjmo.

Num. 18. Pogléjmo, právim: to Lubésan, katéra Bogà; inu tu Vſmilejne, katéru tega Bliſhniga sadéne, inu ta bomo vidili zhès uſè drugu nèr viſhiſhi. O Bug V. M. preſlàb ſim jeſt to Lubésan, katéro je *Eliſabetb* prutje tebi iméla, iſkasuváti; kir ta je bila takú velika, de *Eliſabetb* je ſama pèr ſebi mèjnyla, de ona vèzh inu bul tebe lubi, kakòr ſi ti njò lubil: inu tu ne is ene preuſetnoſti, tèmúzh is tega, kir je djála de. Kadàr bi njò G. Bug bul, kakòr ona njéga, lubil; taku be on njè réu inu nadlúg vèzh dàl, inu zhès njò poſlàl: njè vèzh kriſi: ou nalúshil. Takú je bila pèrpráulena h'tèrpléjnu is Lubéſni prutje G. Bogú. Katéro Lubésan vehſhi inu gorezhiſhe ſturilu je bilu unu veliku zhudu, katéru permerilu ſe je bilu, kir.

Num. 19. Stala inu sneſhla ſe je en dan *Eliſabetb* is njè Spovèjdnikam, *Conradus* is iménam per enim potoku ú enim duhounim pogóvoru od te lubeſni Boſhje: ú mej drugim djàla je ta S. Vdóva h'Conradu: *Pater*, jeſt vjèrujem, de unu drivu na uni plati vodè poprèj ſe bo na to preſlópylu; kakòr zhem vjèrjet, de G. Bug mene bul, kakòr jeſt njega lubim. Na tu, pole! tu drivu ſe uſdigne is une, inu ſe na ta plat poſlávi. Katéru, kir je vidila, sazhéla ſe je ſhè bul unémat ú te lubéſni Boſhji. Is katére uſtála je ta Lubésan inu Vſmilejne prutje Bliſhnimu. To, to, Ah! kir nautegnem rajtat, inu govorit od te kir ni zhaſa; puſtym govórit te mutaſte ſhpitale: ty bodo pravili, kakú *Eliſabetb* vèrdevala je te bolne: kakú smivala, briſsala, pokladala, uſdiguvála, zdédela, ſpishala, napajala &c. je tajſte. katéru osnanúje njè ſvetuſt, njè ſlóu, h'katérimu priſhla je ta S. Firſhtinja. Sa tu, de my h'temu tudi pridemo, de my is njò ſlovézhi poſtánemo; poſliſsajmo ſe is njò iméti to Brumnoſt, to Modruſt, to Svetuſt is temi ú teh sapopádenimi tugenti: katére de sadóbimo, inu de.

Jum. 30. Sklenem, obèrnem ſe h'tebi, O Vhóſhtvu salúblena Hzhy Krajleva! h'tebi O ſama ſebi ojſtra Firſhtina! h'tebi, O poniſh-

na

na Graffinia! h'tebi, O ubrájne pogrèsnjena Diviza, Molitvi udána Vdóva, inu dobru delauna Goſpà! k'tebi obèrnem ſe O bresmádeſhna Nuna! O ú Buga samáknjena Svetnyza! h'tebi, O Poſtréshniza teh bolnih! O S. *Eliſabeth!* h'tebi právim obèrnem ſe, tàr te proſsim, perſtópi nam is tvojm velikim ſathluſhéjnam, inu mogózhno proſhnjó; de my po tvojh ſtopíniah gredózh tugentlivi poſtánemo: de to Brumnóſt, Modrúſt inu Svetuſt kashemo; kir takú sadubili bomo ta ſlóu tukaj inu tamkaj: tukaj pred Ludmy, tamkaj pak pred Bugam inu Angeli ú Nebeſsih. H'katérimu priti dodeli nam O S. Vdóva Eliſabeth,

A M E N.

Epilog.

Apoſtro.

TA CVIII. PRIDIGA.

Na XXI. dan Meſza Vahtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan Offrajna Divize Matère Mariæ.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Qui Mariam offert Deo,	Gdúr Mario kól offrúje
Per Mariam hic ab eo	Bogú, Bug téga darúje
Habet, quod deſiderat.	S'tèm, kar kóli poshély.

Thema.

Munus extinguit iras.	*Prov.* 21.
Dár ugáſsne to jéſo.	*Ibidem.*

DE tu, kar právi *Ovidius* ta *Solomenſérski Poëta.*, inu is eno na puſtúrjéno pèrſégo tèrde, námerhz: *Munera, crede mibi, placant hominesque Deosque.* Vjèrui ti meni, de ſkúsi Daróve, ti potoláſhiſh Ludy nu Bogóve: rèjſnyzhnu je; tu vidimo, kar Ludy sadéne, nad enim *Patriarcham Jacobam*, nad enim *Iſaj* Ozhetam tega *Davida*, nad eno Samurſko Krajlizo *Sabo*: sakaj ty is' nyh dármy, eni potaláſhili ſo te ſerdita ſerza: eni ukrútili ſo gorezho jéſo: eni sadubili to perjáſnoſt, perlúdnoſt, inu drugu letaku; kakòr je vidit h'pèrvemu.

Num. 1.

Exord.

Ovidius l. 2. de arte amandi.

Berem, de. Potem kir *Jacob* ta ſtari S. *Patriarch* ſtiſkan od lakote, pregnán od Synou, opómnjen od dershyne, peſilen od lubeſni prutje *Simeonu* Synovu; katériga ſo bily *Ruben*, *Aſſer* inu ty drugi Bratje sa eno ſaſtávo puſtili temu Pharaönavimu Naméſtniku ú Ægyptouſkim Krajléuſtvi: djàl je h'ſvojm deſsétim Synovam, katére poſlat je hotel ú tu ſpomnenu krajléuſtvu: Vſamyte

Num. 2.

tu

tu ner bulſhi od fruhta inu ſadú te ſemle, inu ú lepih poſsódah.
Gen. 43 *Deferte viro munera*, neſsyte sa en dár, k'eni ſhenkenge temu ſerditimu Moſhú, temu jésnimu Goſpudu. Tu pak sa tu kir ſe tróſhtal is tem potihinit inu potaláſhit tu ſerditu ſerze téga Pharaönaviga Naméſtnika, inu sa tedaj naſpoſnániga *Joſepha*. Od tod.

Num. 3. Dalej. Kir *Iſaj* Ozha tega *Davida* saſtópil je bil, de ta Krajl *Saul* hotel je *Davida* njegoviga Synu h'ſebi sa eniga Arphaniſta, sa eniga Cytrarja iméti: bàl ſe je, de bi khi ta Kral kaj drugiga is tem reunim mladim *Davidam* namènil, inu naiſkal kaj huiſhiga is nim ſturyti: Sa tu ta ſkerbni Ozha uſel je eniga olla, oblúshil je tega is krúham, vinam inu enim koslétam; poklizal h'ſebe tega Synu *Davida*, tàr. *Per manus David.* Skusi njega uſe tu je poſlal temu *Saulu*. Tu pak ne sabſtoin, temuzh is velikim inu dobrim nuzam; kir is tem ſturil je bil, de ta Saul, *dilexit eum*, lubil je *Davida*.

Num. 4. She dalej: berem, de. Kir ſhliſhala je ta Samurſka Krajliza is *Sabe* ſlóu te Modrúſti Krajla *Salomona*, napótila ſe je, inu ſhla ú Jeruſalem ta ſlóu oglédat: uſela je is ſabo en ſylnu veliki dá- ſlatá,
3. Reg. ſrebrá, ſhlahtnih kámenou inu kadyla; tàr neſla je temu Krajlu,
10. de bi njemu ſkusi ta dar, ſkusi to ſhenkengo dopádla, njegovo perjáſnoſt sadobila, inu tajſtiga gnadliviga ſebi ſtúryla. Inu is njè nuzam: sakaj, kir ta Krajliza bila je uséla notar ſerzé tega *Salomona* is to ſhenkengo inu dáram, deſségla je ſkusi tu ne le njegovo perjáſnoſt ſamu, temuzh tudi to gnado, de ta Krajl ſturil inu dal je njè: *Omnia quæ voluit*, uſe, kar je hotéla inu proſsila od njega: ja poleg tega daruvàl je tajſto is poſsébnimi darmy inu offri.

Num. 5. Takiga vezh inu vezh samógil bi taku is ſvetega, kakòr is drugih piſsem naprej perneſli h'potèrjenu teh ſgurnih Poëtavih beſsédy, namerzh: de ty daróvi te Ludy tolaſhjo: ali. Kir letú ſamy vidimo, ſkúſhamo inu obzhútimo; per tem ſe dalej nozhem gori dèrshat inu mudyti; temuzh od teh beſsédi ſtópim h'tem, katére je k'unim perſtávil ta ſpomneni *Ovidius*, namerz: de te ſhenkenge inu daróvi utoláſhjo, ukrotè, smyrè tudi te jésne inu ſerdyte Bogóve; inu pravim: de ni popólnama rèjſs, kir doſti krat, ſlaſti kar naſhiga praviga ſhiviga Boga, sadéne, puſtil ſe ni ne is darmy, ne is offri potólaſhit, de bi na bil te jése tem Grèjſhnikam kásal, de bi na bil letè ſtraffuvàl inu tépel. kakòr tu vidit nad *Cajnam* je.

Num. 6 V'buqvah tega Stvar jéjna samèrka *Moyſes* ta S. Prerok, de ta naſrézhni *Cain* offruvàl je ja G. Bogú te offre h'temu, de bil bi tega zhes ſe ſerdytiga inu jésniga Goſpúda potóláſhil: vener is temi nizh ni oprávil, ty nizh ni ſo sdáli, kir G. Bug na *Cajna*, inu na
Gen. 4. njegove dary inu offre: *Non reſpexit*, ni pogledal: te ni uſel gori, is temi

temi ſe ni puſtil potoláſhit. Dalej: kir ta Krajl *Saul* offral je bil G. Bogú njegou dár, ali offer bres *Samuela* tega Preroka, ſhliſhat je mogel od njega te ojſtre beſséde. *Stulte egiſti.* Norſku ſi andlal, clamaſtu ſi ſe sadèrshal, inu preproſtu ſi ſturil, de ſi offrúvàl bres mene: sakaj ti is tem ſturjénim offram ni ſi le ſamú G. Bogá utoláſhil, temuzh tajſtiga takú reshálil, de je tebe od crone vdvèrgel. She dalej offruvàli ſo ty *Iſraëliterji* ob zhaſsu tega *Iſaja* Preroka dary inu offre G. Bogú, ali: is temi ni ſo njemu dopádli; temuzh is oponáſhajnam bily ſo od njega savèrsheni, kir djàl je G. Bug: *Quis quæſivit hæc de manibus veſtris?* gdu je tu yſkàl is vaſhih rôok? vezh, vezh letákiga samógel bi k'ovèrſhejnu beſsédy tega *Ovidia* napréj perneſt inu poſtávit. Ali: od tega neham inu jéjnam sa ſdàj, kir. 2. Re. 23. Iſaia. 1.

Zhe ſpremiſlimo ta danaſhni Prasnik, vidimo biti rèjſs, de is darovi toláshjo ſe Bogóvi: kir *Anna* inu *Joachim* is tem pred 1725. léjtme na danaſhni dan ſturjénim offram utoláſhila ſta bila naſhiga praviga G. Bogá takú, de ſta bila sadúbila, kar ſta proſsyla. De ſta bila, po mvojh ſgúrnih beſsédah: *Munus extinguit iras.* Is tem offram *Mario*, V. M. Bogá potoláſhila, inu taiſtiga jéso ugaſsnila. Katéru, de khi kaj bul ſpoſnamo, hozhem per tem oſtàr, inu iſkasat, de. *Qui Mariam offert Deo, per Mariam hic ab eo habet, quod deſiderat.* Gdur *Mario* kol offruje Bogú, tega Bug daruje s'tem, kar koli poshély; katéru h'zhaſtè *Marie* inu k'naſhimu nuzu ſaſtópit, tar tu saſhliſhanu ú djajne poſtávit; proſsim h'poſhlúſhajnu bodo perpraulenì. Num. 7. *Thema.* *Propoſ.* *Symp.*

Bere ſe ú pèrvih buquah teh Krajſou, de. Kir ta poredni *Nabal* reſsèrdil inu reshalil je bil tega ſizer krodkiga *Davida* is enim ſanizhuvájnam, inu takú, de uſel ſi je bil naprèj tega Sanizhuvauza okuli pernésti. Tu odvèrnyti pomújala ſe je ta modra *Abigail* Shena tega ſpomneniga *Nabala*: sa tu. *Feſtinavit Abigail, & tulit ducentos panes, & duos utres vini, & quinque arietes coctos.* Hitéla je *Abigal* uſet 200. hlepzou kruha, dua mehóva vina, inu pet kuhanih koſhtrúnou; inu is tem, kakòr is enim dáram, ſhla je h'*Davidu*, pred tem padla je na kolína, sazhela je h'tajſtimu govóritt. Ah ſvéjtli Krájl! naúſame sa tluinu sa hudu to od tega poredniga *Nabala* zhes to ſturjéuo saméro, sakaj on preproſt je, inu clamaſt po njegovim iménu. Sa tu O ſvejtli Kraji! nasavèrse mvoje poniſhne próſhnje, saneſsi saſhónaj letemu; tàr uſámi ta shegen, katériga, *Attulit ancila tua tibi Domino meo*, pernésla je tvoja Dekla Tebi mvojmu Goſpudu. Katéru modru govorjejne, katére krotke inu poniſhne beſséde dopadle ſo *Davidu* takú, de djàl je h'nje: Num. 8. *Induſtio* 1. Re. 25.

Vade pacificè in domum tuam, ecce audivi vocem tuam, & honoravi faciem tuam. Pojdi myrnu na tvoj dúm, pole jeſt ſim ſhliſhal tvojo ſhtimo, inu obraſs ſhpoſhtuvàl ſim, tàr pozhaſtil: inu na tu. *Suſcepit omnia, quæ attulerat ei.* Vſèl je is njè róok uſe, kar je njemu perneſla: is katérim bil je ſerd tega *Davida* utoláſhen, inu ugaſnena ta jésa. O muzh velika teh darou inu ſhenkenh! Is tega vidimo ozhitnu to rèjſsnyzo beſsédy tega Poëta; kir ta dàr ukrútil inu potoláſhil je takú tega *Davida*, de uſo jéso inu ſerd ſpuſtil je is ſerza, tar posábil na uſo saméro. Ali: Ah! ſtopimo dalej.

Nam, 30. Snanu inu vèjdezhe je ushè ſlednimu, de naſh pervi Ozha *Adam*, veliku bul saméril ſe je bil G. Bogú, inu grobiſhi tajſtiga reſhalil, kakòr *Nabal* tega *Davida* is ſvojo pregrèjho: sa vol katére obſojen je bil h'te ſmèrti, tàr ne le on ſam; temuzh is nym tudi uſe drugu zhlovéſtvu, de bi na bil eden teh Nebeſs, tega Iſvelyzhajna sadúbil. Katéro ſylo, sgúbo inu ſhkodo kir vidila je ta modra inu uſmilena *Matrona* Anna, Shena tega ſtariga *Joachima*, is uſmilejna ne prutje *Nabalu*; temuzh prutje *Adamu* inu zhlovéſkimu sarodu: *Tulit.* Je uſela, inu neſla, ne ene kuhane koſtrúne; temuzh eno triléjtno ouzhizo, namerzh: *Mario* to tri léjta ſtaro Dekelzo, ú ta Jeruſalemſki *Templ*, ne k'enimu *Davidu*, temuzh h' temu reshalénimu G. Bogú sa en dar, sa eno ſhenkengo, sa en offer, de bi is tem bila utihinila ta ſerd, inu potoláſhila to jéso Boſhjo. De bi bila perprávila per Bugu tega *Adama*, inu tu drugu zhloveſtvu ú gnado inu prjaſnoſt: djala je, zhe ne is uſtmi, kakòr ena *Abigail* h' *Davidu*, uſai is ſerzam h' Bugu: *Suſcipe benedictionem hanc, quam attuli ancilla tua Tibi Domino meo.* Vſami, uſami gori, O Ozha Nebeſhki! ta shegen is katérim ſi mene shegnal. Vſami tega sa en dar, katériga ſim jeſt tvoja Dekla Tebi mvojmu Goſpúdu mvojmu Bogú k'enimu offru pernéſla, inu offram is veſſéljam.

Ta vezh, kakòr ſhlahtni. Ta vezh, kakòr zhaſty uredni. Ta
Nam. vezh, kakòr Nebú inu ſemla ſhtimani dár ſtúril je, de *Anna* do-
32. pádla je bul G. Bogú, kakòr *Abigail* temu *Davidu*. Is tem preſvetim daram, is tem zhaſtytim offram pokasala je *Anna*, de rèjſsnzzhne ſo beſséde Krajla *Salomona*: *Munus extingit iras.* Dár ugaſne to jéso. Kir *Anna is tem* daram potoláſhila je ſerd, ali: ne eniga po-
Thema. ſvejtniga Krajla, kakòr *Abigail*; temuzh ugaſsnila je to jéso ſamiga Nebeſhkiga Ozhéta. Is katérim dala je nam ta lepi *Exempel*, de my po tem ſe sadèrshali, is njò ta preſhlahtni dar *Mario*, to preſveto Divizo k'enimu ugaſsnejau te jése Boſhje offrúvali: de bi my is *Anno* sa gnado inu miloſt ſkusi ta offrani dár *Mario* proſsyli; kir

kor

kakòr ſim odſgoraj djàl: de. *Qui Mariam offert Deo, per Mariam hic ab eo habet, quod deſiderat.* Gdur *Mario* kol offrúje Bogú, tega Bug darúje s'tem kar koli ſam shèly, katèrude khi kaj bul k'naſhimu duhounimu troſhtu inu veſsélju vidimo: od tod ſtópymo nekolku, inu fizer h'temu, kar piſhe inu. *Symph.*

Samèrka *Moyſes* ú búquah tega Stvárjejna: de. Govóril je ob enim zhaſsu Bug V. M. h'temu S. Patriarchu *Abrahamu*, inu ú mej drugim djál je h'njému: *Tolle Filium tuum unigenitum, quem diligis, Iſaac.* V ſami tvojga ediniga Synú, katériga lubiſh, Iſaaca; pojdi is tem ú Deshélo tega videjna, *in terram viſionis*, inu tamkaj *offeres eum*, offral boſh meni tajſtiga na enim hribu, *quem monſtravero tibi*, katériga bom jeſt tebi pokásal. Tu, kir ſhliſhal je *Abraham*, ſturil inu dopolnil je tu povéjle: uſel je *Iſaaca*, inu ſhal je is nym na ta pokasani kraj, de bi bil tajſtiga offral. Tu bi bilu ſgojénu, kadàr bi na bil ta *Angel* is Boſhiiga povéjla odvèrnil. Na ta is vojlo, aku ſi lih nè is djáinam ſturjéni offer, ſhliſhal je *Abraham*, od Buga: *Quia feciſti hanc rem, Benedicam Tibi.* Kir ti ſturil ſe leto rèzh, kir ſi offral meni en tak perjétni offer, kir saſhónat ni ſi hotel *Iſaacu* tvojmu edinimu Synovu sa vol mene, Shégnal bom jeſt tebe, inu is gnado polnil. *Num. 18.* *Conſite.* *Gen. 22.*

Tu kar ſmo ſedáj ſhliſhali, ena lepa *Figura*, ali poménik je tega, kar danáſhni dan praſnújemo, obhájamo inu zhaſtimo, namerzh: tu offruvájne, katéru je bila ſtúryla *Anna* ta S. Mate is *Joachimam*, njè S. Moſhã kir ta dua offrala ſta na tem hrìpzu *Sion*, ú tem Jeruſalemſkim *Templu* ta ner ſhlahtniſhi offer, namerzh *Mario* to 2. léjte, 2. Meſza, inu 13. dny ſtáro Deklizo, kakòr en smyrni dár, kakòr en saméro sbriſheózhi ofter temu ſkusi to Adamavo pregrèjho reshalenimu Nebéſhkimu Ozhétu: katéri dár, katéri offer bil je njemu takú lub, uſhèz inu perjétin; de djàl je Bug V. M. k' *Anne* tè S *Matrone*, zhe ne is ſunájnja, uſaj is t. notrajno, kakòr govóry en veliki *Auguſtinerski Theologus*, ſhtimo, rekozh: *Quia feciſti hanc rem, Benedicam tibi.* Kir ſi ſtúryla to rèzh, de ſi ti meni to edíno hzhèr *Mario* offrala, h'mvoje ſhtréſhbe dála: Shegnal bom tebé, ſturil bom, kar od mene shéliſh: inu proſiſh, inu tu po uſe ſpodobnoſti, kir *Anna* inu *Joachim* offrala ſta bilà en tak dár G. Bogú, de nad tèm sauſéti ſtojé ty Angeli, kakòr govóry *S Gregorius Nicomedienſis*, rekozh: *Hodie offerunt Altiſſimo Anna & Joachim trienem ſuam parvulam in Templo, prætioſum revera Donarium, ipſis Angelis venerabile, in quo omnes theſauri gratiæ depoſiti fuêre.* Danaſs offrala ſta *Anna* inu *Joachim* temu ner Vihſhimu en takú veliki, inu od Angelou ſhpoſhtúvani dar ú tem *Temple*, de temu ſunaj JEſuſa, ni glihe. *Num. 18.* *Carolus Horn Conc. de B. V.* *Gregor. Nicom. ſerm. 4. de B. V.*

Num. 23. Inu rèjſnyzhnu: ſakaj *Anſelmus* ta S. Ozha, od tega danáſhniga od *Annæ* inu *Joachima* G. Bogú ſturjéniga offra *Mariæ*, právi: *Nihil tibi O Domina! eſt æquale, nihil comparabile, omne enim quod eſt, aut ſupra te eſt; aut infra te eſt, quod ſupra te eſt, ſolus Deus eſt;* S. Anſel. l. de Exord. cit. hum. c 7 *quod infra te eſt, omne id eſt, quod Deus non eſt.* Nizh O Goſpa! ni snájti tebi enákiga, nizh perglihlíviga: kakòr uſè kar je, ali je vèrh tebe, ali pak pod tabo; kar je vèrh, ſam Bug je, kar je pak pod tabo, je uſe tajſtu, kar Bug ni. Sa vol katériga práu inu ú rèjſnyzi govóril je *S. Petrus Damianus* tedaj, kir djal je od tega danáſhniga S. Offra Mariæ: *Hæc eſt donum donorum omnium præſtantiſſimum.* Letá je ta, ú mej uſemi dármy ner ſhlahtniſhi ner ſhtimaniſhi dár; ta nèr mogózhniſhi offer, kir ta je tega ſerditiga Bogá potoláshil: kir ta je tega jésniga, inu ſhusi Adamavi grèjh reshálenega Bogá utihinil, smyril inu nagnil k'odpuſhájnu. S. Petr. Damm. orat. 1 de Nat. B. V.

Num. 14. Letú, Ah! letú samèrkat iméli bi uſi, de bi is *Anno*, kadàr vidimo, kadàr Nebeſhkiga Ozhéta zhes naſs ſe ſerdíti obzhútimo, pernéſli ta preſhlahtni inu zhaſtyti dár *Mario* k'enimu offru: tega, kadàr khi kaj shelimo, hozhmo, proſsimo inu voſhimo ſi od Buga doſhézh inu sadóbit; dáli inu offrali tajſtimu: de bi *Maria* pernéſli is *Anno* inu *Joachimam* Nebeſhkimu Ozhétu k'eni ſhenkenge, aku hózhmo od njega ſhliſhat: *Quia feciſti hanc rem, Benedicam tibi.* Kir ſturili ſte meni ta offer, kir dali ſte meni ta offer, kir dali ſte meni *Mario* sa en dár, nad katéro imam enu veliku dopadéjne: ſhégnal vaſs bom na duſhe inu na teléſsu: odpúſtil vam bom vaſho pregrèjho, dál vam bom, kar shelite, kar proſsite od mene. Katéru tedaj de sadobimo, uſamymo is *Anno* ta S. offer *Mario*, dájmo sa en dár Nebéſhkimu Ozhetu. Ali: kakú? na kaj sa eno visho? To de vèjſte, saſlópyte. Gen. 22.

Num. 15. V'mej drugimi nuznimi inu zhlovéſtvu potrébnimi náuki, katére dál je tajſtimu Sapopádik te Modrúſti *Salomon*, dál je tudi letega: *Honora Dominum de tua ſubſtantia, & de primitijs frugum tuarum.* Shpoſhtúj tega Goſpúda is tvojo premóſhnoſtjo, inu pèrvino tè frúge, ali: perdélajna. Tu pak sa tu, kir ishájal bo tebi en velik nuz, kir. *Implebuntur ſaturitate horrea tua, & vino torcularia* Prov. 3. *redundabunt.* Is ſittoſtjo, ali: shitam tvoji ſkednjè, tvoje kaſte bodo napólnjene; tvoje preſhe inu kheudri is vinam bogátu saloſhéni. Sedáj, zhe od tega Salomonaviga navúka inu oblúbe pogledamo hè tè preſveti *Matroni* inu Matèri *Annæ*; takú najdemo, de ona is njè S. Móſham *Joachimam* uſéla je bila gori ta navúk, kir ſhpoſhtúvàla je tega Nebeſhkiga Goſpuda is uſo njè premóſhnoſtjo, is pervino njè ſadú, namerzh: is njè lubo inu edino hzhèrjó; is *Mario* ta

Divi-

Divizo inu Krajlizo Nebéſhko: Kir to je njemu *Anna* sa en dár pernéſla ú ta *Tempel*, inu dála sa en offer ú tajſtim. Is tem pokasála nam je, kakú imamo ſe sadèrſhat, kadàr hozhmo khi kaj G. Bogú sa en offer pernéſt, inu sa en uſhézhni dar dati, namerzh.

Try rezhy, try ſhtúke k'enimu Bogú uſhézhnimu offruvájnu sa potrebne dèrshy *Tobias* en velki *Neotherieus*; kir právi: de. H'pèrvemu: *Munus ſit liberale.* Ta dár velik inu daróunitin ima biti. Dalej: *liberali animo.* Is praviga daróunitniga ſerzá. H'sadnimu: *liberali devotione.* Is práve andohtiinu fraj vójle ſturjèn. Leté try ſtúke kasála je *Anna* ta S. *Matrona*, kir ona pèrnéſla je en takú veliki inu obilni dár, de vehſhiga, obílniſhiga, ſhlahtniſhiga ni ne ona, ne Nebú, ne ſemla iméla. Pernéſla je ta dár is pravíga ſerzá, tu je: *Non ex neceſſitate aut triſtitia, ſed cum hilaritate & ſpontaneè.* Ne is ſyle, ne is potrébe, ne is shaloſti; temúzh radavólnu inu s' veſsélam. Pèrnéſla je *Anna* ta dragi inu uſe zhaſti urédni dár, *Mario* to preſveto Deklizo is právo andohtjo, ali: *Promptiſſima voluntate ad omnia.* Is hitro inu nagnjeno vójlo k'uſému, kar bo hótel ta Nebéſhki Goſpúd is njó, inu is njè offram ſtúyti. Katéri tèrjé ſtúki ſtúrili ſo, de *Anna* doſségla je is to gnado biti napolnjena. *Saturitate.* Is Sittoſtjo te práve Lubéſni Boſhje, inu, *Vino*, is vinam tega rèjſsnyzhniga veſsélja, katéra ſnájde ſe ſamú ú te pravi Boſhji Lubéſni. Is temi tremi ſhtúki ú Marjinim offruvá inu sadóbyla je *Anna*, kar je proſsyla: snéſhla, kar je yſkála: potoláshila ſerd tega jéſniga Bogá, kakòr je voſhyla. Is katérim dala nam je ta lepi navúk, de bi my, kadàr khi is njó *Mario* offrujemo, na tako visho, is temi ſtúki prevideni offrúvàli Nebeſhkimu Ozhètu. De bi na tako visho ta dár ſtávili pred Buga, kir is tem takú ſturjénim offram utoláshili bomo ta ſerd, inu ugaſsnili to jéso Boſhjo, tàr sadúbili kar shelimo, kar proſsimo, inu, kar voſhimo ſi od Buga: ja vezh, kakòr proſsimo: tega eno mogózhno prizho imamo nad tem, kar piſhéta *Sanctius* inu *Nierenbergius*.

Ob zhaſsu tega Firſhta *Ramirius* is iménam bily ſo ty navjèrni Samúrzi, ſkóraj uſo Spanio pod ſe pèrprávili, inu to S. Vjèro do konza ſrúvàli is shaloſtjo tega brumniga Firſhta. Letá, kir vidil je to ſylo, uſel ſi je bil napréj is ſvojo Sholnèrſhino pójt zhes te Shouráſhnike; ali: kir bal ſe je ſvojo Goſpó inu due hzhére ú navárnoſti nyh zhaſt inu poſhtéjne ſgúbit, puſtyti: sa tu uſèl je te try is ſabo, inu pélal ú tem Meſte *Madrit* ú Cèrku *Mariæ* Divize is iménam: *Maria de Atocha.* Tukaj sazhèl je *Ramirius* k'nym rézh inu govórit: Luba Goſpá inu Hzhére! ſame vidite ſylo inu navárnoſt, ú katéri ſe snajdemo ſgúbyte naſho S. Vjèro inu shjuléjne:

Num. 15.

Lohner in Bibl. p. 1. tit. 10 §. 5. 10, n. 22

Num. 16.

tàr per tem vè try vaſhe poſhtéjne, inu more lóhku biti tudi tu Iſvélizhajne. Sa tu, de my ú tu napridemo, hózhem jeſt sa S. Vjèro na vejſki umréti. Vaſs pak menim pred tem prehránit, per vaſhim poſhtéjnu obdèrſhat, inu (zhe pervójlite) ſkusi ta mézh, ſkusi to ſmèrt *Marji*, inu ſkusi *Mario* J Eſuſu offrat; de uſi bomo k'enimu Bogú pèrjetnimu offru. Tu, kir ſo, Mate inu Hzhére ſhliſhale, uſe ſo h'temu pérvojlyle, pokléknyle is andohtjo, ſtégnile te glavé s'veſséljam: katére je nym *Ramirius* po vèrſté odſékal, uſel inu na Altar polúſhil *Marji*, inu ſkusi *Mario* J Eſuſu k'enimu offru: na tu ſhàl je is Cerque, inu sapèrl tajſto. Po tem ulékelje is Sholer ſhino zhes te Shoráſhne Samúrze is savupájnam na Buga, katére je tudi ſhrézhnu premágal, isgnal is *Spania*, sadúbil en velik rúp, is zhaſtjo ſhàl nasáj; ali: per letém shaloſten sa vol njegove Goſpè inu Hzhéry, ſmèrti. Kir pak priſhàl je bil ú tu Meſtu *Madrit*, ſhàl je h'pèrvemu ú *Tempel* de bi bil *Mario* sa to *Victorio* sahvalil: tukaj pridejo njému te try friſhne, veſséle inu ſhivè na prutje: pred katérimi ſtàl je smámlen, kir te ſkriunuſti ni saſtópil. Ali: te try diàle ſo, de ſe nima sauſeti, sakaj *Maria*, katéri, je on, inu ſkusi *Mario* J Eſuſu njè offral, oſdrávila, ſzilyla inu oſhivéla je. Katéru potèrdyle ſo is snámenjam na uráteh; katéru je nym bila *Maria* puſtyla. Sa katéru zhudu *Ramirius* is uſem Folkam zhaſtyl je *Mario* inu hválil.

Graſſis Conc in Vif. B.V.

Num. 27. Zhes tu ſedáj, kaj pravite? *Chriſtiani!* kaj sa ene miſli nauſtájajo ú vaſhih ſèrzah? naſkléneteleviſamy per ſebi, de ty daróvi utoláshjo Bogá; kir takú ozhitnu vidite nad tem dáram, katériga dál je bil G. Bugú ta *Ramirius*? sakaj, kir ta samèrkal je bil, de Bug is pravizhne jése ſtraffúje to Spanjo ſkusi rè Samúrze; de bi tega utoláshil, offral je ta ſhlahtni offer, Shéno inu tè Hzhére *Marji*, inu ſkusi *Mario* V. M. Bogú: is katérim jè njega potoláshil takú, de jéjnal je ſtraffuváti: de dál je muzh temu Firſhtu premágat póbit inu odgnàt te Samúrze, odnéſt eno tako *Victorio*. Ja ſturil je njemu to gnado, sa katéro ni proſsil, de je njemu h'troſhtu tè try njemu nèr lubiſhi Perſhóne oſhívil. Kaj pravite zhès tu? *Thema.* *O Chriſtiani!* ni le rèjſs, de. *Munus extinguit iras.* Ta dár ugáſsne to jéso. Ah! pazh, pazh, porezhéte: zhe bote hotéli to rèjſsnyzo tèrdet, inu prau: sakaj *Ramirius* je vezh, kakòr ena prizha letéga. Sa tu ni ſim djàl ſabſtójn odſgóraj, de. *Qui Mariam offert* *Synop.* *Deo, per Mariam hic ab eo habet, quod deſiderat.* Gdúr *Mario* kol offrúje Bogú, tega Bug darúje s'tem, kar koli poſhély. Bug enimu takimu offruváuzu da uſe, ja vezh kakòr proſse.

Num. 27. Sa tu tedaj, O *Chriſtiani!* ſe snajdete preſhàni is Vbóſhtvam? ſte

ſte pèrbyti na poſtélo od boléſni? ſte mámleni od Shouraſhnikou, ſhouráſheni od Naprjatelou, pregájnani od Supèrnikou? ſe snájdete ú shaloſti, bridkúſti, inu takú napréj ú drugih nadlúgah, ſkuſhnjávah, navárnoſtih, kriſhih inu tèrpléjnu? Ah! mèrkajte tèdáj inu gléjte na S. Mater *Anno:* uſimyte po njè Exemplu *Mario* to S. Divizo, zhe ne ú róko, uſaj ú vaſhe uſta, néſsyte letó sa en dár, inu offrajte tajſto Nebéſhkimu Ozhetu; tàr takú ſkusi ta S. offer proſsyte sa pomúzh inu gnado. Vſamyte právem: *Mario*, inu neſsyte tajſto sa en dár, sa en offer. Ali: *liberali animo.* Is právim rejſsnyzhnim ſerzam. *Non ex neceſſitate aut triſtitia.* Ne is potrébe inu shaloſti, tu je: ne pèrgnáni, ne pèrſyleni od vaſhih nadſug inu tèrpléjna; temúzh. *Cum hilaritate & ſponteneè.* Radavólnu inu s' veſséljam, tàr per tem kásat ſe nima nobéna navójla, nobéna zaglivoſt, nobéna nadleſhnoſt; temuzh enu právu terdnu savſpajne, en rèjſsnyzhni tróſht, inu ſerzhnu veſsélje. Vſamite dálej is *Anno* ta prezartani, preſveti, inu nigdar sadoſti zheſhéni dár *Mario*, neſsyte letò k'offru Nebeſhkimu Ozhétu ú vaſhih potrebah inu nadlúgah. Ali: iſ Anno. *Liberali devotione.* Is pravo andóhtjo, tu je: *Promptiſſima voluntate.* Is eno hitro, dobro, veſsélo, inu. *Ad omnia.* H'uſemu perprauleno voljo: de, kar koli Bug V. M. bode hótel ſtúryti, h'tému bote pèrpráuleni, inu volny uſe ú djájnu iſkásat. Na tako visho sadúbili bote od Buga to gnado, sa katéro ſkusi ta dár JEſuſa proſsite. Sadúbili bote ſdráuje ú boléſni, troſht ú bridkúſti, veſsélje ú shaloſti, polahkájne ú teſhávi, ſihrúſt ú navárnoſti, inu ú uſeh drugih vaſhih nadlúgah to Pomúzh od Buga, inu ſizer popréj, hitréjhi kakòr *Albuquercius*, is katérim ſklenem.

Bere ſe ú bupuah te Indjanerſke *Hiſtoriæ*: de. Kir ob enim zhaſsu snéſhil ſe je na raiſhi po mórju prútje te ſdulni *Indji*, ta ſi:lahtni, iménitni, brúmni inu Bogabojezhi Spaniſki *Cavalir* is iménam *Albuquercius* s'eno veliko druſhbó ſvojga Folka! tedaj uſtála je bila en dan ena takú velika bóraſhka, en tak ſylni piſh inu vejtèr, en takú groſni vihár na mórju; de ta reſzúkal je bil tè jadra, potèrgal tè ihtrike, polómil te ſhèrdy ú te barki; katéro ty grmſni mórſki valóvi metali ſo takú, de ú tè ſyli, ú tè navárnoſti bilu ni drugiga pred ozhmy, kakòr ta ſmèrt, katéri k'enimu túpu ſo iméli uſi gratat inu poſtáti. V'te veliki nadlúgi, grósni ſyli, inu ozhitni navárnoſti; kir po drugi proſhnje inu andohti ni bilu pomúzhi: uſel je ta modri *Cavalir*, ta brumni *Albuquercius* enu naúmnu, nadólſhnu inu ú plinyzah póvytu Detéjtze ú róko, is

Num. 19.

Epilog.

Benign. Kibier. P. Aſpeculi fol. 872.

tem

tem ſtópil je na ſrédo te barke, pouſdígnil je letú is ſdihleji inu ſolsámi prutje Nebéſsam, rekozh: O Bug! katérimu leſtnu je tu vſmilejne inu odpuſhájne: Pole! jeſt tebi to nadólſhnoſt offram, tu Detèjtze sa en ſmyrni dár tebi dám, is to poniſhno próſhnjo, de sanéſheſh letému, inu sa vol tega, zhe je tebi h'zhaſte, inu k'Iſvélyzhajnu naſhim dúſham, nam uſem ukúpaj sashónaſh, inu prehrániſh ú te ſmèrtni navárnoſti. Tu, kir je ta na Bugá savúplivi Shlahtnik bil ſgovóril: Pole! potoláshen ſkusi ta offrani dár kasát sazhèl ſe je Bug V. M. neháli ſo ty valòvi, utihinili ſo ty vèjtri, jéjnal je ta vihár, inu ta piſh is *boráſhko* je ſtúril en konèz: na tu poſtála je ta *Calma*, ali: myr inu tihúſt na mórju, tàr takú uſem je bilú pomáganu, kir uſi ſo bily ú te navárnoſti per shjuléinu ohrájneni: Sa katéru *Albuquercius* is uſemi továrſhi zhaſtyl inu hválil je Goſpúda Bogá ú Nebéſseh.

Num. 20. Je samóglu tu nadólſhnu, od tega *Cavalirja* sa en dár, sa en offer G. Bogú offranu inu danu Déjte telkajn, de ſkusi tu bil je ta ſerd potoláshen, inu ugáſsnjena ta jésa Boſhja? de ſkusi tu, inu sa vol tega offraniga Dèjtetza uſhliſhal je G. Bug to ſturjéno proſhnjo; inu dodélil, kar je proſsil ta *Albuquercius?* je prehranil G. Bug pred ſmèrtjo to barko sa vol tega nadólſhniga Otróka? ſedáj ſpomnite *Chriſtioni!* kaj samógla na bo ſama ta nadólſhnoſt *Maria* pred Bugam? kir ta je tajſta, nad katéro, sa JEſuſam, ima Bug Nebeſhki Ozha tu nèr vehſhi veſsélje: sa tu. Eh *Chriſtiani!* kadàr obzhútimo to jéso Boſhjo nad nami. Pojmo, uſámimo is *Amo* inu *Joachimam* Mario Divizo, néſsimo, poſtavimo, offrajmo tajſto sa en dár na te ſgúr ſhliſhane viſhe G. Bogú; kir na tu obzhutyli homo, de rèjſs je, de. *Munus extinguit iras.* Ta dár ugáſne to jéso, kir is tem dáram *Mario* potolaſhili bomo G. Bogá, de dodélil nam bode tu, kar sheli-mo inu proſsimo od njega tukaj, tamkaj pak tu Iſvelyzhajne,

A M E N.

TA

TA CIX. PRIDIGA.

Na XXIII. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan S. Clemena Papesha inu Martyrnika.

Synopſis.

In adverſis ſolidari
Debet hic, qui coronari
Vult, coronâ Gloriæ.

Sapopádik.

V'teh nadlúgah tèrden biti
Ima taj gdur cronan biti
Hózhe s'crono tè zhaſty.

Thema.

Ecce! Arbor in medio terræ. *Dan.* 4.
Pole! enu drivú ú ſredi Deshéle. Ib.

V'Enim velíkim ſlóvu je tu veſsélu Drivú *Platanus*, ali: Jávàr, ſa vol njegove ſenze; kir, kakòr *Abbas Joannes Ferri* govóry: *Obumbrat & recréat.* Obſenzhe, reſveſsély inu reſfriſha tè potrebne is njegóvo goſto inu friſhno ſenzo. *Num.* 2 *Exod.*

V'eni veliki zhaſtè je tu tèrdnu Drivú *Larix*, ali: Mecéſsen, ſa vol njegóviga tèrpéſha; kir, kakòr *Bartholomæus Roſſi* právi: ú tem ognju, *iliæſa manet.* Oſtáne bres ſkóde. Katéru terde inu prizha *Plinius* is tem, kar právi: de tu Drivú. *Nec ardet, nec carbonem facit.* Nagory, naſtúry ne vogelja, ne pleména. *Num.* 2. *Plinius. l.* 16. *c.* 11.

V'eni veliki hváli je tu modru Drivú *Morus*, ali: Murva, ſa vol njegóve kaſsnúſti; kir tu, kakòr *Scipio Bergagli* od njega piſhe: *Serò floret, citò maturat.* Poſnu zvèjte, hitru ſe sóri. Kir tu, aku ſi lih ú mej uſem drugim drjujam tu nèr ſadnje zvèjte; vener nèr poprèj ta ſréle ſad pokáshe inu obilnu pèrneſsè. *Num.* 3.

V'eni veliki vrednoſti je tu mogózhnu Drivú *Fraxinus*, ali: Jeſsen, ſa vol njegóve obláſti; kir tu, kakòr *Abbas Certani* od njega samèrka, de. *Venenoſa repellit.* Odgáina tu ſtrupovitu, ſakaj kakòr právi *Plinius*: Te kázhe, ſenze tega drivéſa namórejo tèrpeti; temúzh pred to bejſhè, inu ogiblejo ſe tajſte. *Num.* 4. *Plin. lb.*

V'enim velikim ſhtimájnu je tu ſhlahtnu drivu *Cedrus*, ali: Citrona, ſa vol njegóve tèrdúſti; kir, kakòr *Ludovicus Tatti* od njega právi: de tu je. *A putredine tuta.* Sihèr prèd uſo gnilóbo, inu trohnényno, kir tu nagnjè, natrohny, naprepéry; temúzh pred uſem letém je ſihèr, inu bres uſe ſhkode oſtáne. *Num.* 5.

Tè, inu vezh drugih drivéſs, aku ſi lih ú enim velikim ſlóvu, zhaſtè, hvalè, vrédnoſti inu ſhtimájnu ſo; vener uſem drugim, inu letém, poſtávi ſe napréj tu polſku, hripſku, borſhtſku Drivú *Quercus*, ali: Hráſt is iménam, inu ſizèr ſa vol njegóve ſtanovítnoſti: kir tu napúſty ſe takú hitru, kakòr tè druge drjvéſsa pódèrt, *Num.* 6. *Vide Pinetti in Mund Symb. l. 9 capite* ovèrzhemo.

ovèrzh inu polómit; tu pak sa tu, kir ta Hraſt, zhe vezh ima odpiſhou, vèjtrou, inu vihárjou napokoja, nadléſhnoſti, nagmáha inu smajájna; bul ſe ta ſtanovitin kashe: kir. *Adverſis ſolidatur.* Skus tu supèrnu ſe uterjúje. Sa vol katériga dal je temu Hráſtú letó zhaſt *Virgilius:* de djàl je od njega. *Non hyemes, non ſlabra, non imbres convellunt, ſed immota manet.* Ne Syme, ne vèjtri, ne plóhe napodéro ta Hráſt; temuzh naomájan oſtáne. Katéru je ena velika zhaſt inu obilna hvála temu Hráſtu, de bi njemu takú rekozh: pèrléſtyti mogel tè Danielave Beſséde: *Ecce! Arbor in medio terræ.* Pole! enu Drivú ú ſréde tè Deshéle. Katéru uſe vener sapúſtim, tàr ſtúpim h'temu, kar zhes tu govórè ty Modri, kar právjo ty Vzhéni, inu ſubſébnu *Lipſius.*

Virgilio 2. Georg v. 292.

Num. 7. Letá brúmni Vuzhényk kir ſpremiſhlúvàl je te Hráſte, djàl je od nyh: de. Lety zhe ſo bul od vèjtrou mamleni. *Altius radicem agunt.* Globokéſhi inu ſhirſhi gredò is korónynami, h'ſupèrſtájnu tem nadléſhnoſtim. Per katérim ni oſtàl, temúzh ſtópil je dalej, kir tem Hráſtam je tè Pravyzhne pèrglihal, rekózh: *Sic boni in virtute magis comprehendunt impulſi aliquoties adverſitatum flabris.* Takú ty dobri, ty brúmni, ty vjèrni ú teh tugentih ukorénitiſhi, tèrdneſhi inu ſtanovítniſhi gratajo, kadàr ſo od vèjtrou inu viharjou teh nadlúg mamleni, nadléshani inu opáhani; kakòr tu ſprizhújejo telkaju 1000. inu 1000. lubih Svetnykou: katéri ú tèh vèjtrih tega pregájnajna, ú vihárjh tega ſhouráſhtva, ú plóhah tè grosne martre poſtájali ſo, kakôr ty Hraſti ſtanovítniſhi, kèrpkeſhi, ſerzhnéſhi, ſerbéſhniſhi inu ukorénitiſhi ú prenáſhajnu uſega sléga, nadléſhnoſti, teshávе inu druge napáſti: kakòr tu kashe nam *Clemens* ta danáſhni S. Papeſh inu Martyrnik: kir on, kakòr en Hráſt uméknil, uginil inu udál ſe ni nobénimu ſlégu; temuzh ú tem, kakòr en dobru ukoréniteni Hráſt ſtàl je. *In adverſis ſolidior.* V'nadlúgah inu teſhávah tèrdnéſhi inu ſtanovítniſhi. Od tod.

Juſt. 9. Lipſ. de Conſtan. l. 2. c. 8.

Num. 8. Kir danaſs obhájamo Dan, Gúd inu Praſnik Cleména tega S. Papesha inu Martyrnika; katérimu perléſtyti samórejo ſe te Danjelave beſséde: *Ecce! Arbor in medio terræ.* Pole! enu Drivú ú ſrédi Deshéle sa vol njegove ſtanovítnoſti; kir on, kakòr en Hráſt *adverſis ſolidatur*, ú nadlúgah inu vihárjih ſe utèrjúje; utèrjén inu dobru ukorenítin kásal ſe je ú te nadléſhnoſti. Katéru, de khi kaj bul vidimo: hozhem h'zhaſtè tega velikiga S. Papesha inu ſtanovitniga Martyrnika kaj dalej napréj poſtávit; tar nam uſem k' enimu tróſhtu inu navuku iskásat, de. *In adverſis ſolidari debet hic, qui coronari vult, coronâ Gloriæ.* V'teh nadlúgah tèrden biti ima ta, kir cronan biti hozhe, s'crono tè zhaſty. Tu tedáj saſhliſhat

Themat. Propoſi. Synopſis

ſhat ú tem navádnim inu potrebnim molzhájnu, próſsem bodo, Parati.

Potem kir Bug V. M. ſtraffal je ushè bil is devétero ſtraffengo *Pharaóna* tega terdauratniga inu grèjſhniga Ægyptouſkiga Krajlu, hótel je ſhè is to deſséto udárit tajſtiga; sa tu djàl je h'Moyſesu temu Preróku: Mèrkaj. *Media nocte egrediar in Ægyptum: & morietur omne primogenitum in terra Ægyptiorum. Eritque clamor magnus in univerſa terra Ægypti, qualis nec ante fuit, nec poſtea futurus erit.* Jeſt bom uſtàl ob pul nozhy, tàr pójdem ú Ægypt: inu uſè nèrvu rojénu bode pomèrlu ú Ægyptouſki Deshéle. Vſtàl bode tukaj en tak velik krik inu ſhráj, de njému glihe ni bilú, inu sa naprèj tudi nahóde: sakaj. Ty Ægyptièrji tulyli bodo, kakòr Vólzjè: lajali bodo, kakòr ty pſy: rjvúli bodo, kakòr ty levi: mukáli bodo, kakòr ty vóli: zvilyli bodo, kakòr ty prészi: reſetali bodo, kakòr ty kojni; inu krizháli, kakòr druga náumna Shivyna. Prútje pak: *Apud omnes filios Iſraël nec mutiet canis ab homine uſque ad pecus.* Pèr tèh Iſraëlſkih otrúzih, na bo ſe, ne peſs, ne zhlóvik, ne enu drugu shivynzhe púſtilu ſhliſhat; tè múzh uſè bode pèr myru, uſè bode pèr gmáhu, inu pèr pokóju. Vſè bode brès ſtrahú inu trepéta: uſè ú tróſhtu inu ú veſsélju shivélu inu pozhiválu. Tu uſè pak sa tu, *Ut ſciatis quanto miraculo dividat Dominus Ægyptios & Iſraël.* De vèjſte inu ſpoſnáte, is kaj sa enim zhudam, ta Goſpúd tè Iſraëlitarje inu Ægyptjèrje, eniga od téga drugiga lózhi. Tu. Tu.

Num. 36

Inundatio Exerdi. 11.

Tu, právim: kar ſmo ſèdáj is S. Piſma ſhliſhali, zhudnu pride tlédnimu napréj, debi ſe samóglu uprášhat: ſakaj ſo ty Ægyptièrji ú eni taki shaloſti tyzhat mógli, inu od tè takú naſpodóbnu krizhati? ty Iſraëlitarji pak ſtáli ſo tihi, mouzhézhi inu dobru potróſhtani; kir ſo véner ukúpaj inu smés prebiváli? kaj móre téga sa en urshoh biti? kaj letú pomèjnit samóre? Na katéru ta iménitni *Lippomanus* odgovóre, inu reſkrije to ſkrjunúſt, tàr povèj ta urshoh, kir právi: de. Skúsi tè Ægyptièrje pomèjneni ſo ty grèjſhni inu krivyzhni: ſkúsi tè Iſraëlitarje pak ty brúmni inu právyzhni: katérih ty pèrvi, námerzh: ty Grèjſhniki is Ægyptièrji ú tèm ſtiſkájnu, ú nadlúgah, ú tèrpléjnu krizhè inu ſhrajajo napotèrpéſhlivú. Ty brúmni pak inu právyzhni ú uſèm letém mouzhé is Iſraëlitèrji, inu káshejo en velik tróſht, enu poſsébnu veſsélje. *Piè etiam in calamitatibus hujus Mundi quietis & tranquilis cordibus.* Káshejo ſe ú nadlúgah téga ſvejtá veſséli, pokójni, mouzhézhi inu dobru potróſhtani ú sèrzu: *Scientes omnia ad laudem & gloriam, quam unicè cupiunt, tandem devolvi* Kir ſnájo inu vèjdó, de uſè nyh tèrpléjne pride h'zhaſtè inu k'hváli Boshji, katéro ſamó oni shelé,

Num. 10.

Lippom. in Exord. Iosuæ.

inu vóſhjo, tàr yſzhejo is fliſsam; kir vèjdó, de ſkúsi tu volnu tèrpléjne, ſkúsi tu tihu prenáſhajne tèh nadlúg, priſhli bodo h'velikimu lóhnu, inu obilnimu plazhylu. Kir vèjdó de, zhè od nyh ſe bo réklu: *Ecce! Arbor in medio terræ.* Pole! enu Drjvú ú ſrédi tè Deshéle: kir vèjdó, de. Zhe ú revah ſtali bodo ſtanovitni inu utèrjeni, kakòr ty Hráſti. Zhè premágali bodo tè nadlúge inu bridkúſti, prejéli bodo ta thron, ſedeſh inu crono ú Nebéſseh po tè od Buga ſturjeni oblúbi. *Qui vicerit, dabo ei ſedere mecum in throno meo.* Gdúr bode premágal, tému dál bom ſedéti na mvojm ſedeshu s'mano. Sa vol katériga djàl ſim od ſgóraj: *In adverſis ſolidari debet hic, qui coronari vult, coronâ Gloriæ.* V'teh nadlúgah tèrden biti ima ta, gdúr cronan biti hózhe, s'crono tè zhaſty. Kakòr téga dá nam en mogózhni *Exempel* ta danáſhni S. Pápeſh inu Martyrnik *Clemens* is tèm, kir on ú tèm tèrpléjnu, utèrdel ſe ni le ſamú, kakòr en Hráſt; pazh pak kakòr en právi Hráſt kásal ſe je ú tèm djájnu. Katéru de vidimo: dálej.

Thema. *Apoc. 3.* *Synop.*

Bèrem: de. Kir ta iménitni *Symboliſt Rancati* hótel je eniga Módriga inu Mózhniga zhlovéka napréj poſtávit, púſtil je bil na eno tablo en Hráſt smálat, inu okúli njéga ſhtiri vèjtre, katéri od uſèh ſhtirih platy ſo is veliko mózhjò na njéga puháli; vèrh téga pak eno goſto, debélo od oblákou letézho tozho, katéra je tajſtiga toúkla, is témi pèrpiſsanimi beſsédami: *Nulli cedit.* Nobénimu ſe naugáne. Is katérim hótel je oſnánit, de tému Hráſtu enák ima biti en Módri inu Mózhni zhlóvik, tàr kásat tu, kar govóry S. Ozha *Ambroſius*, rékòzh: *Sapiens non attollitur proſperis, triſtibus non mergitur, metu non frangitur, poteſtate non mutatur. Vbi enim Sapientia, ibi virtus eſt, ibi conſtantia, ibi fortitudo.* Ta Módri zhlóvik ú ſrézhi ſe na napihúje, ú tè shaloſti ſe napogreſúje, ú ſtráhu ſe naprelomúje, inu ú tè oblásti ſe naſpremenúje. Sakaj: kir je ta Modrúſt, tam je ta zhednoſt inu tugent; tam je ta Múzh inu ſtanovítnoſt. Katéru uſe kasál je ta danaſhni veliki Papeſh, inu S. Marternik *Clemens* práu inu popólnama: kir per njemu vidit je bila ta modrúſt, inu ta múzh samèrkat; kakòr ſprizha, inu

Num. 11. *Pirimel. in mûd. Symb. l. 9. c. 29 n. 170.* *Confir.* *S. Amb. Epiſt. ad Simpl.*

Piſhe *Damaſus* ta S. Rimſki Shkoff, *Simeon Metaphraſtes*, inu drugi: de. *Clemens* ta danáſhni Sveti Martyrnik, rojen je bil od viſsoku shlahtnih inu ſylnu bogátih, ali; Ajdouſkih Starishou ú tem Rimſkim Méſte. Letá, kir ſhlíſhal je doſtikrat Svetiga *Petra* pridiguvat, ſazhèl je bil na tu ú ſerzu mehàk pèrhájat, ſazhèl je bil eno navójlo zhes tè Mályke, inu en luſht h'tè JEſuſavi Vjèri kasáti; is velikim veſséljam inu dopadéjnam S. Petra. Sa tu, kir *Petrus* vidil je pèrpráuleniga *Clemena* h' gori

Num. 11. *S. Damaſ. Metap. in vita hat. die.*

gori uſétju te S. Vjère, podvúzhil je tega, inu po tem kárſtil tajſtiga. Ja, kir *Clemens* bil je dobru vúzhen, ſhégnal je bil *Petrus* njega k'enimu Maſhniku; katéri sazhèl je bil is Petram ú Rimu, inu is Paulam ú te Gerkſki Deshéle, ali: *In Græcia* pridiguvat is velikim aiffram JEſuſa inu njegou *S. Evangelium*: sa vol katériga bil je *Clemens* po ſmèrti S. Petra ta pèrvi Papesh shégnan inu poſtáulen. katéru je ena zhaſt zhes uſe druge, de bi ta bila samógla Cleména napihúvàt ſe od ſhtimájna ſtúryti. Ali: ta modri *Clemens*. *Non attolitur proſperis.* Shepyril ſe ni ú tè zhaſtè inu ſhrézhi; temúzh kakòr en Hráſt ſtál je ſtanovítin ú njegóvi poníſhnoſti, tàr ſtregel je tem réunim *Chriſtianam* is vúkam inu drugo potrébo. Tu. *Barthol. Plas. in Roma S. hac die.*

Kir saſhlíſhal je bil ta Rimſki Sodnik, inu Naméſtnik tega grosniga Cæſarja Trajana is iménam *Mamertinus*: púſtil je Cleména pred ſe príti, téga pred ſabo gèrdu glédat sazhèl je, inu jéſnu h'njemu govórit: kaj ſhlíſhim od tebe? Ti, od hiſhe inu shlahte *Ottavia*: ti od rodú inu kryvy teh Cæſarjou odſtòpil ſi od Vjère tvojh Sprednikou inu Stariſhou, tàr moliſh eniga krishaniga sa Bogá: mèrkaj. Zhe od tega naodſtópiſh is lepo, is gèrdo boſh mogel odſtopyti. Tu kir ſhlíſhal je *Clemens*, ſtàl je kakòr en hráſt ú mej vèjtri, katéri. *Nulli cedit.* Nobénimu ſe naugáne: ſtanovítin; puſtil ſe ni genit inu omajat, puſtil ſe ni preſtraſhit; temúzh kakòr en Módri. *Triſtibus non mergitur, metu non frangitur, poteſtate non mutatur.* V'shaloſti ſe napogresúje, ú ſtráhu ſe naprelomúje, ú oblásti ſe naſpremenuje: ſpremènil, slómil inu pogrésil ſe ni ú tè shaloſti, ſtrahu, ſhugajnu, oblásti tega Sodnyka ta modri *Clemens*; temúzh sazhèl je takú k'temú Mamertinu govórit od JEſuſa, de je bil tajſtiga omézhel. Ali: kir sa tedaj ni mogel dèrgázhi, puſtil je Cleména ú eno jezho pélat, kamèr ſhàl je s'veſèljam, inu pétjam zhaſtil inu hvalil je JEſuſa. Tu, kadàr bi me khi eden, ali drugi upráſhal, od kod temu danaſhnimu S. Papeshu inu Martyrniku Cleménu? temu právim: de ſtóni s'mano. *Nunth. 13.*

Berem: de. Po tem, kir Bug V. M. sapovèjdal je bil Jonasu pójt ú tu pregrèjſhnu Meſtu *Ninive* pridiguvat to Pokúro, inu osnánit, de zhe ty Ninivitèrji letè naſtúre, imajo uſi kónez uſéti. *Jonas*, kir ſi ni vupal tu ſturyti, to sapovid ni dopólnil; temúzh na meſte tega, de bi bil ſhál ú tu Meſtu *Ninive*, napótel ſe je bil prutje Méſtu *Tharſis*; ſtópil je ú eno barko, inu pelal ſe je prutje temu. Ali: is njegóvo ſhkódo, kir bil je on sa vol ene velike *fortunæ* od zholnárjou ú tu mórje vèrſhen, inu na tu poſhèrt od ene velike ribe, katera je njega try dny shiviga ú ſebi dèrshála: ú tem zhaſsu pak bres nehájna. *Oravit Jonas ad Dominum Deum ſuum.* Molil je *Num. 14.* *Jona. 2.*

S. Amr. l. 2. c. 11. Hexamer. h'ſvojmu Bugu inu Goſpúdú ta reuni *Jonas*: Ja, kakòr govóry S. Ozha *Ambroſius*: Prepéval. *Pſallebat in utero Ceti, qui mærrebat in terra.* Prepèval je ú tem tribuhu *Jonas*, katéri popréj shalúvàl je na ſuhim inu na ſemli. Katéru je zhudnu inu nasnánu h'pèrvimu saſhliſhu, ali: zhe od tod nekolku h'Jobu h'temu S. Preroku ſlópimo, takú néhà inu jéjna tu zhudu.

Num. 23. Letá, ſedaj ſpómneni Potèrpéſt liviz, ú mej drugim kar govóril inu sapúſtil je lepiga sa ſabo ú njegóvih buqvah, ſúbſebnu lepú, aku ſi lih nasnánu je unu, kar piſhe ſam od ſebe, namerzh: *Qui fecit me, dedit carmina in nocte.* Ta, katéri je mene ſtváril, dál

Job 35. je meni péjſmi po nózhi. Katéru aku ſi lih lepú je, je véner per tem zhudnu inu nasnánu, porézhe eden, ali: ta drugi, kir ta núzh ni h'prepévajnu; temúzh h'pozhitku inu ſpájnu ſtvárjena od Buga. Ali: de tu Jobavu govorjéjnje ſposnà ſe, inu kaj is tem je hotel pokásat, saſtópi: poſhlúſhajo S. Ozhéta *Gregoria*, kir ta právi: de. *Carmen in nocte, eſt letitia in tribulatione.* Ta péjſsem po no-

S. Greg. l. 26. c. 22 Moralium zhi je veſsélie ú te nadlúgi. Is katérim hotel je ta pravyzhni *Job* pokásat, de njemu ſo tè réve, tè teſháve, tè bridkúſti, nadlúge inu drugu tèrpléjne ena perlóſhnoſt h'petju, tróſhtu inu veſsélju. Sa tu pèjl je *Jonas* ú tribuhu tè ribe, kir snéſhil ſe je ú teſnóbi, ú kehe, ú ſliſkájnu: katériga nizh ni ſtúril, inu enakiga nizh iskásal na preſtóru inu ú proſtúſti. *Pſallebat in utero Ceti, qui mærebat in terra.* Pèjl inu prepéval je ú tribúhu te ribe, katéri shalúvàl je

S. Amb. loc. ſup zio, na ſemli. Is katérim dèrſhé uſi Brumni inu Bogabojézhi, uſi Právyzhni inu ú Buga salúblenì, kir ty ú tem zhaſnim, poſveitnim inu poſemelſkim tróſhtu inu veſsélju nimajo inu naobzhutjo nobéne ſlaſty, nobéniga dopadéjna; pazh pak ú tem ſdiſhejo, jámrajo, shalújejo, kakòr ſdihal je *Jonas* na ſemli inu na preſtóru. Prutje pak, kadàr ſe is tem Prerókam ú tribúhu, ne ene ribe; temúzh teh nadlúg snajdejo, pojó is nym, dajò zhaſt inu hválo G. Bogú: is katérim kashejo hiti rèjſsnyzhnu tu, kar právi S. Duh ſkusi tega

Prov. 12 modriga Salomona. *Non contriſtabit juſtum, quid quid ei acciderit.* Shálylu, reshálylu na bode nizh tega Pravyzhniga, kar ſe koli njemu hudiga, teſhkiga, grenkiga, ſupèrniga inu nadléſhniga pèrmérit inu pergodyti samóre: kakòr tu tèrde inu ſprizhuje ta danaſhni veliki Papesh inu Martyrnik *Clemens.*

Num. 36. Od tega piſhe, polek drugih *Alphonſus de Vigliegas*: de. Potem, kir *Mamertinus* ta Sodnik vidil je, de Cleména namóre omájat, inu h'ſpoſhtuvájnu teh Malykou nagnyti; puſtil je upráſhat tega Cæſsarja, kaj bi imèl is tem Papesham ſturyti? na katéru sapovèjdal je Cleména sbandéshat, inu zhes mórje ú tu Meſtu *Cher-*

ſona

ſona, inu od tod ú eno grosno, ſamótno puſhzhávo peláti. Khe, kir priſhàl je bil ta S. Móſh, inu snéſhil zhes 2000. *Chriſtianou*, katéri ſo ú tè ſamóte sa Cæſsarja tu kamenje kopáli, ruváli inu lomyli is veliko mújo; katéri ſo ſe njému ſmilili, slaſti pak, kir je bil saſtópil, de térpé enu veliku pománkajne na vode, kir po ſo mogli ſo due veliki milli hodit. Is uſmilejnja prútje tem podàl ſe je *Clemens* ú molitou, ú te próſsil je G. Boga sa pomúzh ú te nadlúgi; katériga uſhlíſhal je JEſus, pèrkásal ſe je njemu ú podóbi eniga Jagnjeta na enim hribzu is to deſno, pèrvo inu nekólku poúſdignieno noshyzo, katéru drugih ni nihzhe vidil: na katéri pèrkásen ſhàl je ta S. Papesh na ta hribiz, sazhèl je na meſte, kir ſtalu je tu Jagne is eno matyko kopat, inu. Pole! sazhne ena lepa, zhiſta, friſhna voda isvyrat inu tézhe. Katéru zhudu ſtúrilu je ſtanovítne tè *Chriſtiane* ú tè S. Vjèri: tè Ajde pak savèrzh nyh smámo inu Malyke, tàr uſet gori to S. Vjèro, inu JEſuſa sa praviga Bogà molit inu zhaſtyti. Katéru, kir svèjdil je bil ta Cæſsar *Trajanus*, is jese póſlal je bil tiákaj tega doujáſhkiga Tyranna *Anſidianus* is iménam is to sapovidjo Cleména is uſémi *Chriſtiani* pomórit: Ta, kir vidil je uſe Ludſtvu karſhánſku biti, uſel ſi je napréj uſem drugim sanéſti, de bi na bil priſhàl ob delauze; tàr sapovèjdal tega pred ſe pèrpélat, temu thúgat, de.zhe od ſvoje Vjère naodſtópi, hozhe njega umórit púſtyti. Ali: na tu ſtàl je kakòr en hráſt ta S. Martyrnik, *Nulli cedit.* Puſtil ſe ni omájat; temúzh: *Firmus & conſtans.* Tèrden inu ſtanovítin kásal ſe je, kakòr právi ta *Viliegas*: katéru, kir vidil je ta groſni Tyrann, sapovejdal je Cleména ú eno barko pelat, njemu eno *Ancoro*, ali: sheléſhniga mazhka na urát pèrvésat, inu ú mórje urézhi. Katéru sgúdilu ſe je na danaſhni dan, na 23. dan Meſza Vahtnika ú ſtu inu drugim léjte po JEſuſavim S. Rojſtve: Katériga S. Dúſha ſhlá je prejémat ta oblúbléni lohn ú Nebéſseh: ſedla je na ta od Buga oblúbleni ſedéſh. *Qui vicerit, dabo ei ſedere mecum in throno meo.* Prejela je to crono te zhaſty vezhniga Iſvelyzhajna. Sa vol katériga ſedaj od Cleména is Danielã naprávim: *Ecce; arbor in medio terræ.* Pazh pa is Moyſeſam rezhem: *In medio Paradiſi.* Pole! Clemens enu Drivú ne na ſredi tè Deshéle, tè ſemle; temúzh na ſrédi tega Paradisha: kir je njega G. Bug is tega ſvejtà ú Nebéſsa præſsádil, kir ſe ſelénil bode na vekumaj. Tu, Ah Chriſtiani!

Alp. Vili. die 23. *Nov. p. r.* *Apoc. 3d* *Dani 4.* *Gen. 3c*

Tu, pravim: kar ſmo ſedaj od Cleména tega S. Papesha inu Martyrnika shlíſhali, zhe ſpremíſlimo, vidimo biti rèjſnyzhnu tu, kar ſim govóril od ſgoraj, de námerzh: *In adverſis ſolidari debet hic, qui coronari vult, corona Gloriæ.* V'teh nadlúgah tèrden bíti ima

Num. 17. *Synopſ.*

ta, kir cronan biti hózhe, s'krono tè zhaſty. Sa tu, Ah *Chriſtie!* právim: is S. Gregoríam h'vam tè beſséde. *Delectat magnitudo præmiorum, non detereat certamen laborum.* Vaſs reſveſsély obilnoſt tega plazhyla, napreſtraſhi vaſs teſháva tega déla inu terpléjna; kakòr preſtráſhila ni Cleména tega S. Martyrnika, kakòr ſmo ſhliſhali: kir on ú uſe nadlúgi inu teſhávi ſtàl je, kakòr en Hráſt, *In adverſis ſolidior.* Sèrzhnéſhi, ſerbéſhniſhi, ſtanovítniſhi: Sa vol katériga priſhàl je k'obilnoſti tega plazhila, te crone Nebéſhke. Tému, tému ú nadlágah enáki imamo biti, aku hózmo njegove zhaſty deléſhni poſtáti. Is Cleménam, Jobam inu Jonasam imamo ú trebuhu teh nadlúg, zhe namórmo prepévat, uſaj potèrpéſhlivi biti; kasat imamo ſe ſerzhny inu ſerbéſhni, kir, kakòr *Ariſtotiles* govóry: *Honoribus magnanimus dignus eſt.* Ta ſerbéſhni, ta velika ſèrzhni, ta koráſhni tèrdni inu ſtanóvitni uréden je tè zhaſty, uréden je Palme inu crone sa lóhn inu plazbyln; kir od dèrgod letú najſhaja, kakòr *Carolus Rancati* káshe nam is unim.

Berèm: de. Kir *Hyacinthus Orrigoni* en iménitni Shlahtnik bil je ú tèm Méſte *Majland* h'tè zhaſtè eniga Purgermaſhtra poúſdignjen inu poſtáulen, tèdáj púſtil je bil ta kunſhtni *Symboliſt*, inu ſgûr ſpómneni *Rancati* en Hráſt smálat, inu tému tè try kradke beſséde perpiſsát: *Non aliunde faſces.* Od tèrgod ta zhaſt naiſhája, Tu pak ſtúril je sa tu, de bi bil ſkúsi ta Hráſt, katériga je ta *Orrigoni* sa snámenje, ali: sa *Wappen* pélal, pokásal; de sa vol tè ſkúsi ta Hráſt, poméjnene Fèrbéſhnoſti, Mózhy, Sèrzhnúſti inu Stanovitnoſti priſhàl je h'tè zhaſtè inu Vrédnoſti, h'tému povihſhajnu eniga Purgèrmaſhſtrá. *Hyacinthus*: tàr práu: sakaj kakòr ta módri *Salomon* právi: *Manus fortium dominabitur.* Róka tèh mózhnih, tèh Stanovitnih inu fèrbéſhnih bode goſpoduvála. Ty mózhni inu mogózhni bodo is zhaſtjó cronani: ty ſèrzhni inu tugentlivi bodo is zhaſtjó polóhnani. Letú.

Kar ta *Symboliſt* govóril je od *Hyacintha*, letú právim: rézh bi jeſt, inu ſihréſhi, samógel od Cleména téga danáſhniga Martyrnika inu S. Pápesha, de sa vol téga, kir kásal ſe je en ſtanovitni Hráſt ú tèm tèrpléjnu: Od tod, inu. *Non aliúnde faſces.* Ne od dèrgod iſshlà je niému ta zhaſt, de je njega G. Bug cronal is crono tèh *Mirakelnou*, katére je ſkúsi njéga dopèrnáſhal. *Non aliunde faſces.* Od dèrgod ni Cleménu, de njému ty *Angeli* ſtúrili ſo bily ú mórju eno Cèrku, inu ú tè ena kámenata truga ú tèm zhaſsu, kir je bil ú tu mórje vèrshen, pèrpráveli, tàr téga S. Martyrnika polúſhili; póleg téga shèrha pak to *Ancoro*, ali: ſheléſhniga mazhka ú tèm Tample, poſtávili. *Non aliunde faſces.* Od tèrgod ni ta zhaſt, de G. Bug ſtúril

je

S. Grego. hom. 17. in Evan.

Ariſtoti. l. 4 Ethi. c. 3.

Num. 18.

Pieinel. l. 3 ſu cit n. 277.

Pro. 12.

Num. 19.

Alphonſ Vigilega lo ju. cit

je tu mórje try cele mille od kraja odbesháti, de ſo ty Ludjè ſhli ú to Cèrku, tukaj ta grob, truplu inu to *Ancoro* vidili. *Non aliunde faſces.* Od dérgod ni ta zhaſt Cleménu, de G. Bug veliku léjt na danáſhni dan púſtil je tu mórjè odtézhe, inu oſsem celih dny od tè Cèrkve ſtáti; de ty Ludjè ú tèm zhaſsu hodyli ſo tu zhudu glédat, inu truplu S. Cleména zhaſtyti. *Non aliunde faſces.* Od dèrgod ni Cleménu ta múzh, de je enu Déjte zhès cejlu léjtu ú tè Cèrkve, pèr njegóvim grobu, kir je tajſtu ta Mate bila poſábyla, shivú inu friſhnu obránil. *Non aliunde faſces.* Od dèrgod ta zhaſt ni Cleménu, de ſèdáj zhaſty ſe kakòr en od Buga poſtáuleni *Patron* ú pománkajnu tè Vodè, ú ſhúſhi, inu ú ſyli tè ſhkodlive Svirjázhine. *Non aliunde faſces.* Od dèrgod, h'ſadnimu, ta zhaſt ni Cleménu, de ſèdaj, ſèdáj ſedy ú Nebéſseh pèr Bugu, de ſèdáj nóſsi to oblúbleno crono, de ſèdáj gléda tu zartanu oblizhje Boſhjé: kakòr od Hráſta njegóve Stanovitnóſti ú nadlúgah, martre inu ſmèrti, katéru uſè je rad inu fèrbeſhnu sa Buga tèrpél, inu s'veſséljam prenéſsel, preſtàl tàr premágal. Tu, Ah Chriſtiani!

Tu, právim: uſèt bi ſi h'ſèrzu, inu práu samèrkat iméli My uſi, kir uſi shelimo is tèm S. Martyrnikam Cleménam priti h'tè croni tè zhaſty Nebéſhke: de bi ſe po njegóvih ſtopínjah tega shjuléjna poſlíſsali hódit, po njegóvim Exemplu sadèrshat, to ſèrzhnúſt ú nadlúgah, to múzh inu ſtanovitnoſt ú tèrpléjnu kásati; ſlaſti pak varúvàt ſe préd takim, kar dopèrnáſhajo nyh veliku: kir. Mnokatére, de le ena ſápa ene, ali: druge nadlúge obléty: de le gláva róka, ali: en drugi vúd téga trupla poból: de le ena majhina ſlána eniga sanizhuvájna oſmódy. Ah! to uſhè is Hráſtou h'buzhnimu pèrju poſtánejo, ú ſèrzhnúſti oſlabè, inu ú ſtanovítnoſti vénejo; kir ú tèm eno navojo inu napotèrpeſhlivoſt káshejo, V'tèm Vbóſtvu, godèrnájo. V'ſhouráſhtve, zagújejo. V'pregájnajnu, kolnejo. V'shaloſti, om gújejo: inu ú drugim tèrpléjnu mèrmrajo (Rug hótel, de bi tákú ne) zhès ſamiga G. Bogà. O ſlábu buzhnu pèrje! kir vaſs, kakòr tu buzhnu pèrje ta nèr majnſhi ſlána opári, oſmódy inu ob ſelejne pèrprávi; takú hitru ſlédna nadléſhnoſt, ſlédnja bridkúſt inu teſhába, ſlédnja nadlúga inu supèrnoſt omája, podére, ſlóme, inu ſtúry navólne, napotèrpeſhlíve; inu takú ſkúsi ta nauſédne tè crone Nebéſhke. Katéru de od takih odvèrnem, opómnim tè poſhlúſhat tu, kar govóril je ta Krajl *Ageſilaus*: is katérim ſklénem. *Num.* 20. *Morale.*

Piſhe *Plutarchus* od téga ſèdáj imenuvániga *Lacedæmonierskiga* Krajla: de. Letà upráſhan je bil ob enim zhaſsu od eniga njegóvih nèr lubiſhih Prjátelou, kakú inu ſkúsi kaj prilhàl je on h'tè veliki *Num.* 21.

zhaſtè inu urednoſti? *Unde nam tantum honorem adeptus eſſet?* h' katérimu perſtávil je. *Qua ratione?* na kakoſhne viſho bi ſi samógèl to zhaſt ſadobit? Na tu upraſhájne odgovóril je ta Krajl *Ageſilaus* temu ſpraſhuváuzu: Mèrkaj. *Si quis mortem contempſerit.* Zhe gdú to ſmèrt premága, inu ſe umreti naógyble; ta ima ta zhaſt imét, inu veliko vrédnoſt h'lóhnu ſadóbit. Tu, kar govóril je *Ageſilaus*, zhe je njemu takú bilu per ſèrzu, kakòr na jesyku, tèrdet naſmém inu namórem: pazh pa ſiher govórim od Cleména danaſhniga S. Martyrnika, de on, kir premágal je to martro, inu sanizhúvàl to ſmèrt, tàr ſtàl je, kakòr en Hráſt ú terpléjnu sa JEſuſa, ſadúbil je to zhaſt inu crono Nèbéſhko, kir ſedáj, *Ecce Arbor in medio.* Pole! kakòr enu ſtanovitnu Drivú ſtój, ne ú ſrédi tè ſemle temúzh tega Paradisha, inu ſedy is Bugam po teh ſgúrnih beſsédah: *Qui vicerit, dabo ei ſedere mecum in throno meo.* Temu, gdúr bo premágal dál bom ſedèt s'mano na mvojm ſedeſhu: sa tu, Ah *Chriſtiani*! zhe shelite tedaj is S. Cleménam h'tè zhaſtè Nebéſhki priti, podvyſajte ſe is nym præmágat, inu kakòr en Hráſt ſtát ú nadlúgah tèrdni inu ſtanovitni, kir. *In adverſis ſolidari debet hic, qui coronari vult, coronâ Gloriæ.* V'teh nadlúgah tèrden biti ima ta, kir cronan biti hózhe, s'crono tè zhaſty. Tu tedaj, O A. Dúſhe; kar ſmo ſhliſhali, gléjmo, ſkèrbymo inu podvisájmo ſe is S. Clemenam ú djájne poſtávit; inu tèrdni, sèrzhny, ſtanovítni kasat ſe ú teh od Buga zhes naſs poſlánih nadlúgah; kir takú is S. Cleménam deléſhni bomo te crone Nebéſhke. H' katéri ſkusi saſhlúshéjne S. Clemena daj nam priti Bug Ozha, Syn, inu S. Duh, Amen.

Plutarchus in Apopht.

Dani. 4.

Apoc. 3.

Synop.

TA CX. PRIDIGA.

Na XXV. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra.

Tu je:

Na dan S. Catharinæ Divize, inu Martyrnize.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Novum bellum, novúmque certamen,	Nova voiſka, nova inu zhudna viſha,
Dum Catharina ſuperat conamen,	Kir Catharina premaga, inu previsha,
Hoſtis crudeliſſimi.	Svojga ſhouraſhnika.

Thema.

Nova bella elegit Dominus. *Judic. 5.*

Nove voiske isvolil ſi je Goſpud. Ibid.

Num. 1. ZHudit, inu ſauſéti ſe more eden, kadàr ſpumni, kaj s'eni Serzhni

ni mosbjè, inu Vojſhaki ſo v'zhaſsi shivéli na ſemli. Kadu bi ſe nazhudil, kadàr bi ſhliſhal, de en zhlovek is'eno koſtjo pobil je veliku Ludy? inu vener je reis. *Sampſon* bil je tak ſerzhan Mosh, katéri pobil je 1000. Philiſteerjou s'eno oſslovo zhelúſtjo. Kdu bi verjel, de en paſtir jemel je tako muzh, de premágal je on pres mezha, inu pres oroſhja eniga groſniga Riſsa? inu vener ſe je tù ſgodilu. *David* en paſtir ſhal je pres uſiga oroſhja, is ſamo frazho, zhes tega groſniga is oroſh jam obdaniga Goliata: djal je en kamen v'to frazho, inu s'tajſtim je pobil tega Riſsa. Kdu bi rekal: de en zhlovek mogil bi imeti tako muzh, de on bi mógil mojſtriti, inu ſtergat eniga Leva? inu vener bil je en tak mozhan zhlovek *Hercules*, katéri bil je mojſtril, premágal, inu ſtèrgal eniga ſtraſhniga Leva. Kdu bi rekal, de ſe more najti en tak ſerzhan Soldat, katéri ſam bi ſi vupal pojti v'ſredo ene vojſke; inu tamkaj ſentat, inu vmoriti eniga veliziga Elephonta, ali Slonna? inu vener bil je en takiſhen Serzhan, inu Koraſhen moſh *Eleazarus*, katéri podal ſe je bil v'ſredo te voiſke Krajla Antiocha: inu tamkaj v'ſredi ſleſel je bil pod eniga veliziga Slona, ali Elephonta, taiſtiga prebodil, inu vmoril, inu tudi pod njem ſam ſebe pokopal De sa tega volo djal je *S. Ambroſius. S. o eſt ſepultus triumpho.* Ta Slon katériga *Eleazarus* je bil pod terbuham vmóril, kir padil je, je on padil na *Eleazaruſa*, inu taku je njega potril, inu pokopal. *Ener. 8.* *S. Amb.*

So bili, práv m, leti, inu vezh druſih, Serzhni moſhje, inu voiſhaki; inu ſo ſtúrili mogozhne rezhi na ſemli. Ali: donas uſi leti ſe morejo s'kriti, morejo mouzhati. *Nova bella elegit Dominus.* Nove, inu zilu naſnane vojſke isvolil ſi je Goſpud: práv i ſam S. Duh. En ſpomin dershi S. Mati Catholiſka Cerkeu danaſhni dan lete naſnane vojſke; kir praſnúje Gud, inu praſnik danas *S. Catharine*, ene jenaſke, inu ſerzhne Divize; katéra ena ſhe kumaj per oſsemnajſtih letih ſlaba dekelza, mojſtrila, inu premágala je tega groſovitniga tyranna *Maximina* Ceſsaria. Ah letukaj vezh je ſtúrila *Catharina*, inu bel imenitna, ſerzhna, inu jenaſka ſe je ona ſkasála, kakòr de bi ona bila groſne Riſse, Slone, inu Leve ſtergala, pobila, inu konzhala, inu raunu sa volo tega ſpodóbnu od nje rezhem: *novum bellum, novúmque certamen, dum Catharina ſuperat conamen, hoſtis crudeliſſimi.* Nova voiſka, nova inu zhudna visha, kadàr *Catharina* premaga, inu previſha, ſvojga ſhouraſhnika. Kakú, inu na kako visho ſe je voiſkúvala ta danaſhna ſerzhna Soldarina S. *Catharina*, Divizą inu Matyrniza: inu koku je ona premágala *Maximina* ſvojga ſhouraſhnika, tu vam bom danas povedal. *Parate.* *Judic. 5.* *Symph.*

Rejſs je, de ti Krajli, inu Cæſsarje imajo navado; de kadàr *Num.*

koli oni imajo kako navárno vojſko, takú oni ta zhas uſelej ſveſtu merkajo, de oni najdejo eniga ſèrzhniga, pametniga, inu pèr vojſki saſtópniga voishaka, katéri vej, inu sna to vojſko pelati, inu tèm Shouráſhnikam ſuper ſtáti. Kakòr ſo bili en *Holoſernes*, *Eleazarus*, *Hanibal*, *Scipio*, *Themiſtocles*, inu vezh druſih, katéri uſi bili ſo imènitni voishaki; inu ſo teſhke vojſke ſièzhnu ſpelali. Uſe dergázhi ſadershi ſe ta nehéſki Ceſsar Bug V. M. kakòr od letega ſam da nam naſnajne ſkúsi Preroka *Iſaia*, rekozh: *non Cogitationes meæ, Cogitationes veſtræ; neque viæ veſtræ viæ meæ.* Moje miſsle niſso, kakòr vashè miſsle; inu moja hoja ni, kakòr vásha hoja Inu hózhe rezhi Bug V. M. uſe dergazhi jeſt obè-nem, kadàr h'ozhem jeſt na ſemli kaj imènitniga dopèrneſti: kakòr pak delajo ty Ludje tega Sveta. Ty Ludje tega Sveta napremórejo na nobéno visho is ene porédne, eno imènitno rezh ſtúryti; pazh pak premóre letù Bug V. M. katéri, glih kakòr is nezh ſtvaril je ſemlo, inu nebu: takú is nezh; ali ſaj is ene majhine porédne rezhi ſturi, inu pokáshe imènitne, mogózhne rezhi. Sa volo tega právi S. Aopſtel *Paulus*: *infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia.* Kadàr koli hótel je Bug V. M h'ſpotu ſtúryti kakiga groſniga doujaka, ali Tyranna, takú ſtúril je on letù ſkúsi ſlabe ſhenske Dekélze, inu Divize, katére njem ſo ſe ſuper poſtávile, tajſte premágale, inu h'ſhpotu ſturile. Kdu navèj? kaj sa ena Shenska, inu ſlaba dekélza bila je danaſhna S. Diviza, inu Martyrniza S. *Catharina*; ſhe kumaj oſsemnajſt Léjt ſtara, inu vener premágala je ona uniga groſniga Tyranna, inu doujaka Cæſsaria *Maximina*. Tedái prou rej je, kar právi S. *Paulus*: *infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia.* De Goſpúd Bug V. M. is ene porédne, ſlabe ſturi mogózhne rezhi, h'ſpotú tèm prevſetnim.

Iſai. 55. 1. Cor. 1. 1. Cor. 1.

Ali na kako visho ſe je *Catharina* ſadèrſhala, de ona premágala je tega groſníga doujáka inu tyranna Cæſsarja *Maximina*? letú saſtopiti: ſamèrkajte, kaj piſhe *Valerius Maximus* od Krajla *Codruſa*. Pelál je Krajl *Codrus* eno navárno vójſko ſuper ſvojo ſhouraſhnike; popréj pak, preden podàl ſe je on s'nimy ú ta boy, ſhàl inu praſhàl je on ſvojga Malika, kaj ſturiti je njemú potréba, de bo premágal ſvoje Supèrnike. Ta Malik odgovóry njemu, inu právi: de h'temu je potreba, de on ſam Krajl *Codrus* more umreti, inu ſe puſtiti od Shouráſhnikou pobiti; takú bo on dobil to vojſko. *Codrus* ſturil je letú; bil je pobit, inu je padèl mèrtou. Katéru kadàr ſo vidili njega Soldatje, poſtáli ſo oni ſerzhni, kakòr riſsi, bojuváli ſo ſe ſerzhnu; pobíli uſe Shouraſhnike, inu to vojſko dobili. Tu je bila ena teſhka vójſka, katéró, zhe Krajl *Codrus* je hotel dobiti,

Num. 4.

biti, inu ſpelati, je mogel nar popréj on ſam umrèti. Ali vener bila je nuzna, inu potrébna njega ſmèrt; sakaj, kir vidili ſo njega Soldátje, de *Codrus* nyh Krajl is lubésni sa volo njèh je hótel ſvoj leben dati, ſo potler oni ſerzhnu, inu ſrezhnu ſe vojſkuváli, inu uſe ſvoje Shouráſhnike h'ſhpotu ſturili.

NN. Glih takú ſe je is *S. Catharino* godilu: ta zhas, kadàr je ona *Maximina* tiga grosníga Tyranna premágala, inu h'ſhpotu ſturila. *Chriſtus* ta Krajl Nebeſhki pojti je mógel na eno teſhko vójſko, tu je: ta ſvèjt odrèſhiti. Ali zhe on hótel je to vojſko dobiti, bilu je potréba, de on ſam je mógel umrèti. *Expedit, ut unus moriatur homo pro populo: & non tota gens pereat.* Kaj ſturi on sa tega volo? pride is Nebeſs na ſemlo; uſame gori naſho ſlabo natúro: *In ſimilitudinem hominum factus eſt.* Kakòr pravi S. Paulus: puſtil ſe je od ſvojh ſhouráihnikou, is lubésni prutie nam zhlovekam, vjeti, gájſhlat, inu martrat: ja zelu na kriſh perbiti, inu umóryti. Ah tu je bila naisrezhénu velika lubésen, katéro iskásal je Chriſtus Krajl Nebeſhki timu porednimu zhloveſtvu! ali raunu leta lubésen bila je potleren urshah, ja ena oſtróga, katéra podbódla je tulkajn taushent inu taushent ludy: hlapzizhou, inu dekelz, ſhebkih inu ſlabih, katéri ſhli ſo ſerzhni pred te grosne tyranne; tamkaj pred nymi is lubésni prutje Chriſtuſu, ſo njega vjèro terdili, te najovjèrne tyranne ſvarili; inu sa volo Chriſtuſa, inu nj gove vjère radavolnu uſe martre inu to ſmèrt preterpéjle; inu na tako visho po exemplu tega Krajla Nebeſhkiga, ſkusi poterpléjne, ſvoje ſhouráſhnike inu uſe tyranne premágali, inu h'ſhpotu ſtúrili. *Num. 5.* *Juann 8* *Philip 2*

Med leremi bila je ena taka ſerzhna Soldatina ta danaſhna Diviza inu Martyrniza *S. Catharina*, katéra is lubésni, inu po exemplu *Chriſtuſa* Krajla Nebeſhkiga ſerzhnu ſe je tudi vojſkóvala zhes tega grosniga doujáka Cæſarja *Maximina* od njega groſne martre, ja zelu to ſmèrt preſtála, inu takú tega Tyranna h'ſhpótu ſturila. Saſtopite kakú ſe je tu godilu. *Num. 6.*

Bila je *Catharina* od ſhlahtniga rodu rojena, ja: kakòr eni mejnio, takú ona bila je celu od Krajleviga rodu: ena hzhi *Coſtuſa* Krajla is *Cypra*. Letá ſhlahtna dekélza bila je ona od mladóſti gori ſrounana ú teh vuzhénih ſhúlah, inu je tulkajn ú tajſtih ona vuzhéna poſtála; de ona per oſsemnajſtih léjtih lahku je p emagala uſaziga vuzheniga *Philoſopha*. De ſi lih pak bila je *Catharina* uſsoku vuzhéna, vener mankála je njè ta ner potrebniſhi saſtopnoſt: tu je, ta karshanſka Vjèra; sakaj *Catharina* je bila ſhe ta zhas najovèrna. Ali poſhluſhájte, kakú *Catharina* je ena Chriſtiana poſtala. Enkrat, kir *Catharina* je sladku ſpala, perkáshe ſe njè *Ma-* *Num. 7.*

ria Diviza is ſvojm JEſushikam na rokah: prashala je *Maria* Diviza ſvojga Synka, kakú njemu dopade ta Diviza; na tu obèrne *Jeſus* ſvoje oblizhje od Catharine inu rezhe: kakú hózhe ona dopásti meni, kir ni kershéna, inu Chriſtiana. Sbúdi ſe na tu *Catharina*, uſa salúblena ú tega lepiga JEſuſa, katériga je ú ſpájnu vidila: ſdajzi puſtila ſe je podvúzhiti ú karſhanſki Vjèri, inu potler karſtiti. Zhes kratik zhas, kir enkrat *Catharina* je ſupet sladku ſpala, pole: perkáshejo ſe ſupet Catharine *Maria* Diviza, inu njè lubi Syn *JEſus*; katéri prutje *Catharine* ſkasal ſe je veſs dobrutliu, inu perjásen: inu poſtávil je Catharine na perſt en ſhlahten perſtan, inu djàl: ſedaj boſh *Catharina* ty mvoja Nevèjſta. Ah pazh ſrezhna *Catharina*, katéra dobila ſi ſa tvojga Shenena Kraja Nebéſhkiga.

Num.8 Reis je ſizer tudi: de ſrezhna bila je tudi *Sara*, kir ona dobila je ſa ſvojga Sheñena uniga imenitniga Patriarcha *Abrahama*. Srezhna je bila tudi *Rebecca*, katéra Nevejſta je bila od *Iſaaca*. Ta lejpa *Rachel* Patriarcha *Jacoba*; inu *Eſther* Krajla *Aſſveruſa*. Vſe lete bile ſo ſrezhne. Ali vener veliku ſrézhniſhi bila ſi ti *S. Catharina*, katéra ſi bila Nevèjſta: *Regis Regum & Domini Dominantium*. Tega Krajla zhes uſse Krajle, inu Goſpuda zhes uſse Goſpúde.

Num.9. Cant. c. Ali O *Catharina*! ſpumni, de tvoj nebéſhki Shenin je: *candidus, & rubicundus*. Bil je bel, inu rudezh; inu de tudi ti boſh mógla taka biti; béla ſkusi diviſhtvu: inu rudézha ſkusi to martro, inu ſmèrt. Vſe letú je *Catharina* dopólnila. Oſtála je ona zhiſta Diviza: inu tudi ena ſerzhna Martyrniza: inu takú ena vrédna Nevéjſta Krajla Nebeſhkiga. Sakaj, kir vidila je ona, kakú hudobnu ſilil je ta grosovitnì doujak Cæſsar *Maximinus* te Chriſtiane, de bi Malike molili; ſtopíla je ona ferbéſhnu pred tega Tyrańa, kir offrúal je on ſvojm Malikam, inu sa vol tega ſvarila je ona njega: de on da tozkaſt tem Malikam, katéro dati bi mógel Bogú V. M. Na tu *Catharina*, kakòr ena modra Diviza, iskásala je temu Cæſsarju; de ni vezh kakòr en ſam Bug ú Nebéſsih, Stuarnik Nebeſs, inu ſemle; inu de en ſledni zhlovek, katéri sheli enkrat iſvelyzhan biti, vjèrovat more ú Chriſtuſa naſhiga Odreſhénika, inu more njega moliti, inu zhaſtyti. *Sausel* ſe je *Maximinus*, kir vidil je eno takó leìpo dekélzo, katéra ſraven te lepóte bila je tudi takú modra, inu saſtópna. Sapovè, de ſe ima s'zhaſtjò ú Cæſsarſki duor peláti. Na tu on poklizhe uſse vuzhéne Ludy: jem oblúbi velike darì, aku eden med nymi bo Catharino premágal is vuzhenúſtjo, inu bo njò odvèrnil od vjère Chriſtuſove, k'vjère teh Malikou.

Perſhli ſo od uſih krajou ſkupej ti vúzheni, okuli pedéſset

njeh

njeh v'ſtivejnju. Ta nar imenitniſhi med nimi sazhèl je prutje *Catharine* na tako visho govórit: zhudit ſe mórem jeſt, *O Catharina!* de ti naſhim Bogavàm ſe ſuper ſtavish, od katérih ſi ty takú viſsoku pognadána. Ni li tebe pognádal ta Bug *Juno* s'velikim bogaſtvàm? ali nimaſh li ti od Bogine *Minerve* tvojo modrúſt, inu saſtópnoſt? Od koga imaſh ti tvojo veliko lepoto, kakòr od te Bogine *Venus*? ali ni li rejs, de na tebe obèrnila je ſvoje ozhy *Fortuna*? inu Jupiter ti je isrozhil uſe ſvoje ſhazhe? inu vener zhès uſe to ſi ti nahvaléſhna naſhim Bogovàm, inu zhaſtis Chriſtusa tega khriſhaniga? ali li navéjmo? de on bil je vjet, kakòr en tat; ſvesan, kakòr en resbojnek; ſapluvàn, inu saſpotúvan, kakòr en norz; ja h'sadnmu zilu na krish pèrbit, kakòr ta nèr hujſhi zhlovék na ſemli. Kakú hózhes ti letaziga sa eniga Boga verúvat, inu ſposnati? kaj ſe boſh troſhtála dobriga ti od njega, katéri ſam bil je na ſemli en boſhiz, inu potrében? Aj Catharina! nabodi takú naſpámetna; Obèrni ſe ſupet naſáj: Vbogi Cæſsaria, takú boſh sadóbila pèr njemu veliko zhaſt, inu preſtimanje. *Num.* 12.

K'letému odgovórila je ta módra dekélza S. *Catharina*, inu je djala: mvoja modrúſt, inu uſe, kar jeſt imam, prejéla ſim od mvojga nebéſkiga Shenena, Chriſtuſa Jeſuſa; inu zelu nikàr od vaſhih Malikou. Inu zhudim ſe, de ti en tak modèr ſaſtopen Moſh, takú naſpametnu govóriſh. Kdu, mvoj lubi, navej, de nebu, inu ſemla, ſonze, inu luna, inu uſe druge ſveſde bile ſo poprèj, kakòr tvoji Maliki? takú tèdáj nikàr vaſhi Maliki, ampak en drugi Bug, tu je, moj *Chriſtus JESUS* ſtvaril je uſe tajſtu. De pak on bil je krishan; inu tudi umèril na krishu: tu je rejſsnizhnu, doklèr takú je bilu potrébnu k'odèrſhenju tega zhlovéſtva. Ali vener on ni umèril pèrſsilen, ampak radavólnu. Kakòr djal je ſhe ſdaúnej poprèj Prerok *Iſaias. Oblatus eſt, quia ipſe voluit.* Tu je: ſam radávolnu dal ſe je ú roke ſvojm ſhouráſhnikam, inu h'tèrpléjnu, nej ga nóbéden mógil ſilit. Od njega ſtoy piſsanu tudi: *Cùm eſſet dives, factus eſt egenus propter nos.* Právi S. Apoſtel *Paulus*. Ta veliki bogáti Bug ratal je en boſhiz, k'enimu exemplu nam uſim drugim; de bi ſe vuzhili od njega tu potèrplénje iméti: inu uſe poſvetne rezhi sanizhováti, sa volo nebéſhkiga krajleſtva. De pak umèril je on na kriſhi, tu je on ſtúril, de bi my na umèrli na vazhne zhaſse. *Num.* 11. *Iſai.* 53. 2. *Cor.* 8.

Inu kej smeſh ti meni naprèj metàt to ſpotlivo ſmèrt na kriſhi? ali ti naveſh tudi njega zhaſt! nej li on tudi zhès tri dny uſtàl zhaſtitlivu od ſmèrti? nej li on zhès ſtirideſset dny ſhàl zhaſtitlivu v'nebu? katéri is vashih malikou je takú uſtàl od ſmèrti, inu ſhàl u'nebéſsa? Ah ty, ty imej pámet, inu od ſtópi od tvojh Malikou; *Num.* 12.

inu

inu vjerôvej ú Chriſtuſa JEſuſa, ſtvarnika Nebeſs inu ſemle! Sausèl ſe je ta *Philoſophus*, kir ſhliſhàl je *Catharino* takú modru govórit. Sdajzi on, inu uſi drugi, premagáni od S. Catharine; ſposnali ſo Chriſtuſa ſa praviga Bogá, inu ſo savèrgli uſse ſvoje Maiike. *Maximinus*, kir vidil je on letú, sazhèl je on doujáti; sapovèjdal je naprávit eno germádo: inu je puſtil uſih pedeſset gori urezhi, inu ſheſhgátì. *Novum bellum elegit Dominus.* Tu je bila ena zhudna vojſka, na katéri premagála je ena dekelza per oſsemnaiſtih létih pedeſset vuzhénih! tajſte h'pravi vjèri perpélala, inu kakòr Martyrnike ú Nebeſsa poſlála. Ah tukaj ſe prou reſnizhnu vidi, kar djàl je Chriſtus per S. Lukeſu 21. *Cùm ſteteritis ante Reges, & præſides, ego dabo vobis os, & ſapientiam, cui non poterunt reſiſtere omnes adverſarij veſtri.* Kadàr boſte ſtali pred Krajli inu pred Tyranni, ta zhaſs dàl vam bom jeſt ú vaſhe uſta beſséde, inu saſtópnoſt, katéri na bdò mógli ſuper ſtati uſsi vaſhi Shouráſhniki. Nad donaſhno S. Catharino uſse letú ſe poterdenu vidi, inu dopólnenu; kir ona ſkusi notri dajánje S. Dúha iméla je tako veliko saſtópnoſt, de njè nikar li ſamú niſso mogli ti vuzhéni *Philoſophi* nezh dobiti; ampak ſhe navèrh ona je tajſte previsháva; h'kershanſki vjèri preobernila, kakòr Martyrnike ú Nebéſsa poſlála: inu takú *Maximina* Tyranna h'ſhpótu ſtúrila. Ah rèjſs je tedaj: *Novum bellum, novúmque certamen, dum Catharina ſuperat cònamen, hoſtis crudeliſſimi.* Nova vojſka, nova, inu zhudna visha, kir Catharina premága inu previſha ſvoje ſhouráſhnike.

Jndic. 5.

Luc. 21

Synop.

Takú tèdáj oſtane rejſsnizhnu, de bila je *Catharina* polna modrúſti Boſhje: inu nej mógel nje nobeden nezh dobiti. Véner, aku jeſt ſpremiſslim, takú samèrkam nad *Catharino*, de ona ni iméla uſe pozhudke. Iméla je ſizér dober pogled: doklèr gledàla je ona ſamu na te vezhne, inu nebéſke rezhi, tih poſvetnih pak ni ſe zelu nezh ahtála. Tudi je iméla dober pozhutik na noſsu, u'ſvojh uſtih; ſakaj *Catharine* ſmèrdel je uſelej ta greh, inu uſa hudóba, prútje pak iméla je ona veliko tlaſt nad JEſuſam, ſvojm nebéſkim Shennenam. *JEſus mel in Ore.* Tudi je snala ona uſe prou poſhlatat; doklèr ni ſe ona nigdàr ene rezhi pertéknila, katéra ni bila poſtena, inu ſnaſhna. Na ſamih uſheſhah samèrkam jeſt, de ſalilu je S. *Catharine* Ali na kako visho? ſaſtópite: sa tu, doklèr ona ni hótla poſhlúſhat Cæſsaria *Maximina*. O kaj sa ene rezhi je on nje cbejral! kakú lladku je on k'nje govóril, de bi njo ſupet odvèrnil od Chriſtuſa, inu jo napelal h'ſvojm Malikam. *Te decet imperium filia. Cùm Dijs Sacrificaveris, impera nobiſcum.* Ah *Catharina!* djal je k'nje *Maximinus*; právi *Surius*: tebi ſe ſpodobi mvoje krai-

Num. 23.

Surius in vita ejus.

krajleſtvu ; sa volo tvoje modrúſti, inu lepote. Odſtópi ſamu od tvojga *Chriſtuſa*, inu moli mvoje Bogóve; taku ſdajzi boſh ti mvoja neveſta, inu mvoja Ceſsariza. She daléj djal je *h'Catharine Maximinus*, aku letú ni tebi ſadoſti : *meum tecum dividam imperium.* Mvojga krajléuſtva hózhem polóvizo tebi laſtniga dati: zhe le ti ubogath mene, inu ſataiſh karſhanſko Vjèro. Na uſe letú ſhmajhlajne, na uſe lete ſladke beſséde, inu obejtanje bila je gluha S. *Catharina ;* glih kakòr ena druga S. Neſha, djala je h'Tyrannu : *recede à me pabulum mortis: quia jam ab alio amatore præventa ſum.* Mouzhi Tyran: prozh ſe od mene poberi: jeſt imam ſhe mvojga nebéſkiga Shennena, tebe na nobeno visho nozhem.

Pazh rejſsnizhnu bila je *Catharina* ena módra Diviza; de sa volo tega od nje prou ſpodóbnu ſe móre rezhi : *hæc eſt virgo Sapiens, & una de numero prudentum.* De *Catharina* bila je ena módra, saſtópna Diviza : ne ſamu : doklèr bila je ona vuzhena ; temuzh veliku vezh : dokler ona ni hótla uſeti tu poſvetnu krajléuſtvu ; de bi potlèr tu nebéſku ſgubila. Ah Bogú ſe ſmili ! kakú malu najde ſe ob ſedajnim zhaſsu tazih módrih dekélz na ſemli. Ni potréba ſedáj obejtàt deklizam, *dimidium regni*, pù krajléuſtva : sa en majhin poréden dobizhek ſe puſte pregovórit ; inu ſgúbe ſvoje diviſtvu: inu tudi ſhe ſvojo duſho naverh. *Num.* 14.

Ali: poſhlúſhajte, kakú ſe je ſhe dálej godilu S. *Catharine. Maximinus*, kir vidil je on *Catharino* vjére, inu ú lubéſni prútje Chriſtuſu ſtanovitno, popúſtil je on ſladke beſséde ; inu kasát ſe je sazhèl groſóviten. Na njega povélje, ti berizhi ſtepli ſo *Catharino* takú nauuſmilenu, inu groſnu, de po nje zelim ſhivótu ni bilu druſiga, kakòr ſhláki, inu rane. Zhès tu potler sapóvej ta Tyran *Catharino* ú eno ſmerdlivo jezho ſapreiti : tamkaj notri bila je rejs, *Catharina* ſapushèna od uſih Ludy : ali zelu nikàr od ſvojga nebéſkiga Shennina ; letá poſlàl je nje ſvoje Angelze is nebes, katéri *Catharine* oſdrávili ſo nje ſhlake, inu rane, inu ſo per nje oſtáli ú ti jezhi, inu ſo nje na ſhluſhbo ſtrégli. Tudi ob gvishnih zhaſsih perletil je ú to jezho en golóbiz is nebés, katéri *Catharine* uſeléj perneſsil je to ſpisho : ja pershil je tudi h'*Catharine* ſam *Chriſtus* njè nebeſhki Shenen ; je tajſto potróſhtal, njò potèrdil ſhe k'vezhimu terpléjnu, inu je nje tudi povéjdal uſse tajſte, katéri ſpreobèrnili ſe bodo h'pravi vjèri, inu bodo s'njò red sadobili to Nebéſko crono. Med letémi bila je tudi ta Cæſsariza, Shena tega groſniga doujáka *Maximina*, inu tudi *Porphyrius*, njega nar imenitniſhi Voj-ſhak, inu General. Letá dua bila ſta ſhla h'*Catharine* ſkervèj po nozhi ; inu kir neſhla ſta njò ſupet ſdravo, lepo, inu veſsélo: inu

de njò oſdrávil je ſupet *Chriſtus* njè Nebéſhki Shenen, ſdajzi ſta obedua ú Chriſtuſa vjeróvala. Zhes tu hodili ſo tudi na ſkrjunim h'*Catharine* ti Soldatje, okuli dvej ſtu njèh ú ſhtivéjnu, katéri podvuzhéni od *Catharine*, uſi ſo Chriſtiani poſtáli.

Num. 26. Duanajſt dny bila je *Catharina* ſaperta ú te jezhi. Na ta duanajſt dan uprášha *Maximinus*, oku the shivi *Catharina*, ali ne: sakaj prepovédal je bil ta hudobni Tyrann njè uſo zhlovéſhko ſpiſho; inu sa vol tega menil je on, de she umèrla je ona od lakoti. Kir pak ſhlíſhal je on, de Catharina je ſhe shiva; inu de ona je ſupet uſa ſdrava, inu lejpa, kakòr je popréj bila, ſe je ſa tega volo ta Tyrann naisrezhenu sausèl; perpélat je puſtil tajſto pred ſebe, inu je njò na navezk pregovárjal de bi odſtopila od ſvoje k'njegóvi vjèri, inu kir on nezh ni mogel oprávit, ſazhèl je ſupet doujáti: Sapovèj: de ſe ima enu kollu narediti, na katérim bili ſo natákneni vojſtri noshi, inu britve, de bi ſtajſtimi veſs shivot ſe frésal, inu ſtèrgal S. *Catharine*. Inu rèjſs je, de bila ſe je uſtraſhila *Catharina*, kadà je bila tajſtu kollu sagledala: ali *Chriſtus* na molitou S. *Catharine* bil je njò potróſhtal; sakaj poſlal je bil on od Nebeſs eno ſtréjlo, katéra je bila to kollu resbila, inu tri taushent Najovèrnikou pobila. Vſi ti drugi pak, katéri ſo bili per shjuléjnu oſtáli, upili ſo na veſs glaſs, inu djàli. *Magnus Deus Chriſtianorum.* Ah velik, inu mogózhen Bug je teh Chriſtianou! ſo ſa tega volo tudi vjerováli ú Chriſtuſa, inu Chriſtiani poſtáli.

Num. 27. Ta Cæſsariza, kir uſe letú je vidila, ſtopila je ona ſerzhnu pred tega Tyranna Maximina, ga je krégala, inu ſvarila sa volo njegove velike groſovítuoſti; inu je ona ozhitnu obſtála, de tudi vjerúje ú Chriſtuſa. glihi viſhi obſtàl je *Porphyrius*, inu njega Soldatje, de tudi oni uſsi ſo popuſtili te Malike, inu ſo ratáli Chriſtiani. Oſtèrmil je *Maximinus*, kir je uſe letú ſaſtópil: je potler sazhèl doujáti, kakòr ena ſverina. Sdajzi sapóve ſvojo Cæſsarizo, Porphyriuſa, inu njega Soldate ob glavo djáti. Ta Cæſsariza kir bila je h'ſmèrti pelána, perporozhila ſe je ona ú molitou S. *Catharine*: inu *Catharina* je nje odgovórila: *Vade in pace; quia in æternum regnabis cum Chriſto.* Pojdi s'veſsélam; sakaj ti bodeſh sa to poſemelſku to vezhnu krajleſtvu ſadobila: inu bodeſh s'Chriſtuſam na vezhne zhaſse krajlovàla. Sa to Cæſsarizo sapovéjdal je potler tudi Catharino ob glavo djáti. Ali glejte zhudu preveliku! na meſti kervy teklu je zhiſtu mleku is shivota S. *Catharine*. Njè shivot pak usdignili ſo ti Angelzi, inu ſo neſli tajſtiga na to veliko gorro Sinai; inu tamkaj gori ſo ga pokopáli. Inu letu nikar pres urshaha, sakaj, kakòr dobru vejmo, de, kadàr umèrje en Maſhnik, ta-

ké

kú neſsó ga h'pokopaliſhu ti Maſhniki; kadàr umèrje en Soldat, takú pokoplejo ga ti Soldatje; inu taku tudi, dokler bila je *S. Catharina* ú zhlovéſhkim truplu en zhiſt Angeliz: ſa volo tega rajmalu ſe je, de ti Angelzi ſpravili inu pokópali ſo tu S. truplu *S. Catharine.*

No NN. Jeſt ſim vam obilnu ſadóſti ſkasal, kakú, inu na kaj ſa eno viſho premágala je *S. Catharina* uſe ſvoje ſhouráſhnike; namèrzh ne s'mezham, ampák s'poterpléjnam, inu is ſvojo kervyò: de ſa volo tega tudi ſmem rezhy, kar djàl je enkrat S. *Ambroſius* od S. Neshe: *quæ non habuit, quo ferrum reciperet, habuit, quo ferrum vinceret.* Tu je, de ſi lih bila je *S. Catharina* ſhebka, mlada, inu ſlaba na ſvojm shivótu: vener pak bila je ona ſerzhna, inu koráshna: inu je ù ſvoje martre skasala enu veliku poterpléjne, is katérim ſamú premágala je ſvojga ſhouraſhnika. Ah! prou tedaj djàl ſim od njè kmalu od konza: *novum bellum, novúmque certamen, dum Catharina ſuperat conamen, hoſtis crudeliſſimi* Nova vojſka, nova inu zhudna viſha, kir Catharina premága, inu previſha, ſvojga ſhouraſhnika.

Num. 18. *S. Amb.* *Synopſ*

Ali: kaj ſe imamo mi vuzhiti is vojſke *S. Catharine?* poſhluſhájte, kaj odgovóry na tu S. Ozha *Auguſtinus: Solemnitates Martyrum, exhortationes ſunt Martyriorum, ut imitari non pigeat, quod celebrare deleſtat.* Ti S. praſniki, pravi S. *Auguſtin*, druſiga napomenjo, kakòr tu veliku poterpléjne tih S. Martyrnikou, inu S. Martyrniz, nad katérimi imamo en ſpomin tega poterpléjna: de namerzh tudi mi moremo tajſtu iméti, zhe ozhmo k'njem enkrat ú Nebeſsa priti. Mi, je rejs, hvalimo donas to veliko Divizo, inu Martyrnizo, *S. Catharino*; kir ona ſe je takú ſerzhnu ſadèrshala ú ſvojh martrah, inu tèrpléjnu, inu premagala ſvoje ſhouraſhnike, inu Tyranne. Ali zhe ozhemo *S. Catharino*, inu Bogá ſpodobnu, inu nam nuznu hvalite, takú je potreba, de mi tudi, po njè exemplu ſe ſerzhni skaſhemo, inu poterpéshlivi ú naſhih nadlúgah; de mi tudi premagámo naſho hudo natúro, hudizha, inu uſo hudobo. Na tako viſho ſe ſpodobnu zhaſtè ti lubi Svetniki, inu Svetnize Boſhje. Ali vener, dokler mi ſmo ena ſlaba ſtuar h'terpléjnu. Sa tega volo bodimo andohtlivi k'S. *Catharine*, de ona bo sa nas proſſila, inu nam pomúzh od Nebeſs ſadobila, premagat hudizha, inu naſho hudo natúro. Inu zhe khi ú zhaſse ſalimo, de bomo mogli ſaj pokúro ſturiti zhes naſhe pregrehe pred naſho ſmèrtjo.

Num. 19. *S. Augu. ſerm. 47 de Sanct.*

Leto veliko gnado ſproſsila je *S. Catharina* eni gviſhni greſhnize, katéra bila je nje andohtliva. kakòr ſe berre *ex legenda*, od ſhjuléjna S. *Catharine*, s'katérim bom tudi ſklenil. Bila je ena gviſh

Num. 20. *Concluſ.*

Na leg. in ena S. Cath. gvíſhna Shena, katéra pellala je eno ozhitnu naſramnu ſhjulénje, inu ni nezh dobriga ſtúrila zelu lejtu, kakòr ſamu, de ona je *S. Catharino* lubila, k'nje prasniku ſe poſtila: inu na S Catharine dan ſhla je ú Cerkou andohtlivu, inu tamkaj grevingo obudila zhès uſe grehe, katére je ona zelu lejtu doperneſsla; inu ſe je tudi *S. Catharine* perporozhila, de bi jo napúſtila pres pokure umreti, inu to duſho pogubiti. Dvanajſt zelih lejt ſhivela je ona ſmiram nazhiſtu; ali vener ſvojo andoht prutje ſvoji lubi Patróne je ſtanovitnu derſhála. Kir pretekle ſo te léjta, grede ona enkrat po navádi na S. Catharine dan ú Cerku: tamkaj obudila je ona eno pravo grevengo zhes ſvoje grehe, inu ſe je ſupet po navadi perporozhila *S. Catharine* ſvoji Patrone, de bi je ona per Chriſtuſu ſproſsila, de bi ona ſvojo duſho napogúbila. Kaj ſe pergodi? tamkaj, kir ta grejſhniza je molila, bila je na enimu ſtebrú ena velika ſtatua S. Catharine; inu kir ta grèjſhniza tamkaj pred to ſtatuo je takú s'grevánim ſerzam molila, ta zhas pade naglu ta ſtatua na to grèjſhnizo, inu jo je ubila. Kir potleſ perſhel je ú Cèrku ta ſolk, inu to grèjſhnizo mèrtvo neſhil; molil je sa njò en ſledni zhlóvek, de bi ſe G. Bug zhes njò uſmilil. Inu glejte zhudu veliku! ta grèjſhniza uſtane gori ſupet od ſmèrti, inu saupije: O ti luba S. Catharina, kaj sa eno veliko gnado ſi ti meni ſproſsila! na letu povéjdala je ona temu ſolku, de ona h'S. Catharini duajſséti zelih léjt je ſvojo andóht imèla; inu dokler donaſs ſim vezhi grevéngo obúdila, kakòr druge krati; inu ſim tudi bel ſtanovitnu naprej uſetje ſturila mvoje shjulèjne pobulsháti, kakòr druge krati; sa tega volo de bi ſe le na vernila vezh nasaj h'mvoji hudobji, puſtila je S. Catharina de padla je na mene ta ſtatua, inu me je ubila. Na vatho proſhnjo pak inu *S. Catharine* ſim jeſt ſupet oſhivéla, de ſe bom ſpovédala, inu S. Sacramente prejela. Takú je tudi ſturila; inu potler ſupet umerla, inu ta vezhni leben sadóbila.

NN. Tukaj is letega exempla vidite, kaj sa ena velika Patrona, inu pomózhniza je S. Catharina. Sa tega vola poſlíſsaj ſe en ſledni njè sa ſvojo Patrono iméti; poſlíſaj ſe en ſledni njè ſveſtu zhaſtiti: takú ſe bode tudi on troſhrál dones, ali jutre, per Bugu gnado, inu miloſt ſadóbiti, AMEN.

TA

TA CXI. PRIDIGA.

Na XXX. dan Meſza Vabtnika, ali: Novembra

Tu je:

Na dan Svetega Andréa Apóſtola.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Cum Andréa qui ſalvari	Gdùr s'Andréam ſhêly bitî
Cupit, hic debet ſectari:	S'vélyzhan, ima hodíti:
Stellulas cruciferas.	Sa ſvèjſdami krilhnimi.

Thema.

Venite poſt me. *Matthe 4.*

Hodíte ſa mano. Ibidem.

V'Méj drugimi pripóviſtmi, katére govórè inu ſhpúgajo ſe ú tèm uſagdájnim govorjéjnju; je túdi ú navádi letà: *Quod rarum, charum.* Kar je malukadájnu inu novú, tu je uſhézhnu inu lubú. Sa katéroſtáro inu snáno pripóviſt, kir vèj S. M. K. Catholi. Cerku, sa tu h'núzu tega zhlóveſtva podvísa ſe véden nóviga kaj tajſtimu naprèj poſtávit; kakòr, de vèzh inu vèzh drugiga samólahym, tu vidimo danaſs, kir nam poſtávi prèd ozhy eniga zhlóveka is tega nóviga ſvejtà, námerzh: *Andréa* tega réuniga Ribizha: katéri, aku ſi lih bil je rojéjnjà is tega Galilæjſkiga Meſta *Bethſajda*; véner letà ſe móre en nóvi, en is tega nóviga ſvejtà prideózhi zhlóvik rézh inu imenuváti: kir od njéga, inu od tèh drugih Jogrou djàl je JEſus: *Vos de mundo non eſtis.* Vy is letéga ſvejtà ni ſte. Sa tu, zhe *Andréas* ni bil is tega, taku je mógel is eniga drugiga, in u takú en nóvi zhlóvik is tega nóviga ſvejtà biti. Zhès katéru miſlit samógel bi edèn, ali: ta drugi ſam per ſebi, inu upráſhat kèj? kaj je tèdáj ta nóvi ſvejt sa edèn? khèj, kakú ſe letà snájti samóre? *Exordij. Joan. 15.*

Móre biti, porézhe edèn: de je khi ta od Columbuſa snájdeni tretji tall tega ſvejtà is iménam *America*, katéra ſe od naſs ta nóvi ſvejt imenúje? ali: nak Móre biti, porézhe en drugi: de ta Vèjzhnoſt je ta nóvi ſvejt, kir, kadàr edèn umèrjé, právimo: ſhàl je is tega na uni ſvejt, ú to Vèzhnoſt. Ali: tu tudi ne. Móre biti, porézhe ta tretji: de je uni, katériga je vidil *Joannes*, kakòr ſam právi: *Vidi Cœlum novum, & terram novam.* Jeſt ſim enu nóvu Nebú, inu eno nóvo ſemló vidil. Ali: ſhè tudi letú ni ta nóvi ſvejt, is katériga je *Andreas*. Katéru upraſhájne, de utoláshim, právim: de *S. Andreas* ni bil is drugiga ſvejtà, kakòr is tega, na katérim ſe tudi my uſi snájdemo. De pak ſtávi njega S. M. Cerku naprèj, kakòr enigazhlovéka is tega nóviga ſvejtà, tu ſtúry sa vol njegóviga temu ſvejtóvu supèrniga shjuléjna; kir *Andreas* vuſs dergázhi ſi *Num. 11. Num. 2. Apoc. 21.*

beſséde, djájnu inu sadèrshajnu kásal ſe je, kakòr ta ſedájni ſvejt ſe is kasúje: sakaj *Andreas* ta S. Apoſtel dergázhi delal je, kakòr ta ſvejt dela: kir, kakòr vèjmo, inu sn[illegible] je uſhè ſlednimu, de, ta.

Num.3. Ta golúſni ſvejt lubi tu mehku, [illegible]imà tu zhaſtytu. *Andreas* pak lubil je tu tèrdu, ſhtimàl je tu ſupèrnu inu poniſhnu. Ta ſvejt yſzhe tu blagú; bogáſtvu inu premoſhéjne: *Andreas* sanizhúvàl je uſe letú, inu is vbóſhtvam je usel sa dobru. Ta ſvejt yſzhe le ſvoje pèrhodyſha, núz inu dobizhke: ta *Andreas* pak glédal ni po drugim, kakòr, kakú bi mogel ú Nebeſsa, inu k'Iſvélyzhajnu tem Ludèm pomágat: sa vol katériga mógli ſo rezhe ty

Sap. 2. ſlepi otrózi tega ſvejtà: *Contrarius eſt operibus noſtris.* Supèrn je letà naſhim délam, kir on mezhe nam naprèj is njegóvim sadèrshájnam naſhe hudóbije, inu resglaſsúje pregrèjhe naſhe, katére ſmo ſtúrili zhes to poſtávo. *Improperat peccata legis, & diffamat in nos peccata diſciplinæ noſtræ.* Is katérim govorjéjnam kaske ſe, de *Andreas* bil je en zhlóvik is tega noviga ſvèjtà, kir on dèrshal ni is Ludmy tega ſtáriga, prèd JEſuſavim Rójſtvam 5199. Potèm Rójſtvi pak tajſtiga 30. léjtmi od Buga ſtvárjeniga, inu ú enu *Eſſe*, tu je: bitje poſtáuleniga ſvejtà; tèmúzh dèrshal je is temi, katéri is

Philip.3 Paulam ſo djáli: *Noſtra autem converſatio in cœlis eſt.* Naſhe pajdáſhejne, tovàrſhtvu, inu druſhina je ú Nebeſseh: kir *Andreas* is temi drugimi JEſuſavimi S. Apóſtoli, katéri dali ſo bili ſlóvu temu ſvejtóvu, inu yſkáli ſo le tu Nebeſhku: sa vol katériga bily ſo sa Ludy tega nóviga ſvèjtà dèrshani; inu ſpódobnu: kir tega ſo

Pſal.26 oni, inu is tèm, *Terram viventium*: ſemlo tèh shivih sadúbili, namerzh: tu krajléuſtvu Boſhje, kamèr je te klizal JESUS is tèm: *Venite poſt me.* Hodite sa mano. Dèrshyte ſe mvojh ſtópyn, inu

Thema. hóje.

Num.4. Kakú pak? ſkusi kaj? inu na kakoſhno visho, de te druge Svete Apóſtole samólzhim; priſhàl je *Andreas* h'snájdejnu inu h' poſſeſsu tega noviga ſvejta, kadàr bi khi eden, ali: ta drugi hótel upráſhat, inu vèjdit? taku temu odgovórym, de ſkusi nezh

Propoſi. drugiga, kakòr. *Per ſtellas cruciferas.* Ali: ſkusi te kriſhne ſvèjſde: katériga rèjſsnyzo hózhem danaſs poſtávit naprèj h'zhaſte tega danaſhniga S. Apóſtola; inu iſkásat uſému zhlovéſhtvu h'nuzu

Synopſis inu náuku: de. *Cum Andrea qui ſalvari cupit, debet hic ſectari: ſtellulas cruciferas.* Gdur s'Andréam hózhe biti svélyzhan, ima hodíti sa ſvèjſdami kriſhnimi. Katéru de faſtópjo, saſhliſhat bodo pèrpráuleni.

Num.5. Shlíſhali ſo, mèjnim, ushè od tega ſèrzhniga, ſèrbeſhniga, ſpredèrsniga inu kumſhtniga Snájdouza tega nóviga ſvejtà *Chriſto-*

pho-

phorus Columbus is iménam: kakú letà vágal je bil ſvoje truplu inu ſhjuléjne, kir podàl ſe je bil na tu dóuje, ſylnu, navárnu, dolgu, ſhiróku inu globóku mórjè yſkat inu snájti nóve ſvèjſde, nóve Nebeſa, novi ſvejt, nóve Ludy, inu te takú snájdene temu ſtárimu ſvejtóvu rèsglaſsit, osnánit, inu vedezhe ſtúryti. Ta *Columbus* tèdáj, kir priſhàl je bil ſhrézhnu na tèm ſtráſhnim mórju na en tak kraj, de je mèjnil, de tega ſvejtà je en konèz, inu de dálej pójti inu priti namóre: letúkaj sázhèl je bil ta *Chriſtophorus* biſtru okúli ſebe glédat, inu ſam per ſebi miſlit; kaj bi njému bilu sazhéti? ú tèm kir on takú miſli, sagléda ſhtiri ſvèjſde ú podóbi eniga Krajla, te pokásal je is ſvojm poſsebnim tróhtam, tém továrſham katéri uſi veſsélyli ſo ſe is velikim veſséljam: letè ſvèjſde ſo eni, *Stellas cruciferas*, tu je: kriſhne ſvéjſde imenuváli. Sa teme sapovéjdal je ta modri inu fèrbèſhni *Columbus* te barke vishat, obrázbat inu rovnáti; fèrbèſhnu inu ſèrznú voſit is savúpajnam, de ſkóraj bodo snáſhli, kar yſzhejo; inu praú: kir zhès nekolku zhaſsa ſrézhnu ſo priſhli, inu ſnáſhli ta novi ſvejt, namerzh: pred 230. léjtmi, kir ſo snaſhli takú rekozh: slate hribe, ſrebèrne górrè, shlahtnih kamenou polne dolyne, teh pèrlnou eno obilnoſt; inu poleg tega, uſiga drugiga ſhláhtniga blagà inu bogaſtva ſylnu veliku: katériga uſéga ſtúril ſe je *Columbus* is ſvojmi továrſhi deléshen. Sa katéru, kir ſveidili ſo bily *Monarchi* tega ſtáriga ſvejtà, kakòr ta Spanſki, Franzoſki, inu drugi; is sheèl, ali: lakomnoſti po tem obilnim blagu, hodyli ſo sa *Columbuſam* na ta, od njega snájdeni novi ſvejt, inu hodjo the dan danaſhni, is nyh velikim nuzam, inu obilnim dobyzhkam, kir blagà dobè veliku. *Indulſit.*

Tu, kar ſmo ſedaj, O Chriſtiani! ſhliſhali: kaj menite? kaj ſe more od tega na eno duhouno visho rezh inu govórit? kaj, ali: kogá samóre pomèjnit ta ferbéſhni *Columbus*? kaj ta novi od njega snajdeni ſvejt? kaj tu novu Nebú: kaj te nóve ſvèjſde? kaj tu navarnu morjè, barke inu Ludjè, katéri ſo ſe is *Columbuſam* snéſhli inu vosyli? tu zhe shelite vèjdit, saſtopite tega imenitniga inu vuzheniga Theologa *Lucas Francus* is iménam, katéri letú na eno duhóuno visho re lága, rekozh: *Cœlum per mundum novum, Chriſtum, per Colvmbum: Beatitudinem, per cœlum novum: crucem & tribulationes per ſtellas cruciferas: per mare vitam præſentem, per navigantes intellige Mortales.* Nebú: ſkusi ta novi ſvejt: Chriſtuſha, ſkusi *Columbuſa*: Iſvelyzhajne ſkusi tu novu Nebú, kri'h, nadlúge inu uſe drugu terpléjne ſkusi te kriſhne ſvèjſde: tu prizhnu shjulejne ſkusi tu navárnu mórjè, inu ſkusi te ú barki tega reuniga trupla ſedézhe inu ſirotne Ludy, saſtópite. H'katérimu perſlávi, de. *Num. 6.* *Lucas. Fra. Conſ de S. Andréa.*

Aku

Aku ty ludjè hózhejo ſrézhnu ú barki nyh ſlabiga trupla, na tem navarnim mórju nyh shjuléjna, aku hozhejo inu shelè priti na ta nóvi ſvejt: namerzh ú Nebeſsa: inu ú Iſvelyzhajne is tem *Columbuſam* JEſuſam. Gledat imajo na te kriſhne ſvèjſde, ta kriſh teh nadluh radavolnu noſsit, inu ſtanóvitnu tèrpéti, kir te ſo tajſte, katére pélejo inu káshejo to zèjſto prutje temu nóvimu ſvejtóvu, prutje Nebeſsem. Sa katéru uſè kir je dobru snàl inu vèjdel *Andréas* ta S. Apóſtel, inu kir ſhlíſhal je to JEſuſavo ſhtímo, kakòr eniga Columbuſa, *Venite poſt me.* Hodíte sa mano. Sdájzi ſtópil je h'njemu, vóſil ſe je is nym prutje temu nóvimu ſvejtóvu, prutje Nebeſsam; ú katéri vóshnje glédal je ſkusi is *Columbuſam* na te kriſhne ſvèjſde: ſkusi katéru priſhàl je *Andréas* ſhrézhnu na ta nóvi ſvejt, is JEſuſam ú Nebeſsa, kir poſtàl je deléshen uſéga tega, kar ſe tamkaj ſnájde. Is katérim dà nam en lepi náuk, de. *Cum André a qui ſalvari cupit, debet hic ſectari: ſtellulas cruciferas.* Gdùr s'Andréam shely biti ſvélyzhan, imà hóditi: sa ſvèſdami kriſhnimi, katériga rèjſsnyzo, de khi kaj bul ſposnámo inu saſtópimo: od tod dálej ſtópymo nekólku.

Lucas ta S. Evangeliſta piſhe: de. Rájshala ſta na trétji dan po JEſuſavi ſmèrti dva njegóva Jograa ú ta Tèrg *Emaus* is tega Meſta Jeruſalem; katéra uſà shaloſtna pogovárjala ſta ſe od ſmèrti nyh lubiga inu S. Mojſtra, kakú ſo njéga *Pilatus*, inu druga vishi Goſpóſka nadolſhnu umórili, inu kriſhàli zhès uſò ſpodóbnoſt inu Právyzo. V'tèm govórjénu pèrdrúſhil ſe je h'nyma JEſus ú podóbi inu ú gvantu eniga Vandrauza, tàr sázhèl je bil letè upráſhat, kaj ſe mèjnita ú mej ſabo? inu sakaj ſe takú shaloſtna kásheta? na katéru upraſhájnje, kir JEſusa ni ſta posnála, sézhèla ſta bilà njemu právit tu, kar ſe je préd trémi dnemi pèrgúdilu JEſuſu temu velíkimu Preróku. Tu, kir ſhlíſhal je JEſus, sázhèl je h'nyma nekólku ójſtru govórit, kir djàl je: *O ſtulti & tardi corde ad credendum, in omnibus quæ locuti ſunt Prophetæ! nonne hæc oportuit pati Chriſtum, & ita intrare in Gloriam ſuam?* O Vy preprósti, naúmni, inu kaſniga ſerza h'Vjèruvajnu uſému temu, kar ſo govórili ty Preróki! ni le mógel Chriſtus tèrpéti, inu takú ſkusi tu ú ſvojo zhaſt pójti. Is katérim kásal je nym de drugiga póta ú Nebeſsa ni, kakòr tèrpléjne: is katérim osnanúval je JEſus tèm Jogram, de is tèm dobè ſe Nebeſsa.

Zhès tu uſtàt bi samóglu enu upraſhájnje, kaj ſta bilà ta dva Jograsa ena, kir S. Evangelium nyh nobéniga is iménam naimenúje? na katéru upráſhajnje dà ta odgóvar brès dolgiga zhákajnja ta ſgùr ſpomneni *Franens*, rékòzh: *Quis ſcit, an non Petrus & André-*

dréas? gdù vèj, aku khi ni ſta bilà ʒa dva brata Andre inu Peter? inu letéga pèrſtávi ta urshoh: kir ſta ſe ta dva celu dobru snála ú tu tèrplejne udáti; inu ſizer is tega, kir ſhliſhala ſta Jeſuſa takú od tega tèrpléjna govórit, na tu ſpómneozh, de. Zhe je JEſus mógel tèrpéti, inu ſkusi tu tèrpléjne ú ſvojo leſtno zhaſt pójti; ſhè velíku vèzh ona dva imata tèrpéti, oku hózhta to ptújo, inu ſamimu JEſuſu leſtno Nebeſhko zhaſt sadóbyti: kir kakòr práve *S. Auguſtinus*: *Dominus præceſſit, viam ſervis ſuis oſtendit.* Ta Goſpúd ſhàl je naprèj ſkusi kriſh inu tèrpléjne, tàr is tèm je ſvojm hlapzam pót tega Iſvélyzhajnja pokásal. Tèrpel je ta Goſpúd JEſus, ali: ne sa ſe, pazh pak nam k'enimu náuku inu Exemplu, kakòr právi S. Apoſtel Petrus: *Vobis relinquens Exemplum, ut ſequamini veſtigia ejus.* Tèrpel je Vam, nam uſèm k'enimu exemplu, de bi po njegóvih ſtópynjah hodíli: kakòr hódil je *Andréas*, de danaſs molzhym od Petra: sakaj *Andréas*, kir vidil, ſhlíſhal inu samèrkal je ſvojga Mojſtra, tega ſkrjunuſaſtopniga Columbuſa, námerzh: JEſusa takú ſkerbnú glédat na te kriſhne ſvèjſde, inu ſkusi te priti h'ſadobléjnu tega nóviga ſvejtà: podvysal ſe je po njegóvim exemplu glédat tudi is veſséljam na tajſte: kakòr tu uſè nájdemo ú rèjſsnyzi nad Andréã S. Apóſtolam.

Luc. 17. loc. ſup. cit.

Vide S. Bonavent. ſerm. 2. de S. Andrea.

Od tega bere ſe: de. Po tèm, kir resdélili ſo bily ty Jogri ta ſvejt po JEſuſavi ſmèrti ú mej ſabo, de bi en ſledni, po ſvojm tallu pridigúval ta S. Evangelium; ſhàl, inu priſhàl je *Andréas* h'tem Ajdouſkim, Malikuváuſkim *Saracenerjam*, *Scythierjam*, *Samurzam* inu drugim folkam; kir je osnanúval is velíkim núzam tèh Dúſh to S. JEſuſavo vjèro: tàr kir priſhàl je bil ú tu ſhtimánu Meſtu *Patros in Græcia*, ali: ú Gèrkſki Deſhéli: tukaj sázhèl je bil práu is ajffram pridiguvat ta S. Evangelium, is katérim prebèrnil je nyh velíku h' te S. Vjère, resvèrgel velíku málykou, podèrl velíku málykuváuſkih altárjou, inu tu málykuvájnje ſtúril je pomankuváti. Tu, kir je saſtópil ta Deſhelſki Oblaſtnyk *Ægeas*, puſtil je Andréa prèd ſe pèrpélat, praſhúvat sázhèl je njéga, kaj sa eno nóvo smámo osnanúje? pèr tèm sapovèjdal je dálej njému od te govórit: Na letú ta S. Apoſtel, kakòr S. *Dionyſius Carthuſianus* právi: *Nequaquam contremuit.* Andreas na tu ſe ni sbàl, ſe ni preſtráſhil: temuzh is glaſno ſhtimo sazhel je bil pred nym, inu pred vèzh folkã JEſuſa sa praviga Bogà, nyh Malyke pak sa hudyzhe osnanuváti. *Ægeas* zhes tú sazhel je Andreu shúgat is martro, aku najéjna nyh Bogóve sanizhuváti, inu ſvojga kriſhaniga Chriſtuſa osnanuváti. Ali: *Andreas, nequaquam contremuit.* Tega shúgajnja ſe ni sbàl, pred tem ſe ni preſtráſhil, sa tu ni máral; temúzh ſhè ſerzhnéſhi je ſvoje govorjéjnje

Num. 31.

S. Dion. Carthuſ. ſer. 6. de S. Andr.

od zhaſty JEſuſave, inu sanizhvájna `teh Malykou naprèj pelal. Na katéru sapovèldal je ta *Ægeas* Andréa ſpréd ſebe, inu ú to jezho pélat. Pred tem: *Nequaquam contremuit.* Andreas ſe ni prſtráſhil, ſhál, tékel je tjakaj veſsèl; kir shéjen inu lazhen, utrúden inu upéhan pridiguval je ta S. Evangelium Soldatam inu drugim is te jezhe, kir je nyh velyku prebèrnil. Tu, kir is ſerdam saſtópil je bil ta Tyran: Sa tu puſtil je Andrea od 21. Moóſh tepſti is ſhibami, gajſhlami, inu drugim: pred tem Andréas. *Nequaquam contremuit.* Se ni preſtráſhil, temúzh ú tem tepéshu, aku ſi lih ſedem Trinogou ſeje nad nym opéhalu, ſtàl je veſsèl inu ſtanovitin. *Nequaquam contremuit.* Sbàl ſe ni, aku ſi lih ſédem drugih mózhnih Moóſh je pèrſtopilu. Ty tépli ſo Andréa, de ſo ſe nad nym utrúdili, inu tepſti nehàli. Ali: *Andreas* ſtanovítnu je letem JEſuſa pridigúval. Ja, kir drugih friſhnh ſedem brizhou ſozhes njeg planili: *Nequaquam contremuit.* Andréas teh ſe ni sbàl, temúzh ſhe ú tem je ſtál ſerbéſhen; aku ſi lih vuſs rajnen inu reſtergan, vuſs kryváu inu resmeſsàrjen; aku ſi lih 21. Moóſh je utrúdil, véner ſerzhán ſe per tem káshe. Ali: Ah! tu od kod? od tod: kir *Andréas* je glédal na te kriſhne ſvèjſde, kir shelil je is ſvojm *Columbuſam* JEſuſam ta nóvi ſvejt snájt, inu tajſtiga zhaſt inu bogáſtvu poſsésti, inu tamkaj is JEſuſam biti.

Num. 10. Sim djàl odſgoraj: de. Kir *Columbus* ta ſpomneni Snájdaviz tega noviga ſvèjta priſhal je bil takú dolezh, de ſe je njemu sdélu inu vidilu, de dalej namóre: tàr, kir je saglédal te ſhtiri kriſhne ſvejſde, kasat sazhèl je bil enu veliku velsélje. katéru ponáulajo ſhè dan danaſhni, ty, katéri ſe sa tem Columbuſam na ta novi od njega pred 230. léjtmi snajdeni ſvejt vósjo, sakaj ty kadàr te ſhtiri kriſhnize, tu je: te ſhtiri od Columbuſu kriſhne ſvejſde imenuváne sagledajo, kashejo is ſtèrlajnam, petjam, godéjnam inu drugim letákim enu veliku veſsélie: kir ſe troſhtamo ſkóraj ta novi ſvejt vidit, snáit inu doſhézhi.

Temu enakiga nekj vid'mo nad Andréam tem danaſhnim S. *Num.* 11. Apóſtolam: kir *Ægeas* ta groſni Tyranu vidil je, de Andreas pred to uſo uſhè preſtano veliko martro: *Nequaquam contremuit.* Se ni sbàl, inu preſtráſhil: kir saſhlilhal je, de *Andreas* le vèzh inu vezh JEſuſa pridigúje: de ſvojga kriſhaniga Mójſtra Chriſtuſa vezh inu vezh resglaſsuje: de osnanúje inu reslága ta ſkrjúnuſt S. krisha: de ſhè ſerbéſhe kriſhi sanizhuje te prekléte Malike: de njemu inu njegóvimu Folku mézhe naprèj nyh smámo inu ſlepóto, inu shúga uſem is paklenſkim ognjam. Tega dalej ni hotel inu mógel terpéti! Satu *Bre. Ro. 30. Nov* *Andream in crucem tolli juſſit.* Sapovèjdalje Andrea na kriſh obéſset,

ino

inu po exemplu JEſuſave ſmèrti nakriſhu umóryti. Katéru kir saſhliſhal je ta ferbélhni Apóſtel Andreas: *Nequaquam contremuit.* Se ni sbàl, ſe ni od gróſe ſtreſsèl, ſe ni na nobéno visho preſtráſhil.

Pazh pak sazhèl ſe je veſsel: ſubſebnu pak tedaj, kir je bil te kriſhne ſvèjſde, namèrzh; ta ſebi perpraulen kriſh sagledal: kir *Andreas* od dálezh je na glaſs sazhèl, zhe ne pejti, uſai govorit od veſsélja: *O bona Crux!* O dobri! O lubi! O perjétni Kriſh! *Salve crux prætioſa!* Bodi zheſhzen inu poſdraulen, O dragi! O dolgu shelni, ſkerbnu lubleni, inu bres nehajna yſkáni krilh! Sedaj kir te vidim, kir ſim te sneſhil: *Securus & gaudens venio ad te.* Siher inu veſsèl pridem h'tebi. Katérim beſsédam mozhnú sausáme ſe S. Ozha *Bernardus*; de is saúſetjam uprásha: *Obſecro fratres, homo eſt, qui loquitur hæc, an non homo, ſed Angelus, aut nova aliqua creatura?* Lubi Bratje, uprásham vaſs, je le letà, katéri tu právi: en zhlóvik, ali: ni zhlóvik; temuzh en Angel, ali: ena druga nóva ſtvàr? kir ta zhudna meni pride naprèj: kir. *Quis mortalium lætus mortem, quæ eſt omnium terribilium terribiliſſimum, aſpexit?* Kaj sa en zhlóvik je veſsèl poglédal to ſmèrt, katéra ú méj tem grósnim je tu ner grosneſhi? gdu je letà, katéri pred ſmèrtjo *Nequaquam contremuit*, ſe ni preſtráſhil? Ali: Ah S. Ozha *Bernarde!* nauprásha daléj, kir ta drugi ni, kakòr *Andréas* ta danaſhni, ſtári, ſiválaſsi S. Apóſtel: ta káshe en tak tróſht, enu takú veſsélje sa volo tega, kir je te kriſhne ſvèjſde saglédal, kir vidi ta kriſh, kir ſe blisu tega noviga ſvejtà samèrka. Tu kir njega veſsély inu tróſhta, kir njega ſtúry savúpat, de ſkoraj pójde is Columbuſam, is JEſuſam na ta novi ſvejt, ú tu zhaſt Nebeſhko: sa tu ſe nabóji inu nauſtráſhi te ſmèrti, kir ſe tróſhta, de ta bo njemu ú Nebeſsa pomágala. Inu rèjſnyzhnu: kir *Andreas* na kriſhnu ú eni veliki ſvèjtlóbi pnſtil je ſvojo dúſho, ú te Deshéli *Achaiæ*, ú tem Meſte *Patros* pred 1655. Tu je po JEſuſavim Rojſtve ú 67. inu po JEſuſavi ſmèrti ú 34. léjti na danaſhni dan, na ta 30. dan Meſza Vahtnika. Katéra S. dúſha ſhlà je is kriſha ú Nebéſsa. O ſhrézhni! inu vezh kakòr ſtu 1000. krat ſrézhni *Andréa!* ti, ti ſi sa rèjſnyza en zhlóvik is tega noviga ſvejtà, kakòr ſtávi te naprej S. M. Cerku h'temu, de *Cum Andrea qui ſalvari cupit, debet hic ſectari: ſtellulas cruciferas.* Gdùr s'Andréam shely biti &c. Hózmo mi tudi priti is Andreã takú ſhrézhnu na ta novi ſvejt ú Nebéſsa? tréba je nam poſhlúſhat njegóvo ſhtimo, kir h'nam is JEſuſam právi: *Venite poſt me.* Hodite sa mano. vósyte ſe sa mano ú barki valhiga shjuléjna: gléjte is mano na te kriſhne ſvèjſde, noſsyte volnu ta kriſh; kir ta je. *Via vitæ.* En pot tega shjuléjna. Kir ta je: *Viagloriæ.* En pót te zhaſty. Kir ta je. *Via regni.* Ena

Num. 12.

S. Bern. ſerm. de S. Andr.

Lucæ 5.

zejſta; en pót tega krajléuſtva. Po tèm potu ſamim pride ſe ú Nebeſsa: po pótu tega kriſha ſe uſem ima hodit.

Num. 13. Bonaventura ta S. Vzhénik, kir ſpremiſhlúvàl je ta kriſh, takú tega dujiniga je snéſhil, námerzh: *Corporalis & Spiritualis.* Telleſsni inu Dúſhni. Ta pèrvi je od ſunaj, na trupli, katéri uſe, húde inu dobre sadéne. Ta drugi je pak od snótraj, ú ſerzu, ú dúſhe, katéri ſe le per tèh brumnih inu ſveteh snájde po beſsédah tega S. Ozhéta: *Crux ſpiritualis eſt tantum Beatorum.* Katéri kriſh nèr búl obzhútyla je Maria Diviza tedáj, kir ſtála e pod JEſuſavim kriſham; sakaj: *Tanta fuit compaſſio Matris ad Filium, quod anima ejus ſummi doloris gladio fuerit perforata.* Takú velíku vſmilejnje bilu je tu ráun terpléjne te Matere prutje Synóvu, de mézh te nèr vehſhi bolézhyne je njè dúſho prebódil. Ta drug p k, ah: ta telleſsni kriſh, katéri naſs od ſunaj, takú te dobre, kakòr te húde sadéne; je ne le ta leſséni, katériga je nyh malu is JEſuſam, Petram, Andréam, Philippam inu drugimi noſsylu; temúzh tudi ta kriſh te bolésni, vbúihtva, pregajnajna, inu uſega tega, kar nam je teſhku inu super. Ta kriſh obzhútimo my, inu tega leſseniga nigdar. Sa tu, aku hózhmo sadóbit tu Nebú is uſem tem, kar ſe ú tem, kakòr na enim novim ſvejtu snajde, is Andréam ſvejſtu glédat imamo na te kriſhne ſvèjſde: is Andream volnú inu potèrpéſhlivu noſsit kriſh tèh nadlúh: potèrpéſhlivi kasat ſe imamo uſi inu ſledni is S. Andréam ú bridkúſti inu teshávah po njegovim Exemplu, kir uſe je te prenéſsel.

S. Bona. loc. ſup cit.

Idem. in Joa. c. 19

Num. 24. Tu, tu, O Andohtl. Dúſhe! tu uſèt imélibi ſi my h'ſèrzu, de bi ſe nakasáli, kakòr káshe ſe nyh velíku: sakaj ſèdáj, de ſe le en majhini krishiz púſty vidit inu samèrkat: ſtréſse en mraſs: poból gláva &c. Ah! tò ſe ushè trepézhe, preblydy inu omága. Dálej, zhe le zhes eniga pèrlety ena ſuperna beſséda. De ſgody ſe ena ſhkóda. De obzhúti ſe ena kryvvza: inu takú dálej, de savol uſéga tega ni urédnu vuſt odpréti: tukaj je shè ta ogyn ú ſtréhi. Se sazhnò krégi inu ardrije, toſhbè inu práude: tò ſe ushè ſhlíſhi shúgajnje tega maſhzhuvájnja &c Dálej, dè ſe le pèr drugih obzhúti en kriſhiz pománkajnja na jéde, gvántu &c. Ah! tukaj ſe ushè tóshe nyh velíku, jámrajo, jókajo; ja kólnejo ſhrézho, Vboſhtvu &c. Ja doſti krat poſtávjo, *In Cœlum os ſuum*, nyh góbze inu jeſyke ú Nebeſsa; kir zhès ſamiga G. Bogà godernájo: kir ú tèm inu ú vèzh ſetákim nyh uſta, *Os maledictione plenum eſt*: polne ſo klétve, ſhentou, Sacramentou &c. Tu káshejo, inu drugu ty Zartljuzi nyh ſmè dliviga trupla, inu pèr tèm proſsjo ſi to ſhrézho inu gnado teh Nebeſs is tèm; *Adveniat regnum tuum.* Pridi h'nam, O Goſpud

Moral.

Pſal 77

Pſal. 1

Mat. 6.

Bug

Bug! tvoje krajléuſtvu. Ali: O Slepi, navúmni inu napámetni! ſpómnite, de kadàr bi ſe is tèm dobylu, JEſuſu bi na bilú trèba tèrpéti, téga leſséniga 15. zheulou dolgiga kriſha noſsit, inu vèzh drugih nadlúh preſtáti, kir bi bil samógel na to vaſho viſho te Nebeſsa poſseſti: kir pak, kakòr práve *S. Joan. Chryſoſtomus*: *Hæc tribulatio præſens eſt via vitæ, via gloriæ, via regni.* Ta prizhna nadlúga inu tèrpléjne en pot je tega shjuléjna, zhaſty inu Boſhjiga krajléu ſtva: ſa tu djàl je h'tèm Jogram JEſus: *Oportuit pati Chriſtum.* Tèrpéti je mógel Chriſtus, inu takú ú ſvojo leſtno zhaſt notèr pójti. Je mógel JEſus ſkusi kriſh, ſkusi te kriſhne ſvèjſde hódit? So mógli ty ſkusi tu: *Venite poſt me.* Hódite ſa mano: poklízani *Petrus, Andréas, Jacobus, Philippus* inu drugi takú ſkusi bridku tèrpléjnje ú Nebeſsa pójti? Sa mógli uſi ty katéri ſe ſèdáj na tem nóvim ſvejtu snájdejo is Columbuſam, námerzh: is tem zartanim JEſuſam ú Nebeſseh; velíku reú, nadlúh, teſháu preſtàt inu pretèrpéti? inu ty, O zartlívi zhlóvik! katéri ſi takú napotèrpéſhlju inu navolni h'nóſhe tega kriſha, iskasújeſh; hózhèſh brès kriſhnih ſvèjſd na ta nóvi ſvejt priti? tu, Ah! tu ſe na bo nigdàr sgódilu, tu na bóth nikóli sadúbil; kir drugiga póta ni ú Nebeſsa, kakòr zèjſta tega kriſha. Sa tu, O lub Chriſtiani! pójte ſamy ú ſe, inu tu, kar ſte od JEſuſa viga Marjiniga, Andréaviga inu drugih tèrpléjna ſhlíthali, ú ſèrzu ſpremiſlite: katéru de loſhaj ſtúrite, samèrkajte tu, inu ſkléuem.

S Jo. Chr. in Matth. cap. 4. Luc 24.

Piſhe *Valerius Maximus*: de. Kir ob enim zhaſsu *Alexander* ta velíki Macedonſki Krajl offrúvàl je ſvojm málikam te offre prèd eno velíko obilnoſtjo tega folka; tèdáj en njégou páshe priſhàl je bil ú to naſrézho, de pádel je bil njému en shivi ognjeni vógel is kadjunize na rokáu, katéri pèrſhgal je njému ne le ta rokáu, tèmúzh tudi to kósho: ja priſhàl je do meſsà te rókè: katériga ſtréſsel ni ta ſhláhtni Mladénizh od ſebe, tèmúzh tèrpel je uſè, de bi le na bil Alexandra tega Krajla reshálil, kir bil je ú tajſtiga mozhnú salublen. Tu, O Chriſtiani! uſimyte ſi k'enimu Exemplu: ſpeglajte ſe nad enim Ajdam, katéri tèrpél je is lubeſni prutje enimu zhlovéku eno tako martro is voljo, ſamú, de bi na bil ſvojga lubiga Krajla reshálil. Tu, tu samèrkajte, inu po njegóvim Exemplu ſtúryte: samèrkate, de pádel je na vaſs en shju vógel ene, ali: druge nadlúge: obzhútite eno, ali: drugo bridkuſt inu teſhávo; gléjte, ſkèrbyte, de téga molzhè noſsite inu tèrpéte is tèm Mladénizham, de tega Nebeſhkiga Krajla nareſhálite: inu slaſti, kir vidite njéga ſvoje bridku tèrpléjne Nebeſhkimu Ozhétu sa vaſs offruváti. Is nym tèdáj noſsyte ta kriſh, katériga khi obzhútite nad vami: h'

Num. 15.

Epilog.

Valer. Max. l. 2. c. 6.

tema

temu rezyte is S. Andréam: *Salve O bona Crux!* Bódi poſdráulen inu zheſhzhèn O dobri kriſh! na tè hózhem glédat, tebe hózhem is JEſuſam noſsit, tebe hózhem volnú, rad inu molzhézhe tèrpéti; katéru zhè bote ſtúrili, is vaſhiga kriſha pójdete na ta nóvi ſvejt, ú Nebeſsa is S. Andréam. Katéru ſkusi saſhuſhéjnje tega S. Apóſtola dodéli nam JESUS

A M E N.

TA CXII. PRIDIGA.

Na III. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Franciſka Xaveriuſa.

Synopſis. *Sapopádik.*

Doctor & Patronus eſt Xaverius, S. Xaverius je nas Pomozhnik,
Uixquè dici poteſt quid verius, Je tudi on nas velik Vzhenik,
Quia fecit & docuit. Dokler delal inu uzhil.

Thema.

Qui fecerit & Docuerit, hic magnus vocabitur in regno Cœlorum. *Matth. c. 5.*

Kateri ſtry, inu Vzby, tajſti bo imenuàn velik ú Nebeskim krajleſtvu. Ibidem.

Num. 1. PRou rejſsnyzhnu more ſe ſhtimáti to Nebù, de ima ſonze, luna, inu ſveſde: katériga gà reſsvetlè. Tudi ta ſemla ſhti-*Exord.* máti ſe more, kir ozirana je ona s'tulikajn 1000. lepimi roſsizami, inu ſhlahtnim Drevyam. Tudi to morje more ſe ſhtimáti: kir ima tulikajn 1000. od uſse ſhlahtne ſorte Rjib ú ſvoj globozhyni. Ves volen ſvejt pranga, inu ſhtima ſe od ſvojh ſhtirih talou ſvejtà, namerzh. s'*Americo*, *Affrico*, *Aſio*, inu s'*Europo*.

V'glihi vishi pranga, inu ſhtimà ſe *Auſtria*, ali Dunej is S.
Num. 2. *Leopoldam*, ty Franzoſi, ali Paris is S. *Ludbikam*: Nemſhka Deſhela, is S. *Bonifaciuſam*? ſpanſku krajléuſtvu is S. *Iſidoram*; ty Polaki is S. *Caſimiram*. Ali: nar vezh pak prangà, inu ſhtima ſe *India* s'donaſhnim S. *Franciſcam Xaveriuſam* is Apoſtelnam.

Inu glih raunu. Kakòr ſtemà ſe to Rimſku Meſtu; kir ima
Num. 3. inu hrani perſebi trúple teh velíkih dveh Apóſtelnou *Petra*, inu *Paula*: Compoſtèl truplu S. Apoſtelna *Jacoba*; Mayland S. *Ambroſiuſa*, Bononia S. *Dominica*; Aſſis S. *Franciſca*; Padua S. *Antona*; tok ú tudi pranga, inu ſtéma ſe *Malaca*, kir ima, inu hrani ta velik ſhàz, truplu S. *Franciſca Xaveriuſa*, ja nekàr li enu Meſtu

Ma-

Malaca, temúzh tudi uſa druſhína JEſuſhova; inu vuſs vólen ſvejt, more ſe ſtemáti inu veſséliti nad S. *Franciſcam Xaveriuſam:* Sa to, dokler on ni ſamú Patron od eniga ſamiga Meſta, ampak on je en gmajn Pomózhnik od celiga ſvejtà. Kaſhéjo inu ſprizhújejo letò, njegóvi veliki zhudéshi, inu mirákelni, de bil je *Xaverius* ſubſebnu od Bugà pognadan: de lóhku je on per Bugú uſe sadúbil, úſem tajſtim, katéri njega ſo na pomúzh klizáli po celim ſvejtú.

Sakaj pak G. Bug takú ſubſebnu je pognádal *Xaveriuſa*, urſah je bil letéga: dokler *Xaverius* bil je na ſemli en velik Shlushábnik Boshji: velike ſo bile njegóve dela inu saſhlúshejna; sa volo tega Bug V. M. je tudi njega ſlúžil veliziga na ſemli, inu tudi ú Nebéſseh. Telkajn velik je ta preſtemáni danaſhni S. *Xaverius:* de, aku jeſt donaſs bom hótel kaj govórit od njega ſvetiga shjuléjna, takú bom mógel rezhy, glih kakòr djàl je enkrat S. *Hieronymus* od S. *Demetriade* rekozh: *Si cuncta virtutibus ejus congrua dixero, adulari putabor. Si quædam ſubtraxero, ne incredibilia videantur, damnum laudibus ejus faciet verecundia, quid igitur faciam? quod implere non poſſum, negare non audeo.* Okú jeſt bi ſe donaſs poſlíſsal urednu govórit od zhednoſti inu tugenti S. Xaveriuſa, tokú bo menil nekatéri, de jeſt yſhem mvojo laſtno hvalo. Zhe pak bom kaj samóuzhal, al kar nekatéri bi teſku verjéli, tokú na bom ſveſtú hvalil S. Xaveriuſa. Kaj tedaj je meni ſtriti? to, kar jeſt namórem urednu naprej pernéſti od njega, nózhem ſe jeſt njemu odrézhi. Obſtóim tedaj, inu poterdim, de bil je S. Xaverius: *magnus*, velik nekadej na ſemli: inu je tudi *magnus*, velik ſedaj ú Nebéſseh. Obſtoim tudi inu potèrdim, de. *Doctor & Patronus eſt Xaverius, vixque poteſt dici quid verius, quia fecit, & docuit.* De S. Xaverius je naſs Pomózhnik, je bil on tudi en velik Vzhénik: dokler je delal, inu vuzhil: kaj pak je S. Xaverius delal inu vuzhil, letó bom donas ſkasal. Attendite. *Num.* 5.

Lepù je rezhi, inu ſhliſhat od eniga, kadar ſe právi, de on je, *magnus*, en uſsók, inu velik zhlovik. Sa voljo tega nobeden ni rad kratke, inu majhène poſtave; uſakatéri je li rad *magnus* uſsok, inu velik. Ali: fallè tukaj ty Ludyè. Naſtri tega zhloveka, *magnum*, velikiga: njega uſsoka poſtava; temúzh tugent, zhednoſt, therzhnuſt, inu brumnu shjuléjne. Sprizha nam letò S. Piſmu: katéru nekatériga zhloveka imenuje: *magnum*, de bil je velik; kir vener od poſtave bil je on majhen. Takú imenuje S. Piſmu eniga *Joba*, de bil je on velik ú juttavi deſheli. *Erat magnus inter orientales.* Ali: nè letò ſo li uſsoke poſtave: temuzh ſo li tugenti, inu brumniga Shjuléjna, dokler bil je *ſimplex, & rectus corde.* Brumen inu *Induſtio* *Job. 1.*

pra-

pravizhen pred Bugam. Eniga *Mardochæuſa* tudi pohváli S. Piſmu, inu pravi, de on bil je: *Magnus inter primos aulæ regis.* Velik: eden med temi pervimi ú Krajlévim dvóri Alj: ne letò sa vol viſsóke poſtáve: temúzh sa vol tugenti inu lepiga ſhjuléjna; katéru kasal je Mardochæus od ſebe. Glihi vishi právi S. piſmu tudi od *Moyſeſa*, de on bil je velik: *fuit magnus in terra Ægypti.* V'Ægyptouſki deſhéli; ali: ne sa vol njega poſtáve: temuzh sa vol veljizhzhudeshou, katére tamkej je on delal pred Krajlam Pharaönam: raunu tokú djàl je ta Angel Boſhji h'Zahariju k'Ozhetu S. Joanneſa Karſtnika: *erit magnus coram Domino.* De on bode velik pred Bugam: ali letò sa vol njega ſvetiga shjuléjna samú, inu nikar sa vol viſsóke poſtáve.

Tudi ta ſerzhnuſt, inu imenitna délla ſtúre, de en zhlovik bode imenuvàn *magnus*, en velik inu imenitin zhlovik, sa volo tega en Krajl *Alexander*, bil je imenuvàn od uſsih Ludy *magnus*: velik, dokler bil je on en sherzhàn Vojſhàk; inu je bil premágal Krajle inu Firſhte: tajſtim prezh uſel meſtà, inu deſhéle, de ſi lih ſizèr právi od njega: *Corpore parvus erat.* De bil je on majhine poſtáve, njega imenitne délla ſturile ſo, de bil je klizàn, *Alexander Magnus*, ta veliki Krajl *Alexander*. Sa voló letéga ta Rimſki Cæſsar *Alexander Severus*, ni ſe puſtil imenuvàti *magnus*, veliki; kakòr ſizèr ty Rimſki Purgarji ſo otli iméti, inu ijm je odgovóril rekózh: *Quid enim jam magni feci:* kaj ſim jeſt ureden tega iména? kaj ſim jeſt ſtúril ſi imenítniga, de bi jeſt nóſsil to imè *magnus:* ta veliki *Alexander Severus*? ni tedaj otel tega iména, inu je djàl: *magnum magnæ decent.* Katéri hózhe to imè noſsiti, treba je, de on poprej imenítne velike délla dopernéſse.

Kar djàl je Cæſsar Severus od ſam ſebe: letò rezhy morem jeſt tudi od *Alexandra* Krajla Macedonſkiga: *Quid enim magni fecit.* Kaj imenítniga je on ſtúril? de on konzhàl je veliku Ludy na ſemli; letò ni kaj ſubſebniga veliku, sakàj tudi vouzjè, tygri, lévi Ludy tergàjo, inu kolejo na ſemli. De on je nekatérú meſtu poſsúl, inu k'nezhemer ſtúril; letò tudi ta potrès ſtury inu premôre. De *Alexander* pozháſtil je nekatéru polè, inu vinograd: inu perprávil je te Ludy ú boſhtvú, inu ú ſhróshino; letò tudi ta tozha ſtury, inu premôre, inu tokú ſiher rezhem: *quid enim magni fecit?* kaj je on tedaj imenitniga ſturil? kir klizàl ſe je on *magnus*. *Alexander* ta veliki na ſemli. Pazh pak ta danathni *S. Franciſcus Xaverius*, ſe more prou rejſsnyzhnu rezhy: *Magnus.* De on je en velik inu imenítin Svetnik Boſhji; dokler on je prou rèjſsnyzhnu ſturil velike, imenítne délla na ſemli: kir on je ſpreobernil telkajn 1000 Najovjèr-

Eſter. 2

Eccl. 11.

Luc. 1.

Num. 6.

Num. 7.

vjèrnikou h'práví vièri, inu napelal tajſte k'vezhnimu lebnu. On je dal ſupet tem bounim to ſravje; ta pogled tem ſlepim; tim mèrtvim to shjuléjne. Tu ſo ſa rejſs velikaj, imenítna dela, nezh taziga ni ſlúril *Alexander*, ſa voljo tega ne on: ampak S. *Xaverius* prou rejſsnyzhnu je *Magnus*, velik inu zhaſtitlou na ſemli. *Qui autem fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur.*

Katéri miſsli uſsoku ſidat, en tak more poprej Globoku kopát, inu en terden Fundament ſtryti. Glih raunu takú: katéri ſhely pred Bugam, inu pred Ludmy velik biti; en tak ſtry poprej en terden, globòk Fundament te poniſhnoſti. Kakòr od letéga govóry S. Ozha *Auguſtinus*. *Magnus eſſe vis, à minimo incipe. Cogitas magnam fabricam conſtruere celſitudinis! de Fundamento priùs cogita humilitatis.* Sheliſh ty velyk poſtàti; taku poprej ratej ta nar majnſhi. Miſhliſh ki ty tvoje shjuléjne uſsoku pousdignit, inu velyke zhednoſti ſadobiti? Ah taku gledaj narpoprej, de ty poſtaviſh dober Grund te pohleuſhine. Taku ſturil je S. *Xaverius*. Kir miſslil je on pouſdignit ſvoje shjuléjne k'velykim tugentami, je on nar poprej ſe podviſal, de ſe je globoku podkopal ú ty pohleuſhini. Sakàj. De ſi lih bil je *Xaverius* en od Papesha poſlani Miſſionarius inu en brumen Bogabojezhi perjatel Chriſtuſhou; de ſi lih bil je on ziſtiga Shjuléjna, kakòr ena bela lilia: inu nadouſhen, kakòr en Angelz; de ſi lih *Xaverius* pravil je perhudne rezhy, kakòr en Prerok: inu pridiguval s'gorezhim ajffram, kakòr en drugi Apoſtel de ſi lih *Xaverius* bil je ena ſvetla luzh tem najovjèrnim: ena arznya tem bounim: inu en troſht uſim reunim: vener *Xaverius* je uſselej miſslil, inu tudi djal od ſam ſebe, de on je ta nar vezhi Greſhnik na ſemli. Ah kakú globoku ſkopal je bil *Xaverius* grund te pohleuſhine! ſa volo tega bil je potler gori iſidal taku viſoku ſvoje ſvetu shjuléjne. Bil je *Xaverius* majhin ſam ſebi, ali: raunu ſa voljo tega bil je: *magnus*. Velyk pred Bugam, inu kàr vezh ponishal je ſam ſebe *Xaverius*: ſtem vezh ga je povihſhal Bug V. M. s' lepimi tugenti, inu mirakelni. *Num. 6r*

Leſsemkáj rajma ſe unu upráſhajne, katéru byli ſo enkrat naprej perneſsli ty vúzheni Athenienſarij, rekozh: *quid eſt minimum, & ſimul maximum.* Kaj je tajſtu, kar je to nar majnſhi, inu tudi raueno to nar vehſhi? odgovóriali ſo na vezh ſort na tò ty Philoſophi, eui ſo djáli, de lero: *minimum, & maximum*, je to zhloveſhku okù; katéru, de ſi lih majhenu je ſamu na ſebi: vener vidi velyke rezhy: ſonze, ſveſde, ja zelu Nebù, drugi ſo minilli, de. Letò *maximum, & minimum*, je ta zhloveſhki vùm, ali pamet. Sakaj leta je majhena ſama naſebi, ſapopáde, inu ſposna uſokuſt teh Nebèſs, *Num. 6r*

inu globozhino te ſemle, inu morjà: inu uſe druge rezhy. Nekatéri ſo dershali ſa tó: *minimum, & maximum:* to zhlovelhku ſerzè, ſakaj letó: de ſi lih je majhinu, namóre naſytit veſs vollen ſvejt. Enu taku ſerzè je jemel *Alexander magnus*; katéri, de ſi lih perpravil je bil, ſkoraj ves ſvejt pot ſebe: venèr njemu ſhe ni blu ſadoſti, inu sa voljo letéga, kir ſhliſhal je bil on enkrat, de je v' een drugi ſvèjt na ſemli, ſe je on milu jokou, kir ni mogel on tajſtiga pod ſe perprávit, is katériga uſame ſe doli, de to ſerzè zhlovéſhku je majhenu, inu tudi naisrezhenu veliku.

Num. 10. NN. Vſi leti *Philoſophi* dali ſo pametne odgovóre, ali: vener zhe perpuſhénu je meni tudi mvoj odgóvor dati? taku porezhem, de nekar to zhlovéſhku okù, nekar ſerzè, nekar ta pamet je: *minimum & maximum.* Ta nar mainshi, inu vekſhi, temuzh tajſtu je danaſhni S. *Xaverius*, *minimus* ta nar mainſhi bil je *Xaverius* ſam ú ſebi, ſakaj, aku lih *Xaverius* bil je veliku preſtimàn od Krajlou inu Firſhtou; ja od ſamiga Bogà, inu uſsih Angelzou; venèr ſam ſebi bil je tulkajn majhen; de on nekar li ſtemàl ſe je sa tega nar vezhiga grèjſhnika; temúzh tudi kasal je on ú djájno ſvojo veliko poniſhnoſt, doli ſe uſame letó, kir kiezhéozh piſsal je on S. Ignatiuſu ſvojmu Generalu. Ali ni li letò: *minimus.* Ta nar majnſhi ſam ú ſebi? ali letà, katéri bil je ſam ú ſebi ta nar majnſhi, pred Bugam bil je *maximus*, ta nar vezhi. Sakaj G. Bug, katéri *humilia reſpicit*, gleda na te pohleune; letà ga je poſebnu velikiga ſturil; kir dàl mu je gnado, de bil je *Xaverius* doſtikrat samáknen na viſókuſt pouſdignjen, inu veſs gorezh ú lubésni Boſhji. Katéra gnada ſe mu je poſebnu vezhkrat pod S. Maſho pergodilla; ni li tedaj rèjſnyzhnu bil *Xaverius*, *maximus & minimus*, ta nar vezhi, inu tudi ta nar majnſhi ſkupaj.

Num. 11. Kaj ozhem rezhi od njega poterpeshlivoſti? Ah kaj sa ene teshave je on ú Indji preſtàl 10. zelih léjt! pregajnáli ſo njega naisrezhenu y hudobni Penzje, to je ty Fajnteh Malykou; katére vezhkrat *Xaverius* je h'ſhpótu ſturil inu premágal, kadàr s'nymi je on od vjèrne pogóvor derſhàl, kar ſo mogli, to ſo ony njemu ſuper ſturyli, nimèr je on mogel kaj od njeh terpéti, inu letò uſse volnú, inu poterpeshlivu; ja uſe je terpèl on s'veſséljam ſa ſvojga Chriſtusha, inu djàl: *ampliùs Domine ampliùs.* She vezh, mvoj Goſpúd, ſhe uſelej vezh shelim ſa tebe terpèti! telkajn shelàn je bil on po terpléjnu, de djàl je on, inu proſsil: *Domine, non aufferas à me hanc crucem, niſi dederis majorem.* Mvoj Bug, inu mvoj Goſpud! letó tebe jeſt proſsim, de, kadàr hoſh ty uſsel en kriſh od mene, de, ti sdajzu meni poſhléſh eniga druſiga shè vezhiga. Ni li bila letà e-

na

na naisrezhena potèrpeſhlivoſt? kej ozhimo ſedaj eno tako jeſkáti? kokú ſe sadèrſhimo mi, kadàr G. Bug poſhla nam kako teſhávo, ali kriſh? pravimo li tudi my, kakòr en *Xaverius*: *ampliùs Domine, ampliùs.* She vezh O Goſpúd, ſhe vezh? Ah tesku ſo uſsijáni letaki! ſkorej uſsi ſmo kmalu navólni, hudóbni, inu jésni, kakòr hitru nam Bug poſhla kak kriſh, ali teſhávo.

Kaj porezhem od te velike zhiſtóſti, katéro dèrſhal je *Xaverius* na duſhi, inu na ſvojm teleſsu? kokú zhiſt bil je *Xaverius*; inu preſhtímal je on to zhiſtoſt inu diviſhtvu, morémo doli uſéti is tega, kar pergodilu ſe je bilu njému ob enim zhaſsu po nózhi. Jemèl je *Xaverius* ob enim zhaſsu ene naſpodóbne ſanjè, letem fantaſijam ſe je *Xaverius* ú ſpajnu tokú mozhnù super poſtávil, inu tokú mozhnù ſe je tajſtim bránil, de od velike muje, is vuſt, inu s'noſsa mu je ta kry vnkej ſhimiéla, nù: zhe *Xaverius* poſliſsál ſe je tokú múzhnu ú ſpájnu to zhiſtoſt, inu ſvoje Diviſhtvu obderſháti: kaj ſturil je neki on; inu kokú ſtrital ſe je on zhes uſse naſpodobne fantaſsije, kir on ni ſpal inu ſam ſebi ú prizho bil: lóhku ſe more letó domislit en ſledni zhlovik, ah kulikukrat gajſhlal ſe je on nauſmiénu do korvy! kaj sa ene vojſtre póſte je on nakládal ſam ſebi: kir ú zhaſse dua, ali trv dny nezh ni on pokúſsil, inu letó uſse h'temu konzu, de bi ohránil ſvoje zhiſtu diviſhtvu. Tukej ſe ſpregléjte vy ta mladi Folk, deklizhi, inu fantji, en *Xaverius*, en tak S. Moóſh: en Angelzh ú zhloveſkim shivótu je tokú ojſtru dèrſhal ſvoje trúplu, de bi tajſtu zhiſtu oſtálu; kokú ozhéte vi zhiſte, ali zhiſti oſtáti: vaſhe diviſhtvu obdèrſháti, kir ſte udáni pyazham, pleſsájnu, inu vaſsuvájnu? Ah letò ne mogózhe! bi mogli li Angelzi biti, bres meſsa inu kèrvy; k'enimu zhiſtimu shjuléjnu je potréba pred perloſhnóſtjo ſe varúvati inu beſsháti; ſvoje pozhutke nekàr ſbersdáti, inu naſh shivot na nobeno viſho zartláti, katéri letè ſhtúke derſhy, ah! en tak s'Boſhjo pomozhjo more zhiſtu shivéti, inu ſvoje diviſhtvu obdèrſháti. Sakaj, kakòr pravjo ty *Theologi*: *Facienti, quantum in ſe eſt, Deus non negat gratiam.* Kadàr en zhlovik ſtry tó ſvoje, enimu takimu G. Bug na odpóve ſvojo pomúzh, inu gnado. Ali. *Num.* 12.

Povèrnimo ſe ſupet k'S. *Xaveriuſu*, inu ſpreglejmo njega gorézho lubésen pruti G. Bogú, inu tudi pruti ſvojmu raun bliſhnimu, letò ſaſtopiti poſhlúſhajte, kokú je ú zhaſsi sdihuvàl ta ú Buga salúbleni S. Ozha *Anſelmus* rekózh *Affer à me Domine, ſi velis ſubſtantiam, manus, pedes, oculos; ſolùm relinque cor, quo te diligam; hoc enim ſolo tibi placebo.* Ah mvoj Bug! je sdihuval ú zhaſsi *Anſelmus*: inu glih tokú tudi S. *Xaverius*: zhe ti ozhelh inu tebi tokú dopàde, *Num.* 13. *S. Anſel. med. c. 3*

tokú rad ſe ozhem uſséga ferbégat; roke, nogè, ozhy, inu veſs shivot rad ozhem sgubiti: ſamú ſerzè nej meni oſtáne, de bom tebe mogel perſerzhnu lubiti inu tebi dopásti; kokú pak lubil je *Xaverius* ſvojga raun bliſhniga, ſprizhat nam morejo letò Spitáli, ú katérih ſtregèl je on tym bounim ú tajſtih, med drugimi bil je en reven gobaſt zhlóvik, inu je telkajn groſ.u d:shàl, de, kir njega li pogledal je *Xaverius*, tokú ga je oblhlà ta groſsa Kaj je ſturil *Xaverius*? de bi on ſebe inu ſvojo natúro premágal, inu ſvojo veliko lubesen skásal, sazhèl je on temu reuniku ſtrézhi? njega zhiſtit inu prati: ja zelù is ſvojm jesikam njega merdlive rane liſáti. Ah! naisrezhena lubésen, *sa vol te velike tugenti*, je potler G. Bug pognádal *Xaveriuſa*, de njemu naprej ſe ni vezh graushálu ſtrezhi kakimu gobóvimu zhlovéku. Zke pak *Xaverius* skusal je tako lubésan temu truplu ſvojga raun bliſhniga, moremo lohku ikleniti, kaj ſturil je sa njeh dúlhe, odreſhénes'kervjo Chriſtuſhavo, moremo právim lohkú ſposnáti, kokú podvisàl ſe je on te Najovjèrnike ſpreobèrniti, inu na pravi put tega Iſvelizhajna p.rpeláti. Sam Rimſki Papeſh *Urbanus* VIII. dal mu je to hvalo: *Multa centena hominum milia, qui in tenebris, & in regione umbræ mortis ambulabant, ad cognitionem veræ lucis perduxit.* Tu je: nekatére ſtu taushent Ludy, katérishiveli ſo pres prave vjère, perpelal je *Xaverius* h'sposnájnu Boga uſsigamogózhniga.

Num. 14. Inu toni nobenu zhudu, de ſpreobernil je *Xaverius* tulikajn 100. tauſent najovernikóu h'pravi vjeri. Sakaj njegova ſhtima bila ſe je resglaſsíla po uſih Meſtih, inu po uſih deſhélah tega ſpudniga ſvejtà: *Sexaginta ſex ampliſſima Japoniæ Regna peragravit.* Pravi od njega en ſadajnazhaſsni Vzhenik de *Xaverius* prehodil je 66. ſherokih krajleuſtvu: inu je napelal ú tajſte to pravo vjero, inu ſposnajne Bogà V.M. Ah pazh ſpodobnu morem rezhi is enim Davidam od S. *Xaveriuſa*: *exultavit, ut gigas ad currendam viam!* de on ſkakat je mogel, kakòr en Riſs, kir on toku ú kradkim zhaſsu prehodil je tulkajn krajleuſtvu: inu po tajſtih ſpreobernil tulkajn 100. tauſent nejovjèrniga folka. Ali nobenu zhudu, de *Xaverius* tulkajn 1000. toku hitru ſpreobernel je h'pravi vjere. Od njega ſe more tudi rezhi: *nunquam ſic locutus eſt homo, ſicut hic homo.* Nigdàr ſhe ni en zhlovik taku pridiguval, inu uzhil ú naſhih Deſhelah, kakòr pridiguje, inu uzhi naſh S. *Xaverius*. So obſtáli, inu djalli ty najovjèrni Indianary. Tudi ſprizhuje od njega ta Rimſhki Brevìr: De doſtikrat pridiguval je *Xaverius* k' vezh ſorte folkam; inu vener uſi ſo njega ſaſtopilli. Sa voljo tega, kir oni ſo vidili tak velik zhudeſh, radi ſo ſe potler oni h'kerſhanſki Vjeri preobernili.

Engel grave in feſto S. Xav.

Pſal. 18.

Joan. 7.

En

En ſizèr ſtari pergovòr je: kopat, ali pratì ſamurza je ena prasna muja. Sakaj nobeden ga nemore is zherniga, beliga ſtryti. *S. Xaverius* je vener letò premogel is gnado S. Kerſta. V'enim ſamim dnevu, ú tem Meſti Fravankar karſtel je *Xaverius* 10000. Samurzou, kir ſe je bil tulkajn utrudil, de kumej je mogel vezh rokè inu jeſika geniti. *Summa*, katére uſe je on karſtel, ſtry: 1200000. ushe lete zherne poprej, ſkusi gnado S. Karſta opral je *Xaverius* od pregrehe, inu pred Bugam belle ſturil. Kej ſte ſhlíſhali kaj taziga od drugih Svetnikou? *Num.* 15.

Piſhe *S. Matthæus* na 8. Poſtavi, de kir *Chriſtus* bil je enkrat, inu njegovi Jogri na muryo, je bila uſtala ena navárna fortuna. Ty valóvi otrli ſo potopiti to Barko. Sa voljo tega klizhàli ſo h' Chriſtushu njega Jogri: *Domine, ſalva nos, perimus.* Goſpud, pomagaj nam; ſizèr ſe bomo potopili, inu pole: Chriſtus ſapovedal je temu murju. *Et facta eſt tranquilitas.* Inu ta fortuna je ſdajzu potihnila. Kir pak samèrkali ſo ta zhudesh ty drugi Ludjè: rekli ſo mej ſabo: *qualis eſt hic? quia venti, & mare obediunt ei.* Kaj tu more s'en zhuden, inu mogozhen zhlovik biti, kir njemu pokorni ſo morje, inu vejtrovi. Ali: kaj ſe je blu potreba zhudit, de pokorni ſo bili Chriſtushu morje, inu ty vejtri? je li ki enu zhudu, kadar pokorna je ta ſtvar ſvojmu ſtvarniku? zelu nekàr. To pazh ſe jeſt zhudim, de temu donaſhnimu S. Xaveriuſu, nekar li veter, inu morje, temúzh tudi uſsi *elementi* bli ſo njemu pokorni. Sprizhuje nam to jemenitnu Meſtu *Malaka*, ſtiſkano ſto mèrtvaſko kugo, de bil je pokoren S. Xaveriuſu ta left: sakaj, kakòr hitru ſo bli perneſsli tukaj to ſvejtu truplu S. Xaveriuſa, perte prizhi poſtàl je ſupet ſrou ta left, inu potihnyla je ta kuga. Ta grosni element tegà ognya je tudi pokorſheno ſkasal S. Xaveriuſu; sakaj kadar on je li ta ſveti kriſh zhes njega ſturil, toku ſdaj u je on pogaſsnil, glihi vishi ta voda bila je tudi njemu pokorna. Vidilu ſe je letò ta zhas, kir *Xaverius* ſhul je zhes to uſsoku morje ú *Chino*. V'ty Barki, ú katé i pelal ſe je *Xaverius*, blu je tudi ſhe 500. druſih Ludy. Letem s'zhaſam ſmankala je ta voda, inu niſso jemelli kaj pyti. Ta zhàs ſapovè *Xaverius* shkaffe, inu zhebrè napouniti s' murjam: to je, s'to ſlano vodò. Xaverius je tajſto ſhegnal. Inu pole: ſdajzu je tajſta ſladka poſtala. Inu kar ſhe vezh, toku od te ſhegnane vode, veliku bounikou ſo tu ſravje ſadobili, kadar ſo od te Vode pyli. Zelu ta ſemla je njemu tudi pokorna billa, ſe je ona mogla gori odpirat, inu letè mertve pod ſemlò pokopáne ſupet shive naſáj dati, kader S. *Xaverius* letò je ſapovédal. Sakaj, kakòr bere ſe od njega, toku *S. Xaverius* 50. mertveh je ſupet h'shjuléjnu *Matth.* 8.

obúdil, tu ſe vidi, kaj s'en velik inu preſtemáni periatel Boſhji bil je *Xaverius*; kir on delal je take velike zhudeſhe. Vidi ſe, pravim, kaj sa en velik Pomózhnik je on bil uſsem tajſtim, katéri njega klizali ſo na pomúzh, sa voljo tega prou djàl ſim od njega: *Doctor & Patronus eſt Xaverius, vixquè dici poteſt quid verius, quia fecit & docuit.* S. Xaverius &c.

Synop.

Od teh velikih mirakelnou, katére delal je, inu jih dela ſhe uſselej s'meram S. *Xaverius*, rad bi jeſt kaj donaſs naprej pernéſsil: ali bojm ſe, de bi ſe tudi meni nàpermérilu to, kar ſe je enkrat permérilu ſtatve Homera Poëta *Homerus* popiſsal je bil na eno ſtatuò vojſke, inu lepe dela tega imenítniga Vojſháka *Achiles* s'iménam. Kir pak perſhel je bil Alexander Krajl pred to ſtatuò, pole: sazhéla ſe je ona ta zhaſs kervávu potyti, sausèl ſe je zhes to Krajl *Alexander*, inu je upráſhal, kaj to poméni: nekatéri diali ſo k'njemu njega *Philoſophi. Homerus* popiſsal je Achilis vojſke, ali: kadàr on ni mogel popiſſat tvoje velike vojſke, takú on je kervávi put potyl, kakòr da ta ſtatva od tega nasnajne, raunu tokú sdy ſe meni, bi ſe s'mano godilu: kadar jeſt bi donaſs hótel naprej pernéſti uſe mirakelne, inu zhudesha, katére ſturil je S. *Xaverius*: sa voljo tega rajſhi molzhim, inu hozhem ſamú ſpomin ſturiti, katéri je ta nàr vezh med zhudeshi, katére ſturil je S. *Xaverius*. Letò saſtopyti poſhlúſhajte, kar djàl je enkrat S. *Gregor* Papeſh. *Majus eſt miraculum prædicationis verbo: vel orationis ſilentio peccatorem convertere, quàm mortuum ſuſcitare.* Veliku vezhi zhudesh inu mirakel je, ſkusi beſsédo Boſhjo; ali pak ſkusi molitou eniga grèjſhnika h'pobulſhájnu ſpreoberniti: kakòr pak te mèrtve h'shjuléjnu ſupet obudyti. Nù: zhe tedaj vezhi mirakel je ſpreoberniti eniga grèjſhnika, kakòr pak obudyti eniga mèrtviga: ah takú tedaj ta nar vezhi mirakel inu zhudesh bil je S. Xaveriuſa, kir on, nekar eniga, ampak vezh, kakòr en million Najovjèrnih inu terdauratnih grejſhnikou ſpreobernil je h'právi vjèri Chriſtushavi. Ah; prou tedaj, inu reſnizhnu je, de S. *Xaverius* bil je: *magnus*, en velik periatel Chriſtushou na ſemli, inu je tudi *magnus*, en velik, inu mogózhen Patron, ali Pomózhnik ſedaj ú Nebéſsih.

Num. 17.

S. Greg. 4. dial. 1.

Inu raunu sa voljo tega, dokler on je en ſubſebni Pomózhnik ú Nebéſsih, premóre on sadóbyti velike, inu ſubſebne gnade uſsim tajſtim, katéri njega klizhejo na pumozh: ali kaj je tajſta sa ena gnada? Ah Chriſtiani mvoji! leta je naisrezhenu velika, to je: ena ſhrezhna ſmèrt inu en ſhrezhni lózhik, katériga sproſsi per Bugú S. *Xaverius*, tajſtim, katéri njemu ſo andohtlivi na ſemli, inu de je temu tokú, poſhluſhajte eno hiſtorio od letéga. Piſhe *Dani-*

Num. 28.

el

el Bartholus, de bil je en guiſhen Goſpúd, s'iménam *Vellius*; ka- *Daniel. Bartho.*
téri bil je periatel S. Xaveriuſa. K'letému Goſpudu perſhel je bil
enkrat *Xaverius*, inu djàl je k'njemu, de on rad bi pomágal eni de-
kelze h'sakonſkimu ſtanu, kebi jemèl njè kaj dati sa dóto; sa voljo
tega proſsil je on njega, de bi on njè, kakòr en premóſhen Goſpúd
k'eni almoshni dal tajſto. *Vellius* na te beſséde da Xaveriuſu kluzh
od ſkrine, inu pravi: pole, pójdi k'mvoji ſkrini, tam notraj ne-
ſi el bodeſh veliku 1000 rudezhih ſlatou; uſemi, kar imaſh potré-
ba. *Xaverius* ſe sahvali grè, odprè to ſkrino, inu uſame 300. ru-
dezhih ſlatou, dal je tajſte te dekelze, inu tokú poſtávil je njò ú
eno dobro partijo, drugi dan grè gledat *Vellius* ú ſkrino, kaj, ali
kuliku uſel je vuen denárjou *Xaverius*, inu kir prerajtal je on de-
nárje, samèrkal je, de nezh namanka, menel je tedaj *Vellius*, de
Xaverius ni shelil denarje; ampak de on li ſkuſhal je njega: kir pak
saſtopil je on, de *Xaverius* sa reſs uſsèl je 300. rudezhih ſlatou,
inu de G. Bug povèrnil je njemu tajſte sa vol njega dobrúte, bil je
on veſsel, inu je Bogà sahvalil: na to djàl je k'njemu *Xaverius* te
beſséde. Pole: mvoj Velli, sa vol tvoje dobrúte G. Bug bode tebe
pognádal, de ti bodeſh imèl enu ſnaminje, kadàr bo perſhel tvoj
zhaſs te ſmèrti, de boſh ſe mógel perpráviť k'eni ſhrezhni rájshi.
Bug otel, je ſdihnil *Vellius* inu djàl: kakú bom jeſt samèrkal tajſtu
ſnaminje? kadàr tebi ſe bo to vinu grenkù inu nasnashnu sdelu, ta
zhaſs te ti perpráví h'ſmèrti, je odgovóril *Xaverius*. Zhes neka-
tére léjta, kir bil je enkrat *Vellius* ú enih goſtjéh, inu hótel je pyti
en glash vina, sdelu ſe je njemu tajſtu grenkù kakòr shouz, inu
uſse nasnashnu, proſsil je on sa voljo tega drugu, treku vinu; ali
uſse je blu nasnashnu; ta zhas ſpomnil ſe je, kar djàl je k'njemu
Xaverius, povè letò tudi tym drugim, inu potler je ſhàl: ſe je
perpráviľ h'ſmèrti: prejèl S. Sacramente, ſe je poloshu ú to trú-
go, inu dal je ſhrezhnu gori ſvojo dúſho. Ah pazh ſedaj reſnizh-
nu rezhem. *Doctor & Patronus eſt Xaverius, vixquè dici poteſt quid* *Synopſis*
verius, quia fecit & docuit. S. Xaverius je naſh Pomózhnik, je tudi
naſh velik Vzhenik, dokler je delal inu vuzhil.

NN. Shelimo tudi mi enkrat ſadobiti, inu ſtriti eno tako *Num.*
ſhrezhno ſmèrt, ah hodimo andóhtlivi temu velikimu Pomózhni- 19.
ku, inu periatelu Boſtjimu h'S. Xaveriuſu! zhe bomo njega ſpo- *Concluſ.*
dóbnu inu urednu zhaſtyli, takú ſe bomo troſhtali, de tudi nam
bode per G. Bogú ſproſsil uſse potrebne gnade ſedaj na ſem-
li; inu potler pak h'sadnimu en ſhrezhen konez:
eno ſhrezhno ſmèrt, inu ta vezhni leben,
A M E N.

TA

TA CXIII. PRIDIGA.

Na IIII. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Barbaræ Divize, inu Martyrnize.

Synopſis.

Qui colit Barbaram ut Patronam,
Cæleſtem hic habebit annonam,
In extremis poſitus.

Sapopádik.

Kdur S. Barbaro zhaſty uſaki
Dan, inu nuzh, ta bo prejel
Nebeſhko ſhpiſo, nu muzh
(na njegovo sadnjo urro.

Thema.

Ornaverunt lampades ſuas. *Matth.* 25.
One ſo oziralc ſvoje lampize. Ibidem.

Num 1. Exordi. Xenoph. VElíko lubéſen ſta imella Krajl Tigránes, inu njegova Krajliza; lubila ſta ſe mej ſabo od ſerza. Kakòr ſe ſposna is tega, kar ſe od nyh bere: Krajl Tigránes, inu ta Perſianſke Krajl Cyrus ſta enkrat eno teſhko vojſko pellala, Cyrus premagal je bil Tigrána; uſel mu je bil njegou Krajleſtvu: Tigrána pak, inu njegovo Krajlizo ſturil je h'jetnikam, Cyrus je lepu derſhal, ſvoje krajleve jetnike; inu tajſte vezhkrat h'ſvoj kralevi misi povabil. Per tajſte upraſhal je enkrat Cyrus Tigrána: kaj bi on dal sa odreſhejne ſvoje vjete Krajlize! na to je Tigránes ſdihnil, inu rèkal: Celo mvoje krajleſtvo, kadar bi ſhe mvoje billu, bi jeſt rad hotil sa odreſhejne mvoje Krajlize dati: h'temu pérdam mvojo kry inu shjuléjne.

Cyrus, kir saſhliſhal je te beſseda: inu je vidil to veliko lubesen Krajla Tigrána pruti ſvoj Krajlizi, je tajſta njemu telkajn dopadla, de je on te dve kraleve perſone ſdajze na fray noge poſtavil, inu nym ſupet to ſgublenu krajleſtvu povernil, kadar ſta ſe ſhe ſupet ú ſvojm krajleſtvu ſneſhla, taku upraſhal je Tigránes ſvojo Krajlizo; koku je njè dopadil Krajl Cyrus! ni rejſs? De on je uſse zhaſti, inu hvale ureden! dokler on je nama ta leben ſhenkal, inu tu krajleſtvu povernil, meni zelu ni dopadil (je pametno odgovórila ta Krajliza) ampak mvojga ſerza, inu lubesen je billa uſelej ſtanovítna pruti tebi O Krajl? katéri ſe hotil mene s'tvojo kervjo, inu shjuléjnam rejshiti. Tukaj vidite: kaj sa ena velika lubeſen je billa mej tem Krajlam, inu Krajlizo.

Num. 2. Alé veliku vekſhi lubeſen nàm donaſs naprej poſtavi S.M.C.Cerkou ene nevejſte pruti ſvojmiu Sheninu, inu tega Shenina prute ſvoj nevejſti. Kdu pak je ta Shenin, inu kdu ta nevejſta? ta shenin je Chriſtus JESUS, inu ta nevejſta je danaſhna Diviza, inu Martyrniza S. Barbara. Leta dva ni ſta ſamu s'beſsedo, pazh pak ú djajnu pokasala to lubèſen eden prutje temu drugimu: dokler is lubes-

besni ſta eden sa tega druſiga ſvojo kry prelila, inu ſvoj leben poſtavila, sakaj kakòr Chriſtus sa S. Barbaro, inu sa uſe Ludy je ſvojo kry prelil, tak tudi Barbara sa Chriſtuſha ſvojga Shenina, inu sa njegovo vjero je kry prelila, inu umèrla. Ah pazh ena gorezha, inu is lubesnjo Boſhyo ozirana lampiza je bila S. Barbara! sa tega vola rejſsnizhnu rezhi morem: *Ornaverunt Lampades ſuas.* Ali kakòr S. Barbara zirala je ſvojo Lampizo is tugentè, inu ſvojo sa Chriſtusha prelito kervjo: taku ziral je Chriſtus ſvojo nevejſto is ſubſenimi gnadami, inu darmy. Mej katérimi je tudi ena, de S. Barbara je ena mogozhna, inu ſubſebna Patrona inu Pomozhniza na to puſlednjo urro. Sa tu, *qui colit Barbaram, ut Patronam, cœleſtem hic habebit annonam, in extremis poſitus.* Kadur zhaſti S. Barbaro uſaki dan, inu nuzh, ta bo prejel Nebeſhko ſhpisho, inu pomuzh, na njegovo sadno Urro. Katériga to rejſsnizo saſhlíſhat. Bodo perprauleni. *Theme*

Zhudnu je tu, kar *Albertus Magnus* od tega jejza piſhe: namerzh, de, kadar tu jejze ſe zhiſtu ſtrebe, inu ſprasne: inu potem napolne, ſe is to jutrajno roſsò: inu poſtave ſe prutje ſonzu, taku ſe tu jejze pozhaſsu bode gori ú lufft od ſonznih ſarkau uſdigneno. A. A. enu takú jejze, more ſe rezhi: de bila je S. Barbara ta danaſhna S. Diviza, inu Martyrniza, ona rojena je bila ú temu Meſtu *Nicomedia*, njè Ozha *Dioſcorus* s'imenam je bil ſhlahtniga ſtanu; ali ſvoje vjere en hudoben najovjèrnik, tu jejze pak ſprasnil je bil ta imenitni *Origines* od uſe navjerc, inu je bil Barbaro S. roſso prave Catholiſhke vjére napolnil, inu dokler Barbara je bila polna te Nebeſhke roſsé, sa to je bila od Chriſtusha ſonza te pravize telkajn na viſokuſt pouſdignena, de ona sazhèla je úſe poſvetnu veſselje, naſpodobne ſpaſse, inu luſhte sanizhuvati, inu ſe je uſim fliſsam podvisala, de bi mogla ſvojo lampizo ozirat, inu ú tajſto ogyn Boſhje lubésni ushgati, tar taku ſvojga Nebeſhkiga Shenina iskáti, inu njemu s'gorezho lampizo na proti pojti. *Acci-* *Num. 8. Indultio* *Mat. 20*
pientes lampades ſuas exjerunt obviam Sponſo.

Ali S. Barbare ſe je tu pergodilu, kar ſe je pergodilu billu tajſte salubleni Nevéjſte; od lete prizha S. Piſmu, de kadàr tajſta je ſvojga Nebeſhkiga Shenina iſkála; ſe je njè ena naſrezha pergodila, kakòr ſama ſposna rekózh: *Invenerunt me vigiles civitatis, & percuſſerunt, & vulneraverunt me.* Varihi ſo me neshli, katéri po meſtu hodjo, katéri ſo me byli, inu ranyili. Kdu pak ſo bili ti varihi, katéri to nadolſhno Nevéjſto ſo toku neuſmilenu byli: na to odgovóry ta uzhéni Theodoretus: *Per cuſtodes civitatum deſignantur Tyranni, à quibus Eccleſia ſe dicit percuſſam, & vulneratam in mar-* *Num 4.* *Cant. 5.* *Theodo. in cap. 2 Cant.*

tyribus. Skusi ta varihe teh méſt ſaſtópjo ſe ti tyranni, zhes te ſe tolhi S. C. Cèrkou, deſo njò byſi, inu ranili, dokler ſo martrali te S. Martyrnike S. C. Cerkve.

Num.5. En tak hudóben Tyran je bil leſtni Ozha S. Barbare, leta kir vidil je ſvojo h'zhèr is eno naisrezhéno lepóto obdáno; je njò sapèrl ú en turn, ú katérimu ſta dua okna bila: Barbara pak je puſtila ſhe to tretje oknu ſturiti, urshoh je hotel tega ſnate njè Ozha Dioſcorus, kir je on bil saſtópil de Barbara je tu ſturila h'ſpominu, inu zhaſty S. Troyze, inu de ona je ena Chriſtiana, ſe je zhes njò ſylnu reſsèrdil, ta Diviza pak, de bi ſe temu grosnimu ſerdu umèkniti mógla, ſe je ú beh podála, ali Dioſcorus ie njè sa petáme tekel; Barbara je pertékla k'eni ſkáli, inu kadàr Ozha je ſhe menil Barbaro is ſvojmi groſsnimi rokámi ſgrabet, ſe je ta terda ſkala, O zhudu preveliku? respozhila inu odpèrla, de Barbara je notri ſtopila, inu ſdajze po tem ſe je ta ſkala ſupet ſklenila, ſapèrla, inu Barbaro ſkrila. Vidil je ta veliki zhudeth Dioſcorus, ali is tega nezh ni bulſhi, inu krótkejſhe grátal, ampak, kir njemu od dueh Paſtirjou je povedánu bilu, de more ſe v'ſkalo pojte, thàl je ú to ſkalo, je to jagne Barbaro koker en vouk ſgrábil, unkej ſlekel, tajſto h' Martinianu k'enimu grosnimu Tyrannu pelàl, de bi njò nauſmilenu martral, inu umóril, ali pak od kerſhanſke vjère odvèrnil.

Num.6. Martinianus je sazhèl Barbaro s'lepem pregovárjate, inu je hótel njò is sladkimi beſsédami od te prave vjère odvèniti, dokler pak na to visho nezh ni oprávil, sazhèl je Barbari s'martro thugat, inu partiti, letému je ona ſerzhnu odgovóryla, koker en drugi S. *Laurentius*: *Non timeo tormenta tua.* Sabſtojn Martiniane ti mene ſtraſhiſh! nabóim ſe jeſt tvoje martre; od mvoje prave vjère jeſt nigdar nezhem odſtópiti, na te beſséde je sazhèl Martinianus koker en gad od jese pihat, tàr sapovedal je Barbaro nauſmilenu po zellimu shivotu restepſti, de je bul eni odèrti ouzi podóbna bila, koker enimu zhlovéku, inu tokú uſo reſtepéno sapovè Barbaro ú jezho sapréti. Ali pole ta naisgruntana dobrúta Boſhja: Barbara je ú te jezhi sapushéna od uſsih Ludy; ali Chriſtus ni ſvoje Nevejſte sapúſtil, perthíl je bil k'njè is veliko ſvejtlóbo ú to jezho; tajſto lubesnivu potróſhtal, uſe njè rane oſdrávil, inu je Barbare muzh dàl uſe naprèjſtojézhe martre lahko prenéſti.

Num 7. Ali povèrnimo ſe supet naſaj h'te salubléni Nevèjſte, leta jamrála inu perto'bila ſe je, de ti meſtni varihi niſo njò ſamú neuſmilenu byli, ampak ſa njò tudi ſlekli, *tulerunt pallium meum mihi cuſtodes*: reſs je, de en velik ſhpót inu kervizo ſo ſturili te salubleni Nevejſti ty varihi, ali veliku gèrſhe inu thputhuthi je delal Martinianus

nus is zhiſto donaſhno S. Barbaro, ta Tyrann ſapovè drugi dan Barbaro is jezhe perpelàti; inu kir vidil je on Barbaro ſupet sdravo inu lepo breſs uſse nar majnſhe rane, menil je on, de njo ſo oſdravili njega Malyki, sa tu je on Barbaro nagovóril, rekózh: vidiſh ti dobrúto naſhih Bogóu! kokú uſmilenu ſo oni tebi povèrnili to ſdrávje: ſe boſh ja nym hvaleſhna skasála, tajſte molila inu zhaſtila? ali Barbara je njemu ſerzhnu odgovóryla rekózh: mouzhi Tyrann, nekar tvoji leſséni Malyki, ampak mvoj kriſhàni Iſvelizhar je mene oſdrávil, tega jeſt molim, njemu zhaſt inu hvala dam.

Ena naisrezhena togóta obſhla je Martiniana, kadàr je ta od- *Num.9.*
govór od Barbare ſaſhliſhal, per te prizhi je on sapovèjdal Barbare te persi odreſat; njò groſovitnu na novu martrat inu tepſti, ja uſse ſhlake inu rane ponoviti. Barbara pak is lubésni prutje Chriſtuſu je uſe letu is veſeljam prenesla; njega hvalila zhaſtila, inu proſila rekozh: *nec proijcias me à facie tua, & ſpiritum ſanctum tuum ne auferas à me.* O mvoj dobrutlivi Shennin nekar me ne ſapuſti, na od uſemi meni tvoje gnade, de jeſt bodem ſamogla tega Tyranna premagat. *Martinianus* ſhe bul togóten: ſapóve Barbaro da naſsiga ſlezhi, po cellimu Meſtu pelati, inu neuſmileno is ſhibami tepſti. Ah kaj s'eno bolezhino je terpela na ſhivotu, inu bridkuſt obzhutila na ſerzu ta zhiſta, inu ſramosliva Diviza S. Barbara? sa to pouſdignila je ſvoje ozhi, inu ſerze prutje Nebeſsam, inu je ſvojga Nebeſhkiga Shenina proſila, de bi on ſe uredniga ſturil nje nage ſhivot pokriti, de nje naguſt bi katerimu ne dala perloſhnoſti eno nezhiſto Lubeſen ú ſerzu obudite, inu pole, ſdajze je Barbaro od Nebeſs ena velika ſvetloba obdala, de te nejovirniki niſo vidili nje ſhivota. Tu je ja bilu enu veliku zhudu? ali ta terdouratni *Dioſcorus* ni hotel tega ſposnati, temúzh on je hotel ſam ta rabel ſvoje hzere biti, sa to je Barbaro ſvojo hzher na eni hrib, katéri je bil bliſsu Meſta, pelal, inu tamkaj is ſvojmi laſtnimi rokami Barbari to glavo odſekal. O ſauſetnu, inu tyranſku djanje eniga Ozheta prutje ſvoje hzhere? sa to S. Barbara rejſsnizhnu rezhi more.

Barbara ſum, non ſum, ſum Barbara nomine tantùm.
Sed qui me genuit, barbarus ipſe fuit.

Doujazhina ſim, niſsim, ſim doujazhina le s'iménam.
Ali ta, katéri je mene rodil, doujak, inu doujazhina je bil.

Ta Straffinga Boſhja pak ni dolgo un oſtála, temúzh kmalu zhes Dioſcoruſa perſhla, ſakaj, kir ta nauſmileni Ozha is kervavimi rokami (katére je ú kervy ſvoje hzhere ſmozhil) is hriba je naſaj ſhàl; je njega od Nebeſs ta grum udáril, inu ubèl; rauno takrat je ta grum tudi tega tyranskiga Martiniana skonzhal, inu obedua ſta ſe ú paklenſki breſen udèrla.

Num. 9. Pole! kaj ſa eno naisrezheno ſmèrt ſta ſturila Dioſcorus, inu Martinianus, dokler ſta Barbaro ſhourátila, pregájnala, inu umórila: ali ta dua ſta eni nasrezhni konz ſturila, raunu takú uſsim ena ſrezhna ſmèrt naprej ſtoji, katéri eno pravo andoht prutje S. *Barbare* imajo, tajſto lubjo, inu zhaſte, ſakaj to gnado inu miloſt je Barbara pred ſvojo ſmèrtjo od Chriſtuſa ſproſsila, de ona je ſubſebna inu mogózhna Patrona, inu Pomózhniza na ſadnjo urro, inu ú ſmèrtnih teſhávah, raunu kakòr ena druga Eſther, katéra je Aſſvera Krajla ſa ta folk eno gnado proſila, je tudi Barbara enu malu pred ſmertjo od ſvojga Nebeſhkiga Shena eno gnado proſila

Eſther. c. 7. rekozh: *Si inveni gratiam in oculis tuis O Rex! & ſi tibi placet, dona mihi animam meam, & populum meum, pro quo obſecro.* O uſsegamogozhni Krajl Semle inu Nebeſs, mvoj lubeſnive Shenen Chriſte JESU? pole ſedej bodem jeſt ſa vola tebe mvojo kry prelila, jeſt tebe poniſhnu proſsim, de ti uſe tajſte uſhliſhish, katéri bodo ú mvojmu imenu od tebe eno gnado proſili. Inu ona je ſdajzi en glas od Nebeſs ſaſhliſhala, katéri je nje to gnado oblubil. O velika gnada je ta od Boga S Barbari dana? O ſrezhni uſi tajſti, katéri njo zhaſtjó, dokler oni ſkusi nje proſhnjo uſe gnade, ſubſebno pak eno ſrezhno ſmert bodo doſegli.

Num. 10. Lete gnade deleshen je bil Henricus, ſakaj, kakòr piſhe Theodoricus, ú léjtu 1448. bil je ú Holanti en brumen Goſpud s'iménâ Henricus, leta je eno ſubſebno andoht prutje S. Barbari imel ſa tega vola, dokler on je ſhlishal, de tajſti, katéri zhas ſvojga ſhjuléjna zhaſly S. Barbaro, na bode umerl bres S. Sacramentou. Kaj ſe pergodi? eno nuzh, kadar Henricus ſpal je ſladkù, je ù njegove hishe en ogyn uſtal. Preden ſe je Henricus ſbudil, je ſhe uſa hiſha ú ogny bila: Henricus, kir vidil je, de on neſamore ſmerti ubeshati; de bi ſaj bres Sacramentou ſmerte ne ſturil, ſazhel je klizat S. Barbaro na pomuzh! inu kadar Henricus je bil ſhe veſs oſmòjen: perkasala ſe je njemu S. Barbara, inu je is ſvojm plajſham ta ogyn ugaſnila: Henrica pak je uſdignila, inu na enu ſhiher Meſtu poſtavila rekozh. Dokler ti ſi mene uſag dan zhaſtil, ſa to ſem jeſt tebi od Boga to gnado ſproſila, de ti boſh da jutriſhniga Dneva ſhivil, inu boſh ſamogel eno zhiſto ſpoved ſturiti, S. Reſhne Telu, inu S. Olje prejete. Zhe lih njega truplo je bilu uſe sheſgano, venner ni mogel umreti pred, temúzh po tem, kadar je S. Sacramente prejel. Na tu je ſazhel ta folk opominuati h'S. Barbari eno ſtanovitno andoht imete, zhe hozhe eno ſrezhno ſmert ſturiti, po tem pak je ſrezhnu ſvoje ſhjuléjne ſklenil, inu ſvojo duſho gori dal. O velika gnada! katéro je ta ſrezhni Goſpud ſkusil, pomuzh S. Barbare doſeg-

ſegil? ali letogna do uſi tajſti ſadobili bodo, katére ſo S. Barbaro ſa Patrona ſvolili, inu tajſto ſveſtu zhaſtili bodo. Sa to rejiſnzhnu rezhi morem: *Qui habet Barbaram Patronam cœleſtem habebit annonam. In extremis poſitus.*

Rejſs je, de uſe Svetniki ſo mogozni pred Bugam, inu mi uſeh Pomozhi potrebujemo, ſa to jeſt uſe zhaſtim, jeſt zhaſtim S. Miklausha: katéri je en Pomozhnik na vode, jeſt zhaſtim S. Rocha: katéri je Patron ú Sile te kuge, jeſt zhaſtim S. Apolonio eno Patrono ú bolezhine teh Sob, Lucia eno Pomozhnizo ú bolezhini teh ozhi, is eno beſsedo jeſt zhaſtim uſe Svetnike kakòr naſhe Pomozhnike, dokler uſeh Pomuzh je nam potrebna, ali venner potrebneſhi je nam Pomuzh S. Barbare! dokler ona je Pomozhniza na ſmertno urro. De, katéri njozhaſti, ta ſturil bode eno ſrezhno ſmer. Od te ſmerte govóry Ariſtoteles: *Omnium terribilium, terribiliſſimum eſt mors.* Mej uſemi ſtrahnimi rezhmy, je ner ſtraſhneshe ta Smert, to poterdi ta mòdri Syrah rekozh: *O mors? quam amara eſt memoria tua, homini pacem habenti in ſubſtantijs ſuis.* O Smert koku grenak je tvoj ſpomin enimu zhloveku, katéri zhas ſvojga shjuléjna na ſmert je malu miſlil, ampak uſe njegove miſle bile ſo obernene na tu zhasnu blagu, na ſpaſse, inu luſhte. Od enakih govóri David ta Cronani Prerok: *mors peccatorum peſſima.* Ner hujshe, inu ner nesrezniſhe ſmert je teh Grejſhnikou.

Numa 12.

Ariſtot. lib 3. Eſth.

Eccli. 41.

Pſal. 33.

Sakaj pak tem grejſhnikam ſtoy ena Grenka ſmert naprej? S. Ozha Bernardus nam ta urſoh pove rekozh: *mala eſt in amiſſione mundi, pejor in diſſolutione Carnis: peſſima, dum anima ſtat ante tribunal Chriſti.* Grenka bode ta ſmert enimu grejſhniku, dokler ſapuſtiti bode mogel uſe ſvoje blagu, inu zhaſhne luſhte. Ah kaku teſhku, inu grenku je letu na enkrat ſapuſtiti? kar eden lubil je taku mozhnu uſzhas ſvojga shjuléjna! *amarè enim deſeritur* govóry Seneca, *quod ardenter amatur* ſhe huishe bode ta ſmert, kadar ta dusha lozhila ſe bode od ſvojga trupla. Dobru ſnamo, inu is naſhimi ozhmi *vidimo*, koku teſhku, inu grenku naprej pride enimu prjatlu lozhite ſe od ſvojga ſveſtiga prjatla, enimu Synu lozhite ſe od ſvojga lubiga Ozheta, eni hzheri lozhite ſe od ſvoje lubeſnive Matere? koku milu enaki ſdihujejo, inu kulikajn gorkeh ſous pretozhjo? Ah kaj ſa enu ſdihuajne bode ſhe lé, kadar dusha bode ſe mogla lozhiti od trupla, katéro je tulikajn lubila! ali *peſſima* ner hujshe bode ta ſmert, kadar ta dusha pojde pred tega pravizhniga ſodnika date rajtengo od uſeh miſlih, djajna, inu govorjejna celliga ſvojga Shjuléjna. Inu letu nam je hotel David na ſnajne date ſkusi te kratke beſsege: *mors peccatorum peſſima.*

Numa 12.

Bernar.

Seneca. l. 3. de Reg. vit.

Num. 13. Nebeden ſe na zhudi, de ti terdauratni Grejſhniki na ſvojo ſmertno urro is tako grenkuſtjo, inu bridkuſtjo bodo obdani, kir Chriſtus ſam právi Syn Boſhy je pokuſit mogel to grenkuſt te ſmerti. Sakaj, kadar je on ú temu vertu Gezemani molil, inu takrat je ſpounil na ſvoje tèrplénje, inu ſmert, taku po prizhuajno S. Marca je puſtil Chriſtus te beſsede ſhliſhat: *Triſtis eſt anima mea usque ad mortem.* Ja ta zhas je JESUS milu ſdihval, inu kervavi pot obilnu po cellimu ſhivotu potil. Letu, kir premiſlil je S. Cyprianus: ſe je on preſtraſhil inu ſavupil: *audiens hæc expavi: quis enim non timeat, ſi timet ille quem timent omnia.* Ena groſa, inu ſtrah mene obide, kadar kole ſpounim na Chriſtuſhove beſsede, inu ſhliſhim, de on je pred ſmertjo Shaloſten bil, inu kdu ſe nabo ſmerte bauel, zhe ſe je tajſte bal, katériga ſe uſe boy: O prou rejſsnizhne ſo beſsede modriga Syracha: *O mors, quam amara eſt memoria tua?* De namerzh ſamu ta ſpomin ſmerte bode Grenak enimu ſlednimu zhloveku, dokler Chriſtus právi Bug, inu Zhlovek je veliko grenkuſt obzhutil, kadar je ſamu na ſmert ſmiſlil, ah kaku ſe bode nam Greſhnikam godilu, kadar ſe bomo ú ſmertneh teſhavah ſneſhli?

Num. 14. Leto grenkuſt ſmertne urre ſo dobro premiſlili, inu globoku h' ſerzo pelali ſedajni Catholiſh Kerſheniki, de bi tudi na ſadno urro eno pomuzh inú troſht ſamogli imeti, h'temu cillu, inu konzu ſo S. Barbaro ſa ſvojo Patrono ſvolili, nje na zhaſt na vezh krajh Bratouſhine gore poſtavili, katére ſo S. Ozheti Papeſhi poterdili, inu tajſte is velikimi Odpuſtiki nadilili, Bratji pak inu Seſtre ſe S. Barbari uſaki dan perporozhe, inu njo proſió, de bi nym eno ſrézhno ſmert od Boga doſegla. Inu oni bodo od S. Barbare uſhliſhani, kir ona ſvojm ſveſtim ſhluſhabnikā to veliko gnado doſseſhe od Chriſtuſa ſvojga lubiga Shennina, de oni pred ſmertjo ſamorejo eno pravo ſpoved ſturiti, inu S. Reſhnu Telu prejeti. Te gnade je bil deleſhen tajſte kupez, od katériga berem.

Num. 25. Mæſres ſamèrka: de is Nemſhke Deſhelle, katéra bo imenuvana Frislandr, en opat is dvema tovarſhi ſhal je na general Capitel, inu kadar ſo oni ú eni borſht perſhli, ſo ſaſhliſhali en glaſs, katéri je nje klizal, inu nagovóril rekozh: Skusi S. Ime JESUS, inu S. Barbare proſim vaſs O lubeſnivi duhouni Moſhje pridite leſim k' meni, pervezh ſo ſe ti duhouni tega glaſsa uſtrashili, dokler pak tajſti glas ſo k'drugimu, inu tretymu ſhlishali, ſhli ſo blishèj, inu polè; oni ſo neſhli eno od trupla odlozheno, venner shivo glavo, katéra je k'nym rekla: nabojte ſe, dokler vam ſe nezh ne bode hudiga ſgodilu, temuzh meni ena velika gnada, pole, pred dvema dneva ſim jeſt ſhel ſkusi ta borſht, inu dokler jeſt ſim bil en bogat kupez,

ſo

ſo mene reſbojniki obropali, inu glavo meni odſekali. Kakòr hitru ſe je mvoja duſha od trupla odlózhiti iméla, perſhli ſo hudizhi, ter ſo hotéli tajſto ú paklenſhi breſen neſti dokler jeſt ſim bil en velik grèjſhnik, ali S. Barbara katéro ſim jeſt zhaſtil, je hudizhe pregnala, inu meni od Buga gnado ſadobila, de ſe mvoja duſha nemore od glave lozhit bres pokúre, na tu k'nym rezhe: pole: na dèsni ſtrani pod enim brinovim gèrmam je mvoje truplu, h'temu poſtávite mvojo glavo, taku bom jeſt supet oſhivil, to ſo te duhouni ſturili, inu ta umorjéni je na noge ſtopil, is nymi ú tu Meſtu ſhàl, ſvoih grèjhou ſe ſpovejdal, S. Sacramente prejel, inu po tem ſupet ſhrezhnu umèrl, inu ſhàl je ú Nebeſhku Krajléuſtvu. Is tega en ſledni obilnu ſposnàti more, kaj sa ena velika inu mogózhna pomozhniza na ſadnjo urro je S. Diviza inu Martyrniza Barbara, inu oſtáne reſnizhnu tu kar ſim rekal: de. *Qui habet Barbaram Patronam, cœleſtem habebit annonam, in extremis poſitus.* Aku tedej shelite eno ſrezhno ſmèrt ſturiti, inu ú te ſadnje bolesni S. Reſhnu Telu prejeti; taku S. Barbaro zhaſtite, h'nje eno ſtanovitno andoht imejte, tàr njè ſe uſsáki dan perporozhite. H'ſadnimu pak ſe jeſt h'tebi obernem O S. Diviza, inu Martyrniza Barbara? inu tebe s'tajſtimi beſsédami nagovórym; s'katérim je bil nagovoryl Pharao Krajl ú Egyptu tega ſveſtiga Joſepha rekózh: *Fratres tui venerunt ad te, terra Ægypti in conſpectu tuo eſt in optimo loco fac eos habitare.* Pole mvoj Joſeph? tvojj Bratji perſhli ſo h'tebi, ti imàſh pred oblyzhiam zelu Egyptouſku krajleſtvu, inu je tajſtu ù tvoji obláſti, daj nym na temu nar bulſhimu meſtu to prebivaliſhe. Ràunú taku jeſt tebe nagorym O S. Barbara? tvoji Bratji, inu Seſtre ſo h'tebi pershli tebe ſa eno gnadoproſsit, all kaj sa eno gnado? eno ſhrézhno ſmèrt. Sa tu sproſsi nym od tvojga lubésniviga Shenina Chriſtuſha JEſuſa, eno ſrezhno ſmèrt; de sadnje djajne bode ena prava ſpoved, naſha ſadnia ſpiſha bode S. Reſhnu Telu, sadne naſhe beſséde bodo JEſus, inu Maria, AMEN,

Synop.

Gen. 47.

TA

TA CXIV. PRIDIGA.

Na VI. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan Svetéga Miklauſha Shkoffa.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Nicolaus Lenitatis,	Nicolaus te krodkuſti,
Charitatis, Sanctitatis:	Te Lubeſni, te Svetuſti:
Verum eſt. Prodigium.	Eni pravi Zájhen je.

Thema.

Tamquam Prodigium factus ſum

Kakòr en Zájhen gratal ſim. Pſal. 70.

Num. 1 MVoj Bug! kaj ſo tu sa ene beſséde? kaj je tu sa enu govorjéjnje Davida téga S. Preróka! kir práve: *Tamquam Prodigium*
Exod. *factus ſum.* Jeſt, kakòr en zájhen gratal ſim. Ali: kakòr govóry
Alcuinus: *Signum per quod detrimentum aliquod portenditur futurum.*
Alcuinus lib. de verb. ſig. ſis. Enu snámenje, ſkus katéru en prihodni slèh, ena prideózha ſhkóda, naſrézha, navárnoſt ali: ena druga nadlúga inu ſtraſhni napádiz ſe káshe inu oſnanúje.

Num. 2. Mvoj Bug! právem: kaj méjnil je David ta S. Krajl, kir je tu ſam od ſebe govóril? kir on, takú rekózh ú uſem njegóvim shjuléjnu nizh takiga ni ſtúril, katéru bi bilú moglu enu taku ſtraſhnú snámenje ene take prihodne nadlúge biti: pazh pak dopernáſhal je velyku takiga, katéru ſe je moglu sa enu snámenje te ſhrézhe dershat inu ſhtimáti: kir uſe njegóvu djájnje urednu je bilú zhaſty inu hvále, sa vol kir tu, dopadlu je ſamimu G. Bogú: kir nad tèm ſam G. Bug imèl je enu velyku dopadéjne, kakòr ſposnat samóre ſe is beſsédy, katére govóril je od Davida, rekózh: *Inveni*
Act. 13 *David filium Jeſſe, virum ſecundum cor meum.* Jeſt ſim snaſhil Davida Synu tega Jeſse, eniga Moſhà po mvojm ſerzu, po mvojh shelah inu Volje. David tèdáj kir bil je tak, kakú je on mógel? kakú je ſmèl tu rezhe, de. *Tamquam Prodigium factus.* Jeſt, kakòr en zájhen
Pſal. 70 gratal ſim. Jeſt, kakòr enu ſtraſhnu snámenjo poſtal ſim. Tu právem: kakú je ſmèl inu mógel ſam od ſebe rézhe? Tu, kakú ſe ima saſtópit? kir ena taka brumnoſt nizh hudiga, nizh ſhkódliviga poméjnit namóre: tèmuzh ta velyku vèzh tu Veſsèlje káshe.

Num. 2. Na tu, takú zheſte Davidave beſséde, ſturjénu upraſhájnje, odgovóry ta veliki *Thomas de Blanc*, rekózh de. Ta *Prodigium* ali:
Thom. de Blanc in Pſ. cit. zájhen nauſáme ſe uſélej sa enu ſtraſhnu snámenje, kakòr djàl je Alcuinus: tèmúzh: *Sumitur etiam pro re admirabili & inſolita.* Uſáme ſe tudi sa ena zhudna inu nanavádna rèzh: kir, kar zhudniga,

nas-

nasnániga, zhes naváda ſgojéniga vidi ſe; tu en zájhen, en zhudeſh, en Miracul imenújemo. Tu kar govóryl je ta Vzhénik zhes te Davidave beſséde: zhe ſpremiſlimo, vidimo, de David shiher je mógel rézhe: *Tamquam Prodigium*: kakòr en zajhen poſtál ſim, ali: ne tega ſtrahú; temúzh tróſhta: ne te shaloſte, temúzh tega veſsélja; ne tega slega, temúzh te dobrúte: kir, kakòr práve ta ſpomneni Thomas: David bil je. *Prodigium gloriæ, patientiæ & ſanctitatis.* Enu zhudu, en zájhen te zhaſty, poterpeſhlivoſti inu ſvetuſti: od katériga imèl bi jeſt veliku inu doſti govórit perloſhnoſt? ali: kir danaſs imam pred ſabo drugiga nekaj: kir danaſs ſtoy pred nami en drugi, katéri te Davidave beſséde govóry inu ponáula. Sa tu.

Stópim ſedáj is te Judouſke, ú to Gerkſko Deſhélo: ſtópim is Jeruſalema, ú tu Meſtu Patara: ſtópim, právem: od Davida h' temú danaſhnimu velíkimu inu S. Shkoffu Miklauſhu: kir on uſe tu, kar govóril je ſam od ſebe David; ſme tudi, inu ſiher rezhe ſam od ſebe: *Tanquam prodigium factus ſum.* Jeſt ſim gratal kakòr en zájhen, kakòr enu zhudu, enu snámènje ne te ſhkóde; tèmúzh tega nuza: ne te shaloſte, tèmúzh tega veſsélja: kir Miklauſh, kakòr en drugi David bil je: *Factum mirabile & inſolitum.* Enu zhudnu inu nanávadnu délu; tàr kakòr práve *Bercorius: Rei occultæ ſignificatio.* Ene ſkrjune, ali ſkrite rezhy pomejnéjne: katéru potèrde *Thomas de Villa nova* ta S. Shkoff, kir ta govóreozh od S. Miklauſha práve: *Magnum aliquid portendebatur in parvulo.* Velikiga nekaj kasálu ſe je ú tem majhinim: V'tèm rojſtve velikiga nekaj je ta majhini Miklauſhik poméjnil: kir on, kakòr dalej govóry ta ſedaj ſpomneni S. Shkoff: *Sicut Maria Virgo à Conceptione, Joannes ab utero, ita Nicolaus ab ubere ſanctus fuit.* Kakòr Maria od nje ſpozhetja, S. Jo annes od Materniga trupla; taku Miklauſh ſvét je bil od perſs inu ſeſsajnja. *O prodigium!* O zájhen! O zhudu! snámenje velikiga sausetjà urednu!

Num. 4. *Pſal. 70.* *Bercori. in dictio V. prodi.* *S. Thom. de Vi. no. ſerm. 1. de S.*

Katéru, kir danaſs is tem S. Prasnikam ſtópe naprèj: kir Miklauſh is tem. *Tamquam prodigium factus ſum.* Jeſt ſim gratal kakòr en zájhen: ſe osnanúje inu glaſse: miſlim po ſpodobnoſti inu dolſhnúſti: hózhem k'hvali G. Bogú, katéri je en sazhétik uſéga letéga: hózhem h'zhaſtè Miklauſha tega velykiga zájhna; inu h'nuzu, troſhtu tàr h'naſhimu navuku dalej kaj govórit inu reslóshit; tàr iſkásat, de. *Nicolaus Lenitatis, Charitatis, Sanctitatis: verum eſt prodigium.* Nicolaus te krotkuſti, te lubeſni, te Sveruſti: zájhen sa reſnyza je. Tu tedaj de khi kaj bul saſtópjo inu saſhliſhjo, ú mouzhájnu saſhliſhat, bodo *Parati.*

Num. 5. *Thema.* *Propoſ.* *Synopſ.*

Num. 6. Carolus ta V. tega iména, *Magnus*, inu S. Rimſki Cæſsar: kir shelil je tu slahtnu, bogátu inu velyku krajléuſtvu Perú h'ſébi sadóbit; sapovédal je bil véliku beliga papyria perpráwit; tega ukupaj kakòr ena piſma sloshit inu sganyti; tàr ú tajſta njegóvu imè sapiſsat: na katéru puſtil je pred ſe priti tega slahtniga Goſpúda, inu velíkiga Capitana is iménam Gaſca; temu dàl je zhes uſse leté piſma is povéjlam, de is témi, inu is eno velíko ſholnerſkino pójt ima ú tu krajléuſtvu Perú, inu tamkaj tem Perúvanerjam, katéri bodo khi kaj proſsyli, slednimu en tak prasen papyr dati, inu rezhy: de gdur khi kaj shely, ta ima ſvoje sheljè inu proſhnjò ú ta papyr sapiſsat; kir kar koli ſtálu bo ú tajſtim, tu uſe en ſledni ima od tega Cæſsarja prejéti.

Indſilio Drrael. in Rhet. Spir ſive Cæleſti. c. 4. §. 4

Od tod zhe ú S. Evangelium pogledamo, ú tem vidimo, de narezhem enákiga; temúzh vehſhiga nekaj: kir. Ta od tega Nebeſhkiga Cæſsarja na ta ſvejt poſláni Goſpúd, JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji glaſse voljo ſvojga Nebeſhkiga Ozhéta temu zhlóveſtvu, kir tu opomyna, rekózh: *Petite: Proſsite:* sakaj. *Omnia, quæcunque orantes petitis, credite, quia accipietis,* Vſe, kar koli ú tem belim papyrju te zhiſte molitve boſte proſsyli, vjèrvite, uſe tu boſte prejéli inu doſsegli: kakòr, de drugiga vezh h'poterjéjnu letéga samóuzhim, vidimo ozhitnu nad tem, kar piſhejo inu.

Num 7. Mat. 11

Samèrkajo *Joannes Diaconus*, *Simon Metaphraſtes*, *Surius* inu drugi: de. Snaſhlu ſe je ú tèm Meſtu Patara, ú te Deſhéle Licia en par brumnih, Bogabojézhih Sakonſkih: en shlahtni, bogáti inu ſhtimáni Goſpúd inu Goſpà; katéra ſta doſte léjt shivéla ukupaj, ali bre Veſsélja; kir ſta bilà narodovíta: is katére Shaloſte de bi bilà reſhena, inu, de bi eniga Erba sadúbila; oberníla ſta ſe h'Bugu, uſela ſta naprèj ta od JEſusa udeléni papyr te S. Molitve, ſturila ſta letá dvá tè, inu S. Almoſhne velyku h'tému; de bi nyh S. Sakon Bug V. M. shegnal, inu is enim Erbam reſvessélil. Katérih piſma te S. Molitve kir je vídil, uſhlyſhal je tajſtih sheljè inu proſhnjò: *Omnipotens Deus illorum pijs precibus annuens, honeſtiſſimum illis Filium dedit.* Bug V. M. uſhlíſhéozh nyh brumne proſhnjè, inu ſpodobno S. Molitou dàl je nyma enigo Synú, práve *S. Methodius*: katéru zhaſtytu Déjte, *Filius Orationis.* En Syn te Molitve imenúje ſe od tega S. Vzhenika; sa vol kir on vèzh is molitve, kakòr is Matére je rójenu: katéru S. Déjte sa vol téga, kir je bilú: *Factum admirabile & inſolitum:* enu zhudnu inu zhesnavádnu djájnje, samóre ſe *Prodigium*, en zájhen, enu zhudu rézh inu imenuváti kakòr en drugi Baptiſta; katériga *S. Thomas de Villa nova*, *Sanctitatis Prodigium.* En zájhen te ſvetuſti klizhe: kir, kakòr Joannes: *Ex utero ſene-*

Num. 8. S. Metb. in vit. S. Bercori. de hoc. imp. tis.

ctutis

ſtutis & ſterili. Is eniga ſtariga inu narodovítniga trupla Zacharia inu Eliſabeth: takú Nicolaus is Epiphania inu Joannæ je rojen: ſa vol katériga siher ſme is Davidam rezhé: *Tanquam prodigium factus ſum.* Tu, de bul vidimo. S. Thom. Conc. 2. de S. Joa.

V'mej drugimi, katéri od S. Miklausha piſhejo, piſhe tudi *Joannes Herold*, ali *Diſcipulus*: de. Po tem, kir tu friſhnu rojénu h'karſtu perneſ.énu, Miklaush imenuvánu Déjte imélu je karſhenu biti: Pole! *Baptizandus erectus ſtetit in pelvi.* Pouſdignilu ſe je, inu ú te medenizi je ſtalu kakòr de bi bilu veliku léjt imélu, is ſauſétjam uſeh teh, katéri ſo ta zájhen vidili. Is katérim kasálu je tu Detéjtze, de is njega ima en velíki inu zájhnou polni Móſh poſtáti. *Stetit* Stalu je tu Déjte, de bi bilu kasálu, de onu rojénu ni h'leshájnu, ali ſedéjnu; temúzh h'ſtájnu, ali pomúzhi temu zhlovéſtvu. *Stetit.* Je ſtálu tu Déjte k'enimu snámenju, de onu bo is zhaſsam, kakòr en ſvéjſti, ſkerbni inu dobri Paſtyr ſtálu, varúvalu inu paſlu te karſhanſke Ouzhyze. Katéru kashe ozhitnu, de tu Déjte bilú je: *factum mirabile ac inſolitum, ac rei occultæ ſignificatio.* Enu zhudnu inu nanávadnu délu, katéru délu ni le ene ſkrite! temúzh velíku ſkrjunih rezhy je enu poméjnene; inu takú en *Prodigium*, ali: zajhen, de ushe tèdáj bi ſe bilu ſmélu is Davidam enu taku imenuváti. Ali: per tèm ni oſtálu, tèmúzh od dne do dne je jemálu góri: de h'sadnimu. *Nicolaus Lenitatis, Charitatis, Sanctitatis verum eſt prodigium.* Nicolaus te Krodkuſti, te Lubeſni. Te Svetuſti; zájhen sa rejſsnyza je. Katéru, de drugiga vezh inu vezh samóuzhim, de khi kaj bul saſlópjo, od tod ſtópim dálej. Num. 11. Synop.

V'mej drugimi navúki, katére dal je ta modri Sirah ſvojmu Synòvu: dàl je bil tudi letéga. *Fili in manſvetudine opus tuum perfice, & ſuper hominum gloriam diligeris.* Mvoj Syn uſe tvoje délu ú krodkuſti ſtúri, inu sa vol tega zhes uſo zhaſt teh Ludy boſh lublen: katéri náuk, kakòr nuzni inu potrebni, potérdel je ſam JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhjiis tèm; kir on je tem krodkim ta lohn oblúbil, rekózh: *Beati Mites, quoniam ipſi poſſidebunt terram.* Iſvélyzhani ſo ty krodki, ſakaj oni bodo to ſemlò, tu je: *Cœlum*, tu Nebú, katéru *David inu Iſaias*: *Terra viventium*, imenújejo, poſsédli: katéro de bi loſhaj sadóbili, poſtávil ſe je JEſus k'enimu muſhtru, rekózh: *Diſcite à me, quia mitis ſum.* Vzhite ſe od mene, kir jeſt krotàk ſim. Eccl. 3. Mat. 5. Ibidem.

Sa letá lepi inu nuzni nauk, de Nicolaus ta, *Thaumaturgus Thaumathurgorum* tu je: kakòr práve *S. Bernardus*: En zhuda Delnik zhes uſe te druge: ſnàl je inu dobru vèjdil; vidit je s'mnokatériga. Ali: de predouh na bom, právem ſamú, de nèr bul ú tem Num. 11. S. Bern. ſer. 1. de S. Nico.

trujim, kir on je kásal uſe tu, is katériga, kakòr ú enim drugim kr-ju govóry *Bernardus*: nèr bul ta krodkuſt ſe samóre ſpoſnăti, námerzh: Tu prenáſhajne tega beſsedniga sanizhuvájna, te ſhkóde na premoſhéjnu, inu podſhkdúvajna na truplu: kir *Triplici velut arietemanſvetudopulſatur: verborum injuriis, damnis rerum, corporis læſione. In his tribus omnis exhibitio manſvetudinis.* Is trujim ſe takrodkuſt nèr bul máme, inu kakòr is trujim betàm tóuzhe. Is ſhpotlivimi beſsédami, is dopernáſhajnam te ſhkode na truplu inu na premoſhéjnu. V'tem trujim obſtoji uſe kasájnje te krodkuſti. Katéru uſe kashe ta S. Shkoff Nicolaus.

Id. ſer. 2 de cõ verſ. S Pauli.

Od tega piſhe *Petrus de Natalibus:* de. Kir poklizan je bil Niklauſh, ú tu Meſtu Nicæa h'temu Poſvejtuváliſhu zhes tega poredniga Aría ú léjte 339. tàr kir snélſhil ſe je is temi drugimi 117. Shkoffi *in Concilio*, inu ſhlíſhal je eniga Arianerja ſhentuvat JEſuſa inu Mario: tedaj is eniga gorézhiga ajffra prutje tajſtim; dàt je temu Kezarju eno mozhna shlafternzo. Katéru, kir tem drugim Shkoffam ni dopadlu; ſtraffali ſo njega, oduséli ſo njému to *Mitro* inu *Homophorium*, tu je: to Shkoffsko crono, ali kappa, inu ta Plajſh teh Shkoffou: obſodyli ſo njega dalej h'te jezhe; ú katéri mógel je velí to ſhpotlivih beſsédy preſhlíſhat: katéru uſe terpèl je Miklauſh krodkú, inu kásal je to krodkuſt is mouzhájnam: katéro krodkuſt polóhnal je JEſus inu njega S. Mate, kir tajſta nuzh perkasála ſta ſe niému ú te jezhi, pernella ſta inu dala ſta to oduſéto crono, inu Shkoffsku oblazhylu, ali: *Homophorium:* katéru ni kakòr en Plajſh, temúzh kakòr ena Levitouſka Dalmatica, ali: jopiza po ſhege tèh Gerkou; ú katèri ſe nèr vèzh krat smálan vidi, sa vol kir is tèm ſo JEſus inu Maria njéga oblekli Katériga h'poterjéjnu ſhlúſhajo une ſtáre, od tega zhuda rezhéne beſséde: *Ob colaphũ Hæretico impactum, decora alta thyara Dempta tibi à Patribus, Virgo Maria refert.* Katére beſséde hozhejo rezh tu, kar je ſedaj rezhénu. Katéru zhudu kir vidili inu ſvèjdili ſo bily ty Shkoffi, dáli ſo njému eno velíko zhaſt inu hválo: katéra daje ſe njemu ſhe dan danaſhni, tàr is tem kashe ſe nad Miklauſham dopolnjenu, kar govoril je Sirach; Syn ſtũri ú krodkuſti tvoje delu, inu: *Super hominum gloriam diligeris*: zhes uſo zhlovéſhko zhaſt boſh lublen: Kir Miklauſh lublen je bil od JEſuſa inu od Mariæ. *O prodigium!* O záj-hen præveliki! morem ſedaj ſiher S. Miklauſha imenuváti, kir on bil je uſem tem S. Shkoffam enu taku zhudu.

Vide Juſtin. in Latam. B. V. P. 2. Diſ. 281 nu. 11.

Vid. Barſiazza in Roma ſacra die 6. Dec.

Num. 22.

Temu záj-hnu, temu zhudu sausèt imèli bi ſe my tudi; kir, kakòr práve *S Bernardus*: *habemus quod miremur.* Nad Miklauſham imamo ſe komu sauſéti. Ali: kir h'tému perſtáve; *Et quod imitemur.*

Num. 18.

mur. Inu imamo kaj poſnémat, námerzh to krodkuſt, katéro bi poſnémat, po katéri bi delat iméli: sa tu káshi en ſledni ta nam od S. Miklauſha pokásani, od Siracha ſvejtúvani, inu od JEſuſa porozhéni tugent, kadàr ſhliſhal bo khi is Miklauſham zhes ſe khi kaj ſhpotliviga &c. *deſcribe.* Kashi ta tugent en ſledni kadàr is S. Miklauſham, katérimu oduſet je bil ta Shkoffski zir, terpèl bo khi eno ſhkodo *&c. deſcribe.* Kashi, O zhlovik! ta tugent te krodkuſti is S. Miklauſham, katéri vershen je bil ú to jezho, kadàr ſe tebi bode pergudilu kaj na truplu ſuperniga *&c. deſcribe.* kir takú is S. Miklauſham lublen boſh od ludy inu od Buga. Ali dálej. S. Bern. ſerm. de Circumc. Domin.

Carolus Fridericus ta imenitni, inu sa vol njegóve poſsebne lubeſni zhaſtytlivi Juliacensarſki Firſht, imèl je: *Pro ſymbolo*: tu je sa snámenje en ſhzhit, na katérim smálaniga ni bilſi drugiga, kakor ſerzè pèr ſerzu is temi perpiſsanimi beſsédami: *Hic murus aheneus eſto.* Is katérim je hotel rezhe: de. Kakòr ta kuffer, ta brom ſe napuſty takú hitru ukrénit inu udáti; takú on od te ſerzhne lubeſni prutje Biſhnimu nózhe odſtópit, inu nehári: kakòr tu kásal je vuſs zhaſs njegoviga shjuléjna, katéru je uredno velìke zhaſti inu hvale. Ali: Ta, aku ſi lih is tem sadúbil ſi je eno velíko zhaſt, inu prishàl je k' eni poſsébn hváli. Véner ſhe vehſhi zhaſty inu hvále ureden je ta danaſhni, od *Nicephora*: *Arca virtutum*, ena ſhkrinia teh tugentou imenuváni S. Shkoff Miklauſh; kir ta je bil, *Prodigium Charitatis.* En zájhen te lubeſni, katéra goréla je ú njegóvim ſerzu prutje ſvojmu raun zhlovéku; kakòr ſposnat imamo is tega, kar. Num. 14. S. Nicol. de S. Nicol.

Bere ſe, de. Kir pomerli ſo bily njému ty Stariſhi, inu on tajſtih uſe blagú poſsédel, tu sazhèl ni po ſhegi drugih Mladenizhou sapráulat is ſpaſse &c. tèmúzh tu ú mej te potrebne delyti; kakòr vidi ſe nad tèm, kar je bil unim trjèm zhiſtim Divizam, katére bil je ta Ozha sa vol vbohtva fraj ſturyti namènjnil, iſkásal: kir Miklauſh ſhe en Student, *Adoleſcens*, en deſhelſki Mladéniz vergel je bil ú trjìeh farteh ſkusi okno po nozhi telkajn denárjou, de je ta Ozha uſe try poſhténu omúſhil. Zhes tu ſedaj, ſpomnite ali le ni od S. Miklauſha prau govóril S. Studita, kir djàl je: *Nicolaus fidelis Diſpenſator theſaurorum Dei.* Miklauſh je en ſvejſti Talaviz teh Boſhjih ſhazhou, kir on is tem ſhazham teh Stáriſhou hodel je na eno tako visho ú zaker; katéro je derſhal uſe njegóvu shjuléjne, kir on na to visho kasal je to lubésan. Num. 15. S. Stud. in ſerm. de ſanct. Graecis.

Katériga to rèjſsnyzo pokáshe nam *S. Methodius*, kir piſhe, de, *Nicolaus pauperes commenſales, conſodales & aulicos habuit.* Nicolaus imèl je te Vhóge sa goſty per misi, sa továrſhe ú govorjejnu, sa ſtreſhnike ú tem Dvóru. Ty Popótniki, ty Ptuji, te Vdóve, ty Num. 16.

Sapuſhenzhiki ſo bily njegóvu veſsélie, katérim: *Spes, via, vita fuit.* Bil je en troſht, enu vúpajne, pot inu shjuléjne; kir Nicolaus tèm, ne le ú tèm deſhelſkim; tèmúzh tudi, inu ſhe bul ú tem Duhóunim ſtanu, ſtal je na ſtrani, inu pomágal ú eni ſledni nadlúgi: kakòr tu terdjo ty, katéri ſo od njega ú potrébah to pomúzh dobyli, kakòr.

Num. 17. Tu terde inu ſprizhuje h'pèrvemu, tu Meſtu Myra ú katérim bil je Shkoff ta S. Moſh; kir tu neſse naprèj inu oſnanúje uno velíko lubésan, katéro je bil tajſtimu ú eni ſilne lakóte is enim zhudeſham iſkásal: kir uſel je bil od énih zhounárjou 1000. ſtárjou pſhenyze sa denárje is oblúbo, de nym na mére pred Cæſsarjam, katérimu is Alexandriæ ſo tu shitu peláli; nizh na bo mankalu: inu rejſsnyzhnu: kir. *Eandem menſuram, quam Alexandriæ receperant, reddiderunt.* Raunu tajſto mero, katéro ſo bily ú Alexandrji prejéli, odrajtali ſo pred Cæſsarjam. Inu takú is tèm zhudam inu lubesanjo je temu Meſtu is lakote pomágal.

Legen. S. Nicolai.

Num. 18. Dalej zhaſtè inu ſposnavávajo lubésan S. Miklauſha uni zhounárji, katéri snajdeni na morju iméli ſo eno ſilnu hudo *Fortuno*, katéra shúgala je uſe potópit: ú te veliki navárnoſti, kir ſo klizali h' pomúzhi, inu proſsíli G. Bogá de bi sa nyh molil: na katéro proſhnjò pokleknil je ú tem zhóunu, ú katérim ſe je is nymi pélal, molil je nekolku; shegnal ta luft inu morje: *Et facta eſt tranquilitas magna.* Inu pole! poſtal je pokaj na morju: sa katéro lubésan uſi ſo njega sahválili.

Ibidem.

Num. 19. She dalej hválio inu povihſhújejo lubésan S. Miklauſha *Nepotianus, Urſus inu Herpbilion* ty trjie Capitani: katéri, kir ſo bily ſoush inu krivyzhnu pred Conſtantinam Cæſsarjam satóſheni, inu od tega h'te ſmerte obſójeni: ú te navárnoſti klizali ſo na S. Miklauſha. Ta uſhlíſhal je nyh proſhnjo, perkásal ſe je tajſto nuzh ta ihe sa tèdáj shivi S. Shkoff temu Cæſsarju, inu sapovédal; de teh trièh Goſpúdou nima umórit puſtyti, kir ſo nadólſhni. Na katéru, kir je bil nyh nadolſhnoſt sneſhil, ſpuſtil je is jezhe na dan, na katéri ſo umréti iméli. O lubésan prævelika tega S. Shkoffa! *O Prodigium! O Portentum Charitatis!* O zájhen! O zhudu preveliku te lubeſni! saupijem ſiber is *S. Studitam*: kir ta S. Shkoff kásal je letó takú obilno. Katéru zhe reſmislimo nekolku, vidimo rejſsnyzo teh beſsédy. *Nicolaus Lenitatis, Charitatis, Sanctitatis: verum eſt Prodigium.* Nicolaus te Krodkuſti, te Lubeſni, te Svetuſti: zájhen sa rejſsnyza je. Kir Nicolaus ſvéjtel ſe je ú teh, kakòr ſmo od te krodkuſti inu lubeſni ſhlíſhali: od katérih dalej, inu ſizèr h'njegóvi ſvetuſti ſtopimo, tàr letó resgléjmo tudi nekoiku.

Ibidem.

Synopſis.

Po

Po tèm kir Joannes, kakòr ſam od ſebe piſhe: ſhlíſhal inu vídil je velíku zhudniga na Nebeſseh: ſhlíſhal je tudi eniga Angela, katéri ú mej drugim djàl je: *Qui Sanctus eſt, Sanctificetur adhuc.* Katéri ſvét je nej ſe ſhe bul poſvetyti podvísa. Zhes katére beſséde ſpodobnu upráſhat bi ſe moglu, sa vol kir doſti krat ſhlíſhimo: ja ſamy srezhémo to beſsédo, *Sanctus*, Svét: kaj I. tá pomén̄je? kaj ta hózhe rèzhe? Na tu samerkajo ta odgóvar, katériga da *Bercorius*: *Sanctus, id eſt: à peccatis immunis.* Svet, je telkajn, kakòr zhiſt od grèjha. Inu prau: sakaj Thomas Aquinas práve. *Sanctitas libera, perfecta & omninò immaculata munditia eſt.* Ta Svétuſt je ena fraj, ali: proſta, popolnamena, inu celu bresmadeſhna snaga, zhiſtoſt, ali lepóta, bres uſega grèjſhniga tadla. To tèdáj katéri nad ſabo ima, Svét ſe imenúje. Ta, aku ſi lih tak je, véner ta Angel práve: de ſe ima ſhe bul poſvetyti, ſhe vézh ima ſe po te Svétuſti poſliſsat. Sa tu.

Num. 20. *Apo.* 22.

Bercor. in Dict. Verb. Sanct.

S. Thom. 1. 2. Sent. Diſtinct. 10. q. 4. a. 6.

Sa tu, právem: celu dobru vèjdel je Nicolaus: kir ta, aku ſi lih, kakòr práve *Leonardus Juſtinianus*: ú sazhetki téga rójſtva *Divino munere*, poſvezhen bil je is to gnado Boſhjo. Aku ſi lih, *non priùs vivere, quàm Deum venerari; non priùs comedere, quàm jejunare cœpit.* Poprèj ni sazhèl shivit, kakòr G. Bogà zhaſtyti; poprèi ni sazhel jejſti, kakòr ſe poſtyti. sa vol katériga: *Ab ubere Sanctus fuit;* od maternih perſs inu trupla Svét je bil Nicolaus. Sa tu, právem: aku ſi je lih vèjdel; pèr tém véner ni hótel oſtáti; temuzh ſhe vèzh inu vèzh ſkusi te tugente poſliſsal ſe je poſvetyti: kir h'uſému tému. *Caſtitatem, quam ſemper coluerat, gravitatem, Orationis aſſiduitatem, vigilias, abſtinentiam, liberalitatem &c. perpetuò adhibuit.* Peſtávil je tu zhiſtoſt, zhuvéjnje, poſt, molitou, Darovitnoſt &c. de h'sadnimu priſhàl je ſkusi tu k'eni taki Svétuſti; de od njéga ſmem ſiher tu rèzhe, kar govóril je *S. Thomas de Vil. nova od S. Baptiſta*, námerzh: de. Miklauſh je: *Sanctitatis Prodigium.* En zájhen te Svétuſti, kakòr bil je *Prodigium* ali zhudu tèh Mirakelnou: kir kakòr *S. Bonav: Inter omnes Sanctos temporibus ſuis maximis claruit miraculis.* Nicolaus ú mej uſémi Svétniki njegóvih zhaſsou dopernáſhal je te ner vehſhi zhudeſsa: katéru poterde S. M. Cerku, kir práve: *Deus, qui B. Nicolaum Pontificem innumeris decoraſti miraculis.* Bug, katéri ſi S. Miklauſha Shkoffa is naiſhtetlivimi mirakulni oziral. V'tèh tèdáj kir Miklauſh bil je en *Prodigium*, en zájhen; rézh samormo de on bil je tudi en tak ú te Svétuſti, kir ty mirakulne ishajajo le ſamú is tajſte. Is katériga vídi ſe sèdaj rejſsnyzhnu, kar ſim djàl od ſgóraj, námerzh: de. *Nicolaus Lenitatis, Charitatis, Sanctitatis: verum eſt Prodigium.* Nicolaus te Krodkuſti. te Lubeſni, te

Num. 21. *Leon. Juſtin. ſerm. 1. Sancti.*

S. Th. Vil. Cone. 1.

Bre. Rō. 6. Dec.

S. Th. Vil. ſer. 3. de S. Joan.

S. Bona. ſer. 1. de S. Nicol.

Bre. Rō. loc. cit.

Synop.

Svét-

Svétuſti: zájhen sa rejſtnyza je: nizh dergazhi kakòr en David, katéri bil je, kakòr práve *Le Blanc: Prodigium Gloriæ, Fiduciæ & Sanctitatis.* Enu zhudu te zhaſty, vúpajnja inu Svétuſti. Od tod ſiher tudi is Davidam rézhe Nicolaus: *Tamquam Prodigium factus ſum.* Kakòr en zájhen gratal ſim. Ali: tu ne sabſtojn, tèmúzh h' tému, de bi ſe nad nym reſglédali, kakòr, de ſklenem.

Thom. de Blanc doc. ſup cit.

Kadàr samerka ſe en *Prodigium*, ali: Zájhen na Nebú, ali na Semle; tèdáj ty Ludjè trepézhejo od ſtraha, rekózh: Tu je snámenje ene prihodne ſhkóde, naſrézhe &c. Na tu gredó ſamy ú ſe, ſvoje porednu shjuléjne ſpreglédajo, pobulſhajo, inu sheſhejo h' pokúri. Tu, kar ſe dela tèdáj, kadàr ſe en ſtraſhni zájhen vídi, tu, právem: ſturyti iméli bi my ſèdáj, kir ſmo vídili Miklauſha: ne ſizèr, kakòr en ſtraſhni zájhen; tèmúzh kakòr enu veſsélu zhudu, nad katérim po beſsédah S. Bernarda: Imamo perloſhnoſt ſe ſausèt inu sazhúdyti; tàr sa tajſtim delat inu ſturyti: saúſèt te Svetuſti, dellat pak po njegóvih tugènteh: kir. *Pueri, Puerum jejunantem: Juvenes, Juvenem liberantem: Virgines, Virginum infamiam propulſantem: Senes, Senis inopiam redimentem.* Ty Otrozi &c. imajo k' enimu Mojſtru, po njegóvih tugenteh ſe sadersháti. Po tèh uſi ſe imamo poſliſsat, aku hózhmo h'te Svétuſti inu ú Iſvélyzhajnje priti. Katéru de loſhaj sadobímo, proſsi sa naſs, O S. Miklauſh! de JESUS dodely nam to gnado is tabo priti ú Nebeſsa. A M E N.

Num. 22.

Epilog.

S. Bern. ſer 1. de S. Nico.

TA CXV. PRIDIGA.

Na VIII. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan brès madeſha Zhiſtiga Shpozhétja M. Divíze.

Synopſis.

Arca Noë ut ſervatur,
Sic Maria præſervatur
A Labis Diluvio.

Sapopádik.

Arka Noë ko ſe hráni
Prèd Potúpam, takú ohráni
Prèd Grèjham Maria ſe.

Thema.

Ego Dominus, qui ſervo eam. *Iſa. 27.*
Jeſt ſim ta Goſpúd, katéri njò bránim. Ibid.

Num. 1.

Evard.

SNánu inu vèjdezhe, mèjnim, de je ushè enimu ſlednimu; kakú ty Nekedaiſhni Ludjè dershâli ſo sa ſedem Zhudeſsou te ſedem rèzhy: kakòr piſhe *Cælius Rhodeginus*, námerzh: Ta veliki Tempel te Bogíne *Diane*, katériga njè h'zhaſtè iſsydáli, inu poſtávili

vili ſo bily górі ty *Epheſierji.* Dálej inu h'drugimu: Ta veliki, kumſhtni inu drági Grób tega Carjerſkiga Krajla is iménam *Mauſolus*; katériga temu h'zhaſtè puſtyla je narédit inu ſtúryti njegóva Shena inu Krajlíza *Artemiſia.* Dálej inu trjétjimu: Ta velika na mórju ſtojézha bronzhéna Statua, katéro ſtúril je bil *Charetes* tem Rhodjerjam. Sa enu zhudu tega ſvejtà dershâli ſo ty Nekedájſhni to naſmaſnu veliko Podóbo *Jovis Olympici*, katéro puſtil je bil is te nèr lepſhi Slonóve koſty ſtúryti ta *Phidias* h'zhaſtè temu Bogóvu, ali Malyku *Jupiter.* She. *Cal. Rhod. de l. 23. cap. 6.*

She dálej inu h'petimu: To ſylno Viſsókuſt, Múzh inu Debéluſt teh Sydóu, is katerimi obdála je bila tu Babylonſku Mejſtu ta Krajliza *Semiramis.* She dalej inu h'ſheſtimu sa enu veliku zhudu dershâli ſo ty nekedájſhni te od Krajlou tega Ægypta ſturjéne, is kamena na ſhtiri vógle ſteſsáne, inu na verhu ſpizhaſte ſhtóke, katéri, *circa Memphim*, okuli tega Meſta *Memphis* ſtáli ſo, inu is nyh viſsókuſtjo uſo drugo viſsókuſt tega Meſta premágali, kakòr piſhe *Solinus.* H'ſadnimu, sa tu ſedmu zhudu tega ſvejtà dershâli ſo ty Ajdje tega Babylonſkiga *Obeliſcum*, katéri ni bil drugiga, kakòr ena ſama, na ſhtiri vógle, viſsóka inu ſhpizhaſtu ſturjéna ſkála; katéra is sapóvede te ſpomnene Krajlize *Semiramis* bila je pred tu Babylonſku Meſtu poſtáulena. Katére ſedmére rezhy, kakòr ſim djàl: dershâli ſo ty nekedájſhni sa ſedem zhudeſsou. *Num. 21. Caſtping V. Pyramis.*

Tu, aku urédnu je letè zhaſty, hvale, ſhtimájna inu iména prepyrat ſe is temi ſlepimi Ajdi nózhem; tèmûzh te puſtym per nyh ſmáme, smôte inu preprôſhini: kir ty dershâli ſo sa enu zhudu tu, kar ſo nasnániga vidili; sa tu naſpoſnánu nizh ni ſo márali. Ali: ty, kadàr bi bily vidili inu ſpoſnáli tu, od katériga piſhe *Moyſes*; sa rèjſnyza tu bi bilu te, uſe tu ſedméru zhudu ſturilu saurézhi, ali: pak sa tu oſméru ſhtèt, rájtat inu ſtanóvitnu dershâti. Tàr práu, inu ſpodóbnu; kir tu, kar piſhe ta ſpomneni Prérok *Moyſes* od te Noëtave Arke, uſe te ſedem zhudeſsa veliku premâga inu premojſtri: kakòr od te. *Num. 3.*

Ne ſérka inu piſhe právem: *Moyſes*, de. Po tem kir ta zhlôveſhka pregrèjha bila je ſylnu velika poſtála, de G. Bug letè dalej ni hótel bres ſtraffenge puſtyti: sa tu: Vſel ſi je bil naprèj uſe zhloveſtvu is tem potúpam, inu is nym uſe te druge ſhiváli, otópit inu konzháti. Vêner, kir vidil je G. Bug Noëta inu ſhè drugih ſedem perſhon práv yzhnih: sa vol teh sapovéjdal je temu ſtárimu Noëtu. *Fac tibi Arcam.* Stúri, ſzimpraj ſi eno Arko, zhóun, ali: barko, de ú te ſeti, *Bene ema* tvoja Shena: *Sem, Cham, Japhet* tvoji Synóvi: *Pandora, Noëlla, Noëgla* tvoje Nevèjſte pred tem potúpam prihod- *Num. 4. Gen. 6.*

nim perhraniteis uſem tem, kar ſe bode drugiga ú tajſti snáſhlu: to Arko ſtúri na tako vissho.

Letá ima dolga 300. ſhiróka 50. inu 30. komúlzou viſsóka biti. Ta enu ſamu oknu odſgóraj, ena ſama uráta na ſtráni, inu od
Num.5. snótraj tri pode, tàr na teh veliku kamber sa Ludy inu shivyno ima iméti. Na tu je sazhèl Noë zimprat to Arko, inu zimpral je letó. 300. celih léjt: katéra mógla je sa právo rèjſsnyzo preſtórna biti, kir ta je ú ſebi 150. ſort hodeózhih, 25. leshezih shivàl, inu 150. ſort teh tyz: oſſem zhlóvekou, meſsà, shita, ſenà, tar druge take portébe iméla. Katéro Arko zhe ſpremiſſimo, uſi ſposnàt samóremo, de tasa enu veliku zhudu ima ſe, ja sa enu vehſhi, kakòr enu teh ſgúrnih deſsháti: kir ena iz deſsàk sbita ſkrinja mógla je eno tako teſshávo noſsit. Ali: de tu zhudu saſtópimo, poſhlu!hajmo to ſhtimo: *Ego Dominus, qui ſervo eam.* Jeſt ſim ta Goſpúd, ka-
Iſa. 27. téri njò hránim inu varujem prèd ſhkódo inu potúpam. O zhudu prevéliku! Ali.

Od tega velikiga zhudeſsa, od te takù pred uſo ſhkódo od Bu-
Num.6. ga ohrájnene Arke, zhe pogledamo h'te danaſhni dan bres uſega grèjha inu madesha ſpozheti Krajlizi Nebeſsinu ſemle Marji Divizi, katéra, kakòr govóry S. Ozha Bernardus: *Per Arcam Nöe ſi-*
S. Bern. ſer de V. Aſſump tom. 2 *gnificatur Arca gratiæ, Excellentia ſcilicet Mariæ.* Skusi Arko tega Noëta poméjnena je ta Arka te gnade, Vrédnoſt námerzh: Mariæ; snájdemo to biti enu vehſhi zhudu: kir po teh ſgúrnih beſsédah: *Ego Dominus, qui ſervo eam.* Jeſt ſim ta Goſpúd, katéri njò hrá-
Thema. nim. Prehránil je njò Bug V. M. ú tem ſplaſnim potúpu tega Adamaviga grèjha pred uſem palúdam inu madesham tajſtiga. Katéru
Propoſ. veliku zhudu ſtúry me oſterméti, de dalej nágrèm; tèmúzh per tem oſtánem: tàr dalej kaj od tega h'zhaſtè ti pred potúpam tega grèjha prehránjeni Arki, námerzh: Marji Divizi hozhem govórit, inu iſkásat: de. *Arca Noë ut ſervatur, ſic Maria præſervatur à Labis*
Synop. *Diluvio.* Arca Noë ko ſe hráni pred Potúpam, tako hráni pred grèjham Maria ſe. Kir Bug V. M. h'ſvoji zhaſtè, k'hváli Marji, inu h'naſhimu nuzu je tajſto pred uſem tem prehránil. Katéru de ſe tedaj saſtópi, tu proſsim, saſhlíſhat; pèrprávio ſerzè inu uſheſsa.

Paulus ta S. Apoſtel kir naſhtèl inu narájtal je bil veliku gnad,
Num 7. katére iskásal je G. Bug nekedaj tem Iſraëliterjam; kakòr: de te
Inducſio iſpélal je is te Pharaönave ſhuſhnoſti: de te puſtil je ſkusi tu kryvávu morjè is ſúho nogò préjti: de te ſhpiſhal je is Manno ú te pu-
1. Cor. ſhávi, inu takú vezh takiga: h'temu perſtávil je te beſséde. *Hæc*
cap. 10. *omnia in figura contingebant illis.* Letú uſe godylu ſe je nym kakòr en

ſpe-

ſpomyn drugih rèzhy, kakòr je vidit, zhe ſe ſpreudarjo. Ali: de predóug na bom, ſapuſtlym uſe letú inu drugu; tàr ſtópim ſamú h' te ſpomnjeni Arki, kir per te, inu nad njò vidimo rèjſnyzo tega Pauluſaviga govorjejna: *Omnia in figura*, kir ta bila je ena figura, en ſpomyn ene druge Arke, is katéro hotel je G. Bug tajſtih zhaſſou Ludèm te prihódne rèzhy, námerzh: Mario to prezhiſto Divízo, inu ſlaſti njè S. Shpozhétje pokásat, inu oſnánit temu ſvejtóvu: sakaj, kakòr vèjmo, inu piſhe *Moyſes*, de ta Arka, pò tem.

Kir Bug V. M. poglédal je bil na tu réunu zhlóveſtvu, inu na tu drugu, kar snáſhlu ſe je ú te Arke; is uſmilejnja po enim celim preſtánim léjte, puſtil inu ſtúrit je bil vodè tega potúpa sahnit inu pomankuváti: katéru ſgudilu ſe je bilú ú tem deſsétim Meſzu, ne ſizèr tega potúpa; tèmúzh od te 600. léjt dóuge ſtároſti tega Noëta: tàr to Arko na hribih te *Armeniæ* oſtáti. Tu kadàr ſpreudárjajo ty Vzhényki, taku ú tem, kakòr ú eni *Figuri*, samèrkajo; de ſkusi tu Bug V. M. hótel je tu Marjinu S. inu prezhiſtu Spozhétje osnánit: kir, kakòr ta Noëtava Arka pred tem gmájn potúpam; takú Maria prehránjena je bila pred potúpam tega grèjha: de ráunu kakòr ta leſséna Arká oſtála je bres ſhkode, madesha inu naſrézhe na ta deſséti Meſsiz na górah te Deshele *Armeniæ*; takú Maria ú tem deſsétim Meſzu, ú tem *Decembru*, kakòr pravjo *Primæ claſſis*, Vzhényki: kakòr is danaſhnim Prasnikam terde S. M. Cerku: kakòr ſprizhújejo Bug, Angeli inu hudyzhi is tem oſnanuvájnam; katéru ſtúrili ſo mnokatérim brumnim duſham, inu ſedáj rájtat nehàm, tàr ſamú právem: ſpomnite, ali: le rèjſs ni tu, kar *Paulus* ta S. Apoſtel práve: de. *Omnia in figura.* Vſe ú enim ſpomynu, kar od sazhétka tega ſvèjta bilu je sgojénu, ſgudilu ſe je; is katérim kasálu ſe je tu prihódnu ú tem novim Teſtamentu? Kir tu takú ozhitnu vidimo nad tem, kar ſim govóril odſgóraj od te ſtáriga Teſtamenta leſséne Noëtave Arke; inu od te ú te *Figuri* pokásane Meſséne Arke, namerzh: od Mariæ Divize kir, kakòr una leſséna Arka prehrájnena je bila pred ſylo tega gmájn potúpa, inu oſtála ú tem Meſzu *Decembru* na górah te *Armeniæ*! takú ta Meſséna Arka Maria prehránjejna bila je prèd tem ſplaſnim potúpam tega grèjha; inu oſtála na górah te poſsébne gnade Boſhje. Sa vol katériga sa slu uſét ſe nima meni, de djàl ſim odſgóraj: de. *Arca Noë ut ſervatur, ſic Maria præſervatur à Labijs Diluvio.* Arka Noë ko ſe hráni prèd Potúpam, takú hráni prèd grèjham Maria ſe. Tu právem: kar od Mariæ te danaſs bres uſéga madesha ſhpozhéte Divize is ékal ſim, nima ſe meni samérit; kir veliku prèd mano ty SS. Vzhényki imenuváli ſo eno Arko, Mario Divizo, is tega ſgur

Num. 8.

Rota. Anno 7. de Cone. B. V.

Luc. 2. *ver.* 19.

Synop.

ſpomneniga urshoha: ja ne le ſamú is tèga, temúzh is vezh drugih: katére de khi kaj bul saſhliſhjo, tàr de mvoja oblúka bul bode iſkásana; poſhluſhájmo h'pèrvemu Bernarda tega S. Vzhényka.

Num. 9. Letà veliki S. ú Mario salubleni Moſh, kadàr ſpreudárjal je to leſséno inu od Noëta iszimprano, tàr to od ſamiga Bogà perpráuleno meſséno Arko, Mario; takú ta od teh govóril je na tako visho *Arca Noë ſignificavit Arcam gratiæ.* Arka tega Noëta poményla je

S. Bern. loc ſup. cit. Arko te gnade, namèrzh: Mario Divizo: katéro, kakòr. *Illam Noë ut diluvium evaderet, fabricavit: ita iſtam Chriſtus, ut humanum genus redimeret, ſibi præparavit.* Vno ſtúril ſi je Noë de bi bil mógel te ſnè ti ú tem potúpu odjti: takú letó pèrprávil ſi je Chriſtus de bi bil samógel tu zhlovéſtvu odréthyti. *Illa fuit facta de lignis levigatis: iſta de virtutibus ædificata eſt conſummatis.* Vna bila je is lehkiga inu poúblaniga leſsà: letá pak is teh nèr popolnaminiſhih tugentou narejéna. *Illa ſuperferebatur aquis diluvij: Iſta non ſenſit naufragia vitij alicujus.* Vna, tu je: Arka tega Noëta vèrh vodà tega potúpa bila je noſhena: Ta pak, Maria pred uſo ſylo tega grèjha bila je obvarúvana. Katére beſ éde, zhe ſe prau ſpremiſljo, taku te kashejo to rèjtsnyzo, de Maria je íkusi Arko tega Noëta bila temu ſvejtovu pokásana, osnájnena, inu ú eni *Figuri* poſtáulena naprèj inu pred ozhy. Katéru govorjéjve tega S. Ozheta je ja veliku. Ali; dálej ſtegne ſe ú zhaſtè te ſkriunuſaſtópne Arke, Mariæ te brès uſega madesha ſpozhéte Divize ta brumni Maſhnik *Chrſippus*; kir od te, inu od une Arke práve: *Illa erat animalium Arca: hæc autem Arca vitæ incorruptibilis. Illa ipſum Noë: hæc autem ipſius Noë Factorem portavit. Illa tres contignationes ad manſiones habebat: hæc verò univerſum Trinitatis compendium. Denique illa animalia & bruta in ſe continuit, & ea in alia non mutavit: Noſtra autem homines brutorum more viventes in Angelos transmutat.* Vna, tu je: Arka tega Noëta bila je Arka te shivyne inu ſviryne: ta pak, námerzh: Maria bilá je Arka vezhniga shjuléjna. Vna je le Noëta: ta pak Noëtaviga Stuarnika noſsyla. Vna je ja try pode h' prebiválſtham iméla: ta pak, tu je: Maria je uſo S. Troyzo ohrányla. Vna je ja ú ſebi te umne inu náumne thiváli detshála; ali: te ú khi kaj drugiga ni ſpreminyla; tèmúzh te, kakòr p ithlè ſo ú njò, ſhle ſo tudi is tajſte: Naſha pak ſkriunuſaſtopna Arka Maria te, katéri h'njè pertékò inu pridejo; aku ſi lih ena shivyna, ſviryna, doujazhina ſo sa vol nyh grèjſhniga shjuléjnja; k'enim Angelam ſmény, ſtúry, inu prebérne. Katéru govórjejne polnu je troſhta inu veſsélja: katére beſséde polne ſo zhaſty inu hvale: kakòr potérdit hótela je ſama Krajliza Nebeſhka is unim kar puſtila je vidit *Gertrudi* te S. Divizi ob enim zhaſsu, kir bila je ú molitvi.

Chryſip. hom. 2. de Laud. B. V.

Leta

Lera ſedáj ſpomnena S. Diviza, kir snéshla ſe je per S. Maſhe na dan Marjiniga ú Nebu uſétjà, perkásala ſe je njè Maria Diviza is enim lepim, dolgim inu ſhirókim plajſham ogernjena; pod katérim iméla je enoſylnu veliko innoſhyza lepih, ſvejtlih, Angelzam podóbnih Diviz, ali Dekliz, katérim je Maria ſubſebna ſnamenia te lubesni iſkasuvála. Tu, kir ni ta S. Diviza *Gertrudis*, ali Jedert saſtopyla; tàr, kir je tu saſtópit sheléla: povédanu je bilu njè, de tè tem Angelam podóbne Deklize ſo tajſte duſhize, katére ſo h^a Marji pertekle, od njezhaſty ni ſo odſtopyle ú shjuléjnu, sa tu letè Maria takú ima sa lubu, inu te hráni pod plajſham. *Num. 10.* *Revel. l. 4. c. 43.*

Tu, Ah Chriſtiani lubeſnivi! kaj kashe nam drugiga, kakòr de Maria je, narézhem ena Arka tega Noëta, pazh ena Arka tega Synú Boſhjiga; katéra obilniſhi je inu mogózhniſhi kakòr una veliku: kir, aku ſi lih una iméla je ú ſebi veliku shivàl, vener teh Grèjſhnikou ni iméla; temúzh lebrumne inu pravizhne: Ta pak Arka Boſhja Maria hráni tudi tè Grèjſhnike. Vna, kakòr ſim odſgoraj govóril: kakòr uséla je ú ſe tè shiváli, takú je letè supet od ſebe brez uſéga ſpremenéjna ſpuſtyla: Maria pak ta mogózhna Arka ſpremenúje te oſtudne shiváli, te Grèjſhnike k'Angelam, kakòr terde nam ta ſgúrni pèrkásen; zhe le lety h'Marij pertéko inu pridejo. Vna ſtála ni uſem, tèmúzh le oſsem perſhonam odpérta: Ta ſkrjunuſaſtópna Arka Maria pak ſtoji odpérta uſem inu ſlednimu pobeſsédah S. Bernarda, kir práve: *Sinum Miſericardiæ ſuæ Maria omnibus aperit, ut de plenitudine ejus accipiant Univerſi.* Maria krilu ſvoje Miloſti uſem derſhi odpértu, de uſi od obilnoſti njè gnad samórejo kaj preiètinu dobyti. Letà nasavérshe nikóger, temúzh ſledniga ohráni. Katérih beſsédy rèjſkryza kir ſpósnàl je ta Iſvélyzhani inu ú Mario salúbléni *Suſo*, sa tu is uſtmi inu is ſerzam, is ſhnábli inu jesíkam isrékel je h'zhaſtè te ſkrjunuſaſtópne Arke, tè brez uſega madesha ſpozhéte Krajlize Nebeſke Mariæ Divize: *In numeri peccatis dediti, jam Deum deſerentes, & cœleſtis Patriæ cœtum abnegantes, in deſperationis voraginem ſe ſe præcipitare volentes, Mariæ tamen innitentes, ad hanc confugientes benigniſſimè ſervati ſunt, donec hac intercedente apud Deum in gratiam reſtituerentur.* O kakú veliku nyh! inu bres ſhtivéjna je teh, katéri tem gnèjham udáni takú, de ſo G. Bogà sapúſtili. de ſo ſe G. Bogú, Svetnykam, Angelam, Sacramentam inu temu Iſvelyzhajnu odprovèjdali; de ſo ſe ſamy hotéli vèrzh ú ta paklenſki prépod, de ſo hóteli zagat na te Miloſti Boſhji; sa vol katériga savèrsheni ſo bily ushè inu sapuſhéni od Buga: kir pak ty neſlonili ſo ſe na Mario, kir savúrali ſo na Mario, kir pertékli ſo h'te Arke Marji, sa tu gnadlivu ſo ty bily ſku- *Num. 11.* *S. Bernl. ſerm. in ſig. mag.* *Suſo Dialog. cap. 6.*

ſkusi proſhnjo Mariæ prehránjeni, de ſo ſupet per Bugu to gnado sadúbili, de ty priſhli ſo h'pobulſhajnu tega shjuléjna, inu h'sadnimu h'sadobléjnu tega Iſvelyzhajnja.

Num. 12. Is tem, kaj ſe nam kashe inu osnanúje, drugiga, kakòr de ta ſkrinunuſaſtópna Arka Maria eniga veliku vehſhiga nuza je temu zhloveſtvu, kakòrbila je ta Noëtava Arka; kir ta je hranila le te Pravizhne, vna pak hráni tudi te Grèjſhnike: kir ta is leſsà ſzimprana Noëtava Arka ohrányla je le ſamih ôſem perſhon h'temu zhaſsnimu shjuléjnu; Maria pak, ta na danaſhni dan bres uſega madesha tega Adamaviga grèjha od S. Matere Annæ ſpozheta Arka, ohráni uſe, katéri h'njè pertékò inu pridejo, h'vezhnimu lebnu inu Iſvèlyzhajnu: kakòr. Tu ſprizhat meni pomága *Diſmas*, ta sa vol njegóvih grèjhou od Judou is JEſuſam kriſhani Resbójnik: kakòr ſpriáhat nā samóre uni hudóbni ſam ſebe is leſtno kryvjò temu hudyzhu sapiſsani *Theophilus*: kakòr tu terdet samóre una oſtudna Shpanſka Loterza *Catharina*: kakòr poterdet nam samóre nyh telkájn inu telkájn 1000. drugih velikih Grèjſhnikou, katéri kir ſo pèrtékli h'te preſvete Arke Marji, ſkusi tu odſhli inu odbèjſhali ſo temu groſnimu potúpu vezhniga pogubléjna: inu tu sa tu, kir, kakòr G. Bug púſtil je to leſséno Arko ſtúryti od Noëta h'prehrájnejnu tega zhlovéſtva ú tem gmajn inu ſplaſnim potúpu: kakòr G. Bug prehránil je ú te ſyli teh vodà to leſséno Arko, po teh ſgurnih beſsédah: *Ego Dominus, qui ſervo eam.* Jeſt ſim ta Goſpód, katéri njò hránim; takú puſtil je Mario to ſkrjunuſaſtópno Arko od S. Annæ bres uſega madesha ſpozhéti; takú prehránil je Bug V. M. to meſséno Arko prèd tem gmajn potúpam tega Adamaviga grèjha h' temu, de bi ona tu reunu zhlovéſtvu prehrányla inu obarúvala prèd ſylo tega ferdamainja inu hudyzha; kakòr letú povèjdal inu osnánil je ſam Bug Ozha Nebeſhki *Catharini* ti Senenſerſki S. Divizi, rekózh: *Mariæ Unigeniti Filij mei Genitrici glorioſæ conceſſum eſt à Bonitate mea propter Incarnati VERBI reverentiam, quod quicunque injuſtus, vel peccator recurrit ad eam cum devota reverentia nullo modo decipietur, vel devorabitur ab infernali Dæmone.* Marji ti zhaſtyti Poródnyzi mvojga edyniga Synú, dànu inu pèrpuſhénu je od mvoje Dobrúte, sa vol zhaſty te h'zhlovéku poſtáne Beſséde, de en ſledni, gdùr kôle h'njè bode priſhàl inu pèrſtópil, bodi ſi ta grèjſhen, ali: pravyzhin is eno andohtlivo zhaſtjò, ta nima na nobéno visho od tega paklenſkiga hudyzha golúfan, sapélan, polhert, inu ú tu vezhnu pogubléjne pahnjen, vèrshen, ſúnjen biti. Katéru govorjéjne ſamiga Nebeſhkiga Ozhéta nakáshe nam drugiga, kakòr kraft, múzh, oblaſt inu velika mogôzhnoſt Mariæ te bres madesha

Iſai. 27.

Tob. Lohn. Bibl. to 1. ſtir 10 5. 6. n. 23. fol 206.

ſpo-

ſpozhéte Divize: katéro prejéla inu ſadobila je od ſamiga Nebeſhkiga Ozhéta h'nuzu, troſhtu inu pomúzhi tega reuniga zhlovéſtva: kakòr ſprizhat nam samóre uni. Kakòr.

Pi‡he inu samèrka ta brumni *Bloſius*: de. Bil je ú tem Franzoſkim Krajleúſtvi, inu ú tem Meſte *Turon* en porédni, hudóbni, grèjſhni inu kezarſki Mladénizh, katéri ú uſè njegóvim shjuléjnu ni vèjdel sa drugu, kakòr sa jegrò, sa pjánſtvu, naſpodóbnoſt inu sa druge gerde inu oſtudne grèjhe; h'katérim ulékla ga je ta prekléta kezárija. Tu, kir Bug V. M. dálej ni hótel inu mógel terpéti, vérgel je njéga ú eno naglo inu navárno bolésan, katéra ú kradkim zhaſsu poſtávila bila je njéga na ſhpizo tega shjuléjna, ú te bil je ſapúſhen takú, de ni imél eniga zhlovéka, katéri bil bi njéga h'sapuſhájnu te kezárije, inu drugih grèjhou, tàr k'eni právi S. Spóve- *Bloſius In Monili. c. 7.* de opomnil; tu pak sa tu, kir ſtàl je terdauráten ú njegóvi hudobji: sa vol katériga, kakòr ſtàl je na ſhpizi tega Shjuléjna, takú tudi ſtàl ú navarnoſti tega pogubléjnja. H'sadnimu perſtópil je bil h' njému ſkrivaj en Catholiſhki vjérni, ta je njému rékal! Lubi brat! savúpaj, inu pèrporózhi ſe Marji. Tu, kir ſhlíſhal je ta Mladénizh uſèl je góri ta ſvèjt, pèrporózhil ſe je Marji, uſél je h'njè tu savúpajnje: inu, pole! ſdájzi obzhútil je letà to gnado, pomúzh inu Miloſt Mariæ Divize, kir ta od njè bil je reſvètlèn takú ú njegóvim ſerzu inu pámete, de ſpoſnàl je njegóvo pregrèjho: de zhes to obzhútil je eno právo gréven̄go: sa tu púſtil je eniga Catholſhkiga Spovédnyka poklízat, pred katérim ſtúril je eno právo, zhiſto ſpóved, odpovèjdal te kezárji, savérgel uſè kezarſke smáme: Na tu prejèl je tu zartanu S. R. Tellú, inu S Ojle; tàr na tu ſhrézhnu ú te gnade Boſhji inu ohrájnejnu Mariæ Divize púſtil je ſvojo dúſho, katéra ſhla je is Mario prutje Nebeſsam, kàmer bi na bila nigdàr priſhla, kadàr bi ta kezarſki inu grèjſhni Mladénizh na bil Mariæ h' pomúzhi poklizal, kadàr bi na bil h'te ſkrjunuſaſtópni Arke pèrtékel. O múzh, kraſt inu obláſt prevélika te preſvete Arke Mariæ Divize!

Tu, kar ſèdáj ſhliſhali ſmo od tega poprèj naſrézhniga, ſèdáj pak veliku ſhrézhniga Mladénizha, kaj? Ah! kaj nam káshe drugiga, kakòr to prevéliko Obláſt, Krafft, inu to od Nebéſhkiga Ozhéta dàna inu udeléna Mogózhnoſt Mariæ te brès uſéga madesha zhiſtu ſhpozhéte Divize? kir ta le na enu ſamu ſpómnejnje na njò: kir ta le na en ſam ſdihlej prutje njè: kir ta le na enu ſamu inu golu pèrporózhajnje je tega oſtudniga Doujáka, je to grèjſhno beſtjo ú eriga Angela ſpreméniyla: je tega uſhè na ſhpizi tega pogubléjnja ſtrézhiga Mladénizha prèd tem potúpam vezhniga ſerdámajnja prehrá-

hrányla, inu ſhrézhnu preváruvala: sa tu práu, práu inu ſprodóbnu govóril je *Novarinus* tédáj kir djal je: *Multi in Infernum eſſent detruſi, niſi hanc Arcam portaſſent in corde.* Nyh veliku, Ah! nyh veliku páhnjenih bi bilú ú ta paklénſki brésen: nyh veliku vérshenih bi bilú ú ta vezhni, gorézhi ogyn, kadàr bi na bily Mariæ te mogózhne Arke ú ſerzu inu miſlah noſsyli: kadàr bi na bily h' Mariæ te obláſtni Arke pèrtékli: kadàr bi ſe Marji na bily perporózhili: kadàr bi pèr Marji na bily pomúzhi yſkáli.

Novar. in umbra Virginis.

Sa tu, O A. karſhanſke Dúſhe! kir vèjſte sa Múzh, kir ſaſtópite ta krafft, kir ſposnáte to Obláſt inu Mogozhnoſt Mariæ te danaſhni dan bres uſéga madesha ſpozhéte Divíze: kir vèjſte, de Maria ta Nebeſhka Arka dàna je od Buga k'enakimu zilu inu konzu, kakòr dàna bila je Arka tega Noëta, namerzh: h'preobáruvajnu inu h'prehrájnejnu prèd tem grosnim potúpam temu réunimu, grèjſhnimu zhlovéſtvu: kir vèjſte, inu ſpoſnáte, de Maria je: *Refugium unicum peccatorum, ut ad eam confugiant omnes rej, omnes mœſti, omnes afflicti, ut ea protegente liberentur ab hoſte.* Maria je tu ſamu inu edynu pèrbeiſhálisſhe teh réunih Grèjſhnikou: h'Marji Vſi perbéshat imajo, uſi Právyzhni inu grèjſhni: h'Marji pèrtézh imajo uſi ſhaloſtni inu otoſhni: h'Marji pèrſtópit imajo uſi ú nadlúgah, ú potrébah, ja ú navárnoſti tega poſlédnja snajdeni, de ſkusi njè varúvajnje prèd uſém tem bodo prehrájneni, inu odréſheni od tega paklénſkiga ſhouráſhnika tega hudyzha. Sa tu uſè, právem: kir vèjſte, O Chriſtiani! sa tu nadláſhajte h'Marji pertézhe, kir, kakòr práve S. Ildephonſus *Hæc eſt illa Sancta mulier, quæ pro nobis preces effundens, de inimicis amicos injuſtis juſtos, de peccatoribus juſtificatos, & de maledictis, à Deo longè recedentibus ad ipſum pietate ſua, ad Deum revocat benedictos.* Maria je tajſta S. inu mogozhna Shena, katéra is njè sa naſs ſturjéno proſhnjò déla is naprjátelou prjátile, is kryvyzhnih právyzhne, is Grèjſhnikou poprávyzhene, inu te prekléte, tàr te dálezh od Buga odſtóplene is njè dobruto supet h' njému poklizhe, inu Iſvélyzhane pèrpéle. Pèrpéle právem: Maria te kryvyzhne, te grèjſhne, te prekléte, te od Buga odſtóplene inu savèrshene supet, inu ſizèr pravyzhne, shegnane inu Iſvélyzhane h'Bugu: ja. Ali: lè letè, katéri h'njè, kakòr une shiváli h'te Noëtavi Arke, pertékò inu pridejo. Sa tu tédáj, O A. Dúſhe! ſte khi tem koinam ú Préuſetnoſti, tem Camelam ú Lakomnoſti, tem koſlam ú Nazhiſtoſti, tem Pſàm ú te Navóſhlivoſti, tem Praſzam ú te Poſhteſnoſti, tem Levam ú ſerdu inu Jeſnoſti, tem Ollam ú te Lenóbe? Ste khi sa vol ene druge pregrèjhe eni drugi poredni beſtji podóbni inu enáki? Ah! uſdignite ſe, uſtányte góri, tezyte h'te

Num. 25.

Idem. Concio 3. de Aſſumto. f. V.

S. Ildep. de Excel. Virg. c. 1.

S. Skrj-

S. Skrjunuſaſtópni Arki, hityte h'Marji te brès uſéga madesha ſpozhéti Divízi tézyte h'letè is ſdihleji, is shelámi, is molitoujo, is poſtam, is zhiſtoſtjo, is dershájnam Marjinih S. tugentou, is bèjſhájnjam prèd grèjham, is kasájnam ene ali: druge andohti prutje Marji te Krajlízi Neſéſtki: inu tu ſèdáj, dóklèr ſle pèr mózhe, doklèr naótlabetè inu naopéſhate, dóklèr ſle pèr ſdrávju, dóklèr ſhè kaj Marji uſſ ézhniga, lubiga inu dopádliviga samórete dopérneſt inu ſtúryti.

Sa tu, de ſkléncm, Ah Chriſtiani lubeſnivi! opómnim vaſs po uſe mvoji samoſhnoſti, uſimyte enu právu savúpajnje h'Marji te S. JEſuſave Arke, inu h'te brès uſéga ſtrahú tézyte: nabújte ſe, aku ſi lih snajdete ſe ú grèjhih, h'Marji perſtópit, kir, kakòr práve S. Ozha Bernardus: *Nihil auſterum in ea, nihil terribile, tota ſuavis eſt.* Pèr Marji nizh ni ſtráſhniga, nizh ni groſniga, nizh ni ojſtriga; kir ta je uſa krodka, vſmilena inu dobrútliva: letà nasavérshe nikóger, letà nasvérshe nobéniga; temúzh, kakòr una leſséna Noëtava Arka ſledniga, katéri h'njè pride inu pertézhe, uſáme gori inu prehráni. Sa tu, góri, góri, Ah Chriſtiani! góri inu na nuga: pojmo, tézimo h'te preſvete Arke: upimo inu rézimo h'te bres madesha ſpozhéti Divizi is S. Bonaventuram: *O benedicta! in manibus tuis eſt noſtra ſalus. Recordare pia pauperiatis noſtræ.* O zhaſtyta inu shegnana Diviza! ú tvojh rókah je naſhe Iſvelyzhajne. Spomni, O miloſtiva inu dobrútliva Mate! na naſhe vbóſhtvu na naſho ſlabuſt, inu na naſho veliko réunoſt; perſtópi nam ú tem is tvojo pomózhjò inu gnado: *Salva nos:* Pomágaj nam, ſizer ú tem potûpu teh grèjhou utónimo, pógynemo, inu uſamemo kónez. Ah! naóberni od naſs tvojh miloſtivih ozhy, kir vèjmo, de. *A quo avertis vultum tuum, vadit in interitum.* Od katériga ti tvoje miloſtive ozhy obérneſh, ta gréde poſlu inu ú pogubléjnje. Sa tu, de my ú to naſrézho napádemo; temúzh de tvojo gnado inu miloſt obzhutimo: *Reſpice in nos.* Pogledaj na naſs. Dodéli to gnado tebe práu lubiti, tebe práu zhaſtyti, kakòr naſs opomina S. Bernardus rekózh: *Dicamus omnes, dicamus ſinguli, dicamus aſſiduè: Salve Regina.* Rezimo uſy, rezi en ſledni, rezimo véden: Zheſhena Krajliza ſamiga Bogà: *Ego Dominus, qui ſervo eam:* prehrájnena inu pred potúpam tega Adamaviga grèjha obáruvana Arka: dodéli de ſkusi te obáruvani bomo ú shjuléjnu pred hudim na Dushe inu na teleſsu: na sadnje pak pred potúpam vezhniga pogubléjnja ſkusi tvojga Synú JESUSA, katérimu bodi hvála, AMEN.

Num. 16.

Epilog.

S. Bern. ſerm. in ſign. magna.

S. Bona. in Cant.

Luc. 8.

S. Bona. ibidem.

S. Bern. ſerm. 3. ſup. Salve Reg. Iſa 27.

TA CXVI. PRIDIGA.

Na XIII. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Luciæ Divize inu Martyrnize.

Synopſis.

Magnâ, ac ineffabili patientiâ
Vicit Idola, & adversa entia
S. Lucia Virgo.

Sapopádik.

Spoterpléjnam naisrezhénim,
Nadlúge velike, premagala je,
Inu te Malyke S. Lucia Diviza.

Thema.

Brev. In tua patientia poſſedisti animam tnam, Lucia Sponſa Chriſti.
Rom. *V'tvojm poterplejnu obranila ſi tvojo dujbo, Lucia Nevejſta Chriſtuſhova. Ibid.*

SMiſhlujejo ti Shmiſhláuzi, ali Poëti, de ob enim zhaſu iméla
Num. 1. ſtà mej ſabo en pogovor en velik hraſt, inu en terſt, ali ena shébka shiba. Ta hraſt govóril je na tako visho. Polè: mvoj lubi
Exod. Sóſet: ti ja dobru vèjſh, kajsa enu mozhnu, inu veliku drévu ſim jeſt: inu kokú mozhne velike korenine jeſt imàm; inu venèr perſhil je ta vehàr, inu je mene s'korenínu podèrl inu polómil, ſedaj leſhim uſem h'ſhpotu na tleh polomlen. Ti pak, kir ſi prutje mvoji mozhy, brès uſe glihe, s'myram ſtojish bres uſe ſhkóde: kaj tu more biti? ah! nobénu zhudu, odgovóril je ta terſt temu hraſtu: nobénu zhudu, de ti leshiſh podèrt od veharja, jeſt pak s'myram ſtojim. Sakaj ti ſi preokorn, inu ſe nozhes vginiti temu véjtru; jeſt pak ſe mu rad ugánem na uſe plati, kamer me on nagne, ſkusi ſe mù perklájnam od uſih krajou; inu sa voljo tega s'myram obſtojim, inu me namóre polómit.

NN. Ta zhlóvik na temu ſvejtu ſe more rezhy, de je on
Num. 2. enu mozhnu drevu, inu tudi de je en terſt ali slaba shiba. De on ſe more rezhy enu drevu, ſprizhujejo letù ti *Philoſophi*, kir pravio, *Homo eſt arbor inverſa.* De namerzh ta zhlovik je glih, kakòr enu napezhnu drevu; de pak on tudi ſe more rezhy en terſt, inu ena shebka shiba, je letu tudi reſnizhnu: ſakaj ſam *Chriſtus* je takú
Mat. 11 imenúval S. Joanneſa Karſtnika, *arundinem vento agitatam.* En terſt ſim, inu kiekaj od vèjtra páhan. Tajſti zhlovik, katéri ſuper ſtoji vejtróvam teh nadlúg inu terpléjna, en tak je glih kakòr en terden hraſt, katériga te nadlúge, inu terpléjne hitru podére inu polóme. Katéri pak puſty ſe páhat od vèjtra teh nadlúg, inu terpi tajſti poterpeshlivu, en tak je glih kakòr ta terſt. En tak terſt bila je danaſhna S. *Lucia* Diviza inu Martyrniza. *Njò ni mógel podréti*, ali polómit nobeden vehàr tega terpléjna, dokler rada ſe jeona tajſtimu

ſtimu perkláinala inu uſe radavólnu terpéjla, kakòr ú letèm hváły jo S. Mati Cèrkou: *In tua patientia poſſediſti animam tuam Lucia Sponſa Chriſti. Sanguine proprio inimicum viciſti.* V'tvojm poterpléjnu ohranila ſi tvojodushо, *Lucia* Diviza Nevéjàa Chriſtuſhova, s'tvojo leſtno kryvjo premágala ſi tvojga Shouraſhnika, sa voljo tega ſpodobnu od njè rezhem: *Magna, ac ineffabili patientiâ, vicit Idola & adverſa entia S. Lucia Virgo.* S'terpléjnam naisrezhenim nadlúge velike, premagala je, inu te Malyke S. Lucia Diviza. Kakú pak ſkusi terpléjne premágala je ona uſe terpléjne: inu kakú tudi my imámo po njè exemplu tajſtu premágat. *Parate.* *Synop.*

Olimpia una imenitna rimſka Goſpà, lepù inu modru dala je ſa ſtópit, kakú 'gorezho lubesnjo lubila je ona *Chriſtuſa* ſvojga nebeſhkiga Sheninа, kir ona puſtila je smalat due rokè skupej ſklenene, eno doli is Nebèſs, to drugo gori is ſemle ſheſeozhe, is katérih rók ſhàl je ven gori na kuisku en plemèn: is tem perpiſsájnam. *Nunquam deorſum.* Nigdar doli nasaj. Skusi katéru dala je letà modra Goſpà ſaſtópit, de ona ſklenena je takú mozhnu, inu ſtanovitnu ſkusi to lubesan s'Chriſtuſam ſvojm Nebeſhkim Sheninam, de na nobéno visho ſe ona od njega namore lozhit. NN. Letáke due, ſto lubesnjo, skupej ſklenene rokè poſtávi nam tudi donaſs naprej S. M. C. Cèrkou, namerzh Chriſtuſa JEſuſa, inu S. *Luciæ* Divize inu Martyrnize. Ah! lere due rokè je bila ta lubesan telkajn ſtanovitnu ſklenila, de tajſte nigdar ni mogla ſlozhit nobéna bridkuſt ali terpléjne. Inu sa voljo tega glih kakòr en drugi *Paulus* mogla je ſiher rezhy S. *Lucia. Quis me ſuperabit à Charitate Chriſti? tribulatio an anguſtia, an fames, an nuditas?* Kdu bode mene lozhil od lubesni Chriſtuſove? more biti terplejne? ali jezha? ali lakota? ali boſtvu? ah na nobeno viſho: ona je mógla prou reſnizhnu tudi rezhi. *Nunquam deorſum.* Tà plemen, ali ogen, katéri uſhgàl je enkrat to lubésen pruti Chriſtuſu mvojmu Sheninu, nigdar napójde vezh doli, ali naſaj, temuzh uſelei naprej, inu nakuisku. Sakaj pak bila je S. *Lucia* takú mozhnu ſklenína is ſvojm Chriſtuſam, hozhem vam povedat urſhah tetéga v'eni perglihi. Samerkajte dobru. *Num. 3. Induſtio* *Rom. 8.*

Bila je ena guiſhna ſlahtna Goſpodizhna, kakòr ſe bere *in hiſt. Gall:* katéro isvolil ſi je jo bil en guiſhen Krail sa ſvojo krajlevo Nevejſto, h'timu konzu bil je ta krajlevi Prinz njè poslal, uſse ſorte lejpe, inu imenitne ſhenkénge, inu tudi ſvoj Contraſſè, ali podóbo. Ta Goſpodizhna, kir prejela je bila uſse letù, puſtila je ſtati, inu ni ſe ahtala nobéne ſhenkenge, temúzh ſegla je ſa to podóbo ſvojga krajleviga Sheninа, tajſto je ona na ſvoje ſerzè ſtisnila, inu diála, *Num. 4. Hiſt. Gall.*

namáram jeſt sa nobéno ſhenkengo, sadoſti je meni mvoj lubi krajlevi Shenin, njega jeſt vózhem ſamiga perſerzhmu, inu ſtanovitnu lubiti. Raunu na tako viſho saderſhála ſe je donathna Nevejſta Chriſtuſhova S. *Lucia*. Njè Mati bila je njò oblúbila enimu guiſhnimu ſhlahtnimu, bogatimu, ali venèr najovèrnimu Mladenzhu, letà ú *Lucio* salublen, poslal je bil njè lejpe ſhlahtne ſhenkénge kakòr en Shenin ſvoji Nevejſti; ali *Lucia* ni ſe tajſtih ahtala, ni ſe tajſtih perteknilla; ſdajzi mo je ona uſe naſaj poslála. Ja, kar je ſhe vezh, ſkusi perpuſhejne ſvoje Matere, predála je Lucia uſe ſvoje premoshejne, inu je tajſtu med te ubóge reſdellíla, ali: sakaj letù? poshluſhajte. *Crates Philoſophus*, kir je samèrkal, de njega
Crates. blagù, ali bogaſtvu njemu napokei dela, ſhal je, inu vergèl uſse skupei ú to mórie, inu je djàl: *Mergo vos, ne mergar â vobis.* Preden de bi ti mene topillu, hózhem raishi jeſt tebe utopíti. Raunu sa tega volo tudi *S. Lucia* bila je predála uſe ſvoje blagù, inu tajſtu med te ubóge sdelila, dokler mejnila je, de letà najovèrni Mladenizh hotel ni potajſtim, inu de bi na tako viſho potler pred njem gmah iméla, inu ſvojga Chriſtuſa ſa ſvojga Shenina obdershála.
Cant. 7. *Ego dilecto meo, & ad me converſio ejus.* Ah! jeſt nozhem nobeniga poſemelskiga Shenina, je diála *S. Lucia*, Chriſtuſa ſhelim jeſt ſamiga lubiti, njega Nevejſta hozhem jeſt biti.

Sa lu je uſse letù gori usel ta ú Lucio salubleni Mladeniz, ſpre-
Num. 5. obernil je to lubeſen ú hudóbo, inu je njò ſatoshil *Paſchaſiuſu* enimu Tyrannu, sa volo karshanſke vjere. *Paſchaſius* ſturil je *Lucio* h'ſebi perpeliáti, inu je gledal na uſse viſhe njò prægovoriti, de bi ona tega ſhlahtniga Mladenizha ſa ſvojga Shenina uséla, Chriſtuſa pak popuſtíla. Ah! letù jeſt naſtrim na nobéno viſho! mvoj nebeſhki Shenin je pres uſsiga konza ſhlahtniſhi, leipshi, inu bogatishi, kakòr ta najovèrni Mladeniz; inu sa volo tega ſe naſpodobe, de bi jeſt tega uséla, uniga pak popuſtila. Letà mvoj nebeske Shenin ima to naturo, je diala *S. Lucia*, glih kakòr ena druga *Agnes*. *Quem cùm amavero, caſta ſum, cùm tetigero munda ſum, cùm accepero, Vir-*
go vita ſum. Zhe njega jeſt lubim: ali njega objamen: ali uſamen, otlá-
S. Agnes. nem venèr jeſt ena ſnashna, zhiſta Diviza, nozhem tedaj na nobéno viſho lubíti eniga poſemelskiga zhloveka, per katérimu druſiga ni, kakòr ſmrad, inu gnuſsóba. *Paſchaſius* kir je vidil Lucio takù ſerbeshnu govoriti, djàl je on k'njè. *Ceſſabunt verba, cùm ventum fuerit ad verbera.* Holà! *Lucia.* Ti imath doſti beſsédy. Ali: kir bómo pershli h'shlakam, potler bodo tebi s'mankale beſséde. Ah! na, je diala S. *Lucia*: Boſhym Shluſhabnikam namorejo smankat beſséde, katérim Chriſtus je oblubil rekozh: *Non enim vos eſtis, qui*

loqui-

loquimini, ſed Spiritus Sanctus, qui loquitur in vobis. Niſte vi, katéri govorite pred Rihtarji, inu Tyranni, temuzh S. Duh je tajſti, kateri is vaſs govóry ta zhaſs.

Paſchaſius, kir je ſhlishal letù od S. *Luciæ*, uprasha jo rekozh: *Eſt ne in te Spiritus Sanctus.* Ali je khi tudi ú tebi S. Duh? na tu odgovorila je S. *Lucia*: *Caſtè, & piè viventes templum ſunt Spiritus ſancti.* Katéri zhiſtu, inu brumnu ſhivè, tajſti ſo en tempel ſvetiga Duhà. O naisrezhena hvala, inu zhaſt uſsim tajſtim, katéri sa volo ſvojga zhigiga shiulejna, ſo en pravi tempel ſvetiga Duhà! ali: poſhlushaite, kaj ſa ene ſpotlive beſséde djàl je potler *Paſchaſius* h' Sveti Lucji: *Jubebo te ad lupanar duci, ut te Spiritus S. deſerat.* Zhakaj, jeſt hozhem hitru od tebe ſegnáti S. Duhà; dal te bom ú peſto nazhiſtim koslam, de bodo ſtabo sazhelli, kar bodo oni otelli. *Si invitam juſſeris violari, caſtitas mibi duplicabitur ad coronam.* Ah mvoj *Paſchaſi*, je odgovorila S. *Lucia*, takù na boſh ti nezh opravil; sa volo tega na bo S. Duh mene sapuſtil. Sakai zhe ti boſh meni ſilo delal, ſkusi letù na bom jeſt mvojo zhiſtoſt, ali diviſhtvu sgubila, ampak ſhe eno vezhi krono per Bugu saſhlushila. Sakaj: *Non nocet ſenſus, niſi adſit conſenſus.* Ta greh naſtri ſam pozhutik, temuzh ta frey vola tega zhloveka. *Paſchaſius* poſtàl je na te beſséde togóteu, ſapovè, de ſe ima ſdajzi peláti *Lucia* ú e[illegible]o nasramno hiſho, inu tamkaj ú roke dati tem lotrázham, ſo jo tudi h'temu konzu popadli ti berízhi, de bi jo tiakaj pellàli; ali ni bilu mogózhe *Lucio* geniti. Perſtopilu je ſhe vezh Ludy, ali uſe je bilu ſabſtoin. Skusi muzh Boſhjo ſtalla je *Lucio*, kakòr en ſtebèr, tu je bil ja en velik mirakel. Ali: ga je more biti, *Paſchaſius* ſposnàl? na nobéno viſho. Kakòr ena hudobna ſueriazhena, sapovedal je perpelláti te leve, de bi jo na mejſti ſtergali; ali leti ſe jo niſo perteknil. Na letù sapovè okúli S. *Luciæ* narediti en ogien, de bi takù ona ú ſredi tajſtiga ſgoréla. Ali tudi ta ogien ſe jo ni perteknil. So jo tudi polliváli s'vrélim vojlam, ali tudi na tako viſho niſso jo mogli umoríti. H'uſemu letemu je *Lucia* mouzhála; inu je G. Bogà hvalila. Ah pazh velika peterpeshlivoſt: naisrezhena tugent S. *Luciæ!* prou ſpodobnu ſe more perglihat h'enimu Adlerju, ali poſtoine. *Num. 6.*

Od poſtoine pitl éjo ti Naturaliſti, de ona ima to natúro, inu enu ſubſebnu veſelie, kir ona lety na viſok uſt prutje ſonzu, inu tam gori is ſvoimi ozhmy ſtermnù ſejà, inu gleda ú ſvitlobo tega ſonza; inu okù lyh ona merka, de po zhaſsu nje perute ſazhno ſe ſmodíti od te velike urozhine tega ſonza: venèr ona nezh namára, nje veſſelie je gledat ú to ſonze. Sa volo tega djal je od nje en Symboliſt, rekozh: *uritur, & gaudet.* perpeka ſe, inu veſeli ſe veſséli. Ena za- *Num. 7.*

ka nebeſhka poſtoina bila je tudi S. *Lucia*. Uſse nje misli, inu uſse veſselie bilu je leteti na viſokuſt h'timu Boſhimu ſonzu, h'Chriſtuſu, h'ſvojmu Sheninu; njega zhaſtiti inu njega vjèro, inu ſvetu Imè resglaſsiti. Inu nej ſi lih ſa volo tega ſmodile ſo ſe nje perúte; hozhem rezhi: nej ſi lih pregajnal jo je sa volo tega *Paſchaſius* is to ſverino, inu is ognjam, vener ni ona nezh màrala; nje veſselje je bilu ſvojga Chriſtuſa, to Boſhje ſonze ſtanovitnu lubezi, inu njemu k'lubeſni uſe poterpeshlivu preterpéti. *Uritur, & gaudet.* Terpejla je rejs veliku ſa volo ſvojga nebeſhkiga Sheninа, ali vener uſse s' veſseljam. Ali: zhe *Lucia* ſe je veſselila v'ſredi terplejna, *Paſchaſius* pak ſe je togotil naisrezhenu, kir jo ni mogil premágat, inu mojſtríti. Is velike togote sapovejdal je Lucio taku groſovitnu pretépat, de po zelim ſhivotu tekli ſo kervávi zurki; ti trinogi h'ſadnimu ſo ſe upèhali, ali ne S. Lucia, ona je bila perpraulena, inu je ſheléla ſhe uſelej vezh terpejti Chriſtuſu k'lubeſni. Tu ſe vidi; kaj sa en nebeſhki terſt bila je ſveta *Lucia*, kir njo nobeden vehàr tega terplejna inu martre ni mogel polómit, inu podréti. H'ſadnimu pak, kir G. Bug hotel je ſvojo ſveiſto Nevejſto kronat ú Nebeſsih, perpuſtil je, de eden teh trinogou is enim mezham prebodil je to gerlu, inu goutaniz S. Lucie; inu na tako viſho thla je potler nje zhiſta ſveta duſha ú nebeſhku krajleuſtvu; kir premagala je, *Inimicum ſanguine proprio*, tega tyranna is ſvojo leſtno kervio. Prou te-
Synop: daj ſim djalod nje: *Magna, ac ineffabili patientia, vicit Idola & adverſa entia, S. Lucia Virgo.* Spoterplejnam naisrezhenim nadluge velike premagala je, inu te Malike S. Lucia Diviza.

Spregleimo ſedei enu malu ta urshah, sa volo katériga donaſh-
Num 8. na S. *Lucia* Diviza inu Martyrnyza mogla je taku veliku terpeti. Inu okù jeſt prou ſpremislim, toku samerkam, de u ſega nje terplejna sazhetik inu urshah je bil uni, od kateriga ſtry ſpomin S. Apoſtel *Paulus* rekozh: *Omnes, qui piè volunt vivere, in Chriſto JEſu*
2 Tim. 3. *perſecutionem patientur.* Uſsi taiſti. pravi S. *Paulus*, katéri ſe poſlíſsa-
Cap. 3. jo Chriſtuſu brumnu ſhlushiti, terpè takishni potler veliku pregainanje, sa tu dokler S. Lucia je bila ena brumna dekelza; ſe ni hotela moshiti, inu ſe ni ahtala tega ſvejtà; inu je trahtala samù Chriſtuſu ſvojmu nebeſhkimu Sheninu dopaſti: sa volo tega bila je ona potler tudi pregainàna. Ah! Chriſtiani moji, tu je enkrat reſnizhnu, de ta ſvejt uſse taiſte ſhourashi, katéri G. Bogù ſveſtu ſhlushio. Ali nikar ſe sa tega volo na uſtrashimo, nazh pak ſe veſselimo, kadar po nadoushnim, inu sa volo Chriſtuſa theſháve inu britkuſti imamo; taku ſo ſturili S. *Paulus*, inu uſsi drugi brumni Chri-
Rom. 5. ſtiani. *Gloriamur in tribulationibus*, kir namerzh ú ſredi teh nadluh

ſo

ſo uſelei enu veſsélu ſerze obdershàli. Sakaj oni ſo dobrù véjdili, de en brumen karshenik na timu ſvejtu ſe nima bulshiga troshtat, kakor britkuſt, inu terplejne. Ja, S. *Auguſtinus* dershi sa enu ſhleht ſnamine, kadar on ima uſe po ſvoji voli, pres uſe britkuſti. *Si putas te non habere tribulationes, non dum cœpiſti eſſe Chriſtianus.* Kadar ti S. *Aug.* mvoj zhlovek menish, de tebi grè uſse po tvoji voli, inu nezh nimalh terpejti, taku ſpumni ta zhas, de ti niſsi ſhe pravi Chriſtian, inu ſhlushabnik Chriſtuſou. Sakaj tajſtim, katéri ſo pravi Chriſtiani inu brumni Chriſtuſovi Shlushabniki, je ſhe ſdaunej *Chriſtus* prerokoval. *In mundo preſſuram habebitis.* Deoni bodo take velike *Joa.* 16. bridkuſti, inu teshàve na timu ſvejtu terpejli.

Ali: kaj je bilu urshah, de ti brumni Chriſtiani, nikar ſi poterpeshlivu, temuzh tudi potroshtani, inu s'veſseliam ſo uſe ſvoje *Num.* 9. britkuſti terpejli? urshah je bil letà: dokler oni ſo dobru vejdili, de uſse nadluge, inu bridkuſti pridejo od Nebeſs od Ozheta nebeſhkiga, kar koli ſe njem je permerilu, bolesen ali boſhtvu, pregajnanje, ali druge teshàve, uſse tajſtu ſo oni, kakor s'Boſhjih rok prejéli. Kakor tudi ſprizhuje letù S. piſmu, per ſvetimu Joanneſu Evangeliſtu ſe bere, de kadar perſhli ſo bili ti Judie Chriſtuſa lovit, inu ſve- *Joa.* 18. ſat, *Petrus*, de bi branil ſvojga Moiſtra, ſtegnil je ſvoj mezh, inu je mahnil zhes Malchuſa: inu mu je tudi njega deſnu vchù odſekal. *Chriſtus* mu je ſdajzi ſapovedal. *Mitte gladium tuum in vaginam*, de ima on ta mezh nasaj ú noshenze djati; inu je potler rekal *Chriſtus*? *Calicem, quem dedit mibi Pater, non vis, ut bibam illum?* taku tedaj, hozhes ti, O *Petre*, de jeſt na bom pil keliha, katériga je meni dal pyti mvoj Ozha nebeshki? tukaj bi bil mogel rezhi *Petrus*: Moiſter, kaj pravish? de tvoj Ozha nebeſhki je tebi perpravil ta kelih tega terplejna? ah! na, ti hudobni Judie, *Annas*, *Caiphas*, inu *Pilatus* letega tebi ſo perpravili. Ali: *Chriſtus* bi bil *Petru* odgovoril, de niega Ozha nebeſhki, inu nikar ti Judie, je njemu perpravil ta kelih tega terplejna. Dal je Chriſtus letù *Pilatusbu* ozhitnu saſtopit, kir djal je on k'njemu: *Non haberes poteſtatem adverſus me ullam, niſi tibi datum eſſet deſuper.* Ah! mvoj *Pilatus*, ti bi na imel *Joa.* 19. nobéne oblaſti zhes mene, kadàr mvoj nebeſhki Ozha bi na bil dal tebi od Nebeſs ſim doli tajſto.

Samerkajte dobru NN. beſsede Chriſtuſove, vi uſsi, katéri ter- *Num.* pite na timu ſvejtu nadluge, pregainanje, inu boſhtvu; inu ſpum- 10. nite ſe, de uſse letu pride od Nebeſs, od Ozheta nebeſhkiga, inu nikar od kateriga hudiga zhloveka. Ah! nigdar namore nam nobeden kaj ſhaliga ſtnriti, aku ſizer naperpuſti tajſtu Bug uſsigamogozhni. Letù je dobru ſposnala ta krajleva Hzhy, inu Turingie

Fili-

Firſhtina, S. *Eliſabeth*; inu ſa volo tega je tudi ona uſelei ú ſredi velikih bridkuſt potroſtana shivela, inu G. Boga hvalila. Poſhlushaite, kakù ſe je nje godillu. Kakor hitru vmèrl je bil nje Firſht, inu ſakonſki Goſpud, ſdajzi je bila Eliſabeth od uſsih ſavershena. Tega mertviga Firſhta shlahta ſo nje kmalu uſse s'rok uſseli, ſo je uſse saperli; ja zhes en zhas ſo jo zilù od ſebe prozh ſpodili. Kaj menite, kakù ſe je sadershála *Eliſabeth* ú ti veliki nadlúge (kaku je ona terpejla to veliko kervizo, katéra ſe je nje godilla, od raiſtih, katérim je ona poprej tulikrat dobru ſturila? more biti je ona zhes njeh mermrala, jih opraulála: ali jih je zelu klela? ah! na, temuzh ſa uſse letu je ona G. Bogà hvalíla; uſse letè britkuſti je ona kakòr is Boſhjih rok ſebi poſsláne gori uséla, inu sa tega vol› uſse je ona radavolnu, poterpeshlivu, ja s'veſeliam terpejla. Tukaj ſe uzhite od S. Eliſabethi vy Vdóve, kadar ſte pregajnanje: ali kadar ſe vam kaka kerviza gody. Tudi vy ſe ſpumnite ta zhas, de letake kelihe vam poſhíla is nebeſs ta nebeſhki Ozha, inu nikar ta, ali uni hudobni zhlovik. Ah! *Non haberet poteſtatem adverſus vos ullam, niſi ei datum eſt deſuper.* Nobeden zhlovek vam na more nezh ſhaliga ſturiti, aku taiſtu na perpuſti Bug Ozha nebeſhki, kadar boſte letù vezhkrat mislili, boſte potler veliku laslishi vaſhe nadluge terpejli.

Num. 23. En Exempel od tega imámo nad tem poterpeſhlivim *Jobam*. *Job* en bógat premoſhen Goſpud, inu Firſht ſkusi Boſhje perpuſhejne, na enkrat je ob uſse perſhil, inu en petlar gratal. Ali: kaj je on potler sazhèl, kir ſe je takù naglu ſneſhal ú tim boſhtvi? je kei on, more biti zhes Buga mermral? ali ú ſaj zhes hude ludy, katéri ſo ga ob uſse pervravili? zilù nikar. *Dominus dedit, Dominus*
Job. 1. *abſtulit, ſicut Domino placuit, ita factũ eſt, ſit nomen Domini benedictum.* Prutje Nebeſsam je *Job* ſvoje roke uſdignil, inu djal. Goſpud je meni dal, Goſpud je meni ſupet usel, kakor je G. Bogù dopadlu, takù ſe je ſgodilu, zheshénu bodi njegovu S. Imè.* Ali: kaj praviſh ti mvoj lubi *Job*? tvoje blagù ti je sapuſtil tvoj Ozha, od katériga ſe ga poverbal, inu tajſtu ſi ſe tudi ſam potler pogméral, kakù tedaj praviſh? *Dominus dedit.* Goſpud te ga je dal? Ja, takù je rejſs: Goſpud Bug je uſse meni dal; kadar on bi na bil otil, takù nikar mvoj Ozha, nikar mvoj ſiiſs be bil mogil meni kaj dati, zhe pak G. Bug je meni uſse dal, takù je tudi mogel meni uſse uſeti pres uſse
Epiſt. Jac 1. kervize. Letù mvoj *Job* ti reſnizhno govoriſh, de namerzh uſse ſi ti od Buga prejel; ſakaj: *Omne bonum de ſurſum eſt.* Uſse, kar ta zhlovik ima, prejme on od nebeſs; pravi S. piſmu. Ali: kaku ti ſmesh rezhy, de tvoje blagu tebi je usel Goſpud? ni le reiſs, de tebi

uſo

uſo tvojo ſhivino ſo pobráli ti Sabæarji inu Caldearji? ni le rejs, de uſsiga letéga en urſhah je bil ta paklenſki hudizh? kakù tedaj praviſh: *Dominus abſtulit.* De tebi uſel je uſe G. Bug? Ja, on je usel, inu nobéden drugi; kadar bilon na bil letù perpuſtil, takù nobéden bi na bil mogil meni nobéne ſkóde ſturiti.

Ste ſaſtopíli koga *Job* je urshah delal uſse ſvoje nadlúge? inu kakù sa tiga volo je on terpil uſe poterpeshlivu. Kaku ſe pak mi ſaderſhimo, kadar G. Bug poſhle zhes naſs kako britkuſt, ali teshávo? pravimo kaj tudi mi: *Dominus dedit, Dominus abſtulit.* Goſpud je meni poslal letò boleſen: letò hudo lètino; letu pregajnanje: Goſpud je meni usel mvojo ſhivino, mvoje blagù, mvojo ſrezho &c. Ah! kaku malu ſe tazih najde, katéri bi taku govorili, pazh pak veliku ſe jeh najde, katéri uſaki majheni nadluge ſe togote, ſhentujejo, inu kolnejo, inu na uſe vishe Bogà shalio. Ali: kaku ſmójo taki navolni Chriſtiani rezhi, de ſo oni otrozi Ozheta nebeſkiga? kir nobéne britkuſti nozhejo s'Boſhjeh rok poterpeshlivu prejéti; kadar bi en Ozha bil en dober arzat, inu bi on ſvojmu bounimu Synu perpravil, inu dal eno dobro arznio, de bi on ſupet oſdravil; ta Syn pak bi notil useti te arznie: inu bi ſhe naverh ſvojga Ozheta klel, inu ſpotal; bi bil li on vreden ſa eniga Synu imenuvan biti? pazh guiſhnu nikar. Inu glejte, mi malu uredni grejſhniki ſmo taki bolniki na ſemli; G. Bug pak je en tak arzat, inu dohtar, pravi S. *Auguſtinus: Magnus deſcendit de cœlo medicus, quia magnus jacebat in terra ægrotus.* Nù, letà nebeſki Arzat, ali dohtar nam poſhle doſtikrat kako grenko arznio, kake britkuſti, ali teshávе, de bi on oſdravil naſhe boune pregreſhne duſhe, zhe potler mi nozhemo useti s'Boſhjeh rok radavolnu take arznie, inu ſhe naverh zhes Bugà godernámo, kei ſmo mi uredni imenuvani biti otrozi eniga taziga Ozheta! kei ſmo uredni od njega kako dobrúto prejéti.

Num. 12.

S. Aug.

Ali: more biti porezhe ki eden, ali ta drugi: jeſt bi otel rad, inu radavolnu terpeiti tò, ali uno teshávo, kadar bi vedel, de tajſto poſhle meni is nebeſs ſam G. Bug, ali jeſt dobru vèjm, de ta, ali una nadlúga perſhlà je meni od mvojga Shourashnika, inu nikar s'nebeſs. Mvoj Soſset me je perpravil v'mvojo ſkodo, mvoj Supernik mi je uſel mvoj koſsiz kruha: una hudobna Shéna mi je uſela mvoje poſhtenje, inu dobru imè, inu kaku hozhem uſse letù poterpeshlivu terpejti? kadar uſse letù bi meni bil G. Bug poſslal, bi otel rad mouzhári, ali: dokler letù pride od hudiga zhloveka, jeſt namorem terpejti.

Num. 13.

Takù miſslijo, inu takù govorè ti poſvetni ludje ú ſvoih nadlú-

Num. 14.

gah, ali: tu je falénu moji Chriſtiani; vathe miſsli niſso pravizhne, tajſta ſkoda, kerviza, ali naſrezha, katéro vam je ſturil vaſh Supernik, vam je od Buga poſslána, ta pravizhni Bug je takù perpuſtil: inu na tako visho vaſs on tepe sa volo vaſhih grejhou, kadar bi G. Bug na bil miſslil vaſs ſtraffat, nobeden zhlovik bi na bil mogel vam kaj ſhaliga ſturiti. De je timu takù, poſhlushajte S. piſmu. Ob zhaſſu, kir *David* beiſhat je mogel pred ſvojim rebelliſh Synam *Abſolonam*, perſhil je njemu na prut je *Semei*, Davidou Shouraſhnik, inu je sazhel Krajla Davida ſpotat, s'kamini luzhat inu rezhi. *Egredere, egredere vir ſanguinum, & vir Belial.* Prou, prou ſe te-
2. Reg. 16. bi godi, de pregajna te tvoj laſtni Syn, dokler ſi prelil tuliku nadolſhne kervy, is hudobe inu ſoufhije. *Abiſai*, kir ſhliſhal je te ſpotlive beſsédе, ſtegne ſvoj mezh, inu rezhe. *Quare maledicit canis bic mortuus Domino meo Regi? vadam, & amputabo caput ejus.* Inu sakaj ſpóta leta ſhleht poredni zhlovek mvojga Krajla? poidem, inu mu bom glavò odſekal. Ali Krajl *David* ni letù perpuſtil. *Dimitte eum*, je djal *David k' Abiſaju*: *dimitte eum, ut maledicat; Dominus enim præcepit ei, ut malediceret David. Et quis eſt, qui audet dicere, quare ſic fecerit?* Puſtiga naj me ſpota, kakor hozhe, taku hozhe G. Bug iméti, de jeſt ſim od njega ſpótan, inu kdu ſe ſme ſuperſtávit, kir je takù Boſhja vola. S. Bernardus zhes te beſsede. *Nunquid in ore blaſphemi Deus? abſit. Sed eo uſus eſt ad humiliandum Da-*
S. Bern. in hunc loc. *vid.* Kaj more biti je G Bug bil v'uſtih tega Spotljuza? ah! na. Temuzh on je ſamu perpúſtil, de *Semei* je Davida ſpótal, de bi ga na tako viſho pohleuniga ſturil. Tukaj ſe more ſpregledat uſakatéri zhlovek, kaku grobù on fali, kir on ſodi, inu meni, de uſe njegóve britkuſti, inu nadlúge pridejo ſamu od hudiga zhlovéka, inu nikar od tega pravizhniga Bogà sa volo naſhe pregrejhe. Ah! tedaj Chriſtiani mvoji, iméjmo poterplejne ú uſsih naſhih teſhavah; dokler uſe tajſte ſo nam od nebeſs poſsláne ſa volo naſhe pregrèjhe, inu k' nuzu naſhe duſhe. De pak tajſte mi bomo loshiſhi terpéjli, ſturimo mi, kar ſturil je uni Noviz, od katériga piſhe *Thomas Cantipretanus.*

En guishen goſpoſki Mladeniz ſtópil j bil ú ta Ciſterzienſar-
Num. 15. ſki Orden; ali: dokler ta Orden je njemu prevojſter naprej pèrſhel, miſslil je tajſtiga ſupet popuſtiti. Preden pak ſe je letu ſgodilu, perkásal ſe je njemu *Chriſtus* po nozhi ú ſpajnu, inu djàl je k' njemu; ſakaj ſi ti shaloſten? ta Noviz odgovóril je, inu djàl: dokler veliku terpim, inu miſslim ſupet ta Orden popuſtiti. *Chriſtus* mu pomóli en koſs jezhmenoviga kruha, inu k' njemu rezhe, uſemíga, inu boſh vidil, de boſh potler bel potróshtan. Ah kaku bom ta zherni kruh jedil, je djàl ta Noviz, kir ga nejſsim navájen! ta zhaſs *Chriſtus*

ſtus pomózhi ta kruh ú ſvoje Boſhje rane, inu pravi, ſedaj ga jej ú kervy pomozhéniga, inu boſh vidil, de boſh pozhútil en trosht ú vſih tvojh teſhávah: ta Mladenizh pak ſe je branil tiga kervaviga kruha, inu ga ni hotel jejſti. *Chriſtus* ga je sa tega vola grajal, inu djal: ti ſamavolni zhlovek! hozheſh, ali nozheſh, ti ga moreſh jejſti, kadar ta Noviz je tu shlihal, uſel je ta kruhik, inu ga je pokuſſil. Ali: gleite, komej ga je on ú uſta djal, samèrkal je on veliko sladkuſt per njemu; ga je potler uſsiga pojédil, inu en velik trosht obzhutil na ſvoje duſhi. Taku ſturi uſelej, je potler *Chriſtus* djàl k'njemu, kadar koli boſh imél kako teſhávo, taku tajſto ú mvoje Boſhje rane pomózhi, inu na mvoje terpléjne ſpumni, taku tibo uſse lahku naprej perſhlu. Letù je potler Hiſsik derſhal ta Noviz, inu potler ſtanoviten ú Ordni oſtàl. NN. taku ſe tudi mi ſaderſhimo ú uſsih naſhih nadlúgah, uſse tajſte tudi mi ú Chriſtuſove rane pomozhímo, inu na njegovu britku terplejne ſmiſslimo, ah! potler bomo tudi mi, nikar li ſamu poterpeshlivu, temúzh tudi s' veſeljam tajſte terpéjli.

Taku ſe je saderſhála donaſhna S. Diviza, inu Martyrniza S. *Lucia*, inu sa tega vola je tudi ona taku poterpeſhlivu, inu s'veſeljam uſe pregajnanje, inu uſe ſvoje martre k'lubeſni ſvojga nebeſkiga Shenina preterpejla, ú Chriſtuſovi vjèri ſtanovitna oſtála, inu to nebeſko krono ſadobilla. Piſhejo tudi nekatéri Piſsarji od S. Lucie, de ona ſi je ſvoje laſtne ozhy ven ſkopála, inu tajſte timu ú te ozhy ſalublenimu Tyrannu poſslála, de bi ona njemu na bila h'taki pregrejhi perloshnoſt. Inu raunu sa tiga vola ſe ona malla is eno ſkledizo ú rokah, inu s'duema ozheſsama ú ti ſklede, inu h'timu konzu ſe tudi ona zhaſty, kakor ena *Patrona* sa ozhy, dokler is lubesni prutje ſvojmu Chriſtuſu ſi je ona tajſte sdèrla, inu na tako visho veliko krono ú nebeſsih ſashluſhila,

A M E N. *Num.* 16.

TA CXVII. PRIDIGA.

Na XIII. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Jodocuſa, ali: Joshta Krajla.

Synopſis.

Spernens mundum, & qui neſcit
Quæ mundana ſunt, floreſcit
Semper in Virtutibus.

Sapopádik.

Ta ſvejt gdur kol sanizhúje
S'tem poſvejtnim, prezvejtuje
V ſélej ú letéh zhednoſtih.

Thema.

Elegi objectus eſſe. Pſ. 83.

Sim ſi isvólil savèrshen biti. *Ibid.*

Num. 1. Exord. DE ta zhaſt: de ta hvála: de ta vrédnoſt, inu ſhtimájne, kakòr govóry Firſht teh Philoſophou *Ariſtotiles*: ſo od ſvoje naturæ ena ulhézhna inu veſsèla; luba inu perjétna rèzh: *Honor & gloria ſuapte natura grata & jucunda ſunt:* Nad tem ni zviblat inu zaguváti, kir tu tèrde *Saluſtius* is temù beſsédami: *Gloriam & honorem & imperium bonus & ignorus æquè ſibi exoptant* Zhaſt inu hválo inu oblaſt uſi glih ta dobri inu pridni, ta leni inu na pridni shéle inu voſhjo ſi: ja *is* fliſsam velikim yſhejo. Tu, de be bil práu, inu kakòr eno gotóvo reſnizo, bul tem ludem pred ozhy ta imenitni *Cato* poſtávil, iſrékal je bil te samèrkajna uredne beſséde: *Juventus ad ea ſtudia potiſſimum incumbit, quibus populus defert honores. Honos enim non ſolùm alit artes, verùm etiam virtutem.* Ta Mladúſt, ta mladi folk podà ſe ner vèzh, inu ner bul ſe poſliſsa po tem, katérimu to zhloveſtvu to zhaſt iskasúje. Ta zhaſt ſtury te ludy ne le ſamu po dobrih kumſhtih, temuzh tudi po tugenteh ſe podvísat: tu pak sa tu, kir ſledni od naturæ shély to zhaſt, hválo inu ſhtimájne, kakòr tega eno vezh ko rèjſnyzhno prizho imamo nad tem, kar piſhe inu.

Saluſt. in Catin. Manlio in Apop.

Samèrka *Moyſes*: de Po tem kir ſhlishala je Eva tega hudizha *Num. 2.* is te kazhe ú tem Paradishu govórit, inu h'pokúſhni tega prepovéjdaniga ſadú vabit, tar obettat, de. *Eritis ſicut Dij ſcientes bonum & malum.* Zhe boſh jéjdla is Moſham od tega ſadú, bota kakòr Bogóvi snála, vejdela, inu saſtopíla tu hudu inu tu dobru. Katéru, kir je Eva sa eno veliko zhaſt, vrednoſt inu shlahtnuſt dèrshála; tar de bi bila to sadóbila, jéjdla je, inu dala je jéjſti temu Adamu: is katérim ſturila ſta ta grejh, katériga obzhúti uſe od nyh prideózhe zhlovéſtvu. Zhes katéru, h'poterjéjnu tega sgurniga, právi is S. Chryſoſtomã Auguſtinã inu drugih ta vuzhéni Cornelius: *Amorem Excellentiæ ita innatum naturæ rationali, ut hic amor quaſi primus ſit in homine.* Lubésan laſtne zhaſty takú je perrojéna te pametni zhloveſki naturi, de bi eden méjnil, de ta je tajſte ta pèrva leſtnyna. Sa tu ni ſe saúser beſsédam teh odſgur ſpomnèniti Ajdou *Ariſtotiles*, *Saluſtij*, *Catonis*; kir pravio, de uſi to zhaſt shéle, to hválo yſzhejo, inu voſhjo ſi ſhtimáni, povihſhani inu zhes druge pouſdigneni biti; zhes druge goſpodúvat, drugim ſapovejduvàt: kakòr tu vidimo nad drugimi, inu zhe h zhmo rèjſnyzo govórit, ſamy nad ſabo ſposnámo.

Gorn. à lap. in Gen. 10. cit.

Venèr, aku ſi lih ta zhaſty shelnoſt takú je uráſhena te zhlo-
Num. 3. veſki naturi, vener pravem; per tè ni takú ukorénitena, de bi ſe srú-

vat

vàt namógla, kakòr tu kashe nyh veliku; katéri pred zhaſtjò, hválo, ſhtimájnam, vrédnoſtjo inu shlahtnúſtjo bul, kakòr pred enim ſtrupovitim Baſiliſcam ſo bejsháli: tu pak sa tu, kir ſo véjdili, de ta zhaſt, hvála, ſhtimájne, oblaſt obúdy to Luciferſko preuſetnoſt, katéra te ú zhaſtè, ú ſhlahtnuſti, vrédnoſti inu ú ſhtimájnu snájdene naſtúry le ſamu druge ſanizhúvat; temúzh tudi Bogù ſe enake delat; kakòr tu kasal je en *Lucifer*, en *Adam*, ena *Eva*. Kir ty videozh nyh veliko vrédnoſt inu ſhlatnuſt, ſazheli ni ſo le ſamú zhes druge ſe pouſdiguváti; temuzh, kakòr prave S. Bernardus: *Ambo ſcilicet Diabolus & homo affectârunt altitudinem, ille potentiæ, iſte ſcientiæ Divinæ.* Obà, namerzh ta hudizh inu ta zhlovik shelé- la ſta to viſsókuſt, hudizh te oblaſti; ta zhlovek pak te véjdnoſti Bothje. Katéra prekleta zhaſty shelnoſt, vèrgla je zhloveka ú ſmèrt: teda Luciferja pak ú paklenſki brésen. Sa katéru. *S. Bernd ap. Corn. loc. cit.*

Kir vèjdel je ta danashni zhaſty, hvále, shlahtnúſti, vrédnoſti inu ſhtimájna polni Krajlevi Syn S. Jothe, ali *Jodocus*. Sa tu ú zhaſtè inu shlahtnuſti napihuval ſe ni, pazh pak ponishuval takú, de letu je uſe sapúſtil, od tega uſega ſe je odlózhil, inu isvólil ſi je ſhpot, inu sanizhuvájne; de je siher is Davidam rekal. *Elegi abjectus eſſe.* Jeſt ſim ſi isvolil savèrshen biti. Vèrgel je od ſebe: *Gloriam & honorem & imperium:* uſo poſvejtno zhaſt, hválo inu oblàſt is uſem drugim, kar ta ſvejt ima, de sa tu vezh ni hotel snat inu vèjdit; katéru je njega ſturilu raſti ú tugenteh, inu priti k'enimu velikimu Svetnyku. Od tod, kir danaſs tega S. Krajla Jothta obhájamo Gud inu Prasnih, ſpodóbi ſe dalej kaj od njega govórit. Katéri ſpodobnoſti nekólku sadoſti ſtúriti, hozhem po mvoji ſlabúſti k'hváli Boſhji, h'zhaſtè Jothta naſhiga danaſhniga *S. Patrona*; nam pak k'enimu navúku inu troshtu is nym, tu je: is S. Joſhtam iſkasat, de. *Sperneus mundum, & qui neſcit quæ mundana ſunt, floreſcit ſemper in virtutibus.* Ta ſvejt gdur kol sanizhuje s'tem poſvejtnim, prezvèjtuje uſelei ú letèh zhednoſtih. Katéru de tedaj kaj bul vidjo, inu obilnithi saſtópjo; tu ú molzhájnu saſhliſhat bodo perprauleni. *Num. 4. Themat. Salust. lo. ſu. cit. Propoſ. Synop.*

Auguſtinus ta veliki ſtebèr inu mózhna podpúrnja S. M. Cèrkve, kir ſpreudarjal je ta ſvejt inu tajſtiga premoſhéjne, djàl je od njega: *Mundus iſte periculoſior eſt blandus, quam moleſtus: magis cavendus, cùm ſe allicit diligi, quàm cùm admonet exigítque contemni.* Ta ſvejt navárnithi je, kadàr ſe perlisúje; kakòr pak kadàr ſe nadléshen iſkasúje: tedej, kadàr h'ſvoji lubésni vábi, bul ſe je pred nym báti; kakòr pak tedaj, kadar zhlovéka ſyli tajſtiga sapuſháti. Is katérim beſsèdami kaſhe foulhijo, golúfijo, nizéſsroſt inu sape- *Num. 5. Induſtio S. Augu. ad Dioſ.*

luvájne; is katérim telkájn nyh sapéle, iru od Buga odvèrne. Ta ſvejt je tajſti, katéri is njegóvim blágam, zhaſtjò ſpaſsi, luſhti inu sdrugim letákim mami te ludy, de ſe po tugenteh napodvisajo, de shivè resvojſdánu inu pregrèjſhnu, de veliku namáraio sa vèjſt, sa duſho, sa Nebú, sa Isvelyzhajne. Shivè ú eno meer, ú en dan, kakòr de bi sa Bogà navèjdili inu nasnáli. Tu pak ne od dergod, kakòr od tod, kir temu golúfu prevezh vèrjamejo: kir nym tu blagu, zhaſt, ſhtimájne inu drugu perlisuvájne tega ſvejta bul doſáde, kakòr tu, kar ſam G. Bug obetta tega ſvejta sanizhuváuzam dati. Sa katére napameti inu naumnóſti volo pride nyh veliku ú ſgúbo teh Nebeſs, inu ú naſrézho vezhniga pogubléina.

Num. 6. Sa katéru kir snàl je, inu dobru vèjdel *Jodocus*, ali Joſht ta danaſhni S. Krajlévi Syn *Retbacli Britanskiga* Krajla; sa tu, aku ſi lih raduvàl ſe je okuli njega, inu perlisúval ta ſvejt is tem blágam, katériga imèl je veliku: is luſhti inu ſpaſsi, katére je njemu uſag dan dajàl na róko: aku ſi lih ponújal je njemu, *Gloriam & honorem & imperiũ*: to ozhetno zhaſt, hválo inu veliko oblaſt, kir je hotel, kir je yſkal njega na meſte Ozhéta k'enimu Krajlu iméti. Ali: sa tu uſe Joſht ta brumni inu nadolshni Mladenizh ni máral, tega ſe ni ahtal, sa tu ni hotel vèjdet, kir, kakòr en drugi David. *Elegi abjectus eſſe.* Is- *Tèma.* vólil ſi je bil savèrshen, sanizhúvan inu saſhpotúvan biti rajſhe, kakor pak ú zhaſtè, ú hvále, ú obláſti inu ú krajluvájnu temu ſvejtovu ſhlushiti. Katéru je njega ſtúrilu taku raſti ú brumnoſti, taku prezvèjtat ú teh zhednoſtih, taku jemati gori ú te ſvetuſti, de h'sadnimu poſtàl je k'enimu velikimu Svetnyku. Is katériga vidimo biti rèjſs tu, kar ſim govóril od ſgoraj, rekozh: *Spernens mun-* *Synop.* *dum, & qui neſcit quæ mundana ſunt, floreſcit ſemper in virtutibus.* Ta ſvejt gdur kol sanizhuje s'tem poſvejtnim, prezvèjtuje uſelej ú leteh zhednoſtih. Katéru the kaj bul saſtópit, ſtópimo od tod enu malu ú S. Piſmu.

Berem ú drugih Moyſeſavih buqvah: de. Kir snéſhil ſe je *Moy-* *Num. 7.* *ſes* is to ouzhjo zhedo *Jetro* njegoviga Taſtú ú te notrajne, samótni Madianiterſki puſhzávi per tem hribu *Horeb*, ali: *Sinoj*; tedaj na *Confir.* tem hribu vidil je, de en gèrm vuſs je ú pleménu, tar ú tem cel inu bres ſkóde oſtáne. Tu zhudnu vidilu ſe je njemu, inu sdelu nasnánu kar je vidil; sa tu, djal je ſam h'ſebi: *Vadam.* Jeſt pojdem. *Re-* *Exod. 3.* *cedam nunc.* Jeſt bom od tod odſtópil: inu. *Tranſibo.* Hozhem póit khè zhes. Islágata, *vadam*, to beſsédo *Oleaſter* inu S. Ozha *Gregorius*. Inu poglédal, tar resglédal bom od blisu ta veliki zajhen, ta nasnáni perkásen. *Videbo viſionem hanc magnam.* Zhes tu saúseti ſtóje eni is Vzhenikou, inu ú mej temi ta veliki, ta ſlovézhi *Joañes*

de

de la Haye, katéri is sausetjà uprášha tega Moyſeſa, kakòr de bi shiviga imèl pred ſabo, rekozh: *Cur, O Moyſes! dicis te receſſurum? te tranſiturum? te iturum? à quo recedes? à quo tranſibis?* Sakaj, O Moyſes! praveſh de boſh odſtópil, de pojdeſh khè zhes? inu resglé dal boſh od blisu tu zhudu, kir tu dobru vidil ſi od dálezh? h'zhemu bode tebi ta muja? ali kir Moyſes molzhy, odgovóry S. *Gregorius*. *Joa. de la Haye in* v. 3. *conc* 67

Letà, kir ſpreudárjal je te Moyſeſave beſséde, zhes te djàl je, inu na tu upraſhájne dàl je ta odgóvor: *In eo, quod ait Moyſes: vadam, tranſibo & videbo viſionem, magnum nobis myſterium indicatur.* Y'tem de Moyſes djàl je: de. Jeſt pojdem, inu khè zhes, tar poglédalbom ta perkásen; ú tem ſe nam ena velika ſkriunuſt pokáshe inu reskrije, namèrzh: de. Aku gdu hozhe priti h'glédajnu teh duſhnih, nebeſkih inu Boſhijh rezhy. Aku gdu hozhe priti h'ſadobléjnu tega nebeſkiga Iſvelyzhajna. Aku gdu hozhe priti h'gledájnu inu uſhivájnu te prizhnoſti Boſhje: temu treba je, de odſtópi od tega poſvejtniga, de ſapuſty is Moyſeſam to zhedo te poſvejtne zhaſty, bogaſtva, is drugim kar ta ſvejt daje inu ponúja. Treba je, právem: ſtópit od tega, inu ſizer khè zhes, na to drugo plat, namerzh: h'te lubesni Boſhji, inu teh rezhy nebeſkih. Katéru, zhe ſe naſtury, h'gledájnu teh nebeſkih ſkriunúſti ſe napride; kakòr is Moyſeſam poterjùje S. Ozha *Gregorius*, kir prave: *Niſi Moyſes greſſum cordis à ſæculi amore removiſſet.* Kadar bi Moyſes ſvojga ſerzà od lubésni tega ſvejta na bil odvèrnil: *Nequaquam ſuperna intelligere potuiſſet.* Teh ſgurnih, nebeſkih inu Boſhjih rezhy na bil bi mogel saſtópit. *S. Greg. lib. 15. Mor. c. 27.* *Id. ibid.*

Is katériga vidimo ſedaj, de potreba je, aku hozhmo teh nebeſkih rezhy deléſhni poſtáti: aku hozhmo po karshanſki dolſhnúſti ù tugenteh prezvèjtat ú brumnoſti raſti, ú popolnamaſti gori jemáti, Nebú inu Iſvelyzhajne sadóbit, prizhnoſt inu oblizhje Boſhje gledat, tar Bogà na vekumaj uſhiváti, treba je odſtópit is Moyſeſam od ováz, ali od rezhy tega ſvejtà: treba je ſtopit khè zhes, od poſvejtniga h'nebeſkimu; kir ſkusi letú pride ſe is Moyſeſam h'te saſtópnoſti nebeſkih ſkriúnuſti. Katéru imelu bi od préti ozhy nym telkajn, katéri: aku ſi lih sa uſe letu vèjdó, vener oſtánejo per nyh ouzah, nagánejo ſe od nyh poſvejtne zhede tega blagá, te zhaſty, teh ſpaſou, luſhtou inu drugiga poſemelſkiga veſsélja; temúzh kakòr pravi Job: *Ducunt in bonis dies ſuos.* Pelejo ú dobrim poſvejtnim shjulejnu nyh dny, inu enkrat naſpómnjo na to od tega Mojſeſa pokásano potrébo. Sa tu, de letèm odprèm te ſaſpáne ozhy poſtávim naprej tega danaſhniga *S. Patrona* Joſhta, ali *Jodocũ* tega S. Krajla. *Num.* 9. *Job.* 21. *Num.* 10.

Florentinus Abbas, inu is njega vezh drugih pilhejo: de Joſht, ali

ali: *Jodocus* ta danaſhni S. Puſhzhaunik bil je rojéjna od krajleviga ſtanú, katériga G. Ozha imenúvàl ſe je *Retbaclus Rievali*, inu krajluval je, *In Transmarina*, ali: ú te vehſhi *Britanji*, katéru krajleuſtvu ſe ſedaj *Engeilandt* imenúje. Kir pak ta ſpomneni Krail *Retbaclus* imèl je plazhat is ſmèrtio ta dolg te *Naturæ*, poſtávil je bil na meſte ſebe k'enimu Krajlu tega ſtariſhiga Synu is imenam *Rodichaelus*: katéru, kir ni njemu lubú inu uſhézhnu bilu, yſkal je inu pregovàrjal ſvojga Joſhta njegoviga brata, de bi on na njegovim meſte hotel krajluvati, kir on sa tu namára; temúzh shely ſamu ú enim kloſhtru G. Bogú shlúshiti. Tu, kir ſhliſhal je Joſhr, ali: *Jodocus* ta S. Mladénizh, zhudnu inu nasnánu je letú njemu prilhlu naprèj, nizh dergázhi kakòr ta gorezhi gèrm temu Moyſeſu. Sa tu, djàl je: *Inducias, ad octo dies inducias.* Odlóg, na oſsem dny odlóg, de. *Vadam & videbo.* Gredem inu ſe resglédam. V'katérih dneh, kir ſpregledúval je ta gorezhi gèrm tega ſvejta, inu snéſhil ni celiga; temúzh oſhgániga, oſmojéniga, gerdiga, djàl je: *Recedam nunc.* Sedaj od tega hozhem odſtópit, tar. *Tranſibo*, ſtópit hozhem khè zhes, h'premiſhluvájnu teh nebeſkih ſkriunuſti. O modrúſt! O pamet! ne eniga Mladenizha, temúzh eniga modriga Moſhà inu poſtárniga zhlovéka, uredna od uſeh dobru inu tèrdnu samèrkana inu gori uſeta biti: kir ta je tajſta, katéra je Joſhta ta ſvejt is tem njegovim sapuſtit ſturyla: kir.

Num. 11. Kir *Jodocus* ſpremiſhlúval je to nizéſroſt, puhlóbo inu navárnoſt tega ſvejtà, odſtópil je od tega, sapúſtil je uſo zhaſt, blagú inu krajleuſtvu, uſdignil ſe je ſkriváj is enimi Romarji na pot prutje Rimu: ja, kir toku nasnàn bil je priſhal ú tu Franzoſku krajleuſtvu, sapúſtil je te továrſhe, inu ſhàl je ú to temno, ſtraſhno inu grosovitno Puſhzhávo is iménam *Pontinum*: tukaj per tem potóku *Altejan* ſturil je h'pèrvimu eno Vttizo: tukaj, kir isvolil ſi je bil is Davidam savèrshen, ali: *Abjectus eſſe*, inu sanizhúvan biti: tukaj sazhèl je ú nasnájnu ſtanúvat, inu ú ſamóti prebyvat. Ali: tukaj zhe ſe je bul ſkrival; bul je njega G. Bug reſkrival: zhè vezh poniſhúval je ſam ſebe, vezh je G. Bug zhaſtil tajſtiga: kir njegovu terdu, ojſtru inu ſamótnu shjuléjne sazhellu je bilu njega ſlovézhiga delat; kir en Mladenizh, katéri ſkusi Boſhje notàr daiajne priſhàl je bil h'njemu ú to puſhzhávo, inu sazhèl je bil is Joſhtam prebivat: ſazhèl je bil reſglaſsúvat tajſtiga brumnoſt inu S. shjuléjne, de ti ludjè hitéli ſo h'njemu, sa vol teh zhudeſsou, katére je G. Bug ſkusi S. Joſhta dopernáſhal. Ali: kir ta S. Puſhzhaunik ni hotel te nadleſhnoſti, inu poſvejtne zhaſty iméti, uſdignil ſe je is te vtte, ú katéri je oſsem celih lejt prebivàl, tàr kakòr en drugi

Moy-

Flor. Ab. apud Leith.

Moyſes, ſhàl je: *Ad interiora deſerti.* Dalej, khè zhes'ú to notrájno inu nèr ſkrjuniſhi puſhzhávo: rukaj poſtávil ſi je bil gori eno vttizo h'prebivajnu, inu eno Capellizo h'molitvi inu h'maſhuvájnu, ſakaj bil je en Maſhnik: tukaj sazhèl je ſhè le en ojſtréshi leben. Tu, kir ta hudizh ni mogel terpéti, kakòr ni mogel terpéti Evæ inu Adama ú tem Paradishu; sa tu Joſhtu temu S. Puſhzhauniku, sazhèl je bil biti nadléshen, kakòr bil je Evæ inu Adamu.

Sim djàl od ſgoraj, &c. Kir ta hudizh ſkusi to kazho pregovóril je bil to Evo, de pokúſsila je bila ta prepóvedani ſad, tar tega Adama tudi jejſti ſturyla: tedaj is tem vèrgel je bil obà is ſtanú te nadolshnoſti, inu ú to naſrézho de ſta bila pahnjena is Paradisha. Tu kir ſpreudarjal je ta imenitni Shkoff inu Martyrnik *Hypo*, taku zhes tu ſturil je enu upraſhájne h'temu hudizhu rekozh: *Quis te, O Dæmon! impulit?* zdu je tebe, O Satan! perſilil? de ſi ſe ti lotil tega zhlovéka, de ſi tega ú eno tako ſkódo perpélal: kir vener letá ni tebi nizh nadléſhniga, nizh hudiga, nizh shaliga ſturil. H'zhému tedaj vèrgel ſi tega reuniga zhlovéka ú eno tako naſrézho? Na katéru kir naodprè gobza ta prekleti Satan: povè nam urshoh letéga S. Ozha *Ambroſius*, kir prave: de. *Invidia.* Ta Navoſhlívoſt bila je tajſta, katéra pergnála je tega hudizha, de uſdignil ſe je zhes tega zhlovéka, sakaj kir vidil je tega zhlovéka bití ene veliku poredniſhi naturæ; tàr per tem takú povihſhaniga, de je imèl tu Nebu poſséſti, is katériga bil je on ſhpotlivu páhnjen: diàl je. *Ipſe inferior adipiſcetur, quod ego ſervare non potui? iſte de terris ad Dominũ migrabit, cùm ego de cœlo in terrom lapſus ſim?* Bode le on ta poredni, is gline ſtuárjeni zhlovik sadúbil tu, kar jeſt niſim mogelohranit? bode le on od ſemle ſtopil h'temu Goſpúdu, inu jeſt ſim pahnjen is Nebeſs na ſemlo? jeſt tega namórẽ terpéti: tega zhlovéka ú eno tako zhaſt nozhem priti puſtiti. Katéru, kakòr eno pravo rejſsnyzo, kasal je popolnama: sakaj pregájnal je ta navoſhlivi *Lucifer* taku tega reuniga zhloveka, dokler ni premágal, inu grèjſhiti ſturil tajſtiga: katéra navoſhlívoſt tèrpy per temu Satanu ſhe dan danáſhni, kir on nagléda po drugim; kakòr, kaku bi on mógel tega zhlovéka od Nebeſs odvernyti. Tega imamo eno ozhitno prizho nad S. Joſhtam.

Num. 11.

Hypo. Oratio. de Conſum. Mund.

S. Amb. l. de Parad. c. 12

Piſhe *Surius* od tega S. Puſhzhaunika: kir prebival je ú te drugi inu globokéſhi puſhzhávi 14. lejt, inu enu S. shiuléjne pélal; od katériga ta navòſhlivi Satan nigdar ni mogel tega S. Moſha odvernyti; aku ſi lih mamil inu ſhuntal je veliku tajſtiga is temi notrajnimi ſkuſhnjávami. Sa tu sazhèl je bil njemu is temi ſunájnimi nadléshen poſtájat, inu mamit tajſtiga. *Jodocus* ta S. Moſh imèl je per ſebi sa en krajſhi zhaſs nekólku kokúſh, inu eniga petelína, is

Num. 13.

Surl. in vita die 13. *Dec.*

temi ſazhèl je ta Satan mámit Jodocuſa; kir poſsédel je bil eniga Adlerja, ali: poſtójno, inu ſkusi tega poklàl inu odneſsel je bil te kokúſhi; de bi bil Joſhta navólniga, jésniga, inu takú grèjſhiti ſturil. Ali: sabſtójn, kir ta S. Moſh ni sa letu máral. En dan, kir perlétil je bil ta Adler, inu popádil tega petelína; tedaj S. Joſht, kir je ſposnal kaj tezhy ú te poſlóini, ſturil je prutje letè tu snámenje S. kriſha: pole! ta Adler ſpuſtil je tega petélina ſdraviga is kremplou, on pak padel je h'nógam tega S. Moſhà, inu zèrknil je pred tajſtim. Vezh takiga supèrniga ſturil je ta Satan temu S. Puſhzháuniku: katéru de pre doug na bom, sapúſtim uſe drugu, kir tu ſamú kashe to Satanovo navoſhlivoſt sa doſti, kar samèrka *Leütbius*, namerzh: de.

Letà S. Moſh *Jodocus*, kir ob enim zhaſsu sneſhil ſe je ú eni poſsébni andohti, perlésel je bil h'njemu ú te vtti, kakòr k'Evæ ú tem Paradiſhu ta pak'énſki Satan ú ſtalte ene ſilnu gèrde, oſtúdne, dolge inu debelagláve kazhe, katéra is veliko grimnoſtjo popádla je is ſobmy sa nuga tega S. Moſhà, ſtè gala en koſs meſsà, inu is veliko bolézhyno ſturyla eno veliko rano. Tu, kir vidil, obzhútil, inu kaj je ta kazha sa ena ſpoſnàl ta S. Puſhzháunik; ſturil je prutje njè ta S. kriſh, inu pole! ſdajzi sginil je ta navoſhlivi Satan, Joſht pak oſtàl je ſtanovitin ú te andohti inu molitvi. V'te, kir je bil od G. Bogà saſtópil, de ima is te puſhzháve potégnit, inu na enim drugim kraju ſvoje prebiváliſhe ſturyti. Temu bil je ſdajzi pokórn, ſhàl je yſkat enu taku. V'tem yſkáinu ſhrézhal je njega ta Firſht is iménam *Haymon*, letà ſhàl je is Joſhtam yſkàt en perprauni kraj: tukaj, ſkusi perpuſhéjne Boſhje, sazhel je bil ta Firſht is njegovimi ludmy inu shivyno eno vel ko shejo terpéti, de uſi sazhéli ſo bily omáguvàt; kir ú te ſamóti inu ſuhi puſhzhávi ni bilo kap'e vodè dobíti. To potrébo, kir vidil je *Jodocus*, is uſmiléjna poglédal je prutje nebeſsam, ſturil je prutje tem en ſlihlej, inu eno kradko tiho molitou, tar utéknil je ú to pethéno, ſuho ſemlo ſvojo popótno palzo; inu, pole! na tu sazhèl ſe je is te jamize svirat inu tézhi en friſhin ſtudéniz; is katériga vodò uſi ſo ſe r:sfriſháli: katéri ſtudéniz tézhe ſhe dan danaſhni, katériga voda naugáſne le ſamu to shejo; temúzh veliku bolesni oſdrávi: kakòr tu terdjo ty, katéri ſkusi to puſhzhávo rájſhajo, inu pijò vodo is ſtudenza S. Joſhta. O mogozhnoſt prevelika tega S. Moſhà! Ali: od kod letà taiſtimu? od kod. Tu, pred kò ſe povè, tréba ſe je povèrnit h'temu sgúrnemu: kir.

Djàl ſim od ſgoraj, de. *Jodocus* na opominu vájne Boſhje uſdignil ſe je bil is te puſtiti ave *Pontinum* is tem Firſhtam *Haymon*, inu yſkàl je enu drugu meſtu h'prebivájnu; tu ni yſhàl dolgu: sakaj.

Num. 14.

Leütbius Die 13. Dec.

Num. 15.

Kir

Kir priſhal je bil ú eno temno dolyno, ne dálezh od mórja, tar tukaj en majhin potózhizh samèrkal, ta kraj dobru oglédal, od veſsélja, kir njemu je uſe dopádlu, djàl je: *Hæc eſt cathedra, hæc requies mea.* Tukaj je inu kode mvoje prebiválſhe inu pozhítik. Na tu letukaj puſtil je ta Firſht ero vtto inu Cèrku gori poſtávit: tukaj sazhèl je bil *Jodocus* ſhe le popolnama ú teh tugenteh selénit ſe inu prezvèjtat; tàr kasat, de rèjſsnyzhnu je, kar ſim djàl od ſgoraj, namerzh: de. *Spernens mundum, & qui neſcit quæ mundana ſunt, floreſcit ſemper in virtutibus.* Ta Svejt gdur kol sanizhúje s'tem poſveitnim, prezvètuje uſelej ú leteh zhednoſtih. Tu právem: de *Jodocus* tukaj, letukaj prezvèjtat sazhèl je bil ſhe le ú teh tugenteh, tu càl je ſpoſnáti is vjéro, kir ú te velik bil je, kakòr en *Abraham.* Is vúpajnam, kir ú tem enák je bil temu *Noëtu.* Is zhiſtoſtjo, kir ú te podobin je bil tem Angelam. Is ſtanóvetnoſtjo, kir ú te nag ni dal temu *Jacobu.* Is krodkúſljo, kir is to ſtàl je ſtriz temu *Moyſeſu.* Is poterpéshlivoſtjo, kir ú te glih ſe je delal temu *Jobu.* Is lubésanjo, kir ú te bil je en drugi *Tobias*: inu takú dalej is drugimi, sa vol katérih bil je ſlovézh inu imenitin pred ludmy, inu pred Bugam. Subſébnu pak sa vol sanizhuvájna tega ſvejtà, inu tega, kar ſe na tajſtim svájde, katéru kasal je is Davidam, kir. *Elegi abjectus eſſe.* Isvólil ſi je bil naſnàn, sanizhúvan inu savèrshen biti. Katéru je tega S. poniſhniga Krajla ner bul poviſhalu. Katéru je Joſhta ner imenitniſhniga ſturilu, inu takú viſsóku pouſdignilu h'ſvetuſti. Tu. Tu. Eh! *Syncp.* *Thema.*

Savupijem ſiber is Moyſeſam. *Utinam ſaperent, & intelligerent!* Ah Bug hotel! de bi letú uſi reſumili inu saſtópyli, kir uſi shélimo is S. Krajlam Joſhtam tu nebeſku Isvelyzhajne sadóbit. Tu, právem: voſhil bi, de bi uſi saſtopili: ſubſebnu pak lety, katéri drugiga nayſhejo, kakòr zhaſt, bogáſtvu, premóſhejne, shlahtnúſt, vrédnoſt, ſhtimájne, ſpaſse, luſhte, inu drugu taku poſvejtnu; inu ſizer taku, de: sa sadoblejne letéga saputè tu Nebú, namárajo sa Isvelyzhajne, sa Bogà inu sa dulho. Vbugajo is Evo to kazho, de bi le, taku rekózh: ú zhaſte, ú blágu, ú ſhlahtnuſti inu ſhtimájnu h'Bogam poſtáli Napúſte ſe veliku mámit, napúſte ſe veliku ſhúntar, narúſte ſe veliku is S. Joſhtam griſti inu ranit od te paklenſke kazhe Satana; temúzh h'sledni ſkuſhnjáve ſo volny inu perpráuni: ubúgajo radi, kar nym ſvejtuje inu da notàr ta Satan, inu ſizer is velikim fliſsam, de bi le sadóbili tu, kar shéle inu yſzhejo. Inu per tem mérjo, per tem ſe troſhtajo, tàr savúpajo is tem danaſhnim S. Krajlam, is tem poniſhnim Joſhtam poviſhani biti. Ah! *Non ſic impij, non ſic.* Nikàr taku, O preproſti! nikar taku, nikàr; temu *Num.* 16. *Deuter.* c. 32. *Pſal.* 6

múzh po exemplu S. Joſhta, ſapúſtite ta ſvejt is tem njegóvim, ſturite ſe k'enimu savershiku na tem ſvejtu, kir taku gratali bote luby, uſhézhni inu perjétni G. Bogú, kakòr gratal je inu poſtal je bil ta Britanſki Krajl S. Joſht, ali: *Jodocus*, hakòr kashe tu, is katérim ſklénem.

Num. 17. H'sadnimu piſhe ta ſpomneni Abbat *Florentinus* od S. Joſhta; de. Letà kir sneſhèl ſe je na dan 11. tega Meſza Julia, ali: maliga Serpána per S. Altarju, inu bral je ú te od Firſhta Haymona góri poſtáuleni Cèrkve to S. Maſho, sakaj bil je en shegnani Maſhnik: tukaj vèrh njega perkasála ſe je ozhitnu od Nebeſs ena róka, katéra shegnala je tega S. Maſhnika. Per tem ſhliſhat je bila ena *Epilog.* ſhtima is luſta rekózh *Qvia paterni Regni pro me refutaſti culmina, præparavi tibi coronam inter Angelorum agmina.* Kir ti ſi sa muojo voljo sapúſtil tu Ozhetnu krajleuſtvu, per právil ſim tebi sa tu to crono ú mej Angeli.

Num. 18. Katéro obljúbo kashejo ty zajhni inu zhúdeſsi, katére delal inu dopernáſhal je G. Bug ſkusi tega S. Moſhà taku ù niegovim shjulejnu, kakòr po ſmèrti: katére rajtat po dolgim nautegnem, kir ſhtéti te llepze, te gluſhze, te mutze, te merselzhnike, te vodenizhnike, te obeſhene, te vtóplene inu drugé, katérim je S. Joſht h' ſdranju inu shiuléjnu pomágal, bi veliku zhaſsa uſelisa tu, bodi nam is uſeh sa doſti uni is iménam *Joannes*, od katériga piſhe *Florentinus*.

Num. 19. Bil je po naſrézhi padel ú eno globóko vodò en brumni Mladenizh is iménam *Joannes*, katéri ú shjuléjnu bil je andohtlju prutje S. Joſhtu; ta, ú te vode ſturil je konz téga shjulejna, inu leshal je dve celi léjte ú enim tumfu, ali: kèrnyzi, katériga, aku ſi lih puſtyla je ſkerbnú yſkáti ta shlahta, nigdar ni mógla najti: sa tu molili ſo uſi sa njega, inu S. Joſhtu perporozhuváli. Kir minile ſo bile te due léjte, ſturil je G. Bug ſkusi S. Joſhta enu ſylnu veliku zhudu; puſtil je tega utopléniga Joanneſa is kèrnyzé k'vèrhu te vodè ſplavat, inu h'kraju urezhi, tukaj ſe je kakòr is eniga ſpájna h'shjulejnu obúdil; ſhàl je na dum h'tem njegóvim, katérim osnánil je tu zhudu: po tem k'eni sahváli prutje Bugu inu S Joſhtu, ſhàl je h'temu ſpomnenimu Abbatu, proſsil je ú ta kloſhter gori uſèr biti. Tukaj pèlal je, kakòr en Menih enu ojſtru shjulejne doſti léjt, inu do tajſtiga zhaſsa, kir je piſsal ta *Florentinus* shjulejne S. Joſhta; kir ú popiſuvajna tega zhudeſsa prave: *Joannes adhuc nobiſcum vivit.* Pole! O Chriſtiani! ſpomnite, kaku povihſhan je od Buga S. Joſht, sa vol kir isvólil ſi je bil savèrshen biti. Sa tu, de my is Joſhtam bomo prutje Nebeſsam povihſhani, poniſhajmo ſe tukaj is nym, kir. *Qui ſe humiliat.* Gdur ſe poniſhúje, bo povihſhan, prave: JESUS, Amen.

TA CXVIII. PRIDIGA.

Na XXI. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Thomasha Apoſtóla.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Deus nullum vult damnare	Nobénga ferdamat nozhe
Verùm omnes vult ſalvere:	Bug, pazh uſe ſvelizhat hozhe:
Ut in Thoma cernitur.	K'nad Thomásham vidi ſe

Thema.

Noli eſſe incredulus, ſed fidelis.

Nabodi nevèrn, temúzh vèrn. Joa. 20.

DE *Joannes* ta S. *Apoſtel*, derſhy ſe ú mej drugimi *Evangeliſti* sa tega ner ſaſtopniſhiga; urſoh je leta: kir *Joannes* per te sad- *Num. 11 Exord.*
ni vezherji, *recumbens in ſinu*, ſlonèzh na JEſuſavih perſsah; is teh uſel je bil uſo njegovo modrúſt, inu sadúbil uſo to zheſs druge uſdigneno saſtópnoſt. De *Petrus* Firſht teh Apoſtolou, ú mej To- *Joa. 21.*
várſhi derſhy ſe sa tega ner bogátiſhiga; urſoh je leta: kir njemu ú mej uſemi h'nebeſsam dal je tè kluzhe. *Tibi dabo claves regni cœlorum*, JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji. De *Stephanus* derſhy ſe sa *Mat. 16*
tega ner ſhrezhniſhiga Martyrnika, urſah je letà: kir on ú te martre, vidil je, *JEſum ſtantem à dextris Dei.* Stati na deſnizi Boſhji. *Act. 7*
De *Magdalena* imenúje ſe ta ú JEſuſa ner salubléniſhi, urſah je leta: kir nje sa vol te lubéſni perpuſhénu je bilu is ſolsámi, *rigare pedes*. Mózhit, umivat, is laſsmy briſsat, inu is slahtnim maſilam *Luc. 7.*
másat te S. noge JEſuſu. De *Simeon* ta ſtari S. Maſhnik, povihſhuje ſe sa vol njegove mozhy; urſoh je leta, kir on noſsil je na rokah tega, katéri, *tribus digitis molem terræ*: derſhy ú treh pèrſteh uſe Nebú inu ſemlo. De *Joannes Baptiſta* imenúje ſe ta ner ſvetéſhi; *Iſa. 40.*
urſah je leta: kir Joannes, *JEſu baptizato*, bil je ú kárſtu JEſuſu na glavo to rokó poſtávil. Katéru kashe nam, de lety ludye bili ſo *Luc. 3.*
veliki. *Joannes* ta ner ſaſtópniſhi. *Petrus* ta ner bogátiſhi. *Stephanus* ta ner ſhrézhniſhi. *Magdalena*, ta ner salubleniſhi. *Simeon*, ta ner mozhneſhi. *Baptiſta*, ta ner ſvetéſhi: zhes katéru ſedaj, zhe jeſt danaſs uſem tem, namerzh: temu.

Temu saſtópnimu *Joanneſu*, temu ner bogátiſhmu *Petruſu*, *Num. 23.*
temu ner ſhrezhniſhimu *Stephanu*, te ner salúbleniſhi *Magdalene*, temu ner mozhneſhimu *Simeonu*; inu temu ner ſveteſhimu *Baptiſtu*, *Thomasha* tega danaſhniga S. *Apóſtola* prutje poſtávim, inu práv'm de. *Thomas* ſaſtópen je, kakòr en *Joannes*: bogat, kakòr en *Petrus*: ſhrézhen, kakòr en *Stephanus*: salubien, kakòr ena

Mag-

Magdalena: mozhan, kakòr en Simeon: inu ſvet, kakòr *Baptiſta*: taku trohtam ſe, de ſalil na bom dalezh; ali: sakaj.

Spomnite ſe, A. K. duſhe; na tu ſgurnje: kir. Zhe *Thomas* dèrſhy ſe sa saſtópniga, kir on ſloveózh na JESUſavin. ſerzu, is
Num. 3. tega je ta saſtópnoſt sadúbil? taku *Thomas* more ja tudi is nym saſtópen biti, kir on je zelu do JEſuſoviga ſerza doſségel. Zhe *Petrus* sa bogatiga dèrſhy ſe, sa vol kir on od Nebeſs sadúbil je te kluzhe? taku bógat more biti *Thomas*, kir njegove roke inu ſerſti loklúzhi h'temu ner vehſhimu ſhazu, namerzh: h'tem JEſuſavim S. ranam. Zhe ſhrezhen imenúje ſe *Stephanus*, sa vol kir JEſuſa vidil je ſtati na deſnizi Boſhji? taku ſhrezhen more ſe klizat *Thomas*, kir on je vidil ú zhloveſkim meſsu JEſuſa na ſvoj ſtráni ſláti. Zhe *Magdalena* sa tu je lubeſni polna, kir JEſus je nje, sa vol lubéſni perpúſtil ſe njegovih nug dotikniti? taku lubéſni poln bil je tudi *Thomas*, kir JEſus ni le ſamu perpúſtil, temuzh sapovédal *Thomasbu* njegovih S. ran ſe dotikuvati. Zhe *Simeon* sa tu mozhan je, kir je JEſuſa na rokah noſsil? taku mozhàn je tudi *Thomas* biti mogel, kir on po ſprebérnejnu ſkusi ú tem ſerzu noſsil je JEſuſa. Zhe h' sadnimu *Baptiſta* ſvet je sa tu, kir je JEſuſa verh glavé ſvojo rokó poſtávil? taku *Thomas* ſvet tudi more biti, kir on ſvojo rokò je zelu ú njegovo raineno S. ſtran polúſhil, ú katéri je uſo saſtópnoſt, blagú, ſhrézho inu drugu sadúbil.

Tu pak kaku? inu sakaj? porezhe khi eden, ali ta drugi: ali.
Num 4. Ah! ſaſtópjo. Taku, inu sa tu, kir ta JEſuſava miloſt hotéla je *Thomasba* is prepróſtiga, saſtópniga; is ubógiga, bogátiga: is naſrézhniga, ſhrézhniga: is lubéſni prasniga, lubéſni polniga: is ſlabiga, mózhniga: inu is grèjſhniga, ſvetiga ſturyti is tem ſamim:
Thoma. *Noli eſſe incredulus, ſed fidelis.* Nabódi nevèrn, temúzh vèrn. Inu tu satu, de bi bil JEſus is *Thomasham* pokásal, de on enimu ſlednimu
Propoſ. perpráulen je ſvojo miloſt iſkásat. Katérih beſsédy rèjſsnyzo hozhem h'zhaſtè Boſhji, inu nam uſem ukupaj k'enimu troſhtu dalej kaj poſtávit naprèj, inu iſkasat, *Deus nullũ vult damnare, verùm*
Synopſ. *omnes vult ſalvare, ut in Thoma cernitur.* Nobénga ſerdamat nozhe Bug, pazh uſe ſvelizhat hozhe, k'nad Thomasham vidi ſe. Katéru de ſaſtopjo inu samerkajo, saſhlishat tu proſsem bodo perpraulenj.

V'sazhétku tega zhaſsa ſtuáril je Bug V. M. is nizh tu Nebú inu
Num. 5. ſemlo, kir pred tem nezh ni bilu, kakòr ſam G. Bug od vekúmaj.
Induſtio V'mej teme, ſemló inu nebam bila je ena velika smeſhnjáva, sa volo kir ta ſemla bila ni druſiga, kakòr en prépod, kir ſe ni vèjdilu, kaj
Gen. 1. je ta ſama na ſebi, sa tu, kir. *Tenebræ erant ſuper faciem abyſsi.* Temmé bile ſo zhes vuſs posemelſki prépod, dokler ni G. Bug tajſtigá is luzhjo reſvétil. Katéru.

Zhe

Zhe reſmiſlimo nekolku, takú tu snájdemo biti ena *figura* te- *Num.6.*
ga, kar godilu ſe je po letèm zhes 5233. lèjt nad tem, ú imènu inu
ú djájnu, *Abyſſus*, ali prepod imenuváuim Thomásham; kir on
bil je en prépod po iméni, sakáj *Thomas* po Judouſkim jesiku, *Abyſ-*
ſus, po naſhim pak, en prépod ſe právi. V'djájnu pak *Thomas* bil
je en *Abyſſus*, en prépod vèrh katériga *tenebræ erant*, ſtále ſo te
temme te Nevjére; ú katére padil je bil po JEſuſavi ſmèrti, kir on
verúvat ni hotel, de njegou lubi Mójſter JESUS uſtál je gori od
ſmèrti, de ta ſe je perkásal, inu puſtil vidit: temúzh djàl je: *niſi* *Joa. 20.*
videro, non credam, zhe navidim, navèrjamem. Temu diàla je *Mag-*
dalena, de vidila je tega Goſpúda. *Vidi Dominum.* Ali *Thomas* je
tu sa ene sanjé derſhál. Temu djàl je is thovárſham *Cleophas. Sur-*
rexit Dominus verè. Sa rejſsnyzo uſtál je ta Goſpúd od ſmèrti. Ali, *Luc.24.*
tu derſhál je *Thomas* sa eno bajſsem. So perſtópili ty deſset Jogri,
djàli ſo h'Thomashu: *Vidimus Dominum* My uſe vidili ſmo tega
Goſpúda. Ali na uſe letu djàl je Thomas: *niſi videro, non credam.*
Zhe navidim, navèrjámem. Is katérim, ſkusi katéru padel je *Tho-* *Joa. 16.*
mas ú en tak prépod te pregréjhe, de tega sgruntat nobéna zhlo-
véſka pámet nasamore; kir ta grèili, *Extrinſecè & objectivè*, je ene
naisrezhene hudobije: sa vol kir ſkusi tega ſe ta naismèrjena dobru-
ta Boſhja reshàli. Sa tu tedaj, kir is tem nasgrúntanim grèjham
te nevjére *Thomas* reshálil je to naismèrjeno Dobrúto Boſhjo, po-
ſtàl je en prépod te hudobije, inu taku ú djájnu, kakòr ú tem imé-
ni *Thomas* en prépod samóre ſe rezh inu imenuváti: ú katérim,
kadàr bi *Thomas* umèrl bil, padel bi bil ú ta prépod vezhniga pogu-
bléjna. Pred katérim de bi bil prehrájnen, ſtópil je ú to ſredo JEſus,
pokásal je njemu te kryvave rane, rekózh: *Noli eſſe incredulus,* *Thoma.*
ſed fidelis. Nabódi nevèrn, temúzh vèrn. Is katérim hotel je JE- *Synopſ.*
ſus pokásat, de ú rèjſsnyzi *Deus nullum vult damnare, verùm omnes*
vult ſalvare, ut in Thoma cernitur. Nohenga ferdámat nozhe Bug,
pazh uſe ſvelizhat hozhe, k'nad *Thomasham* vidi ſe. Tu saſtópit,
dalej kaj.

V'souqvah tega ſtuarjéjna berem: de. Po tem kir ta dua Striza *Num 7.*
Lot inu *Abraham* uſdígnila ſta ſe bila is Ægypta ú to Deshélo *Cha-*
naan, inu ú tajſti sazhéla ſta bila prebiváti. Kir pak samèrkala ſta
bila, de Bug bil je ſhégnal na derſhíni, inu na shivíni, lozhila ſta *Confirſ.*
ſe eden od drusiga, *Abraham* oſtàl je *in Chanaam*, Lot pak ſhàl je ú
to Deshelízo per *Jordánu*, inu prebivat sazhèl je bil ú tem Mèſte
Sodoma, inu ſizer ú mojenem takem ſolkam, de od tega právi S.
Piſmu: *Homines autem Sodomitæ peſſimi erant, & peccatores.* Ty So- *Gen.13.*
domitarji eni poredni Ludjè bily ſo, inu Gréjſhniki, katéri ſo zhes
glávo ú grejhih inu hudóbij tizháli.

Te-

Temu sausèt bi ſe ſpodóbnu mógel en sledni is naſs, kakòr sa-
Num.5. usámejo ſe ty Vzhenyki, inu ſubſebnu *Joannes de la Haye*, kir ta,
Jo Hay. in lo cis. zhes tu ſtury enu upraſhájne: *Cur inter Sodomitas Lot converſari voluit?* Sakaj *Lot* hotel je ú mej temi grèjſhnimi Sodomitarij prebivat, kir tu navárnu je, kakòr právi David: *Cum perverſo perverteris.* Is ſkashénim, ali grèjſhnim, ſkashen inu grèjſhen bodelh.
Pſal.17. Prutje pak, upralha dalej rekozh: *Cur Deus?* sakajje G. Bug *Lota* puſtil tukaj ú mej Gréiſhniki ſtanuvati? saksj: tu dalej naſpraſhujmo, kir na tu da ta odgóvar ta imenitni *Abulenſis*, inu is tem odgovóram povè nam uſéga tega ta urſoh, kir právi: *Deus, qui neminem vult perire, populis Doctorem, & Prædicatorem exibere voluit,*
Abulen lb. conc. 116 *cujus optimis moribus, & actionibus eruditi à ſceleribus peſſimis abſtraherentur.* Bug, katéri nozhe de bi eden ſe pogúbil, hotel je tem folkam eniga Pridigarja, eniga Vzhenyka iſkásat, *Lota*, namerzh: de bi ſkusi njegovu dobru saderſhájne, inu djájne poduzhéni, dèrſhali ſe naſaj od teh grèjhou: de bi ty Sodomitarij ſkus tu pobúlſháni poſtál.

Katéru zhe resmiſlimo, kashe nam tu, kar JEſus, ta h'nam
Num.9. od nebeſhiga Ozheta poſláni, ne *Lot*, temúzh Syn Boſhji ſturil je inu iſkásal; kir on is nebeſs priſhal je na ſemlo, de bi is Grejſhniki prebíval, po volje njegoviga nebeſkiga Ozhetá, kakòr ſam právi:
Joan. 6 *Deſcendi de cœlo.* Sim ſtópil is Nebeſs sa tu, de dopólnim voljo mvojga Ozhéta, namèrzh: *quærere, & ſalvum facere*, yſkat inu iſvelyzhat kar je sgublenu bilu. Prebíval, ſtanúval inu hodel je JEſus ú
Luc.19. zakèr is Grèjſhniki, de bi bil dopólnil tu, h'katérimu poſlàl je bil njega Bug ta nebeſki Ozha, namerzh: de bi bil s'beſsédo inu djájnam podúzhil te Ludy, te gréjſhne folke; kir njega dal je bil ta Ozha, *Ducem, ac Præceptorem gentibus*: k'enimu Pelláuzu inu Vzhenyku
Iſai.55. teh folkou: kakòr tu je vidit, de drugih vezh samólzhim, nad *Thomasham* tem danaſhnim S. Apoſtolam; kir ta, kir odſtópil je
Joan.20. bil od brúmnoſti k'hudóbij, od JEſuſave S. Vjère h'te navjèri, ú katéri ſtàl je terdauráten, de od te ni hotel odſtópit, rekózh: *Niſi videro, non credam.* Zhe navidim, navèrjàmem: ſkusi katéru priſhal je bil *Thomas* ù en tak ſtàn, de bi ú tem bil mogel ú ta paklenſki prépod vezhniga pogublejna páſti, kadár bi JEſus na bil perſtópil, inu ſizer na eno novo visho, namerzh: kakòr en Loviz, ali: kakòr en pravi *Jagèr*.

Snána je uſhè ta naváda teh Jagrou, de: kadàr khi eden, ali:
Num. 10. ta drugi podát ſe hozhe na lóu teh tyzhou, taku ta uſame h'ſebi en koſsiz friſhniga, kryvaviga meſsá, inu eniga kragúla na roko: zega sa tu, de ga sa tyzami ſpúſha; tu meſsu pak sa tu, de kadar ta kra-

kragul nózhe ſe nasaj povèrniti, rajſtimu tu rudezhe meſsù kaſhe: ja, kir ta ſpushéni kragúl saléty ſe predélezh; ta Jagèr ta Lovez tezhe sa nym zhes mejè inu prelase, zhes lepe inu gèrde pote, zhes klanzhe inu dolíne, ſkviſtga, klizhe, vabi, inu káshe njemu tu friſhnu meſsù, taku dolgu, dokler njemu ſupet na roko naſséde. Ta kir ſe povèrne, inu kir ta Loviz ima njega ú peſtéh, tega naſmèrja, na tépe, hudu nima; pazh pa miluje, gládi, teplà, pita inu vezh druge dobrúte, perjásnoſti inu racúvajna njemu iskasúje.

Na tako visho iſkasúval ſe je JEſus prutje *Thomásbu:* katériga, kir uſèl je bil h'ſebi na lóu ne teh tyz, temúzh teh zhloveſkih duſhiz: kir isvólil, sbràl, poklizhal inu poſtávil je bil njega k'enimu Jogru, noſsil je tega, kakòr eniga kragúla na róke notèr do ſmèrti. Kir pak umèrl je bil JEſus, odlétil je bil, kakòr en drugi kragúl, *Thomas* od njega po ſmèrti ſkusi to navjéro, kir verúvat ni hotel, de bi JEſus uſtàl bil od ſmèrti. V'tem zhaſsu létal je okuli, maral ni ne sa klizajne, ne sa ſviſhgájne, ne sa váblejne *Magdalene, Cleophe* inu teh drugih Jogrou, ſkusi katére klizhal, vábil inu ſhviſhgal je JEſus, h'temu de bi ſe bil supet nasaj h'njemu povèrnil. Ali per uſem letem *Thomas* ta douij kragúl sa uſe letu ni máral, povèrnit ſe ni hotel, dokler vidil ni tega friſhniga meſsà; kir pak saglédal je bil tega Jagra JEſuſa is tem friſhnim meſsam njegovih S. ran, rad ſe je h'temu povèrnil: katériga JEſus krégal ni, prutje njemu ſe ni jésan, temúzh krotak; ne ſerdit, temúzh dobrútliu; ne navóln, temúzh perjásen; temu *Thomásbu* JEſus ni enu nauſhézhnu, temúzh perjásnu oblizhje iſkasal: tega ni ojſtru, temúzh lepú, krodku inu lubeſnivu ogovóril, rekozh: *Noli eſſe incredulus, ſed fidelis.* Nabódi nevjèrn, temúzh vjèrn. Katéru ſturilu je tega doujiga kragúla *Thomásba* ſupet ſeſti temu Jagru JEſuſu na roko; sapuſtiti uſo to pervo navarno nevjèro, ſposnáti JEſuſa sa ſvojga praviga Bogá, sa ſvojga praviga Goſpúda, inu praviga Mójſtra, rekozh: *Dominus meus, & Deus meus:* inu tu isrékal ni *Thomas* le ſamu is uſtmi, temúzh tudi is djájnam, kakòr ſkasal je po JEſuſavim ú Nebu hojejnu, kir on kásal ſe je ú rèjſsnyzi en od JEſuſa h'lovu teh zhloveſkih duſh isvoleni inu sbrani kragúl, kir on je JeſuſU veliku duſh perprávil ú Nebeſsa, kakòr.

Num. 11.

Joa. 20.

Od tega bere ſe, de. Kir po JEſuſavi ſmèrti, inu tajſtiga ú Nebu hojéjnu, tar po prejemájnu S. Duhà, ú reſdeléjnu tega ſvejtà, katéru ſo bily ſturili ú mej ſabo ty Jogri h'nuzu tega zhlovéſtva na ſemli; sádel je bil *Thomásba* ta ſdulni tàl tega ſvejta, ſhàl je tjakaj is velikim veſéljam; kir kakòr en drug kragúl hodel, de na rezhem lètal, je is eniga kraja ú ta drugi, inu. H'pervimu is *Jeruſalema*

Num. 12.

ú to Indianſko Inſulo, ali: Ottók *Zoccotora.* Is te ú to Samúrſko Deſhélo, ali: Krajleuſtvu *Chinа*: tukaj is eniga Meſta ú tu drugu, kir is njegóvim vúkam, is njegovim *Exemplam* inu zhudeſsi je uſe te folke h'JEſuſave S. vjéri perprávil, ſúnaj teh, katéri ſo njega is ſhouraſhtva S. vjére, inu is navólhlivſtli pregájnali, inu h'ſadnimu is eno ſulizo prebodli inu umórili ú lejte 40. po JEſuſavi ſmèrti, inu po tajſtiga rójſtve 73. na danaſhni dan, na ta 21. dan Meſza Grudna pred 1651. léjtmi: katériga S. duſha ſhlà je is zhaſljò ú Nebeſsa glédat inu uſhívat prizhnoſt Jeſuſa ſvojga lubiga Mójſtra.

Num. 12. Tu, Ah A. K. dúſhe! kaj káshe nam drugiga, kakòr rèjſnyzo tega, kar ſim djàl od ſgoraj, rekozh: de. *Deus nullum vult damnare, verùm omnes vult ſalvare, ut in Thoma cernitur.* Nobenga ferdámat nozhe Bug, pazh uſe ſvelízhat hozhe, k'nad Thomáſham vidi ſe: kir právi S. Apóſtel Paulus: *Chriſtus JEſus venit in hunc mundum peccatores ſalvos facere.* Chriſtus JEſus priſhàl je na ta ſvejt tè grèjſhnike ſvelizhane ſturyti: kir tu taku ozhitnu vidimo nad *Thomáſham*, kir JEſus je letéga taku miloſtivu is ene taku gróbe pregrèjhe uſdígnil: kir temu je taku ozhitnu is navárnoſti tega pogubljéjna pomágal: kir je njega taku zhatlitlivu ú Nebéſsa pouſdignil. Katéru perpraulen je JEſus enimu ſlednimu grèjſhniku iſkásat, zhe le ſam ta grèjſhnik hozhe, zhe le ta grèjſhnik na JEſuſavu klizájne povèrne ſe h'njemu is *Thomáſham*: zhe le ta grèjſhnik h'temu JEſuſavimu klizajnu pervóli, inu ta fliſs perſtávi: kir aku ſi lih JEſus uſe klizhe, uſe opomína, uſe ſhély inu hozhe; vener ne taku de bi oni h'temu nizh naperpomógli, kir, kakòr právi S. Ambroſius: *Neceſſaria eſt & induſtria gratiæ, & gratia induſtriæ.* Potrében je fliſs te gnade, inu gnada temu fliſsu, kakòr hotel je nam pokásat is unim, kar piſhe inu.

Num. 24. Samèrka *Jounnes* ta S. *Evangeliſta*, de. Kir pováblen je bil JEſus is Mario njegovo preſveto Materjo inu ſogri k'eni ohzeti ú tem Meſtu *Cana* ú Galilæjſki Deſhéli, inu kir pritha! je h'tajſti. Tukaj kir *Maria* ta miloſtiva Mate ſamèrkala je bila, de potéklu je bilu tu vinu, obèrnila ſe je bila h'JEſuſu, inu djála je ſkrivaj h'njemu: vina nimajo. Na tu ſapovédal je JEſus tem ſtrelhnikam, tè hlapzà: *implete hydrias aqua.* Te verzhé is vodo napolnite: katéro je on ſdajzi *Joan.* 2. ú enu ſhlahtnu rudézhe vinu prebèrnil. Tu, O lubésnivi JEſu! ſakaj? h'zhemu ta ſgúba tega zhaſsa, ta mújа to vodo najémat, inu is to te vèrzhè nalvvar? kir bi tvoji mogózhnoſti bilu enaku vinu ú teh vèrzhéh na novu ſtvárit, kakòr to vodo ú vinu ſprebèrniti? tu ja, bilu bi JEſuſu uſe enáku: ali, tu ſturíti ni hotel, kir is tem hotel je pokásat, de h'te gnadi Boſhji je ta zhlovéſki fliſs potrében, právi

S.

S. Ozha *Ambroſius*: inu tu k'eni ſledni rèzhi, ſubſebnu pak ú tem andlu tega Isvelyzhájnja; kir, aku ſi lih G. Bug perpráulen je uſe iſvelizhat: aku ſi lih uſe shély h'ſebi iméti: aku ſi lih uſe klizhe inu vabi h'ſebi, vener peruſem letem právi JEſus: *pauci electi*: malu je iſvólénih, sa vol, kir malu nyh h'temu klizájnu perpomóre; kir malu nyh ſe od pregréjhe h'JEſuſu is *Thomasham* nasaj povèrne, kir malu nyh ſtury inu déla zhes pregréjho eno pravo pokúro: kir malu nyh po ſvojmIſvelyzhajnu ſe podvísa. Sa tu, prau, prau práve S. Ozha Ambroſius: *Vult enim omnes ſalvos fieri, ſed ſi accedant ad eum: non enim ſic vult, ut nolentes ſalventur, ſed vult illos ſalvari, ſi & ipſi volunt.* Hozhe ja G. Bug, de bi uſi iſvelyzhani bily, ali táku, zhe uſi k'njemu pridejo: hozhe ja uſe G. Bug iſvelyzhat, vener ne taku, de bi ty, katéri ſamy nozhejo ſe iſvelyzhat, iſvelizhani bily; pazh pa te h: zhe iſvelyzhat, katérj ſe iſvelyzhat hozhjo, shelé inu poſliſſajo. Sa tu tedaj, Ah! samèrkajte, treba je ſlednimu, katéri ſe shely isvélyzhat, de h'te vólje inu shélam, tar h'temu Boſhjimu klizájnu te rokè, ta fliſs, tu dobru djájne perſtávit: treba ſe je is *Thomásham* povèrniti nasaj, sapuſtiti inu pobúlſhat to ſturjéno pregrèjho. Inu taku saſtópit, ú te saſtópnoſti resúmit ima ſe tu ſgurnje, kar djal ſim: de. *Deus nullum vult damnare, verùm omnes vult ſalvare, ut in Thoma cernitur.* Nobénga ferdamat nozhe Bug, pazh uſe ſvelizhat hozhe, k'nad *Thomásham* vidi ſe. Kir, kadàr bi k'te vólje, shéljam inu Boſhymu klizájnu, ta fliſs h'sadobléjnu tega Iſvélyzhajnja potreben na bil, taku *Thomas* bi na bil en tak fliſs ú beſsédi inu ú djájnu kasal. V'beſsédi, kir *Thomas* govóril je h'Jeſuſu: *Dominus meus, & Deus meus!* Mvoj Goſpúd, inu mvoj Bug! V'djájnu pak, kir bi ſe na bil teh JEſuſavih S. ran is tako andohtjo dotíkal. Sa tu, O lubéſnivi Chriſtiani! h'vam ſedaj

H'vam, právim: *Chriſtiani* lubeſnivi! obèrnem ſe, inu govorim is S. Gregoriam: *Conſideremus fratres chariſſimi.* Spremillimo naſhe ſhjuléjne my, katéri ſhelimo inu troſhtamo ſe is S. *Thomásham* tu Iſvélyzhajne sadobiti; inu bomo nethli, de poredniſhi ſmo, kakòr ta navjèrni inu kezarſki *Thomas*: kir. Ta, aku ſi lih grèjſhen inu poréden bil je takú, kakòr ſmo ſhliſhali, poſhégi teh kezarjou, kir ſtàl je tèrdauráten verúvat tu, kat ſe je pravilu njemu. Vener per uſem tem poredniſhi ſe bomo sneſhli my, kir verjámemo le ſamu tu, kar ſe nam ſdy, inu kar hozhmo, kakòr ſedaj kashe ta ſvèjt ozhitnu, kir ty Ludye tajſtiga is *Thomásham* verúvat nozhejo, de bi bil JEſus vſtàl od ſmèrti. Prevezh je letú, *Pater*: porézhe khi eden, ali ta drugi. Ali: tem jeſt odgovórim, inu právim: ja. Tu je ta práva rèjſsnyza: kir, kadàr bi ty Ludjè na tu JE-

Mat. 20

S. *Ambr. in* 1. *Thim.* c. 2.

Synop.

Jod. 20.

Num. 15.

S. *Greg. hom.* 17. *in Evan.*

Mar.

ſuſavu od ſmèrti gori uſtajájne verúvali, verúvali bi tudi tu gori uſtajájne tega meſsà, verúvali bi tudi, de uſi enkrat, na ſodni dan uſtàt imajood ſmèrti, inu ú tem truplu, ú katérim ſedaj ſe snájdejo: ú tem shivótu, ú tem meſsu ſtopit imajo h'te ſodbe, inu raunu ú tajſtim prejèt to ſtraffengo, ali pak tu plazhilu; tu *Iſvélyzhajne*, ali pak tu vezhnu pogúblejnje. Tu pravim: kir ty Ludje ſedájne navèrjámejo, sa tu navèrjámejo tudi, de bi Chriſtus uſtàl bil gori od ſmèrti; sakaj, kadàr bi verjéli, taku breſvéjſtnu bi nashivéli, telkajn fouſhjé, golufjé inu kryvize; telkajn lagájna, ſhentuvájna inu opraulájna; telkajn preſhehtva inu druge nazhiſtoſti; telkajn ſhèrtja, pjánſtva inu kráje; telkajn jése, ſerda inu navoſhlívoſti; telkajn ſhouráſtva, zupèrnjé inu drugih grejhou bi nadopèrnaſhali: sakaj, kadar bi verúvali ú tu od ſmèrti gori uſtajájne, inu de enkrat ú tem truplu imajo pred JEſuſovo ſodbo ſtópit, de od uſiga shjuléjna imajo zhiſto rajtengo dáti, de sa vol nyh sadèrshajna ta lóhn, ali pak to ſtraffengo prejéti imajo: neháli bi sa rèjſsnyzo od nyh poredniga ſhjuléjnja, sapuſtili bi ta grejh, podvisali bi ſe po tugenteh &c. *deſcribe & moraliza ſi placet, campus eſt.* Kir pak tega nizh, ali malu per Ludèh samèrka ſe, pazh pa te hudobjé veliku: sa tu, is tega kaj ſklénit ſe more drugiga, kakòr de navèrjamemo is *Tvomáſham*: de JEſus uſtàl je gori od ſmèrti; ú katérim porédniſhi ſo, kakòr en *Tvomas*, ja ne le ſamu ú tem; temúzh ú tem drugem ſhe poreduiſhi, kir, kakòr ſhliſhali ſmo, de.

Num. 16. Thomas, kir ſaſtópil je bil nekólku bul to rejſsnyzo, sapúſtil je bil to terdaurátnaſt, odſtópil je bil od njegove navjére, inu na tu ſamu: *Noli eſſe incredulus, ſed fidelis.* Nabódi navjèrn, temúzh vjérn: ſtópil je bil nasaj h'JEſuſu, pádel je pred nym na koléna, djàl je popólnama ſgrévan *Dominus meus, & Deus meus*; Mvoj Go-

Jan. 20. ſpúd, inu mvoj Bug! Is katérim poprávil je uſe tu, kar je poprèj ſkryvil, ranil inu pokásil. Is to pokúro sbriſsal je bil uſo saméro inu pregréjho. Ja, de bi bil dal tega enu naſnájne, poſtávil je ú ta *Apoſtelski* ſklàd teh duanájſt ſtúkou te S. Vjére, tega enajſtiga, rekozh: *Credo carnis reſurrectionem.* Jeſt vjérujem gori uſtajájne tega ſhivóta. Is katérim kashe ſe nam *Thomas* popolnama pobúlſhan. h' temu, de bi my tudi is nym od nathe porédnoſti inu pregrèjhe odſtopíli. H'temu, de zhe ſmo mv is nym JEſuſa sapúſtili ſkusi eno, ali drugo hudobjó, is nym ſe ſuper h'tajſtimu povèrnili ſkusi enu pravu pobúlſhajne, ſkusi eno rèjſsnyzhno pokúro; kir ty, katéri is nym letu ſturè inu dopólnjo lubi ſo njemu, inu uſhézhni G. Bogú, kakòr vidit je nad tem, kar bère ſe ú popiſsuvájnu njegoviga shjuléjna, is katérim hozhem ſklenit.

Dio-

Dionyſius Carthuſianus, *Geſnerus*, *Naclerus*, *Stapletonius*, *Iſidorus*, *Metaphraſtes* piſhejo: de. V'léjti 1119. priſhal je bil en Indianſki, Catholſki *Patriarch* h'*Caliſtuſu*, tega iména drugimu Rimſkimu Papeshu, katéri per ſvoji právi, S. Catholſki vjéri pred Papesham, pred Cardinali, Shkoffi inu drugimi Prælati S. M. Cèrkve pravit ſazhel je, kaku na danaſhni dan uſaku léjtu ú eni gviſhni Indianerſki Cèrkvi, kamer ſe ta vjèrni folk is veliko andohtjo, inu ú enim ſilou velikim ſhtivéjnu sbère h'ſpovéde inu h'S. Obhajílu; perkáshe ſe S. *Thomas* ú eni zhaſtyti podóbi, inu uſe te brumne, zhiſtu ſpovedane obhaja: te grèjſhne pak puſty k'enimu snámenjo nyh naurednóſti, ſkusi katéru nyh veliku h'pobúlſhajnu tega ſhjuléjna perprávi. Tu, pravim govóril inu povedal je ta brumni *Patriarch*, kakòr piſhéjo ty odſgoraj ſpómneni *Hiſtorici*, od tega pèrviga Indianerſkiga Apóſtola S. *Tvomásha*. Katéru je ſa rèjſnyzo enu naſnánu, inu veliku zhudu. *Nvm.* 17. *Epilog.* *Dionyſ. Car. ſer. 3. de S. Thoma.* *Geſner. in Bibl.* *Naclerꝰ in ſua hiſtor.*

Katéru, zhe ſpremislimo, vidimo; de is tem S. *Tvomas* nayſhzhe drugiga, kakòr de bi ſe tu zhlovéſtvu is nym supet h'JEſuſu povèrnylu, zhe je khi is nym od tajſtiga ſkusi eno, ali drugo pregrèjho odſtopilu: kir te naúredne nozhe obhájat ſa tu, de bi ſvojo pregrèjho ſpoſnáli. Sa tu, O K. Dúſhe! ſmo khi odſtopili is *Tvomáſham* na eno, ali drugo visho od JEſuſa, povèrnimo ſe is *Tvomáſham* supet nasaj thusi enu ſpoſnájnje, ſgrévajnje inu pobúlſhajnje naſhiga hudiga ſhjuléjna h'tajſtimo: rezimo is nym: Mvoj Goſpud, inu mvoj Bug! odpúſti, sanési, inu is nym pridemo ú Nebeſsa. Amen, Amen.

TA CXIX. PRIDIGA.

Na XXV. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan Rójſtva nashiga ſvelyzharja JEſuſa.

Synopſis.

JESUS ſol ad illuſtrandas
Tenebras, & profligandas
Peccatorum: Natus eſt.

Sapopádik.

JESUS ſonze k'reſvejzhéjnu
Te temmè, tàr reſpodéjnu.
Teh gréjhou: porójen je.

Thema.

Claritas Dei circumfulſit eos. *Lucæ c.* 2.
Ta ſuetlóba Boſhja je njè obſvejtila. Ibid.

SAmèrka ú mej drugimi mèrkajnja urédnimi rèzhmy *Procopius* ta Paleſtinerſki *Hiſtoricus*, tudi letu, de. Snajde ſe ú Pulnózhnih Deshélah en Ottok, ali: *Inſula* is iménam *Thulle*, ú katéri ima- *Num* 2. *Euseb.*

joty útem Ottoku Stanuváuzi letó naſhrézho, de ony uſaku léjtu ob tem ſpomladánim zhaſsu imajo ſedem celih tednou eno ſkusi terpézho nuzh, ene taku dolge temnyze; de oni cel ta zhaſs navidjo tega dnè, ne ſvetlóbe tega ruméniga ſonza: sa vol katériga ty reuni snajdejo ſe ú eni veliki shalóſti, bridkúſti inu teſhávi; kakòr en ſledni is naſs rad inu volnu vjeruje inu verjáme, gdur koli to ſvetlóbo rega dnè inu rumeniga ſonza ſhtimá inu lubi.

Num.2. V'te nadlúgi tedaj ty reuni Folki kir ſe snajdejo, is sheèl vidit uſhè enkrat to, temu zhlovéku nuzno inu potrébno ſvetlóbo tega ſonza, pouſdigújejo veden te glavè prutje te Jutravi Deshéli, inu pogledújejo na prihod tega ſonza. Ja poſhílajo unkaj na hribe gviſhne gledóuze, de bi gledali; kadaj bi ſe imelu tu ſonze pèrkásat. Ty tedaj, kakòr kulikajn ſvetlóbe tega ſonza samè kajo: *Ex altiſſimis montibus añuntiant ſolẽ ad ipſorũ Horizontem redire.* Is teh ner vihſhih hribou oſnanújejo, de ſe je tu ſonze is njegovimi sharki na nyh plat teh nebeſs obèrnylu. Katéru kir ſhliſhjo ty shaloſtni *Tullenſerji*, tedaj oni uſi veſsélj gratajo, uſi od veſsélja pojò, ukajo, godejo, tar s'veſséljam gredò temu ſonzu na prutje, to oni is veliko zhaſtjò ſprejémajo, inu is veſséljam ta dan tega ſonzhniga ishóda zhaſtè, obhájajo, inu zhaſtitlivu prasnújejo.

Procop. de bello Gothico lib. 2.

Num.9. Temu, kar ſmo ſedaj od teh *Tullenſerjou* ſhliſhali, enakiga, ja hujſhiga nekaj osnanúje *Iſaias* ta S. Prerok, kir prave: de. *Populus ambulat in tenebris.* Hódel, shivil je ta, ne le Tullenſerſki, Laſhki, Nemſki, Crainſki, Spanſki, ali: Judouſki Folk ú te temmè; katéra ni terpéla le ſedem tednou, meſzou, ali: Quatèr; pazh pa zhès 5000. lejt. V'te veliki nadlúgi, ú teh ſtraſhnih temnyzah, ú te goſte meglè inu ſenzi sneſhli, hódili inu shivéli ſo uſi folki celiga zhlovéſtva; kir letemu sgaſnil inu ugáſnil je bil tu ſonze te gnade Boſhje *Adam* Ozha celiga Ludſtvà is to pregrèjho, katéro ſturil je bil ú tem Paradiſhu. V'teh velikih grosnih, goſteh inu shaloſtnih témnyzah ſdihalu inu jokálu, jamralu inu klaguválu je tu zhloveſtvu telkajn léjt inu zhaſsa: tu poſhylalu je ſedaj ene, ſedaj te druge na te viſsóke gorré te Brumnoſti inu Svetúſti, kakòr eniga Davida, katéri gledal je: *Unde veniet auxilium?* Od kod priſhla bi ta pomúzh te ſvetlóbe. Dalej poſhylálu je tu zhlovéſtvu sa Davidam vezh drugih, ali uſe sabſtojn, kakòr pravi Iſaias. *Expectavimus lucem, & ecce tenebræ; ſplendorem, & in tenebris ambulavimus.* My ſmo zhakáli na luzh, inu pole temmè ſmo iméli; my ſmo gledali po ſvetlóbe, tar zhes uſe leta shivéli ſmo le ú temnyzah. Ja, leta velika naſrezha terpéla je ſhe sa Iſajiam Jeremiam inu drugimi, inu ſizer do Iſhóda tega Sonza te Pravíze, notèr do ſhnúzniſhniga Vezhéra, na-

Iſai. 9.

Pſ. 130.

Iſa 59

namerzh: notér do tega pred 1728. léjta ſgojeniga rójſtva JESUſa naſhiga miloſtiviga Bogá: katériga prihod, kakòr samèrkal je bil ta ne na enim vjſsókim hribu; temúzh na teh viſsókih Nebéſsah snájdeni *Gabriel*: ſdajzi na tu oſnanúvàt sazhèl je bil tajſtiga tem Paſtyrjam, rekozh: *Annuntio vobis gaudium magnum.* Jeſt vam oſnanújem enu veliku veſsélje, iſshla je ta luzh, perkasalu ſe je tu Sonze, glejte na letu, pójte inu zhaſtite tajſtu, inu temu to douſhno zhaſt iſkashyte: tezyte ſpèrjét tajſtu, inu pred letem vaſho douſhnúſt doli poſtávite. Ali: per letém. *Luc. 2i*

Samèrkajte: tu Sonze iſshlu inu perkasálu ſe ni na viſsókim, temúzh na niſkim. Ta ſvetlóba perkasála ſe ni na tem *firmamentu*, temúzh na poſemelſkim *fundamentu*. Ta zhes uſo ſvetlóbo pouſdignjena, inu h'reſvezhéjnu tega ú temmè ſedezhiga zhlovéſtva poſlána luzh perkasála ſe dèrgi ni, kakòr ú te gèrdi pezhyni, ú te oſtúdni, shivinſki Betlehemſki Stali; kir tukaj. *Natus eſt vobis hodie Salvator mundi.* Rójen je vam ta, katéri je. *Lumen ad revelationem gentium.* Ena luzh k'reſvezhéjnu teh folkou: tukaj bote neſhli to Svetlóbo ú plinyzah savito, *Pannis involutum*, katéra pregnála bobe vam inu uſemu zhlovéſtvu to veliko temnóto. *Num. 4. Luc. 2.*

Tu, tu, právem: kir oſnánil je bil ta Nebeſki Pomèrkuváviz tem Paſtyrjam: pole! ſdajzi na letu. *Claritas Dei circumfulſit eos.* Ta ſvetlóba Boſhja je nje obſvetyla. Ja, tu ni bilu sa doſti; temùzh per tem ta Angel sazhèl je bil is drugimi te reſvezhéne Paſtyrje h'temu veſsélju rounáti, is drugimi Angeli to veſsélo peſsem. *Gloria in excelſis Deo.* Zhaſt, zhaſt bode Bogú na viſsókúſti pójte kir JEſus Sonze h'reſvezhéjnu te Temmè, tar reſpodéjnu teh gréjhou: porójen je. *JEſus ſol ad illuſtrandas tenebras, & profligandas Peccatorum: natus eſt.* Katéru de bul vidimo, inu navuk teh *Tullenſerjou* sa vol osnajneniga Sonza: inu teh Angelou sa vol Rojſtvà JEſuſoviga dopolnimo, uſtanymo gori, temu pojmo na prutje, tega ſprimimo is veſséljam, temu iſkáshymo to douſhno zhaſt po premoſhnoſti is ſerzam inu ſhtimo, rekózh: Ta dan je uſega veſsélja, Diviza je rodila &c. *Proſequatur cantus ſi &c.* *Num. 5. Thema. Luc. 2. Synopſ. Propoſ.*

Snána inu vedeozha je uſhè ta velika nadlúga teh temnyz, ú katérih sneſhlu ſe je tu reunu zhlovéſtvu, sa vol te od Adama inu Evæ ſturjéne pregréjhe, kir nad temi vidilu ſe je sgojenu tu, kar govóril je JEſus na en Torek, na 22. dan Meſza Shuſza ú 33. lejte njegove ſtaróſti k'Jogram, inu k'eni veliki mnóſhizi tega folka, rekózh: *Erunt ſigna in ſole, luna, & ſtellis.* Se bodo snamenja godyla na Sonzu, Lune, inu Svejsdah. Tu právim: nad Adamam inu Evo ſgojenu vidilu ſe je uſe letu, kakòr: *in Microcoſmo delinquente*, nad *Num. 6. Inductio Luc. 21.*

tem

tem malim pregrejſhnim ſvejtam; kir ſizer govóril inu prerokúvàl je JEſus: *Macrocoſmo ſeneſcenti*, temu velikimu ſvéjtovu od teh sadnih zhaſsou: kir, kakòr ſmo uſhè ſhliſhali, mèrknilu je bilu per nyh ſonze nyh duſhe, kir leto ſo bily oni umúrili; inu taku leto ob njè lepóto, ob njè ſvetlóbo te gnade Boſhje perprávili inu djali. Kir dalej ſgodilu ſe je bilu na Luni nyh ſpómyna enu veliku snamenje, kir tega ſo bily is to pregrèjho otemázhili, de ta nym nuzal ni taku, kakòr poprèj, kir ſkaſhèn ſpómnil ſe ni na tu dobru, kakòr poprej, pazh pak bil je na uſe mozhnu, ú grunt inu s'celo posábil. Ali: per letem ſhe.

Num. 7. Dalej samèrkat je bilu nad naſhimi pervimi Stariſhi enu drugu snamenje na nyh ſvejtli ſvejſdi tega Saſtópa, kir ta mèrknila je bila per nyh de saſtópili niſo, kaj ſo bily, inu kaj ſo deláli: sa vol katéga gratalu je bilu tu reunu zhlovéſtvu uſe naumnu inu napametnu, ja taku ſpázhenu, de, kakòr *David* právi: *Homo cum in honore eſſet*, Pſal. 48. *non intellexit: comparatus eſt jumentis inſipientibus, & ſimilis factus eſt illis.* Ta zhlovik dokler je bil ú zhaſtè inu ſhtimajnu, tar kir tega ni saſtópil; temúzh pádel je ú to pregréjho: ſkusi to perglíhan je bil tem govédam, inu te naúmni shivini; tar te je gratal enaki; kir on po tem malu je saſtópnoſti kásal. She uſelej dalej ſgojenu je bilu nad nymi tu mèrknejne na te ſveitli Svéjſdi te vojle, sakaj ta je bila prilhla ob njè sharke, kir sanikèrna bila je gratala k'uſemu temu, kar je lepiga inu dobriga, kar je nuzniga inu tugentliviga, kar je ſpodobniga inu potrebniga, kar je lubiga inu uſhézhniga, tar perjétniga G. Bogú: prutje pak nagnjena k'uſemu gèrdimu inu hudimu, k'uſemu oſtudnimu inu naſpodóbnimu, k'uſemu supèrnimu inu ſhkodlivimu je bila po beſsédah ſamiga G. Bogà, kir prá-
Rom. 6. vi: *Cunctæ cogitatio cordis.* Vſa miſsel, uſa vojla tega ſpazheniga zhlovéſtva mèrkala je le na porédnu inu pregréjſhnu. Is katériga ſedaj vidimo to veliko nadlúgo tega reuniga zhlovéſtva is katériga ſposnámo ſedaj to veliko naſrézho teh ſgojénih ſnámin: ú katérim obtipamo tu naſrézhnu mèrknejnje, inu grosne temmè, ú katére saſhlù inu padlu je bilu tu zhlovéſtvu ſkusi to od Evæ inu Adama ſturjéno pregrèjho; ú katéri bily bi oni, my, inu uſe drugu reunu zhlovéſtvu mogli oſtáti; kadar bi na bila iſhlà Luzh Sonza te Pravyze, kadàr bi JEſus ta druga Perſhona S. Troyze is ſvojo gnado te temmè na bil odgnàl, inu tega zhlovéka reſveitil. Kir pak, *Clari-*
Ebrem. *tas Dei circumfulſit eos.* Ta ſvetlóba Boſhja JEſus perkásal ſe je danaſhni dan, inu is sharki njegoviga S. Rojſtva obſvéjtil je Adama inu Evo, tar uſe drugu zhlovéſtvu; sa tu djàl ſim od ſgoraj. *JEſus*
Evang. *ſol ad illuſtrandas tenebras, & profligandas peccatorum; natus eſt.* JE-

ſus

ſus ſonze h'reſvezhejnu te temmè, tar reſpodejnu teh grèjhou: porojen je. Katéru, de kaj bul saſtópimo h'naſhimu tróſhtu inu veſsélju ſtopimo od tod nekolku dalej, inu ſizèr h'temu, kar.

Berem: de. Kir Malachias ta S. Prerok ſposnàl je bil to veliko nadlúgo, tar sathliſhal tu ſdihajne inu jokájne, tu jamrajne inu klaguvájne, te proſhnjè inu molitve, tega reuniga ú teh temnyzah ſnájdeniga zhlovéſtva: is vſmilejna prutje temu, inu is notèrdajájna S. Duhà, *sazhèl* je bil tróſhtat letú, inu govorit: *Orietur vobis ſol juſtitiæ.* Iſhlú vam bode Sonze te Pravvze. Tu je: rodil ſe vam bode h'troſhtu JEſus ta zhaſtyti Syn Boſh ji. Per katérim zhudniga nekaj samèrkajo ty Vuzhenyki, kir zhes tu obudè enu upraſhájne. H'zhému, sakaj pèrglyha ta S. Prerok JEſusa, tega sa tedaj prihodniga *Meſsiaſa* temu Sonzu? kir bi bil na eno drugo visho samógel tajſtiga temu ſvetovu osnánit. Na katéru, de drugih odgovorou vezh samólzhim, oſtanem per tem, kar právi en veliki *Modernus*: *Ideo.* Sa tu perglyhal je ta S. Prerok JEſuſa temu Sonzu, kir: *habet enim*: ima JEſus, kakòr tu od Buga ſturjenu Sonze. *Quadruplices radios*: *quorum quidam tendunt ſurſum, quidam deorſum, quidem dextroſum, quidam ſiniſtroſum.* Ima JEſus kakòr tu Sonze zhetvère sharke, katérih eni obèrnjeni ſo k'viſhku, drugi pak na niſku, eni na deſnu, drugi pak na levu: is katérimi reſvejzhúje uſe na teh ſhtirih krajeh snajdenu zhlovéſtvu. Te saſtopite.

Malach c. 4.

Kar sadéne te perve sharke, namerzh: te, katére ſpúſha od ſebe tu ſonze te Pravvze JEſus, is katérimi reſvéjzhuje tu viſsóku, ſo te, tém Iſvólenim iskásane gnade, is katérimi kakòr ena ſvetla luzh reſvejzhuje tajſte, kakòr S. *Joannes* právi: *Lucerna ejus eſt agnus.* Svèjtylu tega nebeſkiga Méſta *Jeruſalem* je tu jagnje; kir tu ſtúry vidit te Iſvólene to luzh ú luzhi: kir tu ſtury vidit ú njemu tega Ozheta, S. Duhà, inu uſe druge ſkrjunúſti: kir ú njemu ſamimu ſtury vidit, uſe te ſtvarjene *Creaturæ*; kir is to ſvetlóbo ſvoje prizhnoſti reſveti inu reſsvéſeli uſe Angele inu Svetnyke: sa vol katériga inu takiga vezh ſpodóbnu rezh inu imenúvat ſe ima JEſus enu ſvetlu, inu na viſsóku ſvoje sharke ſpuſheózhe Sonze, kir on taku reſvéjzhuje tu Nebú is uſem tem, kar ſe snajde ú tajſtim. Sa vol katériga danaſs obhájajo enu taku veſséle ty *Angeli*, kir is taku glaſno ſhtimo prepévajo tu veſsélu. *Gloria in excelſis Deo.* Zhaſt bodi Bogú na viſsokúſti. Sa vol katériga godyla ſo ſe taka zhudeſsa na Nebeſseh ob zhaſsu JEſuſoviga zhaſtytiga S. Rójſtva.. Ali.

Num. 8.

Confir.

Num. 9.

Apoc. 21

Num. 10.

Per tem naoſtáne, temúzh dalej ſpusha ene sharke h'nasdúlu, ka-

Eccl.24 kakòr oblúbil je ſkusi tega modriga *Siracha*, rekózh: *Penetrabo omnes inferiores partes terræ, & inſpiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes ſperantes in Domino.* Jeſt bom predèrl uſe te ſdulne kraje te ſemle, inu resgléidal bom uſe ſpézhe, tàr reſvéjtel bom uſe te, katéri vupájo ú Goſpúda: kakòr ſe je tu uſe vidilu ob zhaſsu, kir JEſus po ſmèrti, *Deſcendit ad inferos.* Stópil je bil ú ta Predpakel, kir zhákali ſo na njegou prihod ty ſtáry SS. Ozháki; katére uſe reſvejtil je, kir te uſe ſpélal je is temniz, kakòr *Petrus* govóry: *In admirabile lumen ſuum.* V'njegova prezhudna luzh inu ſvetlóbo. Katéro luzh inu ſveitle sharke ſpúſha the dan danáſhni ú ta ſdulni podſemelſki kraj teh Viz, kir on telkajn duſham is njegovo gnado, miloſtjo inu dobrúto prutje Nebeſsam pomága; kir on te uſe, katéri ſkus njegovo Pravyzo ú jezho teh Viz vèrsheni, is njegovim Vſmilejnam h'nebeſki luzhi perpéle: sa vol katériga po uſi Rèjſsnyzi inu ſpodobnoſti ſmé ſe JEſus enu tudi is sharki h'naſdúlu ſveitézhe Sonze imenuváti; kir on, kakòr je rejſsvéjtuval nekadej te ſtáre Ozháke ú temnyzah, taku reſvéjzhuje ſhe dan danaſhni te duſhe ú teh Vizah; kir on is ſvojmi sharki kashe nym ta pot k'Iſvélyzhajnu.

1. Pet. 2.

Num. 11. She dalej: polek tega, de, kakòr tu Sonze ſpuſha tudi od ſebe na to d· ſno plat te sharke; taku JEſus ſpuſha leté na te brumne inu pravyzhne, katéri ſe ſkus to deſno ſtran saſtúpjo: kir ty, kar koli luzhi, kar kole ſvetlobe, kar koli gnad inu darou imajo, tu uſe oni prejémajo od tega, katéri je *Splendor æternæ gloriæ: de luce lucem proferens: lux lucis & fons luminis: dies diem illuminans.* Svetlóba te ozhetne luzhi, katéra to luzh donáſha is luzhi, kir ta je ena luzh te luzhi, inu en ſtudéniz te lúzhi; katériga ja en dan teh dny, kir ta uſe druge reſvéjtly. Od tega tedaj ty Pravyzhni uſo to nyh ſvetlóbo, katéro ú ſerzu, pam·ti, saſtópu, inu na duſhe imajo, dobívajo; kir ta tajſte reſvéjte ú tem dobrim, de tu ſposnájo inu dopernáſhajo: reſvejti ú tem hudim, de oni tu saſtópjo, tar pred tajſtim beſhè, jnu varujejo· ri ſvejte lete ú nadlugah, de oni lete volnu inu poterpeſhlivu noſ·jo: reſvéjte lete ú temmè te shalóſte sapopadene, de oni ſe is veſséljim trolhtájo: reſvéjti te Pravyzne právim: JEſus Sonze te Pravyze ob zhaſsu te ſmèrti, kir on tajſte is tem nebeſkim Iſvelyzhajnam potróſhta inu pognáda: kir on ſtury gledat is *Angeli* ú njegovu S oblizhje.

Hymnus feria 2. ad Laud

She uſelej dalej, kakòr tu Sonze nasapúſty tudj na levu od ſebe ſpúſhat teh sharkou; taku JEſus nasapúſty tudi te Grèjſhnike, *quos ſcriptura more ſuo loquendi myſtico à ſiniſtris eſſe dicit.* Katére S. Piſmu na levi ſtrani ſtojézhe imenuje. Letè tudi on ni hotel sapúſtyti, kir

Num. 23.

kir, kakòr S. *Lucas* právi: *Venit filius hominis* &c. Je priſhal Syn tega zhlovéka yſkat inu iſvelyzhat tu, kar je bilu konèz uſelu ú te gnade Boſhy; savèrnyti na deſnu, kar je ſtalu na levim: reſvéjtit tu, kar leshalu je ú temmè teh grèjhou: perprávit ú nebéſsa tu, kar je bilu obſojenu h'paklenſkimu ognju. Tem Grèjſhnikam, právim inu na levim snajdenim h'nuzu iſhlu je danaſs tu Souze JEſus tem, h'troſhtu rojen je JEſus, de bi on tajſtim pomágal, de bi te is temnyz tega grèjha, inu ſhuſhnoſti tega hudyzha odréſhil; ſtópil je danaſs na ſemlo ú te zhlovéſki *Naturæ*, ú truplu inu ú meſsu, kakòr právi *Symbolum Nicenum*, rekozh: *Qui propter nos &c.* Katéru uſe samèrkat je obilnu, kir on k'reſveizhéjnu teh temnyz tega grèjha, kasal je to ſvejtlo luzh njegoviga S. Vuka, taku ſam, kakòr ſkusi njegove Jogre; katéru namánka ſhe dan danáſhni, kir reſvejzhúje tu zhloveſtvu ſkusi beſsédo boſhjo, zhudeſsa, miraculne, kakòr je vidit ozhitnu nad tem, kar. *Luc.19.* *Symb. Nic.*

Piſhe *Stengelius*: de, pergodilu ſe je bilu ú léjte 1641. po JEſuſavim S. Rojſtve ú temſlovézhim Méſte *Neapel*; de te S. Boſhizhne Praſnike priſhàl je bil is drugimi brumnimi *Chriſtiani* en *Turk*, katéri bil je ſhúſhen eniga Shlahtnika, ú eno Cèrku, kir ſtale ſo ene celu lepe Jaſselza, po naſhi shégi narejene. Ta *Turk* tedaj kir ſe je snéſhil ú te Cèrkvi, ogledúvàt sazhel je bil te Jaſselza, inu mislit ſam per ſebi, kaj bi tu poménylu? samèrla ú tem, de ta majhini, is leſsa sresani, inu na ſene lesheozhi JEſuſek migal je njemu is perſtizam, de bi h'njemu pèrſtópil: ja, kir ta *Turk* ni saſtópil, je ſtàl na meſte, kir ſe je snéſhil; sazhèl je bil is zhlovéſko ſhtimo po njegovim turſkim iméni klizat, de ſo tudi drugi ſhliſhali. Ja tu zartanu Detéjtze JEſus jejnalu ni klizat tega ſhúſhniga *Turka* taku is pèrſtizam, kakòr is ſhtimo, dokler ta ſhushen, opomnjen od tega Folka, perſtópil ni h'tem Jaſselzam. Ta tedaj, kir predèrl je bil ta drèjn teh Ludy, inu perſtópil h'Jaſselzam, pole tu Detéjtze JEſus sazhèlu je bilu is nym govórit, inu h'te práve S. Vjère rouráti: sazhélu je bilu tu Deteitze tega Turka te potrebne ſhtúke S. K. Cathol. Vjère vúzhyti: sazhélu je bilu tu Deteitze h'karſtu opomnyat tega Shuſhna, tar per tem h'ſmèrti ſe perprávit, ſpodbàdat; kir zhes majhinu zhaſsa ima is nym ú tem nebeſkim Paradiſhu ſtanúvát inu prebivat. Letú kir ſhliſhal je ta *Turk* vúſs mehák, volàn, hitèr inu perpraulen ſe je h'temu iskásal: puſtil, ali bul rekozh: proſsel je ta S. kárſt, inu ú ſhtivéjne teh ká-ſhenikou poſtáulen biti. Na ta proſsil je S. Obhajlu, kareru kir prejèl je is veſsélà inu andohtjo; sbólil je na várnu, inu ú kratk m zhaſsu sazhèl je pojémati, inu takú po JEſuſavih beſsédah, po prejéteh S. Sacramen-

Num. 13. *Stengel. tom. 1. de Judicijs Divinis. c. 41.*

teh puſtil je njegovo duſho, katéra ſhla je is JEtuſam ú Paradiſh, kamèr je poklizana bila.

Num. 14. O ſhrézhni! inu vezh kakòr ſtu taushent krat ſhrézhni *Turk!* kir ti taku hitru priſhal ſi k'eni taki ſhrézhi, de ti taku hitru ú tvoih temnyzah te nevjère, sadúbil ſi eno tako luzh inu ſvetlóbo tkusi tu Sonze JEſuſa, ú teh Jaſslizah lesheózhe Deteitze, de ti ſi ſpoſnàl tvojo temmò te nevjère, de ti ſi tvojo smámo sapúſtil, de ti ſi priſhal taku hitru hte gnadi Boſhji, de ti taku hitru sadúbil ſi tu Iſvelyzhajne Nebeſku: kir vener ti, kadar bi na bil reſvejzhen od tega Sonza JEſuſa, is temniz tvoje nevjère pahnjen bi bil bres uſega zuibla ú temnyze paklenſke. Ja ne le ſamu ti, temuzh tudi uſi ti tebi enaki: katériga h'poterjéjnu veliku prizh bi samógel narajtat, ali: bodi nam sadoſti ta ú temnyzah te Manichæerſke kezarije ſedeozhi *Auguſtinus*, katéri veliku léjt pred tem *Turkam* bil je reſvejzhen od tega Sonza JEſuſa, kakòr ſam od tebe pilhe inu samèrka, de.

Num. 15. Po tem kir sabrédil je bil ú to Manichæerſko smámo, ali: kezarijo, ú te je ſtàl dolgu zhaſsa, inu ſizer taku, de nigdar ni od te hotel odſtópit; aku ſi lih *Monica* njegova S. Mate is beſédo inu ſolsámi rounála, opominúvàla ter nagybala ga je odſtópit od leté; kakòr tudi od druge pregréjhe ú katéri tizhal je zhes glávo: ú katérim zhaſsu ſedel je *Auguſtinus* ú enih velikih inu navarnih temnyzah, kir ni ſposnàl ſvoje navárnoſti, ú katéri ſe je snéshil; katéra bila bi njega vèrgla ú to paklenſko jamo, kadàr bi njemu ta ſvetloba nebeſhka, kadàr bi njemu tu Sonze JEſus ſvoih sharkou, inu te gnade na bil pokásal. Tu, kir obzhútil je *Auguſtinus*, kir obſijan od te ſvetlóbe tega Sonza JEſus pregledal je bil, inu temnyze ſvojga grejſhniga shjuléjna samèrkal, sazhèl je bil upyti inu govórit: *Verè tu es Dominus Deus meus, qui eduxiſti me de tenebris, & umbra mortis: & vocaſti me in admirabile lumen tuum, & ecce video tenebras, in quibus fueram, & anyſtrm tenebroſam, in qua jacueram.* Sa rèjſnuvza, O Goſpud! ti, ti ſi mvoj Bug, katéri ſi me ſpelal is temmè inu ſenze te ſmèrti, ti, ti ſi tajſti, katéri ſi mene poklizal ú tvojo prezhudno luzh inu ſvetlóbo, de ſedaj jeſt vidim te temnyze, ú katérih ſim bil, de ſedaj jeſt ſposnam ta temni prepod, ú katérim ſim leshal. Sa tu *Auguſtinus* obèrnjen h'JEſuſu temu Sonzu, djal je dalej: *Gratias tibi, quonium illuminaſti me, & cognovi te, & me.* Tebi, tebi bodi zhaſt inu hvála, O Goſpud! kir ti ſi mene taku reſvéjtil, de ſedaj ſpósnal ſim tebe, inu mene: mene, kakòr eniga Grèj hnika; tebe, kakòr eniga práviga, miloſtiviga inu dobrutliviga Bogà. Skusi katéru reſveizhejne *Auguſtinus* priſhal je k'eni taki ſvetúſti, de ſedaj je

S. Augu. in Joh. boq. 1. 33

en

en velik Firſht ú Nebéſsih, katéri bi ſizer bil en otrynik paklenſki, kadar bi njega JEſus na bil reſvétil. Tu, tu, kar ſhliſhiſh, O And. duſha! kaj meniſh? kaj misliſh? kaj praviſh? kaj ſe tebi doſdéva zhes tu, kar ſi ſhliſhála od *Auguſtina?* ni le reiſs?

Ni le rejſs právim: tu, kar tu Sonze JEſus govóril je ſkusi Iſaja tega S. Preroka? kir djál je: *Ducam cæcos in viam, quam neſciunt, & in ſemitas, quas ignoraverunt, ambulare eos faciam: ponam tenebras coram eis in lucem, & prava in recta.* Jeſt bom pelal na pot te slepe, inu na zeſto, katére popiej ni ſo veidili inu ſposnáli: jeſt hozhem poſtávit te navideozhe na ſtesè, katére poprèj ſo nym bile nasnáne, inu po teh niè hozhem hodit ſturyti, tem hozhem to temmò k'éni luzhi, inu kryvu ráunu narédit. Tu, právim: ni le reiſs nad *Auguſtinam* sgojénu, kir on uſe letú ſpósnal je nad ſabo ú te pravi rejſsnyzi? sakaj kir *Auguſtinus* tizhal je ú temnyzah teh grèjhou, inu hodel ú ſenze te ſmèrti, kir *Auguſtin* ilep je bil ú vjèri, kir vèjdel ni sa to zeſto inu právo pot prutje Nebéſsam; tedaj, kir snéſhil ſe je na ſhpizi tega pogúbljéjna, preglédal je, inu obzhútil to ſvetlóbo tega Sonza JEſuſa, katéri ſpuſtil je bil en shark ſvoje gnade zhes *Auguſtina*; ſposnal je ſvoje grèjhe, inu taku tajſte pobulſhal. Vezh takih samógel bi pernésti naprej, katéri pred tem ſgurnim *Turkam* reſveizhéni bili ſo od JEſuſa: kakòr koly tudi teh, katéri reſvejzheni ſo bily sa tajſtim, katére ſedaj rájtat, ſhtéti inu ſtávit naprèj nautegnem inu námorem. Sa tu ſapuſtim letè, kir ty, od katérih ſmo ſhliſhali, kashejo nam sadoſti rejſsnyzo teh ſgúrnih beſsédy, de namerzh: *JEſus ſol ad illuſtrandas tenebras, & profligandas peccatorum: natus eſt.* JEſus Sonze h'reſveizhejnu te temmè, tàr reſpodéjnu teh grèjhou porojen je. H'temu vener právim dalej: ſpomnite ſè na eniga satájiviga Petruſa, na eniga ſtarúſhniga Sauluſa, na eniga golufniga Zachæuſa, na eniga lakomniga Matthæusha, na eniga oſtudniga Diſmasa, na eno grèiſhno Magdaleno. Na te ſpomnite ſe, resgleite leté, inu nad nimi vidili bote uſega tega ſhè bul to rejſsnyzo, snéſhli tu, kar ſim govóril.

Sakaj zhe yſzhete kaku, ſkusi kaj priſhal je *Petrus* is njegove pregrèjhe? taku bote neſhli, de *Petrus* ſkusi nizh drugiga, kakòr ſkusi tu, kir JEſus Sonze te Pravyze hnililu je bilu zhes njega; kir JEſus, *reſpexit Petrum*, bil je na Petruſa poglédal. *Saulus* slesil ni dèrgazhi is temniz njegove hudobije, kakòr ſkusi tu, kir je bil JEſus njega obſvéitil: *Circumfulſit eum lux de Cælo*: inu ogovóril rekozh: *Saule, Saule,* sakaj ti mene pregájnaſh? *Zachæus* ta uhèrni inu golufni Zolnar, Odèrtnik inu Snagóutnik ſkusi nizh drugiga pri-

Numi 16. *Iſa.* 42 *Synop.* *Num.* 17. *Luc.* 22. *Act.* 9.

prilhal ni h'te ſhrezhi tega pobúlſhajna, ſvetuſti inu Iſvelyzhajna,
Luc 19 kakòr ſkusi tu, kir. *Suſpiciens JEſus vidit illum.* kir je bil JEſus
njega saglédal. *Matthæus* ta lakomni *Publican* uſdignil ſe ni is nizh
Mat. 9 drugim od golufnih andlou, kakòr is tem JEſuſavim pogledam,
kir na ta, *ſecutus eſt eum.* Kir na ta ſami pogled, inu: *Sequere me,* sapúſtil je uſe, tàr sa JEſuſam ſhal je s'veſséljam. *Diſmas* ta sa vol
rupájna inu ubijájna oſtudni Shahar, ſkusi nizh drugiga prilhal ni
Joa. 12. h'te gnade, de ſhliſhàl je. *Hodie.* Danaſs boſh s'mano ú Paradishu. Skusi nizh drugiga ſtópil ni ú to gnado Boſhjo, kakòr ſkusi tu, kir je bil reſvéjzhen od JEſuſave ſvetlóbe na krishu. *Magdalena* ta grèjſſina Shena ſkusi nizh drugiga priſhla ni h'sad bléjnu od pulhájua njè grèjhou, kakòr ſamu ſkusi tu, kir JEſus, *converſus*
Idem. 7. *ad mulierem*: oſsèrl ſe je bil na njò, kir je bil na to *Magdaleno* pogledal. Ta ſami pogled, ta ſami shark tega Sonza JEſuſa ſturil je tu ſylnu inu naglu ſpremenéine per temu *Turku* inu per *Auguſtinu*, per *Petru* inu *Sauluſu*, per *Zachæu* inu *Matthæushu*, per *Diſmaſu* inu per *Magdaleni*, tàr per vezh tauſhent drugih velíkih inu oſtudnih greiſhnikih. Ja, de nagreidem daleč, tu vidi ſe tudi nad nami; kir
2. Co. 15 en ſlledni is naſs samóre is S. *Paulam* govórit; *Gratia Dei ſum id, quod ſum.* Skusi to gnado Boſhjo, ſkusi tajſti shark inu ſvetlóbo ſim, kar ſim: kir kar ſmo, ſmo ſkusi dobrúto inu miloſt tega Sonza JEſuſa; katéri je kakòr S. *Joannes* govóry: *Lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.* Ta práva luzh, katéra re-
Joan. 1. ſveiti eniga ſledniga na ta ſvet prideozhiga zhlovéka: leta ſejè inu ſpuſha ſvojo ſvetlóbo, *ſuper bonos & malos*, zhes dobre inu hude, ru je: kakòr ſim odſgoraj govóril: zhes te dobre, zhes te Iſvolene ú
Mat 5. Nebeſseh. Zhes te dobre; zhes te Pravyzne inu pred Paklam snajdene S. Ozhake. zhes te dobre. zhes te ubóge duſhe ú vizah. Te hude duſhe pak, namerzh: te Grèjſhnike, kir tudi lete, kakòr ſmo ſhliſhali, reſveizhuje, de ſi oni is temnyz teh grèjhou pomágajo, de oni is zeſte teh pregrèjh na por tega Iſvelyzhajna ſtópajo, de oni is naſrézhe h'ſrézhi tega nebeſhkiga veſséla pridejo: inu tu sa tu, kir je JEſus ú te Grèjſhnike salúblen, kakòr je letu dal ſposnàt is tem, kar.

Piſhe S. *Brigitta*, de. Kir ona na en ſhnuzhniſhi Vezher ſpre-
Num. miſhluvála je to veliko ſkriunuſt JEſuſoviga preſvetiga Rojſtva;
18. tedaj obzhútila je eno ſylnu veliko inu taku rekozh: naiſrézheno Sladkuſt ú njè ſerzu, de je meinila, de tu ſerzé bode njè is trupla ſkozhylu: inu slaſti kir ſe je njè ſdelu, da enu Detéitze ſe ú tajſtim prebrázha: sa vol katériga sauſela ſe je mozhnu ta S. Shena, de ni vejdila ſe kam obèrnyti. V'tem perkáshe ſe nje *Maria* ta S. JEſu-

ſova

ſova Mate, katéra diàla je: nabói ſe mvoja hzhy *Brigitta*: tu ni nobéna ſmáma od hudizha, temuzh enu ſnámenje tega, kar ſim jeſt ú ſhpozhétju inu Rojſtvu mvojga Synú JEſuſa obzhutyla; kir. *Cùm naſceretur ex me indicibili exultatione, & mirabili feſtinatione clauſo meo Virginali utero prodibat.* Kadàr rodyl ſe je is mene is naiſrezhénim veſséljam, inu zhudno hitrúſtjo iſhájal je is mvojga ſapèrtiga Divizhniga trupla. Tu pak ſa vol nizh drugiga, kakòr ſa vol tega, kir je on shélil is ſvojo gnado, kakòr is eno ſvetlóbo reſvéitit tu reunu, inu ú temnyzah tega grèjha ſedeózhe zhlovéſtvu. Takè shelè imel je JEſus temu zhlovéſtvu pomágat, de je komaj zhas tega ſpodóbniga Rójſtva dozhákal. katéru uſe, kaj nam kashe drugiga, kakòr en velik troſht inu veſsélje? kir is tem kashe ſe JEſus ęno pravo luzh, *ad revelationem gentium*, k'reſvezhejnu teh ſolkou. Vener ne le ſamu teh *Tulienſarskih*, ne le ſamu teh Spanſkih, teh Crainſkih, teh Laſhkih, Nemſkih inu drugih letákih; temuzh h'reſvejzéjnu uſih ſolkou celiga ſvejtà, kir on je rójen uſem Ludem h'nuzu, kir on shely uſe iſvelyzhat. Od tod tedaj. S. Brigi. Revela. l. 3. c. 2.

Kir ſhliſhali ſmo, kaku JEſus Sonze te Pravyze iſshlu je danaſs, kaku ú tem S. Rójſtve perkasalu ſe je temu reunimu zhloveſtvu h'temu, debi letu uſe bilu reſveizhéjnu, po teh muojh ſgurnih beſsédah: *JEſus ſol ad illuſtrandas tenebras, & proſtigandas peccatorum, natus eſt.* JEſus Sonze h'reſvéizhejnu te témmè, tar reſpodéjnu teh grèjhou: porójen je. Sa tu tedaj, kir JEſus reſvéitil je uſe te iſvólene, te pred páklam ſedeózhe, te ú teh vizah snajdene, inu te ú tèmnyzah teh grèjhou sapopadene grèjſhnike: kir te uſe. *Claritas Dei circumfulſit eos.* Obſijala je ta ſvetlóba Boſhja. Ja, kir lete ſhe dan danaſhni najéjna reſveitlivari: sa tu pravem; pójmo is sahválo tajſtimu na prútje. Tu Sonze JEſuſa tedaj ſprimimo, zhaſtymo, hvalymo sa ta prihod inu S. Rójſtvu. Tezimo ú Dúhu poſdrávit inu ſprejéti tu preſvetu Sonze, tàr, kir is *Tullenſarji* goſsel, piſhaàl, cyther nimamo, po exemplu teh Angelou taiſtu ispetjam pozhaſtimo, rekozh: Enu je Deite rojenu &c. cantus. Mumi 19. Epilog. Synopſ.

TA

TA CXX. PRIDIGA.

Na XXVI. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Stephana perviga Martyrnika.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Qui cum Stephano tenebit	Gdur is Stephanam bo dèrshal
Coram ſe & retinebit	Pred ſabo, inu obdèrshal
JEſum; vincet omnia.	JEſuſa; bo mójſtril uſe.

Thema.

Vidit JEſum ſtantem à Dextris Dei.

Je vidil JEſuſa ſtojezhiga na Deſnyzi Boſhji. Act. 7.

Num 1. Exord. MOzhan bil je ja *Galeotus Bardaſinus*, kir on eniga s'polnim tovóram oblósheniga oſla is eno rokò je uſdignil; tega ú ene ſame roke ſam tàr khe kakòr eniga krogúla je noſsil, is tem ſe *Marius in Chorografia.* je ſhtimal, kir ga slednimu kasal je. Mózhan bil je ja *Enotherus* en Shvàb, katéri kakòr en Sholner *Caroli Magni* pohyvàl je pred ſabo te Shouráſhnike, kakòr en koſsz mezhe okuli to travo: métal je te Soudáte tega Shouraſhnika, kakòr ſhkúpnike, ali: ſnópe o- *Aventin lib. 4.* kuli. Mozhan bil je ja *Ambelongus* Sholner *Romoaldi* Longobardarſkiga Krajla, kir ta je is ſvojo ſulizo uſdignil ſledniga koinika is *Paulus Diaconus in Hiſtoria Longob.* ſedla, inu tega taku natáknjeniga, kakòr eniga Capúna nósil je ú eni ſami róke okuli: vezh, vezh takih imelu inu kasalu je eno tako múzh, eno taka karpkúſt, katére bi samógel poſtávit naprej, ali: kir ſe teh naáhtam, kir te sa mozhnè nadèrshym, kir ty le ſamu na te shivótni, teleſsni mózhe vezh, kakòr drugi ſo samógli: sa tu lete samólzhim, inu ſamú právim: de. Ty sa mozhne, karpke inu junáſhke ſe imajo dershat inu ſhtimári; katéri kashéjo múzh ú ſerzu, ú modrúſti, ú beſséde, inu ú drugim letákim: de ſebi h'nuzu, Bliſhnimu h'pomúzhi, inu slaſte h'zhaſti Boſhji pridejo; kakòr bi teh veliku inu veliku samógel naſhtèt inu narajtat.

Num. 2 e Mach. 6. 6 *Eleazarus* eden is teh pervih Piſsarjou te ſtare Judouſke poſtáve, kakòr govóry S. Piſmu: kir ſilen je bil od tega Krajla *Antiocha* zhes to prepóvid Boſhjo tu preſhizhje meſsú jéjſti: h'temu nigdar pervólit ni hotel, de bi na bil G. Bogà reshalil, inu re Mlajſhi pohujſhal; rajſhi je hotel umrèti, inu shjulejne puſtyti, kakòr de bi drugi ſkusi tu pohújſhani eno ſhkodo na duſhe iméli.

Num. 3. *Laurentius à Funiano* en ubógi *Capucinar*, kakòr od njega govore Ruqve naſhiga S. *Ordna*: kir ú tem Meſte *Forolivium* ú Laſhki Deshéli dèrſhal je te poſtne Pridige, inu ú eni Deshélſki hiſhi prebíval: perpelana je bila ſkrivaj od njegovih Supernikou ena naſrám-

ſramna Lotèrza h'temu, d b bila njega gréjſhyti ſturyla. Ali: *Laurentius*, de bi bil odgnàl to ſhkuſhnjáva, poſtávil je na plémèn te ſhvézhe en pàrſt, puſtil je tega pézhe, de ſe je meſ.ú od koſty lozhylu. Is katérim je ſam ſebe, Lotèrzo inu hudizha premágal is velikim nuzam per Bugu. *Annal. Capuel.*

Paulus Shkoff tega Meſta *Nola* ú Deshéle *Campania*, kakòr berem: kir ob zhaſsu teh *Vandalou* bilu je veliku njegovih Duhóunih Ouzhiz *in Affricam* odpelánu ú to ſhúſhnoſt, is navárnoſtjo to S. Vjèro sapúſtyti. Teh reſhel je ja bil *Paulinus* veliku is ſvoim premoſhéjnam, inu ni imèl vezh nizheſser, dal je ſam ſebe ú to ſhuſhnoſt, de bi bil drugim is te pomágal: de bi bil druge is jézhe ſpélal, de bi bil per S. Vjère obdèrshal, inu takú uſsem h'vezhnimu Iſvélyzhajnu. *Num. 4.* *Ribade. in vita S. die 22 Jun.*

Ty, inu vezh takih sa mozhne imajo ſe dershat inu ſhtimáti: ú mej katére sa pèrviga ſpodóbnu raitat inu poſtávit ſe samóre *Stephanus* ta danaſhni preſvete *Levit*, inu pervi Martyrnik noviga *Teſtamenta*: kit ta je bil po ſprizhuvájnu S. Duha. *Plenus fortitudine.* Póln te mózhy, ne ſizer shivórne; temúzh te Dúſhne, katéro kasal inu ſkasal je ú péteh ſtúkih, namèrzh ú premágajnu Vuzhénykou te Judouſke Synagoge. V'premágajnu teh fouſh Toſhnykou. V'premágajnu teh kryvizhnih Sodnykou. V'premágajnu teh Trinogou inu brizhou, katéri ſo njega is kamenjam poſsypáli. Inu h'ſadnimu ú prèmágajnu te ſmèrte, katéru je ena múzh vehſhi kakòr eniga is imenuvánih. Od kod pak letú. *Num. 5.* *Act. 6.*

Zhe uprášha khi eden? odgovóry temu *Novarinus* ta veliki *Theologus*, kir pravi od S. Stephana: *In cœlum levavit oculos, æternis & perennaturis inbiabat, ſique factum, ut ſub tam gravi æſtu minimè deficeret, ſed ſummo refrigerio recrearetur.* Stephanus, kir pouſdignil je te ozhy prutje Nebéſsam, kir poſtávil je ſvoje vúpajne na tu vezhnu, na tu nebeſku; is tega je njemu priſhlù, de on ú uſem tèm terpléjnu omágal ni, inu oslábil; temúzh ú tem je tu ner vehſhi veſsélje obzhútil. Tu, kir Stephan je vidil odpèrta Nebéſsa, inu *JEſum ſtantem à Dextris Dei.* JEſuſa ſtojézhiga na Deſnyzi Boſhji: ſturylu je njega taku mozhniga, de ſe ni ne od Synagoge, ne od Toſhnikou, ne od Sodnykou, ne od brizhou, ne dalej od ſmèrti premágat, puſtil: pazh pak uſe letè je ſerzhnù, ſhrezhnu inu zhaſtitlivu premóiſtril, oslábil, inu prau junáſhku premágal. *Num. 6.* *Novar. in umbra virginit.* *Act. 6.*

Katériga rèjſsnyzo de khi kaj bul vidimo, opomnjen od teh ſgurnih beſ·édy, namerzh: de. Stephanus: *Vidit JEſum ſtantem à Dextris Dei.* Vidil je JEſuſa ſtojézhiga na Deſnyzi Boſhji. Vſel ſim ſi danaſs napréj h'zhaſte JEſuſavi, inu k'hváli tega S. *Levitæ* *Num. 7. Thema.*

Propoſ. inu perviga Martyrnika *Stephana* dalej kaj to ſgúrno rèjſnyzo napréj poſtávit, inu iſkásat, de. *Qui cum Stephano tenebit coram ſe, & retinebit JEſum: vincet omnia.* Gdúr is *Stephanam* bo dèrshal pred Synop. ſabo, inu obdèrshal JEſuſa: bo mojſtril uſe. Tu tedaj de saſhlishjo inu saſlópjo, proſsim. H'navadnin u mouzhajnu bodo perpráuleni.

Num. 8. Ta S. krajlevi Prerok *David* veliku lepiga od Buga, inu troshtliviga temu zhlovéſtvu govóry je ú ſvojh Pſalmeh, ali: Péiſ-

Induſtio mah: vener ú teh tudi grosniga ſtráſhniga inu sméshániga namán-ka. V'mej katérim ſmeshanu je sadosti tu, kar právi h'pèrvimu od teh Poſtáv Boshjih, rekózh: *propter verba labiorum tuorum, ego cuſtodivi vias duras.* Jeſt sa vol beſsédy tvojh shnáblou varúval ſim

Pſal. 16. tèrde póte. Kakòr de bi bil hótel rézhe: Goſpúd, kir ti ſi meni sapovéjdal, hodil ſim po tèrdih, ójſtrih inu teſhkih póteh; dèrſhal ſim ſe letéh sa vol: *propter verba labiorum tuorum.* Sa vol beſsédy tvojh vúſt, shnáblou inu jesíka, kir ti ſi taku ukásal, takú poſtávil, inu taku hodit sapovèjdal. Pr utje pak.

Dalej ú enim drugim krajo právi ta ſedaj ſpomneni *David*,

Num. 9. raunu tudi od teh beſsédy, prepóvidi, ſapóvidi inu Poſtáu Boshjih; de te ſo en ſhirók, uglájen, preſtráni, ráuni pót; po katérim tékel je, inu nikar s'lágama, ali: navólnu hódil. *Viam mandatorum*

Pſ. 118. *tuorum cucurri.* Katére beſséde, katéru govorjéjne zhudnu inu nasnánu je sa dosti: kir. V'tem pervim govorjéjnu sa en téſni, vólki, ójſtri, tèrdi inu téſhki: ú tem drugim pak sa en ſhiróki, obilni, preſtráni, mehki, dobri inu perjétni pot te beſséde, prepóv di, ſapovidi, povèjle inu Poſtáve Boshje. Tu, kaku ſe bo móglu ú eno uſhézhno inu ſpodóbno ſaſlópnoſt uſet inu sglihat? porézhe khi eden, ali drugi ſam per ſebi.

Num. 10. Ali: tu, kar ſméſhanu nam pride naprej, reslóshy, inu slednimu da saſlópit, kaj namerzh? ménil je is tem govorjejnam *David?* ta brumni *Goaricus Abbas*, kir právi: Hózhte tu dujinu *Davidavu* govorjéjne saſlópit, pogléjte na tu, kar raunu ú tem h'sadnimu ſpomnenimu Pſalmu právi: *Inclinavi cor meum ad faciendas juſtificationes tuas: propter retributionem* Jeſt ſim obèrnil inu nagnil mvoje ſerze h'ſtujéjnu inu dopólnéjnu tvoje Pravyzhnoſti: *Prop-*

Id. Ibid. *ter retributionem.* Sa vol tega plazhyla inu polóhnajna. Tu, tu ſpremiſlite, inu bote nélhli, govóry ta ſgur ſpomneni *Abbas Goaricus*: de ú tem ſgurnim pogóvaru nizh ſmeſhán ga; temúzh to právo rèjſnyzo, kakòr je ſama ú ſebi govóril je *David* ta S. Prerok: kir. Kadàr djàl je, de te Poſláve Boshje inu ſapóvidi ſo en ſhiróki, gladki inu uſhézhni pot, po katérim ni hódil; temúzh tekel ta *David*: kir gledal je s'ozhmy teh brumnih, namerzh na lóhn inu plazhylu,

ka-

katéru sadóbe ty, katéri te poſtáve Boſhje dershé inu hranjo. Prut-je pak, kir djál je *David*: de hódil je po teh, kakòr po enih tèrdih, ójſtrih, teſnih zéſtah, gléjdal je na te Boſhje Poſtáve, kakòr glejdajo ty grèjſhni inu porédni, katéri ú derſhájnu teh Boſhjih Poſtáu. *Labores tantum, & non præmia; agonem ſolum, & non gloriam intuentur.* Glejdajo le ſamu na délu, inu ne na plazhylu; gledajo ſamu na terpléjne, in u ne na zhaſt, katéro sa to imajo prejéti. Is katérim dal je *David* tem brúmnim en troſht, tem porédnim pak en nuzni navuk, kakú bi ſe oni iméli sadèrſhat. *Goarie. Abb ſer. 5. de Adv.*

Sa katéru, kir vèjdel je *Stephanus*, sa tu gléjdal ni dèrgam ú njègóvi hóje, ú dershájnu teh Potau inu Sap vidi Boſhjih, kakòr le na Nebu, inu ſizer taku dolgu, de je sagléjdal. *JEſum ſtantem à Dextris Dei.* JEſuſa ſtojézhiga na Deſnyzi B ſhji: katéri vídesh bil je pèrvi, právi inu edyni urshoh uſe njegove mózhy, uſe njegove ſtanovítnoſti, kir vidil je JEſuſa ſtojézhiga, kakòr, *Spectatorem, Auxiliatorem, Remuneratorem*, eniga Glédouza, kakòr eniga Pomagáuza, Plazhuvauza perpraulèniga h'gledájnu h'pomagájnu, tar h'polóhnajnu; sa vol katériga djál ſim odſgoraj. *Qui cum Stephano tenebit coram ſe, & retinebit JEſum: vincet omnia.* Gdúr is *Stephanam* bo dèrshal pred ſabo, inu obdèrshal JEſuſa: bo mójſtril uſe. Kir *Stephan* is tem gléjdanam na tega na Deſnyzi Boſhji ſtojézhiga JEſuſa uſo martro, britkúſt inu supèrnoſt je is zhaſtjò premójſtril inu premágal: kakòr ſposnávajo vezh drugih, katéri is Stephanam glejdali ſo, inu gléjdajo na to visho na JEſuſa. Katériga dujiniga rèjſsnyzo, de khi kaj bul vidimo inu saſtópimo, pogléjmo h'pervemu na tu, kar. *Corn. à lap. in loc. cit. Synop.*

V'mej drugim kar piſsal je *Job* ta S. Prerok, piſhe tudi od tega Adlèrja, ali: Poſtójne, de. *Aquila in petris manet, & præruptis ſilicibus commoratur atque inacceſſis rupibus. Inde contemplatur eſcam, & de longè oculi ejus proſpiciunt* Ta Poſtójna, ta Adler ú ſkalóuju oſtáne, ú pezhynah inu ú kamenitih luknjah prebyva. Od tod ſpremiſhlúje to ſpisho, inu nje ozhy vidjo od dalezh. Katéru govorjéjne, aku ſi lih h'pèrvemu sagléjdo, saſtópit ſo od Poſtójne, kir ta uſe tu iſkasúje: vender rezh bi ſe moglu, de tu govòril is S. Duhà ta Prerok od *Stephana* tega danaſhniga S. perviga Martyrnika, kir on ú tem djájnu bil je te ſpomneni tyzi enak, inu slaſti na sadnje njegoviga shjuléjna. Katéru, de khi kaj bul vidite, ſtopíte ú Duhu is: mano ú to Jeruſalemſko dólyno *Joſaphat*. *Num. 12. Job. 1. Confir.*

Lucas ta S. *Evangeliſta* piſhe, de. kir tlékli ſo bily ti Trinogi *Stephana* is Jeruſalemſkiga Meſta, inu pèrpeláli ú to dolyno *Joſaphat*, katéra leshy ú mej to oiliſko gorró, inu ú mej *Calvario*; ſku- *Num. 15.*

si katéro tezhe ta pótok *Cedron*; tukaj. *Lapidabant.* Sazhéli ſo ty
Ier. 7. Trinogi lúzhat, inu poſsypat is kamejnam *Stephana*: na katériga pogléjte ſedáj, O. K. Duſhe! inu ſpremislite, khéj ſe on snajde? inu ga bote vidili, kakòr eno Poſtójno, *in lapidibus, in rupibus, in*
Job. loc. ſilicibus. ú kamenjè, ú ſkálovjé, inu ú pezhynah: vener ne zaga-
ſup. cit viga, shaloſtniga, ali: na potróſhtaniga; pazh pa potroſhtaniga, napreſtráſheniga inu prau veriséliga kir. *Lapides torrentis illi dulces fuerunt.* Ty kámeni tega potóka *Cedron* ſdéli ſo ſe njemu ſladki inu uſhézhni, kakòr med inu zukèr, právi S. M. Cèrku. Sa tu ú tem
S. M. Eccl. in laudib. kamenju ſtàl je brés ſtrahú, poklekúvàl je ferbéſhnu, mólil je ſvejſtu, proſsil je glaſnú sa odpuſhájne tem, katéri ſo njega is kámenjam luzháli, inu is ſkálami poſsippáli. Vſe letu pak, od kod *Levitu Stephanu*? saſtópjo.

Num. 24. *Plinius* Spremiſhluváviz te *Naturæ* piſhe od te ſgur ſpomnene tyze, de. Letà ú mej drugimi leſtnynami ima tudi letó, de kadàr njè Mladyzhi pridejo uſhè h'temu pèrju, de priprauni ſo h'letájnu; taku ta Ozha uſame leté ú kremple, neſse leté is gnjésda na viſsóku, dèrshy leté prutje temu ſonzu, glejda biſtru, inu mèrka, aku
Plinius. lib. 10. ty raunu brès trepajna glejdajo na ſonze, zhe te uſe vidi biſtru glejdat ú tajſtu, uſe sa práve Mladyzhe ohráni. Zhe pak samèrka is teh ene is obérvumy trépat, inu kolnú ú ſonze gléjdat, te ſpuſty páſty, inu savèrshé, kakòr napráve. Katéru potèrde S. *Auguſtinus* rekozh. *Pulli Aquilarum à parentibus ſic probari, patris ſcilicet ungue*
S. Aug. in Joan. Tra. 36. *ſuſpendi, & radijs ſolis opponi. Qui firmè contemplatus fuerit, filius agnoſcitur; ſi acie palpitaverit, tanquam ulterinus ab ungue dimittitur.* Taku, inu na tako visho ſeſkushájo Mladyzhi te Poſtójne.

Num. 25. Tu, reſmiſlimo, taku saſtúpit samóremo ta urshoh, sakaj? namerzh: *Stephan* ſtàl je taku ve'sel inu potroſhtan ú kámenju inu pezhynah te martre: katéri ni bil drugi, kakòr ta, kir on, kakòr en právi *Adlèr* gléjdal je biſtru inu ſe zhnu brès uſega trépajna inu nehájna na tu ſonze te Pravyze J Eſuſa, *ſtantem à Dextris Dei*, ſtojézhiga na Deſnyzi Boſhji, tu je: na deſni plati Nebeſkiga Ozhéta. Tu je ſturilu *Stephana* taku ſerbéſhnga, de sa uſo to grosóvitno martro ni máral. Tu je ſtúrilu *Stephana* taku mozhniga, de, kakòr právi S. Ambroſius: *Lapidum ictus non ſentiebat.* Shlakou teh ká-
S. Amb. l. 4. Epiſtolar. menou ni obzhútil. Tu je ſturilu *Stephana* taku ſerzhniga, de. *Corporis non conſiderabat vulnera.* Mislil ni na rane tega teléſa. Inu tu, kir. *Oculis erat Chriſto affixus* Is ozhmy bil je svésan, ali perbyt h' Chriſtuſu: sa tu is poglédam ni od njega odſtópil. Tu, právim: je ſtúrilu *Stephana* kasat eno tako múzh, ſerzhnúſt inu ferbeſhnoſt, de uſe supernoſti ſtálje super, de uſe Shouraſhnike je premójſtril

inu

inu premágal. O Mogózhnoſt prevelika tega gledajna na Buga! kir is tem ſamim ú te mózhne potèrjen, *Stephanus* kásal je enu taku ſerzé h'terpléjnu, kakòr kásal je uni.

Berem: de pergúdilu ſe je bilu ob zkaſsu tega ſháukaviga inu ſhpotliviga *Philoſopha* is iménam *Ariſtus*; de leta sagléjdal je bil ú mej drugimi tudi eniga krulaviga, ſhépaſtiga Soldáta, tega gléjdal je inu gléjdal, od nug do glave is ſméham; raunu kakòr de bil hotel rezhe: Ti ſi pazh sa bój, ti ſi pazh sa vojſkuvájne, kakòr póuſh sa pléſs, ali: saiz sa boben. Tu, kir samèrkal je ta sanizhuváni krulavi Sholnèr, ſtópil je h'njemu, h'Shpotliuzu, namerzhi tàr djàl je h'tajſtimu. *Tibi deeſt cor ad pugnandum, & mihi deſunt pedes ad fugiendum, ſed non cor ad certandum.* Tebi manka ſerzé k' vojſkuvájnu, meni nógè h'beishájnu, ali ne ſerzé h'bojuvájnu. Is katérim hotel je ta *Philopater*, ta taku iménuvani krulavi Sholnèr rezhe. Tu, aku ſi lih ſdráu ſi inu frithen na truplu, vener léhn, sanikèrn, toſhliu inu zagou ſi h'vojſkuvájnu: prutje pak jeſt, aku ſi lih hróm, krulou inu ſhépaſt ſim; vener meni ſerza namanka, volán ſim inu kèrpak k'vojſkuvájnu: is katérim je dál eno dobro na nuſs temu Shpótljuzu. *Num.* 16. *Plutarch. in Apop.*

Od tod zhe pogléjdamo ú S. Piſmu, najdemo eniga ne ſamu ſhépaſtiga *Philopatra*, temúzh eniga do kólèn ukrjúleniga *Levita Stephana*, kir ta, *poſitis autè genibus*, klezhéozh vidit je bil ú tem vojſkuvájnu te velike martre: kir kakor *Andreas* en veliki inu brúnmi *Theologus* právi: is tem hotel je *Stephanus*, taku rekozh? pokasat, de. *Non habuit pedes ad fugiendum ex manibus hoſtium, benè habuit cor ad perſeverandum.* Núg ni imèl h'beſhájnu, pazh pak imèl je ſerze Shouraſhnikam h'ſuperſtájnu: Tu je: *Stephanus* ni imél vójle inu miſli beiſhat pred temi, katéri ſo ga luzháli, is kamenjam tóukli inu poſsypali ú te grosni inu ſtráſhni martri; pazh pak imél je enu vezh kakòr moſhku inu zhlovéku ſerzé uſe letu, kar ú tem petim ſgur ſpomnenim bojuvájnu, inu slaſti ú tem kamenéjnu imél je tèrpéti, is vójlo, s'veſséljam inu ſerzhnúſtjo, preſtáti. Sa vol katériga ſpodóbniſhi samógel bi *Stephanus* h'nam rezh unu, kar govóril je *Philopater* k' *Ariſtuſu*. *Num.* 17.

Temu, kakòr ſmo ſhliſhali, métal je naprèj ta ſhepaſti ſizer Soldat, vener ſerzhne *Philopater* te friſhne nogè h'beſhájnu, inu zágavu ſerzé h'bojuvájnu. Tu bi nam ſpodobniſhi rezh inu urézhi samógel naprej *Stephan* ta S. Levita, rekòzh: *Vobis deeſt cor ad pugnandum.* Vam lenim, sanikèrnim, toſhlivim inu zagavim manka tu ſerzé h'bojuvájnu, meni pak namankajo nogè h'beſhajnu. Tu je: Vam, O Chriſtiani! manka ſerzé h'preneſséjnu ene majhi- *Mumm.* 18.

ne

ne supèrnoſti, bridkúſti, teſhave, terpléjna: meni pak mankajo nogè te vójle pred letem bejſhati, sakaj volán ſim inu perpraulen ne le ſamo to martro tega kamenéjna; temúzh vezh inu vezh drugiga terpléjna sa mvojga JEſuſa vójlo preneſt preſtát inu preterpeti. Tu, tu vèrzh inu métat naprej, tàr oponóſsit samógel bi nam ta danaſhni S. Martyrnik inu *Levita Stephanus* ſpodobniſhi, kakòr oponóſsil je te friſhne nogè inu zagavu ſerze *Ariſtuſu* ta *Pbilopater*, kir taku rekòzh: brès uſega ſerza ú terpléjnu h'volnimu prenáſhajnu teh nadlúg inu teſhau ſe ſnajdemo: katériga urshoh drugi ni, kakòr ſam leta, kir my. *Labores tantum, & non præmia: agonem ſolum, & non gloriam intuemur.* Gléjdamo ſamu na delu, inu ne na lóhn: gléjdamo ſamu na terpléjne, inu na to zhaſt, katéra is tega ishája. Gléjdamo ſamu, kaku bi ſe is nadlúge ſkópat, is terpléjna reſhit samógli: inu nagléjdamo, kaku bi JEſuſu dopádli.

Num. 19. Berem, de kakòr piſhe *Joſephus* ta Judouſki *Hiſtoricus*: kir oblégel je bil *Titus* ta Rimſki *Cæſar* is eno ſylnu veliko Sholnèrſhino tu Meſtu Jeruſalem, puſtil je bil osnánit tem Soldátam, de. *Qui primus muros aſcenderit.* Ta, katéri bo h'pèrvimu na poshtájne ſtópil, ta bo is poſsebnimi darmy pognádan, inu s'velikim lóhnam plazhan. Katéru kir ſo ty Sholnèrji ſhliſhali, uſi ſo enu veliku ſerzé dobyli, slaſti pak eden is iménam *Sabinus*, katéri kir vidil je pred ſabo tega *Cæſarja*, inu gléjdat na ta bój; kir tróſhtal ſe je od njega ta lóhn prejéti, kasal je enu taku ſerzé, de on bil je ta pèrvi na poſtájnah is *Victorio*.

Joſeph. lib 2. de bel. Judaic. c. 1

Num. 20. Tega ſerzhniga *Sabina*, zhe reſmislimo, taku njemu *Stephanu*, inu *Stephanu Sabina* enakiga najdemo: kir obà na enako visho ſta ſe vojſkuvála: is tem ſam im reſlózhkam, de *Sabinus* vojſkuvál ſe je, kir je njega en poſemelſki *Cæſar*, en góli zhlóvik glejdal; kir ſe je eniga zhaſniga lóhna tróſhtal od njega; kasal je eno tako ſerzhnúſt, de on bil je ta pèrvi na poſtájnah, ta pèrvi, katéri ſtúril je tu Meſtu notèr uſeti inu premágat. *Stephanus* pak vojſkúvàl ſe je taku ſerbeſhnu, kir vidil je *Cæſarja* Nebeſs inu ſemle, *JEſum ſtantem à Dextris Dei.* JEſuſa tega Synu Boſhjiga inu zhlovéka ſtojézh ga na Deſnyzi Boſhji, kakòr *Spectatorem, Auxiliatorem, Remuneratorem.* Eniga Glejdouza, Pomagáuza, inu Plazhuváuza: tu je rèjſs. Kir JEſus je glejdal *Stephana* is veſséljam ú tem vojſkuvájnu is to *Synagogo*, is Toſhnyki, is Sodnyki, brizhi, katéri ſo njega is kámenjam poſsypali. Glejdal je JEſus *Stephana* is dopadéjnam, kakú on ú tem vojſkuvájnu poklekuvàl je na koléna, kakú pouſdiguvàl je te rokè, ſerzé inu ſhtimo, prutje njemu rekòzh: *Act. 7.* *Domine ne ſtatuas illis hoc peccatum.* Goſpúd naſtávi nym tu, kar ſ'

mano.

mano delajo sa en grèjh: Goſpúd odpúſti nym to saméro, inu to ſtraffengo saneſsi. Tu, kir je JEſuſa *Stephan* vidil, ſtúrilu je njemu enu vehſhi ſerzé, kakòr *Sabinu* tu, de je *Titus* njega gléjdal: kir *Stephan* ni eniga góliga zhlovéka, kakòr *Sabin* vidil, pazh pa JEſuſa Bogà inu zhlovéka ukupaj. Tu je ſtúrilu *Stephanu* enu vehſhi ſerze, pravim: kir ſe je troſhtal eno vehſhi pomúzh, lóhn inu plázhylu od JEſuſa, kakòr *Sabin* od *Titusa* tega Cæſsarja: inu prau tàr ſpodóbnu: kir leta, zhe dalej nekolku.

Letéga ſpremislimo, najdemo per tem ſtojézhim JEſuſu, de kasal ſe je is tem de perpráulen je h'pomagàjnu: kir, kakòr vèjmo, deta, katéri ſtóji loſhai inu hitreſhi ſe perpógne, inu h'pomúzhi perſtópi, kakòr pak ta, katéri ſedy, klezhy, leſhy; kir en taki more popréj uſtat, inu ſtópit na núga, inu po letem ſhe le perſkózhit h'pomúzhi, inu tu ſpodóbnu: kir, kakòr S. *Petrus Damianus* govóry: *Chriſtus cum bellante bellabat.* Chriſtus vojſkúvàl ſe je is tem vojſkuvávim *Stephanam.* H'katérimu perpomógla je *Maria* ta Krajliza Nebeſka, kakòr povéjdala je ſamá eni brumni Duſhi: ſkusi katéro Marjino pomúzh utèrjen ſtal je *Stephan* taku ſerzhan, mozhàn inu potróſhtan, kir imèl je JEſuſa inu Maria h'pomúzhi. *Num.* 28. S. *Petr. Da. Orat. de S. Steph.*

She dalej inu h'trjètjimu ſturil je ſerzhniga *Stephana* ta ſtojézhi JEſus, kir ga je vidil *Remuneratorem*, eniga Plazhuváuza ſtáti perpravlenega polóhnat njega inu plazháti; tar rèjſenyzhnu: sakaj S. *Ambroſius* právi: *Stat Chriſtus, ut animam Stephani Victoris cum triumpho excipiat, eique bravium Victoriæ conſignet, ac juxta nomen coronam gloriæ cum coronet.* Stal je Chriſtus, de bi bil duſho tega Premagauza *Stephana* is zhaſtjò gori uſel, de bi njè bil dál ta saſhlúsheni lóhn inu plazhylu; inu de bi bil po Stephanovimu iménu, kir *Stephan* po Judouſkim jesiku, telkajn ſe rezhe, kakòr *Coronatus*, ali: tacronani, cronal tajſto is crono te zhaſty, is kranzelnam tega Itvelyzhajna. Tu, tu ſedaj And. Duſhe! tu právim; kaj kashe nam drugiga, kakòr de *Stephan* bil je mozhnéjſhi, kakòr eden is teh ſpomnenih od ſgoraj. Kaj káshe nam drugiga, kakòr de bil je *Stephanus* póln te m zhy, *plenus fortitudine*, is tega, kir gléjdal je biſtru, kakòr en *Adler* ua ſonze te Privyze, *JEſum ſtantem à Dextris Dei.* JEſuſa ſtojézhiga na Deſnyzi Boſhji. Kir gléjdal je na JEſuſa, kakòr na eniga Glejdouza, kakòr na eniga Pomagáuza, kakòr na eniga Plazhuváuza ſtojézhiga per Ozhétu ú Nebeſseh. Tu právim: kaj nam kashe drugiga, kakòr ta lepi, nuzni inu uſem potrébni navúk, de bi my is nym ú naſhih nadlúgah inu terpléjnu gléjdali na JEſuſa, aku hozhmo is *Stephanam* od JEſuſa to múzh ú naſhi ſlabúſti, ſladoúſt ú naſhi grenkuſti, troſht ú naſhi shaloſti, *Num.* 22. S. *Amb. Epiſt.* 28 *Aller. 7.*

loh-

Jóhkoto ú teſhávah, veſsélje ú naſhim terpléjnu, inu Iſvelyzhajne naſhim duſham prejèt inu sadóbit. Sa tu. Ah! Ah!

Num. 23. Chriſtiani luhesnivi! ogovórym vaſs is *Iſajom* tem S. Prerokam: *Levate in excelſum oculos veſtros.* Pouſdignite vaſhe ozhy na viſsóku, & *videte*, inu pogléjte na vaſhiga zartaniga JEſuſa, kadàr obzhutite en kamen ene ali: druge ḅoléſni. Kadàr obzhútite od tedruge platy eno ſkalo tega Vbóſhtva. Kadàr obzhútite od ene

Iſai. 40. ſtrány en kámen tega Shouráſhtva inu pregájnana: od te druge eno kámenato kuglo te ſyle, kryvize inu gváuti. *Levate.* Pouſdignite vaſhe ozhy na viſsóku, na JEſuſa, kadàr khi kaj drugiga supèrniga, teſhkiga, grenkiga, ſkodliviga kakòr en kamen pèrferzháti: ú tem is *Stephanam* pouſgnite vaſhe ozhy, ſerze, misli, rokè, ſhtimo inu proſhnjò k'vaſhimu dobrútlivimu JEſuſu Vdajte ſe njegovi S. vójli, ſpomnite ſe na plazhilu, ſpomnite ſe, de ta na Deſnyzi Boſhji ſtojezhi JEſus glejda na vaſhe vojſkuvájne: ſtóy vam priti inu perſtópit h'pomúzhi ú tajſtim: ſpomnite ſe, de JEſus ſtoy perpraulen vaſs is to crono Nebéſko plazhat inu polóhnat. *Levate in excelſum oculos veſtros.* Pouſdignite tedej, O *Chriſtiani*! ú tem boju vaſhe ozhy, glavè, ſerza prutje JEſuſu, gléjte biſtru is *Stephanam* na tu ſonze te Pravyze JEſuſa, kir is tem uſe kamenje vaſhih nadlúg, krishou inu terpléjna premágali bote: kir. *Qui cum Stephano tenebit coram ſe, & retinebit JEſum: vincet omnia.* Gdúr is

Synop. *Stephanam* bo dèrshal pred ſabo, inu obdèrshal JEſuſa: uſe mójſtril bo. Kakòr poleg *Stephana*, inu vezh drugih vidimo nad tem, is katérim hózhem ſklénit.

Simon Metaphraſtes piſhe od te ſhlahtne Goſpodyzhne is iménā

Num. 24 *Gliceria*, de ta, kir pred to Rimſko Goſpoſko bila je satoshena kakor ena *Chriſtina*, de ona namerzh: móli inu zhaſty JEſuſa: sa tega vójla bila je potégnjena notèr, katéro sazhéli ſo bily ſylit ty Sodnyki inu Tyranni, de bi od JEſuſave S. Vjère inu zhaſty odſtópyla,

Epilog. tar offruvála tem Malykam. H'katérimu, kir ta S. Diviza nigdar ni hotéla pèrvólit; temúzh veden pogléjduvala je prutje Nebéſsam inu klizala JEſuſa h'pomúzhi. Obſojéna je bila h'sadnimu po drugi preſtáni martri ed teh Sodnykou, de ſe ima shiva s'kámenjam

Metap. in vit. S. poſsúti. Na tu ulékli ſo ty Trinogi to S. Divizo is Meſta, inu sazhéli lúzhat tu kámenje na tajſto. Ali: Ah zhudu preveliku! ú tem, kir ſo na to luzháli tu kamenje, pole! uſi ti kámeni oſtáli ſo ú Iuſitu, katéri: *In coronæ modum Virginem circumdabant:* Obdáli ſo to S. Divizo kakòr eno is shlahtnih kámenou ſturjena crona. Is katérim hotel je JEſus pokasat, de gdúr na njega gléjda, gdúr sa vol njega savúplivu, potroſhtlivu kaj supèrniga tèrpy, cronan, plazhan

zhan inu polóhnan ima biti od njega is crono te zhaſty, is kranzelnam tega Iſvelyzhájna ú Nebeſseh: kakòr cronana ſta is vezh drugimi *Stephan* inu *Gliceria* od Buga.

Katéru po uſi pravyzi, po uſi ſpodobnoſti iméli bi my prau samèrkat, ú ſerzu obdèrshat inu ohrániti, kir uſi shelimo is *Stephanam* to crono Nebeſko sadòbit. Sa tu, O And. Duſhe! kir véjſte de ta crona ſe na dá, temúzh de ſe ta saſhlúſhi: sa tu, právim: podvisájmo ſe letó is volnim terpléjnam teh kamenou teh nadlúg &c. saſhlúshit. Katéru de loſhaj sadobimo, gléjmo na JEſuſa, kir taku sadúbili bomo tu potèrpléjne, inu crono Nebéſko, AMEN.

Num. 25.

TA CXXI. PRIDIGA.

Na XXVII. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Joanneſa Apoſtola inu Evangeliſta.

Synopſis.

Chriſtus maximè dilexit
Tunc Joannem, cum evexit
Suæ in Matris Filium.

Sapopádik.

Chriſtus je ú Lubéſni uſdignil
Janeſa, kir ga je uſdígnil
H'Synu ſvoje Matère.

Thema.

Hic eſt Diſcipulus ille, quem diligebat JEſus, *Joa.* 21.
Ta je tujſti Jóger, katériga je JEſus lubil. Ibidem.

DE Bug V. M. dal je snámiu, ſturil zaihnou, inu iſkásal zhudeſſou veliku nekadej temu Iſraëlſkimu Folku; ú zvibel ſe naſmè inu namóre poſtávit, kir prizh polnu je S. Piſmu, katéro rájtat nautégnem: sa tu sapúſtim uſe drugu, inu per tem ſamim trujim oſtánem, namerzh: per teh kámenateh tablah tega Moyſeſa; per ſhibi, tega *Aarona*; inu per te uſeh shmáhou polni *Manni*, kir teh enu ſlédnje more ſe ſpodobnu enu snámenje, en zajhen, enu zhudu imenúvàti, sa vol kir teh enu ſlednje h'ſubſebnimu nekaj danu je od Buga: kakòr. Te kámenate table, k'enimu snamenju eniga ſtanovítniga dèrshájna teh Poſtau inu Sapovidi Boſhjih. Ta Shiba k'enimu zajhnu teh zhudeſsou, katére je *Aaron* ſkusi njò imèl dopèrnaſhat. Ta *Manna* pak k'enimu zhudu nashizhejna tega Irſaëlſkiga folka, sakaj ta, kir je bil leto okúſsil, sazhèl ſe je bil zhuditi inu rezhe: *Manhu*? kaj? kaj je leru? inu tu sa tu, kir ta *Manna* iméla je uſeh ſort smáhe, *Omne delectamentum* ú ſebi, de ſiedni imel je nad njò uſe, kar je shéiil jejſti. Od tod.

Num. 21.

Exod.

Sapient. 16.

Num. 2. Zhe dalej ſtopimo, inu od teh Iſraëlitarjou h'temu karſhanſkimu Folku pogledamo, snájdemo inu vidimo per temu ú te prave rejſsnyzi tu, kar ſe je unim ú eni *Figuri* godylu: kir, kakòr S. *Paulus* pravi: *Omnia in figura contingebant eis.* Tu pak vidit je nad Chriſtuſam, nad *Mario* to prezhiſto Divizo, inu nad danaſhnim S. Apóſtolam inu Evangeliſtam *Joanneſam.* Vidit je, pravim: nad Chriſtuſam, de Bug V. M. iſkásal je ú rejſsnyzi temu karſhanſkimu, kar ú eni *Figuri* pokásal je bil ſkusi te kámenate table temu Iſraëlſkimu Folku, kir ta, namerzh: Chriſtus kashe nam ú eni Perſhoni due Naturi, to Boſhjo inu zhlovéſko, katérih ſpomyn bile ſo te due table, tàr is temi kashe inu opómyna naſs k'enimu tèrdnimu, kámenatimu derſhajnu teh Sapóvid, rekozh: *Serva mandata.* Hrani ſkèrbnu, dèrshe ſtanovitnu te mvoje Poſtáve inu Sapovidi. Dalej vidimo letu nad *Mario* to prezhiſto S. Divizo, kir ona bila je ſkusi to *Aaronavo* ſhibo poméjnena; katéra veliku lepſhi, veliku zhudniſhi je, kakòr bila je una, is katéro delal je *Aaron* te zaihne inu zhudeſsa.

Matth. 19.

Num. 3. Shè dalej: de. *Omnia in figuris.* Vſe, kar ſe je godylu per teh Iſraëliterjih, sgojénu bilu je ú *figuri*, viidmo: kir ſkusi to prezhudno *Manno* kasal je G. Bug *Joanneſa* tega danaſhniga S. *Evangeliſta:* kir zhes njega, kakòr upyli ſo ti Iſraelitarji zhes to Manno: *Manchu?* kaj je letu? upil je Petrus. *Hic autem quid?* kaj je pak ta? inu tu, sa tu, kir *Petrus* videozh per *Joanneſu* telkajn poſsébnih gnad, kakòr de letà bil je en *Apóſtel* inu *Evangeliſt*, en *Vzbenyk* inu *Prerok* en *Maſhnik* inu *Spovydnik*, en *Martyrnik*, inu *Diviza*, en *Striz* JEſuſavi: tar ſizer ne en goli *Apóſtel*, temuzh eden is teh JEſuſu ner lubiſhih. En *Evangeliſt*, ali: ú mejdrugimi ta ner Vihſhiſhi. V'mej temi *Vuzbenyki*, ta ner saſtópniſhi. V'mej temi *Preroki*, ta ner reiſvezheniſhi. V'mej *Spovidnyki*, ta ner podviſniſhi. V'mej temi *Martyrniki*, ta ner ſtanovitniſhi. V'mej temi *Divizami*, ta (sunáj Mariæ ner zhiſtiſhi. V'mej Chriſtuſhavimi Prjateli ta ner ſvejſtiſhi. Tu právim *Petrus* videozh, upil je is saúsetjà: *Hic autem quid?* kaj je pa ta? kir on je taku is gnadami darúvàn inu napolnjen. Vpil inu upráſhal je *Petrus*, kir je taku zhudu vidil per, inu nad *Joanneſam*: kakòr upyli ſo ty Iſraëliterji, kir ſo bily ſhmáhe te *Mannè* ſpoſnáli.

Num. 4. Is katériga ſpósnat je ſedaj, de prau inu ú rejſsnyzi kasal je le ſamu te *Figure* Bug V. M. tem Iſraëliterjam: Nam pak Chriſtianam dal je to pod teme *Figurami*, ſpómyni, ſnamenji inu zajhni ſkrito rejſsnyzo: kir dal nam je tega ú teh dvèh kámenateh tablah poméjneniga, inu ú dvèh, ú Boſhji inu zhlovéſki *Nature* snajdeniga JEſuſa.

ſuſa. Kir dal nam je tu ú *Figuri* te prezhudne *Aaronave* ſhibe poméjneno, prezhiſto, prezhudno, preſveto Krajlizo Nebeſko, *Mario*, to is uſeme gnadami napólnjeno Mater. Kir pokasal inu dal nam je ú rejſsnyzi tega, ú *Figuri* te uſeh ſmàhou inu ſlaſty polne *Manne* poméjneniga *Joanneſa*; tega taku is gnadami previdéniga inu daruvaniga S. *Evangeliſta*, de: kadàr bi jeſt njega danaſs, kakòr na njegou Gud inu Prasnik hotel is enim hvalnim govoréjnam, ali: Pridigo pozhaſtit inu hválit, navéjdel bi ſe kaj lótit, kir. *Copia me inopem.* Obilnoſt me ſirotniga déla: kir obilnoſt teh gnad me ſtury, de ſe ſkoraj navupàm od *Joanneſa* govórit: kir. *De dilecto nunquam ſatis.* Od tega lubleniga nigdar ni ſa doſti govorjénu. En taki nigdar ni ſa doſti poſhtiman, zeſhen inu hválen. Vener.

De *Joannes* danaſs brèszhaſty naoſtáne, temúzh de ta vidi ſe nekólku, podſtópit mislim ſe tega, kar on ſam od ſebe piſhe, namèrzh: de. *Hic eſt diſcipulus ille, quem diligebat JEſus.* Letà je tajſti Joger, katériga je JEſus lubil Tar iskásat hozhem, ú zhim obſtóji ta lubésan? kadáj je JEſus *Joanneſu* ta nèr vehſhi lubésan iskásal, is tem. *Chriſtus maximè dilexit tunc Joanem, dum evexit ſuæ in Matris Filium.* Chriſtus je ú Lubésni uſdignil Joanneta, kir ga je uſdignil h'Synu ſvoje Matère. Letu tedaj h'njegovi zhaſtè inu hvali saſhliſhat, bodo perpráuleni. *Num.* 5. *Thema. Propoſi.* *Synopſis*

Bere ſe, kakòr piſhe *Maximus* od tega Aidouſkiga Philoſopha *Socrates* is imenam, de ta upraſhal je ob enim zhaſsu *Cræſuſa* tega ſylnu bogatiga Krajla; kaj bi on dershàl sa tu ner bulſhi, lepſhi, ſhtimaniſhi u njegóvim krajléuſtvu? na tu odgovóril je *Cræſus* ta upráſhani Krajl temu Socratu: *Ut hoſtes ulciſceretur, & amicos beneficio afficeret.* Jeſt derſhym sa tu ner bulſhi, ner ſhtimaniſhi mvojga krajléuſtva tu, de ſe jeſt samórem nad mvojmi Shouráſhniki maſhzhuváti inu mvojm Priatelam eno dobrúto iskásat. Tu kir ſhliſhal je *Socrates*, poglédal je debélu tega Krajla, tar polovyzo njegoviga odgóvora potèrdel je, polovyzo pak savèrgel. Tu, de daſuje te Prjátele, je potèrdel, tu pak, de ſe nad Shouraſhniki maſhzhúje, savèrgel je rekozh: *Multò melius feciſſes, ſi illos tibi amicos aſciviſſes.* O Krajl! mèrkaj: veliku bulſhi bi ti ſturil, kadàr bi ſi ti Shouraſhnike h'Priatelam naredil. Stúril bi ti bul, kadàr bi tem ti to Lubésan, inu ñikar maſhzhuvájne kasal: kir *Amicitia ad uſum vitæ neceſſaria maximè.* Prjaſnoſt, Prjátelſtvu ner bul núznu inu potrébnu je h'zhlovéſkimu shjuléjnu. Inu ſizer prau: kir, kadàr eden ſam ſi namóre pomágat, kadàr eden ſam ſebi namóre ſtrátiti biti; zhe Prjátele ima, ty bodo njemu ú potrébi pomagáli, inu pèrſtópyli h'pomúzhi. *Induſt.* *Maxim. lib.* 6.

Num.7. Sa tu ta modri *Sirach* prau je govóril, kir diàl je: *Amicus fidelis protectio fortis: qui autem invenit illum, invenit theſaurum.* En ſvejſti Priatel je ena mozhna bramba: katéri eniga takiga snájde, ta en velik shatz snájde, is katériga shatza samóre ſi uſet ú eni ſledni potrébi to pomúzh, inu troſht ú eni ſledni nadlúgi Sa vol ka-
Eccl 6. tériga ſkusi tega ſedaj ſpomneniga *Siracha* prau právi S. Duh. *Si eſt tibi amicus.* Zhe imaſh ti eniga Priatéla, gléj de tega naſgúbish, ja,
Idē. 37. per tem de ta lepi navúk: *Non obliviſcaris amici tui in animo tuo, & non immemor ſis illius in opibus tuis.* Naposábi ú tvoim ſerzu na tvojga Priatela, inu ú tvojm bogáſtve posáblju na bode na njega. Is katérim telkajn hozhe rezhe, po islagajnu *Cornelij*, kakòr: *Moneo te*
Corn. à La. in Ie. cit. v.6. *O fili! ut ſi hoc tibi contingat, amici priſtini non obliviſcaris; ſed eum in animo & corde geras, & ames, ejuſque tuas opes communicet.* Mèrkaj, te opomnim, mvoj Syn! ſe je tebi pèrméril en dober Priátel ſi neſhel inu sadúbil eniga takiga, gléj, naposábi na njega, noſse tega ſkusi ú ſerzu, lubi tega ne le ú beſsédi; temuzh tudi ú djájnu: deli is nym, kar imaſh, kir taku is tem kasal ſe boſh en práve Priátel. Katéru zhe ſpremislimo, najdemo, de tu je en práu inu ſpodobni navúk, katériga uſi iméli bi dèrſhat ſe poſliſsat, inu podviſnu pomújat, kir tega ſam Chriſtus, sa takiga je ſpósnal, inu ú rejſinyzi potèrdel.

Num.8. Sim djàl od ſgoraj, de imel je JEſus eno ſubſebno Priaſnoſt inu Prjatelſtvu is donáſhnim S. *Evangeliſtam Joanneſam*, sa vol kir je njega uſelej ſebi ſveſtiga vidil, sa tu je njega tudi ú mej drugimi Jogri ner bul ſhtimàl inu lubil; inu ſizer po tem sgúrnim navúku tega
Eccl.37. Siracha: *Non obliviſcaris.* Nikàr naposabi na tvojga Prjátela ú tvojm bogáſtvu: kir je *Joanneſa* is veliku darmy inu gnadami daruvàl
Joa. 21. inu pognádal. Sa vol katériga právi ſe *Huceſt.* Ta je tajſti Joger, katériga je JEſus lubil. Zhes tu, kadàr bi jeſt upráſhan bil, kir JEſus taku daruvàl je inu pognádal Joanneſa, kir sa en dar inu gnada je ta ner vehſhi? taku sa odgovor na dal bi tu, de je njega ſturil k'enimu *Apoſtelnu* inu *Preroku*, k'enimu *Majhniku* inu *Spovidniku*, k'enimu *Martyrniku* inu *Divizi* &c. Sa odgovar na dal bi tu, de je JEſus puſtil ſlónit inu ſpáti na njegóvih pèrſeh *Joanneſa*: ne tudi, de je bil uſel is ſabo na ta brib *Thabor*, kir ſe je bil ſpreméníl. Na dal bi dalej sa odgóvor tu, de je JEſus uſel bil is ſabo *Joanneſa*, inu pélal ú hiſho tega *Jairuſa*, kir je njegóvo mèrtvo h'zhèr od ſmèrti obúdil: ne tu, de ga je pélal ú ta vèrt *Getſemani*, kir ta kryvavi pút je prelyval. Ne tudi tu, de je njega ſamiga pèrpúſtil ſlópit na to mèrtváſko gorro *Calvario*, inu vidit njegovo sadnjo martro te ſmèrti: pazh pak na tu upraſhájne dàl bi sa odgóvor tu, de ta ner vehſhi

ſhi dar inu gnada je ta, de ga je JEſus ſtúril h'Synu njegove S. Matere po mvojh ſgurnih beſsédah: *Chriſtus maximè dilexit tunc Joannem, cum evexit ſuæ in Matris Filium.* Chriſtus je ú lubesni uſdignil *Joanneſa*, kir ga je uſdignil h'Synu ſvoje Matére. Katéru je en dar, ena gnada inu zhaſt, zhes uſe druge dary, gnade inu zhaſty, is katéro je njega JEſus pozhaſtil, daruvàl inu pognadal. Tu, de khi kaj bul vidimo: od tod. *Synopſ.*

Pogléjmo h'temu uſhe vezh krat imenuvánimu *Joanneſu*, inu ſpreglejmo tu, kar piſhe, namerzh: tu, de. Po tem, kir Judje perpeláli ſo bily JEſuſa tu nadólſhnu Jagnje na ta ſtráſhni hrib *Calvaria* is to pretéſko butóro tega krisha inu kir taku nauſmilenu reſpéli inu perbyli ſo bily na krish tajſtiga; tàr k'enimu vehſhimu ſhpótu na kviſhku pouſdignili: tedaj. Obſtópili ſo bili ta krish *Joañes* ta danáſhni S. Joger, *Maria* ta preshaloſtna S. Mate, *Magdalena* inu *Cleophe*, katére kir je ta krishani JEſus vidil, tedaj ſpomnil ſe je na tu Priatelſtvu, katéru imel je is *Joanneſam*, de bi bil dopólnil ta navuk tega Siracha: *Non obliviſcaris amici tui* Naposábi na tvojga Prjátela. Posábit ni hotel JEſus na *Joanneſa*; pazh pa, aku ſi lih bil je ú eni veliki martri, obèrnil je vener ſvojo S. glavo prutje ſvoij S. Matéri, tar h'te je djal is tlabo ſhtimo: *Mulier, ecce filius tuus*: Shena, pole ta je tvoj Syn. Po tem pak obèrnil je na levo plat njegovo S. glavó k'*Joanneſu*, tar ogovòril je tega rekozh: *Ecce Mater tua.* Pole ta je tvoja Mate. Is katérimi beſsédami ſtúril je *Joanneſa* k'enimu Synovu *Mariæ* Divize: *Mario* pak k'eni Matéri *Joanneſa* tega danaſhniga S. *Evangeliſta*. Katéru zhe ſpremislimo, snajdemo, de letu je en dar, ena gnada, ena zhaſt zhes uſe druge; kir je bil JEſus *Joanneſa* ú ſamiga ſebe preménil, inu dal na meſte ſebe, kakòr eniga Synu *Marij* Divizi: *Mario* pak *Joanneſu* kakòr eno Mater isrózhil. O ſhrézhni! O vezh kakor ſtu taulhent krat ſhrezhni *Joannes!* sa ta dar prau, prau, ſi ſturil, kir ſi *Mario* uſèl sa tvojo Mater: kir. *Ex illa hora.* V'tajſti uri, ú tajſti minuti uſel ſi njò sa tvojo lubo Matèr. *Num.* 21. *Confir.* *Joa.* 19. *Eccl.* 37.

Zhes letu uſtáne enu upraſhájne per Vzhenykih, kaj je bilu sa enu Synóuſtvu inu Matèrſtvu ú mej *Joanneſam* inu *Mario*? Je bilu letu le ú beſsédah? ali pak ú djájnu? zhe je bilu le ú beſsédah, taku JEſus ni prau potèrdel tu, kar govóril je S. Duh ſkusi Siracha: *Non ſis immemor illius in opibus tuis.* Posábliu na bodi na tvojga Prjátela ú premolhéjnu: kir tega ni dèrshal. Zhe je pak dèrshal, kaku ſe je letu samoglu sgodit? Na tu, taku ſturjénu upraſhajne odgovore ty Vzhenyki h'pèrvemu, de letu je sgojenu ú beſsédi inu ú djájnu: inu taku terde JEſus popolnama tu, kar govóry S. Duh *Num.* 10. *Eccl.* 37.

k'enimu ſlednimu, kir on ſturil je práu, inu ú rejſsnyzi *Joanreſa* k'enimu Synovu *Mariæ* Divíze, inu *Maria* h'Matére tega S. *Evangeliſta*. Tu pak, kaku ſe je ſgodilu, povè to visho h'pervemu *Origenes*: katéri pravi. *Chriſtus dicens: Mulier, ecce Filius tuus, perinde eſt, ac ſi dixiſſet: Ecce hic eſt JEſus quem genuiſti. Nam quisquis perfectus eſt, amplius non vivit ipſe, ſed in ipſo vivit Chriſtus, & ideò dicitur Mariæ: ecce Filius tuus Chriſtus.* Kir djàl je na krishu Chriſtus, h'ſvoji preſvete Matére: *Sbena.* Pole ta je tvoj Syn, telku je, kakòr de bi bil rekal: pole, ta je tvoj Syn JEſus, katériga ſi ti rodyla; kir, gdur koli je popólnamen, ta na shivy ſa ú ſebi, temúzh Chriſtus shivy ú njemu, sa tu právi ſe *b'Marij* od *Joanneſa*: pole, ta je tvoj Syn Chriſtus. Is katérim hotel je telkajn rezhe, kakor: ta lubé. san ſpremeny eniga ú to rèzh, katéro lubi: sa tu, kir lubil je JEſus tega danaſhniga *S. Evangeliſta* Joanneſa. *Hic eſt Diſcipulus ille, quem diligebat JEſus.* Sa tu ſprebèrnil je ſam ú ſebe *Joanneſa*. O ſhrézhni inu preſhrézhni *Joannes*.

Num. 21 Dalej ſtégne ſe *S. Petrus Damianus*, kir ta S. Ozha právi: de Tu Matèrſtvu inu Synóuſtvu ú mej Mario inu ú mej Joanneſam bilu je prau, inu ú rejſsnyzi ſkusi en miracul, inu ſkusi eno poſsébno múzh Boſhjo, katéra ſtála je ú teh beſsédah: *Ecce Filius tuus! Ecce Mater tua!* Pole ta je tvoj Syn! Pole ta je tvoja Mate! katére beſséde, pravi ta ſgur ſpomneni S. Vzhenik: *Non ſic accipienda ſunt ſimpliciter, ut humano tantum videantur more prolata, ſed potiùs efficacia ſunt, & Divinis virtutibus fulta, atque inevitabili veritatis authoritate ſubnixa.* Leté beſséde, katére govóril je JEſus k'*Joanneſu* inu h'*Marji*, uſet ſe niamjo prezer inu preprósto gori, kakòr druge pozhlovéſki shégi rezhéne beſséde; pazh pa uſet ſe imajo gori, kakòr ene mogózhne, inu is to Boſhjo mozhjò podprèrte beſséde, katére ſo naſlójnene na to ſamo Vrédnoſt Boſhjo; sakaj, kakòr dalej *Damianus* ta S. Ozha právi: *Sicut enim dixit Matri: hic eſt Filius tuus, ita dixit Diſcipulis: Hoc eſt corpus meum, & tantus fuit in illis verbis effectus, ut illicò panis ille, quem dabat Dominicum fieret Corpus, ſicut & Joannes fuit verus Mariæ Filius.* Raunu, kakòr je rekal Chriſtus h'ſvoji S. Matéri: Leta je tvoj Syn, taku djal je h' tem Jogram: Letu je mvoje Tellú. V'katérih beſédah bila je ena taka múzh, de ſdajzi kakòr isrékal jebil Chriſtus leté, ta kruh bil je ú njegovu S. R. Tellu prebèrnjen, taku tudi, inu na tako visho prebèrnil inu premènil je bil ú ſe Joanneſa, de Joannes gratal inu poſtàl je bil en práve rejſsnyzi Syn Mariæ te preſvete Divizhne Matè ꝛc.

Num. 22. Is tega ſedaj, kaj ſe more ſklenit drugiga, kakòr de *Joannes* je

Origen. in Praf. in Evan.

Jud. 19.

S. Petra Dami ſer. 2. de S. Joan.

Id. Ibi.

en

en právi Syn *Mariæ* Divize? inu ſizer nezh dergázhi: kakòr je JEſus pod Stáltjó tega kruha ú S.R. Tellséſu, po beſsadah *S Domiana* katéru ú refsnyze káshe nam ozhitnu, de letu je en dár ena gnada, ena zhaſt zhes uſe druge zhaſty, gnade nu dary, katére ſtúril inu iſkásal je *Joanneſu* JEſus; de bi zhes tu ſpodobnu is *Iſaiam* upráſhal: *Quis vidit unquam tale, & quis audivit huic ſimile?* Gdu, je khi keda) kaj takiga vidil? gdu, kadaj je khi eden kaj takiga ſhliſhal? sa rejſsnyzo nizh takiga, nizh, nizh enakiga, enakiga nizh ni nihzhe vidil, ne ſhliſhal, kir takiga inu enakiga nizh ſturil inu iſkasal ni G. Bug nobenimu Svetnyku, kuliker koli snájde ſe nyh ú Nebeſſeh; kakòr ſamemu temu, *quem diligebat JEſus*: katériga je JEſus lubil. Od tod, inu sa tu ſpodóbnu samógel bi zhes letú saúpyti is *S. Bernardam*, rekozh *O Amor amorum; O Sacramentum Sacramentorum! triumphat de Deo amor.* O lubésan zhes uſe lubésni! O Sacrament zhes uſe ſkriunuſti! kir zhes Buga je ta lubesan. kir ta lubésan premágala je Boga inu oslabela: kir is lubésni prutje *Joanneſu*, ſtúril je JEſus enu taku zhudu, kakòrſhniga vidit ni bilu nad nobénim, inu per nobénim; targa tudi vidit na bode. Sa tu prau, prau, govóry *S. Joannes: Hic eſt diſcipulus ille, quem diligebat JEſus.* Ta je tajſti Jógèr, katériga je JEſus lubil. Sakaj, aku ſi lih lubil je uſe te druge Jógre tudi, vener. *Chriſtus maximè dilexit tunc Joannem, cum evexit ſuæ in Matris Filium.* Chriſtus je ú lubesni uſdignil *Joanneſa*, ner bul tedaj, kir je bil pouſdignil njega h'Synu ſvoje Matère. Katéru ſpodobnu obudyti bi moglu per ſlednimu tu upraſhájne, ne ſizer is preſhirnósti, ali is ene preuſetnoſti; temúzh is enih andotlivih shél, namèrzh: kakú? ſkusi kaj? na kakóſhno visho priſhal je *Joañes* h'te velike zhaſle, de on bil je takú lublen, inu, kakòr ſmo ſhliſhali, darúvàn inu pognadan od JEſuſa? na tu, pred ko ſhliſhi ſe ta odgóvar, ſtópjo s'mano nekolku nasáj h'temu, kar.

Iſa. 66.

S. Bern. ſer. 64. in Cant.

Thema.

Synop.

Samèrka *S. Evangeliſta Matthæus*: de. Kir JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji priſhàl je uſhè bil h'zhaſsu, de sbirat inu klízat imél je tè Jógre, inu sázèt tu, kar je imél dopèrneſti, námerzh: Odreſhéjne téga zhlovéſtva. Sázhèl je bil tédàj letú ú 31. léjte njegóve ſtároſti, na 10. dan Meſza *Julia*, kir hódel je ſam póleg téga Galilæjſkiga mórja. Klizat, právim: sázhèl je bil tè Jógre. inu ſizèr h'pèrvemu *Petra* inu *Andrea*. Potèm pak, kir ſhàl je enu málu dálej inu na mórju en zhóln saglédal, ú katérim ſedéli ſo trije Ribizhi, námerzh: *Joañes* inu *Jacobus* ta dva brata is nyh Ozhétam *Zebedæam*, katéri, *reficientes retja*, ſo tè mréshe, ſhkáli, rounáli inu po prauláli: tè ogovóril je inu poklízal, rékòzh: Hodyte sa mano. Na katéru ſdájzi, *relictis retibus & Patre ſecuti ſunt eum.* Sapúſtila ſta

Num. 28.

Mat. 4.

Jacob

Jacob inu *Joannes* ſvoiga Ozhéta inu ſhlà ſta sa JEſuſam, tar pèr tèm oſtála ſta do konza ſtanovitnu.

Num. 14 Zhès tu, kadàr preudárja S. *Chryſoſtomus* ta dva ubúgliva brata ſtúry enu upraſhájne, kaj námerzh: ſtúrilu je JEſusa ta dva, *Jacoba* inu *Joanneſa* od nyh Ozhéta h'tému Apóſtelſtvu poklízat? na katéru odgovóry ſam ſebi, námerzh: sa tu poklízal inu sbràl je ta dva brata JEſus h'tè zhaſtè velíki, kir ta Lubésan, katéro ſta prútje Ozhétu iméla, je ſubſebnu njému dopádla. Sa tu, kir *Jacob* inu *Joannes* pomagála ſta ſvojmú Ozhétu tè mréshe pleſt, flikat inu popráulat: *Reficientes retia.* Sa tu, kir ſta nóſsyla enu Vſmilejne, kir ſta pomagála ú tèm déle, kir tróſhtala ſta is njino prizhnoſtjo téga ſtáriga *Zebedæa*; katéru je ena velika Lubésan prutje Stáriſham: sa tu je nyma is Lubésanjo to Lubésan povèrnil; kir, kakòr ta ſpómneni *Chryſoſtomus* govóry: *Magna Pietas Patrẽ habere in navi, & non, ut ab eo juventur; ſed ut illũ ſua præſentia conſolentur: nec ſanè parva ſunt hæc documenta virtutis, facilè omnem tolerare pauperiem, de juſtis laboribus vivere, mutua ſibi charitate connecti, ſecum habere inopem Patrem, & pro eo laborare.* Sa rejſsnyza ena velíka brúmnoſt inu dobruta je iméti pèr ſebi ú zhólnu ſvojga Ozhéta, inu ſizèr ne h'tému, de bi on bil tèm Synóvam pomágal; tèmúzh h'tému, de bi bilà ona dva téga tróſhtala: kir enimu Ozhétu en velik tróſht je tèh Synóu prizhnoſt. Ni sa rejſsnyza enu porédnu inu májhinu snámenje tèh tugentou: ni enu tlábu snámenje tè Lubésni volnú to ſhiróuſhino inu Vbóſhtvu nóſsit, is délam ſe shivit, is ſprutna Lubésanjo ſe sa lubu iméti, pèr ſebi ſvojga réuniga Ozhéta tèrpéti, inu sa tajſtiga délat inu ſbtentáti. Letú ni, ni sa rejſsnyza ena mála rèzh, de *Jacob* inu *Joannes* ſtála ſta takú ſtanovitnu pèr Ozhétu, de takú ſta njému ſtála ſtanovitnu naſtráni, de ſta njému ta shivèſh pèrdóbivat pomágala, inu de ſta njéga ú enim takim Zhiſlim dèrshála. Ni, Ni právi S. *Chryſoſtomus*, letú enu májhinu snámenje tè Lubésni, tè dobrúte prútje tému Ozhétu; pazh pak enu snámenje, ene práu gorézhe inu Otrózhje Lubésni, katéra ſtúryla je, inu takú rékòzh: pèrſilila JEſusa pouſdignit inu povíhſhat *Joanneſa*, de uſèl je njéga ú ſhtivéjne tèh Apóſtolou.

S. Jo Ch. hom. 14. in Mat

Num. 15. Ja, zhès uſè letú ſtégne ſe dálej *Petrus* 'en iménitni *Modernus*, inu is *S. Chryſoſtomam* právi: de Lubésan téga *Joanneſa*, katéro kásal je ſvojmú ſtárimu Ozhétu *Zebedæu*, bila je en urshoh, de JEſus ta zhaſtyti Syn Boſhji uſèl je górі *Joanneſa* k'enimu Synóvu njegóve S. Matère na meſte ſebe: sakaj. *Si Patri ſuo ita obſequioſus in ſæculo, multò ſolicitior Matri meæ in Apoſtolatu.* Zhè *Joannes* bil je takú ſkèrben zhès ſvójga Ozhéta ú tèm poſvejtnim shjuléjnu, she ſkèr-

Petrus Marty. in feſto S. Joan. anno 10

neſhi ú rèm Apóſtolſtve iſkásal ſe bo mvoji Matèri. Is katériga ſèdaj vidimo ozhitnu, ſhliſhimo ta odgovor na tu ſgur ſturjénu upraſhájne, sakaj namerzh: kaku? inu kusi kaj prihal je *Joannes* h' te zhaſtè, de gratal je en taku práve Syn Mariæ Divize? katéri drugi ni bil, kakòr ta lubesan: kir de JEſus pouſdignil je *Joanneſa* h' temu Apóſtelſtvu, urshoh ni bil drugi, kakòr ta lubesan prutje Ozhétu: taku tudi urshoh drugi ni bil, de JEſus ſtúril je *Joanneſa* k'enemu pravimu Synovu njegove S. Matère, kakòr ta Lubésan: sa tu tedaj lubil je JEſus *Joanneſa* sa vol:e ſvojmu Ozhétu iskásane Lubésni, de JEſus ú mej uſemi drugimi Jógri ner bul je lubil *Joanneſa*, de JEſus ú mej uſemi drugimi Jógri poſtávil je k'enimu Varihu inu Skèrbnyku ſvoje Divizhne S. Matère: ja, de ſtúril je njega k'enimu právemu Synu *Mariæ* is temi uſhe saſhliſhanimi beſſédami: *Ecce Mater tua.* Pole letá je tvoja Mate. Zhes katéru uſi ſkoraj Vuzhényki právjo: *Propter nimiam Charitatem.* Sa vol tè ſylnu velike Lubésni, uſo to Lubésan *Joanneſu* je JEſus iſkásal; is katérim odgovóry ſe na tu ſgur ſturjénu upraſhájne: is katérim iskáshe ſe, sakaj ſturil je JEſus tu veliku, ſylnu inu nasnánu zhudu, inu sakaj je JEſus pouſdignil *Joanneſa* na tako visho? kir *Joannes* is to prutje ſvojmu ſtárimu Ozhétu iskásano Lubésanjo, bil je per JEſuſu to prejéto Lubésan saſhlúſhil, de on ſam ú mej uſemi bil je uréden na meſte JEſuſa po njegovi ſmèrti, en Syn njegove preſvete Matère na njegovim meſte biti, gratat inu poſtáti: is katérim sneſhil je JEſus per *Joanneſu*, kar je iskàl, kar je shelil, kar je hotel iméti po ſmèrti ſvoji.

V'mèj drugimi lepimi navádame, katére ima iſku káshe tu zhlovéſtvu je túdi letá, de kadàr pèrblishújejo ſe ty Stáriſhi h'konzu téga shjuléjna; taku oni ſkèrbé, komú bi nyh Otróke ú ſkèrb dáli? kogà bi oni k'enimu Skernyku tajſtih poſtávili. Katérim Stáriſham sadèrshe ſe enáku túdi ty brúmni Otrózi, kadàr imajo umréti kir ty tè Stáriſhi ú ſkèrb inu ú Lubésan drugim pèrporózhajo. Katéru je ena celu lepa, inu od ſamiga JEſusa potèrjena naváda; sakaj. Kir JEſus imél ſe je lózhit is tega ſvejtá hótel je poprej ſvojga lubiga *Joanneſa*, inu ſvojo prelúbo S. Matèr preſkèrbéti: sa tu dál je *Joanneſa* ú ſkèrb *Marji* Divízi, rè pak dál je k'enimu Varihu *Joanneſa*. Is katérim ni hótel JEſus drugiga, iſkàl inu ſhelil ni drugiga, tár ſlaſti od *Joanneſa*, kakòr de bi *Marie* imél ú ſvoji ſkèrbe, ú zhaſtè inu ú Lubésni. Katéru uſè snéſhil je JEſus: sakaj, kakòr ſhlíſhal je *Joannes* tu. *Ecce Mater tua.* Póle ta je tvoja Mate. Na tu ſdajzi: *Ex eadem hora accepit eam in ſua.* V'tajſti Urri uſèl je bil *Joannes* ú njegóvo ſkèrb *Mario*, inu ſizèr takú, de on ni nigdàr njè ſamè sapúſhil. *Num. 16.* *Joa. 19.*

ſtil; tèmúzh 15. celih léjt je on bil pèr *Marji*, 15. celih léjt je njè ſtrégel, 15. celih léjt je njò varúvàl; kir 15. celih léjt po ſmèrti JEſuſave shivela je *Maria*. V'uſeh tèh léjteh kamèr ſhla je *Maria*, ſhàl je is njò *Joannes*. Kamèr je ſhàl *Joannes*, pelàl je is ſabo *Mario*, inu ſtrégel is uſim ſhiſsam. Je Spovíduvàl, je obhajal *Mario*, inu bràl tajſti to S. Maſho: ja na sadnje previdil je njò is S. Ojlam. Letúkaj mè: kat inu samèrkat ſe ima, oe kadàr ſe je ſpoviduvàla *Maria*, ſpoviduvàla ſe ni kakòr my teh grèjhou; sakaj teh ni nigdar iméla nobeniga: pazh pa, njè ſpovid je oſtála le ú letem, de je ſposnavála te od G. Bogà prejete dary, gnade, inu tu, kar je od G. Bogà prejéla: sa katéru uſe dershála ſe je inu ſposnávala sa nauredna, inu ta je bila nje Spovid, katéro delala je pred *Joanneſam*; kakòr právjo ty Vzhenyki. Dalej, per tem mèrkat inu samèrkat je, de *Maria*, kir prejéla je S. Ojle; prejéla ni letu, k'enimu takimu konzu, h' kakòrſhnimu je gori poſtáulenu, inu h'kakò·ſhnimu ga my prejemamo, námerzh h'sbriſajnu teh grèjhou, k'enimu troſhtu ú bolesni, k'odpodéjnu tega hudyzha, inu taku napréj h'drugimu: kir *Maria* h'temu ni iméla nobene potrébe, sa vol kir nad ſabo ni iméla grèjha nobéniga, kir ona tèrpéla ni bolésni druge, kakòr ſamo to Lubésan Boſhjo; kir pèr *Marji* ta hudyzh ni imél nobéne obreſti. Sa tu právim: *Maria* ni prejéla S. ojla h'temu konzu, kakòr my; temúzh h'temu, kakòr právjo, *S. Antonius Bernardinus, Albertus, Lorinus &c. Ut præberet Fidelibus in omnibus exemplum humilitatis, & vitæ Chriſtianæ*: de bi bila dala en *exempel* te Ponithnoſti inu karſhanſkiga shjuléjna. Is katériga uſega vidimo ſedaj, kaj sa eno ſkèrb je *Joannes* noſsil zhes *Mario*. Pèr katérim zhe iſzhemo to Pokórſhino, tu Spoſhtuvájne, inu ta Synóuli ſtráh, katériga kasat imajo ty Otrózi tem Stariſham; snajdemo prau, inu vidimo popólnama nad tem, kar povéjdala je S. *Mehtildi* ſama *Maria* Diviza, rekozh: *Nunquam auſus ſvit.* Nigdar ni ſmél, nigdar ni práu pogléjdal ú mvoje oblyzhje. Taku 15. celih léjt zhaſtyl, lubil, ſhpoſhtúvàl inu zhislal je *Joannes Mario* to preſveto, od JEſuſa sadobléno Matèr; k'enimu *exemplu* tem Otrókam, de bi oni taku ſvoje Stariſhi zhaſtyli NB. *Hic ſi placet fiat morale de Inobedientia, contemptu, irreverentia Filiorum erga Parentes. Adhortatio prolium ad curam, amorem, reverentiam erga Genitores. In fine dic.*

De ſklenem. Poſtávim h'sadnimu enu upraſhájne. Kir *Joannes* pognadan je taku od JEſuſa, de on je bil. *Diſcipulus ille.* Ta Jógèr, katériga. *Chriſtus maximè dilexit &c.* Kir *Joannes* ſtrégel je taku ſvejſtu *Marji*: kaj poleg tega Synóuſtva Marjiniga sadúbil je dalej od JEſuſa *Joannes?* kaj? poſhlúſhaj h'tvojmu troſhtu, O ver-

S. Alber Ma. ſuper Miſſus. c. 74

Vide Juſtin. in Litan. Laur. P 1. Diſc. 131. n. 8

Revela. S. Mechtild. l. 1. cap. 7.

Num. 17. Epi. eg.

na

na Dusha? tu, kar S. *Damianus* právi: *Joannem JEsus Cæli clavicularium constituit, cùm suæ Genitricis Mariæ decrevit esse custodem.* Joanneſa je JEſus k'enimu Kluzharju tèh Nebeſs ſturil tedaj, kir ga je bil h'Varihu ſvoje Matère poſtávil, de bi on mèl uſem pomágat. Ah! je poſtáulen *Joannes* uſem h'nuzu k'enimu Nebeſkimu Kluzharju? Ah! tezimo tedaj h'njemu, proſsimo od njega to gnado, de nam pomága ú Nebeſsa, kir zhaſtyli bomo is nym G. Bogà na vékumaj. S. Petr. Damn. in Joan. cap. 3.

TA CXXII. PRIDIGA.

Na XXVIII. dan Meſza Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan Sveteh nadolsinih Otrozhizhou.

Synopſis.

Eſt Invidia Damnoſa
Invidis, ſed Glorioſa
Sæpè his quos attigit.

Sapopádik.

Navóſhlivoſt je ſhkodlíva
Navoſhljuzam, al' zhaſtitliva,
Veden tem sadétem je.

Thema.

Occidit omnes Pueros qui erant in Bethlehem.
Vſe Pubizhe pomóril je ú Bethlehemu. Matth. 2.

DE neſse nam naprèj, inu tlávi pred ozhy S. M. K. C. Cèrku to shaloſtno inu objókano *Rachel* ú danaſsnim S. *Evangeljumu*, tu naſtúpy sabſtójn; temúzh sa tu, de bi is tem to shaloſt, teſhávo inu bridkuſt teh ſolſnih Bethlehemitarſkih Shèn dala ſposnáti, katéro kasále ſo inu iméle pred 1722. léjtmi sa volo te ſyle, katéra ſe je nym delala inu godyla: k.r. Tukaj vidila je ena ſvojga Pubizhka reſsékat. Tamkaj ena druga ſvoje Déjte prebóſti. Tukaj vidila je ta trjetja ſvojga Otrózhizha sadávit. Tamkaj ta zhetèrta ſvojga léjta ſtariga fantizha od nug do glave reſsklát. Tamkaj vidila je ta péta is ſvojm fruhtam ob èn ſid, ob en vógel teſsti. Tukaj vidila je ena druga te Sholnèrje dèrgázhi te nadólſhne *creaturæ* moríti: sa volo katériga od shalosti inu bridkúſti nyh ſerzá jokále, glagúvale inu upíle ſo na glaſs; tukaj ena: *Quid sevaras à me, quem genui ex me?* kaj lozhith od mene, katériga ſim rodyla is mene? tamkaj upíla je ena druga h'Sholnerju: *Modò effu ferunt cum viſcera mea, & tu elidis ad terram?* Sedaj dalu je my oje truplu tu Detéjtze naprej, inu ti tóuzheſh is tajſtim ob ſemlo? Tukaj upíla je ta trijétja: *Ah! cautè portavit, quem video manu crudeli mactari.* Tega, katériga ſim jeſt varnu noſsila, ſedaj vidim od groſs vitne rokè moríti. Tamkaj upile ſo druge dèrgazhi, de, kakòr právi S. Evangelium: *Vox in Ra-* Num. 2. Exord. S. Augu. ſerm. 1. de Inno. Mat. 2.

ma audita eſt. Glaſs inu ſhtíma, krik, jók inu ſhraj ſhliſhat je bil ú tu meſtu *Rama* celu delezh od *Betblehema.*

Num. 2. Tu pak uſe, kadàr bi upráſhal, sakaj ſe je doṗèrnaſhálu? sakaj ſe je enu taku tyranſtvu, ſyla inu grosovítnoſt godíla? taku na tu odgovórou bi imel veliku: ali. Kir na tu ú kradkim da ta odgovor

S. Augu. loc. cit. inu pové ta urſch *Auguſtinus* ta S. Ozha, rekozh: *eximitur machæra:* ulézhe ſe mezh is noſhenz, gody ſe ena taka ſyla, moré ſe inu kólejo ty Otrozhizhi, prehadajo, ſecajo, dávjo, teptajo s'nogámi, tóuzhejo ſe ob ſemlo, vógle inu ſidóve ty duej léjti inu mejn ſtári

Mat. 2. pubizhi: *à bimatu & infra*: inu is drugiga urſoha ne, kakòr, kir. *Sola ſtridet Invidia*, kir ſama ta Navoſhlivoſt ſhriple: ſam ta nid, ſama ta navoſhlívoſt uſega tega je sazhétik, inu sa vol tega ú novizh rojéniga Otrozhizha, kir.

Piſhe *Matthæus* ta S. *Evangeliſta*, de. Potem kir ty trije Kraj-

Num. 3. li priſhli ſo bily ú Jeruſalem, inu upráshat sazhéli, kej bi bil ta ú novizh rojéni Judouſki Krajl snájti, de bi ihli njega pozhaſtit inu mólit! Tu upraſhájne kir priſhlu je bilu k'vſéſsam *Herodesba* tega Krajla: na tu. *Herodes rex turbatus eſt*, Herodesh ta Krajl vúſs

Jd. Ibid smétſan inu shaloſten je poſtal sa tu, kir, kakòr právi Cornelius:

Corn. à lap. in loc. cit. *Quia ſe regnum Judæorum, nato jam ejus vero & legitimo rege Meſſia, perditurum metuebat, quaſi Meſſias eum eſſet regno deturbaturus.* Sméihan inu shaloſten póſtal je *Herodesh* na to saſhliſhano póſhto od

Matth tega ú novizh rojéniga Judouſkiga Krajla, kir ſe je bál, de bi ta njemu naodu èl tega Krajléuſtva, de bi ta *Meſſias* njega naprégnàl is tajſtiga. Sa tu, de bi na bil pregnàn inu odſtáulen, de bi ta novi Krajl naprí ſhal h'krajluvájnu is fouſhjé, nida inu navoſhlivoſti poſlàl je unkaj ú *Bethlehem*, inu na te okuli leshézhe kraje ſvoje trinoge, brizhe inu Soudáte uſe dve léjtne, inu mejn ſtáre Pubizhe pomoríti, de bi ú mej nimi umórjen bil tudi ta ú novizh rojéni Krajl teh Judou. O hudobjá! O groſovitnoſt naiſrezhéna te navoſhlivoſti! prau, prau govóril je od te S. *Cyprianus*: *Invidia eſt radix ma-*

S. Cypr. in ſer. de Livore. *lorum omnium, fons cladium, ſeminarium peccatorum.* Ta Navoſhlivoſt je ena k renina uſeg ſléga, en ſtudenz tega pobója, enu ſaſjájne tega grèjha kir tu uſe vidimo nad tem navóſhlivim *Herodesham*, kir ta is nida ſtú il je telkajn sléga, telkajn pobója, telkajn grèjha, inu ſizer is ſvojo nèr vehihi ſhkodo: kir ta kakòr právi S.

S. Joan. Chry. in Matth Joan. Chryſoſtomus: *Invidia ſibi ſemper inimica*: *nam qui invidet, ſibi quidem ignominiam facit: illi autem, cui invidet, gloriam parit.* Ta Navoſhlivoſt uſelej je ſama ſebi ſhouràſh: sakaj ta, katéri drugim navóſhlju je, ſam ſebi dela ihpót inu ſhkódo; tem pak, katérim navóſhlju je, nuz inu zhaſt donéſse.

Katé-

Katériga rèjſnyzo de vidimo, opómnjen od teh ſgurnih beſsédy: *Occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem.* Herodesh pomóril je uſe Otrozhizhe ú Bethlehemu is navoſhlívoſti: uſel ſim ſi naprèj od tega dalej kaj govórit, inu iſkásat, de. *Eſt invidia damnoſa invidis, ſed glorioſa ſæpè his, quos attigit.* Navoſhlívoſt je ſhodlíva Navoſhljúzam, al' zhaſtliva veden tem sadétim je. Katéru de tedaj saſtópjo h'poſhluſhájnu bodo perpráuleni. *Num.4o Thema. Propoſe Synop.*

Berem: de. Kir ob enim zhaſsu ſnéſhlu ſe je nekólku Arzatou, ali Dohtarjou pred Krajlam *Fridericuſam*, kakòr pilhe *Pontanus*: uſtálu je bilu enu upraſhájne, kaj bi ner bul te zhlovéſke ozhy ſtúrilu biſtru inu dobru vidit? na katéru perneſli ſo naprèj eden enu, drugi drugu k'odgóvoru: h'sadnimu djàl je ta modri *Actius Sincerus: Ego Invidiam ajo.* Jeſt pak právim: de. Tu sdáuniſhi, tu ner mogózhniſhi, te ozhy biſtru inu dobru vidit, ſtúryti, je ta Navoſhlívoſt. Na tu uſi ſo ſe naſméjali, kir ſo tu sa en prepróſti odgóvor dèrſháli. Ali na tu djàl je dalej ta módri *Sincerus*: temu ſe ſméjate, kir ſe naſpomnite, de te navoſhlívoſti uſe tu ptúje vidi ſe vehſhi, lepſhi, bulſhi kakòr pak tu léſtnu inu domázhe: po beſsédah tega *Poëta*, kir právi: *Fertilior ſeges eſt alienis ſemper in agris: Vicinúmque pecus, grandius uber habet.* Obilnilhi shetou uſelej ptúja nyva pernéſse, inu ſoſsédnje shivinzhe uſelej vezh mléka donéſse. Katére beſséde kir ſo ty prizhni ſhlíſhali, inu nekolku bul ſpremiſlili, uſi ſo govorjéjne tega *Sinceruſa* poterdíli, inu sa rejſnyzhnu ſposuali: katériga rejſnyza vidit je ozhitnu nad tem, kar samèrka, inu. *Num.5. Induſtiv Langiv .u Folyan.verb. Invi. Ovidius l. 1. de artib.*

Piſhe *Moyſes* od teh dveh brátou *Caina* inu *Abela*, namerzh: de. Letá, kir offruvála ſta G. Bogú ſvoje offre en ſledni po ſvojm ſtánu: ta *Cain*, kakòr en kmetizh tu ſadje te ſemle; ta *Abel* pak, kakòr en Paſtir tu pèrvu od shivine: per katérim, kir samèrkal je bil ta *Cain*, de od offrou tega *Abela* ta dèm raunu je ſhàl prutje Nebéſsam; od njegóvih pak ſe je le na niſkim inu po ſemli ſem tar khe ulázhil: na tu sazhèl je bil ta *Cain Abela* is navoſhlívim ozheſsam glédat, inu zhes tu is ſobmy ſkripat; sa vol kir ſe je njemu sdélu, de vehſhi, lepſhi inu bulſhi ſo uniga, kakòr njegóvi offri: tu sazhélu je njega pezh inu griſti ú tem ſèrzu, kir, kakòr právi S. Iſidorus: *Invidia authorem ſuum mordet, menti officit, cor quaſi peſtis depaſcit.* Ta Navoſhlívoſt ſvojga sazhetnika grise, ſkóde te duſhi, inu kakòr ena kúga tu ſerzé pojè inu pópáſse. Ta Navoſhlívoſt grisla je inu klala, ſhgála inu pekla je tudi tega *Cajna* ú tem ſerzu, inu ſizer taku, de perprávila je bila njega uſdignit ſe zhes *Abela*,, inu tajſtiga ob sbjuléjnje djàt inu umoríti; katériga nizh bi na bil dopèr- *Num.6. Gen. 4. S. Iſido. lohloq. cap. 2.*

pèrnéſsel, kadàrbi na bil taku is navoſhlívim ozhéſsam na offre tega bráta glédal, kakòr právi S. Ozha Gregorius: *Niſi enim Cain invidiſſet, fratris acceptam hoſtiam, minimè perveniſſet ad ejus extinguendam vitam.* Ta Navoſhlívoſt, *livor ſacrificij fratricidij ſeminarium fuit*: sa vol tega offruvájna bila je uſega tega en sazhétik, enu ſaſjájne tega nadolſhniga Abelaviga umorjéjna: is katériga priſhla je zhes tega Navoſhljúza ena taka ſkóda, katéro mógel je terpèt uſe njegóvu shjuléjne, inu terpèl bo tajſto na vekumaj: is katériga ſedaj vidimo, de prau inu rèjſsnyzhnu govoril je ta ſgur ſpomneni *Iſidorus*; katéri h'tem ſgurnim beſsédá perſtávil je leté: *Invidia ſibi primũ nocet*: ta Navoſhlívoſt ſama ſebi h'pèrvimu, inu nèr vezh ſkódi: sa vol katériga djàl ſim odſgóraj: *Eſt invidia damnoſa invidis.* Navoſhlívoſt je ſkódliva Navoſhljúzam. inu h'temu perſtávil ſim tu: *ſed glorioſa ſæpè bis, quos attigit.* Al zhaſtliva veden tem sadétim je. Inu ſizèr is ſerza, kir právi ta ſgur ſpómneni Joannes Chryſoſtomus: *Qui invidet, ſibi quidem ignominiam facit, illi autem, cui invidet, gloriam parit.* Ta, katéri navoſhlju je drugim, ſam ſebi ſh pót dela; tem pak, katérim navóſhlju je, tozhaſt ródy inu donéſse Od tod, de tega vidimo rejſsnyzo, dalej.

S. Greg. in Gen. *Iſid. loc. ſup. cit.* *Synop.* *S. Joan Chry ſo. ſup. cit.*

Num. 7. V'buqvah te Krajlize *Eſther* berem, de. *Aman Agagites*, kir je vidil *Mardochæa* tega Juda biti ú eni veliki zhaſtè inu ſhtimájnu per tem *Aſſveruſu*; sazhèl je bil njega kolnù inu is navóſhlivim ozhéſsam glédat: is navoſhlívoſti sazhèl je bil trahtat, kaku bi samógel letéga is tè zhaſty urézhi; ja: ta navoſhlívoſt ſluryla je *Amana*, ene 50. komúlzou viſsóke gauge perprávit, inu tega *Mardochæa* na tajſte obéſsit, ſtúryti. Ali: kir. *Invidia ſibi primùm nocet.* Navoſhlívoſt ſebi h'pèrvimu, inu ner vezh ſkódi: ſkodla je tudi temu navoſhlivimu *Amanu*, kir kar je on ménil temu *Mardochæu* is navoſhlívoſti, inu tem drugim Judam ſtúryti; tu je bilu is nym ſturjénu, inu is uſo njegovo ſlahto: kir *Aſſverus* saprovédal je bil tega *Amana* na te *Mardochæuſu* pèrpráulene gauge obéſsel. Ta je bil ta lóhn, tu je bilu tu plazhylu, is katérim plazhana bila je ta navoſhlívoſt *Amana.*

Confir. *Eſth. 7.* *Parz. 1.*

Num. 8. Katéru zhe resgledamo, taku navidimo le ſamu; temúzh to rèjſsnyzo obtipamo s' okámi tega, kar právi S. Iſidorus: *Invidia ſibi.* Navoſhlívoſt ſama ſebi h'pervimu ſkódje. Inu tu, kar is tega djàl ſim odſgoraj, rekozh: *Invidia damnoſa invidis.* Navoſhlivoſt je ſkodliva Navoſhljuzam: kir tu taku ozhitnu ſpoſnámo nad *Amanam*, kir ta, is eniga pèrviga krajleviga Miniſtra, ali Dvórnika ú en tak ſhpót, ú eno tako ſkódo inu naſrézho je priſhal inu pádel, de ta je ſhe dan danaſhnji ú frithnim ſpominu: inu ſizèr ú letú pádel

del ni ta *Amanz*hès nekolku léjt, ali zhaſsa; temúzh ſhe na tajſti dan, na katéri menil je is navoſhlívoſti tega *Mardochæa* obéſsit, ſtúryti; bil je on na te perpráulene gauge obéſshen. Is tega ſedaj samèrkamo lohku to rejſsnyzo tega, kar od nida, kar od navoſhlívoſti govóry *S. Proſper*, rekozh: *Invidia juſtius nihil eſt, quæ protinus ipſum Authorem perimit excruciatque ſuum.* Nizh ſunaj Bogà, pravizhniſhiga ni, kakòr je ta navoſhlívoſt; kir ta ſdajzi njè Sazhetnika, ali tega Navoſhlíuza bres uſega odlaſhajna martra, inu ob shjuléjne perprávi. Tu, tu právim: kar govóry ta S. Ozha od te Navoſhlívoſti, vidimo rejſsnyzhnu nad tem *Amanam*, kir tega je ta Navoſhlivoſt taku hitru perprávila ob shjuléjne: katéru potèrde, inu itkáshe nam dalej ta navoſhlivi *Herodesh:* kakòr. *S. Proſp. l. 3. de vitiis & virtut.*

Berem: de. *Herodesh* ta is navoſhlívoſtjo napihnjeni Krail, kir ſpuſtil je bil tajſto zhes te nadolſhne Otrozhizhe, katére puſtil je bil ú Bethlehemu inu po drusih okuli tajſtiga leshézih krajeh pomoriti; ſdajzi na tu plánila je zhes njega ta iſkásana navoſhlívoſt: *poſt quinque dies ob Infanticidio.* Zhes pet dny po pomorjéjnu teh Otrozhizhou, vèrgla je njega ú en grosen marter inu terpléjne; kir. H'pèrvemu obzhútil je en tak mraſs, de je ménil smèrsnit. Dalej obzhútil je eno tako urozhino, de ú njemu uſe oſhèrzhje bilu je na pu ſheſhganu. Dalej obzhútil je eno tako lakoto inu ſhejo, de te migdàr ni mógel utolashit. Dálej obzhutil je en tak káshel inu nadúho; de ſe je bàl saláputt inu sadushiti. Shè dálej ſklúzhil ſe je bil, ſunaj rok, na celim ſhivótu, Otékel po celim truplu, gniti sázhel je bil ta trebuh, inu is téga oſtudni zhèrujé leſti: sa vola katériga ſmèrdel je takú gerdu, de sa dobro plazho nihzhe ni hótel inu mógel pèr njému obſtáti: v'katéri martri inu bolezhini zágal je, inu ſam ſebe is enim nosham prebódel. Takú konzhàl je ſvoje zhaſnu shjuléjnje, inu sázhèl tu vézhnu ú pakléuſkim ognju, kamèr vèrshena bila je od hudyzhou njegóva naſrézhna Dúſha. Ta, ta, Ah! ta je ta konèz, ta je ta dobizhik tè Navoſhlivoſti, katériga prejèl je ta navoſhlívi *Herodesh*: ſpot inu ſramóta, martèr inu boléſni, ſmèrt inu ſerdámajnje, prejèl je sa plázhilu od Buga. Sa vel katériga ſihèr saú pijem is ſgur Spómnenim S. Ozhétam: *Invidiâ quod monſtruoſiùs monſtrum? aut quod damnoſiùs damnum?* kaj sa en ſpazhériſhi ſpak? kaj sa ena groſnéſhi poshaſt? kaj sa ena ſhkodlíviſhi ſhkóda more ſe snajt inu biti, kakòr je ta hudyzhavi grèjh te navoſhlívoſti? katéri douja taku is temi Navoſhliuzi, kakòr vidili ſmo nad tema dvema, inu nad vezh taushent drugimi, katére ajtat nozhem, kir nautegnem: sa tu puſtim uſe letè, grèm od leteh dalej naprèj, inu obèrnem ſe. *Num. 9i* *Joſeph. l. 17. c. 8 Antiq* *S. Proſp. loc. ſup. citato.*

Ober-

Num. 10 Obèrnem ſe, právem: h'Vam, katéri na vaſhiga Bliſhniga, kakòr en *Cajn* na *Abela*, is kólnim inu navoſhlívim ozhéſsam, sa vol njegóve brúmnoſti glédate. Obèrnem ſe h'Vam, katéri kakòr en *Aman Mardochæa:* vaſhiga raún zhlovéka ob njegóvo zhaſt, Vrédnoſt, ſhtimájnje inu dobru Imè is Navoſhlivoſti pèrprávit, yſzhete. *Morale.* Obèrnem ſe h'Vam, katéri kakòr *Herodesh* JEſuſa, vaſhiga bráta, Soſséda &c ob'shjuléjnje, ali uſaj, ob tu njegóvu djáti trahtate. Obèrnem ſe h'Vam uſèm drugim Navoſhliuzam, tàr vaſs upráſham *S. Hier. ad Demetria.* is S. Hieronymam: *Quid invido delectationis præſtat Invidia?* Ta Navoſhlivoſt kaj vam ſlaſty donéſse? kaj pèr letè imate obrèſti? drugiga nizh, kakòr enu praſnu dopadéjne: inu sa letú, O prepróſti; hozhte ſe vy vèrzh inu pogreſnit ú eno tako naſrézo, ú eno tako ſhkódo, ú eno tako navárnoſt vézhniga pogubléjnja? Ah! ſpómnite, inu reſglejte ſe nad témi, od katérih ſte ſhliſhali, inu od vaſhe Navoſhlivoſti odſtópyte. Reſgléjte ſe dálej vy, katéri imate takú kólne ozhy, de, kar pèr drugih vidite, uſè ſe vam ſdy lepſhi, búlſhi, mehſhi, ja celu tu, kar manſhi, gèrſhi gréjſhniſhi je: sa volo katériga is Navoſhlivoſti shalite ſe zhès tu dobru, inu veſselite ſe zhès tu hudu. Reſgléjte ſe vy, katéri vaſhim Bliſhnim, sa vol lepóte, mózhy, modrúſti, Shlahtnúſti, premoſhéjnia inu drugiga letáziga, navoſhlivi ſte, de is Navoſhlivoſti tè tadlate, grajate, sanizhújete, reſnáſhate; de le letè ú en ſhpót, ú eno ſhkódo, ú eno naſrézho is vaſhim dopadéjnam pèrprávite. Vy; inu uſi drugi Navoſhliuzi reſgléjte ſe nad *Amanam* inu *Herodesbam*, inu od vaſhe Navoſhlivoſti nehájte, aku grosovitnoſti tè Navoſhlivoſti, inu te Straffenge Boſhje nózhte obzhútit, sakaj práve S. Duh: *Qui in ruina lætatur alterius, non erit impunitus.* *Prov. 17.* Katéri ſe ú ſhkóde ſvojga Bliſhniga reſveſely, oſtàl na bo naſtráffan. Spómnite ſe vy Navoſhliuzi na tu, kar ſim govóril odſgóraj, rékòzh: *Eſt Invidia damnoſa Invidis, ſed glorioſa ſæpè bis, quos attigit.* *Synop.* Navoſhlivoſt je ſhkodlíva Navoſhliuzam, al'zhaſtlíva veden tèm sadétem je. Tu pèrvu, námerzh: to ſhkodlívoſt, vidili ſte uſhe, O Navoſhliuzi! nad *Amanam* inu *Herodesham*. Tu drugu pak, tu je: to zhaſt, is katéro tè sadéte pognada inu darúje ta Navoſhlívoſt h' vaſhimu ſhpótu ſaſtopyte.

Num. 11. *Pavla* ta S. Rimſka Goſpà, kir gratala inu poſtála bila je ú tèh tugenteh ſhlovézha, inu ú brúmnoſti velika; is tèm bòſti sazhéla je bila ú tè ozhy nyh mnokatére: inu slaſti eniga Navoſhljuza, katéri *Pars. II* po ſhégi téga hudyzha tè brúmnoſte nad njò ni mógel tèrperi: Ta tèdáj, de bi bil to S. Vdóvo od te brúmnoſte odvèrnil, ſtópil je h'letè, tàr sazhèl je bil is pèrlisávimi beſsedámi, kakòr de bi bil is niò enu mimiléjnje nóſsil h'tajſti govórit: Goſpà, dobra to ſizèr vaſha andoht-

dohtliva inu brúmna déla, katéra dopèrnaſhate; ali: ty Ludjè pravjo od vaſs, de ob pámet grèſté. Katéru kir ſhliſhala je *Paula* ta S. Vdóva, djála je kakòr od nje piſhe S. Hieronymus. *Spectaculum facti ſumus Deo, & Angelis & hominibus.* Mèrkaj: gratali inu poſtáli ſmo my en Sgled Bogú, Angelam inu zhlovékam. S. Hiero. in Epit. S. Paulæ.

Tu, kar govórila je *Paula* tému navoſhlivimu Pèrliſáuzu, rézh inu govórit samórejo she ſpodóbnilhi ty danáſhni S. Martyrniki, ty nadólſhni Pubizhi *Herodeshu* tému navoſhlivimu Krajlu: katéri, aku ſi lih zhès niè reſlival je to Navoſhlivoſt, véner is to je nym vèzh núzal, kakòr ſhkódel; kir, kakòr právi *S. Auguſtinus*: *Profanus hoſtis numquam Beatis Parvulis tantùm prodeſſe potuiſſet obſequiò, quantùm profuit* odiô. Ta hudóbni Shouráſhnik, ta navoſhljvi *Herodesh* nigdar bi na bil tèm ſhrézhnim inu iſvelyzhanim Pubizham samógel telkájn biti h'núzu is ſhtréſhbo, kakòr núzal je is ſhouráſhtvam: Navoſhljvoſt téga Krajla, aku ſi lih ſhkódila je njému, kakòr ſmo ſhlishali; véner núzala je ta tèm, zhès katére je on tajſto reſlival: kir ta je tajſte ſturila. *Spectaculum Deo, & Angelis, & hominibus:* en ſgled Bogú, Angelam ú Nebéſsih, inu tèm Ludèm na ſemli. En ſgled, právim: ſturyla je ta Navoſhljvoſt tè nadólshne Otrózhizhe, tu je rejſsnizhnu: inu ſizèr h'pèrvimu kar G. Bogà sadéne. Num. 12. S. Augu. ſer. 2 de Innocent.

Tému ſobily lety en uſhézhni inu perjétni ſgled, kir nad nimi, kakòr nad to pèrvino, nad to novíno tè S. JEſuſave Vjére reſgledúval inu veſsélil ſe je ſam G. Bug, kir, kakòr ú enim drugim kraju právi ta ſgúr imenuvâni S. Ozha: *Innocentes pueros, quos Herodis ſævitia trucidavit, ad ſuum regnum ſingulari beneficio adſcripſit.* Bug V. M. je tè nadóllhne Pubzhe, katére je ta Herodeshava groſovítnoſt pomoryla, ú ſvoje krajléuſtvu is poſsébne dobrútnoſte pèrpiſsal, inu poſtávil; aku ſi lih na prezèr po nyh martri, ſmèrte inu tèrpléjnu, kir tu krajléuſtvu Boſsuje bilú je tèm Ludem sapèrtu taku, de ú tajſtu ni nihzhe mógel, notèr de Chriſtus is kluzham tega krisha ni odpèrl tajſtu: sa volo katériga mógli ſo is drugimi Svetnyki ſtariga Teſtamenta, *in ſinu Abrahæ*, ú krilu tega Abrahama: *In limbo*, pred páklā, ú temnyzah oſtàt, de G. Bogà ni ſo vidili, dokler ni JEſus shàl ú Nebéſsa. Tu pak kir shàl je ú tajſte, *Captivam duxit captivitatem*, pélal je is ſabo ú tajſte tè nadolſhne Martyrnike inu náumne Otrozhizhe is uſémi drugimi Svetnyki ſtáriga *Teſtamenta*. Idē. lib. 1. de Symbol. Ephes. 4. Num. 14.

Tukaj, de druge Svetnyke sa danaſs samolzhím, tukaj, Ah! kaj sa en lubi inu veſséli ſgled ſo iméli ty Angeli nad témi nadolshnimi Pubizhi, kir tè ſo ú Nadolſhnoſti ſébi enake vidyli? kir, kakòr právimo: kadàr enu nadolſhnu Déjte umèrjé; je pa le en *Angel*

ú Nebéſsih: katéru ſe naſaſtópi po *Naturæ*, kir druga inu ſlahtnishi je *Natura* teh *Angelou*, kakòr pak ta zhlovéſhka: kir uni ſo is Duhà, ty pak is Meſsà: ty *Angeli* eni ſgólni Duhóvi, ty Ludje pak ene is meſsam obdáne Duſhe; katére, kadàr ſe ú nadoliſhnoſti ohránjo, tem Angelam ſoenaki. Katéru kir ſo ty danaſhni S. Otrozhizhi imèli, ſa tu poſtáli ſo bily en ſgled, enu sause jè tem Angelam, *Spectaculum Angelis*, sa vol nyh nadoliſhnoſti, kir ty, kakòr ty *Angeli* nigdar niſo grèjſhili, nigdar is eno pregrèjho G. Bogà reshalili.

Num. 15. H'sadnimu: *Spectaculum facti ſumus hominibus.* En ſgled gratali ſmo tem Ludèm, samórejo rezh ty nadóliſhni Otrozhizhi: tem Ludèm, právim: inu rejſsnyzhnu: kir nad nymi reſglédat ſe en ſledni ima ta perloſhnoſt, kir nad nymi, aku ſi lih ſo mutáſti inu ſlábi, aku ſi lih majhini inu navúmni; veuer nad nymi en ſledni ima ſgovórne inu mózhnè, velike inu pametne Vzhenyke; katéri is nyh mutaſtim terpléjnam ſlednimu kashejo to zheſto prutje Nebeſsam. *O Spectaculum!* O ſgleg sa rejſsnyza veliki! de ty Otrozi tem ſtárim, ty ſlabi, tem mózhnim: ty navúmni tem Vuzhenim: ty mútaſti, tem ſgovórnim ſtavjo ſe naprèj k'enimu *Exemplu*; kakòr ſprizhúje S. M. Cèrku, kir ta zhaſty, obhája inu praſnúje danaſsnyh S. Gud inu Praſnik: katéri Praſnik je eden is teh ner ſtáriſhih ú S. M. Cèrkvi, kakòr ſe ſposna is tega, kar od njega govóry ta inu nekedajſhni *Origenes*, rekozh: *Juſtè, benè & ſanctè.* Práudobru inu ſverù poſtávili ſo gori ty S. Ozhaki Gud inu Praſnik teh nadoliſhnih Otrozhizhou, kir ty, kar umèrli ſo sa JEſuſa, uredui ſo kakòr ty Martyrniki, eniga raziga ſpomína: ú katérim ſpominu bil bi tudi *Joannes*, kadàr bi na bil ſkusi ſkè b *Mariæ* Divize, inu fliſs S. *Eliſabeth* prehrájnen.

Origen. hom. 3. de Inoc.

Num. 16. Berem: kakòr piſhe ena S. Diviza: de. Kir perkásal ſe je bil *Joſephu* ta *Angel*, inu sapovédal tajſtimu uſet JEſuſa inu njegovo Mater, *& Matrem ejus*, tar is temi béshat pred tem grosnim Herodeshavim ſerdam ú to Ægyptouſko Deſhélo: tu dopólnil je *Joſeph*, uſdignil ſe je ſdajzi is JEſuſam inu Mario na rájſho. Na te, kir Maria rada bila bi ſhla, nekolku od pota na ſtran ú to Meſtu *Ebron* obiſkat *Eliſabeth* niè S. Tettò, inu to opómnit, de bi is *Joánneſam* pred Herodeshavim ſerdam beshála. Kir pak béshat ſe je mudilu, poſlala je Maria eniga is njè Angelou h'tajſti is poſhto inu povéjlam, de bi on njè povédal, kaj ſe ima po celi Deshéli godíti. Tu, kir bil je ta Angel Eliſabethi osnánil, ſdajzi uséla je tega majhiniga *Joanneſa*, is tem tekla je ú eno puſhzhávo, tukaj ú eni pezhini sazhéla je ſtanuváti, inu try cele léjta prebivala je ú tajſti; po katérih lo-

Mat. 2.

zhila

zhiſa ſe je s'tega ſvejta, inu taku prehrajneniga ſapuſtíla je *Jaanneſa* ú te puſhzhávi, kir do trideſsétiga léjta je prebival. Taku odſhàl je bil sa tedaj *Joannes* te ſmèrti, de ni bil is temi nadolſhnimi Otrozhizhi umorjèn: is katérimi kadàr bil bi umorjèn, bil bi tudi on is temi *Spectaculum*, en ſgled Bogù Angelam inu ludèm na ſemli: katéru obèrnil je taku G. Bug, kir je *Joanneſa* h'drugimu hránil; kakòr snanu je inu véjdezhe menim uſhè enimu slednimu. Tu ſapuſtim ſa danaſs tedaj, inu ſe povèrnem h'mvojmu naprejúſetju, inu zhes letú.

Zhes letú, právim: kar ſmo odſgóraj od te navoſhlívoſti ſhli- *Num.* ſhali: uprášham vaſs, O. A. Dúſhe! kaj právite? kaj ſe vam do- 17. ſdéva? ni le rèjſs de. *Eſt invidia damnoſa invidis, ſed glorioſa bis* Synop. *ſæpè quos attigit.* Navoſhlívoſt je ſkódliva Navoſhljuzam, al' zhaſtliva, veden tem sadétim je. Ni le rèjſs, de ty Navoſhljuzi sa volo nyh navoſhlívoſti imajo sa lóhn ta ſhpót, ſkódo, naſrézho, inu doſti krat ſmèrt is vezhnim pogubléjnam: kakòr tu ſaſlopili ſte inu vidili nad tem ſhpótlivim obethenim *Amanam*, inu nad tem ferdamanim *Herodetbam*, tar nad vezh drugimi, katére rajtat nauregnem? Per tem pak dalej, kaj pravite? ni le rèjſs, de ta Navoſhlivoſt núzna je veden tem, katére sadene? kir tú nad temi nadolſhnimi Otrozhizhi taku ozhitnu je ſpoſnáti, kir te je ta Navoſhlívoſt poſlála ú Nebeſsa; katérih móre biti veliku, bi na bilu tajſtih deléſhni poſlá'i, kadàr bi ta Navoſhlvoſt h'tajſtim na bila pomágala. Sa tu, O. A. Duſhe! obzhútite ſe khi sadéti od tè Navoſhlivoſti na eno, ali: na drugo visho? Ah! puſtite te Navoſhljuze dovjáti, kir is tem nizh vam naſkódio; pazh pa h'ſaſhluſhejnu te zh-ſty Nebeſhke pomágajo: noſsite letu volnu inu potèrpeshlivu, kir ta lóhn, ta crona vaſs zhaka ú Nebeſsih, kakòr ta ſtrájſtenga te Navoſhljuze ú paklenſi im brésnu, kakòr ſprizha nam ta navoſhlivi inu naſhrézhni Cæſsar *Theophilus*, is katérim hózhem sa danaſs ſkleniti.

Od tega bère ſe, de. Leta, kir priſhal je bil na konèz njegoviga *Num.* poredniga ſhjuléjna, inu ſpomnil ſe je na eniga Goſpóda, *Theophilus* 18. is iménam, katériga is navoſhlivoſti ú eno jézho urézhi bil je puſtil; ſapovédal je bil temu nadolſhnimu ú jezhi to glavò odſékat; inu pred ſe perneſti. To saglédal je s'veſsélam, uſel je tajſto ú roko, inu diàl je te beſséde: *Ego poſt hac non ero Theophilus, nec tu Theophobus.* kir jeſt vezh na bom *Theophilus*, taku ti tudi *Theophobus* nimaſhbiti. Katéru kir je ſgovóril, puſtil inu dal je tem hudízham njegovo naſhrezhno duſho, katéra ſhla je po lóhn te navoſhlív ſti ú paklenſki brésen. Tu, tu ohranite ú ſerzu, O vy hudobni Navoſh- *Epilog.*

djuzi! inu vaſh navarni ſtàn ſpremislite: ú tem aku nozhte konèz uſeti, sapuſtite ta ſléh te navoſhlivoſti; de khi ú ſhpót, ſkódo, naſrézho inu ú ſgúbo tega Iſvelizhajna napridete, odſtopíte od te, de vaſs ena bulſhi ſhrézha sadéne, pobulſhaite ſe,

A M E N.

TA CXXIII. PRIDIGA.

Na XXXI. dan Mieſz: Grudna, ali: Decembra.

Tu je:

Na dan S. Silveſtra Papesha.

Synopſis.

Ut elapſa, & tutura,
Omnibus ſint profutura:
Mandentur memoriæ.

Sapopádik.

Tu sgojénu, tu prihódnu,
Slednimu de h'nuzu bodnu
Je: ú ſpómyn djàt ima ſe.

Thema.

Et vos eſtote parati. *Luc.* 12.

Inu vy tudi bodite pèrpravleni. Ibid.

Num 2. V'Mej drugim, kar ty nekedajshni Ajdje, shpígali ſo ú nyh málih; kakòr de málali ſo tega Jupiterja ſedézhiga na enim Adlerju, ali: Poſtójni is gorezhim plemenam ú rokah. Kakòr, de málali ſo tega Mercuria is peretizami na rokah inu na nógah. Kakòr, de málali ſo to Bogyno Ceres is enim shitnim klaſsam: to Floro is zvèjtjam inu róshami: to Belono is oróshjam, inu taku naprèj dalej, druge deidázhi. Is tem ſo oni teh leſtnyne kasáli: ú mej katérimi, malali ſo tudi eniga is dujim oblízhjam, is dujim obrásam od ſpredaj inu od sadaj na gláve, katériga ſo oni *Janus* klizali inu imenuváli.

Tega, de ſo taku málali, ſturili ſo ſi dveh urshohou, namerzh: *Num.* 2. sa vol njegove modruſti inu ſkerbnuſti, kir ſo djáli od tega Malyka, de. *Janus prudentiſſimus videns procul ventura, & reſpiciens præterita.* *Carolus Stengel.* Janus je ta nèr pametniſhi, kir on vidi dalezh naprèj tu prihódnu, inu ſpregleduje tu sgojénu. Dalej pak inu h'drugimu málali ſo tega *2. Jan.* Januſa is dujim obráſam, od ſpredaj inu od sadaj na glave sa tu, kir ſo djàli, de on ima klúzhe h'dujim nebeſhkim urátam, is katérih enim ú jutru odpyra ene te ſarje, ſonzu inu dnevo: ú vezhher pak odpyra te druge temu ſonzhnimu sahódu. Sa vol katériga bil je leta per ſlepih Ajdih ú eni veliki zhaſtè inu ſhtimájnu.

Tu, kakòr eno Ajdouſko praſno rèzh sapuſtim, inu obernem *Num.* 3. ſe h'danáſhnimu S. Papeshu *Silveſter* is iménam: kir zhe tega prau ſpregledam, njega temu Januſu enakiga vidim; kir ta rèjſsnizhni-

shi

ſhi te kluzhe od Nebeſs imèl je ú njegovim shjuléjnu, kakòr en Ajdouſki *Janus*; kir ta prejèl je bil od Buga, kakòr en JEſuſavi Nameſtnik, is katérimi odpyral inu sapyral je tu Nebú: odpyral je tu tem Vjèrnim, tem dobrim, vrédnim inu právyzhnim; tem navjernim, porédnim, naurédnim pak inu grèjſhnim je sapyral tajſtu. Dalej pak *Silveſter* bil je, kakòr en *Janus*, inu ſizer rèjſsnyzhniſhi: *Prudentiſſimus, videns procul ventura, & præterita reſpiciens.* Pametin ú gledajnu na tu ſtaru inu nóvu, na prihodnu inu sgojénu, kakòr ſprizhujejo njegova zhaſtyta dela, katéra je kakòr en Papesh doperneſsel; kir je on te ſtáre greſhne navade dóli, inu nóve, S. inu h'nuzu S. M. Cèrkve gori perneſsel: katéra S. M. Cèrku k'enimu ſpoſnájnu sapovedúje ta danaſhni dan h'zhaſtè temu modrimu, naprèj inu nasaj videozhimo S. Papeshu, kakòr eno S. Nedélo, prasnuváti, katére zhaſty, sunaj S. Petra, nima is Pap shou nobéden. Sapovedúje pak S. M. Cèrku prrasnúvat dan S. Silveſtra poleg tega ſgurniga ursholia tudi sa tu, de bi tu zhloveſtvu is S. Silveſtram na tu ſtáru inu na tu nóvu, na tu minytu inu prihodnu léjtu, nasaj inu naprèj pogleduválu: de bi tu ubúgalu inu usélu gori ta náuk tega Philoſopha *Pythagoras* s'iménam.

Letà ú mej drugimi náuki dal je tudi tega temu zhloveſtvu, re- *Num.*
kozh: *Duorum temporum quàm maximè habe curam, matutini & veſpertini.* Zhes dujn zhas ner vezh imaſh ſkerbéti, namerzh. zhes jutrajſhni, inu vezherſhni, tu je: kakòr práve *S. Hieronymus*: Na tu, zhes tu, ner vezh imàſh ſkerbéti, *quæ geſſiſti, & quæ geſturus es*: kar ſi ſturil, inu kar imàſh ſturyti. Glédat imaſh Ozhlóvik! na tu, sgojenu, na tu, kar je menylu inu pretéklu; tàr na tu, kar ima priti, kar ſe ima sgodyti: sa tu, de tu sgojénu, zhe je ſkashénu, poprávish; inu tu prihodnu dobru delaſh, sazhneſh inu dopólniſh, de: kadàr bode uſe tu menylu, kadàr Goſpúd teh zhaſsou priſhàl bo, tebe dobru gledezozhiga, zhujézhiga, inu k'odgovaru perpraulenega nájde. Od tod tedaj, kir.

Kir naſha ſkerbna S. M. Cèrku ſtávi nam naprèj danaſhni dan *Num.5.*
Silveſtra tega S. Papesha, kakòr eniga drugiga is dujim obrásam previdenega Januſa h'temu, de bi my na tako visho od ſpred inu od sadaj te ozhy kásat iméli: tar kir naſs h'temu opomyna, rekozh: *Et vos eſtote parati.* Inu tudi vy taku bodite perpráuleni. Sa tu, de *Thema.*
ſvèjt njè inu nauk dopolnimo, hozhem per tem danas dalej kaj oſtáti, inu ishásat, de. *Ut elapſa & futura, omnibus ſint profutura, man-* *Propoſ.*
dentur memoriæ. Tu sgojenu, tu prihodnu, ſlednimu de h'nuzu bodnu je, ú ſpomyn djàt ima ſe. Katéru de ſe tedaj sgody inu saſtópi, *Synop.*
proſsem ú mouzhájnu letu saſhlishatbodo perpraulenі.

Ena

Num. 6. Ena velyka smáma snájde ſe ú mej tem, inu pèr tem zhlóveſtvu kir ú mej tem nyh velyku ſe snájde, katéri ménjo, de vuſs ta zhaſs ſo shivéli, katériga ſo od nyh rójſtva ushiváli; ú katérim ſo ráſli, ſópli, zhútyli, pili, jéjdli, hodíli, ſedéli, leſháli, ſpáli, inu takú naprèj: tu, zhe oni le ſamú ménjo, zhe tu sa nyh shjuléjne ſhtimájo inu dershè; ty po tem takim ni ſo nizh bulſhi kakòr en Kójn, Vòl, ali enu drugu Shivynzhe; kir tu raſse, zhúti, pijè, jéj, léshy, hóde túdi, kakòr ta zhlóvik; ty ſo urédni sa vol tega eniga dobriga ſvarjéjnja, kir sa zhlóveſhku shjuléjne rájtat inu dèrshat ima ſe le letú, katéru je bilú po zhlóveſhki paméti, inu po Sapóvedah Boſhjih rounánu. Katéro smámo de odusámem temu zhlóveſtvu, právem h'temu is Ariſtotilam: Merkaj. *Vivere, benè agere eſt.* Shivéti, je dobru ſlúryti. Tu je: shivéti prau inu po zhlóveſhku, je shivéti po pámeti, po Sapóvedah Boſhjih, dopernálhat tu dobru, inu béshat pred hudim, pred grèjham: katéru zhe pománka, enu taku shjuléjne sa shjuléjne ſe nima rájtat inu dersháti; kir kakòr práve S *Eucherius*: *Illum diem applica ad vitam tuam, cujus uſus pervenit ad animã tuam.* Tajſti dan perrájtaj tvojm shjuléjnu, katériga ſi ti, O zhlóvik! tvoji Duſhi h'nuzu nalúshil. Tajſta léjta ſhtej ti h'tvojmu shjuléjnu, ú katérih shivel ſi brúmnu inu Bogobojézhe: ú katérih ſhlúshil ſi G. Bogú ú dershájnu njégovih S. Sapóved: od tega drugiga móuzhi, kir uſe le ú je sgublénu, kir uſe letú praſnu, sadjánu inu bres nuznu je; kakòr vidimo nad tem, kar..

Ariſt. t. 1 c. Ethic. c. 8.

S Euch. hom 9. ad Monachos.

Num. 9. Piſhe *Samuel* ú ſvojh pèrveh buquah, de. Kir is povéjla Boſhjiga poſtávil je bil on temu Iſraëlſkimu folku Saúla k'enimu Krajlu naprèj, tàr ta, *Stetitque in medio populi, & altior fuit univerſo populo ab humero & ſurſum.* Stàl je ú ſredi tega folka, inu ta vehſhi inu vihſhihi je bil od pleézh do verha ú mej uſémi. Ta je pazh bil ena sala perſhoua: sa vol katériga upráſhat bi eden mógel, kuliku je nekhi ta Junàk léjt mógel iméti? na katéru upraſhájne povèj S. Piſmu ſtároſt tèga Junáka, rekózh: *Filius unius anni fuit Saul, cum regnare cœpiſſet.* Saul bil je enu léjta ſtáru déjte tèdáj, kadàr bil je sazhèl Krajluvátik. *Duobus autem annis regnavit ſuper Iſraël*: inu dve léjte guſpodúval je zhes Iſraël. Katériga Krajla shjuléjne bilú je try léita: katéru..

2. Reg. 10.

Num. 8. Zhudnu inu nasnánu je, tàr teſku saſtópit; inu slaſti kir od Saúla práve S. Paulus: de krajleval je, *annis quadraginta*, ſhtiridesſet léjt. Ja, kir Saul bil je tèdáj: kir je bil h'Krajlu poſtáulen, takú velik, mógel je vèzh kakòr 20. léjt ſtár biti: katéru uſe ukúpaj uſétu, vèzh kakòr 60. léjt se narájta. Kakú tèdáj S. Piſmu Saúla, sa eniga try léjta ſtáriga Otróka dershy inu resglaſsúje? kir ta véner je imèl zhes 60. léjt te ſtároſti.

Gre-

Gregorius ta S. Ozha, kir ſpreudárjal je letú, snéſhil je ta ur- *Num. 9.*
shoh, sakaj S. Piſmu govóry od Saúla? sakáj njéga eniga tryléjtniga
Otroka imenúje? katériga povèj, rekózh: *De rege ergo, qui priùs bo-* *S. Greg.*
nus, & poſtea malus extitit, dicitur, quia unius anni fuit, cum cœpit reg- *in lo. cit.*
nare, & duobus annis regnavit. Licet enim multis annis regnaverit, illis *& 1. Reg.*
ſolis annis regnare dicitur, in quibus innocens & humilis eſſe perhibetur.
Od tega Krajla Saúla, katéri od sazhetka bil je dober, ali: po tem
poſtàl je bil poréden, právi ſe: de. Saul bil je léjta ſtàr, kir sazhèl
je bil krajluváti, inu krajlúval ni vèzh, kakòr le ſamè dvèj léjte:
kir, aku ſi lih krajlúval je velyku léjt, inu doſti zhaſsa; véner ſhréje-
jo ſe njému le ſamu te, ú katérih bil je ponishin, nadólsher, brúmen
inu právyzhin: te druga léjta samóuzhy S. Piſmu, kir sa vol hudóbije
Spómyna inu ſhtivéjna ni ſe bilé urédne. Zhes katéru ta ſpomneni
S. Ozha dà nam en lep naúk, rekózh: *Illo ergò ſolo tempore nos vixiſ-*
ſe gaudeamus, quo innocenter & humiliter viximus. Nam illa tempora, *Id. Ibid.*
quæ in ſæculi vanitate conſumpſimus, quaſi perdita minimè memoran-
tur. Veſsélyti ſe imamo my le ſamú zhes tajſti zhaſs, ú katérim
ſmo brumnu, nadólſhnu inu poniſhnu shivéli: sakaj uſi drugi zha-
ſsi, katére ſmo my ú nyzeſsroſti tega ſvejtà doperneſli, uſi ty ſo ka-
kòr sgubléni inu posableni: Ty ſe pred Bugam naſhtéjejo, teh pred
Bugam ni ſpómyna: is ketériga ponóvym tu sgurnje, kir ſim djàl:
de tu drugu shjuléjne, ali: léjta tega lebna, ú katérih ni ſe shivélu
po zhlovéſku po karſhanſku ſhtéti nimajo ſe: ú tu shjuléjne, kir te
ſo prasne inu sgubléne, kakòr vidili ſmo nad tem Saúlam. Katéro
sgubo inu ſhkódo de odvernem: tàr de te prihodna léjta ouzniſhi *Synopſ.*
bodo, rezhem h'drugimu: *Ut elapſa & futura, omnibus ſint profu*
tura, mandentur Memoriæ. Tu sgojénu, tu prihodnu ſlednimu de
h'nuzu bodnu je, ú Spómyn djàt ima ſe. Katériga rèjſsnyza, de
khi kaj bul vidimo, od tega dálej nekolku ſtopymo.

Num. 10.

JEſus Syn tega modriga Siracha ú mej drugim kar h'nuzu te-
ga zhlovéſtva djàl je inu govóril: isrékal je tudi te beſséde: *Memen-*
to quæ ante te fuerunt, & quæ ſuper ventùra ſunt tibi. Spomni ſe, O *Confir.*
zhlovik! dershi ú ſpomynu tu, kar je pred tabo bilu: inu ſpomni
ſe na tu, kar zhes she priti ima. Katére beſséde kradke ſo ſizer, ali:
kraſtne sa rèjſsnyzo, kir. Is temi h'pèrvemu, kakòr *Hugo Cardi-*
nalis práve, hozhe Sirach rezhe: *Memento.* Spómni ſe, Ozhlovik! *Eccl. 41.*
ú tem prizhnim zhaſsu. Dérshe, *coram te in præſenti.* Sedaj dershe *Hugo. Cor. in lo. cit.*
pred ſabo, dérshe ú ſpomynu tu, kar je pretéklu inu minylu. H'ka-
térimu dalej, *Et quæ ventura ſunt tibi.* Ina na tu, kar zhes te ima pri-
ti, nikar na posábi. Tu.

Num. 11.

Tu govórjéjne, te, te beſséde odpréti iméle bi ſlednimu te o-

zhy

zhy tega ſerzà inu paméti, de bi ſpremislil tu, kar je pretéklu, inu tu, kar ima priti zhes njega: kakòr ſpremiſhluvàl je David ta S. Prerok, kakòr nam ſam osnáni is tem kar práve: *Cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui.* Jeſt ſim miſlil na te ſtáre dny, katéri prethli, prerékli ſo inu minyli: miſlil ſim na ta zhaſs, katéri jé sginil: inu te vezhne léjta imèl ſim ú ſpomynu. Spremiſhlúval je David tu shjuléjne te Otrózhjoſti, te Mladúſti, tega Moſhtva, kaku je bilu letu naloshénu? kaj je ú tem ſtúril dobriga, inu hudiga dopérreſsil? inu ú tem je snéſhil, de. *Iniquitates meæ ſupergreſſæ ſunt caput meum: & ſicut onus grave gravatæ ſunt ſuper me.* Mvoje hudobije ſo mvojo glavó preſlópile, mvoje pregrèjhe ſo bile meni zhes glavo velike: inu te ſo mene kakòr ena velika tesháva terle inu tlázhile taku, de, *rugiebam à gemitu cordis mei*, jokàl ſe ni le ſamu na glaſs, temuzh kakòr ſam práve: rijul ſim od shaloſti, od jóka mvojga ſerzà. Tu je ſturilu Davida terkat na perſse, ſdihat od shalosti, pogledúvat prutje Nebeſsam, proſsit sa odpuſhájne, inu prutje G. Bogú govórit: *Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas, ne memineris Domine.* Na mvoje preſlópke, na hudobije inu pregrèjhe mvoje Mladúſti: inu na mvoje navèjdnoſti naſpomni O Goſpud! jeſt letè ſposnàm, letè ſo meni ſhou. te me grevajo is ſerza, letè hozhem uſe pobulſhat: katéru uſe ſturil je, inu is pokúro, is pobúlſhajnam dopolnil. Tega lepi Exempel uſet bi imeli gori, O A. Duſhe! aku hozhmo doſti léjt pred Bugam iméti, aku hózhmo od Buga polóhnani biti, aku hozhmo ſkódi, sgúbi inu naſrézhi ubeshàti, kakòr po Davidavim Exemplu ſturil je S Hilarion.

Od tega pilhe *Sozomenus*, *Hieronymus* inu vezh drugih: de bil je rojen ú Deſhéle Paleſtina, ú tem Meſteze *Thabatha* od Ajdouſkih inu Malikuváuſkih Stariſhou, is katérimi mólil inu zhaſtyl je sa Bugà te Malyke; inu ſizèr do deſsétiga léjta njegove ſtaroſti. Kir je bil pak poſlàn ú tu Metu *Alexandria* na vk od Ozhéta inu Matére; inu tukaj uſel na ſe to S. JEſuſavo Vjéro, povérnil ſe je bil na dum, kir ſo bili njemu ti bogáti Stariſhi pomèrli; tukaj uſo erbſhino reſdélil je ú mej Maſhnike inu ú mej Vbóſhze, tàr podàl ſe je ú to Ægyptouſko Puſhzhave, ú katéri sazhèl ſe je kakòr en drugi *Janus*, en drugi *Silveſter*, en drugi *David* kasat: sazhèl je ſpremiſhlúvat tu ſgojénu, inu kar ſe ſhe njemu ima pergódyti: sa tu sazhèl je *Hilarion* enu taku ojſtru shjuléjne, de jéjdil ni drugiga, kakòr uſag dan pet ſuhih fig, inu ſizèr po ſonzhnim sahódu: léshal na ſemli pod eno pezhyno, terpèl mras, vrozhyno inu vezh drugiga notàr do oſsemdeſsetiga léjta njegóve ſtaroſti. H'sadnimu, kir ſe je imel is tega ſvejta lozhit, inu samèrkal je bil, de njegova Du-

Ps. 106.

Ps. 37

Ps. 24.

Num. 12.

Sozomenus l. 3 hiſt. Eccleſiaſt. c. 13.

ſha

ſha bala ſe je is trupla pójt, sazhèl je to opomynat. Pójde, pójde mvoja Duſha: kaj ſe bojiſh? kaj zvblaſh? *Septuaginta propè annis ſerviſti Chriſto.* Skoraj ſedemdeſet léjt ſhluſhila ſi Chriſtuſu, inu ſe boſh umréti bala.

Tu, Ah Chriſtiani! kir ſte ſhliſhali, ſtraſhnu menim priſhlu je vam naprèj, kir ſte ſnlishali, de ena taku brumna duſha boji ſe pójt is trupla h'te ſodbe Boſhji: inu ſizer prau. Ali: tu meni ne le ſamu ſtraſhnu, temúzh tudi zhudnu inu nasnánu pride naprèj; inu ſizèr sa tu, kir ta S. Moſh imèl je zhes oſemdeſet léjt te ſtároſti, inu vener teh le ſedemdeſet rájta: kej je teh drugih deſet? kej? Ah! naupraſhájmo: kir tu ſposnámo is tega, kar prave; de 70. lejt ſhlushil je Chriſtuſu: te ſame 70. léjt ſhtéje *Hilarion*, od teh drugih deſetih móuzhy, inu sa tu, kir ſo bile pred Bugam sgubléne, kir ú teh je ſhlushil tem Malikam, kir te niſso bile uredne tega ſpomyna: sa vol katérih ſgúbe, kir je bil is Davidam ſpremiſlil, delal je eno taku ojſtro pokúro, de bi bil is to tudi te sgubléne pred Bugam ú ſhtivéjne dal. *Num.* 13.

Tu, tu Ah A Duſhe! tu nam je tudi treba ú djájne is Davidam inu Hilarionam poſtávit, inu is tema dvema tu, kar je preſhlu inu minylu ſpremiſlit, tar is tem odsadnim obrasam ſprèglédat; kir h'temu opomyna naſs S. *Bernardus*, rekozh: *Recole, O homo!* Spómni ſe O zhlovik! kaj ſi bil, kaj ſi bila od tvojga rójſtva? Spomni, O zhlovik! kuliku léjt ſi ti snegedal inu sgubil ú mladoſti? kir ſhlushil, kir ſhlushila ſi tem ſpaſsā, norzhijam, vaſsuvájnu inu ú drugim letakim: ja ſhe more biti ú vehſhih inu oſtudniſhih andlah. Spomni ſe, *recole*, Olzhlovik! kuliku dobrih del ſi ſpuſtil, sgubil inu samúdil? ſpremisli, kaku ſi dershàl te S. Boſhje Sapovidi? kaku, is kaj sa enim fliſsam ſhlushil ſi G. Bogu? inu per tem boſh snéthil, de ſkoraj do 12. 13. 14. léjta, ta vuſs zhaſs tvojga shjuléjna je puſt inu prásen: kir vuſs letà je minyl inu pretékel bres nuza. Sa tu, kakòr práve David: *pro nihilo*, sa enu praſnu nizh bodo uſe lete léjta. *Recole.* Spomni inu reſmisli ſe ti ú te vehſhi ſtároſti, O réuni zhlovik! kaj ſo? kaku ſo naloſhene tvoje léjta ú te moſki ſtároſti? inu boſh néshil, de, kar ſi oshéjnen, kar ſi omoshena, navèjſh de bi bil en dan G. Bogú h'zhaſtè nalúshil: kir ú uſem tem zhaſsu ſkerbèl ni ſi sa drugu, kakòr sa shenò, sa moſhà, sa otróke, sa shivyno, dershyno, gvant, ſpisho, hiſho &c. ja per letèm pádel ſi more biti ſhe ú eno vehſhi hudóbijo. Le u ſpremisli, práve *S. Bernardus*: *Recole, O homo! & ingemiſce.* Spremiſli letu, O zhlovik! inu sdihni zhes to tvojo sgúbo tvojh léjt; kir te, *pro nihilo*, sa enu nizh bodo pred Bugam, kir te h'tvojmu nuzu ſhtéta na bodo: pazh pa, bati ſe je, de *Num.* 14. *Pſal.* 89. *S. Bern. ſerm. de Tem.*

bi tebi te sgubléne léjtá naprishle h'navarnosti vezhniga pogubléjna. Na tu spomni se, O zhlovik! kàshe h'pèrvému od sadaj tu oblizhje, inu spreglédaj tu, kar je minylu, kar je preteklu; tar po tem na ta sprednji brás naposábi, is tem spreglej tu tebi naprèj stojezhe, tu prihodnu, kakòr da tebi ta Exempel ta spomneni David.

Num. 16. Leta, kir isrékel je bil te sgurnje besséde: *Cogitavi dies antiquos.* Jest mislil sim ná te stare, nekedajshne dny, katéri préshli so inu ptetékli; perstávil je bil h'letemu: *& annos æternos in mente habui.* Inu te vezhne léjta imèl sim ú spomynu. Is katérim je hotel rezhede. Kir spremislil je te stáre dny, te minite léjta, tu pretézhenu shjuléjne; mislit inu glédat sazhèl je bil is tem sprednim obrasam na tu prihodnu, na tu strajffengo, katéra stoji napre tem bres dobrih del pretezhénin léjtam: pred leto trepétat inu trest sazhèl se je bil od straha ta David, tar na tu góvórit: *Dixi: nunc cœpi.* Sim djàl: *Psal. 76.* sedaj sazhnem. Ali: kaj? popráulat tu skashénu, iskat tu sgubleno, dopolnúvat tu samújeno, is eno bessédo: *Nunc cœpi.* Sedaj sazhnem to pokúro, kir kakòr práve *Hugo Cardinalis: hoc cogitare facit pœnitentiam & laborem sustinere.* Letu prihodnu spremislit, stúry delat to pokúro, inu use teska dela, use bridkusti, use bridke supernosti radavólnu nosit inu terpéti; inu rèisnyzhnu: kir David k'eni pokúri meshal si je shpíshe is pepélà: *Cinerem tanquam panẽ* *Ps. 106.* *manducabam.* Kir David k'eni martri pesal inu martral je tu truplu, is enim ojstrim inu hodezhim gvantam, ali Ciliciam. *Indnebar cilicio.* Inu taku vezh takiga delal inu dopèrnalhal je David: is katérim terdim inu ojstrim shjuléjnam sbrisal je bil te pèrve pregrèjhe, nameshel use te perve samúde, dopólnil te pèrve dolshnústi, poglihal use te perve kryvyne, poprávil use te pèrve samére, potihnil use te perve reshále, de h'sadnimu postal je David is eniga kryvyzhnika, en Pravizhnik, is eniga velikiga Grèshnika, en velyki Svetnyk ú Nebessih. Is katérim dàl je nam en lep Exempel, pokasal nam je to vishe, kaj je nam sturyti potreba, aku hozmo is nym eno tako shrézho doshézhi; aku shelimo is nym to gnado tega Nebeskiga Isvelizhájna dobyti.

Num. 16. Katériga, de bi tu zhloveshtvu postálu deléshnu, stópi naprèj *Dionysius* ta S. *Areopagita*, tàr ogovóry tajstu, rekozh: O zhlovik! *S. Dion. apud Corn in Eccli. c. 4. v. 6.* *Tempora vitæ, quæ tibi restant secundum Divinæ voluntatis prædispositionem gratanter accipias, & fructuosè expendas.* Zhas tvojga shjuléjna, katéri is odlózhejna Boshje S. Volje tebi naprèj stoji, usemi rad inu hvaleshno gori, tàr tajsti lubi inu dragi zhas dobru, nuznu, brumnu nalóshe: ta prihodni inu naprèj stojézhi zhass napústi taku namarnu, bresnuznu naprèj tezhe; pazh pak ú tem, kakòr o-

pomy-

pomyna S. Apoſtel, rekozh: *Dum tempus habemus, operemur bonum.* Dokler zhaſs imamo, ſturym: dobru. Po tem opominuvájnu inu nauku tedaj; ú tem nam od G. Bogà odlozhenim zhaſsu h'temu ſhjuléjnu, podvyſájmo inu poßiſsajmo ſe shluſhit G. Bogú is enim vehſhim ajff am, is enim podvisnithim fliſsam, is eno fliſsnithi ſkerkjò; de is tem tu ſtaru poprávimo, tu ſamujénu dopolnimo &c. inu tu naprèj ſtojezhe ſhjuléjne G. Bogú uſhezhnithi pelemo, aku nozhmo khi danaſs, ali sajtra proſsit sa zhaſs, kaj dobriga ſturyti, katériga vener dobyti na bómo mógli: Sedaj tedaj odprymo naſhe taku ſpredne, kakòr te odſadnje ozhy: ſedaj is S. Silveſtram na tu ſtáru inu na tu novu léjtu pogléjmo: ſedaj naſhe shjuléjne taku tu, katéru je minylu, kakòr ta, kar ima priti, ſpremislimo; tàr zhe tu ſtáru bilu je poredno, is tem novim pobulſhamo, de khi napridemo ú eno tako teſnóbo, bridkuſt inu teſhávo: de khi napademo ú eno tako nadleſhnoſt, navárnoſt inu naſhrézho, kakòr uni, od katériga berem, namerzh, de. *Gala. 6.*

Bil je, kakòr piſhe S. Ozha *Gregorius*: en premoſhni inu bogáti Moſh, katérimo je bilú tu bogáſtvu te odſprédnje inu odsádnje ozhy te Duſhe ſteknylu, inu oſlépelu takú, de ni nigdàr nasáj, na njégovu poredno ushe pretezhénu, ne na tu prizhnu, ne na tu prihodnu shjuléjne poglédal; kakòr je ſpósnat is tega, kir on shivil je takú porédnu, de udàl ſe je bil uſem ſortam teh grèjhou: v'te Preuſetnoſti bil je takú napihnjen, de glíhe nobene ni hótel ſposnáti. V'te Nazhiſtoſti bil je takú globóku, de lete ni bila ena ſorta, katére bi na bil doperneſsil. V'to Lakomnoſt bil je takú ſabrédel, de teh kryvyzhnih dobizhkou te golufije, te vhernije ni mogel opuſtyti. Is eno beſsédo: bil je en taku porédni zhlóvik, de ſe je ſmèl *Compendium*, ali: en Sapopádik uſe pregrèjhe imenuváti; inu per tem uſem ni ſe enkrat ſpomnil na tu, ne tudi na tu, kar je imélu sa tu zhes njega priti. Te ſlepóte ni hotel daléj G. Bug terpeti, vergel je tega ú eno navarno bolésan, ú katéri aku ſi lih bil je opomnjen inu rounàn de bi ſvoj navárni ſtan premiſlil, inu h'te pokúri poſſegel; ſtàl je ſlep do konza. Kir pak ta bolésan uséla je bila taku gori, de je imèl to duſho puſtyti, pole! sagleda pred ſabo veliku hudyzhou, katéri ſtergat ſo hotéli is njega to duſho: pred temi treſt inu pótit sazhèl ſe je od ſtraha, upyti inu klizat na pomagáje: ali ſabſtójn. H'sadnimu proſsit sazhel je: *inducias vel uſque mane, inducias vel uſque mane.* Odlog uſaj do jutri, odlog she uſaj do sajtra. Ali: tega ni mogel doſhézhi, tem úzh ú tem upitju mógel je pójt is hudyzhi, kir ty is ſylo ſtergali ſo is njega njegovo reuno inu naſrezhno duſhizo, katéro ulekli ſo is ſabo ú to ſtraſhno, vezhno, pakleuſko mastro. *Num. 17.* *S. Greg. Dial. l. 4. c. 38*

Num. 18. Ah naſrézha naiſrezhena tega naſrezhniga zhloveka! ú katéro priſhàl bi na bil, kadàr bi bil is S. Silveſtram nasaj inu naprèj glédal: kadàr bi bil tu ſtaru inu ú grèjhih minitu shjuléjne ſpremiſlil: kadàr bi bil tu naprèj ſtojezhe ſpreudaril: sakaj, kadar bi bil tu minitu ſpremiſlil, bil bi tajſtu objókal, inu pobulſhat ſe poſliſsal: kadàr bi bil tu prihodnu ſpreudaril, bil bi ſe pred tajſtim ſkerbnéſhi varúval; perſylen bi nabil proſsit sa odlog, kadàr bi bil ta njemu od Buga ú tem shjuléjnu podeléni odlog dobru nalúshil: sa tu. *Hoc nobis proficiat, quos adhuc Divina potentia longanimiter expectat.* Tu, kar ſmo ſedaj od tega naſtézhniga ſhliſtiali, práve S. Ozha *Gregorius*: ſdat inu nuzat bi nam imélu, katére he taku poterpeſhlivu zhaka ta Mogozhnoſt Boſhja, k'enimu ſpodladku h'pobúlſhajnu naſhiga shjuléjna. Tu bi naſs imélu tu ſtaru prau ſpregledat, inu tu prihodnu ſkérbnu ſprémillit, aku nozhmo ú eno tako naſrézho priti: ú katéro de napridemo, ſturymo tu, is katérim ſklenem.

Ibid.

Num. 19. Piſhe Moyſes, de. Po tem kir Jacob ta S. Patriarch ſhluſhil je dolgu zhaſsa per Labanu ſvojmu Táſtu: h'sadnimu, kir hotel je tudi ſam ſvoj poſtáti, djàl je h'njemu: Ti vèjſh, kaku ſvèjſtu ſim jeſt tebi telkajn léjt ſhlúſhil. *Juſtum eſt igitur, ut aliquando etiam provideam domui meæ.* Sedaj ſe ſpodobi, de jeſt tudi enkrat ſam ſebi sazhnèm goſpodárit, inu na mvoj nuz glédat, kir tu ſe meni ſpodóbi, kir tu je meni potreba. Tu, kar govóril, tu kar je ſtúril ta Jacob; tu právem: govórit inu ſtúryti je tudi nam potréba, aku nozhmo ſamy ſebe samúdyti: sa tu. Ah! kir ſhluſhili ſmo doſte lejt temu ſvetóvu, meſsóvu inu hudyzhu is peláinam eniga poredniga shjuléjna: sa tu dàjmo ſlóvu uſemu temu, katéru ſtúrilu je naſs telkajn léjt sgúbyti: sapuſtymo tu ſtáru, inu na nóvu sa naprèj enu bulſhi shjuléjne pelymo: *Vivamus Deo paulùm, qui ſæculo viximus totum: dedimus corpori annos, demus animæ paucos dies.* Shivymo Bogú ta majhini inu more biti kradki zhaſs, kir ſmo uſe tu drugu temu shivótu, temu ſvejtóvu, tem ſpaſsam shivéli: ſmo dáli temu trudu cela léjta: Ah! dájmo te duſhe te naprèj ſtojezhe dny: goſpodárimo ſedaj ú teh sadnih dneh sa duſho, kir ſmo telkajn léjt goſpodárili sa ſvejt inu truplu: rezímo h'Bugu is S. Bernardam: *De mea miſera vita ſuſcipe, obſecro Domine, reſiduum annorum meorum: pro bis verò, quas vivendo perdidi, quia perditè vixi, cor contritum, & humiliatum Deus non deſpicias.* Sa tu mvoje réunu inu minutu shjuléjne, uſémi gori O Goſpud! tu, kar zhaſsa meni naprej ſtoji: sa te léjta pak, katére ſim sgúbil, kir ſim sgublénu shivil, mvoje sgrévanu inu ponishnu ſerzè nasavèrse: pazh pak doséli tvojo S. guado, O Bug V. M. de ſtúrym, kar ſim namèjnil,

Epilog.

Genes.

S. Petr. Chryſol. ſer. 12.

S. Bern. ſer. 2. in Cant

de

de pobulſham tu ſtáru, de dobru sazhnèm inu konzhàm tu novu, kir taku troſhtam ſe po teh dnèh inu léjtah priti ú Nebeſsa, k'katérim ſkusi proſhnja S. Silveſtra pomágaj meni inu uſem Bug Ozha, Syn inu S. Duh inu Maria, AMEN.

TA CXXIV. PRIDIGA.

Ob zhaſsu enc Proceſsije h'kaki Cerkvi Mariæ Divize sa voljo ſhushe, ali: druge potrébe.

Synopſis.

Tempore magnæ Siccitatis, aut etiam alterius neceſſitatis ad Mariam recurrite.

Sapopádik.

Kadàr vas ta ſhusha ſtiſka, ali: druga nadluga pertiſka, k'Marij tezite.

Thema.

Inveniſti enim gratiam apud Deum. *Lucæ* 1.
Vel: legationem mittens, rogat ea, quæ pacis ſunt. *Lucæ* 14.
Nesbla ſi ty gnado per Bugu. Ibid. ali:
Posble, inu proſsi on ta myr. Ibid.

FIrſhti, Krajli, inu Ceſsarji, uſi lety fliſsik merkájo, inu ſkerbè, de oni per myrru ohranjo uſe ſvoje Mejſta, Deshéle, inu Krajleſtvu. Sa volo tega fliſsájo ſe oni na uſe vishe ſvojm Supernikam ſuper ſtati; tajſte od ſvojh Deshel prozh dershati; inu napeſtè od tega ſvójga nezh ſebi oduſeti. Kadar pak ſamerkajo oni: de njeh ſhourashnik je mogozhnishi, kakòr oni: de namorejo njemu, inu njega vojſki ſuper ſtati: gledajo potler oni na uſe viſhe, de ſproſsijo myr od ſvojga Supernika. *Legationem mittens rogat ea, quæ pacis ſunt.* Inu na tako viſho oni ohranjo ſvoje Mejſta, Deshelo, inu Krajleſtvu. Taku ſturyli ſo bili ty Gabaonitarji ob zhaſsu tega jemenitniga vojſhaka Joſuéta. Védeli ſo oni dobru de namorejo ſuper ſtati Joſuetu, inu temu Iſraëlſkimu folku; sa volo tega proſsili ſo od njega myr: inu ſo gà tudi ſadobili: inu na tako viſho obdershàli ſo oni ſvojo Deshelo. *Num.21 Exord. Luc.14.*

N. N. Oku my premiſslimo nadloge, inu bridkuſti, katére nas teshè, inu ſtiſkajo, taku bomo mogli obſtati, de ta pravizhni Bug ſe ſerdi zheſs nas, inu vojſkuje. Letà velika ſhusha *NB. ali Lákota: ali Kuga.* Druſiga napomene, kakòr njega Boſhjo ſhibo, s'katéro on nas tepe, inu ſtiſka. Inu k'du is nas je tajſti, katéri ſi bo upau ſuper poſtavit temu mogozhnimu Krajlu nebeſhkimu? pazh gvishnu nobeden. *Tu terribilis es, & quis reſiſtet tibi?* Ty, O V. M. Bug! ſi en ſtrashni, velik Bug; inu k'du premore tebi ſuper ſtati. Právi ta krajlevi Prerok David. Kaj uam je tedej ſturiti? Ah N. N. glejmo *Num.21 Pſal.75.*

na

na uſe vishe, de bomo od njega myr ſproſsili. Poſhlimo k'njemu: *legationem*, eniga legata: tu je, eniga namejſtnika, de on potoláshi Bogà V. M. inu na tako visho on odverne od nas ſvojo pravizhno ſhibo, inu uſe druge ſtraffinge. Ali: kdu je ta legàt, in nash namejſtnik? nobeden drugi, kakòr nasha leſtna, andohtliva, inu pohleuna molitou. S'kuſi andohtlivo pohleuno molitou ſe mere od
Eccl.35 G. Bogà uſe ſadobiti. Právi Eccl. 35. *Oratio humiliantis ſe, nubes penetrat, & non diſcedet, donec Altiſſimus aſpiciet.* Ta molitou s'pohleunim ſerzam ſturjena, predére Nebeſa, grè pred thron Boſhji, inu na grè naſáj praſna, G. Bug jo vſhlishi.

Vener: dokler ſe bere, de doſtikrat ty poſslani legati, ali Na-
Num.3. mejſtniki, niſso bili gori uſeti; inu niſso ſproſsili, kar ſo ſheleli. Kakòr ſprizhuje S. Piſmu 1. Judith. od Holofernuſa: katériga poſlal je bil Krajl Nabuchodonoſor k'Judouſkimu ſolku, kakòr ſvoj-
Judith. cap. 1. ga legata, ali Namejſtnika. *Cui omnes uno animo contradixerunt: & remiſerunt eos vacuos.* Inu ty Judje mu niſso otli pervoliti, kar on je ottil jemeti; poſsláli ſo oni njega naſaj praſniga. Sa tega vola glih kakòr pergodi ſe neketérim Namejſtnikam deſheuſkim, taku ſe pergódi doſtikrat nashimu duhounimu Namejſtniku, S. Molitve, de ni tajſta uſhlishana pred Bugam, inu praſna nasaj pride. *Iſaias* Prerok ozhitnu letu terde, rekozh: *Cùm extenderitis manus veſtras, avertam*
Iſai.14. *oculos meos à vobis. Et cùm multiplicaveritis orationem, non exaudiam.* Kir boſte vy, govórv ſam G. Bug, rokè vashe gori dershali, inu molili, bom jeſt ta zhaſs mvoje ozhi od vaſs prozh obernil. Inu kir boſte gmérali Molitve, jeſt na bom tajſte uſhlishal. Inu urshah je letega. *Manus enim veſtræ ſanguine plenæ ſunt*, id eſt: *peccatis.* Právi *Hugo Cardinalis.* Sakaj vashe rokè ſo kervave od uſe hudobe; inu sa volo tega ni nobenu zhudu, de nash Namejſtnik, tu je, nasha Molitou doſtikrat ni gori uſeta, ali uſhlishana.

Kaj tedaj nam je ſturiti, zhe ozhemo doſhezhi, kar ſizer ſhélimo? N. N. poiſhimo ſe eniga taziga legata, ali Namejſtnika, katéri je ú gnadi per Krajlu Nebeſhkimu, tu je: to prezhiſto Divízo, inu Mater Boſhjo Mario. Od katére právi S. *Lucas* c. 1. *Inveniſti gra-*
Luc.1. *tiam apud Deum.* Ty, O Maria! ſi neshla gnado per Bugu. Ozhe rezhi: Maria je tajſta ſrezhna Diviza, katéri G. Bug nezh na odpovè, ampak jo uſelej uſhlishi. Nje tedaj perporozhimo donas, inu uſelej, uſe nashe potrebe. Nas opomina S. *Bernardus.* *Quidquid illud eſt,*
S. Bern. *quod offere paras, Mariæ commendare memento.* Njo sa nasho Namejſtnizo k'Bugu poſhlimo, taku bomo per Bugu gnado ſproſsili. Ah tedaj: *Tempore magnæ Siccitatis, alterius neceſſitatis, ad Mariam re-*
Synop. *currite.* Kadar vas ta ſhusha ſtiſka, ali druga nadloga pertiſka, k' Marij tezite. *Parate.*

Kaj

Kaj sa ene velike, inu teſke nadloge poſlal je bil G. Bug zheſs ſvojga ſveſtigà ſhluſhabnika *Joba*, dobru vej letu en ſledni zhlovik. Ob zhaſsu te nadlúge perſhli ſo bili *k'Jobu* njega terjè perjateli, de bi ga potroſhtali ú njegovih teſhavah. Ali ty terje Moſhje govórili ſo *k'Jobu* take beſsede, katere njemu ſo vezhi bridkuſt, kakòr pak en troſht perneſle. Sa volo tega djal je *Job* k'ſvojm perjatelam: *Conſolatores onerosi omnes vos eſtis, nunquid habent finem verba ventosa?* Ah kaj sa eni ſitni troſhtarji, ſte vy uſi terje! ali bo ſkoraj en konz vaſhih praſnih beſsedi? inu sa rejſsnyzo urshah je imel *Job* jamrat zhes ſvoje ſitne inu nadlesne troſhtarje. Sakaj djali ſo oni k'njemu, de on more en poréden: ja hudoben, inu pregreshen zhlovik biti; dokler objeſkal ga je G. Bug ſtako veliko teſhávo, inu nadlúgo. Letè naſpametne beſsede, nikar li *Job*: ampak tudi ſam Bug V. M. je poſebnu satlù gori uſel, inu je djal k'enimu is teh treh, s'imenam *Eliphaz*: *iratus eſt furor meus in te, & in duos amicos tuos; quoniam non eſtis locuti coram me rectum, ſicut ſervus meus Job.* Ah! en velik Serd imam jeſt zhes tebe, inu zhes tvoje dva periatela: sa tù: dokler niſta vy dva govóryla taku pametnu, kakòr Job od mene, inu od tega, kar jeſt ſim zhes Joba poſlal. Zhe pak hozhte vy tà Serd od mene odverniti, taku: *Sumite vobis ſeptem tauros, & ſeptem arietes, & ite ad ſervum meum Job, & offerte holocauſtum pro vobis; Job autem ſervus meus orabit pro vobis; faciem ejus ſuſcipiam, ut non vobis imputetur ſtultitia.* Vſemite ſedem Junzou, inu ſedem Koſtrunou, inu poite k'Jobu, mojmu ſhluſhabniku, tajſte ſheſgite meni h'zhaſti; Job bode pak molil sa vas; njega proſhnia, inu Molitou bo potolashila mvojo jeſo, de vas na bòm ſtraffal Is letega uſame ſe ozhitnu doli, de G. Bug ni ſe ahtal molitve inu oſtra tajſtih treh Moſhoù, sa volo njeh pregrehe; inu ſatega volo bilu je potreba ta offer k'Jobu neſti, on je mogil tajſtiga offrat, inu sa njeh moliti, zhe ſo otli Serd Boſhji od ſebe odverniti. Ali sakaj tù? *Gloſsa* nam da urshah letega: *ut juſtus ſacrificium offerat pro injuſtis.* De bi ta pravizhni opravil ta offer sa te napravizhne, inu taku G Bogà ſupet potolashil.

Nò: ſedaj morem jeſt: *à fortiori*, na tako visho govoriti. Zhe G. Bug usel je gori offer, inu molitou teh treh moshou sa tu: dokler Job je tajſte njemu gori offral, inu sa njeh molil; ah koku veliku vezh usel bode on gori proſhnje, inu molitve teh grèjſhnikou, kadar tajſte, nikàr en Job, temuzh ſama Mati Boſhja bode G. Bogú offrala gori; inu ona ſama bo sa naſs proſsíla, sa naſs molila. Mi je rèjſs, doſtikrat namoremo nezh per Bugu ſproſsiti, sa tu, dokler mi njega taku veliku krat reshalimo, njega S. Rane ponaulémo; ali: kadar pak proſsi Maria, ta prezhiſta Diviza, katéra nigdar ni

G.

G. Boga reshalíla, katéra ga je ſpozhela, noſsila, inu doijla; ah! ona nam lahku uſe sadobi, inu ſproſsi. De G. Bug nam poſhle ú zhaſse bridkuſti, inu teſháve, ſhusho, bolésni, terdè léjta &c. uſiga letega en urshah je naſha hudoba, inu pregrèjha; sa volo katére niſmo vredni uſhliſháni biti, de bi naſs G. Bug od tajſtih odréſhil. Je tedaj potréba Mario Divizo h'pomúzhi uſeti, njè naſhe nadlúge perporozhiti; ſkusi njò naſhe proſhnje G. Bogú isrozhiti. Právi S. *Bernardus*: *Quidquid illud eſt, quod offerre paras, Mariæ commendare memento.* Vſih naibih nadlúgah ſkusi Mario Divizo sa gnado proſsimo, taku bomo tajſto doſségli.

S. Bern.

Num. 7. H'danaſhnimu govorjéjnu ſe lepù rajma unu upraſhajne, katéru ſturil je enkrat ta Angelſki Vzhenik, *S. Thomas Aquinas*, inu je djàl: naſh beſsédnik pred Búgam je *JEſus Chriſtus*, naſh Isvelyzhar, kakòr ſprizhuje S. *Joannes* Evangeliſt: *Advocatum habemus apud Patrem, JEſum Chriſtum.* V'zhim tedaj ſtóji letu njegóvu beſsednikuvájne? kaj on dela pred Bugam, sa volo katériga imenúvan je on naſh beſsédnik? more biti, de khi on tudi pred Búgam naſs sagovárja, kakòr drugi beſsédniki tega ſvèjta? nà, takù ne, odgovori S. *Thomas Aquinas*, ampak ſvoje preſvete Rane pokáshe on Ozhétu Nebeſkimu, kadàr on vidi, de je potreba inu nuznu tem grèjſhnykam. Taku tudi vuzhi S. *Bernardus* inu právi: *Filius oſtendit Patri, latus & vulnera.* De namerzh *Chriſtus* Syn Boſhji kashe Ozhetu nebeſkimu ſvoje rane, inu desno ſtran, kadàr ſe ſkashe, kakòr naſh beſsédnik pred ſvojm Ozhétam; inu hozhe rezhi: Pole mvoj lubi Ozha nebeſki, jeſt obſtóim de uredni ſo ti grèjſhniki tvoje ſtraffenge, ali: gledaj kaj tvoj lubi Syn terpil je sa njè na ſemli; lete mvoje rane klizhejo h'tebi sa gnado, inu miloſt tem vbogim grèjſhnikam, daj njem, kar oni ſhelè, inu proſsjo.

1 Joa. 2.

S. Bern.

Glih na tako viſho sadershi ſe Maria Diviza, natha beſsedniza pred Chriſtuſam, naſhim Rihtarjam, ali Sodnikam; právi S. Ozha *Bernardus:* kadàr ona pred nym naſs sagovarja, inu nam sheli kako gnado ſproſsiti. *Mater oſtendit filio pectus, & ubera. Filius oſtendit Patri latus, & vulnera.* Govory S. Ozha *Bernardus.* Ta perſerzhna lubesniva Mati kaſhe ſvojmu boſhjimu Synóvu ſvoje prezhiſte perſe, s'katérimi ga je ona ſpiſhála inu dojla; glih kakòr nje Boſhji Syn kashe ſvojmu Ozhetu ſvoje rane, s'katérimi odreſhil je on grèj'hnyke. Inu glih raunu, kakòr ſe potoláshi Bug Ozha nebeſki inu ima uſmiléjne s'temi grèjſhniki, kir on vidi rane Synu Boſhjiga: taku tudi ſe potolaſhi ta Boſhji Rihtar *Chriſtus* naſh Isvelyzhar, kadàr on vidi te zhiſte perſe ſvoje lubesnive Matere. *Nulla ibi poterit eſſe repulſa, ubi tot ſunt charitatis inſignia.* Perſtávi S. *Bernardus*, namerzh,

Num. 8.

S. Bern.

namerzh, de ſkorej ni mogozhe, de bi mi na bili uſhlishani, kir pred Bugam sa naſs proſsi, inu naſs sagovarja en tak mogozhen beſsednik inu beſsedniza. Siher tedaj saupeimo, de bomo doſségli, kar proſsimo: dokler ſvolili ſmo ſi donaſs Mario Divizo sa naſho beſsednizo, de ona bode sa naſs proſsila pred Chriſtuſam, kakòr naſha Legata, ali Namejſtniza.

De rak sa reiſs Maria Diviza nam je dana od Chriſtuſa ſa naſho namejſtnizo, inu beſsédnizo, more ſe doli uſeti is tega, kar godilu ſe je ob zhaſsu, kir *Chriſtus* bil je vmèrl na ſverim krishu. Enu malu pred ſmèrtjo ſturil je *Chriſtus* ſvoj Teſtament: ſvoj guant ſapuſtil je on tem Soldatam. *Diviſerunt ſibi veſtimenta mea.* S. Joanneſu dal je ſvojo perſerzhno Mater. *Ecce Mater tua.* Svoji lubi Materi pak dal je, namejſte ſebe, S. Joanneſa k'enimu Synu *Ecce filius tuus.* Shaharju oblúbil je ta Paradiſh. *Hodie mecum eris in Paradiſo.* S. Cèrkvi sapúſtil je ſvoje truplu; inu nam uſim grèjſhnikam ſvojo S. Roshenfarbano Kry, ſvojo duſho pak ſvojmu nebeſkimu Ozhetu. *In manus tuas commendo Spiritum meum.* Inu kir je ſhe uſe ſdelil, h'sadnimu: *Inclinato capite tradidit Spiritum ſuum.* Nagnil je ſvojo glavo, inu dal je gori ſvojo duſho. Ali kaj je on otil dati saſtópit, kir on pred ſmèrtjo nagnil je ſvojo glavò? nakatéri Vuzhenyki menio, de *Chriſtus* ſtúril je letú k'enimu ſnaminu te pokórſhine; de namèrzh on, glih kakòr ſpokórſhine preſtàl je on ſvoje bridku terpléjne, taku tudi s'pokórſhine hozhe umréti Drugi menio de *Chriſtus* ú ſvoji veliki teſhávi dal je saſtópt, kakòr de bi on otil ſvojo glavò na ſvojo pod krisham ſtojézho Matèr nagniti, inu taku ſe enu malu pozhiti. Drugi menio ſpet dergázhi. Ali meni nar bul dopáde, kar vuzhi *Hugo à S. Caro* kir právi: de *Chriſtus* nagnil je ſvojo glavo pruti ſvoji perſerzhni Matéri, inu ſkusi letú nam je on otil dati nasnánje, de mi imamo uſe savupajne k'njè iméti. Poſhluſhájte njegove beſséde: *Inclinavit caput, quaſi dicens: per ipſam veniam petite: ipſa eſt oraculum miſericordiæ.* Ah grèjſhniki! je otil *Chriſtus* rezhi: ah grèjſhniki! kadàr vaſs teshè vaſhe pregréhe: kadàr ſte ſtiſkáni od te, ali une nadlúge; inu vam parti ta pravizhni Bug ſvojo pravizhno ſhibo, taku ta zhaſs mvojo lubo Mater Mario Divizo na pomúzh klizhite: njò sa vaſho namejſtnizo, inu beſsédnizo pred thron Boſhji poſhlite, taku boſte miloſt Boſhjo doſségli. *Ipſa eſt oraculum miſericordiæ.* Sakaj ona je tajſta pred Bugam mogózhna beſsédniza, katéra tem grèjſhnikam gu'shnu sadóbi inu ſproſsi gnado, inu miloſt per Bugu. Sa tega volo tedaj: *Tempore magnæ ſiccitatis, aut etiam alterius neceſſitatis ad Mariam recurrite.* Kadàr vaſs ta ſhusha ſtiska, ali druga nadlúga pertiska k'Marji tezite.

Num. 6.

Pſal. 21.

Joan. 19.
Luc. 23.

Joan. 19.

Synop.

Num. 10. Takù inu pametnu ſo ſturili ti Bononienſarſki Purgarji, kir oni ú ſvoih nadlúgah tekli ſo k'Marji Divizi; per katéri, inu ſkusi katéro ſo tudi gnado ſadobili. Pothlushájte, koku ſe je tu godilu ob zhaſu 1433. ſtégnil je bil G Bug ſvojo pravizhno ſhibozheſs tu pregrèjſhnu Mejſtu *Bononia* u laſki Deshéli. Poſlàl je bil on zhes tajſtu take grosne potréſse, bliskanje, germéjne, inu tozho, de menili ſo ti ubógi Purgarji, de je perthil ta Sodni dan; ſákaj ú Mejſte je tu osidje okroh letélu od potreſsa; ſunej na puli je poſentala uſe ta tozha, de niſo druſiga mogli zhakat, kakòr perhodno lacato inu veliko nadlúgo. De bi pak oni potoláshili tega ſerditiga Bogà, derſháli ſo oni poſt oſsem zelih dny, inu hodyli uſaki dan s'proceſsjami, ali is uſo ſvojo andohtjo nizh niſso oprávili. Sa volo tega milu ſo ony ſdihuali inu djàli, glih kakòr nekadej Prerok *Jeremias*: *Sed & cùm clamavero, & rogavero, excluſit orationem meam.* Nej ſi lih upijemo, ſdihujemo, inu molimo, uſe nezh napomága. Ali: pothlushájte, koku, inu na kako viſho ſo oni tega ſerditiga Bogà h'miloſti nagnili; imeli ſo oni ú eni Cerkui en leip mirakel peld Mariæ Divize Matere Boſhje, katéri malàn je bil od S. Lukesha, pernéſen is Conſtantinopelna u njeh Mejſtu *Bononia*. Leta mirakel peld uſeli ſo ty Purgarji inu noſsili ſo tajſtliga ú proceſsje oſsem zelih dny, inu klizali ſo na pomúzh Mater te miloſti, inu djàli: *Mater divinæ gratiæ, Ora pro nobis.* O Mati te gnade! katéra per Bugu uſe premoreſh, proſsi ſa naſs reune grèjſhnike. Drugi ſo upyli: *Refugium peccatorum, ora pro nobis.* O ti perbiſhaliſhe uſih ubóſih grèjſhnikou! proſsi ſa naſs inu potoláſhi ta pravizhni Sèrd Boſhji. Ti bodi naſha beſsednyza: ti pójde pred thron Boſhji, kakòr naſha Namejſtniza: de odvèrne od naſs ta ſerditi Bug ſvoje pravyzhne ſtraſſinge. Inu pole: katére G. Bug poprèj ni hotel uſhlíſhat, letè je on potler uſhliſhal, inu potroſhtal, kir oni ſo bili poſláli ú Nebeſsa ſvoje molitve ſkusi Mater Boſhjo, potihnil je bil ta potrèſs: tu pomeſhkanu ſhitu na rulli ſe je ſupet gori uſdignilu, inu je ob zajtu ta ſad perneſlu. Tukaj ſe vidi is tega exempla, kaku pred Bugam mogozhna je Maria Diviza; inu koku veliku premore ena molitou poſslana ú Nebeſsa ſkusi Mater Boſhjo, natho Namejſtnizo. Prou reſnizhnu naſs tedaj opòmyna S *Bernardus*: *Quidquid illud eſt, quod offerre paras, Mariæ commendare memento.* Bodi ſi kar koli hozhe ſa ena nadlúga, od katére mi ſhelimo reshéni biti, ſkusi Mario Divizo tajſto ſadobiti iſhímo, njò, kakòr natho Namejſtnyzo h'Bugu pothlímo, taku bodo uſhlishane nathe proſhnje.

Num. 11. Inu kaj je ſa enu zhudu, de ta zhaſtitlivi Syn Boſhje uſhlishi ſvoj verni ſolk, kadàr proſsi, inu moli ſa njega Maria Diviza, nje-

ga

ga perſerzhna Mati? je G Bug u hlishal eniga Preroka *Elia*, kir on je molil, de bi G. Bug gori uſdignil tajſto dougo ſhusho, katéra terpéla je puzheten tu léjtu; inu katéro poſslàl je bil na ſemlo G. Bug sa volo pregréhe Krajla Achaba, inu sa volo Jezabel njega hudobne Krajlize. Ah kaj je bilu ta zhaſs sa enu ſdihuvajne, inu klaguvajne na ſemli! kaj sa ena lakota, inu nadlúga med Ludmy, inu med ti ivino! kaj sa ene proshnje, inu molitve ſo thle pruti nebeſsam, de bi letè poſlale ta desh na to ſuho ſemlo, inu vener uſe je bilu ſabilóin. G. Bug ſe je gluh tkázal, inu j h ni otel ublishat; dokler ni prosil sa njih Prerok *Elias*, kakòr hitru pak je *Elias* proſsil G. Bogá sa desh: ſdajzi, právi S. piſmu: *Cœlum dedit pluviam, & terra dedit fructum ſuum.* Pèrshla je od Nebeſs ta ulága, inu ta ſemla je pernesla ſvoj ſad. Zhe tedaj, právim, ushliſhal je G. Bug taku rad inu hitru ſvojga Preroka *Elia*: ah kaku veliku rajſhi, inu hitriſhi ushliſhal bo on Mario Divizo ſvojo perſerzhno Mater, kadàr ena bosa naſs njega molila, inu proſsila; ja kar je ſhe vezh, taku rajſta migliza, is katére deshellu je na to ſuho ſemlo, ob zhaſsu Preroka *Elia*, pomenila je, právi S. *Ambroſius*, Mario Divizo, nathomiloſtivo romozhnizo. *Quaſi nubes Maria pluit è cœlis in terram gratias Chriſti* Od njè, inu ikusi njò nam roſsè gnade Chriſtuſhove doli na ſemlo. Letà tedaj nebeſka migliza *Maria* Mati te miloſti nam bo tudi, ú naſshi thushi inu potrebi, nuzno ulága dalla, inu to ſuho ſemlo is frishala, zhe mi bomo njò ſpodobnu na pomúzh klizali, inu naſhe reve njè s'pohleunim ſerzam perporozhili. *Jacobi 5. cap. 17. S. Amb. Num. 12.*

Inu nad tem li nobeden na zviblej, ſakaj zhe Maria Diviza je taku fliſsik poſkèrbela tem potrébnim h'pomúzhi priti, kir je bila ſhe na ſemli; koku veliku vezh poſkèrbela bo ona nam pomágat ú naſhih revah, kir ona je ſedaj zhaſtitliva ú Nebeſsih. Berè te per S. Joanneſu Evangeliſtu na drugi poſtávi, de povábljen je bil na eno ohzhit *Chriſtus*, njega Mati inu njegovi Jveri. *Nuptiæ factæ ſunt in Cana Galileæ: & erat ibi Mater JEſu. Vocatus eſt autem & JEſus, & diſcipuli ejus.* Kaj ſe pergódi? kadàr ti ohzetni Ludje otli ſo nar bulſhi vojli biti, ta zhas jem vina smanka. Samèrkala je letu *Mariæ* Diviza; inu kakòr ena uſmilena Mati, ogovóryla je JEſuſa ſvojga lubiga Synù: *vinum non habent.* Mvoj lubi Syn! polè: tu vinu ie potéklo: nimajo kaj pyti. Ta Shenin inu Nevejſta ſo tudi ubógi, nimajo sa zhim kupit, ſtúri mvoj lubi Syn, de bodo iméli kaj pyti, inu Chriſtus je tudi njò ushliſhal, je ſpreobèrnil vodo ú to vinu: inu ſo iméli pyti uſi sadóſti. Sedaj k'mvojmu naprèi uſetju govóry S. Ozha *Hyeronimus* inu právi: *Si hoc fecit invitata, quid faciet invocata.* Zhe *Maria* Diviza na to ohzet povábljena je taku uſmilenu poſkèr- *Joan. 2. S. Hier.*

bela, de ti ohzetni Ludje nisso per vinu pomankajna iméli; kir venèr njo nobeden ni sa vino próssil; koku veliku vezh bo ona sa nass poskèrbela: bo sa nass svojga Boshjga Synù prossila, kir njò my usso zhastitlivo ú Nebessih bomo na pomúzh klizali: inu use nathe vupájne na njò postávili. Nobeden tedaj nazviblej, *Maria* Diviza, ta usmilena, milostiva Mati Boshja nam bo guishnu sprossila, kar imàmo potréba, le sveshtù inu savuplivu jò klizhimo na pomúzh, nikàr li samu to vinu, ampak tudi ta lubi kruhik, katériga je malu, nam bo *Maria* Diviza per JEsusu sprossila.

Num. 12. *3. Reg. 2* V'trekih buquah teh Krajlou c. 2. sprizhuje S. Pismu, de shla je enkrat Bethsabee nekaj prosit svojga Synù, Krajla *Salamona*. *Salamon*, kakòr hitru samerkal, de njega Mati hozhe njega kaj prosit rezhe on sdajzi knje: *Pete mater mea*: *neque enim fas est, ut avertam faciem tuam.* Povej li savuplivu, mvoja luba Mati, kar shelish: rad h'ozhem jest pervoliti, kar ty h'ozhes imeti; sakaj na bilu bi lepù, kadar jest bi kaj tebi odpovedal. Na letè besséde povèj Bethsabee, kar ona je otla imeti: inu venèr Krajl *Salomon* jo ni ushlishal. Vse dergazhi se godi med Mario Divizo, inu med Krajlam Nebeshkim, nje Boshjim Synam. K'nje h'svoj lubi Materi prou rejsnyzhnu právi *Christus* nje Boshje Syn kadar kolli ona ozhe kaj od njega imeti: *pete Mater mea*: *neque enim fas est, ut avertam faciem tuam.* Ah povèj siher, mvoja luba, perserzhna Mati, kar kolli ozhes imeti, use h'ózhem rad jest tebi perpustiti, sakaj ty si mene, kakòr ena zhista Diviza spozhela ty si me rodila, inu doila, inu uselej sveshtù stregla. Satega volo, *non est fas, ut avertam faciem tuam.* Na nobeno vish bi na bilu spodobnu, de bi jest kaj tebi odpovedal. Satega volo N. N. prouste slurili, de pershli ste s' Proces j h'ti mogozhni Krajlizi Nebeshki: de per nje, inu skusi njo ishzete en trosht, inu pomuzh vashi potrebi. N. N. Savupite; gvishnu nam bo ona sprossila per Christusshu, Krajlu Nebeshkemu, dokler nje nam ore on nezh odpovedat.

Num. 14. Rejs je; de bil je tudi mogozhen pred Bugam *Moyses* ta veliki periatel Boshji; tudi on skusi svojo Molitou vel ke rezhi je sprossil od G. Bogà. Ali: poshlushajte, kakù, inu na kako vicho je on molil. *Moyses*, kir samerkal je, de G Bug je serdit postàl, inu de mitli straffat ta Israëlski folk, sa volo njega velike pregrehe; kir mollil je on te malike: padel je on na svoje kolléna; usdignil je svoje rokè

Deuterd. 32. pruti Nebessam, inu je djal: *recordare Abraham, Isaac, & Jacob servorum tuorum.* Spumni, ô dobru livi Bug! na tvoje sveste shlushabnike, Abrahama, Isaaca, inu Jacoba, inu sa volo njeh sanessi, inu shonej se tvojga Folka, vrédni so, rejs, te straffinge: ali shenkaj jem tajsto, inu njeh pregrejho sa volo tvojh svetih shlushabnikou. Ali:

kaj

kaj je hotil rezhi *Moyſes*, kir proſsil je Bogà, de bi na ſtraffal ſvoj Folk, sa volo Abrahama, Iſaaca, inu Jacoba? poſhluſhajte: *Lyranus* nam da na tù odgóvor. *Recordare eorum bonorum operum; hæc intuere, & propter ea parce huic populo ſcelerato.* Proſsil je *Moyſes*, inu djal: právi *Lyranus*. Imei uſmilejne, ô dobrutlivi Bug! ſtim pregrejſhnim folkam, sa volo teh tugentou, inu lejpiga shjuléjna, katéru pellali ſo Abraham, Iſaac, inu Jacob. Zhe ta pregrejſhni Folk je mollil te malike; ſej je pak *Abraham* uſelei tebi ſveſt oſtal, tebe zhaſtil, inu verúval. Zhe ta Folk ſe je tebi napokoru iſkasal; *Iſaac* pak bil je iſkasal veliko pokorſhino tebi, inu ſvojmu Ozhétu. Zhe ta Folk bil je preuſeten, inu terdauraten; bil je pak uſelej Jacob pohleven, inu krotak. *Recordare eorum bonorum operum: hæc intuere, & parce huic populo.* Na te d bra deilla, inu tugenti imej Spomin, ô dobrutlivi Bug! inu sathonej tvojga pregrejſhniga Folka. Taka je bila Molitou, s'katéro je *Moyſes* sa ta pregrejſhni Iſraëlſki folk molil; inu bila je tudi takù krafftna, inu mogozhna, de bil je G. Bogà potolashil. *Lyran.*

Nù ſedaj ſpremiſslite N. N. zheen Moyſes bil je potolashil ta pravizhni ſerd Bogá V. M inu je bil obvaruval ta Iſraelſki folk pred Bothjo ſtraffingo, sa tù, dokler proſsil je njega ſkusi Abrahama, Iſaaca, inu Jacoba, inu ſkusi njeh tugenti inu dobra dejla: ah koku veliku vezh potolashila bode G. Bogà *Maria* Diviza, de ſe bo zhes naſs uſmilil, inu bo ſupet doli poló!hil ſvojo pravizhno ſhibo N. kir ona bo proſsila sa naſs, ſkusi Chriſtuſa JEſuſa ſvojga perſerzhniga Syaka, tudi on porezhe k'Ozhetu Nebeſkimu (zhe mi bomo andohtlivu njò na pomúzh klizali) porezhe pravim tudi ona: *Recordare filij tui, ac mei: recordare bonorum operum ejus, hæc intuere, & parce populo tuo ſcelerato.* Tu je: Spumni, ah! Ozha Nebeſki na tvojga inu mvojga perſerzhniga Synù JEſuſa. Spumni, koku on lubil je ſvoj Folk na ſemli; kaj sa eno grenko martro inu ſmèrt pretèrpil je on sa volo njega, inu sa volo njega pregrehe: *hæc intuere, & parce populo tuo.* Na uſe letu ſpumni O Nebeſki Ozha! inu sa volo uſiga letéga iméj uſmiléjne zhes tvoj pregreſhni folk, oduſemi ſupet prozh tvojo pravizhno ſtraftengo N. inu daj jèm miloſtivu, kar oni ikusi mene pohleunu proſsio. Ah! kaku krafftna inu mogózhna molitou je pred Ozhetam nebeſkim, kadàr Maria Diviza ra tako visho proſsi sa naſs reune grèjſhnike, ta tega volo zhe enkrat ſupet rezhem: *Tempore magnæ ſiccitatis, aut etiam alterius neceſſitatis, ad Mariam recurrite.* Kadar vaſs ta thusha, ali druga nadlúga pertiska, h'Marji tezite. *Num. 15.* *Synop.*

Sakaj: kakòr ſim vam djàl zhe od konza,, taku vam tudi rezhem *Num. 16.*

Epilog zhem tudi h'konzu mvoje pridige: de namerzh Maria Diviza je tajſta pred Bugam preſtimana velika, uſih grèjſhnikou pomózhnica, katéra pred Bugam je gnado nelhla: *Inveniſti gratiam apud Deum.* Katéri Bug V. M. nizh na odpóvej, katéra uſe lahku sadóbi, kar ona proſsi od Boga: Inu raunu sa tega volo perſhli ſmo donaſs k'niè; njo, inu ſhusi njo pohleunu proſsit, de bi G. Bug ſe otil zhes naſs uſmilil N. &c. inu h'timu konzu njò ſmo donaſs sa naſſo beſsédnizo isvolili njò sa naſſiga Legato, ali Namejſtnizo pred Bugà poſlàli. *Legationem mittens, rogat ea, quæ pacis ſunt.* Ah tedaj savupimo, de G. Bug naſs bode potróſhtal N. &c. de G. Bug bode uſhliſhal naſhe proſſinje, inu molitve, AMEN.

Luc. 14.

TA CXXV. PRIDIGA.

Na dan S. Léjtniga Shégnajna pèr eni ſledni Cèrkvi.

Synopſis.	*Sapopádik.*
Templa Dei veneranda,	Templi Boſhji zhiſtuváti,
Cunctis ſunt & honoranda:	Vſèm ſo inu ſhpoſhtuváti:
Domus quia Dei ſunt.	Hiſhe kir ty Boſhje ſo.

Thema.

Salus Domui huic facta eſt. *Luc.* 19.

Iſvélyzbajne ti bishi je sgojénu. Ibid.

Num 1. PLutarchus ta neke ájſhni imenitni Piſàr piſhe inu samèrka od teh ſedmih Modrih te *Græciæ*, ali: Gèrkſke Deshéle, is iménam. *Periander Corinthius. Bias Prienæus. Chilon Lacedæmonius. Cleobolus Lyndius. Pitacus Mytilenæus. Solon Salaminus. Thales Mileſius.* Od teh právem piſhe *Plutarchus*, de. Lety, kir ſneſhli ſo ſe ob enim zhaſsu per enim koſsyli; taku ta ſtariſi i ú mej nimi, ta *Periander* po ſhégi teh modrih poſtávil je gori enu upra ájne: *Quænam domus eſſet optima?* Kaj sa ena hiſha, sa tu ner bulſhi, sa to ner ſhrézhniſhi ſhtimát, klizat inu dèrshati ſe ima? Na katéru odgovóril je.

Exord.

Num. 2. H'pèrvemu ta *Bias*, rekozh: Ta hiſha, *In qua ſua ſponte talem ſe gerit Dominus, qualem foris propter leges.* Ta hiſha ima ſe sa to ner bulſhi dèrshat, ú katéri ta Goſpodar sadèrſhy ſe tadavólnu, kakòr sadèrſhy ſe po poſlávah te brumnoſti sunaj tajſte. Is katérim hotel je *Bias* rezhe: de. Ta hiſha je ner buli, ú katéri ta Goſpodar sadèrſil y ſe is hiſhnimi taku brun nu inu poſſteru; kakòr ſe sadèrſhè, kadar ſe ú mej ptujmi si ájnejo. H'drugimu odgovoril je *Lacedæmonius.* Ta hiſha, *quæ ſimilis urbi, in qua ſapiens rex imperat* Ta hiſha je ner bulſhi, katéra je enáka enimu Meſtu, ú katéri en modri

dri Kral krajluje. Is katérim hotel je osnánit, de: kir en modri gospodári, tamkaj use prau grede, use se dobru governà inu verdéva. H'trjetimu, odgovóril je na upraſhajne *Cleobolus*: Ta hiſha ner bulſhi je, *In qua plures ſunt, qui diligant, quàm metuant Dominum.* V'katéri vezh nyh ſe snajde, katéri lubjo, kakòr pak teh, katéri ſe bojè tega Goſpodárja. Dalej na tu odgovóril je ta *Pitacus*, rekozh: Ta hiſha, *In qua neque requiruntur ſupervacanea, neque deſiderantur neceſſaria.* V'katéri ſe navidi obilnoſt, inu pomankajnje nasamèrka, ta ner bulſhi je. She dalej, inu h'petimu djàl je ta *Solon*: Ta hiſha ner ſhrèzhniſhi je: *In qua, ob injuſta, Pœnitentiæ non eſt locus.* V'katéri sa vol kryvyze nima meſta ta grevenga inu kaſsájne. H'sadnimu na tu ſturjénu upraſhájne odgovóril je ta *Thales*: Ta hiſha je ta ner buli, inu ner ſhrezhniſhi: *In qua plurimùm otij Domino conceditur.* V'katéri veliku pohajkúvajna ſe da inu perpúſty temu Goſpodarju. Is katérim hotel je ta modri rezhe, de: kir ſe ti hiſhni ſledni po ſvojim oprávili poſſiſsa, kir ſledni tu ſvoje ſturi, tamkaj ta Goſpodar nima is derſhyno veliku beſsédit ſe inu oprávit.

Ty odgóvori, aku ſi lih lepy ſo inu dobri, modri inu saſtópni; vener letem tu ner bulſhi manka: kir, kadar bi bil eden rekel: Ta hitha je ta ner bulſhi, ta ner ſhrézhniſhi: *In qua Deus habitat.* V'katéri Bug ſtanúje inu prebyva, ta bi bil ner rèjſsnyzhniſhi govóril: kir ti hiſhi, ú katéri G. Bug ſtanúje. *Salus domui huic facta eſt.* Sgojéna je ta ſhtézha, inu doſhlu je tu Iſvelyzhajne; kakòr ſe je vidilu ù te hiſhi tega *Zachæa*, kir, kadàr priſhal je bil ú tajſto JEſus: *Templum quodam factam eſſe.* Bila je ú en Tempel ſpreminéna, inu ſkusi njegovo prizhnoſt poſvezhéna, inu shegnana k'eni Cèrkvi: Tar po tem od uſeh dershána ú eni veliki zhaſtè inu hváli, ú enim velikim zhaſti inu ſhtimájnu, ú eni veliki vrednoſti inu ſhposhtuvajnu. *Num. 8.*

Je bila ú eni veliki zhaſtè inu ſhtimájnu, ú eni veliki vrednoſti inu ſhposhtuvájnu hitha tega *Zachæa* po tem kir je bil JEſus ú tajſto ſtópil, de djàl je od njè ſam, *Salus domui huic facta eſt.* Iſvelyzhájne te hiſhi je sgoiénu, kir ona je k'enimu Templu ſturjéna? Ah! ú kaj ſa eni zhaſtè inu ſhtimájnu? ú kaj sa eni vrednoſti inu ſhposhtuvájnu nima biti ta prizhna S. Bothja vésha is uſemi drugimi Cèrkvámi? kir ú te ſtópil ni le enkrat, na dan, namerzh: tega perviga shégna, te pèrve S. Mathe JEſus ta zhaſtvti Syn Boſhji; temúzh od tajſtiga zhaſsa ſtanúje ú teh inu prebyva: sa vol katériga eno ſlednjo Cèrku imenúje *S. Bernardinus Parvulus Paradiſus*, en majhin Paradiſh. *S. Joannes Chryſoſtomus* pak eno ſlednjo Cèrku kliche en Dvòr Nebeſki. *Regia cœli.* Dálej ta Majlenderſki S. Shkoff *Ambro-*

Luc. 19.

S. Bern. Tom. 1. ſer. 28.

S. Amb. in 1. c. Matt. 8 *Ambroſius*, od ſlednje Cèrkve práve: de ta je. *Sanctitatis domicilium, Sacrarium Trinitatis.* Ta Cèrku je enu prebiválihe te ſvetuſti inu hiſha ſame S. Troyze. Katére beſéde, Ah! kaj nam osnanújejo drugiga, kakòr de bi my letè ú eni veliki zhaſtè dèrshat iméli. Od tod.

Num 5. Kir danaſs obhájamo Obléjtnizo dnè shégnajna tè h'zhaſtè Bogú, Marji Divízi inu S. N. iſsydane, shégnane inu poſvezhéne
Thema. Boſti je véſte; na katéri dan ſtópil je bil h'pèrvemu ú letò JEſus, inu tajſti ſtúril tu Iſvélyzhajne. *Solus domui huic facta eſt.* Kir ú
Propoſ. tè sazhèl je bil ſtánuvat inu prébyvat, ú katéri ſtóji ſhe dan danaſhni: is katérim ſtúril je te urédno uſè zhaſty, Vrédnoſti inu ſhpoſhtuvájna: katéra, kakòr tè druge uſè, de prejémajo to zhaſt inu ſhpoſhtuvájne; hózhem danaſs dálej kaj nam h'ſúzu pèr tèm oſtàt inu iſkásat, de. *Templa Dei veneranda, cunctis ſunt & honoranda:*
Synop. *Domus quia Dei ſunt.* Templi Boſhji zhiſſuvati, uſèm ſo inu ſhpoſhtuváti: hishe kirſty Boſh je ſo. Katéru, de khi kaj bul ſposnájo inu saſtópjo, saſhlishat ú mouzhájnu bodo pèrpráuleni.

Num 6. Snánu inu vèjdezhe je, de: kadàr en Krajl, en Cæſsar, en Monarch tega Svejtà uſáme, inu sarózhy ſi eno Nevèjſto; takú h'pèrvemu ſkèrby inu gléda, de tè sarozhéni Nevèjſte to crono na glávo
Induct. io poſtávi, de tò takú ſtúry od uſèh Podlúſhnikou ſhpoſhtúvat inu zhaſtyti. Tega imamo eno lepo inu mogózhno prizho nad Krajlam
Eſther 2 *Aſſveruſam*, inu *Eſther* njegóvo sarozhéno Nevèjſto: kir. Po tèm kir *Aſſverus* savèrgel, inu dàl je bil ſlávù te *Vaſthi* sa vol te napokórſhine; tàr na meſte letè sarózhil ſi je bil to lepo *Eſther*: ſdájzi. *Poſuit diadema in capite ejus.* Poſtávil je njè to crono na glávo, ſtúril jo to krajluváti; inu to tèm pèrvim tega krajleúſtva pokásat h'temu, de bi bily letò is todouſhno zhaſtjò ſhpoſhtuváli.

Num. 7. Aſſveruſu temu Krajlu sadèrshal ſe je enáku JEſus ta Krajl Nebeſs inu Semle, kir ta vidéozh to naulúglivo, napokórno, ſtáro Nevèjſto, to *Synogogo*; kakú ta ni hotéla ubúgat inu dersháti njegoviga Boſhjiga povèjla: kakú uſdigúvat sazhéla ſe je bila zhès njéga, pregájnat inu ſhouráſhit: savèrgel je to, pahnil je od ſebe; inu na meſte letè, uſèl je to S. K. C. Cèrku, en ſledni shégnani Tempel, eno ſlednjo G. Bogú h'zhaſtè góri poſtáuleno Cèrku, *Tamquam*
Apoc. 21 *Sponſam ornatam*, kakòr eno lepú ozirano Nevèjſto sa ſvoje Drúthe; katére sapovèjdal je, inu sapovèjdúje ſhè dan danaſhni cronat ſkusi rókè tèh Shkoffou, inu kakòrene Nevèjſte Boſhje, kakòr ene cronane Krajlize od uſèga karſhanſtva ſhtimàt, zhaſtit inu ſhpoſhtuváti; nizh dèrgázhi, kakòr ſapovèjdal je bil ú ſtárim Teſtan entù
Lev. 19. ta Tempel zhaſtit inu ſhpoſhtuváti, rékòzh: *Sanctuariũ meum me-*

tuite

tuite. Mvoje Svetynnje bújte ſe. Ali: kakòr pravjo ty Vzhenyki: Mvoj Tempel ſhpoſhtujte, zhaſtyte: *Templum meum reveremini:* kakòr ta uréden je zhaſty, invále, ſhpoſhtuvájna. Katéru ſtúrilu je mene rézh: *Templa Dei veneranda cunctis ſunt, & honoranda: Domus quia Dei ſunt.* Templi Bothji zhitluváti, uſém ſo inu ſhpoſhtuváti: Hishe kir ty Bothje ſo. Katéru, de khi kaj bul vidimo, od tod ſtopimo nekòlku ú S. Evangelium, kir tukaj najdemo to réjſsnyzo. *Corn. à L. a. in loc. cit.* *Num. 8.*

Joannes is temi drugimi Evangelisti piſhe: de. Po tém, kir nash dobrutlivi JEſus pet dny préd njegóvo ſmèrtjo, námerzh: V' léjte 34. njegóve ſtáne ſli, na ta 20. dan Meſza Shuſza, ali: *Martia,* tu je: na to zvéjtno Nedélo prishàl je bil is *Bethaniæ* ú *Jeruſalem* ſédezh na eni Ollyzi: ſtópil je bil is tè, inu ſhàl je h'nógam ú ta Tempel. V'tém, kir vidil je enu shéjmyshe, kir saglédal je mise inu ſhtante tèh Predájauzou, kir neſhèl je telkájn kupzóu inu Barantázhou, Volóu inu druge shivyne; posábil je, takú rékòzh: na ſvojo krodkuſt, vſmilejne inu dobrúto; zhes njegóvo navádo, ſtúril inu ſpledil je is teh, od shivyne uſéth ſhtrikou, eno gajſhlo: is to uſdignil ſe je zhès Kupzè inu Predájauze; zhès vole, golóbe inu drugo shivyno, zhès ſhtante inu mise: tar sazhèl je Ludy inu shivyno gónit is gájſhlo 'Templa, takú dolgu, de. *Omnes ejecit.* Vſè je ſtépel is tajſtiga, rékòzh: *Domus mea, domus Orationis eſt.* Mvoja hisha ie ena hisha te molitve, inu Vy ſtè to ſtúril k'neſbójnishki jámi. Kateru, kadàr ſpreudárjajo ty Vzhényki, zhúdnu inu nasnánu nvm pride naprèj, de ſtorè zhes tu enu upraſhájne: Sakaj ſturil je JEſus ſam letu, inu tu ſturyti ni ukásal tem Jogram? ali: tem Angelam sapovèjdal? katéru upraſhájne, pred ko ſe ſhlishi ta odgovor, inu tega ta ſkriunuſt saſtópi, ſtopimo enu malu h'temu, kar berem. *Joan. 2. v. 15.*

Berem, pravim: de. Bila je nekédaj ta naváda, inu ojſtra prepóvid, de: kadàr ſpérla, ſkrégala ſta ſe dua, udarit ſe nigdar niſtà ſmela: sunaj ſamiga tega napádza; kadàr bi ſe bil eden eniga drugiga Moshà Mevèjſte, Shene, Drusheta podſtóoil, inu tega ſe is naſpodóbnim ſmèrjájnam, ſhpotuvájnam, sanizhuvájnam lótil; tedaj temu Shemnu, temu Moſhóvu ſe je sanellu inu preglédalu kadàr ſe je tega Nevèjſtniga Sanizhuváuza lótil, inu Shpótljuza dobru otépel. *Num. 9.*

Tu, zhe ſpremiſlimo, taku ú tem najdemo ta urshah, vidimo tar dgóvar, sakaj namerzh: JEſus ſam je gónil inu tépel is gájshlo te Predájauze, Kupzè, Barantázhe, vole inu drugo shivyno is Templa: katéri urshah drugi ni bil, kakòr: kir ty Barantazhi bily ſo ſe njegove Nevèjſte, Templa, Cèrkve is sanizhuvájnam podſtópyli. *Num. 10.*

pyli. Tu ni mógel JEſus tèrpéti, tu ni ſtraffúvat ſapovèjdal ne tem Jogram, ne tem Angelam; temúzh ſam, kakòr en ſvèiſti Shenin ſvoje ſanizhuváne Nevèjſte, hotel je is sanizhuvájna reshit, inu tajſti is naſpoſhtuvájna pomágat; tar is tem pokásat, kakòr *S. Vincentius Ferrerius* govóry: *Quantumei diſplicet is, qui tangit Eccleſiam Sponſam ſuam* Koku ſuper je njemu ta, katéri ſeze Cèrkve, kakòr nj: gove Nevèjſte is sanizhuvájnam dotíka. V'katérim sadèrshal ſe je kakòr en *Plato*.

Vincen Fer in Oſee. c. 2

Num. 12. Od tega piſhe *Seneca:* de Kir ob enim zhaſsu eden is njegovih Poſlóu je eno hiſhno ſkódo ſtúril, is katéro reſsèrdil inu reſtogótil je bil mozhnu tega Platona. Sa tu, kir ta hlapiz uréden je bil te ſtraffenge, sapovèjdal je bil Euſippuſu, enimu drugimu hlapzu uniga ſtraffat, rekozh: *Heus Euſippe, tu ipſum punias: ego enim nimiùm iraſcor.* Shliſhish *Euſippe*, ti njega ſtráffaj: sakaj jeſt ſim prevèzh jesen. Katéru bil je is enim dobrim tepésham dopólnil. Zhes nekolku dny, kir padel je bil ta ſgurni hlapiz ſupet ú eno tako ſkódo te hiſhe, is katéro resjesel je bil ſhe bul tega Goſpodarja, de ta Euſippus ſhal je h'temu is miſlijo, kakòr poprèj, is eno palzo poſtráffat. Tu kir vidil je ta Plato, djàl je h'temu Euſippuſu: *Siſte tu, dignus eſt iſte nunc ira mea.* Stui ti, ta je ſedaj mvoje jese uréden. Temu Platonu enaku sadèrshal ſe je JEſus ú tem Templu, kir, kadàr je vidil ſkódo, katéro ſo ſturyli bily ty Barantazhi na zhaſtè temu Templu; kir je vidil ta shpót inu sanizhuvájne tajſtiga; ſtraffat te ni púſtil od hudyzha, Jogrou, ali Angelou, temúzh ſam ſe je teh lótel, ſam je ſtráffal letè, kir.: *digni ſunt ira mea.* Vredn ſo bily njegoviga ſerda. Teh sanizhuvauzou njegove hiſhe namore tèrpet inu glédat.

Seneca in Platone

Num. 12. Is katériga kaj ſe ſklenit samóre, kakòr de JEſus hozhe, de ſe njegova Nevèjſta, njegou Tempel, njegova Cèrku ima ú zhaſtè dersháti, ſhtimat inu ſposhtuváti; de ſlednja od roók, ali ſkusi rokè tega Shkoffa ú tem shegnajnu cronana Cèrku ima ſe zhaſtat, inu ú eni veliki tar ſublebni vrednoſti iméti, kakòr naſs ſpodbáda inu opomyna tu, kar ſe ú Cèrkve, inu slaſti per eni Fari snajde; kir. Vtè vidi ſe ta S. Studeniz, per katérim ſmo od tega poërbaniga grèjha ú S. karſtu ſmyti inu ozhishzeni. V'te vidjo ſe ti rihtni ſtóli, ú katérih ſmo ſkusi S. Spovèjd is kremplou tega hudyzha doſti krat od Mashnikou potegneni. V'te Cèrkve vidi ſe ta misa S. Altarja, na katéri offrúje ſe tu pravu Jagnje Boſhje: od katére mise ſmo is kruham teh Angelou, namerzh is S R. Teleſam doſti krat naſpishani. Tukaj ú te Cèrkvi vidi ſe ta ſhvézhnik, na katérim pershiga ſe nam luzh te Rejſsnyze, kir na temú teh S. Pridigah ſtávi ſe naprèj

ta

ta potrébni vuk h'sadobléjnu tega Iſvélyzhajna. Tukaj, ú Cèrkvi inu okuli njè na Britaſu vidimo telkajn ſkrjin, huliker grobóu, ú katérih ſe koſty telkajn isvolenih, katéri uſhe G. Bogà ú Nebeſih gledajo, hranio. Tukaj ú Cèrkvi vidi ſe vezh drugiga takiga, katéru uſe ſpodbáda inu opomyna naſs ſhpoſhtúvat inu zhaſtyti te S. Buſhje veshè, ſlaſti pak te, ú katérih JEſus ú S. Sacramẽtu is Duſho inu is Telleſsam, is Kryvjò inu Meſsam, is Bogóuſtvã inu zhlovéſtvã prebyva inu ſtanúje: pred katérim ſkusi ſtojè ty Angeli, inu ſtreſhejo na ſhluſhbo. Od tod inu sa voltega S. *Joan. Chryſ* prave: *Eccleſia eſt locus Angelorũ, locus Archangelorũ, Domus Dei, Cœlum ipſũ.* Ta Cèrku je enu meſtu teh Angelou, ena meſtu teh Archangelou, ena hiſha Boſhja, ja ſama Nebeſsa: kir ú te, kakòr ú Nebeſseh ſtanúje ſam Bug V. M. kir ú te, kakòr ú Nebeſseh, prebyva JEſus ta Krajl Nebeſs inu ſemle. S. Jo. Chryſ. hom. 1. in Gen.

Macrobius ta ſlovézhi *Hiſtoricus* piſhe: de. Bila je nekédaj per teh Malykuváuſkih *Ægyptjarjih*, Cretenſerjih inu drugih Folkih ta navãda, de. Kir ty Maſhniki hotéli ſo pojt ú nyh Tempel, inu tem Malykam te offre offruváti; taku ty Maſhniki od ſunaj Templa upraſháli ſo ta Folk h'pèrvemu. *Noſtis ne, quis nam domum iſtã incolat?* Véjſte le vy, gdu ú te hiſhi ſtanúje? na katéru vuſs Folk, taku podvúzhen odgovóril je: *Dijs noſtris hæc domus ſacra eſt.* Naſhim Bogóvam je ta hiſha shegnana: nym h'zaſtè je gori poſtáulena. Na tu upraſháli ſo h'drugimu ty Maſhniki: *Scitis ne, quo fine ad hunc locum properemus?* Véjſte le vy h'kaj sa enimu konzu hitimo inu pridemo na tu meſtu? sakaj my gremò ú ta Tempel? Na katéru odgovóril je h'drugimu ta Folk: *Ut Deos noſtros adoremus iisque ſacrificia immolando debitas pro beneficijs nobis exhibitis, gratias referamus.* My hitimo inu gremo u ta Tempel, de bi tukaj naſhe Bogóve molyli, inu nym sa te nam zdeléne dary inu ſturjéne gnade to douſhno zhaſt inu hválo dali. Po tem odgovaru ſpuſhéni ſo bily od Maſhnikou ú ta Tempel. Taku ſhtimali ſo te Temple, taku zhaſtyli ſo nyh Bogóve ty ſlepi Ajdje. Num. 11.

Ah Bug V. M. So zhaſtyli ty Ajdje taku nyh Temple, katéri ni ſo bili drugiga, kakòr eni hlévi teh Malykou? ſo zhaſtyli lety taku nyh Bogóve, katéri ni ſo bili drugiga, kakòr eni paklenſki hudizhi? Ah! ú kaj sa eni zhaſtè najméli bi my te naſhe pravimu, shivimu, vezhnimu G. Bogú, njegóvi S. Materi inu drugim lubim Svetnykam gori poſtáulene, viſsóku shegnane Cerkve dèrsháti? kir ú teh navidjo ſe eni ſpáki, poſhaſti, is leſsa sresani, is kámenja ſteſsáni, is broma sliti Malyki, kakòr ú hlevih, ù berlógih teh Ajdouſkih Bogóu: pazh pak ú naſhih Cèrkvah vidimo podóbe te Krailize Nebeſke Mariæ te Divizhne preſvete Matére; teh lubih Num. 14.

Svetnykou, naſhiga Odreſhenika na S. krishu: ja ſamiga shiviga JEſuſa na S. Altarju. Poglejte ſedaj O Chriſtiani! kaj ſmo my doſtòjni tem S. Cèrkvam? sa eno zhaſt kasáti? Sa tu upije nam na uſhessa *S. Nilus* rekozh: *Eccleſiam non jecus ut Cœlum adi.* V'Cèrku na hodi dergázhi kakòr ú Nebeſsa. V'Cèrkvi sadèrſhi ſe kakòr sadèrſhé ſe ty Angeli inu lubi Svetnyki ú Nebeſseh: kir tukaj ú Cèrkvi, raunu pred tajſtim ſe snajdeſh, pred katérim ú Nebeſseh ty Angeli trepézhejo: kir tukaj ú Cèrkvi snajdejo ſe ú Druſhini teh Angelcu, katéri tem Maſhnikam ſtreshejo, kakor je vidil *S. Nilus.* Kir tukaj ú Cèrkui, *cum Angelis ſtas; cum Angelis oras, cum Angelis cantas.* Is Angeli ſtojith, is Angeli m lith, is Angeli pojéth, práve *S. Joannes Chryſoſtomus.* O vrednoſt! O thlahtnuſt prevelika teh Cèrkva! kir te, aku ſi lih is kámenja, apna, pèjſka, leſsà &c. ſloſhéne ſo; vener te, dokler ſtojè celè, drugiga niſo, kakòr enu poſvejtnu Nebú, ú katérih ureden ſe ſtury ſam Bug is Ludmy prebivat, kakòr ſmo thlithali; sa vol katériga, kakòr ſim djàl odſgoraj: *Templa Dei veneranda, cunctis & honoranda: Domus quia Dei ſunt.* Templi Boſhji zhiſtuváti, uſem ſo inu thpoſhtuváti: kir ty hiſhe Boſhje ſo. Katére take poſtále ſo tedaj, kadàr ſtópil bil je JEſus ú tajſte, namerzh: na dan tega S. Shegnajna, kir tedaj. *Salus domui buic facta eſt.* Je njè Iſvelyzhajne doſhlu.

Ezechiel ta S. Prerok pishe ſam od ſebe, de. Kir ſedèl je damà en dan, uſdignila je njéga ta róka, ali: múzh Boshja, inu nella ú Jerùſalem pred ta Salmonſki Tempel; tukaj djàl je G. Bug h'njému: *Fili hominis.* Syn zhlovéshki, pogléj ta Tempel. Vbúgal je *Ezechiel*, poglédal, inu vidil je ú tajſtiga eno luknjo. Na tu djala je ta ſhtima Boshja: kopli ta Syd. *Fode parietem.* Tu, kir je ſtúril, djàla je dálej ta ſhtima: rogléj ú ta tempel, inu povè, kaj vidish. Na tu sgo jénu, djàl je: Jeſt ú tèm Templi na ſténi vidim uſèh ſort shiváli, eno gnjuſnóbo, inu tè Iſraëlske Malyke. Na tu ukáshe dálej inu h'drugimu G. Bug poglédat ú ta Tempel, inu povèjdat, kar bo vidil. Ta Prérok ſtury, pogléda, inu práve: *Ecce Mulieres!* póle vidim ene Shenè ſedéti, inu jókat ſe zhès *Adonidem.* H'trjétjimu pogléj. pove, kaj vidish? *Ecce!* póle! vidim 25. Moósh, katè i herptè k'Altarju obrázhajo. Na tu djala je ta ſhtima Boſhja: kaj ſe tebi ſdy? *Numquid leve eſt hoc?* lele letú kaj majhiniga? de ſe ta Folk takú poréden káshe, de ta Tempel takú sanizhúje, de pred mano eno tako naſpodóbnoſt dopèrnáſha? sa tu mèrkaj: kir is tèm ſo mene takú reshályli, hózhem letè jeſt ú mvojm ſèrdu is ſtraffengo obyſkáti: oni kodo upyli h'meni, ali: na bom te uſhſithal

Tu, kar je G. Bug púſtil vidit temu Preróku, kadàr bi meni, ali:

enimu

S Nilus Paræn. in Sententijs.

S. Jo. Chrſom 24. in Act. Apoſt.

Synop.

Thema.

Num. 15.

Ezec. 8

Num. 16.

mu drugimu is nafs ſtúril, inu dàl to gnado, de bi vidili tu, kar ſe ú tèh Templih gody; kaj sa ene naſpodóbnoſti bi bilè vidit? tukaj nagovórym ſèdáj od tèh sunájnih; tèmúzh od teh notrajnih: kir vidili bi kakú eni ú Cèrkvah leté sanizhújejo; kir malajo ſi ú glavi uſèh fort shiváli; kir eni mitljo na kojna te Preuſétnoſti, na Camelo te Lakómnoſti, na praſza te Polhreſhnoſti; drugi na Leva tega Maſhzuvájna, na pſa tè Navóſilivoſti, inu drugi na drugu, katéru préd Bugam ú Cèrkve ſpremiſhlújejo. Dálej vidili bi objókane te Shenè inu Deklize préd tèm Malykam te lubeſni Adonis: kir te naglédajo po drugim kakòr po Motnéh inu Fanteh: naglédajo na drugu, kakòr na tu, kar shelè inu lubjo: V'katérim, Ah! kaj sa eni grili lasjo po nyh glavàh? kaj sa ene poſhaſti tèh gerdih, oſtúdnih inu naſpodóbnih miſel plásjo ſe po nyh ſèrzah; katéru te ſtúry ſdihat inu jokáti. Dálej, vidili bi, *Abominationes majores*, ſhe vehſhi oſtudnoſti inu gnjusnóbe: kir vidili bi ú Cèrkvah ne le 25. tèmúzh vèzh, vèzh inu vèzh Moósh, katéri, aku ſi lih imajo k'Altarju te obráſe obèrnjene; véner prutje temu tè hèrpté káshejo: kir namiſljo na drugu, kakòr na kúpzhije, na predáje na goſpodárſtu, na dèrſhyno, shivyno inu na vèzh drugiga hitlhniga pèr domu: kaſhejo te hèrpté, kir namiſljo, naglédajo, namèrkajo na tu, kar ſe pèr S. Altarju gody, govóry inu dopèrnáſha; temúzh le na tu, kar ſe po temple andla, gdù pride, ali: grede is Cèrkve? kakú je ta, ali: una ogvantana? kakú ſe ta, ali: uni sadèrshy &c Káſhejo te hèrpté k' Altarju, kir, aku ſi lih moljo, véner navédò, kaj právjo: de bi JEſus h'nym ſpodóbnu rékal tu, kar djàl je ob enim zhaſsu h'tèm Judam: *Popu us hic labijs me honorat: cor autem eorum longè eſt â me.* Letà ſi lk zhaſty me is shnabli: ali: nyh ſerzé je dálezh od mene. Sa vol katériga obèrnem ſe h'takim moljuzam, tàr upráſham letè, kaj ſe nym ſdy: Je le letú ú Cèrkvah, kakòr ú Nebeſeh biti? je le letú te Cèrkvé ſhpoſhtuváti? je le letú ú Cèrkvah G. Bogá zhaſtyti? Ah! nak, nak sa rèjſnyza. Ali pèr tèm shè ni doſti naſpoſhtuvájna, katéru ſe ú Cerkvah gody, tèmúzh dálej. *Matth. 15.*

Tho mas de Villa novata S. Shkoff, kir ſpremiſhluval je te Cèrkve, inu Temple, taku ta ſdihajozh govóril te beſséde: Ah! *In templis noſtris cum venerandum illud, & Angelis ſpiritibus tremendum Sacrificium offertur, quantus puerorum ſtrepitus? quantus loquentium & deambulantium ſonitus? quantum inter divinas laudes rideutium & negotiantium murmur? nulla devotio, nullus ordo, ſed confuſſa ſunt omnia.* V'nathih Cèrkvah kadar ſe ta zhaſtyti, preſveti, inu tem Angelam ſtráthni offer S. Mathe offrúje, kaj sa en ſhráj inu napókaj gody ſe, kir ti otrózi jókajo, ti pſi lajajo, ti fanje zukajo, *Numi 17. S. Tho. de Villa. ſerm in Dedic. Temp.*

ty

ty meſhnarji ſabſtójn ſem tar khe hodjo? Per S. Maſhe, per drugih Boſhjih oprávilih ú Cèrkve, kaj sa enu shepetájne, resgetájne, pehájne, mermrájne ſe nasamèrka: kir eni ſe pogovarjajo, andlajo, opráulajo: drugi ſmejajo, ſhepazhjo, migajo, inu vezh takiga dopèrnaſhajo: ú Templeh ni andohti, ne vèrſte nobene; temúzh uſe je smeſhanu samèrkat: inu tu ob zhaſsu te zhaſty Boſhje. Ah Chriſtiani lubesnivi! ſpomnite, ali: le letu na bo ſuper G. Bogú? ali: bode le letu G. Bug puſtil bres ſtraffenge? Ah! nak, nak, kir ſam G Bug ſe pusty ſhlishat. *Non parcet oculus meus.* Mvoje okú, katéru tu naſpoſhtuvájne teh Cèrkva vidi, sanéſlu inu ſpuſtilu na bo unkaj te ſtraffenge: leſt tega sanizhuvájna inu Cèrkvam ſturjéniga ſhpóta na bom tèrpel: temúzh ú nrvojm ſerdu bom te obiſkal is ſhibo te ſtraffenge: *Nec miſerebor*, bres uſega uſmilejua. Inu rèjſsnyzhnu: kakòr ſprizhat bi samógel is nymi telkajn inu telkajn, katéri ſo bili od Buga inu Svetnykou ſtraffani, sa vol kir teh Cèrkva ni ſo ſhpoſhtuvali. Ali: de predóug na bom, okrátim.

Ezech. 8

Samèrka *Joannes Bollandus* ú shjulenju *S. Euſebiæ*, de. Kir en Cèrkóuni hlapiz, en Meſhnar priſhal je bil pred Cèrku te S. Divize is blatnimi zhéuli, sazhèl je bil te ob pràh te Cèrkve briſsat, inu ſtèrgat tu blatu: Pole! ſdajzi bila je nad nym ta ſtraffenga Boſhja, kir ob-zhútil je eno ſylnu veliko bolézhyno ú teh nógah, ſhèrzhile ſo ſe njemu obé, de ni ſtati na teh mogel, padel je na ſemla, valal ſe je po tè od bolézhyne, klizal je na pomagáje. Ali: kir njemu nihzhe ni mógol pomágat, obèrnil ſe je h'te S. Divizi, pred njò inu pred Bugam ſposnàl je ſvojo pregrèjho, oblúbil tu pobulſhajne, poprosil sa gnado, katéro is veliko teſhavo je od Buga inu S. *Euſebiæ* sadúbil. Merkajte Meſhnarji, inu uſi drugi Cè kouni hlapzi: merkajte právim: glejte de khi ú kaj takiga napadete, de ſtraffani na bote.

Num. 18.

Joa Bol die 10. *Mart.*

Dalej, ta ſgur ſpomneni *Joannes* piſhe, de. Kir una Nuna Cloſhtra *S. Hadægolæ* sneſhla ſe je ob enim zhaſsu ú Cèrkvi, kir leſhy truplu te S. Divize, inu tukaj naſpodobnithi nekolku, kakor ſizèr ſe je sadèrshala: vidila je *Hadegolo* to S. Divizo urſdignit ſe is groba, inu prurje ſebi póiti; katéra, kir ſtopila je pred njò, dala je njè eno mozhno shlafernizo mouzhézh, inu sginila je ſpred ozhy te udarjene Nune. Ah! kadàr bi ſe ſedaj kaj takiga godylu, kuliku nyh bi otókle liza noſsylu? kir bi nyh vezhi tàl bil tépen od Buga inu Svetnykou. Ali: kir tu ſe nagódy, ſtraffuje G. Bug na druge vishe teh Cèrkva Naſhpoſhtuváuze; kir is drugimi shibami tepe, obiſhze inu ſtraffuje rajſte na tihim.

Num. 19.

Idem.

Num. 20.

She dalej piſhe *Bagatta*, de. Kir ob enim zhaſsu ú tem Meſte

Aquis-

Aquisgranum prishal je bil en Duhóuni, en *Clericus* ú to veliko Cèrku, de bi ſe bil ú letè obhajal; permérilu ſe je njemu, de je bil sazhèl drémat, inu ſpáti. Ali: kir G. Bug ni mogel tega terpéti, vèrgel njega je is ſtóla, kir je ſpal inu dremal, taku mozhnu; de ſe je vuſs ſdruthil, inu na trjétji dan mógel je tu ú Cèrkvi ſpajne is ſmèrtjo plazhati. Tu, tu iméli bi uſi dobru samèrkat, de bi is drémájnam teh Cèrkva taku nasanizhuvali: ſpomnite ſe, O Chriſtiani! de. *Locus iſte ſanctus eſt.* Ta Cèrku je en ſvet kraj, enu S. meſtu: katéru ima ſe zhaſtit inu ſhpoſhtuváti, aku ſe nozhe ú eno ſhkodo inu ſtraffenga paſti: sa tu, O And. Duſhe! de napridete, de napadete khi ú eno natrezho; sadèrſhite ſe, kadàr grèjſte ú Cèrku, kakòr sadèrshal ſe je ta S. Patriarch *Abraham*, is katérim ſklenem. *Bagatta in admir. p. 2. l. 5. c. 30. n. 19.*

Moyſes ta S. Prerok pishe, de. Kir *Abraham* snethil ſe je na potu prutje temu hribu *Moria*, kir je imèl ta sapovejdani offer ſtúryti; tar, kir prishal je bil blisu tega hriba, djàl je h'tem blapzam: *Expectate hic cum aſino.* Bodite vy is oſſlam tukaj, tukaj me pozhákajte: jeſt is Iſaacam grèjm na hrib, de offram inu molim. Po poſſru, po molitve, *revertemur ad vos*, prishlà bomo h'vam, inu pojdemo prutje dumu. Tu, kar ſturil je ta *Abraham*, tu ſturyti imamo my, kadàr grèjmo h'tem offram, h'molitvi, h'ſhluſhbe Boſhji ú to Cèrku: tezimo tem poſveitnim miſlam, tem poſemelſkim andlam, te zhaſni ikèr bnuſti, tem hudim shéjlam: *Expectate.* Tukaj sunaj Templa me pozhakajte: ú Templi vaſs nozhem iméti dokler mvoje andohte naoprávim. Od sunaj bodite, dokler pridem is Cèrkve, po tem, kir oprávim to ſhluſhbo Boſhjo, pridem h'vam, inu pojdemo damú, tam bomo pregledali, kaj imamo ſtúryti. Tu, O Chriſtiani! zhe bote ſtúrili, uſe dèrgázhi bote ſe ú Cèrkvah sadershali: merkali na bote na drugu, kakòr na tu, sa vol katérga prishli ſte ú ta Tempel: mèrkali bote bul na pridigo, merkali bote bul na S. maſho, merkali bul na molitou, merkali bote bul na ſe per S. Spovèjde inu obhajilu, merkali bul na vathe proſhnjè inu potrébe, mèrkali bote bul na brumnoſt inu ſpodobnu sadèrshájne. Tu, zhe bote is Abraham ſturyli, padli na bote ú saméro per Bugu, ú naſhpoſhtuvájne teh Cèrkva; inu taku odſhli inu ubeſhali bote te ſtraffengi, katéro perpravil je G. Bug tem, katéri te Cerkvé naſhpoſhtújejo. Katéru de vam ſhe bul ú ſerzu oſtáne, uſimyte gori ta navúk S. Matere *Thereſiæ.* *Epilog. Gen. 22. Num. 22.*

Od letè bere ſe, de. Po tèm kir lozhila bila ſe je is tega Svejtà, zhès nekólku zhaſsa pèrkasála ſe je bila eni brumni perſhoni; katéri kir je bila veliku Nebeſhkih rezhy povéjdala: h'sadnimu dàla je njè ta navúk. *Quod nos in Cælo facimus cum Divina Eſſentia, hoc vos in ter-* *Num. 22.*

terra ſacite cum Sanctiſſimo Sacramento. Tu, kar mi ſturmo ú Nebeſ. ſih pred Bugam, tu ſtúrite Vi na Semle préd S. Sacramentam S. R. Telleſsa. Ta lepi naúuk dam jeſt ſam ſebi, inu uſèm Ludèm na ſemli: sadèrshimo ſe mi ú Cèrkvah, kakòr sadèrshé ſe ti Iſvóleni ú Nebeſsih; kir my ráunu préd tèm ú Cèrkve ſe snajdemo, kakòr snajdejo ſe uni ú Nebeſsih: tu zhe homo kasáli, sa rèjſsniza nizh naſpodóbniga ú Cèrkvah na homo dopèrnáſhali: ú rèh is vehſhi andohtjo zhaſtyli homo G. Bogà, inu tè Temple bul homo th poſhtuváli: zhe tè takú homo ziſlali, ſtraffenge nobéne ſe nabónio bali; pazh pa troſhtali ſe homo te thrézhe priti is te ú ta Tempel Nebeſhki, kir zhaſtyli homo Bogà na vekumaj. Amen.

Kybler. in pag. maio ſe. 809.

TA CXXVI. PRIDIGA.

Ob zhaſsu Odpuſtikou Sveteza Jubilæa.

Synopſis.

Jubilæi qui vult eſſe
Particeps, huic neceſſe
Eſt, præcepta facere.

Sapopádik.

Jubilæa geur zhe biti
Leléshen, ta ima ſtryti
Kar ſtryt sapovéda ſe.

Thema.

Factum eſt verbum Domini.

Stúryla ſe je beſséda téga Goſpóda. Luc. 3.

Num. 14. DE Bug Vſéga Mogózhni ſhély inu Iózhe, kakòr govóry S. Apóſtel Paulus: *Omnes homines ſalvos fieri.* Vſè Ludy iſvélyzhat, inu h'ſebe ú Nebeſsa iméti: tu vidimo, tu ſponámo nad tèm, kir on, námerzh: nash dobrútlivi, nash miloſtivi, nash uſmileni G. Bug ob uſèh zhaſseh dájal je inu poſhylal tému Svejtóvu take Ludy, de bi ty bily tu sapelánu inu ú grèjh pogréſnenu Zhlovéſtvu od zeſte tega pogubléjna, na pót téga Iſvélizhajna saúrazhali, klizali inu raunáli: kakòr. Dál je bul poſtvárjenu téga Svejtà ú lèjte 1556.

1. Tbi. 2.

Exord.

Gene. 6. Nceta, sakaj: kir. *Vidit et Deus terram eſſe corruptam.* Vidil je G. Bug celu zhlovéſtvu ú pregrèshe: sapovédal je bil tému ſzimprat ſi eno Arko, inu ú tèm zhaſsu neſli tèm grèjſl nim Ludem naprèj nyh prihodno ſtrajffengo: sapovédal je bil njému raunàt te Grèjſhnike h'nehájnu od grèjhou, inu k'eni právi pokúri; tàr pobúlſhat tu shjuléjne.

Num 2 Dálej, kir je vidil Bug V. M. to hudóbijo téga Pharaöna inu njegóviga folka ú katéri ſo zhès glavo tizháli: h'tèm poſlal je ta miloſtivi Bug téga Moyſeſa is njegóvo zhúdeſsou polno ſhibo, is

Exor. 6. tèm povéjlam tè od nyh terdaúratnoſti oddſlópit, rounáti; inu nyh hudóbijo pobúlſhat, opominuváti. Shè dalej: kir vidil je G. Bug to

ſylnu

ſylnu veliko pregrèjno teh Niniviterjou: dàl inu poſlal je h'nym tega Jonaſa is tem povèjlam te h'pokúri, od grèjhou h'pobúlſhajnu klizat, is témi ſtraſhnimi beſsédami: zhe ſe napobúlſhate, zhes 40. dny, tu meſtu *Ninive, ſubvertetur*, bode konzhánu. Shè uſélej, dálej, sa témi poſlal je G. Bug druge ob drugih zhaſseh h'tému grèjſhnimu zhlovéſtvu, de bi ty bily letú od grèjhou h'pokúri, od zeſte téga pogubléjna na pót téga Iſvélizhajna klizali vábyli inu rounáli: katérih, de veliku inu veliku samólzhym, oſtánem pèr ſamem tèm, kar samèrka, inu. *Jona 3.*

Pìſhe Lucas ta S. Evangeliſta, de. V'léjte petnájſtim Cæſarſtva *Tiberia* tega Rimſkiga Cæſarja, kir vidil je G. Bug tu zhlovéſtvu ſylnu pregrèjſhnu: *Factum eſt verbum Domini.* Stúryla ſe je beſséda téga Goſpúda, ali: kakòr islága Cornelius: *Juſſio, imperium, mandatum.* Vkasájne, povéjle, sapóved h'Joanneſu ú tè puſháve: de bi on ſhàl inu pridiguval tému grèjſhnimu zhlovéſtvu, tàr karſhzhùvàl tajſtu. *Ut prædicaret & baptizaret.* De bi pridiguval, tu je: ſtávil pred ozhy tèm Grèjſhnikam to oſtudnoſt, hudóbijo inu ſi kódlivoſt téga grèjha: de bi kásal tèm Grèjſhnikam ta navárni ſtan, ú katérim ſe snajdejo: de bi lete klizàl od zeſte tega pogubléjna. Karſhzhúval pak lete is karſtam te Pokúre, inu taku na pot tega perprauleniga Iſvelyzhajna saurázhal, h'temu de bile te Boſhje shélje dopolnjene, inu Iſvelyzhanu tu zhlovéſtvu. *Num. 3.* *Luca 3.* *Corn. à Lap in loc. cit.*

Tu, kaj kashe nam drugiga, kakòr reiſsnyzo teh Pauluſavih beſsédy, de namerzh Bug V. M. uſe Ludſtvu hozhe h'ſebi imèt inu iſvelyzhat? kir takú ſkerben kasai ſe je ob zhaſsu tega Baptiſta, de je temu, kakòr *Cornelius* dalej zhes te beſséde *Factum eſt &c.* govory rekozh: *Juſſit per internam inſpirationem, forte etiam per vocem externam Angeli, hoc ei ex parte Dei ore ſuo denuntiantis.* Sapovedal je G. Bug Joanneſu ſkusi notrajne opomynuvajne, ja more biti ſkusi eniga Angela od ſunaj, katéri je njemu is platy Boſhje tu is uſtmi povéjdal, inu osnánil, de ima ſkusi tu pridiguvajne inu karſt te Pokure tu zhlovéſtvu prutje Nebeſsam rounati: per katérim ſe dalej nozhem goriderſháti, temúzh od tega ſtariga Teſtamenta, ſtópim ú ta novi, inu ſizer h'temu, kar h'potèrjejnu uſega letéga ſgudilu ſe je pred 1726. lejtme, namerzh: de. *Num. 4.* *Id. ibid.*

Kir *Boniſacius* ta VIII. tega iména Rimſhi Papeſh vidil je ú veliki pregrèjhi tu zhlovéſtvu, is uſmilenja prutje zajſtimu, inu, kir. *Factum eſt verbum Domini.* Sturila ſe je bila h'njemu ſhtima, beſséda tega Goſpuda, *per inſpirationem*, ſkksi notrajne opominuvajne, ja more biti tudi od ſunaj ſkusi eniga Angela: odrèrl je bil ta ſhaz teh Odpuſtikou, inu h'pèrvemu ta S. *Jubilæum* gori poſtá- *Num. 5.*

vil ú lejte 1300. inu 100. lejt dershat sapovédal. Kir pak malu Ludy je tu dobylu, opomnjen od Goſpúda *Clemens* ta VI. tudi Rimſki Papeſh, je ta S. *Jubilæum* ú lejte 1350. na 50. lejt obèrnil. Debi pak teh S. Odpuſtikou ſhaz the vezh Ludy doſséglu, ſkusi Bothje opominuvájne sapovedal je na 25. leit ta S. *Jubilæum* dershat. *Paulus* ta II. tega iména ú léjte 1470. katériga h'dershajnu naſh ſedajni S. Ozha *Benedictus* ta XIII. opómnjen tudi od te beſséde Bothje odpèrl je lani, ú 1725. lejte ú Rimſkim Meſle ta veliki ſhhaz tega S. Jubilæa. Letaſs pak po drugih karſhanſkih krajjh h'temu, de bi ty vjèrni is tega jemáli, inu ſe od grèjhou rethili. Sapovejdal je tega po uſod osnánit; de bi ty vjèrni ſkusi te S. Odpuſtike inu Pokúro ſtópyli na pot tega Iſvelyzhajna.

Cobem in Alphabeto hiſt. verbo Jubil

Katéro Sapoved de jeſt dopolnim, opómnjen od teh ſgurnih beſsedy: *Factum eſt verbum Domini.* Stury la ſe je beſséda tega Goſpúda, inu povéjle Benedicta ſedajniga S. Papeſha, per te hozhem danaſs dalej oſtáti: inu, de is gnado Bothio pridemo h'temu, h' katérimu naſs hozhe ſam G. Bug iméti, namerzh: de dobimo ta karſt S. Pokure, de poſtanemo deleſhni Oppuſtikou S. Jubilæa; hozhem povéjdat inu iſkásat, de. *Jubilæi qui vult eſſe particeps, huic neceſſe eſt, præcepta facere.* Jubilæa gdur zhe biti deleshen, ta ima ſturyti, kar ſtryt sapovéda ſe. Katéru de saſtópjo, saſhliſhat bodo perprauleni.

Num 6. *Thema.* *Propoſ.* *Synop.*

Zhudniga nekajinu nasnaniga piſhe *Macrobius* od Cæſsarja Auguſta, de. Kir ú Rimſkim Meſle ob njegovim zhaſsu umèrl je bil en veliki Goſpúd, en ſhtimáni inu sa bogatiga dershani Purgar: sapovejdal je uſe blagú tega mertviga po naváde preyſkat inu pregledat. V'tem preyſkajnu snajdenu je bilu zhes 200. tauſhent eron dougà, inu Terjáuzu veliku, katéri ſo hotéli ta doug plazhan iméti. Tu, kir saſtópil je bil ta *Cæſsar Auguſtus*: sapovejdal je de le ima blasyna te poſtile, na katéri ſpàl je ta Purgar, sa njega kupiti. Tu, kir ſhliſhali ſo ty Dvornyki, uſi sazhudili ſo ſe inu sauſeli kakor eni nasnáni, eni Cæſsarju naſpodobni rèzhe. Ali: *Auguſtus* djàl je: *Habenda eſt mihi ad ſomnum conciliandum illa culcitra, in qua ille tanto ære alieno obſtrictus ſomnum capere potuit.* Meni je ta blasyna imèt, na katéri je ta is takimi dougmy oblóſhen ſpáti inu pozhyvat mogel. Kupite meni to blasyno, inu plazhajte dobru, de na te bom tudi jeſt mógel saſpàt inu pozhivat Is katérim hotel je ta modri Cæſsar pokasat, de ena teſhka, namyrna inu napokójna rèzh je ta doug, po beſsédah uniga Poëta: *Debita præpediunt hominem benè carpere ſomnum.* Dougóvi napuſtè, zhlovéka dobru ſpati; kir miſlit ga ſturè,

Macro. l. 2. c. 4

Anonymus in facetiis

de

de ima te plazhati. Katéru ſturilu je tega Cæſsarja sauſet ſe inu sazhúdit, de ta Goſpud je mogel per takih dougèh ſpati.

Se je sausèl ta Caſsar *Auguſtus* zhes tega is takimi dougmy ob- *Num. 2.*
loshénimu Goſpúdu ſpajne? ſe je sazhúdil ta modri Cæſsar, de ta telkajn douſhni Purgar je samógel en krat sadrémat, inu ſaſpáti? Ah! gdu ſe na bo sausèl inu sazhúdil zhes ſpajne, ſmèh, perje, pleſs, uriſkajne inu drugu letáku teh Grèjſhnikou, teh zhes glávo ú grejhu snajdenih Ludy? katéri ſkusi ta grèjh padli ſo ú en tak doug, katéri sadouſhili ſo ſe taku pred Bugam, de is nobénim ſrebram, slatam, inu drugim poſvetnim blagam namórejo ſe is tega douga ſkopat inu reſhyti, inu vener, per uſem tem. *Ducunt in bonis dies ſuos.* Pelejo nyh dny naprej ú ſpaſseh, luſhteh, ſmehu inu *Job. 21.*
ú drugim letákim. Inu vener, *dormiunt multi*, ſpè is tem Jonaſam, *ſopore gravi*, is enim dobrim ſpájnam. Inu vener pozhivajo bres uſe *1. Cor.*
ſkèrby, aku ſi lih snanu je nym, de nyh doug nym sanéſsen na hode; *11.*
temúzh tega bodo perſileni plazhat, inu per zhillim, popolnama *Jona. 2.*
ſplazhat is nyh veliko mújo tukaj, ali: pak tam kaj is nyh veliko ſkódo: kir sa vol tega dougà odvèrsheni bodo od Nebeſs, inu pahnjeni ú to vezhno paklenſko martro: katérimu ſpodobnithi sausèt ſe je inu sazhúdit, kakòr ſpajnu tega telkajn douſhniga Goſpúda.

Sa katéru bres ſkèrbnu ſpájnje, inu ferbeſhnu shjuléjne teh Grèjſhnikou, kakòr tudi sa te sheljè inu voljo B ſhjo, katéra, *Omnes homines vult ſalvos fieri*, hozhe uſe Ludy iſvelyzhat: kir dobru *Num. 9.*
vèj ta ſedajni S. Ozha Papeſh N. sa tu de bi te sadouſhene Ludy pred *1. Tim. 2.*
Bugam, te ú grèjhu ſpézhe Chriſtiane sbúdil, inu is teh dougóu odréſhil; odpèrl je en ſhaz, ali ne eniga *Midaſa*, ne eniga *Creſſuſa*, ne eniga *Salomona*, ali: drugiga Bogatyna, kir uſeh teh ſrebrú, ſlatú, inu drugu blagú nyh ſhazou nasamorejo en ſam doug, eniga ſamiga grèjha plazhat: pazh pak odpèrl je ta S. Ozha Papeſh N. ta naprelhazani, ta naſgrunttni ſhaz tega ſvetega Léjta, tega S. Jubilea, teh S. Odpuſtikou: is katériga ſhaza perpuſty ſlednimu uſeti, kar h'ſplazuvájnu inu porounajnu ſvojh dougóu ima potreba; de ſe na tako visho is navarnoſti tega pogubléjna ú en ſihri ſtàn tega Iſvelizhajna poſtáve. Sa vol katériga rezhem is Davidam: *Omnes gentes plaudite manibus, jubilate Deo in voce exultationis.* Luſkajte s'rokami uſi folki od veſsélja, veſselyte ſe ú glaſsu te veſsel- *Pſal. 46.*
noſti: sahvalyte G. Bogà, de. *Factum eſt verbum Domini.* Sturyla, *Thema.*
ſgodyla ſe je beſséda tega Goſpúda, de dal je noter ſedajnimu S. Rimſkimu Shkoffu N. púſtit oſnánit ta S. *Jubilæum*: de odpèrl je ta veliki shaz teh S. Odpuſtikou, de dal je ſlednimu to perloſhnoſt na roko ú teh ſveteh dnèh ozhiſtit ſe od uſe naſnáge teh grèjhou inu

inu ſtraffenge, zhe le doperneſse tu, kar sadobléjnu letéga je sapowéjdanu, po mvoih ſgur rezhenih beſsédah: *Jubilæi qui vult eſſe*
Synop. *particeps, huic neceſſe eſt, præcepta facere.* Jubilæa gdur zhe biti deleshen ta ima ſtryti, kar ſtryc sapovéda ſe. Katéru de bul vidimo, ſtópimo dalej.

Bere ſe úzhetèrtih buquah tèh Krajlou od téga Syrierſkiga
Num. Firſhta is iménam *Naaman*, de. Letà pádel je bil ú to oſtúdno bolé-
10. san tèh góob, ú katéri leshal je zhaſsa veliku. Kir svèjdel je bil pak,
Confir. de *in Samaria* délal velika zhudeſsa nad Bulnyki ta Prerok *Eliſæus:*
uſèl ſi je naprèj ta rêuni *Naaman* pójt h'tému Preróku: letà grè is
4. Reg. 5 eno dobro d. uſhino tèh hlapzou, pride ú Samario, inu ſizèr préd hisho tega Eliſæa: ta kir ſkusi Bolhje nóter dajájne vèjdil je, kar ta *Naaman* hózhe iméti, poklízai je Giezi ſvojga hlapza, tému djàl je: pójde inu póve té beſséde Naamanu: *Vade, & lavare ſepties in Jordane, & recipiet ſanitatem caro tua, atque mundaberis.* Pójde; inu ſkópli, ſmy, ſpèri ſe ſedem krat ú tèm potóku Jordánu, inu tvoje meſsú dobilu bode tu ſdrá ie, tàr bolh ozhiſhzhen. Tu, kir od Giezi je ſhliſhal ta Naaman, ſmèrdel ſe je ſhpótljvu, poſtàl je sèrdet inu jésen: is sèrda sázhel je godèrnjat zhès tega Preróka, inu is navoljo obèrnil ſe je od te hilbe, tar hótel je pójd nasáj prutje dumu. Ty hlapzi kir ſo vidili to navoljo, obrázhajnje inu godernájnje tega Namana, djáli ſo h'njému: *Pater & ſi rem grandem dixiſſet tibi Propheta, certè facere debueras: quantò magis quia nunc dixit tibi: Lavare, & mundaberis.* Ozha, Goſpúd, kadàr bi bil tebi ta Prerok eno veliko rezh ſtúriti sapovéjdal, gviſhnu ti bi bil mógel to dopèrneſt: kuliku vezh ſturyti imaſh tu, kar tebi je ukásal, de ſe imaſh ú tem potóku ſkopat ſmit inu ſpráti, de bosh ozhiſhzen. Katérih beſséde, kir uſèl je gori, inu doperneſsel zu sapovéjdanu; sdajzi njega truplu bilu je kakòr eniga otróka: *& mundatus eſt.* Inu na tu bilu je popolnama ozhiſzhen: sa katéru dal je hvalo temu Preroku.

Tu, kar ſedaj ſmo thliſhali, zhe reſmiſlimo; vidimo leru biti
Num. èna *figura* tega, od katériga ſim oblubil govorit, namerzh: de. Ju-
22. bilæa gdur zhe biti deleshen, ta ima ſtryti, kar ſtryc sapoveda ſe. kir: kaj pomeni ta góhávi *Naaman*, kakòr eniga naſnalhniga Grèjſhnika? kaj pomeni ta *Eliſæus* drugiga, kakòr ſamiga G. Bogà? kaj poméni *Giezi* hlapiz tega Preróka, kakòr ſedajniga S. Papeſha N kaj pomeni ta Potok *Jordan* drugiga, kakòr ta S. *Jubilæum*? katériga obiſkat sapovéjdal je ta Nebeſki *Eliſæus*, Bug. V. M. ſkusi ſvojga hlapza, ſkusi ſvojga Nameſtnika N. Rimſkiga Papeſha, is to sapovedjo, de ima ta oſtudni Grèjſhnik pójt, inu ſmit ſe ſkusi tu, kar je h'te sapovde perſtáulenu (NB. Hic dicantur *obligatio-*

ligationes quæ ſolent præſcribi, ut viſitatio Eccleſiarum &c.) Kir ſkusi tu ima oſdrávit inu ozhiſhzhen biti: kir takú ta Grèjſhnik ima ſupet ú to pervo nadolſhnoſt priti: kir taku ſkusi letu ta grèjſhni zhlovik sbriſsal bocd doug pred Bugam: kir taku ozhiſtil ſe bo od uſe naſnage teh grèjhou, tar uſo ſtraffengo popólnama sbriſal.

Zhes tu ſedaj ogovórim te, O Grejſhnik! is Prerokam Jeremiam: *Dirige cor tuum in viam rectam.* Vishaj, obrázhaj tvoje ſerzè na ta právi pót od katériga ſi ti ſkusi tvojo pregrejho odſtópil: od ſtópi od ceſte tega pogubléjna, na pot tega Iſvelyzhajna: ſkashi ú djájnu, karimalh ú teh shélah. Nabode nabode na tu Papeſhavu povéjle inu polhto navoln, kakòr ſerdit inu jésen bil je ta *Naaman* zhes poſhto tega Giezi: nagodèrnai is tem Firſhtam: *Numquid non meliores ſunt* kaj ni le kaj bolſhiga is katerim bi ſe mogel ozhiſtit: Ah! narezi, nagovóri kaj takiga: ſpomni ſamu, de tu je ta beſséda tega Guſpúda, katéra. *Factum eſt verbum Domini* Sturyla ſe je h'nam ſkusi S. Ozhéta Papesha N. Spomni ſe, O Grèjſhnik! na beſséde, katére ſo ty hlapzi govórili inu djàli h'tému navolnimu Naamanu: *Pater!* Ozha! kadàr bi teb ta Prerok bil eno vel ko rèzh sapovéjdal, ti bi bil sa rèjſsnyzo ſturyti mógel, aku hozheſh biti ozhiſhzhen: ſedaj kir tebi eno taku lohko inu majhino rezh veleva, inu to ſe upyraſh dopolnit. Na tu právim: ſpomni te O Grèjſhnik! inu ſpremisli, kadàr bi tebi is povèjla Bolhiga N. ta S Rimſki Papesh eno teſko rezh sapovéjdal, kakòr po nekadajſhni shégi, poſtit ſe ſedem léjt ob ſamim hruhu inu vóde. Kakòr pojt ú Rim, ú Jeruſalem, ú Galicia, ali pak na drugu dalne S. Meſta na Bolhji pot. Kakòr na nagim shivotu eno sheleſno kheteno, eno shimnato ſrajzo, en sheleſni Panzar, ali khi drugiga kaj takiga noſsyti; bi le ti letú naſtúril? Ah! pazh, pazh, zhe lubiſh tvojo dusho, zhe hozheſh biti iſvelyzhan. Inu ſe le boſh upyral tu malu, kar h'sadoblejnu teh S Odpuſt kou tega S. Jubilæa sapovèjdu je, dopè neſt inu dopólnit? Ah! nak, pójdi, pójdi tedaj, O Grèjſhnik! h'temu ſkrjunu ſaſtópnimu Jordanu, k'odpuſtikam tega S. Jubilæa; tukaj ſmy, ſpèri ſe, inu boſh oſdrávil, inu ozhiſtil uſo naſnago teh grèjhou: kir takú is tem ſturil boſh, de tvoja oſtudna umá ana dutha lepa, zhiſta, snaſhna bode, kakòr eniga nadolſhniga Otróka.

Od tod ſedaj h'vam obèrnem ſe, O Chriſtiani lubosnivi! tàr právim is S. Gregoriam: *Nemo ergo parvi pendat indulta pœnitentiæ tempora, nemo curam ſui, dum valet agere, negligat.* Sa malu nadèrſhe nobéden te h'pokúri dane zhaſse, nasamúdi nihzhe ſam ſebe dokler more, dokler je shju inu per ſdrauju; pazh pak podviſaj ſe en ſledni ú tem S. zhaſsu obyſkat te obyſkájnu poſtáulene Cèrkve:

Num. 12. *Jere.* 31.

4. *Reg.* 5

Luca. 9.

Num. 13. *S Gregò bom 29 in Evang.*

podvi-

podviſaj ſe ú teh oprávit to ſa povéjdano molitou: podviſaj ſe ſturyti eno prau. ſgrevano ſerzhno, zhiſto, rèjſnyzhno, ſolſno, is enim terdnim naprèjuſetjam prevideno S. Spovid: podviſaj ſe en ſledni is eno pravo andohtjo, is enim gorezhim ajſſtram prejèt tu zartanu S. R. Teſlú: podviſaj ſe en ſledni dopólnit to njemu naloſt énoS. Pokúro: inu taku is tem ozhiſtil ſe bo kakòr en *Naaman* od góob teh grèjhou: is tem sbriſsal, plazhal inu porounal bode te dóugè, katére je ſlúril pred Bugam: is tem reſhèl ſe bo is sadèrh, is ſtrikou, is góbza, góuta, kremplou inu obláſti tega hudyzha; kakòr povéjdali ſo ſamy ty paklenſki Duhóvi, perſyleni inu permórani od Buga na proſtinja Sveteh Apóſtolou Petra inu Paula, kakòr je bráti ú Cèrkounih léjſtnih buquah, inu samèrka *Bzovius*, na-me:zh: de.

Num. 14. Kir ta ſgúr ſpomneni JEſuſavi Nameſtnik *Bonifacius* ta VIII. ú léjte 1300. poſtávil je bil h'pèrvemu góri ta *S. Jubilæum*, inu odpèrl ſhaz tèh S. Odpuſtikou ſkusi tu Boſhje notèrdajajnje, inu móre biti túdi ſkusi, *Factum eſt verbum Domini*, ſkusi eno Angelſko beſsédo h'tému de bi bil tèm sadouſhénim Dúſhã, inu oſtúdnim Grèjſhnikam is-dougóu inu naſnátin h góob tèh grèjhou pomágal: h'tému, de bi bil tè grèjſhne Ludy od zeſte tega pogubléjna, na pót tega Iſvélyzhajna savèrnil. Púſtil je G. Bug osnánit to veliko múzh téga S. Jubilæa, inu tajſtiga Odpuſtikou ſkusi tè zhúdeſa inu *miracula*, katéra ſo ſe tèdáj godila: od katérih tukaj nózhem govórit: kir tu ſamú h'potèrjéjnu letéga, sadoſti je, kar pèrgudilu ſe je ú tajſtim zhaſsu, ú Rimu, ú Cerkvah Sveteh Apóſtolou Petra inu Paula, kamèr priſhlu je ſylnu velyku Ludy, inu ú mèj témi túdi obſédenih od hudyzha; katéri is tèh obſédenih ne le en, try, tèmúzh vèzh krat: ne le en, dva, try, pet; tèmúzh vèzh dny upyli ſo: *Nos miſeros*! My réuni! ni ſmo le ſkusi Petra inu Paula is tèh zhlovéſhkih trupel, katére ſmo po ſpodóbnoſti ſa vól tèh grèjhou poſsedli, pobegnit pèrſyleni; tèmúzh túdi ſkusi ta *Jubilæum*, ſkusi tè Odpuſtike, obrúpani ſmo téga, kar ſmo ú nathi obláſti iméli: kir ſylnu, ſylnu veliku Dúſh ſkusi saſhluſhéjne Chriſtuſhavu uſétu je is naſhe mózhi. Ja, uſè Dúſhe réthene ſo is viz, inu uſéte ú Nebeſsa. Tu, právem: govórili ſo ti hudyzhi is nyh shaloſtjo, prauje pak is velikim troſhtam inu veſséljam uſeh tèh, katéri ſo letú ſlúſhali. Sa katéro gnado, mùzh, krafit inu mogozhnoſt tega S. Jubilæa zhaſtyli inu hvályli ſo G. Boga ú Nebeſseh. Tu, Ah Chriſtiani!

Bzovius tom. 14 Ann. ad Annum 1300 n. 1.

Num. 15. Tu, kar ſedaj ſhliſhali ſmo, aku ſi lih govorjénu je od teh laſhnivih hudyzhou, tu vener, tu právem: kakòr ena prava rèjſnyza, katéro to bili od Buga perſyleni, od Sveteh Petra inu Paula pergná-

pergnániinu permórani ſpoſnáti; ſpodboſt bi ſledniga imélu podviſat ſe ſturyti deleſhniga teh S. Odpuſtikou, inu ſkusi te od Papeſha sapovéjdane ſturjéne rezhy sadóbit ta *S. Jubilæum*, aku hozhe priti is oblásti tega hudyzha, inu navárnosti vezhn ga pogúblejna: aku hozhe sbriſsat inu plazhat ta doug teh grèjhou: aku hozhe ozhiſtit ſe od naſnáge teh pregrèjh: aku hozhe oſdrávit njegovo boino, ja oſhivit njegóvo mèrtvo dusho: inu ſkusi tu ú mej te ſtópit, katéri ſkusi S. *Jubilæum* sadobè inu poſsédejo te Nebeſsa, kakòr ſo djáli ty, to rèjſsnyzo ſpoſnati od Buga perſyleni hudyzhi, rekozh: *Multi, multi per Jubilæum rapiunt regnum Cœlorum.* Veliku, veliku, veliku nyh ſkusi Jubilæum, ſkusi te dela, katéra ob tem zhaſsu dopernaſhajo, sadobè tu Iſvelyzhajne. Sa katéru, kir vèjdel je ta ſgur ſpomneni JEſuſavi Nameſtnik *Clemens VI.* tega iména, is uſmilejna prutje temu grèjſhnimu karſhanſtvu, obèrnil je na en krajſhi zhaſs, tu je na 50. lejt ta *S. Jubilæum*: de bi vezh nyh ſkusi tega priſhlu ú Nebeſsa. Inu prau: sakaj h'njemu. *Factum eſt verbum Domini.* Sturyla, ſgodyla bila ſe je beſséda tega Goſpúda ne ſi zer le. *Per internam inſpirationem.* Skusi notrájnu opominuvájne: ne tudi, kakòr *Cornelius* práve: more biti, temúzh ú rèjſsnyzi, *per vocem externam*: ſkusi to unájno ſhtimo, kakòr právi: inu. *Luce 3. Corn ub jupra.*

Piſhe *Bzovius*: de. Kir hotel je ta S. Papelh, ta na ſtu léjt, od Bonifacia poſtáuleni *Jubilæum* na 50. léjt obè nyti; ſtál je ú ſtrahu, de bi khi njegovo miſsil inu volja G. Bogú nabyla ſuper. Miſlil je, kaj je ſturyti? proſsi G. Bogà, de bi reſvéjtil. Tu, kir je dopadlu G. Bogú, ſtúril je njemu to gnado, peſlal je h'njemu po nazheeno zhaſsyto Perſhóno, katéra iméla je dua ſlata kluzha ú rokah, rekozh: *Aperi portam.* Odpri te uráta, inu puſti ſkusi te ta plemen, de ſe ta ſvejt resgréje. Tu, kir *Clemens* ni saſtópil, drugi dan per S. Maſhe proſsil je Mario Divizo, de bi njemu ú tem pomágala, zhe je od Buga saſtópit ſturyla; zhe pak tega od Buga ni, nigdàr vidit napuſtvla. Na tu druga nuzh ima supet ta perkásen, vidi to zhaſsy uredno Perſhóno, ſhliſhi od njè te beſsédе: kaj zviblaſh na rèjſsnyzi tega perkaſna? mèrkaj. *Aperi Theſaurum Eccleſiæ.* Odpre ſhaz te Cèrque, puſty, de is tega udári ta plemen lubéſni Boſhje, de ſe ú tè cel ſvejt uname inu reſvèjte. Katéri dujini perkásen, kir povèjdal je bil tem Cardinalam, Shkoffam inu drugim ſklenili ſo uſi de ta *S. Jubilæum* ima ſe na 50 lejt unkaj dati: de ta Shaz S. Matere Cerkve, katéri drugi ni, kakòr *Satisfactio*, ali: sadoſtiſturjéjne JEſuſavu: kakòr saſhluſhejne Mariæ Divize inu teh drugih lubih Svetnykou. Katéru JEſuſavu sadoſtiſturjéjne, kir je. *Pretij & valoris infiniti*, ene bres konzhlive uredноſti: kir saſhluſhejne Mariæ *Num. 16.* *Bzovius ad Annū 1342. n. 40*

Divize

Divize je ene ſylnu velike obiinoſti: kir ſhjnléjne, ſmèrt, terpléjne tugenti inu druga dobra dela teh Svetnykou ſo zene bres zene: katéru nigdar pománkalu nabóde. Is tega kakòr is eniga ſhaza uſel je ta ſedajni Ozha tega karſhanſtva N. inu dal je ta S. Odpuſtik h'nuzu tem duſham, h'pomúzhi tem Grèjſhnikam, k'odreſhejnu Chriſtianou is ſhuſhnoſti tega hudyzha, inu h'ſadobléjnu tega Iſvelyzhajna. Katéri ſhaz ogréje telkajn mèrslih, otája telkajn smèrslih ſerz, de ſtópjo h'te S. Pokúri: is katéro inu is tem S. *Jubilæam*, ali Odpuſtiki, rèjſhe ſe nyh veliku is gérla, góuta inu kremplou tega hudyzha: is katérim sbriſhejo vuſs ſturjeni dóug, ozhiſtjo inu ſperò uſo góbo teh grèjhou, sbriſhejo uſo naprej ſtojezho ſtrajffengo; de kadàr bi en zhlovik umèrl po ſadobléjnu S. Jubilæa, ſhal bi gorak, inu raunu bres uſega napótja ú Nebeſsa, gledat tu zartanu oblizhje Boſhje. Ah! tukaj.

Tukaj pazh ſi hèr rézhem is S. Ioanneſam: *Videte qualem Charitatem dedit nobis Pater.* Pogléjte Chriſtiani! kaj sa eno iubesan ſtúril je nam Bug, inu ſedájni S. Ozha Papesh N. kir nam je dàl ta Svet *Jubilæum*, kir nam je odpèrl ta ſhazh Svete Matere Cerkve, kir udélil je nam te S. Odpuſtike. Sa tu. *Conſurge, ſolve vincula colli tui captiva filia Sion.* Vſtáni, uſtáni góri, resvéshe savése tvojga urátù ti vujéta hzhy Sion, ti ú ſhuſhnoſti téga hudyzha snájdena karſhanſka Dúha. Vſtáni góri, inu podvisaj ſe ſkusi ta *S. Jubilæum* uſdigni ſe is obláſti téga Satana: poſtiſsaj ſe ſtúryti inu dopolnit tu, kar h'ſadobléjnu téga Jubilæa je saprovédanu. Naodlásbajte, O Chriſtiani! kir sèdáj je. *Tempus acceptabile, & dies ſalutis.* Ta pèrjétni zhaſs inu dnóvi téga Iſvélyzhajna: ú tèm S. zhaſsu, ú tèh S. dnèh samórete ſi pomágat: tèh S. dnèh brès ſrèbrà, bres slatà, bres denárjo, brès uſega blágà, kakòr práve ſam G. Bug, kakòr govóry *Iſaias* Prérok: *Hæc dicit Dominus Deus: gratis venundati eſtis, & ſine argento redimemini* bote odkúpleni ſkusi ſam ta *S. Jubilæum*, zhe sadóbite tajſtiga S. Odpuſtek. De tèdáj, O A. Duſhe! katére ſte ſe khi ſamè sabſlójn, sa en *Nizh*, sa en grèjh predále tému hudyzhu, reshene bote od téga: ſtópyti, uſtányte góri, tezite is ajffram, is andohtjo h'temu odpèrtimu ſhazu tèh S. Odpuſtikou; kir, *ſine argento*, bres ſrebrà, ſlátà, ali: denárjou bote odkúplene ſkusi tajſtiga: katéru de ſe tèdáj ſgody, samerkajte, inu ſklénem.

Ob zhaſsu, ú katérim *Bonifacius* ta VIII. poſlávil je bil h'pèrvemu góri ta S. *Jubilæum*, námerzh: ú léjte 1300. po JEſuſavim S. Rojſtvej kakòr ſim odſgóraj govóril: tèdáj bil je ú Rimu en Maſhnik, Capellan eniga Cardinala, katéri ſylnu shelil je ta S. Odpuſtik

ſadóbit

sadóbit: sa tu is velikim fliſsam pèrpráulal ſe je h'tému, is andohtjo dopèrnállal tu sapovédanu. *Kir* pak uſe je dopèrnéſsel, taku tajſta rúzh pèrkasála ſe je njému Maria Diviza ú eni veliki ſvèjtlóbi, is ſvèjſdami cronana, is JEſuſam na levi róke, ſedézha na enim krajlevim thronu, inu is veſsélim oblízhjam. To, kir je ta Maſhnik vidil, pádel je pred njò na koléna, proſse letò de bi njému od JEſuſa to gnado, sadóbit ta *S. Jubilæum*, ſprosſyla. Na tu djàla je Maria: Bug ſe je zhès uſè uſmilil, inu uſèm je te grèjhe odpuſtil. Zhès tu, práve ta Maſhnik: O Mate! je le túdi meni? na tu molzhála je Maria. Ali: ta Maſhnik is ſolſámi sazhèl je njò proſsit, de bi njému túdi pomagála tu odpuſhájne doſhézhi. Na tu djàla je Maria: Bug je uſèm takú shivim, kakor mèrtvim tè grèjhe odpústil. Ta Maſhnik dálej is vehſhim jókam práve: O Mate! je le túdi meni? na tu, kir Maria njému ni supet nizh odgovóryla; menil je de on ſam je od tè gnade odvèrſhen: sazhèl je milu od shaloſti jókat. Na tu Maria ta miloſtiva Mate práve h'njému. Vſèm, uſèm shivim inu mèrtvim, tàr túdi tebi je JEſus uſe grèjhe odpuſtil. Zhès tu sgine ſprèd njega, sapuſty letéga takú potroſhtaniga de je kúmaj dnè dozhákal. Sgudaj tezhe drugu jutru h'ſvojmu Goſpúdu tému Cardinalu, katérimu povèjdal je uſe tu, kar ſmo ſhlíſhali, ta Cardinal povéjdal temu Papeshu, ta Papesh *Boniſacius* púſtil je tu ozhitnu ú Cerkve uſému ſolku osnánit: is katé iga uſtálu je enu veliku veſsélje ú mèj Ludmy, kir ſo ſhliſhali, de uſèm shivim inu mertvem na ſvejtu inu Vizah snájdenim vjèrnim Dú'ham ſkusi ta *S. Jubilæum* odpúſtil je G. Bug uſò satnéro, doug inu pregrèjho: na katéru uſi zhaſtyli, hvalyli ſo G. Bogà sa to veliko dobrúto, inu iskasano gnado. *Zavoiga Tom. 14 ad annũ 1300.*

Tu kar ſedaj ſmo is uſt Mariæ Divize ſhliſhali, kaj kashe nam drugiga kakòr rèjſsnyzo, de te duſhe, *ſine argento*, bres ſrebrá, ſkusi ſame te S. Odpuſtike samorejo ſe reſhit inu odkúpit is obláſti tega Satana: kir ſkusi te uſi ty, katéri ſo bily ú Rimu ta *S. Jubilæum* sadúbili, sadúbili ſo bily ob tajſtim zhaſsu odpuſhajne teh grèjhou: ja ne le letv, temúzh tudi te ubóge duſhe ú vizah. Sa tu, *Conſurge*, uſtani gori, O zhlóvik! podviſaj ſe dopèrneſt, kar ſe h'sadobléjnu teh S. Odpuſtikou sapovèjduje, kir taku delesheu boſh te gnade, sadúbil boſh ta *S. Jubilæum*, pomágal boſh ſam ſebi inu duſham is viz h'Nebeſſam. Katéru doſhézhi daj uſem Bug Ozha, Syn, inu S. Duh, *Num.* 29.

A M E N.

Index rerum, & materiarum præcipuarum, quæ in hac ſecundi hujus libri parte continentur. Litera C. Concionem, & litera N. numerum Concionis deſignat.

Abel.

Juſtus Abel primus fuit in hoc mundo occiſus. Cur hoc? C. 83. N. 6.

Ex invidia fuit à fratre ſuo Cain occiſus. C. 130. N. 6.

Abraham.

Fuit magnus electione, ſanctitate & honore. C. 70. N. 7.

Cur Deus illi præcepit *Ambula coram* me? C. 79. N. 11.

Cur David eum puerum vocavit? C. 28. N. 7. & 8.

Devictis quatuor regibus Loth liberavit. C. 96. N. 15.

Deus illi præcepit, ut ſibi offerret Iſaac Filium ſuum. C. 108. N. 11.

Adam.

Peccavit, & nos omnes in peccatum Originale præcipitavit. C. 58. N. 12.

Quamdiu non habuit uxorem, tandiu non peccavit. C. 62. N. 11.

Ejectus ex paradiſo, ampliùs graviter nunquam peccavit. C. 64. N 8.

Deus fecit illi adjutorium ſimile ſibi. C. 75. N. 2.

Data eſt illi uxor in adjutorium ob ſobolis propagationem. Ibid N. 5.

S. Ægidius Abbas.

Bona ſua pauperibus erogavit. C. 84. N. 10.

Cùm nihil haberet, ſpoliavit ſe tunicâ, eámque pauperi dedit. Ibidem. N. 15.

In ſolitudinem ſeceſſit, ibique auſterè vixit. N. 16.

Monuit Regem Cladovæum, ut confiteretur peccatum illud, quod diu confiteri verecundebatur. N. 21.

Ænigma.

Quæſtio quid ſit maximum? C. 58. N. 1.

Quid ſit fortiſſimum? C. 61. N. 1.

Quæ virtus eſt maximè hominibus contraria? C. 86 N. 12.

Quid eſt maximum & minimum? C. 141. N. 7.

Apis.

Quæſtio an apes jam factum mel ex floribus ſugant? C. 80. N. 6.

Habent majorem vocem, quam corpuſcula. Ibidem. N. 9.

Sunt calidæ naturæ. N. 11.

Portant lapillum ſecum, ne vento rapiantur. N. 12.

Mortuæ ſi aceto aſpergantur, reviviſcunt. N. 13.

Sexangula mœnia condunt. N. 16.

S. Euchariſtiæ mundiſſima Cerâ facellum extruxerunt. N. 16.

Habent mel, & aculeum, quo pungunt. N. 17.

Agnoſcunt, quæ ſit vera, & quæ ficta roſa. N. 22.

Congregant mel in æſtate, quo poſtea fruuntur in hyeme. N. 25.

Aquila.

Conſervavit in vita ſuum benefactorem. C. 74. N. 9.

Qualiter ſuos pullos probat. C. 128. N. 14.

Alexan-

Alexander Magnus.
Diſtribuit bona ſua. C. 84. N. 8.
Nodum gordium non ſolvit ſed ſcidit. C. 80. N. 2.
Illi totus mundus non ſufficiebat. C. 95. N. 7.
In ejus præſentia ſtatua Homeri poëtæ ſudabat ibidem. N. 16.
Nullum bellum perdidit. C. 107. N. 6.
Quem arma vincere non poterant, hunc vinum ſuperavit. N. 12.
In templo ſe turbari non permiſit. N. 13.
Ephebus ejus aduſtionem manûs cõ ſtanter in templo ſuſtinuit. C. 11. N. 15.

S. Alexius.
Sponſam, & omnia prima nuptiarũ nocte reliquit. C. 63. N. 8.
Edeſiam rexit. ibidem. N. 12.
Imago B. V. M. ejus ſanctitatem prodidit. N. 14.
Romæ in domo paterna 17. annis incognitus latuit. N. 16
Vitam ſuam conſcriptam reliquit. N. 17.
Vox in templo audita fuit: *quærite virum Dei.* N. 19.

S. Andreas Apoſtolus.
Non fuit de hoc mundo. C. 111. N. 1. & 2.
Stellas cruciferas tanquã alter Chriſtophorus columbus vidit. ibid. N. 6.
Minas & verbera non timuit. N. 9.
Ægeas eum in crucem tolli præcepit. N. 11.
Crucem ſalutavit dicendo: *Salve Crux pretioſa.* N. 12.
In Cruce feliciter expiravit. ibidem.

Angelus.
Angeli urbem Bathan ab hoſtibus liberarunt. C. 93. N. 1.
Vident faciem æterni, patris, quidque in ea conſpiciunt? ibid. N. 11.
Deus illis mandavit, ut nos cuſtodiant. N. 13.
Semper, & maximè in hora mortis nos cuſtodiunt. N. 15.

Angelus Cuſtos.
Quilibet homo habet ſuum Angelũ Cuſtodem. C. 82. N. 2.
Qui erant illi 4. Angeli, quos S. Joannes vidit? ibidem. N. 4.
Angelus eduxit S. Petrum ex carcere. N. 6.
Angelus cuſtodivit virginitatem S. Theophilæ. N. 8.
Angeli offerunt noſtras preces Deo. N. 10.
Angelus S. Cutbberto medicinam præſcripſit. N. 12.
Labores pro hominibus perfecerunt. ibidem

Angorena.
Ad hanc falſam Deam gentiles ſuis neceſſitatibus recurrebant. C. 70. N. 4.

Anima humana.
Platonis dictum de anima. C. 20. N. 5.
Eſt pretioſa margarita. C. 96. N. 4.
Eſt omnium perfectiſſimo. ibid. N. 6.
Ipſemet Deus eam creavit. N. 8.
Eſt Imago Dei. N. 10.
Quanta pro ea Chriſtus paſſus eſt. N. 12.
Homo levit pretio eam Dæmoni vendit.

S. Anna Mater B. M. V.
Eſt theſaurus inexhauſtus. C. 69. N. 9
Eſt gazophylatium Dei omnipotentis. ibid. N. 11.
Corpus ejus eſt miraculosè repertum. N. 12.

Devotus S. Annæ ruſticus invenit in agro ſuo imaginē S. Annæ, & in eo loco Eccleſia ædificata fuit. N. 14.
Annæ Carmelitarum prioriſſæ apparuit, & Eccleſiam ædificare præcepit. N. 14.
Cur dies martis eſt S. Annæ dedicatus? N. 19.

S. Antonius Abbas.

Vidit per totum mundum retia extenſa. C. 106. N. 2.

Arbor.

Diverſæ arbores laudantur. C. 115. N. 1. & ſequentibus.
Dialogus inter duas arbores. C. 103. N. 1.

S. Auguſtinus Epiſcopus.

Deflevit amare peccata ſua. C. 8[illegible]. N. 9.
Quadraginta tribus annis non fuerunt ſicci oculi ejus. ibid. N. 10.
Fuit princeps Doctorum. N. 11.
Scientiā habuit à Deo infuſā. N. 12.
Quadraginta Religiones habent regulam ejus. N. 13.
Dixit: *hinc paſcor ab vulnere, hinc lactor ab ubere.* N. 14.

S. Barbara V. & M.

Fuit Nicomediæ Dioſcoro Patre progenita. C. 113. N. 3.
In turri tertiam feneſtram fieri curavit. ibid. N. 5.
Fuit horrendè torta. ibid. N. 5.
In carcere fuit à Chriſto viſitata, & reſanata. N. 6.
Ubera fuerunt illi præciſa. N. 8.
Ante mortem oravit pro ſibi devotis, & obtinuit. N. 9.
Devotus S. Barbaræ ſine perceptione Sacramentorū mori non potuit. N. 10. ſimilis eſt alia hiſtoria.

S. Bartholomæus Apoſt.

Pellē ſuam venalē portat. C. 81. N. 2.
Fuit alter Job. ibid. N. 9.

S. Bernardus Abbas.

Tanquam apis cœleſtis ex omnibus collegit mel virtutū. C. 80. N. 7. & 8.
Suis concionibus multos convertit, & ad religionem traxit. N. 9.
Mater ejus gravida ſibi viſa eſt continere in utero album catulum latrantem. N. 10.
Flagrabat amore Divino. N. 11.
Fuit humilis, ſequè maximum peccatorem dicebat. N. 12.
Multos peccato Mortuos oratione ſua vivificavit. N. 13.
Peccatori gratiam confitendi obtinuit. N. 14.
Nicolao Monacho gratiam lacrymarum obtinuit. N. 15.
B. V. pro niſi quod ordinem S. Bernardi ſervabit uſque in finem Mundi. N. 16.
Gulielmum Ducem crudelem ad pœnitentiam induxit. N. 17.
S. Bernardo omnia obtemperabant. N. 19. & ſequentibus.
S. Bernardus ſuxit Sāguinem ex vulnere Chriſti. N. 23.
Suxit etiam virgineum lac ex Ubere. N. 24.

S. Briccius Epiſcopus.

Adhuc, ut diaconus diſamabat S. Martinū epiſcopum. C. 106. N. 12.
S. Martinus illi Epiſcopatum, & multas ærumnas prædixit. N. 13.
Has ille in ſuo Epiſcopatu abundè ſuſtinere debuit. N. 16.
Fuit ex epiſcopatu expulſus, & culpā ſuam contra S. Martinū cōmiſſam coram pontifice faſſus fuit. N. 18.

Septem annis egit pœnitentiam, & poſtea priſtinæ dignitati reſtitutus eſt. N. 20.

Cœlum.

Eſt continentia viſibilium & inviſibilium creaturum. C. 92. N. 1.
Cœlo tamen ſublimius eſt quodlibet vivens. Ibidem. N. 2.
S. Hieronymus apparuit Sancto Auguſtinô, & gloriam cœleſtem in effabilem eſſe indicavit. C. 101. N. 4.
David dixit: hanc *requiram* Ib. N. 9.
Octo beatitudines ſunt viæ ad Cœlum. N. 10.
Per has omnes Sancti venerunt in Cœlum. N. 11.
Per has & nos omnes ire debemus, ſi volumus Cœlum adipiſci. N. 12.

Camelus.

Locutus eſt dicendo: nolite ſeparare corpora Sanctorum. C. 92. N. 7.

S. Catharina V. & M.

Chriſtus eam in Sponſam accepit. C. 110. N. 7.
Maximo Imperatori evidenter demonſtravit unum eſſe Deum. ibid. N. 9.
Diſputavit cũ 50. Philoſophis. N. 10.
Prudenter eorum argumenta ſolvit. N. 11.
Eos ſuperavit, ad fidem & martyrium perduxit. N. 12.
Non videtur habuiſſe omnes quinque ſenſus. N. 13.
Imperator magis promiſſis conabatur eam pervertere. ibid.
Horrendè excarnificatam miſit in carcerem. N. 15.
In carcere fuit ab Angelis viſitata, & reſanata. ibid.
Imperatricem & Porphyrium belliducem ad finem convertit. N. 16.
Fuit capite plexa, & corpus ejus ab Angelis in montem Synaj deportatum. N. 17.
Hiſtoria de illa. N. 20.

Cerva.

Audito ſonu Cornu prodit ex caverna. C. 59. N. 9.
Cervus halitu attrahit ſerpentem. ibid. N. 11.

Chriſtus.

Loquebatur in parabolis. C. 76. N. 6.
Elegit ſibi mortẽ Crucis. C. 90 N. 3.
Mortui adoleſcentis cur loculum tetigit? ibid. N. 8.
Intuitus ejus in Indijs proſtravit principem. N. 12.
Converſione peccatorum paſcitur. C. 91. N. 4.
Pœnitentia peccatorum eſt illi potiſſimus cibus. ibid. N. 7. & 8.
Affligatæ moniali dixit, recogita, quæ ego pro te paſſus ſim? C. 112. N. 8.
Cur præcepit in nuptjis impleri hydrias? C. 123. N. 14.
Pro nobis orans oſtendit æterno Patri vulnera. C. 124. N. 3.
Cur inclinato capite tradidit Spiritum. ibid. N. 5.

S. Chriſtophorus M.

Homines & ipſum Chriſtum trans flumen portavit. C. 68. N. 7.
Baculum ſuum terræ infixit, qui floruit & fructũ attulit. ibid. N. 9.
Veritatem loquens miſſus eſt in carcerem. N. 11.
Duas meretrices in carcere ad fidem convertit. N. 12.
Alapâ plauſus reſpondit: ſupporto, quia Chriſtianus ſum. N. 12.
Fuit horrendè martyriſatus. N. 15.
Fuit capite plexus. N. 17.

Cur

Cur depingitur extra eccleſiã. N. 18.
Suum Carnificem in corpore & anima ſanavit. N. 19.

S. Clara Virgo.

Fuit tanquam altera Eva data in adjutorium & Franciſco. C 76. N. 3.
S. Clara eſt magna Mater, & cur? ibid. N. 8.
Infirmos ſanavit, cæcos illuminavit, vaſa vacua oleo implevit. N. 10.
In agone apparuit illi Chriſtus, & B V. M. N. 11.
Multæ principum & regnum filiæ ejus intrârunt religionem. N. 12.
Gloria ejus accidentalis ſemper creſcit. N. 13.

S. Clemns Papa & Martyr.

Fuit poſt S. Petrum primus pontifex. C. 109. N. 14.
Agnus illi pede locum fontis monſtravit. ibid. N. 18.
Fuit in Mare demerſus. N. 18.
In ædicula marmorea corpus ejus fuit repertum. N. 21.

Conſtantinus Imperator.

Filios ſuos ingeniosè animavit ad propagandum fidem. C. 58. N. 7.

Cor JESU.

Cor JESU eſt maximum. C. 58. N. 2.
Eliſabeth Regina Angliæ cor adamãtinum in duas partes diviſit. N. 3.
Jucundum & ſecurum eſt habitare in corde JESU. ibid. N. 4.
Cordis particula extirpat damonia. N. 5. & 6.
Hoc èxperti ſunt multi graves peccatores. N. 7. & 8.
David fuit vir ſecundũ cor Dei. N. 11.

Corona.

Triplex corona caligolæ Imperatoris C. 77. N. 12.
Corona pontificum eſt valde ſpinoſa. C. 86. N. 6.
Chriſtus monſtravit S. Catharinæ Senenſi auream & ſpineã. C. 58. N. 13.
Alexander Monachus Ciſtercienſis defunctus apparuit cum duplici corona. C. 63. N. 20.

SS. Coſmas, & Damianus.

Fuerunt fratres & famoſi Medici C. 92. N. 7.
S. Coſmas objurgavit S. Damianum quòd munus acceperit ibid. N. 7.
Chriſtus S. Coſmæ apparuit & dixit, cur tam ſeverè agis cum fratre. N. 8.
Fuerunt in Mare præcipitati, ſed ab Angelo liberati. N. 14.
Item in igne illæſi Deum laudarunt. N. 14.
Fuerunt diverſi modè torti, tandem capite plexi. N. 15.
Camelus dixit, ne ſepararent, ſed ſimul eorum corpora ſepelirent. N. 17.
Poſt Mortem apparuerunt, & ſervum ſuum ſanârunt. N. 18.
Item ruſticum, in quem ſerpens intraverat, ſanârunt. N. 19.

David Rex

Hunc impius Semei contumelioſis verbis excepit. C. 106. N. 14.
Celebre factum eſt nomen ejus. C. 107. N. 7.
Prodigium fuit gloriæ, patientiæ, & Sanctitatis. C. 114. N. 2.

Depoſitio Studioſorum.

Studioſi debent multa pati, & ſubire depoſitionem. C. 99. N. 1.
Habet hæc depoſitio ſuum originem âb Athenienſibus ibid. N. 2.
Depoſitio hæc etiam practicatur in ſchola Chriſti. N. 4.

Doctrina.
Pulchram doctrinam dedit Fabius filio ſuo. C. 78. *N.* 5.
Talem dedit etiam Joannes filio ſuo Rocho. ibid. *N.* 6.
Itē S. Dorotheus ſuis monachis. *N.* 8.
S. Jacolus Chriſtianis. C. 99. *N.* 6.
Chriſtus ſuis diſcipulis. *N.* 10.
Bias philoſophus hominibus. C. 106. N. 23.

S. Donatus Epiſcopus & Martyr.
Fuit nobili ſtirpe in Italia natus. C. 73. N. 10.
Omnia ſua bona reliquid. ibid. *N.* 12.
Factus Epiſcopus, ſuos piè rexit. N. 13.
Fidem Chriſti corã Quadrantio præſide audacter confeſſus eſt. *N.* 15.
Fuit martyriſatus. *N.* 16.
Mortuæ etiam ſepultæ fœminæ præcepit indicare ubi ſit pecunia. *N* 19.
In magna ſiccitate pluviam â Deo obtinuit. *N.* 20.

Elias Prophetæ.
Omnibus 4. Elementis dominabatur. C. 66. *N.* 8.
Clauſit Cœlum tribus annis, & ſex menſibus ne plueret. ibid. *N.* 10.
Oratione ſua iterum aperuit, & pluviam obtinuit. N. 11.
Impiò Regi ochazie mortem prædixit. *N.* 13.
Mortuum viduæ filium reſuſcitavit. *N.* 15.
Corvi ei deferebant panem & Carnem. *N.* 18.
Fuit igneo curru raptus in Cœlum. *N.* 20.

S. Eliſabeth Viduæ.
Fuit omnibus bonis privata, & ex domo ejecta. C. 107. *N.* 11.
Corpus ſuum valdè caſtigavit. ibid. *N.* 12.
Fuit humilis veſtitu, verbo, & opere. *N.* 13.
Fuit ferventi, orationi dedita. *N.* 15.
Mortuo ſuo morito nolebat amplius nubere. *N.* 17.
In ſignum amoris Dei erga ipſam arbor ſe ipſa mota fuit. *N.* 19.

S. Franciſcus Seraphicus.
Amavit Deum in omnibus creaturis. C. 95. N. 8. & 9.
Fuit alter Angelus, quem vidit S. Joannes. ibid. *N.* 10.
Fuit ſimilis Chriſto in nativitate, & alijs operibus. *N.* 11.
Convertit aquam in vinum. *N.* 12.
Fuit inſignitus ſacris ſtigmatibus. *N.* 13.
Tres latrones convertit ad agendam pœnitentiam. *N.* 15.
Ordinem pœnitentiã inſtituit. *N.* 16.
B.V.M. monſtravit Chriſto S. Franciſcum & Dominicum. *N.* 18.

Fulmen.
Suam originē habet ex terra. C. 65. *N.* 9.
Fulmina ſunt diverſi generis. ibid. *N* 16.
Abſumit gladium in vagina illæſa vagina. *N.* 17.
Abſumpſit anulos in digitis Virginis, illæſis ejus digitis. *N.* 17.
Abſumpſit fœtum in utero matris, illæsâ matre. *N.* 19.
Alta petit, excelſas enim arbores & turres cõmuniter percutit. *N.* 20.

Hædus.
Cur Rebecca præcepit duos hædos ſibi afferi pro prandio Iſaac. C. 91. *N.* 6.

Qui

Qui ſunt hædi quos divinus ſponſus ſponſæ paſcere præcepit. ibid. N. 14.

S. Helena Imperatrix.

Habuit timorem filialem. C. 79. N. 6.
Fuit nata in Anglia a patre gentili. ibid. N. 9.
S. Silveſter eam baptizavit & nomen *Jvlæ* mutavit. N. 10.
Viſitavit in Paleſtina loca paſſionis Chriſti. N. 12.
Crucem Chriſti adinvenit. N. 13.
Multas Eccleſias, Monaſteria, & hoſpitalia ædificavit. N. 14.

S. Hermagoras & Fort. Martyres.

S. Hermagoras fuit natione germanus, ad fidem converſus multos.
Ad fidem convertit, inter quos fuit S. Fortunatus. C. 61. N. 8.
Fuit à S. Petro in Epiſcopum conſecratus. ibid. N. 9.
Tanquam palmes conſtans manſit in vite. N. 11.
Infelices ſunt illi palmites, qui non manent in vite. N. 12.
S. Hermagoras anno Domini 449. prædicavit in Carniolia. N. 14.

Homo.

Homo eſt piſcis. C. 70. N. 2.
Aliqui homines erant ſibi ſimiles. N. 1. & ſequentibus ibid.
Diogenes Philoſophus hominẽ lucernâ quæſivit. C. 106. N. 1
Homo naſcitur ad laborẽ. ibid. N. 5.
Aliqui homines erant fortes. C. 120.
Homo continet in ſe omnia 4. elementa. C. 65. N. 1.

S. Jacobus Apoſtolus.

S. Jacobus Major ſecutus eſt Chriſtũ. C 67. N. 9.
Cur Chriſtus S. Jacobo non promiſit: *faciam vos piſcatores hominum?* ibid. N. 10.
Profectus in Hiſpaniam ibidem Evangelium prædicavit. N. 13.
Propter majorem zelum dictus eſt *Major.* N. 14.
Similis fuit lapidi *Calcedonio.* N. 15. & 16.
Propter Chriſtum fuit in carcerem miſſus. N. 17.

Jacob. Patriarcha.

Jacob Matri obtemperans benedictionem obtinuit. C. 78. N. 10.
Cur dixit: erit *mihi Dominus* in Deum. C. 79. N. 8.
Præripuit fratri ſuo Eſau benedictionem. C. 89. N. 11.
Iſaac pater eum tetigit, & probavit. C. 58. N. 7.

Ignis.

Ignis potenter agit. C. 72. N. 1.
Salamandra vivit in igne. ibid. N. 2.
Catullus & alij ignem non timuerunt. N. 3. & 4.
Idolorum Sacerdotes in igne illæſi ſaltârunt. N. 7. & 8.
Unguentum præſervativum à læſione ignis. N. 9.

S. Joannes Baptiſta.

Arguebat Herodem, ideò fuit miſſus in carcerem. C. 82. N. 10.
Fuit in carcere innocenter decolatus. ibid. N. 11.
Apparuit Religioſo, eúmque conſolatus eſt. N. 15.
Inventum eſt poſt 430. ſub terra recens caput ejus. N. 16
Digitus ejus præſervavit à devoratione draconis. N. 17.
Dextera ejus præſervavit domum mercatoris à læſione ignis. N. 18.
Interceſſione ejus Theodoſius Imperator hoſtes ſuperavit. N. 20.

S. Joan-

S. Joannes Apoſtolus, & Evangeliſta.
S. Petrus interrogavit de eo: *hic autem quid?* C. 121.
Chriſtus illi multas gratias exhibuit ſed maxima fuit, quòd illi ſuam matrem, in matrẽ conſignaverit. ibid. *N.* 8.
Qualis fuit maternitas, & filiatio inter B. V. & S. Joannem. N. 10.
Charitas quam habuit erga Zebedeum patrem ſuum laudatur. *N.* 14.
S. Joannes 15. annis eurum B. V habuit, eique fideliter ſervivit. *N* 16.

Job.
Præclara encomia ejus. C. 69. N. 10.
Omnibus ablatis omnibus dixit: pellem pro pelle. C. 78. N. 7.
Job fuit figura S. Bartholomæi Apoſtoli. ibid. N. 9.
Habuit carnẽ in noſe. C. 111. *N.* 17.
Orans pro amicis ſuis, exauditus eſt. C. 124 N. 5.

S. Jodocus Regis filius.
Relicta regno clam receſſit in ſolitudinem. C. 117. N. 10.
A Dœmone fuit tentatus. ibid. N. 13.
Ejus oratione fons ſcaturivit aquâm ſalutiferam. N. 14.
In vita & poſt mortem miraculis claruit. N. 18.
Bibam in aquâ jacentem mortuum reſuſcitavit. *N.* 19.

Immiſericors.
Immiſericordes erant fratres erga Joſephum. C. 102. N. 1.
Princerna Pharaonis erga eundem. ibid. *N.* 2.
Epulo erga miſerum Lazarum. N. 3.
Item Mauritius Imperator erga ſuos milites. N. 13.

Imperator.
Maximus Imperator ſævit in S. Catharinam. C. 110. *N.* 16.
Item in ſuam propriam Imperatricem. ibid. N. 17.
Imperator Heraclius auro & gemmis ornatus non poterat bajulare crucem Chriſti. C. 90.

Innocentes Infantes.
Lamentabiliter matres eorum mortem deflebant. C. 122. *N.* 1.
Furor Herodis plùs illis profuit, quàm nocuit. ibid. *N.* 12.
Spectaculũ facti ſunt Angelis. *N.* 14.
Qualiter infans S. Joannes Baptiſta fuit â furore Herodis præſervatus. *N.* 16.

Invidia.
Herodes ex invidia inocentes infantes occidit. C. 121. *N.* 3.
Invidia acuit, & illuſtrat oculos. ibid. *N.* 5.
Invidus ſibi ipſi nocet. *N.* 7.
Invidia Hærodis fuit horrendè punita. N. 9.
Punita fuit etiam invidia Theophili Imperatoris. *N.* 18.

Jubilæum.
Bonifacius VIII. Pontifex primus Jubilæum inſtituit. C. 126. N. 5.
Naaman leproſus ſepties ſe lavit in Jordane, & mundatus eſt. ibid. *N.* 10.
Hoc contingit etiam peccatori per Jubilæum. N. 11.
Dœmones faſſi ſunt, quod multi per Jubilæum rapiant cœlũ. N. 14.
Clemens VI. Pontifex extendit Jubilæum etiam ad annum quinquageſimum. *N.* 16.
B. V. M. Capellano apparuit, & dixit

xit: Deus omnium miſertus eſt, & peccata eorum dimiſit. N. 18.

Judith Vidva.

Erat in omnibus famoſiſſima, quæ timebat valdè Deum. C. 107. N. 3.

Juſtitia.

Triplex eſt juſtitia. C 92. N. 6. & ſequentibus.

Lacedæmonij.

Qualiter animabāt filios ſuos ad hæroicos actus exercendos. C. 89. N. 25.

Lacrymæ.

S. Auguſtinus deſideravit lacrymas. C. 8.. N. 9.

Has etiam abundè obtinuit N. ibi.. N. 10.

Latro Diſmas.

Cur fuit ſalvatus in ultima hora. C. 70. N. 14.

S. Laurentius Martyr.

Craticulam lectum quietis putabat. C. 74. N. 6.

Cur non ſenſit tormentum ignis. ibid. N. 10.

Segnior fuit ignis naturalis, in S. Laurentio igne divino. N. 16.

Cum S. Laurentio debemus eſſe & nos patientes. N. 18.

Sed pauci illum imitantur. Pulchra moralitas. N. 19.

Leo.

Leo eſt fortiſſimus beſtiarū, & prudentior cunctis. C. 104. N. 4.

Cauda ſua veſtigia delet. ibid. N. 7.

S. Leonardus Abbas.

Habet proprietates Leonis, & Nardi. C. 102. N. 2.

Sprevit honores ſibi oblatos. ibid.

Rugiebat tanquam Leo corrigendo, & arguendo. ibid. N. 10.

Erat acceptus Deo, & hominibus. N. 11.

Infirmos curavit, Cæcos illuminavit. N. 15.

Regina benedictione ab ea receptâ feliciter peperit. N. 16.

Auſtere vixit. N. 17.

Eccleſiam ad honorem B.V. ædificavit. N. 18.

Habuit poteſtatem à Rege captivos liberandi. N. 19.

Captivo apparuit, eúmque liberavit. N. 21. & 22.

Leopardus.

Prædam tribus ſaltibus inſequitur C. 92. N. 1.

Lignum Crucis.

Eſt lignum humiliatum, & exaltatum. C. 90. N. 1.

Lignum exaltatum eſt Crux, & lignum humiliatum eſt lignum ſcientiæ boni & mali. ibid. N. 2.

Ligna elegerunt ſibi rhamnum in regem. N. 6.

Stulta fuit hæc electio, quare? N. 7.

Lignum Crucis fuit antea ignominioſum, nunc eſt honorificū N. 9.

Heraclius cur non potuit bajulare lignum crucis? N. 10.

Quo cultu lignum crucis eſt adorandum? N. 11.

Intuitu Chriſti proſtravit principem & trecentos ſervos ejus. N. 12.

Contēptor crucis fuit punitus. N. 14.

S. Lucas Evangeliſta.

S. Lucas dicitur à luce. C. 97. N. 5.

Fuit omni genere diſciplinarum exornatus. ibid. N. 6.

Fuit pictor famoſus, & imaginem Chriſti & B.V depinxit ibid.

Fuit etiam eximius Medicus. N. 7.

Fuit

Fuit pro Chriſto ad arborem olivæ ſuſpenſus. N. 8.
Antiohia per S. Lucam fuit ab hoſtibus liberata. N. 19.
S. Lucia Virgo & Martyr.
Fuit nobili genere nata, facultates ſuas pauperibus diſtribuit. C. 116. N. 4.
Propterea fuit accuſata Præſidi, quòd ſit Chriſtiana. ibid. N. 5.
Præſes conatus fuit eam mimis, & blanditijs à Chriſto ammovere. N. ibid.
Ejus prudens reſponſum datum præſidi. N. ibid.
Fuit immobilis, & nullo modo poterat duci ad lupanar. N. 6.
Fuit verberata, & igne circumdata. N. ibid.
Gladiò guttur ejus fuit transfixum. N. 7.
Curavit ſibi erui oculos. N. 16.
Lucifer.
Volebat eſſe Deo ſimilis. C. 75. N. 1.
Ex invidia Evam in peccatum induxit. C. 117. N. 12.
Mare.
Bonum eſt mare, ſed eſt etiam periculoſum. C. 86. N. 1.
Epictetus, & multi alij in mari perierunt. ibid. N. 3.
Crates Philoſophus in mare projecit ſuas divitias. N. 10.
MARIA Mater Dei.
Viſitatio B. M. V.
Maria eſt cerva velox ad juvamen. C. 59. per totum.
Mariam viderunt Sancti Patres veteris teſtamenti in Spiritu. ibid. N. 2.
Maria ſanavit vulneratam Comitiſſam. N. 17.
Mariam pauci imitantur, Moralitas. N. 2.
Maria ad Nives.
Mariæ ædificata eſt Eccleſia Romæ in loco, in quo in Auguſto nix cecidit. C. 71. N. 3.
In hac Eccleſia S. Martinus Papa non poterat occidi. ibid. N. 8.
In hac Eccleſia Cerei ardentes non ſunt diminuti. N. 11.
Salutate Mariam. Moralitas. N. 12.
Maria ſubvenit Gulielmo Comiti in mari. N. 13.
Ille veraciter Mariam colit, qui imitatur, quam laudat. N. 15.
Aſſumptio B. V. M.
Maria eſt exemplum omnium virtutum. C. 77. N. 8.
B. V. ſupergreſſa eſt omnes naturâ gratiâ, & gloriâ. ibid. N. 9.
Fuit in cœlo ſolemniter coronata. N. 10.
Habet poteſtatem, cœleſtium, terreſtrium, & infernorum. N. 11.
Devotus B. V. invocato nomine JEſu & Maria monſtra fugavit. N. 15
Moralitas, coronemus nos triplici coronâ B. V. N. 16
Inagone B. V. Chriſtum rogavit, u liberaret omnes animas ex purgatorio. N. 17
Adhuc annuatim hodierno die multas animas liberat, & hoc confirmat exemplum à S. Petro Damiano allatum. N. 18.
Nativitas B. V. M.
Pro Maria certârunt cœlum & terra. C. 87. N. 3.
Auctrix peccati Eva, auctrix meriti Maria. ibid. N. 7.
Comparatur platano. N. 9.

S. Gertrudis vidit ſub pallio B. V. omnis generis animalia. N. 10.
B. V. graviſſimo peccatori veniã peccatorum obtinuit. N. 11.
Anachorita quolibet anno audivit in Vigilia Nativitatis B. V. concentum Angelorum. N. 13.

Nomen Mariæ

Maria eſt nominata, antequam nata. C. 88. N. 2.
Cur ad ſalutationẽ Angelicã Eccleſia addidit nomen Mariæ? ib. N. 7.
Valdè potens eſt nomen Mariæ. N. 8.
Nomen Mariæ eſt oleum effuſum. N. 9. & 10.
Nomen Mariæ vitia reprimit. N. 11.
Miles in honorem B. V. Virginis parcens finalẽ gratiam obtinuit. N 12.
Moralitas hoc ſanctiſſimum nomen honoremus. N. 13.
Pauci veraciter honorant, & multi eò abutuntur. N. 14.
Poloni nulli fœminæ nomen Mariæ imponunt. N. 16.
In Japonia fœmina quotidie millies invocans nomen B. V. in agone ab illa viſitata fuit. N. 17.

Præſentatio B. V. M.

S. Joachim & S. Anna præſentârunt Deo in templo B. V. C. 108. N. 9.
Hæc præſentatio fuit Deo valdè accepta. ibid. N. 12.
Fuit munus præſtantiſſimum. N. 13.
Rex Ramirus præſentavit B. V. & per eam Chriſto vxorem & duos filios. N. 16.
Alluquericus in mari præſentavit Deo innocentem infantem. N. 19.

Immaculata Conceptio B. V. M.

Arca Noë fuit figura B. V. ſine macula conceptæ. C. 115. N. 7. & 8.
Illa ipſum Noë, hæc autem ipſius Noë factorem portavit. N. 9.
B. V. ſub pallio ſuo integram Virginum cohortem tenebat. N. 10.
Arca Noë tantùm juſtos hæc etiam peccatores ſervabat. N. 11. & 12.
Hæreticus & gravis peccator B. V. ſe recommendans, confeſſus eſt, & feliciter expiravit. N. 13.

Proceſſio ad B. V. in aliqua neceſſitate.

B. V. invenit gratiam apud Deum. C. 124. N. 1.
Grando pro nobis oſtendit filio pectus & ubera. ibid. N. 8.
Chriſtus moriturus in cruce ad B. V. caput ſuum inclinavit. N. 9.
Cives Bononienſes ad B. V. proceſſionaliter recurrerunt. N. 10.
Nubecula illa quam vidit Elias B. V. ſignificabat. N. 11.
In nuptijs dixit Chriſto: *Vinum non habent.* N. 12.
Efficaciter orat pro nobis in neceſſitate conſtitutis. N. 15.

Maria Magdalena.

Comparatur Magdalena Calliſto Regis Arcadiæ filiæ. C. 66. N. 2.
Non verecundebatur palam Chriſtũ accedere, & lacrymis pedes ejus rigare. ibid. N. 10.
Eo modo, quo antea offenderat Deum, eodem modo poſtea illi ſervivit & deflevit ſua peccata N. 13.
Poſt aſcenſionem Dñi 30. añis in ſolitudine pœnitentiam egit. N. 14.
Quotidie ſepties ab Angelis in cœlum ſublevata fuit. N. 14.
Gravis peccator S. Magdalenæ addictus egit pœnitentiam.

S. Margarita V. & M.

Fuit horrendè torta propter Chriſtum

ſtum. C. 62. N. 15.
Dœmon illi in forma Draconis apparuit, & devorare voluit, ſed illa eum ſigno crucis fugavit. ib. N. 17.
Fuit mirabiliter baptizata. N. 18.
Carnifex ſe illi recomendavit. N. 20.
Oravit pro ſibi devotis, & exaudita eſt ibid. N. 20.

Margarita pretioſa.

Margaritæ qualiter generantur. C. 96. N. 5.
Sæpè capiunt nolentes ſe capere. ib N. 11.

S. Martinus Epiſcopus.

Huic Chriſtus apparuit & dixit, Martinus hac me veſte contexit. C. 105. N. 13.
Epiſcopatū fugiens ſe abſcondit, ſed ab anſere proditus fuit. ibid. N. 15.
Dæmon illi in forma Regis apparuit, ſed ille eum confudit. N. 16.
B. V. illi in morte apparuit, eúmque fuit conſolata. N. 18.

S. Matthæus Apoſtolus.

Fuit ante converſionem avarus, & excoriator hominum. C. 91. N. 9.
Fecit Chriſto convivium magnum. ibid. N. 9.
Chriſtus eum in ſuum Apoſtolum ſuſcepit. N. 10.

S. Maximilianus M. & Epiſc.

Fuit Ciliæ honeſtis parentibus natus. C. 96. N. 14.
Fuit à Sixto papa in Epiſcopum electus. ibid. 14.
Relicta urbe ſui epiſcopatūs Ciliam perrexit, ibidem Evangelium prædicans multos ad fidem convertit. N. 17.
Voce cœleſti confortatus conſtanter tyranno ſe oppoſuit. N. 17.
Propter Chriſtum fuit capite plexus. N. 21.
In eo loco, in quem caput ejus decidit, fons emanavit. N. 21.
Dedit cuncta, quæ habuit pro ſua, & alijs animabus. N. 22.

S. Michael Archangelus.

Certavit & ſuperavit Luciferum. C. 93. N. 3.
Una nocte percuſſit centum octoginta, quinque millia Aſyriorū. ib. N. 6.
Abrahamo prohibuit, ne extenderet manum contra Iſaac. N. 7.
Concluſit ora Leonum, ne devorarent Danielem Prophetam. N. 8.
Ruſticum deſperantē, & filiū Principis in vita ſervavit. N. 11.
Chriſtum in horto ſanguinem ſudātem confortavit. N. 15.
Religioſum in agone tentatum adjuvit. N. 16.

Miſericordia.

Miſericordia laudatur. C. 73. N. 11. & 12.
Innocens Joſeph miſericordiam exhibens, miſericordiam conſecutus eſt. ibid.
Miſericordia trahit hominem ad Deum. C. 76. N. 7.

Momus.

Pulchrum & bonum perſequitur. C. 91. N. 1.
Perſequebatur acta Chriſti. ibid. N. 2. & 3.

Mors.

Eſt duplex, corporis videlicet, & animæ. C. 83. N. 6.
Infelix mors Hærodis & filiæ ejus. C. 77. N. 19.
Mors peccatorum peſſima. C. 117. N. 12.

Mundus.

Mari comparatur mundus. C. 70. N. 1.
Sectatorum mundi, desiderium est dominari. C. 78. N. 9.
Omnia mundi promissa sunt falsa. C. 98. N. 10.
Septem mundi miracula. C. 115. N. 1. & 2.

Munus.

Rex Alcemensis munera accipere recusavit. C. 92. N. 9.
Item S. Cosmas, & Damianus. ibid.
Munera placant homines, & Deum. C. 18. N. 1. & sequent.

Moyses.

Qualiter fuit Moysis facies cornuta? C. 60. N. 10.
Moyses veritatē loquens ejectus est à Pharaone. C. 68. N. 10.
Moyses vidit rubum incombustum. C. 74. N. 15.
Fuit dilectus Deo, & hominibus. C. 89. N. 10.
Filia Pharaonis eum in filium suum adoptavit. C. 63. N. 9.

Natura humana.

Natura hominum est avida imperij. C. 92. N. 11.
Natura mulierum est debilis, sed non omnium. C. 98. N. 8.

S. Nicolaus Episcopus.

Hunc parentes precibus à Deo impetrarunt. C. 114. N. 8.
Baptizandus erectus stetit in pelvi. ibid. N. 9.
Ob Colaphum hæretico datum, mi[illegible] privatus fuit. N. 12.
B. V. illi iterum mitram restituit. ibid. N. 12.
Trium Virginum castitatem pecuniâ clam data conservavit. N. 15.
Pauperes commensales, & Consodales habuit. N. 16.
Nautis exorta tempestate in mari subvenit. N. 18.
Tres Tribunos morti condemnatos, liberavit. N. 19.
Innumeris decoratus est miraculis. N. 21.

S. Nicolaus Tolentinus.

Fuit similis Abraham, Isaac, Jacob, & Joseph. C. 89. N. 8.
Similis fuit Abrahamo in obedientia. ibid. N. 14.
Similis fuit Isaac in fide. N. 15.
Similis fuit Jacobo in pietate. N. 16.
Similis fuit Josepho in castit. N. 17.
Similis fuit Jobo in misericordia, & patientia. N. 18.
Similis fuit S. Joanni Baptistæ in vitæ severitate. N. 19.
Similis fuit S. Antonio Abbati in imitatione Sanctorum. N. 20.
Similis fuit S. Francisco in contemplatione Dominicæ passionis. N. 21.
Aviculam assatam vivificavit. N. 23.
Multas animas ex purgatorio liberavit. N. 25.
Animæ in purgatorio ab eo missam postulârunt. C. 102. N. 9.

Odium.

Timon Athenienſis propter ſuum magnum odium dictus fuit græcè misantropos. C. 68. N. 1.

S. Oswaldus

Britaniam infidelitate mundavit, & idola prostravit. C. 72. N. 8.
Ipsemet Rex prædicavit, & populū instruxit. ibid. N. 9.
Argenteos discos una cum cibis ex mensa pauperibus dedit. N. 11.
Propterea dextera ejus usque in præsen-

ſentem diem incorrupta perdurat. ibid.
Fuit manſuetus & humilis erga ſuos ſubditos. N. 13.
Ab hoſtibus fuit ſuperatus, & occiſus. N. 16.
In loco, in quo fuit occiſus, fiebant miracula. N. 17. & 18.

Pœnitentia.

Eſt Deo valde accepta. C. 78. N. 12. & 13.
Per eam graviſſimus Peccator veniã peccatorum obtinuit, & miracula patravit. ibid. N. 14.
Per viam pœnitentiæ gravis Peccator venit in cœlum. C. 101. N. 21.

Piſcari & Portiuncula.

Piſcis eſt homo. C. 70. N. 2. & 3.
An melius ſit piſcari, quam venari? ibid. N. 5.
S. Franciſcus fuit piſcator animarũ. N. 6.
Qualibus retibus fuit piſcatus? N. ib.
Qualiter obtinuit indulgentias portiunculæ? N. 7.
His indulgentiarum retibus multi piſces capiuntur. N. 8.
Retia fiunt ex crucibus. N. 9.
Retium textori ſimilis fuit S. Franciſcus. N. 10.
Mulier per indulgentias immediatè cœlum intravit. N. 11.

Pulchritudo.

In quo conſiſtit pulchritudo? C. 62. N. 7.
Eximia pulchritudo S. Margaritæ Martyris. ibid. N. 9.
In eam inamoratus Olybrius eam uxorem ducere volebat. N. 10.
Vnaa eſt corporea pulchritudo. N. 11. & 12.

Purgatorium.

In eo eſt tormentum ineſtabile. C. 102. N. 7.
In hoc tormento animæ poſtulant panem, ſpongiam, & citharam. ibid. N. 8.
Animæ pro quibus celebratur, durante miſsâ nil patiuntur. N. 10.
Animæ petunt eleemoſynam. N. 12.
Petunt etiam orationem noſtram. N. 14.
Anima ſuæ benefactrici gratiam exhibuit. N. 16.
Animæ orant pro ſuis benefactoribus N. 17.
S. Gertrudis omnia ſua bona opera obtulit pro animabus. N. 18.
Aleydi animabus miſericordi in agone Chriſtus & B. V. apparuit. N. 20

Reges.

Codrus Rex ſe transveſtivit & ad hoſtes perrexit. C. 110. N. 4.
In regis electione tria ſunt obſervanda. C. 72. N. 10.

Reſponſum.

Mirabile reſponſum Regis Ageſlai in podagra jacentis. C. 74. N. 17.
Prudens Philoſophi Solonis datum regi Cræſo. C. 83. N. 1.
Hujus reſponſi ſerò nimis recordatus fuit Cræſus. ibid. N. 3.
Ingenioſum Claudi militis datum Ariſto Philoſopho. C. 120. N. 16.
Inſipiens regis Cræſi datum Socrati, & ſapiens Socratis datum Cræſo. C. 121. N. 6.

S. Rochus.

Sua bona pauperibus diſtribuit, & nudatis veſtibus peregrè profectus eſt. C. 78. N. 7.
Peſte infectis diligẽter ſervivit. ib. N. 9.

A ſuo proprio Conſanguineo tanquã explorator miſſus fuit in carcerẽ. N. 11.
Perceptis Sacramentis piè in Domino obdormivit. N. 11.
Poſt mortem apũd caput ejus reperta eſt tabula. N. 12.
In multis urbibus peſtem fugavit. N. 14.

S. Rodegundis Regina.

Fuit erga omnes valdè miſericors. C. 76. N. 11. & 12.
Clotario regi Galiæ nupſit, & hoſpitale magnificũ ædificavit. ib. N. 14.
Religionem S. Bernardi intravit, & miracula patravit. N. 9.
Poſt mortem ſervæ ſuæ opem tulit. N. 21.

S. Roſalia Virgo.

Fuit nobili genere orta. C. 86. N. 7.
In ſpecul. Chriſtum totum excarnificatum conſpexit. ibid. N. 9.
Relictis omnibus in antrum ſeceſſit. N. 11.
Tentata à Dœmonibus, ſed à Chriſto confortata fuit. N. 14.
Ne inveniretur ab hominibus, ideo tranſtulit habitaculũ ſuum. N. 15.
In agone à B. V. viſitata & coronata fuit. N. 16.
Repertum cadaver ejus peſtem fugavit. N. 18.

Roſarium B. V. M.

Litteræ S. P. Q. R. applicantur roſario. C. 94. N. 9. & ſequentibus.
S. Dominico B. V. apparuit & roſarium prædicare præcepit. N. 15.
Tres Cœleſtis arcus colores ſignificant tres partes Roſarij. N. 17.
Aliqui per roſarium ſunt à damnatione liberati. N. 19. 20. & 21.
Roſarium devotè orantes Chriſto & B. V. ſunt accepti. N. 22.

Roſarium Perpetuum.

In hoc ſodales orare omni hora & momento non ceſſant. C. 103. N. 7.
In quo differt à confraternitate Roſarij. ibid. N. 8.
Cur vocatur roſariũ perpetuũ? N. 9.
Virgines Veſtales debebant ſemper vigilare. N. 11.
Hoc etiam faciunt ſodales perpetui Roſarij. N. 12.
B. V. promiſit, quòd omnibus ſibi devotis in agone adeſſe velit. N. 12.
Sic adfuit Carolo S. Brigittæ filio. N. 13.
Pontifici agonizanti multùm profuit Oratio. N. 15.

Salamon Rex.

Sedere fecit matrem ad dexteram ſuam. C. 74. N. 1. & 2.
Adoniam fratrem ſuum occidi curavit. ibid. N. 3.
Salamonis ſervos Regina *Saba* beatos vocavit. C. 87. N. 1.
Salamonis prudens judicium de duabus matribus. ibid. N. 2.
Fuit prius à Deo nominatus: *pacificus*, antequã fuit natus. C. 91. N. 1.
In Salamonis templo Regina *Saba* quid prophetavit de ligno per modũ Crucis elaborato. C. 90. N. 16.

Scapulare Carmelitanum.

Eſt ſignum ſalutis in periculis. C. 64. N. 4.
Eſt ſecurum aſylum. ibid. N. 6.
B. V. M. dedit B. Simoni Scapulare. N. 10.
Scapulare ex puella Dœmonem ejecit. N. 11.

In-

Infantem ſubmerſum à morte liberavit. N. 12.
Occiſum reſuſcitavit, ita ut potuerit confiteri. N. 13.

S. Silveſter Papa.

Cur Jano comparatur? C. 123. N. 2.

S. Simon & Judas Apoſtolus.

Reſponderunt Baradah Tyranno: ſervi ſumus JEſu Chriſti. C. 99. N. 11.
Idola comminuerunt, propterea ſunt martyrizati. ibid. N. 12.
Omnes volunt Chriſto ſervire ſed nō omnes volunt eum imitari. N. 15.

Sponſa Regia.

Repudiatis alijs muneribus, effigiem Sponſi ſui retinuit. C. 103. N. 4.

Sol.

In inſula Thulle ſeptem ſeptimanis ſol non videtur. C. 119. N. 1.
Gaudentes orienti ſoli obviam vadūt incolæ illius inſulæ. ibid. N. 2.
Chriſtus cur dicitur ſol juſtitiæ? N. 8. & ſequentibus.
Turcam illuminavit, & ad Baptiſmum perduxit. N. 13.
Illuminavit etiam S. Auguſtinum. N. 15.
S. Brigitta in ortu hujus divini ſolis in effabile ſenſit gaudium. N. 18.

S. Stephanus Proto Martyr.

Lapides torrentis illi dulces fuerunt C. 120. N. 13.
Cauſa hujus dulcedinis aſſignatur. ibid. N. 15.
Intuitus Chriſti eum confortavit. N. 20.
Confortavit illum etiam aſpectus B. V. N. 21.
Stephanus Græcè, latinè corona appellatur. N. 22.

Symbolum.

Poſitum gratæ aquilæ: *relata gratiæ.* C. 71. N. 9.
Philomelæ: *modulatur parturæ.* C. 76. N. 11.
Pelicano: *protege, & prorege.* ib. N. 13.
Soli: *quo altior, ardentior.* ibid. N. 13.
Lunæ: *completur curſu.* C. 84. N. 16.
Baſiliſco: *nocet nocenti.* C. 86. N. 8.
Inamorato: *impellor flamis.* C. 96. N. 16.
Gallo Indiaco: rabie ſuccenſus tumeſcit. ibid. N. 20.
Lupo: *ſævit in omnes.* C. 100. N. 14.
Nuci: *percuſſa fruges.* C. 106. N. 13.

Templum.

Romæ non patebat aditus ad templū honoris, niſi per templum virtutis. C. 67. N. 1.
Templū ſpoliare volens Heliodorus à Deo punitus fuit. C. 76. N. 2.
Cur Chriſtus ementes, & vendentes ex templo ejecit. C. 125. N. 8.
Idolorum Sacerdotes olim homines templum intrantes multa interrobant. ibid. N. 13.
Ezechiel Propheta mirabilia in templo vidit. N. 15.
Aliqui irreverentes in templo fuerunt puniti N. 18.

Tempus.

Solum illud computatur, quod pro anima eſt impenſum. C. 123. N. 6.
Malè impenſum David per pœnitentiam recuperavit. N. 15.

S. Thomas Apoſtolus.

Nolebat credere Chriſtum reſurrexiſſe à mortuis. C. 118. N. 5.
Chriſtus illum tanquam bonus anceps cœpit. ibid. N. 10.

Pro Chriſto lanceâ transfixus fuit. N. 12.
Quolibet anno dignis Euchariſtiam præbet, eámque neget indignis. N. 17.

S. Thomas Aquinas.

Interrogatus à Sorore quomodo poſſit homo pervenire ad perfectionẽ? reſpondit: volendo. C. 75. N. 14.

Theſaurus.

Quid ſit theſaurus. C. 69. N. 1. & 3.
Diverſæ res habitæ pro theſauro. ib. N. 7.
Lucullus apud mare theſaurum invenit. N. 18.

Timor.

Quid & quotuplex ſit timor? C. 79. N. 2. & 3.
Quid ſit timor filialis? ibid. N. 6.
Timor filialis apud paucos reperitur. N. 15.

Transmutatio.

Diverſi in diverſa ſunt transmutati. C. 66. N. 1. & 2.

Tribulatio.

Dat veram homini formam. C. 99. N. 7.
Dat etiam intellectum. C. 106. N. 10. & 11.
Deus quos amat tribulat. C. 97. N. 6.
Deus filios tribulationibus probat. id. N. 7.
Sic probavit ſenem Tobiam. N. 8.
Item miſerum Lazarum. N. 10.
Harpius Religioſus à Deo poſtulavit. N. 11.
His innocens Joſeph pervenit ad dignitatem. N. 12.

Vinea.

Bene elaborata duplo plures fructus attulit. C. 67. N. 7.

Vitis.

Produxit magnos botros. C. 61. N. 2.
Chriſtus eſt vitis vera. ibid. N. 6. & 7.
Vitis: *vincta fœcundior: reciſa plenior.* N. 14.
Vitis cum botro ex puro auro. N. 15.
Palmites vitis Pater æternus. purgat. N. 16.

S. Udalricus Epiſcopus.

Ut infans jejunare cœpit. C. 60. N. 11.
Pauperes tractavit, & illis inſervivit. ibid.
Epiſcopatum recuſavit, tandem invitus ſuſcepit. N. 12. & 13.
Bona ſua pauperibus diſtribuit. N. 18
Carnem in piſcem convertit. ibid.
Cruce ab Angelo recepta hoſtes fugavit, & urbem liberavit. ibid.
Hæc crux adhuc hodie obſervatur, & habet magnam virtutem. ibid.
Felix obitus illius, qui cinere conſperſus expiravit. N. 20.

S. Urſula V. & M. & Sociæ ejus.

Devotus princeps S. Urſulæ effigiem in ſuo annulo ſculptam portavit. C. 98. N. 5.
Cananus Agripini Regis filius eam in ſuam ſponſam poſtulavit. N. 11.
S. Urſula ab Angelo admonita conditionibus in matrimonium conſenſit. N. 12.
Socias ſuas ad fidem, & ſervandam caſtitatem induxit. N. 15.
Martyrij palmã cum ſociabus adepta eſt. N. 18.
Promiſit Eremitæ, quod ſibi devotis aſſiſtet in agone. N. 21. & ſeq.

S. Wolffgangus Epiſcopus.

Condiſcipulos ſuos & ipſum Magiſtrum

ſtrum ſcientiâ ſuperavit. C. 100. N. 11.
Auſteram vitam duxit. ibid. N. 12.
Factus Epiſcopus ſuis concionibus multos convertit. N. 26.
Eccleſiam ædificavit, ad quam primus lupus tanquam peregrinus venit. N. 17.

S. Xaverius Indiarum Apoſt.

Fuit maximus & minimus. C. 112. N. 8.
Fuit patiens in adverſis. ibid. N. 12.
Reſiſtentiam in puro ſomnio fecit. N. 12.
Laus illi data ab Urbano VIII. N. 13.
1200000. baptizavit. N. 15.
Omnia eleēnta illi obediebāt. N. 16.
Vitellio felicem mortē impetravit. N. 18.

Omnia ad majorem Dei Gloriam & B. V. Mariæ & Sanctorum Honorem.

FINIS